

ΑΠΟ ΤΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ΣΤΗΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΚΔΟΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ 1996

Σύνθεση εξώφυλλου: Κώστας Ι. Πατούρης

**ΕΚΔΟΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.**

Αρδηττού 12-16, 116 36 Αθήνα

Τηλ.: 9214820, 9217513, Fax: 9237033

*Σήμερα μέσα στο «Λακκί» εἶν' ὠμορφο τ' ἀγέρι
ὅπου θερίζουν Παναγιές καί δένουν οἱ Ἀγγέλοι*

Νικήτα Σακελλαρίδη «Αἶψ' Ὅ,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ»
Νισυριακά Χρονικά αρ. τεύχ. 22, σελ. 25

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών, εκτιμώντας την σημασία που θα είχε η ανατύπωση των «Νισυριακών Χρονικών» και ανταποκρινόμενο στην επιθυμία των σκαπανέων της Νισυριακής εκδοτικής προσπάθειας, που ξεκίνησε από τα «Νισυριακά Χρονικά» του Γνωμαγόρα Αθηνών - Πειραιώς, τον Φεβρουάριο του 1955, προχώρησε, παραμερίζοντας εγγενείς δυσχέρειες, στην ανατύπωσή τους, που συμπληρώνεται με τον παρόντα τόμο (Α & Β τεύχη).

Η πρωτότυπη έκδοση έχει εκλείψει. Με μεγάλη δυσκολία βρέθηκαν τα «Νισυριακά Χρονικά» της δεύτερης περιόδου. Αυτή η δυσκολία είναι ένας από τους λόγους που δεν επέτρεψαν την σύγχρονη έκδοση πρώτου και δεύτερου τόμου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αισθάνεται ιδιαίτερη ικανοποίηση, που έφερε σε πέρας αυτό το έργο. Το παραδίδει, στην παλαιότερη γενεά, σε ανάμνηση ωραίων ημερών αγώνων και προσπαθειών, σαν προσφορά τιμής. Το παραδίδει και στη νεότερη γενιά, ευελπιστώντας ότι θα το υποδεχθεί σαν συμβολή στην ιστορική ανασκόπηση των Νισυριακών δρώμενων, αυτής της χρονικής περιόδου, με την οποία συμβαδίζει η έκδοση εκείνη. Μια εποχή, πολύ σημαντική για την νεότερη ιστορία του νησιού μας.

Ο αναγνώστης θα παρατηρήσει, ότι, εκτός των πολλών συμπατριωτών και φίλων, που συμμετείχαν στην προσπάθεια, τόσο μεγάλη για το μικρό νησί μας, ορισμένα πρόσωπα ξεχωρίζουν. Αισθάνομαι την ανάγκη, αποτίων φόρο τιμής, να αναφερθώ με λίγα λόγια, ονομαστικά σ'αυτά.

Πρώτα θα αναφερθώ στον **Κώστα Ο. Σακελλαρίδη**, που είναι παρών από το πρώτο μέχρι το ύστερο τεύχος και στην συνέχεια στα «Νισυριακά» μέχρι σήμερα. Μαχητικός, ζωντανός και πάντοτε αποπνέων αγάπη για την γενέτειρα Νίσυρο.

Οι αείμνηστοι Νικήτας Σακελλαρίδης και Κώστας Μούρας υπήρξαν παιδικοί φίλοι και διά βίου αχώριστοι. Από την θέση του προέδρου ο Κώστας και του ταμία ο Νικήτας ήσαν οι κινητήριοι μοχλοί της Εκδοτικής Επιτροπής των «Νισυριακών Χρονικών». Στην αγαστή συνεργασία και συνύπαρξή τους οφείλεται η επιτυχής έκδοση του περιοδικού στην Β' περιόδό του.

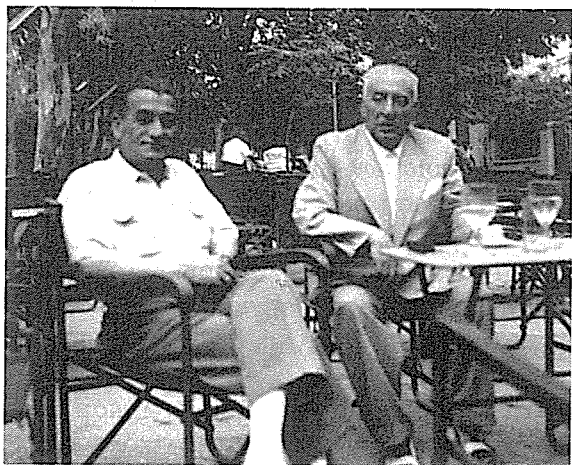
Θα αναφερθώ στον **Νικήτα Ο. Σακελλαρίδη**, όχι μόνο για την παρουσία του στα «Νισυριακά Χρονικά», αλλά και για την εν συνεχεία, οργανωτική δου-

λειά του στην Εταιρεία Νισυριακών Μελετών. Γεμάτος λατρεία για την Νίσυρο. Η μνήμη του παραμένει άσβηστη στον νου και στην καρδιά μας.

Ο **Παύλος Ο. Σακελλαρίδης**, φαίνεται λιγότερο από όσο, στην πραγματικότητα, είναι παρών. «Φανατικός» της εκδοτικής Νισυριακής Ιδέας.

Προσωπική μου επιθυμία είναι να εξάρω την συμβολή του σεμνού, αφανούς, αλλά πάντοτε παρόντος, **Χρήστου Καρανίκη**.

Δεν θα μπορούσα να αναφερθώ στον **Μιχάλη Παρθενιάδη**, χωρίς τον **Κώστα Παρθενιάδη** και σ' αυτόν χωρίς τον **Αλέκο Οικονομίδη** και ο κατάλογος είναι απίστευτο πόσο μακραίνει, όταν αναδιφεί κανείς τα «Νισυριακά Χρονικά».

Οι αξέχαστοι **Κώστας Μούρας** και **Μιχ. Παρθενιάδης**, δυο συμπατριώτες μας, που στήριξαν την έκδοση των «Νισυριακών Χρονικών» με την εργασία και τα κείμενά τους. Η ανάμνησή τους φέρνει δάκρυα στα μάτια αυτών που έζησαν και συνεργάστηκαν μαζί τους.

Δεν μπορεί όμως, να αμφισβητήσει κανείς, ότι ψυχή της εκδόσεως του περιοδικού κατά την δεύτερη περίοδο, που τα τεύχη του περιλαμβάνονται στον παρόντα τόμο, υπήρξε, ένα άξιο τέκνο της Νισύρου, ο **Κωνσταντίνος Μούρας**, που κυριολεκτικά ανάλωσε τα τελευταία χρόνια της ζωής του, στην έκδοση αυτή. Η ανάμνησή του φέρνει δάκρυα στα μάτια αυτών που τον έζησαν και συνεργάστηκαν μαζί του. Στην μνήμη του ανήκει κάθε τιμή για την μεγάλη προσφορά του.

Προλογίζοντας, σαν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών, την έκδοση αυτή, θεωρώ χρέος μου να αναφερθώ στα μέλη του Δ.Σ., που εκτέλεση αποφάσεώς τους αποτελεί η ανατύπωση των «Νισυριακών Χρονικών». Το παρόν Δ.Σ. αποτελείμε οι **Αρμόδιος Γιαννίδης, Χρίστος Καρανίκης, Σταύρος Κέντρης, Γιάννης Νικολόπουλος, Παναγιώτης Κατσιματίδης, Κώστας Πατούρης και Κώστας Χαρτοφύλλης**.

Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ στον τίτλο της εκδόσεως.

Ο πρώτος τόμος φέρει τον τίτλο «Τα Νισυριακά Χρονικά και η εποχή τους» και ο τίτλος αυτός ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του.

Ο παρών τόμος φέρει τον τίτλο «Από τα Νισυριακά Χρονικά στην Εταιρεία Νισυριακών Μελετών» και εκδίδεται για τεχνικούς λόγους σε δύο τεύχη.

Με την έκδοσή τους, τα «Νισυριακά Χρονικά», επέφεραν τις απαραίτητες ζυμώσεις μεταξύ των μελών της παροικίας, ενώ, παράλληλα, αποτέλεσαν πεδίο ασκήσεως. Έτσι εμφανίζεται σαν φυσική εξέλιξη, η συγκρότηση της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών, της οποίας, εξ άλλου, η έκδοση «Νισυριακά » αποτελεί, τρόπον τινά, την σε επιστημονικό επίπεδο συνέχεια της εκδόσεως των «Νισυριακών Χρονικών». Αυτή η διαδρομή εξεικονίζεται στα τεύχη αυτού του τόμου. Την παρακολούθηση αυτής της ιστορικής διαδικασίας διευκολύνει το εισαγωγικό σημείωμα του κ. **Κώστα Πατούρη**, τον οποίο, και από αυτή την θέση θέλω να ευχαριστήσω, για τους κόπους, και την επιμέλεια της εκδόσεως, σύμφωνα με την εύστοχη εντολή του Δ.Σ. της Εταιρείας

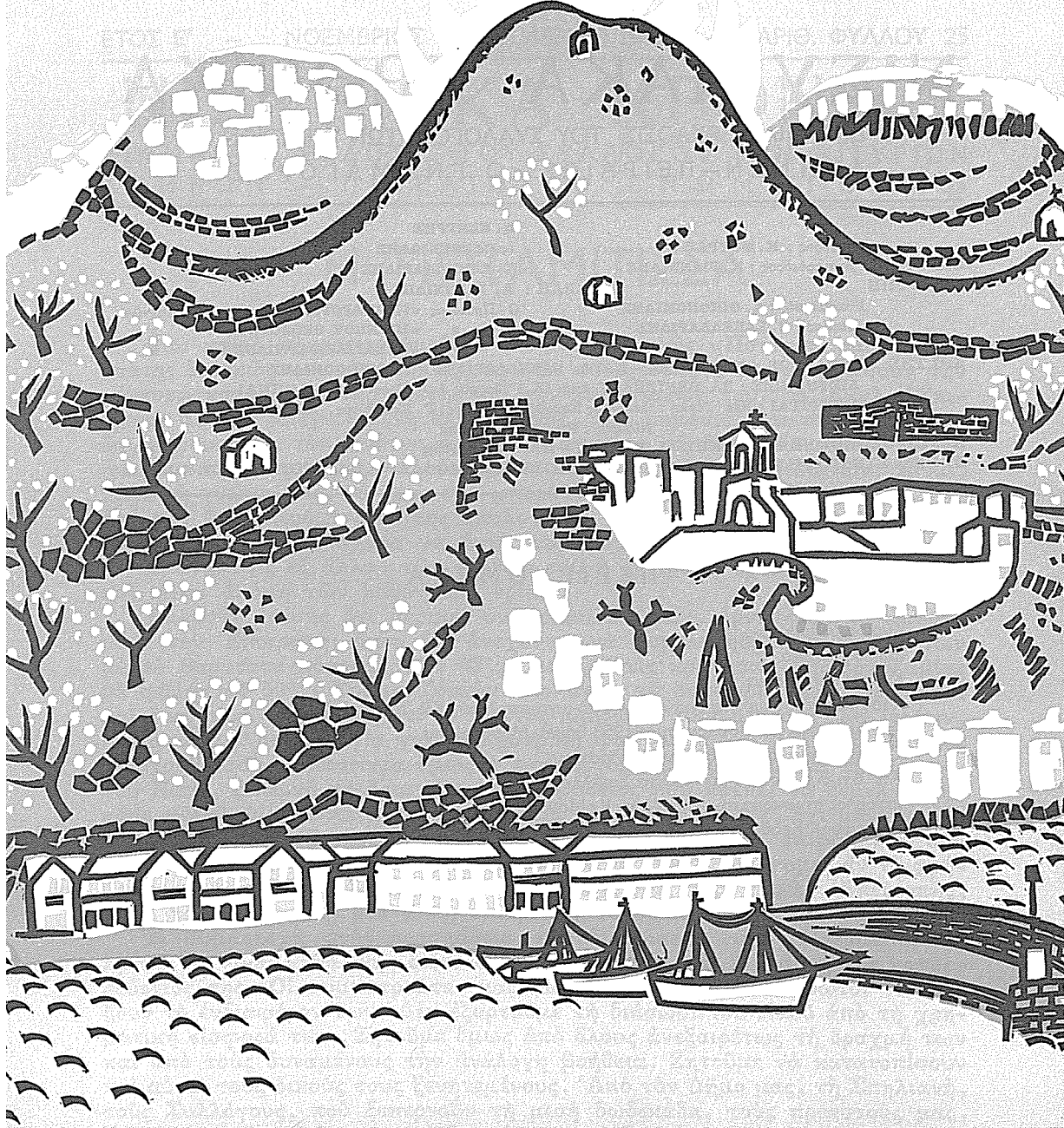
Αρμόδιος Ι. Γιαννίδης
Πρόεδρος της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΝΙΞΥΡΙΑΚΑ
ΧΡΟΝΙΚΑ

Ν.Χ. αρ. 25-37, Νοέμβριος 1958 - Δεκέμβριος 1961

Σημείωση Συντάξεως:

1. Η κατανομή των περιοδικών στα δύο τεύχη, για λόγους τεχνικούς, δεν ακολουθεί την αυστηρή χρονολογική ή θεματική ενότητα του καθενός.
2. Το ένθετο των «Νισυριακών Αντιλάλων» στα «Νισυριακά Χρονικά» ήταν τυπωμένο σε έγχρωμη (κίτρινη) σελίδα. Λόγοι τεχνικοί επέβαλαν στην παρούσα έκδοση να είναι του ιδίου χρώματος, με τις υπόλοιπες σελίδες του περιοδικού.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 4^{ΟΝ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1958 ΤΕΥΧΟΣ 25

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος : Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ Αντιπρόεδρος : Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματεὺς : Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας : Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ : Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Ο Πρόεδρος «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» Ἀθηνῶν
» » «ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ» »
» » «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ» »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Κ. ΜΟΥΡΑΣ - ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ - Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 46, Γ' δροφος ἀριθ. Γραφ. 110 — ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ : Νέα Ὑόρκη : Ἰάκωβος Καραβάκης. Ρόδος : Γ. Κουμέντος. Κῶς : Α. Παλιθίδης
Νίσυρος : Νικ. Διακομιχάλης
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ : Ι. Παυλίδης — Π. Γ. Σακλαριδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60— ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3—ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ.5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον	Σελ.	1
Συλλογικά νέα	»	2
Κρίσεις καὶ Σχόλια.	»	5
Λαογραφικά σύμμεκτα Νισύρου—Υπὸ μητροπολίτου Κῶς Ἐμμανουήλ	»	7
Ἀπολογισμὸς καὶ Ἰσολογισμὸς 1958 δήμου Μανδρακίου	»	8
Ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ δήμου Μανδρακίου	»	10
Ἀπ' ὅτι θυμᾶμαι—Υπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη.	»	11
Ἱστορικά σημειώματα—Ἐπιμέλεια Κ. Μούρα.	»	12
Ἐμμανουήλ Κροῦσκος, νεκρολογία—Υπὸ Στ. Κουρζῆ	»	16

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
Ἵπεύθυνος Τυπογραφείου: Γ. Αὐγερόπουλος - Κρατέρου - 24

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο Γ Ν Ω Μ Α Γ Ο Ρ Α Σ»

Η ΠΟΤΑΜΙΤΙΣΣΑ

Ἀπὸ καιρὸ πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ Ἰ. Ναὸς τῆς «Ποταμίτισσας», ὑφίσταται διαρκῶς καὶ νέες ζημιές, ποὺ ἂν συνεχισθοῦν, θὰ προκαλέσουν τὴν σύντομη κατάρρευσι τῆς στέγης καὶ τὴν καταστροφὴ του. Ἡ Ἐκκλ. Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν ἀπεγνωσμένη ἔκκλησί της, ποὺ δημοσιεύεται σὲ ἄλλη σελίδα, παρουσιάζει τὸν κίνδυνον ἄμεσο καὶ ἀναθέτει τὴ διάσωσί του στὴ φιλοπατρία καὶ τὰ φιλόθρησκα αἰσθήματα τῶν ξενητεμένων Νισυρίων. Εἶναι, κατὰ τὴ γνώμη μας, τὸ μόνο ποὺ μπορούσε νὰ κάμῃ, διότι ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸν δημοσιεύμενο ἐπίσης ἀπολογισμό της τοῦ 1958, τὰ περιωρισμένα ἔσοδά του εἶναι ἀνίσχυρα νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴ δαπάνη τῆς ἐπισκευῆς.

Ἡ ἀνάλυσις ἐξ ἄλλου τῶν ἐξόδων του ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει περιορίσει αὐτὰ καὶ κάτ' ἀκόμη τῶν κανονικῶν ὀρίων.

Ἡκούσθη ἐπίσης ὅτι μερικοὶ συμπατριῶται μας, ἠρνήθησαν νὰ βοηθήσουν τὴν Ἐπιτροπὴ, διότι δὲν ἀνέχονται νὰ φορολογηθῇ ἡ συνδρομὴ των μὲ τὸ βαρῦτατο ποσοστὸ τῶν 43%, ποὺ μὲ τὶς κρατήσεις τῆς ἐργολαβίας θὰ φθάσῃ τὸ 50%. Συμμεριζόμεθα ἀπολύτως τὴ δυσφορία των, ποὺ εἶναι καὶ δική μας. Ἡ ἀποψις ὅτι τὸ Κράτος πληρώνει τοὺς μισθοὺς τῶν ἱερέων, δὲν ἀποτελεῖ δικαιολογία γιὰ τὴ ληστρικὴ φορολογία καὶ μάλιστα διὰ τοὺς πτωχοὺς ναοὺς. Ἰδιαιτέρα ὅμως ἡ φορολογία τῶν δωρεῶν γιὰ τὴ διάσωσι τοῦ Ναοῦ, ξεπερνᾷ τὰ ὅρια τῆς ἠθικῆς βάσεως ποὺ πρέπει νὰ θεμελιώνουν κάθε φορολογία, ὥστε ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀποφυγὴ της, ὄχι μονάχα δὲν μπορεῖ νὰ κριθῇ σὰν ἀσέβεια πρὸς τὸ Νόμο, ἀλλ' ἀντιθετὰ ἐπιβάλλεται σὰν ἠθικὸ δικαίωμα καὶ καθῆκον. Καὶ μπορούμε νὰ τὴν ἀποφύγωμε, ἂν τὰ χρήματα τῶν δωρεῶν δὲν εἰσέλθουν στὴ διαχείρισι τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ τὰ διαχειρισθῇ μία ἄλλη ἐπιτροπὴ, σὰν ἐκπρόσωπος τῶν δωρητῶν.

Ἡ συμμετοχὴ στὴν προσπάθεια τῆς διασώσεως τῆς «Ποταμίτισσας» πρέπει νὰ εἶναι καθολικὴ, διότι καθολικὴ θὰ εἶναι καὶ ἡ εὐθύνη τῆς καταρρεύσεώς της. Οἱ συμπατριῶται μας Μανδρακιῶτες πρέπει πρῶτοι νὰ δείξουν τὸ ἐνδιαφέρον των. Δὲν ἐξαρτοῦμε τὴ διάσωσι τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τὴ χρηματικὴ εἰσφορὰ των. Ζητοῦμε ὅμως ἀπὸ ὅλους ἀνεξαιρέτως τὴ δραχμὴ των καὶ ἀπὸ τοὺς δυναμένους τὴν ἀνάλογη βοήθεια. Ζητοῦμε νὰ κατατοπίσουν καὶ αὐτοὶ τοὺς δικοὺς τοὺς ξενητεμένους. Ἀπὸ τὸν Δῆμο μας, τὴ Σπηλιανή, τοὺς Συλλόγους, ποὺ ξεπερνοῦν τὴ μισὴ δωδεκάδα, τοὺς προστοὺς μας, ζητοῦμε νὰ ἐξαντλήσουν τὸ ἐνδιαφέρον των. Ζητοῦμε ἀπ' αὐτοὺς νὰ συστήσουν τὴν πρώτη Ἑραρικὴ Ἐπιτροπὴ, νὰ τὴν ἐνισχύσουν ἀπὸ τὰ πτωχὰ ταμεῖα των καὶ νὰ ἐπιδιώξουν τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ἀπόδοσί της. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς θὰ πρέπει νὰ κάμουν καὶ ὅλοι οἱ ἐκτὸς τῆς Νισύρου Σύλλογοι. Ὁ «Γνωμαγόρας» στὸν ὁποῖο ὀφείλεται ὅ,τι καλὸ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ πατρίδα μας, δικαιούται τῆς πρωτοπορείας καὶ πιστεύομε πῶς θὰ τὴν ἀναλάβῃ. Σ' αὐτὸν κυρίως καὶ στοὺς Νισυρίους τῆς Ἀμερικῆς, στηρίζῃ τὴ σωτηρία της ἡ «Ποταμίτισσα» καὶ ἀπ' αὐτοὺς τὴν περιμένει. Ἡ Ἐνωσις Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ «Χριστιανικὴ Ἐνωσις» τοῦ Μανδρακίου,

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ (τοῦ ἐν Νέα Ὑόρκη ἀνταποκριτοῦ μας).

Τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1959, διεξήχθησαν ἀρχαιρεσίαι τοῦ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς Διοικήσεώς του διὰ τὸ ἔτος 1959. Τὸ Νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον, κατηρτίσθη ἐκ τῶν κ.κ. Ἰωάννου Παυλίδη, ὡς Προέδρου, Κωνστ. Ἰ. Φρένσις, ὡς ἀντιπρόεδρου, Κωνστ. Κουλιανίδη (Ράλλη), ὡς Ταμίου, Μιχαὴλ Σακλαρίδη, ὡς Γενικοῦ Γραμματέως, Γεωργίου Πουράκη, ὡς εἰδικοῦ Γραμματέως, Βασίλ. Μυλωνᾶ, ὡς Εἰσπράκτορος καὶ τῶν Ἰωάννου Πολίτη, Δημητρίου Στεφάνου, Κωνστ. Διακωντῶνη, Νικολάου Κατσιματίδη καὶ Παν. Σακλαρίδη ὡς Συμβούλων.

Τὴν 7ην Φεβρουαρίου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Παννισυριακῆς Λέσχης, ἔγινεν ἡ ὀρκωμοσία τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου, καθ' ἣν παρευρέθησαν πολλὰ μέλη μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Ὁ καθηγητὴς Μιχαὴλ Κατσιματίδης ὠμίλησε περὶ τοῦ Νισυρίου Γνωμαγόρα καὶ ἀνέπτυξε τὴν δρᾶσιν τοῦ Συλλόγου. Ἐν συνεχείᾳ ἐψάλη παράκλησις παρὰ τῶν συμπατριωτῶν μας Ἀρχιμανδρίτου Αἰμιλιανοῦ Τσιρπανλῆ καὶ ἱερέως Γεωργίου Καμπανῆ ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐτυχίας τῶν ἐν τῇ ξένη Νισυρίων, μεθ' ἣν ὁ νέος Πρόεδρος ὑπεσχέθη ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατὸν διὰ τὴν πρόσδοον τοῦ Συλλόγου. Τέλος προσεφέρθησαν μεζέδες καὶ ἀναψυκτικὰ παρὰ τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Τὴν 1ην Φεβρουαρίου διεξήχθησαν ἀρχαιρεσίαι διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ», ὅπερ καὶ κατηρτίσθη ἐκ τῶν κ.κ. Νικολάου Τσουκαλᾶ, Δικηγόρου, ὡς Προέδρου, Γεωργίου Χαρτοφύλη, ὡς ἀντιπρόεδρου, Δημ. Νοταρίδου, ὡς Γεν. Γραμματέως, Νικολάου Α. Ἀνδριώτη, ὡς Εἰδικοῦ Γραμματέως, Χάρη Παπαῶ, ὡς Ταμίου καὶ τῶν Νικολ. Νικητιάδη, Μιχ. Χατζημιχαὴλ καὶ Κυριάκου Χαρτοφύλη ὡς Συμβούλων.

Συγχαίρομεν ἐγκαρδίως τὰς νέας Διοικήσεις τῶν ὀργανώσεών μας καὶ εὐχόμεθα ἐπιτυχίαν εἰς τὰ ἔργα των καὶ ἀδελφικὴν συνεργασίαν πρὸς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος.

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΘΕΡΜΙΑΝΗ»

Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1958, ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐτήσια Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Κατ' αὐτὴν ὁ Πρόεδρος κ. Ἀλέξ. Καράλης ἀνέπτυξε τὰ πεπραγμένα τῆς Διοικήσεως κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς θητείας της, ἀναφερθεὶς εἰς τὴν ὀργανώσιν τῆς χοροεσπερίδος, τῆς ἑορτῆς τῆς Βασιλόπιττας, ἡμερησίας ἐκδρομῆς καὶ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ γνωστοῦ Ἡμεροδείκτου. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐνέκρινε τὰ

καλοῦνται νὰ δώσουν τὴ θερμὴ πνοὴ ποὺ χρειάζεται ἡ προσπάθεια. Ἡ δρᾶσις των, μᾶς βεβαιώνει γιὰ τὴν ἐπιτυχία των.

Ἀναγνωρίζομε καὶ τιμοῦμε τὴ συμβολὴ τοῦ σχολείου καὶ τῆς οἰκογενείας στὴν ἠθικὴ διάπλασι τῶν νέων.

Ἡ συμβολὴ των ὅμως αὐτὴ συμπληρώνεται καὶ ὀλοκληρώνεται μόνον διὰ τῆς θρησκείας. Ἡ θρησκεία διὰ τῆς Ἐκκλησίας δημιουργεῖ πρῶτη ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἡλικία, συνδέει καὶ στερεώνει τὴν ἐργασία τῶν ἄλλων καὶ συνεχίζει μόνη πλέον τὸ εὐεργετικὸ τῆς ἔργου καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ζωῆς.

Θὰ ἀδιαφορήσωμε λοιπὸν γιὰ τὶς θλιβερὲς συνέπειες ποὺ θὰ ἔχη γιὰ τὴν ἠθικὴν διάπλασι τῶν συμπατριωτῶν μας ἡ καταστροφὴ τῆς Ποταμίτισσας; θὰ ἐπιτρέψωμε νὰ ἐπισκιασθῇ ἡ τόσο περίλαμπρη εὐεργετικὴ δρᾶσι τῶν Συλλόγων μας καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Γνωμαγόρα, μὲ τὸ στίγμα τῆς ἀδιαφορίας στὸν πῶ σοβαρὸ τομέα, στὸν τομέα τῆς ἠθικῆς διαπαιδαγωγῆσεως;

Πιστεύομε ὅτι ἀσφαλῶς μποροῦμε νὰ προεξοφλήσωμε τὴν ἀπάντησι μὲ ἓνα θετικὸ ΟΧΙ.

πεπραγμένα και συνεχάρη τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου. Ἐν συνεχείᾳ ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τῶν μελῶν ἑκκλησιᾶς τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς «Παναγίας τῆς Κυρᾶς» περὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἔργου τῆς διανοίξεως παρακαμπτηρίου ὁδοῦ πρὸς τὴν Μονὴν, ἐκ τῆς πρὸς τὰ Νικεῖα κυρίας ὁδοῦ. Προτάσει τοῦ Δ. Συμβουλίου ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐνήφισε τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 2.000 ὡς ἐνίσχυσιν καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀνοιχθῆ ἑραρικὸς κατάλογος.

Τὴν 11ην Ἰανουαρίου 1959, ἔλαβεν ἐπίσης χώραν ἡ καθιερωμένη εορτὴ τῆς Βασιλόπιττας, ἡ ὁποία καὶ ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, παραστάντων ἄνω τῶν 60 προσώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀντιπρόσωποι τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γνωμαγόρα καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Καὶ πάλιν ὁ Πρόεδρος κ. Ἀλέξ. Καράλης, ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συλλόγου τὸ εἰς Νέαν Σμύρνην κατάστημά του καὶ προσέφερεν εἰς ὅλους τοὺς παρευρεθέντας πλουσίους καὶ ἐκλεκτοὺς μεξέδες καὶ ποτὰ. Τυχηρὸς τοῦ χρυσοῦ νομίσματος τῆς Βασιλόπιττας ὑπῆρξεν ὁ κ. Εὐάγγελος Τριγώνης, ὅστις καὶ ἐδώρησε τοῦτο εἰς τὸν Σύλλογον. Κατὰ τὴν εορτὴν ἡ ὁποία διήρκεσε μέχρις ἄργά τὸ ἀπόγευμα, ἀντηλλάγησαν θερμαὶ προπόσεις καὶ εὐχαὶ καὶ ἐχορεύθησαν Δωδεκανησιακοὶ καὶ λοιποὶ χοροί.

Σ.Συντ. Συγχαίρομεν τὴν Διοίκησιν τοῦ Συλλόγου καὶ ἰδιαίτερος τὸν στυλοβάτην αὐτῆς ἀγαπητὸν Πρόεδρον, τόσον διὰ τὴν δραστηριότητα ποὺ ἀναπτύσσει, ὅσον καὶ διὰ τὴν γενναιοδωρίαν του.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπίσης παρέχομεν τὴν πληροφορίαν ὅτι ἡ διάνοιξις τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν «Κυρᾶ» συνετελέσθη καὶ ὅτι εἶναι πλέον δυνατὴ ἢ δι' αὐτοκινήτου μετάβασις εἰς τὴν γραφικὴν Μονήν.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΟΔΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΟΤΑΜΗΤΙΣΣΗΣ
ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 3

Πρὸς τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Περιοδικοῦ «Νισυριακά Χρονικά»

Εἰς Ἀθήνας

Με πλήρη συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν τὰς ὁποίας μᾶς ἐνεπιστεύθη ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου, ὡς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱ. Ν. τῆς Ποταμητίσσης, θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν ν' ἀπευθυνθῶμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν σας πρὸς ἅπαντας τοὺς φιλοθρήσκους καὶ φιλοπάτριδας Νισυρίους καὶ τοὺς Νισυριακοὺς Συλλόγους, μὲ σκοπὸν νὰ τοὺς ἐνημερώσωμεν ἐπὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ τῶν ἀπειλούντων αὐτὸν κινδύνους.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεώς του παρὰ τοῦ Μηχανικοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων κ. Γρηγ. Μελισσιάνου, βοηθουμένου παρὰ τοῦ Ἐργολάβου Δημ. Ἐργων συμπατριώτου μας Χαρ. Ἐμμανουηλίδη, διεπιστώθη:

1) Ὅτι ἡ στέγη τοῦ νάρθηκος ἔχει καταστραφῆ εἰς πολλὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα προδίδουν τὴν καταστροφὴν ταύτην ὡς γενικὴν.

2) Ὅτι ὀλόκληρος ἡ στέγη τοῦ κυρίως Ναοῦ, λόγω τοῦ πρωτογόνου τῆς κατασκευῆς της, παρουσιάζει εἰς πολλὰ σημεῖα ρήγματα, ἐπιτρέποντα τὴν εἰσροὴν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ἅτινα παραμένουν εἰς τὰ σχηματισθέντα κενὰ καὶ προκαλοῦν σὺν τῷ χρόνῳ τὴν δημιουργίαν νέων κενῶν. Ἐκ τούτου ἐπῆλθεν ἤδη ἀποσάθρωσις τῆς στέγης, ἣτις ἐπεκτείνεται συνεχῶς καὶ ραγδαίως καὶ θέτει εἰς ἄμεσον κίνδυνον τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ. Συνέπεια τῆς διεισδύσεως τῶν ὑδάτων εἶναι καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀγιογραφιῶν τοῦ Ναοῦ, ἡ ὁποία καὶ αὐξάνεται προϊόντος τοῦ χρόνου.

Διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἀνωτέρω, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀνωτέρω τεχνικῶν, ἐπιβάλλεται ὅπως ἅπασα ἡ ἐξωτερικὴ στέγη τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἐπιστραφῆ ἐκ πλακῶν ἐκ κεράμων ἀντικατασταθῆ δὲ τὸ ἀσβεστοκονίαμα τῆς ἐσωτερικῆς στέγης καὶ τῶν διαποτισθέντων τοίχων.

Διὰ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Ἱ. Ναοῦ θὰ πρέπη νὰ ἐπανακατασκευασθῶν αἱ καταστραφείσαι ἀγιογραφίαι, καλύπτουσαι σήμερον ποσοστὸν 50-60%). Ἐπίσης θὰ πρέπη νὰ ἀντικατασταθῶν τοὺς ἀλάχιστον οἱ δύο πολυέλαιοι ἐκ τῶν τριῶν, οἱ ὁποῖοι ὡς οἰκτρὰ ὑπολείμματα, ὄχι μόνον δὲν κοσμοῦν, ἀλλὰ καὶ δυσφημίζουσι τὸν Ναόν.

Ἡ ἀπαιτούμενη δαπάνη προϋπελογίσθη εἰς δραχμὰς 70-80.000, ποσὸν ὅπερ εἶναι ἀδύνατον νὰ διαθέσῃ τὸ πτωχὸν ταμεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συναποστελλομένου ἀπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τούτου ἔνεκα, ποιούμεθα ἑκκλησίαν πρὸς ἅπαντας τοὺς μακρὰν τῆς πατρίδος συμπολίτας μας καὶ

τοὺς Νισυριακοὺς Συλλόγους, ὅπως συνδράμωσιν τὸν Ναὸν καὶ ἀποσοβήσουν τὸν κίνδυνον τῆς ὀλοσχεροῦς καταστροφῆς του, κίνδυνον βέβαιον καὶ ἄμεσον.

Θέλουμεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ φιλοπατρία τῶν Νισυρίων, τῆς ὁποίας πλοῦστα καὶ λαμπρὰ δείγματα κομοῦν τὴν πατρίδα μας, δὲν θὰ ὑστερήσῃ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ποταμητίσσης. Θέλουμεν ἐπίσης νὰ πιστεύωμεν ὅτι δὲν θὰ ἀνεχθοῦν νὰ καταστραφῇ ὁ Οἶκος τοῦ Θεοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγαλουχήθησαν γενεαὶ Νισυρίων μὲ τὰ νάματα τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστεως ποῦ κηρύσσει τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀλληλεγγύην, τὴν προσήλωσιν πρὸς τὰ πάτρια, στοιχεῖα ποῦ χαρακτηρίζουν κάθε εὐγενῆ καὶ πολιτισμένον λαὸν καὶ εἰς τὰ ὅποια ὀφείλεται ὄχι μόνον ἡ διάκρισις τῶν Νισυρίων ἀλλὰ καὶ τὰ ὅσα ἐπ' ἀγαθῶ ἔχουν συντελεσθῆ παρ' αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα.

Ἡ συμβολὴ τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ, εἶναι πασιφανὴς καὶ ἀδιαμφισβήτητος, συνέπεια δὲ αὐτῆς εἶναι ἡ τόνωσις καὶ ἐξύψωσις τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος. Ἐρησκεία καὶ Πατρις εἶναι οἱ δημιουργοὶ τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, Ἐρησκεία καὶ Πατρις εἶναι αἱ μεγάλαι ἰδέαι εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλεται ἡ διατήρησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Τοῦτου ἔνεκεν, ποιούμεθα ἐκκλησίαν πρὸς ἅπαντας τοὺς μακρὰν τῆς πατρίδος ἐδρικομένους συμπολίτας μας, εἰς τὰ Σωματεῖα καὶ τὰς Ὁργανώσεις, ὅπως, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπεδείχθη ἔντονον τὸ πατριωτικὸν αὐτῶν ἐνδιαφέρον, οὕτω καὶ κατὰ τὸ παρὸν, ἐπιδείξουν κάθε καλὴν θέλησιν καὶ προσπάθειαν καὶ ἔλθουν ἀρωγοί, ἀποστέλλοντες τὰς προαιρετικὰς αὐτῶν δωρεάς, εἴτε εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἐπιτροπὴν, εἴτε εἰς τοὺς οἰκείους καὶ συγγενεῖς των, ἵνα καλυφθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὰς ἀναφερομένας ἀνάγκας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ποταμητίσσης προκειμένου νὰ ἀποσοβῆθῇ κάθε τι, ποῦ θὰ εἶχε νὰ ἐκθῆσῃ τὸ Νισυριακὸν ἐνδιαφέρον εἰς τὰ θρησκευτικὰς του παραδόσεις.

Εὐχαριστοῦντες ἐκ τῶν προτέρων, διατελοῦμεν μετὰ πατριωτικῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου 1959.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

καὶ α.α.

Ἱερὸς Μιχ. Σκουλλῆς

Νικόλαος Φωτιάδης

Μᾶς ἐστάλησαν καὶ δημοσιεύομεν τὰ κατωτέρω τηλεγραφήματα:

Πρωθυπουργὸν Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν

Ρόδον

Ἐλλείψει μέσου συγκοινωνίας ἀδυνατοῦμεν ὑποβάλλωμεν προσωπικῶς σέβῃ μας καὶ ἐπικαλεσοῦμεν ἐπίλυσιν φλεγόντων ζητημάτων νήσου μας μεταξύ τῶν ὁποίων ἐπέκτασις λιμενοβραχίονος Γεωπόνου Τελωνείου κ.τ.λ.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν ὅπως δεχόμενος σέβῃ μας ἐπιληφθῆτε προσωπικῶς ζητήματος ἀποστολῆς λιμενολόγου ὑπὸ λιμενικοῦ Ταμεῖου διὰ σχετικὴν μελέτην.

Ε.Ρ.Ε. Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Νισύρου
Πρόεδρος Φιλίππου

Κύριον Φιλίππου Πρόεδρον Ἐπιτροπῆς Ε.Ρ.Ε. Νισύρου Νίσυρον

Δι' αἰτήματα ἀπασχολοῦντα συμπαθεστάτην νῆσον σας ἔδωσα ἐντολὴν καταβληθῆ καθε προσπάθεια ἵνα ἐπιλυθῶσι κατὰ τὸ δυνατόν.

Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς
Πρόεδρος Κυβερνήσεως

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
4)ΞΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Συνελθὸν σήμερον 27ην Φεβρουαρίου 1959 ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 8ην π.μ. ἄπαν τὸ Διδάσκον Προσωπικὸν τοῦ 4)ξίου Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου Νισύρου ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀκούσματι τοῦ θανάτου τοῦ Συναδέλφου Ἐμμανουήλ Κρούσκου, ὁμοφώνως

ΨΗΦΙΖΕΙ

- 1ον) Τὸ Σχολεῖον ν' ἀργήσῃ μέχρι τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τοῦ μεταστάτου.
- 2ον) Τὸ Διδάσκον Προσωπικὸν ἐν σώματι νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θανόντος

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

‘Ο δρόμος πρὸς τὸν «Ἀρμᾶ»

Τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖον Δωδεκανήσου, εἰς ἀπάντησιν ὑπομνήματος τοῦ Δημάρχου, ἐγνώρισεν δι’ ἐγγράφου τοῦ πρὸς αὐτὸν ὅτι χορηγεῖ εἰς τὸν Δήμον ἐκ τοῦ Ταμείου Μικρῶν Κοινωφελῶν ἔργων δραχμὰς 100.000 ὡς δωρεάν καὶ δραχμὰς 50.000 ὡς δάνειον διὰ τὴν διάνοξιν τῆς ἀγροτικῆς ὁδοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς — Ἀρμᾶς. Ἀναγνωρίζομεν τὴν κοινωνικὴν σημασίαν τῶν ἔργων τούτων, διότι

ἐκτὸς τῆς ὠφελείας πού πολὺ ἢ λίγο παρέχουν, δίδουν ἐργασίαν εἰς τοὺς ἀνέργους, ἔστω καὶ μὲ τὸ μικρὸν ἡμερομίσθιον πού ἔχει καθιερωθῆ. Διατυπῶνομεν ὁμως τὰς ἐπιφυλάξεις μας ἐπὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ Δήμου διὰ τοῦ δανείου, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ δωρεὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν σύναψιν τούτου, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἔργου παραγωγικοῦ καὶ ἀποδοτικοῦ, οὔτε καὶ ἐπείγουσης μορφῆς. Ἡ ἐνίσχυσις ἐξ ἄλλου τῶν ἀνέργων δὲν μπορεῖ νὰ

καὶ νὰ ὑποβάλη τὰ συλλυπητήρια εἰς τὴν σύζυγον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς.

3ον) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ ἐπικηδεῖον καὶ νὰ καταθέσῃ στέφανον ἐκ μέρους τοῦ Προσωπικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Σχολείου, καὶ

4ον) Ἄπαν τὸ Προσωπικὸν νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κηδεῖαν μέχρι τὸ Νεκροταφεῖον.

Ἐφ’ ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν ψήφισμα καὶ ὑπογράφεται νομίμως ὡς ἔπεται:

Οἱ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ὑπ. Ἀπόστ. Μαστρογιάννης

(Τ.Σ.) ὑπ. Σταμ. Κουρζῆς

ὑπ. Ξενοφ. Μαυρουδῆς

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου 4-3-1959

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΟΤΑΜΙΤΙΣΣΗΣ 1958

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

Ἐκ πωλήσεως κηροῦ	Δρχ.	14.280	
» περιφορᾶς δίσκων	»	4.414	
» κηδειῶν καὶ μνημοσύνων	»	1.600	
» γάμων καὶ βαπτίσεων	»	670	
» παρεκκλησιῶν	»	1.025	
» ἐκτάκτων εἰσφορῶν	»	820	22.809
Μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ τὴν 31)12)1957			1.463
Ἐλλειμμα Ταμείου 31)12)58			24.272
			682
			24.954

ΠΛΗΡΩΜΑΙ

Εἰς μισθοὺς προσωπικοῦ Α' καὶ Β' Ψάλτου καὶ Νεωκόρου	Δρχ.	8.820	
» δῶρα Ἱερέων, ψαλτῶν καὶ νεωκόρου	»	1.940	
» ἀγορὰν κηροῦ	»	944	
» γραφικὴν ὕλην καὶ ἠλεκτροφωτισμὸν	»	407	
» ἐπισκευὰς Ναοῦ	»	286	
» ἀγορὰν σκευῶν καὶ ἀμφίων	»	298	
» ἀπρόβλεπτα μικροῦξοδα	»	351	13.046
» Ὑποχρεωτικὰς Εἰσφορὰς			
Δημόσιον Ταμείου 25 %	»	5.702	
Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον 2 %	»	454	
Μητρόπολιν Ρόδου 10 %	»	2.275	
Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Κλήρου 6 %	»	1.369	
Καθυστερούμενα παρελθούσης χρήσεως	»	2.108	11.908
Σύνολον			24.954

δικαιολογήσει τὸ δάνειον, ἀφοῦ ἡ ἐξόφλησίς του θὰ βαρύνῃ πάλιν αὐτοῦς ἐμμέσως.

Ἱερὰ Μονὴ Σπηλιανῆς

Μὲ ἰδιαίτεραν εὐχαρίστησιν πληροφορούμεθα ἐπὶ τῆς δραστηριότητος τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Μονῆς, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀρχιερ. Ἐπίτροπον Αἰδεσιμώτατον Μιχ. Σκουλλῆν. Οὕτω ἐκτὸς τῆς δωρεᾶς τοῦ γηπέδου διὰ τὴν ἀθλησιν τῶν νέων καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἀπόρων Γυμνασιοπαίδων μὲ 1.000 δραχμάς, ὡς γράφομεν εἰς ἄλλην στήλην, ἡ Ἐπιτροπὴ προέβη εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας:

1) Περιετοίχισε τὸ παρά τὴν Εὐαγγελίστριαν κτῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φυτευθοῦν 40 ἐλαιόδενδρα.

2) Περιετοίχισε τὸ εἰς Λακκί κτῆμα «Διαβατεινί» εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐφύτευσεν 80 ἀμυγδαλόδενδρα Χιακῆς προελευσεως.

3) Ἐπεσκεύασεν δύο δεξαμενάς καὶ τὸ Σπηλάδι εἰς τὸν «Πρόδρομον».

4) Κατεσκεύασε τὸ καταστραφὲν τέμπλο καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ὀροφὴν τοῦ Ἱ. Πασῦ τῆς «Διαβατεινῆς» καὶ ἀνεκαίνισε τὸν ξενῶνα.

5) Ἐπεσκεύασε τὴν αἶθουσαν ὑποδοχῆς τῆς Ἱ. Μονῆς διὰ τῆς κατασκευῆς νέων ἀσβεστοκονιαμάτων καὶ ἐλαιοχρωματισμῶν.

6) Διέθεσεν δρχ. 3.000 ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.

7) Προέβη εἰς ἐργασίας συντηρήσεως τῶν ἀρχαίων Μονῶν «Ἀρμᾶς» καὶ «Σιῶνες».

8) Προέβη εἰς τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ μαγειρείου, τὴν κατασκευὴν νέων τραπεζῶν καὶ τὴν προμήθειαν τῶν ἀπαιτούμενων χρεωδῶν.

Τὴν Ἐπιτροπὴν ἀπασχολεῖ ζωηρῶς ἡ κατάστασις τοῦ κρημουῦ τῆς Μονῆς καὶ φροντίζει διὰ τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῆς ἀπὸ τὸν κίνδυνον ποῦ τὴν ἀπειλεῖ.

Συγχαίρομεν τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν δραστηριότητά της καὶ τὴν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς γράφῃ καὶ ἡ ἴδια, ὥστε νὰ ἐνημερώσωμεν τοὺς ἀναγνώστας μας. Τὴν παρακαλοῦμεν ἐπίσης νὰ μᾶς στείλῃ τὸν ἀπολογισμὸν καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς δημοσίευσιν.

Συγκοινωνία καὶ Ταχυδρομεῖον

Πολλοὶ συμπατριῶται μας, διετύπωσαν παράπονα διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐρρυθμίσθησαν τὰ δρομολόγια τῆς ἀγόνου γραμμῆς Πειραιῶς-Ρόδου τοῦ ἀ)π «Αἰκατερίνη» καὶ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ ἀ)π «Ναυτίλος» καὶ τὰ ὁποῖα δὲν τοὺς ἐξυπηρετοῦν διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν μὲ τὴν Ρόδον, ὅπως συνέβαιναν ὅταν τὴν Νίσυρον ἐξυπηρετεῖ τὸ ἀ)π «Ἄνδρος». Οὕτω οἱ μεταβαίνοντες εἰς Ρόδον ὑποχρεοῦνται νὰ παραμείνουν ἐπὶ ἐξαήμερον, οἱ δὲ κάτοικοι ἐστερήθησαν τὰ εἶδη μαναβικῆς ποῦ τοὺς ἐπρομήθευεν ἡ χονδρική ἀγορὰ τῆς Ρόδου. (Εἰς τὴν Κῶ δὲν ὑπάρχει).

Καὶ αὐτὰ συμβαίνουν, ἐνῶ τὸ Κράτος καταβάλλει σεβαστὰ ποσά, μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ προηγούμενον ἔτος, διὰ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν οἱ κάτοικοι.

Πιστεύομεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπ. Ναυτιλίας, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ πρέπη νὰ φέρουν τὸ ζήτημα ὁ Δῆμος καὶ αἱ Κοινότητες θὰ ἰκανοποιήσῃ τὸ δίκαιον τοῦτο αἴτημα τῆς νήσου, διὰ τῆς καταλλήλου τροποποιήσεως τῶν δρομολογίων. Ἡ ἀναχώρησις π.χ. τοῦ Ναυτίλου ἐκ Ρόδου τὴν Τρίτην ἀντὶ τῆς Παρασκευῆς, θὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς κατοίκους.

Θὰ πρέπη ἐπίσης νὰ τακτοποιηθῇ τὸ ζήτημα τῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας, ἡ ὁποία συχνὰ παρουνσιάζει μεγάλην καθυστέρησιν. Θὰ πρέπη δηλαδὴ ἡ διὰ τὴν Νίσυρον ἀλληλογραφία νὰ ἀποστέλλεται μὲσφ Κῶ καὶ ὄχι μὲσφ Ρόδου, δεδομένου ὅτι μὲ τὴν Κῶ ὑπάρχει τρεῖς τῆς ἐβδομάδος ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἐπιτακτον.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

(συνέχεια)

ἀξενάστραφα, άνεστραμμένος. «'Αξενάστραφα ξβαλες τὸ παντελόνι σου».

ἀξεστήχου, καὶ ξεστήχου· ἀπὸ στήθους, ἀπὸ μνήμης. Μερικοὶ γράφουν τὴν λέξιν, ἀπαντῶσαν καὶ ἀλλαχοῦ ξεστήχου καὶ ἐρμηνεύουν αὐτὴν «ἐκ στίχου» «ἀπέξω». Φρονοῦμεν ὅτι ἡ ὀρθὴ παραγωγή εἶναι: ἐκ στήθους.

ἀξίνα, ἡ· κατὰ τὸν Δωρικὸν τύπον: ἡ ἀξίνη. «Κόνισμαθ θέλει πειὸν ἡ ἀξίνα μου». Ὑποκοριστ. ἀξινάρι(ν), τό· ἀξιναράκιν, τό· «'Α σοῦ δῶσω θέλει καμμιά μὲ τὴν ἀξίναμ πάνω στήν κεφαλήμ· μὴ με λικοτιζῆς».

ἀξινόστελλο(ν), τό· Ἴον τὸ κοντάρι ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι προσηρμοσμένη ἡ ἀξίνα.— 2ον Μεταφορικῶς, ὡς ὕβρις ἢ εἰρωνεία, διὰ τὸν ἰσχνὸν καὶ ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα· ἢ δι' ἐκείνον ὁ ὁποῖος στέκεται, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνηται ὅτι ἐνοχλεῖ τὸν ἄλλον, ἔμπροσθεν ἄλλου. «Φύ' ἀὸ μπρός μου νὰ μὲ θωρῆ ὁ ἥλιος· εἶντα στέκεσαι μπρός μου, ἀξινόστελλο!» «Στέκεται σὰν ἀξινόστελλο, κ' ἐμ πάει στήδ δουλειάν του ὁ τεμπέλης!»

ἄξος, ὁ· ἐπιτήδειος, «καταφερτζῆς». Καὶ συναφές οὐσιαστικόν, ἀξωσύνη: ἐπιτηδειότης, ἐξυπνάδα.

ἀὸ· κατὰ συγκοπτὴν τοῦ π: ἀπὸ· ἀὸ μέσα: ἀπὸ μέσα· ἀὸ πάνω. Πλήρως ἀπαντᾷ ἡ λέξις μετὰ τὰ ἐπιρρήματα κάτω ἐκφερομένη: ἀπὸ κάτω.

ἄουμᾶς, ὁ· τὸ ὑπόγειον· σκοτεινὸν μέρος τοῦ σπιτιοῦ.

ἄουρίδι(ν) τό· πληθ. τὰ ἀουρίδια (φυτόν). Λέγεται καὶ εἰς θηλυκὸν γένος: ἡ ἀουρίδα· πληθ. οἱ ἀουρίδες. Ἄουρίδες λέγονται καὶ οἱ ἄουρες ῥῶγες τοῦ σταφυλιοῦ.

ἄουρίστρας, ὁ· πληθ. οἱ ἀουρίστροι. Φυτόν μυριόκλαδον μὲ μικροὺς κλαδίσκους· ὅταν ξηρανθῆ, λαμβάνει χρῶμα σιδηροῦν πῶς. Χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν σκουπῶν διὰ νὰ σκουπίζουν πρὸ πάντων τὰ ἀλώνια. Ἐπίσης ὁ ἀουρίστρας εἶναι καλὸς ὡς προσάναμμα εἰς τοὺς φούρνους. Θεραπευτικῶς μεταχειρίζονται αὐτὸν ἐν Νισύρῳ ὡς διουρη-

Ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

τικὸν κατὰ τῆς ψαμμιάσεως. Τὸν βράζουιν καὶ πίνουιν οἱ πάσχοντες δύο ἔξως τρία ποτήρια τοῦ νεροῦ καθ' ἑκάστην.

ἄουρος, ὁ· Ἴον καρπὸς μὴ ὄριμος· «ἄουρα ὕν τὰ σταφύλια»· 2ον νεαρός, ἀγόρι, παλληκαρόπουλλον (ἐν δημοτικῇ ποιήσει)· 3ον (μεταφ.) ὁ ὄξυς καὶ ἀπότομος εἰς τὸν χαρακτήρα. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ εἶναι ἐν χρήσει καὶ τὸ οὐσιαστικοποιημένον ἐπίθετον: τὸ ἄουρο=τὸ ἀπότομον ὕφος. «Ἐπιασέν τομ μὲ τ' ἄουρον καὶ τώρα τὸφ φουᾶται».

ἄουροξυπνῶ· ἐξυπνῶ μὲ δύσθυμον ψυχικὴν κατάστασιν. Λέγεται ἰδίᾳ διὰ βρέφη τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν τὸ κλάμα, μὲν ὅλις ἐξυπνήσουν.

Ἄουστος, ὁ· ὁ μὴν Αὐγούστος. Κοσμητικὸν αὐτοῦ ἐπίθετον: τραπεζοφόρος, ὡς ἐκ τῆς ἀφθονίας τῶν ὀπωρικῶν του:

«Ἄουστε τραπεζοφόρο, νᾶσου δυὸ φορὲς τὸχ χρόνο.»

Ἡ Αὐγούστος ἐκλαμβάνεται ὡς προανακρουστικὸς τοῦ χειμῶνος μῆνι: «Ἄπὸ Ἄουστοχ χειμῶνα κι' ἀπὸ Μάρτηγ καλοκαίρι.»

Κατὰ τὴν 29ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Ἀποτομῆς τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, κατὰ παράδοσιν Νισυριακὴν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φάγωμεν σταφύλια κόκκινα, διότι πίνουμεν τὸ χυθὲν τοῦ ἀγίου αἵμα· οὐδὲ κόπτομεν μὲ τὸ μαχαίρι καρποῦζι, ἀλλ' οὔτε καὶ ψωμί.— Περὶ τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Αὐγούστου, ἴδε τὴν λέξιν δρίμες.— Περὶ τῶν δώδεκα ἡμερῶν, ἀπὸ 4-15 Αὐγούστου, ἴδε λέξιν μνηολόγια.— Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον οἱ «νοικοκυροὶ» (κτηματῖαι) δὲν κόπτον ἀπὸ δένδρον τίποτε χρήσιμον διὰ τὰς γεωργικὰς τῶν ἐργασίας.

ἀπαζαλή, ἡ· ζημία, ἰδίᾳ ἐκείνη τὴν ὁποῖαν προξενοῦν ζῶα εἰς τὰ χωράφια.

ἀπακουστά· ἐπίρρημα τροπικόν: ἐξ ἀκοῆς. «ἀπακουστά τῶχω»=τὸ ἔχω μάθει ἐξ ἀκοῆς.

(συνεχίζεται)

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ**Ε Σ Ο Δ Α****Πρόσοδοι Δημοτικής Περιουσίας .**

Μισθώματα Λατομείου «Γυαλί»	Δρχ.	111.075	
Φόρος 1% επί εξαχθείσης κισσήρεως	»	4.292	
Μισθώματα βοσκής και άστ. ακινήτων .	»	12.668	128.035

Πρόσοδοι Δημοτικών Έπιχειρήσεων .

Έκμετάλλευσις Ίαματικών Λουτρών	»	113.322	
» Ηλεκτροφωτισμού	»	40.564	
» Παγοποιείου	»	34.872	188.758

Φόροι, Είσοφοι και Τέλη .

Φόρος καταναλώσεως εισ(νων έμπ)των	158.366		
Μείον αποδοθείς εις Κοινότητας	55.214	103.152	
Φόροι, εισφοραί και τέλη διάφορα		24.635	127.787
Τόκοι Καταθέσεων			6.927
Κρατήσεις υπέρ τρίτων επί μισθών κλπ.			1.605
Σύνολον έσόδων			453.112
Χρηματικών υπόλοιπον Ταμείου 31)12)957			

226.495

679.607**ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ****Ε Σ Ο Δ Α**

Πρόσοδοι Δημοτικής περιουσίας	Δρχ.	128.035
Καθαρά πρόσοδος Ίαματ. Λουτρών	»	25.156
» » Παγοποιείου	»	13.060
Φόροι και τέλη	»	108.750
Τόκοι καταθέσεων	»	6.927
Σύνολον έσόδων		281.928
Δαπανηθέντα επί πλέον		34.344
		<u>316.272</u>

ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ 1958

ΕΞΟΔΑ

Δαπάναι Διοικήσεως .

Μισθοί προσωπικού και έξοδα παραστάσεως Δημάρχου	Δρχ.	86.960	
Έξοδα κινήσεως Διοικήσεως και προσωπικού	»	9.505	
Γραφική ύλη, δημοσιεύσεις, Ταχ. Τηλ. και Τηλεφ. κλπ.	»	12.348	108.813

Δαπάναι Δημοτικών Έπιχειρήσεων .

Έκμετάλλευσις Ίαματικών Λουτρῶν	Δρχ.	36.430	
» Ήλεκτροφωτισμοῦ	»	92.332	
» Παγοποιεῖοι	»	21.812	150.754
Υπηρεσία καθαριότητος ὁδῶν κλπ.			9.772
Δαπάναι βεβαιώσεως και εισπράξεως φόρων			19.037
Φόρος Δημοσίου ἐπὶ ἐκμετ. Ίαμ. Λουτρῶν			5.112
Υποχρεωτικαὶ Εἰσφοραὶ			48.304
Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ			1.900
Τοκοχρεωλύσιον Δανείων Λουτρῶν			14.450

Δαπάναι Έργων .

Κατασκευὴ Ὑδατοδεξαμενῶν	Δρχ.	153.311	
Μηχανήματα, Έγκατ)σεις ἡλεκτ)σμοῦ	»	18.365	
Διευρύνσεις και ἐπισκευαὶ ὁδῶν και πλατειῶν	»	19.602	
Όφειλόμενον ὑπόλοιπον ἐπισκευῆς Λουτρῶν και ἐπισκευαὶ	»	26.495	
Έπισκευὴ Δημαρχιακοῦ Καταστήματος	»	11.721	229.494
Σύνολον ἐξόδων			587.456
Χρηματικὸν Ὑπόλοιπον Ταμείου 31)12)958			92.151
			<u>679.607</u>

ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ 1958

ΕΞΟΔΑ

Δαπάναι Διοικήσεως	Δρχ.	104.983	
Έλλειμμα ἐκμ)σεως ἡλεκτροφωτισμοῦ	»	70.133	
Υπηρεσία καθαριότητος	»	9.772	
Υποχρεωτικαὶ Εἰσφοραὶ	»	44.850	
Προαιρετικαὶ Εἰσφοραὶ	»	1.900	
Δημοτικὰ Έργα	»	184.634	
Σύνολον ἐξόδων	»	<u>316.272</u>	

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ 1958

Εὐχαριστοῦμεν τὸν Δήμαρχον κ. Γ. Γιαλλούρη διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ δημοσιευομένου ἀπολογισμοῦ τοῦ Δήμου Μανδρακίου τοῦ ἔτους 1958, ὁ ὁποῖος, ὡς πιστεύομεν, θὰ κατατοπίσῃ τοὺς ἀναγνώστας μας ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δήμου καὶ τῆς δραστηριότητός του, ἔστω καὶ ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων.

Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι, καὶ αἱ Κοινότητές μας, θὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά του, πρὸς κατατόπισιν κυρίως τῶν ξηνητεμένων των.

Ἐπειδὴ ἡ δημοσίευσίς τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὡς τυπικῶς διατυπώνεται, θὰ κατελάμβανε πολὺν χῶρον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναγνώστας μας θὰ ἐκοπίαζεν ἡ μελέτη του, προετιμήσαμεν νὰ συμπύκνωσωμεν τὰ ὁμοειδῆ κονδύλια, χωρὶς νὰ παραβλάψωμεν τὴν σαφήνειάν του. Ἐπὶ τῆ βάσει αὐτοῦ κατηρτίσαμεν καὶ τὸν Ἴσολογισμὸν τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τοῦ Δήμου διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, τὸν ὁποῖον καὶ δημοσιεύομεν ἐπίσης.

Ἐκ τῶν δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ τοῦ Παγοποιείου παρουσιάζει ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα καὶ προοιωνίζει ἀκόμη ἐπιτυχέστερα μὲ τὴν προσδοκωμένην αὐξήσιν τῆς καταναλώσεως καὶ τοῦτο ἀσχέτως μὲ τὴν σοβαρὰν ἐξυπηρέτησιν πού παρέχει ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας καὶ πολιτισμοῦ.

Τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν Λουτρῶν, ἐπεβαρύναμεν μὲ ὅλας τὰς σχετικὰς μὲ αὐτὴν δαπάνας (ὀφειλόμενα ἐξ ἐπισκευῶν, Τοκοχρεωλῦσιον κλπ.). Παρὰ ταῦτα, τὸ πραγματικὸν κέρδος θὰ πρέπη νὰ ὑπολογισθῆ κατώτερον καὶ τῶν δρχ. 25.156 διὰ δαπάνην φωτισμοῦ, ἡ ὁποία δὲν βαρύνει τὰ Λουτρά, ὡς θὰ ἔπρεπε, ἀλλὰ τὴν Ἐπιχείρησιν Ἡλεκτροφωτισμοῦ. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει, νομίζομεν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν λουτρῶν, τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς ἐξένισαν, διότι τὰ ἀνεμέναμεν, θὰ πρέπη νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ἐξαιρετικῶς πενιχρά. Τὰ αἰτία εἶναι πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς γνωστά, διότι ἀπὸ ἐτῶν καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἠρευνήθησαν ἀπὸ τῶν στηλῶν μας καὶ τοῦ «Δελτίου», χωρὶς ὁμως νὰ λη-

φθοῦν ὅλα τὰ ὑποδειχθέντα μέτρα. Ἡ κτιριακὴ κατάστασις τῶν λουτρῶν μας καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς των εὐρίσκονται σήμερα εἰς καλλιτέραν μοῖραν, χάρις εἰς τὴν γενναϊόδωρον συνδρομὴν τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς καὶ τὴν προσπάθειαν τοῦ Δήμου. Οἱ πελάται ὁμως διὰ διαφόρους λόγους, μερικοὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἄσχετοι μὲ τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Λουτρῶν, ἐξακολουθητικῶς ὀλιγοστεύουν, ὥστε νὰ παρουσιάζεται ὡς ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν συντόμως μέτρα, πού, ἂν μὴ νὰ προσελκύσουν νέους, τοῦλάχιστον νὰ διατηρήσουν τοὺς παλαιούς.

Ὁ Ἡλεκτροφωτισμὸς παρουσιάζει ἀπολύτως δυσμενῆ διὰ τὸν Δήμον ἀποτελέσματα, τὸν ὁποῖον ἐπιβαρύνει μὲ τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν δρχ. 70.133. Εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ πρέπη νὰ ὑπολογισθῆ κατώτερον, διότι εἰς αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ κατανάλωσις τῶν Λουτρῶν καὶ ὁ φωτισμὸς τῶν ὁδῶν κλπ., ἡ ὁποία βαρύνει ἀντιστοιχῶς αὐτὰ καὶ τὸν Δήμον. Δὲν δυνάμεθα, ἀτυχῶς νὰ ἐπεκαθώμεν εἰς περαιτέρω ἔρευναν, διότι στερούμεθα τῶν ἀπαραιτήτων ἀναλυτικῶν στοιχείων, τόσον ὡς πρὸς τὰς δαπάνας, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα. Ἐπειδὴ τὸ θέμα τοῦτο εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν συζητήσεων καὶ πιθανὸν καὶ ἀδίκων ἀκόμη ἐπικρίσεων μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μας, παρακαλοῦμεν τὸν κ. Δήμαρχον νὰ μᾶς παράσχῃ τὴν δυνατότητα νὰ τοὺς ἐνημερώσωμεν μὲ πᾶσαν δυνατὴν λεπτομέρειαν. Παρὰ ταῦτα, δυνάμεθα εὐχερῶς νὰ διαπιστώσωμεν, ὅτι κυρία αἰτία τῆς ζημίας τοῦ Ἡλεκτροφωτισμοῦ εἶναι ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν πελατῶν του. Τὸν κίνδυνον αὐτὸν προεβλέψαμεν ἐγκαίρως καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐπεσημάναμεν, χωρὶς ὁμως νὰ παρουσιασθῆ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πρόληψιν του ἢ ἀκόμη τὸν περιορισμὸν του, ἀπὸ τοὺς ἀφόρους παράγοντας, εἰς τοὺς ὁποίους ἀπετάθημεν. Εὐτυχῶς ὑπάρχει ἡ ἐλπίς τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως παρὰ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ, ὁπότε θὰ ἀπαλλαγῆ ὁ Δήμος τῆς ζημίας. Ἐως

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Στο προηγούμενο τεύχος έγραψα πώς όλη ή έπιβατική και έμπορική κίνηση τής Νισύρου έγινετο από το λιμάνι τής Σμύρνης και ότι ή συγκοινωνία έξυπηρετείτο με δυο άτμοπλοίες, του Πανταλέοντος που είχε Έλληνική σημαία, και του Χατζή-Δαούτ, που είχε Τουρκική.

Άνεφερα άκόμη πώς οί εταιρείες αυτές όχι μόνο δεν είχαν καμμιά επιχορήγηση, αλλά είχαν μεταξύ των και άγριο συναγωνισμό. Τήν εποχήν αυτή ήπέστρεφε στη Νίσυρο ό συμπολίτης μας Νικολαΐδης, που έπαγγέλετο το βαρκάρη στη Πόλη. Έφθασε στη Σμύρνη και από εκεί επρόκειτο να πάρη ένα από τα δυο βαπόρια που έκαμαν τή συγκοινωνία με τή Νίσυρο. Αφού έμαθε πώς ή άξια του εισητηρίου ήτο ένα καρτάκι και με τα δυο βαπόρια, επροτίμησε να φύγη με του Πανταλέοντος, επειδή είχε Έλληνική σημαία. Έως ότου όμως να έτοιμασθή έφυγε το βαπόρι, και τότε εξήτησε εισητήριο από την εταιρεία του Χατζή-Δαούτ.

Ό άρμόδιος υπάλληλος του εξήτησε τότε δυο καρτάκια, αφού πλέον το άλλο βαπόρι είχε φύγει. Ό συμπολίτης μας διεμαρτυρήθη, αλλά ό υπάλληλος χωρίς να διακόψη την εργασία του, ούτε να γυρίση να τον ιδή, εξηκολούθησε να του επαναλαμβάνει σε κάθε διαμαρτυρία του πώς ή άξια του εισητηρίου είναι δυο καρτάκια. Τόση όμως ήτο ή άγανάκτηση του συμπολίτη μας από τή στάση αυτή του υπαλλήλου ώστε σε ύφος του ειπε: «Και γύρισε δέμε να σου δώκω τέσσερα». Δεν ένδιεφέρετο δηλαδή ό άπλος βαρκάρης εάν θα έπλήρωνε περισσότερα, ήθελε όμως να το προσέ-

Αλλά και ή προτίμησή του να ταξιδέση με το βαπόρι που είχε Έλληνική σημαία, αποδικνύει πόσο βαθιά ήτο ριζομένη στη ψυχή του ύπόδουλου Έλληνισμού ή άγάπη για την Ελλάδα.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

τότε όμως, είναι ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειαι, ώστε να περιορισθί το κακόν.

Έν τω συνόλω του κρινόμενος ό άπολογισμός του Δήμου, θα πρέπει να κριθί ως ίκανοποιητικός. Ίδιαιτέρως ευχάριστος εμφανίζεται ή δραστηριότητα του Δήμου εις τήν έκτέλεσιν έργων και

κυρίως εις τήν κατασκευήν ύδατοδεξαμενών.

Έκ τών δαπανών του Δήμου, αι Ύποχρεωτικαι Εισφοραι εμφανίζονται αρκετά μεγάλαι, ώστε μία ανάλυσις των να παρουσιάζεται σκόπιμος, ήν και παραθέτομεν:

Εισφορά υπέρ Νοσηλευτικών Ίδρυμάτων Νομού	Δρχ. 19.255
» » Νομαρχιακού Ταμείου	» 11.550
» » Τεχν. Ύπηρ. Δήμων και Κοινοτήτων	» 5.500
» » Τεχνικού έξοπλισμού	» 2.360
» » Ταμείου Ασφαλίσ. Ύπαλλήλων	» 2.245
» » Προικοδοτήσεις άπόρων κορασίων	» 2.000
» » Ένώσεως Δήμων και Κοινοτήτων	» 940
» » Νομαρχ. Έπιτροπής Ύποτροφιών	» 500
» » Έταιρίας Προστασίας άνηλικών	» 500
Σύνολον	» 44.850

Το ως άνω ποσόν καλύπτου ποσοστόν 16,6% των καθαρών εισπράξεων του Δήμου και 35,16% των έκ φόρων έσόδων, παρουσιάζεται ηύξημένον εις το τριπλάσιον από το τής χρήσεως 1956 (διά τήν χρήσιν 1957 δεν έχομεν στοιχεία), ώστε να δημιουργήται το έρώτημα. Καλύπτει άραγε και αναλόγους

ανάγκας του Δήμου, ως π.χ. καλύπτει ή υπέρ τής Τεχν. Ύπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων εισφορά; Και εάν όχι, παρά τήν ύποχρεωτικήν μορφήν των, είναι δυνατή ή μείωσις τουλάχιστον των δύο πρώτων κονδυλίων; Και επί του σημείου τούτου θα ήταν ευπρόσδεκτος μία διαφώτισις τών αναγνωστών μας.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Υπό Κ. Π. ΜΟΥΡΑ

Ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Φωνὴ τῆς Δωδεκανήσου» τὸ ὁποῖον ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐξέδιδεν ὁ ἀείμνηστος ἐκ Σύμης καθηγητῆς Γεώργιος Οἰκονόμου, γνωστὸς διὰ τὴν πολυσχιδῆ ἐπιστημονικὴν καὶ Ἐθνικὴν του δρᾶσιν, ἀναδημοσιεύομεν συνεργασίαν τοῦ ἐπίσης ἐκλεκτοῦ Δωδεκανησίου Ἀχιλλέως Σπ. Διαμαντάρου, ἐκ Καστελλορίζου, ἀναφερομένην εἰς τὴν συμβολὴν τῶν Νισυρίων εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. Ὁ ἀοίδιμος Ἀχιλλεὺς Διαμαντάρου ἐτίμησεν ὡς καὶ ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου τὴν Δωδεκάνησον, ὡς ἐκπαιδευτικὸς καὶ ἱστορικὸς συγγραφεὺς, ἀλλὰ καὶ ὡς συλλέκτης καὶ βαθύς μελετητῆς λαογραφικοῦ ὕλικου.

Α'. ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἐν Νισύρῳ περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου μηνὸς τοῦ 1917 διατρίβων, ἐπεσκέφθην καὶ τὴν ἱερὰν Μονὴν, τὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου σεμνυνομένην, Σπηλιανὴν δ' ἐπιλεγομένην, ἧς ὁ σεβασμῖος ἡγούμενος Κύριλλος πάνῃ προθύμως καὶ εὐγενῶς μοι ἐπέτρεψε νὰ ἀναγνώσω τὰ ἐν τῇ μικρᾷ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς εὐρισκόμενα ἔγγραφα. Μεταξὺ τῶν ἔγγράφων τούτων εὑρον καὶ τὰ ἐπόμενα, τὰ ὁποῖα φαίνεται ὅτι ἀνήκον εἰς Κατηγορητὴν τινα τῆς εὐλογημένης ἐθνικῆς «Φιλικῆς Ἐταιρείας». Ἐπειδὴ δὲ τοιαῦτα ἔγγραφα δὲν εἶδον οὔτε εἰς τὸ τοῦ Ἐμμ. Ξάνθου βιβλίον «Ἀπομνημονεύματα περὶ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας», οὔτε εἰς τὸ τοῦ Ι. Φιλήμονος «Δοκίμιον Ἱστορίας», ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὸ τοῦ Σ. Σακελλαρίου «Περὶ Φιλικῆς Ἐταιρείας», καὶ ἐπειδὴ διὰ τῶν ἔγγράφων τούτων καταφαίνεται ὅτι καὶ εἰς τὰς Νοτίους Σποράδας νήσους ὑπῆρχον μεμνημένοι τὰ τῆς Ἐταιρείας ταύτης, καθ' ἃ καὶ ἐκ παραδόσεως ἀναφέρεται ἐν αὐταῖς, ἔκρινα καλὸν νὰ δημοσιεύσω αὐτὰ.

Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ α' ἔγγράφου ὑπάρχει ὁ τύπος σφραγίδος διὰ τῆς γραφίδος ἐσηματισμένους, φεροῦσης τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἀκτινοβολούντος ἐν κύκλῳ· ἔξωθεν δὲ τοῦ κύκλου, ὑπάρχει στέφανος ἐκ δύο κλάδων φοίνικος κάτωθεν μὲν δεδεμένων, ἄνωθεν δὲ ὀλίγον διεχόντων. Πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς σφραγίδος ταύτης εἶνε γεγραμμένον τὸ Εὐαγγελικὸν ῥητὸν οὕτως.

«Ἐκαστον δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ
[γινώσκεται (Εὐαγγ.)]

Μετὰ τοῦτο ἀρχεται τὸ ἔγγραφο.

«Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ εἶνε ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς συστάσεως τῆς μεγάλης Ἀδελφότητος. Ἐκ τούτου ἐννοεῖ καὶ πρέπει νὰ ἐννοησῆται εὐθὺς ὁ εἰσερχόμενος εἰς αὐτὴν ἀδελφός, ὅτι καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις, ὅταν πρόκηται περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς πίστεως καὶ πατρίδος πρέπει νὰ ἀρνήται τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ νὰ συνδράμῃ τὴν Ἀδελφότητα μὲ ὅλα του τὰ μέσα».

Τύπος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἀδελφοῦ

«Ὁ ἀδελφός πρέπει νὰ ἐρωτηθῆ, ἐὰν ἐπιθυμῆ νὰ γένη μέλος τῆς μεγάλης Ἀδελφότητος, ἥτις κύριον σκοπὸν ἔχει τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πίστεως καὶ πατρίδος».

«Ἄφου τοῦτο ὁμολογήσῃ ὁ ἀδελφός πρέπει εὐθὺς νὰ εἴπῃ».

«Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῖου τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος ἐπικαλοῦμαι νὰ εἶναι σήμερον καὶ διὰ παντὸς μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιόν του, συντάσσομαι εἰς τὴν ἐν τῷ ὀνόματι του μεγάλην Ἀδελφότητα, μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην, καὶ θέλω διαμένει πιστός, μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, καθὼς εἶναι πιστός καὶ ἀληθινός ὁ Κύριος».

«Μετὰ ταῦτα ὁ ἀδελφός καὶ ὅσοι τύχωσι παρόντες, λέγοντες τὸ προσκυνούμεν τὴν ἁγίαν Τριάδα, ἀσπάζονται ἀλλήλους τρίς, ὁ δὲ νέος ἀδελφός κάμνει εὐθὺς τὸν ἀκόλουθον ὄρκον».

«ΟΡΚΟΣ»

«Ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θέλω προδώσει ποτὲ τὸ μυστικόν, τὸ ὁποῖον μοὶ ἐνέπιστεύθη σήμερον ὁ ἀδελφός, ὅστις μὲ κατηχεῖ καὶ μὲ κάμνει μέλος τῆς μεγάλης Ἀδελφότητος. Ὁρκίζομαι εἰς τὸ γλυκύτερον ὄνομα τῆς πατρίδος, εἰς τὰ χυθέντα αἵματα τῶν φονευθέντων καὶ θυσιασθέντων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεώς της, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνειδήσεώς μου, καὶ ἐπικαλοῦμαι εἰς τοῦτο μάρτυρα τὸν Κύριον, καὶ βοηθόν, καὶ προστάτην, ὅτι θέλω βάλλειν ὄλας μου τὰς δυνάμεις, διὰ νὰ βοηθήσω μὲ κάθε τρόπον τὴν Ἀδελφότητα εἰς τὸν μεγάλον καὶ ἱερὸν σκοπὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πίστεως καὶ πατρίδος, ἐναντίον παντὸς ὅστις καταπατεῖ, ἢ τολμήσῃ νὰ καταπατήσῃ τὰ ἱερά δικάιά της».

«Ὁρκίζομαι πρὸς τοῦτοις ὅτι, δὲν θέλω ἐμβῆ εἰς καμμίαν ἄλλην Ἀδελφότητα, ἢ ὁποία ἔχει ἄλλον σκοπόν, ἢ ἢ ὁποία ἔχει τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἀλλ' ὅτι θέλω ἀκολουθήσει πάντοτε τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας θέλει δίδει εἰς ἐμὲ κατὰ καιρὸν ὁ κατηχῶν με ἀδελφός, ἢ ἐκεῖνος, πρὸς τὸν ὁποῖον οὗτος ἤθελε μὲ διευθύνει.

«Μετὰ τὸν ὄρκον, οἱ ἀδελφοὶ λέγουν πάλιν τό: προσκυνοῦμεν τὴν ἁγίαν Τριάδα, καὶ ἀσπάζονται ἐκ δευτέρου, ἐπιλέγοντες «μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς ὁ προδότης Ἰούδας· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ἡ ὑπερευλογημένη καὶ χαριτωμένη ἀγιωτάτη μήτηρ του, ὡς εἶναι πάντοτε μὲ ἡμᾶς, ἀμήν».

«Ὁ κατηχηθεὶς ἀδελφός χρεωστεῖ νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του εἰς ἓν τεμάχιον χαρτίου, τὸ ὁποῖον ὁ κατηχητής του θέλει τὸ διευθύνει εἰς τὴν πηγὴν, τὴν ὁποῖαν αὐτὸς γνωρίζει καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν κατηχητὴν του ἕκαστος, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ κέντρον. Ἐὰν ὁ ἀδελφός δὲν ἤξεύρῃ γράμματα, κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ὁ δὲ κατηχητής του γράφει αὐτὸ καὶ τὸ στέλλει ὡς ἄνω».

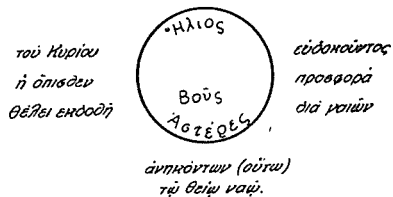
«Ἐὰν ὁ ἔχων τὸν παρόντα ὄργανισμὸν θελήσῃ νὰ τὸν δώσῃ εἰς ἄλλον ἀδελφόν, διὰ νὰ κάμῃ καὶ οὗτος κατηχηθεὶς, εἰς τοιαύτην περίστασιν, χρεωστεῖ νὰ γνωρίξῃ κατὰ βάθος τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν καρδίαν του».

«Ὁ ἀδελφός χρεωστεῖ νὰ φυλάξῃ τὸν

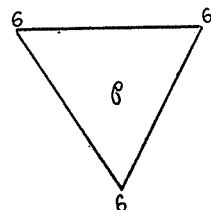
παρόντα ὄργανισμὸν οὕτως ὥστε οὐδέποτε νὰ κινδυνεύσῃ νὰ γίνῃ γνωστὸς εἰς κανένα μὴ πιστόν, οὐδὲ νὰ τὸν παραχωρήσῃ καὶ μὲ αὐτὸν τὸν κίνδυνον, ἂν χρειασθῆ, τῆς ζωῆς του».

«Οἱ ἀδελφοὶ χρεωστοῦν νὰ ἀγαπῶνται μεταξύ των, ὡς τέκνα μιᾶς μητρός· ἐὰν δὲ τις ἐξ αὐτῶν — ὁ μὴ γένοιτο — εὐρεθῆ εἰς καταδρομὴν, ἔνεκα τῆς παρουσίας ἐνώσεως, τότε ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ ὀφείλουσι νὰ τὸν βοηθοῦν μὲ ὄλα τὰ μέσα, καὶ καθ' ὅλους τοὺς τρόπους ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις δήποτε καὶ ἂν εἶναι».

Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου ὑπῆρχον δύο ἄλλα τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τὸ ἕτερον, ἔχον μῆκος 0,12 περίπου γαλ. μέτρου, καὶ πλάτος 0,10 φέρει ἐπὶ τῆς μιᾶς μὲν πλευρᾶς ἐν τῷ μέσῳ ὠραίαν καὶ καλῶς τετυπωμένην σφραγίδα παριστώσαν ἄνωθεν τὸν ἥλιον ἀνατείλαντα ἀκτινωτόν, κάτωθεν αὐτοῦ βουνὸν ἐν ὀρθῇ καὶ ἡρέμῳ στάσει, βλέποντα πρὸς τὰ δεξιὰ, καὶ κάτωθεν τοῦ βοῦς δώδεκα λευκοὺς ἀστέρας ἐν ἡμικυκλίῳ. Καὶ ὁ ἥλιος καὶ ὁ βοῦς εἶναι λευκοί, τὸ δὲ ἔδαφος τῆς σφραγίδος μέλαν δι' ὀριζοντίαν γραμμῶν ἑκατέρωθεν δὲ τῆς σφραγίδος ταύτης τὰ ἐξῆς:

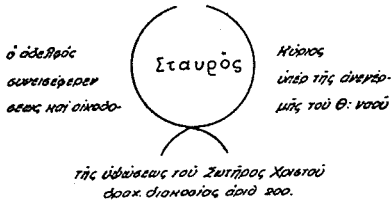

καὶ ταῦτα ἐν πλαισίῳ διὰ γραφίδος χαρᾶχθέντι καὶ περιθώριον ἔχοντι ἐνὸς περίπου ἑκατοστοῦ τοῦ γαλ. μέτρου. Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πρὸς τὰ κάτω ἀριστερὰν γωνίαν τοῦ πλαισίου εἶναι ἐσχηματισμένον διὰ γραφίδος ἰσοσκελὲς τρίγωνον εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον τὸ ψηφίον θ, οὕτως:

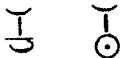

εις ἐκάστην δὲ τῶν γωνιῶν ἔξωθεν ὁ ἀριθμὸς 9. Ἐξωθεν τοῦ πλαισίου εἰς τὰ ἀριστερὰ τῆς ἄνω πλευρᾶς ὁ ἀριθμὸς 105, εἰς τὰ δεξιὰ ἄνω 315, εἰς τὰ ἀριστερὰ κάτω 1260, εἰς τὰ δεξιὰ κάτω 6300.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἐγγράφου, ἐν πλαισίῳ, εἰς τὰς γωνίας τοῦ ὁποίου σχηματίζεται διὰ τῆς προεκτάσεως τῶν γραμμῶν μικρὸν τετραγωνίδιον, ὑπάρχει ἐν τῷ μέσῳ σφραγίς παριστώσα Σταυρὸν λευκὸν ἀκτινοβολοῦντα ἐν στεφάνῳ ἐκ κλάδων δάφνης ἢ ἐλαίας, κάτωθεν δεδεμένων καὶ ἄνωθεν ὀλίγον ἀπεχόντων. Πέριξ δὲ τῆς σφραγίδος τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὴν κάτω ἀριστερὰν γωνίαν τοῦ πλαισίου ἔχει σφραγίδα κτυπητὴν, ἀνακεκρουσμένην, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει στέμμα, ἑκατέρωθεν δὲ τούτου δύο λέοντες ὄρθιοι, καὶ κάτωθεν αὐτῶν τὰ ἑξῆς παράσημα:

Τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐκτύπου ταύτης σφραγίδος εἶναι δυσδιάκριτον. Ἐξωθεν δὲ τοῦ πλαισίου εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἄνω πλευρᾶς τὸν ἀριθμὸν 1020, καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ 95, ἐν τῇ κάτω πλευρᾷ ἀριστερὰ 285 καὶ δεξιὰ 5700. Τί δηλοῦσιν οἱ ἀριθμοὶ αὗτοὶ ἀγνοῶ. Ὁ δὲ χαρακτήρ τῆς γραφῆς εἶναι ὅμοιος τῷ χαρακτήρι τῆς γραφῆς τοῦ κατηχητικοῦ ἐγγράφου.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄλλου ἐγγράφου, τοῦ ὁποίου ὁ χάρτης ἀποκλίνει πρὸς τὸ κυανοῦν χρῶμα, εἶναι γεγραμμένα ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς οἱ ἐπόμενοι ψαλμοὶ ὡς ἑξῆς:

« α.. Ἴδου δὴ τί καλόν, (1) ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό.

1. Ἐλλείπει τὸ «ἢ τί τερπνόν»

α βον Ἴνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά.

ε: γον Ὁ διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα Κυρίου, ὡς σκευὴ κεραμέως συν- τρίβει αὐτούς.

α: δ.. Ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιών καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

ε: εον Ὅτι ἠυδόκησαν οἱ δοῦλοὶ τοῦ τοὺς λίθους αὐτούς.

α=σον Ἀλλὰ τίς ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὸ μέγιστον.

ε=ζον Κύριος ἀνάξει ἡμᾶς.

ΜΙΚΡΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ

ε: Ὁ Κύριος νὰ μᾶς νὰ μᾶς νὰ μᾶς (οὕτω δις) βοηθήσῃ, ἀδελφέ,

α = Πιστὸς καὶ ἀληθινὸς εἶναι ὁ Κύριος »

Ἐν τῇ δημοσιεύσει δὲν ἐτήρησα τὰς ὀλίγας ἀνορθογραφίας.

Καὶ οὗτω μὲν ἔχουσι τὰ τρία ταῦτα ἱστορικὰ ἐγγραφα, τῶν ὁποίων ἐλλεῖπει καταλλήλου μηχανῆς, δὲν ἠδυνάμην νὰ λάβω φωτοτυπικὰς εἰκόνας· ἀλλ' εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ πανοσιώτατος Ἡγούμενος τῆς Σπηλιανῆς τῇ εὐγενεῖ συναινέσει καὶ τῆς σεβαστῆς Δημαρχίας Νισύρου, θὰ ἀποστείλῃ τὰ ἐγγραφα ταῦτα, πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος των, εἰς τὰ Γενικὰ ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἵνα ἀποθησαυρισθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνικῶν κειμηλίων.

Καὶ δὲν φέρουσι μὲν ὑπογραφὴν τινα τὰ ἐγγραφα ταῦτα διὰ γνωστούς λόγους ὑπὸ δὲ τῶν ἱστορικῶν, τῶν γραψάντων περὶ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, οὗς ἄνω- τέρῳ ἐμνημόνευσα, ἀναφέρεται ὅτι ὁ ἐκ Πάτμου Δημήτρ. Θέμελης, «ἀρχων Ἰσπραβνίκος», ἀποσταλεῖς τῷ 1820 ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, «μετέβη εἰς Μυτιλήνην, Κυδωνίας, Σμύρνην, Ἐφεσον, Σάμον, Πάτμον, Κάσον, Κάλυμνον, καὶ Νίσυρον, ὅπου συνέστησεν Ἐφορίας» (Ι. Φιλήμων). Βεβαιοῦται λοιπὸν ὅτι τὰ ἐγγραφα ταῦτα ἀνήκον ἢ εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Δημήτρ. Θέμελην, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ τῶν Νισυρίων μεμνημένον τὰ τῆς Φιλ. Ἑταιρείας. Ἐκ παραδόσεως δὲ λέγεται ἐν Νισύρῳ, ὅτι ὑπῆρ-

χον τοιοῦτοι μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Νικόλαος Λογοθέτης, πατὴρ τοῦ ἀει-

μνήστου εὐπαιδευτοῦ διδασκάλου Ἰωάν. Λογοθέτου. ΑΧ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ

Β'. ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Ἐν τοῖς Ἀρχεῖοις τῆς σεβ. Δημαρχίας ὑπάρχει παλαιὸν κτηματολογικὸν κατάστιχον, τὸ ὁποῖον προθύμως ὑπ' αὐτῆς μοὶ παρεχωρήθη πρὸς ἀνάγνωσιν.

Τὸ κτηματολόγιον τοῦτο λίαν ὀγκῶδες καὶ εἰς μέγα σχῆμα, καθηρτίσθη τῷ 1828 ὑπὸ τοῦ τότε Ἡγουμένου τῆς Σπηλιανῆς Νεοφύτου Ἱερομονάχου Ζαμπέτογλου, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Χατζῆ Γρηγορίου Λαυριώτου καὶ Νικολάου Νικήτα, ἐπιγράφεται δὲ «Καταγραφή Γῆς γεωργουμένης τε καὶ ἐξουσιαζομένης, ὑπὸ τῶν ἐν Μανδρακίῳ, χωρίῳ τῆς νήσου Νισύρου οἰκούντων χριστιανῶν. Ἐν ἔτει αὐκῆ', Νοεμβρίου ις'».

Καὶ συνέλεξα μὲν ἐκ τοῦ κτηματολογίου τούτου περὶ τὰς τριακοσίας τοπωνυμικὰς Νισυριακὰς λέξεις, ἀντιγράψας ταύτας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ καταστίχου μέχρι τῆς ἐξηκοστῆς δευτέρας σελίδος καὶ κατέταξα ἀλφαβητικῶς, ἀλλ' ἡ μελέτη αὐτῶν, ἵνα γίνῃ ἐπιστημονικὴ καὶ δημοσιευθῆ, ἀπαιτεῖ νὰ γνωρίζῃ τις καλῶς πρῶτον μὲν τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῆς δημόδους Νισυριακῆς διαλέκτου, δεύτερον νὰ ἐπισκεφθῆ καὶ παρατηρήσῃ τοὺς τόπους, εἰς οὓς ἀναφέρονται αἱ λέξεις καὶ τρίτον νὰ γνωρίζῃ τὰς ἐν τῇ Νισύρῳ περὶ τῶν μερῶν τούτων λαϊκὰς παραδόσεις.

Ἀναβάλλων λοιπὸν τὴν μελέτην καὶ δημοσιεύσιν τῶν τοπωνυμῶν τούτων μετὰ τὴν εἰς Νίσυρον σὺν Θεῷ μετάβασίν μου κατὰ προσεχῆ καιρὸν, δημοσιεύω ἐνταῦθα μόνον τὸν περιεργὸν πρόλογον τοῦ κτηματολογίου.

Οἱ τὸ πρῶτον καταρτίσαντες τὸ κτηματολογικὸν τοῦτο βιβλίον, βαρέως φαίνεται, φέροντες τὴν κακὴν κατάστασιν τῶν βιβλίων τῆς Κοινότητος, ἅτινα κατὰ βούλησιν τῶν κατὰ καιροῦς δημογερόνων μετεχειρίζοντο, προτάσσουσι τὸν ἐξῆς διαλογικὸν πρόλογον μεταξὺ Κ α τ α γ ρ α φ ῆ ς καὶ θεατοῦ.

«Εὖγε· νὰ ἔτσι ἀγαπῶ νὰ σὲ βλέπω· στολισμένην, καὶ ὄχι μὲ ἐκεῖνα τὰ παλιόρουχα τὰ καταξοχισμένα καὶ λερωμένα.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

»Εὐχαριστῶ τοὺς Χριστιανούς τοῦ Μανδρακίου, ὅπου ἐπιστάτησαν καὶ ἐκείνους ὅπου ἐκοπίασαν καὶ μὲ ἐστόλισαν νὰ φαίνωμαι καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον».

ΘΕΑΤΗΣ

»Μὰ δὲν μοῦ λέγεις, νὰ ζῆς, ποῖος σοῦ εἶχε τὰ φορέματά σου καταξοχισμένα καὶ μουντζουρωμένα;»

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

»Ἡ κατηραμένη πλεονεξία καὶ ἡ ἀμάθεια μὲ ἐκατάτρεξαν καὶ μὲ ἔφερον εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ὅπου μὲ ἔβλεπες τὸ πρότερον».

ΘΕΑΤΗΣ

»Ὁ κόσμος, κακομοῖρα, ἔχει πολλοὺς κακοὺς, καὶ δὲν τὸ πιστεύω ποτέ, νὰ σὲ ἀφήσουν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ὅπου εὐρίσκεσαι».

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

»Τὸ γνωρίζω, φίλε μου, καὶ ἐγὼ· μὰ ἡξεύρεις οἱ δύο ἄσπονδοι ἐχθροὶ οἱ ἐδικοί μου, ποῦ μὲ εὐρισκον καὶ μὲ κατέτρεχον;»

ΘΕΑΤΗΣ

»Ὅχι»

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

»Εἰς τὸ ὀσπῆτιον τῶν κατὰ καιρὸν Πρωτογέρων· πλὴν τῶρα ἔβαλα γνῶσιν· δὲν πατῶ τὸ κατώφλιόν τους. Καλογραῖα θεὲ νὰ γίνω, Καλογραῖα. Καὶ ὅταν ἔχουν χρεῖαν νὰ μὲ ἀνταμώσουν, ἄς ἔρχωνται πέντε ἔγκριτοι τοῦ χωρίου μετὰ τοῦ κατὰ καιρὸν Δημογερόντος. Δὲν εἶναι ἔτζι καλά;»

ΘΕΑΤΗΣ

»Εὖγε».

»Μπράβο! Πολλὰ καλά· ἂν τὸ κάμησ αὐτό, τότε πιστεύω, ὅτι θέλεις ζήσεις στολισμένην καὶ παστρική, ὡς σὲ βλέπω, χρόνους πολλούς.

»Σκοτεινοτάτης καὶ διεφθαρμένης οὐσης τῆς παλαιᾶς καταγραφῆς, μὲ πολὺν κόπον καὶ ἐπιμέλειαν ἀντεγράφη παρ' ἐκείνης ἡ παροῦσα, κάλλει καὶ σαφηνεῖα ἀσυγκρίτῳ ὑπερέχουσα αὐτῇ ἐκείνης, ὡς ὁρᾶται, παραβαλλομένων καὶ τῶν δύο.

Νεκρολογία**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΡΟΥΣΚΟΣ**

Τὸ πρῶτὴ τῆς 27ης ἐ.ξ. ἀντήχησε πένθημα ἢ καμπάνα καὶ τάραξε τῆς ψυχῆς μας τὴ γαλήνη. Πέθανε ὁ Δάσκαλος Ἐμμανουήλ Κρούσκος.

Ὅ,τι νὰ γράψῃ κανεὶς γιὰ τὸν αἰμνηστο Ἐμμανουήλ Κρούσκο δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀποδώσῃ τῆς ἀνθρωπιᾶς του τὸ μεγαλεῖο καὶ τὸ ὕψος τοῦ πατριωτισμοῦ του!

Ἐπῆρξεν ὡς φίλος καὶ συνάδελφος ὑπέροχος, ὡς πολίτης καὶ ὡς κοινωνικὸς ἀνθρώπος ὑποδειγματικὸς. Πιστός, πλήρης ἀγαθότητος καὶ στοργῆς, φιλόανθρωπος, μεγαλόψυχος, ψυχὴ εὐγενεστάτη.

Καλύμνιος τὴν καταγωγὴν, ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα μας κατὰ τὸ ἔτος 1927 καὶ

Δι' ἐπιστασίας πάντων τῶν Χριστιανῶν, τῶν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ οἰκοῦντων. Ἐπὶ τῆς Ἡγουμενίας τοῦ Κυρίου Νεοφύτου Ἱερομονάχου Ζαμπέτογλου καὶ Δημογεροντίας τοῦ Δ. Γεωργίου Μανδλακα, διὰ χειρὸς τοῦ Χ' Γρηγορίου Λαυριώτου, τοῦ ἐκ τῆς νήσου Σκιάθου.

ΑΧ. Σ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ

Σημ. Ν. Χ.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Γενικῶν ἀρχείων τοῦ Κράτους, ἐκλεκτὸς ἐπίσης Δωδεκανήσιος ἐκ Καρπάθου κ. Μανώλης Πρωτοψάλτης, μᾶς ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ ὡς ἄνω τρία ἱστορικὰ ἔγγραφα, τῶν ὁποίων τὴν ἀποστολὴν συνέστησεν ὁ αἰμνηστος Διαμαντάρης, δὲν ὑπάρχουν εἰς αὐτά, διότι προφανῶς δὲν ἐστάλησαν. Παρακαλοῦμεν συνεπῶς τὸν ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἱ. Μονῆς Σπηλιανῆς, νὰ μᾶς πληροφορήσουν ἐὰν ὑπάρχουν ταῦτα εἰς τὴν μνημονευομένην ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δημοσιεύματος μικρὰν βιβλιοθήκην τῆς Μονῆς καὶ εἰς ἀποφατικὴν περίπτωσιν ποῖα ἢ τύχη των. Τοὺς παρακαλοῦμεν ἐπίσης νὰ μᾶς πληροφορήσουν ἀπὸ ποῖα ἔγγραφα καὶ βιβλία συγκροτεῖται ἡ «μικρὰ βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς».

νυμφευθεὶς συμπολίτιδά μας ἐκ τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν, δὲν ἔπαυσε νὰ προσφέρῃ τὰς πολυτίμους αὐτοῦ ὑπηρεσίας ὅλων δωρεὰν εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἐπιτροπὰς, εἰς τοὺς ἀγαθοεργοὺς Συλλόγους, εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐνωσιν καὶ ἀλλαχοῦ. Μόλις δὲ ἔπνευσεν ὁ μυροβόλος ἀέρας τῆς Ἐλευθερίας εἰς τὴν Δωδεκάνησον, διωρίσθη ὡς Δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ Δημοτικὸν μας Σχολεῖον, δίδων εἰς τὰ Νισυρόπουλα τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν ἀγωγὴν.

Δὲν τὸν ἀρκοῦσεν ὁ κόπος καὶ ὁ μόχθος, τὸν ὁποῖον κατέβαλλε καθημερινῶς εἰς τὸ Σχολεῖον, παρὰ ἀνέλαβε προθύμως νὰ διδάσκῃ καὶ ἐκάστην Κυριακὴν εἰς τὸ Κατηχητικὸν τοιοῦτον.

Ἠγάπησε πολὺ τὸ λειτούργημα τοῦ Δασκάλου καὶ τὸ ἔφερε βαρέως, πού λόγῳ τῆς ἀνιάτου ἀσθενείας του δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ συνεχίσῃ. Ἦτο ἀκούραστος εἰς τὸ καθῆκον του καὶ ἠγάπησε τὴ Νίσυρο σὰν Πατρίδα του.

Οἱ Νισύριοι τὸ ἀνεγνώρισαν καὶ ὡς ἀναγνώρισις τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὑπῆρξεν ἡ μεγαλοπρεπὴς του κηδεῖα. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Μανδρακίου τὸν συνώδυσαν μέχρι τῆς τελευταίας του κατοικίας. Ἐπικηδεῖους ἐξεφώνησαν ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Νισύρου Ἱερεὺς Μιχαήλ Σκουλλῆς, ὁ Δ)ντὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ ὁ Δ)ντὴς τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου κ. Νικόλαος Μεσημέρης.

Στέφανοι κατετέθησαν ἐκ μέρους τῶν Σχολείων Μανδρακίου καὶ Πάλων, τοῦ Δήμου Μανδρακίου, τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως καὶ ἄλλων.

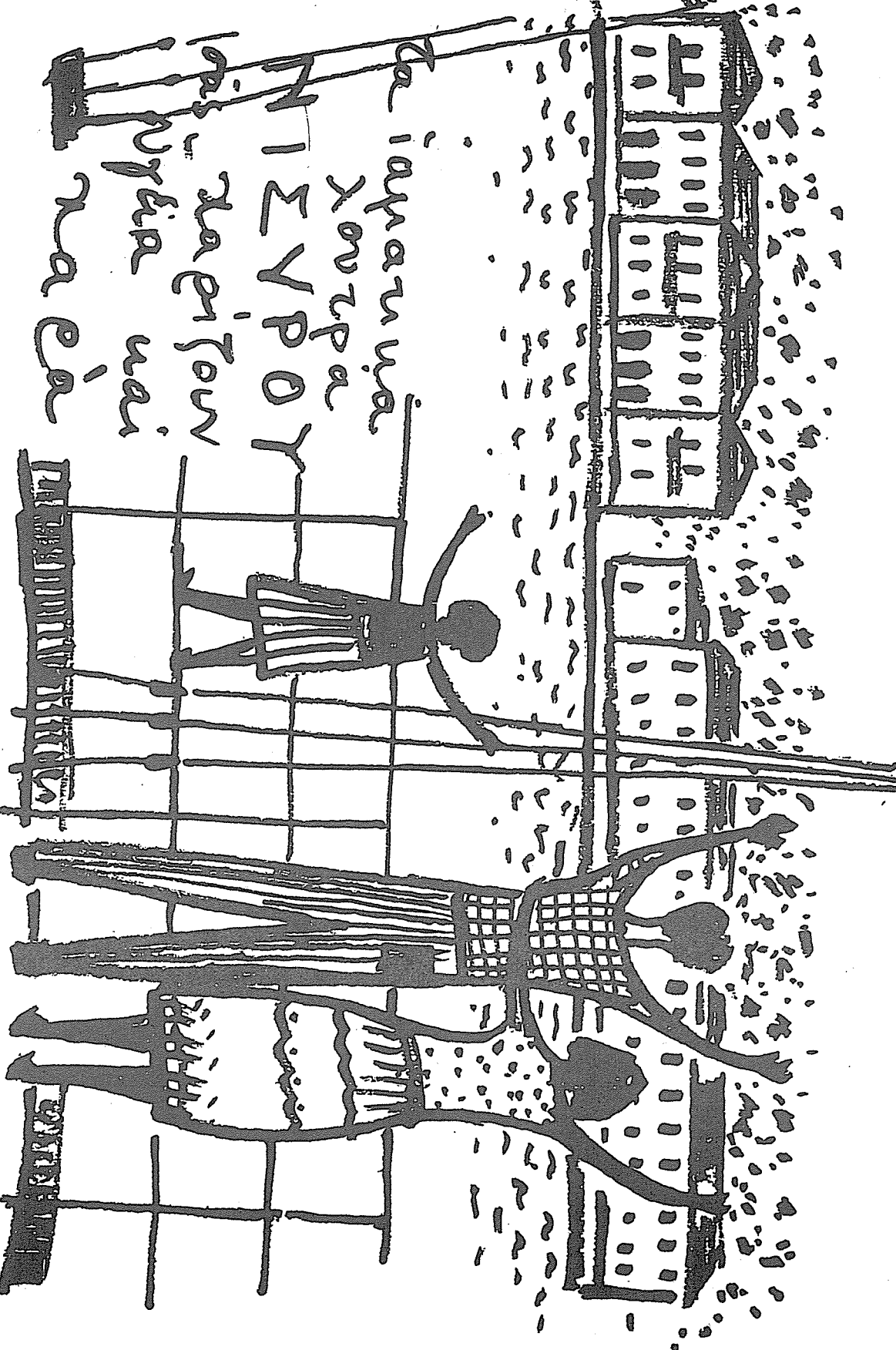
Εἰς τὴν μνήμην ὄλων, ὅσοι τὸν ἐγνώρισαμεν, θὰ μείνουν ἀνεξάλειπτα τὰ διδάγματα τῶν μεγάλων ἀρετῶν του. Ἡ ἀριστοκρατικὴ του ἐμφάνισις, οἱ εὐγενεῖς του τρόποι, τὸ ἀμεμπτον τοῦ ἦθους, ἡ κοινωνικότης του, ὁ καθόλου ἄφογος χαρακτήρ του ἄφησαν ἀνεξίτηλα ἴχνη εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων μας.

Ἄς εἶναι ἕλαφρὸ τὸ Νισύρικον χῶμα, πού τὸν σκέπασε καὶ ἡ μνήμη του αἰώνια.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου 4-3-1959

ΣΤΑΜ. ΚΟΥΡΖΗΣ

κα ιαγανυια
Χουρπα
ΜΙΣΥΡΟΥ
καρ χαριτων
Παυλια και
Παναεα

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 5ον ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1959 ΤΕΥΧΗ 26-27

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΪΩΣ «Ο ΓΝΩΜΟΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ	Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ 'Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ	Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ	Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Ταμίς: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ	'Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΟΓΟΡΑ,, 'Αθηνῶν
	» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,, »
	» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,, »
ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ—ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ—Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΣΕΛΟΥ ἀριθ. 46, Γ' δροφος ἀριθ. Γραφ. 110—ΑΘΗΝΑΙ	
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα 'Υόρκη: 'Ιάκωβος Καραβάκης, Ρόδος: Γ. Κουμέντος, Κῶς: Α. Πληθίδης	
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης	
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ 'ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακλαρίδης	
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60—ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3—ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5	

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

'Επί τῆς λογοδοσίας	Σελ.	1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλογικὰ Νέα	»	2
Κρίσεις καὶ Σχόλια	»	13
Δεκαπενταύγουστο—Σπηλιανή (ποίημα)—Κ. Ε. Μαντουδάκη	»	15
'Η Σπηλιανή—'Υπὸ Μητροπολίτου Κῶου 'Εμμανουήλ	»	16
Νισυριακὲς παροιμίαι	»	19
'Η ἑορτὴ τοῦ 'Αγίου Νικήτα—'Υπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	20
Αἴτια προκαλοῦντα μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἀκαρπίαν τῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ νησιοῦ μας—'Υπὸ Γιάννη Ζαχαριάδη	»	22
Τὸ «Μοιργιολοί» τῆς μάνας (Νισ. δημοτικόν)—Συλλογὴ Κ. Ε. Μαν- τουδάκη	»	24
'Απ' ὅ,τι θυμᾶμαι—'Υπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	25
Τὸ ΙΚΑ στὴν ὑπηρεσίαν τῆς Νίσυρου—'Υπὸ 'Αλέκου Οἰκονομίδη	»	26
'Ο Μισεμὸς—'Υπὸ Καλλιόπης Κώνστα	»	27
Τὸ ἀλησμόνητο παραθέρισμά μου στὴ Νίσυρο—'Υπὸ 'Εμμ. Σακέλη	»	28
Οἱ χοῖροι (ποίημα)—'Υπὸ Δημ. Μπαλαλά	»	30
ΠΑΐνια καὶ μοιρολόγια (Νισ. δημοτικὰ)—Συλλογὴ Μ. Μιχαηλί- δη—Νουάρου	»	31
Υῆψισμα τοῦ 'Αγαθ. Συλλόγου Νισυρίων ὁ «Γνωμογόρας»	»	32
Νισυριακοὶ 'Αντίλαλοι	»	16α

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΟΓΟΡΑΣ»
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Κουλούβαρδης—Σάρδεων 39

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑΣ

Διεξοδική και έμπεριστατωμένη ή λογοδοσία τής 'Εκδοτικής 'Επιτροπής, παρουσιάζει ανάγλυφον τήν εικόνα τής δράσεως και τών έπιτευγμάτων της κατά τήν τριετή θητείαν της, διαπιστώνει τά παρουσιασθέντα κενά και προδιαγράφει τās δυσχερείας τās όποίας θά έχη ν' αντιμετώπιση ό διάδοχός της. Θα πρέπει, ώς έκ τούτου, νά τύχη τής αναλόγου μελέτης και προσοχής όλων μας, ώστε μέ τήν σειράν μας νά λογοδοτήσωμεν πρός έαυτούς, διά τήν έναντι του περιοδικού μας στάσιν μας, νά άποφασίσωμεν τήν μελλοντικήν θέσιν μας και νά τήν γνωστοποιήσωμεν είς τήν 'Επιτροπήν, ώστε νά διευκολυνθῆ αύτη είς τήν χάραξιν τής πλέον όρθής πορείας και τόν καταρτισμόν ένός θετικού σχεδίου επί τής μελλοντικής της δράσεως. 'Εάν ή συμπαραστάσις μας είς τήν έκδοσιν του περιοδικού άποτελεῖ πατριωτικόν καθήκον, ή ενημέρωσις τής 'Επιτροπής επί τής στάσεώς μας, άν θέλωμεν π.χ. ή όχι νά μάς άποστέλλη τό περιοδικόν και ή άποστολή τής συνδρομής μας, άποτελεῖ πρόσθετον ύποχρέωσιν, όφειλήν πού έδημιούργησε ή σιωπηρὰ συγκατάθεσις μας νά λαμβάνωμεν τό περιοδικόν. Θα άποτελέση όμως συγχρόνως και άπόδοσιν στοιχειώδους δικαιοσύνης και τόνωσιν ψυχικήν τής 'Επιτροπής, διά τήν συνέχισιν του τόσοσν έπιτυχοῦς έργου της.

Τά στοιχεῖα, έξ άλλου, τά όποία προκύπτουν άπό τό οικονομικόν μέρος τής λογοδοσίας, θά πρέπει νά τύχουν τής ιδιαιτέρας προσοχής μας. Τά συμπεράσματα πού θά προκύψουν, δέν θά εἶναι παρήγορα και ούτε θά εἶναι πρός τιμὴν μας, όπως προκύπτει άπό έν και μόνον σημείον, κατά τό όποίον άπό τοὺς 750 συνδρομητὰς είς τοὺς όποίους άπεστέλλετο τό περιοδικόν καθ' ὅλην τήν τριετίαν, μόνον 259 άπέστειλαν συνδρομήν. 'Από τόν δημοσιευόμενον όνομαστικόν πίνακα τών καταβαλλόντων συνδρομήν, οι περισσότεροί άπέστειλαν ένός και μόνον έτους συνδρομήν και είς τινας περιπτώσεις τό άποσταλέν ποσόν καλύπτει μόνον τὰ ταχυδρομικά έξοδα πού κατεβλήθησαν. Δέν θά πρέπει επίσης νά διαφύγη τής προσοχής μας ή περίπτωσις καθ' ἣν ή 'Εκδοτική 'Επιτροπή αναλαμβάνει δι' ύπευθύνου έγγραφου δηλώσεώς της τήν ύποχρέωσιν είσαγωγῆς του αναλόγου συναλλάγματος, όπερ διά τήν τριετίαν υπερβαίνει κατά τι τό ποσόν τών 2.500 δολλ., λαμβανομένου υπ' όψιν ότι τὰ μέχρι σήμεραν είς χείρας της δικαιολογητικά τής Τραπεζῆς τής 'Ελλάδος καλύπτουν μόνον ποσόν 1.262 δολλ.

Σχολιάζομεν τήν κατάστασιν μέ τήν πεποιθήσιν ότι δέν θά παρεξηγηθώμεν, διότι πιστεύομεν, ότι οι άπανταχοῦ Νισύριοι, άποτελοῦμεν μέλη μίᾶς και τής αύτῆς οικογενείας και συνεπώς θά πρέπει νά έχωμεν τό θάρρος και τήν ειλικρίνειαν νά συζητοῦμεν τὰ κοινού ενδιαφέροντος ζητήματα ως μία οικογένεια, ως άδελφοί μέ άδελφούς, μέ σκοπόν νά διαπιστωθῆ ή πραγματικότητα και νά μάς δοθῆ ή εύκαιρία νά σκεφθώμεν εάν θά πρέπει ή όχι νά συμβάλωμεν είς μίαν προσπάθεια πού άποβλέπει είς τό καλόν τής πατρίδος μας, και όχι δια νά ελέγξωμεν ή νά κατηγορήσωμεν.

'Η έκδοσις τών «Νισυριακῶν Χρονικῶν» πιστεύομεν ότι άποτελεῖ τιμήν δια κάθε Νισύριον, ώστε ή συνέχισις της νά άποτελῆ καθήκον και ύποχρέωσιν όλων μας. Θα πρέπει ως έκ τούτου, νά στηριχθῆ είς όλους μας, είς τοὺς πολλοὺς και όχι μόνον είς τοὺς αξίους έπαίνου δωρητὰς.

Ἡ Συντακτικὴ 'Επιτροπὴ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἡ Ἐκδοτική Ἐπιτροπὴ κατόπιν συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν θητείας καὶ τῆς ἀναδείξεως νέας Διοικήσεως τοῦ ἐντολέως τῆς Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν — Πειραιῶς, ἔκρινεν ὅτι ἐπεβάλλετο ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς αὐτὸν τὴν παραίτησιν καὶ τὴν λογοδοσίαν τῆς. Λόγω τοῦ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ σχετικὴ συνεδριάσις τῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα αὐτούσιον τὸ πρακτικὸν αὐτῆς, πρὸς πλήρη κατατόπισιν τῶν ἀγνωστῶν τῆς Νισυρίων, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς κατωτέρω:

«Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν θὴν Ἰουλίου, συνῆλθε κατόπιν προσκλήσεως ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ παραστάντων τῶν κ.κ. Κων/νου Π. Μούρα, Κων/νου Ι. Γιαννίδη, Ἀλεξάνδρου Οἰκονομίδη, Νικίττα Ὁδ. Σακελλαρίδη, Δημ. Κέντρη, Ἰωάννου Ἐμμ. Παρθενιάδη, Κων/νου Ὁδ. Σακελλαρίδη, Ἀρμοδίου Ι. Γιαννίδη, Παύλου Ὁδ. Σακελλαρίδη, καὶ Ἰωάννου Δημ. Οἰκονομίδη. Παρέστησαν ἐπίσης οἱ Πρόεδροι τῶν Συλλόγων Γνωμαγόρα καὶ Παναγίας Θερμιανῆς κ.κ. Παναγιώτης Ὁδ. Σακελλαρίδης καὶ Ἀλέξανδρος Καράλης. Διαπιστωθεῖσης τῆς ἀπαρτίας, ὁ Πρόεδρος Κων. Μούρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ λέγει τὰ ἑξῆς:

Μετὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς νέας Διοικήσεως τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν — Πειραιῶς, ἡ Ἐπιτροπὴ μας εἶναι ὑποχρεωμένη ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς αὐτὴν τὴν παραίτησιν τῆς, λογοδοτήσῃ δὲ συνάμα διὰ τὸ τριετὲς διάστημα τῆς δράσεώς τῆς. Πρὶν ὅμως ἀσχοληθῶ μὲ τὸ θέμα τῆς λογοδοσίας, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου συμφωνεῖτε καὶ σεῖς, νὰ ἀποτίσω τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν πρῶτον Πρόεδρον τοῦ Γνωμαγόρα κ. Ἀρμόδιον Ι. Γιαννίδην, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἀποφασιστικότητα τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ ἔκδοσις τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν καὶ νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μας εἰς τὸ τέως Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ κ. Παναγιώτην Ὁδ. Σακελλαρίδην, διότι μᾶς ἐνεπιστεύθη τὴν βαρεῖαν ὅσον καὶ τιμητικὴν εὐθύνην τῆς συνεχίσεως τῆς ἐκδόσεως τῶν.

Διὰ τὴν οἰκονομικὴν λογοδοσίαν, κατηρτίσθη ἤδη ὁ ταμειακὸς ἀπολογισμὸς, τὸν ὁποῖον καὶ θὰ εἰσηγηθῇ ἐν συνεχείᾳ ὁ ταμίας κ. Νικίττας Σακελλαρίδης. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ φέρω ὑπ' ὄψιν σας τὰ ἑξῆς: Ὡς ἐνθυμεῖσθε, τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον ὡς μηνιαία ἔκδοσις ἐκ 16 σελίδων, τὸ δὲ πρῶτον τεύχος αὐτῶν ἐκυκλοφόρησε τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1955. Ἡ πρώτη περίοδος αὐτοῦ ἐκάλυψε τὸ μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1955 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐξεδόθησαν 11 τεύχη. Ἡ προηγουμένη Διοίκσις τοῦ Γνωμαγόρα, ἀπεφάσισε νὰ συνεχίσῃ τὴν διακοπεῖσαν ἐπὶ βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἔκδοσιν τῶν, ἐκδώσασα τὸν Αὐγούστον τοῦ 1956 τὸ ὑπ' ἀριθ. 12 τεύχος αὐτῶν, ἀνέθεσε δ' ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μας τὴν εὐθύνην τῆς ἐκδόσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μας κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδριάσιν ἀπεφάσισεν ὅπως βελτιωθῇ ἡ ἔκδοσις, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐμφανίσεως ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ποιότητος καὶ ποσότητος τῆς ὕλης. Ἀπεφάσισεν ἐπίσης ὅπως διευρυνθοῦν τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ περιοδικοῦ, ὅπως ἡ ἔκδοσις καταστῇ διμηνιαία εἰς τεύχη τῶν 32 σελίδων καὶ ὅπως ἀποστέλλεται εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Νισυρίους, τῶν ὁποίων θὰ ἐγνωρίζαμεν τὰς διευθύνσεις. Ἡ ἔκδοσις διαρκῶς τελειοποιουμένη εἰς περιεχόμενον καὶ ἐμφάνισιν, ἐγένετο κανονικῶς μέχρι καὶ τοῦ 22ου τεύχους, τοῦ πρώτου ὑπ' ἀριθ. 13 κυκλοφορήσαντος τὸν Νοέμβριον τοῦ 1956. Ἀπὸ τοῦ 23ου τεύχους λόγῳ ἐκτάκτως σοβαρῶν ἀσχολιῶν καὶ ἀσθενειῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ἔκδοσις παρουσίασε τὴν γνωστὴν καθυστέρησιν, τὴν ὁποῖαν ἐξακολοθεῖ νὰ ἐμφανίζῃ. Διὰ τὴν συντομωτέραν ἐνημέρωσιν, ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ εὐρέθη εἰς τὴν ἀνα-

πόδρασον ανάγκην νὰ περιορίσῃ εἰς 16 τὸν ἀριθμὸν τῶν σελίδων εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 24 καὶ 25 τεύχη. Τὸ περιεχόμενον τῶν 14 τευχῶν, ἐκάλυψεν ὅλους τοὺς προδιαγραφέντας τομεῖς καὶ ὑπερέβη εἰς ποιότητα καὶ ποσότητα τὰς προσδοκίας μας. Οὕτω ἐδημοσιεύθησαν 52 ἐν ὄλῳ μελέται ἐκ τῶν ὁποίων μερικαὶ εἰς συνέχειαν τευχῶν. Ἐξ αὐτῶν 10 ἀναφέρονται εἰς θέματα τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, 6 εἰς θέματα τῆς νεωτέρας καὶ συγχρόνου ἱστορίας, 3 εἰς τὴν Γεωλογίαν, 15 εἰς τὰ σύγχρονα προβλήματα, 4 εἰς θέματα Συλλογικῆς δραστηριότητος καὶ 14 εἰς τὴν Λαογραφίαν. Εἰς τὰ ἀνωτέρω δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τακτικαὶ συνεργασίαι τοῦ κ. Κώστα Ὁδ. Σακελλαρίδῃ «Ἱστορικὰ ἔγγραφα Νισύρου», τοῦ κ. Νικητῆ Σακελλαρίδῃ «Ἄπ' ὅτι θυμοῦμαι», τοῦ Ἐνὸς Νισυρίου «Ἄπὸ τὰ παιδικὰ μου» καὶ τὰ κύρια ἄρθρα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, πλῆθος σελίδων ἐκάλυψαν αἱ «Κρίσεις καὶ Σχόλια» ἐκταθεῖσαι κυρίως εἰς τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς νήσου μας καὶ αἱ τακτικαὶ Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις. Ἐδημοσιεύθησαν ἐπίσης οικονομικοὶ ἀπολογισμοί, λογοδοσίαι καὶ ἀνακοινώσεις τῶν τοπικῶν μας ἀρχῶν καὶ συλλόγων, παροιμίαι, μοιρολόγια, δημῶδη καὶ σύγχρονα Νισυριακὰ ποιήματα καὶ λογοτεχνικαὶ συνεργασίαι. Ἄπὸ τοῦ 16ου τεύχους καθιερώθησαν οἱ «Νισυριακοὶ Ἀντίλαλοι» εἰς 4 ἐπὶ πλέον ἀνεξαρτήτους ἐγχρώμους σελίδας. Διὰ τοῦ ἐπιτυχοῦς τούτου συνδυασμοῦ ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ἐνημέρωσις τῶν ἀπανταχοῦ Νισυρίων ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν μας νέων, χωρὶς νὰ παραβλαφθῇ ἡ ἐμφάνισις τοῦ περιοδικοῦ. Οἱ «Ἀντίλαλοι» ἀπετέλεσαν σαφῆ δείκτην τῆς μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μας ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος διὰ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδηλώσεών των, κατόπιν τῶν ὁποίων δι' εἰδικῆς ἀνακοινώσεως παρεκαλέσαμεν ὅπως μᾶς παράσχουν τὴν δυνατότητα πληρεστέρας ἐνημερότητος, ἀποτεινόμενοι εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν σύνταξιν εἴτε εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνταποκριτάς.

Ἡ ὅλη ἐμφάνισις τοῦ περιοδικοῦ, ἀπὸ τοῦ χάρτου καὶ τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, τῆς ὕλης καὶ τῆς τεχνικῆς διατάξεως αὐτῆς μέχρι καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ πολυχρώμου ἐξωφύλλου, ἔτυχεν ἐπαινετικῶν σχολίων παρὰ συμπατριωτῶν μας καὶ ξένων καὶ ἰδίᾳ παρὰ εἰδικῶν κριτικῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸ ἐχαρακτήρισαν ὡς πρότυπον εἰς τὸ εἶδος του. Εἰς τοῦτο συνετέλεσε καὶ τὸ γεγονός ὅτι πολλαὶ ἄλλαι παροιμίαι καὶ Σύλλογοι, Δωδεκανησιακαὶ καὶ μὴ, ἀσυγκρίτως πολυπληθέστεραι τῆς ἰδικῆς μας, εἴτε δὲν ἐτόλμησαν τὴν ἐκδοσὶν περιοδικοῦ, εἴτε δὲν ἐπέτυχον τὴν ἀρτίαν ἐμφάνισιν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν». Θὰ πρέπει, ὡς ἐκ τούτου νὰ εἴμεθα ἱκανοποιημένοι, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀποτελεῖ μίαν ἀκόμη ἀπόδειξιν περὶ τοῦ τοῦ δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς ἕνα ἔργον καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ ἐργάται του δὲν εἶναι εἰδικοὶ καὶ ὅταν ἀκόμη βαρύνονται με ἐπαχθῆ φόρτον ἀσχολίων καὶ εὐθυνῶν. Ἀποτελεῖ ὅμως συγχρόνως καὶ ἐνθάρρυνσιν τῶν νεωτέρων, ὅπως ἀναλάβουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειρὰν των τὴν εὐχάριστον καὶ τιμητικὴν εὐθύνην τῆς ἐκδόσεως, ὡς καὶ ἀπόδειξιν ὅτι θὰ ἐπιτύχουν, ἐφ' ὅσον περιβάλλουν τὸ ἔργον των μὲ στοργὴν, ζῆλον καὶ ἀγάπην. Ἡ ψυχικὴ ἱκανοποίησις των ὅτι ἐπετέλεσαν καὶ μάλιστα ἐπιτυχῶς τὸ καθήκον των πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς ἑαυτοὺς, ὅς εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ δι' αὐτοὺς τὸ πλεόν λαμπρὸν εὖσημον.

Παραφωνίαν εἰς τὴν ὅλην ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν, ἐμφανίζει ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκδόσεως, ὥστε νὰ μὲ ὑποχρεοῖ νὰ ἐπανέλθω ἐπὶ τοῦ θέματος. Οἱ λόγοι οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν δημιουργίαν αὐτῆς εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου οἱ ἑξῆς:

1ον) Ὅτι ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεβαρύνθη μὲ τὸ βαρὺ φορτίον τῆς διεκπεραιώσεως, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσω ἐν συνεχείᾳ εἰδικώτερον.

2ον) Ὅτι τὰ μέλη τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς, περιωρίσθησαν κατ' οὐσίαν εἰς δύο. Ἡ πρόθυμος συμπαράστασις τοῦ Προέδρου κ. Παν. Σακελλαρίδῃ παρέσχεν εἰς αὐτὰ ἱκανοποιητικὴν ἀνακούφισιν.

3ον) Ὅτι, ὡς προανέφερα, ἀσθένειαι, ἀπουσίαι ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐκτακτοὶ ἀσχολίαι ἰδιαζόντως σοβαροῦ ἐπιπέδου, γνωσταὶ εἰς ὑμᾶς, δὲν ἐπέτρεψαν κανονικὴν ἐργασίαν.

Διὰ τὴν ἄρσιν ἀλλὰ καὶ μελλοντικὴν ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου τούτου, ἐπιβάλλεται ἡ λήψις μέτρων προσωρινῶν καὶ μονίμου χαρακτήρος. Ὡς τοιαῦτα προτείνονται:

1ον) Ἡ ἐντὸς τῶν ὑπολοίπων ἕξ μηνῶν τοῦ ἔτους, ἕκδοσις τριῶν τετραμηνῶν τευχῶν· τοῦ πρώτου ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου, τοῦ δευτέρου ἐντὸς τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τοῦ τρίτου ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου.

2ον) Ὁ καθορισμὸς εἰδικῆς ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύντομον καὶ ἀνελλιπῆ διεκπεραίωσιν.

3ον) Ὅπως ζητηθῆ ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Συντακτικῆς καὶ τῆς ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως Ἐπιτροπῆς νὰ συμβάλλουν ὅλα ἀνεξαιρέτως διὰ τῆς τακτικῆς ἐργασίας των εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

Ἐπάρχουν ὅμως ἀκόμη καὶ ὠρισμένα κενὰ εἰς τὴν σύνταξιν, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὁποίων ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐφέισθη παρακλήσεων καὶ μὲ τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ βαρύνεται αὕτη. Οὕτω ἀρκετοὶ συμπατριῶται μας, ἐξακολουθοῦν νὰ ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴν τιμητικὴν στήλην τῶν συνεργατῶν. Αἱ διοικήσεις τῶν Κοινοτήτων, τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σχολείων, δὲν ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τοῦ Δήμου, τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ κωφεύουν εἰς τὰς συνεχεῖς ἐκκλήσεις μας, ὅπως χρησιμοποίησιν τὰς στήλας μας διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὴν δρᾶσιν, τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ προβλήματα των. Ἀπὸ τὴν παρουσίαν αὐτῶν, πρῶτοι αὐτοὶ καὶ δι' αὐτῶν ἡ νῆσος μας ἔχει νὰ ὠφεληθῆ, ἐνῶ μὲ τὴν σιωπὴν των δὲν ἐξυπηρετοῦν τὴν ἀποστολὴν τὴν ὁποίαν τοὺς ἐνεπιστεύθησαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Σύλλογοί μας καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη τῶν ὁποίων ἡ ἀξιόλογος δρᾶσις ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς καὶ ἡ προβολὴ τῆς ἀπόδοσιν δικαιοσύνης καὶ παραδειγματισμὸν, δὲν ἀνταπεκρίθησαν κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος εἰς τὰς παρομοίας παρακλήσεις μας.

Κλείων τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφορῶν τὴν σύνταξιν, θεωρῶ ὑποχρέωσιν ἐπὶ τῇ λήξει τῆς θητείας μας καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς λογοδοσίας μας, νὰ προτείνω ὅπως ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐπιτροπῆς μας, εἰς ὄλους ὅσους μᾶς ἐτίμησαν διὰ τῆς συνεργασίας των καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἐμφάνισιν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Εἰδικώτερον προτείνω ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ μας ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας της εἰς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην Κῶ κ. Ἐμμανουήλ, διότι διὰ τῆς πολυτίμου συνεργασίας του ἐπλοῦτισε τὸ λαογραφικὸν μέρος τῆς ἐκδόσεώς μας, καὶ εἰς τὸν Καθηγητὴν Δρα κ. Γ. Γεωργαλᾶν διὰ τὴν περισπούδαστον ἐπιστημονικὴν μελέτην του. Ἐπίσης εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Παναγιώτην Κρητικὸν καὶ τὸν Ὑφηγητὴν ἱατροῦ κ. Κωνσταν. Ν. Ἀνδριωτάκην. Εἰς τοὺς κ.κ. Ἀναστάσιον Καραναστάσην καὶ Σ. Μάνεσην, συντάκτας τοῦ ἱστορικοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὸν Δημ. Κογιόπουλον Γεωπόνον τῆς Α.Τ.Ε. καὶ εἰς τοὺς συμπατριώτας μας κ.κ. Λάζαρον Κοντοβερὸν, Καλλιόπην Κ. Κώνστα, Γεώργ. Ἐμμ. Παρθεσιάδην, Μιχαὴλ Τσατσαρώννην, Ἀντώνιον Πληθίδην, Γιάννην Ζαχαριάδην, Θ. Θεοχαρίδην, Γ. Κ. Ζαχαριάδην καὶ τοὺς διδασκάλους μας Σταμ. Κουρτζῆν, Νικήταν Κουμέντον, Κων. Νικολόπουλον καὶ Χρῆστον Καρπαθάνην. Ἰδιαιτέρας χάριτας καὶ εὐχαριστίας ὀφείλομεν εἰς τὸν ζωγράφον κ. Δημήτριον Ὀδ. Σακελλαρίδην διὰ τὴν ἐξαιρετὸν φιλοτέχνησιν τοῦ ἐξωφύλλου, ἐξόχου, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἐμπνεύσεως καὶ ἐκτελέσεως καὶ τὴν λοιπὴν ἀφιλοκερδῆ συμπαραστάσιν του εἰς τὸν τομέα τῆς εἰδικότητός του.

Ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς ἐκπλήρωσιν εὐχαρίστου καθήκοντος, ἀπευθύνω ἐπίσης τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου εἰς τοὺς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τακτικοῦ συνεργάτας κ.κ. Νικήταν Ὀδ. Σακελλαρίδην καὶ Κωνσταντῖνον Ὀδ. Σακελλαρίδην.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον σκέλος τῆς ἐκδόσεως, τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἀποστολῆς, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν σας, ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἀπόφασίς μας ὅπως τὸ περιοδικὸν ἀποστέλλεται εἰς ὄλους τοὺς Νισυρίους τῶν ὁποίων θὰ ἐπληροφοροῦμεθα τὰς διευθύνσεις ἐτηρήθη καθ' ὅλην τὴν τριετίαν, ἀνασταλείσης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως περὶ διακοπῆς τῆς ἀποστολῆς εἰς τοὺς μὴ καταβαλόντας συνδρομὴν, περὶ ἧς ἡ ἀνακοίνωσίς μας εἰς τὸ 17ον τεῦχος.

Εἰς 10.000 ὑπολογίζονται τὰ ταχυδρομηθέντα κατὰ τὴν τριετίαν ἀντίτυπα, εἰς

750 δὲ μέχρι 800 τὰ καθ' ἑκάστην ἔκδοσιν. Τὸ τελευταῖον ἐταχυδρομήθη εἰς 753 συνδρομητάς, ἐξ ὧν 394 εἰς Η.Π.Α., 10 εἰς Αὐστραλίαν καὶ Αἴγυπτον, 180 εἰς Ἀθήνας — Πειραιᾶ καὶ Ἐπαρχίας, 95 εἰς Νίσυρον, 52 εἰς Ρόδον καὶ 24 εἰς Κῶ. Εἶναι δύσκολον εἰς τὸν ἀμύητον νὰ συλλάβῃ τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας ὁ ὁποῖος προκύπτει ἐκ τῶν προαναφερθέντων ἀριθμῶν. Ὡς ἐκ τούτου καὶ πρὸς κατατόπισιν τῆς διαδόχου μας Ἐπιτροπῆς, δηλῶ, ὅτι ὡς ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζω, ὑπὸ τὰς καλυτέρας δυνατὰς συνθήκας διὰ τὴν καθ' αὐτὸ διεκπεραίωσιν τῆς ἀποστολῆς (φακέλλωμα, διεύθυνσις, γραμματόσημον, διαχωρισμὸς κατὰ τόπους καὶ καταμέτρησις) ἀπαιτοῦνται 45 ὥραι ἐντατικῆς ἐργασίας. Πέραν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται εἰσέτι ἀρκεταὶ ὥραι, ἐφ' ὅσον ἡ διεκπεραίωσις ὀργανωθῆ, ὅπως εἶναι ἀνάγκη, διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἀνωμαλιῶν. Διότι πράγματι παρετηρήθησαν ἀνωμαλίαι, ὀλίγαι εὐτυχῶς, αἱ ὁποῖαι ὠφείλοντο ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἔλλειψιν εἰδικῆς ἀπευθύνου ἐπιτροπῆς, ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν μὴ ἐνημερωσίν μας παρὰ τῶν συνδρομητῶν περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς διευθύνσεώς των. Αἱ ἀνωμαλίαι δὲν ἦτο δυνατόν ἐπίσης νὰ ἀποφευχθῶσιν, ἐφ' ὅσον ἡ διεκπεραίωσις ἀντὶ νὰ γίνεταί εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Συλλόγου, ἐγένετο κατ' ἀνάγκην ἐκτὸς αὐτοῦ εἰς κατοικίας καὶ προσωπικὰ γραφεῖα.

Πρόδηλος παρουσιάζεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀνάγκη, ὅπως ἀντιμετωπισθῆ ἡ περίπτωση συστάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Διεκπεραιώσεως καὶ ἡ ὀργάνωσις αὐτῆς κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ ταχύτερα καὶ ἄνευ ἀνωμαλιῶν διεκπεραίωσις.

Ὅταν ἀπεδέχθημεν τὴν τιμητικὴν ἐντολὴν καὶ ἀνελάβομεν τὴν εὐθύνην τῆς συνείσεως τῆς ἐκδόσεως, ὑπελογισάμεν ὅτι αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι οικονομικῶς αὐτάρκης, ἐὰν κατεβάλλοντο τακτικῶς αἱ συνδρομαὶ καὶ παρὰ τοῦ ἡμίσεος ἔστω τῶν ἀναγνωστῶν, αἱ δὲ τυχὸν δωρεαὶ θὰ διετίθεντο διὰ τὴν καλυτέραν ἐμφάνισιν αὐτῆς, τὴν ἔκδοσιν πανηγυρικοῦ τεύχους, ἀκόμη δὲ καὶ εἰδικῶν μελετῶν. Πρὸς τοῦτο, καὶ τὴν συνδρομὴν ὠρίσαμεν εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον, διατηρηθῆν παρὰ τὴν οὐσιώδη αὐξήσιν τῶν δαπανῶν, συνεχῶς δὲ καὶ μέχρι φορτικότητος ἀπηυθύναμεν σχετικὰς ἐκκλήσεις. Ἀτυχῶς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐκώφευσεν εἰς τὰς παρακλήσεις μας, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ συνέχισις τῆς ἐκδόσεως νὰ ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς δωρεὰς γενναιοφρόνων συμπατριωτῶν μας, πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ πάλιν ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας.

Οὕτω καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς τριετίας ἐπὶ 753 συνδρομητῶν, μᾶς ἀπέστειλαν τὴν συνδρομὴν των μόνον 259. Εἰδικώτερον ἐπὶ 394 συνδρομητῶν τῶν Η.Π.Α., ἀπέστειλαν συνδρομὴν 137 καὶ ἐξ αὐτῶν μόνον 61 διὰ δευτέραν φοράν. Ἐπὶ 180 Ἀθηῶν — Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχιῶν οἱ 87, ἐπὶ 95 τῆς Νισύρου οἱ 25, ἐπὶ 52 τῆς Ρόδου οἱ 3, καὶ ἐπὶ 24 τῆς Κῶ οἱ 6.

Δὲν μοῦ διαφεύγει τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα ἐπικρατεῖ ἀδιαφορία διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν συλλογικῶν ὑποχρεώσεων παρὰ τῶν μελῶν. Θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ ὅμως νὰ διαχωρίσω τὴν περίπτωσιν τοῦ συνδρομητοῦ, διότι ἡ ἐπὶ τῆς καταβολῆς τῆς συνδρομῆς ὑποχρεώσις του, δὲν ἀφορᾷ μόνον ἐκπλήρωσιν πατριωτικοῦ καθήκοντος ἀλλὰ καὶ ἐξόφλησιν ὀφειλῆς προκυψάσης ἐκ τῆς ἀποστολῆς καὶ ἀποδοχῆς τοῦ περιοδικοῦ. Δὲν μᾶς διαφεύγει ἐπίσης τὸ γεγονός ὅτι ἀρκετοὶ συμπατριῶται αὐτὸς ἐστώ, εἰς τὴν Ρόδον καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Νίσυρον, ἀδυνατοῦν νὰ καταβάλλουν καὶ αὐτὸ ἔστω τὸ μικρὸν ποσὸν τῆς συνδρομῆς. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐδηλώσαμεν ὅτι διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν ζητοῦμεν εἰ μὴ τὴν συμβολικὴν συμπαραστάσιν των διὰ τοῦ ὄβολοῦ τῆς χήρας.

Εἰλικρινῶς λυπούμεθα, διότι παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μας, δὲν κληροδοτοῦμεν εἰς τὴν διάδοχόν μας Ἐπιτροπὴν, ἀνθηρὰν οικονομικὴν κατάστασιν, διακαῶς δ' ἐπιθυμοῦμεν νὰ εὐχηθῶμεν εἰς αὐτὴν ὅπως τύχῃ μεγαλυτέρας κατανοήσεως παρὰ τῶν συμπατριωτῶν μας.

Ἐκ τῶν πραγμάτων ὅμως θὰ ὑποχρεωθῆ αὕτη νὰ προβῆ εἰς ἐπανεξέτασιν τῆς ἀρχῆς τὴν ὁποίαν ἐθέσαμεν, τῆς ἀποστολῆς δηλονότι τοῦ περιοδικοῦ εἰς ὅλους τοὺς Νισυρίους καὶ ἀκόμη τῆς καθιερωθείσης εἰδικῆς μεταχειρίσεως των ἐξ αὐτῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, πρὸς περιορισμὸν τῶν δαπανῶν καὶ τῆς κατὰ τὴν διεκπεραίωσιν ἀπασχο-

λήσεως. Ἄλλὰ καὶ ὁ ἰσχύων συναλλαγματικός ἔλεγχος, καθ' ὃν ἐγγράφως ἀναλαμβάνομεν τὴν ὑποχρέωσιν εἰσαγωγῆς τοῦ ἀναλογουμένου εἰς τὰ ἀποστελλόμενα τεύχη συναλλάγματος καὶ ἢ μὴ κάλυψις τούτου διὰ τῶν εἰσπραχθειῶν συνδρομῶν, ἐπιβαλλεῖ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς εἰδικῆς μεταχειρίσεως.

Ἄλλὰ καὶ μείωσιν τῶν δαπανῶν ἐκτυπώσεως θὰ ὑποχρεωθῆ ν' ἀντιμετωπίσῃ. Οὕτω παρὰ τὴν ἄκρως ἐπιτυχή ἐμφάνισιν τοῦ πολυχρώμου ἐξωφύλλου, θὰ πρέπει νὰ μελετήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ διὰ μονοχρώμου ἐντύπου, ἢ χρησιμοποίησιν εὐθηνότερου χάρτου καὶ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ περιοδικοῦ εἰς μικρότερον ἀριθμὸν ἀντιτύπων.

Πρὶν ἢ κλείσω τὴν λογοδοσίαν, θεωρῶ ὑποχρέωσιν νὰ προτείνω ὅπως ἢ Ἐπιτροπὴ μας ἐπωφεληθῆ τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐκφράσῃ καὶ πάλιν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐνισχυτὰς τοῦ ἔργου τῆς καὶ ἐκφράσῃ τὴν εὐχὴν καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ συνεχίσουν οὗτοι τὴν βοήθειάν των καὶ ὅτι τὸ εὐγενὲς παράδειγμά των καὶ ἄλλους θὰ εὕρῃ μιμητάς.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μου ὅπως παράσχω, κατὰ τὸ δυνατόν, ὀλοκληρωμένην εἰκόνα τῆς δράσεως τῆς Ἐπιτροπῆς μας καὶ προδιαγράψω τὰ προβλήματα, ἅτινα θὰ ἔχῃ ν' ἀντιμετωπίσῃ ἢ διάδοχός μας, ἐμακρηγόρησα ὥστε νὰ σᾶς κουράσω. Ἐλπίζω ὅτι θὰ τύχω τῆς συγγνώμης σας. Πρὶν ὅμως τελειώσω, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωρίσω ὅτι ἢ Ἐπιτροπὴ μας, τελοῦσα τυπικῶς ὑπὸ παραίτησιν, θὰ συνεχίσῃ ἐκτελοῦσα τὰ καθήκοντά της μέχρις ἀναλήψεως τῆς διαδόχου μας, ὥστε νὰ μὴ διακοπῆ ἢ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ. Παρακαλῶ τὸν Ταμίαν κ. Σακελλαρίδην ὅπως ἀναπτύξῃ τὰ τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως.

Μετὰ ταῦτα δίδει τὸν λόγον εἰς τὸν Ταμίαν κ. Νικήταν Σακελλαρίδην ὁ ὁποῖος καὶ καταθέτων τὸν ἰσολογισμόν (δημοσιευόμενον εἰς τὴν σελίδα 11), ἀναλύει τὰ κονδύλια εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν.

Νικήτας Σακελλαρίδης: Πρὶν παραθέσω τὸν οἰκονομικὸν ἀπολογισμόν θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ σᾶς ἀπασχολήσω, διὰ νὰ συμπληρώσω τὴν λογοδοσίαν τοῦ κ. Προέδρου. Ὁ κ. Πρόεδρος μὲ τὴν λεπτολόγον παρατηρητικότητα ποῦ τὸν διακρίνει, μᾶς ἀνέπτυξεν ἕνα ἀπολογισμόν καθ' ὅλα ἄρτιον. Δὲν ἀφῆκε κανένα σημεῖον τὸ ὁποῖον νὰ μὴ θίξῃ, οὔτε παρέλειπε κανένα ἀπὸ τοὺς συνεργάτας καὶ τοὺς ὀπωσδήποτε ἀσχοληθέντας μὲ τὸ περιοδικόν μας νὰ μὴν εὐχαριστήσῃ. Νομίζω ἐπομένως ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἀκουσθῆ καὶ ἢ φωνὴ τῶν συνεργατῶν του διὰ τὶς ὑπηρεσίας τὶς ὁποῖες αὐτὸς προσωπικῶς προσέφερον εἰς τὸ περιοδικόν.

Δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν εἶπω, ὅτι διέθεσε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα του εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν. Καὶ αὐτὲς ἀκόμη τὶς ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του, δὲν παρέλειπε νὰ δέχεται τοὺς ἀμέσους συνεργάτες του εἰς τὸ κρεβάτι του. Εἶμαι ἐπομένως βέβαιος ὅτι ἱκανοποιῶ καὶ τὴν ἰδικήν σας ἐπιθυμίαν, ἐὰν ἀπευθύνω ἐκ μέρους ὀλοκλήρου τῆς Ἐπιτροπῆς τὶς εὐχαριστίες μας, καὶ νὰ τὸν διαβεβαιώσω ὅτι δικαίως ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην μας.

Ἀκολούθως ὁ κ. Νικήτας Σακελλαρίδης κατέθεσε τὸν ἰσολογισμόν τῆς τριετίας ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1956 μέχρι 30 Ἰουνίου 1959 καὶ ἐσυνέχισε: Δὲν εἶναι μόνον ἀπλῆ συνήθεια ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις, ὅπως ὁ οἰκονομικὸς διαχειριστὴς συνοδεύῃ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ μὲ ὀρισμένους παρατηρήσεις ἐπ' αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος ἰσολογισμοῦ κάμνω ἰδιαίτερον μνείαν ἐπὶ δύο κονδυλίων, τῆς ἐνισχύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας ἐκ δραχμῶν 7.000 καὶ τῶν εἰσπράξεων ἐκ διαφημίσεων δραχμῶν 6.000.

Τὰ ποσὰ αὐτὰ μὴ προϋπολογισθέντα, ἀπετέλεσαν πραγματικὴν ἀνακούφισιν καὶ μεγάλως συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀπρόσκοπτον ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας. Διὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς κ.κ. Κων. Μούραν καὶ Κων. Σακελλαρίδην εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ὁποίων ὀφείλονται αἱ εἰσπράξεις αὐταί, νὰ συστήσω δὲ εἰς τοὺς δυναμένους, ὅπως ἐπιδείξουν ἐνδιαφέρον εἰς τὸ θέμα τῶν διαφημίσεων.

Πεποίθησις τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς ἦτο ὅτι ἢ συμπαγῆς Νισυριακὴ παροικία τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἢ νομισματικὴ διαφορά μεταξὺ δολλαρίου καὶ δραχμῆς

θὰ ἀπετέλουν δύο παράγοντας, πού θὰ ἐκάλυπταν ἐξ ὀλοκλήρου ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδόσεως τῶν Νισυριακῶν χρονικῶν, ὥστε αἱ λοιπαὶ εἰσπράξεις νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἐκδόσεως, καὶ τὴν ἐκδοσὶν αὐτοτελῶν μελετῶν. Καὶ σκεπτομένη τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν ἦτο ἐκτὸς πραγματικότητος. Διότι ἐὰν οἱ 400 περίπου εἰς τοὺς ὁποίους ἀποστέλλεται τὸ περιοδικὸν κατέβαλον ἀνελλιπῶς καθ' ἔτος τὴν ἐκ 3 δολλαρίων συνδρομὴν των, τὸ ζήτημα θὰ ἐλύετο σύμφωνα μὲ τὶς προβλέψεις τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀντὶ τούτου ἀπὸ ἀπλῆν σύγκρισιν τῶν εἰσπράξεων, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι αἱ εἰσπράξεις Ἀμερικῆς ἐκάλυψαν τὸ ἥμισυ τῶν δαπανῶν, καὶ αἱ εἰσπράξεις τῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Ἐπαρχιῶν μὲ τοὺς ἡμίσεις συνδρομητὰς καὶ χωρὶς τὸ πλεονέκτημα τῆς νομισματικῆς διαφορᾶς, ἐκάλυψαν σχεδὸν τὸ ἕτερον ἥμισυ τῶν δαπανῶν. Αἱ εἰσπράξεις Νισύρου δύνανται νὰ θεωρηθῶν ἱκανοποιητικαί, ἐλπίζω δὲ ὅτι μὲ μεγαλύτεραν προσπάθειαν, θὰ παρουσιάσουν ἱκανοποιητικώτερα ἀποτελέσματα. Λυποῦμαι διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ εἶπω τὸ ἴδιο καὶ διὰ τὰς λοιπὰς εἰσπράξεις.

Ἦδη διὰ τῆς προτεινομένης τετραμήνου περιοδικῆς ἐκδόσεως, ἐλπίζομεν ὅτι τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος θὰ μᾶς εὕρῃ πλήρως ἐνημερωμένους εἰς τὴν ἐκδοσὶν τοῦ περιοδικοῦ, ὥστε ἀπὸ τοῦ 1960 νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν τακτικὴν δικηνιαίαν ἐκδοσὶν. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτό, ἀπευθύνω ἔκκλησιν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς, ὅπως καταβάλλουν ἀνελλιπῶς τὴν συνδρομὴν των, ἐὰν ἐπιθυμοῦν νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν τὰ Νισυριακὰ Χρονικά.

Δῆμος Μανδρακίου Νισύρου

Ἀριθ. Πρωτ. 238

Ἐν Μανδρακίῳ-Νισύρου τῆ 12-2-1959

Πρὸς τὴν Ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν Περιοδικοῦ «Νισυριακὰ Χρονικά»

Εἰς Ἀθήνας

Λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ δημοσιευθέντος σχολίου σας εἰς τὸ Περιοδικόν μας «Νισυριακὰ Χρονικά» ἀφορῶντος τὸ μίσθωμα τοῦ ὄρυχείου κισσήρεως νησίδος «Γυαλί», ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι ἡ Ἐταιρεία Νομικοῦ συμφῶνως πρὸς τὴν συναφθεῖσαν μετὰ τοῦ Δήμου σύμβασιν, ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶνῃ εἰς τὸν ἡμέτερον Δῆμον ὡς ἐλάχιστον ὄριον, τὸ μίσθωμα 20.000 κυβικῶν μέτρων ἑτησίως καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους μισθώσεως ἦτοι δρχ. 34.000, ὡς ὀρθῶς εἶχομεν ἀναγράψει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν οἰκ. ἔτους 1954-55.

Ἐπειδὴ ὁμως ὁ μισθωτὴς τοῦ ὄρυχείου Μάρκος Νομικὸς κατέβαλεν εἰς τὸν Δῆμον πρὸς ἐνίσχυσιν δρχ. 100.000 ἦτοι δρχ. 50.000 κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως καὶ δρχ. 50.000 τὴν 23-5-1952, συμψηφιστέας κατὰ ἴσας δόσεις εἰς τὰ μισθώματα τῶν 20 ἐτῶν τῆς μισθώσεως, ἦτοι δρχ. 5.000 ἑτησίως, τὸ μίσθωμα ἐμειώθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 29.000 ἑτησίως.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲ τοῦ οἰκ. ἔτους 1955-56 εἶχομεν ἀναγράψει ἀρχικῶς πίστωσιν 29.000 δρχ. διὰ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1-7-55 μέχρι 30-6-56. Λόγῳ δὲ παρατάσεως τοῦ οἰκ. ἔτους μέχρι 31-12-56 ἐνεγράψαμεν εἰσέτι 29.000 δρχ., αἵτινες δὲν ἐπραγματοποιήθησαν καθ' ὅσον δὲν ἐγένετο οὐδεμία φόρτωσις κισσήρεως κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Ἰς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐλέγχεται ἡ ποσότης καὶ τὸ εἶδος (κισσηρόχωμα ἢ κισσηρὴ ἢ πορσελάνη) ἐκάστου φορτίου, σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα λαμβάνομεν καὶ ἐλέγχομεν ἐκ τῶν κοινοποιουμένων ἡμῖν ἐπισήμων τελωνειακῶν ἐγγράφων, ὧν τὴν ἀκρίβειαν διαπιστοῦμεν ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς παρακολουθήσεως τῶν φορτώσεων ἀρμοδίως.

Μὲ πατριωτικοὺς χαιρετισμοὺς

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΣΗΜ. ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.— Εὐχαριστοῦμεν τὸν Δήμαρχον κ. Γ. Γιαλούρη διὰ τὰς διαφωτιστικὰς πληροφορίας του, τὰς ὁποίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ συμπατριῶται μας θὰ εὕρουν, ὡς καὶ ἡμεῖς, ἱκανοποιητικὰς.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Συλλόγου Νισυρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς
ὁ «Γνωμαγόρας» τῆς 31 Μαΐου 1959

Εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Φροντιστηρίου κ. Δενδρινοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χαριλάου Τρικούπη 15α ἐν Ἀθήναις, συνήλθε τὴν 31ην Μαΐου ἐ.ἐ. ἡ τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶν «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ».

Θέματα τῆς ἐν λόγῳ Γεν. Συνελεύσεως ἦσαν:

- α) Ἀπολογισμὸς τῶν πεπραγμένων τοῦ Δ.Σ.
- β) Ἐκλογή νέων μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου κ.λ.π.
- γ) Ἐκλογή ἐλεγκτῶν, κ.λ.π.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ὑπῆρξεν ἐπιτυχῆς παρευρεθέντων εἰς αὐτὴν τῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Κατωτέρω παραθέτομεν συνομωτάτην περίληψιν τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς προμνησθείσης Γεν. Συνελεύσεως.

Τῆς Συνεδριάσεως προήδρευεν, συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικόν, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Δ. Σ. κ. Παναγ. Σακελλαρίδης, ὅστις καὶ προέβη εἰς λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τοῦ ὑπ' αὐτὸν Δ. Σ. Ἐδικαιολογήθη ἐν ἀρχῇ ἡ κατὰ ἐν ἔτος παράτασις τῆς θητείας τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐζητήθη ἡ πρὸς τοῦτο ἔγκρισις τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ περιεγράφη ἀναλυτικῶς καὶ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τὸ ἔργον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὁποίου κύριον μέλημα ὑπῆρξεν ἡ ἀνάπτυξις τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς παροικίας καὶ ἡ τόνωσις διὰ τοῦ Συλλόγου τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα Νίσυρον. Ἰδιαιτέρως ἐτονίσθη παρὰ τοῦ κ. Παναγ. Ὁδ. Σακελλαρίδη, ὅτι βασικὸν σκοπὸν ἔταξε ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα του τὸ Δ. Σ. τὴν ἐπανεκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ν. Χ.» τὴν βελτίωσιν τῆς ἐκδόσεως του καὶ γενικῶς τὴν ἀνύψωσίν του εἰς περιοδικὸν ἄξιον νὰ συναγωνισθῇ τὰ παρόμοια πρὸς αὐτό. Ὑπῆρξε εὐτυχὲς τὸ ἀπερχόμενον Δ.Σ. καθ' ὅσον χάρις εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἐνέπνευσαν τὰ «Ν.Χ.» εἰς ἐπιλέκτους συμπατριώτας μας, εἶδε τὸ ὄργανον τοῦ Συλλόγου νὰ ἐξυψοῦται συνεχῶς καὶ νὰ φθάσῃ, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν περιοδικῶν τοῦ εἴδους του. Ἀνελύθη λεπτομερῶς ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ ἀποτυχία συγκεντρώσεων τοῦ Συλλόγου καὶ ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως ἡ ἰκανότης τῆς παροικίας νὰ ὀργανώσῃ ἐπιτυχῆ ἔτησιαν χοροεσπερίδα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Συλλόγου. Ἀναλυτικῶς ἀνεπτύχθη ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης τοῦ Δ. Σ. καὶ τὰ σχετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἰσολογισμοῦ. (Τοῦτον δημοσιεύομεν εἰς τὴν σελ. 12).

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λογοδοσίας καὶ πρὸ τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀπέτισεν φόρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην τῶν νεκρῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου καὶ τῶν ὁποίων ὁ θάνατος ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν λήγουσαν Συλλογικὴν περίοδον 1) Μιχ. Παρθεσιάδης, 2) Γεωργ. Στρίκη 3) Ἰακώβου Καζαβῆ, 4) Κ. Μεζᾶ, 5) Ἰωάν. Σακελλαρίδης, 6) Κ. Κώνστα.

Πρὸ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς λογοδοσίας ὁ κ. Κ. Μούρας προέτεινεν ὅπως τὴν παροῦσαν Γεν. Συνέλευσιν ἀπασχολήσῃ ἡ ἰδιόρρυθμος λυπηρὰ κατάστασις, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη ἐκ τοῦ ὀξυτάτου ἐκλογικοῦ ἀνταγωνισμοῦ κατὰ τὰς τελευταίας Δημοτικὰς Ἐκλογὰς εἰς Νίσυρον καὶ ἡ ἐκκλησις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ποταμητίσσης διὰ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῆς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συντηρήσεως εἰς τὴν στέγην τοῦ Ναοῦ ἐπιγούσης φύσεως. Κατόπιν συζητήσεως διεξοδικῆς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐλήφθησαν ὁμοφώνως αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις.

A) Νὰ ἀποσταλῇ ψήφισμα συμφιλώσεως ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως πρὸς τοὺς ἀντιμαχομένους συμπατριώτας μας.

B) Νὰ συγκροτηθῇ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀποσταλῇ ποσὸν δραχμῶν 5.000, ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. ἵνα ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς καλύψῃ ἐπιγούσας ἀνάγκας συντηρήσεως τῆς στέγης τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ποταμητίσσης.

Ἐν συνεχείᾳ ἐπηκολούθησε συζήτησις ἐπὶ τῆς λογοδοσίας. Ὑφ' ὄλων τῶν ὀμιλητῶν ἐκρίθησαν λίαν ἱκανοποιητικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρούσης Διοικήσεως ἰδίᾳ κατὰ τὸν οἰκονομικὸν τομέα αὐτῆς καὶ ἐνεκρίθησαν τὰ πεπραγμένα τόσον τῆς ὑπὸ κρίσιν Συλλογικῆς περιόδου ὅσον καὶ τῆς προγενεστερᾶς τοιαύτης, ἦτοι τῆς Προεδρίας κ. Ἄρμ. Γιαννίδη, ἀπαλλαγέντων πάσης εὐθύνης ἀμφοτέρων τῶν Δ.Σ. Μετὰ ταῦτα εἰσερχομένης τῆς Γεν. Συνελεύσεως εἰς τὸ θέμα τῶν ἀρχαιρεσιῶν τονίζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτῆς ἡ ἀνάγκη ὅπως εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Συλλόγου ἐναλλάσσονται τὰ πρόσωπα διὰ νὰ προσφέρουν οἱ πάντες ὑπηρεσίαν καὶ διαπιστοῦται οὕτω ἡ δυναμικότης τοῦ Συλλόγου. Μετὰ διεξοδικὴν συζήτησιν ἐπανεξελέγησαν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ παραδίδοντος συμβουλίου ὡς τακτικά ἦτοι κ.κ. 1) Παναγ. Σακελλαρίδης, 2) Χρ. Καρανίκης, 3) Γεωργ. Σακλαρίδης, 4) Γεωργ. Ἐμμ. Λαμπάδης, 5) Ἰωάννης Ἐμμ. Σακλαρίδης, 6) Ἰωάν. Οἰκονομίδης καὶ 7) Ἐμμ. Νικ. Φραντζῆς ἀναπληρωματικά δὲ 1) Κων. Σαρρῆς, 2) Κ. Μαντουδάκης.

Ἐπίσης διωρισθησαν ὡς ἐλεγκταὶ οἱ κ.κ. 1) Κ. Σακελλαρίδης καὶ 2) Γ. Δημ. Λαμπάδης.

Τὸ ἐκλεγέν συμβούλιον ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς 31/5/1959 συνεκροτήθη εἰς σῶμα ὡς ἀκολουθῶς:

Παν. Ὀδ. Σακελλαρίδης, Πρόεδρος. Χρ. Καρανίκης, Ἀντιπρόεδρος. Γεωργ. Ἐμμ. Λαμπάδης, Γεν. Γραμματεὺς. Γεωργ. Κ. Σακλαρίδης, Ταμίας. Ἰωάν. Σακλαρίδης, Ἰωάν. Οἰκονομίδης καὶ Ἐμμ. Φραντζῆς, σύμβουλοι.

Ἡ ἐκδρομὴ τοῦ Συλλόγου τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς»

Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τῆς «Θερμιανῆς» συνεχίζον τὴν καθιερωθεῖσαν τακτικὴν του ὅπως δημιουργῆ εὐκαιρίας συχνοτέρων συναντήσεων τῶν μελῶν καὶ φίλων του, ἀπεφάσισε καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν Κυριακὴν 5ην Ἰουλίου, τὴν θερινὴν ἐκδρομὴν του εἰς τὴν θέσιν «Ἁγία Μαρίνα» τῆς νήσου Αἰγίνης, δι' εἰδικῶς ναυλωθέντος ὑπὸ τοῦ Συλλόγου μας πλοίου - πούλμαν.

Παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν μέχρι καὶ τῆς πρωῆς τῆς Κυριακῆς κακοκαιρίαν, ἔλαβον τελικῶς μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν μας 92 ἄτομα μέλη καὶ φίλοι τοῦ Συλλόγου μας. Ὁ καιρὸς, ἔστις, ὡς γνωστόν, ἐβελτιώθη ἀπὸ τῆς 8.30 πρωϊνῆς, μᾶς ἐπέτρεψε νὰ σημειώσῃ ἡ ἐκδρομὴ μας ἐπιτυχίαν ἀπὸ τις πλέον σπάνιες.

Κατὰ τὸ μεσημβρινὸν γεῦμα ὁ πάντοτε ἐνθουσιώδης Πρόεδρός μας κ. Ἄλ. Καράλης μὲ ὀλίγα λόγια ἠδωχάρισθη τοὺς τιμήσαντας τὴν ἐκδρομὴν μας εὐχηθεὶς εἰς αὐτοὺς ὅπως διέλθουν μὲ υγείαν καὶ χαρὰν ἔλθῃ τὴν θερινὴν περίοδον. Ἐπηκολούθησαν τραγούδια καὶ διάφοροι χοροὶ μέχρι τῆς 7ης ἑσπερινῆς.

Ἡ ἐπιστροφή μὲ τὴν ἀπόλυτα γαληνιαίαν θάλασσαν, τὸ ὑπέροχο ἠλιοβασιλεμα καὶ τὸ θαυμάσιο πλοῖο - πούλμαν, συντέλεσε εἰς τὴν ἀκόμη περισσοτέραν ἱκανοποίησιν καὶ τοῦ πλέον δύσκολου ἐκδρομῆς μας.

Ὁ Σύλλογος τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς» εὐχαριστεῖ καὶ δημοσίως πάντας τοὺς μετασχόντας εἰς τὴν ἐκδρομὴν του καὶ τοὺς εὐχεται καλὴν υγείαν.

Ἐργατικὴ Ἐνωσις Νισύρου

Ἄριθ. Πρωτ. 1

Ἐν Νισύρῳ τῆ 20-2-59

Πρὸς τὸν Γνωμαγόρον Ἀθηνῶν — Πειραιῶς

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι κατόπιν Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου 1959 ἐξελέγησαν διὰ ψήφου, νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐργατικῆς Ἐνώσεως Νισύρου, οἱ κάτωθι:

1) Πρόεδρος Ἀρχαμοῦθις Χρῆστος, 2) Ἀντιπρόεδρος Κυπραίος Μιχαήλ, 3) Ταμίας Κιοπαθάκης Κων/τίνας, 4) Γραμματεὺς Πασχαλάκης Ἐμμανουήλ. Σύμβουλοι: 1) Ὁρσάκης Γεώργιος, 2) Κέντρης Μιχαήλ, 3) Παριανὸς Δημητρεῖος, 4) Περούλης Γ. Ἰωάννης, 5) Τσουλάτος Φίλιππος.

Βέβαιοι ὄντες ὅτι θὰ ἔχωμεν τὴν ὑμετέραν συμπαράστασιν διὰ τὰ συνεργασθῶμεν ἀδελφικῶς καὶ πατριωτικῶς διὰ τὴν Ἐνωσὶν μας καὶ διὰ τὴν Πατρίδα μας, διατελοῦμεν.

Μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΚΑΜΟΥΖΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
ΕΜΜ. ΠΑΣΧΑΛΑΚΗΣ

Δῆμος Μανδρακίου Νισύρου

Ἄρ. Πρωτ. 888

Ἐν Μανδρακίῳ-Νισύρου, τῇ 19-6-1959

Πρὸς τὴν Παννισυριακὴν Ὀργάνωσιν

Εἰς Νέαν Ὑόρκην

Ἀγαπητοὶ συμπολιτῆαι,

Διὰ τῆς παρουσίας μου ἀφοῦ πρῶτον σᾶς ἀποστείλω θερμὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν, ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀπασχολήσω δι' ἓνα μεγάλο θέμα καὶ νὰ ζητήσω ἀπὸ ἐσᾶς τὴν συμπαράστασιν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πλέον μεγάλου καὶ ὠραίου ἔργου, διὰ τὸ ὁποῖον εἶμαι ὑπερήφανος διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου ἐπετελέσθη, τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας.

Εἶμαι ἐπίσης ὑπερήφανος αὐτὴν τὴν στιγμήν διότι κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν ὄλων τῶν Νισυρίων καὶ τῶν ἐδῶ παρεπιδημούντων ὁμογενῶν, τὸ ἔργον τοῦ Ἡμιγυμνασίου κατὰ τὸ βμηνον τῆς λειτουργίας του ὑπῆρξε θαυμασίον καὶ δὲν μπορεῖ νὰ περιγραφῆ ἢ συμβολῆ του εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξύψωσιν τοῦ νησιοῦ μας. Μόνον μὲ δύο καθηγητὰς ἂν καὶ ἐλειτούργησεν, ἔκαμε θαύματα.

Ὅταν μὲ τὸ καλὸ ξαναγυρίσουν κοντὰ σας οἱ ὁμογενεῖς, θὰ σᾶς διηγηθοῦν μὲ ὑπερήφανειαν καὶ ἀγάπην τὸ ἔργον τοῦ Ἡμιγυμνασίου ὁποῖον ὑπῆρξεν καὶ τότε θὰ ἀντιληφθῆτε, ὅτι τὰ 800 δολλάρια τὰ ὁποῖα ἀποστείλατε δὲν ἐπῆγαν χαμένα καὶ θὰ δικαιολογήσητε τὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖον κινουῖμαι, ζητώντας καὶ πάλιν, στηριζόμενος εἰς τὰ εὐγενικὰ σας αἰσθήματα, τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου του κατὰ τὸ ἐρχόμενον σχολικὸν ἔτος.

Ἐφέτος ἐλειτούργησεν τὸ Ἡμιγυμνάσιον μὲ δύο τάξεις. Ὅταν μὲ τὸ καλὸ ξαναοἰξῆ τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ ἐκλεκτοῦ συμπατριώτου μας κ. Κων/νου Μούρα θὰ ἔχη καὶ Γ' τάξιν. Διὰ τὴν Τρίτην ἑμῶς αὐτὴν τάξιν θὰ χρειασθῆ καὶ τρίτος καθηγητῆς, Καθηγητῆς τῶν Μαθηματικῶν, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ ἔλθῃ εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς ἓνα ἐπίδομα 500 δρχ. κατὰ μῆνα. Λοιπὸν θὰ χρειασθοῦν ἐπίσης ἄλλες 500 δρχ. δι' ἐπίδομα ὑπερωρίας τοῦ καθηγητοῦ κ. Ν. Ροντήρη, τοῦ Γυμναστοῦ, διότι ὅλοι θὰ διδάσκουν πολλὰς ὥρες τὴν ἐβδομάδα. Προβλέπονται λοιπὸν ὡς ἑξῆς τὰ ἔξοδα λειτουργίας τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας.

Α) Ἐξοδα καθηγητοῦ κ. Ν. Ροντήρη μετὰ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα	Δρχ.	40.500.—
Β) Ἐξοδα καθηγητοῦ Δ/ντοῦ κ. Ν. Μεσημέρη δι' ἐπίδομα ὑπερωρίας	»	6.750.—
Γ) Ἐξοδα καθηγητοῦ Μαθηματικῶν ἐπίσης δι' ἐπίδομα ὑπερωρίας	»	6.750.—
Δ) Διὰ καθαρισμὸν τοῦ Γυμνασίου καὶ ὑπηρετρίας	»	1.000.—
Ἦτοι σύνολον ἐξόδων	»	55.000.—

Ἐπικαλούμενος τὸν ὑπέροχον πατριωτισμὸν σας, καὶ τὴν μεγάλην ἀγάπην σας πρὸς τὴν μόρφωσιν τῆς Νισυριακῆς νεολαίας, παρακαλῶ, ὅπως μοι γνωρίσητε, ἂν δύναμαι μὲ τὴν βοήθειάν σας νὰ διατηρήσω τὸ ὠραῖον αὐτὸ ἔργον, τὸ Ἡμιγυμνάσιον, διότι ὁ Δῆμος μας, ὡς γνωρίζετε, εἶναι τόσο πτωχὸς οὕτως ὥστε δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ τὸ βᾶρος.

Ἐπίσης παρακαλῶ θερμῶς ὅπως λάβω τὸ ταχύτερον ἀπάντησίν σας διὰ νὰ ἐνεργήσω σχετικῶς ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τούτου ζητήματος.

Μετὰ τιμῆς καὶ πατριωτικῶν χαιρετισμῶν

Ὁ Δήμαρχος Μανδρακίου

Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Ἡ Νισυριακὴ παροικία Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγ. Νικήτα

Τὸ Δ.Σ. τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν — Πειραιῶς διὰ τὴν δῶση τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Νισυριακὴν παροικίαν τὴν συνεορτάσθη τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Νικήτα, διωργάνωσε κατὰ τὴν Κυριακὴν 21ην Ἰουνίου, τὴν ἡμέραν ἑορτῆς τοῦ Νισυρίου Νεομάρτυρος, ἡμερησίαν ἐκδρομὴν μετὰ λειτουργίας καὶ ἄρτοκλασίας εἰς Ἀγίαν Μαρίναν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν — Σουνίου. Ἡ ἐκδρομὴ ὑπῆρξε καθ' ὅλα ἐπιτυχῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτόμων τῶν συμμετασχόντων εἰς τὴν ἐκδρομὴν ὑπερέβη τὰ 100. Ἡ ἐκκίνησις τῶν ἐκδρομέων ἐγένετο δι' εἰδικῶν λεωφορείων ἐκ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεως κατὰ τὴν 7.30 π.μ. Εἰς τὸ γραφικὸ ἐκκλησάκι τῆς Ἀγ. Μαρίνης ἐτελέσθη κατασκευατικὴ λειτουργία παρὰ τοῦ πρωθυερέως τοῦ Κορωπιοῦ αἰδεσιμωτάτου Δημητρίου. Χρὴν φάλτου ἐξετέλεσε ὁ συμπατριώτης μας κ. Κ. Μαντουδάκης βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς νεωτέρους τῆς παροικίας μας, οἱ ὅποιοι κατὰ καιροὺς ἐμαθήτευσαν κοντὰ στὸν φάλτη τοῦ νησιοῦ μας Μιχάλη Σταλουδάκη. Ὁ συμπατριώτης μας κ. Νικήτας Σακελλαρίδης, περὶ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, δι' εἰδικῆς ὁμιλίας ἐτίμησε τὴν μνήμην τοῦ Ἀγίου καὶ συνεπλήρωσε τὰς γνώσεις τῶν ἐκκλησιαζομένων τὰς σχετικὰς μετὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ συμπατριώτου μας Νεομάρτυρος. Μετὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν εὐχῶν μεταξὺ τῶν Νισυρίων, ἐν σώματι οἱ ἐκδρομεῖς ἐγκατεστάθησαν εἰς τὸ κέντρον «Κορωπιώτικη Ταβέρνα», ὅπου ἤρχισε μετ' ὠραιότατο ρυθμὸν τὴν ἐξελίσσεται τὸ γνωστὸ Νισυριακὸ γλέντι εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου τὰ μέγιστα συνέβαλε ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ «Γνωμαγόρα» μετὰ τὰ «σύγχρονα μέσα» μικρόφωνο, ραδιογραμμόφωνο, τὰ ὅποια ἔθεσε εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συλλόγου ὁ πάντοτε πρόθυμος πρόεδρος τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν κ. Κ. Μούρας.

Ἡ ὁμορφία τῆς ἀμμουδιᾶς καὶ τῆς θάλασσης ἀπὸ τῆ μιᾶ πλευρὰ καὶ ἡ θαυματουργὸς συμβολὴ τῆς Κορωπιώτικης ρετσίνας ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλα ἡ χαρὰ τῶν Νισυρίων ποὺ εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀγαπητὴν συντροφίαν συμπατριωτῶν, συνέτεινε νὰ περάσουν ὅλοι μιᾶ ἐξαιρετικὴν ἡμέραν. Ἡ ἐπιστροφὴ στὰ σπίτια ἔγινε μετὰ ἀπὸ τὴν 9 μ.μ., κοινὴ δὲ ἦτο ἡ εὐχὴ νὰ εἶναι πάντοτε εἰς θέσιν ὁ «Γνωμαγόρας» νὰ διοργανώη παρομοίας συγκεντρώσεις.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ»
ΑΠΟ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1956 ΜΕΧΡΙ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1959

Ε Σ Ο Δ Α

Γνωμαγόρας Ἀθηνῶν-Πειραιῶς	5.000		
Ἵπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων	7.000		
Εἰσπράξεις			
Ἀθηνῶν-Πειραιῶς-Ἐπαρχιῶν Συνδρομαί-Ἐνισχύσεις	18.080		
Διαφημίσεις	6.000	24.080	36.080
Ἀμερικῆς συνδρομαί καὶ ἐνισχύσεις Δολ.	1282	38.309	
Νισύρου συνδρομαί καὶ ἐνισχύσεις	..	4.060	
Ρόδου συνδρομαί	360	
Κῶ συνδρομαί	520	
Αἰγύπτου συνδρομαί	450	

79.779

Ε Ξ Ο Δ Α

Δι' ἐκτύπωσιν καὶ ἀποστολὴν	14 τευχῶν ἦτοι ἀπὸ ἀριθ. 12 μέχρι 25	57.355
Δι' ἐκτύπωσιν ἐξωφύλλου	9.066
Διὰ φακέλλου διεκπεραιώσεως	...	1.950
Κλισὲ καὶ σχέδια μελέτης κ. Γεωργαλᾶ	1.800	
Ταμείον Ἀσφαλίσεως Ὑπαλ. Τύπου	339	
Ταχυδρομικὰ ἀλληλογραφίας, πολυγραφῆσις διευθύνσεων καὶ γραφικὴ ὕλη	2.149
Ἵπόλοιπον Ταμείου		7.120

79.779

ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
 «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
 ΤΜΗΜΑ: ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 3/6/1956—31/5/1959

		Ε Σ Ο Δ Α
Υπόλοιπον παλαιᾶς χρήσεως	Δρχ.	8.242.—
Εισπράξεις διάφοροι ἀπὸ 3/6/56—31/12/56	»	4.061.—
Καθαρὸν προϊόν ἑορτῆς Βασιλόπιττας 1957	»	1.510.—
» » χοροεσπερίδος 1957	»	23.453.—
» » ἑορτῆς Βασιλόπιττας 1958	»	900.—
» » χοροεσπερίδος 1958	»	19.610.—
» » ἑορτῆς Βασιλόπιττας 1959	»	430.—
Εισπράξεις ἐκ συνδρομῶν Συλλόγων.	»	<u>2.000.—</u>
	Σύνολον	» 60.206.—
		Ε Ξ Ο Δ Α
Διάφοροι πληρωμαὶ ἀπὸ 3/6/56—31/12/56		
Ἐναντι ὀφειλῆς ἐργασιῶν μηχανοστασίου	2.000.—	
Διάφοροι πληρωμαὶ	<u>5.226,35</u>	Δρχ. 7.226,35
Ἐνίσχυσις Ναυτοπροσκόπων Νισύρου		» 400.—
Ἄγορὰ παιγνιδίων διὰ παιδιὰ Νισύρου		» 892.—
Διάφοροι δαπάναι ἀπὸ 1/1/1957—31/12/1957		
Εἰς Δῆμον Μανδρακίου Νισύρου εἰς ἐξόφλησιν λ/σμοῦ μηχανοστασίου ἠλεκτροφωτισμοῦ	845,50	
Ἐξοδα ἀρτοκλασίας 20/6/57	500.—	
Διάφορα ἔξοδα γραφείου κλπ.	<u>2.749,50</u>	Δρχ. 4.095.—
Διάφοροι δαπάναι ἀπὸ 1/1—31/12/1958		
Ἄγορὰ παιγνιδίων διὰ παιδιὰ Νισύρου	914.—	
Ἐνίσχυσις μαθητικοῦ συσσιτίου Νισύρου	1.000.—	
Διάφοροι πληρωμαὶ Γραφείου κλπ.	2.780.—	
Ἀξία ἐπίπλων γραφείου	<u>3.768.—</u>	Δρχ. 8.462.—
Εἰς Δημόσιον Ταμείον διὰ καθυστερημένον φόρον λαχειο- φόρου ἀγορᾶς χοροεσπερίδος 1955.		» 550.—
Ἐνίσχυσις Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς Νισυριακῶν Χρονικῶν.		» 5.000.—
Διάφοροι πληρωμαὶ ἀπὸ 1/1—31/5/1959		» 1.835.—
Ἐπισφαλῆς ἀπαίτησις		» <u>1.276,65</u>
		29.737.—
Υπόλοιπον εἰς Ταμείον	»	<u>30.469.—</u>
		60.206.—

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1959

Ὁ Πρόεδρος
ΠΑΝ. Ο. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Οἱ Ἐλεγκταὶ
Κ. Ο. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
Γ. Δ. ΛΑΜΠΑΔΗΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΓΕΩΡΓ. ΕΜΜ. ΛΑΜΠΑΔΗΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Ποταμήτισσα

Τὸ σύντομο χρονικὸ διάστημα πού πέ-
ρασε ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τοῦ προηγου-
μένου τεύχους μας, δὲν ἐπέτρεψε νὰ ἔχω-
μεν ἐκδηλώσεις ἐνδιαφέροντος ἐπὶ τῆς
ἐκκλησιολογίας μας καὶ τῆς ὁμοίας τῆς
Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ποταμή-
τισσας, γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τοῦ κινδύνου
καταρρέουσας πού ἀπειλεῖ τὸν Ναόν.
Μόνον ὁ Γνωμαγόρας Ἄθηνων ἐψήφισε
κατὰ τὴν τελευταίαν συνέλευσίν του ὡς
πρώτην δόσιν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν
5.000 καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ περιοδι-
κὸν μας διαθέσῃ εἰδικὴν στήλην, εἰς ἣν
θὰ δημοσιεύωνται αἱ πρὸς αὐτὸ ἀποστέλ-
λόμεναι εἰσφοραὶ.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναφέ-
ρουμε τὴν συγκίνησιν ὅλων τῶν μελῶν
τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐκ τῆς πληρο-
φορίας ὅτι κινδυνεύει νὰ καταρρεύσῃ ἐξ
ἐλλείψεως συντηρήσεως ἢ στέγῃ τοῦ Ἱε-
ροῦ Ναοῦ. Ὁ κ. Κώστας Σακελλαρίδης
ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ θέματος κατὰ τὴν διάρ-
κειαν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν Γενικὴν Συν-
έλευσιν ἀνέφερε χαρακτηριστικῶς τὰ
ἑξῆς: «Στὴν Ποταμήτισσα καὶ τὴν Σπη-
λιανὴ ἐκεῖ τὸ πρῶτον γεννήθησαν οἱ παι-
δικές μας ἀναμνήσεις. Ἐκεῖ ἀναζητοῦμε
τις ὠραιότερες εἰκόνας τῆς παιδικῆς μας
ζωῆς, ἐκεῖ μάθαμε νὰ προσευχόμεθα, καὶ
ἀκόμα καὶ σήμερον ἐκεῖ στρέφομεν τὴν
σκέψη στὶς δύσκολες ὥρες...» Κοινὴ ἐπο-
μένως εἶναι ἡ ἐπιθυμία νὰ συμβάλῃ κάθε
Νισύριος εἰς τὴν ἐγκαινιαζομένην ἐνίσχυ-
σιν. Θεωροῦμεν, ὡς ἐκ τούτου, καθήκον
μας νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τῆς προτάσεως
μας ὅπως, τὸ δυνατόν ταχύτερον, συ-
σταθῇ εἰς τὸ Μανδράκι Κεντρικῆ Ἐπι-
τροπῆ Ἐράνου Ποταμητίσσης, εἰς τὴν
ὁποίαν θὰ ἀποστέλλωνται αἱ κατὰ τό-
πους εἰσπραττόμεναι εἰσφοραὶ καὶ ἡ
ὁποία θὰ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῶν
χρημάτων καὶ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Ναοῦ.
Τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴν σύστασίν της θὰ
πρέπει νὰ τὴν ἀναλάβῃ χωρὶς χρονοτρι-
βή, ἂν δὲν τὴν ἀνέλαβεν ἤδη, ὁ Δήμαρ-
χος, συγκαλῶν εἰς σύσκεψιν τοὺς ἐκπρο-
σώπους τῶν ὀργανώσεων καὶ ὄλους ὄσους

μποροῦν νὰ συμβάλλουν ἠθικῶς καὶ
ὕλικῶς, οἱ ὅποιοι καὶ νὰ ἐκλέξουν τὴν
Ἐπιτροπὴν. Αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της θὰ
πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀμέσως τὴν ἄδειαν τῆς
Ἱ. Μητροπόλεως, ὅπως προβῇ εἰς τὴν δα-
πάναις καὶ μερίμνῃ της, ἐπισκευὴν τοῦ
Ναοῦ, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ μεταβολὴ εἰς τὴν
ἀρχιτεκτονικὴν του ὄψιν, ἐπὶ τῇ βάσει με-
λέτης, ἢ ὁποία, ἂν δὲν ὑπάρχῃ, θὰ πρέ-
πει νὰ συνταχθῇ τὸ συντομότερον.

“Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ γίνων εἰς τὸν
συντομότερον δυνατόν χρόνον καὶ πρὸ
τῆς περιόδου τῶν βροχῶν. Συντομώτατα
ἐπίσης θὰ πρέπει νὰ ἐνεργήσουν οἱ ἐκτὸς
τῆς Νισύρου Σύλλογοι καὶ συντομώτατα
θὰ πρέπει οἱ συμπατριῶται μας νὰ κατα-
θέσουν τὴν εἰσφορὰν των, ὥστε ἡ Κεν-
τρικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν
της τὰ χρήματα πού ἀπαιτοῦνται τουλά-
χιστον γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τῆς στέγης.

Μὲ τὴν σύστασιν τῆς Κ. Ἐπιτροπῆς
καὶ τὴν παρ’ αὐτῆς ἀνάληψιν τῆς εὐθύνης
τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν, θὰ ἐπιτευ-
χθῇ ἡ διάθεσις ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ πού
θὰ συγκεντρωθῇ διὰ τὴν ἐπισκευήν,
χωρὶς νὰ φορολογηθῇ τοῦτο μὲ τὸ βαρύ-
τατο ποσοστὸ τοῦ 50%. Λυπούμεθα διότι
προτείνομεν τὸν τρόπον αὐτόν, πού δὲν
εἶναι ὁ κανονικὸς, ἀλλὰ πιστεύομεν ὅτι
τὸ κακὸν ἔχει τὴν ρίζαν του εἰς τὴν
κακὴν ἀρχὴν τοῦ Νόμου καὶ ὅτι χωρὶς
τὸν τρόπον αὐτόν, ἡ Ποταμήτισσα εἶναι
καταδικασμένη νὰ καταρρεύσῃ εἰς ἐρεί-
πια. Πιστεύομεν, ὡς ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Σε-
βασμιώτατος Ρόδου, ὁ ὁποῖος κατ’ ἐπα-
νάληψιν ἔδειξε τὴν ἀγάπην του πρὸς τοὺς
Νισυρίους, ὅσον κανεὶς ἄλλος ἐκ τῶν
προκατόχων του, θὰ κρίνῃ δικαίαν τὴν
πρότασίν μας καὶ θὰ παράσχῃ τὴν ἄδει-
αν καὶ τὴν εὐλογίαν του διὰ τὴν διάσω-
σιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ.

Τὸ δεύτερον σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον
ἐπανερχόμεθα, εἶναι τὸ καθήκον ὅλων
ἀνεξαιρέτως τῶν κατοίκων Μανδρακίου
νὰ ἐνισχύσουν ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς τὴν Κεν-
τρικὴν Ἐπιτροπὴν, παροτρύνοντες τοὺς
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συγγενεῖς των καὶ προσ-
φέροντες τὸν ὄβολόν των ἢ τὴν προσωπι-
κὴν των ἐργασίαν.

Τὸ πρόσφατον παράδειγμα τῆς ἀνε-
γέρσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικήτα
μᾶς παρέχει τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν θὰ
ἀφήσουν νὰ καταστραφῇ ἡ Ποταμήτισσα

καὶ νὰ μείνη ἡ πατρίς μας χωρὶς Μητροπολιτικὸν Ναόν. Ὁ φιλότιμος, φιλοπρόοδος καὶ φιλόθρησκος Νισύριος θὰ πράξῃ ὅπως πάντοτε τὸ καθήκον του.

Τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα

Ὅπως θὰ ἐπληροφορήθησαν ἤδη οἱ ἀναγνώσται μας ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως, περιελήφθη εἰς αὐτὸ διάταξις συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν τὰ λειτουργοῦντα Γυμνασιακὰ παραρτήματα μετατρέπονται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν τῆς τελευταίας τριετίας καὶ τῶν τοπικῶν συνθηκῶν, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Α.Σ.Ε.Π. εἰς τμήματα Γυμνασίου α' βαθμίδος ἢ πλήρη Γυμνάσια, ὅπου δὲ δὲν λειτουργεῖ πλήρες Γυμνάσιον δύναται νὰ ἰδρῶνται τμήματα Γυμνασίων α' βαθμίδος μετὰ γνώμην τοῦ Α.Σ.Ε.Π. διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν.

Συνεπεῖα τῆς μελέτης τοῦ θέματος τούτου ἀπὸ μνηῶν, ἀνεστάλη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου πᾶσα ἐνέργεια ἰδρύσεως ἢ προαγωγῆς τῶν παραρτημάτων καὶ συνεπῶς ἡ προσθήκη Γ' τάξεως εἰς τὸ ἰδικόν μας, ὡς ἐζήτησεν ὁ Δῆμος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 592 τῆς 29 Ἀπριλίου 1959 ἀναφορᾶς του.

Βασικὸν κριτήριον διὰ τὴν μετατροπὴν ἢ ἴδρυσιν τμημάτων Γυμνασίων α' βαθμίδος θὰ εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν καὶ αἱ τοπικαὶ συνθηκαί. Αἱ τελευταῖαι εὐνοοῦν ἀσφαλῶς τὴν ἰδικήν μας περίπτωσιν. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν μαθητῶν πιθανὸν νὰ μὴ κριθῆ ἱκανοποιητικὸς, δεδομένου ὅτι ὡς πληροφοροῦμεθα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐφοίτησαν εἰς τὰς δύο τάξεις μόνον 32. Θὰ πρέπει ἐπομένως νὰ καταβληθῆ ἀπὸ τοῦδε προσπάθεια, ὥστε νὰ ἰδρυθῆ καὶ εἰς Νίσυρον τὸ ἀνάλογον σχολεῖον. Ἡ προσπάθεια ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῆ εἰς τὴν ὑποβολὴν μιᾶς ἀπλῆς ἀναφορᾶς τοῦ Δήμου, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ παρακληθοῦν οἱ βουλευταὶ μας νὰ ἐνδιαφεροῦν καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὸ αἶτημα τοῦ Δήμου.

Ἐὰν ἐξ ἄλλου δὲν ἐφαρμοσθῆ ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους, τότε θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῆ καὶ πάλιν συντόμως ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως λειτουργίας καὶ τῆς Γ' τάξεως. Ἐὰν ἐπιτευχθῆ καὶ τοῦτο, τότε προκύπτει ζήτημα διορισμοῦ ἢ ἀποσπάσεως καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν, ὡς συνέβη ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἀπὸ τὰς πληροφορίας πού ἔχομεν ὁ διορισμὸς δὲν εἶναι εὐχερῆς. Ἐξ ἴσου δυσχερῆς εἶναι καὶ ἡ ἀπόσπασις Μαθηματικοῦ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον Κῶ, ἐφ' ὅσον δὲν πληρωθῆ ἡ κενὴ θέσις τοῦ καθηγητοῦ τῶν Φυσικῶν. Διορισμὸς ἐξ ἄλλου τοῦ καθηγητοῦ Σωματικῆς Ἀγωγῆς κ. Ροντήρη ὡς δημοσίου ὑπαλλήλου δὲν εἶναι τυπικῶς δυνατός, διότι δὲν εἶναι Δωδεκανήσιος. Ἀπὸ τὰ ἐκτεθέντα προκύπτει σαφῶς ὅτι καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, θὰ πρέπει νὰ τηρηθῆ ἡ αὐτὴ τακτικὴ, καὶ μὲ ρυθμὸν ταχῶν καὶ ἔντονον.

Ἡ σεισμικότης Νισύρου

Διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου 1959 Β. Δ/τος «περὶ ἀντισεισμικοῦ κανονισμοῦ οἰκοδομικῶν ἔργων» αἱ περιοχαὶ τῆς Χώρας κατετάχθησαν ἀπὸ ἀπόψεως σεισμικότητος, εἰς τρεῖς κατηγορίας, ἥτις ἀσθενῶς, μετρίως καὶ ἰσχυρῶς σεισμοπλήκτους. Εἰς τὸν δημοσιευόμενον πίνακα ἀναφέρεται τὸ Μανδράκι Νισύρου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μετρίως σεισμοπλήκτων. Ἀναφέρεται ἐπίσης ὅτι οἱ μὴ ἀναφερόμενοι εἰς τὸν πίνακα οἰκισμοὶ «λογίζονται ὡς ἔχοντες σεισμικότητα τὴν τοῦ ἐγγυτέρου πρὸς αὐτοὺς οἰκισμοῦ ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων εἰς τὸν πίνακα. Κατὰ συνέπειαν δλόκληρος ἡ Νίσυρος θεωρεῖται ὡς μετρίως σεισμόπληκτος, αἱ δ' ἐκτελούμεναι οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ἀντισεισμικοῦ Κανονισμοῦ.

Ἡ ἀνακαίνισις τῆς «Ποταμητίσας»

Ἡ ἀνακαίνισις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ποταμητίσσης ἀσφαλῶς σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῆ ὑπὸ τῶν Συλλόγων μας ριζικῶς, καθ' ὅσον καὶ ἂν ἤθελε κριθῆ τὸ ἔργον τοῦτο ἀπολύτου προτεραιό-

τητος, δὲν ὑπάρχουν χρήματα πρὸς τοῦτο. Ὅρθον καὶ δίκαιον θὰ ἦτο ἡ Ἱερὰ Μητρό-πολις Ρόδου νὰ συμπεριλάβῃ τὴν ἀνακαίνισιν ἢ καὶ τὸ πρόβλημα τῶν ἐργασιῶν σοβαρᾶς συντηρήσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν θὰ πρέπει νὰ στραφῶσιν αἱ προσπάθειαι τοῦ Δήμου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, τῶν Συλλόγων μας κλπ.

γ) Παιχνίδια δένδρου Δήμου Πρωτοχρονιάς 1957	1000 »
δ) Παιχνίδια δένδρου Δήμου Πρωτοχρονιάς 1958	1000 »
ε) Ἐνίσχυσις μαθητικῶν συ- σιτίων	1000 »
Σύνολον	6.200 »

Ἐκ τοῦ Ἱσολογισμοῦ τοῦ «Γνωμα-γώρα» Ἀθηνῶν

Ἡ πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν Πατρίδα ἐνίσχυσις κατὰ τὴν λήξασαν Συλλογικὴν περιόδον τοῦ «Γνωμαγώρα» Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος εἰς στρογγυλευμένους ἀριθμοῦς:

- α) Ἐξόφλησις ὑπολοίπου λ/σμοῦ
Μηχανοστασίου 2800 δρχ.
- β) Ἐνίσχυσις Ναυτοπροσκόπων 400 »

Τὰ ὡς ἄνω ποσὰ δὲν ἀποτελοῦν σοβαρὰν ἐνίσχυσιν πλὴν ὅμως, ὅπως καὶ ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῆς 31.5.54 ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ συνόλου τῶν ὀμιλητῶν, ἐπιβάλλεται ἡ διάθεσις τῶν χρημάτων κατόπιν ἐπισταμένης μελέτης καὶ διὰ τὴν θεραπείαν συγκεκριμένης ἀνάγκης τῆς Νισύρου.

Ὅπως ἐπανειλημμένως διὰ τῶν στηλῶν τῶν «Ν. Χ.» ἐτονίσθη, αἱ ἀνάγκαι εἰς μικρὰ ἔργα αὐτοτελῆ τῆς Νισύρου εἶναι μεγάλαι καὶ τὰ χρήματα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ὀλίγα καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ τίθεται τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιλογῆς καὶ τῆς σειρᾶς τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟ — ΣΠΗΛΙΑΝΗ

- Χαρμόσυνα τῆς Σπηλιανῆς σημαίνει ἡ καμπάνα μέσ' τ' ὄμορφ' Αὐγουστιάτικο διάφανο δειλινό· τοῦ κόσμου τὸ προσκύνημα καὶ τῆς Νισύρου ἡ μάνα ἀπόψε καταnuχτικό ἔχει Ἑσπερινό.
- Σημαίνει ἡ Παράκληση. «Ἄτες» ἄς ἀνεβοῦμε· σκαλιὰ, καμάρες καί... σκαλιὰ καὶ δίπλα ὁ γκρεμός «καλό ναι ν' τ' ἅγιος ὁ Θεὸς καλό ναι γ' κι ἄς τὸ ποῦμε» λιβάνι ἄς καίῃ ἡ θύμηση... ν' ἀνάβῃ ὁ βωμός.
- «Κι ὅπου τὸ λέει σῶνεται, κι ὅπου τό φκράται ἰγιάζει»... ἡ ὄμορφη ἡ Νισυργιά τὸ λέει ἀρμονικά· γιὰ τὸν ξενητεμένον της μιά «λουτρουγιά» τῆς τάζει, πού λείπει στὴν Ἀμερικὴ ἢ ἄλλοῦ στὴν ξηνητεία.
- ὦ! Παναγιά μας Σπηλιανὴ τῆς Νίσυρος καμάρι πού θρονιασμένη στέκεσαι στὸ κάστρο κ'εἶ ψηλὰ ἄς ἦταν τ' «Ἄξιον ἐστί» νὰ σοῦ ψαλα τροπάρι νὰ γέμιζα τοὺς θόλους σου εὐλαβικά, δειλά.
- Κι ἐκεῖ μαζί μὲ τὸ Χορὸ στ' «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» καὶ ἐπισκέπτες καὶ δικοὶ ὄλοι μὲ μιά φωνή, νὰ ἐνωθοῦν στὴ δόξα σου νὰ πιάσ' ἡ προσφορὰ τῶν στὴν Παναγιά τῆ Σπηλιανῆ πού λάμπει στὸ θρονί.
- Στὸ τέλος, ἀπ' τὸ βράχο σου πού ἀλιαμιές σκεπάζουν, νὰ ξαποστάσει ἡ ψυχὴ στὴ γύρω σιγαλιὰ ὡς θ' ἀγναντεύει ἀπὸ ψηλὰ τὰ «ρέματα» πού σπάζουν κι ἀντίπερα τὸ Λευκαντιῶ στὴν ἄλμυρῆ ἀγκαλιὰ.

Η ΣΠΗΛΙΑΝΗ*

Υπό ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΩΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Α'

Εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Δωδεκανησιακοῦ λαοῦ αἱ ἐν Δωδεκανήσῳ ἱεραὶ Μοναὶ κατέχουσι πρέχουσαν θέσιν. Ἀνάσσει δὲ πασῶν ἡ περίκλυτος ἐν Πάτμῳ Ἱερεὺς Μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, σεμνὸν Προσκύνημα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ ἀπάσης τῆς Χριστιανωσύνης. Ἐκ τῶν ἐν Δωδεκανήσῳ Μονῶν ἐμφανίζω ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Δωδεκανησιακῆς Ἐπιθεωρήσεως» τὴν «Παναγιάν τὴν Σπηλιανήν» τῆς Νισύρου ὡς ὀφειλετικὴν ἀπαρχὴν τῶν περὶ τῆς νήσου ταύτης μελετῶν.

Ἡ Σπηλιανὴ εἶναι οἰονεὶ τὰ «Μετέωρα» τῆς Δωδεκανήσου. Ὑπερκειμένη τῆς κωμοπόλεως Μανδρακίου, πρωτευούσης τῆς νήσου, ἐκτισμένη δὲ ἐντὸς τῶν ἠρειπωμένων Ἑνετικῶν φρουρίων, καὶ ἐπὶ δυσθεωρήτου ὕψους λόφου ἐκ λίθου πωρόδους, προβάλλει ὡς θέαμα ἐπιδλητικὸν καὶ μεγαλειώδες. Περὶ τὴν Μονὴν ταύτην ὑφάνθη καὶ ὑφαίνεται ἡ ζωὴ τοῦ Νισυρίου τῶν τελευταίων αἰῶνων. Ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ λαμβάνουσι τὸ Ἅγιον Βάπτισμα τὰ παιδιὰ τοῦ Μανδρακίου· ἐν αὐτῇ εὐλογοῦνται οἱ γάμοι ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς ὑπὸ τὰς κωδωνοκρουσίας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ αὐτῆς καὶ ἐν πομπῇ, ἀξία νὰ γοητεύσῃ καὶ τὸν μᾶλλον δύσκολον περιηγητήν. Ἀναμφιβόλως δέ, ἀπὸ τῆς Μονῆς θὰ ἐγίνοντο καὶ τὰ «ἐξόδια», αἱ κηδεῖαι τῶν Νισυρίων, ἂν δὲν παρεῖχε κώλυμα τὸ δυσανάβατον αὐτῆς ὕψος. Ἀπὸ τῆς κωμοπόλεως μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς αὐλῆς τῆς Μονῆς ἀνάγουσι τὸν προσκυνητὴν περὶ τὰς ἑκατὸν λίθιναι βαθμίδες, ἀπὸ δὲ τῆς ἐξωτερικῆς ταύτης αὐλῆς μέχρι τοῦ κατασκευηθέντος ναΐσκου κατάγουσιν ἄλλαι περὶ τὰς τεσσαράκοντα.

Ἀπὸ τῆς Μονῆς, ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς, ὁ θεατὴς ἔχει νὰ περισκοπήσῃ καὶ νὰ ἀναπαύσῃ τὸ δλέμμα, στρέφων αὐτὸ ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν, ἀπὸ κορυφῆς εἰς κορυφὴν, ἀπὸ τοῦ πρασίνου εἰς τὸ ξηρόν, ἀπὸ τοῦ ὕψους εἰς τὸ βάθος, ἀπὸ νήσου εἰς νήσον. Ἐνώπιον αὐτῆς ἡ στενόμακρος νήσος Κῶς, πρὸς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν, μητρικοὶ δεσμοὶ συνδέουσι τὴν Νίσυρον· τὸ περίφημον νησὺδριον «Γιαλλί», ὅπου τὸ «Πη(γ)άδιν τοῦ Μιαούλη», τὸ ὅποιον μέλλει ἐφεξῆς νὰ ἀποτελέσῃ ἔθνικον μνημεῖον τῆς Ἐλευθέρας Δωδεκανήσου, καὶ πευκῶν ὑπέροχος. μετὰ τὰ πολλὰ «κουνέλια» του· τὸ νησιδριον «Στρογγυλή», ὅπου λέγεται ὅτι οἱ ποντικοὶ ἔχουσιν ἴδιον βασίλειον· ἡ «Παχειά», ἡ «Περγούσα», ἡ «Ἀντελεύσα», ἡ «Σύρνος», τὰ «Δυὸ Ἀδέρφια», ἡ Ἀστυπάλκεια, ἡ Κάλυμνος, αἱ Μικρασιατικαὶ ἀκταὶ, ὅλα αὐτὰ ἐναλλάσσουσι τὰς ἐντυπώσεις καὶ ὁ ἀναβάτης τῆς «Σπηλιανῆς» εὕρισκει ὅ,τι χρειάζεται πρὸς πνευματικὴν ἀνάτασιν καὶ πρὸς ψυχικὴν ἀνάπαυσιν. Αὐθόρμητοι ἔρχονται εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἐπισκέπτου τοιαῦται εὐάρεστοι καὶ φιλοφρονητικαὶ προσρήσεις πρὸς τὸν Ἡγούμενον: «ὦ! ἅγιε Ἡγούμενε· ἐδῶ δὲν γηρᾶ κανεῖς ποτέ!»

Τὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱεραῆς Μονῆς Σπηλιανῆς, τιμωμένης ἐπὶ μνήμῃ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ διαλευκάνῃ ἡ ἀρχομένη περίοδος τῆς Ἀπελευθερώσεως, διὰ μελέτης ἐδικῶν ἐπιστημῶν. Ἐπιτοπία «παράδοσις» μεταδίδει ὅτι: Εἰς τὴν θέσιν «Βρετοῦ», κειμένην περὶ τὸ μέσον τῆς παραθαλασσίας ὁδοῦ ἐκ Μανδρακίου πρὸς τὰ Ἰδρύματα τῶν Κοινοτικῶν θερμῶν Λουτρῶν εὐρέθη ποτὲ ὑπὸ διαβάτου μικρὰ εἰκὼν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου τῆς εὐρέσεως, ἔλαβεν ἡ τοποθεσία καὶ τὸ ὄνομα «βρετοῦ», ἦτοι τοῦ «εὐρετοῦ» τῆς εἰκόνος. Διεφημίζετο δέ, ὅτι ἡ εἰκὼν εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν «Ἀραπιάν», τὴν Ἀραβίαν δηλαδή. Ἀλλὰ τίνα λόγον νὰ ἔχῃ ἐδῶ ἡ Ἀραπιά; Ὑποθέτω, ὅτι ἡ εἰκὼν θὰ εἶχε περιπετείας, ὧν ἔφερε τὰ στίγματα. Θὰ ἦτο δηλαδὴ πιθανὸν κατάμαυρη, πιθανῶς διασωθεῖσα ἀπὸ οἴκου ἢ ναοῦ

* Ἀναδημοσίευσίς ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Ἐπιθεωρήσεως», Δεκεμβρίου 1947.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΕΝΙΣΧΥΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Γνωμαγόρας 'Αμερικῆς	Δολ. 100	Κωστίδης Νικ.	3	Πατουράκης Μιχ.	3
'Ανδριώτης Μιχ.	10	Καμπανῆ Ειρήνη	3	Παντελίδης Π.	5
'Ασφέντης 'Ιωάν.	6	Κοντονικολάου 'Απ.	9	Ρουσέτος Φρ.	3
'Αλαμαγκίδης Παν.	8	Κοντονικολάου Κων.	2	Σοφὸς Κων.	10
Βασιλειάδης Γεώργ.	10	Καμπανῆς Μιχ.	15	Σκανδάλιος Μιχ.	10
Βαρκανῆς Μιχ.	10	Καλογῆρου Νικ.	15	Σκανδάλιος Νικολ.	10
Βουτσᾶς Νικ.	5	Κλεόπουλος 'Εμμ.	15	Σκάρος Μάνος	10
Βότσης 'Ιωάν.	3	Καρπαθίου 'Εμμ.	2	Σκάρος 'Ιωάν.	10
Γεωργάκης 'Οδυσσεὺς	10	Κέντρης Νικόλαος	10	Σακελλαρίδης Νικ.	10
Γεωργάκης 'Αντών.	3	Κεχαγιάς 'Απόστολος	6	Σακλαρίδης Γ. Παν.	20
Γεωργάκης Μιτλ.	3	Λυβίτσας 'Αντών.	20	Σακέλης 'Εμμ.	15
Γιαννιὸς Νικ.	35	Μονογενῆς Νικ.	9	Σκάρος 'Επαμ.	5
Διακαντώνης Γεώργ.	3	Μαυρουδῆς Νικ.	6	Σακλαρῆς Κ. Νικ.	30
Διακαντώνης Κανάρης	3	Μαυρουδῆς Κων.	6	Σκάρος Αἰμίλιος	23
Διακαντώνης Νικ.	3	Μίχαλος Νικ.	55	Σακαλῆς Γρηγ.	3
'Εμμανουὴλ Κώστας	5	Μούρας Νικ.	23	Σακελλαρίδης Νικ.	3
Ζαχαριάδης Ζαχ.	8	Μαστρογιάννης Σωτ.	3	Σακλαρίδης Ντίνος	3
Ζαχαριάδης 'Αλέξ.	6	Μαυρουδῆς 'Αντ.	3	Στεφάνου Τάκης	3
Ζαπέτης 'Αχ.	3	Μαυροῦδης 'Αντ.	6	Σακελλαρίδης Χαρ.	2
Καραβάκης 'Ιάκ.	20	Μαῦρος 'Ιωάν.	3	Σακελλαρίδης Γαβριήλ	3
Κέντρης Γεώργ.	20	Νοταρίδης Δημ.	13	Σακλαρίδης Παν.	3
Καραβάκης Δημοσθ.	20	Νικολῆς Κώστας	10	Σακελλαρίδης 'Οδ. 'Ιω.	3
Καβούνης Βασίλ.	10	Νικητιάδης Φώτης	10	Σακλαρίδης Παν.	3
Κούσης Θεόδ.	10	Νοταρίδης Γεώργιος	9	Σακλαρίδης Παν.	3
Κοντεμανώλης Γεώργ.	10	Νοταρίδης Διαμαντῆς	11	Σακελλαρίδης 'Οδ. 'Ιω.	3
Καζαβῆς Γεώργ.	10	Νικητιάδης Νικ.	10	Σακλαρίδης Παν.	3
Κοντὸς Χάρης	10	Ξανθὸς Κων.	3	Σακελλαρίδης Γεώργ.	50
Καμπανῆς 'Ιωάν.	10	'Ορφανόπουλος 'Ιωάν.	5	Φιλίππου Φιλ.	10
Κουλάκης Γεώργ.	5	Οἰκονομίδης Δημ.	3	Φραντζῆς Νικ.	5
Καλούδης 'Εμμ.	5	Παπαντωνίου Αν.	8	Φουλίαιης Νικ.	5
Κόκκινος Κων.	10	Παπαγιάννης Γεώργ.	3	Φραντζῆς Κ. Φρ.	3
Κατσιματιδῆς 'Ανδρ.	8	Πολυχρονιάδης Δημ.	10	Φραντζῆς Μιχ.	3
Καζαβῆς 'Ιάκ.	6	Πληθίδης Γ. Κων.	6	Φραντζῆς Π. 'Ιωάνν.	3
Κακομανώνης 'Ιωάν.	8	Παπαγιάννης Χριστ.	5	Φραντζῆς Π. Τάκης	3
Καμπουράκης 'Ιωάν.	5	Παπαδόπουλος 'Ιωάν.	7	Φασουλαρίδη Μέλπω	2
Κακομανώλης 'Ιωάν.	5	Παπαγιάννης Χριστ.	3	Χαρίτος Δημ.	10
Κοντονικολάου Χαρ.	50	Παράνης Κων.	3	Χατζηδημητρίου Χριστ.	10
» εἰς μνήμην Γ. Σαρρῆ	10	Παυλίδης Γ. Κων.	3	Χριστοδούλου 'Ιωάν.	10
Κοντοβερὸς Λάζαρος	26	Παυλίδης 'Ιωάν.	3	Χατζημιχάλης Μιχ.	10
Κοντεμανώλης Λάζαρος	25	Πολίτης 'Ιάκ.	3	Χαρτοφύλης 'Ιάκ.	5
Καμπανῆς Γεώργιος	25	Πλήθος Νικ.	3	Χαρτοφύλης 'Ιάκ.	5
Κουλιανίδης Νικόλαος	3	Παπαδόπουλος 'Ιωάν.	3	Χατζηκώστας Λάμπρος	5
Κώνστας 'Ιωάννης	3	Παπαγιάννης Χριστ.	3	Χρηστοφάκης Χριστ.	5
Κοκκινάκης 'Εμμ.	3	Παυλίδης Κων.	3	Χαλικιάς Νικ.	3
Καφετζιδάκης 'Αντ.	3	Παυλίδης Παῦλος	3	Χαρτοφύλης Γεώργ.	3
Κλεόπουλος Γεώργ.	3	Πατρίκη Καλλ.	3	Χαρτοφύλης Κ. Μαρ.	3
		Πατρικῆς 'Ανδρ.	3	Χριστοφόρου Πζν.	3
		Πουράκη Καλλιόπη	3	Χαλικιάς Μιχ.	20
		Πουράκης 'Αναστ.	6		
				ΑΙΓΥΠΤΟΥ	
				Παρθενιάδης Γεώργ.	Δρχ. 450

ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΕΠΑΡΧΙΩΝ

	Δραχ.	Καραγεωργίου Ίωάν.	60	Παπανικήτας Κίμων	100
'Αλεξιάδη Ειρήνη	60	Καμπαλούρης Ίωάν.	90	Παρθενιάδης Ίωάν.	90
'Ασφενδιανός Δημ.	60	Καράλης 'Αλέξ.	260	Παπαδόπουλος Μάρκος	60
'Ανδριωτάκης Κων.	300	Κόκκινος Παρθένης	200	Παπαμιχαήλ Μιλτ.	110
		Κακογήρου Περικλή	500	Παρθενιάδης Κων.	360
Βαγιάτης Νικόλ.	100	Καφετζιδάκης 'Αντών.	3000	Παναγάκου 'Ελένη	60
Βαγιάτης Νικήτας	560	Κοντονικολάου Γεώρ.	60	Πουράκης Γεώρ.	60
Βοργίτης Δημ.	160	Καρανικής Γεώρ.	60	Παρθενιάδης Νικ.	60
		Κρητικός Νικ.	100	Παλούκας Μιχ.	60
Γιαννάκης Νικ.	90				
Γιαννίδης Δημ.	60	Λυτρωτής Κων.	90	Στρίκη 'Αθανασία	100
Γιαννίδης 'Αρμόδιος	90	Λεοντίδης Θεολ.	60	Σακελλαρίδης Δημοσθ.	60
Γιαννίδης Κων.	500	Λυτρωτή 'Αφοί	500	Στρίκης Πασχάλης	120
Γιανιός Νικόλ.	35			Σακελλαρίδης Κων/νος	600
		Μούρας Κων.	500	Σακελλαρίδης Νικήτας	300
Δημάκος Ίω.	60	Μαυρουδής Δημ. Α.	150	Σακελλαρίδης Γεώργιος	600
Δούμας Χαρ.	100	Μαυρουδής Ίωάν.	120	Σακελλαρίδης Δημοκρ.	250
		Μαργκούνης Δημ.	100	Σταυρινός Γεώρ.	120
Ζούνης Ίωάν.	1600	Μαντουδάκης Κων.	60	Σακελλαρίδης Γεώργ. Μ.	200
Ζούνης Γεώργ.	150	Μπαλαλάς Ίωάν.	60	Σακλαρίδου Μαρία	25
Ζαχαριάδης Γιάννης	60	Μένγια Πέρσα	120	Σακλαρίδης Νικ.	60
		Μούρας 'Ορέστης	100	Σακελλαρίδης Χριστ.	100
'Ιωαννίδης Διον.	60	Μαστώρος Ίωαννίκιος	60	Σακλαρίδης Γεώργ.	180
		Μουλλού Πόπη	60	Σακελλαρίδης Δημ.	60
Κώνστα Καλλ.	200	Νικολόπουλος Νικ.	90	Σταυρινός 'Εμμ.	150
Καλύβας Εύστ.	30	Νικητιάδης Νικήτας	60	Σακελλαρίδης Παν.	160
Καρακουλάκης 'Εμμ.	100			Τσαγκᾶς Κρίτων	60
Καρανίκης Χρ.	60	Οικονομίδης Νικ.	260		
Καρπαθάκης Χρ.	170	Οικονομίδης 'Αλ.	260	Φωτιάδης Μιχ.	250
Κατερινοπούλου Φλώρα	120	Οικονομίδης Ίω.	120	Φωτιάδης Γεώργ.	300
Καραγιάννης Μιλτ.	160			Χαλιδιάς	210
Καρταπάνης 'Αντ.	100	Παπακέντρης Δημ.	770	Χατζηδημητρίου Γεώρ.	60
Καλουδάς Κων.	60	Πετρούτσος Γεώργ.	90		
Κουλάκης 'Εμμ.	100	Παρθενιάδη Χρυσούλα	90	Ψαρουμπᾶς Ποθ.	60

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΝΙΣΥΡΟΥ		Μαντουδάκης Κων/τίνος	60	'Ανδριωτάκης Γεώργ.	50
Δῆμος Μανδρακίου	500	Μαστρογιάννης 'Απόστ.	50	Φραζής Κώστας	50
Δημ. Σχόλ. Μανδρακίου	50	Μαυρουδής 'Αντώνιος	50	Λοβίτσης Νικ.	60
Γνωμαγόρας Νισύρου	150	Μάγκος Γεώργ.	60	Παρθενιάδης Νικ.	100
Βουτσᾶς Γεώργ.	300	Μαυρουδής Ξενοφών	50		
Βογιατζής Νικόλαος	100	Νικολόπουλος Κων.	30		
Βρούζος 'Αριστ.	70	Σκούρας Σπύρος	90	ΡΟΔΟΥ	
Γιαννάκης Μιχ.	50	Φιλίππου Φίλιππος	300	Σύλλογος Πορφυρίς	200
Διακοβασίλης	50	Φραντζής Περούλης	60	'Ιερὺς Καμπανής Γ΄.	100
'Εμμανουηλίδης Χαρ.	120	Φραντζής Νικόλαος	50	Κομμέντος Νικήτας	60
» (δωρεὰ)	1000	Φιλίππου Φίλιππος	60		
Ζήσιμος Δημ.	300	Χαρῖτος Νικ.	60		
Κουρζής Σταμ.	50			ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	
Καραβάκης Νικ.	50	ΚΩ			
Καλογήρου Νικ.	50	Σεβασμ. Μητροπολίτης	200	Κωστόπουλος 'Αντών.	60

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Νέοι ἐπιστήμονες

Μὲ ἰδιαίτεράν χαρὰν ἀναγγέλομεν, ὅτι οἱ ἐκλεκτοὶ συμπατριῶτες καὶ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» κ.κ. Γιάννης Οἰκονομίδης καὶ Γεώργιος Ἐμμ. Λαμπάδης, ἀπεπεράτωσαν ἐπιτυχῶς τὰς σπουδὰς των εἰς τὸ Ἐθνικὸν Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον ἀποφοιτήσαντες τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς. Εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς μας νέους ἐπιστήμονας εὐχόμεθα κάθε πρόοδον εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν σίβον καὶ τοὺς διαβιβάζομεν τὰ πλέον θερμὰ συγχαρητήρια.

*

Ἐκλεκτοὶ γάμοι

Τὴν 4ην Ἰουνίου ἐ.ξ. ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ ἐκλεκτοῦ συμπατριώτου μας κ. Γιάννη Ἐμμ. Σακλαρίδη βιοχημικοῦ καὶ μέλους τοῦ Δ.Σ. τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» μετὰ τῆς Δ/δος Νέλλης Καλογιάννη. Τὰ στέφανα ἀντήλλαξαν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Παναγ. Ὁδ. Σακελλαρίδη, προέδρου τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν. Εἰς τὴν τελετήν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε μεγαλοπρεπῆς, παρέστησαν ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας καὶ τὸ σύνολον σχεδὸν τῆς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ Νισυριακῆς παροικίας. Τὰ «Ν.Χ.» ἐκφράζουν διὰ τῶν στηλῶν τῶν Νισυριακῶν ἀντιτάλων τὰς θερμότερας εὐχὰς εἰς τὸ ταιριαστὸν νέο ζευγάρι.

*

Ἡ παλιννόστησις τοῦ κ. Κοντοβερού

Ἐφθασε εἰς τὴν Ἑλλάδα ὕστερα ἀπὸ ἀπουσίαν πολλῶν ἐτῶν ὁ ἀγαπητός μας συμπολίτης καὶ ἐκλεκτὸς συνεργάτης τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» κ. Λάζαρος Κοντοβερός μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τοῦ υἱοῦ του. Μὲ ἰδιαίτεράν εὐχαρίστησιν ἐπληροφόρηθημεν ὅτι ἀντιμετωπίζεται παρὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ μας συμπατριώτου ἡ μόνιμος ἐγκατάστασις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ συντα-

κτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» εἶχε τὴν ἐπιτυχῆ ἐμπνευσιν νὰ διοργανώσῃ πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Λαζ. Κοντοβερού καὶ τῆς ἐκλεκτῆς του συζύγου καὶ υἱοῦ του κοινὸν δεῖπνον. Τὸ κοινὸν δεῖπνον ἐπραγματοποιήθη τὴν 15ην Ἰουλίου εἰς τὸ κέντρον «ὁ Σβίγγος» ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγίας Ζώνης. Εἰς αὐτὸ παρεκάθησαν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κ. Μούρα, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κ. Σακελλαρίδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ι. Παρθεσιάδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἄρμ. Ἄρμ.οδ. Γιαννίδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Παναγ. Σακελλαρίδη, ἡ κ. Ν. Βαγιάτη, οἱ κ.κ. Νικήτας, Παῦλος καὶ Μῆτσος Σακελλαρίδης, ὁ κ. Δημ. Κέντρης καὶ ὁ κ. Σταῦρος Γιαννίδης.

Προπόσεις ὑπὲρ τοῦ κ. Κοντοβερού ἤγειραν ὁ Πρόεδρος τῶν «Ν.Χ.» κ. Κ. Μούρας, οἱ κ.κ. Δημ. Κέντρης, Νικήτας, Κώνστας καὶ Παῦλος Σακελλαρίδης, Ἄρμ. Γιαννίδης καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ «Γνωμαγόρα» Πανάγος Σακελλαρίδης, εὐχρηθέντες τὸ «καλῶς ἤλαθε εἰς τὴν πατρίδα» καὶ ἀναφερθέντες εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ κ. Λοῦι Κοντοβερού εἰς τὴν λαογραφίαν καὶ γενικῶς εἰς τὴν προβολὴν τῆς Νισύρου εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τοῦ Δελτίου τοῦ «Γνωμαγόρα» καὶ τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν». Ὁ κ. Κοντοβερός ἠὲ χάρισθη καὶ ἐδήλωσε πῶς δὲν θὰ ἀπέψῃ ἀπὸ τοῦ νὰ συνεργάζεται στὰ «Ν.Χ.» καὶ γενικώτερον νὰ βοηθῆ κάθε προσπάθειαν ἀποβλέπουσαν εἰς τὸ καλὸν τῆς ἀγαπημένης μας πατρίδος.

*

Ἐπιτυχία συμπατριώτου μας

Ὁ ἐκλεκτὸς συμπατριώτης μας Ἀλεξ. Οἰκονομίδης, Δ/τῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξελέγη καὶ ἄλιν κατὰ τὰς προσφάτους ἀρχαιρεσίας εἰς τὸ ἴδρυμα, Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Προμηθευτικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἑπαλλήλων Ι.Κ.Α., μὲ μεγάλην πλειοψηφίαν. Τόσον διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὅσον καὶ διὰ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀνωτέρω Συνεταιρισμοῦ, ἐξελέγησαν πλήρη τὰ ψηφοδέλτια τῶν ὁποίων ἠγήθη ὁ κ. Ἀλεξ. Οἰκονομίδης.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» συγχαίρουσιν θερμῶς τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτην μας.

Βραβεῖα καὶ εὔσημα εἰς δήμους καὶ κοινότητος τῆς Δωδεκανήσου

Πληροφορούμεθα ἐκ Ρόδου ὅτι τὴν 8ην Ἰουλίου εἰς τὸ νομαρχιακὸν μέγαρον παρουσία τοῦ μητροπολίτου Σπυρίδωνος, τῶν βουλευτῶν τῆς ΕΡΕ, τοῦ νομάρχου, τῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου, ἐγένετο ἡ τελετὴ ἀπονόμης βραβείων, εὔσημων καὶ διπλωμάτων, τοῦ Βασιλικοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος εἰς ἄρχοντας καὶ ὀργανισμοὺς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Δωδεκανήσου. Εἰς τὸν δήμαρχον Ρόδου κ. Μιχ. Πετριδὴν ἀπενεμήθη χρυσοῦν βραβεῖον α' τάξεως καὶ εἰς τὸν δῆμον Ρόδου εὔσημον α' τάξεως. Εἰς τὴν κοινότητα Μαλῶνα ἀργυροῦν βραβεῖον β' τάξεως καὶ εἰς τὰς κοινότητας Ἀρχάγγελον καὶ Ἐμπωνα γ' τάξεως. Διπλώματα ἐπεδόθησαν εἰς τὰ χωρία Ἀφάντου καὶ Καλυθίες. Εἰς τὴν νομαρχίαν Δωδεκανήσου διὰ τὴν ἀναδασωτικὴν δρᾶσιν τοῦ νομοῦ ἀπενεμήθη χρυσοῦν βραβεῖον α' τάξεως. Εἰς τὸν δῆμον Μανδρακίον Νισύρου βραβεῖον α' τάξεως καὶ εἰς τὰς κοινότητας τῆς Κῶ, Ἀσφενδείου, Κεφάλου καὶ Πυλὶ ἀργυρᾶ βραβεῖα β' τάξεως. Εἰς τὰς κοινότητας τῆς Καρπάθου Ἀπέριον καὶ Σπόα, ἀργυρᾶ βραβεῖα γ' τάξεως. Διπλώματα ἐπεδόθησαν εἰς τὸν γυναικεῖον σύλλογον Ἀπεδιτησῶν Καρπάθου τῆς Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὸν ἐκ Νισύρου Ἀμερικανὸν κ. Δημ. Ζώσιμον διὰ τὰς δωρεὰς τῶν ὑπὲρ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Αἱ τιμητικαὶ αὐταὶ διακρίσεις αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τὸν Δῆμον μας καὶ τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτην μας κ. Δημήτριον Ζώσιμον παρέχουν σ' ὅλους μας ἰδιαιτέραν ἰκανοποίησιν. Ἀποτελοῦν δικαίωσιν τῶν φιλοτίμων προσπαθειῶν ὅλων τῶν συμπατριωτῶν μας διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Δήμου μας καὶ δικαίαν ἠθικὴν ἀμοιβὴν πρὸς τὸν ἀγαπητὸν συμπατριώτην μας κ. Ζώσιμον δι' ὅσα προσέφερον εἰς τὸ νησί μας.

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ποὺ ἔχουν θέσει ὡς βασικὸν σκοπὸν τῶν τὴν συμβολὴν εἰς τὴν πρόοδον τῆς Νισύρου, τὴν ἐξύψωσιν τῶν Δήμων μας καὶ τὸν συντονισμὸν τῆς ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος τῶν ξηνητεμένων Νισυρίων γιὰ τὴν Πατρίδα μας αἰσθάνονται ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ συγχαίρουσιν μὲ ὑπερφηφάνειαν τοὺς τιμηθέντας.

Παραθερισμὸς εἰς Νίσυρον

Περισσότεροι θὰ εἶναι ἀπὸ προηγουμένα χρόνια οἱ συμπατριῶτες μας τῶν Ἀθηνῶν ποὺ θὰ ἐπισκεφθοῦν ἐφέτος τὴν Νίσυρον καὶ θὰ γιορτάσουν ἐκεῖ τὴν Σπηλιανή. Ὀλόκληρον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γνωμαγόρα θὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Νίσυρον. Ἦδη ἔχουν ἀναχωρήσει ὁ Πρόεδρος τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν κ. Κ. Μούρας, καὶ ὁ ταμίας τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν κ. Γεώργιος Σακλαρίδης ποὺ θὰ ἀσχοληθῆ κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς Νίσυρον μὲ τὴν ἀγιογράφειν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Νικήτα. Εἰς Νίσυρον δὲ εὐρίσκεται ἤδη καὶ ὁ Γ. Γραμματεὺς τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν κ. Γεώργ. Ἐμμ. Λαμπάδης μετὰ τῆς κυρίας του, εἰς τὰς ἀρχὰς δὲ Αὐγούστου ἀναχωροῦν εἰς Νίσυρον ὁ Πρόεδρος κ. Πανάγιος Σακλαρίδης μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Χρήστος Καρανίκης μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ ὁ ἐκ τῶν Συμβούλων κ. Ι. Σακλαρίδης μετὰ τῆς κυρίας του. Εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι ἡ ταυτόχρονη παρουσία τοῦ Προέδρου κ. Κ. Μούρα καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἐκπροσώπων τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν εἰς Νίσυρον, θὰ συμβάλῃ εἰς μίαν μελλοντικὴν στενωτέραν συνεργασίαν μεταξὺ Δήμου, συλλογικῶν ὀργανώσεων καὶ ἀτόμων ἀφ' ἐνὸς μετὰ τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ μετὰ τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν. Ἐλπίζομεν πὼς θὰ δοθῆ μιὰ εὐκαιρία διὰ τὴν πληρεστέραν κατατόπισιν τῶν συμπατριωτῶν μας τῆς Νισύρου ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως συνεργασθοῦν στενωῶς μὲ τὸ περιοδικὸν μας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν του.

* * *

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τοὺς ἀναφερθέντας καὶ πολλοὶ ἄλλοι συμπατριῶτες μας τῶν Ἀθηνῶν θὰ βρίσκωνται τὸν Αὐγουστον εἰς Νίσυρον ὅπως ὁ κ. Νικόλαος Βαγιάτης μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ὁ κ. Νικήτας Βαγιάτης μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ὁ κ. Γεώργιος Σαρηγιάννης μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ ἄλλοι.

Ἀναφέρομεν ἐπίσης ὅτι διήλθον ἐξ Ἀθηνῶν μεταβαίνοντες εἰς Νίσυρον οἱ ἐξ Ἀμερικῆς συμπατριῶται μας κ. Λούις Κοντοβερός μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ὁ κ. Παῦλος Κουλάκης καὶ ὁ κ. Γεώργ. Δημ. Σακλαρίδης μετὰ τῆς συζύγου του.

καιομένου ἢ καὶ κακοποιηθεῖσα· ἐκτὸς ἂν ἡ Παράδοσις Ἀραβιῶν ἐννοεῖ, κατὰ τὸ λέγειν τῶν Νισυριῶν πολλακίς, τὴν Αἴγυπτον, καὶ δὴ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἄλλ' εἶναι φυσικώτερα ἐξήγησις, νὰ συνδεθῇ καὶ ἡ Εἰκὼν καὶ τὸ γεγονός τῆς εὐρέσεως πρὸς χρόνους πολὺ παλαιούς, πρὸς αὐτοὺς ἴσως τοὺς χρόνους τῆς Εἰκονομαχίας. Εἶναι γνωστόν, πῶς Εἰκόνες τότε πρὸς διάσωσιν ἀπὸ τῆς βεβηλώσεως καὶ τῆς καταστροφῆς ἐρρίπτοντο εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν Μοναχῶν καὶ ὑπὸ εὐσεβῶν χριστιανῶν, καὶ πῶς Μοναχοὶ συναποκομιζόντες ὅ, τι ἐρὸν καὶ ὄσιον ἠδύνατο νὰ διασώσωσι ἐξέφευγον εἰς μέρη ἀπόκεντρα καὶ εἰς τὰς νήσους. Αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἱερὰ Εἰκὼν θὰ ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὰ ὦτα εἰδικῶν ἐρευνητῶν περὶ τῆς προελεύσεώς της. Ἄλλ' ἡ Παράδοσις ἐμβάλλει ἡμᾶς εἰς θλιβερὰν ἀμηχανίαν περὶ αὐτῆς· διότι κατ' ἄλλην μὲν ἐκδοχὴν, ἡ μικρὰ Εἰκὼν τῆς Εὐρέσεως δὲν ὑπάρχει σήμερον· κατ' ἄλλην, ἡ Εἰκὼν εἶναι αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ἡ Μεγάλῃ Εἰκὼν, ἥτις εἶναι τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ τὸ σέμνωμα· καὶ κατ' ἄλλην, ἡ ἀνευρεθεῖσα Εἰκὼν ἦτο πολὺ μικρὰ καὶ εὐρίσκεται νῦν ἐναποτεθειμένη ἐν τῷ κοίλῳ τῆς ἐπηργυρωμένης χειρὸς τῆς Θεοτόκου τῆς ὑπαρχούσης Μεγάλῃς Εἰκόνος. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ὁ εὐσεβὴς Νισυριακὸς λαὸς τιμᾶ καὶ γεραίρει τὴν Μεγάλῃ Εἰκόνα, ὡς αὐτὴν ταύτην τὴν «Θαυματουργὸν Εὐρεσιν», ἄνευ τοῦ παραμικροῦ δισταγμοῦ καὶ τῆς παραμικρᾶς λεπτολογίας.

Πότε ἰδρῦθῃ ἡ Μονή, καὶ πότε ἐπωνομάσθη αὕτη «Σπηλιανή», καὶ ποῖοι ὑπῆρξαν οἱ Ἴδρυται αὐτῆς, αὐτὰ εἶναι ἄλλα παρὰ τὸ γεγονός τῆς Εὐρέσεως ἱστορικὰ προβλήματα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι: ἡ Ἴδρυσις τῆς Μονῆς ταύτης εἶναι μαρτύριον ἐνὸς θαυμασίου γεγονότος· γεγονότος, τοῦ ὁποίου τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ ἀνάμνησις ἤσκησε κατὰ τοὺς μαύρους τῆς Δωδεκανησιακῆς δουλείας χρόνους παρήγορον καὶ ἐλπιδοφόρον ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τονωτικὸν οὐρανόπεμπτον τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ τῆς ὀρθοδοξίας· καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον, λείψανα ἁγίων ἀνδρῶν εἰς τὰ Ἐπτάνησα, τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος εἰς τὴν Κέρκυραν, τοῦ ἁγίου Γερασίμου εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, τοῦ ἁγίου Διονυσίου εἰς τὴν Ζάκυνθον· καθ' ὃν ἐπίσης ἀκριβῶς τρόπον, ἡ Εὐρεσις ἐτέρας θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Παναγίας εἰς Τήνον, οὕτω καὶ εἰς τὴν Νίσυρον τῆς δεινοπαθούσης Δωδεκανήσου κατηύθυνεν ἡ Πρόνοια τὴν ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Παναγίας, τῆς ὁποίας ἡ Εὐρεσις ἐδημιούργησε τὴν προϋπόθεσιν τῆς κτίσεως ναοῦ εἰς τὸ Σπήλιον τῆς προτιμῆσεως τῆς Παναγίας καὶ τῆς προωθήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἴδρυσιν τῆς «Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς».

Λέγω τῆς «προτιμῆσεως τῆς Παναγίας» διότι, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἡ εὐρεθεῖσα Εἰκὼν ἐναπετέθη κατ' ἀρχὰς εἰς νατῆσκον ἔξω τῶν Ἐνετικῶν τειχῶν, προσδιορίζεται μάλιστα, ἀνεπιβεβαιώτως ὅμως, ὁ ναὸς τῆς «Ποταμήτισσας», καθεδρικὸς νῦν ναὸς τῆς κωμοπόλεως Μανδρακίου· ἀλλ' ἡ Εἰκὼν, τὴν ἐπομένην ἡμέραν εὐρέθη εἰς τὴν Σπηλιάν, ἐντὸς τῶν τειχῶν. Τρίς ἐπανελήφθη ἡ μεταφορὰ, καὶ τρίς ἐπηκολούθησεν ἡ ἀνεύρεσις εἰς τὴν Σπηλιάν· ὅτε διεγνωσθῇ ἡ βούλησις τῆς Παναγίας εἰς κτισθῆ ἐκεῖ ὁ ναὸς εἰς τὸν τόπον τῆς προτιμῆσεώς της· ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ὀνομασία: ἡ Παναγιὰ ἡ Σπηλιανή. Τοιαῦται Παραδόσεις προτιμῆσεων τῆς Παναγίας ἀναφέρονται οὐκ ὀλίγαι, καθὼς καὶ ἀφετηριαὶ ἐπωνυμιῶν τῆς Παναγίας. Εἰς τὴν νήσον Μήλον, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἢ «Μέσα Παναγιᾶς», ἐκτισμένη εἰς ὑψηλότατον σημεῖον τοῦ Κάστρου τῆς νήσου, ἐπιλέγεται Σχοινιώτισσα· διότι κατὰ τὴν Μηλιακὴν Παράδοσιν, εἰς τὸ ὑψηλότατον ἐκεῖνο σημεῖον ὑπῆρχε σχοῖνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρέθη Εἰκὼν τῆς Παναγίας. Οἱ χριστιανοὶ μετέφερον τὴν Εἰκόνα εἰς τινα ναόν, ἀλλ' ἡ Εἰκὼν ἐπανήρχετο εἰς τὸν σχοῖνον. Τὸ φαινόμενον ἐπανελήφθη, καὶ οἱ Μήλιοι ἐπίστευσαν ὅτι θέλημα τῆς Παναγίας ἦτο, ἐκεῖ, εἰς τὸν σχοῖνον, νὰ κτισθῇ ἡ ἐκκλησία. Καὶ ἐκτίσθη καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα: Παναγιὰ ἡ Σχοινιώτισσα.*

Ἀπαντῶμεν καὶ ἄλλην ἐκφορὰν τῆς περὶ Σπηλιανῆς Παραδόσεως: Ἡ Εἰκὼν, λέγεται, ἀνευρέθη τὸ πρῶτον εἰς παράκτιον «ἄχερῶνα», εἰς τὴν θέσιν «βρετοῦ». Ὁ εὐρὼν αὐτὴν ἐναπέθηκεν εἰς τὸ ἐντὸς τῶν Ἐνετικῶν τειχῶν σπήλιον· ἀλλ' ἡ Εἰκὼν ἐξηφανίσθη καὶ εὐρέθη καὶ πάλιν εἰς τὸν «ἄχερῶνα». Τρίς ἐπανελήφθη ἡ μεταφορὰ εἰς τὴν σπηλιάν καὶ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸν «ἄχερῶνα», ὅτε οἱ Νισύριοι ἠρμήνευσαν, κατὰ

* Ἴδε Ἰωσὴφ Χατζιδάκι. Ἡ ἱστορία τῆς νήσου Μήλου. Ἐν Ἀθήναις 1927, σελ. 195.

τὴν Παράδοσιν ταύτην, τὸ φαινόμενον ὅτι ὠφείλετο εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐγένετο μετὰ τῆς προσηκούσης πομπῆς ἢ μεταφορὰ τῆς Εἰκόνοσ εἰς τὴν Σηηλιάν. Παρέλαβον λοιπὸν αὐτὴν ἀπὸ τὸν «ἀχερῶνα» ἐν λιτανείᾳ καὶ εὐλαβῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς μετέφεραν εἰς τὴν Σηηλιάν, ὅπου καὶ ἀπετέθη.

Προτιμῶμεν τὴν πρώτην ἐκφορὰν τῆς Παραδόσεως.

Β'

Εἰς τὴν «Ὁρθόδοξον Διδαχὴν» τῆς Ρόδου ἔγραφα πρὸ ἐτῶν ἐμπεριστατωμένην μελέτην περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς*. Καίτοι ἡ μελέτη ἐκείνη δὲν ἦτο πλήρης, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς ἐγράφη**, ὅμως, τὸ γε νῦν ἔχον, δύνανται οἱ φιλόστορες νὰ λάβωσιν ἀπ' αὐτῆς ἰκανοποιητικὴν γνῶσιν διεξοδικωτέρας ἱστορίας τῆς Μονῆς: περὶ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνοσ, περὶ τοῦ νοιδρίου, περὶ ἀφιερωμάτων, περὶ τῆς προστασίας τῆς Μονῆς ἐκ μέρους τῆς Τουρκικῆς Διοικήσεως, περὶ Μετοχιῶν τῆς Μονῆς, περὶ τῶν Ἱγουμενῶν ὅσοι εἶναι γνωστοί, περὶ τοῦ «Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σηηλιανῆς», συνταχθέντος τῷ 1877 ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ρόδου Γερμανοῦ, τοῦ μετέπειτα Οἰκουμениκοῦ Πατριάρχου, καὶ περὶ τῆς θέσεως τῆς Σηηλιανῆς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν Νισυριακὴν λαογραφίαν.

Τὴν ἐμπεριστατωμένην ἡμῶν ἐκείνην μελέτην ἐγράφαμεν ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀφυπνίσωμεν τὸ παλαιὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὸ σέβας πρὸς τὴν Σηηλιανὴν τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν Νισυρίων, καὶ νὰ ἀντιδράσωμεν κατὰ ἐκλαϊκευτικῶν τάσεων τὰς ὁποίας ἡ δουλεία, ἡ Ἱταλικὴ δουλεία, ὑπεβοήθησε καὶ ἐξέθρεψε. Ἡ ἐκλαϊκευτικὴ τάσις εἶχεν τόσον ἐνταθῆ ὥστε ἤρχισε νὰ χαρακτηρίζεται ὡς ἐνοριακὸς ναδὸς ἀπλοῦς ὑπὸ τιναν, καὶ δὴ περὶ τὰ ἔτη 1922 καὶ 1923. Τὸ παρὸν μελέτημα, γραφόμενον ὑπὸ τὰς πνοὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας εἰς τὰς δεινῶς δοκιμασθείσας νήσους μας, ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ὑπεγείρη τὸ πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν καθῆκον τῶν Νισυρίων, νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν ἀρχαίαν τῆς Μονῆς τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, τὴν μοναστικὴν αὐτοτέλειαν αὐτῆς καὶ τὴν ἀνάδειξιν αὐτῆς εἰς ἓνα ἐκ τῶν πνευματικῶν φάρων τῆς Δωδεκανήσου. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ εἶχε καὶ ἔχει σεβαστὴν περιουσίαν, δύναται δὲ μὲ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὸν ζῆλον τῶν Νισυρίων νὰ πραγματοποιήσῃ μεγάλους Ἐκκλησιαστικὸς καὶ κοινωνικοὺς σκοποὺς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ, καὶ γενικώτερον. Ἐγγυᾶται τοῦτο ἡ πρὸς τὴν Σηηλιανὴν ἀγάπη καὶ εὐλάβεια τῶν ἀπανταχοῦ γῆς Νισυρίων.

Κάποιο σφάλμα ἐγένετο κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, καὶ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῆ εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ καλὸς Ἱγούμενος Μακάριος, ἡγουμενεύσας ἐν τῇ Μονῇ Σηηλιανῆς ἀπὸ 7ης Σεπτεμβρίου 1856 μέχρι 20ῆς Ἰουλίου τοῦ 1879, εἶχε καταστήσῃ ὁ στόχος τῶν τότε ἐν Μανδρακίῳ τὰ κοινὰ πρακτόνων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἤθελε νὰ διατηρῆ τὸν παλαιὸν τῆς Σηηλιανῆς μοναστικὸν χαρακτῆρα, καὶ δὲν ἐνέδιδεν εἰς εἰσηγήσεις καὶ πιέσεις τοῦτου ἢ ἐκείνου δημογέροντος καὶ προκρίτου. Ἐν τῷ Ἀρχιεῖῳ τῆς Σηηλιανῆς εὑρηται ἔγγραφον τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Συνεσίου πρὸς τὸν Ἱγούμενον Μακάριον, ὑπὸ χρονολογίαν 13 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1873, ἐξ οὗ ἀποσπῶμεν τὴν ἀκόλουθον χαρακτηριστικὴν τῆς τότε καταστάσεως περικοπήν: «.. Οὐ πολὺς παρήλθε καιρὸς, ἀφ' οὔτου ἀπῆλθον ἐκ τῆς ἡμετέρας νήσου, καὶ ἐμάθομεν τὰ μεταξὺ τῆς ὁσιότητός σου καὶ τῆς αὐτόθι Δημογεροντίας δυσάρεστα συμβάντα' μετ' εὐχαριστήσεως δὲ κατόπιν ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ἐπανάλαβες τὴν Ἱγουμενικὴν θέσιν σου, τῆς ὁποίας εἶχες παραιτηθῆ ἔνεκεν κακοβούλων τινῶν συμπολιτῶν σου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἶχες δίκαιον νὰ δυσαρεστηθῆς κατὰ τῶν προυχόντων σας, οἵτινες ἤχιστα ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Μονῆς' ὀφείλεις ὅμως ἐξ ἄλλου, ν' ἀναλογισθῆς ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι μόνον ὑπὲρ ἰδιοτελῶν σκοπῶν φροντίζοντες καὶ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον ἀποβλέποντες δὲν ἀνέχονται νὰ βλέπωσιν ἄλλους, πολὺ δὲ περισσώτερον τοὺς Κληρικοὺς,

* Ἔτη Β' καὶ Γ'.

** Κατὰ τὴν ποιμαντορικὴν περιοδείαν τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου, ὃν συνώδεον ὡς Ἀρχιδιάκονος ἔτει 1916.

νά διακρίνονται ἐπὶ εὐθύτητι, τιμιότητι καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἀρετῇ, διότι πρῶτιστον καὶ κύριον αὐτῶν χαρακτηριστικὸν εἶναι ὁ φθόνος».

Τοιαῦτα ὀλισθήματα πεποιθήμεν ὅτι ἐν τῇ προσφιλεῖ ἡμῶν πατριδί δὲν μέλλουσι νὰ ἐπαναληφθῶσιν εἰς βάρος τοῦ ἱεροῦ Σεμνώματος τῆς «Παναγίας τῆς Σπηλιανῆς». Καὶ τρέφομεν τὴν πεποιθησὶν ταύτην στηριζόμενοι ὄχι μόνον εἰς τὴν πνευματικὴν ἐπίδοσιν καὶ τὴν εὐσέβειαν τοῦ συγχρόνου Νισυρίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐξέλιπον αἱ συνθήκαι καὶ αἱ περιστάσεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ ὑπεκκαίωσι τὴν βουλιμίαν εἰς βάρος τῶν οικονομικῶν τῆς Μονῆς: ἡ δουλεία, ἡ γενέτειρα καὶ τροφὸς τῶσων καὶ τῶσων ἀνομημάτων, ἐκλείπει ἡ οικονομικὴ εὐεξία τῶν τέκνων τῆς Νισύρου, καὶ ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἐν τῇ ξένῃ, ἀπαλλάσσει αὐτοὺς πάσης πλεονεξίας ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν καὶ Μοναστηριακῶν πραγμάτων. Ὁ Νισύριος τῆς σήμερον εἶναι εἰς θέσιν πολὺ περισσότερον τῶν προγόνων του, τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, νὰ ἐκτιμήσῃ ὅτι ἡ πρόοδος καὶ ἡ εὐκλεία καὶ εὐστάθεια τῆς Σπηλιανῆς εἶναι τιμὴ καὶ πρόοδος καὶ δόξα αὐτοῦ τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ, ἀκόμη δὲ καὶ πηγὴ κοινωνικῆς τάξεως καὶ προνοίας.

Τὸ πνεῦμα τῶν τελευταίων χρόνων, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν Ἰταλικὴν δουλείαν, ὡς πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τῆς Σπηλιανῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἀποπειράς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐξεδηλώθη ἐν Γενικαῖς Συνελεύσεσι τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ, τῶν ἐν Μανδρακίῳ ἀκριβέστερον ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν καὶ ἐν στενῇ ἀξιεπαίνῳ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ποιμένων. Τῇ 4ῃ Ἰουλίου 1921, προεδρεύοντος τῆς Συνλεύσεως τοῦ Πρωτοσυγγέλλου τῆς Μητροπόλεως Ρόδου Κωνσταντίνου ἀπεφασίσθη: «Πρὸς καρποφορτέραν διαχείρισιν τῶν Κτημάτων τῆς τε Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας Ποταμητίσσης, ἐπειδὴ ἡ Δημαρχία τυγχάνει ἐπιφορτισμένη διὰ πολλῶν ἀσχολιῶν, κατηρτίσαμεν Εἰδικὴν Μοναστηριακὴν Ἐπιτροπὴν, μέλη τῆς ὁποίας ἐξελέγησαν οἱ Ἰωάννης Γ. Κατσιματίδης, Γ. Συρνωῆτης, Γ. Μουλλός, Ἰ. Σκανδάλιος, διαρκῆς δὲ Πρόεδρος, αὐτοδικαίως, ὁ ἐκάστοτε Ἐγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς». Τὸν δὲ Ὀκτώβριον τοῦ 1922, ὑπὸ τὴν ἡμετέραν προεδρίαν, ὡς Ἐγούμενου τότε τῆς Μονῆς, ἀπεφασίσθη ἡ θέσις ἐν ἰσχύϊ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς, τοῦ συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ Ρόδου Γερμανοῦ. Σπουδαιότητι δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκκαθαριστικὴ τῆς Μονῆς θέσις διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνλεύσεως τῆς 1ης Ἰουλίου 1923 ὑπὸ τὴν ἡμετέραν καὶ πάλιν προεδρίαν: «... Ἀποφασίζεται δὲ ὅπως ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Κτηματικὴ Ἐπιτροπὴ ἐργάζεται ὅλως αὐτοτελῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπεμβάσεως τῆς Δημαρχίας εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Ὑποχρεοῦται δὲ ἡ Δημαρχία νὰ χορηγῇ τὴν ἀναγκαίουσαν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐκάστοτε πίστωσιν καθὼς καὶ τὴν παντοίαν συνδρομὴν αὐτῆς, χωρὶς ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ συνάπτῃ ἄλλοθεν δάνειον ἐπ' ὄνοματι τῆς Κοινότητος ἢ ἑαυτῆς».

Κατακλείομεν τὸ παρὸν μετὰ τὴν εὐχὴν, ὅπως αἱ ὀλίγοι αὐταὶ λέξεις λαλήσωσιν ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις πάντων τῶν ἀγαπητῶν μου συμπολιτῶν· εἴθε δὲ τῆς Παναγίας ἡ χάρις νὰ μὴ ἐγκαταλίπη τοὺς εὐλαβεῖς αὐτῆς προστάτας καὶ προσκυνητάς.

Ἐγρᾶφῃ ἐν Ἀθήναις τῇ 18ῃ Ἰανουαρίου 1947

* * *

ΝΙΣΥΡΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Εὐκὴ γονιοῦ σου ἔπαρε καὶ στὸ
[βουνοῦ ἀνέβα.

Θέλεις θέριζε καὶ δένε,
Θέλεις δένε καὶ κουβάλα.

Ἄλλοι σ' τὸ δέρνου δεκατρεῖς
καὶ (δ) ἐν τὸ δέρν' ὁ νοῦς του.

Τὸ (μ) Μάρτη ξύλα φύλαε
μὴ (ν) κάφεις τὰ παλοῦκια.

Νὰ λείφουν τὰ πιπέρια μου
νὰ δῶ τίς μαεργιές σου.

Ξένοι πόνοι ξένα γέλοια.

Κάφε με καὶ βάλε μύξα.

Εὐκαιρὴ κοιλιά, τραγοῦδια ἐν ἡξέρει.

Ἄλλοι στὸν ἀντριωμένο
σὰν τὸ (μ) πιάσου δυὸ σπασμένοι.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΗΤΑ

«Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; Ἄλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς».

Κατὰ τὸν ἑορτασμόν τοῦ 1956 μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναφέρω μὲ πᾶσαν συντομίαν, ὅσα εἶχα στοιχεῖα γιὰ τὴ γενεαλογία τοῦ Νεομάρτυρος Νικήτα, πῶς ἐγινέν ἡ ἐπιστροφή του εἰς τὸν Χριστὸν καὶ πῶς ἐμαρτύρησε. Εἰς τὴν ὁμιλία μου ἐκείνη, ποῦ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 12 φύλλο τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν, τὸ σχετικὸ μέρος τοῦ μαρτυρίου ἔκλειεν ὡς ἑξῆς: Πολλὰ εἶχε κανεὶς νὰ εἶπῃ διὰ τὴν παραμονὴν του εἰς τὴ Μονήν, διὰ τὰ βασανιστήρια καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα τοῦ θανάτου θαύματα, ἀλλὰ δὲ θέλω νὰ κάμω κατάχρησιν τῆς καλωσύνης σας.

Σκοπὸς τῆς σημερινῆς μου ὁμιλίας εἶναι νὰ ἐπεκταθῶ εἰς τὰ σημεῖα αὐτά. Ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὸ τυχαῖο περιστατικὸ τῆς φιλονεικίας του μὲ κάποιον συνομιλικό του Ὁθωμανό, ὁ Νικήτας ἔμαθε ὅτι ἦτο Χριστιανός, ἔφυγε ἀπὸ τὴ Ρόδο ὅπου διέμενε μὲ τὴν οἰκογένειάν του καὶ ἔφθασε εἰς τὴ Χίον, ὅπου καὶ ἐμαρτύρησε. Ἀπὸ τὸ Μαστιχοχᾶρι τῆς Χίου Λιθῆς Λιμένα ὅπου ἀπεβιβάσθη, ἠκολούθησε τυχαίως ἓνα δρόμο, ποῦ τὸν ἔφερε εἰς τὴ Νέα Μονή. Ἐκεῖ ἐζήτησε τὴ συμβουλὴ τοῦ Ἡγουμένου, ὁ ὁποῖος τὸν ἔστειλε νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς τὸν ἐνάρετον ἀρχιερέα πρώην Θηβῶν Μακάριον, ὁ ὁποῖος ἠσύχαζεν ἐκεῖ. Κατὰ τὴν παραμονὴν του εἰς τὴν Μονὴν ἐπέρνα τὸ καιρὸ του μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ νηστεῖες καὶ προσευχάς. Ἐπαινεκερῖα καὶ ἐπήγαινε εἰς τὸ Νάρθηκα, τὰ ὁποῖα ἀναβε εἰς τὸ μανουάλι ἢ εἰς τοὺς Ἁγίους ποῦ ἦσαν ζωγραφισμένοι εἰς τοὺς τοίχους. Ἐζήτησε δὲ καὶ ἀγιασμόν τὸν ὁποῖον εἶχε πάντοτε μαζί του καὶ ἔπιπε τακτικά. Ὅσοι τὸν ἔβλεπαν τὸν ἐνόμιζαν φρενοβλαβῆ ἀλλὰ ἐκείνος τόσο ἐσταθεροποίησε τὴν πίστιν του, ὥστε ὅταν ἤκουσεν ὅτι οἱ ἐξωμόσαντες πρέπει τὸν χύσουν τὸ αἷμα των γιὰ τὸ Χριστό, ὄχι μόνον δὲν ἐδείλιασε, ἀλλὰ ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ ἀπετέλεσε τὴ μόνον του σκέψιν. Γι' αὐτὸ καὶ ἀνέβη εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων Πατέρων. Ἦτο δὲ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἐπάνω σὲ βουνὸν καὶ τὸ ἔκτισαν κατὰ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα οἱ ἀσκητὲς Νικήτας, Ἰωάννης καὶ Ἰωσήφ, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐμόνασαν ἐκεῖ. Καὶ εἰς τὸ σπήλαιον ἔκαμε τὴν ἴδιαν ζωὴν. Μιὰ μάλιστα ἡμέρα, ἐξέσχισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ φορέματά του καὶ τὰ ἔδωσε εἰς τοὺς ἀσκητὲς γιὰ νὰ σφουγγίζουσι τὰ χέρια των ὅταν ἀνάβουσι τὰ κανδήλια, ἔπειτα δὲ ἔραψε τὸ ὑπόλοιπον φόρεμα. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ εἶπε εἰς τοὺς μοναχοὺς: «Εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ νὰ τελειώσω τὸν πόθον μου καὶ τὸν σκοπὸν μου». Ὅταν δὲ ἔμαθαν ποιοὺς ἦσαν ὁ σκοπὸς του, ἐθαύμασαν γιὰ τὴν ἀνδρεία του. Αὐτὰ μετεδόθησαν εἰς τὸν βιογράφον τοῦ Ἁγίου ἀπὸ τὸν Παπᾶ - Ἀνθιμον τὸν Ἁγιοπατερίτην, ὁ ὁποῖος ἠσύχαζε τὴν ἐποχὴν ἐκείνη εἰς τὸ σπήλαιον. Ὁ Νικήτας ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τοὺς Πατέρας γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ. Ἡ γνώμη ὅμως αὐτῶν ἐδιχάσθηκε. Ἄλλοι ἐφοβοῦντο ὅτι ἓνα παιδί 15 - 16 χρόνων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ βαστάξῃ εἰς τὰ βασανιστήρια τοῦ μαρτυρίου, ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσουσι ἀφοῦ μόνος του ἐζήτησε τὸ μαρτύριον μὲ πολλὴ προθυμία. Τέλος ἀφοῦ ἔκαμαν παράκλησιν εἰς τὴν Παναγίαν, τοῦ ἔδωσαν εὐλογία καὶ συγχώρησιν καὶ ὁδηγὸν γιὰ νὰ κατέβῃ εἰς τὴν Χώρα. Κατὰ τὴν διαδρομὴν εἰς τὴν τοποθεσίαν Μῶλος συνέβη τὸ γνωστὸν ἀπὸ τὴν προηγουμένη μου ὁμιλίαν περιστατικὸν γιὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χαρρατισιοῦ, ποῦ τοῦ ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διακηρύξῃ τὴν πίστιν του πρὸς τὸ Χριστό. Οἱ Τοῦρκοι καὶ μὲ φοβέρες καὶ ὕβρεις εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ μὲ κολακείας ἔπειτα, προσεπάθησαν νὰ τὸν πείσουν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θρησκείαν των. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Νικήτας παρέμεινε σταθερὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν ὅπου τὸν ἐβασάνισαν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν φυλακὴν μὲ προσευχὴν

καὶ νηστεία ἐζήτει ἀπὸ τὸ Θεὸ βοήθεια καὶ δύναμη. Στους ἄλλους Χριστιανούς πού ἦσαν στὴ φυλακὴ καὶ τὸν παρώτρυναν νὰ φάγη ἔλεγε: «Ἐγὼ τρέφομαι μὲ τροφήν τὴν ὁποῖαν σεῖς δὲν ἔχετε καὶ εὐφραίνομαι μὲ εὐφροσύνην τὴν ὁποῖαν σεῖς δὲν δύνασθε νὰ αἰσθανθῆτε». Οἱ βασιανιστὲς τοῦ ἔδεσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ τὸν ἔρριψαν στὰ ἄλογα μέσα στὸ σταῦλο γιὰ νὰ τὸν καταπατήσουν καὶ τὸν θανατώσουν, ἀλλὰ καὶ πάλι ἔμεινε ἀβλαβής. Τότε τὸν μετέφεραν στὴ σκοτεινὴ φυλακὴ τοῦ Κάστρου, ἔπου ἐγίνοντο τὰ φοβερὰ καὶ ἄγνωστα στους πολλοὺς βασιανιστήρια.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς βασιανιστὲς του θαυμάζοντες τὴ γενναιότητα καὶ τὴν καρτερία του, ἐφανέρωσαν ὅτι ἦ σκοτεινὴ φυλακὴ ἐφωτίζετο τὴ νύκτα. Δέκα μερόνυκτα ἐκράτησαν τὰ βασιανιστήρια χωρὶς οἱ Τοῦρκοι νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸ των. Τέλος τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ τὸν παρέδωσαν στὰ μαινόμενα πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπέπεσαν ἐναντίον του καὶ τὸν ἐκακοποίησαν. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, τοὺς ἔλεγε:

— Διὰ ποῖον ἔργον θέλετε νὰ μὲ φονεύσετε παράνομοι; Διότι ἐκήρυξα τὸν Χριστόν, Θεὸν ἀληθινόν; Διότι ἤλεγξα καὶ ἐφανέρωσα τὸ ψεῦδος καὶ τὴν πλάνην τῆς θρησκείας σας; Πλὴν τώρα μὲ φονεύετε καὶ ἐγὼ μετὰ χαρᾶς μεγάλῃς δέχομαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ θέλει ἔλθῃ καιρὸς νὰ μὲ ἰδῆτε λαμπρὸν καὶ δεδοξασμένον εἰς τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ μου, διὰ τὸν ὁποῖον ἀποθνήσκω.

Ἀφοῦ δὲ ἔφθασαν στὸν «Κάτω Αἰγιαλὸν» τοῦ ἐζήτησαν πάλι νὰ τουρκέψῃ γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ θάνατο. Ἀλλὰ ἐκείνος τοὺς ἀπήντησε:

— Χριστιανὸς εἶμαι, Νικήτας ὀνομάζομαι καὶ Νικήτας μέλλω νὰ ἀποθάνω.

Τότε τὸν ἐγονάτισαν πολλές φορές, ὅτι δῆθεν θὰ τὸν ἐκτελέσουν γιὰ νὰ φοβηθῇ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸ Χριστό. Οἱ χριστιανοὶ πού παρακολουθοῦσαν καὶ ἰδιαίτερα ὁ ἱεροδιδάσκαλος Ἰωακείμ ὁ Καβᾶκος ἀπὸ τὸ Ἀγιοταφίτικο Μετόχι, προσηύχοντο στὸ Θεὸ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσῃ τὸ δρόμο τοῦ μαρτυρίου. Ἀλλὰ ὁ Νικήτας ὄχι μόνον δὲν ἐφοβήθη, ἀλλὰ ἔλεγε στους Ἀγαρηνοὺς.

— Διατί ἀργοπορεῖτε καὶ δὲν μὲ θανατώνετε τὸ ὀγληγορώτερον νὰ ὑπάγω εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν νὰ ἀπολαύσω τῆς μακαριότητος τοῦ Παραδείσου;

Ὅταν ἤκουσε ὅλα αὐτὰ ὁ θηριώδης Κριμλῆς καὶ ἔβλεπε τοὺς ἄλλους νὰ φοβοῦνται νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, ὤρμησε μὲ μανία καὶ τὸν ἀπεκεφάλισε τὴν 21 Ἰουνίου 1732.

Ὁ πανοσιολογώτατος Κύρ' Ἀθανάσιος ὁ Ἰβηρίτης, ὁ ὁποῖος ἦτο παρῶν καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ συνέθεσε τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου, βεβαιώνει ὅτι τυφλοὶ ἀλείψαντες τοὺς ὀφθαλμούς των μὲ τὸ θεῖον αἷμα τοῦ Μάρτυρος ἀνέβλεψαν καὶ ἐδόξασαν τὸ Θεὸ καὶ τὴν μάρτυρα Νικήτα. Οἱ Ἀγαρηνοὶ βλέποντας ὅλα αὐτὰ ἔρριψαν τὸ λείψανο στὴ θάλασσα, μερικοὶ δὲ εὐλαβεῖς χριστιανοὶ κατῶρθωσαν νὰ περισυλλέξουν κάποια μέλη τοῦ σώματός του. Στὸν Κριμλῆ δὲ πού τὸν ἀπεκεφάλισεν ἔπεσε θεῖα ὄργη. Εὐθύς ἀμέσως τὸ σῶμα του ἤρχισε νὰ τρέμῃ. τὴ δὲ νύκτα παρουσιάζετο ὁ Ἅγιος στὸν ὕπνο του, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πάθῃ γυροξυσμὸν. Ἀπὸ τοὺς ἐφιάλτες αὐτοὺς ἀπηλλάγη, ὅταν κατὰ προτροπὴ τῆς γυναικας του, πού ἦτο χριστιανὴ, ἐζωγράφισε τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου καὶ τὴν εἶχε στὸ σπίτι του σὲ μέρος κατάλληλο, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται. Ἀλλὰ ὁ Ἅγιος θέλων νὰ φανερώσῃ τὴν ὑπαρξὴ τῆς εἰκόνας, πολλές φορές ὅταν ἦσαν καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι στὸν Ὀντᾶ τοῦ Κριμλῆ, προκαλοῦσε κτύπο μέσα ἀπὸ τὴν θυρίδα πού ἦτο κρυμμένη ἡ εἰκόνα. Γιὰ τὸ λόγον αὐτὸ ἀναγκάσθηκε νὰ τὴ στείλῃ στὸ σπίτι ὅπου ἔμεινε ἡ γυναίκα του καὶ τὴν ἐτίμα μὲ ἀκοίμητη τὴν κανδήλα. Οἱ γείτονες πού ἔμαθαν τὸ θαῦμα ἐδόξαζαν τὸ Θεὸ καὶ τὸν θεῖον αὐτοῦ μάρτυρα.

Ἀλλὰ καὶ μιὰ γυναίκα, ἡ Μπατουλιά, πού ὑπέφερε ἀπὸ ἄσθμα, ὅταν ἤκουσε ὅλα αὐτὰ ἐπεκαλέσθη τὴ χάριθ του καὶ ἐζήτησε νὰ τῆς δώσῃ τὴν ὑγεία τῆς ἢ τὸ θάνατο. Αὐτὰ εἶπε στὴ προσευχὴ τῆς τὸ βράδου καὶ τὸ πρωὶ ἐξύπνησε ὑγιής. Ἀπὸ τότε δὲ ἐδόξαζε τὸ Μάρτυρα μὲ ἀργία τὴν ἡμέρα τῆς μνήμης του, καὶ μὲ λειτουργίες καὶ ἀγαθοεργίες. Τὸ μαρτύριο καὶ τὰ θαύματα τοῦ Νικήτα δὲν ἐβρά-

ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝΤΑ ΜΕΡΙΚΗΝ Ή ΟΛΙΚΗΝ ΑΚΑΡΠΙΑΝ ΤΩΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΑΣ

Τὸ λάδι δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὶς ἀνάγκες μας. Ἄν ὑπολογίσουμε 15 δράμια τὸ ἄτομο τὴν ἡμέρα, τὰ 2.000 ἄτομα ποὺ ἔχει τὸ Νησί μας χρειάζονται 27.000 ὀκάδες. Ἄν ὑπολογίσουμε 20 δράμια ποὺ εἶναι τὸ κανονικὸ, χρειάζομαστε 36 000 ὀκάδες. Τὸ ἔλλειμμα καλύπτεται ἀπὸ εἰσαγωγὴν λαδιοῦ, διάφορα λίπη, σπορέλαια καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν ὑποκατανάλωσιν· ὁ πολὺς κόσμος τρώγει λίγο λάδι.

Στὸ τεύχος τοῦ Μαρτίου 1957 ὁ κ. Μούρας στὴ μελέτη τοῦ «Δημογραφικὸ Πρόβλημα καὶ Γεωργία», ἀναφέρει ὅτι στὴ Νίσυρο ὑπάρχουν περίπου 35.000 ἐλαιόδενδρα. Ἐπίσης ὅτι ἡ παραγωγὴ ἐλαίου κατὰ τὸ 1941 ἀνῆλθε σὲ 9.000 χιλιόγραμμα λάδι καὶ 18.000 χιλιόγρ. βρώσιμες ἐληές. Δὲν ἔχουμε στοιχεῖα, γιὰ νὰ ξέρουμε ποιά ἀκριβῶς εἶναι ἡ μέση ἐτησίᾳ παραγωγὴ ἐλαίου στὴ Νίσυρο. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ξέρουμε ἔλοι μας εἶναι, ὅτι ἡ παραγωγὴ τοῦ λαδιοῦ δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ νὰ ἐκανοποιήσῃ τὶς ἀνάγκες μας. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν στὴ Νίσυρο 35.000 ἐλαιόδενδρα διὰ τὰ ὁποῖα ἂν ὑπολογίσουμε μὲ μέσην ἐτησίαν παραγωγὴν 1 1/2 ὀκά κατὰ δένδρον, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουμε μέσην ἐτησίαν παραγωγὴν 52.500 ὀκ. λάδι. Θὰ ἠδυνάμεθα λοιπὸν νὰ καλύψωμεν πλήρως τὰς ἀνάγκας μας εἰς λάδι καὶ νὰ ἔχουμε πλεόνασμα πρὸς ἐξαγωγὴν κάθε χρόνο 10 — 15.000 ὀκάδες. Κατὰ συνέπειαν, δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνεται ὑπερβολικὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν 200.000 ὀκ. ἐλαίου ποὺ ἀναχιδάζει ὁ Γ. Παπαδόπουλος τὴν παραγωγὴν ἐν καιρῷ εὐφορίας, ὡς ἀναφέρει ὁ κ. Μούρας εἰς τὴν μελέτην του.

Τὰ αἷτια τὰ προκαλοῦντα τὴν μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἀκαρπίαν τῶν ἐλαιοδένδρων μας εἶναι γνωστά. Δὲν πρόκειται γιὰ κάτι ἀγνωστον καὶ μυστηριῶδες. Πρόκειται περὶ αἰτίων ἀναγομένων εἰς τὴν βιολογίαν καὶ φυσιολογίαν τοῦ ἐλαιοδένδρου. Ἡ ἐληὰ εἶναι ἀπὸ ἔλα τὰ δένδρα, τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον ἐμφανίζει τὴν πλέον περιεργον καὶ παράξενον συμπεριφορὰν καρποφορίας. Τόσον, ὥστε νὰ εἶναι δύσκολον νὰ προείπη τις μετὰ δεβαιότητος ἂν τὴν ἀνθήσιν θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ παραγωγὴ καρπῶν.

Συγχρόνως μὲ τὴν ἀνθήσιν συντελεῖται καὶ ἡ ἐναρξὶς τῆς βλαστήσεως. Ἡ περίοδος αὐτῆ ἀνθήσεως καὶ βλαστήσεως ἐξαιρετικῶς ἐξαντλητικὴ διὰ τὸ ἐλαιόδένδρον, χαρακτηρίζεται ὡς σοβαρὰ καὶ κρίσιμος διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθους. Ὑπὸ εὐνοϊκῆς συνθήκας θρέψεως ἡ ἀνθήσις ἐξελίσσεται ὁμαλῶς, ὁπότε ἔχομεν κανονικὴν καρποφορίαν. Ὑπὸ δυσμενεῖς, ἡ ἀνθήσις ἀποτυγχάνει ὁπότε ἔχομεν πτώσιν ἀνθῶν, ἀνθῆ ἀτελῆ, μερικὴν ἢ πλήρη ἀκαρπίαν. Κύριος παράγων διὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθους εἶναι ἡ εὐρωστία τοῦ ἐλαιοδένδρου, τόσον κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνθήσεως, ὅσον καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην ἐποχὴν. Εἶναι φανερόν ὅτι κατὰ τὴν κρίσιμον περίοδον τῆς ἀνοίξεως (Μάρτιος-Μάϊος) συντελεῖται μιὰ βαρυτάτη ἀφαιμάξις τῶν θρεπτικῶν ἀποθεμάτων τοῦ ἐλαιοδένδρου διὰ τὴν ταυτόχρονον ἐκανοποίησιν τῶν ἐξαντλητικῶν λειτουργιῶν τῆς ἀνθήσεως καὶ τῆς βλαστήσεως. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ δὲ μιὰ ὁμαλὴ ἐξέλιξις τῆς ἀνθήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκανοποιητικὴ καρποφορία, θὰ

δυνε νὰ μάθη ὁ μεγαλύτατος ἀδελφός του, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα του καὶ ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὴ Χίο ὅπου ἐκήρυσσε τὸ χριστιανισμὸ. Οἱ Ἄγαρῆνοί ὅμως φοβούμενοι τὰ κακὰ ποὺ ἔπαθεν ὁ Κριμλῆς, καὶ ἐντροπόμενοι γιὰ τὰ θαύματα μὲ τὰ ὁποῖα ἐδόξαεν ὁ Θεὸς τὸ Μάρτυρα Νικήτα, τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὴ Χίο. Σύμφωνα μὲ Νισυριακὰς παραδόσεις ἐπῆγε στὸ Ἅγιον Ὄρος ὅπου ἠσκήτευσε μὲ τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

Ὁ Γνωμαγόρας Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ποὺ καθιέρωσε τὸν ἐτήσιο αὐτὸν ἑορτασμὸ εἶναι ἄξιος συγχορηγῆριων, διότι μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀποδίδωμε τὴν ὀφειλομένην τιμὴ καὶ δόξα στὸν Ἅγιό μας, καὶ ἀκόμη νὰ ἀναπτύσωμε τὴ μεταξὺ μας ἀγάπη σὰν ἄτομα καὶ σὰν σύνολο.

Ἡ χάρις τοῦ Νεομάρτυρος ἁς εἶναι πάντοτε μαζί μας.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

πρέπει τὰ δένδρα, ἀπαραιτήτως νὰ εὐρίσκωνται εἰς ἀρίστην θρεπτικὴν κατάστασιν. Τοῦναντίον δυσμενῆς ἐσωτερικὴ θρεπτικὴ κατάστασις τοῦ ἐλαιοδένδρου ὀδηγεῖ εἰς ἀποτυχίαν τῆς ἐλαιοταξιανθίας νὰ ἀναπτυχθῆ, ὅποτε ἔχομεν πτώσιν ἀνθέων.

Ἐλλειψὶς ὑγρασίας: Περιορισμένη ὑγρασία προκαλεῖ πτώσιν ἀνθέων καὶ νεαρῶν καρπῶν. Τοῦτο συμβαίνει συχνότατα, ἰδιαιτέρως ὅταν ἡ βροχόπτωσης τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοιξέως εἶναι μικρά. Ἡ ἔλγᾶ ὡς δένδρον ἀειθαλές, θὰ καταναλώσῃ τὴν διαθέσιμον ἔδαφικὴν ὑγρασίαν πολὺ ἐνωρίτερον κατὰ τὴν ἀνοιξιν παρὰ ἓνα φυλλοβόλον δένδρον τοῦ αὐτοῦ μεγέθους. Ἐὰν τὰ ἐλαιοδένδρα κατὰ τὴν κρίσιμον περίοδον τῆς ἀνοιξέως περιπέσουν εἰς κατάστασιν ξηρασίας, εἶναι ἀνωφελές πλέον ἔαν ταῦτα ἀργότερον ἐφοδιασθῶσιν μετ' ὑγρασίαν. Ἡ ζῆμια ἔχει ἤδη συντελεσθῆ, δηλαδὴ θὰ ἔχομεν πτώσιν ἀνθέων.

Ἐὰν εἰς δένδρα ὑποφέροντα ἀπὸ ἔλλειψιν ὑγρασίας ἐπέμβωμεν πρὸ τῆς ἀνοιξέως διὰ καταλλήλου κλαδεύματος, θὰ ἐξασφαλίσωμεν εἰς αὐτὰ κατάστασιν ὑδατικῆς ἰσορροπίας, διότι τὸ αὐτὸ ριζικὸν σύστημα θὰ εἶναι ἱκανὸν νὰ ἐφοδιάσῃ ἐπαρκῶς καὶ ταχέως μετ' ὑδατὸς μείωμένην φυλλικὴν ἐπιφάνειαν.

Καὶ ἄλλοι πρᾶγοντες, ὧν οὐκ ἔστιν ἀρῆμύς, συντελοῦν εἰς τὸν σχηματισμὸν καὶ τελειοποίησιν τοῦ ἀνθους. Γι' αὐτὸ ἀποτελεῖ θετικὸν σφάλμα ἡ σύγκρισις ἐλαιοδένδρων ἀέμῃ καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ περιβάλλον. Κάθε ἐλαιοδένδρον ἔχει τὴν ἀτομικότητά του καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν περίπτωσιν. Γι' αὐτὸ καὶ βλέπουμε νὰ εἶναι διαφορτικὴ ἡ πτώσις ἀνθέων ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἀπὸ τοποθεσίας εἰς τοποθεσίαν, ἀπὸ ἐλαιῶνος εἰς ἐλαιῶνα, ἀπὸ ἐλαιοδένδρου εἰς ἐλαιοδένδρον, ἀκόμη δὲ καὶ ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον.

Κυρίως ὁμως ἡ ἔλλειψις ὑγρασίας εἶναι ἡ βασικὴ αἰτία ἡ δημιουργοῦσα τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοπώσεως καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀκαρπίας.

Ἡ ἔλλειψις ὑγρασίας ὀδηγεῖ εἰς τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ ἐλαιοδένδρου ἀπὸ ἀπέψευος ἐσωτερικῆς θρεπτικῆς καταστάσεως, ὑγιεινῆς τοιαύτης καὶ χημικῆς συνθέσεως αὐτοῦ.

Εἰς τὴν ἔλλειψιν ὑγρασίας ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἔλλειψις ἀνοργάνων οὐσιῶν, δηλ. ἀζώτου καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ

ἔλλειψις ἐπαρκοῦς βλαστήσεως, ἀπαραιτήτου διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἀπαραιτήτων οὐσιῶν διὰ τὴν θρέψιν τοῦ φυτοῦ.

Διψοῦν καὶ πεινοῦν τὰ ἐλαιοδένδρα μας ἀνεξαρτήτως θέσεως. Καὶ τὰ ἐλαιοδένδρα τῆς πλαγιᾶς καὶ τὰ ἐλαιοδένδρα τῶν πεδινῶν τμημάτων. Δὲν ὑφίσταται λοιπὸν ἄγνωστον μυστήριον, οὔτε μυστικὸν κατακρατούμενον ἀπὸ τὸ ἐλαιοδένδρον. Ὑφίσταται μόνον ἔλλειψις ὑγρασίας καὶ τροφῶν μετὰ τὰ ἐπακόλουθά της. Ἐλλειψις ὑγρασίας ὀφειλομένη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν καλλιεργητικὴν ἀμέλειαν. Αὕτη εἶναι τὸ ἄγνωστον, τὸ μυστήριον καὶ τὸ μυστικόν. Ἡ μεγάλη ἀρρώστεια τοῦ μᾶς κατέχει. Διότι ἐπικρατεῖ ἡ ἐκ παραδόσεως παρεξηγημένη ἀντίληψις, ὅτι ἡ ἔλγᾶ προκίβει χωρὶς τίποτε, χωρὶς νερό, τροφές, ἥλιο.

Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος εἶναι ἀποκλειστικῶς ζήτημα καλλιεργητικὸν ἦτοι ἡ ἐφαρμογὴ καὶ διάδοσις ὠρισμένων καλλιεργητικῶν βελτιώσεων μετ' ἰσορροπίας:

1) Τὴν ἐξασφάλισιν ὑγρασίας κυρίως.

2) Τὴν ἐξασφάλισιν τροφῶν.

Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἔλγᾶ δὲν καλλιεργεῖται. Συνήθως ἐγκαταλείπεται χέρσος ἢ συγκαλλιεργεῖται μετ' ἡμικτηριακὰ κλπ. Ζεῖ δηλαδὴ ὑπὸ συνθήκας ἐλλείψεως ὑγρασίας καὶ τροφῶν (πεινῆς καὶ δίψης). Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται περίεργος καὶ ἀνεξήγητος ἡ πτώσις τῶν ἀνθέων καὶ ἡ ἀκαρπία. Τὸ ἐναντίον, ἡ διατήρησις τῶν ἀνθέων καὶ ἡ καρποφορία θὰ ἦτο φαινόμενον ἀξίον ἀπορίας καὶ περιεργείας.

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑγρασίας πρέπει νὰ ἐφαρμόσωμεν:

1) Τὸ κλάδευμα.

2) Τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐδάφους.

3) Τὴν συγκέντρωσιν τῶν βρόχινων νερῶν γύρω ἀπὸ τὸ ἐλαιοδένδρον.

4) Τὴν κατάργησιν τῆς συγκαλλιεργείας τουλάχιστον, κάτω καὶ γύρω ἀπὸ τὸ ἐλαιοδένδρον.

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν τροφῶν:

1) Τὴν λίπανσιν.

2) Τὴν κατάργησιν τῆς συγκαλλιεργείας.

Τὸ κλάδευμα ἀποτελεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 καλλιεργητικὴν βελτίωσιν καὶ τὸ ἀποτελεσματικώτερον ὄπλον μᾶς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πολυτίμου ὑγρασίας. Καὶ μόνον διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κλαδεύματος εἶναι δυνατόν ν' ἀντιμετωπίσωμεν ἐπιτυχῶς τὸ

πρόβλημά μας. Διὰ τοῦ κλαδεύματος ἐξα-
σφαλίζουμε ὑγρασίαν καὶ τροφάς καὶ προ-
σαρμύζομεν τὸ ἐλαιόδενδρόν μας εἰς τὸ πε-
ριβάλλον του. Ἄρκει νὰ ἐφαρμόζεται τοῦτο
καλῶς, ἀναλόγως τῆς βλαστικῆς καταστά-
σεως τοῦ ἐλαιοδένδρου. Αὐστηρὸν διὰ τὰ
ἀδύνατα δένδρα (ἀφαίσεις 1/4 ἢ 1/3 τῆς
κόμης τοῦ δένδρου) ἐλαφρῶς διὰ τὰ σχετι-
κῶς δυνατὰ (ἀφαίσεις 1/10 τῆς κόμης ὑπὸ
μορφὴν ἀραιώματος). Σὲ καμμιά περίπτωσι
τὸ κλάδευμα θὰ εἶναι κλάδευμα χονδροει-
δές, ἤτοι ξύλευσις, ἀλλὰ πάντοτε λεπτομε-
ρειανόν, ἤτοι ἐλάττωσις τῆς κόμης διὰ τῆς
ἀφαιρέσεως μικρῶν μερῶν αὐτῆς.

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀμυγδαλιὰ καὶ τὴν ἐλήα, τὸ
πολύτιμον αὐτὸ δένδρον, μένει χωρὶς καμμιά
καλλιεργητικὴ φροντίδα μὲ συνέπεια νὰ ἔ-
χουμε 35.000 ἐλαιόδενδρα καὶ νὰ μὴ ἐπαρκῆ
ἡ παραγωγή των διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν
ἀναγκῶν εἰς λάδι 2.000 περίπου ἀτόμων.
Νὰ φταῖνε οἱ γεωργοὶ μας γι' αὐτὸ; Ἄλλὰ
αὐτοὶ κάνουν ὅ,τι μποροῦν καὶ ὅ,τι γνωρί-
ζουν καὶ ἐπειδὴ δὲν γνωρίζουν σχεδὸν τί-
ποτε κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν εὐθύνον-
ται. Καλοῦνται οἱ ἀμέσως ὑπεύθυνοι διὰ
τὴν τύχην τοῦ Νησιοῦ μας νὰ ἐνεργήσουν
δεόντως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ γεωρ-
γικοῦ προβλήματος τοῦ νησιοῦ μας, ἄλλως,
ὅπως ἔγραψε καὶ ὁ κ. Μούρας, ὅσα ἔργα
καὶ νὰ κάνουν κτίζουν πάνω στὴν ἄμμο.
Ἄς προσέξουν τὸ ὄλον ζήτημα ποῦ ἀποτε-

λεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 πρόβλημα τοῦ νησιοῦ μας.

Προγράμματα καὶ ἰδέαι δὲν μᾶς ἔλλει-
ψαν ποτέ. Δὲν ὑποφέρομεν ἀπὸ ἔλλειψιν
αὐτῶν καὶ οὔτε μᾶς ἀπασχολεῖ τοιοῦτον
πρόβλημα. Τὸ πρόβλημά μας εἶναι ἄλλο:
ἡ ἐφαρμογή, ἡ μετάδοσις καὶ ἡ διάδοσις
τοῦ προγράμματος εἰς τὸ σύνολον τῶν καλ-
λιεργητῶν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ χωλαίνο-
μεν. Μᾶς λείπει ἡ πεποίθησις καὶ ἡ ἀπο-
φασιστικότης καὶ μᾶς διακρίνει κάποια δό-
σις ἐπιφυλακτικότητος καὶ ἀδρανείας. Διότι
μᾶς λείπει ἡ πίστις. Καὶ τὸ χειρότερον ὅ-
λων εἶναι ὅτι μεταδίδομεν τὴν ἐπιφυλα-
κτικότητά μας εἰς τοὺς καλλιεργητάς, μὲ
ἀποτέλεσμα νὰ ἐνισχύεται ἡ ἔμφυτος δυσ-
πιστία των ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας θελ-
τιώσεις.

Τὴν μεγάλην αὐτὴ ἀρρώστεια καλλιερ-
γητικῆς ἀμελείας καὶ ἀπαισιοδοξίας δι' ὅ-
λας τὰς καλλιεργείας μας καλοῦμεθα νὰ
καταπολεμήσωμεν. Τὸν πρώτον λόγον ἔ-
χουν οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ ἀρχόντες
τοῦ νησιοῦ μας.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἄς στρέψω-
μεν τὰς προσπάθειάς μας μὲ αἰσιοδοξίαν
καὶ πίστιν. Καὶ ἄς εἴμεθα δέβαιοι διὰ τὰ
θετικὰ ἀποτελέσματα. Ἄς ἀνοίξουμε τὸν
δρόμον στοὺς ἀγρότες μας καὶ ἀπὸ ἐκεῖ
καὶ πέρα εἶναι δική των δουλειά. Τὸ χέρι
των ποτὲ δὲν λαθεύει. Θὰ κερδίσωμεν ἔτσι
τὴν μάχην τῆς ζωῆς καὶ τὸ Νησί μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Συλλογὴ: Κ. Ε. Μαντουδάκη)

ΤΟ 'ΜΟΙΡΓΙΟΛΟΪ, ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Μανοῦλα τὴν ἀγάπη σου κι ἦντα μ' ποῦ νὰ τὴν κάμω;
θένω τὴ μ' μεταθένω τὴ μ' μεταθεμὸν ἔν ἔχει.
Βάλλω τὴ στὴ γκεφάλη μ' μου καίει μου τὰ μαλλιά μου·
βάλλω τὴ μ' μὲς στὸ γκόρφό μ' μου κεντᾶ μου τὴν γ' καρδιά μου.
Θὰ τὴν ἐπά τ'οῦ χρουσοχοῦ νὰ μοῦ τὴν ἐχρουσώση.
«Νά, χρουσοχέ μου, χρουσώσε καλοῦ γονιοῦ ἀγάπη,
κάμε μου γκόρφιν ἰ γ' καὶ σταυρό, κάμε μου δαχτυλίδι·
τὸ δαχτυλίδιν νὰ φορῶ τὸ γκόρφιν νὰ φυλάω
καὶ τὸ σταυρό ν' νὰ προσκυνῶ νὰ μὴν τὴ λ' λησμονάω».
Ἔχω τὴν τὴν ἀγάπη σ' σου μὲ ἦντα καὶ μὲ γιάντα
ἄμε καὶ νὰ περάσουσι χρόνοι ἑκατὸ σ' σαράντα.
Ἔχω τὴν τὴν ἀγάπη σ' σου ἔν τὴν παντουναρίζω ὀ
σταυρό γ' καὶ γκόρφιν ἔχω τὴν πάνω μου καὶ γυρίζω.

(Καθ' ὑπαγόρευσιν ΚΑΛ. ΜΑΝΤΟΥΔΑΚΗ – ΝΙΚΗΤΑΡΑ)

1. γκόρφιν = ἐγκόλιον
2. παντουναρίζω = ἀφήνω

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Στὸ 21ον τεῦχος τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ἔγραφα: — Καὶ τί δὲν ἔχει κανέννας νὰ θυμηθῆ τὸ δεκαπενθήμερο ἀπὸ τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου, μέχρι τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.— Ἄρχισα δὲ νὰ ἀπαριθμῶ ὄλες τὶς ἀναμνήσεις κάθε ξηνητεμένου Νισύριου, τὶς ὁποῖες καὶ ἐπροχώρησα μέχρι τὸ μεσημέρι τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ἄς τὶς συνεχίσωμε σήμερα.

Τὸ ἀπόγευμα τοῦ Μ. Σαββάτου οἱ νοικοκυρὲς φροντίζουν γιὰ τὶς τελευταῖες ἐτοιμασίαις τῶν σπιτιῶν των καὶ στὶς 10 μ. μ. κτυποῦν οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν, πὺ καλοῦν τοὺς πιστοὺς εἰς τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν ἀκολουθία τῆς Ἀναστάσεως. Σὲ λίγο οἱ ἐκκλησιᾶς εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ μεγάλους καὶ μικροὺς. Οἱ τελευταῖοι περιμένουν μὲ ἀνυπομονησία τὰ μεσάνυκτα, γιὰ νὰ ἀκούσουν τὸ Χριστὸς Ἀνέστη καὶ νὰ πασχάσουν μὲ ὅ,τι πρόχειρο ἔχουν μαζί των. Ἀκριβῶς τὰ μεσάνυκτα, γίνεται ἡ Ἀνάστασις στὸ προαύλιο τῆς ἐκκλησίας, ἡ δὲ λειτουργία τελειώνει κατὰ τὴ 1-μ.μ., ὁπότε ὄλοι φεύγουν γιὰ τὰ σπίτια των εὐχόμενοι μεταξὺ των τὸ Χριστὸς Ἀνέστη. Τὴν Κυριακὴ τὸ μεσημέρι ἀνοίγουν οἱ καπαμάδες. Πολλοὶ πατριῶτες μας πὺ συναντιοῦνται στὰ καφενεῖα, κάμνουν συντροφίαις καὶ περνοῦν ἀπὸ τὰ φιλικὰ των σπίτια γιὰ νὰ χαιρετίσουν καὶ νὰ πάρουν μεζὲ ἀπὸ τὸν Καπαμᾶ, πὺ τὸν προσφέρουν μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση οἱ νοικοκυρὲς στοὺς ἐπισκέπτες των.

Τὸ μεσημεριανὸ τραπέζι τελειώνει πολὺ γρήγορα, γιὰ τὶς 2 μ.μ. γίνεται ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀγάπης, ἡ δευτέρη Ἀνάστασις, ὅπως λέγεται στὴ Νίσυρο. Στὴν ἑορτὴ αὐτὴ πὺ γίνεται μὲ μεγαλοπρέπεια, παίρνει μέρος ὄλο τὸ χωριό. Οἱ παπάδες, οἱ ψαλτάδες, οἱ προύχοντες καὶ ἀρκετὸς κόσμος συγκεντρώνονται στὴ Σηλιανή, ἀπὸ ἐκεῖ δὲ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως σχηματίζεται πομπὴ πὺ καταλήγει στὴν Ποταμήτισσα, ὅπου ψάλλεται ἡ ἀκολουθία. Στὴ λειτουργία τῆς Δευτέρας ἔχομε νὰ θυμηθοῦμε τὸ Μανάλι. Κατὰ τὴν ὥρα πὺ ψάλλεται τὸ κοινωνικό, ἀνάβει ἕνα μανάλι ἔμπρὸς στὴν ὥραϊα Πύλη. Ὁ τελευταῖος πὺ θὰ προλάβει τὸ μανάλι ἀναμένο, πρὶν ἀκόμη ὁ παπᾶς προβάλλη στὴν ὥραϊα Πύλη γιὰ νὰ πῆ τὸ «μετὰ φόβου Θεοῦ», εἶναι ὁ τυχερός. Σ' αὐτὸν ἔπεσε τὸ μανάλι.

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀπόλυση τῆς ἐκκλησίας μαζί μὲ τὴν παρέα του θὰ γυρίση ὄλα τὰ σπίτια, πὺ τὸν φιλεῦουν μὲ εἶδη πασχαλινὰ καὶ χρήματα. Καὶ τὰ μὲν χρήματα τὰ παίρνει ἡ ἐκκλησία, τὰ δὲ φαγώσιμα ἀποτελοῦν τὸ ξεκίνημα τοῦ γλεντιοῦ πὺ ἐπακολουθεῖ καὶ ἐξελλίσσεται σὲ δημόσιο χορὸ.

Τὴν Τρίτη τοῦ Πάσχα ἡ λειτουργία ἐγένετο, δὲν ξεύρω ἂν ἐξακολουθῆ νὰ γίνεται ἀκόμη, στὴν Εὐαγγελίστρια, ὅπου μετεφέρετο ἡ εἰκόνα τῆς Ποταμήτισσας. Δὲν ξεύρω ἂν συντρέχη θρησκευτικὸς λόγος γι' αὐτό. Μπορεῖ ὅμως νὰ δώση κανέννας τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἐθεσπίστηκε γιὰ νὰ δοθῆ ἡ εὐκαιρία στοῦν κόσμο νὰ περᾶση μιὰ ἡμέρα στὸ ὑπαιθρο, μέσα σ' ἕνα φιλικὸ καὶ χαρούμενο περιβάλλον.

Ἀξέχαστη μένει σὲ ὄλους μας ἡ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα. Μόλις χαράζει ἡ ἡμέρα, οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ μας παίρνουν τὴν εἰκόνα τῆς Σηλιανῆς γιὰ περιοδεῖα στὸ Ἐμπορεῖο καὶ τὰ Νικιά. Ἐκεῖ περνᾷ ἀπὸ ὄλα τὰ σπίτια στὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα γίνεται παράκληση γιὰ τὰ μέλη του καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς ξηνητεμένους κάθε σπιτιοῦ. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ στὰ χωριὰ τελειώνει κατὰ τὶς 3 μ.μ. καὶ κατὰ τὶς 5 μ.μ. ἡ Σηλιανὴ φθάνει στὸ Μανδράκι. Στὰ στενὰ τὴν περιμένουν οἱ παπάδες, οἱ ἐπίτροποι καὶ ἀρκετὸς κόσμος, καὶ ἡ περιφορὰ συνεχίζεται στὰ σπίτια τοῦ Μανδρακιοῦ, καὶ τελειώνει σχεδὸν τὰ μεσάνυκτα.

Τὸ σπίτι μας κοντὰ στὸ μοναστήρι τῆς Σηλιανῆς, ἦτο ἀπὸ τὰ τελευταῖα πὺ ἐπεσκέπετο, γι' αὐτὸ καὶ ἔμέναμε πάντα ἄργα νὰ τὴν περιμένωμε. Ἀλλὰ νὰ μὴ νομισθῆ πὺς καὶ οἱ ἄλλοι κάτοικοι ἐκοιμοῦντο ἐνωρίτερα. Ὅλοι ἐπερίμεναν νὰ ἀκούσουν τὴ Μεγάλῃ Δέση. Ὅταν ἡ εἰκόνα ἔφθανε στὴν Πόρτα τοῦ Κάστρου, ἐψάλλετο παράκληση γιὰ τὸ χωριὸ καὶ τὸ νησί ὀλόκληρο, πὺ οἱ κάτοικοι τὴν παρακολουθοῦσαν ἀπὸ τὰ φωτισμένα δώματα (ταράτσες) τῶν σπιτιῶν.

ΤΟ Ι.Κ.Α. ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό ΑΛΕΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Το Ίδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, περισσότερο γνωστὸ μὲ τὰ ἀρχικὰ Ι.Κ.Α., ἐπεξετάθη στὰ Δωδεκάνησα, πρῶτα στὴν Ρόδο, ἀπὸ τῆς 1/1/52, στὴν ὁποία βρίσκεται καὶ ἡ ἔδρα τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑπ/τος, κατὰ τὴν σχετικὴ διάρθρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ.

Στὴν Ρόδο, ὑπάγεται τὸ τοπικὸν ὑποκατάστημα Καλύμνου καὶ σ' αὐτὸ τὰ παραρτήματα Κῶ καὶ Λέρου· στὰ τρία αὐτὰ νησιά ἡ ἀσφάλισις ἄρχισε ἀπὸ τῆς 1/10/55.

Λίγοι πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι, ταυτόχρονα ἡ ἀσφάλισις ἐπεξετάθη καὶ στὴν Νίσυρο, Γυαλί, Παχειὰ καὶ Κανδελιοῦσα, ἀλλὰ μόνο γιὰ κείνους πού ἀπασχολοῦνται στὶς μεταλλευτικὲς ἢ λατομικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ στὶς συναφεῖς μ' αὐτὲς ἐργασίες.

Ἀπὸ τοὺς ἐργάτες πού ἀπασχολοῦνται στὸ Γυαλί, στὴ μόνη ἐν ἐνεργεῖα ἐπιχείρησι «Λ ἄ β α», ἄλλοι προερχοῦνται ἀπὸ τὴν Κῶ καὶ παραμένουν, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐργάζονται στὸ Γυαλί, κ' ἄλλοι ἀπὸ τὴν Νίσυρο, πηγαίνουσιν καὶ δεκάθε μέρα ἀπὸ τὴν Νίσυρο.

Φυσικὰ, ἔστω καὶ ἂν οἱ ἐργάτες δὲν ἀπασχολοῦνται συνεχῶς στὴν Λάβρα», γιὰτὶ παράλληλα ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὶς γεωργικὲς ἢ ἄλλες ἐργασίες τους, ἀσφαλίζονται στὸ Ι.Κ.Α. γιὰ τὴν σύνταξι, ὅχι ὅμως καὶ γιὰ τὴν ἀσθένεια, ὅπως συμβαίνει σ' ἄλλες ἀσφαλιστικὲς περιοχὲς, ὅπως π. χ. στὴν πόλι Κῶ, ὅπου ἰσχύει πλήρης ἀσφάλισις.

Καὶ ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει ἀσφάλισις ἀσθενείας εἶναι γνωστὸς, γιὰτὶ στὸ Γυαλί δὲν ὑπάρχει οὔτε γιὰτὸς, οὔτε φαρμακεῖο. Δὲν δικαιολογεῖται τὸ Ι.Κ.Α. νὰ εἰσπράττη εἰσφορὲς καὶ

μάλιστα ὑψηλές, χωρὶς νὰ ἔχη στὴ διάθεσι τοῦ ἐργαζομένου καὶ τῆς οἰκογενείας του ὅταν θὰ χρειαστῇ, τὸν γιὰτρὸ καὶ τὰ φάρμακα.

Ὅσοι συνταξιούχοι τοῦ Ι.Κ.Α. διαμένουν μόνιμα στὴ Νίσυρο, ἀπ' τὸν καιρὸ πού πήραν τὴν σύνταξί τους ἀπὸ ἐργασίες σὲ τόπους πού ὑπῆρχε ἀσφάλισις, βρίσκονται σὲ μειονεκτικὴ θέσι ἀπὸ τοὺς ἄλλους συνταξιούχους πού διαμένουν σὲ κέντρα στὰ ὁποῖα λειτουργοῦν ὑπηρεσίες τοῦ Ι.Κ.Α.

Οἱ συνταξιούχοι τῆς Νίσυρου πρέπει νὰ ταξειδέσουν στὴν Κῶ, Ρόδο, Ἀθήνα κλπ. γιὰ νὰ τοὺς ἐξετάσῃ γιὰτρός, νὰ πάρουν φάρμακα, νὰ εἰσαχθοῦν σὲ νοσοκομεῖο, ἄλλως τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ἀναλαμβάνει τὴν δαπάνη γιὰ τὴν περίθαλψί τους.

Δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. σκέφτεται σὰν ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις, ὥστε πρῶτα νὰ ὑπολογίξῃ ἂν τὰ ἔσοδά του μποροῦν νὰ καλύψουν τὰ ἔξοδά του καὶ ἀνάλογα νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἀσφάλισίν του.

Τὸ Ι.Κ.Α. εἶναι ὁ μεγαλύτερος Ἐθνικὸς Ὁργανισμὸς στὸν ὁποῖο θὰ ἀσφαλισθοῦν μία μέρα ὅλοι πού ἀποτελοῦν τὸν πληθυσμὸ τῆς Ἑλλάδος, ὡς τότε ὅμως δὲν μπορεῖ μόνον νὰ εἰσπράττη, πρὸ παντὸς πρέπει ὅταν εἰσπράττη νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἰκανοποιῇ τὶς ἀνάγκες τῶν ἠσφαλισμένων, μ' ἄλλους λόγους νὰ ἔχη πάντοτε τὰ μέσα, τουλάχιστον τὰ στοιχειώδη, γιὰ τὴν περίθαλψι, γιὰτὶ οἱ ἠσφαλισμένοι ὅταν πληρώνουν εἶναι ἀπαιτητικοὶ καὶ μὲ τὸ δίκιο τους.

Εἰς ἐπόμενα σημειώματα, θὰ ἀναπτυχθοῦν συγκεκριμένα θέματα τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν καὶ τὴν Νίσυρον.

Πολὸ συγκινητικὴ ἢ στιγμὴ αὐτὴ γιὰτὶ τὸ ὕψος τοῦ Κάστρου καὶ ἡ ἡσυχία τῆς νύκτας βοηθοῦν νὰ ἀκούγεται ἡ Παράκληση σχεδὸν σ' ὅλο τὸ χωριό. Ὅσοι παρηκολούθησαν τὴν περιοδείαν αὐτὴν γιὰ νὰ προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίες των ἢ ἀπὸ εὐλάβεια, κάθονται σὲ κοινὸ τραπέζι πού παραθέτει ὁ Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηριοῦ. Τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ οἱ κάτοικοι τοῦ Μανδρακιοῦ ὑποδέχονται στὸ χωριὸ τους τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀπὸ τὰ Νικιά, καὶ ἡ ὅλη ἑορταστικὴ κίνησι τοῦ Πάσχα τελειώνει.

Πλούσιο σὲ ἀναμνήσεις τὸ δεκαπενθήμερο ἀπὸ τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου μέχρι τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ. Προσπάθησα νὰ σᾶς τὶς ξαναθυμίσω μὲ τὰ τρία μου χρονικά. Θὰ εὐχαριστηθῶ ἂν τὸ κατώρθωσα.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Ο ΜΙΣΕΜΟΣ

«Μισεύεις για την ξενητείά και μένω μοναχή μου.
Σῦρε παιδί μου στο καλό και σῦρε στήν εὐχή μου».

(Δημοτικόν)

«Μωρή πάαινε γλήγορα να πῆς στῆς μάννας σου πῶς ἔρχεται τὸ παπῶρι και γλήγορα νᾶρθουν στὸ λιμάνι». Ἔτσι ἀκούστηκε ἡ βραεῖα φωνὴ τῆς Γιωργάρας ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ καθὼς τὰ τρία κοριτσάκια παιδεύοντουσαν πάνω σὲ κάτι ξαρμυρισμένα και φαγωμένα ἀπ' τὸν ἥλιο και τὴ θάλασσα βράχια νὰ ψῆσουν κάτι «καούρους» ποὺ μάζεψαν στήν θάλασσα. Καὶ ἡ φωνὴ αὐτὴ τοὺς ἔφερνε στήν πραγματικότητα. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα θὰ ἔφευγε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός για τὴν ξενητείά, για τὴν Ἀμερικὴ και ἔπρεπε νὰ ἑτοιμαστοῦν γρήγορα, νὰ προλάβουν τὸ βαπῶρι ποὺ, περαστικό, θὰ περνοῦσε ἀπ' τὸ νησί για νὰ πάρη ἐπιβάτες και ἐμπορεύματα. Μὲ μιὰς οἱ χαρούμενες παιδικὲς φωνὲς ἔπαψαν και στὰ προσωπάκια τῶν μικρῶν ζωγραφίστηκε ἡ σοβαρότης και ἡ θλιμμένη ἀπορία ποὺ παρατηρεῖται σὲ κάτι τέτοιες στιγμές.

Στὸ σπίτι γίνονται οἱ ἀπαραίτητες ἐτοιμασίες για τὸ ξεπρόβόδιμα, τὸν μισεμό τοῦ παιδιοῦ ποὺ φεύγει. Συρτές, παραποινιάρικες φωνίτσες ξεσηκώνουν τὸ σπίτι, βιαστικὰ τρεξίματα στὶς κάμαρες, μιὰ τελευταία ματιά στὰ φτωχικὰ μπαγάζια μὴν τυχὸν και ἔχασαν τίποτα, τελευταῖες σύντομες συμβουλές και ὁδηγίες τῆς μάννας και τελευταῖες σύντομες ἐρωτήσεις τοῦ γυιοῦ, ποὺ λὲς και προσπαθεῖ μ' αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις νὰ ἀναβάλλη ὅσο εἶναι δυνατὸ ἀκόμα, τὴν ὥρα τοῦ χωρισμοῦ: «Μητέρα, ὅταν λερώσουν τὰ ροῦχα μου ἢ τρυπήσουν τὰ παπούτσια μου, ποὺ θὰ τὰ δώσω; — «Μητέρα, ποῦ θὰ τακτοποιηθῶ στήν ἀρχή, ποιὸν θὰ ζητήσω νὰ βρῶ ἐκεῖ ποὺ πηγαίνω;» ρωτᾷ ἀχόρταγα ὁ γυιός ποὺ ξενητεύεται. Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς πῶς εἶναι δὲν εἶναι 14 χρονῶν. Καὶ ἡ μάννα τοῦ ἀπαντᾷ στερεότυπα, προσπαθώντας νὰ κρύψη τὴν πίκρα τῆς: «Ἡ Παναγία θὰ σὲ βοηθᾷ. Αὐτὴ θὰ σὲ συντροφεύγη στὸ ἐξῆς μὲ τὴν εὐχή μου».

Οἱ συγγενεῖς ξεσηκώνουν τὸ σπίτι μὲ τὶς φωνὲς «Ἄντε βιαστεῖτε, κάνετε γρήγορα», και παίρνοντας ὁ καθένας στὸ χέρι ὅ,τι μπορεῖ, συνοδεύουν τὸ νεαρὸ στὸ λιμάνι, ὡς τὸ βαπῶρι, ποὺ ξεκινᾷ ἀργά, μαζί μὲ τὸν γυιὸ και τὸν ἀδελφὸ ποὺ φεύγει για τὸν ἀγῶνα τὸν σκληρὸ τῆς ζωῆς. Ἔνας ἀκόμη ἔφυγε ἀπ' τὸ νησί, τὸ νησί αὐτὸ ποὺ θὰ τραγουδήση ἀργότερα «Ἀνάθεμά σε Ἀμερικὴ μὲ τὶς πολλὲς τὶς λίρες, ἀφίνεις τὰ παιδιὰ ὀρφανὰ και τὶς γυναῖκες χῆρες».

Ἔτσι ξεκίνησαν πρὶν πολλὰ χρόνια ἀπὸ ἡλικία 14—18 χρονῶν παιδιὰ ἀκόμα, μὲ λίγα ἐσώρρουχα και ἕνα μικρὸ χαρτζηλίκι για τὰ ξένα και πήγαιναν στήν Ἀμερικὴ για νὰ δουλέψουν, νὰ βοηθήσουν τοὺς γονεῖς και νὰ γυρίσουν νὰ φέρουν ὅ,τι τοὺς πείσσειε σὲ 5—10 χρόνια, νὰ παντρέψουν τὶς ἀδελφάδες, νὰ πληρώσουν τὰ χρέη τῶν γονιῶν. Ἄν πάλι βοηθοῦσε ἡ τύχη και κατόρθωναν νὰ παντρευτοῦνε μὲ τὴν κοπέλα ποὺ θὰ ὑπέδειχναν οἱ συγγενεῖς, ἔπρεπε μόλις θὰ ἔμενε ἡ γυναῖκα ἔγκυος, ἢ τὸ πολὺ μόλις θὰ ἔκανε κᾶνα - δυὸ παιδιὰ, νὰ φύγη ξανά για νὰ μπορέση νὰ ἔργαστῆ ὅσο ἀκόμα ἦταν νέος και νὰ γυρίση βρίσκοντας τὰ παιδιὰ μεγάλα και τὴν γυναῖκα μαρασμένη.

Ὅμως τί καρτερία! Πόση πίστις και ἀφοσίωσις! Πίστις στὸν Θεὸ και ἐλπίδα στή Σηπλιανή. Ὁ δεσμὸς τοῦ γάμου ἀπαραβίαστος, ἡ οἰκογένεια εὐλογημένη ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τῆς Θρησκείας. Ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς τὴν χώριζε, ἡ ἀγάπη ὁμως τὴν ἔνωε περισσότερο. Ἄπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἐρχότανε ἕνα γράμμα μὲ λίγα βιαστικὰ «Εἶμαι καλὰ και εὐχαριστημένος, στὶς τάδε τοῦ μηνὸς θὰ λάβετε τσὲκ τῶν τόσων δολλαριῶν». Αὐτὸ τὸ γράμμα ἀξίζε ὅσο δὲν ἀξίζαν ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου. Τί χαρὰ στὸ σπίτι! Οἱ ἀπαντήσεις τὸ ἴδιο στοργικὲς «Πρόσεχε τὴν ὑγεία σου και μὴ στενοχωριέσαι». Ἔτσι ξεγελιέται ὁ χρόνος, μέχρι νὰ ἔρθουν καλύτερες μέρες.

ΤΟ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΜΑ ΜΟΥ ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

“Υστερα ἀπὸ 6 χρόνια, εἶχα καὶ πάλι τὴν εὐτυχία νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ περσινὸ καλοκαίρι τὸ ὥραϊο μας νησάκι. “Όταν ἀπὸ τὴν Καρδάμενα ἀντ’ἤρυσσα τὸ Γυαλί, ἦρθε στὸ νοῦ μου ἡ παιδική μου ζωὴ πού πῆγαινα στὴ τράτα τοῦ Προκόπη γιὰ νὰ κάνω τὴν κουμπάνια μας ἀπὸ σμαρίδες καὶ ὅταν πέρασα τὸν “Αἰ-“Αντώνη καὶ εἶδα τὸ νησάκι μας εὐχαριστήσα τὸ Θεὸ πού μὲ ἀξίωσε νὰ ἔλθω καὶ πάλι καὶ τὰ μάτια μου βούρκασαν ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ τὴ χαρὰ πού θὰ πατοῦσα καὶ πάλι τὸ χῶμα πού γεννήθηκα, πού θ’ ἀνέβαινα τὰ βουνὰ καὶ τὶς πλαγιές, πού θὰ κουμποῦσα στὰ ρούτσουνα καὶ θ’ ἀνέβαινα στὸ Διαβάτη καὶ ἀπ’ ἐκεῖ ψηλὰ νὰ τὸ βλέπουν τὰ μάτια μου καὶ νὰ χαρῆ ἡ ἀχόρταστη ψυχὴ μου. Νὰ περπατήσω στὰ ριμίδια του, νὰ θυμηθῶ τὰ παιδικὰ μου καὶ νὰ σαλέψω ξυπόλητος στὶς ἀκρογιαλιές, στὴν ἄμμο, στὰ

φύκια καὶ στοὺς χοχλάκους. Νὰ δῶ γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὥραϊα ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικήτα καὶ ν’ ἀνέβω τὶς σκάλες τῆς Παναγίας καὶ νὰ προσκυνήσω τὴ Μεγαλόχαρη Σπηλιανή. Νὰ δῶ τὴ γερόντισσά μου καὶ τοὺς δικούς μου, νὰ δῶ παλιούς φίλους καὶ συγγενεῖς.

Στὴ Νίσυρο, δὲ θὰ βρεῖς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ πού ἔχομε ἐδῶ στὴν Ἀμερικὴ. Ὁ καθαρὸς ἀέρας, ἡ φυσικὴ ἀπλὴ ζωὴ τοῦ νησιοῦ, τὰ φρέσκα ψάρια, τὰ νόστιμα βρουλάκια, τὰ φρούτα καὶ ἰδιαίτερα τὰ σῦκα, ὅλα αὐτὰ μὲ ἐνθουσιάζανε ὥστε νὰ αἰσθάνωμαι νεώτερος κατὰ 25 χρόνια.

Τὶ νὰ πῶ ὅμως γιὰ τὸ Πανηγύρι τῆς Σπηλιανῆς, μὲ τὰ ἀποσπερινὰ ροθύθια καὶ φασόλια καὶ τὸ «γάμο» τῆς τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Παναγίας μὲ ἔβαλε Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς γιορτῆς μὲ τοὺς Δημ. Ἀντώνη, Ε. Σακελλαρίδη, Π. Φραζῆ καὶ Καμπανῆ. Τὴν εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὰ μέλη γιὰ τὴν συνεργασία των. Δὲ θὰ πιστέψετε πὼς μὲ ὄλους τοὺς κόπους πού κατέβαλα δὲν αἰσθάνθηκα κούραση, σὰ νᾶμουνα νέος. Ἀπὸ διασκεδάσεις κι ἄλλο τίποτα. Πότε βαπτίσια, πότε γάμος καὶ ταχτικά παρέες, μὲ τὸ βρουλάκι στὴ σούβλα, μὲ δροσερὸ οὔζο ἢ παγωμένη μύρσα καὶ τὴν πάμφθηνη ρετσίνα.

Πὼς νὰ ξεχάσω τοῦ Σπύρτη, τὴ Φάμπρικα, τοῦ Πασά καὶ τοῦ ξαδέλφου μου Στρατῆ μὲ τοὺς πλούσιους μεξέδες τους; Πὼς νὰ ξεχάσω τὸ γλέντι τῆς Ἁγίας Μαρίας, ὅταν κάναμε λειτουργία, καὶ τὸν καλὸν διασκεδαστὴ πατριώτη μας Γεωργ. Σακελλαρίδη; Τὶ νὰ πῶ γιὰ τὸ βί τοῦ Σταλουδάκη;

Τὰ θυμοῦμαι ὅλα καὶ νοσταλγῶ πότε πάλι θὰ μπορέσω νὰ ξαναπάω γιὰ νὰ δροσιστῆ ἡ καρδιά μου. Δὲν ξέρετε τί χάνετε ἀπ’ τὴ ζωὴ σας, πατριώτες μου ἀγαπημένοι, ὅσοι μπορεῖτε καὶ δὲν πάτε στὸ νησάκι μας. ΕΜΜ. ΣΑΚΕΛΛΗΣ

Σ. Σ.—Σ’ εὐχαριστοῦμε, ἀγαπητὴ μας Μανώλη γιὰ τὴ συνεργασία σου καὶ σὲ συγχαίρουμε διότι ἡ ἀγάπη σου πρὸς τὸ νησάκι μας κατάρθωσε νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ γράμματα πού δὲν ἔτυχε νὰ μάθης, ὥστε νὰ ἐξωτερικεύσῃ τόσο ἐπιτυχημένα τὰ συναισθήματά σου.”

Καὶ ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνεται γιὰ πολλές γενεές ἴσως ἀκόμα. Τὸ νησί στέλνει τὰ παιδιὰ του θυσία στὸν Μινώταυρο τῆς Ζηνητεῖας καὶ ἀπομένει μοναχὸ του μὲ τὶς ἐλπίδες του, τοὺς καθημούς του καὶ τὴν συνεχῆ ἀτέλειωτη ἀναμονὴ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ τῶν καλύτερων ἡμερῶν. Νᾶναι ἄραγες ἢ μοίρα ἢ ἀδυσώπητη τοῦ Νησιοῦ τέτοια; Νᾶναι τὸ πανάρχαιο δαιμόνιο τῆς Φυλῆς πού διψᾷ γιὰ τὸ καινούργιο καὶ τὸ ἀγνωστο, ἢ πάλι ἡ νεανικὴ δίψα τῆς περιπέτειας, ἢ ἀκόμα ἡ ἀνικανότης τῆς νησιώτικης γῆς νὰ θρέψῃ τὰ παιδιὰ τῆς; Ὅ,τι καὶ νᾶναι θὰ ἐξακολουθῆ νὰ κυλάει τὸ κύμα τῶν ξηνητεμένων παιδιῶν πρὸς τὶς ξένες χώρες, ἐνῶ ὁ βράχος τοῦ Πολυβῶτη θὰ καρτερῆ τὰ παιδιὰ του καὶ θὰ νοιώθῃ χαρὰ, ἱκανοποίηση καὶ ὑπερηφάνεια πού θὰ βλέπῃ τὰ ξηνητεμένα βλαστάρια του νὰ ἀνδρώνονται, νὰ δημιουργοῦν καὶ νὰ εὐημεροῦν, γειμίζοντας τὸ Νησί μὲ τόσα κοινωφελῆ ἰδρύματα, Λουτρά, Σχολεῖα, Ἐκκλησίες, πού τὸ κάνουν νὰ φαντάζῃ σὰν μιὰ χρυσοστολισμένη πανώρια κυρὰ στὰ βαθυγάλανα παιγνιδιάρικα νερά τοῦ Αἰγαίου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΩΝΣΤΑ

Θεσσαλονίκη 23 Ἰουνίου 1958

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστολήν ἐγκρίτου συμπολίτου μας ἀναφερομένην εἰς δύο σοβαρά θέματα τοῦ Δήμου μας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποφεύγομεν νὰ λάβωμεν θέσιν ἐπὶ τοῦ οικονομικοῦ θέματος, διὰ νὰ μὴ προκαταλάβωμεν ἐκείνους πού θὰ ἤθελαν νὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπ' αὐτοῦ καὶ κυρίως πρὶν ἀκουσθῆ ἡ γνώμη τῆς Δημοτικῆς μὲς Ἀρχῆς.

Πρὸς

τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ν. Χ.

Ἀγαπητοὶ Κύριοι,

Ἐπισημασθῆναι ἡ παροικία μας συμερίζεται τὰς ἀπόψεις πού διευτυπώθησαν στὸ ψήφισμα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Γνωμαγόρα τῆς 31 Μαΐου.

Εἶναι πραγματικὰ πρωτοφανὴς ἡ ὀξύτης πού παρουσιάσθηκε στὶς δύο τελευταῖες Δημοτ. κές Ἐκλογές. Ἀνεπηρέαστος ἀπὸ προσωπικὲς προτιμήσεις ἢ συμπάθειες καὶ ἀνησυχῶντας κι' ἐγὼ γιὰ τὴν θλιβερὴ κατάστασιν πού δημιουργήθηκε, ἐνόμισα καθήκον μου νὰ σᾶς στείλω πρὸς δημοσίευσιν μερικὲς σκέψεις μου στὸ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἐπαναληφθῆ τὸ κακό.

Μία ἀπὸ τὶς ἀφορμὲς εἶναι π.σ.τεύω ὅτι ἡ ἐκλογικὴ μάχη περ.ωρίσθηκε καὶ γιὰ δευτέρη φορά στὰ ἴδια δύο πρόσωπα. Μιὰ ἄλλη ἀφορμὴ εἶναι, ὅτι τὸ ἀξίωμα τοῦ Δημάρχου ἀπὸ τιμητικὸ καὶ ἄμισθο πού εἶναι, κατήντησε ἐπάγγελμα, ἀφοῦ ὅπως ἔμαθα τὰ ἔξοδα παραστάσεως τοῦ Δημάρχου ἔφθασαν στὶς 1.800 δραχμὲς τὸ μῆνα!!! Δὲν νομίζω νὰ ὑπάρχη ἄλλος Δήμος στὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς κατοίκους τοῦ δικοῦ μας, πού νὰ δίνῃ στὸν Δήμαρχο του τέτοιο ποσὸ γιὰ ἔξοδα παραστάσεως, πού οὔτε σὰν μισθὸς μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῆ.

Ὅταν ὁ Δήμος μας εἶχε περισσότερες σκοτοῦρες (τὰ σχολεῖα, ἀγροφυλακὴ καὶ ἀγρονομία, καθολικὴ ἐκμετάλλευσιν τῶν Λουτρῶν κλπ.) ὁ Δήμαρχος δὲν ἔπαιρνε οὔτε μισθό, οὔτε ἔξοδα παραστάσεως καὶ εἶχε μονάχα ἓνα γραμματικόν. Σήμερα ἔχει βέβαια τὸν ἠλεκτροφωτισμὸ καὶ γιὰ 3 μῆνες τὸ παγοποιεῖο, ἀλλὰ χωρὶς νὰ νομισθῆ ὅτι λέω πῶς κατέχω τὸ ζήτημα, φοβοῦμαι πῶς ξανοίχθηκε σὲ μεγάλες διοικητικὲς δαπάνες.

Ὅπως εἶδα ἀπὸ τὸν ἰσολογισμὸ τοῦ 1958, πού δημοσιεύθηκε στὸ τελευταῖο τεῦχος τῶν «Χρονικῶν», οἱ μισθοί, τὰ ἔξοδα κινήσεως καὶ γραφικῆς ὕλης κλπ. φθάνουν στὸ ἀρκετὰ μεγάλο ποσοστὸ τῶν 37% ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων καὶ μαζί μὲ τὶς ὑποχρεωτικὲς εἰσφορὲς στὸ ἀπαράδεκτο ποσοστὸ τῶν 53%. Μοῦ κάνει μάλιστα ἐντύπωσιν πῶς ὁ Νομάρχης ἢ ὁ Ἐπαρχος, ἐπιτρέπων τὴν κατάστασιν αὐτή. Ἄν, ὅπως στὰ παλιὰ, ὁ Δήμαρχος λογοδοτοῦσε στὴν Γενικὴ Συνέλευσιν τῶν κατοίκων, πιστεύω ὅτι δὲν θὰ συνέβαινε αὐτὸ τὸ κακό. Δὲν λέω νὰ μὴν παίρῃ ἔξοδα παραστάσεως ὁ Δήμαρχος· νὰ παίρῃ, ἀλλὰ ἓνα ποσὸ λογικὸ πού νὰ ἀνταποκρίνεται στὰ πράγματα.

Μὲ τὴν κατάστασιν αὐτὴ καὶ ὁ Δήμος δὲν προκόβει καὶ τὸ Δημαρχηλίκι γίνεται σκοπὸς καὶ μέσον γιὰ νὰ ἐξασφαλίσωμε τὴ ζήτησιν μας καὶ ὄχι νὰ τὸν ὑπηρετήσωμε καὶ ἔτσι καταλήγομε στὶς ὀξύτητες καὶ τὸ διχασμὸ. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ περιορισθοῦν τὰ ἔξοδα παραστάσεως καὶ οἱ λοιπὲς διοικητικὲς δαπάνες στὰ κατώτερα δυνατὰ ὅρια.

Τί θὰ γίνῃ, ἐάν, ὅπως ἀκοῦμε, σταματήσῃ ἡ ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐλαφρόπετρας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὴν μεγαλύτην πρόσοδον τοῦ Δήμου; Γιὰ ποῖο λόγο νὰ ὑπάρχη τόσο μεγάλο ἔλλειμμα ἀπὸ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸ; Καὶ ποῖες οἱ προσπάθειες πού κατεβλήθησαν νὰ περιορισθῆ; Γιατί τὰ λουτρά ν' ἀφήνουν ἀσήμαντο ποσὸ στὸν Δήμο; Ἡ παρατήρησις τῆς Συντάξεως γιὰ τὶς ὑποχρεωτικὲς εἰσφορὲς, πολὺ ὀρθή, θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθῆ ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν μὲς Ἀρχήν.

Πῶς ὁμως νὰ ἐξετασθοῦν ὅλα αὐτὰ τὰ θέματα, ὅταν ἡ καθημερινὴ συζήτησι

Νισυριακή Ποίησης

Οἱ χοῖροι

Δρος ΔΗΜ. Γ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Σηκώθηκαν στή Νίσυρο
οἱ χοῖροι μίαν ἡμέρα
μέ ὄλη των τήν ἀσχημιὰ
καί ὄλην των τήν λέρα,
νά κάμουν διαδήλασιν
καθῶς συνήθως κάμνουν
ἐκεῖνοι ποῦχουν δίκαιον
καί δέν ἀπολαμβάνουν.

Ἐφρόντισαν δέ οἱ κύριοι
προτοῦ νά ξεκινήσουν
νά γράφουν ἕνα πρόγραμμα
νά τὸ τοιχοκολλήσουν.
Εἰς ὃ καί ἀνεφέροντο
σχεδόν τὰ κατωτέρω
ὅπερ καί ἄγῳ ἐφρόντισα
εἰς σᾶς νά ἀναφέρω.

«Τῶν χοίρων ἡ συγγένεια
εἰς γνῶσιν παντός φέρει
ὅτι συλλαλητήριον
σκοπεῖ νά συγκροτήσει
σήμερον εἰς τὰς τέσσαρας
μετὰ τὸ μεσημέρι
διότι ἔχει δίκαια
πολλά γιὰ ν' ἀπαιτήσει
δι' ὃ καί παρακλητικῶς
οἱ πάντες προσκολεῖσθε
στοὺς Ἄναργύρους τοῦ Γενᾶ *
σιτὰς τέσσαρας νά εἶσθε,
ὅπόθεν θὰ κινήσωμεν
ἐν πάσῃ παρατάξει
καί ἅπασα ἡ πόλις μας
ἀφεύκτως θὰ τρομάξῃ».
Αὐτὰ περιελάμβανεν

* Τόπος ὅπου ἀποπατοῦσαν τὸν καιρὸν ἐκεῖ-
νον οἱ Νισύριοι.

σχεδόν τὸ προγραμμά των
ὅπερ αὐτοὶ συνέταξαν·
ὦ θαῦμα, τῶν θανάτων.

Συνῆλθον λοιπὸν ἅπαντες
ἐκεῖ στοὺς Ἄναργύρους
κατάμαυροι μέσ' στὰ πηλὰ
ὡσάν τοὺς καλογήρους,
κι ἀφοῦ συνδιεσεκέφθησαν
μέ τήν δικήν των γλώσσα
κι ἀπάνω στήν συζήτησιν
πολλοὶ των ἐμαλώσαν,
ἕνας πολὺ γλυκόφωνος
ἀνέβη στὸ βαστάδι
κι ἀπήγγειλε τὰ κάτωθι
σιτῶν χοίρων τὸ κοπάδι:

Ἄγαπητοὶ συνάδελφοι !!!
Τὸ κλέος τῶν προγόνων,
ἐξηφανίσθη κι ἔμεινε
μιὰ θεωρία μόνον
καί ὄλα τὰ προνόμια
ποῦχαν οἱ πρόγονοὶ μας
κοντεύομεν νά χάσωμεν
ἀπ' τήν ὑπομονήν μας.

Λοιπὸν τί νά τήν κάμωμεν
τέτοια ζωὴ καμμένη
ἅς κάμωμεν ὅ,τι κάμωμεν
κι ὅ,τι γενῆ ἅς γένη.
Ἄς πᾶμε νά ζητήσωμε
κι ἐμεῖς τὰ δικάιά μας
κι ἅς μετρηθοῦν οἱ ράβδες των
ἐπάνω στὰ πλευρά μας.

Πρὶν ὅμως ξεκινήσωμε
εἰς ὄλους σας ὀφείλω
τὸ ψήφισμα ποῦ ἔγραφα

καί ἀπασχόλησι ἐξακολουθεῖ νά εἶναι τὰ ἐκλογικά, ὅπως μέ λύπη μου πληροφοροῦμαι; Γι' αὐτὸ φταίνε βέβαια οἱ κάτοικοι, ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη εὐθύνη βαρύνει τοὺς ὑποψηφίους Δημάρχους.

Ἡ ἀντιπολίτευσι ἰσχυρὴ μέσα στὸ Δημοτικὸ Συμβούλιον, δέν θὰ ἔχη μικρότερες εὐθύνες ἀπὸ τὴν συμπολίτευσι γιὰ τὴν καλλιτέφευσι τῆς καταστάσεως τοῦ Δήμου, ἂν δέν κινήθῃ μέ γνώμονα τὸ συμφέρον τοῦ Δήμου καί δέν ἀσκήσῃ μέ καλὴν πίστιν τὰ δικαιώματα ποῦ ἔχει.

ΝΙΣΥΡΙΟΣ

νά σᾶς τὸ ἀναγγεῖλω
καὶ ἂν τὸ ἀποδέχεσθε
νά μὴ τὸ μεταβάλω
εἰ δ' ἄλλως ἐὰν θέλετε
συντάσσω ἓνα ἄλλο.

«Σήμερον ἡ ταλαιπώρος
τῶν χοίρων συντεχνία
ψηφισαμένη τὰ ἐξῆς
ἐν πλήρει συνεδρία
στὸν εὐγενῆ πρωτόχοιρον
μὲ σέβας ὑποβάλλει
καὶ τὸν θερμοπααρακαλοῦν
μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
νά κάμη ἓνα ἔλεος
σ' αὐτοὺς τοὺς ταλαιπώρους
νά δώσῃ ἐὰν δύναται
τοὺς ἐπομένους ὄρους :

Πρωτόν νά μὴν τοὺς ἔχουνε
κλεισμένους στὰ κρεμάρια,
ἀλλὰ νά εἶν' ἐλεύθεροι
νά τρέχουν στὰ λαγκάδια
νά παίρνουν τὸν ἀέρα τους
μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους
καὶ νά ζητοῦν τὴν ζήσῃν των

εἰς τοὺς δυσόσμοις τόπους...
τὸ εὔρον τὸ προνόμιον
οἱ χοῖροι ἐκ προγόνων
καὶ ὁμως τὸ ἀπώλεσαν
γιὰ τὸν κακόν των χρόνον.

Δεύτερον ἀπεφάσις
τῶν χοίρων ἡ χορεία
τὸν σεβαστὸν πρωτόχοριον
θερμῶς νά ἰκετεύσῃ
ὅπως ζητεῖ τὸ δίκαιον
κι ἡ ἄκρα εὐνομία
τοὺς ἀποπάτους τῶν σπιτιῶν
εὐθύς νά ξεπασιτρέψῃ
καὶ ὅλοι οἱ ἀπόπατοι
ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας
νά ἐκκενώσουν στὰς ἀδλὰς
ἀπάσας των τὰς λέρας,
διότι, καθὼς φαίνεται,
οἱ ἀνθρώποι ζητοῦσι
τὰ πάντα ἀπὸ τὸ γένος μας
σκληρῶς νά ὑστεροῦσι.

Τὰ σέβη σοὶ προσφέρωμεν
οἱ ταπεινοὶ σου δοῦλοι
ἀσπάζονται τὰς χεῖρας σου
μικροὶ, μεγάλοι, οὔλοι.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ (Συλλογὴ Μ. Μιχαηλίδη - Νουάρου)

Παίνια τῶν νεονύμφων ἀπὸ δυὸ χοροῦς

- A') Στὴν πέρα δῶ, στὴν πέρα κεῖ,
στὴν πέρα δίπλα τοῦ χοροῦ
μαντήλιν ἤβρα, τίνος εἶν' ;
- B') Καὶ τοῦ νιόγαμπρου τοῦτ' εἶναι,
κι' ἔπρεεν ἀφ' τὰ λιὰ του
κι' ἀφ' τὰ λινομέταξά του.
- A') Στὴν πέρα δῶ, στὴν πέρα κεῖ,
στὴν πέρα δίπλα τοῦ χοροῦ,
βοτάνιν ἤβρα, τίνος εἶν' ;
- B') Καὶ τῆς νιονυφούλας εἶναι,
κι' ἔπρεεν ἀφ' τὰ λιὰ της
κι' ἀφ' τὰ λινομέταξά της.
- A') Στὴν πέρα δῶ, στὴν πέρα κεῖ,
στὴν πέρα δίπλα τοῦ χοροῦ
ζευγάρι πέρδικες κρατοῦν,
ζευγάρι περδικόπουλα,
τῆς Κρήτης τὰ Ρηγόπουλα.
- B') Βρὲ γειά σου, γειά σου νιόγαμπρε,
καὶ ποῦ τὴν ἐκνηγήσες
αὐτὴ τὴ ρούσσια πέρδικα,
τὴν ἔξασπρη τριανταφυλλιά !...

Μοιρολόγια

Ζευγᾶς ζευγάριν ἔκανε
στοὺς κάμπους στὸ λιβάδι·
ἄλοτρον εἶχε καρδιά,
τὸ ζυός... του κυπαρίσσι,
τὸ 'νὶ του τον ἀτσάλενο,
λουριά του ἀπὸ βύρσι·
τὸ χειρολάβι του χυτὸ
μὲ τὸ μαργαριτάρι,
τὰ βόδια του κιμπάρικα
κι' αὐτὸς χρυσὸ κλωνάρι.
Τὸν ζούλεψεν ὁ Χάροντας
κι' ἤρτεν νά τὸν ἐπάρῃ...
"Ὅποιος τὸν κλάψῃ τέτοιο νιό,
θέλει καινούρια μάτια,
θέλει τὸ στήθος μάρμαρο,
θέλει τὴ λίμνη δάκρυα.
Θέλει τῆς Ἄνδρον τὰ κλαδιά
μαλλιὰ στὴν κεφαλή του,
νά κλαίῃ πουρνὸ τὴ νιότη του
καὶ βράδν τὸ κορμί του
κι' ἄλλῃ μιὰ μέρα ἀφ' τὸ πρῶτ'
νά κλαίῃ τὸ χωρισμὸ του,
καὶ μιὰ νυχτιὰ δλόκληρη
γιὰ τὸ νοικοκυριό του...

ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

«Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Τμήμα Ἀθηνῶν — Πειραιῶς

Ἐλ. Βενιζέλου 46

ΑΘΗΝΑΙ

— . —

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν — Πειραιῶς

«Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Συνελθοῦσα τὴν 31ην Μαΐου τοῦ ἔτους 1959 εἰς τὴν τακτικὴν ἐτησίαν συνεδρίασίν της καὶ ἀπασχοληθεῖσα ἐπισταμένως μὲ τὰ δυσάρεστα ἐπακόλουθα τῆς δευτέρας ἐκλογικῆς διαμάχης κατὰ τὰς προσφάτους διενεργηθείσας εἰς τὴν Νίσυρον ἐκλογὰς καὶ κατόπιν τοῦ διαπιστωθέντος ὑφ' ὧν τῶν ὁμιλητῶν ὅτι βάσει θετικῶν πληροφοριῶν καὶ μαρτυριῶν, ὁ ἐν λόγῳ ἐκλογικὸς ἀνταγωνισμὸς, ὑπερέβη ἀπ' ἀρχῆς τὰ παραδεδεγμένα καὶ ὅτι δυστυχῶς συνεχίζεται εἰσέτι ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀπαράδεκτον μορφήν μὲ ἐπακόλουθα νὰ μὴ ἐπικρατοῦν αἱ ψυχραῖμοι σκέψεις, νὰ φυγαδευθοῦν ἀπὸ τὰς καρδίας τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ αἱ χριστιανικαὶ παρακαταθήκαι, νὰ διαταραχθῇ καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ οἰκογενειακὴ ὁμόνοια, ἡ μακροχρόνιος φιλία, ὁ ἀλληλοσεβασμὸς καὶ ἡ τόσον ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὁμιλήν ζωὴν εἰς τὴν μικρὰν μας νῆσον ἀνοχὴ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον.

Ἐπιπροσέτι ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1. Ἐκφράζει τὴν θλίψιν καὶ ἀνησυχίαν τῆς Νισυριακῆς παροικίας Ἀθηνῶν — Πειραιῶς.

2. Εὐρίσκει ἀδικαιολόγητον, ἐπικίνδυνον καὶ ἐπιζημίαν τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν.

3. Ἀπευθύνει θερμοτάτην ἀδελφικὴν ἔκκλησιν εἰς τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ προοδευτικὰ παραδόσεις τῶν συμπατριωτῶν μας, ὅπως ἀποβάλουν τὴν ὀργήν, λησμονήσουν τὸ παρελθόν, συγχωρήσουν ἀλλήλους, κατανικήσουν ἐγωϊσμοὺς καὶ πάθη καὶ δώσωσι τὰς χεῖρας διὰ μίαν πραγματικὴν συμφιλίωσιν, σὰν καλοὶ χριστιανοὶ καὶ χρήσιμοι πολῖτες, καὶ

4. Ὅπως τὸ παρὸν ψήφισμα ἀποσταλῇ μερίμνη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὰς ἀρχὰς ἐν Νισύρῳ, εἰς ἀπάσας τὰς Νισυριακὰς ὁργανώσεις, εἰς πάντα κοινωνικὸν παράγοντα, εἰς τοὺς ὑποψηφίους κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς καὶ γενικῶς εἰς πάντα ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κατάπαυσιν τῆς διχονοίας εἰς τὴν ἀγαπητὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα Νίσυρον.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γεν. Συνελεύσεως

ΠΑΝΑΓΟΣ ΟΔ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ

ΝΑΤΡΟΧΛΩΡΙΘΕΙΟΥΧΑ ΦΥΣΙΚΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ-ΝΙΣΥΡΟΥ

ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ:

Στειώσεις — Χρόνια ώσθηκίτις — Κατάρρους στομάχου και
έντέρων — Όξεις και χρόνιοι ρευματισμοί — Νευροαρθρίτις—
Ούρικαί διαθέσεις — Ψαμμίσεις—Χολοκυστίτις—Αιμορροΐδες
—Δερματικά νοσήματα (έκζεμα, ψωρίασις) — Βρογχικόν άσθμα
— Καθ' ἔξιν δυσκοιλιότης — Τραυματικά άγκυλώσεις κ. λ. π.

ΤΙΜΑΙ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ:

Β' Τάξεως. Α' Θέσεως

Μιάς κλίνης πρὸς τὴν ξηρὰν ἄνω δρόφου	Δρχ. 28,80.—
Δύο κλινῶν πρὸς τὴν θάλασσαν ἄνω δρόφου	» 43,20.—
Δύο κλινῶν πρὸς τὴν θάλασσαν ἰσογείου	» 38,40.—
Τριῶν κλινῶν πρὸς τὴν θάλασσαν	» 57,60.—

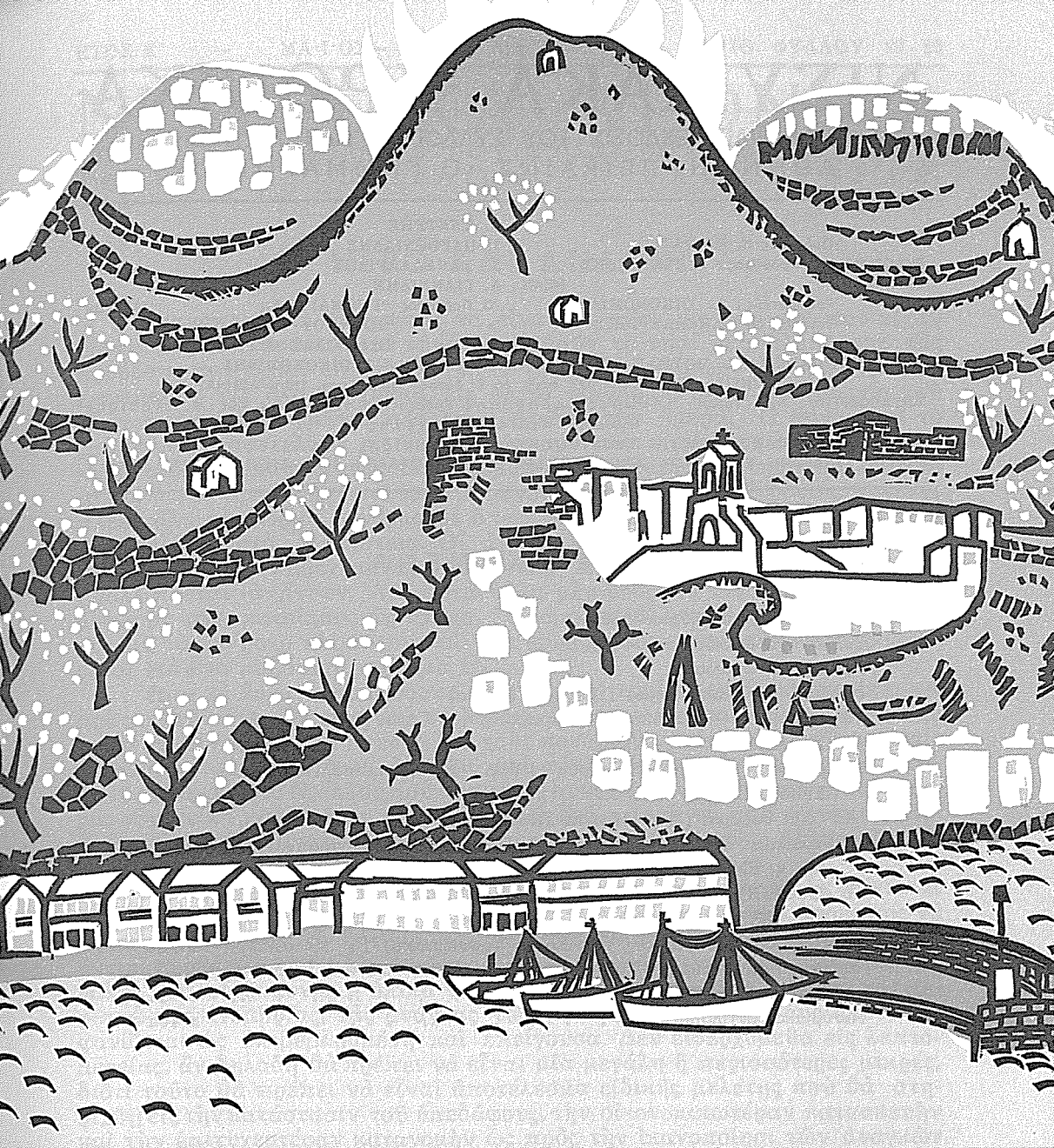
Γ' Τάξεως. Β' Θέσεως

Μιάς κλίνης	Δρχ. 20,40.—
Δύο κλινῶν	» 30.—

ΛΟΥΤΡΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Α' Κατηγορίας	Δρχ. 9.—
Β' »	» 8.—
Γ' »	» 6.—

Ἐντὸς τῶν Καταστημάτων ὑπάρχουν λουτήρες, ἐστιατόριον
καὶ καφενεῖον

ΝΙΞΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 5ον ΜΑΪΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1959 ΤΕΥΧΗ 28-29

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ *Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
*Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,, *Αθηνῶν
» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,, »
» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,, »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ—ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ—Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἄριθ. 46, Γ' ὁροφος ἄριθ. Γραφ. 110—ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰάκωβος Καραθάκης. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῶς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακλαρίδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60—ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3—ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Νερό καὶ λιμάνι (Κύριον ἄρθρον)	Σελ. 1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλογικὰ Νέα	» 3
Κρίσεις καὶ Σχόλια	» 14
Μεγάλῃ Νισυριακῇ δωρεά (Ὑπὸ Κ. Μούρα)	» 19
Τὰ Καλέσματα—Τραγούδι τῆς Παραμονῆς τοῦ Γάμου (Ὑπὸ Χαρ. Γ. Σταυριανοῦ)	» 22
Λαογραφικὰ σύμμεικτα Νισύρου (Ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ)	» 23
*Ἀπ' ὅ,τι θυμᾶμαι (Ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη)	» 26
*Ἡ γυναικεία στολὴ Νισύρου (Τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κῶ κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ)	» 27
Τὸ «ΘΕΟΛΟΓΙΟΝ» ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΝΙΚΕΙΩΝ—ΝΙΣΥΡΟΥ (Ὑπὸ Γαβριήλ Σακελλαρίδη)	» 29
Τὸ τραγούδι τοῦ γάμου (Ὑπὸ Καλῆς Τσουπανάκη)	» 50
*Ἰωάννης Καμπαλούρης—Γιάγκο Ἐφένδης (Ὑπὸ Ἰωάννου Ἱερομνήμονος)	» 31
Νισυριακοὶ ἀντίλαλοι	» 16α

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ Τῶ ΝΟΜῶ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Κουλούβαρδης—Σάρδεων 39

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΛΙΜΑΝΙ

Ίκανοποιητική θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐντύπωση ἐκείνων ποὺ εἶχαν τὴν εὐχάριστη δυνατότητα νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ νησί μας, βλέποντας τὰς προόδους ποὺ ἔχουν ἐπιτελεσθῆ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι. Ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐγενικεύθη εἰς ὅλα τὰ χωριά, εἰς δὲ τὸ Μανδράκι μὲ τὴ λειτουργία τοῦ Παγοποιείου διατηρεῖται ὀλόκληρη σχεδὸν τὴν ἡμέρα. Ὁ πάγος καὶ τὸ ραδιόφωνον συντελοῦν εἰς τὸ νὰ κάμνουν πρὸ εὐχάριστη τὴ διαμονὴ τὸ καλοκαίρι. Ἡ καθαριότης τῶν δρόμων ποὺ γίνεται συστηματικὰ ἀπὸ τὸ Δῆμο, δίνει τὴν ἐντύπωσιν πολιτισμένου μέρους. Τὸ ὀδικὸ δίκτυο συνδέει πλέον ὅλα τὰ χωριά, σύντομα δὲ ὅπως ἐλπίζομε θὰ εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ προσπέλασις στὸ Ἡφαίστειο. Οἱ ἀγροτικοὶ δρόμοι προχωροῦν κι αὐτοὶ ἀνάλογα μὲ τὰς παρεχομένας πιστώσεις. Ἀρκετὰ ὅμως εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ὑπολείπονται νὰ γίνουν. Ἀπ' αὐτὰ, ἄλλα μὲν ἀφοροῦν τὰς Ἀρχὰς καὶ ἄλλα ἀφοροῦν τοὺς κατοίκους ὡς ἄτομα. Ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐτονίσαμε, τὸ νησί μας μὲ τὸ ὑπέροχον κλίμα του καὶ τοὺς εὐγενικοὺς κατοίκους του προσφέρεται γιὰ ἓνα καλὸ ἡσυχαστήριον Θέρετρο.

Ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ ἀφοροῦν τὰς Ἀρχὰς, νομίζομεν ὅτι θὰ πρέπει νὰ προταχθοῦν δύο. Τὸ νερὸ καὶ τὸ λιμάνι. Τὸ νερὸ ποὺ συγκεντρώνεται στίς στέγαις, δὲν εἶναι πιά ἀρκετὸ γιὰ τοὺς κατοίκους, διότι ἠυξήθη ὅπως φαίνεται ἡ κατανάλωσις του, ἔνδειξις καὶ αὐτὴ κάποιος ἀνόδου τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἀνομβρία ἐξ ἄλλου ποὺ δυστυχῶς συνεχίζεται, ἠνάγκασε τὴν Νομαρχία νὰ στείλῃ καὶ ἐφέτος ὑδροφόρον τοῦ Στόλου γιὰ νὰ γεμίσῃ τὴν ὑδατοδεξαμενὴ τοῦ Παγοποιείου, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον ἐπλησίαζε νὰ ἐξαντληθῆ.

Μὲ τὴν κατάστασιν αὐτὴ καὶ ἡ ὑγεία τῶν κατοίκων κινδυνεύει καὶ κανεὶς λόγος γιὰ Τουρισμὸν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Εἶναι ἀνάγκη ἐπομένως νὰ μελετηθῆ σοβαρῶς τὸ ζήτημα καὶ νὰ καταρτισθῆ ἓνα θετικὸ πρόγραμμα ἀντιμετωπίσεώς του. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἀνάγκη κατασκευῆς μιᾶς μεγάλης ὑδατοδεξαμενῆς ἢ ὁποία νὰ μῆρῃ νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ ὑπὸ τὰς περιπτώσεις ἀνομβρίας, τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων καὶ τοῦ Τουρισμοῦ, ἐμφανίζεται ὡς ἐπιβεβλημένη καὶ ἐπείγουσα. Δὲν εἰσερχόμεθα εἰς λεπτομερείας, ἀν δηλαδὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι μία μεγάλη ἢ περισσότερες μικρές, διότι τοῦτο θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα εἰδικῆς μελέτης ποὺ θὰ στηριχθῆ εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑπεδάφους, τὴν οἰκονομικωτέραν κατασκευὴν καὶ τὴν ἐπιτυχέστεραν κατανομήν ὡς πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων ὅλων τῶν συνοικιῶν.

Περιοριζόμεθα μόνον νὰ προτάξωμε τὴν ἀνάγκην τῆς μελέτης καὶ τοῦ προγραμματισμοῦ τοῦ ἔργου, διὰ νὰ μῆ κάποτε στὴν ὁδὸ τῆς πραγματοποιήσεως. Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν μας ἀρκετὰς πόλεις κωμοπόλεις καὶ χωριά, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν συστηματικὴν μελέτην καὶ τὴν σύντονον προσπάθειάν των ἐπέτυχον μὲ τὴν συνδρομὴν τοῦ Κράτους εἰς χρήματα καὶ ὑδροσωλῆνας νὰ ἐπιτύχουν τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὑδρεύσεώς των. Ὡς ἓνα καὶ μόνον ἀπ' αὐτὰ θὰ ἀναφέρωμεν τὴν Κάλυμνον, ἢ ὁποία ἐκάλεσεν εἰδικὸν ραβδοσκόπον. ὁ ὁποῖος καὶ ἐξεῦρε τὸ νερὸ. Ὁ ἴδιος προσεφέρθη νὰ ἐπισκεφθῆ καὶ τὴν Νίσυρον ἀντὶ μικρᾶς μάλιστα ἀμοιβῆς. Ἀτυχῶς οἱ

τότε κρατοῦντες δὲν μπόρεσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς περιστάσεως. Ὁ Καθηγητὴς κ. Βορεάδης ἐξ ἄλλου ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὴν νῆσόν μας, ἀπεφάνθη, ὅπως ἐξωδίκως ἐπληροφορήθημεν, ὅτι λόγω τοῦ ἠφαιστειογενεοῦς αὐτῆς δὲν εἶναι δυνατὰ αἱ ὑδρομαστεύσεις καὶ συνεπῶς ἡ ὑπαρξίς νεροῦ. Τελευταῖαι ὅμως πληροφοροῖαι μας, ἀναφέρουν ὅτι εἰς τὴν ἐπίσης ἠφαιστειογενῆ Σαντορίνην εὐρέθη νερὸ καὶ εἰς ἀρκετὴν μάλιστα ποσότητα. Σκόπιμον συνεπῶς θὰ ἦτο εἰάν ὁ Δῆμος ἠρεῦνα καὶ τὴν περίπτωσιν αὐτὴν. Τὸ ζήτημα τοῦ λιμανιοῦ ἐξ ἄλλου μᾶς ἀπασχόλησεν ἐπίσης κατ' ἐπανάληψιν.

Παρακολουθοῦμεν μὲ ἱκανοποίησιν τὰς συντόνους ἐνεργείας ποῦ καταβάλλουν ὁ Λιμενικὸς Σύλλογος Ἅγιος Σάββας καὶ ἡ Ε.Ρ.Ε. Νισύρου διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐιδικῶν διὰ τὴν σύνταξιν τῆς προμελέτης, διότι καὶ οἱ δύο μᾶς κρατοῦν ἐνημέρους. Τοὺς εὐχαριστοῦμεν καὶ τοὺς συγχαίρομεν διὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν ἐπιμονὴν μὲ τὴν ὁποῖαν ἀντιμετωπίζουν τὸ ζήτημα, θέλομεν δὲ νὰ πιστεῦμεν ὅτι τελικῶς αἱ προσπάθειαι τῶν θὰ εὐδωθοῦν διότι τὸ ζήτημα ἐτέθη ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον. Ἡ δυσκολία ποῦ παρουσιάζεται ὀφείλεται, ὅπως φαίνεται, εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου τοῦ Νομομηχανικοῦ Ρόδου, ἡ ὁποία ὅμως κατὰ τελευταίας πληροφορίας μας θὰ ὑπερπηδηθῆ τελικῶς. Διὰ τὴν συμβολὴν τοῦ λιμένος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας αἱ στήλαι μας ἀπασχολήθησαν ἐπανειλημένως καὶ δὲν θὰ παύσουν νὰ ἀσχολοῦνται.

Γνωρίζομεν τὰς δυσκολίας ποῦ ἀντιμετωπίζει ἡ λύσις καὶ τῶν δύο προβλημάτων, δυσκολίας καθαρῶς οἰκονομικᾶς. Πιστεύομεν ὅτι εἶναι δυνατὸς ὁ καταρτισμὸς ὀλοκληρωμένων τεχνικῶν μελετῶν, ποῦ θὰ μᾶς ἐμφανίσουν ὑπευθύνως τὸ ὕψος τῆς δαπάνης καὶ θὰ μᾶς ὀδηγήσουν κατόπιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον θὰ μπορέσῃ νὰ ἀντιμετωπισθῇ οἰκονομικῶς ἡ σταδιακὴ ἐκτέλεσις τῶν. Ἐν τῷ μεταξύ πιστεύομεν, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐτονίσαμεν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ σταματήσῃ ἡ διάθεσις Δημοτικῶν χρημάτων εἰς ἔργα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀμέσως παραγωγικὰ καὶ ἀποδοτικά, ἢ δὲν ἀφοροῦν τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων καὶ νὰ περιορισθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν μικρῶν κοινωφελῶν ἔργων μὲ πιστώσεις παρεχομένας ἀπὸ τὸ Κράτος, μόνον ἐφ' ὅσον θὰ εἶναι δυνατόν νὰ διατεθοῦν αὐταὶ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ὑδρεύσεως. Τὸ κοινὸν συμφέρον ἐπιβάλλει τὴν θυσίαν τῆς καθυστερήσεως τῶν ἔργων τούτων, παρὰ τὴν κοινωνικὴν σημασίαν τὴν ὁποῖαν ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἔχουν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καταστῇ πίστις καὶ πεποίθησις ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων ὅτι δὲν θὰ πᾶμε μπροστά, ἂν δὲν ἀντιμετωπίσωμεν τὰ ζητήματα μας εἰς τὴν ρίζαν τῶν, ἂν δὲν ἀναθέσωμεν τὴν μελέτην τῶν εἰς εἰδικούς ἐπιστήμονας ὥστε νὰ ἀντικρῶσωμεν τὴν πραγματικότητα ὀλοκληρωμένην καὶ γυμνήν.

Μόνον ἔτσι θὰ μπορέσωμεν νὰ θέσωμεν τὰς στερεὰς βάσεις ποῦ χρειάζονται γιὰ τὴν πραγματικὴν πρόοδο καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Δήμος Μανδρακίου Νισύρου

Ἐλάβομεν καὶ εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὰ παρὰ τοῦ Δημάρχου κ. Γ. Γιαλούρη ἀποσταλέντα κείμενα τοῦ Δήμου. Εὐχαριστοῦμεν τὸν κ. Δήμαρχον καὶ συγχαίρομεν τὴν δωρήτριαν συμπατριώτισσάν μας διὰ τὰς δωρεάς της.

Ἄριθ. Πρωτ. 1485

Ἐν Νισύρῳ, τῆ 16ῃ Σ/βρίου 1959

Πρὸς

Τὴν Ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν

Εἰς Ἀθήνας

Ἀγαπητὲ κ. Πρόεδρε,

Συμφώνως τῇ ἀπὸ 11-9-1959 ἐπιστολῇ σας, ἀποστέλλομεν ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς συσκέψεως τὸ ὁποῖον καὶ ἐθέσαμεν ὑπ' ὄφιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 5ης Αὐγούστου 1959.

Τὸ Δ. Σ. εἰς τὴν ὡς ἄνω συνεδρίασιν αὐτοῦ δὲν συνεφώνησε εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς τοποθεσίας ἀλλὰ προέβη εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν πρακτικῶν τοῦ διενεργηθέντος κατὰ τὴν 27-6-1959 μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως τοὺς διαλαμβανομένους εἰς τὴν ἀπὸ 21-4-1959 ἀπόφασίν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὠρίσθη καὶ ἡ τοποθεσία ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου. Ἡδὴ αἱ ἐργασίαι ἤρχισαν ἐκτελούμεναι μὲ γοργὸν ρυθμὸν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου Χαρ. Ἐμμανουηλίδη.

Ψυκτικὸς θάλαμος: Κατὰ πληροφίας ἐκ Νομαρχίας ἡ δημοπρασία θὰ ἐγένετο τὴν 14-9-1959. Νεώτεροι πληροφორία δὲν ἐλήφθησαν.

Ὑποχρεωτικαὶ εἰσφοραὶ: Αἱ ὑποχρεωτικαὶ εἰσφοραὶ ἐγγράφονται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου καθ' ἕκαστον οἶκον. ἔτος δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καταβάλλονται δὲ αὗται ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1959 ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 88278/314/17-10-58 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν «περὶ ἐγγραφῆς ὑποχρεωτικῶν εἰσφορῶν εἰς τοὺς Προϋπολογισμοὺς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων».

Ἐξοδα παραστάσεως Δημάρχου: Τὰ ἐξοδα ταῦτα καταβάλλονται εἰς τὸν Δήμαρχον δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένης εἰς τὰς ἀρχὰς ἐκάστου οἴκου. ἔτους βάσει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἡ ὁποία καθορίζει τὰ κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια τῶν ἐξόδων παραστάσεως τῶν Δημάρχων, βάσει τῶν πραγματοποιουμένων τακτικῶν ἐσόδων τοῦ Δήμου. (Συνημμένως ἀποστέλλομεν σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ. Σ. ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 338/4-2-1959 διαταγῆς τῆς Ἐπαρχίας Κῶ).

Μὲ πατριωτικοὺς χαιρετισμοὺς

Ὁ Δήμαρχος

Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 Πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1959

Ἐν Μανδρακίῳ - Νισύρου καὶ ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι, σήμερον, τὴν 14ῃν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1959, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 8ην μ. μ., συνεληθὼν εἰς συνεδρίασιν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/9.1.59 προσκλήσεως τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, παρισταμένου τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργίου Γιαλούρη, ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ καὶ παρόντων τῶν συμβούλων κ. κ. 1) Μιχαὴλ Γιαννάκη ἢ Μάρτιν, Προέδρου, 2) Νικολάου Πολίτη, 3) Περούλη Φραντζῆ, 4) Νικολάου Καραβάκη, 5) Νικολάου Διακομιχάλη, 6)

Ζαχαρία Θεοδώρου, ἀπόντων δὲ τῶν: 1) Νικολάου Βογιαζῆ, 2) Ἀποστόλου Μαστρογιάννη, Χριστοφῆ Κορωναίου, καίτοι νομίμως προσκληθέντων συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

Ἀπόφαισις 17

Θέμα: «Περὶ καθορισμοῦ ἐξόδων παραστάσεως τοῦ Δημάρχου»

Τὸ Δ.Σ. εἰσηγήσει τοῦ Δημάρχου αὐτοῦ λαβὸν ὑπ' ὄψιν α) τὴν ὑπ' ἀριθ. Τ.Α. 4983/173/31.10.1957 ἐγκύκλιον διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν (Διεύθυνσις Τοπ. Αὐτοδιοικήσεως), περὶ καθορισμοῦ τῶν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὀρίων τῶν ἐξόδων παραστάσεως τῶν Δημάρχων καὶ προέδρων κοινοτήτων. β) τὰ πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1958 τακτικὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου, ἅτινα ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 506.345,40, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ ἐκ τούτων δραχμῶν 55.214, δι' ἀποδοθέντα εἰς τὰς Κοινότητας Νισύρου φόρον καταναλώσεως ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων, εἰς δραχμὰς 451.131,40. γ) τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσφέρει ὁ Δήμαρχος Γεώργιος Γιαλούρης καὶ τὰ ἔξοδα τὰ ὁποία ὑφίσταται κατὰ τὴν ἀσκησιν τῶν καθηκόντων του. δ) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 122 τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος,

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως

Καθορίζει τὰ ἔσοδα παραστάσεως τοῦ Δημάρχου Γεωργίου Γιαλούρη διὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1959 εἰς δραχμὰς 25.200 ἑτησίως ἢτοι μηνιαίως εἰς δραχ. δύο χιλιάδας ἑκατὸν (2.100).

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται

Ὁ Δήμαρχος
Γ. Γιαλούρης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.
Μιχ. Μάρτιν

Τὰ μέλη
Νικ. Πολίτης
Περ. Φραντζῆς
Νικ. Καραβάκης
Νικ. Διακομιχάλης
Ζαχ. Θεοδώρου

Ὁ εἰδικὸς Γραμματεὺς
Χ. Παπάτσος

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
Ἐν Νισύρῳ, τῆς 23/1/1959
Ἡ Διευκ/σις

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΣΥΣΚΕΨΕΩΣ Δημοτῶν Μανδρακίου-Νισύρου

Ἐν Μανδρακίῳ-Νισύρου, σήμερον, τὴν 2αν Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1959 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π.μ., οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι 1) δημόται Μανδρακίου—Νισύρου, 2) οἱ παρεπιδημοῦντες ἐνταῦθα συμπολίται Ἀμερικῆς καὶ Ἀθηνῶν, συνελθόντες ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Συλλόγου «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» κατόπιν προσκλήσεως τοῦ κ. Δημάρχου συνεζήτησαν ἐπὶ τοῦ κάτωθι θέματος. «Περὶ μεταβολῆς τῆς τοποθεσίας τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν δημοτικῶν ἀφοδευτηρίων».

Ὁ Δήμαρχος λαβὼν τὸν λόγον ἠὺχαρίστησε πάντας τοὺς προσελθόντας εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην ἢ ὁποία ἐκρίθη ἀπαραίτητος κατόπιν ἐπιθυμίας προκρίτων συμπολιτῶν διὰ νὰ ἀκουσθῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων αἱ γνώμαι ὡς πρὸς τὴν ὑπόδειξιν τῆς καταλληλοτέρας τοποθεσίας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν ἀφοδευτηρίων. Ἐπληροφόρησε δὲ ἅπαντας τοὺς προσελθόντας ὅτι ὁ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» Ἀμερικῆς ὡς κύριος χρηματοδότης τοῦ ἔργου διὰ τῆς ἀπὸ 14 Μαρτίου 1959 ἐπιστολῆς του ἄξιότι, ὅπως τὰ ἀφοδευτήρια κατασκευασθῶσιν εἰς τὴν τοποθεσίαν τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ἴδιος μετὰ συμφώνου γνώμης τοῦ Δ.Σ. διὰ προηγουμένης ἐπιστολῆς του εἶχεν ὑποδείξει ὡς τὴν καταλληλοτέραν ἢτοι εἰς τὸν μεταξύ τῆς Καραβάς καὶ λιμένος χώρον.

Ἐν συνεχείᾳ τὸν λόγον λαμβάνει ὁ κ. Κ. Μούρας ὅστις συγχαίρει ἐν ἀρχῇ τὸν Δήμαρχον διότι εἶχε τὴν παρρησίαν καὶ τὴν σωφροσύνην νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ζήτημα πρὸς βαθυτέραν ἐξέτασιν, νὰ ἀκούσῃ τὰς γνώμας περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατόν συμπατριωτῶν μας καὶ νὰ καθορίσῃ περαιτέρω τὴν στάσιν του. Ἐν συνεχείᾳ λέγει ὅτι κατόπιν παρακλήσεως τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἰακώβου Καραβάκη, κατήρτισεν ἐσπευσμένως σχετικὴν ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν καὶ τοῦ ἀπέστειλεν, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας ἔστειλεν φιλικῶς εἰς

τὸν Δήμαρχον καὶ τὴν ὁποίαν καταθέτει. Ἐπεξηγῶν ταύτην ἐπιμένει ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ θέσις τοῦ λιμένος δὲν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων καὶ τὰ χρήματα πού θὰ διατεθοῦν δὲν θὰ ἀποδώσουν ὠφέλιμον ἔργον. Ἡ ἀμφίβολος ἐξ ἄλλου ἐξυπηρετήσις τοῦ τουρισμοῦ, φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ καλυφθῇ, ἐὰν κατασκευασθῇ μία καμπίνα ἀπαλωτηρίου μετὰ οὐρητηρίου εἰς τὴν θέσιν τοῦ λιμένος. Πιστεύει ἐπίσης ὅτι ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ, καὶ τοῦτο εἶναι πολὺ εὐκόλον, ὅτι ὑπάρχει ἀρκετὸ νερὸ εἰς τὰ πηγάδια τῶν παρὰ τὴν Ἡλικιωμένην κήπων, ἡ πλέον κατάλληλος τοποθεσία εἶναι ἡ τῶν κήπων. Εἰδικώτερον ὁμιλεῖ περὶ τοῦ κήπου τῆς Παναγίας, ὁ ὁποῖος προσφέρεται εὐχαρίστως τοῦ ὁποῖου τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ ὅπως λέγουν ἀρκετοὶ εἶναι ἱκανοποιητικόν, ἐὰν μάλιστα καθαρισθῇ ἢ καὶ ἐκβαθυνθῇ κατὰ τι. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὅταν συνέτασσε τὴν ἔκθεσίν του, δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον κρίνει ὅτι περιλαμβάνει οἰκοδομικοὺς χώρους περιττοὺς καὶ ἀχρήστους, οἱ ὁποῖοι ἐὰν περικοποῦν θὰ ἐλαττώσουν ἀρκετὰ τὴν δαπάνην ἢ ὅποια πάλιν θὰ αὐξήθῃ διότι δὲν προβλέπει τὴν κατασκευὴν ντεπόζιτου καὶ παροχετεύσεως νεροῦ. Ἐν τέλει συγχαίρει τὸν δωρητὴν Γνωμαγόραν, καὶ ἐπισημαίνει τὴν προσοχὴν τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, ὅπως αἱ δωρεαὶ του ἀποδίδουν πάντοτε ὠφέλιμον διὰ τοὺς κατοίκους ἔργον διότι τὰ χρήματα ἐξευρίσκονται μὲ πολὺν κόπον, ἀποτελοῦν τὸν μόχθον τῶν μελῶν καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἱερά.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Πανάγος Σακελλαρίδης ἐκθέτει τὰ ἀκόλουθα:

Τὸ σχέδιον καὶ ἡ μελέτη τῶν ἀποχωρητηρίων δὲν ἔχει προσαρμοσθῆ σὲ ὠρισμένον οἰκόπεδον. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου θὰ γίνουν ἀλλαγῆς εἰς τὰ σχέδια. Ἐνῶ τὸ σχέδιον προβλέπει ὑπόγειο κτίσμα, γιὰ τὴν προφανῶς συντάχθη μὲ προοπτικὴν νὰ κατασκευασθῇ σὲ πλατεῖες πόλεων καὶ κωποπόλεων, στὴν περίπτωσιν τοῦ Δήμου Μανδρακίου Νισύρου καὶ δι' ὅλες τῆς ὑποψήφιες θέσεις τοῦτο θὰ κατασκευασθῇ ὡς ἰσόγειο οἰκοδόμημα. Ἡ περίπτωση τοῦ ἰσογείου οἰκοδομήματος εἶναι σοβαρώτατα οἰκονομικώτερη γιὰ τὸν λόγον ὅτι θὰ περικοποῦν αἱ δύο κάθοδοι-σκάλες καὶ ὁ προβλεπόμενος διάδρομος πρὸς τὰ ἀποχωρητήρια χωρὶς νὰ μικρύνῃ ὁ προβλεπόμενος χρήσιμος χώρος.

Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἀφοῦ καταλήξωμε στὴ συγκεκριμένη θέσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου, κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν θὰ προσαρμοσθῇ τὸ σχέδιον χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ συνταχθῇ καινούργια μελέτη κλπ. γιὰ τὴν πραγματικότητα, ἐφ' ὅσον τὸ κύριον τμήμα δὲν μεταβάλλεται, θὰ κατασκευασθῇ ὅπως ἡ μελέτη προβλέπει, τὸ κεντρικὸν τμήμα τοῦ κτίσματος.

Ἐπίσης εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὴν μελέτην δὲν ἀντιμετωπίζεται τὸ εἰδικὸ καὶ βασικὸ ζήτημα διὰ τῆς συνθήκης τῆς Νισύρου — τὸ ζήτημα τῆς ἐξευρέσεως, τῆς μεταφορᾶς καὶ τῆς ἀποθηκείσεως τοῦ ἀναγκαίου ὕδατος, καθὼς καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀπορροφητικοῦ βόθρου εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅπως καὶ εἶναι ὀρθότερον κατὰ τὴν γνώμην μου, θὰ κατασκευασθῇ τὸ ἔργον εἰς τοὺς «Κήπους» μεταξύ «Ἡλικιωμένης» καὶ «Ἑλληθρα». Ἐπὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ζητήματος ἐπιβάλλεται νὰ ἐπιδιωχθῇ νὰ γίνῃ κάθε οἰκονομία εἰς τὴν τελικὴν μορφήν τῶν ἀποχωρητηρίων, χωρὶς βέβαια νὰ παραλειφθῇ καὶ τὸ ἐλάχιστον τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ἡ καλὴ καὶ ἔντεχνος ὑπὸ συνθήκας ἀμέμεπτου καθαριότητος λειτουργία τοῦ συγκροτήματος.

Εἰδικώτερον θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἔρευνα διὰ τῆς ἐξασφάλισης τῆς ἀναγκαίας ποσότητος τοῦ νεροῦ. Μετὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ πλησιεστέρου πηγαδιοῦ θὰ μετρηθῇ τὸ νερὸ πὸ μπουρῶμε νὰ ἀντλήσωμε γιὰ νὰ ἀποθηκεύσωμε σὲ εἰδικὴ δεξαμενὴ—ντεπόζιτο. Ἡ χωρητικότητα τῆς δεξαμενῆς θὰ πρέπει νὰ εἶναι τουλάχιστο 1,00 μ³. Ἐὰν βρεθῇ νερὸ, ἡ δεξαμενὴ θὰ ἐπαρκῇ διὰ 80 κανονικὰς λειτουργίας τῶν καζανακιῶν. Ἡ γνώμην μου, ἡ πρόχειρη βέβαια, εἶναι ὅτι οἱ ἐπισκέψεις στὰ ἀφοδευτήρια κατὰ τὸ διάστημα τοῦ εἰκοσιτετραώρου δὲν θὰ ὑπερβαίνουν τὰς πενήντα καὶ κατὰ συνέπειαν 500 λίτρα νερὸ θὰ παρέχουν καλῆς συνθήκης λειτουργίας εἰς τὸ συγκρότημα. Ἀκόμη θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, ἡ προμήθεια καὶ ἡ ἐγκατάστασις μικρῆς φυγοκέντρου ἠλεκτροκινήτου ἀντλίας διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ὕδατοδεξαμενῆς (φορητῆς) ὥστε ἐφ' ὅσον οἱ ποτιστικῆς ἀνάγκης τὸ ἐπιτρέπουν, νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀντλησις καὶ ἀπὸ γειτονικὰ πηγάδια.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Δημ. Κατσιματίδης λέγει, ὅτι πρέπει κατὰ τὴν γνώμην του τὰ περὶ ὧν ὁ ὀλόγος νὰ κατασκευασθῶσιν εἰς τοὺς κήπους καὶ ἓνα εἰς τὸ λιμάνι.

Ἀκολούθως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Κ. Σακλαριδῆς, ὁ ὁποῖος προτείνει νὰ κατασκευασθῶσι δύο συγκροτήματα τῆς αὐτῆς ἀξίας, τὸ ἓν εἰς τὸν μεταξύ Καράβας καὶ Πηγάδι χώρον, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τοὺς ἔναντι τῆς Ἑλικιωμένης κήπους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ κατασκευασθῆ πρῶτον τὸ συγκρότημα τῆς Καράβας τὸ ὁποῖον κρίνει λίαν ἀπαραίτητον καὶ μεγάλης ὠφελιμότητος, διότι μὲ τὴν ὑπαρξίν τοιούτου ἀποχωρητηρίου εἰς τὴν τοποθεσίαν αὐτὴν ἐξυπηρετεῖται σοβαρῶς ὁ τουρισμὸς τῆς νήσου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ἐνισχύεται σημαντικῶς ἡ οἰκονομία τῆς νήσου μας. Ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ οἱ ἀνάγκες τῶν κατοίκων θὰ ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ αὐτὰ καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ θέρους. Ἀντιθέτως διὰ τὸ συγκρότημα τῶν κήπων ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως ἐξευρεθῆ τὸ ἀπαιτούμενον νερό, ἵνα μὴ παύσῃ πολὺ σύντομα ἡ λειτουργία τῶν ἀποχωρητηρίων ὅποτε θὰ πᾶνε χαμένα τὰ χρήματα τῶν ἀδελφῶν μας τῆς Ἀμερικῆς.

Ἄ ο κ. Ἰωάννης Μηλᾶς ἐκφέρει τὴν γνώμην νὰ γίνῃ ἓνα συγκρότημα ἀπὸ 2 θαλάμους εἰς θέσιν Λιμάνι καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὴν θέσιν «Λευκαντιῶ», ἢ «Πηγαδοῦλι» ἢ «Ταῦλα τοῦ Γιαλοῦ». Ἐν πάσῃ περιπτώσει πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὄχι πολυτελείας. Ἀποκλείει τελείως τὴν κατασκευὴν εἰς τὴν θέσιν «Κήπους» λόγῳ μὴ ἐπαρκείας τοῦ νεροῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἀχρηστεύσῃ τὸ συγκρότημα τῶν ἀποχωρητηρίων. Ἄ ο κ. Ἐμμ. Σακλαριδῆς συμφωνεῖ πῶς οἱ κῆποι ἐξυπηρετοῦν κάλλιστα τὸ κοινόν, ἀλλὰ φοβάται διὰ τὸ ζήτημα τῆς καθαριότητος. Ἄ ο κ. Σακέλλης Γιαννιδῆς συμφωνεῖ ἀπολύτως ὅτι οἱ κῆποι θὰ ἐξυπηρετήσουν θαυμάσια τὸ κοινόν. Ἄ ο κ. Λάζαρος Κοντοβερδῆς συμφωνεῖ ὡς πρὸς τοὺς κήπους ἀλλὰ θέλει καὶ ἓνα μικρότερον εἰς Καράβαν. Ἄ ο κ. Ν. Καλογήρου λέγει ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ κατασκευὴ τούτων εἰς τὴν Καράβαν, φρονεῖ ὅμως ὅτι πρέπει νὰ κατασκευασθοῦν καὶ ἄλλα εἰς «Ἄγιον Θεολόγον» καὶ «Πηγαδοῦλι». Ἄ ο κ. Ι.Π. Φραντζῆς συμφωνεῖ μὲ τὸν κ. Δ. Κατσιματίδην ὡς πρὸς τὴν τοποθεσίαν τῆς κατασκευῆς. Ἄ ο κ. Γ. Κέντρης ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ καθορισθεῖσα εἰς Καράβαν ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου εἶναι ἡ πλέον κατάλληλος καὶ ἐξυπηρετικὴ καὶ ἐξέφρασε τὸν φόβον ὅτι ἐνδεχομένη κατασκευὴ εἰς κήπους θὰ δημιουργήσῃ ζήτημα συντηρήσεως.

Οἱ κ. Ἄντων. Μαυρουδῆς καὶ Πασχ. Διακοβασίλης ἐπιθυμοῦν ἡ κατασκευὴ νὰ γίνῃ εἰς τοὺς κήπους. Ἄ ο κ. Ξεν. Μαυρουδῆς λέγει νὰ γίνουν εἰς Καράβαν καὶ εἰς κήπους. Μὲ τὸν Ξεν. Μαυρουδῆν συμφωνοῦν οἱ κ.κ. Ν. Νικολόπουλος καὶ Παῦλος Καμπανῆς. Ἄ ο κ. Σταῦρος Μαστρογιάννης θέλει νὰ γίνουν εἰς Καράβα καὶ κήπους. Ἄ ο κ. Νικητᾶς Κορωναῖος εἰς κήπους καὶ Καράβα, ὁ κ. Ἐμμ. Σταυριανὸς εἰς κήπους καὶ Καράβα, ὁ κ. Νικητᾶς Σκανδάλιος ἐπιμένει νὰ κατασκευασθοῦν εἰς κήπους καὶ εἰς Καράβαν, ὁ κ. Γεώργ. Κλεόπουλος εἰς Καράβαν καὶ εἰς κήπους, ὁ κ. Γεώργιος Σακλαριδῆς εἰς κήπους καὶ εἰς Καράβαν.— Ἄ ο κ. Νικ. Νικητιάδης εἰς Καράβαν καὶ Ταῦλα τοῦ Γιαλοῦ. Ἄ ο κ. Ι. Καβαλιώτης εἰς Καράβαν καὶ Ταῦλα τοῦ Γιαλοῦ, ὁ κ. Νικ. Περδίκης εἰς κήπους καὶ Καράβα. Ἄ ο κ. Ἐμμ. Φραντζῆς εἰς κήπους καὶ Καράβα. Ἄ ο κ. Ἄπ. Μαστρογιάννης λέγει ὅτι τὰ παραλιακὰ εἶναι πολυδάπανα καὶ ὄχι ἐξυπηρετικά. Φρονεῖ δὲ ὅτι, εἰς τοὺς κήπους καὶ νερὰ ὑπάρχουν, καὶ ἡ καθαριότης εἶναι δυνατὴ, τοῦτο τὸ ἔχει διαπιστώσει προσωπικῶς. Νὰ γίνουν λοιπὸν στοὺς κήπους καὶ ἓνα στὸ λιμάνι. Ἄ ο κ. Σταῦρος Κέντρης φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνουν δύο συγκροτήματα τῆς αὐτῆς ἀξίας τοῦ πρώτου ἀρχομένου ἀπὸ τὸ λιμάνι. Ἄ ο δὲ κ. Ν. Βογιαζῆς πιστεύει πῶς οἱ κῆποι θὰ ἐξυπηρετήσουν περισσότερο καὶ ὀλιγώτερον ἢ Καράβα.— Ἄ ο κ. Ἐμμ. Σακελλαριδῆς ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἡ κατάστασις θὰ ἐξυπηρετηθῆ περισσότερο ὅταν κατασκευασθῶσι δύο συγκροτήματα ὅπως εἶπεν καὶ ὁ κ. Κ. Σακλαριδῆς, τοῦ δευτέρου ὅμως κατασκευαζομένου εἰς τὴν Ταῦλα τοῦ Γιαλοῦ ἢ πλαγίως τῆς οἰκίας τοῦ Μιλτιάδη Κοντοβεροῦ.

Ἐπακολουθεῖ ἀνάγνωσις ἐπιστολῆς τοῦ κ. Δημάρχου πρὸ τὸν ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀμερικῆς σχετικῆ μετ' ἐν λόγῳ θέμα καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Κων/νος Π. Μούρας κλείων τὴν συνέλευσιν εὐχεται εἰς τὸ Δ.Σ. ὅπως κατόπιν τῶν ὧων ἐξετέθησαν ἀνωτέρω ἐξεύρη καὶ προχωρήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, λαμβάνων προηγουμένως ἐπὶ τῆς ἀποφάσεώς του καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ κυρίου χρηματοδότη τοῦ ἔργου.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 Πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς 5 Μαρτίου 1959

Ἐν Μανδρακίῳ — Νισύρου καὶ ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι, σήμερον, τὴν 5ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἔτους 1959, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 8ην μ.μ., συνελθὼν εἰς συνεδρίασιν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 340/2.3.59 προσκλήσεως τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, παρισταμένου τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργίου Γιαλούρη, ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ καὶ παρόντων τῶν συμβούλων κ.κ. 1) Μιχαὴλ Γιαννάκη ἢ Μάρτιν, Προέδρου, 2) Χριστοφῆ Κορωναίου, 3) Νικολάου Πολίτη, 4) Περούλῃ Φραντζῆ, 5) Νικολάου Καραβάκη, 6) Νικολάου Βογιαζῆ, ἀπόντων δὲ τῶν: 1) Ζαχαρία Θεοδώρου, 2) Νικολάου Διακομιχάλη, 3) Ἀποστόλου Μαστρογιάννη, καίτοι νομίμως προσκληθέντων, συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων.

Ἐν τέλει ὁ Δήμαρχος ἀναγινώσκει εἰς τὸ Συμβούλιον ἐπιστολὴν τῆς Εἰρήνης Φ. Μαργαρίτη, δι' ἣς αὕτη γνωρίζει ὅτι δωρίζει εἰς τὸν Δήμον καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν δημοτικῶν λουτρῶν 32 κλειδαριῆς θυρῶν μὲ ὄλα τὰ ἐξαρτήματά των καὶ ὅτι τὰ ἔξοδα τοποθετήσεώς των θὰ βαρύνουν αὐτὴν τὴν ἰδίαν. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν ἀνωτέρω δωρήτριαν καὶ ἀναθέτει εἰς τὸν Δήμαρχον αὐτοῦ, ὅπως διαβιβάσῃ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας του πρὸς αὐτήν.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἑπεται.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
Γ. Γιαλούρης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.
Μιχ. Μάρτιν

ΤΑ ΜΕΛΗ
Π. Φραντζῆς
Χρ. Κορωναῖος
Ν. Πολίτης
Ν. Καραβάκης

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
Ν. Βογιαζῆς
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Χ. Παπαῆτος

ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ἐν Νισύρῳ τῇ 7-8-1959
Ἡ Διευ/σις

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15 Πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς 7ης Αὐγούστου 1959

Ἐν Μανδρακίῳ-Νισύρου καὶ ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι, σήμερον, τὴν 7ην Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1958, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 9ην μ.μ., συνελθὼν εἰς συνεδρίασιν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1341/6.8.1958 δευτέρας προσκλήσεως τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, παρισταμένου τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργίου Γιαλούρη, ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ καὶ παρόντων τῶν συμβούλων κ.κ. 1) Μιχαὴλ Γιαννάκη ἢ Μάρτιν, Προέδρου, 2) Νικολάου Πολίτη, 3) Περούλῃ Φραντζῆ, 4) Χριστοφῆ Κορωναίου, 5) Ζαχαρία Θεοδώρου, 6) Ἀποστόλου Μαστρογιάννη, 7) Νικολάου Καραβάκη, 8) Νικολάου Βογιαζῆ, ἀπόντος δὲ τοῦ Νικολάου Διακομιχάλη, καίτοι νομίμως κληθέντος, συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ 98

Θ ἔ μ α : «Ἀνακήρυξις δωρητοῦ λόγῳ δωρεᾶς».

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀκοῦσαν τοῦ Δημάρχου αὐτοῦ, ἐκθέσαντος ὅτι ἡ κ. Εἰρήνη Φαίδρου—Μαργαρίτη ἔδωρήσατο τῷ Δήμῳ καὶ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἱαματικῶν αὐτοῦ Πηγῶν, ἀνὰ τριάκοντα (30) συνδόνια, μαξιλαροθήκας καὶ προσόψια.

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως

Ἀποδέχεται τὴν ἐν λόγῳ δωρεὰν καὶ ἀνακηρύττει τιμῆς ἕνεκεν καὶ εὐγνωμοσύνης

τὴν φιλοπάτριδα Εἰρήνην Φαίδρου—Μαργαρίτη, δωρήτριαν τοῦ Δήμου Μανδρακίου, δι' ἣν ἐκτίθεται ἀνωτέρω αἰτίαν.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Γ. Γιαλούρης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

Μιχ. Μάρτιν

ΤΑ ΜΕΛΗ

Νικ. Πολίτης

Περ. Φραντζής

Χρ. Κορωνάιος

Ζαχ. Θεοδώρου

Ἄπ. Μαστρογιάννης

Νικ. Καραβάκης

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ν. Βογιαζής

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Χ. Παπάτσος

Ἀκριβές ἀντίγραφο

Ἐν Νισύρῳ τῇ 7-8-1959

Ἡ Διευ/σις

Ἄομιλος ἀρχαιοφίλων Νισύρου

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ κ. Λαζάρου Κοντοβεροῦ, συνεστήθη κατὰ τὴν συγκεντρωσιν τῆς βῆς Αὐγούστου στῆ Λέσχη τοῦ Γνωμαγόρα ὁ Ἄομιλος Ἀρχαιοφίλων Νισύρου. Σκοπὸς του σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικὸ του ποῦ ἐνεκρίθη, εἶναι ἡ περισυλλογὴ καὶ διαφύλαξις τοῦ ἀρχαιολογικοῦ πλοῦτου τῆς νήσου καὶ ἡ στέγασις αὐτοῦ ἐν καιρῷ εἰς Μουσεῖον ποῦ θὰ ἀνεγερθῆ. Ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐκείνων ποῦ παρέστησαν στῆ συγκεντρωσὶ ἦτο φανερός. Οἱ συγκεντρωθέντες ὁμως θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι περισσότεροι ἐκ τῶν μόνιμων κατοίκων. Ἡ συγκεντρωσις ἤρχισεν ἀμέσως εἰς τὸν χῶρον ποῦ διέθεσεν ὁ Δήμαρχος στὴν ὀπισθίαν αὐλὴ τοῦ Δημοτικοῦ Μεγάρου, ἡ ὁποία θὰ περιφραχθῆ μὲ κιγκλίδωμα. Ἡ ἀπουσία τοῦ πρωτοπόρου καὶ θιασώτου τῆς ιδέας κ. Λαζάρου Κοντοβεροῦ, ὁ ὁποῖος δι' οἰκογενειακοὺς λόγους ἐγκατεστάθη εἰς Κηφισίαν, θὰ ἐπιβαρύνη μὲ πολλὴν ἐργασίαν τὴν προσωρινὴν ἀλλὰ καὶ τὴν τακτικὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν ποῦ θὰ ἐκλεγῆ μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Καταστατικοῦ. Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ συγχαίρουσιν τοὺς ἰδρυτὰς τοῦ Ἄομιλου καὶ εὖχονται ὅπως ὅλοι οἱ Νισύριοι τὸν περιβάλλουσι μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην, ὥστε νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἀξιόλογον ἀποστολὴν του. Διὰ τὴν ἱστορίαν παραθέτομεν τὸ Ἰδρυτικὸν πρακτικὸν καὶ δηλοῦμεν ὅτι αἱ στήλαι μας εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἄομιλου.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι συνήλθομεν εἰς συνεδρίασιν σήμερον τὴν βῆν Αὐγούστου 1959, εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Γνωμαγόρα Νισύρου μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως ἰδρύσωμεν τὸν ὄμιλον Ἀρχαιοφίλων Νισύρου. Ἐν ἀρχῇ οἱ παραστάντες προτάσει τοῦ κ. Κων. Μούρα ὀρίζουσι ὡς Πρόεδρον τῆς Συγκεντρώσεως τὸν κ. Λάζαρον Κοντοβερόν καὶ Γραμματέα τὸν κ. Σταμάτην Κουρζῆν, ἐπιμελητὴν ἀρχαιοτήτων Νισύρου. Ὁ Πρόεδρος κ. Κοντοβερός εὐχαριστεῖ τοὺς παραστάντας διὰ τὴν τιμὴν τῆς ἀναθέσεως τῆς Προεδρίας τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἐκφράζει τὴν χαρὰν του, διότι πολυετῆς προσπάθειά του ἐν Ἀμερικῇ εὐρίσκουσι σήμερον κατανόησιν ὥστε νὰ πιστεύη ὅτι αὐταὶ τελικῶς θὰ εὐδωθοῦν καὶ θὰ διαφυλαχθῆ ὁ ἀρχαιολογικὸς θησαυρὸς τῆς πατρίδος μας. Ἐν συνεχείᾳ ἐκθέτει δι' ὀλίγον τὰς καταβληθείσας προσπάθειάς του καὶ καταθέτει ἔγγραφον πίνακα ὑποσχέσεως ἀντατριωτῶν μας ἐν Ἀμερικῇ διὰ συνεισφορὰν 1700 δολλαρίων διὰ τὴν ἀνάγεισιν τοῦ κτιρίου τοῦ Μουσείου. Ὁ Δήμαρχος κ. Γεώργιος Γιαλλούρης ἐκφράζει τὴν συγκίνησιν του διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ κ. Κοντοβεροῦ δι' ἣν καὶ τὸν συγχαίρει καὶ ὑπόσχεταὶ ἀμέριστον τὴν συμπαράστασιν του, διότι ὁ σκοπὸς πνευματικὸς ἐν τινι μέτρῳ, θὰ ὠφελήσῃ τὸν τόπον ἐμφανίζων αὐτὸν εἰς προηγμένην στάθμην. Ὁ κ. Κων/τίνος Μούρας συγχαίρει ἐπίσης τὸν σχόντα τὴν ἐμπνευσιν καὶ τὴν πρωτοβουλίαν κ. Κοντοβερόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἐμμονὴ καὶ ἡ πίστις θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα δι' ὅλους μας καὶ νὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς δραστηριότητα ἀνάλογον πρὸς τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν μορφήν τοῦ ὄμιλου. Μεθ' ὃ ὁ Πρόεδρος

παρακαλεί τὸν γραμματέα ὅπως θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς συνελεύσεως τὸ συνταχθὲν σχετικὸν Καταστατικόν, ὅπερ ἀναγνώσθην κατ' ἄρθρον ἐνεκρίθη ἐν συνόλῳ, ὡς τοῦτο διευπλώθη καὶ ὑπεγράφη παρὰ πάντων τῶν παραστάτων κατὰ τὴν σημερινὴν συνέλευσιν. Ἐν συνεχείᾳ ὀρίζεται Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ μέχρι τῆς πρώτης Γενικῆς Συνελεύσεως, συγκληθησομένης εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Καταστατικοῦ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ.κ. Λαζάρου Κοντοβεροῦ, Γεωργίου Γιαλούρη, Σταματίου Κουρζῆ, Δημητρίου Ἄντ. Κατσιματίδη, Σταύρου Μαστρογιάννη, Ἰωάννου Πασχαλάκη καὶ Ξενοφῶντος Μ. Μαυρουδῆ. Περαιτωθέντος τοῦ ἔργου τῆς συνελεύσεως ὁ Πρόεδρος εὐχόμενος ἐπιτυχίαν λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπεγράφη παρὰ τῶν παρευρεθέντων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως
ὑπ. Λάζαρος Κοντοβερός

Ὁ Γραμματεὺς
ὑπ. Σταμ. Κουρζῆς

Τὰ μέλη
Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί

Ἀθλητικὸς Σύλλογος «Ὁ Πολυβώτης»

Ὁ ἀθλητικὸς Σύλλογος «Πολυβώτης» ἐκάλεσε τὴν 9/8/59 εὐρείαν σύσκεψιν εἰς τὰ ἐν Νισύρῳ γραφεῖα τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» μὲ θέμα τὴν ἐνίσχυσιν τῆς προσπαθείας του διὰ τὴν συγκρότησιν ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος ἱκανῆς νὰ ἀγωνίζεται μὲ ἐπιτυχίαν μὲ ὁμάδας τῶν γειτονικῶν Νήσων. Ὑπὸ τῆς ὀλότητος τῶν παρισταμένων διεπιστώθη ἄλλην μίαν φορὰν ὅτι βασικὸν θέμα διὰ τὴν πρόδοον τῆς προσπαθείας τοῦ ΠΟΛΥΒΩΤΟΥ εἶναι ἡ ἐξεύρεσις καταλλήλου γηπέδου καὶ κυρίως θὰ πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ ποῖαν δαπάνην ἀντιπροσωπεύει ἡ ἀπόκτησίς του. Ἐγένετο εὐρεία συζήτησις περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νέων πού θὰ ἠδύναντο νὰ ἀθλοῦνται εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄθλημα καὶ περὶ τῆς δυνατότητος τῆς στροφῆς τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν νέων μας καὶ εἰς ἄλλας ἀθλοπαιδιάς διὰ τὰς ὁποίας μάλιστα δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλῃς ἐκτάσεως γήπεδον ὅπως ἀπαιτεῖται διὰ τὸ ποδόσφαιρον. Ὑφ' ὄλων τῶν παρισταμένων ἐπηνέθη ἡ προσπάθεια τῶν νέων τοῦ Συλλόγου ΠΟΛΥΒΩΤΗΣ καὶ ἐδόθησαν ὑποσχέσεις διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς προσπαθείας των, τὰ ἐλατήρια τῆς ὁποίας καὶ ἐγενεῖν καὶ χρήσιμα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νεολαίας τοῦ Νησιοῦ μας θὰ ἀποδειχθοῦν.

Σύλλογος Γονέων Δημοτικοῦ Σχολείου
Μανδρακίου-Νισύρου

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 Πρακτικοῦ συνεδριάσεως
τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 18ης Ἰουλίου 1959

Ἐν Μανδρακίῳ—Νισύρου καὶ ἐν τῷ διδασκῆρίῳ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, σήμερον, τὴν 18ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1959, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 6ην μ.μ. συνελθὼν εἰς συνεδρίασιν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Γονέων Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου, παρόντων ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ τῶν: 1) Γεωργίου Γιαλούρη, Προέδρου, 2) Χαραλάμπους Παπάτσου, 3) Ἰακώβου Γεωργάκη, 4) Ἰωάννου Μηλᾶ, 5) Σταματίου Κουρζῆ, 6) Χαραλάμπους Διακομιχάλη, 7) Πασχάλη Διακοβοσίλη, ἀπόντων δὲ τῶν: 1) Ἀντωνίου Μαυρουδῆ καὶ 2) Νικολάου Κατσιματίδη, συνεζήτησε καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

Δ') Ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν κ. Μιλτιάδην Καραγιάννην, λόγῳ δωρεᾶς του, πρὸς τὸν Σύλλογον Γονέων Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου, ἐκ δραχμῶν χιλίων (1.000), πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυ-

μνασιακού Παραρτήματος Νισύρου και ανακηρύττει τούτον τιμῆς ἔνεκεν και εὐγνωμοσύνης, δωρητὴν τοῦ Συλλόγου.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν πρακτικὸν και ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γ. Γιαλούρης

Ο ΤΑΜΙΑΣ

Ἰακ. Γεωργάκης

ΤΑ ΜΕΛΗ

Στ. Κουρζῆς

Π. Διακοβασίλης

Χαρ. Διακομιχάλης

Ο ΚΟΣΜΗΤΩΡ

Ἰωάν. Μηλᾶς

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Χ. Παπᾶτσος

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἐν Νισύρῳ τῆ 5)8)1959

Ὁ Γραμματεὺς

Χ. Παπᾶτσος

Σύλλογος «Παναγιά Θερμιανή»

Τὴν Κυριακὴν 27ην Σεπτεμβρίου ὁ Σύλλογος τῆς Παναγίας Θερμιανῆς ἐώρτασε τὴν καθιερωθεῖσαν ἀπὸ 4ετίας ἑορτὴν εἰς μνήμην τῆς Παναγίας, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Νέας Σμύρνης.

Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐψάλη ἰδιαιτέρα διὰ τὸν Σύλλογόν μας, Δοξολογία μετ' ἄρτοκλασίας, καθ' ἣν ἐμνημονεύθησαν οἱ ἰδρυταὶ ὄλων τῶν ἀπανταχοῦ εὐρισκομένων Νισυριακῶν Συλλόγων και ἀνεπέμφθη δέησις ὑπὲρ τῆς Προόδου τῶν Συλλόγων μας και ὑπὲρ τῆς ὑγείας και εὐτυχίας τῶν Μελῶν και Δ. Συμβουλίων αὐτῶν.

Ἀκολούθως και σύμφωνα με τὸ Πρόγραμμα τῆς Ἑορτῆς τὰ Μέλη τοῦ Συλλόγου μετέβησαν εἰς τὸ Κέντρον «Φυστικιές» τοῦ Προέδρου Ἀλεξάνδρου Καράλη ὅπου ἐκόπησαν και ἐμοιράσθησαν οἱ ἄρτοι.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Κοσ και ἡ Κα Καράλη προσέφερον ὅπως πάντοτε και ἐφέτος δι' ἰδίων αὐτῶν ἐξόδων και ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου, μεζέδες και ποτὰ εἰς 70 και πλέον ἄτομα.

Ἐχορεύθη ἡ πατροπαράδοτος «Κοῦπα» και διάφοροι ἄλλοι Ἑλληνικοὶ και Εὐρωπαϊκοὶ χοροὶ μέχρι τῆς 6ης ἀπογευματινῆς.

Τὴν ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας της και ἀντιπροσωπεία τοῦ ἀδελφοῦ Συλλόγου «Γνωμαγόρα».

Ἀντιπροσωπεία τοῦ Συλλόγου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου δὲν παρέστη διότι συνέπεσε ὁ Ἀδελφὸς Σύλλογος νὰ ἑορτάζη τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὴν ἰδικὴν του ἑορτὴν.

Εὐχαριστοῦντες τὴν Διεύθυνσιν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» διὰ τὴν φιλοξενίαν.

Διατελοῦμεν με ἀγάπη

Ὁ Πρόεδρος ΑΠ. ΚΑΡΑΛΗΣ

Ὁ Γ. Γραμματεὺς ΜΙΧ. ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἀνηλίκων

Περιφερείας Νισύρου

ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1958

Ὑπόχρεοι ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους 1958 νὰ προβῶμεν εἰς ἐκθεσιν δράσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἀνηλίκων Περιφερείας Εἰρηνοδικείου Νισύρου, προβαίνομεν διὰ τῶν κατωτέρω, βέβαιοι ὅτι τοιουτοτρόπως και ἐκτελοῦμεν καθῆκον και γνωρίζομεν τὰ μέχρι σήμερον ἐπιτεύγματα και προάγομεν τὸ ὄλον ἔργον εἰς ἐκτίμησιν, παραδειγματι-

σμών και πληρεστέραν επιτυχίαν. Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐχόμενα ἐπὶ τῷ ἀνωτέρω εὐθὺς ἅμα τῇ ἀναλήφει τῶν καθηκόντων των, ἦτοι ἀπὸ τῆς 20ῆς Μαΐου 1958, πρῶτον ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ταμειακὴν τακτοποίησιν τῶν παλαιῶν τακτικῶν μελῶν, δευτέρου ἤξησαν διὰ τῶν ἀναλόγων ἐνεργειῶν των τὸν ἀριθμὸν τῶν τακτικῶν μελῶν ἀπὸ (57) πεντήκοντα ἑπτὰ εἰς ἑκατὸν (100), ἦτοι διὰ νέων τεσσαράκοντα τριῶν (43) τακτικῶν μελῶν καὶ τρίτου ἐπέτυχον διὰ τῶν καταλλήλων διαφωτίσεων πλουσιωτέραν τὴν ἐν γένει εἰσφοράν, ἦτοι ἀντὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δημιουργηθέντων ἐσόδων ἐκ δραχμῶν δύο χιλιάδων διακοσίων ὀγδοήκοντα (2280), ἀνῆλθεν κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς πέντε χιλιάδες ἑνεακοσίας πεντήκοντα ἑννέα (5959) ἦτοι ἐκ συνδρομῶν τακτικῶν μελῶν δραχμὰς δύο χιλιάδας (2.000) καὶ ἐξ εἰσφορῶν δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας ἑνεακοσίας πεντήκοντα ἑννέα (3.959). Εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πέντε χιλιάδων ἑνεακοσίων πεντήκοντα ἑννέα (5.959) δεῖον νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ὑπόλοιπον ταμείου ἔτους 1957 ἐκ δραχμῶν χιλίων ἑπτακοσίων ἐξήκοντα πέντε (1.765) καὶ τότε μᾶς δίδουν συνολικὸν ποσὸν ταμείου δραχμῶν ἑπτὰ χιλιάδων ἑπτακοσίων εἴκοσι τεσσάρων (7.724). Διὰ τῶν ἀνωτέρω εἰσπραξέων τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἠδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσι ἀνετώτερον εἰς τὸ ἔργον καὶ δυνάμει ἱατρικῶν βεβαιώσεων καὶ σχετικῶν ἀποφάσεων, ἐγκριθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας Προστασίας Ἀνηλίκων Περιφέρειᾶς Πρωτοδικείου Κῶ, προέβησαν εἰς ἐνίσχυσιν εἰς τρόφιμα καὶ φάρμακα τῶν κάτωθι ἀνηλίκων:

1) Τριῶν (3) τέκνων τοῦ Θωμᾶ Φωτίου, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν χιλίων διακοσίων (1.200).

2) Ἀνηλίκου Γεωργίου Ζωΐδη, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ὀκτακοσίων (800).

3) Ἀνηλίκου Εὐσταθίου Ἀρκαμούζη, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400).

4) Ἀνηλίκου Σοφίας Λοβάρη, κατοικοῦ Ἐμπορείου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν πεντακοσίων (500).

5) Ἀνηλίκου Ἰωάννου Μαραγκοῦ, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400).

6) Ἀνηλίκου Μαρίας Διακογιάννη, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τριακοσίων (300).

7) Ἀνηλίκου Μιχαὴλ Βεζυρόγλου, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τριακοσίων πεντήκοντα (350).

8) Δύο (2) τέκνων τοῦ Θεοφίλου Δρεπάνου, κατοικοῦ Πάλων Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν πεντακοσίων (500).

9) Ἀνηλίκου Σεβαστῆς Καμαριώτου, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400).

10) Ἀνηλίκου Ἰωάννου Διακογιάννη, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400).

11) Ἀνηλίκου Μαρίας Διακοδημήτρη, κατοικοῦ Ἐμπορείου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τριακοσίων (300).

12) Ἀνηλίκου Μαρίας Καζάντη, κατοικοῦ Μανδρακίου Νισύρου, διὰ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

Ἐν συνόλῳ κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐνισχύθησαν διὰ τροφίμων καὶ φαρμάκων δέκα πέντε (15) ἀνήλικα καὶ διὰ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν πέντε χιλιάδων ἑπτακοσίων (5.700). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν προστασίαν τῶν πασχόντων ἀνηλίκων δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν πόλιν Μανδρακίου ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς νήσου.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἰδιαίτεραν χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν παρέσχον μετὰ τὴν ὑπόδησιν εἴκοσι πέντε (25) ἀνηλίκων, διαθέσαντα πρὸς τοῦτο τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν χιλίων ἑπτακοσίων ἑνεπήκοντα (1.790). Ἡ παραγγελία καὶ προμήθεια τῶν ὑποδημάτων εἰς διαφόρους τῆς νήσου ὑποδηματοποιούς καὶ ἐδημιούργησεν ἀγαθὰς σκέψεις ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ

τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐνεφύχωσε ἰσαριθμούς καὶ πλείονας ἐνδεεῖς οἰκογενείας, αἵτινες εἶδον τὰ τέκνα των συμμετέχοντα δώρου καὶ ἀποκτῶντα ὑποθήματα τόσον ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ χειμῶνος. Ἀλλὰ καὶ δι' ἰδιαιτέρων μεταξὺ των προχείρων εἰσφορῶν τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου συνέλεξαν καὶ διέθεσαν 1) δραχμὰς ἑκατὸν (100), δι' ὧν ἀπεστάλη ὁ ὑπὸ τὴν προστασίαν των φυματικὸς ἀνήλικος Γεώργιος Ζωΐδης εἰς τὸν ἐν Ρόδῳ φυματιολόγον κ. Κωσταρίδην πρὸς γενικὴν ἐξέτασιν, ἣτις καὶ ἀπέδειξε πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς υἱείας του, ζήτημα ὅπερ ἔδωσε τὸ ἔρεισμα εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ ἀναζητήσωσι μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν καὶ τὴν μελλοντικὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν, 2) δραχμὰς ἑκατὸν δέκα πέντε (115) δι' ὧν ἀπεστάλη ἡ ἀνήλικος Αἰκατερίνη Τσιμισύρη εἰς τὴν ἐν Κῶ κλινικὴν τοῦ κ. Πέτρου πρὸς ἐξέτασιν. Ἀποβλέποντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς τὴν ὄλην ἀγωγὴν τῶν ἀνηλίκων, ἤλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ ὠρισμένους τῶν γονέων καὶ μετὰ συζητήσεων ἰδίως τῶν γονέων τῆς Αἰκατερίνης Τσιμισύρη καὶ συγκατάθεσιν αὐτῶν, ἐνήργησε διὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῆς εἰς Ἀναμορφωτικὸν Κατάστημα, λύσις, ἣτις θὰ συντελέσῃ καὶ εἰς σωφρονισμὸν καὶ εἰς ἐκμάθησιν μιᾶς τέχνης ἐκ μέρους τῆς ἀνηλικίου. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς, οἵτινες εἰς δικαιώματα καὶ καθήκοντα ἐφέροντο τῆς Ἐπιτροπῆς ἐστράφη καὶ ἐνήργησε αὐτῇ. Ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν καὶ συζητήσιν μὲ τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Δήμου Μανδρακίου καὶ τοὺς Προέδρους Κοινοτήτων Ἐμπορείου καὶ Νικειῶν ὡς καὶ τοὺς διδασκάλους, κριτήρια ἔχουσα τὰς σχετικὰς γνώμας τῶν ἀγροτικῶν ἱατρῶν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ἐνισχύσεως εἰς τροφίμα καὶ φάρμακα ἀπόρων ἀσθενῶν ἀνηλίκων καὶ προήγαγε οὕτω τὸ ἔργον, ὥστε μὲ ἱκανοποίησιν ἠθικὴν νὰ ἀναγράψῃ εἰς τὰ ἔσοδα τῆς εἰσφορᾶς πράγματι πατριωτικᾶς, πλὴν τῶν κάτω τοῦ ποσοῦ τῶν ἑκατὸ (100) δραχμῶν καὶ τὰς κάτωθι ὑπερβαινούσας τὸ ποσὸν τοῦτο: 1) Καλλιόπης Κούση δραχμὰς ἑξακοσίας (600), 2) Δήμου Μανδρακίου Νισύρου δραχμὰς πεντακοσίας (500), 3) Φαίδρου Μαργαρίτου δραχμὰς πεντακοσίας (500), 4) Εἰρήνης σύζ. Φαίδρου Μαργαρίτου δραχμὰς πεντακοσίας (500), 5) Νικολάου Νικολῆ δραχμὰς τριακοσίας (300), 6) Στέλιου Μακρυγιάννη δραχμὰς τριακοσίας (300), 7) Ἰερᾶς Μονῆς «ΣΠΗΛΙΑΝΗ» δραχμὰς ἑκατὸν πενήκοντα (150), 8) Κοινότητος Ἐμπορείου δραχμὰς ἑκατὸν (100), 9) Κοινοτήτος Νικειῶν δραχμὰς ἑκατὸν (100), 10) Ἰωάννου Τσουκαλᾶ δραχμὰς ἑκατὸν (100), 11) Κωνσταντίνου Γενῶν δραχμὰς ἑκατὸν (100), 12) Σπύρου Κωστίδου δραχμὰς ἑκατὸν (100). Σύνολον ταμείου κατὰ τὸ ἔτος 1958 Δωρ. 7.724, ἔξοδα 7.599,50, ὑπόλοιπον Δρχ. 124,50.

Διὰ τὴν κατὰ δυνατὸν ὀλοκλήρωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τῆς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἶχεν ἀποφασίσει νὰ διοργανώσῃ δύο ὁμιλίαις κατὰ τὸν μῆνα Δεκεμβρίου 1958, αἵτινες διὰ λόγους τεχνικοῦς ἀνεβλήθησαν τοῦ μὲν κ. Πασχάλη Χριστοφόρου μὲ θέμα ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ διὰ τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1959, ἡ δὲ τοῦ Σταματίου Κουρζῆ μὲ θέμα Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ διὰ τὴν 15ην Φεβρουαρίου 1959 καὶ 2) δι' 25 ἐπιστολῶν τῆς πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι γενικῶς, ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Αὐστραλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ Συλλόγους καὶ Ὁργανισμούς, Ἐνώσεις καὶ Ἐπιτροπὰς, καὶ διαφόρους συμπολίτας, καὶ ἐγνώρισε τὸ ἔργον τῆς καὶ ἐζήτησε τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν συμπαράστασιν, ἐνέργειαί αἱ ὁποῖαι ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἀποβῶσιν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 30ῇ Ἰανουαρίου 1959

Ὁ Πρόεδρος
Γεώργ. Μάγκος
Εἰρηνοδικῶν Γραμματεὺς

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Πασχ. Χριστοφόρου

Ἡ Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἀνηλίκων Περιφερείας Εἰρηνοδικείου Νισύρου ἰδρύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10/26-3-1957 ἐγγράφου τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Κῶ Πρωτοδικῶν, ὡς Προέδρου τῆς Ἐταιρείας Προστασίας Ἀνηλίκων Περιφερείας Πρωτοδικείου Κῶ, καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν 1) Γεωργίου Μάγκου Εἰρηνοδικουῦντος Γραμματέως ὡς Προέδρου, 2) Γεωργίου Γιαλούρη Δημάρχου Μανδρακίου ὡς Ἀντιπροέδρου, 3) Πασχάλη

Χριστοφόρου ὡς Γεν. Γραμματέως, 4) Ἐμμανουὴλ Σακλαρίδη ὡς ταμίου, 5) Σταματίου Κουρζῆ Δ/νοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, 6) Χριστοδούλου Ἐλευθερίου Ἀστυνομικοῦ Σταθμάρχου, 7) Νικολάου Διακομιχάλη, 8) Μέλπως Μουλλοῦ καὶ 9) Ἀναστασίας Κατσαροῦ ὡς Συμβούλων.

Κατὰ τὸ Ν.Δ. τῆς 3/31-7-1943 περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Ἐταιρειῶν Προστασίας Ἀνηλίκων τὸ ἔργον τῶν κατὰ περιφέρειας Ἐπιτροπῶν συνίσταται εἰς τὸ ἑξῆς:

1) Εἰς τὴν συλλογὴν πάσης πληροφορίας ἢ χρησίμου στοιχείου, ἀφορώντων εἰς τὴν καθόλου προσωπικότητα καὶ ἐν γένει διαβίωσιν τῶν ἀδικοπραγούντων ὡς καὶ ἐν ἠθικῶ κινδύνῳ διατελούντων καὶ ἐν.

2) Εἰς τὴν ἐξεύρεσιν καταλλήλων προσώπων ἢ οἰκογενειῶν διὰ τὴν τοποθέτησιν παρ' αὐταῖς τῶν ἐκ τῶν σωφρονιστικῶν ἢ ἀναμορφωτικῶν παραρτημάτων ἀπολυομένων ἢ τῶν τυχόντων ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, ἢ ἀπαλλαγέντων, οἵτινες δέον ὅπως δῆποτε νὰ ἀπομακρυνθῶσιν τοῦ περιβάλλοντος ἐνῶ ἔξων, β) εἰς τοποθέτησιν εἰς ἐργασίας τῶν ἀνηλίκων τοιούτων, γ) εἰς ἀποστολὴν τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν εἰς τὰς ἐστίας των δ) εἰς τὴν ἐξεύρεσιν προσώπων ἐπιθυμούντων τὴν πρόσληψιν ἀνηλίκων τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ὡς θετῶν τέκνων, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Νοσοκομείοις, Θεραπευτηρίοις ἢ ἐν Ἀσύλοις τῶν ἀνηλίκων, οἵτινες κρίνονται ὅτι ἔχουσιν ἀνάγκην νοσηλείας.

3) Εἰς συνεργασίαν μετὰ τῶν Δ/τῶν τῶν Σωφρονιστικῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν Καταστημάτων Ἀνηλίκων διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ περίθαλψιν τῶν ἀπολυομένων, ἀντιμετώπισιν τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν αὐτῶν, ἀποκατάστασιν εἰς ἐργασίαν καὶ ἐπάνοδον πλησίον τῆς οἰκογενείας των.

4) Εἰς τὴν ἐπίβλεψιν καὶ παρακολούθησιν τῶν ἀνηλίκων οἵτινες ἠθωώθησαν ἢ ἀπηλλάγησαν ἢ ἔτυχον ἀναστολῆς ποινῆς.

5) Εἰς τὴν μεταχειρίσεως τῶν μὴ ὁμαλῶς διαγόντων τέκνων των ἢ κηδεμονομένων, εἰς ὀργάνωσιν διαλέξεων κλπ. πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀνηλίκων καὶ τοῦ ἔργου τῆς ἐταιρείας.

6) Εἰς τὴν ἐνίσχυσιν εἰς τροφίμα καὶ φάρμακα τῶν πασχόντων, κατόπιν βεβαιώσεως τοῦ ἱατροῦ.

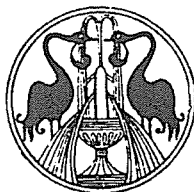
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ποταμητίσσης, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὴν ἐκ δύο χιλιάδων (ἀριθ. 2.000) δρχ. δωρεὰν τοῦ ἀξ. συμπολίτου μας κ. Γεωργίου Σακλαρίδη διὰ τὸν ἐλαιοχρωματισμὸν τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Νικήτα καθὼς καὶ τὰς πολλαπλὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ πρὸς τὸν ὡς ἄνω Ἱερὸν Ναόν, αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως εὐχαριστήσῃ αὐτὸν καὶ δημοσίᾳ.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῆ 21 Σεπτεμβρίου 1959

Ὁ Πρόεδρος
Ἱερεὺς ΜΙΧ. ΣΚΟΥΛΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΚΟΥΡΖΗΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Έντυπώσεις από την Νίσυρον

Και τὸ καλοκαίρι ποὺ πέρασε ἀρκετοὶ ξηνητεμένοι Νισύριοι πέρασαν μετὰς οἰκογενείας των μετὰς διακοπὰς των εἰς τὴν Νίσυρον. Ὅλοι γύρισαν μετὰς καλύτερας ἐντυπώσεις. Κοινὴ εἶναι ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ Νίσυρος χρόνον μετὸν χρόνον προοδεύει καὶ ἡ παραμονὴ τῶν παραθεριστῶν εἶναι ἐυχάριστος. Διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν κατοίκων ἔχει ἀναμφιβόλως σημαντικὴν σημασίαν νὰ πηγαίνουν κατὰ τοὺς θερινούς μῆνας ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ἄτομα καὶ νὰ δημιουργηθῇ ἀξιόλογος τουριστικὴ κίνησις, τῶρα μάλιστα ποὺ ἡ κίνησις τῶν λουτρῶν περνᾷ μίαν κρίσιν, ἡ ὁποία κατὰ τὰς προβλέψεις μας θὰ διαρκέσῃ. Στὴν αὐξήσιν τῆς κινήσεως τῶν παραθεριστῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβληθοῦν προσπάθειαι κυρίως ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτας μας ἐπαγγελματίας, ὥστε νὰ βελτιωθοῦν οἱ συνθήκαι διαβιώσεως. Πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα οἱ παραθερισταὶ Νισύριοι δὲν προσέχουν, διὰ τοὺς ξένους εἶναι σοβαρὰ καὶ δὲν τοὺς προσελκύουν εἰς τὸ νὰ ξανάρθουν εἰς τὴν Νίσυρον. Εἶναι ἀλήθεια μεγάλη ἡ παροιμία πῶς τὸ ἀγῶνι ξυπνᾷ τὸν ἀγωγιάτη. Στὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀναπτύξεως τοῦ τουρισμοῦ μιὰ προσπάθεια, μιὰ τήρησις τῶν καθιερωμένων ἐνεργειῶν διὰ τῆς δημιουργίας τῆς στοιχειώδους καλῆς ἀτμοσφαιρας εἶναι ἀπαραίτητος. Ἡ ἀπαιτήσεις διὰ ἕνα καθαρὸν δωμάτιον διὰ νὰ παραμείνῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ ὁ ξένος μετὰ ἀπαραίτητο τὸ ἀποχωρήτηριον καὶ τὸ ντεποζιτάκι μετὰ νερὸ γιὰ ἕνα «Ντούζ» θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν προσπάθειαν ἐκείνων ποὺ διαθέτουν ξενοδοχειακὰς δυνατότητες καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ σπιτιῶν μετὰ ἕνα ἢ δύο δωμάτια τὰ ὁποῖα θὰ μπορούσαν νὰ διατεθοῦν γιὰ ἐνοικίαση. Δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε πῶς οἰκογένεια μπορεῖ νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ διαθέτουν μαγειρεῖα γιατί τὸ κρέας καὶ τὸ ψάρι δὲν ὑπάρχουν. Ἡ γνώμη τῶν περισσοτέρων παραθεριστῶν εἶναι πῶς καὶ τὰ δύο αὐτὰ βασικὰ εἶδη διατροφῆς εἶναι δυνατόν νὰ

ὑπάρχουν κατὰ τοὺς θερινούς μῆνας εἰς τὴν Νίσυρον μετὰ τὴν ἀνάλογον δραστηριότητα τῶν ψαράδων καὶ τῶν κρεοπωλῶν. Τὰ ὑπόλοιπα εἶδη διατροφῆς ὑπάρχουν σὲ ἀφθονία καὶ σὲ εἶδη μάλιστα πολυτελείας καὶ οἰκονομικὰ διὰ τοὺς παραθεριστάς.

Συγκοινωνία καὶ Ταχυδρομεῖο

Μετὰ ἐυχαρίστησιν σημειώνομεν τὴν πληροφориαν, ὅτι ὑπάρχουν δύο τρεῖς ἐπαγγελματίαι οἱ ὁποῖοι ἐξυπηρετοῦν τοὺς παραθεριστάς κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν, καὶ αὐτοὶ ἀσφαλῶς μπορούν νὰ ἀποτελέσουν τοὺς πρωτοπόρους διὰ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὴν νησί μας τῆς τόσον ἀπαραιτήτου τουριστικῆς συνειδήσεως.

Εἰς τὸ 25ον τεῦχος μας καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον, μετεδώσαμεν τὰ δίκαια παράπονα πολλῶν συμπατριωτῶν μας, σύμφωνα μετὰ τὰ ὁποῖα, τὰ δρομολόγια τῶν α/π «Αἰκατερίνη» καὶ «Ναυτίλος» συμπιπτοντα χρονικῶς, δὲν ἐξυπηρετοῦν τοὺς κατοίκους, καὶ συνεπῶς θὰ ἔπρεπε νὰ τροποποιηθοῦν. Συγκεκριμένως ὑπεδείξαμεν ὅπως ὁ Δῆμος καὶ αἱ Κοινότητές μας, ἀπὸ κοινοῦ ἐπιδιώξουν τὴν τροποποίησιν τοῦ δρομολογίου τοῦ Ναυτίλου, ὥστε νὰ ἀναχωρῇ τοῦτο ἐκ Ρόδου ἐκάστην Τρίτην, ἀντὶ τῆς Παρασκευῆς. Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἡ ὑπόδειξις μας εἰσηκούσθῃ καὶ ἐὰν ἔγινε σχετικὴ ἐνέργεια. Ἐπανερχόμεθα ὅμως διότι συντόμως πρόκειται νὰ γίνουν αἱ νέαι συμβάσεις τῶν ἀγόνων γραμμῶν, πρὸ τῶν ὁποίων θὰ πρέπει νὰ γίνουν αἱ σχετικαὶ ἐνέργεια. Τούτων συνιστῶμεν νὰ γίνῃ ἐγκαίρως ἐνῆμερος ὁ Γνωμαγόρας Ἀθηνῶν διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τὸ αἶτημα. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταχυδρομικὴν ἐπικοινωνίαν, αὕτη διεξάγεται ἤδη καὶ διὰ τοῦ Ταχυδρομείου Κῶ μέσῳ τοῦ ἐπιτάκτου.

Ὁ χρόνος καὶ ἡ διχόνοια

Μετὰ ἐυχαρίστησιν σημειώνομεν τὸ γεγονός τῆς μειώσεως τῶν ἀντιθέσεων ἀπὸ τὴν διαμάχην τῶν τελευταίων δημοτικῶν ἐκλογῶν. Ὁ χρόνος καὶ εἰς τὴν προκειμένη περίπτωσιν ἐπέδρασε κατὰ τὸν γνωστὸν κατευ-

ναστικόν του τρόπου. Σήμερον ἡ ἀντίθεσις καὶ ἡ ὀξύτης παραμένει μεταξύ τῶν πρωταγωνιστῶν, δηλαδὴ μεταξύ τῶν δύο μερίδων εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ μερικῶν ἐπιτελῶν των εἰς τὸ παρασκήνιον. Ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα νὰ ἐννοηθῇ τὸ μάταιον τῆς ὀξύτητος καὶ τὸ ἐπιζήμιον διὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ Νησιοῦ. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ συνέβαλε σημαντικῶς καὶ ἡ ἐκκλησις τοῦ Συλλόγου Γνωμαγόρα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ παραμονὴ τὸ καλοκαίρι, στὴ Νίσυρο ἀρκετῶν ξενιτεμένων Νισυρίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀμερόληπτος καὶ ἡ ἀφογος συμπεριφορὰ πρὸς πάντας ἀλλὰ καὶ αἱ συνεχεῖς των παραινήσεις δὲν ἐβράδυναν νὰ ἔχουν τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν. Ἄλλη μίαν φορὰν θὰ πρέπει οἱ ἐξακολοθοῦντες μηνύοντες νὰ κρίνουν ἑαυτοὺς καὶ νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν μῆνιν μὲ τὴν καλόπιστην καὶ δημιουργικὴν κριτικὴν καὶ μὲ τὴν φιλοδοξίαν νὰ ὑπηρετήσουν τὸν τόπον των, τὸν ὁποῖον εἰς τὴν πραγματικότητά των πιστεύομεν ὅτι ἀγαποῦν καὶ τὸν ὁποῖον ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἔχουν οὐδὲν δικαίωμα νὰ ταλαιπωροῦν.

Τὰ ἔξοδα παραστάσεως Δημάρχου

Εἰς τὰς σελίδας 2-4 δημοσιεύομεν λεπτομερῆ ἀπάντησιν τοῦ Δημάρχου κ. Γιαλούρη ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐξόδων παραστάσεως αὐτοῦ, θέμα τὸ ὁποῖον ὡς γνωστόν, ἔθιξε συνεργάτης μας δι' ἐπιστολῆς του δημοσιευθεῖσης εἰς προηγούμενον τεύχος μας. Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ οὐδεμίαν ἔσβιν ἔλαβον ἐπὶ τοῦ θέματος ἀναμένοντα μίαν ὑπεύθυνον ἀπάντησιν.

Εὐχαριστοῦμεν συνεπῶς τὸν κ. Δήμαρχον διὰ τὴν λίαν διαφωτιστικὴν ἐπιστολὴν του.

Συμπληρωματικῶς θὰ ἀναφέρωμεν ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4983/1957 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν, «τὰ δημοτικὰ συμβούλια ὑποχρεοῦνται ὅπως καθορίσουν τὰ ἐν λόγῳ ἔξοδα παραστάσεως εἰς ποσὰ οὐχὶ μικρότερα τῶν κατωτάτων ὁρίων τῆς κοινοποιομένης ἀποφάσεως «ἡ ὁποία» ἔχει ὡς κατωτέρω:

Πραγματοποιηθέντα τακτικὰ ἔσοδα	
... ἀπὸ δρχ.	20001 - 30000
» »	30001 - 40000
» »	40001 - 50000
» »	50001 - 75000

Ἄνωτατον — Ἀνώτατον	
14.400	19.278
19.728	23.760
23.760	26.640
26.640	31.780

Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου προβλέπεται ἡ δυνατότης παροχῆς εἰδικῆς προσαυξήσεως τῶν ἐξόδων παραστάσεως Δημάρχων τῶν ἀναγνωρισμένων ἐπισήμως ὡς Λουτροπόλεων Δήμων.

Ἐξ ὧσων ἔχομεν ὑπ' ὄψιν προκύπτει ὅτι τὰ ἔξοδα παραστάσεως τοῦ Δημάρχου πρέπει νὰ κανονισθοῦν ἐπὶ τῆ βάσει τῆς 3ης κλίμακος ἤτοι μεταξύ τῶν δρχ. 23.760 καὶ 26.640 ἐτησίως ἀσχέτως πρὸς τὴν προαναφερθεῖσαν εἰδικὴν προσαύξησιν, τῆς ὁποίας προφανῶς ὁ κ. Δήμαρχος δὲν ἠθέλησεν νὰ κάμῃ χρῆσιν.

Ὁ ἀθλητισμὸς στὴν Νίσυρον

Οἱ συμπατριῶτες μας ποὺ πέρασαν τὰς διακοπὰς των στὴν Νίσυρον τὸ καλοκαίρι, διεπίστωσαν ὅτι ὑπάρχουν ἀρκετοὶ νέοι μὲ διάπλασιν πραγματικὰ ἀθλητικὴν. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ δημιουργηθοῦν προϋποθέσεις ἱκανεὲς νὰ στραφοῦν οἱ νέοι μας συστηματικῶς στὸν ἀθλητισμὸν μὲ πυρῆνα τὸν σύλλογον «Πολυβώτην». Καὶ ἄλλοτε ἰδρῦθη κατὰ τὸ 1917 ἀθλητικὸς Σύλλογος μὲ τὴν ἰδίαν μάλιστα ἐπωνυμίαν ἀπὸ τοὺς νέους τῆς Νισύρου, ἡ προσπάθειά των ὅμως δὲν ἐτελεσφόρησεν, δὲν εἶχε συνέχειαν. Τώρα, κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ποὺ πλησιάζει νὰ ἀπέχη τῆς πρώτης κατὰ δύο γενεὰς καὶ ποὺ τὸ ἀθλητικὸν πνεῦμα ἀσφαλῶς εἶναι ἀνώτερον καὶ ἡ ροπὴ τῶν νέων πρὸς τὸν Ἀθλητισμὸν θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυροτέρα ἴσως μὲ ἐνίσχυσιν καὶ τῶν μεγαλύτερων Νισυρίων καὶ τὴν συστηματικὴν καθοδήγησιν τῶν νεωτέρων, νὰ δυνηθῶμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἀθλητικὴν κίνησιν στὴν Νίσυρον. Τὸ ἄθλημα ποὺ τραβᾷ τοὺς νέους εἶναι τὸ ποδόσφαιρον. Ἡ ροὴ πρὸς αὐτὸ δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ προσέξουν, στὴν ἀρχή, τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴν καλύτεραν ἀπόδοσιν τῶν ἄλλων ἀθλοπαιδιῶν καὶ ἀγωνισμάτων (Βόλλεϋ, Μπάσκετ, κολύμβησις καὶ κλασσικὰ ἀγωνίσματα). Ἡ δυσκολία τῆς ἐξευρέσεως γηπέδου καταλλήλου μέσα στὴν πόλιν ἢ καὶ ἔξω, ἀλλὰ πλησίον, νομίζομεν ὅτι μπορεῖ νὰ ξεπερασθῇ καὶ νὰ ξεκινήσῃ αὐτὴ ἡ εὐγενὴς προσπάθεια. Τὸν πρώτον καὶ βασι-

κόν λόγον εις τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τὸν ἔχουν οἱ νέοι οἱ ἴδιοι καὶ οἱ προοδευτικοὶ συμπατριῶται στὴν Νίσυρον καὶ θὰ ἀκολουθήσουσι οἱ δυνάμενοι νὰ βοηθήσουσι ἀπὸ τὸ ἔξωτερικόν, Σύλλογον καὶ ἰδιῶται.

Ἡ μελέτη ἐπεκτάσεως τοῦ λιμενικοῦ βραχίονος Νισύρου

Τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς Λιμενικῶν ἔργων εἰς τὴν Νίσυρον παρουσιάζεται κατὰ τὴν χρονικὴν αὐτὴν περιόδον, μὲ τὴν ἀκόλουθον μορφήν. Ὁ Ὅργανισμὸς Διαχειρίσεως τῆς Δωδεκανησιακῆς Περιουσίας (Ο. Δ. Δ. Π.) διέθεσεν δραχμὰς 50.000 διὰ τὴν σύνταξιν τῆς μελέτης ἐπεκτάσεως τοῦ Λιμενοβραχίονος Μανδρακίου Νισύρου, κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν ἀσφαλῆ ἐπιβίβαση καὶ ἀποβίβαση τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ἀτμοπλοίου τῆς Γραμμῆς καὶ τὴν ἀσφαλῆ παραμονὴν — ἑλλιμενισμόν — καὶ πλεύρισμα τῶν μικρότερων πλοίων. Μέχρι σήμερον τὸ βασικὸν τοῦτον στοιχεῖον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐνάρξεως ἐργασιῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ Λιμένος Νισύρου ἦτοι ἡ σύνταξις τῆς σχετικῆς μελέτης, παρ' ὅλον ὅτι πέρασε διετία ἀπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς σχετικῆς δαπάνης, δὲν ὑφίσταται καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἀπόκτησις παρὰ τοῦ Λιμενικοῦ Συλλόγου Νισύρου τῆς μελέτης ταύτης, δεόντως ἐγχεκριμένης, ἀποτελεῖ τὸν βασικὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου, καὶ γενικῶς παντὸς ἀρμοδίου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Λιμενοβραχίονος. Τελικῶς ἡ μελέτη ἀνετέθη εἰς τὸν μηχανικὸν κ. Κυριάκην, πρῶην ἐπιθεωρητὴν Δημοσίων ἔργων, ὁ ὁποῖος θὰ πρέπει νὰ μεταβῆ ἐπὶ τόπου πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας πρὸς συγκέντρωσιν τῶν σχετικῶν στοιχείων (βυθομέτρησις κλπ.).

Ὁ ἀγροτικὸς δρόμος πρὸς τὸ ἠφαίστειον

Μὲ τὴν χρηματοδότησιν ἐκ τοῦ προγράμματος «Πρόνοια καὶ Ἔργασία» ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ στὴν Νίσυρον ἐνὸς ἀξιολόγου ἀπὸ τουριστικῆς πλευρᾶς ἔργου. Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ἡ κατασκευὴ ἀγροτικοῦ δρόμου ἀπὸ τὸ Μανδράκι πρὸς τὸ ἠφαίστειον. Ὁ ρυθμὸς βεβαίως τῆς ἐκτελέσεως, συμβαδίζων μὲ τὸν ρυθμὸν τῆς Χρηματοδοτήσεως εἶναι βραδύς. Πάντως ἐὰν συνεχισθῇ ἐντὸς τετραετίας,

θὰ δυνηθῆ νὰ ἐνώσῃ τὸ Μανδράκι μὲ τὸ ἠφαίστειον. Ὅλοι δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν σημασίαν διὰ τὸν τουρισμόν, ὅταν τὸ αὐτοκίνητον θὰ δύναται νὰ μεταφέρῃ τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ ἠφαιστείου ἀπὸ τὸ Λιμάνι πρὸς αὐτό, ἐνῶ συγχρόνως θὰ ἔχη προβληθῆ τοῦτο εἰς τοὺς πάντας πρὸς ἐπίσκεψιν, δεδομένου ὅτι τὸ ἠφαίστειον Νισύρου εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἠφαιστεια τοῦ κόσμου. Κατὰ συνέπειαν ἡ σπουδαιότης τοῦ ἔργου θὰ πρέπει νὰ ἐντείνῃ τὰς προσπάθειάς πρὸς τοὺς κρατικοὺς παράγοντας, διὰ τὴν συνέχισιν καὶ ἐπαύξησιν τῆς χρηματοδοτήσεώς του, πρὸς ταχύτεραν ἀποπεράτωσιν. Τὸ ζήτημα τῆς προτεραιότητος ἔργων ὑδρεύσεως ἀντὶ ἔργων ὁδοποιίας, δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ συνδυασθῆ μὲ τὸ παρὸν ἔργον καθ' ὅσον ἡ ἐκτέλεσις του ἀποτελεῖ θέμα κυβερνητικῆς πολιτικῆς εἰς τὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος «Πρόνοια καὶ Ἔργασία» ἢ προσπάθεια δὲ μεταβολῆς θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν νὰ χαθοῦν αἱ πιστώσεις αἱ διατιθέμεναι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ τὴν Νίσυρον, πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο πρόκειται νὰ θεραπεύσῃ ἀξιόλογον ἀνάγκην τοῦ Νησιοῦ.

Ὁ κρημνὸς τῆς Σπηλιανῆς

Κατὰ καιροὺς ἀπεκολλήθησαν ἀπὸ τὸν κρημνὸν τῆς Σπηλιανῆς ὀγκώδεις βράχοι (πωροί). Τὸ φαινόμενον αὐτὸ τῆς κατακρημνίσεως ἀνησύχησεν εὐλόγως καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν καὶ πάντα Νισύριον ὁ ὁποῖος διέβλεψε κίνδυνον διὰ τὸ ἱστορικὸν καὶ τόσο προσφιλὲς δι' ὅλους μοναστήρι. Ἡ ἀποσάθρωσις τῶν πετρωμάτων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀτμοσφαιρας, τῆς βροχῆς, τῆς ἀλμύρας τῆς θάλασσας γίνεται βέβαια μὲ βραδύτατον ρυθμόν. Εἰς τὴν ἀποσάθρωσιν τοῦ βράχου συνέτειναν καὶ οἱ φυτωμένοι σὲ αὐτὸν θάμνοι — οἱ ἀλιαμνιές — μὲ τὴν διεύρυνση τοῦ ριζικοῦ των τμήματος καὶ οἱ ὁποῖοι σχεδὸν ἐκρικόθησαν, ἐξ ὀλοκλήρου καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ δυσμενὴς αὐτὴ ἐπίδρασις ἐξηφανίσθη. Ἡ ἀνησυχία ἐκ τῆς κατακρημνίσεως τῶν βράχων ἐδημιούργησε εἰς τὴν σκέψιν τῶν ἀρμοδίων, θέμα ὑποσηλωσεως τοῦ κρημοῦ, καὶ ἀντιμετώπισεως δαπανηροτάτου, δυσκόλου καὶ ἀμφιβόλου ἀποτελεσματικότητος ἔργου. Εὐ-

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΝΙΣΥΡΟΣ

ΜΑΝΔΡΑΚΙ (Τοῦ ἀναπακοριτοῦ μας).

— Ἀπὸ ἔκδοσιν σὲ ἔκδοσιν τῶν Ν.Χ.).

Θάνατοι: Ἀπεβίωσαν οἱ ἀκόλουθοι συμπολίτες μας. Τὴν 19-2-59 ἡ Καλλιόπη Καμπανή, τὴν 27-2-59 ὁ Ἐμμ. Κρούσκος, τὴν 8-3-59 ἡ Ἄννα Παραμπούτη, τὴν 5-3-59 ἡ Καλλιόπη Χατζηδημητρίου, τὴν 19-5-59 ἡ Μαρία Κολυβά. Τὴν 15-8-59 τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς Σπηλιανῆς συνέβη ὁ τραγικός θάνατος ἐξ ἠλεκτροπληξίας τῆς Ἄννας Ἰωάννου Περούλη 17 ἐτῶν. Τὸ τραγικὸν συμβῆν ἐβύθισε σὲ πένθος τὸ σύνολον τῶν κατοίκων τοῦ Μανδρακίου μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διακοπῇ οὐσιαστικῶς ἡ πανηγυρὶς καὶ νὰ μὴν διεξαχθῇ τὸ ἔθιμον τῆς «κούπας». Μὲ ἀφορμὴ τὸν χαμὸ τῆς νεαρᾶς κόρης ἐξεδηλώθησαν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς Νισυριακῆς κοινωνίας διὰ τῆς πανδήμου συμμετοχῆς εἰς τὴν κηδεῖαν καὶ τὸ πένθος τῆς βαρύτατα πληγείσης οἰκογενείας.

Τὴν 16-8-59 ἀπεβίωσε πλήρης ἐτῶν ἡ σεβαστὴ Ἐλισάβη Περούλη Φραντζῆ τὸ γένος Βαγιατῆ, ἡ ὁποία ἐκπευθεῖ ἐν μέσῳ τῶν τέκνων τῆς καὶ τῶν παρεπιδημούντων πολυπληθῶν ἀνεψιῶν τῆς τῶν οἰκογενειῶν Μούρα καὶ Βαγιατῆ. Τὴν 14-9-59 ἀπεβίωσεν ὁ Δημήτριος Τσιμησίρης.

Γεννήσεις: Τὴν 26-2-59 ἡ Χαρίκλεια Ν. Καραβάκη ἔτεκε ἄρρεν. Ὁμοίως ἄρρεν τέκνον ἔτεκεν: τὴν 23-3-59 ἡ Ἄννα Μ. Μούρα, τὴν 8-5-59 ἡ Καλλιόπη Ν. Πατρίκη, τὴν 16-5-59 ἡ Μαρία Κ. Πατρίκη καὶ τὴν 17-7-59 ἡ Φλώρα Κ. Ὁρσάρη. Τὴν 14-9-59 ἡ Μαρία Μιχαὴλ Κέντρη ἔτεκε ἐπίσης ἀγόρι.

Γάμοι: Γνωστοποιοῦμε τοὺς ἀκολούθους γάμους:

Τὴν 28-6-59 τοῦ Νικήτα Σκανδάλιου μετὰ τῆς δ)δος Εἰρήνης Χιώτη, τὴν 5-7-59 τοῦ Γεωργίου Κλεοπούλου μετὰ τῆς δ)δος Ἀσημῆνης Σακ. Γιαννιοῦ, τὴν 19-7-59 τοῦ Νικήτα Μαστρογιάννη μετὰ τῆς δ)δος Ἀνθούλας Ἰακ. Γεωργάκη, τὴν 26-7-59 τοῦ Σπύρου Περδίκη μετὰ τῆς δ)δος Μαρίας Μισοῦ καὶ τὴν 16-8-59 τοῦ Μιχαὴλ Κέντρη μετὰ τῆς δ)δος Ἐλένης Ν. Κεντομενώλη.

Ἀρραβῶνες: Τὴν 16-8-59 ἠρραβωνίσθησαν ὁ κ. Νικόλαος Κουλιανίδης-Ράλλης μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ κ. Παύλου Κοντοβεροῦ δ)δος Ἄννης Κοντοβεροῦ.

Βαπτίσεις: Τὴν 27-7-59 ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικήτα ἐγένετο ἡ βάπτισις τοῦ τέκνου τοῦ Νικ. Πατρίκη. Εἰς τὸ νεοφώτιστον ἐδόθη τὸ ὄνομα Γνωμαγόρας. Τὴν 23-8-59 ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Μιχαὴλ Κ. Μούρα καὶ τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Κωνσταντίνος. Τὴν 23-8-59 ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Μιχαὴλ Καρακωνσταντῆ καὶ τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Νικόλαος. Τὴν 23-8-59 ἐβαπτί-

σθη τὸ τέκνον τοῦ Νικολάου Καραβάκη καὶ τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ.

Μνημόσυνα: Τὴν 23-8-59 ἐτελέσθη εἰς τὸν ναὸν τῆς Ποταμητίσσης ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Ἄντωνίου Λυβίτση.

Διάφοροι εἰδήσεις

Τὴν 21-5-59 ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἔλαβον χώραν αἱ Γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος. Αἱ ἐπιδείξεις ἐγένοντο εἰς τὴν Πλατεῖαν ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ.

Τὴν 6ην καὶ 7ην Ἰουνίου μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἑορτῶν τῆς ἐνωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου εἰς τὴν μητέρα Πατρίδα ἐγένοντο διάφοροι ἑορταστικὰ ἐκδηλώσεις μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις τῶν μαθητῶν μὲ τὸ ἔργον «Νὰ ζῆ τὸ Μεσολόγγι» καθὼς καὶ κωμωδιᾶς διάφορες. Αἱ εἰσπράξεις διετέθησαν διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἐκδρομῆς. Ἐπίσης ἐγένετο μαθητικὴ παρέλασις εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Γνωμαγόρου, στέφης τοῦ ἥρώου καὶ ὀμιλία τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ν. Μεσημέρη.

Τὴν 15-6-59 ἐφορτώσεν ἐκ τοῦ ὄρυχειοῦ τῆς Νησίδος ΓΥΑΛΙΟΥ τὸ S/S Βσιλεὺς Μίνως 14112 κυβικὰ μέτρα κισσῆρας.

Τὴν 21-6-59 ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Νικήτα πολιοῦχου τῆς Νήσου ἔλαβεν χώρα ἡ καθιερωμένη πανηγυρὶς μὲ τὴν πάνδημον λειτουργίαν εἰς τὸν περικαλλῆ ναὸν καθὼς καὶ τὸ ἔθιμον τῆς «κούπας».

Ἐπίσης τὴν 21-6-59 ἔλαβεν χώρα σχολικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον. Ὁ Δ/ντῆς τοῦ Δημ. Σχολείου κ. Στ. Κουρζῆς ὠμίλησε μὲ θέμα «Συνεργασία Σχολείου καὶ Οἰκογενείας». Ἀπηγγέλθησαν ποιήματα κλπ. καὶ ἀπενεμήθησαν τὰ χρηματικὰ βραβεῖα εἰς τὰς ἀριστευσάσας μαθητρίδας τῆς Εἰς καὶ ΣΤης τάξεως Εἰρήνη Χαρίτου, Αἰκ. Σταυριανοῦ, Ἄννα Βεζύρογλου καὶ Καλλιόπη Κουρζῆ. (Τὸ χρηματικὸν βραβεῖον τῶν 25 δολλαρίων προσφέρει ἀπὸ τοῦ 1946-47 ὁ συμπολίτης μας κ. Ἰακ. Καζαβῆς).

Τὴν 1-8-59 ἐγένετο θεατρικὴ παράστασις ὑπὸ μαθητῶν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀθλητικοῦ Συλλόγου «Ὁ Πολυβώτης» μὲ τὰ ἔργα: «Μία καρδιά ποῦ ἀγαπᾷ» καὶ τὴν κωμωδίαν «Οἱ τρελλοὶ τῆς ἐποχῆς». Μετὰ τὰς θεατρικὰς αὐτὰς παραστάσεις ὁ σύλλογος ἔχει ταμεῖον ἄνω τῶν 1.000 δρχ. Ἐπίσης διὰ τὴν 8ην καὶ 9-8-59 ἐγένοντο θεατρικαὶ παραστάσεις μὲ τὰ ἔργα: «Νὰ ζῆ τὸ Μεσολόγγι» καὶ «Μαύρη παρηγοριά» πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν προσκόπων Νισύρου.

Τὴν 3-8-59 μεταξύ τῶν ποδοσφαιρικῶν ομάδων ΠΟΛΥΒΩΤΗ καὶ ΚΑΡΔΑΜΕΝΗΣ ἐγένετο εἰς Πάλους ποδοσφαιρικός ἀγών,

ό οποίος έληξε με νίκη τής ομάδος ΚΑΡΔΑΜΕΝΗΣ με αποτέλεσμα 2-1. Τόν άγωνα διατήτησαν οί κ. κ. Γεώργιος Ν. Βαγιατής και Γεώργιος Έμμ. Λαμπάδης.

Τήν 14-8-59 και ώραν 10ην π.μ. έλαβε χώραν έν τώ Δημοτικώ Μεγάρω έορτή δια τήν έπίδοσιν τών άπονεμηθέντων ύπό τού Βασιλικού Ίδρυματος βραβείων εις τόν Δήμον Μανδρακίου Νισύρου δια τά εκτελεσθέντα ύπό αυτού έργα κατά τά έτη 1955-57 και εις τόν κ. Δημ. Ζωσιμόπουλον δια τήν εκ δωρεάς του άνέγερσιν τού Δημοτικού Θεάτρου. Έν αυτῇ ώμίλησεν ό κ. έπαρχος Κώ έξάρας τήν φιλοπατρίαν τών Νισυρίων ειπών σύν τοίς άλλοις ότι με «τέτοια παιδιά ή Νίσυρος θα κάνη και λιμάνι».

Τήν 14-8-59 και ώραν 11 μ.μ. έγένητο σύσκεψις εις τήν Λέσχην τού Γνωμαγόρα κληθέντων άπάντων τών παραθεριζόντων Νισυρίων ύπό τού Δ. Συμβουλίου τού Άθλητικού Συλλόγου «Ό Πολυβάτης» και συνεζητήθησαν τα θέματα τά άπασχολούντα τόν Σύλλογον και πρωτίστως ή έξεύρεσις Γηπέδου δια τó όποίον εξέλεγή τριμελής έπιτροπή. Ό Πρόεδρος τού Γνωμαγόρα Άθηνών-Πειραιώς κ. Π. Σακελλαρίδης υπεσχέθη πάσαν ήθικήν και ύλικήν συμπάραστασιν όπως και οι λοιποί παρευρεθέντες.

Όσον άφορᾷ τó γήπεδον ό κ. Πρόεδρος τού Συλλόγου ήλθεν ήδη εις διαπραγματεύσεις μετά τού ένταϋθα έκπροσώπου τής χήρας Τσατσαρώνη δια τó κτήμα αυτῆς Άγιος Ίωάννης. Πάντως ή τιμή, ή όποία ζητείται κυμαίνεται μεταξύ 15-20.000 δρχ. και άναμένουν τελική άπάντησιν.

Τήν 18-8-59 έγένητο λειτουργία εις τόν ναόν τού Άγιου Νικήτα εις τήν όποίαν ώμίλησεν ό Θεολόγος Άνας. Άναστασιάδης ειπών δια τά μαρτύρια τού Άγιου, έξήρε τας προσπάθειας τής Χριστ. Ένώσεως και τών άπανταχού Νισυρίων, οίτινες κατάρθωσαν έντός όλίγου χρονικού διαστήματος τήν άνέγερσιν τού ναού συστήσας όπως ίδρυθῆ και Χριστιανική Ένωσις Άνδρών.

Τήν 19-9-59 ύπό τού μηχανικού κ. Κυριάκη εις τόν όποίον και άνετέθη ή μελέτη τού Λιμενοβραχιόνος Νισύρου και ύπό τού ύπομηχανικού τής Νομαρχίας Δωδεκανήσου κ. Σκούνιγου έγένητο βυθομέτρησις και έλήφθησαν στοιχεία δια τήν σύνταξιν τής μελέτης.

Τήν 19-9-59 έγιναν έκλογαί τού Λιμενικού Συλλόγου. Έξελέγησαν: Πρόεδρος Χαρ. Διακομιχάλης, Άντιπρόεδρος Ίωάννης Κακκαϊός, Γραμματεύς Νικόλαος Χαρίτος, Ταμίας Σταμάτης Κουρζῆς. Μέλη: Μαστρογιάννης Ν. Άπόστολος, Μαστρογιάννης Ί. Άπόστολος, Γεώργιος Κων/τίνου, Ίωάννης Πασαλόκης, Νικόλαος Καραβάκης. Αί έκλογαί έγένηοντο έν μέσω θορύβου και άντεγκλήσεων πρός μεγά-

λην λύπην τών ψυχραιμοτέρων συμπολιτών μας, οί όποίοι μετ' ευχαριστήσεως έβλεπον να σημειούται χαλάρωσις τών νεύρων τών πρωταγωνιστών τών δημοτικών μας πραγμάτων.

Ό Συμπατριώτης μας δημοδιδάσκαλος Ίωάννης Πατούρης λαβών μέρος εις διαγωνισμόν μεταξύ ύπερτριακοσίων συναδέλφων του έπέτυχεν διετούς Πανεπιστημιακής μετεκπαιδύσεως έλθων 21ος μεταξύ 35 έπιτυχόντων. Συγχαίρομεν δια τήν έπιτυχίαν του αυτῆν τόν κ. Πατούρην και τού ευχόμεθα καλήν σταδιοδρομίαν.

Ή κίνησις έπισκεπτών και παραθεριστών

Κατά τó έφετεινόν καλοκαίρι αρκετοί ξενητεμένοι Νισύριοι έπεσκεψθήσαν τήν Νίσυρον μετά τών οικογενειών των. Κατωτέρω παραθέτομεν τα όνόματα τών έπισκεπτών τής Νισύρου ζητούντες εκ τών προτέρων συγγνώμην δια τήν περίπτωσιν πού παρα τήν θέλησιν μας θα μάς διέφευγεν τó όνομα κάποιου.

Άπό τήν Άμερικήν: Ό Παϋλος Καμπανῆς μετά τῆς συζύγου του Μαρίας και τού τέκνου των Ίωάννη, ή κ. Ειρήνη Κ. Πουράκη μετά τών τέκνων της Νικολάου και Ίωάννου, ό κ. και ή κ. Νικολάου Περδίκη μετά τού υιού των Σπύρου Περδίκη, οί κ. κ. Γεώργιος Κλεόπουλος, Παϋλος Γεωργιάκης, Νικήτας Σπανός, Ίωάννης Περούλη Φραντζῆς, Περικλής Χριστοφή Κορωναίος, ή κ. Άννα Μαυρουδῆ τó γένος Κουρούνη, ή κ. Μαρία Καρακωνσταντινου τó γένος Γενά μετά τῆς θυγατρός της Άνθούλας διδασκαλίσεως, ή δις Άννα Νικολάου Ρουσσέτου, ό κ. και ή κ. Δημ. Σακλαρίδη, ό κ. και ή κ. Λαζάρου Κοντοβερού μετά τού υιού των Ντήν, ό κ. και ή κ. Ίακ. Καζαβῆ.

Άπό τας Άθήνας: Ό κ. και ή κ. Μιλτιάδου Καραγιάννη μετά τού υιού των Κώνστα, ό κ. και ή κ. Γεωργίου Σαριγιάννη τó γένος Βαγιατή, ό κ. και ή κ. Έμμ. Κουλάκη μετά τῆς θυγατρός των, ό κ. και ή κ. Γεωργίου Λαμπάδη, ό κ. και ή κ. Δημ. Κέντρη μετά τού υιού των, ό κ. και ή κ. Νικολάου Βογιάτη μετά τών τέκνων των, ό κ. και ή κ. Χρήστου Καρανίκη μετά τῆς θυγατρός των, ό κ. και ή κ. Νικήτα Βαγιατή μετά τών τέκνων των, ή κ. Μαρία Τουλιάτου τó γένος Δημ. Λαμπάδη μετά τών τέκνων της, ό κ. Νικ. Τραμπούλης, ό κ. και ή κ. Δημ. Φιλίππου μετά τών τέκνων των, ό κ. και ή κ. Κ. Μούρα, ό κ. και ή κ. Πανάγου Σακελλαρίδη μετά τών τέκνων των, ή κ. Μιχ. Παπαδοπούλου μετά τῆς (δ)δος Ρένας Παπαδοπούλου, ή δις Πόπη Σάββα Κωνσταντινίδη διδασκάλισσα, ή κ. Καλλιόπη Κ. Κώνστα τó γένος Φωτιάδη μετά τού υιού της, ό κ. και ή κ. Ίωάννου Σακλαρίδη, ό κ. Γεώρ. Σακλαρίδης, ό κ. Νικόλ. Σακλαρίδης, μετά τῆς συζύγου του, και ό κ. Χριστόφορος Σακελλαρίδης.

Ἀπὸ τὴν Ρόδον: Ὁ κ. Ἰωάννης Κ. Χαρίτου μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δημ. Ρουσσέτου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἰωάννη Ρουσσέτου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γεωργ. Κουμέντου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Φρ. Φρένης κ. Μιλτιάδης Λογοθέτης μετὰ τῆς μητρὸς του καὶ τῆς θείας του Εἰρήνης, ὁ κ. Ἡλ. Φουγιάξης, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἰωάννου Μαυρουδῆ μετὰ τῶν τέκνων του.

Ἀπὸ τὴν Κῶ: Ὁ κ. Ἀντώνιος Πληθίδης μετὰ τῶν τέκνων του, ὁ κ. Νικ. Γενᾶς οἰκογενειακῶς κ.ἄ. Τὴν Νίσυρον ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν μεταξὺ ἄλλων ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς πανηγύρεως τῆς Παναγίας Σπηλιανῆς ὁ Βουλευτῆς κ. Νίκος Παρθενιάδης.

ΝΙΚΕΙΑ: (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας)

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Διδακτηρίου

Τὴν 16ην Αὐγούστου ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Διδακτηρίου εἰς τὰ Νικεῖα, τὸ ὅποιον ὡς γνωστὸν ἀνηγέρθη διὰ δωρεᾶς 6.000 δολλαρίων τοῦ ἐν Νέα Ὑόρκη Συλλόγου «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» καὶ δι' ἐπιχορηγήσεως 100.000 δραχμῶν τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου Δωδεκανήσου.

Εἰς τὴν σεμνὴν καὶ ἀπέριτον τελετὴν παρέστησαν ὁ Ἐπαρχος Κῶ κ. Νικηφόρος Τσόντος, ὁ Βουλευτῆς Δωδεκανήσου κ. Νίκος Παρθενιάδης, ὁ Δ/ντῆς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Κώστας Π. Μούρας, Ὁ Εἰρηνοδικὸν Νίσυρον κ. Γεώργιος Μάγκος, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νικεῶν μετὰ τοῦ Κοινοτικῆ Συμβουλίου, ὁ ἐργολάβος Δημ. Ἔργων κ. Χαράλ. Ἐμμανουηλίδης (ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ ἀνάδοχος τοῦ ἔργου) πολλοὶ παρθερισταὶ καὶ κάτοικοι ἐκ τοῦ Δήμου Μανδρακίου καὶ ἐκ τῶν Λουτρῶν καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Νικεῶν.

Ἐν ἀρχῇ ἐτελέσθη ὁ Ἅγιασμός παρὰ τῶν ἱερῶν τῆς Κοινότητος αἰδεσιμωτῶν κ. κ. Π. Μιχαήλ Σακελλαρίδης - Οἰκονόμου καὶ Π. Νικολάου Γερασίου, ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ὁ Δ/ντῆς τοῦ Σχολείου κ. Γαβριήλ Σακελλαρίδης, ἀναφερθεὶς κυρίως εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ Συλλόγου «Ἅγιος Θεολόγος» Ν. Ὑόρκης εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Σχολείου κατὰ τὰ ἔτη τῆς δουλείας καὶ εἰς τὴν ἀνάγεισιν τοῦ νέου Διδακτηρίου, καθὼς καὶ εἰς τὴν συμβολὴν τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Κῶ ἀρμοδίων παραγόντων (Ἐπάρχου καὶ Ἐπιθεωρητοῦ), καθὼς ἐπίσης εἰς τὴν πολύτιμον συμβολὴν τοῦ κ. Κώστα Μούρα ὁ ὁποῖος ἐκ τῆς ὑπευθύνου θέσεώς του εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, συνέβαλε εἰς τὴν ταχεῖαν ρύθμισιν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀνάγεισιν νέου Διδακτηρίου διατυπώσεων. Ἐπίσης ἐμνημόνευσε τοῦ ἔργου τῶν παλαιῶν διδασκάλων τοῦ Σχολείου, οἵτινες ὑπὸ ἀφαντάστως δυσκόλους περιστάσεις διηκόνησαν ἐν αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη τῆς δουλείας, ἀπέτισε δὲ φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἐπὶ

τριακονταετιᾶν διδάξαντα ἐν αὐτῷ, συνταξιούχον ἤδη διδάσκαλον κ. Ἰωάννη Ν. Γιαννάκη.

Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ὁ κ. Ἐπαρχος Κῶ, ἐξάρας τὸ ὑπὲρ τοῦ Σχολείου ἔργον τοῦ Συλλόγου «Ἅγιος Ἰ. Θεολόγος» καὶ γενικῶς τὸ ὑπὲρ τῆς Παιδείας ἐνδιαφέρον τῶν ἀποδήμων Νισυρίων, χάρις εἰς τὰς θυσίας τῶν ὁποίων ἡ Νίσυρος εἶχε κατὰ τὸ διάστημα τῆς δουλείας τὰ Σχολεῖα τῆς λειτουργοῦντα κανονικῶς καὶ ἔχει σήμερον νὰ ἐπιδείξῃ δύο θαυμάσια Διδακτήρια, τοῦ Μανδρακίου καὶ τῶν Νικεῶν, ἐξῆρε δὲ τὴν πατριωτικὴν χειρονομίαν τοῦ ἀειμνήστου Καρβαῖνη ἐξ Ἐμπορείου, ὁ ὁποῖος κατέλιπε μίαν ἀξιόλογον χρηματικὴν περιουσίαν δι' ἐκπαιδευτικούς καὶ διδακτηριακοὺς σκοποὺς εἰς τὴν Κοινότητα Πάλω.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Ἐπάρχου, πλήρης ἐθνικοῦ παλμοῦ, κατενθουσίασε πάντας τοὺς παρευρισκομένους καὶ ἀπέσπασε δικαιολογημένα τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματά των.

Ἡ ὠραία τελετὴ ἔληξε μὲ τὸν Ἐθνικὸν ὕμνον καὶ θερμὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῶν παρευρεθέντων ἐπιστήμων.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἐορτῆς ὁ κ. Μούρας παρεκάλεσε τὸν βουλευτὴν κ. Παρθενιάδην ὅπως παρέμβῃ παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Ρόδου διὰ νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀπαιτούμενην συμπληρωματικὴν πίστωσησιν διὰ τὴν περιφραξίν τοῦ διδακτηρίου καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ βορεινοῦ καὶ δυτικοῦ τμήματος τῆς αὐλῆς, τῆς ὁποίας ἡ κατάστασις ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὴν ζωὴν τῶν μαθητῶν λόγω τῶν ὑψομετρικῶν διαφορῶν. Ὁ παριστάμενος κ. Χαρ. Ἐμμανουηλίδης ὑπελόγησε τὴν δαπάνην εἰς 30.000 δρχ. Ὁ κ. Παρθενιάδης προθυμότητα ὑπεσχέθη ὅτι θὰ φροντίσῃ διὰ τὴν σύντομον χορηγήσιν τῆς πιστώσεως.

Κοινωνικὴ κίνησις Νικεῶν

Ἀφίξεις: Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν.— Τὴν 26ην Ἀπριλίου αἱ κυραὶ Ἄννα Β. Σακελλαρίδου μετὰ τῆς μητρὸς τῆς κ. Καλλιόπης Γ. Κόκκινου καὶ τοῦ μικροῦ υἱοῦ τῆς Ἀριστοτέλους, ἡ κ. Εἰρήνη Ἰ. Ζουβελέκη, ὁ κ. Παναγιώτης Ἰ. Χαρτοφύλης, ὁ κ. Ἡλίας Γ. Μαρίνος καὶ ὁ κ. Θεόφιλος Ν. Στελλάς.

Τὴν 26ην Ἰουνίου αἱ κ.κ. Μαρία Μ. Σκούρτου μετὰ τῶν τέκνων τῆς Νικολάου καὶ Εἰρήνης καὶ Μεταξία Β. Καβούνη μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς Μελοπομένης.

Τὴν 6ην Ἰουλίου οἱ κ.κ. Ἐμμανουήλ Ν. Οἰκονομίδης καὶ Νικόλαος Ε. Χαρτοφύλης.

Τὴν 1ην Αὐγούστου ὁ κ. καὶ κ. Μιχαήλ καὶ Ἄννα Ἠλιάδου, ὁ κ. Ἰωάννης Γ. Κασέλης καὶ ὁ κ. Ἀνδρέας Ν. Σικιῆτας.

Τὴν 12ην Αὐγούστου οἱ κ.κ. Ἰωάννης Ν. Διακοβασίλης καὶ Ἀντώνιος Ν. Ἀνδριώτης καὶ ὁ κ. καὶ κ. Νικόλαος καὶ Ἐλένη Δ. Κόκκινου.

Ἐκ τῆν Ἀθήνα.— Ἐφθασαν καὶ παρέμειναν μαζί μας καθ' ὄλον τὸ θέρος οἱ κ.κ. Ἰωάννης Δ. Καράγιωργης καὶ ἡ σύζυγός του κ. Μαρία.

Ὁ κ. Γεώργιος Θ. Ζαχαριάδης καὶ τὰ τέκνα του, ὁ κ. Νικόλαος Γ. Ἱερονήμονος καὶ τὰ τέκνα του, ὁ κ. Γεώργιος Κοντονικολάου καὶ ἡ σύζυγός του κ. Ἄννα καὶ ἡ θυγάτηρ των δις Εἰρήνη.

Ὁ κ. Νίκος Γ. Κόκκινος, ὁ κ. Γεώργιος Ἐ. Συλβέστρος καὶ ἡ θυγάτηρ του Εἰρήνη, ὁ Θεολόγος κ. Γεώργιος Κ. Ζαχαριάδης, ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Τιμολέων Δ. Κόκκινος, ὁ δικηγόρος ἔφεδρος Ἀρχισμηνίας κ. Ἐμμανουὴλ Δ. Κόκκινος, ἡ κ. Μαρίκα Α. Ρωσσίδου καὶ ὁ υἱός της Ἰωάννης.

Ἐκ τῆν Ρόδου.— Ὁ δικηγόρος κ. Σταῦρος Ν. Σκοῦρτος καὶ ἡ Οἰκογένειά του, αἱ διδασκαλὶς Ἄννα καὶ Χρυσούλα Δ. Λουϊζίδου, ἡ δις Ἄννα Δ. Κόκκινου.

Γάμοι: Σταμάτιος Δ. Καροῦτσος (ἐκ Πυλίου-Κῶ) καὶ Μαρία Μιχ. Καρβούνη τὴν 5ην Ἰουλίου, Μιχαὴλ Γ. Παπακέντρης καὶ Ἐλένη Ν. Κοντομενώλη τὴν 16ην Αὐγούστου καὶ Νικόλαος Ἐμ. Λοῖζος καὶ Σοφία Ἰ. Κασέλλη τὴν 23ην Αὐγούστου.

Βαπτίσεις: Ἐβαπτίσθησαν τὴν 15ην Αὐγούστου τὸ τέκνον τοῦ Μιχ. καὶ Καλλιόπης Κοντομανώλη, ὀνομασθὲν Νικόλαος, ἀνάδοχος ὁ κ. Ἄνδρ. Ν. Τσικῆτας. Τὴν 16ην τὸ τέκνον τοῦ Κωνστ. καὶ Ἄννης Ἀπριλάκη, ὀνομασθὲν Ἰωάννης, ἀνάδοχος ἡ κ. Εἰρήνη Ζουβελέκη, καὶ τὸ τέκνον τοῦ Γ. καὶ Εὐφροσύνης Λοῖζου, ὀνομασθὲν Ἀναστασία, ἀνάδοχοι, κ. Γεώργιος Τ. Σακελλαρίδης καὶ δις Ἀταλάντη Π. Φραντζῆ.

Τὴν 22 Αὐγ. τὸ τέκνον τοῦ Ἀντωνίου καὶ Μαρίκας Ζαχαριάδου, ὀνομασθὲν Εἰρήνη, ἀνάδοχος ἡ δις Εἰρήνη Π. Φραντζῆ, δημοδιδασκάλισσα.

Τὴν 25ην Αὐγούστου τὸ τέκνον τοῦ Φιλίππου καὶ Μαρίας Πλαγκέτη, ὀνομασθὲν Κωνσταντῖνος, ἀνάδοχος ἡ δις Πόπη Γ. Φούγιαξη.

Τὴν 26ην Αὐγούστου τὸ τέκνον τοῦ Ἰωάννου καὶ Μαρίας Σακκαλῆ (ἐκ Μανδρακίου) ὀνομασθὲν Εἰρήνη, ἀνάδοχοι: Μαρία Γαβρ. Σακελλαρίδου, Ἄννα Γ. Βαρκανῆ, Λουλουδιὰ Π. Χαρτοφύλης, Εἰρήνη Π. Μαστρομιχάλη καὶ Ἐμμανουὴλ Ἰ. Ἐμμανουηλίδης.

Θάνατοι: Καλλιόπη Β. Ἀβδελλῆ, τὴν 30ην Ἰουλίου, Νικήτας Μιλτ. Νικητιάδης, πρῶην Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, τὴν 28ην Αὐγούστου.

Ἀναχωρήσεις: Ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην αἱ κ.κ. Ἄννα Β. Σακελλαρίδου καὶ ὁ υἱός της Ἀριστοτέλης καὶ Καλλιόπη Γ. Κόκκινου, Μεταξία καὶ Μελλπομένη Καρβούνη, Εἰρήνη Ἰ. Ζουβελάκη, καὶ οἱ κ.κ. Νικόλαος Ἐμ. Χαρτοφύλης, Ἐμμαν. Ν. Οἰκονομίδης, Ἡλίας Μαρίνος, Παν. Ἰ. Χαρτοφύλης, Μιχαὴλ καὶ Ἄννα Ἡλιάδου, Γεώργ. Κυρ. Παπαντωνίου.

Σχολικά: ἤρχισαν αἱ ἐγγραφαὶ εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον μας. Ἐφέτος θὰ διδάξουν οἱ: κ. Γαβριὴλ Π. Μ. Σακελλαρίδης καὶ δις Εἰρήνη Π. Φραντζῆ. Ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα.

Ἀ' Ἰδρυτικὰ μέλη τοῦ Συλλόγου «Ὀμιλος Ἀρχαιοφίλων Νισύρου»

1) Λάζαρος Κοντοβερός, 2) Κωνσταντῖνος Μούρας, 3) Γεώργιος Γιαλούρης, 4) Σταμάτιος Κουρζῆς, 5) Σταῦρος Κέντρης, 6) Ἐμμανουὴλ Σακελλαρίδης, 7) Γεώργιος Λαμισιάδης, 8) Ἐμμανουὴλ Φραντζῆς, 9) Ἱερεὺς Μιχ. Σκουλλῆς, 10) Νικήτας Κουμέντος, 11) Κωνσταντῖνος Νικολόπουλος, 12) Ἀπόστολος Μαστρογιάννης, 13) Ξενοφῶν Μαυρουδῆς, 14) Θεόδωρος Θεοδωρίδης, 15) Νικόλαος Γενᾶς, 16) Γεώργιος Κλεόσουλος, 17) Ἰωάννης Πατούρης, 18) Σταῦρος Μαστρογιάννης, 19) Μιχαὴλ Μάρτης, 20) Ἰωάννης Πασχαλάκης, 21) Γεώργιος Ἐμμ. Χαρτοφύλης, 22) Δημήτριος Κατσιματίδης, 23) Χαράλαμπος Ἐμμανουηλίδης, 24) Δημήτριος Χατζηνικολάου.

τυχῶς ἡ πραγματικότης εἶναι διάφορος καὶ ὁ κίνδυνος διὰ τὸ μοναστήρι δὲν ὑφίσταται. Ὅπως γνωρίζομεν ὅλοι, τὸ κύριον τμήμα τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐκεῖνο ποῦ πλησιάζει περισσότερο εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρηνοῦ εἶναι κατασκευασμένον σὲ σπήλαιον ἐντὸς τοῦ βράχου καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ βραδεῖα ἀποσάθρωσις αὐτοῦ πρὸς τὸ παρὸν δηλαδὴ εἰς τὴν παροῦσαν γενεάν δὲν πρόκειται νὰ τὸ ἐπηρεάσῃ. Ὁ συμπατριώτης μας Πολιτικὸς Μηχανικὸς κ. Παν. Σακελλαρίδης προέβη εἰς λεπτομερῆ αὐτοψίαν κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγούστον καὶ μᾶς διευτύωσε τὰς ἀνωτέρω ἀπόψεις τὰς ὁποίας ἐκρίναμεν σκόπιμον νὰ φέρωμεν εἰς τὴν δημοσιότητα διὰ τῶν Ν.Χ. πρὸς ἐνημέρωσιν παντὸς Νισυρίου. Ὁ ἐν λόγῳ μηχανικὸς ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον, αἰδεσιμώτατον κ. Μούραν, ὠρισμένας ἐργασίας συντηρήσεως τοῦ ἀκραίου τοίχου αἰτίνες ἐμπίπτουν ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς Μονῆς καὶ κλιμακοῦνται κατ' ἔτος ἰδίᾳ πρὸ τοῦ χειμῶνος (ἀπομάκρυνσις τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς ἐκ τῶν θεμελίων—κατασκευὴ ἐπιστρώσεως μὲ μπετόν εἰς τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀκραίου τοίχου κ.λ.π.).

Αἱ ἐργασίαι συντηρήσεως Ποταμη- τίσεως

Μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν, ἔφθασεν ἡ ἐποχὴ νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ ἐκτέλεισις σοβαρῶν ἔργων συντηρήσεως τοῦ ναοῦ τῆς Ποταμητίσεως. Ὅπως εἶναι γνωστὸν σὲ ὅλους ἡ Ποταμητίσσα, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν Σπηλιανήν, δὲν ἔχει ἰκανοὺς πόρους διὰ νὰ ἀντιμετωπίζῃ ἐργασίας συντηρήσεως σὲ σοβαρὸν βαθμὸν, καὶ ἐπόμενον ἦτο κάποτε νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα τῆς συντηρήσεως. Αἱ ἀπαραίτητοι ἐργασίαι εἶναι κατὰ σειράν αἱ ἀκόλουθοι:

α) Ἀφαίρεσις τῆς ξυλίνης σκεπῆς τοῦ προναοῦ καὶ κατασκευῆς νέας τοιαύτης ἐξ ὀπλισμένου σκυροκονιάματος. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὑπάρχει ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς.

β) Στεγανοποίησις τοῦ δώματος γενικῶς.

γ) Καθαίρεσις καὶ ἀντικατάστασις τῶν ἐφθαρμένων ἐξωτερικῶν ἐπιχρισμάτων.

δ) Καθαίρεσις τῆς ἐφθαρμένης λόγω τῆς ὑγρασίας ἐσωτερικῆς διακοσμῆσεως καὶ ἀντικατάστασις διὰ νέας. Διὰ τὰς τρεῖς

ἐργασίας ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β, γ καὶ δ καλεῖται νὰ συμβάλῃ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Κατὰ σειράν ἐκτελέσεως αἱ ἐργασίαι εἶναι ὅπως ἀναγράφονται ἀνωτέρω. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο πρὸ τοῦ χειμῶνος νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἐργασίαι τῆς πλακῶς ἐπικαλύψεως τοῦ προναοῦ καὶ ἡ μόνωσις γενικῶς τοῦ δώματος δηλαδὴ καὶ τῶν θόλων καὶ τῆς νέας κατασκευῆς μὲ ἐπακόλουθον τὴν προφύλαξιν ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ προσεχοῦς χειμῶνος. Εἴμεθα βέβαιοι πῶς ἡ συμβολὴ τῶν Νισυρίων καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ αἰδεσιμώτατου κ. Μούρα καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, θὰ ὀλοκληρώσῃ τὰς ἐργασίας συντηρήσεως διὰ τὰς ὁποίας ἐπαναλαμβάνομεν ἀπαραίτητον εἶναι νὰ δώσῃ καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυριδῶν.

Ἀποπεράτωσις τοῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικητά

Τὸ ζήτημα τῆς ἀποπεράτωσεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικητά ἐσημείωσε καὶ σημειώνει σταθερὰς προόδους, χάρις εἰς τὸ συνεχὲς ἐνδιαφέρον τοῦ Συλλόγου κυριῶν καὶ δεσποινίδων τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Νισύρου καὶ τὴν εὐλάβειαν τῶν Νισυρίων, εἰς τρόπον ποῦ πραγματικὰ ἀποτελεῖ ἓνα στολίδι τοῦ Νησιοῦ. Ἡ διακόσμησις καὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν εἰκόνων τῶν Ἀγίων ὑπὸ τοῦ συμπατριώτου μας ἀγιογράφου κ. Γεωρ. Σακλαρίδη—Ζωγράφου—ἐπροχώρησε ἀρκετὰ χάρις εἰς τὰ ἀφιερώματα τῶν εὐσεβῶν πατριωτῶν μας, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ προσφορὰ διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς εἰκονογραφῆσεως τοῦ ναοῦ θὰ συνεχισθῇ καὶ θὰ ὀλοκληρωθῇ καὶ ἡ ἐργασία αὐτή. Ἡ κατασκευὴ μονίμου μονώσεως διὰ τὴν προστασίαν ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ τὰ ἔργα περιμανδρώσεως καὶ διαστρώσεως τῆς αὐλῆς μετὰ τῆς κατασκευῆς τῆς ὑδατοδεξαμενῆς, καὶ τοῦ οἰκίσκου διὰ τὴν καλόγριαν, τὰ ὁποῖα κατεσκευάσθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντωνίου Ν. Καφετζιδάκη, παρουσιάζουν μίαν λαμπρὰν εἰκόνα ὀλοκληρωμένου ἔργου. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εἰκονογραφῆσεως τοῦ Ναοῦ ὑπάρχουν βεβαίως καὶ πολλοὶ ἑλλείψεις· ἄς τις ὀνομάσωμεν ἑλλείψεις ἐφοδίων. Αὐταῖ εἶναι: 1)

Ὁ ἐφοδιασμός μὲ ἱερατικά σκευή (εὐαγγελίου —δισκοποτηρίου— στοιχειωδῶν ἱερατικῶν ἀμφίων). 2) Προμήθεια δύο μανουαλίων. 3) Κατασκευή δώδεκα ἢ δεκαπέντε τὸ πολὺ καθισμάτων. Γνωρίζομεν ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ Νισύριοι, ποίος λίγο ποίος πολὺ, συνεισέφεραν διὰ τὴν κατασκευή τοῦ ὠραίου ναοῦ τοῦ πολιοῦχου, τοῦ Ἁγίου μας, καὶ ἀκόμη γνωρίζομεν ὅτι ὅλα τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀποτελοῦν ἐπιέγοντα ἔργα, πλὴν ὁμως εἴμεθα βέβαιοι πῶς ἀνταποκρινόμεθα στὴν ἐπιθυμίαν πολλῶν συμπολιτῶν μας περιγράφοντες τὰς ὑπολοιπομένας ἀνάγκας τοῦ Ναοῦ. Θὰ ἠθέλαμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ τονίσωμεν ὅτι κάθε συμπλήρωμα τοῦ Ναοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα μελέτης, καὶ μελέτης ἀπὸ πρόσωπα δυνάμενα νὰ γνωρίζουν, ὥστε τὸ ὠραῖον αἰσθητικὸν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ζημιωθῆ.

Τὰ ἀφοδευτήρια

Ἡ κατασκευή τῶν ἀποχωρητηρίων, ἐπὶ τέλους φαίνεται πῶς ἀρχίζει. Ἡ ἐργασία ἀνετέθη εἰς τὸν ἐργολάβον τοῦ νησιοῦ κ. Χ. Ἐμμανουηλίδην κατόπιν δημοσίου μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ. Εἰς τὴν εἰδικὴν σύσκεψιν τὴν ὅποιαν ἐκάλεσεν ὁ Δήμαρχος κ. Γ. Γιαλούρης, διευτυπώθη ἡ γενικὴ γνώμη ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐνὸς πολυτελοῦς συγχροτήματος ἀφοδευτηρίων, εἰς τὴν θέσιν παρὰ τὸ Λιμάνι, θὰ ἦτο ὀρθώτερον νὰ γίνουν δύο κτίρια, ἓν εἰς τὸ Λιμάνι καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸ κέντρον τοῦ Οἰκισμοῦ ὅπως στὴν Ἡλικιωμένη, μετὰ τὸ συμπέρασμα τῆς ἐρεύνης διὰ τὴν ἐπάρκειαν νεροῦ στὰ πηγὰδια τῶν κήπων, ἢ παρὰ τὴν θάλασσαν στὸ ὕψος τοῦ ξενοδοχείου τοῦ κ. Χριστοφῆ. Στὴν σύσκεψιν παρευρέθησαν οἱ ἐξ Ἀμερικῆς παρεπιδημοῦντες στὴν Νίσυρο, οἱ ὅποιοι καὶ ἐξέφρασαν τὰς ἀπόψεις τοῦ Χρηματοδότου τοῦ ἔργου τοῦ Συλλόγου ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀμερικῆς. Τελικῶς τὸ θέμα ἀφέθη εἰς τὸν Δήμαρχον κ. Γ. Γιαλούρη, ὡς ἐντολοδόχου τοῦ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀμερικῆς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀποχωρητηρίων, νὰ τὸ χειρισθῆ ὅπως ἠθελε τελικῶς καταλήξει μετὰ συνεννόησιν μὲ τοὺς ἀρμοδίους. Εἰς τὸν Δήμαρχον παρεδόθη ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ κ. Πανάγ. Σακελλαρίδη σχέδιον, τὸ ὅποτον χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν οὐσιαστικόν

καθιστᾶ τὸ ἔργον κατὰ 30% οικονομικώτερον καὶ μὲ σκοπὸν ὅπως καταστῆ δυνατὸν μὲ τὰ ὑπάρχοντα χρήματα καὶ πιθανῶς μὲ συμπλήρωμα μικρὸν ἦτοι μέχρι 15.000 δραχμῶν περίπου ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Δήμου, νὰ κατασκευασθῆ καὶ τὸ τόσον ἀπαραιτήτων δεύτερον κτίριον ἀποχωρητηρίων, πανομοιότυπον πρὸς τὸ τοῦ Λιμανιοῦ, εἰς τὴν θέσιν ἢ ὅποια θὰ εἶναι περισσότερον χρήσιμος διὰ τοὺς κατοίκους.

Τὸ Θεολόγειον Διδακτήριον

Μία ἀκόμη χρυσὴ σελὶς ἐγγράφεται εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων, καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ «Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου» μὲ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου συγχρονημένου ἀπὸ παιδαγωγικῆς καὶ ὑγιεινῆς πλευρᾶς διδακτηρίου τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Νικεαίων.

Ἡ Πολιτεία ἀπονέμουσα τὴν δικαίαν τιμὴν εἰς τὸν Σύλλογον, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν ἄλλων κατέβαλεν ἀνελλιπῶς ἀπὸ τοῦ 1919 μέχρι τοῦ 1937 τοὺς μισθοὺς τῶν Διδασκάλων, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ 1928 διέθεσε ἀρκετὸν ποσὸν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ παλαιοῦ διδακτηρίου καὶ οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἀποδεικνύη ἐμπράκτως τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν τῆς ἰδιαίτερας του Πατρίδος, μετωνόμασε τὸ Σχολεῖον εἰς «Θεολόγειον Δημοτικὸν Σχολεῖον Νικεαίων». Μὲ τὴν σειράν των τὰ Νισυριακὰ Χρονιὰ ἐκφράζουν τὴν μεγάλην χαρὰ των διότι εὐρίσκονται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ συγχαροῦν τὴν Διοίκησιν καὶ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, ἰδιαιτέρως δὲ ἐκείνους ἐξ αὐτῶν οἱ ὅποιοι συνέβαλον ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ὠραίου καὶ ὠφελίμου αὐτοῦ ἔργου καὶ τὴν εὐχὴν ὅπως ὁ Σύλλογος μὲ τὴν ἐνεργὸν ὑποστήριξιν ὄλων ἐν γένει τῶν ἐν Ἀμερικῇ Νικεαίων καὶ τὴν ἀδελφικὴν συμπαράστασιν ὄλων τῶν Νισυρίων, συνεχίσῃ τὴν θριαμβευτικὴν πορείαν του πρὸς ἔργα ὠραῖα, πρὸς ἔργα εὐγενικά, ποὺ ἀνυψῶνουν τὴν ἠθικὴν στάθμην τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεῖον καὶ δικαιολογοῦν, αὐτὰ μονάχα, τὴν σύντομον διαδρομὴν του ἀπὸ τὴν ἀπεραντωσύνην τῆς ζωῆς.

ΜΕΓΑΛΗ ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΔΩΡΕΑ

Υπό Κ. ΜΟΥΡΑ

Ἐνῶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Συλλογικῶν δωρεῶν, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι κατ' ἀναλογίαν ἡ Νίσυρος εὐρίσκεται σὲ πρωτοποριακὴ ἀνὰ τὸ πανελλήμιον θέσει, δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν προσωπικῶν δωρεῶν, αἱ ὁποῖαι ἂν ἐξαιρέση κανεὶς τὶς τελευταῖες δύο σοβαρὲς καὶ ἀξιοπρόσεκτες δωρεές τῶν κ.κ. Δ. Ζώσιμου εἰς τὸ Μανδράκι καὶ τοῦ κ. Τσουκαλᾶ εἰς τὰ Νικεῖα, αἱ ἄλλαι ἀφοροῦν κατὰ κανόνα μικροποσὰ διατιθέμενα κυρίως εἰς τοὺς ναοὺς καὶ τὰ Σχολεῖα.

Ἀποκτᾶ συνεπῶς ἰδιαίτερη σημασία ἡ πραγματικὰ μεγάλη δωρεὰ τοῦ ἐξ Ἐμπορείου ἀειμνήστου Νικολάου Καρβαῖνη, ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πάλων, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἡ γνωστοποίησίς της.

Λυπούμεθα διότι δὲν ἔχομεν στὴ διάθεσί μας πλήρη βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου. Περιοριζόμεθα ὡς ἐκ τούτου νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ ἀειμνήστος ἀπεβίωσεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1957 εἰς προχωρημένην ἡλικίαν εἰς τὴν πόλιν Ἀτλάντα τῆς πολιτείας Γεωργία τῶν Η.Π.Α. ὅπου ἐζήτησε καὶ εἰργάσθη κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς του, ὡς ἐστιάτωρ.

Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν διαθήκην του, θὰ πρέπει νὰ ἡσθάνθη πολὺ τὴν ἔλλειψι μορφώσεως τῆς ὁποίας δὲν ἔτυχεν ὥστε νὰ θελήσῃ νὰ βοηθήσῃ κατὰ τὸν πιὸ γενναϊόδωρο τρόπο τοὺς ἄλλους εἰς τὸ νὰ μορφωθοῦν, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν στὴ ζωὴ περισσότερα ἀπ' αὐτόν. Αἱ πληροφορίες μας τὸν παρουσιάζουν ὡς ἕναν ἐξαιρετικὰ κλειστὸν τύπον, ποῦ δὲν ἤθελε καμμιά ἐπικοινωνία καὶ με τοὺς στενοὺς συγγενεῖς του, ἀκόμη καὶ με ἐκείνους ποῦ κατὰ πολὺ πλουσιώτερόι του, ἤθελαν νὰ τοῦ ἀπαλύουν τὴν μοναξιά τῆς ζωῆς του. Ἀπομονωμένος ἀγνοεῖ πολλὰ γιὰ τὴ Νίσυρο, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν διαθήκην του, ποῦ δημοσιεύομε παρακάτω.

Ἔτσι με μοναδικὸ σύμβουλο τὴν παρόρμησι τῆς ψυχῆς του, ἀφήνει τὰ πάντα του γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ διαθήκη του ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΟΜΗΤΕΙΑ ΦΟΥΛΤΟΥ:

Ἐγὼ ὁ Νικόλαος Γεωργίου Καρβαῖνης τῆς ἐν λόγω πολιτείας καὶ κομητείας ἔχων ὑγιᾶν νοῦν καὶ μνήμην καὶ γνωρίζων τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κάμνω, δηλῶ καὶ δημοσιεύω ὅπως αὕτη εἶναι ἡ τελευταία μου διαθήκη ἀνακαλῶν διὰ τῆς παρούσης ἀπάσας τὰς μέχρι τοῦδε γενομένης διαθήκας ὑπ' ἐμοῦ.

Ἄρθρον I

Ἐπιθυμῶ καὶ ἐντέλλομαι ὅπως ἅπαντα τὰ δικαιοχρέη μου τὰ ὀφειλόμενα κατὰ τὸν θάνατόν μου καταβληθοῦν ὑπὸ τῶν ἐκτελεστῶν μου ἄνευ καθυστερήσεως.

Ἄρθρον II

Ἐπιθυμῶ καὶ ἐντέλλομαι ὅπως τὸ σῶμα μου ταφῆ κατὰ Χριστιανικὸν τρόπον ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς μου.

Ἄρθρον III

Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Πόλιν Ἀτλάντα, κομητεῖαν Φούλτον καὶ Πολιτεία Γεωργία τὸ ποσὸν τῶν δολλαρίων 2.000.000.

Ἄρθρον IV

Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον τὸ ὁποῖον κυβερνᾶται καὶ λειτουργεῖται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν Ἀτλάντα, κομητεία Φούλτου, πολιτεία Γεωργίαν τὸ ποσὸν τῶν δολλαρίων 2.000 ὅπως διατεθῆ διὰ τὴν βοήθειαν ἐπιμελῶν μαθητῶν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἱερατικοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, οἵτινες ἔχουν οικονομικὰς δυσχερεῖας ὡς πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των.

"Αρθρον V

Δίδω και κληροδοτῶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου εἰς Πάλους Νισύρου Δωδεκανήσου Ἑλλάς, τὸ ποσὸν τῶν δολλαρίων 2.000,00.

"Αρθρον VI

"Ὅλο τὸ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας μου ἀκινήτου και κινητῆς οἰασδήποτε φύσεως και ὀπουδήποτε κειμένης και ἅπαντα τὰ κληροδοτήματα δίδω και κληροδοτῶ εἰς τὴν FIRST NATIONAL BANK OF ATLANTA εἰς Γεωργίαν ἐπὶ καταπιστεύματι διὰ τοὺς κατωτέρω σκοπούς: α) Ὁ Θεματοφύλαξ θὰ ἀνεγείρῃ ἰδρύση και ἀναπτύξῃ ἔν σχολεῖον εἰς Πάλους Νισύρου, Δωδεκανήσου, γνωστὸν ὡς «NICLAS GEORGE και IRENE NICLAS KAPBATINHΣ» μὲ τὰς λέξεις «ἀφιερωμένον εἰς τὴν μνήμην τοῦ Νικολάου Γεωργίου Καρβαῖνη και Εἰρήνης Νικολάου ΚΑΡΒΑΤΙΝΗ» γραμμένον εἰς ἔν μέρος τῆς εἰσόδου τοῦ κτιρίου. β) Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ κάτοικοι τῶν Πάλων δὲν ἐπιθυμοῦν ὅπως ἀνεγερθῇ ἔν τοιοῦτον σχολεῖον τότε ἐντέλλεται ὅπως ὁ Θεματοφύλαξ μου καταβάλλῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο εἰς τὸν ἱερέα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου εἰς Πάλους Νισύρου Δωδεκανήσου, εἰς τὸν δήμαρχον τῶν Πάλων Νισύρου και εἰς τὸν Δήμαρχον τοῦ Ἐμπορείου Νισύρου Δωδεκανήσου και ὅπως οἱ τρεῖς οὗτοι ἀποφασίσουν νὰ βοηθήσουν ἐπιμελῆ παιδιὰ καταγόμενα ἀπὸ τὰ 2 ταῦτα χωρία τῆς Νισύρου και κατὰ τὴν κρίσιν τούτων ἢ τῶν ἐκάστοτε αὐτῶν διαδόχων ὅπως συμπληρώσουν τὴν Δημοτικὴν και Μέσην αὐτῶν ἐκπαίδευσιν.

"Αρθρον VII

Γνωρίζω ὅτι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαχειρίσεως τῆς κληρονομίας μου θὰ ἀπαιτηθῇ εἰς διηγήσας οὕτω ζητῶ ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστὰς και Θεματοφύλακά μου ὅπως προσλάβουν τὸν RACHFL BELL ὡς σύμβουλον οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς διαθήκης μου ἀλλὰ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ ταύτην εἰς ἅπαντα τὰ ζητήματα νομικῆς φύσεως.

"Αρθρον VII

Ὅρίζω και ἐγκαθιστῶ τὸν Ἰωάννην Π. Κανῆ και τὸν Πέτρον Κ. Πρῆλον ὡς ἐκτελεστὰς τῆς τελευταίας μου διαθήκης και τοὺς ἐξουσιοδοτῶ ὅπως διαχειρίζονται τὴν περιουσίαν μου ἄνευ οἰασδήποτε ἐγγυησεῶς των εἰς Δικαστήριόν τινα, ἐξουσιοδοτῶ τούτους ὁμοίως ὅπως πωλήσουν οἰονδήποτε μέρος τῆς κληρονομίας μου καθ' ὅσον οὗτοι θὰ κρίνουν κατάλληλον και ἄνευ διαταγῆς δικαστηρίου και νὰ κρατήσουν τὰς προσόδους τῆς ἐκπωλήσεως διὰ τοὺς ἄνωθεν ἀναφερομένους σκοπούς τῆς διαθήκης μου.

Ἐφ' ὃ ἔθεσα τὴν χεῖρα μου και τὴν σφραγίδα μου εἰς τὴν παρούσαν τελευταίαν μου διαθήκην τὴν 6η ἡμέραν τοῦ Δεκεμβρίου 1954.

Ὁ Νικόλαος Γεωργίου Καρβαῖνης ὑπέγραψεν, ἐσφράγισεν και ἐδημοσίευσεν τὴν τελευταίαν του διαθήκην παρουσίᾳ ἡμῶν τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων οἵτινες παρακλήσει του ἐπιβεβαιῶμεν ὡς μάρτυρες κατόπιν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐν λόγῳ διαθέτου παρουσίᾳ ἐκάστου ἐξ ἡμῶν τὴν ὡς ἄνωτέρω ἡμερομηνίαν.

Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, παρ' ὄλον ὅτι εἶναι τὸ ἀρμόδιον ἐκ τοῦ σκοποῦ Ὑπουργεῖον, δὲν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ζητήματος. Προσωπικῶς εἶχα συγκεχυμένες πληροφορίες, μὲ τὴν εὐκαιρία δὲ τῆς φεινῆς μεταβάσεώς μου εἰς τὴν Πατρίδα, ἐξουσιοδοτήθηκα νὰ ἐρευνήσω τὸ θέμα. Ἀπὸ τὴν ἐρευνά μου προέκυψεν ὅτι τὸ πρῶτον γράμμα τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης ἐστάλη εἰς τὴν Κοινότητα Ἐμπορείου τὴν 10ην Μαΐου 1957, διεξήχθη δὲ και ἀλληλογραφία, μέχρις ὥρας ὅμως τίποτε τὸ θετικὸν δὲν προέκυψε και ἡ ὑπόθεσις ἐξακολουθεῖ νὰ λιμνάζῃ διότι οἱ ἐκτελεσταὶ αἰσθανόμενοι βαρεῖα τὴν εὐθύνην των και ἀκατατόπιστοι τελείως ὡς πρὸς τὴν νομοθεσίαν ποῦ ἰσχύει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἀποκρούσουν οἰανδήποτε παρέμβασι και αὐτῆς ἀκόμη τῆς Πρεσβείας μας εἰς τὴν Οὐάσιγκτων και νὰ γράφουν εἰς τὴν Κοινότητα και τὴν Σχολικὴν Ἐφορείαν πράγματα ἀνεδαφικὰ και ἀπαράδεκτα.

Σὲ ἀρμονικὴ συνεργασία μου μὲ τὸν Πρόεδρον και Ἀντιπρόεδρον τῆς Κοινότητος Ἐμπορείου και τὴν Σχολικὴν Ἐφορείαν τοῦ Σχολείου τῶν Πάλων και μὲ τὴν συμπάρασασιν τοῦ ἐκπροσώπου τῆς «Παναγίας τῆς Θερμανῆς» κ. Ροδίτη, τοὺς ὁποίους και εὐχαριστῶ θερμά, ἐμελετήσαμε τὸ ζήτημα και κατελήξαμε σὲ προτάσεις ποῦ ἀναφέρονται στὸ πρακτικὸ ποῦ παρατίθεται.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Ἐν Πάλους Νισύρου, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Κωνσταντίνου Π. Μούρα, συνῆλθον σήμερον τὴν 1ην Αὐγούστου ἐ.ἔ. εἰς τὸ ἐν Πάλους

Κοινοτικὸν Κατάστημα εἰς τελειωτικὴν σύσκεψιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ οἱ κ.κ. Πρόεδρος καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἐμπορείου κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τὰ μέλη τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πάλων, καθ' ἣν ἐν συνεχείᾳ τῶν γενομένων προηγουμένως συσκέψεων καὶ συζητήσεων καθ' ἃς ἐκλήθησαν καὶ ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις των καὶ οἱ δυνάμενοι νὰ ἔχωσι γνώμην κάτοικοι τῶν Πάλων, ἀπεφασίσαν ὅπως προτείνωσι τὰ κάτωθι:

1) Ὅπως τὸ Καρβαίνειον Διδακτήριον ἀνεγερθῆ ἐπὶ τοῦ προκριθέντος παρὰ τῆς ἀρμοδίας κατὰ Νόμον Ἐπιτροπῆς ὡς καταλλήλου γηπέδου, τοῦ ἀνήκοντος νῦν εἰς τὸ Σχολεῖον, ἀφ' οὗ ἐπεκταθῆ τοῦτο διὰ τῶν ὑποδειχθέντων γηπέδων, ὥστε νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ δημιουργία χώρου ἀθλοπαιδιῶν καὶ σχολικοῦ κήπου. 2) Ὅπως ἀνασυνταχθῆ ἡ παρὰ τοῦ Μηχανικοῦ Δημοσίων Ἔργων καταρτισθεῖσα ἀρχιτεκτονικὴ μελέτη, ἐφαρμοζομένου, εἰ δυνατόν, τοῦ τόπου ἡμιῦπαιθρίου Διδακτηρίου μετὰ βορεινοῦ διαδρόμου, 3) Ὅπως προβλεφθῆ ἡ δημιουργία χώρου ἀθλοπαιδιῶν μεθ' ὧλων τῶν σχετικῶν ὀργάνων, σχολικοῦ ὑποδειγματικοῦ κήπου, αἰθούσης Βιβλιοθήκης καὶ ἐποπτικῶν ἐν γένει μέσων διδασκαλίας, μικρᾶς αἰθούσης ἐστιατορίου, συγγραμμικῆς κατοικίας τοῦ διδασκάλου καὶ συγκροτήματος ἀποχωρητηρίων καὶ κατακλιμασθῶν. 4) Ὅπως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἀπαιτουμένου ὕδατος ἀνεγερθῆ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Διδακτηρίου καὶ εἰς μεγαλύτερον τούτου ὑψόμετρον εἰς τὸν προκριθέντα χώρον, τοῦ ὁποῦ ἡ κυριότης θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν Σχολικὴν Ἐφορείαν, μεγάλη ὕδατοδεξαμενὴ πρὸς συλλογὴν τῶν ὀμβρίων ὕδατων καὶ ἡ παροχέτευσις αὐτῶν εἰς τὸ Διδακτήριον. 5) Ὅπως ἐξοπλισθῆ τὸ Σχολεῖον διὰ τῶν ἀπαιτουμένων ἐπίπλων καὶ ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας ἥτοι ὀργάνων Φυσικῆς Πειραματικῆς, Χημείας, Φυσιογνωστικῶν ἐν γένει μαθημάτων (Ἀνθρωπολογίας, Ζωολογίας, Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας), σχολικοῦ κινηματογράφου καὶ ραδιοφώνου, μικρᾶς γεννητήριας παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, μικρᾶς ταινιοθήκης ἐκ φιλμ «στρίπς» καὶ βοηθητικῆς Βιβλιοθήκης. 6) Ὅπως τὸ Ἰπουργεῖον ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Μεγάλου Εὐεργέτου τοῦ Σχολείου Νικολάου Καρβαίνῃ ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐνημερώσῃ αὐτοὺς καὶ διευκολύνῃ τὴν συντομωτέραν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Διαθήκης, ἱκανοποιοῦν οὕτω καὶ τὴν σχετικὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἐκτελεστῶν αὐτῆς.

Εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν καὶ ὑπεγράφη παρὰ τῶν παραστάντων.

Διὰ τὴν Κοινότητα Ἐμπορείου	Ὁ Δ/ντῆς τοῦ Ἰπουργείου	Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία
Ὁ Πρόεδρος	Ὁ Ἀντιπρόεδρος	Παιδείας
Μ. Ἀντάπασης	Π. Φυγετάκης	τοῦ Δημ. Σχολ. Πάλων
	Κωνστ. Μούρας	Π. Φυγετάκης, Ν. Μαῦρος,
		Πρόεδρος, Γραμματεὺς

Τὸ Ἰπουργεῖον υἱοθέτησε τὴν εἰσήγησίν του καὶ ἀπηύθυνεν ἔγγραφον εἰς τοὺς ἐκτελεστάς καὶ τὸν Νομικὸν Σύμβουλον, μὲ τὸ ὁποῖον ἀφοῦ τοὺς κατατοπίζει μὲ κάθε λεπτομέρεια, ζητᾷ νὰ συμφωνήσουν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ πρακτικοῦ καὶ ἐν καιρῷ νὰ στείλουν τὰ χρήματα εἰς τὴν Σχολικὴν Ἐφορείαν γιὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις.

Ἀπὸ τελευταία ἐπιστολῇ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου, προκύπτει ὅτι τὸ κληροδότημα ἀνέρχεται σὲ 50.000 δολάρια, ποσὸ ὑπεραρκετὸ γιὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ Σχολείου, ὥστε νὰ εἶναι ὑποδειγματικὸ. Ἡ ἀξιοποίησί του πλέον θὰ εἶναι ἔργον τοῦ Δασκάλου. Ἀπὸ τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ σχολείου σὲ ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας θὰ εἶναι δυνατό νὰ ἐπωφεληθοῦν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἐμπορείου καὶ τῶν ἄλλων σχολείων τοῦ νησιοῦ.

Ἡ δυσκολία συνεννοήσεως μὲ τοὺς ἐκτελεστάς καὶ ἡ κατ' ἐπανάληψιν διατυπωθεῖσα ἀξίωσις των νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴ Νίσυρον, εἴτε γιὰ νὰ διαπιστώσουν τὰς ἀνάγκας, εἴτε γιὰ νὰ ἐλέγξουν τὴν ἐργασία, ἐδημιούργησε ἀνησυχίας καὶ τὴν ἀντίληψιν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ διατεθῆ ὀλόκληρο τὸ ποσὸ γιὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ διδακτηρίου. Ἡ ἀντίληψις αὕτη περιωρίσθη κάπως στίς ἀποφάσεις πού διαλαμβάνει τὸ πρακτικὸ, πιστεύω ὁμῶς ὅτι τελικὰ θὰ πρέπη ἀκόμη νὰ περιορισθῆ, ὥστε νὰ μὴ γίνουν πράγματα περιττὰ καὶ ἄχρηστα. Ἔτσι θὰ μπορέσῃ νὰ ἐκτελεσθῆ καὶ ὁ δεῦτερος ὅρος τοῦ κληροδοτήματος πού προβλέπει ὑποτροφίας σὲ μαθητὰς τῶν σχολείων Ἐμπορείου καὶ Πάλων. Ἐλπίζω ὅτι ἀποτελεῖ κοινὴ συνειδήσις ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς τῆς μεγάλῃς ὕδατοδεξαμενῆς, χωρητικότητος μέχρι 500 κυβ. μέτρων, μὲ τὴν ὁποία θὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ ἀνάγκαι καὶ τοῦ χωριοῦ, ἰδίως σὲ περίπτωσι ἀνομβρίας πού δυστυχῶς εἶναι συχνὴ τὰ τελευταῖα χρόνια.

Ἡ παροχέτευσις στὸ χωριὸ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δύσκολη. Μὲ κατάλληλη ἐνέργεια εἶναι δυνατό νὰ δώσῃ τὸ Ἰπουργεῖο Δημοσίων Ἔργων τοὺς σωλῆνας πού θὰ χρειασθοῦν. Μὲ προσωπικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων καὶ λίγα χρήματα πού ἡ γνωστὴ φιλοπατρία τῶν Νισυρίων ξέρει νὰ διαθέτῃ, θὰ μπορέσῃ νὰ δώσῃ στὸ πανέμορφο χωριὸ τὸ νερό.

Οί Πάλαι, μὲ τὴν γραφικότητα ποὺ τοὺς διακρίνει, τὴ θαυμάσια παραλία καὶ τὸ γραφικὸ λιμανάκι των, μποροῦν νὰ ἐξελιχθῶν σὲ θέρετρο, ἔστω καὶ περιορισμένου βαθμοῦ καὶ νὰ συγκρατήσουν ἔτσι μερικοὺς ἀπὸ τοὺς λίγους κατοίκους ποὺ ἔμειναν.

Εἶμαι ἐπίσης βέβαιος, ὅτι ἡ «Παναγία ἢ Θερμιανή» θὰ διαθέσει πρόθυμα τὸ μικρὸ ποσὸ ποῦ θὰ χρειασθῇ γιὰ τὴν ἐξαγορὰ μικρῶν τμημάτων χωραφῶν ποὺ συνορεύουν στὴ μεσημβρινὴ πλευρὰ τοῦ σχολικοῦ γηπέδου, ὥστε νὰ ἐπεκταθῇ καὶ νὰ γίνῃ ἄρτιο, ὅπως ἀξιοῦν καὶ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης.

Ἐὰν ὅπως ἐλπίζω οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης συμφωνήσουν μὲ τὰς ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἀπόψεις ποὺ συμφωνοῦν καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς διαθήκης, τότε θὰ προχωρήσῃ τοῦτο στὴ σύνταξι τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τεχνικῆς μελέτης καὶ τὴν δημοπράτησι τοῦ ἔργου. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐδέχθη ὅπως τὸ σχολεῖον μετονομασθῇ εἰς «Καρβαῖνειον Δημοτικὸν Σχολεῖον Πάλων», ἐντοιχισθῶν αἱ σχετικαὶ ἀναμνηστικαὶ πλάκες, ἀναρτηθῶν εἰς τὴν αἴθουσαν αἱ προσωπογραφίαι τοῦ διαθέτου καὶ τῆς συζύγου του καὶ ἀπονέμονται παρὰ τοῦ σχολείου αἱ κεκανονισμένα τιμαὶ εἰς αὐτούς.

Τελειώνοντας θεωρῶ ὑποχρέωσί μου νὰ ἐξάρω γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴ μεγαλειώδη τελευταία πρᾶξι τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Καρβαῖνη, ποὺ παρὰ τὸν κλειστὸ του χαρακτήρα, ἀπέδειξεν ὅτι μέσα στὴν καρδιά του εὐρίσκετο στέρεα καὶ ἀσάλευτα θρονιασμένο τὸ μικρὸ ἀγαπημένο χωριὸ του. Θέλω ἐπίσης νὰ ἐκφράσω τὴν εὐχὴ καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅπως τὸ παράδειγμά του δυναμώσῃ τὸν σπινθῆρα ποὺ ἀναμφισβήτητα ὑπάρχει στὶς εὐγενικὲς καρδιὰς τῶν παιδιῶν τῆς Νισύρου, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τις θεάρεστες καὶ δημιουργικὲς φλόγες τῶν μεγάλων ἔργων τῆς ἀνθρώπινης ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης.

ΤΑ ΚΑΛΕΣΜΑΤΑ

Τραγούδι τῆς παραμονῆς τοῦ γάμου

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗΣ Γ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥ

- Παίξετε τὰ λαλήματα, γιὰ νὰ βγ' ἡ πέρδικά μας,
νὰ κάμη τὰ καλέσματα, σ' οὐλὴ τὴ γενεά μας.
Ξεκίνα, χρυσοπέρδικα, νὰ σοῦ κλουθᾷ τ' ἄσκέρι',
νὰ πᾶ καλέσης, τὸ χωριὸγ κι' οὐλὴν τὴν οἰκουμένη.
- 5 Κάλεσε οὐλα τὰ χωριά, μὲ τὸ Σταυραετό σου,
νὰ ῥτρου νὰ συνοδέψουσι, τὸ γάμο τὸ ἴδικό σου.
Ἐβγάτε «Λαγκαδιώτισσες», μὲ τὰ ρουδόσταμά σας,
νὰ ράνετε τὴμ πέρδικα, ποῦ ῥτε στὴ γειτονιά σας.
Τοῦ «Λαγκαδιοῦ» τὴ γειτονιά, ἀπ' ἄκρη ἕως ἄκρη,
- 10 καλεῖ ἡ Χρυσοπέρδικα, στὸ γάμο της γιὰ νὰ ῥτη.
Καράβι μου τρικούβεργο, μὲ ἀσημένιαμ πλώρη,
κάλεσε οὐλο τὸ χωριό, κι οὐλον τὸ γενολόι.
Καράβι μου τρικούβεργο, ξάπλωσε τὰ πανιά σου,
καὶ κάλεσέ το τὸ χωριό, γιὰ νὰ ῥτη στὴ «χαρά» σου.
- 15 Σταθῆτε μέσ' στόμ «Ποταμό», ἔμπρὸς στὴν ἐκκλησία,
ἡ Παναγία στὴ νύφη μας, νὰ δώκῃ εὐλογία.
Ἐβγάτε «Ποταμιώτισσες», εἰς τὰ πανάθυρά σας,
ἴδητε παρέα διαλεχτή, ποῦ ῥτε στὴ γειτονιά σας.
Καράβι μου τρικούβεργο, σῦρε τὴν ἄγκουρά σου,
- 20 κι ὁ Ἄης Σάββας καρτερεῖ, νὰ δῆ καλέσματά σου.
Κάλεσε μέσ' στό «Τρίστατο» ἄσπρη μου περιστέρα,
γιὰ νὰ σὲ συνοδέψουσι, τὴν αὐριανὴν ἡμέρα.
Ξεκίνα, κάλει τὸ χωριό, ὦσπου νὰ βρῆς τὴν ἄκρη,
ὅπου ἔχει ξένογ καὶ ἴδικό, στὸ γάμο σου γιὰ νὰ ῥτη.
- 25 Στὸν Ἄη Σάββαν ἦρταμε, παρέα διαλεμμένη,
κι ἀφ' τὸ χρουσό μας ἀετό, εἴστε προσκαλεσμένοι.

(*) Ἀναδημοσίευσις ἐκ τοῦ «ΝΙΣΥΡΟΣ» (Ἐκδοσις 5η) τοῦ Δρος Γ. Καζαβῆ.

1. Ἄσκέρι, τό, πλήθος λαοῦ στρατός, (λ. Τουρκ.). Ἐπίσης βλ. «Νισύρου Λαογραφικά», σ. 69.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐπὶ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 25)

ἀρέστο. Ἡ Ἐνεοῖταλικὴ Arresto : κράτησις, σύλληψις. «Ἐκάμαν του ἀρέστο· ἐν τὸν ἐφήκαν νὰ φύ'»: τὸν ἔθεσαν ὑπὸ κράτησιν· δὲν τὸν ἀφήκαν νὰ φύγη.

ἀρίν. Τὸ ἀραιόν. «ἀρίν ἀρίν τὸ φίλημα γιὰ νάχη νοστιμάδα». «ἀρίν τὸ φυτεύεις τὸ κρομμύδι». Πληθυντ. **ἀριά.** Παρατηρεῖται γλωσσικῶς ἡ ἀπώλεια τонуμένου ο τῆς ληγούσης.

ἀρκή. Ἡ ἀρχή. «καλὴ ἀρκή». «Ἀρκήμου τὸ θωρῶ αὐτὸν ἐδὰ τὸ πρᾶμα». «ἀρκήσ (ἀρχήν σου)», «ἀρκήμ μας», κλπ. Ἡ φράσις σημαίνει: πρώτην φοράν.

ἀρκινικογῆς. Ἡ ἀρσενικὴ γῆ. Οὕτω χαρακτηρίζεται χῶμα κοκκινωπὸν, οἷος εἰς τὴν τοποθεσίαν «Ἄϊς Ζαχαριάς», μὴ εὐφορον καὶ ἀποδοτικόν.

Ἀρκειούρης. ὁ Ἡ Ἐβδομάς τῆς Ἀπόκρεω, ὅτε καταλύομεν καὶ κρέας τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευήν. Ἡ λέξις εἶναι Ἀρμενικῆς προελεύσεως: **Ἀρτζιβούρτο.** Οἱ Ἀρμένιοι ὀνομάζουσι Ἀρτζιβούρτσια τὴν νηστείαν τὴν ὅποιαν κάμνουσιν κατὰ τὴν πρὸ τῆς Ἀπόκρεω ἑβδομάδα, ὅτε τρώγουσι, σχεδὸν εἰπεῖν, ψωμί καὶ νερό. Ἐλληνιστὶ τὴν λέξιν ταύτην μεταφράζουσι: **πρόδρομον, προηγῆτορα.** Καὶ φυσικὰ εἶναι πρόδρομος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὅφ' ἦν ἔννοια καὶ ἔχει καὶ παρ' ἡμῶν τὴν θέσιν τῆς. Ὡς πρὸς τὴν προέλευσιν ταῦ ὀνόματος καὶ τοῦ θεσμοῦ ἀρτζιβούρτς ὑπάρχει ἡ διήγησις ὅτι κάποιος Ἀρξένιος Ἐπίσκοπος εἶχεν ἕνα σκυλάκι τὸ ὅποιον, ἐπειδὴ προηγεῖτο πάντοτε αὐτοῦ, τὸ ὠνόμασεν **ἀρτζιβούρτζην,** δηλαδὴ προηγῆτορα. Ἀφοῦ ἐψόφησε τὸ σκυλάκι, ὁ ζώοφιλος Ἐπίσκοπος ὤρισεν ἑπταήμερον νηστείαν «εἰς μνήμην τοῦ ἐπὶ κυνὶ πένθους». (Ἴδε σημειώσεις εἰς Ἀποστολικὰς Διαταγὰς, παρὰ Migne, Ἑλλ. Πατρολογία, τομ. Α' σελ. 657).

ἀρκινέζω. κάμνω ἀρχήν, ἀρχίζω. «Εὐα! ἐρκίνισεμ πάλε»; «εὐα! ἤρχισε πάλιν! Σύνωνυμος τύπος: **ἀρκινεύγω** «ἔμ' ἀρκινέψη αὐτός, ἐν ἔχει τελειωμό».

ἀρκισιμιός. ὁ Ἴον ὁ νεοφανής: «ἀρκισιμιός σῦκο». Ἴον ὁ πρωτάκουστος «ἀρκι-

σιμιόμ πρᾶμαν εἰ (εἶναι) μαθὲς αὐτὸδ δά».

ἀρκιχρονια. ἡ Ἴον Ἡ πρώτη Σεπτεμβρίου κατὰ τὸ Ἑκκλησιαστικὸν Βυζαντινὸν ἡμερολόγιον· Ἴον Ἡ πρώτη Ἰανουαρίου κατὰ τὸ ἐν χρήσει πολιτικὸν ἔτος. Κατὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, κατ' ἔτος παλαιόν, «ἐτρῶν τὰ θρουλιὰ εἰς τὰ Καζαναριά». «Διάφορες παρέαις» ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ «καζανεμοῦ» (νὰ δγάλουν τὴν κουκχουζίνα) ἔκαμναν αὐτὰ τὰ συμπόσια τὰ ἐξοχικά, «μὲ λύραις καὶ βιολιὰ». Ἐκεῖ ἔδιδαν καὶ ἔπαιρναν τὰ θρουλιὰ στὴν σούβλα. Τὸ βράδυ κανέβαιναν ἡ παρέα στὸ χωριὸ «στὸ κέφι» καὶ ἐστήνετο ἀμέσως δημόσιος χορός.

ἀρκοντιὰ. ἡ Ἴον ὁ πλοῦτος. Ἴον τὸ ἄσμα «ἀρκοντιὰν ἔχει ὁ χοῖρος» (λέχα).

ἀρμαθιά. ἡ ἰσωρός, σειρά. Ἐκ τῆς ἀρχαίας ὀρμαθός. «μιά ἀρμαθιά φλουριά». «πολλαῖς ἀρμαθιάς φλουριά πύχει»!

ἀρμαθιά. ἡ καὶ ἀρμαδιά, ἡ ἔκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς λέξεως ὀρμαθός: Ἴον ἀντικείμενα συμπλεγμένα, ὥστε νὰ ἀποτελῶσι σειράν· «Ἐπέταξα πάνω στὸν ἔλιθθαμ μας τρεῖς-τέσσερες ἀρμαθιάς λίθθια». Ἴον φουχτιά, καὶ μάλιστα καὶ τῶν δύο χειρῶν συνηνωμένων. Ἡ φουχτιά μόνον μὲ τὸ κοῖλον τῆς μιᾶς χειρὸς λέγεται **χειρόλοο** ἢ **χερόλοο.**

ἀρμάρι (ν). τό ἔρμαριον. Κατὰ τὴν Νισυριακὴν λαϊκὴν ἀρχιτεκτονικὴν κατασκευάζεται κτιστὸν εἰς τὸν τοῖχον, κλείεται δὲ διὰ μονοφύλλου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ξυλίνης θύρας, χωρὶς κλειδί, ἀλλὰ μὲ ξύλινον κλειστρον, «μανδαλίδι». Ἡ λέξις εἶναι Ἐνεοῖταλικῆς προελεύσεως armaidio = σκευοθήκη.

ἀρμαστός. ὁ θηλ. ἡ ἀρμαστή: ὁ μνηστήρ, ἡ μνηστή. Οἱ Βυζαντινοὶ πρόγονοι ἡμῶν ὠνόμαζον τὸ μνηστεύειν **ἀρμῶζειν** ἢ **ὀρμάζειν,** ἀρμοστὸν δὲ ἢ ὀρμαστὸν τὸν μνηστήρα, καὶ **ἀρμαστήν** ἢ **ὀρμαστήν,** τὴν μνηστήν. (Ἡ ἔννοια ἐκφράζει ὅτι σήμερον ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει λέγομεν τὸ **ταῖρίν του,** τὸ **ταῖριν τῆς.** Ἡ λέξις εἶναι ἀρχαία: **ἀρμοστός,** ὁ μνηστήρ, **ἀρμοστή,** ἡ μνηστή.

ἀρμέω. ἀρμέγω, ἀμέλγω. Ἴον κυριο-

λεκτικῶς: ῥμέω τῆγ κασίκα. Ὕον ἀπομυζῶ κάποιον ἐκμεταλλευτικῶς.

ἀομίζω ἢ ὀμίζω. Εἰς τὴν Νίσυρο, τὰ παλαιότερα χρόνια ἔλα τὰ σπῖτια ἐχρησιμοποιοῦν διὰ ψωμί τὸ κριθάριν· αὐτὸ καὶ ἐσπείρετο. Τὸ σιτάρι ἦτο σπάνιον. Μὲ τὴν ἀνάπτωξιν τῆς συγκοινωνίας εἰσῆχθη καὶ τὸ ξενικὸν ἀλεύρι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλάχιστοι ἐπαιρναν καὶ τὸ ἀνεκάτευαν μὲ τὸ κριθαρένιον ἀλεύρι. Τὸ κριθάρι, πρὶν νὰ τὸ ἀλέσουν ἔπρεπε νὰ τὸ φριξοῦν (ἴδε λέξις)· κατόπιν νὰ τὸ θάλλουν εἰς ἓνα πιθάρι, καὶ μὲ ἓνα νοτιστέλλιν νὰ τὸ κτυποῦν, ἕως οὗτο ἀποβάλλῃ τὰ ἄγανά του (τὰς τριχίδας). Αὐτὸ ἦτο τὸ ἄρμισμα τοῦ κριθαριῦ.

ἀομπουρίζω. νοητικῶς δὲν ὀρθοφρονῶ· δὲν σκέπτομαι καλά· ἀνισορροπῶ. (Πρὸς χιμπίρικὰ σκεπτόμενον): «Ἐπὺ ἀρμπουρίζεις· ἴντα ἴν αὐτὰ πὸυ λέεις». Ἡ λέξις ἐκ τοῦ σαλεύματος τοῦ ἴστου τῶν πλοίων (abbotto): ὡτάν ἀλλμπουρ μεταπίπτω εἰς τὰς σκέψεις μου· ἐπομένως στερεοῦμαι σταθερότητος καὶ ἰσορροπίας διανοητικῆς.

ἀρνεμός· ὁ παῦσις τοῦ μικροῦ παιδιοῦ ἀπὸ τὰ κλάματα· «ἐν ἔχει ἀρνεμός»: δὲν ἐννοεῖ νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ κλαίῃ.

ἀρνεύγω· Ἴον ἐνεργ. κατασιγάζω τὸ παιδί ἀπὸ τοῦ νὰ κλαίῃ. «ῥνεψε το τὸ παιδί»: κάμε του κάτι νὰ παύσῃ τὸ κλάμα. Ὕον παῦω τὸ κλάμα «ἐρνεψεν τὸ παιδί»: ἔπαυσε νὰ κλαίῃ. (Δηλαδῆ τῶ καμε ἀρνάκι).

ἀργατιές· Ὁ Μάιος μῆνας, ὁ Μᾶς κατὰ τὴν Νισυριακὴν φρασεολογίαν, προσδίδει εἰς τὸ νησί μας μίαν πανηγυρικὴν ὄψιν. Εἶναι ὁ μῆνας τοῦ θέρους καὶ ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τοῦ θερισμοῦ γίνονται οἱ ἀργατιές. Ὁ νοικοκύρης (γαιοκτήμων) καὶ ἡ Νοικοκυρὰ ὀρίζουν τὴν ἡμέρα τοῦ θερισμοῦ τῶν χωραφιῶν των καὶ προτκαλοῦν τὰς γυναῖκες καὶ τοὺς ἀνδρες, συγγενεῖς καὶ φίλους κατὰ κανένα, πὸυ θὰ λάβουν μέρος στὴν ἀργατεία. Αἱ γυναῖκες θὰ θερίζουν, ἐνῶ οἱ ἀνδρες λιγώτεροι βέβαια θὰ κουβαλοῦν τὰς ἀγκυλιὰς (μικρὰ ποσότητες ἀπὸ στάχυν) καὶ μὲ τοὺς μυρωμένους σπάρτους πλέκουν τὰς «λύδες» μὲ τὰς ὁποῖας θὰ δέσουν τὰ «δεμάτια» (δέματα πὸυ μπορεῖ νὰ σηκώσῃ ἕνας ἀνθρωπος) καὶ θὰ τὰ μεταφέρουν στὴ θημωνιά. Ἡ κάθε μιά θερίστρια περνάει εἰς τὸν ὄμιον τῆς «τ' ἀνάεμάν τῆς» (τετράγωνον ὕψωμα ἀπὸ μαλλί

συνήθως πὸυ ὑφάνθηκε στὸν ἀργαλειό, πολύχρωμο καὶ φανταχτερό, μὲ δυὸ λωρίδες συνδεοῦσας τὰ τέσσερα ἄκρα του, ὥστε νὰ κρεμάται ἀπὸ τοῦ ὄμου). Ἔχει ἐπίσης μαζὶ τῆς τὸ δρεπάνι τῆς, τὰς «χέρες» καὶ τὸν «σαγιάν» τῆς. Ὁρθρου θαθεὸς ἡ ἀργατεία περνᾷ ἀπὸ τὸ σπῖτι τοῦ Νοικοκυροῦ καὶ παίρνοντας τὰ καλάθια μὲ τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ ξεκινοῦν ἔλοι μαζὶ καὶ πρὶν ἀκόμη βγῆ ὁ ἥλιος ἔχουν ἀρχίσει τὴ δουλειά. Κάθε μιά θὰ δάλλῃ τῆς «χέρες» τῆς, ὕψωμα τὸ ὁποῖον περιδένουν ἐπάνω εἰς τὰς χεῖρας των νὰ μὴν τὰς καίῃ ὁ ἥλιος, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν θάλλουν τὸν «σαγιάν», ἄσπρο δηλαδῆ τσεμπέρι, μὲ τὸ ὁποῖον σχεδὸν καλύπτουν καὶ τὸ πρόσωπον· «μουρῶνουνται». Τὸ δρεπάνι εἰς τὸ χέρι κι ἄγιος ὁ Θεός. Δουλειὰ καὶ δουλειὰ. Δέκα πέντε ὥρες, ἡμέρα τοῦ Μαῖου, ἐργάζονται ὑπὸ τὸν ἀφῆρητον ἐκείνον καύσωνα μὲ τέτοια ζωηρότητα, ὅπου νομίζε κανεὶς, ὅτι, ὁ θερισμὸς στὴν Νίσυρο εἶναι μιά διασκεδάσις. Καὶ εἶναι πράγματι.

Ἡ σκληρὰ αὐτὴ ἐργασία χάνει ἀμέσως τὴν πεζότητά τῆς καὶ τὸ δάναυτον. Ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος συναντῶνται καὶ διασκεδάξουν μαζὶ· οἱ συγγενεῖς φαίνονται καὶ εἰς τὰς ἐργατείας καὶ ὅλοι οἱ φίλοι, μέλλοντα δὲ συνοικέσια προπαρκαυάζονται. Ἡ λαϊκὴ ποίησις ἀφήνει μαργαρίτας ἐπὶ τῆ εὐκαιρία ταύτῃ, διότι, ὡς λέγουν οἱ Νισυριεῖς, «τὸ τραοῦδι νεθαίρει τὴν δουλειά», καὶ «ἐμ ποφαίνεται ἡ μέρα». Δὲν ἀφήνουν τότε ἐμφυχο καὶ ἀψυχον χωρὶς τὸ τραγοῦδι του. Εἶναι τὰ πανηγύρια τῶν χωραφιῶν, τότε καὶ αὐτὰ μιλοῦν, τότε εἰς αὐτὰ ἀφιερώνονται πλεῖστα ὄσχη τραγοῦδια, τὰ ὁποῖα κρῖμα εἶναι ὅτι δὲν συλλέγονται ἀπὸ κανένα, διότι εἶναι πολύτιμα ποιητικὰ λαϊκὰ προῖόντα, ἀξία νὰ ἀναγιγνώσκονται ἀπὸ τοὺς φίλους τῶν γραμμάτων καὶ νὰ ἀποθησαυρίζωνται ὡς ἐκδηλώσεις τῆς λαϊκῆς ψυχῆς. Βεβαίως εἰς τὸ πτωχὸν αὐτὸ ἀρθρίδιον, τὸ ὁποῖον μόνον σκοπὸν ἔχει νὰ ἐξάρῃ τὸ ὠραῖον ἔθιμον τῆς ἀργατείας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δώσωμεν σειρὰν τοιοῦτων δημωδῶν ἀσμάτων. Τοῦτο θὰ ἀνεμνομεν νὰ τὸ κάμη κανεὶς ἄλλος. Καὶ ἔχει ἡ Νίσυρος σήμερον πολλοὺς ἱκανοὺς διὰ μίαν τοιαύτην ἐργασία. Ἐδῶ θὰ παραθέσω μερικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ κρῖνῃ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος τῶν θεριστριῶν καὶ νὰ λάβῃ ἰδέαν τῆς διαχυ-

τικότητος, ἢ ὁποία ἀνακουφίζει ἀπὸ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν μόχθον τῆς. Εἰς κάποιον χωράφι «Περιστεριῶνα» ὀνομαζόμενον, ἀφοῦ ἔτελείωσεν ὁ θερισμὸς καὶ ἐπρόκειτο νὰ πᾶν εἰς ἄλλο χωράφι, ἔρχονται ἑξαφνα τὰ μουσικὰ ὄργανα· «διολιά». Μὲ τ' «ἀναΐματα» στὸν ὦμον οἱ γυναῖκες καὶ τὸ ραβδί στὸ χέρι, ἔτοιμοι πρὸς ἀναχώρησιν, πιάνονται στὸν χορὸ. Λέει τότε μία:

*Τέτοιαμ παρέαν ἔμορφη
ἐν εἶδα στὸν αἰῶνα
νᾶρωμεν νὰ χορεύωμε
μὲς τὸμ Περιστερωῶνα,*

Καὶ ἄλλη ἀπαντᾷ:

*ὦμορφην ἢ παρέα μας
καὶ γειά μας καὶ χαρά μας
νὰ πιάσωμεν εἰς τὸχ χορὸ
μὴ ι' ἀναΐματά μας!*

Καὶ πάλιν:

*Σήμερον ἢ παρέα μας
θέλᾶν ἑξακουσμένη
ὁποῦ βαστοῦμε σιτὸχ χορὸ
μὲ τὸ ραβδί στὸ χέρι·*

Καὶ ἄλλο:

*Καὶ τίνος εἶνεν τ' ἄρμενο
τὸ μαρμαροχτισμένο
συκὲς μὲ τίς ἀμυγδαλιές
τριγύρου φυτεμένο!*

Ἄλλο:

*Κόρες μου τραγουδήσετε
μὲς τὸν Περιστερωῶνα
ποῦν ἢ Καλὴ τοῦ Γιάννη μου
κλειδὶν τοῦ Βαβυλῶνα.*

Εἶναι πλοῦτος δόλοκληρος ἢ ποίησις τῶν ἀργατειῶν, ἐξιδανικεύουσα, ὡς ἤδη εἶπον, τὴν θάναυσον θεριστικὴν ἐργασίαν.

Ἡ «ἀργατεία» εἶναι πλέον ἐν δλη τῇ λαμπρότητί της, ὅταν ἐπιστρέφῃ τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ χωριό. Ἐδῶ πλέον ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νοικοκυραῖοι καὶ ἐργάται, ἔρχονται ὅλοι προηγουμένου τοῦ νοικοκύρη. Τὸ τραγούδιμα δίνει καὶ παίρνει, πρὸ πάντων, ὅταν εἰσέλθουν εἰς τὸ χωριό. Ἡ ἔναρξις τῶν ὠραίων τραγουδιῶν γίνεται μὲ τὸ ἐξῆς εὐχετήριον, λεγόμενον «πεῦκον».

*Ἐμπρὸς μας τὸν ἐβάλαμεν
τὸμ πεῦκο μὲ τὰ κλώνια
ἢ Παναγιὰ ἢ Σπηλιανὴ
ποῦ νὰ τοῦ δίνη χρόνια.*

Καὶ ἀρχίζουν ὑστερον ποικίλα ὄσα ἐγκώμια. Ἴδου καὶ μερικὰ τῆς στιγμῆς αὐτῆς:

*Κόρες μου τραγουδήσετε
Τώρα τὸ βράδν-βράδν
ποῦρκετ' ἀφ' τὸν Καταυρὸν
Ἡλιος καὶ τὸ φεγγάρι.*

Καὶ ἄλλο:

*Κόρες μου τραγουδήσετε
τώρα τὸ βράδν-βράδν
ποῦρκεται ἀπὸ τὸν Καταυρὸ
τὸ γγλέζικογ καράβι!
Καράβιν εἶν' ὁ Καταυρὸς
μὲ τὸν περιστερωῶνα .
κὶ εἶνεγ κ' ἢ καλοκόρη του
τοῦ Ποταμοῦ κολόνα.*

Ὁλη ἡ ἀργατεία πηγαίνει εἰς τὸ σπίτι τοῦ νοικοκύρη ὅπου παρατίθεται τὸ σῦνηθες φαγητὸν εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν: ὁ χόντρος: σιτάρι κομμένο ἢ κριθάρι εἰς τὸν μύλον ὡς πιλάφι. Καὶ ἔτσι τελειώνει ἡ τελετὴ τοῦ θερισμοῦ.

ΑΠ' ΟΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Στὸ τεῦχος αὐτὸ συμπεριλαμβάνεται χρονολογικὰ ὁ Αὐγούστος. Ὁ μῆνας τῆς Παναγιάς γιὰ ὄλους τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὁ μῆνας τῆς Σπηλιανῆς γιὰ τοὺς Νισύριους. Πάντοτε ἡ σκέψη κάθε Νισύριου εἶναι ἐστραμμένη στὸ νησί του. Ἀπόδειξη τὰ πολλὰ κοινωφελῆ ἔργα ποὺ ἔχουν δωρήσει στὸ νησί τους σὰν ἄτομα καὶ σὰν σύλλογοι. Ἰδιαίτερα ὁμῶς τὴν ἐποχὴ τοῦ δεκαπενταύγουστου ὁ νοῦς των φτερουγίζει πρὸς τὰ ἐκεῖ. Γιορτάζει ἡ Παναγιά ἡ Σπηλιανὴ ἡ προστάτις τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἡ θυματοουργὴ ἀκτινοβολία τῆς ἐπεκτείνεται ὄχι μόνο στὰ ἄλλα χωριά τοῦ νησιοῦ μας, ἀλλὰ καὶ στὰ γύρω νησιά, οἱ κάτοικοι τῶν ὁρίων κταρθάνουν στὸ Μανδράκι σὰν ἐννιαμερίτισσες ἡ πανηγυριώτες, γιὰ νὰ προσκυνήσουν καὶ νὰ ζητήσουν βοήθεια ἀπὸ τὴν «ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον». Ἐξτυχισμένοι ὅσοι κατῶρθωσαν νὰ παρευρεθοῦν στὴ χάρη τῆς, νὰ παρακολουθήσουν τοὺς ἀφιερωμένους σ' αὐτὴ παρκλητικὸς κανόνες, τὸ νιάμερο, τὸν ἔσπερινὸ καὶ τὴ λειτουργία τῆς γιορτῆς, νὰ παρακαθήσουν στὸ νηστήσιμο καὶ τὸ πασχάλινὸ τραπέζι τῆς, καὶ νὰ πῶν μέρος στὸ χορὸ τῆς Κούππας. Ὅσους ἔστερήθησαν τὴ χάρη αὐτὴ θέλω νὰ μεταφέρω νοερὰ στὸ ἀγαπημένο μας νησάκι, νὰ πάρουν καὶ αὐτοὶ μέρος στὸ τόσο χαρούμενο πανηγύρι. Ἀνεβαίνομε τὰ 130 σκαλοπάτια καὶ φθάνομε στὸ ὕψος τοῦ μοναστηριοῦ. Ἐκεῖ στὴν ἀκρόπολη τοῦ χωριοῦ μας θὰ σταθοῦμε λίγο νὰ ἀπολαύσομε τὴ μαγευτικὴ θεά ποὺ μᾶς παρέχει τὸ τοπεῖο, καὶ νὰ δεχθοῦμε τὰ χάδια ἀπὸ τὸ δροσερὸ ἀεράκι ποὺ στέλλει ἡ θάλασσα, ποὺ ἀπλώνεται μπροστὰ μας. Σὲ μιὰ τέτοια στιγμὴ νιώθει κανεὶς μέσα του τὸ μεγάλο καὶ βαθὺ ποὺ θέλησε νὰ διατυπώση ὁ Σολωμὸς ὅταν ἔγραφε :

« Μάγεμα ἡ φύσις κι ὄνειρο στὴν ὁμορφιά καὶ χάρη. »

Πλημμυρισμένοι ἀπὸ εὐλάβεια καὶ πίστι θὰ κατεδοῦμε τὰ 30 σκαλοπάτια ποὺ μᾶς ὀδηγοῦν στὸ ἐκκλησάκι, τὴν πκλαυδ ἀχερῶνα ποὺ ἡ ἴδια ἡ Παναγιά κατὰ τὴ παράδοση ἐδιάλεξε νὰ στήση τὸ θρόνο τῆς, θέλοντας ἔτσι νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα ἐμπρακτὸ παράδειγμα γιὰ τὴ ταπεινοφροσύνη. Προσκυνοῦμε τὴν εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης καὶ παρακολουθοῦμε μὲ πρᾶγματικὴ κτανύξη τὴν ἀκολουθία. Τόσος ἐπιβλητικὸς εἶναι ὁ χώρος καὶ τόσο ἐπιδραῖ ἐπάνω μας, πὼς ὁ,τιδὴποτε ἀκούεται ἐκεῖ μέσα, παρμῆνει γιὰ πάντα χαραγμένο στὸ νοῦ καὶ τὴ ψυχὴ μας. Θυμᾶμαι, πολλὰ χρόνια τώρα ὅταν ἕνα βράδυ ποὺ ἐμπαινα στὴν ἐκκλησία ἀκουσα νὰ ψάλλουν :

« Ὁὗ κρύπτω σου τὸν βυθὸν τοῦ ἐλέους, καὶ τὴν βροῦσι τῶν ἀπέριων θανμάτων, καὶ τὴν πηγὴν τὴν ἀέναον. ὄντως, τῆς πρὸς ἐμὲ συμπαιθείας σου, Δέσποινα. Ἄλλ' ἅπασιν ὁμολογῶ, καὶ βοῶ, καὶ κηρύττω καὶ φθέγγομαι. »

ὀπουδὴποτε ἀλλοῦ ἴσως θὰ περνοῦτε ἀπαρτήρητο, ἐκεῖ ὁμῶς ὄχι.

Βρῦση θυμμάτων πρᾶγματικὰ ἡ Θεοτόκος. Ἄλλοτε παρουσιάζεται σὰν ἀδελφὴ νοσοκόμος γιὰ νὰ δώσῃ τὴ πρηγορὰ καὶ τὴν ἐνθάρρυνση σὲ ὄσους ἔχουν ἀνάγκη, ἄλλοτε σὰν ὀδηγήτρια γιὰ νὰ προλάβῃ συμφορὰς καὶ νὰ δώσῃ κατευθύνσεις, καὶ ἄλλοτε σὰν Ὑπέροχος Στρατηγὸς γιὰ νὰ ὀδηγήσῃ σὲ νίκη ἐκείνους ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὸ δίκαιο ἐνάντια στοὺς στρατοὺς τῆς ἀδικίας. Μιὰ ζωὴ ἡ ἕνας ἀνθρωπος δὲ θὰ ἴφτανε, ἂν ἴθελε ἐπιχειρήσει νὰ γράψῃ τὰ θαύματα ποὺ χάρισαν στοὺς πιστοὺς οἱ διάφορες εἰκόνας τῆς Παναγίας, ὅτε θὰ ἴτανε ἀρκετὴ ἡ γῆ ὀλόκληρη γιὰ νὰ χωρέσῃ τὰ βιβλία ποὺ θὰ περιείχαν αὐτὸ τὸ θησαυρὸ.

Μιὰ τέτοια προσπάθεια θὰ μᾶς θύμιζε τὴ φράση τοῦ Εὐαγγελιστῆ «... οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τον κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία».

Καὶ ἀφοῦ ὁ λόγος γιὰ τὰ θαύματα τῆς Παναγίας, θὰ κλείσω τὸ σημερινὸ μου σημείωμα μὲ ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα θαύματα τῆς Σπηλιανῆς.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΤΟΛΗ ΝΙΣΥΡΟΥ*

Τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κῶ κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

(Τῇ ἀξιοτίμῳ Δ/δι Ἑλένη Σ. Σβορώνου, εἰς Βαθὺ Σάμου)

Μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως ἀποκρινόμενος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν ὑμῶν, ὅπως εἶ δυνατόν, παράσχω διὰ τοῦ «Μικρασιατικοῦ Ἡμερολογίου» τοῦτο μὲν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ εἰκόνας τῆς γυναικείας Νισυριακῆς στολῆς, τοῦτο δὲ μνημεῖον αὐτῆς πρὸς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, σπεύδω κατὰ καθήκον καὶ εὐγνωμόνως μάλιστα ὡς Νισύριος, νὰ ἀποστείλω πρὸς ὑμᾶς τὴν εἰκόνα αὐτὴν, τὴν ὅποιαν ἐπάναγκες ἐθεώρησα νὰ συνοδεύσω μὲ ὀλίγα ἐπεξηγηματικὰ αὐτῆς, τουλάχιστον μὲ τὰ ὄνοματά τῶν μερῶν τῆς ἐνδυμασίας καὶ τὰς ἀναγκαιότητας παρατηρήσεις, διότι δὲν ἔχω ἄδυστυχῶς τὰ μέσα ἐνταῦθα καὶ τὸν κατάλληλον χρόνον ὅπως ἀσχοληθῶ περὶ τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς.

Ἀμφότεραι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος, εἶναι στολαὶ γαμήλιοι, ἡ μὲν νυφικὴ, ἡ δὲ παραινυφικὴ, καλοῦνται δὲ «τὰ μεγάλα ἀλλάγια».

«Ἀλλάγια» ἐν Νισύρῳ λέγονται πᾶσαι μὲν ἐν γένει αἱ καινουργεῖς ἐνδυμασίαι, ἰδίως ὅμως ἡ διακόσμησις τῆς οἰκίας τῶν νεονύμφων, ἡ ἄλλως «νυμφοστόλι» καλουμένη, «μεγάλα δὲ ἀλλάγια», ὡς προεῖπον, εἶναι αἱ γαμήλιοι γυναικεῖαι (νύμφης καὶ παραινύμφου) στολαί. Ἡ δὲ συνήθης ἐνδυμασία

* (Ἀναδημοσίευσίς ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 44, Ὀκτώβριος 1935, τεύχους τοῦ Δελτίου τοῦ «Γνωμαγόρα» Ν. Ὑόρκης).

Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἑλένης Σβορώνου «Τὸ Μικρασιατικόν» τοῦ 1912. Διατρίβη τοῦ Ἑμμανουὴλ Ι. Καρπαθίου, τότε ἱεροσπουδαστοῦ.

δὲν διαφέρει καὶ πολὺ τῆς γαμηλίου στολῆς, ὡς θὰ ἴδωμεν. Τὰ ἀποτελοῦντα τὴν νυμφικὴν στολὴν εἶναι:

α) ἡ «σκοῦφια» ἡ ὅποια ἐτίθετο ἀμέσως ἐπὶ τῆς κόμης καὶ ἐκάλυπτε τὸ ἦμισυ τοῦ κρανίου, ὅπως τὸ «κεφαλόδεμα», καὶ εἶχε χρῶμα ἐρυθρὸν.

β) ἡ «σκέπη» ἣτις ἦτο μεταξίνη, χρώματος καὶ αὐτῆ ἐρυθροῦ καὶ ἐτίθετο ἀμέσως ἐπὶ τῆς «σκοῦφιας» ἐξετελεῖτο δὲ ἀρκετὰ πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἐνῶ ἐμπροσθεν διὰ δύο πλοκάμων αὐτῆς διήκε μέχρι τῆς ὀσφύος.

γ) «οἱ καρφίτσες» αἵτινες ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἄκρου ἔπρeron σφαιρίδια, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξηρτῶντο ἐπίχρυσα ἢ ἐπάργυρα ἐν εἰδει κρυσσῶν ἀλεσιδία, ἐχρητίμευον πρὸς συγκράτησιν τῆς σκέπης πρὸς τὴν κόμην.

δ) «οἱ βέργιες» ἦτοι τὰ ἐνώτια.

ε) «τὰ μεγάλα» ἦτοι ὁ λευκὸς ἐξ ἐριούχου ποδῆρης χιτῶν, ἐν εἰδει «πουκαμίσας» τὸν ὅποιον ὕφαινον αἱ ἰδίαί αἱ γυναῖκες καὶ ἐποικίλλον μὲ διάφορα κεντήματα ἀπὸ «τουρκομέταξα» κατὰ τὰς χειρίδας καὶ τὸν «γύρον». Τὰ κεντήματα «πλουμιά» καλούμενα, ἦσαν διαφόρων μὲν χρωμάτων κατὰ τὸν «γύρον» μαύρου δὲ εἰς τὰς χειρίδας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν «πλουτισμένες» ὀλόκληροι κατὰ μήκος καὶ πλάτος, καὶ ἐλέγοντο «πατίλα». Τὰ ἐπιμήκη κάθετα εἰς τὸν γύρον πλουμιά, τὰ ὅποια παρουσιάζονται ὑπερτέμοντα, ἐκαλοῦντο «σκολόπεντρες». Ὁ χιτῶν οὗτος ὀνομάζεται ἐν τῇ

Βρισκόμαστε στὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Ἡγούμενος τῆς Μονῆς, ὁ ἀγαθὸς λευτεῖς Κύριλλος Ρωμάνος. Ὑστερα ἀπὸ τὴ συνθηκολόγησιν τῶν Ἰταλῶν, ἦρθαν οἱ Γερμανοὶ στὴ Νίσυρο, καὶ ἀμέσως ἀνέδηκν στὸ μοναστήρι καὶ εἶπαν στὸν ἡγούμενο, πῶς γιὰ νὰ προστατεύσουν τὴ Μονὴ ἀπὸ τυχὸν ἐπιδρομὰς τῶν Ἀγγλῶν, πρέπει νὰ ἐγκατασταθοῦν ἐκεῖ. Χωρὶς δὲ νὰ περιμένουν τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἡγουμένου, ἄρχισαν νὰ τακτοποιοῦν τὰ ἐπιπλα, ὅπως αὐτοὶ ἐνόμιζαν. Τότε ὁ ἡγούμενος τοὺς ἀπήντησε: «Ἐγὼ κύριοι: δὲν εἶμαι νοικοκύρης ἐδῶ. Εἶμαι φιλοξενούμενος τῆς Κυρίας ποὺ κατοικεῖ στὸ κάτω διαμέρισμα. Πηγαίνετε νὰ τὴν ἰδῆτε». Οἱ Γερμανοὶ κατέβηκαν καὶ βρέθησαν μέσα στὴν ἐκκλησιὰ μπρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης. Τί συνέβη ἐκεῖ κάτω μόνον αὐτοὶ ξέχρουν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι γνωστὸ. Ἀνέβηκαν τρεχάτοι ἀπὸ τὴ σπηλιὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐφυγαν πανικόβλητοι τὴν ἴδια ὥρα ἀπὸ τὸν ἱερὸ βράχο, πηδώντας πέντε πέντε τὰ σκαλιὰ τοῦ Κάστρου, χωρὶς νὰ ξαναγυρίσουν.

Νικητὰς Σακελλαρίδης

νυμφική στολή, «μεγάλα» εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ «μικρά» ὡς ἐκαλεῖτο ὁ χιτῶν τῆς συνήθους ἐνδυμασίας.

στ) «Τὸ σφύωμα» τὸ ὁποῖον ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ἔφερεν ἐπὶ τοῦ στήθους διὰ τὸ νὰ φράττηται τοῦτο, ἐπειδὴ τὰ «μεγάλα» ἦσαν ἀνοικτὰ κατὰ τὸ στήθος, κατεσκευάζοντο δὲ ἐπ' αὐτοῦ «πλουμιὰ» διάφορα ἐκ μετὰξής και ἔφθανε μέχρι τῆς ὀσφύος.

ζ) «Ὁ «παμουχᾶς» τὸν ὁποῖον ἐφόρου ἀμέσως μετὰ τὰ «μεγάλα», ἄνευ χειρίδων, κατεσκευάζετο ἀπὸ «ἄλυκον» χρώματος ἐρυθροῦ και ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τῶν ὤμων διὰ τῶν «καϊνῶν», ἦτο πτυχωτὸς πλήν τοῦ ἐμπροσθίου μέρους και ὄραχύτερος τῶν «μεγάλων».

η) «ἡ ἄλυσιν» ἦτο ζώνη ἄλυσιδωτή, διὰ τῆς ὁποίας περιβάλλουσαι τὴν ὀσφύν συνεκράτου πρὸς τὸ στήθος τὸ «σφύωμα», τὸ δὲ ἕτερον ἄκρον αὐτῆς ἐξηρτᾶτο ἐλευθέρως ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τοῦ «παμουχᾶ».

θ) «οἱ πλουμιστῆς» ἦτοι αἱ περινημίδες, αἵτινες ἔπρεπε νὰ εἶναι πεποικιλμέναι μετὰ διάφορα κεντήματα.

ι) «οἱ κουντουρες» δηλαδὴ τὰ ὑποδήματα, ἐν εἶδη πασουμίων, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐρυθροῦ χρώματος.

Τὰ «μεγάλα ἀλλάγια» ἐλέγοντο και «κόκκινα» ἐκ τοῦ χρώματος τῆς «σκέπης» τῆς σκούφιας, τοῦ παμουχᾶ και τῶν κουντουρῶν.

Ἡ δὲ παρανυμφική στολή ἀποτελεῖτο ἀπὸ τὸν «παμουχᾶν», τὰ «μεγάλα», τὸ «σφύωμα», τὴν «ἄλυσιν», τὴν «σκούφιαν», τῆς «πλουμιστῆς» και τῆς «κουντουρες», μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ παμουχᾶς ἦτο χρώματος λευκοῦ, τὸ πλεῖστον, τὸ δὲ σφύωμα

κεντητὸν οὐχὶ διὰ μετὰξής, ἀλλὰ μετὰ «τουρκομέταξα». Ἰδιαιτέρον ἔχει ἡ παρανυμφος «τὸ λαχουρι» διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν· τὸ λαχουρι ἔφερε κροσσούς εἰς τὸν γύρον, ἐξετείνετο ὀλίγον ὀπισθεν και περιέζωνε σταυροειδῶς τὸν λαιμὸν διὰ τῶν δύο ἄκρων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἐξετείνοντο και αὐτὰ ὀπισθεν.

Ἡ δὲ συνήθης στολή ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὰ «μικρά» ἦτοι τοῦ λευκοῦ ποδήρους χιτῶνος, ὁ ὁποῖος ὁμως δὲν εἶχεν ὀλοκλήρους τὰς χειρίδας κεντημένας, ἀλλὰ μόνον τὸν γύρον αὐτῶν. Μετὰ τὸν «παμουχᾶν» ἐφόρου και τὴν «ζάκαν» ἡ ὁποία ἦτο σάκκος ἀπὸ ἀτλάζιον πρὸ πάντων χρώματος πρασίνου ἢ θυσινίου και ἔφραττε πλήρως τὰς χειρίδας. Ὁ παμουχᾶς καθὼς και οἱ κουντουρες ἠδύναντο νὰ εἶναι διαφόρων χρωμάτων. Ἐν τῇ συνήθει ἐνδυμασίᾳ δὲν ἐφόρου «ἄλυσιν». Ἡ παρανυμφική στολή ἦτο ἡ ἐπίσημος και ἔφερον αὐτὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τῆς «χαρῆς» δηλαδὴ τοὺς γάμους ὅλαι αἱ προσκεκλημέναι γυναῖκες.

Ἐν τῇ κοινῇ ἐνδυμασίᾳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔφερον τὸ σύνθηδες μανδύλι.

Τοιαύτη ἡ γυναικεία ἐν Νισύρῳ στολή ἦτις εὐτυχοῦσα ἐφέτος νὰ καταλάβῃ μίαν σελίδα τοῦ «Μικρασιατικοῦ Ἡμερολογίου», ἀπὸ ταύτης δυστυχῶς εἰς τὸ ἐξῆς μόνον θέλει δεικνύει τὸ σεμνοπρεπὲς αὐτῆς, διότι ἤρχισεν ἡδὴ ἀπὸ ὀλίγων ἐτῶν νὰ ἐνδίδῃ εἰς τοὺς νεωτέρους γυναικείους συρμούς, οἱ ὁποῖοι οὐχὶ μετὰ πολὺν χρόνον θέλουσι δεσπόζει δυστυχῶς και τῆς ἡμετέρας νήσου.

Ἐπὶ τούτοις, δέξασθε παρακαλῶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς μου μεθ' ἧς διατελῶ.

EMMANOYHΛ I. KAPPIAΘIOΣ

Ἱεροσπουδαστῆς

Ἐν Νισύρῳ τῇ 12ῃ Μαΐου 1911.

ΤΟ “ΘΕΟΛΟΓΙΟΝ,,

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΝΙΚΕΙΩΝ - ΝΙΣΥΡΟΥ

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ χωρίου Νικεῖα, ὑψώνεται ἐπιβλητικὸν τὸ νέον Διδακτῆριον τῆς Κοινότητος, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν προμετωπίδα του φέρει τὴν ἐπιγραφὴν « ΘΕΟΛΟΓΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΝΙΚΕΙΩΝ ». Ἡ ἐπωνυμία τοῦ « Θεολογίου », προταθεῖσα παρὰ τῆς Σχολικῆς Ἐφορίας Νικεῖων καὶ ἐγκριθεῖσα παρὰ τῆς Σῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου (Φύλλον Φ. Ε. Κ. ἀριθ. 252/11-7-1959 Τ. 2ον), εἶναι μίᾳ δικαίᾳ ἀναγνώρισις τοῦ ὑπὲρ τοῦ Σχολείου ἔργου τοῦ Συλ-

σιῶν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Διδακτῆριου, Πολύτιμοι συμπαραστάται εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνεγέρσεως ὑπῆρξαν αἱ ἀρμόδιοι Ὑπηρεσίαι τῆς Ἐπαρχίας Κῶ, ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τῆς Περιφερείας Κῶ, ὁ Δ/ντὴς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Κώστας Π. Μούρας, ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία Νικεῖων, τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον, αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Ἐπιτροπαί, τὸ ἐν Νισύρῳ Τμῆμα τοῦ Συλλόγου « Ἁγιος Θεολόγος » καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος οἱ ὅποιοι κα-

Θεολόγιον Δημοτικὸν Σχολεῖον Νικεῖων.

λόγου « Ἁγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος » Ν. Ὑόρκης, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ 1917 ἕως τοῦ 1937 συνετῆρει τὸ Σχολεῖον, πληρῶνων ἐξ ἑλοκλήρου τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκόντων, ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τὴν ἐξ 6.000 δολλαρίων δωρεάν του διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου Διδακτῆριου.

Ἡ ἱστορικὴ ἀπόφασις τῆς ὀλομελείας τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Διδακτῆριου, ἐλήφθη σχεδὸν παμψηφεί τὴν 16ην Ν/βρίου 1956 εἰς γενικὴν Συνεδρίασιν τοῦ Συλλόγου, προεδρευόντος τοῦ κ. Γεωργίου Κ. Κονομανώλη. Ὁ μετέπειτα Πρόεδρος κ. Δημήτριος Ν. Νοταρίδης, θερμὸς θιασώτης τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Δ/ρίου, δὲν παρέλειψε νὰ κάμῃ ὅτι ἦτο δυνατόν διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἔργα-

τὰ κάποιον τρόπον, συνέβαλον εἰς τὴν καλυτέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργασιῶν. Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν 6.000 δολλαρίων, τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖον Δωδεκανήσου, προσέφερε 100.000 δραχμὰς διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, ὡς ἀνάδοχος δὲ τῶν ἔργασιῶν ἀποπερατώσεως ἀνέλαβεν ὁ συμπατριώτης μας ἐργολάβος Δημ. Ἐργων κ. Χαράλαμπος Ἐμμανουηλίδης, ὁ ὁποῖος ἐπέδειξε ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργασιῶν, μετακαλέσας ἐκ Κῶ ἀρίστους τεχνίτας οἰκοδόμους.

Τὸ Διδακτῆριον, κτισθὲν βάσει σχεδίου τῶν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο εὐρυχώρους αἰθούσας διδασκαλίας δια-

στάσεων 8 X 6 Μ., ἐν Γραφεῖον διαστάσεων 3,50 Μ. X 3,35Μ. καὶ μίαν ἀποθήκην τῶν ἰδίων μὲ τὸ Γραφεῖον διαστάσεων.

Ὀλόκληρος σχεδὸν ἡ νοτία πλευρὰ τοῦ κτιρίου καταλαμβάνεται ἀπὸ παράθυρα διαστάσεων 1,85 X 1,75 μ. καὶ 1,85 X 2,50 μ., ἐξασφαλίζεται δὲ οὕτω ἀπλετος φωτισμός.

Ὑπάρχει ἐπίσης πλήρης ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ, ἐπιτρέπων καὶ ἐνδεχομένην λειτουργίαν νυκτερινοῦ σχολείου, ἢ συγκεντρώσεις Γονέων καὶ Κηδεμόνων κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας. Παραπλευρῶς τοῦ Διδακτηρίου, ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος μία μεγάλη ὕδατοδεξαμενὴ, χωρητικότητος 102 Μ3, ἐξασφαλιζομένης οὕτω τῆς ὑδρεύσεως τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ ποτίσματος τῶν φυ-

τῶν ἢ τῶν λαχανικῶν τοῦ Σχολικοῦ Κήπου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ἀρξαμένου σχολικοῦ ἔτους θὰ ὀργανωθῆ παρα τοῦ Σχολικοῦ Συνεταιρισμοῦ τῶν παιδιῶν τοῦ Σχολείου.

Οὕτω, ἓνα θαυμάσιον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως συγχρονισμένον Διδακτήριον, δικαιολογημένον καύχημα τῆς Κοινότητος, ἦλθε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ ἀπὸ τοῦ 1856 λειτουργοῦν παλαιὸν Διδακτήριον, τὸ ὁποῖον ἀνηγέρθη ἐπίσης διὰ Συλλογικῆς δωρεᾶς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ν κειατῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ τότε ὀργανωμένοι εἰς τὴν «Ἀδελφότητα τὰ Εἰσόδια τῆς Παναγίας».

Γαβριὴλ Π. Μ. Σακελλαρίδης

Δ)ντῆς τοῦ Θεολογίου

Δημοτικοῦ Σχολείου Νικειῶν

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ *

Ὑπὸ ΚΑΛΗΣ ΤΣΟΥΠΑΝΑΚΗ

Παρακαλῶ σε, Γεῶργο ¹ μου, πᾶψε νὰ κουβεντιάσω,
κι ἄφησε τὸ βιολάκι σου, γιὰ νὰ σὲ ξεκουράσω.
Καμμιά φορὰ στὸμ «ποταμὸ» δὲν ἄρκεψα τραοῦδι,
τώρα τ' ἄρκεύω σήμερα, γιὰ τ' ὄμορφό μου Ἄτθουλι.
Ἄφου εὐρέθηκα ἐδῶ, στοῦ «Ποταμοῦ» τὸ «πλάι»,
αὐτὰ τὰ λόγια πού θὰ 'πῶ, μοῦ ἤρτασιγ κολαί.
Ἄσκόνιστό μου 'κόνισμα, πού 'χεις μεγάλη χάρι,
σταυρέ μου ἀφ' τὸ Ἄϊβαλί, μὲ τὸ μαργαριτάρι.
Τὸ 'κόνισμα τ' ἀσκόνιστο, εἶν' τὸ καλὸ μ' Ἄτθουλι,
πού κάμν' ὁ Δεσπότης λειτουργιά, καὶ τὴν ἀφκροῦνται οὔλοι.
Ὁ ἥλιος ἐβασίλευγεν, εἰς τὰ γενέθλιά σου,
καὶ ἄφηκεν τὶς κοκκινιές, πάνω στὰ μάουλά σου.
Ὁ ἥλιος ἐβασίλευγεν, τὴν ὥραμ πού 'γεννήθης,
καὶ σοῦ ἴδωκε τὶς ὄμορφιές, καὶ τὴ στολήμ πού 'ντύθης.
Τὸμ Μάην ἐγεννήθηκες, τοῦ Ἄη Κωσταντίνου,
κι' ἐπῆρες ὄψην τῆς μηλιᾶς, καὶ τὴν ἀσπριὰν τοῦ σκρίνου.
Τὸμ Μάην ἐγεννήθηκες, πού 'νοῖουσιν οἱ σκρίνοι,
κι' ἐπῆρες τὴν ἀσπράδαμ των, τὴν μυρωδιὰν ἐκείνη.
Καλὰ 'παν τὰ Θεοτικά, καὶ ἴδωκα σου τὴ χάρι,
νὰ σὲ 'γαποῦν Ἄτθουσα μου, οὔλοι, μικροί, μεγάλοι.
Καλὰ 'παν τὰ Θεοτικά, καὶ ἴδωκα σου τὸν τρόπο.
πού 'σουν φτωχὴ, Ἄτθουσα μου, ν' ἀρέσης τῶν ἀθρώπων.
Μὴ τὸ χολιάσης, κόρη μου. πού σὲ 'παμε φτωχοῦλα,
ἀπὸ τὶς ὄμορφάδες σου, 'μοιάζεις βασιλοπούλα,

* Ἀγαθμοσιεῖς ἐκ τοῦ «ΝΙΣΥΡΟΣ» (ἔκδοσις 5η) τοῦ Δρος Γ. Καζαβῆ. Ποίημα ἐκφωνηθὲν εἰς τὸν γάμον Παναγιώτου Γιαννάκη καὶ Ἀνθούσης Βιολῆ τὸ ἔτος 1903.

1. Γεῶργος, ὁ, ἀείμηστος βιολιστῆς Γεώργιος Ἐμμ. Μακρογιάννης.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΚΑΜΠΑΛΟΥΡΗΣ

(Γιάγκο Έφένδης)

Ὁ Ἰωάννης Μιχαὴλ Καμπαλούρης, ὁ γνωστός περισσότερο μὲ τὸ ὄνομα Γιάγκο Έφένδης, γεννήθηκε στὰ Νικεῖα τὸ 1855, τρίτο παιδί τοῦ Μιχαὴλ Διακομιχάλη καὶ τῆς Ἄννας, τὸ γένος Πρωτόπαπα.

Τὰ πρῶτα του γράμματα τὰ διδάχθηκε στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τῶν Νικειῶν καὶ σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν ἔφυγε γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολι ὅπου μὲ τὴν ὑποστήριξι τῶν μεγαλύτερων ἀδελφῶν του Νικολάου καὶ Ἀνθούσας, ἐφοίτησε στὴν Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ ἀπεφοίτησε ἀριστοῦχος. Κατόπιν ἐσπούδασε νομικὰ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Πόλης καὶ πῆρε τὸ δίπλωμά του μετὰ τιμῶν.

Ὡς νεαρὸς δικηγόρος ὁ Καμπαλούρης, προσελήφθη ὡς Γραμματεὺς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπὶ Γεν. Γραμματέως Ξανθοπούλου, στὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ ἐπίσημος μετονομασία του ἀπὸ Διακομιχάλης εἰς Καμπαλούρη. Ὁ ἀείμνηστος Ξανθόπουλος, ἔκαμε μίαν ἡμέραν τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν νεαρὸν Γραμματέα του ὅτι, τὸ Διακομιχάλης δὲν ταιριάζει ὡς ἐπίθετον, ἀλλὰ μόνον ὡς ἱερατικὸς τίτλος, τὸν ἠρώτησε δὲ μήπως εἶχε κανένα ἄλλο οἰκογενειακὸ προσεπώνυμο, κανένα «παρατσούκλι». Πράγματι, τὸν πατέρα τοῦ νεαροῦ τότε Γιάννη τὸν ἔλεγαν στὰ Νικεῖα «Καμπαλούρη» γιατί ἐφώναζε «σὰν καμπάνα» στὰς συνεδριάσεις τῆς Κοινοτήτος. Ἔτσι ὁ Ξανθόπουλος, ἔπεισε τὸν μέχρι τοῦδε Διακομιχάλην νὰ δεχθῆ τὸ Καμπαλούρης ὡς ἐπίσημόν του ἐπώνυμον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τότε παραμένει ὡς οἰκογενειακὸν ἐπώνυμον τῶν Διακομιχάληδων.

Μετὰ τὴν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ὑπηρεσίαν του, ὁ Καμπαλούρης ἤνοιξε ἰδικὸν του Δικηγορικὸν Γραφεῖον στὴν Κων)πολι, ἐξασκῶν εὐδοκίμως τὸ ἐπάγγελμά του. Μία κληρονομικὴ ὑπόθεσις τοῦ ὁμογενοῦς Παντζίδη τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ἐπιτυχῶς ὁ Καμπαλούρης, συνέβαλε εἰς τὸ νὰ γνωρισθῆ εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν τῆς Κων)πόλεως στὴν ὁποίαν ἀνῆκε ὁ Παντζίδης. Μία Πριγκίπισσα, ἀδελφὴ τοῦ Σουλτάνου, Χαμίτ, ἀνέθεσεν ἐπίσης εἰς τὸν Καμπαλούρη μίαν ἰδικὴν τῆς κληρονομικῆν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν μετὰ πολλοὺς καὶ δυσκόλους

ἀγῶνας ἐκέρδισε. Μετὰ τὴν νέαν του αὐτὴν ἐπιτυχίαν ὁ Καμπαλούρης ἐγνωρίσθη μὲ τὸ Ἀνακτορικὸν περιβάλλον, τοῦ ἀπενεμήθη δὲ διὰ Διατάγματος ὁ βαθμὸς τοῦ Μουτεμπίζ καὶ ὁ τίτλος τοῦ Έφένδη, τὸν ὁποῖον ἔφερον ἔκτοτε ὡς Γιάγκο Έφένδης, ἔφερε δὲ ἰδιαιτέραν στολὴν μὲ τὰ διάσημα τοῦ βαθμοῦ του καὶ ξίφος.

Ἐξηκολούθει δὲ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος μὲ ὀλοὲν αὐξουσαν ἐπιτυχίαν, ἔχων πελάτας του μέλη τῆς καλῆς κοινωνικῆς τάξεως τῆς Πόλης, Ἑλλήνας καὶ Τούρκους.

Κατὰ τὸ 1908 ὅταν οἱ Νεότουρκοι προεκήρυξαν βουλευτικὰς ἐκλογάς, ὁ Καμπαλούρης ἐξετέθη ὡς ὑποψήφιος Βουλευτῆς Δωδεκανήσου, εἰς τὴν Νίσυρον δὲ ὑπεστηρίχθη μετὰ φανατισμοῦ ὑπὸ τῶν Νισυρίων.

Τελικῶς ὅμως δὲν ἐξελέγη βουλευτῆς ὁ Καμπαλούρης. Κατὰ τὴν ἰδίαν περίπτου ἐποχῆν, ὅτε μετέβη μία Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Κων)πολιν ἐκ τῶν διακεκριμένων Δωδεκανησιῶν Δρ. Μιχαὴλ Καλαβροῦ καὶ Μιχαὴλ Χαβιαρᾶ διὰ ζητήματα τῶν προνομίων, ὁ Καμπαλούρης συνειργάσθη μαζί των καὶ συνετέλεσε εἰς τὴν κατὰ κάποιον τρόπο ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος. Γενικῶς, ὄχι μόνον διὰ τὰ τοπικὰ Νισυριακὰ ἢ Δωδεκανησιακὰ ζητήματα ἐνδιεφέρετο ὁ Καμπαλούρης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ γενικώτερα ζητήματα τῆς Ὁμογενείας προσέφερε πάντοτε τὴν πολύτιμον βοήθειάν του καὶ συνετέλει εἰς τὴν εὐτυχῆ λύσιν των.

Ὁ Γιάγκο Έφένδης Καμπαλούρης, ἐνυμφεύθη τὴν ἀείμνηστον Εὐδοξίαν Ἐμμανουηλίδου—Οἰκόνόμου ἐκ Νικειῶν ἐπίσης καταγομένην, δὲν ἀπέκτησαν ὅμως τέκνα.

Ὁ Γιάγκο Έφένδης Καμπαλούρης, δὲν παρέλειψε νὰ εὐεργετήσῃ τὸ χωριὸ του, ἐπισκευάζων διὰ δωρεᾶς του τὸ παλαιὸν Διδακτήριον τῶν Νικειῶν, τὸ ὁποῖον ἐνῶ ἦτο ἐτοιμόρροπον, τὸ ἀνεκαίνισε ριζικῶς, ἀντικαταστήσας τὴν στέγην του μὲ κεραμίδια καθὼς καὶ τὸ πάτωμά του.

Τὸ 1923 ἐπεσεκέφθη διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν Νίσυρον καὶ προαισθανόμενος ὅτι δὲν ἐπανεβλέπε πλέον τὴν ἀγαπητὴν Του Γενέτειραν, ἀπεχαιρέτησεν ὅλους εὐχόμε-

νός ταχεῖαν τὴν Ἐθνικὴν μας ἀποκατάστασιν, τὸ μέγα ὄνειρον τῆς ζωῆς τοῦ ἀειμνήστου Γιάγκο Ἐφένδη Καμπαλούρη!

Ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, τοῦ ἀνθρώπου ποῦ τόσο ἐτίμησε τὸ Νισυριακὸν ὄνομα, ἐπῆλθε κατὰ τὸ ἔτος 1924 εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς ἡλικίαν 69 ἐτῶν.

Θὰ παραμένῃ δὲ ζωντανὸν παράδειγμα

φιλομαθείας καὶ δραστηριότητος, ἀλλὰ καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Νίσυρον δι' ὅλας τὰς ἐπερχομένας Γενεάς, ὁ ἀειμνήστος Ἰωάννης Μ. Καμπαλούρης, ὁ Γιάγκο Ἐφένδης, ὁ δικηγόρος τῆς Ὁμογενείας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς μίαν παραχώδην ἐποχὴν τῆς Ἱστορίας τῆς.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΙΕΡΟΜΝΗΜΩΝ
Νικεῖα Νισύρου Σεπτέμβριος 1959

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

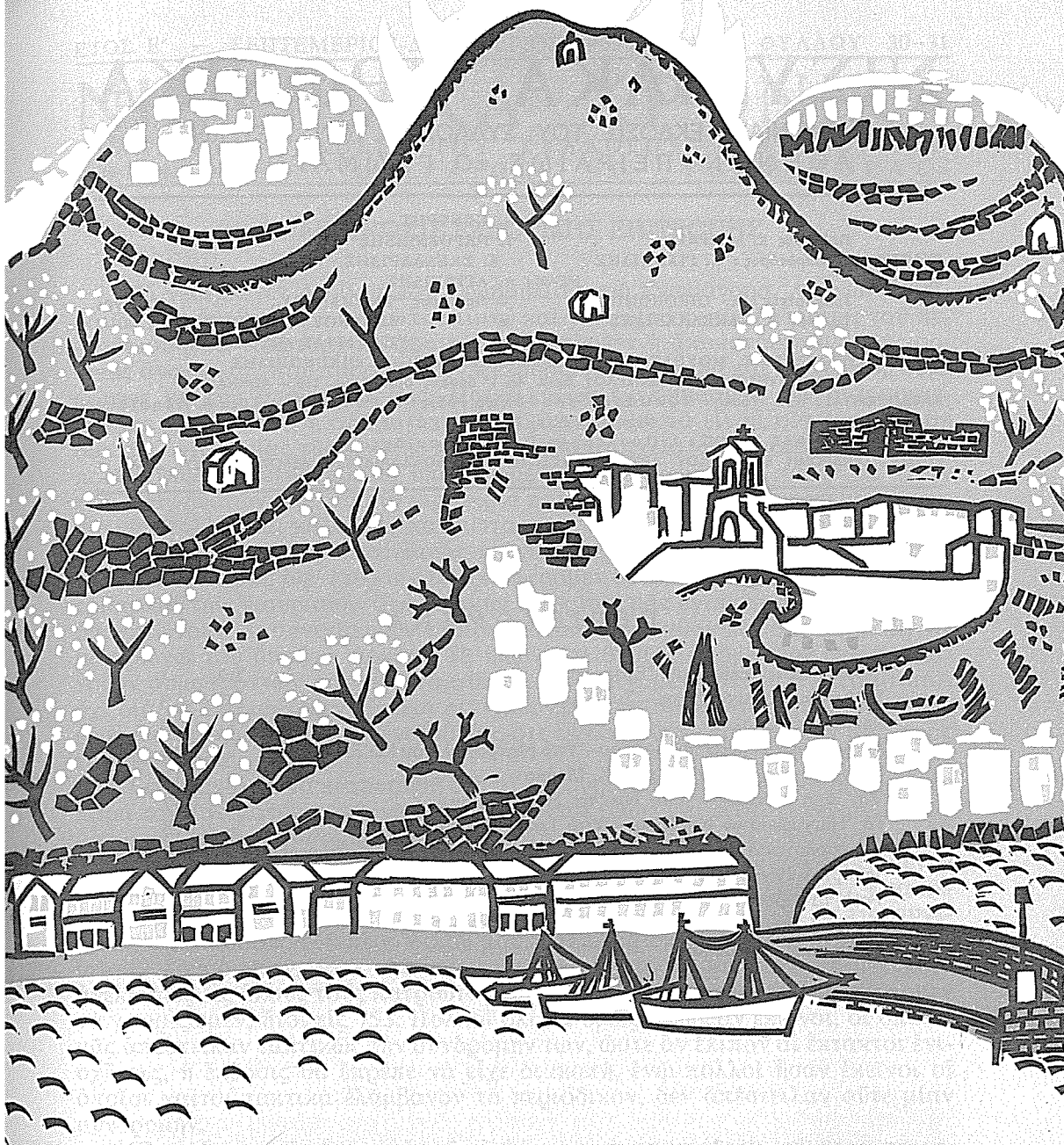
ΝΙΚΗΤΑΣ ΜΙΛΤ. ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ

Στις 28 τοῦ Αὐγούστου, ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια του ἕνας ἐξαιρετικὸς ἄνθρωπος: ὁ Νικήτας Μιλτιάδου Νικητιάδης, ὁ ἐπὶ 13 ἔτη Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νικεϊῶν, ἀξιόλογος παράγων τῆς Κοινοτικῆς, Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Σχολικῆς δραστηριότητος, ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἐτίμησε κάθε ἀξίωμα ποῦ τοῦ ἐνεπιστεύετο ἡ Κοινότης, ὁ τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ ὅλους, ὁ ἀλησμόνητός μας Νικήτας. Ὀλόκληρο τὸ Χωριό, συνώδευσε μὲ θρήνους τὴν ἐκφορὰ τῆς Σοροῦ Του, παρηκολούθησαν δὲ καὶ ὅλες οἱ Ἀρχές τοῦ νησιοῦ μας: Ὁ Δήμαρχος κ. Γιαλούρης, ὁ πρῶην Δήμαρχος κ. Χριστοφόρου, ὁ Ἄστυν. Σταθμάρχης κ. Ἐλευθερίου, ὁ Εἰρηνοδικῶν κ. Γ. Μάγκος καὶ πολλοὶ ἄλλοι φίλοι τοῦ ἐκλιπόντος. Ἡ Κοινότης Νικεϊῶν, ὁ Δήμος Μανδρακίου, τὸ Σχολεῖον Νικεϊῶν καὶ τὸ Τμήμα τοῦ Συλλόγου «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» κατέθεσαν στεφάνους ἐπὶ τῆς Σοροῦ τοῦ ἀειμνήστου Νικήτα. Ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ὥραν κηδεῖα τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Γεωργίου Ι. Κοριτσίδη εἰς Πάλους, ἠμπόδισε τοὺς ἀγαπητούς μας Ἐμπορειάτες καὶ Παλιῶτες νὰ τιμήσωσι τὴν ἐκφορὰν καὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου Νικήτα μας.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ποῦ σκεπάζει τὸν ἀγαπητόν μας Νικήτα, τοῦ ὁποῦ ἡ μνήμη θὰ παραμένῃ αἰωνία καὶ ἀγαπητὴ εἰς ὅλους μας.

Γαβριήλ Σακελλαρίδης

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΤΟΣ 5ον ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1959 ΤΕΥΧΗ 30-31
ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ *Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίς: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΑΓΙΝΝΙΔΗΣ
*Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,, *Αθηνῶν
» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΟΥ,, »
» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,, »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ—ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ—Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 46, Γ' ὄροφος ἀριθ. Γραφ. 110—ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰάκωβος Καραβάκης. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῶς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακλαρίδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60—ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3—ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

*Ανακοίνωσις *Εκδοτικῆς *Επιτροπῆς	Σελ. 1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλογικὰ Νέα	» 3
Κρίσεις καὶ Σχόλια	» 10
Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Νισύρου—Ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ' Ἐμμανουήλ	» 13
Νισυρίων Συγγραφαὶ—Ὑπὸ Κ. Μούρα	» 15
*Ἀπ' ὄ,τι θυμᾶμαι—Ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	» 17
Τὸ Ἡμιγυμνάσιον Νισύρου—Ὑπὸ Γεωρ. Κουμέντου	» 18
*Ἀρχαιολογικαὶ ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Νίσυρον—Ὑπὸ Λαζ. Κοντοβερού	» 19
*Ἱστορικὰ ἔγγραφα Νισύρου—*Ἐπιμέλεια Κ. Σακελλαρίδη	» 23
*Ἀπὸ τὰ Χρονικὰ μας—τοῦ ἀειμνήστου Δ. Γ. Μπαλαλά	» 28
Νισύρου *Ἐπιγραφαὶ—Ὑπὸ Λαζάρου Κοντοβερού	» 30
Νισυριακοὶ *Ἀντίλαλοι	

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ Τῶ ΝΟΜῶ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Κουλούβαρδης—Σάρδεων 39

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τὸ νεοεκλεγέν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν—Πειραιῶς μᾶς ἀνέθεσε καὶ πάλιν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ μας. Πρωταρχικὴ φροντίς μας ὑπῆρξεν ἡ ἀποκατάστασις τῆς χρονικῆς ἀνωμαλίας ποὺ παρουσίασεν ἡ ἐκδοσίς μας, ἡ ὁποία καὶ ἐπετεύχθη, συμφώνως μὲ τὴν ὑπόσχεσίν μας. Παραλλήλως ἐμελετήσαμεν τὴν διαμορφωθείσαν κατάστασιν, ἡ ὁποία, ἀτυχῶς, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι, οἷα ἐνεφανίσθη διὰ τῆς λογοδοσίας τῆς πρώτης περιόδου. Τὰ στοιχεῖα καὶ συμπεράσματα ποῦ προέκυψαν ἐξ αὐτῆς, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ φέρωμεν καὶ πάλιν ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγνωστῶν μας. Τὰ συγχαρητήρια ποῦ εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς ἀπευθύνουν πολλοὶ καὶ καλοὶ συμπατριῶται μας, ἀλλὰ καὶ εὐγενικοὶ ξένοι μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἐξέχοντες ἐπιστήμονες καὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ βαθεῖα πίστις μας ἀφ' ἑτέρου ὅτι προσφέρομεν θετικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὴν Νισυριακὴν Συλλογικὴν ἱστορίαν, μᾶς ἐνισχύουν ἀλλὰ καὶ μᾶς ὑποχρεώνουν νὰ συνεχίσωμεν τὸ πραγματικὰ ἐπίμοχθον καὶ δύσκολον ἔργον μας, λόγῳ τοῦ ὁποίου, ἀρκετοὶ ἐξ ἡμῶν καὶ θυσίας ἀκόμη τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων μας ὑφιστάμεθα. Ἐπισημαίνομεν μίαν πραγματικότητά, ὅχι διὰ νὰ ἐπιδιδῶμεν εὐσημα δι' ἡμᾶς καὶ τοὺς συνεργάτας μας. Ἀρκετὸν εὐσημον δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ συναίσθησις ὅτι ἐκπληροῦμεν τὸ καθήκον μας πρὸς τὸν τόπον μας.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ κατανοηθῇ ὅτι τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» ἐκδίδονται μὲν παρὰ τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν, ἐμφανίζονται ὁμως καὶ εἶναι Παννισυριακὸν ὄργανον. Τὰ συγχαρητήρια ποῦ ἀπευθύνονται πρὸς αὐτά, ἀπευθύνονται πρὸς ὅλους τοὺς Νισυρίους. Αὐτῶν ὄλων τὴν καλὴν θέλησιν, τὴν ἀποδεδειγμένην φιλοπατρίαν καὶ φιλοτιμίαν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀφυπνίσωμεν, λέγοντες ὅσα λέγομεν, ὥστε νὰ συμβάλουν διὰ τοῦ καλάμου καὶ τοῦ ὀβολοῦ των εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ μας. Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν δημοσιευθείσαν λογοδοσίαν, ἀπὸ τοῦ πρώτου τεύχους τὸ περιοδικὸν ἀπεστέλλετο ἀνελλιπῶς εἰς ὅλους τοὺς πατριώτας τῶν ὁποίων τὰς διευθύνσεις ἐπετύχομεν νὰ γνωρίζωμεν, ἥτοι εἰς 753. Πολλοὶ ὀλίγοι ὁμως ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀπέστειλαν τακτικῶς τὴν συνδρομὴν των, ὥστε ἂν ἔλιπον αἱ ἕκτακτοι ἐνισχύσεις, ἡ ἐκδοσις θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε διακοπῇ, ἐνῶ πολλοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι καίτοι τακτικὰ ἐλάμβανον τὸ περιοδικόν, δὲν ἀπέστειλαν οὔτε μίαν συνδρομὴν.

Ὁ κίνδυνος τῆς διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως, παρουσιάζεται σήμερον περισσότερο ἀπειλητικὸς μὲ τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν ἐκτυπώσεως καὶ ἀποστολῆς. Θεωροῦμεν, ὡς ἐκ τούτου, καθήκον μας νὰ προειδοποιήσωμεν τοὺς πατριώτας μας καὶ νὰ ἀπευθύνωμεν καὶ νέαν ἔκκλησιν πρὸς αὐτούς, ὅπως πυκνώσουν τὰς τάξεις τῶν τακτικῶν συνδρομητῶν μας. Παρακαλοῦμεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἐλάμβανον τακτικὰ καὶ ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον τὸ περιοδικόν, δὲν μᾶς ἀπέστειλαν ἐν τούτοις οὔτε μίαν συνδρομὴν, νὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου, διὰ τῆς ἀποστολῆς τῶν ὀφειλομένων. Παρακαλοῦμεν ἐπίσης τοὺς καθυστερήσαντας νὰ συμπληρώσουν τὸ κενόν. Παρακαλοῦμεν τέλος τοὺς εὐγενικοὺς δωρητάς νὰ ἐπαναλάβουν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν πατριωτικὴν χειρονομίαν των.

Είλικρινῶς λυπούμεθα διότι ὑπεχρεώθημεν νὰ λάβωμεν τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους διακοφῶμεν τὴν ἀποστολὴν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν κατέβαλον οὐδεμίαν συνδρομὴν κατὰ τὴν τριετίαν καὶ διὰ λόγους συναλλαγματικῆς τάξεως, οἰκονομίας χρήματος καὶ χρόνου, κυρίως ὅμως διότι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ θεωρήσωμεν τὴν στάσιν των, ὡς ἀποδοκιμασίαν. Ἀναγνωρίζοντας ἐν τούτοις τὰς δυσκόλους οἰκονομικὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελοῦν ἀτυχῶς ἀρκετοὶ τῶν πατριωτῶν μας ἐν Νισύρῳ καὶ τινες τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἀπεφασίσαμεν ὅπως δεχθῶμεν παρ' αὐτῶν συμβολικῶς τὸν ὄβολον τῆς χήρας.

Δὲν θὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς, ἐὰν παρασιωπήσωμεν τὴν ἔναντι τοῦ περιοδικοῦ στάσιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Νισυριακῶν Συλλόγων καὶ παρὰ τὸν ὑψιστον σεβασμὸν ποῦ ὀφείλομεν καὶ εἰλικρινῶς τρέφομεν πρὸς τὸ ἔξοχον πατριωτικὸν αὐτῶν ἔργον. Ἐκτὸς τοῦ Γνωμαγόρα, ὁ ὅποιος μᾶς ἐνίσχυσε μὲ τὸ μικρὸ ποσὸν τῶν 100 δολλαρίων, οἱ ἄλλοι ἐκώφευσαν εἰς τὰς παρακλήσεις μας ὅπως χρησιμοποιοῦσιν τὰς στήλας μας, ὅπως μᾶς ὑποδείξουν ἀνταποκριτὰς καὶ διευθύνσεις μελῶν καὶ δὲν μᾶς ἤξιωσαν ἀπαντήσεως εἰς σχετικὰς ἐπιστολάς μας. Αἰσθανόμεθα βαθυτάτην τὴν πικρίαν ἐκ τῆς στάσεώς των αὐτῆς, διὰ τῆς ὁποίας πιστεύομεν ὅτι μᾶς ἀδικοῦν. Γνωρίζομεν καλὰ τὰς δυσκολίας καὶ τὰς ἀνάγκας των. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι αὐταὶ δὲν τοὺς ἠμπόδισαν νὰ μᾶς ἀπαντήσουν, οὔτε νὰ μᾶς στείλουν καὶ αὐτὴν ἔστω τὴν τακτικὴν συνδρομὴν των. Τὰ λέγομεν κάπως ὡμά, μὲ τὸ θάρρος ποῦ μᾶς δίδει ἡ ἰδέα ὅτι πρόκειται περὶ οἰκογενειακοῦ παραπόνου, ὥστε νὰ πιστεύωμεν ὅτι δὲν θὰ παρεξηγηθῶμεν.

ΕΥΧΑΙ

Ὁ Σύλλογος τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὁ «ΓΝΩΜΑ-ΓΟΡΑΣ» καὶ ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ» διαβιβάζουν τὰς θερμότερας εὐχὰς πρὸς ὅλους τοὺς Νισυρίους διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους, εὐχόμενοι χαρὰν καὶ εὐτυχίαν εἰς ὅλους. Ἰδιαιτέρως θεωροῦν καθήκον νὰ ἀπευθυνθοῦν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ» πρὸς τὰς Δημοτικὰς καὶ Κοινοτικὰς ἀρχὰς τῆς Νήσου μας ὅπως καὶ πρὸς ὅλας τὰς Νισυριακὰς Ὀργανώσεις καὶ νὰ εὐχηθοῦν πᾶσαν ἐπιτυχίαν τῶν προσπαθειῶν των διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀγαπημένης μας Πατρίδος. Στους ξενητεμένους μας καὶ ἐφέτος διαβιβάζομεν μὲ κάθε ἄλλην μας εὐχὴν γιὰ χαρὰ καὶ ὑγεία, τὴν εὐχὴν νὰ μπορέσουν τὸν καινούργιο χρόνο νὰ πραγματοποιήσουν τὸ προσκῆνημα στὴ γενέτειρα στὴν ὄμορφη Νίσυρο.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Σύλλογος “Παναγιά Θερμιανή”

Σύλλογον Νισυρίων Γνωμαγόραν
Τμήμα Ἀθηνῶν-Πειραιῶς
Ἀθήνας - Ἑλλάς

Ἰουλίου 30, 1959

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ γνωστοποίησίς σας πρὸς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ.

Τὰ μέλη καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπευθύνουν πρὸς ὑμᾶς τὰ θερμὰ των συγχαρητήρια καὶ τὴν εὐχὴν πραγματοποίησεως τοῦ προγράμματος καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ ἀδελφοῦ Συλλόγου.

Αἱ λέξεις καὶ φράσεις “μόνιμος ἐπιθυμία καὶ ἐπιδίωξις στενῆς συνεργασίας” παραμένουν τυπικαὶ καὶ ἄνευ σημασίας, ἂν δὲν γίνῃ πραγματικὴ προσπάθεια καὶ ἀκριβῆς κατανόησις τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς μας ὡς καὶ ταξινόμησις τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα ὡς Νισύριοι ἀντιμετωπίζομεν καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ χωρὶς τοπικὴν διάκρισιν καὶ χαρακτηριστῆρα.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀπολύτου, τὴν ὁποῖαν πολλοὶ πρεσβεύουν, πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς σχετικότητος καὶ ἡ περιαιτολογία πρόξενος τῆς πνευματικῆς ἀτροφίας καὶ τοπικιστικῆς ὑπερτροφίας πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν προσπάθειαν τῆς κατανόησεως τῆς συμβολῆς καὶ συμμετοχῆς τῶν ἄλλων στὴν πρόοδον τοῦ νησιοῦ μας, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς σύνολον καὶ ὄχι ὡς ἓνα μέρος τοῦ συνόλου.

Ἐσωκλειστῶς εὐρίσκεται ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ Συλλόγου μας σταλείσης πρὸς τὰ μέλη μας καὶ ἐπιστολὴ διὰ νέον προγραμματισμόν, ὅστις θὰ περιβάλλῃ ὅλους τοὺς ἐπιθυμοῦντας Νισυρίους ἀνεξαρτήτως χωριοῦ, διὰ νὰ λάβετε γνῶσιν τῆς δράσεως καὶ τρόπου σκέψεως τοῦ Συλλόγου μας.

Ἡ ἀνταλλαγὴ σκέψεων, πληροφοριῶν, μελετῶν καὶ καταρτισμοῦ προγράμματος κοινῆς δράσεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων τοῦ νησιοῦ μας θεωρεῖται ὑπὸ τῆς Θερμιανῆς ὄχι μόνον εὐπρόσδεκτος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη.

Πρὸς τοῦτους δεχθεῖτε τὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμόν τῶν μελῶν καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου μας.

Ἰωάννης Γ. Κοριτσίδης
Πρόεδρος

Μὲ ἀδελφικὴν ἐκτίμησιν
Νικόλαος Π. Χριστοφόρου
Γραμματεὺς

Ἐπιστολὴ πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου “Παναγιά Θερμιανή”

Ἀγαπητὲ ἀδελφὲ

Κατόπιν ἐπανειλημμένων συσκέψεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθ’ ὅς ἐξητάσθησαν αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες τῶν μελῶν μας ὡς ὁμάδος καὶ ἡ ὀλοῦν ἐλαττωμένη ἀγοραστικὴ ἀξία τοῦ δολλαρίου, ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις Ἀνωνύμου Μετοχικῆς Ἐταιρίας (Κορπορέσιον) σκοπὸς τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ἡ συγκέντρωσις Κεφαλαίων πρὸς ἀγορὰν προσοδοφόρου Κτιρίου εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην.

Δέκα τῶν μελῶν μας ἐδήλωσαν πρόθεσιν συμμετοχῆς καταθέσας ἕκαστος τὸ βασικὸν ποσὸν τῶν πεντακοσίων δολλαρίων μὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ μόλις παρουσιασθῇ τὸ κατάλληλον πρὸς ἀγορὰν Κτιρίου.

Ἐγιναν ἐνέργειαι μέσῳ τοῦ δικηγορικοῦ γραφείου Νικολάου Τσουκαλᾶ (Νι-

συροαμερικανού) πρὸς τὸ Τμήμα ἁδειῶν τῆς Πολιτείας Ν. Ὑόρκης καὶ ἐξεδόθη ἄδεια μὲ δικαίωμα ἐπιδόσεως εἰς οἰανδήποτε ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ ὄνομα Νισυριακαὶ Ἐπιχειρήσεις (Νισύριαν Ἐντερπράϊσες). Ἡ ἴδρυσις τῆς ἀνωνύμου αὐτῆς Ἐταιρίας συμπληρῶνει μίαν παράλειψιν τῶν Νισυρίων ὡς ὁμάδος εἰς τὸν Ἐμπορικὸν Τομέα.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου σας θεωρεῖ καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν, ὅπως σᾶς ἀπευθύνει πρόσκλησιν συμμετοχῆς εἰς τὴν Ἐταιρίαν αὐτὴν γινόμενοι μέτοχοι. Βασικὸν ποσὸν συμμετοχῆς ἐκρίθη διὰ τὴν πρόοδον καὶ αὐξησιν τῆς Ἐταιρίας ὁ ἀριθμὸς τῶν πεντακοσίων δολλαρίων τὸ ὅποιον μπορεῖ καὶ νὰ γίνῃ μεγαλύτερον, ἀφιέμενον τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐπιθυμίαν ἐνὸς ἐκάστου χωριστά.

Ἄν θέλετε νὰ συμμετάσχετε τῆς Κοινῆς αὐτῆς Οἰκονομικῆς Προσπαθείας συμπληρώσετε καὶ ἀποστείλετε μὲ πρώτην εὐκαιρίαν τὸν ἐπισυναπτόμενον συμπληρωματικὸν τύπον εἰς τὸν ἐσώκλειστον φάκελλον μὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Συλλόγου διὰ νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν οἱ ἀνάλογοι μετοχαὶ τῆς ἑταιρίας, ἐπίσης δύνασθε νὰ ζητήσετε ὅ,τι δῆποτε πληροφορίαν θέλετε σχετικῶς μὲ τὴν ἑταιρίαν τῆς ὁποίας σπονδυλικὴν στήλην πρέπει νὰ ἀποτελέσουν τὰ μέλη τῆς Θερμιανῆς.

Ἄναμένοντες ἀπάντησίν σας, διατελοῦμεν

Ἄδελφικῶς

Ἰωάννης Γ. Κοριτσιδης
Πρόεδρος

Νικόλαος Π. Χριστοφόρου
Γραμματεὺς

Ἄνακοίνωσις τοῦ Συλλόγου "ΠΑΝΑΓΙΑ ΘΕΡΜΙΑΝΗ"

Τὸ μεγαλύτερον καὶ σοβαρότερον πρόβλημα ποῦ ἀντιμετωπίζομεν ὡς ὀργάνωσις, εἶναι ὁ μαρασμὸς ποῦ προκαλεῖ στὴν Κοινοτικὴν δράσιν καὶ ἐνέργειαν ἡ διαρκῆς μετανάστευσις τῶν συνδημοτῶν μας εἰς ὑπερποντίους χώρας μὲ ἐλαχίστας τὰς πιθανότητας ἐπαναπατρισμοῦ, ὅπως συνέβαινε σὲ παλαιότεραν ἐποχὴν.

Τὰ αἰτία βεβαίως εἶναι ἡ χρονία κρίσις ποῦ ὑφίσταται ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται στὸν ὀγκῶδη ἀριθμὸν τῶν ὑποαπασχολουμένων καὶ ἀνέργων, στὸ ἐξαιρετικὰ χαμηλὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ καὶ στὴ μεγάλη οἰκονομικὴ ἐξάρτησιν τῆς χώρας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐπεὶ οὖν εἶναι ἡ ἀδυναμία τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ σύνολον τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ της καὶ νὰ ἀξιοποιήσῃ τὸν παραγωγικὸν της πλοῦτον, ἐλλεῖπει στοιχειῶδους προγραμματισμοῦ καὶ θαρραλέας αὐστηρᾶς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Πάντως γίνονται μεγάλαι προσπάθειαι ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους πρὸς σταθεροποίησιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας προϋπόθεσις ἀπαραίτητος καὶ ἀρχὴ ἀπόλυτος τῆς ἐξαπλώσεως καὶ προόδου κάθε τύπου Οἰκονομίας.

Τὴν ὑπεύθυνον αὐτὴν προσπάθειαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσουν καὶ αἱ ὀργανώσεις μας ἐνισχύουσαι τὴν Τοπικὴν μας Οἰκονομίαν μὲ ἓνα προγραμματισμὸν μακρᾶς διαρκείας εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου τὴν πρωτοβουλίαν πρέπει νὰ ἀναλάβουν αἱ Κοινοτικαὶ μας ἀρχαὶ τῇ συνεργασίᾳ καὶ ἐπιβλέπει τῶν Κρατικῶν τοιοῦτων, ἂν θέλωμεν ὁ τόπος μας νὰ γίνῃ βιώσιμος καὶ νὰ ἐξαλείψωμεν τὰ αἰτία ποῦ προκαλοῦν τὴν μετανάστευσιν.

Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ὑπῆρξεν ὁ ὁδηγὸς τῆς δράσεως καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συλλόγου μας, ὅστις ἔθεσεν σὲ ἐφαρμογὴν τὰ ἀκόλουθα:

1) Διεσκευάσθησαν καταλλήλως τρία δωμάτια εἰς τὸ Κοινοτικὸν κτίριον Πάλων καὶ ἐγκατεστάθησαν τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου.

2) Ἀπετάθημεν εἰς τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πρὸς ὀργάνωσιν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀπόδοσιν τῆς Γεωργίας. Ἡ Τράπε-

ζα απέστειλεν αντιπρόσωπον Ὑπ/ματος Ρόδου χωρὶς νὰ μάθωμεν τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν Κοινότητά μας.

3) Ἀπεφασίσθη, λόγῳ τῆς Τεχνολογικῆς Προόδου καὶ τῆς ἐλλείψεως τεχνιτῶν εἰς τὴν Κοινότητά μας, ἡ ἀποστολὴ νέων εἰς τὰς Τεχνικὰς Σχολὰς Λέρου ἐξόδοις τοῦ Συλλόγου καθ' ὅσον ἡ φοίτησις εἶναι δωρεὰν καὶ τὰ ἄλλα μικροῦξοδα θὰ τὰ ἀνελάμβανε ὁ Σύλλογος. Πρὸς τούτοις ἀπετάθημεν πρὸς τὴν Κοινότητα καὶ τοὺς διδασκάλους διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν νέων καὶ ἡ ἀπάντησις ἦτο, ἡ Φοίτησις εἶναι μόνον ἐνὸς ἔτους καὶ οἱ νέοι ἀρνοῦνται μὲ τὴν αἰτιολογίαν πὼς τί μποροῦν νὰ μάθουν σ' ἓνα χρόνον. Ἡ ἀπάντησις αὕτῃ δὲν εἶναι παραδεκτὴ ἀπὸ τὸν Σύλλογον καὶ περιμένομεν τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν διὰ τὴν ἀρχομένην κατὰ τὸν Σ/βριον σχολικὴν περίοδον.

4) Προέβημεν εἰς τὴν Προικοδότησιν ὀκτῶ ἀπόρων κορασιδῶν τῆς Κοινότητός μας, διὰ νὰ ἐνθαρρύνωμεν τοὺς πολυμελεῖς οἰκογενειάρχας καὶ νὰ χαρίσωμεν τὴν ἐλπίδα πραγματοποίησεως τοῦ οὐραίου κάθε κοριτσιοῦ καὶ νᾶχουν μιὰν καλὴν ἀρχὴν στὴν καινούργιαν τῶν ζωὴν. Αὐτὸ ἐγινε πραγματοποιήσιμον τῇ ἐνισχύσει τῶν γυναικῶν μας. Ἐστάλησαν ἐκκλήσεις σὲ 110 καὶ μόνων αἱ 36 ἀπήντησαν ἐλπίζομεν ὅπως καὶ αἱ ὑπόλοιποι ἀπαντήσουν στὸ 1959 καὶ καταστή δυνατὴ ἡ Προικοδότησις καὶ ἄλλων Κορασιδῶν. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀρχὴ γιὰ τὴν δημιουργίαν κεφαλαίου πρὸς ἴδρυσιν Οἰκιακῆς Βιοτεχνίας διὰ νὰ ἀπασχολοῦν τὰ κορίτσια μας καὶ διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία τῆς ἀποκτήσεως πόρου.

5) Ἐπεστήσαμεν τὴν προσοχὴν τῆς Κοινότητος στὴν ἐμμονὴν τῆς ὅπως κρατήσῃ μυστικὸν ἀπὸ τὸν Σύλλογον τὸ κληροδότημα Καρβαῖνη πρὸς βλάβην αὐτῶν τῶν Κοινοτικῶν Συμφερόντων καὶ τῇ προσωπικῇ ἐνεργείᾳ, κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Συλλόγου τῶν μελῶν μας Κώστα Νικολῆ, Κώστα Ξανθοῦ καὶ Σπύρου Κωστήδη ἐδέησε νὰ σταλῇ Πληρεξούσιον πρὸς τὸν Σύλλογον, ὅστις θὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν δικηγόρου διὰ τὴν διαθήκην. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ πρέπει ἡ Κοινότης νὰ μᾶς προμηθεύσῃ ἀμέσως ὄ,τι ἐγγραφον ἢ ὑπογραφήν τῆς ζητήσομεν.

6) Ἀπετάθημεν πρὸς τὰ Τμήματα Παναγιᾶς Θερμιανῆς Ἀθηνῶν καὶ Αὐστραλίας πρὸς πλήρην συντονισμὸν καὶ συνεργασίαν καὶ μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν σᾶς πληροφοροῦμεν ὅτι τὸ Τμήμα Αὐστραλίας ἀνέλαβεν ἰδίους ἐξόδοις τὴν ἀνέγερσιν κωδωνοστασίου τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τὸ δὲ τμήμα Ἀθηνῶν κάμνει προόδους μεγάλας ἐνεκεν τῶν ἐνεργειῶν καὶ δυναμικότητος τοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν μελῶν του.

7) Ἀνελάβαμεν τὴν κατασκευὴν τοῦ δρόμου Κυρᾶς, γιὰτὶ καλαὶ συγκοινωνίαι σημαίνουσι πρόοδον, ἐμπόριον, οἰκονομικὴν ἀξιοποίησιν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν καὶ προώθησιν τῆς Γεωργίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀπώτερος σκοπὸς μας· ἀξιοποίησις τῆς Κυρᾶς, ἐπέκτασις τοῦ δρόμου μέχρι πηγῆς καὶ διεύρυνσις τῆς χωρητικότητος τῆς πηγῆς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς Νισύρου. Ἡ ἐνίσχυσις τοῦ ἐράνου Κυρᾶς εἶναι ἐπιβεβλημένη.

Ὅλα αὐτὰ ἐγιναν κατορθωτὰ μόνον μὲ τὴν συνεργασίαν τὴν δικήν σας καὶ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἀπαντήσατε στὰς ἐκκλήσεις τοῦ Συλλόγου. Μὲ τὴν ἴδιαν συνεργασίαν καὶ κατανόησιν πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ καὶ τὸ μελλοντικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς ἀνακοινωθῇ.

Διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Ἰωάννης Γ. Κοριτσιδης
Πρόεδρος

Νικόλαος Π. Χριστοφόρου
Γραμματεὺς

Παναγία Θερμιανή

'Ανάλυσις Λογαριασμού "Εσόδων και Έξόδων" Δεκεμβρίου 31, 1958

	Πληρωμαί		Εισπράξεις	
Έξοδα γραφείου:			Εισπράξεις Γραφείου:	
Χαρτοφάκελα και			Συνδρομαί	\$ 428
Χριστουγεν. Κάρτες	\$ 126.50		Δωρεαί Προικοδοτήσεως	
Είδη Πολυγράφου	» 52.74		(Πίναξ Α')	» 265
Είδη διάφορα Γραφείου	» 12.71		Καθυστερημένα Χοροεσπε-	
Έπισκευή Γραφείου	» 10.00		ρίδος 1957	» 68.50
Κάλυμμα Λαβάρου	» 4.04		Καθαρόν Ύπόλοιπον Χο-	
Γραμματοκιβώτιον	» 7.00		ροεσπερίδος 1958 (Πίναξ	
Γραμματόσημα	» 55.50		Β')	» 1368.80
Τηλεγραφήματα	» 4.35		Τόκοι Καταθέσεων	» 504.55
Στέφανα, Μ.Π. Χ.Χ.	» 20.00	292.84	Γενικαί Εισπράξεις	» 2634.85
Δώρα:				
Νοσηλευμένους	» 30.69		Γενικαί Εισπράξεις	» 2634.85
Άναχωρήσαντας	» 10.55		Γενικαί Πληρωμαί	» 1160.02
Ταχυδρόμον	» 2.00	43.24	Ένεργητικόν Ύπόλοιπον	» 1474.83
Έκασφάλισις Κληροδοτή-				
ματος Ν. Καρβαΐνη:				
Άντίγραφον Διαθήκης	» 5.40			
Μετάφρασις Πληρεξ.	» 15.00			
Άντίγραφα	» 6.54	26.94		
Άποστολή εις Νίσυρον:				
Δρόμον Κυράς (Α' Δόσις) ..	» 500.00			
Προικοδότησιν (8 π. 34) ..	» 272.00	797.00		
Σύνδεσμον Προστασίας Ά-				
νηλικίων Νισύρου	» 25.00			
Σύνολον Πληρωμών		1160.02		

Παναγία Θερμιανή

'Ισολογισμός Δεκεμβρίου 31, 1958

	Ένεργητικόν	Παθητικόν Κεφάλαιον
Καταθέσεις:		Ύποχρεώσεις:
Έκ Μεταφοράς (Χρήσεως 1957)		Γενικαί Πληρωμαί
Εις Τραπεζάς	\$ 15317.91	Κεφάλαια:
Εισπράξεις 1958	» 2634.85	Έκ Μεταφοράς
		» 1474.83
		Σύνολον Παθητικού και
Σύνολον Ένεργητικού	» <u>17952.76</u>	Κεφαλαίου
		\$ <u>17952.76</u>

'Ανάλυσις Λογαριασμού "Κεφάλαιον" 'Ιανουαρίου 1, 1959 (Νέας Χρήσεως)

	Κεφάλαιον:	
Καταθέσεις:		Κεφάλαιον Καθαρόν,
Τράπεζαν Φράγκλιν	\$ 9567.38	Συνιστάμενον από Κα-
Τράπεζαν Άμερικαν	» 6880.39	ταθέσεις
Τράπεζαν Άτλάντικ	» 344.97	\$ 16792.74
Σύνολον Καταθέσεων	» <u>16792.74</u>	

Πρόεδρος
'Ιωάννης ΚοριτσιδήςΤαμίας
, Νικόλαος ΦούγιαξηςΓραμματέυς
Νικόλαος Χριστοφόρος

Παναγία Θερμιανή

Π Ι Ν Α Ξ Α ' .

Προικοδότεις Ἀπόρων Κορασίδων. Ὀνόματα καὶ Κατάλογος Δωρεῶν

Εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀναπτυσσομένης μεγάλης δραστηριότητος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Περιθάλψεως τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος, περιελήφθη καὶ ἡ ἐξεύρεσις πόρων πρὸς Προικοδοτήσιν ἀπόρων Κορασίδων. Συνεστήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δύο ἐπιτροπαί:

1) Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, καὶ 2) Ἑρانيκὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. Καθῆκον τῆς μὲν Ἑρانيκῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἐξεύρεσις καὶ συγχέντρωσις πόρων, τῆς δὲ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ γενικὴ ἐποπτεία τοῦ ὄλου ἔργου.

Αἱ καταθέσεις γίνονται εἰς ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς Ἑθνικῆς καὶ πᾶς βουλόμενος δύναται νὰ καταθέσῃ ὑπὲρ ὠρισμένης ἀπόρου κορασίδος τὸ ἐλάχιστον ποσὸν τῶν Χιλίων δραχμῶν ἵνα ἡ ἐπιτροπὴ ἐκδώσῃ βιβλιάριον ἐπ' ὀνόματι τῆς Προικοδοτουμένης. Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀνατοκίζόμενον ἀνέρχεται μετὰ τῶν τόκων εἰς διάστημα 20 ἐτῶν εἰς δρχ. 12040 ἀποδίδεται δὲ εἰς τὴν δικαιοῦχον ἐπὶ τῇ τελεσει τῶν γάμων τῆς ἢ ἄλλως ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 40οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς.

Ὁ Σύλλογός μας, συνεπῆς πρὸς τὰς ἀρχάς του, ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνῃ ἀμέτοχος τῆς Πανελληνίου Προσπαθείας καὶ ἀποταθεῖς εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ Δήμου μας πού βρίσκονται στὴν Ἀμερικὴν κατώρθωσε νὰ Προικοδοτήσῃ τὰς κάτωθι κορασίδας τοῦ χωριοῦ μας:

Α / Σ Μ Ο Ι Π Ρ Ο Ι Κ Ο Δ Ο Τ Η Σ Ε Ω Σ

1) Νο 561005	ἐπ' ὀνόματι	ΕΙΡΗΝΗΣ Ι. ΓΕΩΡΓΑΛΛΗ	Δρχ.	1016
2) » 6	» »	ΣΤΑΜΑΤΙΑ Μ. ΗΛΙΑΔΟΥ	»	1016
3) » 7	» »	ΚΑΛΛΙΟΠΗ Π. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ	»	1016
4) » 8	» »	ΕΛΕΝΗ Δ. ΧΡΥΣΟΠΟΥΛΟΥ	»	1016
5) » 9	» »	ΕΙΡΗΝΗΣ Γ. ΜΑΜΑΚΑ	»	1016

Α / Σ Μ Ο Ι Τ Α Μ Ι Ε Υ Τ Η Ρ Ι Ο Υ

1) Νο 603041	» »	ΦΑΝΗ Ε. ΚΟΥΡΖΗ	»	1016
2) » 2	» »	ΚΑΤΙΝΑ Ε. ΚΟΥΡΖΗ	»	1016
3) » 3	» »	ΣΟΦΙΑ Ε. ΛΟΒΑΡΗ	»	1016

Δολλ. 272

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΩΡΗΤΡΙΩΝ καὶ ΠΟΣΑ

Μαρία Δ. Ξανθοῦ	\$ 20	Ἀνδριάνα Βελισαρίου	\$ 5
Μαρία Μ. Παπαδοπούλου	» 10	Καλλιόπη Χαλκιᾶ	» 5
Ζαφωρ. Ν. Κωστίδη	» 10	Αἰκατερίνη Κοντοβεροῦ	» 5
Ἑλένη Ἀντωνιάδη (Ζανῆ)	» 10	Μαρία Μ. Παπαγιαννάκη	» 5
Καλλιόπη Ν. Χριστοφόρου	» 10	Ἄννα Βοϊκίλῃ (Χαλκιᾶ)	» 5
Μαρία Π. Σεβδαλιῆ	» 10	Ἀνδριάνα Μ. Χαλκιᾶ	» 5
Σταματία Περδικάρη	» 10	Καλλιόπη Κοριτσίδη	» 5
Εὐθυμία Ι. Κοριτσίδη	» 10	Καλλιόπη Ζηνοπούλου	» 5
Μαρία Γ. Πλουσιάδη	» 10	Καλλιόπη Μαστρογιάννη	» 5
Ἀνδρονίκη Σταματίου (Παν)	» 10	Κατίνα Παπαγιαννάκη	» 5
Εὐτυχία Τζούμα (Κακομαν)	» 10	Ἄννα Ζωγράφου	» 5
Εἰρήνη Δ. Σκουλιῆ	» 10	Μαρία Λουκίδη	» 5
Εἰρήνη Κ. Χριστοφόρου	» 10	Μαρία Οἰκονομιδῆ	» 5
Καλλιόπη Κ. Κωσταρᾶ	» 10	Σταμάτα Φούγιαξῆ	» 5
Μαρία Σ. Καμπυράκη	» 10	Μαρία Δεμέλη	» 5
Ἑλένη Δ. Παπαδοπούλου	» 5	Εὐτυχία Μαστρογιάννη	» 5
Ἄννα Γ. Τριανταφύλλου	» 5	Εἰρήνη Ἀντάπαση	» 5
Εἰρήνη Κοντολεμάχη	» 5 \$ 75	Φωφῶ Φυγετάκη	» 5 \$ 90

Παναγία Θερμιανή

'Απολογισμός Χοροεπερίδος, 'Οκτωβρίου 12, 1958

ΠΙΝΑΞ Β'.

Πληρωμαί:		Εισπράξεις:		
Αΐθουσα	\$ 100.00	Εΐσοδος	\$ 203.10	
Μουσική	» 145.00	Λουλούδια	» 181.55	
Υπηρεσία αιθούσης	» 20.00	Κοῦπα	» 211.25	
Τυπογραφικά	» 74.00	Κυλικεῖον	» 503.50	
Ταχυδρομικά	» 45.60	Πώλησις Πλεον.	» <u>18.50</u>	1117.90
Χάρτινα Εἶδη	» 20.60	Εἰσιτήρια εισπραχθέν-		
Πρασινάδα Τραπεζιῶν	» 2.50	τα παρὰ μελῶν	» 620.00	
Εδζωνάκια Κομβιοδ.	» 24.00	Λαχειοφόρα	» 131.50	
Καρφίτσες	» 1.12	Μέλη Ἐσωτερικοῦ	» 43.00	
Τρόφιμα	» 133.48	Δωρεαὶ Ν.Υ.	» 150.00	
Ποτά	» 291.30	Λαχειοφόρα ἄλλων	» <u>149.00</u>	1093.50
Πάγος	» 10.00			
Λαχεῖο, Ὁμολογίαι	» 75.00	Γενικαὶ Εἰσπράξεις	»	2211.40
Γενικαὶ Πληρωμαί	»	Γενικαὶ Πληρωμαί	»	<u>842.60</u>
	432.82			
	409.78	Καθαρὸν Ὑπόλ.	»	1368.80
	842.60			

Κατάλογος Δωρητῶν καὶ Ποσά

Κώστας Νικολῆς	\$ 20.00
Μιχαὴλ Πολίτης	» 10.00
Ἄνδρέας Κοντολεμάκης	» 8.00
Ἀχιλλεὺς Κωστίδης	» 7.00
Ἑλένη Ἀνωτιάδῃ (Ζανῆ)	» 5.00
Μιχαὴλ Καραβάκης	» 5.00
Νικόλαος Μαστρογιάννης	» 5.00
Νικόλαος Φούγιαξης	» 5.00
Νικόλαος Χριστοφόρου	» 5.00
Νικόλαος Καρβαίνης	» 5.00
Νικόλαος Κωστίδης	» 5.00
Νικόλαος Χαλκιᾶς	» 5.00
Νικόλαος Κοντοβερὸς	» 5.00
Νικόλαος Ζωγράφος	» 5.00
Μιχαὴλ Καμπουράκης	» 5.00
Μόσχος Οἰκονομίδης	» 5.00
Γεώργιος Τριανταφύλλου	» 5.00
Γεώργιος Σευδαλῆς	» 5.00
Πανταλέων Σευδαλῆς	» 5.00
Κωνσταντῖνος Κοριτσιδῆς	» 5.00
Ἰωάννης Ἀντάπασης	» 5.00
Ἰωάννης Μαστρογιάννης	» 5.00
Δημήτριος Ξανθός	» 5.00
Δημήτριος Σκουρλῆς	» 5.00
Ἰωάννης Κοριτσιδῆς	» 5.00
Σύνολον Δωρεῶν	» <u>150.00</u>

Ποσά ληφθέντα ἐκτὸς Ν. Ὑόρκης:

Μᾶρκος Νικολῆς	\$ 10.00
Κώστας Κωσταρᾶς	» 8.00
Μαρία Ξανθοῦ	» 7.00
Ἄννα Τριανταφύλλου (Ζαχαρ.)	» 7.00
Ἄλεξ. Καρβαίνης	» 7.00
Χάρης Δούρδης	» 2.00
Ἄνδριανὰ Βελισσαρίου	» 1.88
Νικόλαος Νικολῆς	» 1.00
Ὀλικὸν Ποσόν	» <u>43.00</u>

Θερμὰ εὐχαριστήρια πρὸς ὅλους τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τῆς Χοροεπερίδος.

Διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν

Νικόλαος Κωστίδης Πρόεδρος
 Νικόλαος Χαλκιᾶς Ταμίας
 Νικόλαος Κοντοβερὸς Γραμματεὺς

'Απολογισμὸς
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς τοῦ ἔτους 1958

Εἰσπράξεις

Ἀπὸ πώλησιν κηροῦ	Δρχ.	9.789.—		
» περιφορὰν δίσκου	»	2.418,50		
» βαπτίσεις καὶ γάμους	»	300.—		
» Ἑνοίκια	»	4.482,50		
» Πανήγυριν	»	<u>13.710.—</u>	30.700.—	
» Ἐκτάκτους εἰσφορὰς	»	15.776,80		
» Πώλησιν προϊόντων	»	4.258,50		
» Τόκους καταθέσεως	»	<u>803.—</u>	<u>20.838,30</u>	<u>51.538,30</u>
Σύνολον Εἰσπράξεων				<u>51.538,30</u>

Πληρωμαὶ

Εἰς μισθοὺς Α' καὶ Β' ψάλτου	Δρχ.	3.600.—		
» » νεωκόρου	»	2.300.—		
» δῶρα ἱερέων	»	1.450.—		
» » ψαλτῶν καὶ νεωκόρων	»	<u>500.—</u>	7.858	
» συντήρησιν ναοῦ ἤτοι δι' ἀγορὰν κηροῦ, γραφ. ὕλης, εἰδῶν καθαριότητος καὶ ἠλεκτροφωτισμόν	»	1.980,30		
» Ἐπισκευὰς Ναοῦ	»	4.491.—		
» Συντήρησιν ἀκινήτου περιουσίας	»	8.024,40		
» Ἀγορὰν σκευῶν καὶ ἀμφίων	»	1.977,50		
» Καλλιέργειαν κτημάτων	»	5.821,10		
» ἔξοδα δεξιώσεων	»	2.204,70		
» Ἱ. Ναὸν Ποταμητίσσης (ἐνίσχ.)	»	<u>1.500.—</u>	24.018,70	

Ὑποχρεωτικαὶ εἰσφοραὶ

Εἰς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον	»	1.031.—		
» Μητροπολιτικὸν Γραφεῖον	»	4.123,40.—		
» Ταμεῖον Ἱεροκηρύκων	»	1.546,10		
» Σχολὴν Βυζαντινῆς Μουσικῆς	»	1.031.—		
» Συντήρησιν Μητροπ. Μεγάρου	»	1.031.—		
» Ἱερατικὰ Συνέδρια	»	500.—		
» Ταμεῖον πτωχῶν Μητροπόλεως	»	500.—		
» Ταμεῖον πτωχῶν Ἑνορίας	»	1.259.—		
» Συνδρομὰς Ἐκκλ. περιοδικῶν	»	<u>490.—</u>	<u>11.511,50</u>	
Σύνολον Πληρωμῶν			<u>45.360,50</u>	<u>45.360,50</u>

Μετρητὰ εἰς Ταμεῖον	Δρχ.	6.177.—	
Καταθέσεις παρὰ τῷ Ταχυδρ. Ταμειυτηρίῳ	»		<u>26.550.—</u>
Σύνολον διαθεσίμων διὰ τὸ 1959			<u><u>32.727,80</u></u>

Σ.Σ.— Εὐχαριστοῦμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1958 καὶ τὴν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς στείλῃ ἐγκαίρως καὶ τὸν ὅμοιον τοῦ 1959, ὁ ὁποῖος ἐλπίζομεν ὅτι θὰ παρουσιάσῃ πρὸς ἡμετέρας ἐνδιαφέρον, λόγῳ τοῦ σεβαστοῦ ποσοῦ τῶν διαθεσίμων.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Θὰ συνεχίσουμε!

Μὲ τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος τὰ “Ν.Χ.” συμπληρώνουν τὸ 4ον ἔτος τῆς Ἐκδόσεώς των. Ἡ Ἐκδοτική Ἐπιτροπὴ μὲ μίαν ἀναλυτικὴν ἀνακοίνωσιν γνωστοποιεῖ τὴν τακτικὴν ποὺ πρόκειται νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ περιοδικὸν πρὸς τοὺς συμπατριώτας μας οἱ ὅποιοι δὲν “ἔτειναν χεῖρα βοηθείας” στὴν ὥραιο προσπάθεια γιὰ τὴν προβολὴ καὶ προώθησιν τῶν συμπερόνων τῆς Νισύρου καὶ τὴν περισυλλογὴ τῶν ἱστορικῶν πάσης φύσεως κειμηλίων τῆς καὶ τὴν παράδοσίν των στοὺς ἐπιγόνους. Ἐλπίζομεν, ὅτι, χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν συνετῶν, πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις των ἔναντι τῶν “Ν.Χ.” συνδρομητῶν καὶ χάρις εἰς τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τὸ Δ.Σ. τοῦ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, θὰ ἐξακολουθήσουν τὰ “Ν.Χ.” νὰ προσφέρουν τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας των εἰς τὴν μικράν μας πατρίδα. Στὸ ἐρώτημα τὸ εὐλογοφανές δὲν εἶναι πολὺ μικρὰ ἡ Νίσυρος διὰ νὰ συντηρῇ ἕνα τόσο σοβαρὸ Περιοδικόν; ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι: Τὴν οὐσία τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τῆς Κοινωνίας τὴν δημιουργοῦν ἐνέργειες ποὺ ξεπηδοῦν ἀπὸ τὴν μέσην στάθμη, ἀπ’ τὴν ρουτίνα, ἀπὸ τὸ μέτρον καὶ πῶς τὸ μέγεθος πάντοτε δὲν προσδιορίζεται μὲ τὸν ἀριθμὸν. Διαμερίσματα ὀλόκληρα τῆς χώρας μας, ἀποτελούμενα ἀπὸ πολλὰς ἐπαρχίας, μὲ πληθυσμὸν ἑκατοντάδες μὲ κληρονομία ἔθνολογικὴ μεγαλύτερα καὶ πλουσιωτέρα τῆς ἰδικῆς μας τῆς μικρᾶς, τῆς φτωχῆς τῆς Νισυριακῆς ἐπεχείρησαν καὶ ἤρχισαν τὴν ἐκδοσὴ ἀναλόγου περιοδικοῦ μὲ τὰ “Ν.Χ.” ἀπέτυχαν ὅμως ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα. Καὶ μόνον τὸ γεγονός αὐτὸ εἶναι ἱκανὸν νὰ ἐμπνεύσῃ ὑπερηφάνεια εἰς κάθε Νισύριο, καὶ νὰ τὸν κάμει νὰ ἀγαπήσῃ τὸ ἐπιτεῦγμα ὀλίγων συμπατριωτῶν του, οἱ ὅποιοι τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα ἐκδηλώνουν ἐργαζόμενοι μὲ εὐσυνειδησίαν καὶ αὐταπάρνησιν.

Σύστασις

Συνιστοῦμε θερμὰ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ σὲ κάθε Χριστιανικὴν οἰκογένεια, τὸ

νέο βιβλίον τοῦ πατριώτου μας Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κῶ “Λόγια ἀπ’ ἄμβωνος”, τὸ ὅποιον παρουσιάζει εἰς τὸ παρὸν τεύχος μας ὁ κ. Κ. Μούρας. Δι’ ὅσους, ἐκ τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεῖ, ἐπιθυμοῦν νὰ τὸ προμηθευθοῦν, εὐχαρίστως θὰ ἀναλάβωμεν νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσωμεν. Ἡ τιμὴ του εἶναι δρχ. 50.

Τὸ λάδι

Αἱ ἀνακοινώσεις τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας γιὰ τὴν φετεινὴ μεγάλη παραγωγὴ λαδιοῦ, μᾶς δημιουργοῦν πραγματικὴν πικρίαν, ὅταν σκεπτόμαστε ὅτι τὸ νησί μας παρὰ τὸν μεγάλο ἀριθμὸν τῶν ἐλαιοδένδρων του, θὰ ἀναγκασθῇ καὶ πάλιν ν’ ἀγοράσῃ ἀπὸ ἄλλα νησιά τὸ πολύτιμον γιὰ τὴν διατροφή τῶν κατοίκων του λάδι. Γιὰ τὰ γεωργικὰ ζητήματα τοῦ νησιοῦ μας, ἀψησχολήθησαν κατ’ ἐπανάληψιν αἱ στήλαι μας μὲ τὴν συνεργασία τοῦ κ. Κ. Μούρα, τοῦ γεωπόνου μας Γιάννη Ζαχαριάδη, τοῦ γεωπόνου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης κ. Δημ. Κογιοπούλου καὶ ἄλλων καὶ πολυτίμοι ὑποδείξεις ἔγιναν. Δυστυχῶς ἐλάχιστοι ἐπωφελήθησαν καὶ ἡ κατάστασις προχωρεῖ ἀπ’ τὸ κακὸ στὸ χειρότερον. Καὶ ὅμως τὸ νησί μας, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία καὶ ὅπως βεβαιώνουν οἱ γεωπόνοι, προσφέρεται γιὰ μίαν ἰκανοποιητικὴν παραγωγὴν, μὲ μίαν μικρὴν προσπάθεια. Ἡ ἐλῆθ δὲν ζητᾶ σπουδαῖα πράγματα. Μὲ λίγον κλάδεμα καὶ λίγον λίπασμα, θὰ χάριση πλοῦσια τὰ πολυτίμα γιὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου προϊόντα τῆς.

Ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Νικήτα

Στὸ προηγούμενον τεύχος μας, περιγράψαμε τὴ σημερινὴν κατάστασιν τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ κοσμήματος τοῦ νησιοῦ μας, τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου μας καὶ καθωρίσαμε μερικὰς ἀπὸ τὰς ἐλλείψεις του. Τονίσαμε ἐπίσης ὅτι κάθε συμπλήρωσις τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ναοῦ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ μὲ προσοχὴ ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται στὴ σημερινὴ ἐξάιρετη αἰσθητικὴ του. Τὰ μανουάλια π.χ. καὶ ὁ πολυέλαιος ποὺ χρειάζεται ἐπίσης, πρέπει νὰ ἀνταποκρίνονται στὴν ὅλη ἐμφάνισιν τοῦ Ναοῦ· τὸ ἴδιον καὶ τὰ καθίσματα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀκόμη χρειάζεται ὁ Ναός. Αὐτὸ ὅμως θὰ ἀπαιτήσῃ δαπάνην

πού θά πρέπει νά βρεθῆ. Ἔως ὅτου νά βρεθῶν καί ἄλλοι γενναϊόδωροι ἀφιερωταί, ὅπως εὐχόμεθα, κρίνομε σκόπιμο νά ἀνοίξωμε στήλη δωρητῶν τοῦ Ἰ. Ναοῦ μέ τὰς εἰσφοράς τῶν ὁποίων νά ἐξευρεθοῦν τὰ χρήματα πού χρειάζονται.

Ἡ Συμφιλίωσις

Αἱ αἰσιόδοξοι προβλέψεις πού διευτυπώσαμε στό προηγούμενο τεῦχος μας, γιά μιὰ σύντομη συμφιλίωσιν τῶν κατοίκων τοῦ Μανδρακίου, ἐφαίνοντο κατά τίς πληροφορίες πού εἶχαν νά πραγματοποιοῦνται, πρὸς μεγάλη μας χαρὰ καί ἀνακούφιση. Αἱ εὐχάρισται αὐταὶ πληροφορίες ἦσαν ὅτι οἱ πρωταγωνισταὶ τῶν τελευταίων δημοτικῶν ἐκλογῶν κ.κ. Γ. Γιαλούρης καί Π. Χριστοφόρου συνεφιλιώθησαν καί ὅτι εἶχεν ἀρχίσει μάλιστα καί κάποια συνεργασία τῶν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου. Μᾶς ἀνησυχοῦσε βέβαια ἡ πληροφορία ὅτι μερικοὶ φανατικοὶ ἐπιτελεῖς καί ἀπὸ τίς δύο πλευρές, δὲν συμφωνοῦσαν μέ τὴ νέα αὐτὴ εὐχάριστη κατάστασι. Ὅσοι ἐγνώρισαν ἀπὸ κοντὰ τὸ καλοκαίρι τὴν κατάστασι, δὲν ξαφνιάστηκαν ἀπὸ τὴ δευτέρα αὐτὴ πληροφορία. Τρέφαμε ὅμως ὅλοι τὴν ἐλπίδα, ὅτι τελικὰ θά ὑπερίσχυε ὁ πατριωτισμὸς καί ἡ λογικὴ, πού δὲν τοὺς λείπει καί ὅτι παθητικὰ στὴν ἀρχή, ἐνεργητικὰ ὕστερα, θά συνέβαλαν καί αὐτοὶ στὴν ἐδραίωσι τοῦ πατριωτικοῦ ἔργου τῶν πρωταγωνιστῶν. Ἄν πιστέψωμε τὴν τελευταία μας πληροφορία πού εὐχόμεθα νά ἀποδειχθῆ ἀνακριβῆς ἢ τουλάχιστο ὑπερβολικὴ, οἱ τελευταῖες ἐκλογές τοῦ Λιμενικοῦ Συλλόγου, ἔδωσαν τὴν ἀφορμὴ σὲ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἐπιτελεῖς νά ὀξύνουν καί πάλι τὴν κατάστασι μέ κίνδυνον νά ἀνατραπῆ τὸ ἔργον τῆς συμφιλίωσεως καί νά ματαιωθῆ ἡ ἐλπίδα τῆς συνεργασίας. Τὸ θέμα ἐξ ἄλλου πού δημιουργήσε τὴν νέα ὀξύτητα, ἂν καί γι' αὐτὸ εἶναι βέβαια σωστὴ ἡ πληροφορία μας, δὲν εἶναι ἀπ' ἐκεῖνα πού μποροῦν κάπως νά τὴ δικαιολογήσουν, γιὰτὶ ἂν ὑπῆρχε καί μιὰ μικρὴ ἀκόμη καλὴ θέλησι μποροῦσε θαυμάσια νά διευθετηθῆ. Εἶναι γνωστὸ πὼς ὅλοι οἱ ξηνητεμένοι Νισύ-

ριοι καί πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ἐπιθυμοῦν ζωηρὰ καί εὐχονται νά ἀποκατασταθῆ τὸ συντομώτερον ἢ γαλήνη καί ἡ ἀγάπη στὸν τόπον μας. Θά πρέπει λοιπὸν νά ἀναμετρήσουν μέ προσοχὴ καί συναίσθησι τίς εὐθύνες πού ἀναλαμβάνουν, ὅσοι ἀντιστρατεύονται τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴ τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν συμπατριωτῶν μας. Διότι ἡ στάσις τῶν ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν κατανόησι πού ἔδειξαν οἱ πρῶτοι ἐνδιαφερόμενοι, εἶναι ἀδικαιολόγητη. Καί σὰν τέτοια δὲν μπορεῖ παρά κάποτε, ἂν συνεχισθῆ, νά προκαλέσῃ κυρώσεις. Γιὰτὶ αὐτὸ ἐπιβάλλει σὲ κάθε Νισύριο, ἡ ἀγάπη τοῦ πρὸς τὸν τόπον μας.

Ἐπιτεύγματα Νισυρίων Ἐπιστημόνων

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἐκδοθέντος κατόπιν ὁμοφώνου γνώμης τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς καί τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀνετέθη εἰς τὸν ὑφηγητὴν κ. Παῦλον Ὀδ. Σακελλαρίδην ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Ἀναλυτικῆς Χημείας. Δι' ὁμοφώνου ἐπίσης γνώμης τῆς ἰδίας σχολῆς καί τῆς Συγκλήτου ἀπεφασίσθη ἡ δημιουργία αὐτοτελοῦς ἔδρας τῆς Ἀναλυτικῆς Χημείας. Δι' ἐτέρου τέλους διατάγματος ὁ κ. Παῦλος Σακελλαρίδης προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ Ὑπουργείου. Αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις ἀποδίδουν τὴν ὀφειλομένην δικαιοσύνην εἰς τὴν δημιουργικὴν ἐπιστημονικὴν προσπάθειαν τοῦ συμπατριώτου μας.

Ἄφ' ἐτέρου, ὁ Ἡμερήσιος Ἀθηναϊκὸς τύπος, συχνὰ ἀσχολεῖται μέ τὰς ἐπιτυχεῖς ἀνασκαφὰς πού διεξάγει ἀπὸ ἐτῶν ὁ συμπατριώτης μας ἀρχαιολόγος Νικόλαος Βερδελῆς, ὡς Ἐφορος ἀρχαιοτήτων Ἀργολιδοκορινθίας. Ἰδιαιτέρων δημοσιότητα δίδει ὁ τύπος εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀνασκαφῶν πού ἐνεργεῖ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὴν Ποσειδωνίαν, παρά τὸν Ἴσθμὸν τῆς Κορίνθου, ὅπου ὁ κ. Βερδελῆς ἀνεκάλυψε τὸν δίοικον, διὰ τοῦ ὁποίου τὰ πλοῖα διῆθίζοντο κενὰ ἀπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου εἰς τὸν Σαρωνικόν, ὁ ὁποῖος ἀπεκαλύφθη μέχρι σήμερον εἰς μῆκος 1.500 μέτρων. Ἡ τοποθέτησις ἐξ ἄλλου τοῦ κ. Βερδελῆ ὡς Ἐφόρου ἀρχαιοτήτων εἰς μίαν τῶν σπουδαιοτέρων ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς σημασίας περιοχῶν,

μαρτυρεί επίσης, την ύψηλην ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν αὐτοῦ.

Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἀγαπητοὺς ἐπιστήμονάς μας, τὰ "Νισυριακὰ Χρονικά" ἀπευθύνουν τὰ πλέον θερμὰ καὶ εὐλικρινῆ συγχαρητήριά των, διότι διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ μόνον ἀξίας αὐτῶν, κατώρθωσαν νὰ καταλάβουν ἐπιζήλους ἐπιστημονικὰς θέσεις.

Ὁ Σύλλογος Παναγιὰ Θερμιανὴ τῆς Ἀμερικῆς

Κατὰ πανηγυρικὸν τρόπον παρουσιάζεται ἡ δραστηριότης τοῦ Συλλόγου ἢ "ΠΑΝΑΓΙΑ ΘΕΡΜΙΑΝΗ" τῆς Ἀμερικῆς, ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ παρόντος τεύχους τῶν "Ν.Χ.". Μιὰ κοινότης τῆς Νισύρου ὁ Ἐμπορεῖός, ἐρμηώθηκε ἀθεράπευτα ἀπὸ τὴ μετανάστευσιν καὶ μιὰ ἄλλη κοινότης φαίνεται νὰ ἀναγεννᾶται ἀπὸ τοὺς ἐκπατρισθέντας στὴν μεγάλη χώρα τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὴ βοή τῆς ζωντανίας τῆς νέας κοινότητος εὐκολα τὴν ἀντιλαμβάνομεθα μελετῶντες τὰ πεπραγμένα τοῦ Συλλόγου τῆς. Σὲ μᾶς δὲν μένει παρὰ νὰ εὐχηθοῦμε κάθε προκοπὴ καὶ ἀνοδο στὴ Συλλογικὴ Προσπάθεια γιὰ τὸ Κοινὸ καλὸ καὶ τῆς ἰδίας τῆς νέας Κοινότητος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐγκαταλειφθείσης γενέτειρας, πρόθυμοι πάντοτε νὰ συμβάλωμεν εἰς τὰς προσπάθειάς της κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών μας, προσφέροντες τὴν συνεργασίαν μας καὶ ἐπιζητοῦντες τὴν ἰδικὴν τῆς συνεργασίαν.

Ἡ Δωδεκανησιακὴ Ἱστορία καὶ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία

Κατὰ τὴν Συνεδρίαν τῆς 5ης Δεκεμβρίου τὸ νεοεκλεγέν Συμβούλιον τῆς Δωδεκανησιακῆς Ἱστορικῆς καὶ Λαογραφικῆς Ἑταιρίας καθιέρωσεν εἰς Σῶμα ὡς ἀκολούθως: Πρόεδρος ὁ Καθηγ. κ. Π. Κρητικός, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Μιχ. Πετρίδης, Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Παῦλος Σακελλαρίδης, Εἰδικοί Γραμματεῖς οἱ κ. Π. Καμμάς καὶ Κ. Ἀγαπητίδης καὶ Ταμίας ὁ κ. Ἐμμ. Ἀλαχοῦζος. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκδόσεως τοῦ "Δωδεκανησιακοῦ Ἀρχείου" ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ.κ. Μιχ. Πετρίδη, Παύλου Σακελλαρίδη, Ν.

Μαυρῆ, Ἐμμ. Πρωτοψάλτη, Α. Καρανικόλα καὶ Α. Καρανασάση.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ παγοθαλάμου

Ἦρξιεν δαπάναις τοῦ Ο.Δ.Α.Π. ἡ ἐργασία τῆς κατασκευῆς ψυκτικοῦ θαλάμου εἰς τὸν χώρον μεταξὺ Μηχανοστασίου καὶ τῶν δεξαμενῶν τοῦ Παγοποιείου, ὑπὸ τοῦ ἀναδειχθέντος ἐργολάβου κ. Ἰωάννου Παπαϊωάννου μὲ προϋπολογισμόν 120.000 δραχμῶν. Ὁ ψυκτικὸς θάλαμος θὰ χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἀποθήκευσιν κολωνῶν πάγου, ἡ δὲ χωρητικότης του θὰ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ 1.000 κολωνάς διὰ τοῦ ἔργου αὐτοῦ θὰ θεραπευθῇ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς θέρους μιὰ ἀνάγκη τῆς Νισύρου ἡ ὅποια δὲν εἶχε ἐπάρκειαν πάγου. Περιττὸν εἶναι νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος διὰ τὸν Τουρισμὸν τῆς Νήσου, καὶ εἴμεθα βέβαιοι πῶς ἡ πληροφορία αὐτῆ θὰ εὐχαριστήσῃ ἰδιαίτερος τοὺς θερινοὺς ἐπισκέπτας τῆς Νισύρου.

Ἐνίσχυσις τοῦ Ἡλεκτροφωτισμοῦ

Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ φορτωθῇ διὰ τὴν Νίσυρον νέον ἠλεκτροπαραγωγὸν ζεῦγος ἰσχύος 75 κιλοβάτ, ἀξίας 200.000 δραχμῶν. Τὴν σχετικὴν δαπάνην θὰ διαθέσῃ ὁ Ο.Δ.Α.Π. Διὰ τῆς διαθέσιμου ἰσχύος θὰ διενεργεῖται κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς ὁλοκλήρου τῆς Νήσου Νισύρου καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Παγοποιείου ἐν συνδυασμῶ μὲ τὴν δυνατότητα τῆς ἀποθηκείσεως ἐφεδρικών κολωνῶν πάγου ὄχι μόνον διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀλιευτικῶν τὰ ὅποια θὰ προσήγγιζον εἰς Νίσυρον ἵνα ἐφοδιασθῶν μὲ πάγον.

Τὸ νέον πρόγραμμα ἔργων διὰ τὴν Νίσυρον

Ἡ Νομαρχία Δωδεκανήσου ἀντιμετωπίζει τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑδραυλικῶν τῆς Ἄης θέσεως τῶν Λουτρῶν Νισύρου. Πρὸς τοῦτο ἐξέδωσε διαταγὴν εἰς τὴν παρ' αὐτῇ Τεχνικὴν Ὑπηρεσίαν νὰ συντάξῃ μελέτην καὶ προϋπολογισμόν διὰ τὰς ἐν λόγω ἐργασίας. Κατὰ πληροφορίαν, τὰς ἐν λόγω ἐργασίας προτίθεται νὰ χρηματοδοτήσῃ κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις ἔτους μέχρι ποσοῦ 400.000 δραχμῶν. Θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς νὰ γνωρίσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Νισυρίους τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν ἐκδήλωσιν τοῦ Κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐνίσχυσις τοῦ Γυμνασίου Νισύρου

Ὁ Σύλλογος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ" τῆς Ἀμερικῆς ἀπῆντησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως ἐξ ἰδίων του καταβάλλῃ τὴν μισθοδοσίαν διὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος ἐνὸς καθηγητοῦ. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς πλημμελοῦς λειτουργίας τοῦ Ἡμιγυμνασίου;

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 28—29)

Ἄρσιζης, ὁ θηλ. **ἄρσιζα**. Τουρκικὴ λέξις: ἀδιάκριτος, προπετής.

Ἄρτομύλι(ν), τό· πλάξ ξυλίνη εἰς τῆς ὁποίας τὸ ἄκρον ὑπάρχει μικρόν “λακχάκι”, μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐμβαίνει τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τοῦ “ἀργαρτᾶς” (“Ἴδε λέξιν) καὶ περιστρέφεται οὗτος διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ὥστε νὰ τυλίσσεται εἰς τὸν ἀργαρτᾶν τὸ νῆμα. Τὸ ἄρτομύλι κατὰ τὴν χρῆσιν του συσφίγγεται μεταξὺ τῶν δύο γονάτων.

Ἄρτύζω. Ἐπὶ τοῦ φαγητοῦ· ρίπτω ἀλάτι καὶ λίπος εἰς τὸ φαγητόν. “ἄρτυσμένον ἴν τὸ φαί” ἦτοι ἀλατισμένον καὶ ἐφωδιασμένον μὲ τὴν λιπαρὰν οὐσίαν (λάδι, μύλλαν, βούτυρον), ἔτι δὲ μὲ τὴν ντομάταν του, τὸ κρεμμυδάκι, καὶ εἶ τι σχετικόν. Τὸ μέσον ἄρτύζομαι σημαίνει τρώγω φαγητόν μὴ νηστήσιμον, πασχαλινόν. “Ἐρτύσθηκες;” Ἐρωτᾷ ἢ μία τὴν ἄλλην κατὰ τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν· “οἱ (= ὄχι) ἐν ἐρτύσθηκα.

Ἄρτυμένος, ὁ· Ἴον Ἐπὶ φαγητῶν: ἀλατισμένον καὶ δεόντως κεκαρυκευμένον φαγητόν· 2ον ἐπὶ ὀμιλιῶν: Εὐχάριστη, ἔξυπνη, λογικὴ, “ἄρτυμένα νᾶν τὰ λογάκια σου”· Ἀντιθ. ἀνάρτυτος.

Ἄρτυσι, ἡ· τὸ ἀλάτι καὶ ἡ λιπαρὰ οὐσία καὶ ἐν γένει τὸ καρύκευμα, (λάδι, μήλα, ἢ βούτυρο κ.ἄ.) “Βάλε τὴν ἄρτυσιν τοῦ φαγιοῦ καὶ σκέπασε τὸ τσουκάλι”. Συνων. ἄρτυσία.

Ἀσαῖτθιστος, ὁ **ἀσαῖτθιστη**, ἡ· ὁ ἀναιδής, ὁ αὐθάδης, ἐκεῖνος ποὺ δὲν σαῖτθαίρει (ἴδε λέξιν) κανένα.

Ἀσκημοραγιά, ἡ· ἐκεῖνος ἢ ἐκεῖνη ποὺ δὲν ἔχει πρόσωπον, μορφήν, ὠραίαν: ἀσκημομούρης, ἀσκημομούρα, ἀσκημομούρο.

Ἄσμα(ν), τό· ἄσθμα. Καὶ ἐπιθ. ἄσματικός: ἀσθματικός.

Ἀσπάλατθας, ὁ· πληθ. οἱ ἀσπαλάτθαι. Ἴον φυτὸν ἀκανθῶδες. 2ον τὸ κεντροῦν τοῦ φυτοῦ τούτου. “ἐμπήχτηκέμ μου”. 3ον (μεταφορ.) ἐπὶ ἄβρωος: ὁ πειρακτικός, ὁ τιποτένιος. Ὁ ἀσπάλατθας βγάλλει καὶ

ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**

ὠραῖον ἄνθος, ὅταν δὲ εἶναι τρυφερὸς ἀναμιγνύεται πρὸς βρώσιν μὲ ἄλλα ἄγρια χόρτα. Ἡ λέξις εἶναι ἢ ἀρχαία ἀσπάλαθος.

Ἄσπρα, τὰ· Ἴον γενικῶς, χρήματα. “τ’ ἄσπρα προδώσαν τὸν Χριστό”. 2ον κέρματά τινα, τὰ ὅποια ὁ ἀνάδοχος διανέμει εἰς τοὺς παρισταμένους κατὰ τὴν βάπτισιν τοῦ παιδιοῦ. Ἡ διανομὴ αὕτη γίνεται κατ’ οἶκον, ἀφοῦ τὸ βαπτισθὲν φερθῆ ἀπὸ τὸν ναὸν καὶ παραδοθῆ στῆ μητέρα του.

(Ἴδε βάφτισι). Ἄφ’ ὅτου ἤρχισεν ἀπὸ τινων ἐτῶν νὰ γίνεται χρῆσις μαρτυρικῶν εἰδικῶν τῆς βαπτίσεως ἢ διανομῆ ἄσπρων, νομισμάτων δηλαδὴ εἰς κέρματα, ἐξέλιπε σχεδόν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ βάπτισις εἰς τὴν Νίσυρον, χωρὶς νὰ διαμοιρασθοῦν ἄσπρα· “ποῦν τ’ ἄσπρα μου” ἔλεγαν εἰς τὸν ἀνάδοχον καὶ ὅσοι ἀκόμη δὲν εἶχον παραστῆ εἰς τὴν βάπτισιν. Τὸ ἄσπρον τῆς βαπτίσεως ἔθεωρεῖτο κάτι ἱερόν, οἰωνὸς καλοτυχίας, διὰ τὸ παιδί. Ἐδίδε δὲ ὁ ἀνάδοχος ἀναλόγως τοῦ προσώπου καὶ τὸ ἄσπρον· δὲν ἦτο ἀντὸς τῆς αὐτῆς ἀξίας.

Ἄς τάξη καί... Ἐπιρρημ. ἔκφρασις “ἄς ὑποτεθῆ ὅτι”· “ἄς ποῦμεν ὅτι”. “Γιάντα νὰ τὸ δώξης αὐτὸ δὰ τοῦ ζητιάνου”. “Ἄς τάξη κ’ ἔδωκά το τῆς ἀδελφῆς μου τῆς μακαρίτισσας”.

Ἀστάχια, τὰ· οἱ στάχυες.

Ἀστιμαίρω καὶ **στιμαίρω**· Ἴον συντηρῶ εἰς καλὴν κατάστασιν πράγμα τι “στίμαιρε τὰ ρούχα σου”, δηλαδὴ κάμνε καλὴν, προσεκτικὴν χρῆσιν· 2ον περιποιῶμαι κάποιον, τρέφω πρὸς αὐτὸν σέβας καὶ ὑπόληψιν “ἐν ἐστιμαίρει κάναν”. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ συνώνυμον εἶναι τὸ σαῖτθίζω. Ἡ λέξις εἶναι Ἐνετοῖταλικῆς προελεύσεως. Estimare = τρέφω πρὸς τινα ὑπόληψιν.

Ἄστοιβή, ἡ· θαμνίσκος ἀκανθωτὸς καὶ στιβαρὸς. Χρησιμοποιεῖται διὰ φραγμῶν κήπων καὶ χωραφιῶν τῆς “πετρώνουν”, ἐπάνω εἰς τὸ “βαστάδιν”. Ἡ ἀστοιβή εἶναι καὶ χρησιμώτατον “προσάναμα” τῆς φωτιᾶς, καὶ μάλιστα τῶν φούρνων (θεραπευτικὴ χρῆσις). Χρησιμοποιεῖται

κατὰ τῆς ὄχτρας (ἕκτερος). Βράζουν κλα-
δίσκους ἀστοιβῆς καὶ πίνουν τὸ ἐγχύλισμα.

Ἄστουμούχωτος, ὁ· Ἴον περὶ τοῦ ζώ-
ου: ὁ μὴ ἔχων φίμωτρον. “ἀστουμούχωτην,
ἢ κατσάικα, στουμούχωσέ τη”. 2ον ὁ Ἄθυ-
ρόστομος (ἴδε λέξιν στουμούχιν). Καὶ οὐσ.
ἀστουμουχωσιά, ἢ ἀθυροστομία, ἀχαλί-
νωτος περὶ τὸ λέγειν.

Ἄστροφεγγαῖς, ἢ· ἴδε πόρτα.

Ἄστράφυλλα, τά· καὶ στράφυλλα·
τὰ ἀποφλουδίσματα τῶν ἤδη πατηθέντων
εἰς τὸν ληνὸν σταφυλιῶν. Χρησιμοποιοῦνται
πρὸς κατασκευὴν τῆς “κουκχουζί-
νας”. (ἴδε λέξιν).

Ἄστροφίγκα, ὁ καὶ ἡ ἀστροφήκα.
ἢ στρόφιγξ “Γύρισε τὴν ἀστροφήκα”.

Ἄσφύτιλλας, ὁ· Ἴον ὁ ἀσφόμελος·
Χρησιμεύουσιν οἱ κάλαμοι τοῦ πρὸς κατα-
σκευὴν παιδικῶν παιγνιδιῶν, καὶ μάλιστα
ἀνεμομύλων. 2ον μεταφορ. ὑβριστικῆ ἐκφο-
ρά: ἐπιπόλοιος, ἰσχνὸς τὸ σώμα (κατὰ τῶν
ἐπιδεικνυόντων σωματικὴν δύναμιν ὁποῖαν
δὲν ἔχουσι).

Ἡ ἀρχαία λέξις ἀσφόμελος.

Ἄτάνητος, ὁ· Ἴον ὁ ἀνέπαφος, ἀκέ-
ραιος “ἀτάνητον τὸ φωμὶν ἀκόμα”, δηλαδὴ
ἀκόμη δὲν ἐκόφαμεν κανένα κομμάτι ἀπὸ
τὸ φωμί. 2ον (ἐπὶ κορασιδῶν) ἀγνόν, πού
δὲν ἔβαλε κανεὶς χέρι ἐπάνω του.

Ἄτθιολή, ἢ· Ἴον τὸ τρίτον ζευγάρισμα
χωραφιῶν εἰς τὸ ὅποιον πρόκειται νὰ σπα-
ροῦν “ἐψιμικά”. (ἴδε ῥῆγων). Καὶ ρῆμα:
ἀτθιολεύγω. 2ον ἢ σπορὰ κατὰ τοὺς
μῆνας Δεκέμβριον Μάρτιον γινομένη
(“ἐψιμα”).

Ἄτθιολεύγω· σπεῖρω “ἐψιμα”, “ψιμι-
κό” (διμνήτητ). Τὸ τοιοῦτον γίνεται σὲ
κάθε χωράφι χρονιὰν παρὰ χρονιὰν.

Ἄτθός, ὁ· ὁ ἀνθός· “ἐβγαθαν ἀτθούς τ’
ἀμπέλια”· “οἱ ἀτθοὶ τῆς ἀμυγδαλιάς ἐμα-
δήσασιν”.

Ἄτθος, ὁ· ἢ στάκτη, τέφρα. “Μάεφε
τὸν ἄτθον τοῦ φούρνου”. Ἡ λέξις εἶναι πι-
θανὸν Χαλδαϊκῆς προελεύσεως· ὁ φούρνος
εἰς τὴν Χαλδαϊκῆ: ἀττούν.

Ἄτθούσικα, τά· οὕτω πῶς λέγονται
τὰ φιλόρωγα σταφύλια.

Ἄτθυμούμαι· Ἐνθυμούμαι. “ἀτθυμᾶ-
σαι, παπᾶ, πού κάμαμε τὴν λουτρουγιά”;
“ἐν ἀτθυμούμαι”. Παρατ. ἐτθυμούμου·
ἐθθυμήθηκα· Πρὸστ. ἀτθυμοῦ. “ἀτθυμοῦ τὰ
λόγια τῆς μάνας σου”.

Ἄτός, ἢ, ὁ· συνων. ἀπατός, ἀπατή,
ἀπατό· Συνημμένως πάντοτε μὲ τὴν προ-
σωπικὴν ἀντωνυμίαν: ἀτός μου ἢ ἀπατός
μου· ἀτή μου ἢ ἀπατή μου· ἀτόν του ἢ
ἀπατόν του. Συνηθέστερος εἰς τὴν ὁμιλίαν
ὁ β’ τύπος.

“ἀτή μου θ’ ἄφω τὸ κερὶν
ἀτή μου τὸ λαμπάδι
κι ἀτή μου θ’ ἀποκοιμηθῶ
νὰ μοῦ διαβοῦν οἱ πόνοι”.

(Ἐκ τῆς δημῶδους Νισυριακῆς ποιήσε-
ως)

Ἄτραχτος, ὁ· (ἐπὶ ζώων)· πού δὲν
ἔχει τραχθῆ· πού δὲν τὸ ἔχουν τράξει, δη-
λαδὴ δὲν τὸ ἔχουν φωνάζει (τράσσω).
“Ἄτραχτα τὰ ζᾶ (= τὰ ζῶα) πῶς
θᾶρθου(ν);” Ἡ λέξις ἐκ τοῦ ἄκραχτος (ἐκ
τοῦ κράζω).

Ἄτσα, ἢ· 1) ἡ πτέρνα τοῦ ποδιοῦ μας.
“πονῶ τῆς ἄτσεσ μου”. 2) ἡ πτέρνα τοῦ
παπουτσιοῦ, τῆς κάλτσας. “ἐφαώθην ἢ
ἄτσα τῆς κάρτσας μου”. Πληθ. ἢ ἄτσεσ.
Ἡ λέξις πιθανῶς ἐκ τοῦ Ἐνετοῖταλικοῦ
ἄττα — πέλεκυσ, λόγῳ τοῦ σχήματος τοῦ
ποδιοῦ καὶ τῆς κάλτσας.

Ἄτσαδεῖα, ἢ· κοσμητικὸν τῆς λεπτῆς
καὶ ὑψηλῆς φωνῆς “ἀτσαδέια ἴν ἢ φωνή
σου”. Καί: ἀτσαδένεια φωνή: δηλαδὴ, ὡς
χαρακτηρίζεται ἀλλαχοῦ, μεταλλικῆ φω-
νή. Νὰ εἶναι ἡ λέξις παραλλαγή τῆς λέξεως
ἀτσαλένεια; (ἀπὸ ἀτσαλί).

Ἄτούα· ἐπιρρ. τοπικὸν αὐτοῦ δᾶ (κο-
ντά) “Ἄτούα κάθεσαι;” Ἡ ἀπάντησις
“ἐδῶα κάθομαι”. Περὶ μακράν, ἐκεῖα καὶ
κεῖα (ἴδε λέξιν).— Καὶ ἀπλῶς ἀτοῦ.
“Κάθου ἀτοῦ πού κάθεσαι”.

Ἄτσαλο (ν) τό· Ἴον μικρὰ “σκουπιδά-
κια”· βγάλε τ’ ἄτσαλλα (“ἄτσελλα”) ἀπὸ
τὸ ρίζι. “ἐν ἔχει ἄτσαλα καθόλου ἢ φακῆ”.
2ον γενικῶς τὰ ἀποσκουπίδια “πέταξέ τα
τᾶτσελλα ὄξω” “γεμᾶτον ἄτσελλα ἴν
(= εἶναι) τὸ σπῆτι”.

Ἄτσομάδα, ἢ· ἢ ἄγεννη ἀγελάς:
ἢ “δεσποινὶς ἀγελάς”: Ἐπίσης τὸ ἀρσε-
νικὸν λέγεται ἀτσομάδι, ἕως τῆς ὥρας
πού θὰ μπῆ εἰς τὴν δουλειάν, δηλαδὴ νὰ
ζευγαρίσῃ, ἀλωνίσῃ. Ὑποκορ. ἀτσομα-
δάκιν.

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

ΝΙΣΥΡΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΥ Μητροπολίτου Κῶ.

Λόγοι ἀπ' ἄμβωνος. (Τόμος Α΄.)

Ἰπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ὁ Πανιερώτατος Κῶ ἐδημοσίευσεν εἰς κομψὸν τόμον ἐκ 306 σελίδων τοὺς ἀπὸ τοῦ Ἄμβωνος τοῦ ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κυψέλης Ἀθηνῶν ἐκφωνηθέντας 48 λόγους τοῦ κατὰ τὴν Α΄ ὀμιλητικὴν περίοδον ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1940 μέχρι 5 Ἰουλίου 1942. Προλογίζων ὁ Πανιερώτατος γράφει μεταξὺ ἄλλων. «Οἱ λόγοι οὗτοι ἐξεφωνήθησαν, τοῦ ἔθνους χειμαζομένου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τρισχειμαζομένης. Εἶναι ἀπόσταγμα πόνου ἐκ τῶν ὀδυνηροτάτων. Εἶναι λόγοι μαρτυρικοὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Ἑθνικοῦ μαρτυρίου». Καὶ περαιτέρω: «Λόγοι οἱ ὅποιοι ἐξεφωνήθησαν εἰς μίαν μαύρην ἐποχὴν τοῦ βίου ἡμῶν, δὲν εἶναι μόνον σαφῆς καὶ ἀπηκριβωμένη διδασκαλία τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως καὶ Ἠθικῆς· εἶναι συγχρόνως καὶ ἀνάγλυφος εἰκὼν τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς καταστάσεως, ἰδιαίτερος τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας. Ἡ μελέτη λοιπὸν αὐτῶν, ἐλπίζομεν ὅτι δι' ἐκείνους μὲν οἱ ὅποιοι καὶ τοὺς ἤκουσαν, ὅσοι ζῶσι, τοὺς εὐσεβεῖς ἀχροατὰς ἡμῶν, θὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἐμπέδωσιν τῶν ἀκουσθέντων καὶ ψυχοφελῆς ἀνάμνησις, δι' ὅσους δὲ διὰ πρώτην φοράν θὰ ἀναγνώσωσιν αὐτοὺς θὰ εἶναι ὄχι μόνον ὑπόμνησις ἱστορική, ἀλλὰ καὶ ἀφορμὴ πρὸς σκέψεις θαυτέρας περὶ τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς.»

Διὰ τοῦ προλόγου τούτου, παρέχεται σαφῆς ἡ εἰκὼν τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου. Μὲ ἀπλᾶ καὶ μεστὰ ἐννοιῶν λόγια, συνέπεια τῆς θαθείας γνώσεως τῶν θεμάτων, τὰ 48 κηρύγματα ἐναρμονισμένα κατὰ τὸν πλέον ἐπιτυχήν τρόπον πρὸς τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα, τόσοσιν τὰ βασικά, ὅσων καὶ τὰ νεοφανῆ κατὰ τὴν περίοδον τῆς μαύρης ἐκείνης ἐποχῆς, ἀναλύουν κατὰ τὸν πλέον παραστατικὸν τρόπον τὴν Χριστιανικὴν φιλοσοφίαν καὶ προσφέρουν εἰς τὴν ἀναγνώστην εὐληπτον τὴν πλουσίαν πνευματικὴν τροφήν. Ἐνθέρμως, ὡς ἐκ τούτου, συνιστῶ εἰς τοὺς φιλοπροόδους ἀναγνώστας νὰ μὴ ὑστερήσωσιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ψυχοφελοῦς τούτου βιβλίου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΥ Μητροπολίτου Κῶ.

Ἀρχεῖον Ἱεράς Μητροπόλεως Κῶ.

Τεύχος Α΄. Ὁ Κῶδις Α΄.

Ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ Πανιερωτάτου, ὑπῆρξε καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἀρχείου. Δόγῃ τῆς ἐπὶ συνεχεῖς δεκαετηρίδας χηρείας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου, τῆς ἐλλείψεως πεπαιδευμένου προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐκ τῶν σεισμῶν ζημιῶν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, τὰ διάφορα βιβλία καὶ ἔγγραφα, εὕρισκοντο διασκορπισμένα φύρδην μίγδην εἰς διάφορα δωμάτια, πολλὰ δ' ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν τὰς ἀναποφεύκτους ζημίας καὶ καταστροφάς.

Τὸ ἔργον συνεπῶς τῆς περισυλλογῆς, τῆς μελέτης καὶ τῆς ταξινομήσεως, ἐνεφανίσθη ὡς πολὺ δυσχερὲς καὶ κοπιώδες. Μόνον ὁ ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας γνωστὸς διάπυρος ζῆλος τοῦ Πανιερωτάτου περὶ τὴν ἱστοριογραφίαν καὶ τὴν λαογραφίαν καὶ τὸ θετικὸν ὀργανωτικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, ἐπέτυχον νὰ ὑπερπηθήσωσιν τὰ σοβαρὰ ἐμπόδια καὶ νὰ δημιουργήσωσιν τὴν τάξιν ἐκ τοῦ χάους. Μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ πῶς ὁ Παναγιώτατος παρὰ τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας ποῦ τοῦ ἐπιβάλλει τὸ Ἰψηλόν του Λειτουργήμα καὶ ἡ γνωστὴ σύντονος καὶ ἐπίμονος προσπάθειά του διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν τοῦ Κλήρου καὶ τὴν τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος τοῦ ποιμνίου του, ἐπέτυχεν νὰ ἐξοικονομῇ τὸν χρόνον ποῦ ἀπαιτεῖται, ὥστε καὶ εἰς περισπούδαστους θεολογικὰς συγγραφὰς νὰ προβαίη καὶ τὴν διάσωσιν καὶ ὀργάνωσιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἀρχείου νὰ πραγματοποιήσῃ. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαίτερος ἡ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1953 ἀπόφασίς του, διὰ τῆς ὁποίας ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς ἐφεξῆς ὀργανώσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἀρχείου. Δι' αὐτῆς ἐρρυθμίσθησαν τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ συντηρή-

σεως τῶν «Ἐιδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχείων» τὰ ὅποια τὸ πρῶτον ἐδημιουργήθησαν εἰς τὰ κέντρα ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, δράσεως καὶ κινήσεως, ὡς ἀναφέρει, καὶ καθωρίσθησαν ἐπακριδῶς τὰ διατηρητέα ἐκ τῶν ἐγγράφων καὶ στοιχείων.

Τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ Ἀρχείου, ἐπιτοφόρησεν ὡς «Ἀρχεῖον Δουλείας», ἢ «τῶν πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως χρόνων», ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ δεύτερον τὸ ὅποτον χαρακτηρίζει ὡς «Ἀρχεῖον ἀπελευθερώσεως».

Τὸ «Ἀρχεῖον Δουλείας» ταξινομηθέν, περιλαμβάνει 114 Κώδικας, διάφορα ἔγγραφα ταξινομηθέντα εἰς περισσότερους τῶν 100 φακέλλων καὶ 59 χειρόγραφα κείμενα, ἀρχαιοτέρας ἐκδόσεις βιβλίων, τετράδια καὶ φυλλάδας. Ἀπαρχὴ τῆς δημοσιεύσεως τοῦτου ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1958, ὅποτε ἐκυκλοφόρησε τὸ πρῶτον τεῦχος, τὸ ὅποτον ὁ Πανιερώτατος ἀπεροῖ εἰς τοὺς ἀειμνήστους προκατόχους του καὶ τοὺς μέλλοντας διαδόχους του. Εἰς τὸ τεῦχος τοῦτου δημοσιεύεται ὁ Α' Κώδιξ, ὡς περιεσώθη, ὅστις περιλαμβάνει 191 πράξεις καὶ ἔγγραφα, ἀναφερόμενα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1687 μέχρι καὶ τοῦ 1788. Ἐξ αὐτῶν ἄλλαι μὲν δημοσιεύονται αὐτούσια, ἄλλαι δὲ ἐν περιλήψει καὶ ἀναφέρονται :

- α) Εἰς τακτοποιήσεις κληρονομικῶν ὑποθέσεων 30
- β) Εἰς διευθετήσεις οἰκονομικῶν συναλλαγῶν ἰδιωτῶν 55.
- γ) Εἰς τακτοποιήσεις περιουσιακῶν ζητημάτων Ἰ. Ν. καὶ Μονῶν 26.
- δ) Εἰς διαζύγια 62.
- ε) Εἰς διαλύσεις ἀρραβῶνων 5
- στ) Εἰς διάφορα ἄλλα θέματα 13.

Διὰ μέσου τῶν δημοσιευομένων πράξεων, παρέχεται ἐναργῆς εἰκὼν τῆς ζωῆς καὶ ἱστορίας τῆς Ἰ. Μητροπόλεως, τῶν τότε ἠθῶν καὶ ἐθίμων, τῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως, τοῦ ἰσχύοντος δικαίου καὶ τέλος ἐμφανίζεται τὸ φραστικὸν καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ Κωακοῦ Λαοῦ. Πρόδηλος ἐπομένως παρουσιάζεται ἡ σημασία τοῦ δημοσιεύματος διὰ τοὺς εἰδικούς μελετητάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΜΜ. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΟΥ

Ἰατροῦ Διανοῦ τοῦ Ἱστολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Νοσοκομείου Ἀλεξανδρείας «Θεοχάρη Κότσικα»

ἘΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΕΩΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΜΑΣ

Ἀνάτυπον ἐκ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας (ἐκδοσις 1959).

Πρόκειται περὶ διαλέξεως τοῦ ἐγκρίτου καὶ φιλότατου συμπατριώτου μας, ἡ ὁποία ἐδόθη τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου 1958 εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας, καὶ ἡ ὁποία ἐτιμήθη διὰ τῆς δημοσιεύσεώς της παρὰ τοῦ Ἰνστιτούτου.

Κατ' αὐτὴν ὁ κ. Παρθενιάδης ἐπαρουσίασεν μίαν ἐπιστημονικὴν μελέτην, δι' ἧς διερευνᾷ τὴν χρονολογικὴν δημιουργίαν καὶ τὴν γεωγραφικὴν τοποθέτησιν τοῦ πρώτου ἰδρυθέντος εἰς τὸν κόσμον Νοσοκομείου, τὸ ὅποτον καὶ τοποθετεῖ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὡς δημιουργήμα τοῦ Μεγάλου Διονυσίου κατὰ τὴν Πατριαρχεῖαν αὐτοῦ, εἰς ἐμβρωδὴ ζωῆς μορφήν. Τὸ πρῶτον συστηματικὸν Νοσοκομεῖον ἀναφέρει ὡς τμήμα τοῦ πρώτου Κοινοβιακοῦ Μοναστηρίου ποῦ ἱδρυσεν εἰς τὴν Ἄνω Αἴγυπτον ὁ Ἅγιος Παχούμιος. Τὸ Νοσοκομειακὸν πνεῦμα θεωρεῖ ὡς πνευματικὸν δημιούργημα τοῦ Ἑλληνο-Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀπὸ τὴν ὅποίαν «ὡς δλοκληρωμένον ἔργον προσέλαβε τὴν πκνανθρώπινον μορφήν».

ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΡΑΣ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΜΑΝΔΡΑΚΙ. Ὁ Ἐμμανουήλ Γ. Πισκάκης ἐτέλεσε τοὺς γάμους τοῦ μετὰ τῆς Ἄννας Ἀνδρέου Μυνίου.

Ἡ Ἄννα Α. Αὐσαρίδη, τὸ γένος Κεχαγιᾶ, ἐγέννησεν ἀγοράκι. Ὁμοίως καὶ ἡ Καλλιόπη Ἐπιτρόπου τὸ γένος Λυκοπάντη ἐνῶ ἡ Μαρία Δημητρίου Χαρίτου ἐγέννησε κοριτσάκι. Ἡ σύζυγος τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας Νικολάου Διακομιχάλη Οὐρανία, ἐγέννησεν ἐπίσης, ἀγοράκι.

Τὴν 30.9.59 ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν ἡ Ἄννα Τσουλάτου. Εἰς τὴν ἴδιαν ἡλικίαν ἀπεβίωσεν ἐπίσης τὴν 27.10.59 ἡ Εἰρήνη Ν. Θεοδώρου, τὴν δὲ 3.12.59 ἡ Εἰρήνη Ι. Πατάκη, ἐτῶν 76.

Τὴν 26.10.59 ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά τοῦ ὁ νέος Εἰρηνοδίκης Νισύρου κ. Ἀντώνιος Ροῦσος.

Τὴν 10.11.59 τὸ s/c "OCEAN RANGER" ἐφόρτωσεν 12.089 μ³ ἐλαφρόπετρα διὰ τὰς Η.Π.Α.

ΝΙΚΕΙΑ

ΑΦΙΞΕΙΣ: Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου ὁ Βουλευτὴς Δωδεκανήσου κ. Ἐμ. Ζαννῆς.

Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου ὁ Θεόδωρος καὶ Ἄννα Σακελλαρίδου ἐξ Ἀθηνῶν.

Τὴν 1ην Νοεμβρίου ὁ κ. Ἡλίας Ἀπριλάκης μετὰ τῆς συζύγου του ἐκ Ρόδου.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ: Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου ὁ Θεόδωρος Σακελλαρίδης διὰ Ν. Ὑόρκην.

Τὴν 7ην Νοεμβρίου ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἡλίας καὶ Μαρία Ἀπριλάκη διὰ Ρόδου.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ: Ἡ κ. Καλλιόπη Τακτικοῦ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου θῆλυ.

Ἡ κ. Χρυσοκόνα Γ. Κόκκινου τὴν 16ην Σεπτεμβρίου, θῆλυ.

Ἡ κ. Ἄννα Β. Γιακουμῆ τὴν 24ην Σεπτεμβρίου, θῆλυ.

Ἡ κ. Εὐδοξία Ι. Πανταρώτα τὴν 8ην Νοεμβρίου, θῆλυ.

ΓΑΜΟΙ: Τὴν 17ην Σεπτεμβρίου ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ ὁ Θεόδωρος Ἄριστ. Σακελλαρίδης καὶ Ἄννα Γ. Βαρκανῆ.

Τὴν 25ην Ὀκτωβρίου ὁ Νικόλαος Διαμαντῆ Γιαννάκης-Χαρτοφύλης καὶ ἡ Καλλιόπη Ι. Διακοβασιλῆ, παρὰ νυμφος ὁ Δήμαρχος Νισύρου κ. Γιώργος Γιαλούρης.

ΘΑΝΑΤΟΙ: Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ Πολυζένη Ι. Γερασίμου, τὸ γένος Δημητρίου Καραγιωργη ἡ Διάκου.

Διάφορα

Ἐγένετο ἐγκατάστασις ἠλεκτροφωτισμοῦ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Ἀπεπερατώθη ἡ μεγάλη ὕδατοδεξαμενὴ χωρητικότητος 100 κυβ. μ. εἰς τὴν θέσιν "Σαρδαλόνι". Ἡ ἐναρξίς τῆς κατασκευῆς ἐγένετο ἐπὶ προεδρείας τοῦ ἀειμνήστου Νικήτα Νικητιάδου, ἐχρηματοδοτήθη δὲ τὸ ἔργον ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Α.Π.Δ. Ἀνάδοχος ἐργολάβος ὑπῆρξεν ὁ συμπατριώτης μας κ. Χαράλαμπος Ἐμμανουηλίδης.

Συνεχίζονται μὲ ὀλοὲν ἀνιούσαν πρόοδον αἱ ἐργασίαι τῆς διανοίξεως τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ Αὐλάκι. Ἡδὴ πλησιάζουν πρὸς τὴν "Ἀγορτῆρα", σημείον τὸ ὁποῖον ἀπέχει ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ Αὐλάκι, πιστεύεται δὲ ὅτι ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους τὸ ὅλον ἔργον θὰ ἀποπερατωθῆ.

Τὸ ἐνταῦθα Τμήμα τοῦ Συλλόγου "Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος" ἀπεφάσισε κατ' ὁμόφωνον γνώμην τῶν μελῶν του, ὅπως ἀναλάβῃ τὸ οἶκημα τοῦ Παλαιοῦ Σχολείου, προκειμένου νὰ ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ τὸ Γραφεῖον τοῦ Συλλόγου, ἡ δὲ μεγάλη Αἴθουσα νὰ διασκευασθῆ καταλλήλως εἰς αἴθουσαν συγκεντρώσεων μετὰ μικρᾶς Βιβλιοθήκης, πλουτιζομένης σὺν τῷ χρόνῳ δι' ὀφελίμων βιβλίων.

Τὴν 26ην καὶ 28ην Ὀκτωβρίου, ἔλαβον χώραν οἱ ἑορτασμοὶ τῆς Ἑορτῆς τῆς Σημαίας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ὁ Ἀνταποκριτῆς

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΠΗΛΙΑΝΗΣ. Σύμφωνα μὲ τὸν προϋπολογισμὸν χρήσεως οἴκον. ἔτους 1959 τῆς Ι. Μ. Σπηλιανῆς, ἐξηγνηθῆ ἡ ἐγκριθεῖσα παρὰ τῆς Ι. Μητροπόλεως δαπάνη τοῦ Κεφαλ. Γ' ἄρθρον Ιον (περὶ ἐπισκευῶν Ναοῦ).

Οὕτω ἐπερατώθη τὸ ἔργον τὸ διὰ σιμεντοκονιάσεως γενικῶς τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καθὼς καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιοῦτου τοῦ κειμένου πρὸς τὴν ταῦλαν τοῦ γυαλοῦ πρὸς πρόληψιν τῆς ἐμφανιζομένης ὑγρασίας ὑπολείπεται ἡ διὰ μαρμάρων πλακόστρωσις τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τῶν μαρμαροπλακῶν παραγγεληθεισῶν εἰς Ρόδον. Ἡ ἐφετεινὴ πανήγυρις τῆς Μεγαλόχαρης ὑπῆρξε ἱστορικὴ εἰς λαμπρότητα καὶ ἐπιτυχίαν. Παρὰ ταῦτα, τὴν πανηγυρικὴν ἔξαρσιν ἐμετρίασεν εἰς πένθος κατὰ τὴν 12ην μεσημβρινὴν ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος τῆς Δ/δος Ἄννης Περούλλη. Μ' ὄλον τοῦτο αἰ ὑπὲρ τῆς Ι. Μονῆς εἰσπράξεις ὑπῆρξαν λίαν ἱκανοποιητικαί.

Τὴν 17ην παρελ. Αὐγούστου παρακλήσει τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς τῆς Ι.Μ.

Σπηλιανῆς, ὁ παρεπιδημῶν συμπολίτης μας πόλ. Μηχανικός κ. Πανάγος Σακελλαρίδης μετέβη ἐπὶ τόπου καὶ ἐξήτασε ἐπισταμένως τὴν κατάστασιν τοῦ κρημνοῦ ἐφ' οὗ εὐρίσκειται ἡ I. Μονὴ καὶ ἔδωσε τὰς δεούσας ὁδηγίας πρὸς τὸν Ἀρχ. Ἐπίτροπον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς πρόληψιν τῆς σαθρώσεως τοῦ κρημνοῦ, καθὼς καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς στέγης τοῦ Προναοῦ τῆς I.M. διὰ συστήματος (μπετὸν ἀρμέ) ὅστις τυγχάνει ἐπισηφάλης.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Σακελλαρίδης μετέβη εἰς τὸν I. Ναὸν Ποταμητίσσης δώσας σχετικὰς ὁδηγίας ἐν σχέσει μὲ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργα.

ΠΟΤΑΜΗΤΙΣΣΑ. Ἐν σχέσει μὲ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργα τοῦ Ἱερ. Ναοῦ Ποταμητίσσης, καθὼς προκίπτει ἐκ τοῦ συνημμένου ἐγγράφου τοῦ Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων κ. I. Κοντῆ αἱ σχετικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀνακατασκευὴν τοῦ Νάρθηκος ἀπεστάλησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ θρησκευμάτων (Δ/σις Ἀνασθηλώσεως) πρὸς ἔγκρισιν.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ. Δαπάνη τοῦ συμπολίτου μας κ. Γεωργίου Σακλαρίδη ἐγένετο ὁ ἐλαιοχρωματισμὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ I. Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Νικήτα καὶ ἤρξατο δι' αὐτοῦ ἡ διακόσμησις τοῦ ἐν λόγῳ Ναοῦ ἐγκρίσει τῆς Μητροπόλεως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 852/21/7/59 ἐγκριτικοῦ Αὐτῆς ἐγγράφου.

ΔΙΑΒΑΤΗΣ. Κρημισθέντος ἐπανειλημμένως τοῦ ἄρτι κατασκευασθέντος τείχους τῆς I. Μονῆς Διαβατινῆς ἡ Ἐκκλ. Ἐπιτροπὴ Σπηλιανῆς ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τούτου προκειμένου ἵνα μὴ καταστραφῇ ὀλοσχερῶς...

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ. Εἰς τὸ τεῦχος Νοεμβρίου—Δεκεμβρίου τῶν Ν.Σ. καὶ εἰς τὴν σελ. 26 γίνεται λόγος περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς I.M. τριῶν ἐγγράφων ἀνηκόντων εἰς κατηχητὴν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας τῆς Ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1821, καὶ ὅτι ταῦτα δὲν ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Γεν. Ἀρχεῖον τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κ. Πρωτοφάλη τῆ προτροπῆ τοῦ ἀειμνήστου Διαμαντάρου. Δυστυχῶς παρὰ τὴν γενομένην ἔρευναν ὄχι μόνον αὐτά, ἀλλ' οὐδὲν χειρόγραφον ὑπάρχει, παρεκτὸς ἐνὸς βιβλίου περιέχοντος συμφωνητικὰ ἐνοικιαστήρια τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς I.

Μονῆς ἐπὶ ἡγουμένης τοῦ νῦν Σεβ/του Κῶ κ.κ. Ἐμμανουήλ. Ἐν σχέσει μὲ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς βιβλία, ταῦτα εἶναι θρησκευτικοῦ περιεχομένου (τουτέστιν Πατερικά, Κατηχητικά, Δογματικά, καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰ) τῶν ἀειμνήστου ἡγουμένων Χριστοφόρου καὶ Ρωμάνου καθὼς καὶ ἐπιστημονικὰ τοῦ Ἰωάννου καὶ Μιλτιάδου Λογοθέτου, φαίνεται ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Ἱατροῦ ἡ οἰκογένειά του ἐδώρησεν ἅπαντα τὰ βιβλία πατρὸς καὶ υἱοῦ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

Ἐπίσης τὰ ἀποσταλέντα ἐξ Ἀμερικῆς παρὰ τῶν ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Ἰακώβου Καζαβῆ (ιστορικά, ἐθνικά, ἐγκυκλοπαιδικὰ). Κάθε χειρόγραφον δὲ ἐκτὸς τοῦ ὡς ἄνω μνημονευομένου, ἀπωλέσθη ἄγνωστον πότε.

ΑΘΗΝΑΙ. Εἰς τὴν Μαιευτικὴν Κλινικὴν "Παναγία ἡ Σπηλιανή" τοῦ ἱατροῦ Παύλου Παυλίδου γυναικαδέλφου τοῦ Καθηγητοῦ κ. Καλογήρου, ἐγέννησε τὴν 27ην Ὀκτωβρίου κοριτσάκι ἡ Ματίνα Γεωργίου Λαμπάδη. Εὐχόμεθα εἰς τοὺς γονεῖς νὰ τοὺς ζήση.

Ὁ ἱατρὸς Γεώργιος Ἐμμ. Λαμπάδης, καταταγείς εἰς τὸ Βασ. Πολ. Ναυτικὸν ὡς κληρωτὸς, ὠνομάσθη Σημαιοφόρος καὶ ἐποθετήθη εἰς τὸ ἀρματαγωγὸν "Πηνειὸς".

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστολὴν συμπατριώτου μας ποῦ δείχνει τὴν ἀγάπην τῶν μικρῶν συμπατριωτῶν μας γιὰ τὸν ἀθλητισμὸν καὶ τὴν ἀνάγκην ἐνισχύσεώς των.

Πρὸς
τὴν ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν
τῶν "Νισυριακῶν Χρονικῶν"
Εἰς Ἀθήνας

Μὲ ἔσπρωξε ξανά ἡ ἀνάγκη νὰ θίξω, διὰ τῶν στηλῶν τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν ἓνα θέμα, ποῦ χρῆζει ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ κατανοήσεως. Τὸ θέμα τοῦ Ἀθλητισμοῦ τῆς Νήσου μας, τὸ ὁποῖον παραμένει, ἓνα ἄλυτο πρόβλημα.

Ἐπιθυμῶντες ὁμως σ' αὐτὸ δὲν εἶναι ἡ Νεολαία μας.

Ὅχι. Οἱ νέοι τῆς Νισύρου ἔχουν ὅλη τὴν ὄρεξιν νὰ δοθοῦν εἰς τὸν Ἀθλητισμὸν, διότι ἔχουν πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν πολλαπλῶν του ὠφελειῶν.

Δυστυχῶς ὁμως δὲν εὐρίσκουν, οὐδεμίαν ἀνταπόκρισιν, οὐδενὸς ἐνδιαφέροντος δὲν τυγχάνουν, οὐδεμίαν προσοχῆς.

Τὰ αἰτήματά των παραμένουν αἰτήματα. Οἱ πόθοι των ἀνεκπλήρωτα ὄνειρα, ἡ ὄρεξις των νεκρώνεται, ἀπὸ τὰ θά... τῶν ὑπευθύνων.

Μὲ ζήλεια παρατηροῦν τὴν Ἀθλητικὴν πρό-

οδο τῶν γειτονικῶν νήσων καί μέσα τους γεν-
νάται τὸ γιατί.

Γιατί καί ἐμεῖς νὰ μένωμε αἰώνια περιφρονη-
μένοι; Γιατί κανεὶς νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ μᾶς,
ἀφοῦ ὁμολογουμένως εἶναι ἀρκετὲς οἱ ἀβάντες
μας; Τὸ γιατί ὁμως μένει ἀναπάντητο.

Ἐναφέρομαι σ' ὅλους τοὺς ἀπανταχοῦ Νι-
συρίους καί παρακαλῶ καί προτρέπω αὐτοὺς
καί ὡς ἄτομα καί ὡς σωματεῖα νὰ ἐπιδείξουν
μέριμνα στὸν τομέα τὸν Ἀθλητικὸ τοῦ Νησιοῦ
μας.

Δὲν εἶναι κρίμα νὰ γενώμεθα ἀκούσιοι νε-
κροθάπται εὐγενῶν ἐπιδιώξεων τῆς Νεολαίας
μας;

Ἐναφέρω ἓνα χαρακτηριστικὸ παράδειγμα,
ποὺ ὁμιλεῖ εὐγλωττα, γιὰ τὴν ἀγάπην τῶν
παιδιῶν τῆς Νισύρου στὸν ἀθλητισμὸν, ἰδίως
δὲ στὸ ποδόσφαιρο.

ἘΜικροί, μιᾶς γειτονιάς ἴδρυσαν μιὰ ποδο-
σφαιρικὴ ὁμάδα εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωσαν τὸ ὄνο-
μα τοῦ φουεθέντος εἰς τὴν Νῆσον μας ὑπολο-
χαγοῦ Χ. Εὐαγγέλου. Εἶχαν δὲ τὴν σκέψιν νὰ
γράψουν στὸν ἀδελφόν του καί νὰ τοῦ γνω-
στοποιήσουν τὸ διάβημά τους. Πρὸς μεγάλην
τους δὲ χάραν τοὺς ἐστάλη, ἀπὸ ἐκείνου πο-
δοσφαιρικῆ μπάλλα καί 200 δρχ., μὲ τίς ὁποῖες
ἀγόρασαν ἀθλητικὰς φανέλλες. Δὲν σὰς
ἐκπλήσσει ἡ πρωτοβουλία καί τὸ θάρρος τῶν
μικρῶν; Φυσικῶν εἶναι νὰ μᾶς συγκινοῦν τέτοι-
ες προσπάθειες.

Ἐς μὴν ἀδρανώμεν λοιπόν. Εἶναι καιρὸς νὰ
δράσωμε ἀποτελεσματικὰ καί νὰ λυθῆ τὸ ζή-
τημα τοῦ ἀγωνιστικοῦ χώρου, μέσα στὸν
ὁποῖον θὰ χαίρωμεθα τοὺς νέους μας ἀθλουμέ-
νους ἀναπτύσσοντας τὸ αἰσθημα τῆς εὐγε-
νοῦς ἀμίλλης.

Κων/νος Θεοδώρου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

ἘἩ Σχολικὴ Ἐφορεῖα τοῦ “Θεολογείου
2/ξίου Δημοτικοῦ Σχολείου Νικειῶν—Νισύ-
ρου” ἐκφράζει τὰς θερμὰς τῆς εὐχαριστίας
πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀγαθοεργὸν Ἀδελφό-
τητα τῶν ἐκ Νικειῶν Νισυρίων “ὁ Ἅγιος
Ἰωάννης ὁ Θεολόγος” διὰ τὴν πρὸς τὸ Σχο-
λεῖον δωρεὰν ἐνὸς πολυτελοῦς Λαβάρου, δω-
ρεὰ ἡ ὁποία ἐν συνδυασμῶ προγενεστέρων
δωρεῶν τῆς αὐτῆς Ἀδελφότητος, κατατάσ-
σουν τὴν Ἀδελφότητα μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν
τοῦ Σχολείου μας.

Ἐν Νικεῖαις Νισύρου Νοεμβρίου 12, 1959

ἘἩ Σχολικὴ Ἐφορεῖα

Ὁ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ἰάκωβος Σ. Χαρτοφύ-
λης, ὁ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ Γαβριὴλ Μ. Σα-
κελλαρίδης, ὁ ΤΑΜΙΑΣ Κωνσταντῖνος Μ.
Ἀπριλάκης.

ἘἘρχίζομεν τὴν δημοσίευσιν τῶν συμπατριωτῶν μας πρὸς τοὺς ὁποίους ἀποστέλλονται
τὰ “ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ”.

Εἰς τὸ παρὸν τεῦχος ἀναφέρονται τὰ μέλη τοῦ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀμερικῆς, θὰ συνεχίσω-
μεν δὲ εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ἘἘλαμάγκος Παν.	N.Y.	Δημητρίου Νικόλαος	»	Καβαλιώτης Ἰ.	L.I.N.Y.
ἘἘντωνίου Φίλιππος	»	Δημητρίου Χρισ.	»	Καβαλιώτης Μιχαὴλ	N.Y.
ἘἘντωνίου Ἀντών.	OHIO	Δημητρίου Π.	L.I.N.Y.	Κλεόπουλος Γεώργιος	»
ἘἘρκαμουζῆς Ἐμμ.	L.L.	Ἐμμανουὴλ Γ.	ASTORIA	Κόκκινος Ἀριστείδης	»
ἘἘυῖρος Χάρης	N.Y.	Ἐμμανουὴλ Κ.	WIL. SPORT	Κωνσταντῖνου Γ.	CALIFOR.
ἘἘότσης Γεώργ.	L.I.N.Y.	Ζαχαρής Ἀλεξ.	ASTORIA	Κωνσταντῖνου Παῦλος	»
ἘἘιολλῆς Μιχαὴλ	»	Θερεούλης Νικόλαος	»	Κώνστας Ἰωάννης	N.Y.
ἘἘότσης Ἰωάν. Ἀντ.	N.Y.	Θερεούλης Ἐμμ.	N.Y.	Κορωναῖος Νίκος	L.I.N.Y.
ἘἘότσης Κώστας Ἀντ.	»	Θεοδώρου Φραντζῆς	»	Κορωναῖος Ἐμμ.	»
ἘἘιολλῆς Ἰωάν. Μιχ.	DEL	Θεοδώρου Ἀντώνιος	»	Κώνστας Γεώργιος	N.Y.
ἘἘαρρῆς Γεώργιος	N.Y.	Καμμάς Ἀντών.	L.I.N.Y.	Κουλάκης Γ.	ASTORIA
ἘἘότσης Νικόλαος	»	Καμπάνης Μιχαὴλ	»	Κορωναῖος Περικλῆς	N.Y.
ἘἘωργάκης Μίλτος	»	Καμπάνης Γ.	WILMINGTON	Κουλάκης Π.	ASTORIA
ἘἘωργάκης Ἀντών.	»	Καμπάνης Ἐμμαν.	N.Y.	Κουλάκης Κων/νος	N.Y.
ἘἘιαννῖος Ν.	CALIFOR.	Καμπάνη Εἰρήνη	»	Κουλιανίδης Α.	ASTORIA
ἘἘωργάκης Νικόλ.	N.Y.	Καμπάνης Ε.	WIL. SPORT	Κώνστας Σ. Κώστ.	BOSTON
ἘἘωργάκης Γ.	L.I.N.Y.	Καμπάνης Ἰ.	HARTFORD	Καρὸς Ἐμμ.	CALVESTON
ἘἘωργάκης Ὀδυσσεύς	»	Καμπάνης Παῦλος	N.Y.	Κούσσης Θ.	CHICAGO
ἘἘνάς Κώστας	N.Y.	Καμπουράκης Ι.	L.I.N.Y.	Κόκκινος Κώστας	N.Y.
ἘἘιαννάκης Γ.	ASTORIA	Καμπουράκης Στράτος	»	Κλούτση Μ.	»
ἘἘνάς Ἰάκωβος	N.Y.	Καμπουράκης Γεώργιος	N.Y.	Κλεόπουλος Ἐμμ.	N.Y.
ἘἘιαννακοῦ Μ.	ASTORIA	Κάρρη Μαρία	»	Κόκκινος Κ.	CHARLOTTE
ἘἘωργάκης Ἰωάν.	OHIO	Καζαβῆς Ἀντώνιος	OHIO	Κλεόπουλος Ἰωάν.	N.Y.
ἘἘωργάκης Νικόλ.	N.Y.	Καζαβῆς Ἰάκ.	ASTORIA	Κωνσταντῖνου Ἰ.	CALIFOR.
ἘἘιακαντώνης Γ.	ASTORIA	Κατσιματίδης Ἀνδρ.	N.Y.	Κοντοβερός Α.	PHILADEL.
ἘἘιακαντώνης Κ.	N.Y.	Κατσιματίδης Νικόλ.	»	Καρανικῆς Μιχαὴλ	N.Y.
ἘἘιακαντώνης Κανάρης	»	Κατσιματίδης Γεώργιος	»	Κεχαγιᾶς Ἀπόστολος	»

Κέντρης Νικόλ.	MICHIG.	Πολυχρόνης Κώστας	N.Y.	Σακελλαρίδης Μίλων	D.C.
Κενέας Γεώργιος	N.Y.	Πλουμίδης Γεώργιος	N.G.	Σμαράγδας Δημ.	ASTORIA
Κατινάς Παύλος	»	Πρινιός Άνδρέας	OHIO	Σάμος Άντών.	L.I.N.Y.
Καραβάκης Ίάκ.	ASTORIA	Πολίτης Ίωάννης	N.Y.	Σακαλής Γρηγόριος	N.Y.
Καλλούδης Έμμ.	»	Πολίτης Άντών.	ASTORIA	Σακέλλης Έμμ.	»
Κέντρης Μ.Στ.	N.Y.	Πουράκη Μαρία	N.Y.	Σακλαρίδης Π.	ASTORIA
Κέυ Παύλος	ASTORIA	Πουράκης Κώστας	ASTORIA	Σκανδάλιος Μιχαήλ	»
Κέντρης Γεώργιος	N.Y.	Πλουσιάδης Γεώργιος	N.Y.	Σαρρής Μιχαήλ	N.Y.
Κέζερης Άντ.	ASTORIA	Πλήθος Νικ.	ASTORIA	Σάμπσον Όδυσ.	L.I.N.Y.
Κυριάκος Νίκος	N.Y.	Πληθίδης Κώστας	P.A.	Σακλαρίδης Δ.	ASTORIA
Κοντογιάννης Ν.	CALIFORN.	Πέτερσ. Νικ. Σόμαλις	N.Y.	Σαρρής Γεώργ.	N.Y.
Κυργιάννης Νικ.	»	Περδίκης Ίωάννης	MICH.	Σάμπσον Ίωάν.	L.I.N.Y.
Κυπραίος Κώστας	MINN.	Παυλίδης Π.	LANGASTER	Σακλαρής Νικόλαος	V.A.
Κοκκινάκης Έμμ.	ASTORIA	Παυλίδης Ίωάν.	N.Y.	Σαρρής Γεώργιος	N.Y.
Λυβίτσης Ίωάννης	N.Y.	Πατρικής Έμμ.	»	Σάμος Μιλτ.	»
Λαζάρου Μ.Γ.	ASTORIA	Πληθίδου Σοφία	V.A.	Τρίλλιας Κώστας	L.I.N.Y.
Λαζάρου Λούις	N.Y.	Περκάνας Γεώργ.	L.I.N.Y.	Τσατσαρώνης Βασίλ.	L.I.
Λαμπάδης Νικ.	ASTORIA	Περδίκης Νικόλ.	ASTORIA	Τσουκαλάς Νικ.	FLORIDA
Λαζάρου Γεώργιος	»	Πώλ Φράνκ (Κοντοβερός)	N.Y.	Τσιτσινας Λούις	ASTORIA
Λαζάρου Α.	CALIFORN.	Πατρικής Ευστάθιος	»	Τριανταφύλλου Γ.	N.Y.
Λουκίδης Ίωάννης	ASTORIA	Πατρικής Νικόλαος	»	Φραντζής Α.	FILADELPH.
Μούρας Ίωάννης	N.Y.	Παρασχάκης Δημήτριος	»	Φραντζής Φράνκ	N.Y.
Μούρας Νικόλαος	»	Παπαϊκίτης Νικήτας	»	Φραντζής Ίωάννης	»
Μούρας Παύλος	P.A.	Παπάτσος Ν.Ι.	L.I.N.Y.	Φραντζής Νικόλαος	»
Μουλλός Δημ.	N.Y.	Παντελ. Λέων	G.A.	Φραντζής Ήρ.	ASTORIA
Μουλλός Γεώργιος	»	Παπάτσος Νικ.	CALIFOR.	Φραντζής Ρουσέτος	»
Μουλλός Κώστας	»	Παπάτσος Μ. Ίωάν.	N.Y.	Φραντζής Τάκης	»
Μύλλερ Έμμ.	OHIO	Παρθένης Νικόλ.	L.I.N.Y.	Φραντζής Μιχαήλ	N.Y.
Μικρός Ίωάννης	L.I.N.Y.	Πάππα Καλλιόπη	N.Y.	Φραντζής Έμμ.	L.I.N.Y.
Μαυρουδής Φράν	»	Παρθένης Κώστ.	L.I.N.Y.	Φιλίππου Γ.Φίλιππος	N.Y.
Μαυρουδής Μαρ.	N.Y.	Παπαδόπουλος Ίωάν.	N.Y.	Φιλίππου Δημήτριος	N.J.
Μαυρουδής Μιχαήλ	L.I.N.Y.	Παπαγιάννης Χ.	ASTORIA	Φιλίππου Καλλ.	FLORIDA
Μαυρουδής Άντών.	N.Y.	Παπαγιάννης Γεώργ.	N.Y.	Φάς Νίκος	P.A.
Μαστρογιάννης Σ.	L.I.N.Y.	Ρουσέτος Κων/νος	MICH.	Φίλιπς Πήτερ	N.Y.
Μισοιριώτης Άντών.	L.I.	Ρίζος Κώστας	N.Y.	Φίλιπς Καλλ.	S.G.
Μύλλερ Βασ.	N.Y.	Σακελλαρίδης Άποστ.	»	Φάσσολ Μαρία	FLORIDA
Μιχαηλίδης Μιχ.	MICH.	Σακλαρίδης Π.	FLORIDA	Φάς Ίάκωβος	N.Y.
Μαυρουδής Κώστας	OCLA.	Σακλαρής Γεώργ.	N.Y.	Φραντζής Ίωάν.	ASTORIA
Μαυρουδής Π.	L.I.N.Y.	Σκανδάλιος Νικήτας	»	Χρυσότιμος Μιχαήλ	»
Μαυρουδής Δημήτ.	P.A.	Στεφάνου Τάκης	»	Χρυσότιμος Γεώργ.	N.Y.
Μαστρογιάννης Μ.	CALIFOR.	Σταμάτης Έμμ.	FLORIDA	Χρυσότιμος Έμμ.	»
Νισυρίου Άντών.	L.I.N.Y.	Σπαλιάρας Χαραλ.	N.Y.	Χριστόδουλος Νικ.	N.J.
Ξένος Δημόκριτος	N.Y.	Σοφός Κώστας	»	Χριστοφόρου Ί.	L.I.N.Y.
Οικονομίδης Δημ.	L.I.	Σκανδάλιος Ν.	CALIFOR.	Χρυσότιμος Ίωάν.	N.J.
Παπάτσου Μαλ.	L.I.N.Y.	Σκανδάλιος Ν.	ASTORIA	Χαρτοφύλης Άνδρ.	N.Y.
Παντελίδης Νικόλ.	N.Y.	Σαρρής Νικόλ.	N.Y.	Χατζόγλου Δ.	ASTORIA
Πρώιος Παύλος	»	Σαρρής Ίωάν.	P.A.	Χατζηδημητρίου Δ.	L.I.N.Y.
Πολίτης Ν. Ίάκωβος	»	Σαρρή Άννα	N.Y.	Χαρτοφύλης Νικ.	N.J.
Πολίτης Α. Ίάκ.	ASTORIA	Σταυριανός Δημήτριος	»	Χαρτοφύλης Κ.	L.I.N.Y.
Πουράκη Μαρία (Μαστρογιάννη)	N.Y.	Σταμάτης Σ.	BALTIMOR.	Χαρίτου Δημήτριος	N.Y.
Πουράκης Δημήτριος	»	Σούρης Μιχαήλ	OHIO	Χαρτοφύλη Μαρία	»
Πουράκης Άναστάσιος	»	Σάμπσον Δημήτριος	N.Y.	Cook Robert	»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ ἐκδοτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν, γνωρίζει εἰς τοὺς συμπατριώτας μας ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος τεύχους ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν εἰκοσάημερον ἀπεργίαν τῶν τυπογράφων.

Μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ παρόντος τεύχους μας ἐκαλύφθη τὸ κενὸν τῆς καθυστέρησεως καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν κατὰ δίμηνον ἐκδοσίν μας. Ἡ μορφή ὅμως τῶν προσεχῶν τευχῶν (ἀριθμὸς σελίδων κ.λ.π.) καὶ ἀκόμα ἡ συνέχισις τῆς ἐκδόσεως, ἐξαρτᾶται πλέον ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν συμπαράστασιν τῶν συνδρομητῶν μας.

ΑΠ' ΟΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Χοιρασφάγια. Μιά λέξη πού για τὸν καθένα δὲ λείει τίποτε, γιὰ τὸ Νίσυριο ὅμως πολλά. Πρόκειται γιὰ τὴν ὀμαδικὴ σφαγὴ τῶν χοίρων πού γίνεται τὸ Νοέμβριο καὶ πού παίρνει μιὰ ὄψη πανηγυριοῦ. Ἡ Νίσυρος, τοῦλάχιστο στὰ παλαιὰ καλὰ χρόνια, μπορεῖ νὰ πῆ κανένας πὼς ἦτο αὐτάρκης. Τὰ διάφορα νοικοκυριά ἔκαμναν ἀπὸ τὰ χωράφια τῶν τῆς κουμπάνιες τῶν γιὰ ὄλο τὸ χρόνο. Τὸ ἀλεύρι, τὸ λάδι, τῆς ἐλθές, τὰ δσπρια, τὸ κρασί, τὰ σῦκα, τὰ ἀμύγδαλα. Ἀπὸ τὸ βελανίδι καὶ τὰ ἀμύγδαλα πού παρήγαγαν σὲ ὑπολογίσιμες ποσότητες, ἐκάλυπταν τὰ ἔξοδα τοῦ ρουχισμοῦ, καὶ ἐπρομηθεύοντο τὰ λοιπὰ χρειζόμενα. Μὲ τοὺς διαφόρους κήπους πού συντηροῦσαν, ἰκανοποιοῦσαν τῆς ἀνάγκες τῶν σὲ λαχανικά. Ἐπρεπε ὅμως νὰ λύσουν καὶ τὸ ζήτημα τοῦ κρέατος, γιὰτὶ ἡ ἐγγχώρια κτηνοτροφία δὲν ἦτο ἀρκετὴ γιὰ νὰ καλύψῃ τῆς ἀνάγκες τῶν. Τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ ἔλυσαν μὲ τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους ἔτρεφαν εἰδικὰ γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτό. Ἐξεχώριζαν ὀρισμένους χοίρους καλῆς ράτσας, καὶ τοὺς ἔτρεφαν μὲ ξεχωριστὴ φροντίδα ὄλο τὸ χρόνο. Αὐτοὺς τοὺς χοίρους, τὰ λεγόμενα θρεπτάρια, ἔσφαζαν τὸ Νοέμβριο καὶ τὸ κρέας τῶν τὸ συντηροῦσαν μὲ διαφόρους τρόπους, πού διετηρεῖτο γιὰ ὄλο σχεδὸ τὸ χρόνο. Μὲ τὸ κεφάλι καὶ τὰ ποδάρια ἐγίνετο ἡ πηκτή-τὸ ἀποδοκέφαλο-, οἱ παλαιότες καὶ τὰ ἀδύνατα μέρη τοῦ ζώου ἔμπαιναν στὸ ἀλάτι καὶ ἐγίνοντο τὰ περίφημα σαλαμουριαστά, πού μαγειρεύμενα μὲ τὸ γδιττὸ σιτάρι ἔκαμναν ἕνα ἐξαιρετικὸ φάγητό, τὸ κρέας καὶ τὸ λαρδί ἐκόβοντο σὲ μικρὰ κομμάτια μπουκουνιές καὶ ἔκαβουρδίζοντο, ἐφρόντιζαν δὲ οἱ νοικοκυρὲς νὰ τὰ σκεπάζουν μὲ τὸ λίπος, γιὰ νὰ διατηροῦνται. Τὰ στενὰ ἔντερα τὰ ἐγέμιζαν μὲ κιμῶ καὶ ἔκαμναν τὰ ἐξαιρετὰ καπνιστὰ λουκάνικα, τὰ δὲ χονδρὰ τὰ ἐξήραιναι καὶ τὴ Τσικνοπέμπτη τὰ ἐγέμιζαν μὲ τὸ ρύζι γιὰ νὰ κάμουν τὸ γέμο. Τὸ βασιλικὸ λίπος, πού στὴ Νίσυρο λέγεται παρθενικὸ, τὸ ἔλειωναν ξεχωριστὰ καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὰ ἐκλεκτὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκίσματα. Μὲ ὄλα αὐτὰ τὰ εἶδη ἐκάλυπταν τῆς ἀνάγκες σχεδὸν ὄλου τοῦ χρόνου, ὥστε μόνον τῆς μεγάλης γιορτῆς πού ἀφθονοῦσαν τὰ κρέατα στὴν ἀγορὰ, ἀγόραζαν φρέσκο κρέας. Ὅσοι ἠσχολοῦντο μὲ τὸ σφάζιμο τῶν χοίρων ἀρχίζαν δουλειὰ ἀπὸ πολὺ πρῶτῃ, πού τὴν συνέχιζαν σχεδὸν ὄλη τὴν ἡμέρα. Κάθε νοικοκυρὰ ὅμως δὲν ἄφηνε τὸ χασάπη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς χωρὶς νὰ πάρῃ μεζέ, γιὰ αὐτὸ ἐφρόντιζε καὶ ἐτοίμαζε ἐγκαίρως ὥστε νὰ μὴ καθυστερήσῃ. Στὸ μεζὲ αὐτὸ ἔπαιρναν μέρος οἱ φίλοι καὶ γνωστοὶ τοῦ σπιτιοῦ, καὶ ἐπειδὴ στὴν Νίσυρο ὄλοι εἶναι φίλοι καὶ γνωστοὶ μεταξὺ τῶν, ἔβλεπε κανένας ὄλη τὴν ἡμέρα συντροφίης νὰ μπαινοβγαίνουν ἀπὸ τὰ σπίτια, γιὰ νὰ πάρουν μέρος στὸ μεζὲ τοῦ μακελάρη. Καὶ ἔτσι ἐδημιουργεῖτο ἡ ὄψη τοῦ πανηγυριοῦ. Ἀπὸ ὄλα τὰ προϊόντα πού ἀναφέρω παρὰ πάνω, ἐκεῖνο πού ἀρῆσει περισσότερο εἶναι τὸ καβουρδιστὸ τὸ χωμένο στὸ λίπος, τὸ λεγόμενον μυλλερό. Ὅσῃ δὲ σημασία τοῦ δίδουν οἱ Νίσυριές, πού πολλῆς φορὲς τὸ στέλλουν στὰ ξενιτεμένα παιδιὰ τῶν καὶ στὴν Ἀμερικὴ ἀκόμη. Στὰ μαθητικὰ μας χρόνια μὲ λαχτάρια περιμέναμε πάντα τὴν ἀποστολὴ τοῦ μυλλεροῦ, γιὰτὶ δὲ μᾶς ἔδιδε μόνον χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση, ἀλλὰ ἀνεκούφιζε καὶ τὸν ἰσχνὸ προϋπολογισμό μας. Ἀλλὰ καὶ σήμερα ἀκόμη τὸ μυλλερό μᾶς συγκινεῖ. Δὲν εἶναι πολλοὶ μῆνες πού ὁ ἀγαπητὸς φίλος Κων. Μούρας ἐπῆρε μυλλερό καὶ μαρίδες παστές. Ἐνόμιζε πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ φάῃ μόνος του καὶ εἰδοποίησε τοὺς φίλους, ἐτρέξαμε δὲ ὄλοι μὲ μεγάλη προθυμία νὰ ἀπολαύσωμε τὰ Νίσυρικά αὐτὰ προϊόντα, πού γιὰ τὸν καθένα δὲ λένε τίποτε, γιὰ μᾶς ὅμως πολλά.

Νικήτας Σακελλαρίδης

ΤΟ ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΝΙΣΥΡΟΥ

“Όταν πιά τὸ βαρὺ σκοτάδι μιᾶς ἄχαρης σκλαβιάς διέλυσε καὶ εἰς τὸ μυρωμένον νησί ἀντήχησε τὸ σήμαντρο τοῦ σχολείου “τοῦ Ἑλληνικοῦ” ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι προσήλθαν νὰ ἐγγραφοῦν “μαθηταί”. Τόση ἦτο ἡ λαχτάρα καὶ ὁ κρυφὸς πόθος ὅλων πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, ὥστε κατωρθώθη ὄχι μόνον νὰ λειτουργῇ εἰς τὴν Νίσυρον πλήρες δημοτικὸν σχολεῖο ὑπὸ τὴν φωτεινὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου Ρωμανοῦ, ἀλλὰ καὶ δυὸ τάξεις γυμνασιακῆς.

Ἐκτοτε συνεχίσθη μὲ φιλότιμες προσπάθειες καὶ μέχρι τὸ 1955 ἡ λειτουργία τοῦ Ἡμιγυμνασίου, τὸ ὅποῖον εἶχε κλείσει τις ἱερέες του πύλες κατόπιν τοῦ γνωστοῦ ἰταλικοῦ ἀπαγορευτικοῦ διατάγματος ἀπὸ τὸ 1938.

Ἐἵμεθα τότε μαθηταὶ τῆς πρώτης γυμνασίου μὲ πρώτους μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καθηγητὰς τοὺς σκαπανεῖς τῶν γραμμάτων κ.κ. Μιχαὴλ Κατσιματίδην, φιλόλογον, Κων. Πληθίδην, φυσικομαθηματικόν, Γεώργιον Χαλκιᾶν, ἐκ Καρπάθου Θεολόγον.

Τὸ ἐπόμενο σχολικὸ ἔτος τὸ ἡμιγυμνάσιον ἐλειτούργησεν συστηματικώτερον πλαισιωμένον καὶ μὲ νέους καθηγητὰς ἦτοι τὸν Ἀνδρέαν Ξανθόν, ἐκ Σύμης, Θεολόγον, Γεώργιον Ἀσβεστάν, ἐκ Καλύμνου, φιλόλογον, Ἰωάννην Κουτσούρη, ἐκ Ρόδου, γεωπόνον, Ἐμμ. Κροῦσκον, καθηγητὴν τῶν Γαλλικῶν.

Ὁ ρυθμὸς λειτουργίας καὶ ἡ ἐν γένει ἀπόδοσις τοῦ Ἡμιγυμνασίου, παραμένει μιὰ ζωηρὰ φωτεινὴ παρένθεσις εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ χρονικά τῆς Νισύρου. Κάθε κίνησις πνευματικὴ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ ἡμιγυμνασίου ὤφειλετο.

Ἀξέχαστες μένουσι οἱ ἐκδηλώσεις αὐτῆς τῶν μαθητῶν. Ἐδίδαν θεατρικὰ παραστάσεις, διοργάνωναν ἐκδρομὰς, ἴδρυσαν ἀθλητικὴν ὁμάδα, μεταγενέστερα δέ, ἐδημιούργη-

σαν προσκοπικὸ σῶμα, συνέβαλον εἰς τὴν δειροφυτεύσιν τῶν δημοσίων δρόμων· κατὰ τὰς ἐθνικὰς καὶ λοιπὰς ἑορτὰς πρώτοι οἱ μαθηταὶ προστρέχουσι καὶ λαμπρύνουσι μὲ τὴν συνδρομὴν καὶ παρουσίαν τους. Ἡ νεολαία λοιπὸν τοῦ νησιοῦ πρωτοστατεῖ παντοῦ. Ἔχει ὑπ’ ὄψιν τῆς ὅτι ἀπὸ τὸ ἱερὸ τέμενος ποῦ σήμερα στεγάζει τὸ σχολεῖο τους ξεπήδησαν φωτεινὲς μορφῆς Νισυρίων παιδιῶν, ποῦ σήμερα διαφαίνονται εἰς τὰς ἐπικαίρους θέσεις τῆς Κοινωνίας εἴτε ὡς ἐπιστήμονες, εἴτε ὡς λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους, εἴτε ὡς τίμοι ἐπαγγελματῆαι. Ἔχουσι ἀκόμα ὑπ’ ὄψιν τους, ὅτι τὸ κόσμημα αὐτὸ τῆς Νισύρου ἀνηγέρθη ἀπὸ Νισυρίου ἐντιμωτάτους βιοπαλαιστὰς τῆς ξηνητιάς, οἱ ὅποιοι μεταναστεύσαντες εἰς τὴν φιλόξενον ἤπειρον τῆς Ἀμερικῆς διὰ νὰ καλυτερέψουσι οἰκονομικὰ τὰ σπίτια τους καὶ τοὺς ἰδίους καὶ συσπειρωμένοι γύρω ἀπὸ τὸν λαμπρὸ σύλλογόν τους τὸν τότε “ΟΜΗΡΟΝ” καλλιέργησαν εἰς ὕψιστον βαθμὸν, τὴν συλλογικὴν ἰδεολογίαν.

Δείγματα ἀφθάστου πατριωτισμοῦ καὶ ἀγάπης ἔχει πολλὰ νὰ ἐπιδείξῃ ἡ περασμένη γενεά, τῆς Νισύρου. Δὲν ὑστέρησεν ὅμως εἰς ψυχικὴν ἀνδρείαν καὶ ἔργα ἀγάπης πρὸς τὴν γενέτειραν ἢ παροῦσα γενεά. Ὅ,τιδήποτε ὑπάρχει σήμερον εἰς Νίσυρον ὀφείλεται εἰς σκέψεις καὶ ἐνεργείας τῶν τέκνων τῆς.

Δὲν θὰ ἔπρεπε λοιπὸν τὸ φυτῶριον τοῦτο τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῆς νήσου μας, τὸ Ἡμιγυμνάσιον, νὰ παραμένῃ κλειστόν. Καὶ ἰδοῦ. Τὸ θαῦμα τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἀγάπης, μὲ τὸν συγκερασμὸ τῆς ὁμοιότητος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ παραγόντων ἐτελέσθη.

Ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς φωτοδότρας ἐστίας τοῦ Ἡμιγυμνασίου εἶναι πλέον γεγονός. Διὰ τὴν συνεχῆ τούτου λειτουργίαν καὶ καλὴν ἀπόδοσιν, ὅλοι μας εἰς τὸ ἐξῆς ἄς φροντίσωμεν.

Γεώργιος Κουμέντος

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟΝ

Αἱ Ἄρχαιότητες εἰς τὰ Ἐξωκκλήσια μας. Τὸ εἰς Δημαρχίαν μεταφερθὲν μάρμαρον. Τὸ “Δρακόσπηληο”. Οἱ “Πύργοι”, τὰ Ἄρχαιόθεν φρυκτωρία. Τὸ Νεοφανὲς Τριθάλαμον Σπήλαιον.

Κατὰ τὴν εἰς Νίσυρον διαμονήν μου πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μηνός (11 Ἰουλίου — 31 Αὐγούστου), ἀψησολήθην πολὺ μὲ τὰ ἀρχαῖα της. Ἐπεσκέφθην πολλὰ ἐξωκκλήσια τὰ ὁποῖα ὄλα ἔχουσιν ὡς Ἅγιαν Τράπεζαν ἕνα κίονα (κολόνα) ἢ βωμόν στηρίζοντα ἕνα κιονόκρανον ἢ βάθρον ἔνθα ἄλλοτε ἴστατο ἄγαλμα τι. Τινὰ τῶν βάθρων τούτων ἔφερον ἀφιερωματικὰς ἐπιγραφὰς καὶ τινὰ μόνον τὰς ὀνομασίας τῶν ἀπὸ ἀγαθο-

εργίας τιμωμένων ὅπως ἡ Ἅγία Τράπεζα τῆς Παναγίας Σπηλιανῆς, φέρει: ΑΡΙΣΤΟΝ ΕΤΕΚΛΕΥΣ. Πλὴν αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ πολλὰ μάρμαρα, ἄλλα μὲ ἐπιγραφὰς καὶ ἄλλα διακοσμητικὰ (λαξευτὰ σχέδια) κείμενα τῆδε κάκεισε κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ “Παληοκάστρου” περιτρίγυρον τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ “Δάλι” καὶ τοῦ “Κρισῦ” καὶ πορρωτέρω μέχρι τῆς τοποθεσίας “Σταυρός” (ὀλίγον τι πλαγίως τοῦ “Μαρμαρᾶ” καὶ κάτωθεν τῆς “Φανερωμένης”). Ἐκεῖ ἐπὶ ἐρειπωμένης ἐκκλησίας εἰς τὸ κτῆμα τοῦ Νικολάου Παπακαμαρινοῦ

Τὸ ἐπὶ Μαρμαρῶ Κόσμημα τεχνοποιηθὲν κατὰ τὴν Κλασσικὴν Ἐποχὴν καὶ εὑρεθὲν εἰς ἐρειπωμένην Ἐκκλησίαν τοῦ εἰς “Σταυρόν” κτήματος τοῦ Νικολάου Παπακαμαρινοῦ μεταφερθὲν ἔξωθεν τῆς Δημαρχίας.

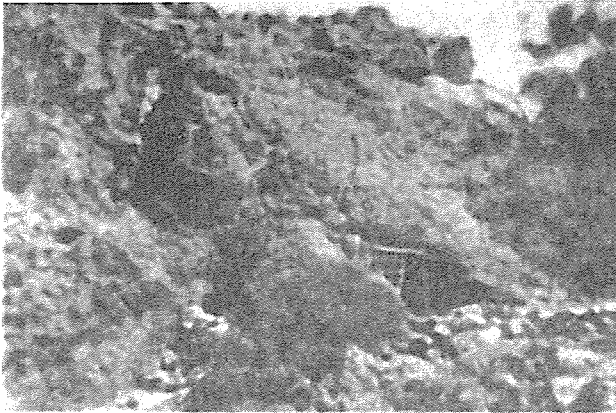
εὑρέθη μία ἐπιμήκης μαρμαρίνη πλάξ μεγάλου μεγέθους, μήκους μέτρου 1.70, καὶ πλάτους μέτρου 0.43, ἡ ὁποία ἐχρησίμευεν ὡς ὑπέρθυρον (ἀνώφλι τῆς πόρτας) ἀρχαίου μεγάλου κτιρίου ἢ ναοῦ. Ἡ καλλιτεχνικὴ λάξευσις ὀριζοντιῶς τῆς μαρμαρίνης αὐτῆς πλακὸς θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἔργα τῆς κλασσικῆς τέχνης ποῦ εὑρέθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Νίσυρον καὶ τὸ βᾶρος αὐτῆς ὑπελογίσθη εἰς 350 κιλά. Ἄν καὶ ἐθραύσθη σχεδὸν τὸ ἕν τρίτον αὐτῆς διότι ἔφερε ράγισμα), τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῆς ἀπησχόλησε περὶ τοὺς 13 νέους προσφερθέντας ἐθελουσίως νὰ τὸ μεταφέρουν ἐπὶ σχεδίας μὲ τὴ μεθοδικὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Κώστα Α. Καρπαθάκη, κατόπιν τῆς συνεννοήσεως καὶ ἐγκρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁμίλου Ἀρχαιοφίλων Νισύρου. Διὰ τῆς πατριωτικῆς καὶ δυναμικῆς τῶν νέων ἀμίλλης, ἐκατορθώθη ὁ ὀγκόλιθος οὗτος νὰ μεταφερθῆ ἐντὸς ἑπτὰ ὥρου ἀπὸ δρόμους ἀνηφορικούς, κατωφερεῖς, στενοὺς καὶ πετρώδεις εἰς τὸ προαύλιον τῆς Δημαρχίας, τὴν Κυριακὴν 30ὴν Αὐγούστου 1959, πρὸς θέαν εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν σχεδιασάντων ταύτην προγόνων τοῦ 4ου αἰῶνος π.Χ., διὰ νὰ γνωρίσουν, ἐκτιμήσουν καὶ νὰ ἀγαπήσουν τὴν ἀρχαιολογίαν τῆς ἰδιαίτερας αὐτῶν πατρίδος.

Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ τεθραυσμένου μαρμαρῶ μετεκομίσθη εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ὅπου ἐγένετο ἡ συναρμογὴ μετὰ τοῦ πρώτου ἀπὸ 12 Νισυρίου νέους, τὴν Κυριακὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου, 1959. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τοὺς Χριστιανικούς χρόνους ἐχαράχθη ἐπὶ τοῦ εἰδωλοατρικοῦ τούτου μαρμαρῶ καὶ σταυρὸς διὰ νὰ παρουσιάσῃ καὶ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν λατρείαν. Τὸ μάρμαρον τοῦτο μοῦ ὑπέδειξεν ὁ τὰ μάλα ἀρχαιοφίλος κ. Γεώργιος Χαρτοφύλης.

Τὸ “Δρακόσπηληο” ἐπεσκέφθην δις: ἡ πρώτη ἐπίσκεψίς μου ἐγένετο διὰ βενζινοπλοίου τοῦ Χαραλάμπους Διακομιχάλη, τὴν Δευτέραν, 3ην Αὐγούστου 1959, μεθ’ ὁμάδος τινὸς ἀρχαιοφίλων 3, ὁδηγουμένης ἀπὸ τοῦ γνώστου ὄλων τῶν τοπίων τῆς

περιοχής τοῦ Μανδρακίου καὶ πρώην ἀγροφύλακος Γεωργίου Σταμάτη Χριστοδούλου. Ἀποβιβασθέντες εἰς τόπον “Λευκόν” τῆς περιφερείας τοῦ “Ἄργους κατὰ τὸ περιθαλάσσιον ὅπου εὐρίσκεται τὸ “Καμίνι” καὶ εἶναι ὁρατὰ πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ “Φράγκου τοῦ Ρούτσουνα” καθὼς καὶ τὰ ἐρειπωμένα “Ἐργοστάσια τοῦ Ράλλη” στὴν “Ἁγία Ἐρήνη”, ἐβασίσαμεν ἀνηφόρως πρὸς τὸν “Ἅγιον Δημήτριον” — ἐκκλησιὰ καὶ τόπος — ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τὸ μέσον τῆς ἀποστάσεως (20 λεπτῶν τῆς ὥρας) τόσον ἀπὸ θαλάσσης ὅσον καὶ πρὸς τὸ “Δρακόσπηλῳ”.

Ἡ δευτέρα ἐπίσκεψίς μου εἰς τὸ “Δρακόσπηλῳ” ἐγένετο τὴν Δευτέραν, 27ην Αὐγούστου, 1959. Καὶ πάλιν τὴν φορὰν ταύτην ὠδηγήθημι ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σταμάτη Χριστοδούλου, βαδίζοντες πότε πεζῇ καὶ πότε ἐπὶ ὄνων τὴν πρὸς τὸ “Ἄργος ἄγουσαν κατήλθομεν τὸν “Καταυρόν” καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸν “Λευκόν”, παραθαλάσσιον μέρος τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἀφετηρία (ἀρνητικὸν σημεῖον) τῆς ἀνηφόρου ἀγούσης πρὸς τὸν “Ἅγιον Δημήτριον” καὶ τῆς κατόπιν δυσβάτου πορείας πρὸς τὸ “Δρακόσπηλῳ”.

Ἡ πρὸς Βορρᾶν καὶ ἡ ἔμπροσθεν ἀποψὶς τοῦ “Δρακόσπηλῳ” μετὰ τῆς εἰσόδου τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τοῦ παραθύρου πρὸς τὰ ἀριστερά.

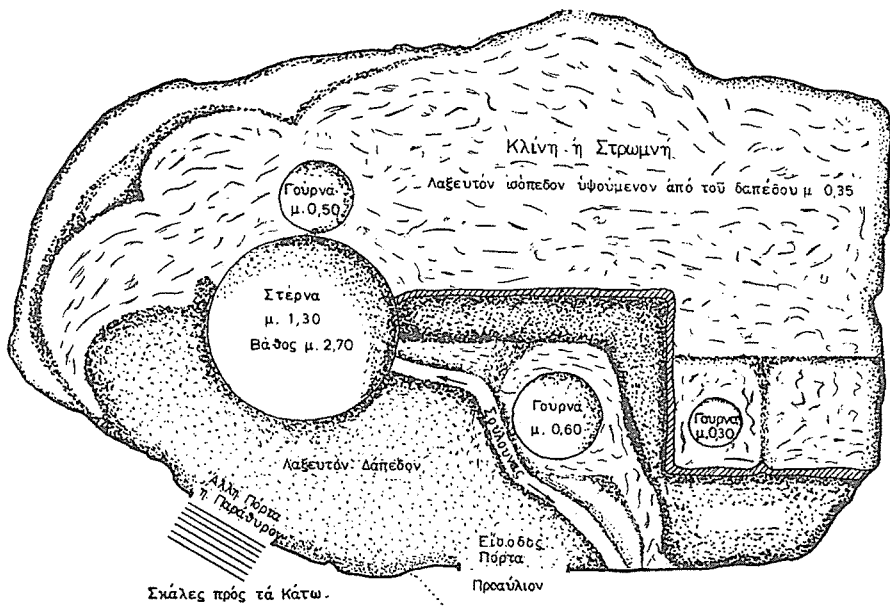
Ἐφθάσαμεν περὶ ὥραν 7.15' π.μ. καὶ ὡς ἄνω ἐκθέσαμεν τὴν ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἀπόστασιν εὐρέθημεν εἰς τὸ “Δρακόσπηλῳ” περὶ τὴν 8.20' π.μ. Ἡ πορεία διήρκησεν ἐπὶ τρεῖς ὥρας. Ἐξ ἰδίων παρατηρήσεων, τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σπηλαίου ἦτο μερικῶς φυσικὸν ἐπὶ γιγαντώδους βράχου καὶ τὸ περισσότερον μέρος αὐτοῦ ἐλαξεύθη διὰ τὴν ἀποτελέσει εὐρύχωρον οἴκημα τῶν κατοικησάντων αὐτὸ πιθανῶς φρυκτορῶν (ἢ σκοπιῶρων βιγλατόρων). Ἀπόδειξις εἶναι ὅτι ἐντὸς τοῦ σπηλαίου εὐρίσκεται δεξαμενὴ λαξευμένη εἰς περίμετρον μ. 1.30 καὶ βά-

θος μ. 2.70. Ἐξετασθὲν προσεκτικῶς παρατηρήθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ εἰσόδός του ἀποτελεῖται ἀπὸ θύραν φυσικὴν ἐν σχήματι ἀψίδος ἡ ὁποία χωρίζεται διὰ μονολίθου καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐμετρήθη τὸ πλάτος τῆς εἰσόδου εἰς μ. 1.60, τὸ δὲ μῆκος αὐτῆς εἰς μ. 1.85. Εἰσερχόμενοι πρὸς τὰ ἀριστερὰ παρατηροῦμεν καὶ ἄλλο ἄνοιγμα θύρας τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἐκαλέσαμεν παράθυρον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξωτερικῶς ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται τις δι' ἐπτὰ βαθμίδων λαξευμένων ἐπὶ τοῦ ἰδίου βράχου, καταλήγουσαι εἰς βόθρον τὸν ὁποῖον δὲν ἔχομεν διαθέσιμον χρόνον νὰ ἐξετάσωμεν. Αἱ βαθμίδες αὗται ἦσαν ἄγνωστοι μέχρι τῆς 17—18ης Αὐγούστου, 1959, ὅποτε ἀπεκόπησαν οἱ πυκνοὶ πρίνοι οἱ ὁποῖοι ἔφραττον τὴν ἐμφάνισιν τῶν βαθμίδων. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ “Δρακόσπηλῳ” κατεμετρήθη καὶ εὐρέθη πῶς ἔχει μῆκος μ. 6, πλάτος μ. 4.10 καὶ ὕψος μ. 3. Ἐν αὐτῷ δὲ διακρίνονται: α') πρὸς τὰ δεξιὰ λαξευτὸν ἰσόπεδον ὑψούμενον ἀπὸ τοῦ δαπέδου τοῦ σπηλαίου μ. 0.35, χρησιμεῦον ὡς εἶδος κλίνης ὥστε τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς νὰ μὴν φθάνῃ ἐπ' αὐτοῦ. β) Τρεῖς λαξευμέναι γοῦρναι, μία κειμένη πλησίον καθίσματος λαξευτοῦ. γ) Λαξευμένος αὐλαξ διὰ τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος τῆς βροχῆς ἐντὸς τῆς λαξευμένης δεξαμενῆς ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω. δ) καὶ τινὰ κοιλώματα λαξευτὰ ἐπὶ τῶν τοίχων.

Μετὰ ταῦτα ἀνήλθομεν καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑπερμεγέθους τούτου βράχου καὶ πρὸς μεγάλην μας ἔκπληξιν καὶ συγκίνησιν εἶδομεν νὰ πλαισιουταὶ ἀπὸ πανάρχαια τεῖχη ὡς τοῦ “Παλαιοκάστρου” μας, ἥδη ἐρειπωμένα. Περισώζεται μόνον ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα σειρὰ τῆς καστροτοιχιᾶς, οἱ δὲ λοιποὶ λαξευτοὶ ὀγκόλιθοι κειντὰν χαμαὶ φύρδην μίγδην ἐπὶ τοῦ κορυφώματος τοῦ “Δρακόσπηλῳ”, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἀθέατοι

μέχρι τῆς 17—18ης Αὐγούστου 1959, ὅποταν ἐκόπησαν οἱ σχοῖνοι καὶ οἱ πρίνοι οἱ ὁποῖοι ἐπὶ αἰῶνας ἐπεσίαζον ἀθουρύβως τὰ λείψανα μιᾶς παρωχημένης ἐποχῆς τῆς νήσου μας. Τὸ ἐπὶ τοῦ γιγαντιαίου βράχου πλαισιούμενον τεῖχος καταμετρηθὲν εὐρέθη εἰς μὲν τὸ μῆκος μ. 6.50, εἰς δὲ τὸ πλάτος μ. 4.50. Παρατηρήθησαν καὶ λαξευμένα κλίμακες πρὸς δυσμὰς τοῦ τεύχους κατερχόμενα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ “Δρακοσπήλῳ”. Τὸ συμπέρασμα τῆς ὑπάρξεώς του εἶναι πῶς ἦτο σκοπιὰ ἢ πύργος κατοπτεύσεων ὡς τῆς νησίδος Πυργούσης³⁻⁴ — ἀντικρυζομένης πρὸς βορρᾶν — χρησιμεύων ὡς φυλακεῖον καὶ φρυκτώριον διὰ τὴν ἄμυναν τῶν κατοίκων εὐρισκόμενος πάντοτε εἰς συνθηματικὴν ἐπαφὴν (εἴτε διὰ πυρσῶν τὴν νύχτα, εἴτε διὰ καπνοῦ τὴν ἡμέραν) μετὰ τῶν “Πύργων” κειμένων εἰς τὸ δύσβατον ὕψωμα ἄνωθεν τοῦ “Κατέργου” περὶ ὧν γίνεται μνεῖα κατωτέρω.

Πρὸς τοὺς “Πύργους” ὠδηγήθη ἂπὸ τὸν ἄνωθι ἀναφερόμενον πρῶην ἀγροφύλακα καὶ τὸν ἔμπειρον ὀρειβάτην καὶ ξυλοκόπον γνωστὸν μὲ τὸ ἐπώνυμον Γιάννην τῆς Χρηστίνας, τὴν Κυριακὴν, 23ην Αὐγούστου, 1959. Εἰς τοὺς “Πύργους” ἐφθάσαμεν πρὶν ὁ ἥλιος ρίψῃ τὰς ἀκτίνας του εἰς τὸν προσδιοριζόμενον τόπον. Ἐνταῦθα παρατηρήσαμεν

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ “Δρακοσπήλῳ”

τρία ἐρειπωμένα κτίρια πελασγικῆς τεχνοτροπίας, πιθανὸν παλαιότερας τῆς τοῦ “Παληοκάστρου στὸ Μαντράκι” ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο εἶναι τελείως κατεστραμμένα καὶ μόνον τὰ ἴχνη τῶν θεμελίων των διακρίνονται μὲ ὀρθίας ἔτι τὰς λιθίνους παραστάδας τῶν θυρῶν των. Ἀξίον θαυμασμοῦ εἶναι ὁ λαξευμένος βράχος, ὁ ὁποῖος ἀπετέλει τὸν τοῖχον ἑνὸς τῶν κτιρίων καὶ λαξευτὰ κοιλώματα ἐπ’ αὐτοῦ. Πλαγίως τούτων πρὸς τὰ δεξιὰ ὑπάρχει καὶ τὸ ἕτερον ἀπὸ τεῖχος σωζόμενον μετὰ γωνίας καὶ ἐκ δύο σειρῶν ὀγκολίθων τῶν ὁποίων ἡ κατάβρωσις πασιδῆλως μαρτυρεῖ πῶς προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν στοιχείων τῆς φύσεως καὶ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου, τὸ δὲ ἄλλο μέρος αὐτοῦ εἶναι πολὺ κατεστραμμένον διὰ τὰ συμπεράνη τῆς τὴν ὑπόλοιπον οἰκοδόμησίν του. Φαίνεται πῶς ἐγκατελείφθησαν μετὰ τὴν καταστροφὴν των ἀπὸ ὀγκολίθους ἀποσπασθέντας ἀπὸ τὸ ὑπερθεῖν βραχώδες ὄρος “Καραβιώτη” τὸ ὁποῖον ἀπειλητικῶς ἴσταται ἄνωθεν τῶν “Πύργων” δίχην σπάθης τοῦ Δαμοκλέους, προκαλουμένων ἀπὸ τοὺς συνεχεῖς σεισμοὺς τῶν διαρρυσάντων αἰώνων, τῆς νήσου οὔσης ἡφαιστειώδους. Ἄνωθεν καὶ πρὸς τὸ μέσον τοῦ πελασγικοῦ τούτου οἰκήματος

ζοντίως λαξευμένη πέτρα περί τὸ 1 1/2 μέτρον, ἔχουσα ἐπ' αὐτῆς τρία διακριτικὰ καθίσματα τὰ ὁποῖα κατὰ συμπερασμὸν ἐχρησίμευον ὡς φυλάκεια πρὸς κατόπτεισιν τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, τῆς ληστοσυμμορίας, τῶν ἐπιδρομῶν καὶ τῶν πειρατῶν ἀπὸ τοῦ πρὸς δυσμὰς ἀνοικτοῦ Καρπαθίου πελάγους. Ἐκ τοῦ σημείου τούτου παρατηρεῖται καταντικρῶ καὶ εἰς τὸ βάθος ἢ νησίς Ἀντιλέουσα ἢ Κανδηλέουσα, ἢ κοινῶς "Ραχειά" ἢ "Παχειά" καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτῆς ἢ "Περγοῦσα" ἀντὶ Πυργοῦσα. Τὸ ὕψος τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ εἶναι οἱ καλούμενοι "Πύργου" δεσπόζει τὴν νοτιο-δυτικὴν καὶ τὴν ὄντως ἀπόκρημνον πλευρὰν τῆς Νισύρου. Ἐκ τῶν "Πύργων" τούτων διακρίνεται μακρόθεν καὶ τὸ "Δρακοσπήληο", ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε φυλακεῖον ὡς προεῖπομεν, διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν ὅπως καὶ τῶν ἄνωθι ἀναφερομένων "Πύργων".

Μὲ τὴν ὄδοιπαρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατήλθομεν τὴν κατωφερῆ κρημνώδη ἄγρουν πρὸς τὰ ὀπίσθια τοῦ "Κατέργου" καὶ ἀπεκεῖθε πρὸς βορρᾶν καὶ οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης ἀνέβημεν τὸν δύσβατον δρόμον (ὅμοιον ὡς τὸν ἀπὸ τὸν "Λευκόν" εἰς τὸν "Ἅγιον Δημήτριον") κατευθυνόμενοι πρὸς ἕνα παμπάλαιον καὶ παμμέγιστον σπήλαιον προσφάτως ἀνευρεθὲν ὅλως αἰφνιδίως ἀπὸ δύο ξυλοκόπους (τὸν Γιάννην τῆς Χρηστίνας καὶ τὸν Χρῆστον Ἰ. Πατρίκην, 1929-30) τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τόπον καλούμενον "Ἐξααγρεληές ἢ Ὁξααγρεληές". Εἰς αὐτὸ εἰσῆλθομεν διὰ στομίου ὅπερ ἄλλοτε ἦτο ἡ θύρα τοῦ σπηλαίου ἐμφαινόμενη πῶς, ἢ ὁποῖα μετέπειτα περιεφράχθη διὰ λίθων κατὰ τὸ περισσότερον μέρος αὐτῆς διὰ νὰ ἀποτελέσῃ κρυφῶνα ἀγνώστου χρήσεως. Ἐν αὐτῷ εἶδομεν τρεῖς ἰδιαιτέρους θαλάμους μὲ προθάλαμον ὃ ὁποῖος ἦδη εἶναι πλήρης πετρῶν ὥστε ἠναγκάσθημεν νὰ περιεγρασθῶμεν κύπτοντες τοὺς ἄλλους θαλάμους δι' ἡλεκτρικοῦ λαμπτήρος ἂν καὶ ἄνωθεν τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ τρίτου θαλάμου καὶ ἀνηφόρου ὑπάρχει μικρὸς φυσικὸς φεγγίτης. Τὸ ὅλον μέγεθος τοῦ φυσικοῦ τούτου σπηλαίου ὑπολογίζεται πῶς εἶναι τρεῖς φορές μεγαλύτερον τοῦ "Δρακοσπήληο". Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ὀρειβάτου καὶ ξυλοκόπου τοῦ ὀδηγήσαντός με πρὸς αὐτό, ἐντὸς αὐτοῦ εὐρέθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ παρουσίᾳ τῶν δύο ἄλλων συντρόφων τοῦ Χρήστου Ἰ. Πατρίκη καὶ Στεφανῆ Ν. Χατζηστεφανῆ εἶδος τάφου μὲ ὁστὰ εἰς κατάστασιν ἀποσυνθέσεως μετὰ τριῶν ἢ τεσσάρων λύχνων ἐντὸς αὐτοῦ, τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν φέροντος διακόσησιν. Τὰ εὐρήματα αὐτὰ ἦσαν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Χρήστου Ἰ. Πατρίκη καὶ εἰς τὴν πάροδον τῶν 30 ἐνιαυτῶν καὶ τῆς πολεμικῆς συρράξεως ἀπωλέσθησαν. Ἐντὸς τοῦ σπηλαίου εὐρέθησαν καὶ πλεῖστα θραυσμένα τεμάχια ὕδριας (στάμνας ἢ λαγήνου) ὅπερ εἶδον ἰδίως ὅμμασιν.

Θὰ εἶναι εὐχῆς ἔργον ἂν ἐπιτευχθῇ ἡ ἀξιοποίησις τοῦ σπουδαίου καὶ ἱστορικοῦ τούτου σπηλαίου ἀπὸ τὸν Δῆμον μας ἢ καὶ ἂν ἐξωραίσθῃ ἀπὸ ταλαντοῦχον τινὰ ἀρχαιοφίλον πατριώτην, εἴτε καὶ ἀπὸ τὸν Ὀμίλον Ἀρχαιοφίλων Νισύρου, ἂν ποτὲ τὸ ταμεῖον τοῦ εἶναι ἀνθηρὸν νὰ διαθέσῃ τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου χρήματα.

Νέα Κηφισιά, Σεπτέμβριος, 1959.

ΛΑΖΑΡΟΣ Κ. ΚΟΝΤΟΒΕΡΟΣ

1. Ὁ συγγραφεὺς θεωρεῖ ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσῃ θερμῶς τοὺς συμπαιτριώτες μας οἱ ὁποῖοι προθύμως συμμετέμον εἰς δύσκολον ἔργον τῆς μεταφορᾶς: Θεοφάνη Πουλάκη, Ὁρσάρη Θρ. Γεώργιον, Καμπανῆν Ἰ. Ἐμμαν., Καρπαθάκη Α. Κων/νον (Κουλιανόν), Καρπαθάκη Α. Τοτόν, Κετσέν Δ. Ἰωάννην, Παπαδέλιαν Γ. Σαμφῶν, Πατρίκην Ε. Μιχαήλ, Πλάκων Κ. Κλεάνθην, Σαρρῆν Ε. Κων/νον, Χαρτοφύλην Γεώργιον, Χαρτοφύλην Γ. Ἐμμ., Χατζηνικολάου Κ. Γεώργιον, Χατζηστεφανῆν Στ. Ἰωάννην, Χριστοδούλου Στ. Γεώργιον, Χριστοφόρου Ἰωάννην, Χριστοφόρου Πασχάλην καὶ Δημήτριον (Φαροφύλακα). Τὴν μεταφορὰν παρηκολούθησε καὶ ἡ κ. Σεβαστὴ Κοντοβεροῦ.

2. Γεώργιος Γαλούρης (Δῆμαρχος), Γεώργιος Ἰντζές (φωτογράφος), Γεώργιος Χαρτοφύλης, Ἐμμ. Ν. Φραντζῆς, Τοτός Α. Καρπαθάκης (Κουλιανός).

3,4. Ἡ Πυργοῦσα ἔχει δύο ἐρειπωμένους Πύργους εἰς τὰ πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς ὑψώματα καὶ ἡ χωρίζουσα αὐτοὺς ἀποστάσις εἰς ἐπίπεδον ἐπιφανείαν εἶναι περί τὰ χίλια μέτρα. Προσδιορίζονται δὲ ὡς ὁ "Πάνω Πύργος" καὶ ὁ "Κάτω Πύργος". Καὶ οἱ δύο μετρηθέντες αὐθημερὸν τὴν Πέμπτην, 17ην Σεπτεμβρίου 1959, εὐρέθησαν πῶς ὁ μὲν "Πάνω Πύργος" ἀπὸ νότον πρὸς βορρᾶν εἶναι μ. 9.35, ἀπὸ δυσμὰς πρὸς ἀνατολὰς μ. 8.80 καὶ ὕψος μ. 6.61. - Ὁ "Κάτω Πύργος" τοῦ ὁποίου τὸ διάμεσον χωρίζεται πιθανῶς ἀπὸ κλίμακας ἢ δύο χωριστῶν κτιρίων ἐμετρήθη καθ' ὅλην τὴν ἐκτασίαν του καὶ εὐρέθ' ἀπὸ νότον πρὸς βορρᾶν μ. 14.41 καὶ ἀπὸ δυσμὰς πρὸς ἀνατολὰς μ. 14.41 καὶ ὕψος μ. 3.08. Ἀμφότεροι οἱ Πύργοι τῆς Πυργοῦσης (ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ νῆσος ἔλαβε τὸ ὄνομα) εἶναι πελασγικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐκτισμένοι κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον τῶν ἐν Νισύρῳ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐπιμέλεια Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

(Συνέχεια τεύχος 23ον σελ. 32)

Κανονισμὸς Δημαρχίας Μανδρακίου Νισύρου

I. Εἰσαγωγικὸν σημείωμα

Τὴν ὑπαρξὴ Κανονισμοῦ ποὺ νὰ διέπῃ τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας τῆς Δημαρχίας καὶ νὰ ρυθμίξῃ τὰς σχέσεις μεταξύ τῶν διαφόρων Κοινοτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Δημογεροντίας εὐρίσκομεν τὸ πρῶτον εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Δήμου Μανδρακίου Νισύρου τῆς 28/9/1914, ἡ δημοσίευσή τῶν ὁποίων θὰ ἀκολουθήσῃ παρακάτω.

Μέχρι τοῦ 1914 πρὸ τῆς Ἰταλικῆς Κατοχῆς τὰ ἄγραφα ἔθιμα εἶχον ἰσχὺν μεγαλυτέραν Νόμου ἀποτελοῦσαν ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάντοτε τὸν Συνταγματικὸν χάρτην τῆς Νισυριακῆς Πολιτείας, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν ἄγραφον Νόμον, τὸν σεβαστὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς παράγοντας ἐλειτούργησεν ἡ Πολιτεία μας ἀπρόσκοπτα καὶ μπόρεσε νὰ ὑπερνικήσῃ τὰ προβλήματα τῆς δουλείας, νὰ διαφυλάξῃ τὰς παραδόσεις, τὴν Ἑλληνικότητα τῶν νησιῶν μας, τὴ θρησκεία καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἀνοδὸν τοῦ Ἔθνους πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς ἐθνικῆς κοινότητος.

Ἡ Ἰταλικὴ Κατοχὴ ἀμέσως ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς χρόνια ἄρχισε νὰ παρῴσιάζῃ πῶς δύσκολα προβλήματα ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν κατοχὴν καὶ ἀκόμα ἔβλεπε ὁ καθένας ὀλοφάνερα τὴν πρόθεσιν τοῦ νέου κατακτητοῦ νὰ ἀνατρέψῃ μὲ πρώτη εὐκαιρία ἢ καὶ σταδιακὰ τὰ προνόμια τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν νησιῶν μας.

Ἡ σύνταξι τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Δημαρχίας τοῦ Σ/βρίου τοῦ 1914 ἀποτελεῖ κατὰ τὴν γνώμη μου προσπάθεια τῶν κατοίκων τῆς νήσου νὰ ἀποκτήσῃ γραπτὸν Καταστατικὸν Χάρτην περιβεβλημένον μὲ τὸ κύρος Γενικῆς Συνελεύσεως ὁ ὁποῖος διὰ τῆς γνωστοποιήσεώς του πρὸς τὰς ἀρχὰς Κατοχῆς νὰ δεσμεύῃ κατὰ κάποιον τρόπον ἔναντι αὐτοῦ καὶ νὰ προβάλλῃ μὲ πᾶσαν ἐπισημότητα εἰς τὸν κατακτητὴν τὸν τρόπον τῆς αὐτοδιοικήσεως ποὺ ὡς ἄγραφος Νόμος ἴσχυε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο ἀποφασισμένος νὰ συνεχίσει τὴν ζωὴν του.

Αἱ Ἰταλικαὶ ἀρχαὶ Κατοχῆς δι' ἐγγράφου τὴν ἀρ. 206/3 τῆς 6/24 Δ/βρίου 1914 ἐζήτησαν ἐξηγήσεις ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ, τὰς ὁποίας καὶ εἶχον μὲ μεγάλη διπλωματικότητα μὲ τὸ ἀπὸ 4/17 Ἰανουαρίου 1915 ἀρ. 324 ἐγγραφον τῆς Δημογεροντίας Νισύρου (τεύχος Νισ. χρον. ἀρ. 23 σελ. 32).

Ὁ κατωτέρω Κανονισμὸς νομίζω ὅτι παρὰ τὴν ἀπλότητά του, δίδει ἕνα ὀλοκληρωμένον περίγραμμα τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Νισυριακῆς Πολιτείας.

Γενικὴ συνέλευσις τῆς 28ης Σ/βρίου 1914 ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ πρώτου Δημογέροντος ἀφορῶσα τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ συνταχθέντος νέου κανονισμοῦ καὶ τὴν ὑποβολὴν τῆς ὑπὸ ἡμερομ. 16/29 Ἰουλίου ἐπιστολῆς τῆς ἐν Νέα Ἰόρκη Ἀγαθοεργοῦ Ἀδελφότητος ὁ "Ὀμηρος" καὶ συζητήσεως ἐπ' αὐτῆς.

Περὶ ὥραν 9 π.μ. παρόντων πλείστων δημοτῶν κηρύσσεται ἡ ἔναρξις τῆς συνεδριάσεως. Ὁ Πρόεδρος ποιεῖται εἰσήγησιν ἀναφερόμενος εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 14 Σ/βρίου ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ κοινοτικοῦ Κανονισμοῦ οὗτινος προτείνει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν πρὸς ἔγκρισιν δι' ἄμεσον ἐφαρμογὴν. Ἐκ τῶν παρόντων ὁ κ. Ἰ. Φωτιάδης προτείνει ὅπως εἰ δυνατόν ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ ὀκταήμερον τοῦλάχιστον, ἀφοῦ προηγουμένως δημοσιευθῇ τοιχοκολλούμενος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος κανονισμὸς ἵνα ἕκαστος

λάβη καιρόν και μελετήση αὐτόν. Εἰς ταῦτα ἀντικρούει ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Γ. Καμμάς ἐπικαλούμενος τὴν ἐντολὴν ἣν ἀνέλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 14 Σ/βρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ἰ. Φωτιάδου και τὴν ἐκ ταύτης ὑποχρέωσιν ὅπως ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ὑποβάλλῃ εἰς τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τὸν κανονισμόν πρὸς συζήτησιν και ἔγκρισιν. Διὰ βοῆς ἀπορρίπτεται ἡ πρότασις τοῦ κ. Φωτιάδου και προτείνεται ἡ ἀμεσος ἀνάγνωσις και κατ' ἄρθρον συζήτησις τοῦ κανονισμοῦ. Ἐτέρα ἔνστασις προβάλλεται παρὰ τῶν κ.κ. Φιλ. Ἰ. Φιλίππου, Γ. Μουλλοῦ, Ν. Μουλλοῦ, Μιχ. Καβαλιώτη και Ἄντ. Ν. Παπαμανώλη περὶ μὴ ἐγκύρου Συνελεύσεως ὡς μὴ προεδρεύοντος ταύτης κατὰ τὰ εἰωθότα τοῦ Ἄγ. Καθηγουμένου. Προκαλεῖται εὐρεῖα ἐπὶ τούτου συζήτησις καθ' ἣν ὁ κ. Πρόεδρος εἰς τὸν παρεκτραπέντα και ἀνευλαβῶς περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀρχιερέως ἐκφρασθέντα Δ. Ζαπετιάδῃ ποιεῖται παρατηρήσεις και τοῦ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον μέχρι πέρας τῆς συζητήσεως. Ἡ ἀνωτέρω ἔνστασις ἀπορρίπτεται διὰ βοῆς ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας και ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσις και συζήτησις τοῦ κανονισμοῦ ὅστις ἐγκρίνεται και κατὰ τὰ εἴκοσι τέσσαρα αὐτοῦ ἄρθρα ἐπενεχθεισῶν ἐλαφρῶν τινῶν τροποποιήσεων προταθεισῶν ὑπὸ διαφόρων κατὰ τὴν συζήτησιν δημοτῶν. Ἀποφασίζεται τῇ προτάσει τοῦ κ. Προέδρου και πρὸς ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως ὅπως ἀντίγραφα τοῦ κανονισμοῦ σταλῶσι πρὸς τὸν Ἀρχιερέα δι' ἔγκρισιν και πρὸς τὴν Τοπικὴν Διοίκησιν πρὸς γνώσιν.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν μετὰ ταῦτα ὁ κ. Πρόεδρος ποιεῖται μνείαν περὶ ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Σωματείου ὁ “Ὀμηρος” δι' ἧς τὸ ἐν λόγῳ Σωματεῖον προσφέρεται νὰ πληρώσῃ ἅπαντα τὰ χρέη τῆς Κοινότητος, ἀλλ' ἀναβάλλεται ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς και ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις δι' ἔλλειψιν χρόνου και διαλύεται ἡ συνεδρίασις.

Ἀντίγραφον τοῦ ψηφισθέντος Κοινοτικῶ Κανονισμοῦ

Ἄρθρον 1ον. Τὸ προσωπικὸν τῆς Δημογεροντίας ἀποτελοῦσι:

α) Δύο Δημογέροντες, ὧν ὁ δεῦτερος και Γενικὸς Ταμίας τῆς Κοινότητος.

β) Ἐξ (6) Σύμβουλοι.

γ) Εἷς (1) Γραμματεὺς.

δ) Οἱ διάφοροι ὑπάλληλοι, οἵτινες ἤθελον διορισθῆ και κριθῆ ἀναγκαῖοι ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 2ον. Ὁ πρῶτος Δημογέρων ἐνεργεῖ ὄλην ἀνεξαιρέτως τὴν τρέχουσαν τακτικὴν και ἔκτακτον ὑπηρεσίαν τῆς Δημογεροντίας, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ δευτέρου και συνεννοούμενος μετ' αὐτοῦ και τοῦ Δημογεροντιακοῦ Συμβουλίου, συμφώνως τῷ ἀνεκαθεν ἐπικρατοῦντι καθεστῶτι και συμφώνως τοῦ ψηφισματος και ταῖς ἀποφάσεσι τῆς Κοινότητος διὰ τῶν Γεν. Συνελεύσεων.

Ἄρθρον 3ον. Ὁ δεῦτερος Δημογέρων και Ταμίας τῆς Κοινότητος ἐνεργεῖ ὄλας ἀνεξαιρέτως τὰς εἰσπράξεις και δαπάνας τῆς Κοινότητος συμφώνως τοῖς λογιστικοῖς βιβλίοις και τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ σχετικοῦ ἔτους, βοηθούμενος ἐν πᾶσι και συνεννοούμενος μετὰ τοῦ πρώτου Δημογέροντος, ὄντος ὑποχρεωμένου νὰ παρέχῃ τῷ Ταμίᾳ πᾶσαν τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ πρὸς τακτικὴν εἰσπραξίν ὄλων τῶν εἰσοδημάτων τῆς Κοινότητος.

Ἄρθρον 4ον. Ὁ Ταμίας τῆς Κοινότητος πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν Ταμειακὴν ὑπηρεσίαν παρουσιάζει παρουσιάζει ἀξιοχρεὸν ἐγγυητὴν τῆς ἐγκρίσεως και εὐθύνης τοῦ Δημογ. Συμβουλίου, ἐγγυώμενον ἐγγράφως δι' ὀλόκληρον τὸ ἔτος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμίου ὅτι “ὁ ρηθεὶς Ταμίας θέλει διαχειρισθῆ τὰς εἰσπράξεις και δαπάνας τῆς Κοινότητος συμφώνως τῷ 3ῳ ἄρθρῳ και δὲν θὰ κάμῃ πληρωμὰς ἐναντίον τοῦ Προϋ/σμοῦ και τῶν σχετικῶν ψηφισμάτων τῆς Κοινότητος, δὲν θέλει καταχρασθῆ οἰονδήποτε ποσόν, οὔτε θέλει μείνει χρεώστης οἰονδήποτε ποσοῦ πρὸς τὴν Κοινοτητα, και ὅτι ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ τοῦτο ἐκ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν

τῆς διαχειρίσεώς του, ὑπὸ τῆς κατ' ἔτος ἐκλεγομένης ἐπὶ τούτῳ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ὑπόσχεται καὶ ὑποχρεοῦται ὁ ρηθεὶς ἐγγυητὴς ἄνευ ἀντιρρήσεως νὰ πληρώσῃ τὸ ὡς ἄνω ἀποδειχθῆσόμενον ποσὸν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Δημογεροντίαν Μανδρακίου". Τὸ ἐγγυητικὸν τοῦτο ἐγγραφον θὰ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ καὶ τῶν μαρτύρων.

"Ἄρθρον 5ον. Ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ μηνὸς Σ/βρίου τὸ Δημογ. Συμβούλιον ὀφείλει νὰ κοινοποιῇ γραπτῶς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ τῆς Κοινότητος μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, τὴν δὲ πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὸ πρῶτον 10ήμερον τοῦ Σ/βρίου συγκαλεῖ γενικὴν Συνέλευσιν εἰς ἣν καὶ προφορικῶς ἀναπτύσσει τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους, καταθέτει τὴν ἀρχὴν καὶ διενεργεῖ ἐκλογάς, συμφώνως τῷ ἐκλογικῷ κανονισμῷ. Ἡ αὕτῃ Συνέλευσις ἐκλέγει 3μελῆ ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεξιν τοῦ κοινοποιηθέντος ἀπολογισμοῦ, ἥς τὸ πόρισμα θὰ κοινοποιεῖται γραπτῶς τοιχοκολλούμενος.

"Ἄρθρον 6ον. Τὸν πρῶτον Δημογέροντα ἀσθενοῦντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν πᾶσιν ὁ 2ος, τοῦτον δὲ ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ἀναπληροῖ πρόσωπον ἐκ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἰδίας του ἐκλογῆς καὶ ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην. Ἐκάτερος τῶν Δημογερόντων δὲν δύναται ν' ἀπουσιάσῃ ἐκτὸς τῆς νήσου πλέον τῶν 15 ἡμερῶν. Δι' ἀπουσίαν μακροτέραν ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Δημογερ. Συμβουλίου.

"Ἄρθρον 7ον. Τὸ Δημογεροντιακὸν Συμβούλιον συγκροτοῦσιν:

α) Οἱ 2 Δημογέροντες.

β) Οἱ 6 Σύμβουλοι.

γ) Εἷς (1) Γραμματεὺς μὴ ἔχων δικαίωμα ψήφου.

"Ἄρθρον 8ον. Τὸ Δημογ. Συμβούλιον συνεδριάζει τακτικῶς μὲν δις τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ἤθελε παρουσιασθῆ ἀνάγκη, ἀδιάφορον ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ.

"Ἄρθρον 9ον. Τῶν συνεδριῶν τοῦ Δημογ. Συμβουλίου προεδρεύει ὁ πρῶτος Δημογέρων, τούτου δὲ ἀπόντος ἢ κωλυομένου ὁ δεῦτερος. Εἰς ζητήματα ἀφορῶντα προσωπικῶς αὐτοῦς, ὁ πρεσβύτερος τῶν Συμβούλων.

"Ἄρθρον 10ον. Ἀπαρτία λογίζεται, ὅταν ἐν τῇ συνεδριάσει παρίστανται 5 τοῦλάχιστον ἐκ τῶν 8 μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

"Ἄρθρον 11ον. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται εἴτε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας (εἰς προσωπικὰ ζητήματα) εἴτε διὰ φανεράς (εἰς τὰ λοιπὰ) καὶ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων ἐν τῇ συνεδριάσει μελῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας εἰς μὲν τὰς φανεράς ψηφοφορίας, ὑπερισχύει ἡ γνώμη ἢ ἔχουσα τὴν ψῆφον τοῦ Προέδρου ψηφίζοντος τελευταίου, εἰς δὲ τὰς μυστικὰς τιθεμένων ἐκ νέου τῶν ψηφοδελτίων ἐν τῇ κάλπῃ, ἐκμηδενίζεται ἐν καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διαλογὴ. Εἰς ζητήματα δυνάμενα ν' ἀναβληθῶσι πρὸς περισσοτέραν μελέτην, δύναται νὰ ἀναβληθῆ ἢ ψηφοφορία μέχρι δευτέρας φορᾶς.

"Ἄρθρον 12ον. Ἄμα τῷ καταρισμῷ καὶ τῇ ἀναγνωρίσει αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Διοικήσεως τὸ Δημογ. Συμβούλιον προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Δημογεροντίας, εἴτα προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐτησίου Προῦ/σμοῦ τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τῆς Κοινότητος.

"Ἄρθρον 13ον. Τὸ Δημογ. Συμβούλιον ἐκτὸς τῶν τακτικῶν ἐτησίων ἐξόδων τῆς Κοινότητος (μισθοὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ἀγορὰ φαρμάκων κλπ) δὲν δικαιούται νὰ δαπανήσῃ δι' ἐκτάκτους δαπάνας ποσὰ ἄνω τῶν 2 χιλ. (δύο χιλιάδων) γροσίων ἐτησίως.

"Ἄρθρον 14ον. Τὸ Δημογ. Συμβούλιον ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἐφορίας τῶν Σχολῶν διορίζει τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ἀρρένων τε καὶ θηλέων καὶ σκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ παντὸς ἀφορῶντος εἰς τὴν τακτικὴν καὶ τελεσφόρον λειτουργίαν καὶ τὴν ἐν γένει παραγωγὴν τῶν Σχολῶν.

"Ἄρθρον 15ον. Οἱ Δημ. Σύμβουλοι ὀφείλου νὰ προσέρχωνται τακτικώτατα εἰς τὰς συνεδριάσεις. Ἄν δὲ τις ἀπουσιάσῃ εἰς 3 (τρεῖς) ἄλλεπαλλήλους συνεδρίας

ἄνευ δεδικοιολογημένης αἰτίας, θέλει θεωρεῖσθαι παρητημένος καὶ θέλει ἀντικαθίστασθαι ὑπὸ τοῦ Δημογ. Συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἀνωτέρα τοῦ μηνὸς δύναται νὰ ὑποδείξῃ ἀντικαταστάτην του τῆς ἐγκρίσεως πάντοτε τοῦ Δημογ. Συμβουλίου.

Ἄρθρον 16ον. Τὸ Δημογ. Συμβούλιον δύναται νὰ παύῃ καὶ ν' ἀντικαθιστᾷ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένους ὑπαλλήλους τοὺς μὴ ἐκπληροῦντας τὰ καθήκοντά των, εἰς οὓς ἐπιβάλλει καὶ πειθαρχικὰς ποινὰς.

Ἄρθρον 17ον. Ἐκαστον πρακτικὸν δέον νὰ ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν παρευρισκομένων μελῶν τοῦ Δημογ. Συμβουλίου, πλειονοψηφούντων τε καὶ μειονοψηφούντων.

Ἄρθρον 18ον. Ὁ Γραμματεὺς συντάττει ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς Κοινότητος καὶ τὰ πρακτικὰ τοῦ Δημογ. Συμβουλίου, κρατεῖ τὰ λογιστικὰ βιβλία τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τῆς Κοινότητος καὶ συνυπογράφει πᾶν ἔγγραφον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας ἢ τῆς Κοινότητος. Συντάττει ὅλας τὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις ἃς καὶ συνυπογράφει καὶ κρατεῖ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα βιβλία καὶ εὔρετήρια. Φυλάττει ἅπαντα τὰ βιβλία καὶ ἀρχεῖα τῆς Κοινότητος τὰ ἐν Κώδικι ἐγγεγραμμένα ὑπὸ ἰδίων εὐθύνην, τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ παραδίδει τῷ διαδόχῳ του. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Δημογ. Συμβουλίου ἐγγυώμενον ὅτι "... ὁ ρηθεὶς γραμματεὺς θέλει ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά του συμφώνως τῷ ἐνταῦθα καθεστῶτι καὶ τῇ ἐπικρατοῦσῃ τάξει καὶ διὰ τρόπου ἀπηλλαγμένου πάσης δολιότητος καὶ παραποιήσεως, θέλει φροντίζει περὶ τὰς τακτικὰς πληρωμὰς τῶν συμβολαιογραφικῶν δικαιωμάτων καὶ ὅτι ὁ ρηθεὶς ἐγγυητὴς ὑπόσχεται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἄνευ ἀντιρρήσεως πᾶσαν ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ Δημ. Συμβουλίου ἀποδειχθησομένης ζημίας ἕνεκεν παρανόμου πράξεως ἢ ἀμελείας τοῦ εἰρημένου γραμματέως". Τὸ ἐγγυητικὸν τοῦτο ἔγγραφον θὰ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ καὶ τῶν ἀνηκόντων μαρτύρων.

Ἄρθρον 19ον. Ἡ Δημογεροντία δὲν δικαιοῦται νὰ ἐκδώσῃ οἰονδήποτε συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον εἴτε πιστοποιητικὸν ἀναχωρήσεως διὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς δημότην καθυστεροῦντα δημοτικούς φόρους. Ἐν ἐναντία περιπτώσει τὴν εὐθύνην ὑπέχει ὁ πρῶτος Δημογέρων.

Ἄρθρον 20ον. Ἀπαγορεύεται εἰς τὴν Δημογεροντίαν νὰ πωλῇ οἰονδήποτε κοινοτικὸν κτῆμα ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Πᾶσα ἐνοικίασις κοινοτικοῦ κτήματος δέον νὰ διενεργῆται διὰ πλειστηριασμοῦ καὶ πᾶσα κοινοτικὴ ἐργασία ἐργολαβικῶς ἀναλαμβανομένη καὶ ἀφορῶσα ποσὰ ἄνω τῶν 200 γρ. δέον νὰ ἐνεργῆται διὰ μειοδοσίας.

Ἄρθρον 21ον. Ἡ Δημογεροντία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ ἐξελέγῃ πᾶν ἐνταῦθα ἰδρυόμενον Φιλανθρωπικὸν Σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ἅμα τῇ ἰδρύσει του ὀφείλει νὰ ζητῇ τὴν ἐγκρίσιν τῆς Δημογεροντίας. Πᾶν ἐπίσης κοινοτικὸν καθίδρυμα διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν καὶ ἐπιβλεψιν τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 22ον. Οἱ ἐκάστοτε ταμίαι τῶν ἐκκλησιῶν ὑποχρεοῦνται κατὰ μῆνα νὰ παραδίδωσι τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ τῷ Ταμίᾳ τῆς Κοινότητος ἔναντι ἀποδείξεως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τυχόν γενομένων μικροδαπανῶν. Διὰ πᾶσαν δὲ δαπάνην ἀνωτέραν τῶν 100 γροσίων, ὀφείλει ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ νὰ συνεννοῆται μετὰ τῆς Δημογεροντίας. Ἐπίσης ὁ Ταμίας τῶν Σχολῶν καὶ ὁ τῶν Κοινοτικῶν Λουτρῶν ὀφείλουσι νὰ παραδίδωσι κατὰ μῆνα τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ τῷ Γενικῷ τῆς Κοινότητος Ταμίᾳ, ἔναντι ἀποδείξεως, τῶν ἐξόδων πληρωνομένων δι' ἐνταλμάτων.

Ἄρθρον 23ον. Πρὸς τακτικὴν καὶ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων τῆς Δημογεροντίας καὶ τῶν πρὸς τοὺς πολίτας ὑποχρεώσεων αὐτῆς, προϋποτίθεται ἡ δέουσα εὐπείθεια καὶ ὁ σεβασμὸς ἐκάστου πολίτου πρὸς τὰς ἀποφάσεις καὶ διατάξεις τοῦ Δημογ. Συμβουλίου. Πρὸς τοῦτο ἡ Δημογεροντία κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν διάφορα πρόστιμα πρὸς πάντα παραβάτην τῶν Δημογερο-

α) Εἰς πάντα πολίτην προσκαλούμενον εἰς τὸ Δημογεροντιακὸν Γραφεῖον καὶ ἀρνούμενον νὰ προσέλθῃ ἄνευ εὐλόγου καὶ δικαιολογημένης αἰτίας ἐπιβάλλεται πρόστιμον φράγκα 2 (δύο).

β) Διὰ πᾶσαν παράβασιν Δημογεροντιακῆς διατάξεως (διατιμήσεις τροφίμων, παράβασιν ἀστυιατρικῆς διαταγῆς κτλ.) Φράγκα 5 (πέντε).

Ἐν ὑποτροπῇ τὰ πρόστιμα ταῦτα διπλασιάζονται.

γ) Διὰ ζημίαν προσγινομένης εἰς ξένον κτῆμα ὑπὸ ζώων ἐπιβάλλεται πρόστιμον εἰς τὸν κάτοχον τῶν ζώων κατὰ κεφαλὴν ὡς ἑξῆς:

1ον) Διὰ τοὺς βόας Φράγκα ἓν (1).

2ον) Διὰ τοὺς ὄνους Φράγκα ἓν (1).

3ον) Δι' αἰγοπρόβατα Φράγκα ἓν (1).

Διὰ τοὺς χοίρους Φράγκα ἡμισυ (0,50).

ἔκτος τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν γενομένην αἰτίαν, ἥτις θέλει ἐκτιμῆσθαι ὑπὸ εἰδικῶνπραγματογνωμόνων καὶ τῶν ἐξόδων τῶν ἐκτιμητῶν.

Διὰ παραπτώματα γεωργικῆς φύσεως μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐπαφίεται πᾶσα ἐνέργεια εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δημ. Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦντα καθεστῶτα.

Ἄρθρον Ἀκροτελεύτιον. Ὁ παρὼν κανονισμὸς τιθῆσεται εἰς ἐφαρμογὴν ἅμα ἐγκριθῆ καὶ ἐπικυρωθῆ ὑπὸ τῆς Κοινότητος διὰ Γεν. Συνελεύσεως. Δύναται δὲ νὰ τροποποιηθῆ τῇ προτάσει τοῦ Δημ. Συμβουλίου ἢ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει 50 (πεντήκοντα) δημοτῶν ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἐκλογικοῦ ἔτους κατὰ τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐξαχθησόμενα πορίσματα πείρας καὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς Κοινότητος ἐν Γεν. Συνελεύσει.

Οἱ Σύμβουλοι

Γ. Καμμάς

Γ. Κεχαγιάς

Ἄν. Βροῦζος

Ἰ. Παπαϊωάννου

Ἰ. Γιαννίδης

Οἱ Δημογέροντες

Ὁδ. Σακελλαρίδης

Ἐμμ. Πετροῦτσος

Μὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου ὀλοκληροῦνται τὰ παρ' ἐμοῦ ἀντιγραφέντα δημόσια ἔγγραφα. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα προφανῶς ἔχοντα ἱστορικὴν ἀξίαν· τὸ ἔργον αὐτὸ ἀνήκει εἰς νεωτέρους ἐρευνητὰς ποὺ μένουν στὸ νησί μας.

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΜΑΣ *

Τοῦ ἀειμνήστου Δ.Γ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Πρὶν ἀπὸ καμμιά τριανταριά χρόνια, ἐταξιδεύαμε μὲ τὸν Μανώλη τὸν Παπαγιάννη ἀπὸ τὴν Νίσυρο στὴ Σμύρνη.

Ἐπειδὴ ὑποφέραμε καὶ οἱ δυὸ στὸ μικρὸ τὸ βαποράκι, καὶ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴ Σάμο στὴ Χίο καὶ τὴ Σμύρνη, ἀπεφασίσαμε νὰ πᾶμε σιδηροδρομικῶς μέσῳ Παλαιᾶς Ἐφέσου (Ἁγιά Σουλοῦκ). Ἀπεβιβάσθημεν λοιπὸν εἰς τὸ Κουσάντασι (Νέαν Ἐφεσον), διενυκτερεύσαμεν ἐκεῖ καὶ τὴν ἐπομένην τὸ πρωὶ ἀνεβήκαμε στὸ Ἁγιά Σουλοῦκ μ' ἓνα ἀμάξι. Ἐκεῖ γιὰ νὰ σκοτώσωμε τὴν ὥρα μας ὥσπου νὰ φθάσῃ τὸ τραῖνο, ἀγοράσαμε μερικὰ φαγητά, ἐμπήκαμε σ' ἓνα μεγάλο μπαξέ κατάφυτον ἀπὸ συκίες, ξαπλώσαμε πάνω στὸ χῶμα κάτω ἀπὸ τὴ σκιά μιᾶς φουντωμένης συκιάς, ἐζητήσαμε ἀπὸ τὸ φύλακα Τοῦρκο σταφύλια καὶ σῦκα καὶ κανάτι νερό, καὶ ἀρχίσαμε νὰ τρώμε. Ἀλλὰ μόνο μὲ φαῖ δὲν περνᾷ ἡ ὥρα. Χρειάζεται καὶ κουβέντα. Ὁ Μανώλης ὁ Παπαγιάννης, ἦτο ἄνθρωπος θετικός, πολὺπειρος καὶ δραστήριος. Ἀφοσιωμένος εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν ἐργασίαν του, δὲν ἀπομυζοῦσε τὸ αἷμα καὶ τὸν ἰδρώτα του γεωργοῦ μὲ τὴν μέθοδον τῶν δύο καφιζιῶν καὶ τῆς πιστώσεως "σανιδίων" ἀντὶ "σαφριδίων", ὅπως ἔκαναν μερικοὶ ἔμποροι τῆς ἐποχῆς του. Δὲν ἐδάνειζε χρήματα εἰς τίς φτωχὰς μάνες τῶν ξενιτευμένων παιδιῶν μὲ σκοπὸν ν' ἀρπάξῃ τὰ κτήματά τους καὶ ν' ἀνοίξῃ πληγὴ ἀγιάτρευτη στὶς καρδιὰς καὶ τὰ βαλάντια τῶν βασανισμένων παιδιῶν μας τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Μ. Παπαγιάννης, ἦτο ἄνθρωπος χορτασμένος ἀπὸ τ' ἀγαθὰ τῆς ζωῆς καὶ πλούσιος καὶ μεγάλος ἐκ γενετῆς καὶ χαρακτῆρος. Κι ὅταν ἀκόμη ὁ Χάρος τοῦ ἔσχιζε τὰ φυλλοκάρδια μὲ τὸν θάνατον τῆς κόρης του, οὔτε τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς του ἐκλονίσθη οὔτε ὁ χαρακτῆρ του μετεβλήθη. Μὲ τὴν νίκην τοῦ

πόνου του, ἐνέπνευσε θάρρος καὶ ὑπομονὴν εἰς τοὺς χαροκαμένους γονεῖς. Καταδεκτικὸς ὅσο κανεὶς ἄλλος Προῦχων τῆς ἐποχῆς του, ἦτο ἀγαπητὸς καὶ σεβαστὸς ἀπὸ ὄλους. Καὶ τὸ σπίτι του, ἀληθινὰ ἀρχοντόσπιτο, ἦτο τὸ ἀθόρυβον ἄσυλον τῶν πτωχῶν καὶ ἀδικημένων. Ἀληθινὸς πατριώτης καὶ προστάτης τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, κατώρθωνε διὰ τῆς εὐφύας καὶ ἐπιτηδειότητός του νὰ κατέχῃ θέσιν Πρώτου εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Πατρίδος μας καὶ νὰ χειρίζεται τὰ ζητήματα κατὰ βούλησιν ὑποστηριζόμενος ἀπὸ τὴν Νομαρχίαν τῆς Ρόδου καὶ τὴν Διοίκησιν τῆς Κῶ.

Ἐπὶ πενήντα περίπου ἔτη ὁ Παπαγιάννης ἦτο ὁ πραγματικὸς διοικητὴς τοῦ Νησιοῦ μας καὶ ὡς Ἀζᾶς καὶ ὡς Μουαβίνης. Κάθε ὑποδιοικητῆς (Μουδούρης) ἦτο ἀπλοῦν ὄργανόν του, ἡ δὲ γνώμη του εἰς τὸ τοπικὸν Συμβούλιον ἦτο, ἢμπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ, ὑποχρεωτικὴ ἐπειδὴ ἦτο ἡ πιὸ δίκαια καὶ ἡ πιὸ συμφέρουσα εἰς τὸν τόπον. Ὅσάκις ἀπεστέλετο νέος Ὑποδιοικητῆς, ἔπρεπε ἐκ τῶν προτέρων νὰ τοῦ ὑποδειχθῇ καταλλήλως ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ὅτι ἡ θέσις του θὰ ἐξηφρατῶ ἀπὸ τὸν Παπαγιάννην καὶ ὅτι ὦφελε, χάριν τοῦ συμφέροντός του καὶ χάριν τῆς ἡσυχίας τῶν κατοίκων νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἰσχυροῦ Μουαβίνη. Γι' αὐτὸ καὶ ὁσάκις μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἠθέλησαν νὰ κάμουν τοῦ κεφαλοῦ των καὶ νὰ δείξουν ὅτι ἢμποροῦν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν δύναμίν των εἰς τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ, ἀμέσως ἀνεκλήθησαν καὶ ἀντεκατεστάθησαν χωρὶς νὰ ξεύρουν "τὸ γιατί".

Οἱ γέροι θὰ ἐνθυμοῦνται μερικὰ τέτοια ἐπεισόδια ποὺ ἀνεστάτωσαν ἄλλοτε τὸ νησί μας, π.χ. τὴν στάσιν τῶν γυναικῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς καπνοφυτείας ὁπότε κατεδιώχθησαν μερικοὶ ἄνδρες, καὶ οἱ γυναῖκες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν στρατιωτῶν μὲ τίς πέτρες καὶ τὰ "κατσούνια", στάσιν ποὺ ἐξηνάγκασε τὸν Νομάρχην νὰ στείλῃ καὶ Πολεμικὸν διὰ νὰ καθησυχάσῃ τοὺς κατοίκους.

* Ἀναδημοσιεύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28 Φεβρουάριος 1934 τεύχ. τοῦ Δελτίου "Γνωμαγόρα" Νέας Ὑόρκης.

Τὴν ἄλλην στάσιν τῶν γυναικῶν, ὅταν ἕνας ἀνόητος Μουδούρης, ἀπαιτοῦσε νὰ σηκῶνται οἱ γυναῖκες καὶ νὰ τὸν χαιρετοῦν ὁσάκις ἐκεῖνος ἐπερνοῦσε καὶ ἐκεῖνες ἐκάθοντο στὶς πόρτες τῶν. Γιὰ τὸ ἐπεισόδιον αὐτό, ἐνθυμοῦμαι καλὰ ὅτι ὁ Παπαγιάννης εἶπεν ἰδιαιτέρως εἰς τὰς γυναῖκας καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἄννα τοῦ Κλιά, νὰ τὸν δεῖρουν ἄν φανῆ ἀπρεπῆς καὶ νὰ μὴ φοβηθοῦν. Καὶ ὅταν τὴν ἄλλην ἡέραν ἐκλώτισσε τὴν Ἄννα τοῦ Κλιά γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον νὰ περάσῃ, ἐκείνη ἔβγαλε τὸ “πασούμι” τῆς καὶ τοῦδωκε στὸ κεφάλι. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο, ἐκεῖνος μὲν ν’ ἀντικατασταθῆ, ἐκείνη δὲ νὰ χαιρεται τὸ κατώφλι τῆς πόρτας τῆς.

Συνέβησαν πολλὰ τέτοια ἐπεισόδια, πού ἐσχετιζόντο μὲ τὰς τοπικὰς ἐλευθερίας καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, γεγονότα πού ἐπροκαλοῦσαν οἱ κατὰ καιρὸν ὑποδιοικητὰ καὶ τὰ ὄργανά τῶν, ὅπως π.χ. τὰ σχετικὰ πρὸς τοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς, τὸ κλείσιμον τῶν καφενειῶν, τὸν περιορισμὸν τῶν χοίρων κτλ. εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Παπαγιάννης ἔδιδε πάντοτε τὴν πρέπουσαν λύσιν ἐξαποστέλλων τὸν Μουδούρη ἀπορῦβως ἐκεῖ ὁπόθεν ἦλθε.

Τώρα, ἄς γυρίσωμεν πίσω στὴν κουβέντα μας ὕστερα ἀπὸ τὸ μακρυνὸ μας παραστράτημα. Ἐκεῖ λοιπὸν κάτω ἀπὸ τὴν σκιά περιμένοντας τὸ τραῖνο, ὁ Παπαγιάννης μοῦ διηγήθηκε πολλὰ νόστιμα ἐπεισόδια μερικὰ ἀπὸ τὸ χάος τῆς λήθης καὶ ἀπὸ τὴν Βότρυδα τοῦ Χαρταλαμιδιοῦ.

Ξεύρεις – μοῦ λέγει πῶς ἡ Φάμπρικα πού ἔκτισεν ἡ κυβέρνησις εἰς τὸ Μανδράκι στὰ 63(;) γιὰ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὸ θειάφι, ἡ φάμπρικα πού βλέπεις τώρα ἐρειπωμένη περᾶ ἀπὸ τὸ σπῆτι μου, πῶς εἰς τὰ βιβλία τῆς Νομαρχίας εἶναι γραμμένα, πῶς λειτουργεῖ καὶ τὸ προσωπικὸ τῆς ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνεται; Μὴν ἀπορεῖς, μοῦ λέγει, τὸ ξεύρω ὅπως σὲ βλέπω καὶ μὲ βλέπεις. Ὅταν ἔρχεται στὴ Ρόδο νέος Νομάρχης καὶ βρίσκει ἕναν τέτοιο θησαυρὸ, θὰ εἶναι τρελλὸς ἂν θὰ ζητοῦσε νὰ δῇ αὐτὴ τὴ φάμπρικα καὶ νὰ μάθῃ πῶς λειτουργεῖ. Ἀπλούστατα σιωπᾶ, κάμνει τὸν κουτὸ καὶ εἰσπράττει τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀνυπάρ-

κτῶν ἐξόδων, ὅπως ἔκαμνε καὶ ὁ προκάτοχος του. Μὰ πῶς εἶναι δυνατόν; δὲν ὑπάρχει ἔλεγχος, δὲν ὑπάρχουν βιβλία εἰς τὴν Νομαρχίαν; – Εἰς τὴν Τουρκίαν παιδί μου, ὅλα εἶναι δυνατὰ, μοῦ λέγει, καὶ μὴν ἀμφιβάλλεις ὅτι αὐτὸ πού σοῦ εἶπα γίνεται. Εἶμαι βέβαιος. Ἔτσι λοιπὸν ἡ φάμπρικα πού πηγαίναμε γιὰ φυσικὰς μας ἀνάγκας, ἡ φάμπρικα πού μᾶς ἀφῆκεν τόσας παιδικὰς ἀναμνήσεις μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἦτο ἐκμεταλλεύσιμον ἐργοστάσιον μὲ διευθυντὰς, μηχανικούς, ἐργάτας καὶ λοιποὺς ἔστω καὶ χωρὶς ἴχνος στέγης καὶ ἐργαλείων.

Πολὺ νόστιμον. Ἐνα ἄλλο ἐπίσης νόστιμον. Ὅταν ὁ Μ. Παπαγιάννης ἦτο ἀκόμη παιδί, διέμενε μὲ τὸν πατέρα του, τὸν παπὰ, εἰς ἕνα χωριὸ τῆς Θράκης, ὅπου ἦτο ἐφημέριος καὶ δάσκαλος. Τότε πρώτη φορὰ ἔγινε ἐγκατάστασις τηλεφώνου σ’ αὐτὸ τὸ χωριό, πράγμα πού ἐξέπληξε τοὺς χωριανούς καὶ μάλιστα τοὺς Τούρκους πού δὲν μποροῦσαν νὰ ἐννοήσουν πῶς, ἐνῶ ὀμιλοῦν εἰς τὸ χωριὸ νὰ τοὺς ἀκούουν στὴν Πόλι. Τὸ πῆραν γιὰ θαῦμα καὶ κατέφυγαν εἰς τὸν Παπὰ, τὸν μόνο διανοούμενον τοῦ τόπου, νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ καὶ νὰ τὸ καταλάβουν. Καὶ ὁ παπὰς τοὺς ἔλυσε τὴν ἀπορίαν μὲ τὸ ἐξῆς εὐφυέστατον ἐπιχείρημα:

Ἄς ὑποθέσωμεν, τοὺς λέγει, πῶς ἔχομεν ἕνα πολὺ μεγάλο σκύλο, τοῦ ὁποῖου ἡ οὐρὰ εὐρίσκεται ἐδῶ καὶ τὸ στόμα του στὴ Σμύρνη. Ἄν τοῦ πατήσωμεν δυνατὰ τὴν οὐρὰ τί θὰ κάμῃ ὁ σκύλος; Θὰ φωνάξῃ, τοῦ εἶπαν. Τὸ ἴδιο λοιπὸν συμβαίνει μ’ αὐτὸ τὸ τέλι, ὅπως ἡ φωνὴ τοῦ σκύλου ἀκούεται στὴ Σμύρνη ὅταν ἐδῶ τοῦ πατήσωμεν τὴν οὐρὰ, ἔτσι καὶ ὅταν μιλήσωμε στὸ τέλι, μᾶς ἀκούουν ἐκεῖ, τὸ καταλάβετε; Ἔβῃτ ἐφέντιμ...

Οἱ γεροντότεροι ἐνθυμοῦνται τὸν ἀκούραστο παπὰ πού εἰς ἡλικίαν 96 ἐτῶν εὐρέθη πεθαμένος εἰς τοὺς “Χοχλάκους” κοντὰ σ’ ἕνα καλάμι μὲ μιὰ πελώρια σμύναιρα πού κολυμποῦσε στὸ αἷμα του.

Τώρα ἄς σταματήσω ἐδῶ γιὰ νὰ εἶμαι συνεπῆς εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ φίλου “Γνωμαγόρα”.

Δ. Μπαλαλᾶς

Σουέζ-Αἴγυπτος 16/12/33

ΝΙΣΥΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

Υπό ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΝΤΟΒΕΡΟΥ

Ὁ διακεκριμένος ἐκ Σύμης ἀρχαιοδίφης ἀειμνήστος καθηγητὴς Μιχαὴλ Χαβιαρᾶς, διατελέσας κατὰ τὸ 1911-1912 Διευθυντὴς τῶν Σχολῶν Μανδρακίου ἐπέτυχε νὰ ἐξεύρη καὶ νὰ ἀποτυπώσῃ πεντήκοντα καὶ μίαν (51) ἐν συνόλῳ ἐπιγραφάς, τὰς ὁποίας καὶ ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένην Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα κατὰ τὸ 1913. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκπροσωπῶ τὴν Παννισυριακὴν γνώμην ἀποτίων τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης αὐτῆς πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ἀρχαιοδίου διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ προσφερθεῖσαν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πατρίδα μας. Ἐπὶ τῆς δημοσιευμένης ὑπ' ἀριθ. 9 ἐπιγραφῆς ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μερικὰς συμπληρώσεις εἰς τὰ σχόλια τοῦ Μ. Χαβιαρᾶ. Διὰ νὰ μὴ διακόψω ὁμῶς τὴν σειρὰν τοῦ δημοσιεύματός του, ἐπρωτίμησα νὰ παραθέσω ταύτας εἰς τὸ τέλος αὐτῶν. Τὸ σχετικὸν δημοσίευμα εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον, ἔχει ὡς κατωτέρω.

Νισύρου ἐπιγραφαὶ

Υπό Μιχαὴλ Χαβιαρᾶ

Τῶν ἐνταῦθα καταχωριζομένων ἐπιγραφῶν¹ αἱ μὲν εὐρέθησαν ἐντὸς τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως, αἱ δὲ παρ' αὐτήν, πολλὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν καὶ πλησίον τῆς σημερινῆς πολίχνης "Μανδρακίου", ἰδρυμένης ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ὁμωνύμου τῆ νήσῳ πόλεως, καὶ κυρίως ἐντὸς ἡ πέριξ ναῖσκων ἢ παρεκκλησίων, κατηρειπωμένων νῦν τῶν πλείστων ἢ καὶ παρημελημένων ὄλως. Εἰσὶ δὲ σχεδὸν πᾶσαι γεγραμμέναι ἐπὶ μαρμάρων ἢ ἀσβεστολίθων, ἔξωθεν καὶ τούτων

1. Ἐπιβάλλεται μοι νὰ ἐκφράσω εὐχαριστίας τῷ φίλῳ καὶ συμπολίτῃ κ. Παναγιώτῃ Ἐμμ. Σκιαθίτῃ, οὐκ ὀλίγον συντελέσαντι εἰς ἀνεύρεσιν τῶν ἐπιγραφῶν τούτων

κομισθέντων, διότι οἱ ἐγχώριοι λίθοι, ὄντες λάβα πεπηγυῖα, εἶναι ἀκατάλληλοι εἰς τοιαύτην χρῆσιν.

Ἀριθ. 1. Βάσις μαρμάρου ὑπομέλανος ἀνευρεθεῖσα ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ κ. Γεωργίου Σακελλαρίδου ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως. Ὑψ. 0.506, πλ. 0.80, πᾶχ. 0.715. Τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς βάσεως ταύτης, ἐφ' ἧς ἀναγράφεται τὸ ἐξῆς τιμητικὸν φήφισμα κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διάταξιν (στίχ. 16), εἶναι κεκολωβωμένον κατὰ τὰ ἄκρα, τὸ δὲ περισωθὲν δεινῶς ἐφθαρμένον. Γράμματα ἐπιμελῶς κεχαραγμένα τοῦ Γ' π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.009 — 0.015.

[1] [Ἐπὶ δαμιεργοῦ δεῖνος καὶ προστατῶν τῶν]

[2] [σὺν δεῖνι· μανὸς δεῖνος.]

- 1 Ἔδοξε τῷ δάμῳ βουλᾶς γνώμα. Ἐπειδὴ Δ[ιδ]ύμαρχος Βῶλιος ἔν τε τοῖς πρότερον χρό[νο]ι[ς] ἀν[ή]ρ [ἀγαθὸς ὢν διετέλε εἶς τε τὰμ πόλι[ν] [καὶ] τοὺς πολίτας π[άν]τας τὰμ πᾶσαν σπουδᾶν καὶ φιλοτιμ[ί]α[ν] [πα]ρεχόμενος ἐμ παντὶ
- 5 καὶ νῦν ἀγορανόμος ἀ[ἱ]ρεθεῖ[ς] κ[α]λῶς κ[αὶ] ἐν[δ]όξως τὰν πᾶσαν φιλοπ[α]τρ[ί]αν ἐπο[ι]ή[σα]το, ὅπως σίτου τε εὐφ[ο]ρία γίνηται καὶ τὰ ἄλ[λ]α τὰ συ[μ]φέροντα τῷ δάμῳ, δ[ε]δόχθαι [τ]ῷ [δ]άμῳ ἐπαινεῖσαι Διδύ[μ]αρχον Βῶλιος κα[ὶ] στεφαν[ῶ]σαι χρυ[σ]έῳ σ[τ]εφάνῳ ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ
- 10 εὐνοί[α]ς, ἂν [ἔ]χων [δια]τελεῖ εἰς [τ]ὰμ πόλιν· σᾶσαι δὲ καὶ εἰκόνα [α]ὐ[τ]οῦ χ[α]λκ[έ]αν ἐν ἱερῷ ἢ ἐν ἀγοραῖ, ὅποτεροι καὶ δοκῆ συμφέρο[ν] ἀναγορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον ἐν τῷ ἄ[γ]ῶνι τῶν Διονυσίων τῷ πράται ἀμέραι τῷ Κυκλίων ἄ[ν]α[γ]ρ[ά]φαι δὲ τὸ φάφισμα εἰς τὸμ βατῆρα τοῦ ἀνδριάντος.

Στίχ. 11. “Ἐν ἑρῶν ἢ ἐν ἀγοραῖ, ὀποτέ-
ρει...”. Καίτοι δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ, ἐφ’ ᾧ ἐσεμνύνεται τὸ ἱερόν, δυνάμεθα
ὅμως νὰ εἴπωμεν ὅτι πιθανώτατα πρόκειται
περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ποσειδῶνος, οὐ μνεῖται ὡς
τοῦ ἐπισημοτάτου τῶν ἐν τῇ πόλει ποιεῖται ὁ
Στράβων (I’ 488): “Ἐχει δέ (ἡ Νίσυρος) καὶ
πόλιν ὁμώνυμον καὶ λιμένα καὶ θερμὰ καὶ Πο-
σειδῶνος ἱερόν”. Τὴν ἐξαιρετικὴν ἐν Νισύρῳ
λατρείαν τοῦ Ποσειδῶνος ἐπιβεβαιοῦσι καὶ τὰ
νομίσματα αὐτῆς τοῦ Γ’ π.Χρ. αἰῶνος, ὧν
ἄλλα μὲν φέρουσιν ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὄψεως
Ποσειδῶνα μετὰ τριαίνης, ἄλλα δὲ ἐπὶ μὲν τῆς
μιᾶς ὄψεως Ποσειδῶνα, ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας δελ-
φῖνα καὶ τρίαῖναν (*Head - Σβορώνου Ἱστορ.*
νομισ. Β’ 177).

Ὁ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ τύπος ΟΠΟ-
ΤΕΡΕΙ ἐρμηνευτέος ὡς ἀντιστοιχῶν τῷ
ἀττικῷ “ὀποτέρωσ”.

Ἀριθ. 2. Θραῦμα φηγίσματος μαρμάρου
λευκοῦ ἀνακαλυφθὲν ἐν ἀργῷ παρὰ τὴν με-
σημβρινὴν ἄκραν τῆς σημερινῆς πόλεως. Ὑψ.
μέγ. 0.11, πλ. μέγ. 0.113, πάχ. 0.065.
Γράμματα μετ’ ἐπιμελείας κεχαραγμένα τοῦ Γ’
π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.009 — 0.012.

Ἐπὶ δαμιεργοῦ Ἄγλ[..... μανδὸς
Σμινθίου] προστα[τῶν τῶν σὺν
Χαιροξένου] Ἐχελ[αῖδα. Ἐδοξε τῷ
δάμωι] βουλὰς γνάμα. Ἐπειδὴ
5 Κα]λλίθεμις Σατύρου

Ἡ περὶ τοὺς τύπους τάξις ἐν τῷ ἄγαν κε-
κολοβωμένῳ τούτῳ φηγίσματι διαταράχθη·
τοῦτο δὲν συμβαίνει ἐν ἄλλοις τῆς αὐτῆς πόλε-
ως φηγίσμασι, καθ’ ἃ ἔδει νὰ γραφῆ καὶ
ἐνταῦθα: “Ἐπὶ δαμιεργοῦ Ἄγλ--- καὶ προ-
στατῶν τῶν σὺν Χαιροξένου Ἐχελαιῖδα μανδὸς
Σμινθίου. Ἐδοξε κτλ.”.

Ὁ Χαιροξένος Ἐχελαιῖδας ἔχει βεβαίως
σχέσιν υἱοῦ ἢ πατρὸς πρὸς τὸν Ἐχελαιῖδαν
Χαιροξένου, ὅστις μνημονεύεται ἐν ἐπιγραφῇ
τῆς Νισύρου (IG XII³ 93).

Ἀριθ. 3. Βάσις μαρμαρίνη εὐρεθεῖσα
ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως, μετὰ τροχιλοῦ ἄνω κυ-
λινδρικοῦ. Ὑψ. 0.23, πλ. 0.70, πάχ. 0.64,
ὕψ. γραμμ. 0.02 — 0.025.

ΔΑΜΩΝ	Δάμων
ΔΑΜΑΤΡΙΟΥ	Δαματρίου
ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΕΥΣ	Ἀστυपालαιεύς.

Ἀριθ. 4. Βάσις μαρμάρου ὑπομέλανος τε-
θραυμένη ὀλίγον ἄνω καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ. Ὑψ.
0.50, πλάτ. μέγ. 0.73, πάχ. 0.75 ὕψ.
γραμμ. 0.014 - 0.022.

Ο ΟΙΝΟ ΙΛΟΥΘ
ΝΑΔΕΛ ΝΣΙΜΥΑΙΝΟΙΝΟΦ
ΘΕΟΙΣ ΠΑΣΙ

..... ο[ς] Οἶνο[φ]ίλου Θ
τὸ[ν ἀδελ[φὸ]ν Σίμουλιν Οἶνοφ[ίλου
θεοῖς πασι.

Ἀριθ. 5. Ἀπότμημα μαρμαρίνου ἀνευ-
ρεθὲν ἐν τῇ ἀκροπόλει ὕψ. γραμμ. 0.008—
0.023.

ΣΦΑΙΝΙΟς Φαίνιο[ς]
ΣΦΑΙΝΙς Φαίνι[ος].

Ἀριθ. 6. Βάσις λίθου λευκοῦ τεθραυμένη
ἄνω. Ἡύρεθη ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἔχει
ὕψ. μέγ. 0.485, πλ. 0.82, πάχ. 0.78. Γράμ-
ματα τοῦ Γ’ π.Χρ. αἰῶνος. Ὑψ. 0.018—
0.025.

Φυλόκριτος Ἀνάξιδος
ἰ]ερατεύσας

Ἄπ]όλλωνι Δελφινί[ωι].

Ἐν Κρήτῃ ἐλατρεύετο ὡσαύτως ὁ Ἀπόλ-
λων Δελφίνιος, ὅστις ταυτίζεται τῷ Ἀπόλλω-
νι Δελφιδίῳ, *Dittenberger syll.* 463,20.

Ἀριθ. 7. Βάσις μαρμαρίνη μετὰ τροχιλοῦ
κυλινδρικοῦ ἀνευρεθεῖσα ἐν τῷ κτήματι τοῦ κ.
Ἐμ. Παρθενιάδου παρὰ τὴν ἀκρόπολιν. Ὑψ.
0.225. πλ. 0.555, πάχ. 0.541, ὕψ. γραμμ.
0.02—0.028.

ΑΡΙΣΤΙΔΟΣΤΑΣΚΑΛΛΙΑ
ΓΥΝΑΙΚΟΣΔΕ
ΔΑΜΟΛΟΧΟΥΔΑΜΟΚΡΙΝΕ
ΦΥΣΚΙΟΥ

Ἄ]ριστίδος τᾶς Καλλία
γυναϊκὸς δὲ
Δαμολόγου Δομοδρίνε[υς
Φυσκίου

Ἀριθ. 8. Μαρμαρίνον θραῦμα ἀνευρεθὲν
παρὰ τὰ μεσημβρινὰ τεῖχη τῆς ἀκροπόλεως.
Τὰ γράμματά εἰσι κεχαραγμένα μετ’ ἐκτάκτου
ἐπιμελείας καὶ κοσμοῦνται κεραταῖς ἔχουσι δὲ
ὕψος 0.015—0.025.

ΑΡ	Ἄρ...
ΕΥΚΡΑ Εὐκρ[ατ].....
ΝΟΣ ΠΑ ν]ος Πα...
Ν. ΑΡΧν Ἄρχ...

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΜΑΡΙΑ ΤΡ. ΧΑΛΚΙΑ

Πλημμυρισμένη από τη θερμή αγάπη των παιδιών της, των ἐγγονών της, και δισεγγόνων της, ἐγκατέλειψε τὰ ἐγκόσμια ἡ Ἀρχοντοδέσποινα Μαρία Τρ. Χαλκιά ἀπὸ τὸ Ἐμποριὸν τῆς Νισύρου εἰς ἡλικία 95 ἐτῶν, τὴν 17 Ἰουλίου 1959.

Ἐγκατεστημένη πρὸ ἐτῶν, πλησίον τῶν παιδιῶν της εἰς Ἀθήνας ἦτο τὸ ὑπόδειγμα καλῆς μητέρας καὶ εὐγενικῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ καλῆς Χριστιανῆς.

Μετὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ συζύγου της, ἐδέχθη τὰ σκληρὰ κτυπήματα τῆς μοίρας, ἐστάθη ἀλύγιστη καὶ ἀντιμετώπισε, θαρραλέα καὶ ὑπερήφανα, σὺν μητέρα καὶ πατέρα μαζύ, καὶ ἐνίκησε. Καὶ ἠτύχησε νὰ δῆ ἐγκατεστημένα τὰ παιδιά της κατὰ τρόπον ἀξιοζήλευτον χωρὶς νὰ θρηνησῆ οὐδενὸς τὴν ἀπώλεια ἀπὸ τὴν μεγάλην της οἰκογένεια, ἐγκατέλειπεν ἐν τῇ ζωῇ 4 υἱοὺς 16 ἐγγόνια καὶ 5 δισέγγονα.

Ἄς εἶναι Αἰωνία της ἡ μνήμη καὶ ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποῦ θὰ τὴν σκεπάσει.

Ἄριθ. 9 (εἰκ. 4. ὄρα σέλ. 10). Βάσις λευκοῦ μαρμάρου, ἀνευρεθεῖσα ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ κ. Ἰ. Φασουλαρίδου ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῆς ἀκροπόλεως. Ὑψ. 0.65, πλ. 0.66, πᾶχ. 0.655. Ἐν ἐκάστῃ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς ἄνω ἐπιφανείας ὑπάρχουσι λαξεύματα μικρὰ τετράγωνα, ἐν οἷς διατηροῦνται ἐτι οἱ σιδηροὶ γόμφοι, δι' ὧν ἐστερεοῦτο ἡ πλάξ, ἐφ' ἧς τὸ ἀνάθημα, εἰς ὃ ἀνεφέρετο ἡ ἐπιγραφή (ὑψ. γραμμ. 0.015-0.03).

Τὰ γράμματα α καὶ ε ἐναλλάσσονται ἐν τῷ ὀνόματι Εὐθραπτίδας, ὡσαύτως δὲ τὸ εἰ καὶ ι ἐν τῷ ὀνόματι Σειμίας.

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἀναφέρει δύο ροδίας τριημιολίας, τὴν Πολιάδα καὶ τὴν Εὐανδρίαν, ὧν ἡ τελευταία εἶναι γνωστὴ ἤδη ἐκ ροδιακῆς ἐπιγραφῆς (Jahreshefte 1901 159), ἀναφερούσης καὶ τὸ κοινὸν Παναθηναϊστῶν στρατευομένων τῶν πλεόντων ἐν τῇ τριημιολίᾳ ταύτῃ. Οἱ ἀποτελοῦντες τὰ κοινὰ Παναθηναϊστῶν στρατευομένων τῶν πλεόντων ἐν τῇ τριημιολίᾳ Εὐανδρία καὶ ἐν τῇ τριημιολίᾳ Πολιάδι ἦσαν πιθανῶς μέλη τοῦ ἐν Ρόδῳ κοινοῦ Παναθηναϊστῶν στρατευομένων IG XII¹ 107: “[Τὸν δαῖνα Ἐρμωδοῦκου [...] νὰ Φιλεφήβου [στ] ἐφανωθέντα ὑπὸ Παναθηναϊστῶν [συντρ[α]τ]ευομένων [x]οινοῦ...”. Ὁ στίχος 4 τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης πρέπει, νομίζω, νὰ συμπληρωθῇ “[στρ]α[τ]ευομένων”, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἄνω καὶ τούτου, ὅτι οὕτω συμπληρούμενος ὁ στίχος ἄρχεται ἐνθεν καὶ ὁ στίχος 3.

Πλὴν τῶν δύο τούτων τριημιολιῶν εἶναι γνωστὴ καὶ ἄλλη καλουμένη Εὐανδρία Σεβαστά (Bull. de l'Akad. de Danemark 1905 52), ἐν ἣ ἐστρατεύσατο ἕτερος Νισύριος, ὁ

Γνωμαγόρας Δωροθέου, ὅστις καὶ ἐτιμήθη χρυσεῖς στεφάνοις ὑπὸ τῶν ἐν Ρόδῳ βουλῶν (IG XII³ 104). Κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα ἡ αὕτη τριημιολία ἀναφέρεται καὶ ἐν ἄλλῃ ἐπιγραφῇ Ρόδου IG XII¹ 58, ἐὰν συμπληρώσωμεν τὸν στίχ. 20 τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς τριημιολίας: “... καὶ νεικήσαντα Ἄλια στ... καὶ στρατευσάμενον ἐν τριημιολίᾳ, ἃ ὄνομα Εὐ(α)[νδρία Σεβασ]τά...”.

Εὐθραπτίδαν Σειμία τοῦ Σειμίας, στρατευσάμενον ἐν τοῖς ἀφράκτοις καὶ στέφανωθέντα χρυσεῖς στέ-

- 5 φάνοις δυσὶ ὑπὸ Παναθηναϊστῶν στρατευομένων τῶν πλεόντων ἐν τριημιολίᾳ, ἃ ὄνομα Εὐανδρία, καὶ ὑπὸ Παναθηναϊστῶν στρατευομένων τῶν πλεόντων ἐν τριημιολίᾳ, ἃ ὄνομα Πολιάς,
- 10 Ὀνασιφῶν Σιμίας καθ' ὁθεσίαν δὲ Αὐθραπτίδα τὸν ἀδελφὸν εὐνοίας ἕνεκα τᾶς εἰς αὐτὸν θεοῖς.

Ἄριθ. 10. Βωμὸς μαρμάρου λευκοῦ τεθραυσμένος κατὰ διάμετρον, οὐτινος αἱ ἀνάκλυφοι κεφαλὰὶ βῶων καὶ τὰ ἄλλα κοσμηματα ἐξεκρούσθησαν ἐπίτηδες ἐν χρόνοις χριστιανικοῖς. Ὑψ. 0.83, διάμ. 0.47. Ἡδρέθη μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς πρὸς νότον καὶ πλησίον τῆς σημερινῆς πολίχνης κατηρειπωμένης ἐκκλησίας, τετιμημένης κατὰ παράδοσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἐνταῦθα ἀνηυρέθησαν αἱ ἐπιγραφαὶ ὑπ' ἀριθ. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19. Τὰ γράμματα κοσμοῦνται κεραϊαῖς καὶ ἔχουσιν ὕψος 0.017—0.021.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 6ον ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1960 ΤΕΥΧΟΣ 32

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ 'Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίς: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
'Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,,
» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,,
» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,,

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ — ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ — Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 61, 7ος δροφος ἀριθ. Γραφ. 9 — ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα 'Υόρκη: 'Ιωάννης Π. Φραντζήσ. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κώς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης — Π. Γ. Σακλαρίδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 — ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νὰ σταματήσωμε τὴν ἐρήμωση	Σελ.	1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις — Συλλογικὰ Νέα	»	3
Κρίσεις καὶ Σχόλια	»	8
Τὸ δελτίον «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» — 'Υπὸ Κ. Π. Μούρα	»	11
'Ο Μανώλης ὁ Λυριστής — 'Υπὸ Γ. Σακελλαρίδου	»	15
Νὰ ξαναβρῆ τὴ Χαρὰ ἢ Νίσυρος — 'Υπὸ Γ. Ι. Κουμέντου	»	17
'Απ' ὅ,τι θυμᾶμαι — 'Υπὸ Νικ. Σακελλαρίδου	»	18
Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Νισύρου — 'Υπὸ Μητροπολίτου Κώ'Εμμανουὴλ	»	19
'Απὸ τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας τῶν Νισυρίων τῆς 'Αμερικῆς — 'Υπὸ Πρωθιερέως † Καλλιμάχου	»	20
Στὸ χωρισμό σου (ποίημα) — 'Υπὸ Αἰκ. Σακλαρίδου	»	21
Νισύρου 'Επιγραφαὶ — 'Υπὸ Λαζάρου Κοντοβεροῦ	»	22
'Η Ζιζυφία τ' αἶ Νικόλα (ποίημα) — 'Υπὸ Μ. Παρθενιάδη	»	27
'Ο Κουκουὰς (ποίημα) — 'Υπὸ Δ. Μπαλαλά	»	27
Νισύρικο δημοτικὸ (ἀπὸ τὴν συλλογὴν Λαζ. Κοντοβεροῦ)	»	28
'Ο Βίτσιλας (ποίημα) — 'Υπὸ Δ. Μπαλαλά	»	28
'Ενα εὐλαβικὸ προσκύνημα — 'Υπὸ Καλλιόπης Κώνστα	»	29
Νισυριακὰ πένθη († Γεώργιος Ι. Φωτιάδης)	»	30
Εἰς μνήμην Νικ. Νοταρίδου (ποίημα) — 'Υπὸ 'Αγγ. Νοταρίδου	»	32

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ Τῶ ΝΟΜῶ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Κουλούβαρης - Φίλωνος 1

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Νὰ σταματήσωμε τὴν ἐρήμωση

Ἡ μετανάστευση τῶν Νισυρίων ὅπως καὶ ὄλων τῶν νησιωτῶν τῆς Ἑλλάδος συνεχίζεται μὲ ἐντατικὸ ρυθμὸ. Ἄλλοι φεύγουσιν οἰκογενειακῶς γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ ἄλλοι γιὰ τὴν Αὐστραλία. Οἱ Πάλοι, ὁ Ἐμπορειὸς καὶ τελευταῖα τὰ Νικεῖα παρουσιάζουσιν ἔκδηλη τὴν εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως. Γιὰ μιὰ φτωχὴ Χώρα ἡ μετανάστευση ἀποτελεῖ μιὰ διέξοδο τοῦ πληθυσμοῦ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ βρῆ ἐργασία, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξοικονομήσῃ «τὰ πρὸς τὸ ζεῖν». Ἀναγκαῖον κακὸν ἀποκαλοῦν τὸ φαινόμενον τοῦ ἐκπατρισμοῦ. Ὅταν ὅμως αὐτὸ τὸ κακὸ παραγίνη, τὰ δυσάρεστα ἐπακόλουθα γιὰ τὴ χώρα ποὺ στέλλει τὰ ἐργατικὰ χέρια στὴ ξενητεῖα εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ καλὸ πρὸς ποῦ μπορεῖ νὰ περιμένῃ. Ὅταν τὰ χωριά ἀδειάζουσιν, ὅταν τὰ χωράφια μένουσιν ἀκαλλιέργητα καὶ στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ κυκλοφοροῦν μόνον ἡλικιωμένοι, ὅταν λιγοστεύουσιν τὰ μικρὰ παιδιὰ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μὴ βγοῦνε μόνον τοὺς τὰ θλιβερά συμπεράσματα γιὰ τὸ μέλλον τῆς Φυλῆς, γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ τόπου; Τὴν εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως ἔντονα τὴν αἰσθάνονται οἱ ἐπισκέπται τῆς Νισύρου ἰδιαιτέρα τὸν χειμῶνα, ποὺ οἱ συνθήκες ἐπικοινωνίας τοῦ Νησιοῦ μὲ τὸν ἄλλον κόσμον εἶναι σὲ πρωτόγονη κατάστασις. Σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἔπαψε νὰ σκέπτεται καὶ ποὺ τὸ μειονέκτημα τῆς μακαριότητος δὲν τοῦ ἀφήρεσε τὴν ἱκανότητα νὰ δέχεται τὴν ἐπίδρασι τῶν φαινομένων ποὺ ἀντικρύζει, αὐτόματα γεννᾶται ἡ ἐπιθυμία νὰ φωνάξῃ πῶς εἶναι ἀνάγκη κάτι ν' ἀλλάξῃ γιὰ νὰ συγκρατηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπαρχία ἀπὸ τὴν ἐρήμωση. Τὸν βασικὸ λόγον βέβαια τὸν ἔχει ἡ Πολιτεία. Ἴδικόν της καθήκον εἶναι νὰ σταματήσῃ τὸ κακόν, μὲ τὸ νὰ δημιουργήσῃ τίς συνθήκες ποὺ θὰ κρατήσουσιν τοὺς νέους στὸ χωριὸ καὶ ποὺ θὰ τραβήξουσιν καὶ τοὺς ἀπόμαχους γιὰ ξεκούραση στὰ γηρατεῖα στὴ γενέτειρα.

Στὸ νησί μας, τὰ τελευταῖα χρόνια, ἐσημειώθη μιὰ πρόοδος σὲ ἔργα πολιτισμοῦ (φῶς, πάγος, δεξαμενὴ κ.λ.π.) χωρὶς ὅμως νὰ γίνῃ τὸ νησί πλουσιώτερον. Μὲ βεβαιότητα μπορούμε νὰ ποῦμε πῶς ἡ οἰκονομία τῆς Νισύρου συνεχῶς προχωρεῖ τὸν κατῆφορον. Λιγώτερα γεωργικὰ προϊόντα, λιγώτερον ζωικὸ κεφάλαιο καὶ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ ἡ κίνησις ἢ οἰκονομικὴ στηρίζεται ἀποκλειστικὰ στὰ ἐμβάσματα τοῦ ἐξωτερικοῦ ποὺ προστατεύουσιν ἀπὸ τὴν πείνα τοὺς κατοίκους καὶ ποὺ καὶ αὐτὰ μετὰ τὸν οἰκογενειακὸ ξενητεμὸ θὰ λιγοστεύουσιν συνεχῶς. Τὸ μικρὸν μας νησί δὲν μπορεῖ νὰ εὐτυχήσῃ παρὰ μόνον μὲ τὴν προσπάθειαν τῶν ὀλίγων κατοίκων τοῦ νὰ παράγουν περισσότερα προϊόντα ἀπὸ τὴ γῆς του. Νὰ δημιουργήσουσιν τὴν κτηνο-

τροφία πού οί τοπικές συνθήκες ἐπιβάλλουν καί οί γεωπόνοι συμβουλεύουν. Ἡ προσπάθεια τῶν κατοίκων ἐνισχυμένη καί καθοδηγούμενη ἀπό τό Κράτος μέ τίς περιφερειακές του ὑπηρεσίες μπορεῖ νά βελτιώσῃ τίς συνθήκες παραγωγῆς ἀγαθῶν. "Ὅσο καί νά μὴ ἔχουν ἄμεση ἀπήχηση στοὺς ταλαιπωρημένους ἀπὸ τίς δύσκολες τοπικές συνθήκες συμπατριῶτες μας αἱ διαπιστώσεις καί οί συμβουλές πού δίνονται ἀπὸ μακρυνά, ἐπιβάλλεται νά τονίζονται κάθε τόσο γιατί δὲν ἔχουν πολλοὺς δρόμους νά διαλέξουν. "Ἡ τὸν ἐκπατρισμό καί τὸ κυνήγι τῆς τύχης στὰ τυφλά, γιατί στὴν ξενητεία ὑπάρχουν λογιῶν λογιῶν παγίδες, ἢ τὴν ἐντατικὴ δουλειὰ μὲ τὴ γῆ, μὲ τὴ θάλασσα μὲ τὸν τουρισμὸν τοὺς θερινοὺς μῆνες. Ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς γεροντότερους θὰ εἶχε νά ἀναφέρῃ τίς παληές καλές μέρες, τότε πού δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἠλεκτρικὸ φῶς, οὔτε δεξαμενές, οὔτε μηχανότρατες, οὔτε Ἀπελευθέρωση καί δίκαια θὰ εἶχε νά ἀναφερθῇ στὴ σκληρότερη δουλειὰ τῶν πατέρων μας καί τὰ πλουσιώτερα ἀγαθὰ πού παρήγε τὸ Νησί καί συγκρίνοντας τὰ παληὰ μὲ τὰ τωρινὰ χρόνια νά σημειώσῃ καί νά τονίσῃ τὴν ἀσύγκριτη ὑπεροχὴ τους. Ἀκόμη εἶναι σκόπιμο νά τονίσωμεν πῶς πολλὰ ἀπὸ τὰ γειτονικὰ νησιά μας περισσότερο εὐφορα βέβαια αὐτὰ, κατάφεραν νά αὐξήσουν τὴν παραγωγικότητά τους, νά τὴν αὐξάνουν συνεχῶς μὲ τοὺς κατοίκους των ἀντιμετωπίζοντας στερήσεις μεγαλυτέρας. Τὸ γεγονὸς καί μόνον πῶς οἱ γεωργοί μας, μόνον αὐτοὶ σ' ὀλόκληρη τὴν Δωδεκάνησο, δὲν χρησιμοποιοῦν λιπάσματα θὰ πρέπει νά πείσῃ τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς πῶς καμμιά προσοχὴ δὲν δίδεται στὴ Γεωργία τοῦ νησιοῦ καί πῶς ἐπιβάλλεται μιὰ ἀφύπνιση τῶν συμπατριωτῶν μας. Αὐτὲς καί ἄλλες παρόμοιες σκέψεις μᾶς ὠδήγησαν νά ΧΤΥΠΗΣΟΥΜΕ ΤΗ ΚΑΜΠΑΝΑ καί νά προσπαθήσουμε νά προκαλέσουμε ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἰδίους μιὰ ἀντίδραση σὲ μιὰ μοιραία πορεία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν μας, ὅτι τὸ παρὸν τεύχος ἐστάλη μόνον εἰς ὄσους μᾶς ἀπέστειλαν ἔστω καί μιαν συνδρομὴν κατὰ τὸ τριετὲς διάστημα τῆς ἐκδόσεώς μας, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνακοινωθεῖσαν διὰ τοῦ προηγουμένου τεύχους ἀπόφασίν μας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ καί πρὸς ἀποφυγὴν ἰδίᾳ ἀδικαιολογήτων παρεξηγήσεων παρακαλοῦμεν καί πάλιν τοὺς συνδρομητὰς μας, οἱ ὅποιοι τυχὸν ἤλλαξαν διεύθυνσιν νά γνωρίσουν τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἴτε εἰς ἡμᾶς, εἴτε εἰς τὸν ἀντιπρόσωπόν μας Ἰωάννην Π. Φραντζῆν εἰς τὴν Παννισυριακὴν Λέσχην.

Θεωροῦμεν τέλος ὑποχρέωσιν ὅπως διὰ τελευταίαν φορὰν παρακαλέσωμεν ὄσους ἐλάμβανον τὸ περιοδικὸν καί δὲν μᾶς ἀπέστειλαν οὐδεμίαν συνδρομὴν νά θελήσουν νά μᾶς ἀποστέλουν τουλάχιστον τὰ ὀφειλόμενα, ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθησαν νά τὸ λαμβάνουν καί δὲν ἐξεδήλωσαν ἀντίθετον ἐπιθυμίαν των διὰ τῆς ἐπιστροφῆς του, ὅπως συνηθίζεται νά γίνεται.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Σύλλογος «Γνωμαγόρας» Ἀμερικῆς

Πρὸς
τὸν Γνωμαγόραν Ἀθηνῶν
Ἐλευθερίου Βενιζέλου 69

Ἀθῆναι

Ἀγαπητὲ Ἀδελφὲ Πρόεδρε,

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι τὴν 17ην Ἰανουαρίου ἔλαβον χώραν αἱ ἐκλογαὶ τῆς ὀργανώσεώς μας καὶ ὅτι τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γνωμαγόρα εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

Πρόεδρος ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΝΙΚΗΣ, Ἀντιπρόεδρος ΠΑΝΤΕΛΗΣ Γ. ΑΛΑΜΑΓΚΙΔΗΣ, Γραμματεὺς ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ, Ταμίας ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ, Σύμβουλοι: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ Σ. ΦΡΑΝΤΖΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ Ε. ΣΑΚΚΑΡΙΔΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΠΑΠΑΤΣΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΦΡΑΝΤΖΗΣ καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΚΟΥΛΑΚΗΣ.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναγγελίας τῶν ἐκλογῶν καὶ τῆς συγκροτήσεώς μας εἰς Διοικ. Συμβούλιον, σᾶς ἀποστέλλομεν θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ μᾶς εὐρητε πάντοτε συνεργάτας καὶ συμπαραστάτας εἰς κάθε προσπάθειαν διὰ τὸ καλὸν τοῦ νησιοῦ μας καὶ ἰδιαίτερός τοῦ Δήμου μας.

Δεχθῆτε, παρακαλοῦμεν, τοὺς πατριωτικοὺς μας χαιρετισμοὺς καὶ διαβιβάσατε αὐτοὺς εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ Πρόεδρος
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΝΙΚΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ

Ὁ «Ἅγιος Θεολόγος» Ἀμερικῆς

Τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἔγιναν αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἀνεδείχθη τὸ κάτωθι Διοικ. Συμβούλιον.

Πρόεδρος Χαράλαμπος Σακελλαρίδης, Ἀντιπρόεδρος Γεώργιος Καραβάκης, Γεν. Γραμματεὺς Νικόλαος Α. Ἀνδριώτης, Εἰδ. Γραμματεὺς Ἰωάννης Μ. Χαροφίλης, Ταμίας Παντελῆς Ζαχαριάδης, καὶ σύμβουλοι Ἐμμ. Νικητιάδης, Ἀνδρέας Χαροφίλης, Γεώργιος Κόκκινος.

Ἡ Παναγία Θερμιανὴ Ἀμερικῆς

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαὶ τῆς Παναγίας Θερμιανῆς καὶ ἀνεδείχθη τὸ ἀκόλουθον Διοικ. Συμβούλιον.

Πρόεδρος Ἰωάννης Κοριτσιδης, Ἀντιπρόεδρος Παντελεὼν Σεβδαλῆς, Γεν. Γραμματεὺς Νικόλαος Χριστοφόρου, Εἰδ. Γραμματεὺς Ἰωάννης Παπαγιαννάκης, Ταμίας Νικόλας Φούγιαξης, καὶ Σύμβουλοι Ἰωάννης Περγικάρης, Κωνσταντῖνος Κοριτσιδης, Νικόλαος Κοντοβερός καὶ Γεώργιος Μαστρογιάννης.

Ἡ ἑορτὴ τῆς βασιλοπῖπτας τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀθηνῶν

Τὸ Δ. Σ. τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν - Πειραιῶς διοργάνωσε τὴν 9ην 1.1960 εἰς τὸ Κέντρον Σαμπάνη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κόντου 3 μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν τὴν ἐτησίαν πρωτοχρονιάτικην ἑορτὴν τῆς ΠΙΤΤΑΣ ΤΟΥ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ.

Τὴν συγκέντρωσιν ἐτίμησεν διὰ τῆς παρουσίας του τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν συμπατριωτῶν μας τῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ. Ὅπως

σὲ κάθε Νισυριακὴν ἐκδήλωσιν καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς πίττας γενικὴ ἦτο ἡ ἱκανοποίησις διὰ τὴν εὐκαιρίαν τὴν ὁποίαν ἔδωσε ὁ Σύλλογος νὰ συναντηθῶσιν εἰς μίαν ἑορταστικὴν πρωτοχρονιάτικην ἀτιμόσφαιραν οἱ ξενητεμένοι συμπατριῶτες καὶ νὰ ἀνταλλάξωσιν τὰς εὐχὰς των καὶ νὰ ἀνανεώσουν τρόπον τινα τὰ μεταξύ τους αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως καὶ μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν νὰ θυμηθοῦν ἀπὸ κοινοῦ καὶ τὴν ἀγαπητὴν γενέτειραν.

Περὶ τὴν 11ην νυκτερινὴν ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Παν. Σακελλαρίδης διὰ συντόμου προσφωνήσεως ἔχαιρέτισε τοὺς παρισταμένους διαβιβάσας πρὸς αὐτοὺς τὰς εὐχὰς τοῦ Δ. Σ. διὰ τὸν καινούργιον χρόνον.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἐκάλεσε «τιμῆς ἔνεκεν» τὸν πρόεδρον τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν «Ν.Χ.» κ. Κ. Μούραν διὰ τὸ κόψιμο τῆς πίττας. Ὁ κ. Κ. Μούρας ἔχαιρέτισεν τοὺς παρισταμένους ἐκ μέρους τῆς Ἐκδοτ. Ἐπιτροπῆς τῶν «Ν.Χ.». Τυχρὴ τῆς βραδιᾶς ἀνεδείχθη ἡ κ. Ματίνα Γεωργ. Λαμπάδη ἡ ὁποία καὶ ἐκέρδισε τὸ χρυσοῦν νόμισμα. Τὸ κόψιμο τῆς πίττας ἠκολούθησε ζωηρὸ Νισυριακὸ γλέντι μέχρι τῶν πρώτων πρωϊνῶν ὥρῶν.

Ὁ χορὸς τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀθηνῶν

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐστιατορίου «Ἑλληνικὸν» ἐπὶ τῶν ὁδῶν Δώρου καὶ Σατωβριάνδου δόθηκε τὴν 20ην Φεβρουαρίου ἡ ἑτησίᾳ χοροεσπερὶς τοῦ Συλλόγου «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν ὁ σοβαρότερος πόρος τοῦ Συλλόγου προέρχεται ἀπὸ τὸ καθαρόν προῖον τῆς ἑτησίας χοροεσπερίδος.

Διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτόν, τὰ ἐκάστοτε Διοικητικὰ συμβούλια, βοηθούμενα ἀπὸ ὀλίγους συμπατριώτας, ἐντείνουν τὰς προσπάθειάς των διὰ νὰ ἔχουν τὸ ἐπιδιωκόμενον αἶσιον ἀποτέλεσμα. Ἐκτὸς τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτυχίας βασικὴν σημασίαν καὶ διὰ τὴν φήμην γενικώτερον τοῦ χοροῦ ἔχει καὶ ἡ καλὴ ὀργάνωσις αὐτοῦ ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὴ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τοῦ χοροῦ κατ' ἔτος.

Καὶ ὁ ἐφετεινὸς χορὸς δὲν ὑστέρησε τοῦ προορισμοῦ του. Καὶ ἱκανοποιητικὴ ὑπῆρξεν καὶ ἡ διάθεσις τῶν εἰσιτηρίων καὶ ἡ ὀργάνωσις ἐν γένει τοῦ χοροῦ δὲν ὑστέρησεν, ἡ δὲ ὀργανωθεῖσα λαχειοφόρος ἀγορὰ ὑπῆρξε πλουσιωτάτη, καὶ ἱκανοποίησε τοὺς πάντας. Εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς χοροεσπερίδος συνέβαλε καὶ ἡ καλλιτέχνις τοῦ ἑλαφροῦ τραγουδιοῦ κ. Δανάη ὡς καὶ ὁ βαρύτονος κ. Πασαλάρης.

Ψήφισμα Δήμου Μανδρακίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Μανδρακίου (Νισύρου) συνελθὸν σήμερον ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ ἐν Σέρραις ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ Γεωργίου Φωτιάδου ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς νήσου Νισύρου (Δωδεκανήσου).

Ψ η φ ί ζ ε ι :

1) Νὰ ἐκφρασθῶσι πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος τὰ συλλυπητήρια τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

2) Νὰ μετονομασθῆ, εἰς ἰδιαιτέραν συνεδρίαν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, μίᾳ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν τοῦ Δήμου Μανδρακίου, εἰς ὁδὸν Γεωργίου Φωτιάδου.

3) Νὰ δημοσιευθῆ τὸ παρὸν εἰς τὰς ἐφημερίδας «Ροδιακὴ» (Δωδεκανήσου),

«Σερραϊκὸν Βῆμα» (Σερρών) καὶ εἰς τὸ περιοδικὸν «Νισυριακὰ Χρονικά».

Ἐν Μανδρακίῳ — Νισύρου, τῇ 18ῃ Ἰανουαρίου 1960

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ
ΜΙΧ. ΜΑΡΤΙΝ

Τὰ Μέλη

Ι. ΜΗΛΑΣ, Π. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, Χ. ΔΙΑΚΟΜΙΧΑΛΗΣ, ΑΠ. ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ,
Μ. ΚΕΝΤΡΗΣ

Εὐχαριστήρια Σχολείων Μανδρακίου

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ — ΝΙΣΥΡΟΥ

Αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ νὰ συγχαρῶμεν δι' ἄλλην μίαν φορὰν τὸν Σύλλογον Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» Νέας Ὑόρκης, ὁ ὁποῖος ἀπέστειλε καὶ κατὰ τὸ παρὸν σχολικὸν ἔτος 120 δολλάρια, δι' ἐνίσχυσιν τοῦ Μαθητικοῦ Συσσιτίου.

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 συνεχιζομένη αὕτη δωρεὰ συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας τῶν ὑποσιτιζομένων μαθητῶν, διότι χάρις εἰς αὐτὴν τὸ ἐν λόγω συσσίτιον πλουτίζεται μὲ κακάον, βούτυρον καὶ ἄρτον.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 24-2-1960

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Σταμάτιος Κουρζῆς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ — ΝΙΣΥΡΟΥ

Θεωροῦμεν ἱερὰν ἡμῶν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμεν θερμῶς καὶ διὰ τῶν σπηλῶν τοῦ ἐγκρίτου Περιοδικοῦ «ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» τοὺς ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντας ἀδελφοὺς μας κ. κ. 1) Ἰάκωβον Ν. Πολίτην 2) Μιχαὴλ Π. Φραντζῆν, 3) Γρηγόριον Σακκαλῆν, 4) Ἰωάννην Ν. Φωτιάδην καὶ 5) Ἰωάννην Π. Πατρίκην, διὰ τὴν ὅλως αὐθόρμητον πρὸς τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα καὶ Δημοτικὸν Σχολεῖον Μανδρακίου Νισύρου μεγάλην δωρεάν των, διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου μας.

Μετὰ πατριωτικῶν χαιρετισμῶν
ΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ

Α'. Τοῦ Γυμν. Παραρτήματος Νισύρου
Νικόλαος Μεσημέρης

Β'. Τοῦ Δημοτ. Σχολείου Μανδρακίου
Σταμάτιος Κουρζῆς

Παναγιὰ ἡ Θερμιανὴ Ἀθηνῶν

Τὴν Κυριακὴν 17ην Ἰανουαρίου ἐρωτάσθη καὶ φέτος ἡ γιορτὴ τῆς «Βασιλόπιττας» εἰς τὸ φιλόξενο πάντα κέντρο τοῦ Προέδρου τῆς, κ. Ἀλεξ. Καράλη. Στὴ γιορτὴ παρευρέθησαν τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Γνωμαγόρα, πολλοὶ Μανδρακιῶτες καὶ ἀρκετοὶ ξένοι φίλοι Θερμιανῆς. Τὸ ἀναμνηστικὸ χρυσὸ νόμισμα ἔτυχε στὴ δεσποινίδα Σοφία Μιχαὴλ Βλαχάκη.

Ὅπως πάντα, ἔτσι καὶ ἐφέτος ὁ ῥέκτης Πρόεδρος τῆς Θερμιανῆς προσέφερεν ἐξ ἰδίων εἰς τοὺς παρευρεθέντας ἐκλεκτοὺς καὶ ἀφθονοὺς μεζέδες καὶ ποτά, πού συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ μία θερμὴ ἀτμόσφαιρα καὶ ἓνα ἐξαιρετικὸ Νισύρικον γλέντι.

Τὸ Σάββατο 13 Φεβρουαρίου ἐδόθη ἡ ἐτήσια χοροεσπερὶς τῆς «Θερμιανῆς»

στην αίθουσα τῆς Λέσχης Κωνσταντινοπολιτῶν Καλλιθέας, ἡ ὁποία ἐσημείωσαν ἐπίσης μεγάλην ἐπιτυχίαν. Καί εἰς αὐτὴν παρευρέθησαν πολλοὶ Νισύριοι καὶ ξένοι, οἱ ὅποιοι ἔμειναν κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν ὅλην ὁργάνωσιν τοῦ χοροῦ καὶ τὶς περιποιήσεις τοῦ Δ. Συμβουλίου.

Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἀνηλίκων Νισύρου

Λυπούμεθα διότι ἔλλειπει χώρου δὲν δυνάμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτουσίαν τὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1959, τὴν ὁποίαν εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς στείλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Περιοριζόμεθα λοιπὸν εἰς τὸ νὰ παρουσιάσωμεν τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν συντομίᾳ.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως προκύπτει ὅτι, 1ον) Τὰ τακτικὰ μέλη ηὔξηθησαν ἀπὸ 100 εἰς 130, 2ον) Αἱ εἰσπράξεις ἀνήλθον εἰς δραχ. 9.581 ἔναντι δρχ. 5.959 τοῦ ἔτους 1958. 3ον) Ἐνισχύθησαν μὲ τρόφιμα 39 ἀνήλικα παιδιὰ τῆς νήσου διὰ συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 9.484,50.

Διὰ τὴν ἀκριβοδικαίαν κατανομήν τῶν βοηθημάτων ἡ Ἐπιτροπὴ ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Δήμου καὶ τῶν Κοινοτήτων, τῶν Διδασκάλων καὶ τῶν Ἱατρῶν. Τὸ ἔργον ἐνίσχυσαν χρηματικῶς οἱ Σύλλογοι Γνωμαγόρας καὶ Παναγία ἡ Θερμιανὴ Ν. Ὑόρκης, ὁ Δήμος Μανδρακίου καὶ αἱ Κοινότητες, αἱ Ἱ. Μοναὶ «Σπηλιανῆς» καὶ «Κυρᾶς» καὶ ἀρκετοὶ πατριῶται. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὠργάνωσεν ἐπίσης τρεῖς διαλέξεις μὲ ὁμιλητὰς κατὰ σειρὰν τοὺς κ. κ. Πασχάλην Χριστοφόρου, Σταμάτην Κουρζῆν καὶ Νικόλαον Μεσημέρην.

Ἐν τέλει ἡ Ἐπιτροπὴ προεδρευομένη νῦν παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου Νισύρου κ. Ἄντ. Ρούσου, ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τῆς εἰς τὸν τέως Πρόεδρον αὐτῆς Γραμματέα τοῦ Εἰρηνοδ. κείου κ. Γ. Μάγκον διότι οὗτος «συνέβαλε τὰ μάλα διὰ τῆς ἀκόνη καὶ φιλοτίμου προσπάθειάς του», ὅπως ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, «εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς».

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ συγχαίρουσιν τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ εὐχονται συνέχισιν τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς.

Ἡ «Παναγιὰ Θερμιανὴ» Αὐστραλίας

Σ. Σ. Ἰδιαιτέρως εὐχάριστι ἐκπληξί μᾶς ἐπροξένησεν ἀπόσπασμα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Μελβούρνης Ὁ «Πυρρός» τὸ ὅποιον εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς στείλῃ ὁ Πρόεδρος τῆς «Παν. Θερμιανῆς» Νέας Ὑόρκης κ. Ἱ. Κοριτσιδῆς, τὸν ὅποιον καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Τὸ ἐν λόγῳ δημοσίευμα, ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐν Μελβούρνη ἀδελφότητα «Παναγία Θερμιανὴ», ἀναδημοσιεύομεν μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ χαρὰν.

Συγχαίροντες ἐγκάρδια τοὺς ἰδρυτὰς καὶ τὴν Διοίκησιν τοῦ νέου, δι' ἡμᾶς, Νισυριακοῦ σωματείου, παρέχομεν τὴν διαβεβαίωσιν ἃι προθύμως καὶ εὐχαρίστως θέτομεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, τὰς στήλας μας, πρὸς δὲ ὅτι θὰ μᾶς ἐπροξένηι χαρὰν ἡ ὑπόδειξις προσώπου τὸ ὅποιον θὰ ἐδέχετο νὰ συνεργασθῇ ὡς ἀνταποκριτὴς μας.

«ΠΥΡΡΟΣ» ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΚΑΙ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ
ΠΕΜΠΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 1959

Η ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΑΔΕΛΦ. «ΠΑΝΑΓΙΑ ΘΕΡΜΙΑΝΗ»

Ἐνας ἀθόρυβος Σύλλογος τῆς παροικίας μας.

Εἰς τὴν παροικίαν μας ὑπάρχουν περίπου περὶ τοὺς 50 Ὄργανισμοί, Ἀδελφότητες, Σύλλογοι καὶ Ἐνώσεις, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν Κοινότητα, καὶ ἄλλοι 6-7 ἀνεξάρτητοι. Μερικαὶ ἀπὸ τὰς ὀργανώσεις αὐτὰς εἶναι μεγάλαι, ἄλλαι ἀριθμοῦν ὀλίγα μόνον μέλη.

Ὁρισμένα ἐργάζονται ἐντατικὰ καὶ ἐκπληροῦν τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἰδρύθησαν ἐνῶ ἄλλαι δὲν ὑφίστανται παρὰ διὰ νὰ πλουτίζουν τὴν παροικίαν μὲ ὀφικιούχους, προέδρους, γραμματεῖς καὶ συμβούλους οἱ ὅποιοι ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἀποδίδουν τίποτε, βλέπτουσι καὶ τὸ σύνολον.

Δὲν ἐνδιαφέρει ἐὰν ὁ ὀργανισμὸς εἶναι μικρὸς ἢ μεγάλος, ἐὰν ἔχη 40 ἢ 300 μέλη. Αὐτὸ τὸ ὅποιον ἐνδιαφέρει εἶναι ἡ ἐπιτελούμενη ἐργασία καὶ τὰ παραγόμενα ἀποτελέσματα.

Ἐφ' ὅσον ἀσχοληθῶμε καὶ μὲ τοὺς 50—55 αὐτοὺς ὀργανισμοὺς θὰ ἐξάγωμεν τὰ ἰδικὰ μας συμπεράσματα διὰ τὸ ποῖοι ὀργανισμοὶ μποροῦν, εἶναι σὲ θέσι καὶ δικαιοῦνται νὰ παραμείνουν λειτουργοῦντες καὶ ποῖοι θὰ πρέπει νὰ διαλυθῶν ὡς ἄχρηστοι, διὰ τὸ κοινὸν καλόν.

Ἡ Νισυριακὴ Ἀδελφότης δὲν μπορεῖ νὰ λογισθῆ ὡς μεγάλος ὀργανισμὸς, ἀπὸ τοὺς μεγάλους τῆς παροικίας μας, διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐδῶ Νισυρίων δὲν εἶναι μεγάλος ἀλλ' ὅπως δὲν ἔργάζεται κατὰ τὰς δυνάμεις τῆς βοηθοῦσα τὰ ὀλίγα μέλη τῆς, καὶ ἐνισχύουσα ὑλικῶς τὸ ὠραῖο νησί τῆς Δωδεκανήσου.

Ἰδρῦθη τὸ 1951 μὲ 18 μόλις μέλη. Ἰδρυταὶ οἱ κ. κ. Ν. Λουκίδης, Π. Λουκίδης, Ν. Ἡλιάδης, Κ. Ξάνθος καὶ Ι. Βελισσαρίου.

Κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς» εἶναι ὅτι παρ' ὅλον πὸν ἐργάζεται ἀνεξάρτητα ὡς αὐτοτελὴς σύλλογος, εἰς τὴν πραγματικότητά δὲν εἶναι παρὰ παράρτημα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Νισυριακῆς Ἀδελφότητος, τῆς ὁποίας τὸ κέντρον ἰδρῦθη εἰς Νέαν Ὑόρκην τὸ 1909 καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται ὅλοι οἱ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Νισυριακοὶ Σύλλογοι. Τὸ περιεργον, διὰ τὸ ἐδῶ παράρτημα εἶναι πᾶς ὅλα τὰ μέλη του κατὰγονται ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριὸν τῆς νήσου τὸ Ἐμπορειό.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν εἶναι μᾶλλον περιορισμένος, μόλις 74 τακτικά, ἀλλὰ ὑπάρχει προοπτικὴ ν' ἀξήθησιν εἰς 120. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν τελευταίαν γενικὴν συνέλευσιν ἀπεφασίσθη ὅπως ἐγγραφῶν ὡς τακτικά μέλη καὶ αἱ γυναῖκες τῶν μελῶν, ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους ὀργανισμοὺς μας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ βοηθήσῃ πολὺ τὴν ἀδελφότητα, ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς.

Σημαντικὸν γεγονός εἶναι καὶ ἡ ἰδρυσις νέου παραρτήματος τῆς ὀργανώσεως εἰς Ἀδελαιδα μὲ 18 μέλη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Μ. Ζανῆ.

Ἐκεῖνον τὸ ὅποιον θέλωμε νὰ τονίσωμεν διὰ τοὺς Νισυρίους εἶναι, ὅτι ἡ δράσις των εἶναι ἐν σχέσει μὲ τὸν περιορισμένον ἀριθμὸν μελῶν των ἄρκετὰ καλὴ καὶ ὅτι ποτὲ ἴσως δὲν προεκάλεσαν δυσμενῆ σχόλια μὲ τὴν κίνησιν των. Ἐργάζονται κατὰ δύναμιν, ἀθόρυβα καὶ ἀδελφωμένοι καὶ εἰς αὐτὸ τοῦδος ὀφείλεται ὁ ἀνάλογος ἔπαινος.

Κύριος σκοπὸς τῆς ἀδελφότητος εἶναι ἡ ἀλληλοβοήθεια τῶν μελῶν καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος. Τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου σήμερον περιέχει περὶ τὰς 1500 λίρας, ποσὸν ἄρκετὰ σημαντικόν, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἄρκετὰ ποσὰ ἔχουν διατεθῆ διὰ διαφόρων σκοποῦς καὶ ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις μιᾶς «φοῦχτας» ἀνθρώπων. Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς δράσεως τῶν Νισυρίων εἶναι τὰ ἐξῆς: Ὅταν κατὰ τοὺς τελευταίους βομβαρδισμοὺς, κατεστράφη κατὰ λάθος ἡ ἐκκλησία τῆς νήσου «Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι», αἱ διάφοροι ὀργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπεκατέστησαν τὴν ζημίαν μὲ δωρεὰς των. Τὸ κέντρον τῆς Νέας Ὑόρκης ἀπέστειλε 10.000 δολλάρια, τὸ ἐδῶ δὲ τμήμα ἐβοήθησε μὲ προσφορὰν ἐκ 300 λιρῶν διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ εἰκονοστασίου. Ἐκτὸς αὐτοῦ συνέλεξε ἄλλας 700 λίρας αἱ ὁποῖαι θὰ σταλοῦν ἐντὸς ὀλίγου διὰ τὴν ἀνέγερσιν κωδωνοστασίου. Προσεφέρθη τὸ ποσὸν τῶν 75 λιρῶν εἰς τὸν ἔρανον τῶν σεισμοπλήκτων καὶ ἔγινε δωρεὰ ἐκ 50 περίπου λιρῶν εἰς τὰ νοσοκομεῖα Μελβούρνης. Ἐπίσης ἔχουν συλλεγῆ 75 λίρες διὰ τὴν νέαν ἐκκλησίαν τῆς Κοινότητος αἱ ὁποῖαι θὰ δοθοῦν στὰν τεθῆ ὁ θεμέλιος λίθος.

Ἡ «Παναγία Θερμιανῆ» κατέβαλε τὸ ἀντίτιμον τῶν ναύλων μιᾶς ὀλοκλήρου οἰκογενείας πὸν μετηνάστευσεν ἐκ Νισύρου καὶ τῶρα βοηθεῖ ἄλλους δύο νέους νὰ ἔλθουν.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὁ Σύλλογος ὀργανώνει 4 χοροὺς καὶ ἐκδρομὴν τὸ ἔτος.

Τὸ Δ. Σ. τῆς ἀδελφότητος ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰ ἐξῆς ἑννέα μέλη: Πρόεδρος Π. Λουκίδης, ἀντιπρόεδρος Μ. Λουκίδης, Γ. Γραμματεὺς Ν. Ἡλιάδης, ταμίας Κ. Ξάνθος, σύμβουλοι οἱ κ. κ. Ε. Ροδίτης, Δ. Κυρίτσης, Ι. Σεβδαλῆς, Γ. Πατούρης καὶ Ν. Τριανταφύλλου.

Πρῶτος πρόεδρος ἦτο ὁ νῦν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Δ. Σ. κ. Π. Λουκίδης, ὁ ὁποῖος μετὰ 4 ἔτη παρεχώρησε τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν κ. Π. Σεβδαλῆν διὰ νὰ τὴν ἀναλάβῃ πάλιν μετὰ 2 ἔτη. Ἐπίσης ὁ σημερινὸς γενικόγραμματεὺς κ. Ν. Ἡλιάδης εὐρίσκειται εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου, μὲ διετὴ μόνον διακοπὴν (1956—58) ὁπότε παρεχώρησε τὴν γραμματείαν εἰς τὸν κ. Δεμέλην.

Ὁ καλὸς αὐτὸς Ἕλλην, διὰ τὸν ὁποῖον ἀναγράφωμεν σημεῖωμα εἰς ἄλλην στήλην, ἐκτὸς τῶν πολλῶν του ἀρετῶν εἶναι καὶ καλὸς ποιητῆς, ἀποκληθεὶς κάποτε ὡς «ὁ Δωδεκανήσιος ποιητῆς τῆς Ἀδελφότητος». Οἱ περισσότεροι Νισυριοὶ ἐδῶ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἐμπόριον καὶ κατέχουν ὑπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν των τὰ περισσότερα ἑλληνικὰ καταστήματα τῆς Λόντεηλ στρήτ. Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ μερικοὶ ἐπιστήμονες ὑπὸ σχηματισμόν. Ὁ νεαρὸς Γεώργιος Λουκίδης προετοιμάζεται διὰ τὸν δικηγορικὸν τὸν κλάδον, ὁ δὲ Γεώργιος Ξανθὸς φοιτᾷ εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῆς ἐδῶ Φαρμακευτικῆς σχολῆς. Ἀναφερόμεν ἐπίσης τὸν κ. Ἐμμανουὴλ Βλαχάκη, τῆς Ἀδελφότητος, ὁ ὁποῖος μετὰ τετραετῆ φοίτησιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἔκέρδισε ὑποτροφίαν εἰδικευόμενος εἰς τὴν παθολογικὴν ἱατρικὴν.

Ἡ ἀδελφότης δὲν διατηρεῖ ἰδικὸν τῆς ἐντευκτήριον, ἀλλὰ στεγάζεται εἰς κέντρον τοῦ 195 Λόντεηλ στρήτ εἰς τὸ ὁποῖον τῆς παραχωρεῖται ἰδιαίτερον διαμέρισμα διὰ τὰς συγκεντρώσεις καὶ τὰς συνεδριάσεις τῆς.

Τ. Εὐστρ.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

‘Η μετανάστευσις

Εἰς τὸ κύριον ἄρθρον τοῦ τεύχους αὐτοῦ τὰ Ν. Χ. ἀσχολοῦνται μὲ τὸ θέμα τῆς μεταναστεύσεως καὶ κρούουν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ τὴν ἔκτασι πού τὰ τελευταῖα χρόνια παίρνει ὁ ἑκπατρισμός ἀπὸ τὸ νησί μας. Ὁρισμένα ἐπίσημα στατιστικὰ στοιχεῖα πού ἀφοροῦν ἰδιαίτερα τὴν Δωδεκανήσου δικαιολογοῦν ἀπόλυτα τὶς ἀνησυχίες μας αὐτές.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ ἐπίσημη μετανάστευσις γίνεται μέσω τῆς ΔΕΜΕ (Διακυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς μεταναστεύσεως ἐξ Εὐρώπης). Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν αὐτῆ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὸ 1959 μετηνάστευσαν μέσω αὐτῆς 400 Δωδεκανήσιοι πράγμα πού σημαίνει πὼς μετηνάστευσεν ἕνας στοὺς 304 κατοίκους τῶν νησιῶν μας. Τὸ ποσοστὸν αὐτὸ μετανάστεύσεως τῆς Δωδεκανήσου ὑπῆρξε τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη περιοχὴ τῆς Ἑλλάδος. Ἀναφέρουμε ὡς παράδειγμα τὶς δυὸ γειτονικὲς πρὸς τὴν Δωδεκανήσου περιοχὰς τῆς χώρας μας τὴν Κρήτη καὶ τὶς Κυκλάδες. Τὸ 1959 ἀπὸ τὴν Κρήτη πού ὁ πληθυσμός της εἶναι πολλὰς φορὰς μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν πληθυσμὸ τῆς Δωδεκανήσου μετηνάστευσαν μόνον 108 κάτοικοι ἐνῶ στὶς Κυκλάδες τὸ ποσοστὸ τῆς μεταναστεύσεως τὴν ἴδια χρονιά ἦτο ἕνας μετανάστης στὶς 15.745 κατοίκους δηλαδὴ 53 φορὰς λιγώτεροι μετανάστες ἀπὸ τὶς Κυκλάδες παρὰ ἀπὸ τὴν Δωδεκανήσου.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀναφερθῆ ὅτι ἡ ΔΕΜΕ δὲν ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν ὁδὸν μεταναστεύσεως ἐνῶ ταυτοχρόνως στὰ στοιχεῖα τῆς ΔΕΜΕ δὲν περιλαμβάνεται ὁ ἑκπατρισμός τῶν νησιῶν μας στὴν ὑπόλοιπὴ Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐρώπη. Ἕνας μεγάλος δηλαδὴ ἀκόμη ἀριθμὸς τῶν συμπατριωτῶν μας μὴ μπορῶντας νὰ φύγουν γιὰ τὴν Αὐστραλία καὶ τὶς διαφορὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς ἐγκαταλείπουν τὰ νησιά μας γιὰ τὴν Ἀθήνα καὶ ὅπου ἄλλου στὴν Ἑλλάδα μποροῦσιν.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀναφερθῆ ὅτι σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα πάντοτε τῆς ΔΕΜΕ

οἱ ἐγκρίσεις μεταναστεύσεως κατὰ τὸ 1959 ἀνῆλθαν μόλις εἰς τὸ ἕνα δέκατον τῶν αἰτήσεων πού τῆς ὑπεβλήθησαν. Δηλαδὴ στὸ 1959 πάνω ἀπὸ 4.000 Δωδεκανήσιοι ζήτησαν νὰ μεταναστεύσουν δηλαδὴ ἕνας στοὺς 30 κατοίκους τῶν νησιῶν μας. Σημειώνουμε δὲ ὅτι τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν αἰτήσεων αὐτῶν προέρχεται ἀπὸ τὰ μικρότερα νησιά στὰ ὁποῖα περιλαμβάνεται καὶ τὸ δικό μας τὸ νησί.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ πείθουν πόσο δικαιολογημένες εἶναι οἱ ἀνησυχίες πού ἐκφράζουμε στὸ κύριον ἄρθρον μας.

Τὰ Σχολεῖα μας

Καθ’ ἃ πληροφοροῦμεθα, τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἀπέστειλεν ἤδη εἰς τὰ Σχολεῖα Νισύρου ὄργανα Φυσικῆς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν Πειραμάτων, συνολικῆς ἀξίας κόστους Δρχ. 12.000 καὶ ἐμπορικῆς Δρχ. 20.000. Ἐκ τούτων ὄργανα ἀξίας Δραχμῶν 6.000 ἐστάλησαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Μανδρακίου, διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡμιγυμνασίου, ὅμοια δὲ ἀξίας Δραχ. 2.000 δι’ ἕκαστον τῶν σχολείων Πάλλων, Ἐμπορειοῦ καὶ Νικειῶν. Τὰ σταλέντα εἰς τὰ τελευταῖα σχολεῖα ὄργανα, ὑπερβαίνουν τὴν ἀξίαν τῶν ὄργάνων πού θεωροῦνται ὅτι καλύπτουν τὰς βασικὰς ἀνάγκας τῶν διταξίων σχολείων, ἡ ὁποία ἀνέρχεται εἰς Δρχ. 1.500.

Εἰς τὸ Ἡμιγυμνάσιον ἐστάλησαν ἐπίσης τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς μαθητὰς 60 συμπληρωματικὰ βιβλία.

Πληροφοροῦμεθα ἐπίσης ὅτι διωρίσθη καθηγήτρια τῶν Φυσικῶν εἰς τὸ Ἴπποκράτειον Γυμνάσιον Κῶ, ὥστε νὰ εἶναι πλέον δυνατὴ ἡ τοποθέτησις ἐνὸς τῶν καθηγητῶν τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Γυμνασίου εἰς τὸ Παράρτημα Νισύρου.

Ὁ ἐν Ν. Ὑόρκη ἀνταποκριτὴς καὶ ἀντιπρόσωπός μας

Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Ἰακ. Καραβάκη ἀνέλαβε κατόπιν παρακλήσεώς μας τὴν θέσιν τοῦ ἀνταποκριτοῦ καὶ ἀντιπροσώπου μας εἰς Η.Π.Α., ὁ κ. Ἰωάννης Π. Φραντζῆς. Θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν ὅπως καὶ δημοσίᾳ ἐκφράσωμεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μας τόσον πρὸς

τὸν ἀγαπητὸν Ἰάκωβον Καραβάκη διὰ τὴν μέχρι τοῦδε πολῦτιμον συνεργασίαν του, ὅσον καὶ πρὸς τὸν ἀγαπητὸν Ἰωάννην Π. Φραντζῆν διὰ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐδέχθη νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύσῃ.

Ἐπιθυμοῦμεν ἐπίσης νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς ἀναγνώστας μας ὅπως θελήσουν νὰ ἐνισχύσουν τὸν κ. Φραντζῆν δ' αὐτὴν καλυτέραν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς του. Ἡ καθημερινὴ παρουσία του εἰς Παννισυριακὴν Λέσχην, παρέχει μοναδικὴν εὐκολίαν ἐπικοινωνίας των μαζί του, ἐφ' ὅσον βέβαια ὑπάρχει τὸ ἐνδιαφέρον.

Δενδροφύτευσις στὰ Δωδεκάνησα

Ἀπὸ τὴν Ἐφημερίδα «Βῆμα» τῆς 2 Μαρτίου 1960 ἀναδημοσιεύομεν κατωτέρω σχόλιόν της.

«Εἰς ἑκατὸν δέκα ἑπτὰ χιλιάδες τριακόσια ἀνέρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων δενδρυλλίων, τὰ ὁποῖα ἐφυτεύθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς τῶν Δωδεκανήσων, ἀν δὲ προστεθῆ καὶ ἡ ἐπιτελεσθεῖσα ἐξημέρωσις εἰς τὰς αὐτὰς περιοχὰς καὶ τριάκοντα χιλιάδων ἀγρίων δένδρων ἀντιλαμβάνεται καινὴς τὴν δραστηριότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸ πράσινον καὶ τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φρουτοπαραγωγῆς τῶν κατοίκων τοῦ νησιωτικοῦ αὐτοῦ συμπλέγματος. Εἰς τὴν προκειμένην ὁμως ἀξιόλογον ἐπίτευξιν θὰ πρέπει νὰ ἐξαρθῆ ἰδιαιτέρως ἡ συμβολὴ εἰς τὰς δεντροφύτευσις τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου, τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων, τῶν προσκόπων καὶ τῶν ἀγροτοπαίδων. Ἄν δὲ συνεχισθῆ ἡ ἐκτέλεσις καὶ τοῦ ἐφειτεινοῦ προγράμματος μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν καὶ τὴν αὐτὴν προθυμίαν, τὰ Δωδεκάνησα θὰ προβάλλωνται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ τῆς ἀποδοτικότητος τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ συμβολῆς εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα συνήθως περιορίζοντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἄς τὸ μιμηθοῦν καὶ τὰ ἄλλα τμήματα τῆς χώρας».

ἌΟ τουρισμὸς στὴ Νίσυρο

Ἰδιαιτέραν χαρὰν προκαλεῖ εἰς τοὺς Νισυρίους ἌΑθηνῶν τὸ γεγονός ὅτι ἀξιό-

λογοὶ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες ὡς τὰ «Νέα», «Ἀνεξάρτητος Τύπος» ἐδημοσίευσαν τὸν τελευταῖον καιρὸν ἐκτεταμένους περιγραφὰς γιὰ τὴν τουριστικὴν ἀξία τῆς Νισύρου. Πολλοὶ δὲ εἶναι οἱ ἌΑθηναῖοι γνωστοὶ τῶν Νισυρίων πού ἐκφράζουν τὸ ἐνδιαφέρον των γιὰ τὸ νησί μας διαβάζοντας γιὰ πρώτη φορὰ τόσα πολλὰ γι' αὐτό. Εἶναι μιὰ καλὴ ἀρχὴ γιὰ τὴν προώθηση τοῦ νησιοῦ μας στὸν τουριστικὸ τομέα πού πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῆ συστηματικώτερα τόσον ἀπὸ τὸν Δῆμον μας ὅσον καὶ ἀπὸ τὸν Γνωμαγόραν ἌΑθηνῶν. Παράλληλα μὲ τὴν συνεχῆ βελτίωσιν τῶν ἐπιτοπίων συνθηκῶν πρέπει νὰ συνεχισθῆ ἡ διὰ τοῦ τύπου προβολὴ τοῦ νησιοῦ μας.

Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Σύνταξιν

Σ. Σ. : Δημοσιεύομεν ἄνευ σχολίων τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἀπέστειλεν ὁ συμπατριώτης μας Μάκος Φραντζῆς :

Πρὸς τὴν

ἐκδοτικὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ν.Χ.

ἌΑγαπητοὶ Κύριοι,

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Μανδρακίου στίς 28)12)1959 μαζί μὲ τὰ ἄλλα θέματα πού συζητήθηκαν ἦτο καὶ ἡ ἐγγραφὴ τοῦ Δήμου ὡς συνδρομητοῦ σὲ διάφορες ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. ἌΑνάμεσα στὰ ἄλλα περιοδικὰ ἦτο καὶ τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά». Στὸ σημεῖο αὐτό, ἐνῶ ὅλοι περιμέναμε τὸ Δ. Σ. σύσσωμο ὄχι μόνο νὰ ζητήσῃ νὰ γραφτῆ ὁ δῆμος συνδρομητῆς ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχυθῆ τὸ περιοδικὸ οἰκονομικῶς, δύο δημοτικοὶ σύμβουλοι καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. κ. Μάρτεν ἐζήτησαν νὰ μὴ γραφτῆ ὁ δῆμος συνδρομητῆς εἰς τὰ Ν.Χ. γιὰ λόγους, τοὺς ὁποίους δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀναφέρουν. ἌΑποτέλεσμα ἦτο νὰ τεθῆ ἡ πρότασις σὲ ψηφοφορία καὶ νὰ γραφτῆ ὁ δῆμος συνδρομητῆς ὕστερα ἀπὸ τὴν πεισματώδη ὑποστήριξιν τῶν ἄλλων συμβούλων. ἌΗ στάσις αὐτὴ τῶν τριῶν συμβούλων προεκάλεσε τὴν δικαίαν ἀγανάκτηση ὄλων μας, κυρίως δὲ τὸ ὅτι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀναφέρουν τοὺς λόγους. Οἱ ὑπόλοιποι σύμβουλοι, πρὸς τιμὴν των, ὑπεστήριξαν μὲ πείσμα τὴν ἐγγραφὴν γιὰτι κατάλαβαν, ὅτι τὰ Ν.Χ. δὲν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ περιοδικὰ πού κυκλο-

φοροῦν, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ πνοή τῆς Νισύρου πού μᾶς συναδελφώνει ὅλους τοὺς Νισύριους ὀπουδήποτε καὶ ἂν βρισκώμαστε καὶ ὅτι αὐτοὶ πού τὸ ἐκδίδουν δὲν τὸ ἐκδίδουν οὔτε γιὰ κερδοσκοπικοὺς λόγους οὔτε γιὰτι δὲν ἔχουν ποῦ νὰ ἀπασχοληθοῦν.

Ἐκεῖνο πού νομίζω ὅτι ἔχουν καθῆκον οἱ τρεῖς σύμβουλοι εἶναι νὰ ἀναφέρουν τοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὠδήγησαν στὴν ἀπόφασή τους αὐτή.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Μάνος Φραντζῆς

Ἡ ἄγνος γραμμὴ καὶ ἡ Νίσυρος

Καὶ ὁ χειμῶνας πού πέρασε ἦτο ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐπικοινωνίας τῆς Νισύρου μὲ τὰ ἄλλα νησιά ἰδιαίτερα τὴ Ρόδο καὶ μὲ τὸν Πειραιᾶ χειρότερος ἀπὸ κάθε προηγούμενον. Τὸ πλοῖο τῆς «ἀγόνου» γραμμῆς προσήγγιζε κάθε δεκαπέντε μόνον ἡμέρας εἰς τὴν Νίσυρον διὰ νὰ ἐνθυμίξη κατὰ κάποιον τρόπον τὸ κρατικὸν ἐνδιαφέρον εἰς τὸν τομέα τῶν συγκοινωνιῶν τῆς Νήσου μας. Τὸ τοπικὸ πλοῖο καὶ αὐτὸ μὲ προσεγγίσεις μιά φορά τὴν ἐβδομάδα σὲ ἀκατάλληλη ὥρα καὶ ἡμέρα δὲν ἦτο ἄρκετὸ νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν. Τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος καὶ τὸ γεγονός ὅτι εὕρισκόμεθα ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐνάρξεως τῆς θερινῆς περιόδου δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀναστειλῇ κάθε προσπάθεια διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνηθῶν ἐπικοινωνίας τῆς Νισύρου μὲ τὸν ἄλλον Κόσμον. Κάθε καλῆς πίστεως συζητητῆς δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ παραδεχθῇ ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ χαρακτηρίζεται ἄγνος ἡ ἐπικοινωνία τῆς Νισύρου τῆς ὁποίας ἡ ἐπιβατικὴ κίνησις κατὰ τὸ θέρος εἶναι τόσο σημαντικὴ ὥστε μπορεῖ νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν κίνησις νησιῶν ὡς ἡ Λέρος ἡ ὁποία ὁμοῦς ἐξυπηρετεῖται δις τῆς ἐβδομάδος. Μόνον ἡ ἔλλειψις Λιμανιοῦ εἶναι ἡ ἀφορμὴ πού προκαλεῖ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἐβδομαδ' αἰας προσεγγίσεως τῶν ἀκτοπλοικῶν σκαφῶν ἡ ὁποία ἐγκατάλειψις μόνον τοὺς πλοιοκτῆτας ἐξυπηρετεῖ. Ὁ συνδυασμὸς τῶν προσεγγίσεων τῶν ἀκτοπλοικῶν σκαφῶν θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ μετατραπῇ ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ πραγματικὴ ἀπομόνωσις τῆς Νισύρου

κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἀσχέτως τῆς ὑπάρξεως λιμένων. Αὐτὸ ἐπιβάλλουν καὶ λόγοι δικαιοσύνης καὶ ἐπιδείξεως πραγματικοῦ κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος. Εἶναι κοινὸν μυστικὸν ὅτι ἀποκαλούμεναι κατ' εὐφημισμὸν ἄγνοι γραμμαὶ ἐγένοντο πηγαὶ πλουτισμοῦ τῶν πλοιοκτητῶν καὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων των.

Ἡ τακτοποίησις γενικῶς τῆς συγκοινωνίας τῆς Νισύρου εἶναι ἓνα ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ καταβάλλουν οἱ πάντες κάθε προσπάθειαν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους καὶ μάλιστα ἐγκαίρως μὲ αἴτημα τὴν σύνδεση τῆς Νισύρου μὲ ἓν πλοῖον τῆς γραμμῆς Δωδεκανήσου ἅπας τῆς ἐβδομάδος — ὅπως ἐπετεύχθη διὰ τὴν Πάτμον.

Ἡ Νισυριακὴ παροιμία τῆς Ρόδου

Ὅπως ἄλλοτε ἔγραφαν τὰ «Ν.Χ.» οἱ ξενητεμένοι Νισύριοι ἴδρυσαν εἰς τὴν Ρόδον μίαν καθ' ὅλα ἀξιοσημείωτη παροιμίαν τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀπέκτησαν ἀξιοζήλευτην θέσιν μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν τῆς Ρόδου. Μέσω τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Γεωργ. Κουμέντου μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως πληροφοροῦμεθα πᾶσαν πρόοδον καὶ διάκρισιν τῶν συμπατριωτῶν εἰς Ρόδον. Ἡ συγκέντρωσή των γύρω ἀπὸ τὸ ἐνιαῖον Νισυριακὸν σωματεῖον ἡ ΠΟΡΦΥΡΙΣ τοὺς δημιουργεῖ μίαν ἐνότητα τὴν ὁποίαν αἱ ἄλλαι παροιμίαι εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ ὡς καὶ εἰς Ἀμερικὴν δὲν ἔχουν. Ἡ ἐνότης αὐτῆ μὲ τὸ προσὸν τὸ ὁποῖον ἔχουν νὰ εὕρισκωνται πλησίον εἰς τὴν γενέτειραν προσδίδει εἰς τὴν παροιμίαν μας εἰς Ρόδον τὸ πλεονέκτημα νὰ εὕρισκεται πλησιέστερα πρὸς τὰ ζητήματα τῆς Νισύρου καὶ νὰ δύναται νὰ συμπαραστέκεται πρὸς αὐτὰ πρὸς τὸ Διοικητικὸν Κέντρον. Σημαντικὴ εἶναι διὰ τὴν πρόοδον τῆς Νήσου μας ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Ρόδον νὰ εἶναι εὐχερῆς καὶ ταχικὴ ὥστε νὰ μὴ ἀποτελῇ πρόβλημα ἡ ἐπίσκεψις τῆς «πατρίδας» καὶ καὶ νὰ συσφίγγωνται περισσότερο διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ οἱ δεσμοὶ μὲ τὴν παροιμίαν τῆς Ρόδου. Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» θὰ εἶναι πάντοτε εὐτυχεῖ νὰ σημειώνουν κάθε πρόοδον πού ἀφορᾷ τὸν Σύλλογον ΠΟΡΦΥΡΙΣ καὶ τοὺς συμπατριώτας μας τῆς Ρόδου.

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Μεγάλο και θαυμαστό ἔργο τοῦ Γνωμαγόρα τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε νὰ ὑψώνεται σάν περίλαμπρο μνημεῖο φιλοπατρίας καὶ ἀνθρωπιᾶς. Τιμὴ καὶ δόξα σ' ὄλους ἐκείνους πού τὸ δημιούργησαν, τιμὴ καὶ δόξα σ' ἐκείνους πού τὸ συνεχίζουν.

Μὰ ἂν θελήσουμε νὰ τὸ ἀναλύσουμε μὲ σκοπὸ τὴν ἀξιολόγησι, νομίζω πὼς πρέπει νὰ σταθοῦμε μὲ ἰδιαίτερο σεβασμό, μὲ εὐλάβεια θὰ πῶ, μπροστὰ σὲ δύο μεγαλόπνοες ὅσο καὶ τολμηρὲς ἐμπνεύσεις.

Εἶναι αὐτὲς πού δημιούργησαν τὸ Δελτίο καὶ τὴ Λέσχη. Μὲ τίς δυὸ αὐτὲς πραγματοποιήσεις τοῦ ὁ Γνωμαγόρας ξεπέρασε τὰ ὄρια τοῦ συνηθισμένου σκοποῦ τῶν τοπικῶν σωματείων, τῆς ἐνισχύσεως δηλαδὴ τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας, καὶ ἀγκάλιασε μὲ στοργὴ ἄλλα καὶ σιγουριὰ τὰ μεγάλα Ἐθνικὰ ἰδανικὰ, τὴν Μεγάλῃ μας Πατρίδα. Μ' αὐτὲς ἐθεμλίωσε σοφὰ καὶ στέρεα τίς ἀσάλευτες

βάσεις μιᾶς ἀδιάλειπτης προσπάθειας νὰ κρατήσῃ τὸν ἀπόδημο Ν.σύριο, καὶ ἰδιαίτερα τὰ παιδιὰ του πού γεννιοῦνται στὴν Ἀμερικὴ, κοντὰ στὴ Νίσυρο, κοντὰ στὴν Ἑλλάδα, κοντὰ σ.ι.σ. παραδόσεις, στὴ θρησκεία καὶ τὴ γλῶσσα μας.

Τὸ «Δελτίον» καὶ ἡ «Λέσχη» στάθηκαν δυὸ ζωντανοὶ ὀργανισμοὶ πού συμπλήρωναν μὲ τὸν πιὸ ἐπιτυχημένο τρόπο ὁ ἓνας τὸν ἄλλο καὶ πού συγκλίνανε τελικὰ στὸν ἴδιο μεγάλο σκοπὸ. Στάθηκαν σάν μιὰ τρανὴ καὶ ἀσάλευτη ἀπόδειξι τοῦ ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ πού ἐθέρμαινε τίς καρδιὲς τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε νὰ προβλέψουν, πρὶν ἀπὸ 40 καὶ πλέον χρόνια, τὸν μεγάλο κίνδυνο πού μὲ τὰ χρυσομέναι χάρπια τοῦ ἀπειλοῦσε νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴ λησμονιὰ τῆς πατρίδας μας. Αὐτὸ δηλαδὴ, πού οὔτε προέβλεψε οὔτε καὶ σήμερα ἀκόμη φαίνεται νὰ συγκινηθῇ ὅσο χρειάζεται τὸ ἐπίσημο

Ἡ ἐνοποιήσις τῶν Συλλόγων

Οἱ Νισυριακοὶ Σύλλογοι, ὅλοι οἱ Νισυριακοὶ Σύλλογοι, ἔχουν μιὰ μακρὰν ἱστορίαν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἓνα λαμπρὸν παρελθὸν καὶ ἓνα φωτεινὸν παρὸν. Πλὴν ὅμως, ὅπως ἔχουν σήμερον τὰ Συλλογικὰ πράγματα μὲ τὴν γενικὴν σχεδὸν νωχέλειαν τῶν μελῶν διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν Συλλόγων καὶ τὰς προσπαθείας τῶν Δ.Σ. αὐτῶν καθὼς καὶ τὰς συνθήκας τὰς μεταπελευθερωτικὰς τῆς Νισύρου, εἶναι κοινὴ ἡ διαπίστωσις ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ εὐρεθῇ τρόπος νὰ ἐνοποιηθῶν οἱ Σύλλογοί μας ἰδιαίτερα εἰς τὰς παροικίας. Προκαταβολικῶς ὅσοι ἀπησχολήθησαν μὲ τὴν μελέτην τοῦ θέματος ἀντιμετώπισαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὰ γνωστὰ ἐμπόδια τῆς φιλοτιμίας. Κυριολεκτικῶς σήμερον τὰ ἐμπόδια εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν Συλλόγων δηλαδὴ τὸ παρελθόν. Μιὰ ἀλυσίδα ἀπὸ ἐρωτήματα προβάλλουν ἢ ἀπάντησις εἰς τὰ ὅποια συνηγορεῖ εἰς τὴν ἐνοποιήσιν τῶν Συλλόγων. Διαμερίσματα ὀλόκληρα τῆς χώρας ἔχουν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς Ἀθήνας ἓνα σωματεῖον ἓνα μικρὸ νησι

εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχη τρία; Τὰ «Ν.Χ.» θὰ εἶχαν νὰ προτείνουν εἰς κάθε συμπατριώτην μας νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ κυρίως νὰ μᾶς προτείνουν τρόπον ἐνοποιήσεως τῶν Συλλόγων. Ἡ πρωτοβουλία βεβαίως ἀνάγεται εἰς τὰς Διοικήσεις τῶν Συλλόγων, κάθε γνώμη ὅμως εἶναι εὐπρόσδεκτος καὶ θὰ δύναται νὰ προωθῆσῃ τὸ ζήτημα πού κατὰ τὴν γνώμην μας εἶναι σοβαρὸν.

Ἡ Ἐπέτειος τῆς Ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου

Ἡ Δωδεκανησιακὴ ἱστορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἐταιρεία ἐώρτασε μὲ ἰδιαίτεράν ἐπιτυχίαν τὴν 19ην Μαρτίου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, τὴν Ἐπέτειον τῆς Ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου. Μετὰ ἀπὸ εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐταιρείας Καθηγητοῦ κ. Παναγιώτου Κρητικοῦ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. τῆς ἑταιρείας κ. Νικ. Μαυρῆς πρῶην Γεν. Διοικητῆς Δωδεκανήσου.

Κράτος μας, τὸ εἶδαν καὶ τὸ ἀντιμετώπισαν ἔγκαιρα καὶ ἐπιτυχημένα μιὰ φούχτα Νισύριοι ποὺ καὶ τὴν ἀπαιτούμενη μὀρφωσι δὲν εἶχαν, ἀλλὰ καὶ σὲ σκληρὴ καὶ πολὺωρη ἐργασία τοὺς ὑποχρῶναν αἱ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς.

Γι' αὐτὸ δὲν δυσκολεύομαι διόλου νὰ διατυπώσω καὶ πάλι τὴν γνώμη ποὺ καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασα, ὅτι δηλαδὴ ὁ Γνωμαγόρας καὶ γι' αὐτὲς τὶς δυὸ πράξεις του μοναχὰ, ἐγένεν ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Νισύρου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Καὶ τὸ «Δελτίον» καὶ ἡ «Λέσχη» δὲν ἀπέβλεψαν σὲ αὐξηση τοῦ ταμεῖου τοῦ Συλλόγου, τὸ ὁποῖον μάλιστα καὶ ἐπεβάρυναν, διότι, ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὸ «Δελτίον» διὰ νὰ ἐπιτύχη τὴν μεγαλύτερη δυνατὴ κυκλοφορία, ἀπεστέλλετο δωρεὰν εἰς ὅλους τοὺς Νισυρίους. Πέτυχαν ἐπίσης παράλληλα νὰ ἀνανεώσουν καὶ νὰ σφυρηλατήσουν τὴν παλιὰ Συλλογικὴ παράδοσι τῶν Νισυρίων καὶ νὰ προωθήσουν τὴν εὐεργετικὴ του δράσι γιὰ τὸ νησί μας, ὥστε συγκριτικὰ, δίκαια νὰ προβάλλεται ὁ Γνωμαγόρας μας, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους δυὸ ἀδελφοὺς Συλλόγους τὸν «Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον» καὶ τὴν Παναγία τὴν Θερμιανή, σὰν ἀξισίμητο παράδειγμα στοὺς ἄλλους Συλλόγους τοῦ ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ, μὲ μεγάλη μας λύπη εἶδαμε ὅλοι οἱ Νισύριοι, τὴ διακοπὴ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Δελτίου» καὶ ἀκόμη τὴν ἀποτυχία τῆς ἀξιεπαινης προσπαθείας γιὰ τὴν ἐπανέκδοσί του.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» καταβάλλουν κάθε προσπάθεια νὰ ἀναπληρώσουν τὸ μεγάλο αὐτὸ κενό. Πολὺ φοβοῦμαι ὅμως πὼς παρὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ἐμφάνισί των, τὴ φροντισμένη ὕλη των καὶ τοὺς «Ἀντιλάλους» ποὺ καθιέρωσαν, δὲν πέτυχαν νὰ τὸ καλύψουν ἐξ ὁλοκλήρου.

Ἡ κατὰ δίμηνον ἐκδοσίς των καὶ ἡ διὰ οικονομικοὺς λόγους ἀποστολὴ των διὰ τοῦ κοινοῦ ταχυδρομείου, δημιουργεῖ ἓνα μεγάλο κενὸ χρόνου ποὺ ἀποτελεῖ σοβαρὸ ἐμπόδιο στὴν ἐπιτυχία τῆς ἀναπληρώσεως. Γι' αὐτὸ πιστεύω ὅτι ἡ ἐπανέκδοσι τοῦ «Δελτίου» καὶ μάλιστα σὰν Παννισυριακοῦ Περιοδοικοῦ, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ μιὰ ἀναγκαία προσ-

φορὰ τῶν Συλλόγων μας τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ «Λέσχη» σὰν Παννισυριακὴ, βρῆκε τὸν καλύτερο δρόμο τῆς. Γιατὶ νὰ μὴ τὸν βρῆ καὶ τὸ Παννισυριακὸ Περιοδοικὸ;

Ζῆρω πολὺ καλὰ πόσο δύσκολο εἶναι αὐτὸ ποὺ προτείνω: Ἡ ἀνάμιξι μου στὴν ἐκδοσι τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» μοῦ ὁλοκλήρωσε τὴν γνώση τῶν δυσκολιῶν ποὺ ἔχει μιὰ τέτοια προσπάθεια.

Πιστεύω ὅμως πὼς μπορεῖ καὶ εἶναι δυνατὸ νὰ βρεθοῦνε οἱ λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ πιστέψουν στὴν ἀνάγκη καὶ θὰ θελήσουν νὰ τὴν ἱκανοποιήσουν.

Δὲν μπορῶ νὰ φαντασθῶ ὅτι σήμερα μὲ τὸ μεγαλύτερο ἀριθμὸ τῶν ἀδελφῶν μας τῆς Ἀμερικῆς, μὲ τὸ βελτιωμένον πνευματικὸ καὶ ὑλικὸ ἐπίπεδό των, δὲν θὰ βρεθοῦν, γιὰ νὰ κάμουν ἐκεῖνο ποὺ ἔκαναν πρὶν 20 χρόνια, οἱ λίγοι ἐκλεκτοὶ καὶ ἐνθουσιώδεις ἐργάτες.

Ἡ πίστη μου αὐτὴ γιὰ τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ «Δελτίου» μοῦ ἐπέβαλε νὰ ἀσχοληθῶ ἰδιαίτερα γι' αὐτὸ, μὲ τὴν φιλοδοξία νὰ ἀποπειραθῶ νὰ τὸ προβάλλω κυρίως στοὺς νεώτερους καὶ γιὰ νὰ ἀποτίσω τὸν ἐλάχιστο φόρο τῆς ὀφειλομένης τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης στοὺς πρωτεργάτες καὶ τοὺς δουλευτές του.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Γνωμαγόρα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἡ μεγάλη τιμὴ τῆς μεγαλόπνοης καὶ ἐμπνευσμένης ἀποφάσεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Δελτίου» ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς κ.κ. Γεώργιον Ι. Γεωργάκη, ὡς Πρόεδρον, Ἰωάννην Δ. Οἰκονομίδην, ὡς ἀντιπρόεδρον, Βασίλειον Ἀντωνίου ὡς Ταμίαν, Δημήτριον Π. Πολυχρονιάδην ὡς Γενικὸν Γραμματέα, Δημήτριον Α. Στρίκην, ὡς Εἰδικὸν Γραμματέα καὶ συμβούλους τοὺς κ.κ. Δημήτριον Θ. Οἰκονομίδην, Μιλτιάδην Γ. Σακελλαρίδην, Νικόλαον Γ. Λαμπάδην καὶ Χρῆστον Δ. Χατζηδημητρίου.

Ἡ πρώτη ἐκδοτικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ ἀνέλαβε τὴν τιμητικὴ ἐντολὴ καὶ τὴν ἱστορικὴ εὐθύνη τῆς ἐκδόσεως, ἀπετελέσθη κυρίως ἀπὸ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ἰωάννην Δ. Οἰκονομίδην, Δημήτριον Α. Στρίκην, Δημήτριον Πολυχρονιάδην, Δημήτριον

Θ. Οικονομίδην, Λάζαρον Κοντοβερὸν καὶ Γεώργιον Καφετζιδάκην.

Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δελτίου πού κράτησε 9 χρόνια περίπου, κύρια καὶ βασικὰ στελέχη τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπετέλεσαν οἱ προαναφερθέντες τέσσαρες πρῶτοι κατὰ σειράν. Αὐτοὶ κράτησαν τὸ μεγαλύτερον βάρος τῆς ἐκδόσεως. Ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Ι. Καφετζιδάκης, σκιαγραφῶν τὰ πρόσωπα τοῦ νέου Προεδρίου τοῦ Γνωμαγόρα κατὰ τὸ 1932, εἰς τὸ 3ον τεῦχος τοῦ Δελτίου γράφει γιὰ τὸν ἀείμνηστο Ἰωάννην Δ. Οικονομίδην τὰ ἑξῆς: «Ἄξ ἐπαινος διὰ τὰ πατριωτικὰ του αἰσθήματα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν ἣν ἔδειξε κατὰ τὴν παρελθούσαν περίοδον, ὅχι μόνον ὡς ἀντιπρόεδρος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ παρὸν «Δελτίον» οὔτινος ἢ ἀπὸ καιροῦ μελετωμένη ἐκδοσις ἐπεσπεύσθη, χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ δραστηριότητα τοῦ κ. Οικονομίδη». Τὴν ἴδια εὐγενικὴν δραστηριότητα, διαπιστώνει ὁ μελετητὴς τοῦ «Δελτίου», ἐξακολούθησε νὰ καταβάλλῃ ὁ ἀείμνηστος Ι. Οικονομίδης σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς πολυετοῦς θητείας του. Ἡ καλλιτεχνικὴ φύσις του βρίσκει ἔδαφος νὰ καρποφορήσῃ μὲ διάφορα ποιήματα καὶ ἰδιαιτέρα μὲ τὴν εὐθυμὴν στῆλην του «Τροῦλος καὶ Πλατῦς» μὲ τὴν ὁποία ἐπὶ χρόνια διεσκέδαζε τοὺς ἀναγνώστας του. Τακτικὰ ἀσχολεῖται μὲ τὰ σχόλια «Πιννακίδες», μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ Συλλόγου καὶ μὲ τρέχοντα ζητήματα τοῦ νησιοῦ. Ἡ ἐγκατάστασις του εἰς τὴν πόλιν Βίρμιχαμ τῆς Ἀλάμπρας, ὅπου καὶ ἀπέθανε τὴν 7ην Μαΐου 1953, τὸν ἀπέμακρυνε ἀπὸ τὸ «Δελτίον». Ἐξ ἴσου πρωτεύοντα ρόλον διαδραματίζει ἐπὶ τὴν πορεία τοῦ «Δελτίου» καὶ ὁ ἀείμνηστος Δημήτριος Α. Στρίκης, μὲ τὴν συνεχῆ συνεργασία του πού ἀγκαλιάζει ὅλα τὰ ζωντανὰ θέματα τοῦ νησιοῦ καὶ τοῦ Συλλόγου, ἀλλὰ καὶ τὶς παραδόσεις καὶ τὴ Λαογραφία. Ὁ Λάζαρος Κοντοβερὸς εἶναι ὁ Καλλιτεχνικὸς Συνεργάτης πού διακοσμεῖ τὸ «Δελτίον» μὲ τὰ καλλιτεχνικὰ του ἐξώφυλλα καὶ ὠραία σκίτσα του. Εἶναι ἀκόμη ὁ συλλέκτης τῶν παλῶν λαϊκῶν Νισύρικων ποιημάτων καὶ ὁ μοναδικὸς σχεδὸν συνεργάτης στὰ ἀρχαιολογικὰ θέματα τῆς Νισύρου. Μὲ

ἀξιοθαύμαστο ἐνθουσιασμό, ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ ξεθάπτει ἀπὸ διάφορα συγγράμματα ἐπιφανῶν ξένων ἀρχαιολόγων καὶ ἀπὸ εἰδικῶν, Ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεις Πανεπιστημίων καὶ Ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν ὅ,τι σχετικὸν ὑπάρχει γιὰ τὴ Νίσυρον καὶ τὸ παρουσιάζει ἐν τῆς στήλης τοῦ Δελτίου.

Ἡ συμβολὴ τοῦ Δημητρίου Πολυχρονιάδη ἐν τῷ «Δελτίῳ» δὲν εἶναι τόσο ἐμφανὴς ὅσο τῶν προηγουμένων. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι μὲ τὶς πινακίδες καὶ τὰ Συλλογικά, πού ἦσαν ἡ ἰδιαιτέρα του προτίμησις πολὺ συχνὰ ἐπίσης γειμίζει ἀφανῶς τὶς στήλες τοῦ Δελτίου. Ἡ συμβολὴ του ἄλλως τε εἰς τὴν ὅλην ὑπόλοιπὴν ἐργασία τοῦ Δελτίου καὶ ἡ συνεχὴς παρουσία τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς δευτέρας περιόδου τῆς ἐκδόσεώς του, τοῦ καθέρωσε πρωτεύοντα ἐπίσης ρόλον.

Σοβαρὰ καὶ ἀξίεπαινη εἶναι ἐπίσης προσφορά τῶν κατωτέρω συμπατριωτῶν μας τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὅποιοι εἴτε σὰν μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ καιροῦς, εἴτε σὰν συνεργάτες προσέφεραν πολὺ τιμὴς ὑπηρεσίας ὥστε νὰ πρέπει νὰ μνημονευθοῦν. Καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ Γεώργιος Καζαβῆς, Κωνστ. Μ. Μαυρουδῆς, Χρίστος Χατζηδημητρίου, Νικόλαος Χατζηδημητρίου, Ἰωάννης Ο. Σακελλαρίδης, Φίλιππος Γ. Φιλίππου, Νικόλαος Ι. Θερεούλης, Παναγιώτης Καμπανῆς καὶ ἄλλοι.

Ἀπὸ τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἀμερικῆς συνεργάτας τοῦ «Δελτίου» θεωρῶ ὑποχρέωσιν νὰ σημειώσω, ἐντελῶς ἰδιαιτέρα τὴν ἐξαιρετικὴν συμβολὴν τοῦ Κώστα Ο. Σακελλαρίδου καὶ ὡς τακτικοῦ συνεργάτου καὶ ὡς ἀνταποκριτοῦ. Τακτικοὶ ἐπίσης συνεργάτες ὑπῆρξαν ὁ Σεβασμιώτατος Κῶ κ. Ἐμμανουήλ, οἱ ἀείμνηστοι, Ἰκτρός Δ. Μπαλαλάς, Ἀθηνᾶ Φαναριώτου καὶ Γεώργιος Στρίκης, ὁ Νικόλαος Χατζηδημητρίου, ὁ Μιχαὴλ Ι. Μούρας (Ἀυστραλία) καὶ ἄλλοι.

Κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Δελτίου» πού ἀρχίζει τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1951 ἐπὶ Προεδρείας τοῦ Γεωργίου Κ. Σακελλαρίδου (δὲν ἔχω δυστυχῶς στοιχεῖα τῆς συνθέσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου) ἡ πρώτη Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς κ.κ. Δη-

μήτριον Πολυχρονιάδην, Δημήτριον Θ. Οικονομίδην, Θεόδωρον Κούσην και Ἰάκωβον Καραβάκη. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 5 χρόνων πού ἐσυνεχίσθη ἡ ἐκδοσις διετέλεσαν κατὰ καιροῦς μέλη αὐτῆς οἱ κ.κ. Ἰωάννης Μ. Παπαῦτος, Μιχαὴλ Καρανίκης καὶ Φίλιππος Ι. Φιλίππου, προσετέθησαν δὲ εἰς τοὺς συνεργάτας ὁ «Παλῆος Νισύριος» ἀείμνηστος Μιχαὴλ Παρθενιάδης καὶ ὁ γράφων.

Μὲ τὸ «οὐδὲν γλύκιον τῆς Πατρίδος» εἰς τὸ ἐξώφυλλο του, ἐμφανίζεται τὸ πρῶτο τεύχος τοῦ Δελτίου ὁ «Γνωμαγόρας», τὸν Νοέμβριον τοῦ 1931. Μὲ τὸ πρῶτο του ἄρθρον πού ἀπευθύνεται «Πρὸς ἅπαντας τοὺς Νισυρίους», καθορίζει τοὺς σκοποὺς τῆς ἐκδόσεως καὶ ἀρχίζει ἀμέσως τὴν προσπάθεια πού ἀδιάλειπτα καὶ ἐπίμονα συνεχίζει καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἐκδόσεώς του καὶ ἡ ὁποία ἀποβλέπει στὴν συνειδητοποίησι τῆς ὑποχρέωσεως τῶν συμπατριωτῶν μας νὰ ἐγγραφοῦν μέλη τοῦ Γνωμαγόρα καὶ νὰ παρακολουθοῦν τὰς ἐργασίας του. Παλαίει συνεχῶς τὸ Δελτίον γιὰ νὰ ἀνατρέψῃ τὸν κανόνα, πού ἀτυχῶς χαρακτηρίζει ὅλα τὰ τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος Σωματεία, καὶ προβάλλει συνεχῶς τὰ ἀξιοθαύμαστα ἐπιτεύγματα τοῦ Γνωμαγόρα καὶ τῶν γονέων του «Ὁμήρου» καὶ «Πορφυρίδος», ἀλλὰ μόνο με μερικὴ ἐπιτυχία.

Ἀποτελεσματικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ του στὴν καλλιτέρευσι τῶν συνθηκῶν στεγασέως τῆς Λέσχης καὶ κατόπιν τῆς Παννισυριακῆς Λέσχης καὶ τῆς συνεργασίας τῶν τριῶν Νισυριακῶν Σωματείων. Μεγάλῃ ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ των στὴν ἴδρυσι τῆς Φιλοπτώχου Παννισυριακῆς ἀδελφότητος Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων ἢ «Χαραυγῆ», πού ἐπραγματοποιήθη τὸ 1934.

Στὴ δευτέρῃ περίοδον καθιερώνει ἀπὸ τὸ 98ον τεύχος εἰδικὴ στήλη στὴν Ἀγγλικὴ γλῶσσα, γιὰ τὰ Νισυρόπουλα καὶ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Νέων τῆς Ἀμερικῆς, ἐπιτυχημένο καὶ τοῦτο μέτρο τῆς προσελκύσεως τῶν Νέων. Κατὰ τὴν πρώτη περίοδον τῆς ἐκδόσεώς του, ἐξεδόθησαν 96 τεύχη κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς μηνιαία, κατὰ δὲ τὴν δευτέρα πού κράτησε ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1951 μέχρι τὸν Μάϊον τοῦ 1956, ἄλλα 36 τεύχη.

Αἱ δυσκολίες στὴν ἐκδοσὶ τοῦ Δελτίου κατὰ τὴ δευτέρῃ αὐτῆς περίοδον, παρουσιάζονται πιὸ μεγάλες, γιὰ τὴν ὅλη εὐθύνη ἀναλαμβάνουν μονάχα τρεῖς ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων ἡ ἀντοχὴ ἦτο μοιραῖο νὰ καμφθῆ.

Ἀπὸ τὴ μελέτη τῆς ἱστορίας τοῦ Δελτίου, προκύπτει ὀλοφάνερη μιὰ θλιβερὴ ἀλήθεια, ὅτι δηλαδὴ ἡ μεγάλῃ πλειοψηφία τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς, παρὰ τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα πού τοὺς διακρίνουν, παρὰ τὴν ἀποδειγμένη ἀγάπη των στὸ νησί μας, δὲν ἀνταπεκρίθησαν ἱκανοποιητικὰ στὶς ἐπίμονες ἐκκλήσεις τοῦ Δελτίου, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις ἀγαποῦσαν. Ἔγιναν ἔτσι οἱ κύριοι ὑπεύθυνοι τῆς διακοπῆς τῆς ἐκδόσεώς του καὶ τῆς ἀνακοπῆς τῆς μεγάλης Ἐθνικῆς ἀποστολῆς του.

Προσεπάθησα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα πού μπόρεσα νὰ συγκεντρώσω, νὰ δώσω μιὰ σύντομη εἰκόνα τῆς ἱστορίας τοῦ Δελτίου. Ἐπειδὴ φοβοῦμαι πὼς ἴσως δὲν τὸ πέτυχα, με χαρὰ μου θὰ δῶ ἄλλους νὰ με συμπληρώσουν ἢ καὶ νὰ διορθώσουν.

Πρὶν τελειώσω, δὲν μπορῶ παρὰ νὰ ἐπαναλάβω τὴν εὐχὴ ὅπως σύντομα χαιρετήσωμε τὴν ἐκδοσὶ τοῦ Παννισυριακοῦ Περιοδικοῦ μας. Κ. Π. Μούρας

ΝΙΣΥΡΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

*Εὐκαιρο σακκὶ δὲ στέκει
καὶ γεμᾶτο δὲ λυγᾶ.*

*Ὅσον νὰ ᾿ρθῇ τοῦ ἀρχόντου τὸ θέλημα
ἤβγεν τοῦ φτωχοῦ ἢ ψυχῆ.*

*Ὅπου θέλει νὰ ᾿γαπήσῃ
θέλει νὰ χασομερήσῃ
θέλει κι' ἄσπρα νὰ ξοδιάσῃ
καὶ νὰ μὴν τὰ λογαριάσῃ.*

᾿Αργησε καὶ φέρον' ἀλεῦροι.

Κάμε τὸ καλὸ καὶ δεῖχτο στὸ γιालὸ.

*Ὁ φρόνιμος τῆ(μ) πίκραν του
παρηγοριὰ(ν) τὴν ἔχει.*

*Ὅπου τοῦ μέλλει νὰ πνιῆ,
μέσα στὴν κοῦπα πνίεται.*

Τὰ σέρον' ἢ ὦρα, ἐν τὰ φέρον' ὁ χρόνος.

Ἐο Μανώλης ὁ Λυριστής

Ἐο Μανώλης ὁ Λυριστής, ὁ μοναδικὸς «καπετάνιος» ποῦχε τὸ ἀγκυροβόλιό του στὸ Αὐλάκι ἐκεῖνα τὰ χρόνια, εἶχε βαρεθῆ πιὰ τὸ παίξιμο τῆς λύρας καὶ τὸ μονότονο τραγοῦδι, τὸ κρῦο ἐκεῖνο βράδυ τοῦ Δεκεμβρῆ τοῦ 1912. Ἀπὸ νωρὶς κατέβηκε ἀπὸ τὸ Κάστρο¹ γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν βάρκα του ποὺ θὰ πῆγαινε τοὺς τσοπάνηδες πρωὶ-πρωὶ στὴ Παχειὰ νὰ φέρουν τὰ σφαχτὰ γιὰ τὰ Χριστούγεννα. Βέβαια, ἐκεῖνοι θὰ κατέβαιναν τὴν αὐγῆ, γιατί δὲν εἶχαν καμμιά ἀνάγκη νὰ ξεπαγιάσουν ὀλόκληρη νύχτα καὶ μὲ τέτοιο Βορηᾶ στὸ ξεχαρβαλωμένο σπιτάκι τοῦ Λυριστῆ, αὐτὸς ὅμως, εὐσυνειδητὸς καπετάνιος, ἤθελε νὰ τᾶχη ὅλα ἐν τάξει ἀποβραδύς. Καὶ τὰ ἐτοίμασε πραγματικὰ ὅλα, ἔφαγε τὸ φαγάκι του, τράβηξε καὶ κάμποση κουκουζίνα καὶ ἔπαιξε γιὰ καμπόση ὥρα τὴ λύρα του, μέχρι ποὺ βαρέθηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ ξαπλώσῃ στὴν στρωσιά του νὰ κοιμηθῆ. Ἦθελεν ὅμως νὰ ρίξῃ καμμιά ματιὰ ἀκόμη στὸν καιρὸ γιατί τοῦ φαινόταν ὅτι ὁ Βορηᾶς ὄλο καὶ δυνάμωνε. Κύτταξεν ἀνήσυχος τὰ «σημάδια» ποὺ ἔδειχναν τὸ φῆλωμα τοῦ καιροῦ καὶ ἄρχισε νὰ ἀνησυχῆ, ὄχι γιατί θᾶχανε τὸν ναῦλο (ποὺ θᾶταν τὸ πολὺ καμμιά τυροκομιτιά), ἀλλὰ νὰ μὴν μείνῃ ὁ κόσμος χωρὶς κρέας, ἡμέρες ποῦρχονταν. Τὸ ὀλόγιομο φεγγάρι ἀσήμωνε τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα καὶ ὁ Λυριστῆς, τραβώντας τὸ τσιγαράκι του, ἀπελάμβανε τὸ ὄμορφο θέαμα. Εἰς ἀφνου, τὸ ἐξασκημένο μάτι του πῆρε ἕνα μεγάλο καῖκι, μιὰ μπρατσέρα ποὺ κατέβαινε ἀπὸ τὴν Κάρπαθο μὲ πλῶρη ὀλόϊσα γιὰ τ' Αὐλάκι. Σκέφθηκαν ὁ καπετάνιος μας ὅτι θᾶταν «μποδισιά» καὶ σπρωγμένοι ἀπὸ τὸ συναίσθημα τῆς ἀλληλοβοηθείας (τόσο ἀνεπτυγμένο στοὺς νησιώτες ναυτικούς) πῆρε τὸ ἀναμμένο φανάρι καὶ πῆγε ἔξω ἔξω στὸ μουράγιο περιμένοντας ναρθῆ τὸ καῖκι καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὸ «ἀγκυρογάκι», γιατί πιθανὸν οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ ξέρανε. Τὸ καῖκι ὄλο καὶ ἐπλησίαζε καὶ ὁ Λυριστῆς μας ἄρχισε νὰ κουνᾶ τὸ φανάρι καὶ

νὰ τοὺς δίνει ὀδηγίες. Τὸ πλεούμενο, μαϊνάρισε πιὰ τοὺς φλόκους καὶ ἦτανε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ «Ξωβράχι», ὁπότε κάμνει μιὰ ἀποτομὴ στροφῆ καὶ βάζει πλῶρη γιὰ τὸν Ἀπέρατο. Στὶς φωνὲς τοῦ Λυριστῆ, ἀπαντήσανε μὲ κάτι ἀκατάληπτες φωνὲς ποὺ τοῦ φάνησαν σὰν Τουρκικά.

Δὲν ἦταν ἀκόμη χρόνος ποῦχαν διωχθῆ ἀπ' τὰ νησιά μας οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ ἀγαθοὶ νησιώτες μας δὲν εἶχαν λησμονήσει τίς αὐθαιρεσίες των καὶ τὰ δεινὰ ποὺ ὑπέφεραν αἰῶνες οἱ πρόγονοί μας. Γι' αὐτὸ, καὶ μόνον τὸ ἄκουσμα τῶν τουρκικῶν τοὺς ἔκαμε νὰ νοιώθουν συναισθήματα φόβου καὶ ἀποστροφῆς. Στὸ μυαλὸ ὅμως τοῦ Λυριστῆ, πέρασε καὶ μιὰ ἄλλη ὑποψία: Μὴ τυχὸν καὶ ἦσαν τίποτα ζωοκλέφτες καὶ ἔρχονταν γιὰ νὰ κλέψουν κατσίκια, πρόβατα, βόδια, ὅπως γινόταν πρὶν χρόνια; Πάντως, σκέφθηκεν ὁ ἀγαθὸς μας ἄνθρωπος, δὲν θᾶναι καλοὶ ἄνθρωποι, ἀφοῦ προτιμήσαν τὸ ταξίδι μὲ τέτοιο ἄγριο Βορηᾶ ἀντὶ νὰ ἀράξουν σὲ τέτοιο πρώτης τάξεως ἀραξοβόλι. Σκέφθηκεν ἀκόμη ὅτι δὲν θὰ μπορέσουν νὰ καρβατζάρουν τίς Λιὲς καὶ φυσικὰ θὰ ἀναγκασθοῦν ν' ἀράξουν στὸ Λιμάνι ἢ στὸ Κοῖλος, καθόλου δὲ παράξενον ν' ἀνεβοῦν πάνω στὶς Ἀποστροφές καὶ νὰ πάρουν τὰ βόδια κανενὸς νοικοκυροῦ ἢ νὰ πατήσουν τὴν μάνδρα κανενὸς τσοπάνη.

Ἐο Λυριστής, μὲ τίς σκέψεις αὐτές, παίρνει ἀπόφασι καὶ μιὰ καὶ δυὸ, δρόμο γιὰ τὸ Κάστρο. Στοῦ Κωνσταντῆ τοῦ Κοντομανώλη τὸν καφενέ, βρῆκε τὸν Δήμαρχο, τὸν Δημητρὸ, ποὺ μαζί μὲ ἄλλους νοικοκυροὺς ἐκάθοντο στὸ μαγκάλι καὶ συζητοῦσαν. Ἦσαν καὶ ἕνα δυὸ τσοπάνηδες στὸ καφενέ καὶ ἀπόρησαν βλέποντας τέτοια ὥρα τὸν Λυριστῆ στὸ Χωριό, ἀφοῦ ἦσαν συννενοημένοι νὰ τοὺς περιμένῃ στ' Αὐλάκι. Ἀφοῦ ἐρούφηξε βιαστικὰ βιαστικὰ δυὸ κουκουζίνες, ὁ Λυριστῆς διηγήθηκε γιὰ τὸ ὑποπτο καῖκι καὶ ἐξέφρασε τὴν ὑποψία ὅτι σίγουρα θὰ ἦταν κλέφτες κ.τ.λ. Εἶπαν μερικοὶ νὰ στείλουν ἄνθρωπο στὸ Μανδράκι νὰ εἰδοποιηθῆ ὁ Τενέντης, ἀλλὰ ὁ Δημητρὸς ἐπρότεινε νὰ δράσουν μόνοι τους καὶ ἀμέσως, προτοῦ νὰ προλάβουν οἱ κλέφτες νὰ λεηλατήσουν

1. Κάστρο ἦταν ἡ παλιά ὀνομασία τῶν Νικειῶν, ποὺ τὴν συνήθιζον ἀκόμη καὶ σήμερον μερικοὶ «παλιοί».

τις Μάνδρες ή τις 'Αποστροφές. Βγήκεν άμέσως ό κλητήρας, ό 'Αντώνης ό Μωρός, κι έκάλεσεν όλους στην «καζελλαρία» σέ γενική συνέλευσι. 'Εν τώ μεταξύ, ή είδησις του έρχομου των κλεφτών, διεδόθηκε σ' όλο τó χωριό κι όλοι τους άνήσυχοι τρέξαν νά δοϋν πώς θ' αντιμετώπισουν τήν κατάστασι. 'Εκει στό Δημαρχιακό κατάστημα, στην «καζελλαρία» όπως τó λέγανε τότε, πάρθηκε ή άπόφασις και κατεστρώθη τό... σχέδιο δράσεως. Θά έπερναν τούς «γκράδες»! τής 'Εκκλησίας και θά βγαίνανε για καταδίωξι των «κλεφτών».

'Επί κεφαλής των «έπιχειρήσεων» θάταν ό Κωστής Μίχαλος, ό Κοκκίνης πού σαν άπόμαχος του πολέμου του 1897 κάτι θάξενε για πόλεμο και για καταδίωξη. Τó σχέδιο ήτο νά πάνε στό Κεϊλος ή στό Λιμάνι και νά «αίχμαλωτίσουν» τó καΐκι τó όποιο έν συνεχεία θά έφερναν στό Αύλακι όπου θά βρισκόταν ό Δημητρός και οι Σύμβουλοί του, για τις άπαραίτητες «άνακρίσεις». Ξεκινά λοιπόν ή ομάδα Κοκκίνη με τούς όπλοφορούτας 5 ή 6 άνδρες, πού κρατούσαν τούς «γκράδες» και ένα-δυό παλιά έμπροσθογεμη κληγετικά. 'Από ψηλά, βεβαιωθήκανε ότι τó καΐκι ήταν άραγμένο στό Κεϊλος και τράβηξαν για εκεί. Για νά δώσουν έντύπωσι ότι ήσαν πολλοί, έφώναζαν κι έδημιουργούσαν μεγάλο θόρυβο, επί πλέον πάνω από τούς βράχους του Κοϊλους, άρχισαν νά φωνάζουν: Πενήντα από τόν Σχοϊνο, εκατό από τήν 'Αχοΰσα! "Άλλοι πενήντα από τήν Γιαλίτρα! Πίσω από τó άραγμένο καΐκι φαινόταν ή φελλούκα του, σημείο ότι όλοι ήσαν μέσα στό πλοίο. Φάνησαν ένα δυό άνθρωποι πάνω στό πλοίο τούς κάλεσαν νά ρθούνε γιαλό οι άπ' έξω, και πραγματικά σέ λίγα λεπτά ή φελλούκα με δυό άνδρες έφθασε στην στεριά. Τρομαγμένοι άντίκρουσαν τούς όπλοφόρους νομίζοντας τους για 'Ιταλούς. Γρήγορα όμως ξεθάρρεψαν και τούς εξέγγησαν ότι ήσαν Κρητικοί Τουρκοί πού έφευγαν από τήν Κρήτη για τήν 'Ανατολή και ότι από τόν φόβο νά μή πέσουν στα χέρια των 'Ιταλών, δέν άραξαν στό Αύλακι. "Όταν τούς δήλωσεν ό Κοκκίνης

ότι πρέπει νά πάνε στό Αύλακι όλοι τους για νά παρουσιασθούν στόν Δήμαρχο, ό καπετάνιος άρχισε νά τρέμη «'Αμάν βρέ καρδασή», τούλεγε με τά Τουρκοκρητικά του, «λυπήσου τή φαμίλια μου, φουκαράς άνθρωπος είμαι...» 'Αλλά ό Κοκκίνης ήταν άνένδοτος! Είχε κάμει στρατιώτης και στην ψυχή του υπήρχεν άσβεστο μίσος κατά των Τουρκων. Μαλάκωσεν όμως με τά παρακάλια του Τουρκοκρητικού και του ύπεσχέθη ότι στό Αύλακι δέν είχε τίποτα νά φοβηθί άπό τόν Δήμαρχο, στόν όποιο άλλωστε θά μιλούσε κι ό ίδιος νά τούς άφηνε νά φύγουν. 'Ανέβησαν όλοι λοιπόν στό καΐκι και υπό τήν άπειλήν των «γκράδων», τó καΐκι έβαλε πλώρη για τó Αύλακι. 'Εκει, ό Δημητρός με τó Συμβούλιό του και πολλούς περιέργους, περιμένανε με άγωνία τó καΐκι, πού κάποτε πρόβλεν από τόν 'Απέρατο. Συνθηματικά, έρριξαν από τó καΐκι μιá ντουφεκιά και έτσι οι άναμένοντες ήσύχασαν. "Όταν τó καΐκι άραξε μπρός από τó Ξωβράχι, ό Λυριστής πήρε με τήν βάρκα του τόν Δημητρό και ένα δυό άλλους και ανέβησαν άπάνω. 'Εκει έγινε ή πρώτη άνάκρισι και ήπιανε και θαυμασίαν Κρητικιά κουκουζίνα (τσικουδιά) πού τούς προσέφερεν ό καπετάνιος. Σέ λίγο βγήκαν όλοι έξω και στό μαγαζι του Σκούρου έγινε ή επίσημος άνάκρισις. 'Αφού έβεβαιώθησαν ότι επρόκειτο για άγαθούς και φιλήσυχους Τουρκοκρητικούς, τούς άφησαν νά φύγουν για τόν προορισμό τους με τήν σύστασι νά κρατούν άνοιχτά από τις Λιές για νά μήν τούς χτυπήσουν οι βάρδιες!

Γεμάτοι χαρά οι Τουρκοκρητικοί πού «ξέμπλεξαν» από τήν περιπέτεια δέν ήξεραν πώς νά εύχαριστήσουν τόν «Μουχτάρη 'Εφέντη» και όλους τούς «καρδασή» πού δέν τούς παρέδωσαν στους 'Ιταλούς. Και για νά δείξουν έμπράκτως τήν εύγνωμοσύνη τους, έφεραν από τó καΐκι ένα γαλόφι Κρητικιά «τσικουδιά», δώρο έξαιρετικά εύπρόσδεκτο για όλους και τó πιό ένδεδειγμένο για τήν περίστασι. Σήκωσαν τήν άγκυρα οι Τουρκοκρητικοί, κάμανε πανιά και ξεκίνησαν, ξεκίνησαν κι οι δικοί μας για τó Κάστρο, με τó πολύτιμο δώρο, τήν τσικουδιά. "Όσο νά ρθούν στό χωριό, ήπιαν τήν τσικουδιά στό δρόμο για νά ρθούν πια στό χωριό τις αύγές

1. 5 Παλαιά όπλα τύπου γκρά, φυλαγμένα στην 'Εκκλησία για τήν ένδεχομένη αντιμετώπισι έπιδρομής κλεφτών.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία Ἀθηνῶν ὠργάνωσε διάλεξιν δοθεῖσαν τὴν 8ην Μαρτίου εἰς τὴν πολυτελῆ αἴθουσαν τοῦ νέου Μεγάρου τῆς, μὲ ὀμιλητὴν τὸν συμπατριώτην μας Νικόλαον Βερδελῆν, Ἐφορον ἀρχαιοτήτων Ἀργολίδος καὶ μὲ θέμα «Ὁ Διόλκος τῆς Κορίνθου».

Ὁ κ. Βερδελῆς κάτοχος τοῦ θέματος ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, ἀφ' οὗ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ τιμὴ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Διόλκου, κατεχειροκροτήθη ἀπὸ τὸ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριόν του.

— Τὴν 24 Ἰανουαρίου ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν τὸ κοριτσάκι τοῦ συμπατριώτου μας Γεωργίου Ζαχαριάδη, μὲ ἀνάδοχον τὴν δ/δα Μπεμπίτσα Πατάκου. Εἰς τὸ νεοφώτιστον ἐδόθη τὸ ὄνομα τῆς ἐκ πατρὸς γιαιγῆς τῆς Πολυξένης, τῆς ἀγαπητῆς παλιᾶς «Δασκάλας» τοῦ Μανδρακίου. Τοῦ μυστηρίου ἐπηκολούθησε δεξίωσις εἰς τὸ σπίτι τοῦ κ. Ζαχαριάδη καὶ αὐτῆς πλουσιώτατο τραπέζι εἰς τὴν γραφικὴ Ταβέρνα «Τὸ χωριό». Εἰς τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς καὶ γιαιγιά, εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσῃ ἡ Πολυξένη.

— Ἀφίχθησαν ἐκ Νισύρου οἱ κ.κ. Νικόλαος Καλογήρου καὶ ὁ Δ/ντῆς τοῦ Δ. Σχολείου Μανδρακίου Σταμάτης Κουρτζῆς, δι' ἰδιωτικὰς τῶν ὑποθέσεις. Ἀφίχθησαν ἐπίσης καὶ εἰσήχθησαν πρὸς θεραπείαν εἰς Νοσοκομεῖον ὁ ἐν Ρόδῳ ἔμπορος, Νισύριος ἐκ πατρὸς, Κώστας Κοντοβερὸς καὶ ὁ διδάσκαλος Εὐστάθιος Χαρτοφύλης.

Νέος Ἐπιστήμων

Τὴν Τρίτην, 29 Μαρτίου, ὠρκίσθη ἰατρὸς περατώσας τὰς σπουδὰς του, ὁ Γεώργιος Κ. Μούρας υἱὸς τοῦ Προέδρου μας κ. Κ. Μούρα.

Εἰς τὸν νέον ἐπιστήμονα ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ καθ' ὅλην τὴν

διάρκειαν τῶν Πανεπιστημιακῶν σπουδῶν του ὑπῆξεν ὁ ἄριστος διακρινόμενος πάντοτε μεταξὺ τῶν συναδέλφων του, τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ἐκφράζουν τὰ θερμὰ τῶν συγχαρητήρια καὶ εὐχονται λαμπρὰν ἐπιστημονικὴν σταδιοδρομίαν.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς ὁ κ. Γεώργιος Μούρας κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς θητείας του.

ΜΑΝΔΡΑΚΙ

Γάμοι. Τὴν 10)1)1960 ἐτελέσθησαν εἰς τὴν Σπηλιανὴν οἱ γάμοι τοῦ Σ. Γρ. Παπαδέλια μετὰ τῆς δ)δος Ἄννας Ι. Διακογιάννη, καὶ τὴν 17)1)1960 οἱ γάμοι τοῦ Ἡλία Δ. Τσιμησήρη (Λιαμῆ) μετὰ τῆς δ)δος Ἀνθούλας Ἀντ. Ὀρσάρη.

Γεννήσεις. Τὴν 14)12)59 ἡ Θυμιὰ Κ. Σταυριανοῦ ἐγέννησεν ἀγοράκι. Τὴν 1)1)60 ἡ Θεολογοῦ Καλοῦδη τὸ γένος Ἀθαν. Παργιανοῦ ἀγοράκι. Τὴν 5)1)60 ἡ Ἀσπασία Τρικλήη τὸ γένος Πλάκα ἀγοράκι καὶ τὴν 10)1)60 ἡ Μαριγούλα Μ. Γιαννάκη τὸ γένος Μαστρογιάννη ἐγέννησε κοριτσάκι. Ἐπίσης ἡ Ἀνθούλα Μιχ. Πετρίδη ἐγέννησε τὴν 23)1)60 κοριτσάκι καὶ τὴν 26)1)60 ἡ Μαρία Μεταξωτοῦ Καρπαθάκη κοριτσάκι καὶ τὴν 9)2)60 ἡ Μαρία Κωνστ. Σακελλαρίδη ἐπίσης, κοριτσάκι.

Ἀρραβῶνες. Τὴν 31)1)60 ὁ Ἰωάννης Ζαφειρίου εὐρισκόμενος εἰς τὴν Αὐστραλίαν ἠρραβωνίσθη μὲ τὴν διαμένουσαν εἰς Νίσυρον δ)δα Μαρίαν Χρήστου Παρασκευᾶ.

Θάνατοι. Τὴν 11)12)59 ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Ν. Θεοδώρου ἐτῶν 43, τὴν δὲ 16)12)59 ὁ Στεφανῆς Χατζηστεφανῆς.

Σχολικαὶ Ἑορταί. Ἡ εορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἔγινε καὶ ἐφέτος εἰς τὸ Ζησιμοπούλειον. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησε ὁ Διευθυντῆς τοῦ Γυμν. Παραρτήματος κ. Ν. Μεσημέρης.

Ν Ε Α Υ Ο Ρ Κ Η

Ὁρκωμοσία Γνωμαγόρα. Τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου ἐγένετο ἡ ὀρκωμοσία τοῦ νέου Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου

Σ.Σ. Ἐλλείπει χώρου θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές τεῦχος τὸν νέον κατάλογον ἐνιαχυτῶν καὶ συνδρομητῶν τῶν Ν.Χ.

μας Γνωμαγόρα εις τὴν αἴθουσαν τῶν συγκεντρώσεων τῆς Λέσχης μας. Τὴν ὄρκωμοσίαν ἐτέλεσεν ὁ Πατὴρ Γεώργιος Καμπανῆς προσκληθεὶς πρὸς τοῦτο. Παρευρέθησαν ἀρκετὰ μέλη μετὰ τῶν κυριῶν των. Μετὰ τὴν τελετὴν προσεφέρθησαν ποτὰ καὶ μεζεδάκια, καὶ ἀντηλλάγησαν εὐχαὶ διὰ τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τοῦ Γνωμαγόρα.

Γεννήσεις. Ἡ κ. Ἄννα Ἰωάννου Χαρτοφίλη τὸ γένος Κονδύλη, ἔτεκεν ἄρρεν τὴν 5ην Ἰανουαρίου εἰς τὸ νοσοκομεῖον ΜΕΝΤΙΚΑΛ ΣΕΝΤΕΡ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ κ. Σταματία Κ. Κοστίδη τὸ γένος Χριστοφόρου, ἔτεκεν ἄρρεν τὴν 7ην Φεβρουαρίου εἰς τὸ νοσοκομεῖον ΟΥΗΜΑΝΣ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ κ. Λουλουδιὰ Γ. Μαστρογιάννη τὸ γένος Ἀσφέντη ἔτεκεν θῆλυ τὴν 5ην Ἰανουαρίου εἰς τὸ ΦΡΕΝΙΣ νοσοκομεῖον τῆς πόλεώς μας.

Βαπτίσεις. Τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1960 ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κυρίου καὶ κυρίας Χαραλάμπους Σακελλαρίδη, εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας. Ἀνάδοχοι παρέστησαν οἱ Καλλιόπη Ριντλεβάργκερ, Λούης Σεφερλῆς, καὶ Γεώργιος Α. Γκάρν, δώσαντες εἰς τὴν νεοφώτιστον τὸ ὄνομα Καλλιόπη.

Τὴν 28ην Φεβρουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ νεογέννητον τοῦ Κου καὶ Κας Ἀντωνίου Κουτσουμπάρη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας. Ἀνάδοχος παρέστη ὁ κ. Σταμάτιος Βενετιῦ δώσας εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Γεώργιος.

Γάμοι. Τὴν 12ην Δεκεμβρίου π.ἔ. ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Μιχαὴλ Παπαντωνίου μετὰ τῆς δίδος Καρολίνας εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος τῆς πόλεώς μας. Μετὰ τὸ Μυστήριον οἱ παρευρεθέντες παρεκάθησαν εἰς γεῦμα.

Τὴν 14ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἰωάννη Κ. Μαστρογιάννη μετὰ τῆς δίδος Χριστίνας Σ. Σακκέλη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας.

Τὴν 3ην Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ἐτελέσθησαν

οἱ γάμοι τοῦ κ. Μιχαὴλ Πατρίκη μετὰ τῆς Δίδος Βασιλικῆς Πέτρου ἐκ Θεσσαλονίκης, εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τοῦ Μπρούκλιν.

Ἀναχωρήσεις. Τὴν 14ην Δεκεμβρίου πρ.ἔ. ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς δι' Ἀθήνας, ἡ δις Ἀνθοῦλα Κάρη πρὸς τέλει τῶν γάμων τῆς μετὰ τοῦ κ. Νικολάου Σακκαλῆ.

Τὴν 10ην Φεβρουαρίου ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς διὰ Νίσυρον ὁ κ. Νικόλαος Πασχαλάκης.

Ἀνεχώρησαν διὰ Νίσυρον μὲ τὸ ἀτμόπλοιον Βασιλίσσα Φρειδερίκη τὴν 22αν Μαρτίου οἱ συμπατριῶται μας Κωνστ. Μαστρογιάννης, Χαρ. Καρούσος, Ἰάκωβος Κραβαίνης, Ἰωάννης Π. Κωνσταντινίδης καὶ Γεώρ. Κουτσούκος μετὰ τῆς συζύγου του.

Ἀφίξεις. Τὴν 19ην Δεκεμβρίου πρ.ἔ. ἀφίχθη ἀεροπορικῶς ἐκ Νισύρου ὁ κ. Ἰωάννης Διακοβασίλης.

Τὴν 27ην Φεβρουαρίου ἀφίχθησαν ἀεροπορικῶς ἐκ Νισύρου ὁ Νικόλαος Σακκαλῆς καὶ ὁ Ἐμμανουὴλ Καρπαθίου μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των.

Τὴν 5ην Φεβρουαρίου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ὁ συμπατριώτης μας κ. Χαράλαμπος Κοντονικολάου.

— Τὴν 7ην Μαρτίου ἀφίχθη ὁ συμπατριώτης μας Κώνστ. Ἰερομνήμου μετὰ τῆς θυγατρὸς του Εἰρήνης.

— Τὴν 20ὴν ἰδίου ἀφίχθησαν οἱ συμπατριῶται μας Παῦλος Καμπανῆς, Ἰωάννης Ἐμμανωηλίδης, Ἀντώνιος Ζαχαριάδης καὶ ἡ οἰκογένεια Πασχάλη Χαρτοφίλη.

— Τὴν 14ην Μαρτίου ἀφίχθη ἀεροπορικῶς ἡ οἰκογένεια κ. Μιχ. Κοντοβεροῦ.

Δωρεά. Ὁ κ. Γεώργιος Νοταρίδης ἐδῶρησεν τὸν Τόμον ΕΛΛΑΣ τοῦ ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ ΗΛΙΟΣ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἡμιγυμνασίου Νισύρου. Συγχαρητήρια.

Ἐγχειρίσεις. Ὁ κ. Γεώργιος Κόκκινος (Βλαστός) ὑπέστη ἐγχειρίσιν τὴν 2αν Νοεμβρίου πρ.ἔ. εἰς τὸ νοσοκομεῖον Φρένις τῆς πόλεώς μας καὶ ἐξῆλθεν τὴν 14ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ.

Τὴν 7ην Φεβρουαρίου ἐνεχειρίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Μπούλεβαρτ τῆς Ἀστορίας ὁ

κ. Νικόλαος Διακαντώνης καὶ ἐξῆλθεν τὴν 14ην Φεβρουαρίου.

Κατόπιν ἀτυχήματος, ὁ ἀδελφός μας Δημήτριος Πολυχρονιάδης εἰσηλθε εἰς τὸ νοσοκομεῖον Πολυκλινικ τῆς πόλεώς μας, τὴν 5ην Φεβρουαρίου πρ.ῆ. ὅπου παρέμεινε μέχρι τῆς 17ης ἰδίου. Πρὸς τελείαν ἀνάρρωσιν ἐφιλοξενήθη εἰς τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φίλιππου Γ. Φιλίππου, εἰς τὸ Μάλμπα Λ.Ι. ἐπὶ 3 ἑβδομάδας.

Ὁ κ. Σακκέλης Ι. Φωτιάδης κατόπιν πολυχρονίου παραμονῆς εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κρίστ τῆς γείτονος Νέας Ἐρσέης, ἐξῆλθεν τελείως ὑγιῆς τὴν 6ην Μαρτίου.

Θάνατοι καὶ μνημόσυνα. Τὴν 15ην Δεκεμβρίου π.ῆ. ἀπεβίωσεν ὁ Ἐμμ. Ἀσφέντης καὶ ἐκηδεύθη τὴν 18ην ἰδίου.

Τὴν 8ην Ἰανουαρίου ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Γ. Καμπουράκης. Τὸ 40θήμερον μνημόσυνον τοῦ μεταστάντος ἔγινε τὴν 21ην Φεβρουαρίου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου Ἀστορίας.

Τὴν 24ην Ἰανουαρίου ἀπεβίωσεν ἡ Λευκοθέα Α. Χαρτοφύλη τὸ γένος Ι. Φωτιάδη, ἡ ὁποία καὶ ἐκηδεύθη τὴν 27ην ἰδίου ἐκ τοῦ Ναοῦ ἁγίου Σπυριδωνος. Τὴν 28ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθη τὸ 40θήμερον μνημόσυνον τῆς μεταστάσεως εἰς τὸν αὐτὸν Ναόν.

Τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἀπεβίωσεν ὁ Κων. Νικολ. Ἀνδριώτης ἐκηδεύθη δὲ τὴν 29ην ἰδίου ἐκ τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Σπυριδωνος. Εἰς τὸν αὐτὸν Ναὸν ἐτελέσθη τὸ 40θήμερον μνημόσυνον τὴν 6ην Μαρτίου.

Ἀπεβίωσεν τὴν 23ην Μαρτίου ἡ συμπολίτις μας Καλλιόπη Νικολάου Χαλκιᾶ καὶ ἐκηδεύθη τὴν 26ην ἰδίου.

Τὴν Κυριακὴν τῆς 27ης Μαρτίου ἐτελέσθη ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἀντωνίου Λιβύτση εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τῆς πόλεώς μας.

— Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐτελέσθη 40θήμερον μνημόσυνον τοῦ Γεωργίου Ξανθοῦδη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυριδωνος.

Εἰς τὰς Οἰκογενεῖας καὶ τοὺς συγγενεῖς τῶν μεταστάντων ἐκφράζομεν τὰ θερμὰ συλλυπητήριά μας.

Δοξολογία. Τὴν 20ην Μαρτίου ἐτελέσθη δοξολογία εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου.

Ἰωάννης Π. Φραντζῆς

ΝΙΚΕΙΑ

Ἀναχωρήσεις. Διὰ Νέαν Ὑόρκην ἡ κ. Χαριτωμένη Γ. Φούγιαξη τὴν 1ην Δεκεμβρίου. Δι' Ἀθήνας ὁ κ. Σπύρος Κ. Σκάρος τὴν 11ην Δεκεμβρίου. Διὰ Νέαν Ὑόρκην ὁ κ. Ἰωάννης Ν. Διακοβασίλης τὴν 13ην Δεκεμβρίου. Δι' Αὐστραλίαν ὁ κ. Δημήτριος Π. Γιαννάκης τὴν 23ην Δεκεμβρίου καὶ ἡ δις Πόπη Π. Διακοβασίλη τὴν 7ην Φεβρουαρίου.

Γεννήσεις. Ἡ κ. Μαρία, σύζυγος Δημητρίου Κοντονικολάου ἔτεκε θῆλυ τὴν 5ην Ἰανουαρίου.

Βαπτίσεις. Τὴν 7ην Ἰανουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Βασιλείου καὶ Ἄννης Γακουμῆ ὀνομασθὲν Καλλιόπη, με ἀναδόχους τοὺς κ.κ. Νικόλ. Ι. Χαρτοφύλην, Νικόλ. Δ. Χαρτοφύλην καὶ Ἐμμανουὴλ Ν. Παπαμιχαήλ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Ἰωάννου καὶ τῆς Εὐδοξίας Πανταρώτα ὀνομασθὲν Καλλιόπη με ἀναδόχους τὰς διδασ. Μαρίαν Π. Παπαμιχαήλ καὶ Ἀργυρῆν Ι. Διακοβασίλη.

Τὴν 31ην Ἰανουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Κώστα Ταχτικοῦ καὶ Καλλιόπης Ταχτικοῦ ὀνομασθὲν Μαρία με ἀνάδοχον τὸν κ. Νικόλαον Θ. Παραῖν.

Νέα Διδασκάλισσα. Ἀνέλαβε καθήκοντα ἀπὸ τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἡ προσωρινῶς διορισθεῖσα δημοδιδασκάλισσα δις Καλλιόπη Εὐστ. Παπαχαρτοφύλη.

Ἀρραβῶνες. Ἐδῶσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου τὴν 30ην Ἰανουαρίου ὁ κ. Γεώργιος Κ. Χατζηνικόλας καὶ ἡ δις Μαρία Π. Παπαμιχαήλ.

Νέος Ἀγροφύλαξ. Διορισθεὶς, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου ὡς νέος Ἀγροφύλαξ, διὰ τὴν περιφέρειαν Νικειῶν, ὁ συμπολίτης μας κ. Ἰωάννης Γ. Πανταρώτας, ὁ δὲ μέχρι τοῦδε ὑπηρετῶν κ. Χρυσόστομος Ὁρσάρης μετετέθη εἰς τὴν περιφέρειαν Ἐμπορίου-Πάλων.

Διάφορα. Τὴν 30ην Ἰανουαρίου ἔλαβε χῶραν ἡ καθιερωμένη Ἐορτὴ τῶν Γραμματῶν εἰς τὸ ΘΕΟΛΟΓΕΙΟΝ Δημ. Σχολεῖον μας. Οἱ Διδάσκαλοί μας μᾶς παρουσίασαν ἓνα ὥραϊον Πρόγραμμα με ὥραϊα σκέτς καὶ μονολόγους. Ὁ Δ)ντῆς τοῦ Σχολείου ὠμίλησε ἐξάρας τὴν ζωὴν καὶ τὴν δράσιν τῶν

Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀνεφέρθη δὲ ἐπίσης εἰς τὸ γεγονός ὅτι εἶναι ἡ πρώτη σχολικὴ Ἑορτὴ ἡ ὁποία τελεῖται εἰς τὸ Νέον μας Διδακτήριον τὸ ὁποῖον οἱ ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφοί μας μᾶς ἔκτισαν.

Τὴν 2αν Φεβρουαρίου ἔλαβε χώραν ἡ καθιερωμένη Ἑορτὴ τῆς Μητέρας εἰς τὸ ΘΕΟΛΟΓΕΙΟΝ Δημ. Σχολεῖον μας. Ἀπηγγέλθησαν ἐπίκαιρα ποιήματα καὶ σκέτς, ὠμίλησαν δὲ σχετικῶς μὲ τὸ ἔργον καὶ τὴν δράσιν τῆς Μητέρας ἡ (Διδ)σα δ)νις Πόπη Παπαχαρτοφύλη καὶ ἡ κ. Μαρία Θ. Καστανοῦ (Ἱατροῦ).

Ἦρχισε τὴν λειτουργίαν τοῦ τὸ Ἐπιμορφωτικὸν Κέντρον δι' ἐνήλικας εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ παλαιοῦ Διδακτηρίου Νικειῶν. Διδάσκονται μαθήματα Ἀγγλικῆς, Ἑλληνικῶν, Μαθηματικῶν καὶ Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου ὑπὸ τοῦ διδ)λου κ. Γαβριὴλ Σακελλαρίδου.

Καθ' ἐκάστην Κυριακὴν, πρωτοβουλία τῆς κ. Μαρίας Θ. Καστανοῦ (ιατροῦ) πραγματοποιεῖται συγκέντρωσις κυριῶν καὶ δεσποινίδων εἰς Χριστιανικὸν Κύκλον, διδάσκονται δὲ παρὰ τῆς κ. Καστανοῦ ὠφέλιμοι γνώσεις καὶ κυρίως Χριστιανικὴ Ἀγωγή.

— Τὴν 7ην Μαρτίου ἀπελύθη τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ νεαρὸς Νικόλαος Ἀπόστ. Νοταρίδης.

Ἡ διδ)σα δ)νις Πόπη Παπαχαρτοφύλη ὠργάνωσε μικτὴν μαθητικὴν χορωδίαν ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἰδίας φάλλει καθ' ἐκάστην Κυριακὴν εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν διαφόρους λειτουργικοὺς ὕμνους. Ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς Δ)δος Παπαχαρτοφύλη, ἐνέργεια ἀξία Χριστιανῆς Διδασκαλίσεως, ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς ὄλους μας, ἀξίζουσι δὲ θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν ἐκπαιδευτικὴν λειτουργόν.

Κατόπιν τῆς χορηγηθείσης νέας πιστώσεως 150.000 δρχ. ἐκ τοῦ προγράμματος Μικρῶν Κοινωφελῶν Ἔργων τῆς Νομαρχίας, ἐπανήρχισαν αἱ ἐργασίαι ἀποπερατώσεως τῆς ὁδοῦ Αὐλακίου, πιστεύεται δὲ ὅτι λίαν συντόμως θὰ ἀποπερατωθῇ τὸ ζωτικὸν αὐτὸ ἔργον. Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ προγράμματος δρχ. 150.000 διὰ τὴν ἀγροτικὴν ὁδὸν ἀπὸ Ἐγκερεφτοῦς εἰς Ἀγλέλλη-

Λιμένι. Ἐκ δὲ τοῦ Ὁργανισμοῦ Διαχειρίσεως Ἀκινήτου Περιουσίας Δημοσίου (Ο.Δ.Α.Π.Δ.) ἐχορηγήθησαν δρχ. 100.000 διὰ τὴν ἐπιστρωσιν τῶν ὁδῶν τοῦ Χαρίου διὰ γκρῶς-μπεττόν. Τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ἐπιστρωσιν ἀνέλαβε κατόπιν μειοδοτικῶ διαγωνισμοῦ ὁ συμπολίτης μας ἐργολάβος Δημοσίων Ἔργων κ. Χαράλαμπος Ε. Ἐμμανουηλίδης, τοῦτο δὲ εἶναι μία ἐγγύησις ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἐργασία θὰ ἐκτελεσθῇ καλῶς ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως, καθὼς ἐγένετο μὲ ὄλας τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Ἐμμανουηλίδου ἐκτελεσθεῖσες μέχρι σήμερον ἐργασίας εἰς τὴν Κοινότητά μας.

*Συνεπεῖα πτώσεως κεραυνοῦ κατεστράφη μέρος τοῦ δικτύου παροχῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ οὕτω ἡ Κοινότης μας στερεῖται ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἀπὸ τῆς 5ῃ Δεκεμβρίου. Καθ' ἃ δὲ πληροφοροῦμεθα, ἡ βλάβη δὲν πρόκειται νὰ ἐπιδιορθωθῇ πρὸ τῶν Ἑορτῶν. Ἐπειδὴ τὰς συνεπεῖας τῆς βλάβης τοῦ δικτύου τὰς ὑφίστανται ἐπίσης καὶ ὁ Ἐμπορεῖδς καὶ οἱ Πάλοι, πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ γίνουσι σύντονα διαβήματα ἐκ μέρους τῶν Κοινοτήτων Ἐμπορείου καὶ Νικειῶν πρὸς τοὺς κ.κ. ἀρμοδίους τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ, διότι ἡ συνέχισις τῆς παρουσίας ἀπαραδέκτου καταστάσεως ταλαιπωρεῖ τοὺς κατοίκους τῶν Κοινοτήτων. Πιστεύομεν ὅτι κατόπιν συντόνων διαβημάτων τῶν κ.κ. Κοινοταρχῶν Νικειῶν καὶ Ἐμπορείου καὶ τοῦ Δημάρχου Μανδρακίου κ. Γιαλλούρη πρὸς τὴν Σὴν Νομαρχίαν Δωδεκανήσου, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπισπευθῇ κάπως ἡ ἐπιδιορθωσις τῆς βλάβης τοῦ Δικτύου καὶ νὰ παύσῃ ἡ σημερινὴ ἀφόρητος κατάστασις.

Συλλυπητήρια

Ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ τῶν ἐπισυμβάντων ἀδοκίμων θανάτων τῆς Λευκοθέας Α. Χαρτοφύλλη ἐκ Μανδρακίου, τοῦ Κώστα Ἀνδριώτη ἐκ Νικειῶν καὶ τοῦ Ἰωάννη Κιμουράκη ἐξ Ἐμπορείου, εὐχόμεθα εἰς τὰς ἀγαπητὰς οἰκογενείας τῶν ὅπως ὁ Ὑψιστος ἐπιχύση θάλασμον παρηγορίας εἰς τὰς τραθεῖσας καρδίας των, εἰς δὲ τοὺς ἀπελθόντας χάριση γαῖαν ἐλαφράν.

Οἰκογένεια,
ΛΑΖΑΡΟΥ Κ. ΚΟΝΤΟΒΕΡΟΥ

ΝΑ ΞΑΝΑΒΡΗ ΤΗ ΧΑΡΑ ΤΗΣ Η ΝΙΣΥΡΟΣ

Στὴν ἐποχὴ τῶν πυραύλων καὶ σπούτων, δύσκολα καταπιάνεται κανεὶς μὲ θέματα περὶ.

Ἡ βιοτικὴ μέριμνα μὲ τὰ χίλια δυὸ προβλήματα τῆς ζωῆς, τῆς τόσον ἀπαιτητικῆς, ἔχει ἀπορροφήσει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὶς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ μερικὰ ξεκουράσματα τῆς κουρασμένης μας ζωῆς εἶναι νομίζω ἀπαραίτητα. Εἶναι δηλαδὴ ἀνάγκη νὰ ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἔστω καὶ γιὰ λίγο, ἀπὸ τὸ βάρος τῶν φροντίδων καὶ νὰ δημιουργήσῃ μιὰ νότα χαρᾶς καὶ ξενοιασιάς.

Ἡ χοροεσπερὶς τῆς «Πορφυρίδος» ποὺ δόθηκε στὶς 21 τοῦ Φλεβάρη στὸ Κέντρον «Ἀκταῖον» τῆς Ρόδου ἦτο ἰκανὴ νὰ μᾶς ἀναγεννήσῃ ψυχικῶς. Γιατὶ στὸ χαρούμενο τοῦτο περιβάλλον βρεθήκαμε ὅλοι. Ὁ ἕνας χαιρέτησε τὸν ἄλλον, εὐχίθησε χρόνια πολλά.

Τὸ γλυκὸ καὶ ἀπαλὸ Νισύριο τραγοῦδι συντρόφεψε ἡ Νισύρικη «σοῦστα» καὶ ἀκολουθήσανε οἱ χοροὶ τῆς ἐποχῆς μας. Ἐπιτυχία ἀπόλυτη. Ἄνευ προηγουμένου. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ συσφίχθηκε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὁμόνοια μεταξὺ τῶν Νισυρίων τῆς Ρόδου καὶ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκτιμῆσῃ ὁ Λαὸς τῆς Ρόδου τὰ συλλογικὰ ἐπιτεύγματα τῆς Παροικίας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς ἰκανὲς διὰ νὰ τονώσουν τὸ αἶσθημα τὸ πατριωτικὸ, ποὺ ἀλλοίμονο, σιγά-σιγά ἀλλοιώνεται ὅταν κανεὶς μόνιμα διαμένῃ στὴν ξενιτειά.

Ἡ Ρόδος, ἡ Ἀθήνα, ἡ Κῶς, διὰ νὰ ὀνομάσω μόνον τὰ πλησιέστερα μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουν δημιουργηθεῖ ἀξιόλογες Παροικίες, εἶναι νομίζω ἀνάγκη κάθε χρόνο νὰ ὀργανώνουν ἐκδρομὲς εἰς τὸ ἀπαραμίλλο νησί καὶ κατὰ προτίμησιν τὸ θέρος. Ἡ βοήθεια ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ ποὺ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο προσφέρεται στὴ γενέτειρα εἶναι ἀνυπολόγι-

στη. Ἀποτελεῖ τονωτικὴ ἔνεσιν καὶ δημιουργεῖ τὶς ψυχικὰς ἐκεῖνες προϋποθέσεις, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητες διὰ νὰ παραμείνουν μὲ καρτερίαν εἰς τὸ νησί ὅσο μέχρι σήμερα δὲν προέβησαν εἰς τὸ τελευταῖο διάβημα τοῦ ξεσηκωμοῦ καὶ σκορπισμοῦ εἰς τοὺς «πέντε ἀνέμους». Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶναι τὸ βασικώτερον ἀπ' ὅλα καὶ διὰ τὸ ὅποῖον θὰ πρέπει νὰ ἀπασχοληθῇ κάθε ἀρμόδιος Νισύριος ἢ μὴ. Ραγίζεται ἡ καρδιά σου, ὅταν μὲ τόση λαχτάρα φτάνῃς στὸ νησί σπρωγμένος ἀπὸ ἀνάγκη ψυχικῆ, ἀνηφορίζεις στὸν Τροῦλλον καὶ στὸ Λαμπάρδα γιὰ νὰ προσκυνήσῃς τὸ «ἅγιο σπῆτι» ποὺ κατὰ τύχην γεννήθηκες.

Ἄδικα περιμένεις νὰ σὲ ὑποδεχθῇ τὸ γνῶριμό σου περιβάλλον. Ἄδικα φάχνεις νὰ βρῆς τὴν συντροφιά σου τὴν πρωτινὴ. Ἄδικα ἀνυπομονεῖς νὰ ἀκούσῃς τὸν παλῆθ ρυθμὸ τῆς ζωῆς καὶ νὰ αὐκραστῆς ἕνα τραγοῦδι κοπέλλας εἴτε προσμένοντας τὸν ἀγαπημένο της, εἴτε ἀλέθοντας στὸ χειρόμυλο τὸ μεστωμένο σιτάρι γιὰ τὰ μυρωδάτα «κουσουμάδια».

Μιὰ μονάχα κίνησι κάμνεις. Εὐλαβικὸς προσκυνητὴς τῶν περασμένων καιρῶν σταυροκοπιέσαι καὶ φεύγεις μὲ θλιμμένες σκέψεις γιὰ τὸ κατάντημα αὐτό.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει μοιρολατρικὰ νὰ ἀναμένῃ κανεὶς τὸν θάνατον. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη ἡ ζωὴ νὰ ξαναφανῇ στὶς γειτονιὰς τοῦ νησιοῦ. Ν' ἀνθίσῃ ξανά τὸ χαμόγελο καὶ νὰ δημιουργηθῇ ζεστὸ ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς γλυκειᾶς Νισύρου. Τὸ προστάζει τὸ χρῶμα της, οἱ παμπάλαιες ἐκκλησίες της, τὸ νησί ὀλόκληρο μὲ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους του.

Γ.Ι. Κουμέντος

σορωμένοι ἀπὸ τὴ δυνατὴ τσικουδιά καὶ θριαμβολογοῦντες γιὰ τὴν... εὐτυχῆ ἔκβασι τῆς «Ἐπιχειρήσεως!...»

Ἔτσι τὴν ἄκουσα τὴν ἱστορία αὐτὴ ἀπὸ τὸν Κωστῆ Μίχαλο, τὸν Κοκκίνη, τὸν μόνον ἐπιζῶντα ἀπὸ ὅλους ἐκείνους τοὺς Νικειάτες. Σᾶς τὴν διηγήθηκα κι

ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου, γιὰ νὰ πάρωμε ὅλοι μιὰ ἰδέα ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν παποῦδων μας, μιὰ ζωὴ ἡσυχῆ καὶ ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὶς ἀνησυχίες καὶ τὰ βάσανα τῆς σημερινῆς μας ζωῆς.

Δεκέμβριος 1959 Γαβριὴλ Σακελλαρίδης

Ἄπ' ὅ,τι θυμᾶμαι

Ἦπῃρχε στή Νίσυρο μιὰ Κτηματικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ πρόεδρο τὸ Γιάννη Σκανδάλιο, γραμματεὰ τὸ Γ. Μουλλὸ καὶ μέλη τὸν Παν. Γιαννάκη καὶ Ἄπ. Παπακέντρη. Ὅλοι μακαρίτηδες σήμερα. Ὁ Θεὸς ἄς τοὺς ἀναπαύσῃ. Δὲ ξεύρω ἂν αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ προσέφερε στὴ γεωργία, πάντως σὲ μένα προσέφερε πολλὲς σκοτοῦρες κατὰ τὰ 12 χρόνια ποὺ εἶχα τὴν τιμὴ νὰ εἶμαι πρόεδρος τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν-Πειραιῶς. Ἄλλοτε μοῦ ἐζήτοῦσε δενδρόλλια, ἄλλοτε σπόρους καὶ μπόλια, ἄλλοτε λιπάσματα καὶ ἄλλοτε βιβλία καὶ ὀδηγίες γιὰ τὴ καλλιέργεια καὶ περιποίηση τῶν φυτῶν. Ἐπειδὴ καὶ τὰ τέσσαρα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς μοῦ ἦταν σεβαστὰ καὶ ἀγαπητὰ πρόσωπα, κατέβαλλα κάθε προσπάθεια νὰ ἱκανοποιῶ τὶς ἐπιθυμίες των, ποὺ πολλὲς φορές ἦσαν παράλογες. Γι' αὐτὸ ὅσες φορές ἔτυχε νὰ περνῶ τὶς θερινὲς διακοπὲς μου στὴ Νίσυρο, δὲν ἤξευραν πῶς νὰ μὲ περιποιηθοῦν. Ὅταν βρισκόμουν στὴ Νίσυρο, μοῦ ἄρεσε νὰ σηκώνουμαι τὸ πρωὶ πολὺ ἑνωρίς, καὶ νὰ κάμνω ἕνα μακρυνὸ περίπατο, πρὶν ἀκόμη ἀνοιξοῦν καλὰ καλὰ τὰ καφενεῖα. Σὲ ἕνα τέτοιο πρωῖνὸ περίπατο μοῦ συνέβη αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ.

Μόλις ἐπλησίαζα ἀπὸ τὴ πλευρὰ τοῦ Ποταμοῦ στὸ Καζίνο, εἶδα κάποιον νὰ περπατᾶ μὲ ἀσυνήθιστη νευρικότητα, καὶ νὰ ὀργῶνῃ κυριολεκτικὰ τὸ μέρος τοῦ δρόμου πρὸς τὸ σπίτι τοῦ Λογοθέτη. Ἐπλησίασα μὲ κάποια περιέργεια καὶ ἀνησυχία καὶ εἶδα πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ὁ Γιάν. Σκανδάλιος. Ἡ ἀνησυχία μου ἐμεγάλωσε ὅταν εἶδα ὅτι ἐπάνω στὸ τραπέζι τοῦ καφενεῖου εὐρίσκετο ὁ καφὲς τοῦ ἄθικτος, ἂν καὶ πολλὲς φορές εἶχε περάσει μπροστὰ ἀπὸ τὸ φλυτζάνι. Τὸν ἐκαλημέρισα καὶ τὸν ἐρώτησα τί τοῦ συμβαίνει, ἀλλὰ ἐκεῖνος χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, ἐξακολουθοῦσε νὰ πηγαιονέρχεται μὲ τὴν ἴδια πάντοτε νευρικότητα. Ἐπανειλημμένες ὀχλήσεις μου νὰ μάθω τί συμβαίνει, ἔμειναν ἀναπάντητες. Ὁ καφετζῆς τὸν ὁποῖο ἐρώτησα σχετικὰ, δὲν ἦτο σὲ θέση νὰ μοῦ δώσῃ καμμιά ἐξήγηση. Ὑστερα ἀπὸ τὶς συνθήκες αὐτὲς ἐματαίωσα τὴ συνέχιση τοῦ περιπάτου μου, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ μπορούσα νὰ μάθω τί συνέβαινε. Μάταια ὅμως. Ὁ Γιάννης Σκανδάλιος δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Ἐκάθησα λοιπὸν στὸ τραπέζι πάνω στὸ ὁποῖον εὐρίσκετο ὁ καφὲς του, προετοιμασμένος νὰ ἀκούσω κάτι τὸ τρομερὸ. Ἀφοῦ ἐσυνέχισε ἀκόμη ἄρκετὸ καιρὸ τὰ πῆγαινε-ἔλα, ἐκάθησε στὸ τραπέζι καὶ ἐτράβηξε μιὰ ρουφηξιά ἀπὸ τὸν καφέ του.

Ἄρχισα νὰ συνέρχωμαι, γιατί ὁμολογῶ πῶς ἡ κατάσταση αὐτὴ μὲ εἶχε ἐκνευρίσει. Τότε γυρνᾶει ἀπὸτομα καὶ μοῦ λέει: «Ἐγὼ ἕνα πράμα ξέρω παιδί μου». Καὶ μοῦ εἶπε μιὰ παροιμία Νισύρικη ἀρκετὰ ἐπιγραμματικὴ, ποὺ δὲ μπορῶ νὰ τὴ μεταφέρω αὐτούσια. Θὰ σᾶς τὴν ἀναφέρω ὅμως ἀλλαγμένῃ, ὥστε νὰ μοῦ ἐπιτρέπεται ἡ δημοσίευση. «Ἡ γυναίκα καὶ τὸ κελλάρι ἕνα θέλει νοικοκύρη». Ἐπῆρα θάρρος καὶ τὸν ἐρώτησα τί τοῦ συμβαίνει, ἀλλὰ εἶχε κλείσει πάλι τὸ στόμα του καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸ ξανανοίξῃ.

Ἦσυχος αὐτὴ τὴ φορὰ ὅτι δὲ συνέβαινε τίποτε τὸ φοβερὸ, ἐσυνέχισα τὸν περίπατό μου. Ἐφθασα μέχρι τὸ Κρανὶ καὶ στὴν ἐπιστροφή μου ἐκάθησα, ὅπως πάντα στοῦ ἀξέχαστου Μαντουδάκη ὅπου σιγὰ σιγὰ ἐμαζεύτηκαν καὶ οἱ ἄλλοι τῆς παρέας. Ἐκεῖ μὲ κάποια ἀνησυχία ἀκόμη διηγήθηκα τί μοῦ συνέβη τὸ πρωὶ καὶ ἐρώτησα ἂν ξεύρουν τίποτε σχετικὰ. Ὅλοι ἐγέλασαν. Νὰ τί εἶχε συμβῆ. Ἡ Κτηματικὴ Ἐπιτροπὴ ἐχρησιμοποιοῦσε τὸ Περιόλι τῆς Παναγιᾶς γιὰ φυτώριο, ὅπου καλλιεργοῦσε ὠρισμένα ἐποχιακὰ φυτὰ. Τὰ φυτὰ αὐτὰ προωρίζοντο γιὰ ὄσους εἶχαν ἀνάγκη, ἀλλὰ κανένας δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ παίρνῃ μόνος του. Μόνον ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὰ μοιράξῃ, γιατί αὐτὸς τὰ παρακολουθοῦσε σὰν παιδιὰ του καὶ αὐτὸς ἤξευρε τὴ σειρά ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθῆσῃ στὴ διανομὴ. Ἦθελε δηλαδὴ ἕνα μονάχα νοικοκύρη στὸ κελλάρι τοῦ.

Ἀξέχαστε Γιάννη τοῦ Σκανδαλίου, ἴσως νὰ μὴ προσέφερε πολλὰ στὴ γεωργία ἡ ἐπιτροπὴ στὴν ὁποῖαν ἦσαν πρόεδρος, πάντως γιὰ μένα ὑπῆρξεν ἕνας πραγματικὸς ἱεραπόστολος τῆς Νισύρικης γεωργίας.

Νικήτας Σακελλαρίδης

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 30-31)

Ἄρεβάρω· ἔρχομαι. Εὐρηται εἰς Νισυριακὰ ἔγγραφα τοῦ 1850. Σήμερον δὲν λέγεται ἡ λέξις, εἰμὴ ἐνίοτε ἐπὶ τὸ «χιουμοριστικώτερον».

Ἄρπα· συγκεκομμένη προστακτ. τοῦ ἀρπάζω· «ἄρπα το»· «ἄρπα τα». Τὸ ρῆμα: ἀρπῶ, ῥπῶ.

Ἄρτούλλι(ν), τό· ἀρτίδιον. Εἰς τὴν Νίσυρον κατὰ τὴν ἀρτοπλασίαν παρασκευάζουν ἓνα μέγαν ἄρτον καὶ τέσσαρα πολὺ-πολὺ μικρότερα. Αὐτὰ εἶναι: τὰ ἀρτούλλια (ἀρτύλλια). - Καὶ ἀρτουλλᾶς, ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾷ τὰ ἀρτούλλια.

Ἄφκριοῦμαι καὶ ἴφκριοῦμαι: ὠτακουστώ. Σύνηθες ἐλάττωμα τῶν γραϊῶν καὶ τῶν μικρῶν παιδιῶν. Ἐν Νισύρῳ ὁ ὠτακουστής, καὶ μεταξὺ τῶν παιδιῶν, ἀποφεύγεται ὡς προδότης, «σπιούνος».

Ἀλότοπος, ὁ· ὁ τόπος τῆς βιστέρνας, εἶδος «μικρᾶς πλατείας», κατασκευαζόμενος νὰ μαζεύη τὰ νερά, διὰ νὰ τρέξουν μέσον τοῦ «σούλουνα» εἰς τὴν βιστέραν. Ἀνάλογον μέρος ὑπάρχει καὶ εἰς τοὺς ληνοῦς.

Ἀυτό, τό· Ἴον τὸ γνωστὸν ὄργανον τῆς ἀκοῆς «πινῶ τ' αὐτίμ μου» νὰ σοῦ βγάλω θέλει τ' αὐτιά σου», ἐπὶ ἀπειλῆς· «ἐτράβηξές του τ' αὐτίν του»; Εἶναι συνηθέστατον νὰ τραβοῦν τὸ δεξιὸν αὐτὸ τοῦ εὐραχίζοντος τὰ ὀνομαστήριά του, λέγοντες συγχρόνως: «καὶ τοῦ χρόνου», 2ον μικρὸν ξύλινον τεμάχιον, τὸ ὅποιον κατὰ μέγα μέρος εἶναι ἐνσφηνωμένον εἰς τὸ ἄκρον τῆς περιφερείας του πανάρη (ἴδε λέξιν) τοῦ χειρομύλου. Κατὰ τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ μὴ ἐνσφηνωμένου μέρους ὑπάρχει βαθεῖα τίς ὀπή, ἐντὸς τῆς ὁποίας τίθεται τὸ κάτω ἄκρον τῆς μυλοκώπης, ἐνῶ τὸ ἄνω ἄκρον αὐτῆς εἰσέρχεται εἰς ἄλλην ὀπήν σανίδος καταλλήλως τοποθετημένον εἰς ὕψος, ὥστε νὰ περιστρέφεται εὐκόλως ἢ μυλοκώπη πρὸς κίνησιν τοῦ πανάρη.

Ἀύτουνοῦ, θηλ. αὐτηνῆς: αὐτῆς ἐδῶ, αὐτοῦ ἐδῶ· «αὐτουνοῦν τὸ βιβλίον»· «αὐτηνῆς εἶν τὸ βουστάνι». Πληθ. αὐτωνῶ(ν). Ἐνίοτε: αὐτουνοῦδά, αὐτηνῆσδά, αὐτουνοῦδά.

Ἄφανουλιά, ἡ· δολιότης, παρασπονδία. Εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν παιδιῶν, καὶ μάλιστα

κατὰ τὰ παιγνίδια των. «Ἐγὼ ἐμπαίζω· ὄλλον ἀφανουλιάς κάμνεις». Μεγεθυντικόν: ἀφανουλιάρα.

Ἄφανουλιάρης, ὁ· θηλ. ἀφανουλιάρα, ἢ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος εἰς τὸ παιγνίδι δὲν εἶναι εὐθύς, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ φανῆ κερδισμένος διὰ συσκοτισμοῦ τῶν πραγμάτων. Πληθ. ἀφανουλιάρηδες. «ἐν εἴμ' ἐγὼ ἀφανουλιάρης σᾶγ καὶ σένα».

Ἄφαρος, ὁ· ἐκεῖνος ποὺ τρώγει πολὺ ὀλίγον φαγητόν, ποὺ δὲν εἶναι φάγος (φαγᾶς). «ἄφαομ παιδὶν εἶν (=εἶναι). Τὸ ἀντίθ. φαγανός=φαγᾶς.

Ἄφης = Ἴον ἄφες, ἄφισε. «ἄφης με», ἄφισέ με. «ἄφης του τρεῖς ὀκάδες σῦκα». 2ον «Μόνον αὐτός; ἄφης ποὺ δὲμ τσιτθαίρει, καθοροῶ με κι' ὅλα ὅπου κάτση. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ τὸ «ἄφης» ἰσοδυναμεῖ μὲ τό: «δὲν ἀρκεῖ... ἀλλὰ καί». 3ον περιφρονησέ [τον] «ἄφης τον» περιφρόνησέ τον «κάμε τον μουάφι» (ἴδε λέξιν). Ἡ λέξις ἀπαντᾷ καὶ συνθέτως: γιᾶφης (για ! ἄφες) «γιᾶφης μὲ μοναχὸγ καὶ σοῦ λέω ἴγῶ!».

Ἄφώρα καὶ ἀφόρσα: Ἡ ἰταλικὴ φράσις: à forza (=διὰ τῆς βίας, ἀναγκαστικῶς). Σημαίνει: δυνατά, μεγαλοφῶνως· «μίλα μου ἀφόρκα, γιατί ἐγ κούω». «αἴ! πόσομ πειδὸν ἀφόρσα νὰ φωνάξω!».

Ἄφορμιζῶ· ἐρεθίζω. «μὴ μὲ ἴφορμιζης». «ἐφόρμισές το τὸ πόνεμάς σου (=τὴν πληγὴν σου) καὶ ἔγεινεν ἔσσα δά!»! Καὶ σύνθετον: κακοφορμιζῶ.

Ἄφρός, ὁ· Ἴον ἐν τῇ συνήθῃ ἐννοίᾳ: ἀφρός τῆς θάλασσας, τοῦ νεροῦ, κ' ὁ στέλου. 2ον εἶδος ζυμώσεως ψωμιοῦ, «ἄφρου» κ' ὁ. Κατὰ τὸ Πάσχα ἀλέθωμεν ρεβύθια, τ' «ἀποφυσίζομεν», καὶ βγαίνουν τὰ τσόφλια· τὰ βάλλομεν εἰς τὸ τσουκάλι μὲ διάφορα μυρωδικὰ καὶ τὰ βράζομεν μαζί. Κατόπιν, «ὅταν ἀνεβῆ», παίρνομεν τὸν ἀφρόν του καὶ μὲ αὐτὸν ζυμώνομεν τὰ πάσχαλινὰ ψωμιά. Λέγονται τότε αὐτὰ: τοῦ ἀφροῦ. Φράσις: βάλλω ἀφρό.

Ἄφφάλλι(ν), τό· ὁ ὄμφαλός· «πανεῖ μὲ τ' ἀφφάλιμ μου». «πανεῖ τὸν τ' ἀφφάλιν του». «ἄμ πάπ πεσεν τ' ἀφφάλιν του» = Μήπως εἶναι πεσμένος τ' ἀφφάλιν του);

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Ἀπὸ τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς

Νισύριος ὁ πρῶτος Ἑλληὺ δημοσιογράφος
Ἀμερικῆς καὶ ἡ Ἐφημερίς του

Ἀπὸ διάλεξιν ποὺ ἔδωσε ὁ αἰδ. κ. Δ. Καλλιμάχος ἐπ' εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ Τύπου καὶ Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ μέρος τῆς ὁποίας ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Κυριακάτικον Ἐθνικὸν Κήρυκα τῆς πόλεως μας τὴν 14 Φεβρουαρίου, ἀναδημοσιεύομεν περικοπὴν σχετικὴν μὲ τὴν πρῶτην Ἑλληνικὴν ἐφημερίδα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸν πρῶτον Ἑλληνα δημοσιογράφον, τὸν Νισύριον Κωνσταντῖνον Φασουλαρίδην, τὸν «Πατέρα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας», ὡς τὸν ὀνομάζει ὁ σεβαστὸς Δρ. Δημήτριος Καλλιμάχος.

Πρόκειται ἀληθινὰ περὶ κυριολεξίας. Ὅχι περὶ ποιητικῆς εἰκόνας, καὶ σὰς ἀναφέρω τὸ «αἷμα» καὶ τὴν ἀγωνίαν τριῶν μὲ μεγάλην ἀξίαν, πρωτοπόρων Ἑλλήνων δημοσιογράφων ἐν Ἀμερικῇ. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἀείμνηστοι πρωτοπόροι εἶναι ὁ Κωνσταντῖνος Φασουλαρίδης, ὁ Σωκράτης Ξανφάκης καὶ ὁ Ἀθανάσιος Ἀργυρός. Καὶ οἱ τρεῖς τους, διανοούμενοι ἀνωτέρας μορφώσεως, ὑπῆρξαν ἐγκριτοὶ δημοσιογράφοι πρὶν ἔλθουν εἰς τὸν Νέον Κόσμον.

Ὁ Φασουλαρίδης, ἀπὸ τὴν Νίσυρο, ἐσπούδασεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν τοῦ Πατριαρχείου. Ὑπῆρξεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διδάσκαλος καὶ ἱεροφάντης τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, διετέλεσε δὲ καὶ συνεργάτης τῆς ἐκεῖ μεγάλης τότε ἐφημερίδος τοῦ «Νεολόγου», τοῦ ἀειμνήστου Βουτυρά. Ἦλθεν εἰς Ἀμερικὴν τὸ 1889, ἐξέμαθε τὴν Ἀγγλικὴν, ἐφοίτησεν εἰς τὸ Τεχνολογικὸν Ἰνστιτοῦτον τῆς Μασσαχουσέτης καὶ τὸ 1892 ἐξέδωκεν εἰς τὴν Βοστώνην τὴν πρῶτην Ἑλληνικὴν ἐφημερίδα, τὸν «Νέον Κόσμον», δύο ἔτη πρὶν ἐκδοθῆ ἡ «Ἀτλαντίς». Ὁ Φασουλαρίδης, εἶναι ὁ μαρτυρικὸς πατέρας τῆς Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας ἐν Ἀμερικῇ. Κατόπιν ἦλθε εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. Ὑπῆρξεν ἐπὶ ἐν διάστημα ὁ πρῶτος συντάκτης τῆς μικροσκοπικῆς στὴν ἀρχὴ Ἀτλαντίδος, ἡ ὁποία ἰδρῦθη ἀπὸ τὸν Σόλωνα Ι. Βλαστόν, ὁ ὁποῖος ἦλθε ἀπὸ τὴν Σῦρον τὸ 1873 καὶ ἐγκατεστάθη ὡς ἔμπορος εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην.

Κατόπιν ὁ Φασουλαρίδης ἱδρυσεν, τὸ 1905, ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἰδικὴν τοῦ ἑβδομαδιαίαν, τὴν «Σημαίαν». Μετὰ ἐν ἔτος ὁ πράκτωρ Ἰωάννης Μπούρας ἱδρυσεν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην τὴν ἑβδομαδιαίαν ἐφημερίδα «Θερμοπόυλαι». Ἐπειτα αἱ δύο αὐταὶ ἐφημερίδες ἠνώθησαν καὶ ἐξεδίδοντο ἀπὸ τὸ 1906 ὡς ἡμερησίᾳ ἐφημερίς ὑπὸ τὸν τίτλον Σημαία-Θερμοπόυλαι, μέχρι τοῦ 1908, ὁπότε καὶ ἐξέπνευσε. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ μικρὰ Ἑλληνικὴ Κοινότης ἐμαστιζέτο ἀπὸ φρικτὴν διαίρεσιν. Ἡ κοινοτικὴ ἐκείνη ἀλληλομαχία, ἡ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰ μετὰ ταῦτα χρόνια ἐπηρέαζεν - ὡς ἦτο ἐπόμενον - καὶ τὴν πορείαν τῶν ἐφημερίδων. Θῦμα αὐτῆς τῆς κοινοτικῆς διαίρεσεως ὑπῆρξε καὶ ὁ Νισύριος δημοσιογράφος. Καταπιεζόμενος ἀπὸ τοὺς ἀλληλομαχοῦντας κοινοτικὸς παράγοντας ὁ ὠραῖος ἐκεῖνος ἰδεολόγος, παλαίων κατὰ τῶν στερήσεων, ἔχασε καὶ τὴν υγεία του. Προσεβλήθη ἀπὸ φθίσιν. Ἐκρίθη τότε ἀναγκαῖον νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν πατρίδα ὁ αἰμοπτύων λόγιος, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ κ. Κρασσᾶ, ἔγραφε πράγματι τὰ πονεμένα ἄρθρα τοῦ μὲ «αἷμα» καὶ ὄχι μὲ μελάνην. Ἐγεννήθη τότε τὸ πρόβλημα τῶν ναύλων του. Ἀλλὰ δὲν συνεκινεῖτο κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐρίζοντας Κοινοτάρχας, οἱ ὁποῖοι ἐλησμόνησαν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ αἰμοπτύοντος μαρτυρικοῦ λογίου. Τότε ὁ Ἀθανάσιος Ἀργυρός - θῦμα καὶ αὐτὸς τοῦ ἰδανισμοῦ του - ὁ ὁποῖος ἐξέδιδε

τότε εἰς τὸ Σικᾶγον τὴν ἐφημερίδα Ἀθηνᾶ, ἐδέησε νὰ ἀνοίξῃ ἔρανον διὰ τὸ εἰσητήριον τοῦ ἰδεολόγου Δωδεκανησίου. Ἐμαζεύτηκαν μερικά πενιχρὰ κέρματα, ἔβγαλαν δὲ καὶ ἓνα δίσκον διὰ τὸν «πατέρα» τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας.

Ἔτσι ἐξηκονομήθησαν τὰ ναῦλα. Ὅταν δὲ ὁ μάρτυς αὐτὸς τοῦ «φωτισμοῦ» ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξέπνευσε μέτ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐτάφη πένης καὶ ἄκλαυτος ὁ «πατέρας», πού ἔδωκε τὸ φῶς του καὶ τὸ αἷμα του χάριν τῶν ἀποδήμων ἀδελφῶν του.

†Πρωθιερεὺς Δ. ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ

Σημείωσις Δελτίου. Εἰς τὴν ἰδίαν διάλεξιν ὁ Δρ. Καλλίμαχος συνέστησε νὰ εὑρεθῇ ὁ τάφος τοῦ Φασουλαρίδου καὶ νὰ τοῦ στηθῇ μαρμαρίνη πλάκα σὰν μιὰ ἀναγνώρισις τῆς θυσίας του ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐπίσης ὁ Δρ. Καλλίμαχος ἐδήλωσεν ὅτι ὁ κ. Μπάμπης Μαρκέτος, διευθυντῆς τοῦ Ἐθνικοῦ-Κήρυκος, τοῦ εἶπεν ὅτι «Τὴν τιμὴν αὐτὴν διὰ τὴν μνήμην τοῦ μαρτυρικοῦ πατέρα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας τῆς Ἀμερικῆς τὴν διεκδικεῖ ὁ «Ἐθνικὸς Κῆρυξ. Θὰ τοῦ στήσωμεν πλάκα ἀπὸ Πεντελίσιου μάρμαρο καὶ θὰ ὀργανώσωμεν πρὸς τιμὴν του τὴν πρέπουσαν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν».

«Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 123 τεῦχος τοῦ Δελτίου, τοῦ Δεκεμβρίου 1953-Ἰανουαρίου 1954».

ΣΤΟ ΧΩΡΙΣΜΟ ΣΟΥ*

Τὸ ποίημα αὐτὸ ἐγράφη ἀπὸ τὴν Κα Αἰκατερίνη Γ. Σακλαρίδου, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἔφυγε ἓνα παιδί της γιὰ τὰ ξένα».

Σωριάστηκε ὁ σφιχτοδεμένος φράκτης
 κι ἓνα λουλούδι του μισανοιχτὸ
 μ' ὄλη τὴ ρίζα του ξέφυγε νάβρει
 καινούργιο ἥλιο σὲ ξένο οὐρανό.
 Στῆς Γῆς ἀνάσαφε πληγὴ στὰ σπλάχνα
 τὰ κρίνα, οἱ νάρκισσοι, τὰ γιασεμιά,
 βουβὰ ἀπόμεναν καὶ τὸ ζῆτανε
 θρηνοῦν πού χάσανε τὴ συντροφιά.
 Κι ὁ ἥλιος ὁ λαμπρὸς πού τὸ τροφοῦσε
 θολοσκοτείνιασε μαζί κι αὐτός
 ἀπὸ ἴνα σύννεφο στὴ μιά του ἄκρη.
 Μὰ ὅμως ξέφυγε πειὰ ὁ ἀνθός.
 Σταλαγματιές, σταλαγματιές τὸ σύννεφο σταλάζει
 καὶ πιὸ μεγάλο γίνεται τ' ἀνάσαμμα στὴ γῆ
 γιὰτ' ἄλλο πειὰ λουλούδι δὲν φυτρώνει
 σ' αὐτὴ τὴ θέσι τὴ κενή.
 Γι' αὐτό, μικρὸ λουλούδι μου δροσάτο
 στὸ ξένο χῶμα νὰ μὴ θαρρευτῆς
 μήτε τίς ρίζες, μήτε τὴ δροσιά σου
 γύρισε πίσω καὶ μὴ ξεχαστῆς.

Ἀθῆναι Μάρτιος 1940

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΚΛΑΡΙΔΟΥ

* (Ἀναδημοσιεύσις ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 106 Δελτίο τοῦ Γνωμαγόρα, τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1959).

ΝΙΣΥΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

Υπὸ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΝΤΟΒΕΡΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεύχος)

Αἱ συμπληρώσεις ποὺ ἀνέφερα εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν σημειώμά μου ἀφοροῦν τὴν δημοσίευσιν τῶν ἐπιγραφῶν ποὺ μνημονεύονται ἀπλῶς ἀπὸ τὸν Μιχ. Χαβιαρᾶν εἰς τὴν ἐπιγραφὴν ὑπ' ἀριθ. 9, πρὸς πληρεστέραν κατατόπισιν τῶν ἀναγνωστῶν.

Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ εὐρέθῃ εἰς τὴν Ρόδον καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Αὐστριακοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου (τόμος 4, 1901) καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς:

καὶ στεφανωθέντα ὑπὸ Παναθηναί[στᾶν
τῶν συνστρατευομένων
ἐν τριημιολίᾳ ὄνομα Εὐανδρία κοινοῦ
[καὶ ὑπο (NAME) τῶν συνστ]ρατευομένων
ἐν τριημιολίᾳ ᾧ ὄνομ[α — — κοινοῦ χρυσέ —
οἰς στεφάνοις, κτλ.

Ἡ ἄλλη διὰ τὴν τριημιολίαν Εὐανδρία Σεβαστὰ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ Δελτίον τῆς Ἀκαδημίας τῆς Δανίας (1905.52) καὶ εἶχε ὡς κατωτέρω:

Ἄρχων τριημιολίας
ᾧ ὄνομα Εὐανδρία Σε-
βαστὰ Θαρσύλου Ἰάσωνος,
τρήραρχος Κλαύδιος Μνα-
σαγόρας καὶ οἱ ἐνπλέσ-
ντες Ἀθάνα Λινδιὰ χα-
ριστήριον, ἐπὶ ἱερέως τᾶς
Ἀθάνας
Φλ. Νεικοστράτου Β.

Ἡ τρίτη ἀφορᾶ καὶ πάλιν τὴν τριημιολίαν Εὐανδρία Σεβαστὰ τοῦ Νισυρίου Γνωμαγόρα Δωροθέου, διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως θὰ ἐπανέλθωμεν εἰδικῶς.

ΙΚΑΣΙΩΝΧΡΗΤΗ
ΧΑΙΡΕ

Ἰκασίων χρη[σ]τέ
χαῖρε.

Ἄριθ. 13. Βάσις μαρμαρίνη μετὰ τροχί-
λου. Ὑψ. 0.245, πλάτ. 0.84, πάχ. μεγ.
0.44, ὕψ. γραμμ. 0.024.

Ἄριθ. 11. Βάσις τροχίλω ἄνωθι κεκοσμη-
μένη ἐκ μαρμάρου ὑπομέλανος. Ὑψ. 0.22, πλ.
0.67, πάχ. 0.70, ὕψ. γραμμ. 0.024.

ΔΙΔΥΜΑΡΧΟΥΤΟ ΚΑΛΛΙΝΟΥ
Διδυμάρ[ρ]χου το[ῦ] Καλλίνου.

Ἄριθ. 14. Βάθρον λευκοῦ μαρμάρου ὕψους
0,55, πλ. 0.46, πάχ. 0.55. Γράμματα τοῦ Γ'
π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.001-0.016.

ΤΙΜΩΝ
ΧΑΡΜΙΩΝΟΣ
ΚΑΘΥΟ.ΣΙΑΝΔΕ
ΘΕΥΔΑΓΟΡ

Τίμων
Χαρμίωνος
καθ' ὄ[υ]θεσ[ι]ῖ[α]ν δὲ
Θευδαγόρ[α].

ΣΙΣΧΑΡΜΩΝΟΣ

.....σις Χάρμωνος.

Ἄριθ. 12. Βάσις μαρμαρίνη μετὰ τροχί-
λου. Ὑψ. 0.20, πλάτ. 0.46, πάχ. 0.51, ὕψ.
γραμμ. 0.015-0.02. Τὸ ὄνομα ὑπῆρχεν ἐπὶ ἐτέ-
ρας βάσεως ἐπιχειμένης.

Ἄριθ. 15. Βάθρον μαρμάρου ὑπομέλανος
χυματίοις κεκοσμημένον. Ὑψ. 0.31, πλάτ.
0.63, πάχ. 0.44. Ὑψ. γραμμ. 0.017-0.022.

ΓΥΝΑΔΕ
ΣΚΟΠΑ
ΧΑΙΡΕ

[1] [ἡ δεῖνα δεῖνος]
1 γυνὰ δὲ
Σκόπα
χαῖρε.

ΘΕΥΔΩΡΟΣ
ΑΡΧΙΩΝΟΣ

Θεῦδωρος
Ἀρχίωνος.

Ἄριθ. 16. Θραῦμα μικρὸν λευκοῦ μαρμά-
ρου. Γράμματα λίαν ἀφιλοκάλως κεχαραγμένα.

ΦΙΛΟ
ΓΙΑΧΡ
ΧΑ
ΩΤΗ
ΧΡΗCT
PE

Φιλο....
A;[γία χρ[ηστῆ
χα[τρε.
Σωτή[ριχε
χρηστ[έ
χατ[ρε

Ἄριθ. 17. Βάσις κυλινδρική ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κεχωμένη ἐν τῷ ἐδάφει πλὴν τοῦ μέρους, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιγραφή. Ὑψος 0.73. Γράμματα ἀκόμφως κεχαραγμένα ὕψ. 0.02-0.05.

ΚΑΛΛΩΝ Κάλλων
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Διονυσοῦ
ΦΕΛΛΙΤΑΣ Φελλίτας

Ἄριθ. 18. Βάσις ἐκ λευκοῦ ὠραίου μαρμάρου κεκοσμημένη κυματίοις ἐκκεκρουμένοις νῦν. Ὑψος 0.98, πλ. 0.90, πάχ. 0.57. Γράμματα ἐπιμελέστατα κεχαραγμένα καὶ ἐν μέρει διατεθειμένα στοιχηδὸν τοῦ Γ' π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.015-0.02.

ΑΡΙΣΤΟΝΑ ΕΥΤΙΜΙΔΑΣ
ΑΡΑΣΙΔΑΜΟΥ ΛΕΟΝΤΙΔΑ
ΕΥΤΙΜΙΔΑΔΕΓΥΝΑ

Ἄριστόνα Εὐτιμίδας
Ἄρασιδάμου Λεοντίδα.
Εὐτιμίδα δὲ γυνά.

Ἄριθ. 19. Βάσις μαρμαρίνη τεθραυμένη κάτωθι. Ὑψ. μέγ. 0.20, πλ. 0.46, πάχ. 0.41, ὕψ. γραμμ. 0.015-0.028.

Παπᾶ, Φιλε.....
Σ[ολεύς.

Ἄριθ. 20. Ὀγκῶδες μαρμαρίνον βᾶθρον ἐντετειχισμένον εἰς τὸν πρὸς νότον τοῖχον τοῦ ἐκκλησιδίου ἀγίας Παρασκευῆς πλησίον τῆς πόλεως. Τοῦ βᾶθρου ἐγένετο χρῆσις ἐν χρόνοις χριστιανικοῖς διὰ καὶ φέρει σταυρὸν μικρὸν. Ὑψ. μέγ. 0.71, πλ. 0.65, ὕψ. γραμμ. 0.018-0.27.

Σ ΜΒΡΟΤΗ
ΜΒΡΟΤΟΥΔΕΓ
...ς[Ἐ]μβρότη Ἐ...
Ἐ]μβότου δὲ γ[υνά.

Ἄριθ. 21. Βάσις μαρμαρίνη κεκολοβωμένη πανταχῶθεν ὕψους μέγ. 0.63, πλάτ. μέγ. 0.53. Ἀνευρέθη ἐν ἀγρῷ παρὰ τὴν ἀγίαν Παρασκευήν. Γράμματα τοῦ Γ' π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.015-0.02.

ΑΡΙΣΤΩΠΕΙΣ Ἄριστῶ Πει[σίδα
ΘΥΓΑΤΗ θυγάτη[ρ.

Ἄριθ. 22. Βάσις λευκοῦ μαρμάρου κεκοσμημένη κατὰ τὰς τρεῖς πλευρὰς ἄνω μὲν κυματίοις καὶ σταγόσι καὶ ρόδαξι, κάτω δὲ μαιάνδρῳ καὶ κυματίοις καὶ ἄλλοις κοσμήμασιν. Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας σφίζονται αἱ βάσεις δύο μικρῶν κιονίσκων, ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῆς προσόψεως καὶ ἄνω τῆς ἐπιγραφῆς στέφανος ἐλαίας(;). Ἄριστερὰ τοῦ στεφάνου διστιχος ἐπιγραφή ὅλως ἀτέχνως γεγραμμένη. Ἀνηυρέθη πλησίον τοῦ ἐκκλησιδίου ἀγίου Κωνσταντίνου. Ὑψ. 0.62, πλάτ. 0.65, πάχ. 0.36. Τὰ γράμματα κοσμοῦνται κερααῖαι ὕψ 0.017-0.023.

Ἡρ(ω)ς;
Ἄφροδίσειος.
Μένανδρε χρηστῆ χαίρε.

Ἄριθ. 23. Βάσις λευκοῦ μαρμάρου χρησιμεύουσα νῦν ὡς κίων τῆς ἀγίας τραπέζης μικροῦ ἐκκλησιδίου παρὰ τὴν ἀγίαν Παρασκευήν, ἡμιεχωσμένου ἐκ προχώσεων. Ὑψ. 0.53. Τὰ γράμματα κοσμοῦνται κερααῖαι ὕψ. 0.018-0.03.

ΞΙΟΝΔΙΟΚΡΑΤΕΥΣ Διονύς;]ιον Διοκρά-
τευς
ΣΤΟΝΥΙΟΝΚΑΙ Διοκράτης] τὸν υἱὸν καὶ
ΑΤΗΣΤΟΝΑΛ ΦΟΝάτης τὸν ἀ[
δελ]φόν
ΘΕΟΙΣ θεοῖς.

Ἄριθ. 24. Ὡς ἀγία τράπεζα τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιδίου χρησιμεύει βάσις μαρμάρου ὑπομέλανος τροχίλῳ ἄνωθεν κεκοσμημένη. Ὑψ. 0.33, πλάτ. 0.065, πάχ. 0.066. Ἡ ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς τὰ γράμματα εἶναι δεινῶς ἐφθαρμένη ὕψ. γραμμ. 0.018-0.023.

ΛΛΞΞ Ἄ]λεξ.....
ΟΓΕΡΤ Σ ΥΝ
ΕΣΤΙΑΣΔΙΟΦΑΝΤΟ Θ[ε[σ]τίας Διοφάν-
το[υ.

Ἄριθ. 25. Παραπλεύρως τῷ προειρημένῳ ἐκκλησιδίῳ κεῖται ἄλλο καὶ τοῦτο ἡμιεχωσμένον, οὔτινος εἰς τὸν θόλον εἰσὶν ἐκτισμένοι κατὰ μῆκος τρεῖς λίθοι πῶρινοι ἰσοῦφεῖς, φέροντες τὴν κάτωθι ἐπιγραφὴν γεγραμμένην γράμμασι τοῦ Δ' π.Χρ. αἰῶνος βαθῶς ἐγκεχαραγμένοις, ὧν τὸ ὕψ. 0.065. Οἱ τρεῖς οὗτοι λίθοι ἐχρησίμευσαν προφανῶς διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιγρα-

φήν, ἧς τὸ ἔλλειπον μέρος ἐπεγέγραπτο ἐπὶ ἄλλου ὁμοίου λίθου. Ὑψος καὶ τῶν τριῶν 0.12, πλ. τοῦ μὲν πρώτου. 0.52, τοῦ δὲ δευτέρου 0.51, τοῦ δὲ τρίτου 0.44.

Ἀριθ. 26. Ἐν τῷ πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ εἰσιόντι τοίχῳ τῆς ἐκκλησίας, ἔθθα ἠῤῥηται ἡ ἐπιγραφή 33. εἶναι ἐκτισμένος λίθος ἐγγχώριος ὕψους 0.115, πλ. 0.53, ὕψ. γραμμ. 0.054-0.075.

Ἡ Ἐπιγραφή, ἂν μὴ εἶχε συνέχειαν ἐπὶ ἄλλης πλακός, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 25, ὅπερ λίαν πιθανόν, ἀναγνωστέα Φάνη.

Ἀριθ. 27. Βάσις μαρμάρου ὑπομέλανος τροχίλω κεκοσμημένη. Ὑψ. 0.27, πλάτ. 0.63, ράχ. 0.58. Ἀνηρέθη νοτανατολόθεν τῆς πόλεως ὕψ. γραμμ. 0.018-0.026.

Α]ῤῥεσις Εὐφράνορος
χρηστὰ χαί[ρ]ε.

Ἀριθ. 28. Βάσις μετὰ τροχίλου ἐκ μαρμάρου λευκοῦ χρησιμεύουσα ὡς ἀγία τράπεζα ἐκκλησιδίου, κειμένου νοτιοανατολόθεν τοῦ τεχνητοῦ λιμενίσκου ἐν τῷ ἀγρῷ του κ. Ιω. Παπαϊωάννου. Ὑψ. 0.28, πλ. 0.66, πάχ. 0.62, ὕψ. γραμμ. 0.016-0.022.

ΛΕΟΝΤΙΣΚΛΕΥΔΙΚΟΥ Λεοντίς Κλευδίκου
ΓΥΝΑΔΕΑΡΑΣΙΔΑΜΟΥ γυνὰ δὲ Ἀρασιδάμου.

Ἀριθ. 29. Κάτωθεν τοῦ προειρημένου ἐκκλησιδίου ὑπάρχει ἕτερον. Ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἀνεῦρον θραῦμα μικρὸν μαρμάρινον, ἐφ' οὗ διακρίνεται ἡ ἐπιγραφή:

ΝΑΥΦ Ο Ναύφ[ιλ]ο[ς....]

Ἀριθ. 30. Ἐτερον θραῦμα μαρμάρινον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιδίου ἀνευρεθὲν φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

...ENNHI ..ἐννη...
ΡΗΣ χ]ρησ[τ-
ΧΛ χ[αῖρε].

Ἀριθ. 31. Πρὸς νότον τῆς πόλεως ἐντὸς ἐκκλησιδίου, τετιμημένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου πρὸ τῆς ὥραιας πύλης ἐπὶ τοῦ δαπέδου κεῖται μάρμαρον λευκὸν φέρον τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφήν. Ὑψ. γραμμ. 0.014-0.02.

ΧΑΡΙΦΩΝ Χ]αριφῶν
ΩΝΟΣωνος.

Ἀριθ. 32. Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιδίου ἀνηρέθη ἐπίστημα μαρμάρου ὑπομέλανος τεθραυμένον ἄνω. Ὑψ. μέγ. 0.23, πλ. 0.24, πάχ. 0.07, ὕψ. γραμμ. 0.015-0.019.

NEYMHNHS Νεύμησις
XPHCTAXAIPE χρηστὰ χαῖρε.

Ἀριθ. 33. Βάσις μετὰ τροχίλου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου χρησιμεύουσα ὡς ἀγία τράπεζα κατηρειπωμένης ἐκκλησίας βυζαντιακῆς, κειμένης πρὸς νότον τῆς πόλεως. Ὑψ. 0.31, πλ. 0.75, πάχος ἴσον τῷ πλάτει ὕψ. γραμμ. 0.015-0.02.

ΚΛΗΝΩΠΑΡΜΕΝΙΣΚΟΥ
ΓΥΝΑΔΕΑ ΚΡΑΤΕΥΣ
Κληνὼ Παρμενίσκου
γυνὰ δὲ Δα[μ]οκράτους.

Ἀριθ. 34. Βάσις μαρμάρου λευκοῦ τεθραυμένη κάτω καὶ κεκοσμημένη ἄνω κυματίας. Ἀνευρέθη ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ κ. Γ. Σιρινιώτου πρὸς νότον τῆς πόλεως. Ὑψ. μέγ. 0.41, πλ. 0.46, πάχ. 0.59. Γράμματα ἐπιμελημένα τοῦ Γ' π.Χρ. αἰῶνος ὕψ. 0.016-0.023.

ΣΙΜΑΡΙΣΤΟΔ Σιμα Ἀριστοδ[ᾶ]μου.

Ἀριθ. 35. Βάσις μετὰ τροχίλου ἐξ ἀβεστολίου ἐντετειχιωμένη εἰς τοῖχον ἐτέρου ἐκκλησιδίου πρὸς νότον τῆς πόλεως. Ὑψ. 0.15, πλάτ. 0.51, πάχ. 0.51 ὕψ. γραμμ. 0.016-0.028.

ΣΙΜΙΑΦΙΛΟΔΙΟΥ Σιμία Φιλοδίου
ΚΑΘΥΘΕΣΙΑΝΔΓ καθ' ὑθεσίαν δ[ὲ
ΑΙΝΗ ΩΝΟΣ Αἰνή[σ]ωνος.

Ἀριθ. 36. Βάσις τροχίλω κεκοσμημένη χρησιμεύουσα ὡς ἀγία τράπεζα ἐτέρας πρὸς νότον τῆς πόλεως κατηρειπωμένης ἐκκλησίας. Ὑψ. 0.22, πλ. 0.74, πάχ. 0.71, ὕψ. γραμμ. 0.017-0.022.

Λυσιμ[β]ρότη Ὀνασιφῶ[ν]τος
τ]οῦ Φιλτάτου
γυνὰ δὲ Σώσιος.

Ἀριθ. 37. Βάσις μετὰ τροχίλου ἐκ μαρμάρου ὑπομέλανος χρησιμεύουσα ὡς ἀγία τράπεζα ἄλλου ἐκκλησιδίου πρὸς νότον τῆς πόλεως. Ὑψ. 0.21, πλάτ. 0.60, πάχ. 0.72. Ἡ ἐπιγραφή εἶναι λίαν ἐφθαρμένη.

ΦΙΛΙΝ Λ Φ[α]νοδότη(;)
ΓΥΝΑΔ γυν[ά] δ[ὲ
ΑΝ Χ
.....

Ἀρ. 38. Ἐπίστημα λευκοῦ μαρμάρου ἐκτισμένον εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιδίου. Ὑψ. 0.50, πλ. 0.31, ὕψ. γραμμ. 0.017.

ΔΑΜΩΝ Δ[ά]μων
ΡΟΝΙΔ ...ρονίδ[α].

Ἀριθ. 39. Ἐπίστημα λευκοῦ μαρμάρου μετ' ἀετώματος σχεδὸν κατεστραμμένον νῦν. Ὑψ. 0.56, πλάτ. ἄνω 0.19, κάτω 0.22, πάχ. 0.07. Ἄνευρέθη ἐντετειχισμένον εἰς τὸ αὐτὸ ἐκκλησιδίου. Τὰ γράμματα κοσμοῦνται κεραΐαις καὶ ἔχουσιν ὕψος 0.014-0.017.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ Ἀπολλωνία
ΧΡΗΣΤΑΧΑΙΡΕ χρηστὰ χαῖρε.

Ἀριθ. 40. Βάσις μαρμάρου λευκοῦ χρησιμεύουσα ὡς ἀγία τράπεζα ἐτέρου ἐκκλησιδίου πρὸς νότον τῆς πόλεως. Ἄνεκoinώθη μοι μετ' ἐκτύπου. Ὑψ. γραμμ. 0.02.

ΝΙΚΟΚ ΕΥΣΟΤΟΥΟΓΟΡΓΙΔΑ
ΑΙΤΑΣΓΥΝΑΙΚΟΣΑΥΤΟΥ
ΘΕΥΦ ΝΗΣΟΦ ΛΑΡΧΟΥ
Νικοκ[λ]εὺς τοῦ Γοργίδα
καὶ τὰς γυναι[κ]ὸς αὐτοῦ
Θεοφ[ά]νης Φ[υ]λάρχου.

Ἀριθ. 41. Βωμὸς μαρμάρινος κεκοσμημένος κεφαλαῖς βοῶν καὶ ἄλλοις κοσμήμασιν. Ὑψ. 0.44, διάμ. βάσ. 0.30. Ἄνευρέθη ἐντὸς ἐκκλησιδίου βυζαντιακοῦ ρυθμοῦ πρὸς νότον τῆς πόλεως ὕψ. γραμμ. 0.02-0.025.

ΖΩΙΛΕ Ζωΐλε
ΧΡΙΣΤΕ χρηστὲ
ΧΑΙΡΕ χαῖρε.

Ἀριθ. 42. Βωμὸς μαρμάρινος τεθραυμένος ἄνω, κεκοσμημένος δὲ κεφαλαῖς βοῶν καὶ ἄλλοις κοσμήμασιν ἄνευρέθη ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιδίου. Ὑψ. μέγ. 0.37, διάμ. βάσ. 0.2ᾶ.

[Ἀρτ]ύμ[α] καὶ
Διονύσιε
χρηστοὶ
χαίρετε.

Ἀριθ. 43. Στήλη ἐκ λευκοῦ ὠραίου μαρμάρου κεκοσμημένη κυματίοις κατὰ τὰς τρεῖς πλευράς, ὑποβαστάζουσα νῦν ἀψίδα τοῦ προμνημονευθέντος ἐκκλησιδίου. Ὑψ 1.71, πλάτ. ἄνω 0.46, κάτω 0.50, πάχ. ἄνω 0.16, κάτω 0.18. Ἡ ἐπιγραφή κεχάρακται γράμμασι τοῦ Γ' π.Χρ. αἰῶνος ἐν ἀποστάσει ὑπερβαίνουση τὸ μέτρον ἀπὸ τοῦ ἄνω κυματίου ἐκ τούτου εἰκάζω ὅτι ἐπὶ τῆς στήλης

ὑπῆρχε ζωγραφία, ἧς ὅμως οὐδὲν ἔχνος διασώζεται ὕψ. γραμμ. 0.024-0.035.

ΣΤΑΣΙΩΝ Στασίων
ΚΛΕΙΤΟΦΩΝΤΟΣ Κλειτοφώντος

Ἀριθ. 44. Βάσις μαρμαρίνη. Ἄνεκoinώθη μοι μετ' ἐκτύπου ὕψ. γραμμ. 0.015-0.019.

ΝΙΚΟΔΑΜΟΣ Νικοδάμος
ΝΙΚΑΣΑΓΟΡΑ Νικασαγόρα.

Ἀριθ. 45. Βάσις μαρμαρίνη μετὰ τροχίλου. Ἄνεκoinώθη μοι μετ' ἐκτύπου ὕψ. γραμμ. 0.017-0.024.

ΑΝ ΘΑΛΙΑΡΧΟΥ ..αν...Θαλιάρχου
ΓΥΝΑΔΕ γυνὰ δὲ
ΧΑΡΜΟΦΑΝΤΟΥ Χαρμοφάντου.

Ἀριθ. 46 (=IG XIII³ 111). Βάσις μαρμάρου ὑπομέλανος τροχίλω κεκοσμημένη πρὸς νότον καὶ πλησίον τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως ἀνευρεθεῖσα. Ὑψ. 0.22, πλάτ. 0.54, πάχ. 0.56 ὕψ. γραμμ. 0.017. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ ἐκδοθεῖσα ἐσφαλμένως ἐν IG XIII³ 111 οὕτω: «Ἄνδροτίμου...νία Νισυ[ρίου].»

ΒΟΥΛΑΓΑΘ
ΑΝΔΡΟΤΙΜΟΥ
ΥΠΑΔΕΣΙΜΙΑΝΙΣΥΡΙ
Βουλαγάθ[η]
Ἄνδροτίμου

γ[υ]ν[α] δὲ Σιμία Νισυρί[ου].

Ἀριθ. 47. Βάσις τροχιλοφόρος ἐκ μαρμάρου ἐκτισμένη εἰς τὴν ἀριστερὰν παραστάδα τῆς θύρας αἰῶσκου πρὸς νότον τῆς πόλεως κειμένου. Ὑψ. 0.25, πλ. 0.70 ὕψ. γραμμ. 0.02.

ΚΑΛΛΙΣΤΑΙΝΕΤΟΥ
ΤΟΥΔΙΔΥΜΑΡΧΟΥ
ΚΑΘΥΘΕΣΙΑΝΔΕΣΩΣΙΦΙΛΟΥ

Καλλισταινέτου
τοῦ Διδυμάρχου
καθ' ὕθεσιάν δὲ Σωσιφίλου.

Ἀριθ. 48. Βάθρον μαρμάρινον τεθραυμένον πρὸς τὰριστερά. Ἄνεκαλύφθη ἐντὸς τῆς μεσαιωνικῆς ἀκροπόλεως. Ὑψ. 0.28, πλάτ. μέγ. 0.37, πάχ. 0.32. Γράμματα κοσμούμενα κεραΐαις λεπταῖς τοῦ Β' π.Χρ. αἰῶνος. ὕψ. 0.017.

ΚΑΛΛΙΚΛΕΙΑ Καλλίκλεια
 ΗΡΑΚΛΕΩΤΙΣ Ἡρακλεῶτις.

Ἄριθ. 49. Ἡ κατωτέρα ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή ἀναγινώσκεται ἐπὶ μικροῦ μαρμαρίνου ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου ὕψ. 0.085, πλάτ. 0.145, πάχ. 0.055, ἀνευρεθέντος ἐντὸς τῆς πόλεως. Τὰ γράμματα ἀνήκουσιν εἰς τὰ τέλη τοῦ Γ' ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ Β' π.Χρ. αἰῶνος· εἰσὶ δὲ μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας κεχαραγμένα καὶ ἔχουσιν ὕψος 0.008 0.01. Ὁ ἀποξεσθεὶς τέταρτος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἀνέφερε πιθανῶς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ᾧ ἀφιέρωτο τὸ εἰς ὃ ἡ ἐπιγραφή ἀνεφέρετο ἀνάθημα.

Τελέσων
 Φιλ[ο]ξένου
 τρι[τηρ]αρχήσα[ς]

Ἄριθ. 50. Ἐπὶ λίθου ὀγκώδους ἀκατεργάστου ἐγχωρίου, κειμένου ἐν τῇ θέσει «Πλαγιά», ἣτις εἶναι κλιτὺς βουνοῦ πρὸς νότον τοῦ χωρίου τῆς νήσου «Νικιά», εἰσὶν ἐγκεχαραγμένα τὰ γράμματα:

ΟΡ ὄρ (= ὄρος).

Ἄριθ. 51. Ἐν τῇ θέσει «Τσιλιστῆ» ἢ «Φραχτῆ» κειμένη νοτιανατοθεν τοῦ μνημονευθέντος χωρίου τῆς νήσου, ἐπὶ βράχου ἐγχωρίου ἀκατεργάστου κεχάραται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή γράμμασι μεγάλοις λίαν παρηκμακῦας ἐποχῆς καὶ πιθανῶς βυζαντιακῆς. Ἀνέγνων ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ βράχου:

ΜΕΓ
 ΑΛΙΟ
 ΥΠΑ
 ΡΟΝΤΟ
 5 ΣΚΑΙΟΡ
 Ν
 ΚΟΥΔΟ
 ΤΟΣ
 Χ
 ΔΕΟ

Μέγ-
 αλίο-
 υ πα-
 ρόντο-
 5 ς καὶ ὄρ-
 κουτδὸ ν-
 τος
 Χ
 δεο...

Στίχ. 6. *κου ἐπὶ τοῦ λίθου ἀντὶ κον. δηλ. στ. 5-7 ὄρκον δόντος.*

Δεξιὰ τοῦ Ο τοῦ τελευταίου στίχου διακρίνονται ἴχνη γραμμάτων καὶ περαιτέρω ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ καὶ κάτωθεν τοῦ Ν τοῦ ἔκτου στίχου, ὅπερ ἀπεχωρίσθη τῶν ἄλλων γραμμάτων ἐπειδὴ ὁ βράχος εἶναι ἀνώμαλος. Ἐν στίχῳ 8 ἐδύνατό τις νὰ συμπληρωσῆ *δέχο[μαι]*, ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ χαρακτὴς λησιμονήσας νὰ χαράξῃ τὸ γράμμα Χ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἐχάραξεν αὐτὸ ἔπειτα ἐν ἀρχῇ καὶ ὀλίγον ἄνω τῶν ἄλλων γραμμάτων τοῦ αὐτοῦ στίχου.

Ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφή, οὐδὲν ἴχνος οἰκήσεως διακρίνεται, εἰ μὴ μόνον ἀγροὶ παρημελημένοι νῦν.

Ἡ ἐπιγραφή οὐδεμίαν παρέχουσα διασάφην τῶν ἀναγεγραμμένων καθίσταται δυσνόητος· πιθανῶς δὲ ἀναγράφει τὴν ὑπὸ δύο διαδίκων, ὧν ὁ ἕτερος ἐλέγετο Μεγάλιος, παραδοχὴν τῶν ὄρων ἀποφάσεως διαιτητικοῦ δικαστηρίου, κατασταθέντος ὑπ' αὐτῶν, ὅπως ἀποφανθῆ ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν διαφιλονικουμένης γῆς· διὸ καὶ ἐχαράχθη ἡ ἐπιγραφή αὕτη κατ' ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου, καίτοι ὑπάρχουσιν ἐκεῖ ἄλλοι βράχοι καταλληλότεροι δι' ἐπιγραφὴν, ἵνα χρησιμεύσῃ οὗτος ὡς ὄρος. Τοιαύτη δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ ἄλλη ἐπιγραφή, ἣν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναγνώσω ὡς κειμένη ἐν θέσει δυσπροσώτῳ, κεχαραγμένην ὡσαύτως ἐπὶ βράχου, κειμένου ἐν ἀποστάσει ἡμισείας περίπου ὥρας πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τῆς δημοσιευομένης ἐνθάδε ἐπιγραφῆς, ἣν ὡς καὶ τὴν προηγουμένην ἔδειξέ μοι λίαν φιλοφρόνως ὁ ἰατρὸς κ. Ἐμμ. Ἀλεξιάδης.

Ἐν Σόμῃ, μνηὶ ἰουλίῳ 1912.

Μιχαὴλ Δ. Χαβιαρᾶς.

Ἐτυπ. 2.5.13.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΖΙΖΥΦΙΑ (Τ' Α·Γ· ΝΙΚΟΛΑ)

*Υπό ΜΙΧ. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗ

Καμαρωμένη κι' ὥμορφη
καὶ στὰ σταχτιά ντυμένη
μέσ' τοῦ χωριοῦ τὰ μνήματα
σὲ βλέπω φυτεμένη

Κορμοστασιά ἀλύγιστη
πού οἱ πυκνοὶ σου κλώνοι
ἀπὸ τὸ βάρος ἐγειραν
στὸν τοῖχο τ' ἄγι' Ἀντώνη.

Μοιάζεις μὲ Νιὰ πού πέθανε
κι' ἐφύτρωσε στὸ χῶμα
κι' ἔκαμε ρίζες καὶ κλαδιά
τ' ἀγγελικό της σῶμα.

Πού παίρνει μὲ τὶς ρίζες της
ὀλίγο φῶς στὸν Ἄδη
γιὰ νὰ σκορπᾷ στ' ἀπέραντο
καὶ φοβερὸ σκοτάδι

Πού διαπερνᾷ ὁ πόνος μας
τὰ φύλλα, τὰ κλαδιά της
κι' ἀντιλαλεῖ στὰ μνήματα
σὲ κάθε ἀναπνιά της.

Πού ζεῖ ἀπὸ τὸ χῶμα τους
σ' ἄ λυώσουν οἱ νεκροὶ μας,
πού τρώει ἀπ' τὴ σάρκα τους
καὶ γίνεται δική μας.

Ἐκεῖ, στὰ κενοτάφια
πού οἱ ρίζες σου ξαπλώνουν,

πλούτη καὶ φλόγες σμίγουνε
ἐχθροὶ καὶ φίλοι λυώνουν.

Καὶ μόνο σὺ ἀγήραστη
κι' ἀφράτη καμαρώνεις
κι' ὄλο τὸν πόνο πούχομε
γιὰ τοὺς δικούς μας νοιώνεις.

Γονεῖς, παιδιὰ κι' ἀδέλφια μας
στὸν ἴσκιο σου θαμμένα
δὲν ἔχουν ἄλλο σύντροφο,
τὴ σκοτεινιά κι' ἐσένα.

Κι' ἐμεῖς, πού μὲ τὸ βάσανο
τοῦ χωρισμοῦ σου ζοῦμε,
ὑπνο γλυκὸ κι' αἰώνιο
στὸν ἴσκιο σου ποθοῦμε.

Τὶ φοβερὸ μαρτύριο
γιὰ ὄλους καὶ γιὰ μένα
νὰ μὴ μᾶς θάψουν πλάι σου,
νὰ λυώσωμε στὰ ξένα.

Ὅλ' οἱ δικοὶ μας βρίσκονται
πολύ μακριὰ θαμμένοι
μ' αὐτοὺς πού θὰ μᾶς βάλουνε
εἰν' ἄγνωστοι καὶ ξένοι.

Μέ ποιούς θὰ συντροφέψουμε ;
ποιὰ γλωσσα θὰ μιλοῦμε
σ' ἄ θὰ δοθῇ τὸ πρόσταγμα
ἀπὸ τὴ γῆ νὰ βγοῦμε ;

Ο ΚΟΥΚΟΥΑΣ

Ποῦ εἶσαι καὶ ποῦ κρύβεσαι
δειλὲ καὶ φοβητσιάρη,
καὶ στὰ βαστάδια φαίνεσαι
σὰ θ' ἄβγη τὸ φεγγάρι;

Ἡ μάνα σου σ' ἐγέννησε
σοφὸ (γ) καὶ διπλωμάτη,
νύχτες νὰ μένης ἄγρυπνος
καὶ μέρες στὸ κρεβάτι.

Δὲ μοιάζεις τὰ πετούμενα
πού, σὰ θὰ ξημερώση,

ἀκούραστα κι ἀνήσυχα
φαῖ ζητοῦν (γ) καὶ τρώσι.

Μὲ κάμπιες καὶ σκολόπεντρες
γεμίξεις τὴ (γ) κοιλιά σου,
καὶ μὲ σκουλούκια νιόβγαλτα
ταΐξεις τὰ παιδιὰ σου.

Κι ὕστερα πάλαι χάνεσαι
μὲ φρόνησι (γ) καὶ τάξι
καὶ δὲ σὲ ξαναβλέπομε
πριχοῦ ξαναβριαδάξη.

Ἀπὸ τὰ «ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΟΥ»
τοῦ ἀειμνήστου Δ. Μπαλακᾶ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Ἐκ τῆς συλλογῆς ΛΑΖ. ΚΟΝΤΟΒΕΡΟΥ

- Μάννα, καὶ δός μου τὴ φτωχή, ποὺ εἶδα χθὲς τὸ βράδυ,
κι' ἀντιπροχθὲς στὸν ποταμὸ κι' ἔπλυνε τὰ λινά της.
- Γυιέ μου, κι' ἂν εἶν' καλὰ φτωχή, ἐγὼ δὲ σοῦ τὴ δίνω.
- Μάννα μου, σὰν τὴν εἶδα ἔγω χρυσὰ καλίκια ἔφορει,
φουστάνι χρυσοσίπιωτο μὲ τὸ μαργαριτάρι.
- Γυιέ μου, κι' ἂν εἶνε, ὡς μου λέεις, θέλει προξενητάδες.
Στέλνει παπάδες δώδεκα, μητροπολίτες τριάντα,
κι' ἐξήντα δυὸ γραμματικούς νὰ πᾶ νὰ τοῦ τὴ φέρουν.
Σαράντα ἡμέρες κάμανε τὴ σκάλα ν' ἀνεβοῦσι
κι' ἄλλες σαραντατέσσερες νὰ τῆς τὸ ματαποῦσι.
Ἡ κόρη ἦτο φρένιμη, φρένιμα ἔποληθη:
- Τὶ θέλουν οἱ ἄρχοντες ἔμε τὸ φτωχικό μου;
- Ὁ Γιαννακὸς μᾶς ἔστειλε, γεναῖκα νὰ σὲ πάρῃ.
γεναῖκα κι' εὐλοητικὰ μὲ τὸ χρυσὸ στεφάνι.
Κι' ἡ κόρη ἔπυ ἔτο φρένιμη, φρένιμα ἔποληθη:
- Κι' ἂν ἔρτ' ἡ μάννα μ' ἀπ' τὴ γῆ, κι' ὁ κύρης μ' ἀπ' τὸν ἄδῃ,
καὶ σπείρουσι τὴ θάλασσα σιτᾶρι καὶ κριθᾶρι
καὶ φέρουν χρυσοδρέπανα καὶ κόφουνε τ' ἀλῶνι,
μηδὲ κριθᾶρι θὰ βραχῆ μηδὲ καὶ τὸ σιτᾶρι,
τότε κι' ἐμένα ὁ Γιαννακὸς γεναῖκα θὰ μὲ πάρῃ.

Ο ΒΙΤΣΙΛΑΣ

Ἦ Βίτσιλα περήφανε
ἀπὸ μακρὰ κυττάξεις
εἰς τὸν ἀγέρα στέκεσαι
καὶ στοὺς γκρεμοὺς φωλιάζεις.

Κανέναν δὲν ἠμπόρεσε
νὰ φθάσῃ στὴ φωλιά σου,
νὰ βάλῃ χέρι πάνω σου,
νὰ γκίξῃ τὰ παιδιὰ σου.

Τ' ἄλλα πουλιὰ σὲ τρέμουν
καὶ φεύγουν σὰ σὲ δοῦσι,

κι οἱ κουρκουτάβλοι χώνονται
στὶς τρύπες νὰ σωθοῦσι.

Ὁ κουκουὰς ἐξέμαθε
μὲ φῶς νὰ φτερουγίξῃ,
καὶ σᾶ(γ) κοιμάσαι χαίρεται
καὶ βγαίνει καὶ σὲ βρίζει.

Ἔχεις τὴ μύτη σίδηρο,
τὰ νύχια σου καμάκια,
ποὺ πτάνεις φεῖδια καὶ σκορπιούς
καὶ τρών' τὰ βιτσιλάκια.

Ἐκ τῆς «ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΟΥ»
τοῦ ἀειμνήστου Δ. Μπαλαλᾶ

ΕΝΑ ΕΥΛΑΒΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Καθώς εστρίψαμε τὸ ἀκρωτήριο Φούκα καὶ ἀντικρύσαμε στὸ βάθος τὴν σιλουέττα τοῦ νησιοῦ μας κάτι ἐφτεροκόπησε μέσα μου. Ἐνας κόμπος ἀνέβηκε στὸ λαρύγγι μου καὶ τὰ μάτια μου πλημμύρισαν ἀπὸ δάκρυα ποὺ μὲ ἀνάγκασαν νὰ φορέσω βιαστικὰ τὰ σκουρα γυαλιά μου γιὰ νὰ κρύψω τὴν αὐθόρμητη τούτη συγκίνηση. Πίσω μας ὁ κάβο Κριὸς ἐφάνταζε σὰν μυθολογικὸ τέρας ἐνῶ δεξιὰ μας ξετυλίγετο τὸ ἄγιο βραχομάνι τῶν νότιων ἀκτῶν τῆς Κῶ ποὺ ὀλοένα ξεμάκρυνε καθὼς τὸ ἐγκαταλείπαμε σιγὰ μὰ σταθερά. Μπροστὰ μας ἡ μύτη τοῦ καραβιοῦ ἐσοκόπευε τὸ νησάκι μας, τὴ Νίσυρο, καθὼς ξεπρόβαλλε δειλὰ μέσα στὸ πούσι τοῦ μεσημεριάτικου τοπίου σὰν νὰ ἔβγαινε μέσα ἀπὸ ἕνα ἀχνιστὸ καζάνι κάποιας παραμυθένιας μάγισσας ἢ ἀκόμα ἀπὸ τὴν δοκιμαστικὴ γυάλα κάποιου ἀλχημιστῆ. Καθὼς πλησιάζαμε ξεχώριζε ὀλοένα καὶ πιὸ καθαρά. Σιγὰ σιγὰ ὁ ἀδιόρατος ὄγκος του πῆρε σχῆμα, μορφή, διαστάσεις. Ἐγίνε γκριζός, σταχτίς, μολυβίς, πράσινος σκουῖρος. Τὸ καράβι προχωροῦσε νωχελικὰ βάζοντας σὲ τρομερὴ δοκιμασίαν τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἀδημονία μας. Ἐτσι καὶ μᾶς ἐρχότανε νὰ πέσουμε στὴ θάλασσα καὶ νὰ βγοῦμε κολυμπώντας, μὲ τὴ βεβαιότητα πὼς θὰ φτάναμε πιὸ γρήγορα ἀπὸ τούτη τὴν καταραμένην χελώνα. Στὸ κατάστρωμα οἱ συντροφικὲς φυλαροῦσαν ἀσταμάτητα. Νὰ ἡ Στρογγυλή, τὸ βασιλεῖο τῶν ποντικιῶν ὅπως λένε, νὰ καὶ τὸ Γυαλί μὲ τὸ νησάκι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ποὺ μᾶς καλωσορίζει. Τώρα ἡ Νίσυρος ἤλθε πολὺ κοντὰ μας καὶ ἐφάνταζε σὰν ἕνα μπουκέτο ἀπὸ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις τοῦ πρασίνου. Δύσκολα μπόρεσα νὰ κρύψω ἕνα αἰσθημα ὑπερηφάνειας σὰν ἄκουσα τοὺς διπλανοὺς μου νὰ θαυμάζουν καὶ νὰ διερωτῶνται πὼς ἕνα νησί δίχως νερὸ τὰ κατάφερνε νὰ ἔχη τόσο πράσινο, ὅσο δὲν ἔχουν κατ' ἀναλογία τὰ ἄλλα ἀδέλφια του νησιά, ἡ Κῶς, ἡ Κάλυμνος. Ἐξαφνα τὸ μάτι ξεκαθάρισε μίαν μαργαρίταν ὀλόασπρη περιτριγυρισμένη ἀπὸ κάτασπρα ἀγριολούουδα ποῦ μοιαζαν σὰν πρῶινες δροσοσταλίδες σὲ ὀδάνθιστη μαγιάτικη χλόη. Ἦταν τὸ μοναστήρι τῆς Σπηλιανῆς ποὺ ξεπρόβαλλε περήφανα στὸ

ῥυθμὸς ἑνὸς γκρεμοῦ στὴν ἄκρη τοῦ νησιοῦ, περιτριγυρισμένο ἀπὸ τὰ ἀκανόνιστα σπιτάκια τοῦ Μανδρακιοῦ. Σύμβολο μιᾶς παληᾶς ἀρχοντικῆς παράδοσης ποὺ μάταια προσπαθεῖ νὰ ἐξαφανισθῇ ὁ χρόνος. Πιὸ πέρα τὰ «φυσικὰ ἱαματικά» λουτρά μας στέκονται σὰν παραπονεμένα περιμένοντας τὸν κόσμον ποὺ δὲν ἔρχεται μὲ ὅση προθυμία θὰ ἔπρεπε νὰ τρέχει στὴν πηγὴ αὐτοῦ τοῦ Σιλωάμ. Ποιὸς φταίει γι' αὐτὸ δὲν θὰ τὸ κρίνω βέβαια ἐγώ, ὅμως δὲν εἶναι κρίμα νὰ ἔχουμε ἕνα τέτοιο θησαυρὸ καὶ νὰ μὴν μποροῦμε νὰ τὸν ἀξιοποιήσουμε; Χρόνια τώρα τὰ θαυμάσια αὐτὰ λουτρά χαρίζουν τὴν ὑγείαν σὲ ὅσους τὰ ἐπισκέπτονται. Οἱ θεραπευμένοι γυρίζουν στὰ μέρη τους, ζωντανοὶ καὶ ἐνθουσιῶδεις, διαφημιστὰ τῶν λουτρῶν τούτων ποῦ, ἂν σὲ ἀνέσεις καὶ περιποίηση συναγωνίζονται πολλὲς κοσμικὲς λουτροπόλεις, σὲ θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἀσυναγώνιστα. Τοῦτο εἶναι ἕνα ἀκόμη προνόμιον αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ ποὺ ἡ καλὴ μοῖρα τῷ φερε νὰ γεννηθῶμε.

Ὅλες αὐτὲς οἱ σκέψεις καὶ οἱ διαφορὲς ἀναμνήσεις ποὺ ἀνέβλυζαν αὐθόρμητα καθὼς ἀντίκριζα τὸ νησί μου ὕστερα ἀπὸ 22 ὀλόκληρα χρόνια ἀπουσίας, μὲ ἔφεραν δίχως νὰ τὸ καταλάβω στὸ λιμάνι περιτριγυρισμένη ἀπὸ τοὺς πατριῶτες μου. Δύσκολα ἀναγνώριζα τοὺς παληοὺς φίλους καὶ φίλες, ἀκόμη καὶ συγγενεῖς. Ἀκόμη πιὸ ἀγνώριστο βρῆκα καὶ αὐτὸ τὸ νησί μου. Ἄν ὅμως τὰ χρόνια ἐγήρασαν τὰ πρόσωπα σὲ σημεῖο ποὺ νὰ μὴν γνωρίζονται, ὅμως, ἀντίθετα, ὁμόφηναν τὰ πράγματα σὲ σημεῖο ποὺ καὶ αὐτὰ νὰ μὴν γνωρίζονται. Τί δὲν ἔκαμαν τὰ ξηνητεμένα παιδιὰ τοῦ νησιοῦ γιὰ νὰ ὁμορφαινόντων τὸν τόπον του. Πλατεῖες, φωτισμὸ, παγοποιεῖον, κατακάθαρους δρόμους, (ἀλήθεια ἡ σκόνη ἐδῶ εἶναι ἄγνωστη ὅπως καὶ τὸ χιόνι), κάτασπρα σπιτάκια ποὺ σὲ γεμίζουν μὲ μιὰ εὐθυμὴ προδιάθεση καὶ σὲ ξαναζωντανεύουν μὲ τὴν βοήθεια τοῦ δροσεροῦ θαλασσινοῦ ἀγέρα ποὺ ἔρχεται φορτωμένος ὀξυγόνο νὰ σοῦ ξεπλύνῃ τὰ πλεμόνια ἀπ' τὴ σκόνη καὶ τοὺς καπνοὺς τῆς πόλης. Κορίτσια ὅλο ζωντάνια καὶ νέοι ποὺ κάθε βράδυ μαζεύονται γιὰ νὰ πιοῦν λίγο τσίπουρο ἢ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Και άλλος εκλεκτός Νισύριος, ο Γεώργιος Ι. Φωτιάδης εξέλιπε κάπως πρόωρα και άπροσδόκητα.

Έγκατεστημένος από πολλά χρόνια ως Συμβολαιογράφος εις τὰς Σέρρας, άπετέλει διακεκριμένον Κοινωνικόν στέλεχος αὐτῆς λόγω τῆς άρτίας έπιστημονικῆς του καταρτίσεως τῆς ώμολογημένης ἠθικῆς άνωτερότητός του, τῆς άξιοπρεπείας και τῆς καλωσύνης του.

Ἡ πόλις τῶν Σερρῶν με έπικεφαλῆς όλόκληρον τὸν έπιστημονικόν, έμπορικόν και έπαγγελματικόν κόσμον, ὅπως γράφει ἡ έφημερίς «Πρόδος Σερρῶν» τὸν προέπεμψε με τιμὰς και ὀδύνην εις τὴν τελευταίαν του κατοικίαν. Τὸ Σερραϊκόν έπίσης Βῆμα τῆς 5ης Ἰανουαρίου γράφει τὰ έξῆς:

«Ἡ Σερραϊκῆ Κοινωνία και ὀλοκλήρου τοῦ Νομοῦ με πραγματικῆν θλίψιν έπληροφορήθη τὸν αἰφνίδιον θάνατον έπιλέκτου μέλου αὐτῆς τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΩΤΙΑΔΟΥ Συμβολαιογράφου, έπελθόντα τὴν 7.30 πρωϊνῆν τῆς Κυριακῆς.

Ὁ μεταστὰς γόνος άρχοντικῆς οικογενείας τῆς Νισύρου Δωδεκανήσαν, τῶν Φωτιάτῶν, διετέλεσεν έπί σειρὰν δεκαετηρίδων Συμβολαιογράφος εν τῇ πόλει μας, ξετιμάτο δὲ ὅλως ιδιάζοντας από τὴν κοινωνίαν και τὴν πολυπληθῆ πελατείαν του, καθόσον διεκρίνετο εκτὸς τῆς ψυχικῆς του άρετῆς, τὸ εὐγενές ἦθος του, αλλά και διὰ τὴν εὐθυκρίσιαν του περι τὴν άσκησιν τοῦ τόσο λεπτοῦ δημιουργημάτός του.

Τὴν κηδείαν τοῦ εκπλόντος παρηκολούθησαν με καταφανῆ ὀδύνην έκατοντάδες συμπολιτῶν μας κατετέθησαν δὲ περι τοὺς εἰκοσι στέφανοι.

Τὸν νεκρὸν άπεχαίρησε πρώτος ὁ τέως βουλευτῆς τοῦ Νομοῦ μας κ. Ἄγγελος Ἄγγελοῦσης καταθέσας και στέφανον εκ μέρους τοῦ Ἄρχηγοῦ τοῦ Φιλελευθέρου Δημοκρατικοῦ Κόμματος κ. Γε-

μασίτχα και νὰ μεταδώσουν με τὸ τραγοῦδι τους τὴν διάθεση και τὴν ζωὴ σ' ὄλο τὸ χωριό. Ἄλῃθεια, φέτος εἶχαμε μιὰ καλὴ συντροφιά από πατριῶτες ποὺ ἤλθαν από τὴν Ἀθήνα και τὸν Πειραιᾶ. Τὰ γλέντια στοῦ Στρατῆ, στὰ Λουτρά και στοῦ Σπόρτη, τὸ βρουλι στοὺς Πάλους και ἡ εκδρομὴ στὸ Γυαλί θὰ μείνουν αλῃσιμόνητα. Ὁ κακομοίρης ὁ Παπάτσος με τὸ βιολί του δὲν προλάβει νὰ ξαποστάση. Τὸ ὄρσαρικο και ὁ ταμπουράς τοῦ Φραζῆ ἔπαιρνε κι ἔδινε. Οἱ περιπατοὶ στὸ δρόμο τῶν λουτρῶν εἶχαν κάποια ξεχωριστὴ μαγεία. Καθὼς τὸ φεγγάρι ἔριχνε από ψηλὰ τὶς άσημένιες άκτίνες του άνάμεσα

ωργίου Παπανδρέου και εν συνεχεία εκ μέρους τῶν Συμβολαιογράφων, ὁ Συμβολαιογράφος Θεο)νίκης κ. Κων. Κατσανός.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ εἰκοσάδες άπεστάλησαν συλλυπητήρια (τηλ)τα πρὸς τὴν οικογένειαν τοῦ άειμνήστου εκ μέρους φίλων του μὴ δυνηθέντων νὰ παραστοῦν εις τὴν κηδείαν αὐτοῦ.

Τὸ «Σερραϊκόν Βῆμα» συμμεριζόμενον τὴν θλίψιν τοῦ Σερραϊκοῦ Λαοῦ, ὑποβάλλει πρὸς τὴν οικογένειαν τοῦ άειμνήστου τὰ θερμὰ συλλυπητήριά του, εὐχόμενον τὴν «ἔξ ὕψους παρηγορίαν».

Ὁ έπικηδεῖος τοῦ κ. Ἄγγελοῦσης

«Βαρυαλγείς προσερχόμεθα πρὸ τῆς σοροῦ σου οἱ συγγενεῖς σου και φίλοι καταλείποντες δάκρυ πικρὸν έπί τῷ άδοκῆτῷ θανάτῳ σου, άγαπητέ μας Γιώργο.

Εἶναι τόση ἡ κατάπληξις μας και τόσον τὸ δέος τὸ ὅποιον μας συνέχει διὰ τὸ σκληρὸν πλῆγμα, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν εις τὸ τρομερὸν γεργονός, ὅτι ἔφυγες από τοῦ μέσου ἡμῶν χωρὶς έλπίδα έπιστροφῆς. Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περιπτῶσιν ἔχει μεγαλυτέραν θέσιν ἡ μεγάλη ψυχολογικὴ ἀλήθεια, ὅτι οἱ ἄνθρωποι γνωρίζομεν μὲν τὸν θάνατον, αλλά δὲν τὸν πιστεύομεν. Διότι πῶς νὰ πιστεύσωμεν ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχη πλέον εις τὸ μέσον ἡμῶν ἡ ζωηρὰ φυσιογνωμία σου ἡ συμπαθῆς και ὠραία μορφῆ σου, ἡ λεβέντικη κορμοστασιά σου και ὁ σπινθηροβόλος ὄργασμός τοῦ πνεύματός σου με τὸν ὅποιον εις οἰονδήποτε κύκλον έσημείωνες θριαμβευτικῆν τὴν εμφάνισίν σου, σπαργῶσαν από ζωὴν και θέλγουσαν και έπιβαλλομένην, ὅπως μόνον τὸ πνεῦμα γνωρίζει και θέλλῃ και νὰ έπιβάλλεται;

Ξεκίνησες από τὴν ὠραίαν Δωδεκάνησον και παιδὶ σχεδὸν ακόμα ένεγράφης εις τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Σκοπός σου δὲν ἦτο μόνον ἡ μόρφωσίς σου και ἡ δι' αὐτῆς έξασφάλις τῆς άνέτου ζωῆς. Σκοπός σου πρωτίστως και κυριῶς ἦτο ἡ άπελευθέρωσις τῆς Πατριδος και ἡ Ἐνωσίς της με τὴν μῆ-

από τὶς δαντελλωτὲς βουνοκορφές τοῦ νησιοῦ ὡς τὴν θάλασσα ποὺ βογγοῦσε πάνω στὰ βότσαλα και τοὺς βράχους, τὸ τοπίο εἶχε κάτι τὸ άπόκοσμο ποὺ σ' ἔκαμε άθέλητα νὰ ριγῆς και νὰ μὴν σκέπτεσαι τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ εὐχαριστήσης και νὰ δοξάσης τὸν Ὑψιστο ποὺ σε άξίωσε νὰ ἔλθης στὰ μέρη αὐτὰ για νὰ ξεχάσης, ἔστω και για λίγο, κάθε μικρόχαρη φροντίδα, κάθε πίκρα, κάθε ἔγνοια, άπ' αὐτὲς ποὺ σε ποτίζει καθημερινὰ ἡ άδυσώπητη ρουτίνα τῆς βιοπάλης.

Καλλιόπη Κώνστα

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 1959

τέρα Ἑλλάδα, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐπικράτησις τῶν ἰδεωδῶν τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἠθικῆς. Ἦγωνίσθης, ὡς φοιτητῆς ἀκόμη, μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ αὐταπαρνήσιν διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδεωδῶν τούτων. Καὶ ἠτύχησες νὰ ἴδῃς, τὰ ὄνειρά σου παραγοποιοῦμενα. Δὲν ἐπεδιώξες ὅμως τὴν εὐκολὸν ζωὴν. Πιστεύων, ὅτι ἡ μόλις πρὸ ὀλίγου ἀπελευθερωθεῖσα Μακεδονία μας ἔχει ἀνάγκη τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν μορφωμένων, τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων ἐγκατεστάθης εἰς Σέρρας διὰ νὰ προσφέρῃς τὰς πολυτίμους σου ὑπηρεσίας, τῶν ὁποίων εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκη ὁ τόπος. Καὶ ἐργαζόμενος σκληρῶς ἀλλὰ τιμίως κατώρθωσες νὰ ἐπιβληθῆς εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Σερρῶν, ὅσον ὀλίγοι. Ὅτε δὲ ἐνόμισες, ὅτι θὰ ἔδει νὰ ἐκπληρώσῃς καὶ τὸ καθήκον σου ὡς συζύγου καὶ οἰκογενειάρχου ἤνωσες τὰς τύχας σου εἰς ἐποχὴν μαύρης σκλαβιάς διὰ τὸν τόπον μας με τὴν βαρυνθεῖσαν σύζυγόν σου Δέσποινα, θυγατέρα ὁσάυτως πατριαρχικῆς καὶ τιμίας οἰκογενείας Γράτζιου. Καὶ οὕτω πλέον ἀπερίσπαστος ἀπὸ ἐγνοίας καὶ μὲ τὴν συμπαράστασιν καὶ τῆς πεφιλημένης σου συζύγου ἐπεδόθης πλέον εἰς ἄλλον ἀγῶνα. Τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀληθείας, ἀγαθῶν, ὧν ἡ ἀξία εἶεν τοσοῦτον καταρρακωθῆ συνεπεία τῆς ἐπαράτου κατοχῆς καὶ τῶν ἐπακολουθησάντων τραγικῶν διὰ τὴν Πατρίδα μας μετακατοχικῶν γεγονότων. Καὶ δὲν ἤρκεσθης μόνον εἰς τοῦτο.

Ἡσθάνθης ἀκόμη τὴν ἀνάγκη, ἵνα ἀγωνισθῆς ὑπὲρ ἐνὸς ἀνωτέρου καὶ ὑψηλοτέρου εἰς τὴν κοινωνίαν μας σκοποῦ, τὴν ἐπικράτησιν δηλαδὴ τῶν ἀρίστων εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ἱεραρχίαν, αἱ δὲ συζητήσεις, οἱ ἀγῶνες σου καὶ ἡ κριτικὴ σου εἰς αὐτὸ καὶ μόνον ἀπέβλεπον. Ὅταν δὲ ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ κριτικὴ κρίνονται διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐνὸς ἀνωτέρου καὶ ὑψηλοτέρου ἐν τῇ κοινωνίᾳ σκοποῦ, τότε ἡ τοιαύτη κριτικὴ ἀποβαίνει ἀληθῆς δημιουργία. Αὐθόρμητοι ἀναπηδοῦν οἱ στίχοι τοῦ μεγάλου ποιητοῦ (Ἀκούστε. Ἐγὼ εἶμαι ὁ γκρεμιστῆς γιατί εἶμαι ἐγὼ καὶ ὁ κτίστης.

Κι ἂν εἶμαι τῆς νυχτιᾶς βλαστὸς τοῦ χαλασμοῦ πατέρας
Πάντα κοιτάζω πρὸς τὸ φῶς τὸ ἀπόμακρον τῆς μέρας).

Ἐχεῖνο ὅμως τὸ ὅποτον πρὸ παντὸς σὲ διέκρινε, ἀξέχαστέ μας Γιώργω, ἦτο τὸ θάρρος τῆς γνώμης τὸ ὅποτον εἰς τὴν χώραν τῶν συμβιβασμῶν, τῶν συμβιβασμῶν οἱ ὁποῖοι ὡς μύκητες ἀναδεικνύουν πλειστάκις μετριότητες, εἰς τὴν χώραν ἔνθα οἱ στεροῦμενοι τούτου, θεωροῦν τοὺς πεπρωτισμένους διὰ τοῦ θάρρους τῆς γνώμης των ὡς διαλυτικὰ στοιχεῖα, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦσι τούτους καὶ κρατοῦσι τούτους εἰς ἀπόστασιν ἀχρησιμοποίητους, τὸ θάρρος αὐτὸ τῆς γνώμης σου, θὰ συνέβαλε τὰ μέ-

γιστα εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἠθικῆς κοινωνίας εἰς τὴν ὅποιαν θὰ εἶχες τὴν καλλιτέραν θέσιν.

Αἱ ἡλικίαι μας ἀπέτιχον ἡ μία τῆς ἄλλης ἀλλ' αἱ ἀρχαὶ μας καὶ αἱ ἰδέαι μας πάντοτε καὶ στενὸς πνευματικὸς δεσμὸς μᾶς εἶχεν ἐνώσει εἰς τὴν ζωὴν. Ἐπῆρξες δι' ἐμὲ καὶ τοὺς φίλους σου ἡ ἀκένωτος πηγὴ τῆς πνευματικῆς μας τροφῆς. Ὁ βίος σου δὲν ἦτο παρὰ ἀδιάκοπος καὶ υπερτάτη προσπάθεια, ἀγῶν συνεχῆς καὶ ἐπίμοχος χάριν τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἰδεωδούς σου. Τὸ ἰδεῶδες σου ἀπετέλεσε τὸ δρᾶμα τῆς ψυχῆς σου καὶ τοῦτο ἠγωνίσσο δι' ὅλων τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων νὰ ἐπιβάλλῃς. Εἰς τὸν σκληρὸν τοῦτον ἀγῶνα, ἀγῶνα προωρισμένον μόνον διὰ τοὺς μεγάλους ἀνδρας τὸ σῶμα ὑπέκυψε. Τὸ πνεῦμα σου ὅμως ἐνίκησε, διότι ὁ ἀγωνιζόμενος πνευματικῶς αἱ ἠθικῶς οὐδέποτε νικᾷται οὐδέποτε καταβάλλεται, οὐδέποτε ὑποτάσσεται.

Ἐν πλήρῃ συναισθήσει τῆς νίκης σου ταύτης ἀτάραχος καὶ μὲ θαυμαστὴν στωϊκότητα προσήγγισες ἐπερχόμενον τὸ τέλος. Ἦσυχος καὶ ἡρεμὸς ἠτένικες τοῦ φαρτοῦ τὴν κατάλυσιν, ἐνῶ ὁ νοῦς σου ὄλονεν καὶ περισσότερο προσηλοῦτο εἰς τὸ ἄφθαρτον. Πόσες φορὲς εἰς τὸν ἀποκαρετοῦντα σε τὴν στιγμήν ταύτην ὑπέμνησες τοῦ μεγάλου μάρτυρος τῆς ἀρετῆς τοὺς λόγους. «Οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκουν μελενῶσι καὶ τεθνᾶναι ἤκιστα αὐτοῖς φοβερούς».

Πλὴν ὅμως παρὰ τὴν βαθυτάτην πίστιν εἰς τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν εἰς τὰ ὧτα καὶ τὴν σκέψιν μου αἰχμάλωτον τῆς ἀδυναμίας τῶν αἰσθημάτων, ἔρχεται ὡς ἐπωδὸς τοῦ καταλυομένου εἰκοσαετοῦς ἀδελφικοῦ δεσμοῦ μας ἡ ἠχώ ρημάτων ἄλλου σοφοῦ. «Μηδέ μοι ἄκλαυτος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ φιλοῖσιν καταλείπομαι θαντὴν ἄλγεα καὶ στοναχάς».

Ἡμεῖς οἱ φίλοι σου, εἰς τοὺς ὁποίους παρῆχες τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν τῆς φιλίας σου καὶ τοὺς κατέβλεγες μὲ τὴν καθήμερὴν ἀναστροφὴν σου καὶ μὲ συνεχεῖς ἐκλάμψεις τοῦ λεπτοῦ σου πνεύματος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λησμονήσωμε ποτὲ τὸν ἄριστον οἰκογενειάρχην, τὸν ἀκαταπόνητον μαχητὴν, τὸν σπινθηροβόλον ὀμιλητὴν, τὸν ἀφοσιωμένον φίλον καὶ τὸν εἰλικρινῆ συνεργάτην. Συντετριμμένοι ἀπὸ λύπην θὰ ζητοῦμεν πάντοτε παρηγορίαν εἰς τὴν ἀνάμνησίν σου καὶ αἱ καρδίαι μας θὰ εἶναι εἰς ὄλην μας τὴν ζωὴν ὁ βωμὸς εἰς τὸν ὅποιον θὰ λατρεύεται ὀλοφύχως ἡ ἰδέα τὴν ὅποιαν ἐσυμβόλιζες καὶ τόσο ζωηρὰ ἐξεπροσώπεις, ἡ ἰδέα τοῦ Πνεύματος, τῆς Ἀληθείας, τῆς Τιμῆς, τῆς Ἠθικῆς, τοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Καθήκοντος, ἡ δὲ γῆ τῆς μαρτυρικῆς πόλεως Σερρῶν, θὰ κλείσῃ ἀπαλὰ ἐπὶ τοῦ τάφου σου καὶ θὰ σὲ περιβάλλῃ εὐλαβικὰ εἰς θαλπωρὴν τῆς εὐγνώμονος ἀγκάλῃς τῆς.

Ἡ βαρυνθεῖσα καὶ πιστὴ σύντροφος τῆς ζωῆς σου, τ' ἀδελφία σου, οἱ συγγενεῖς σου, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Δ.Φ.Κ. Γεώργιος Παπανδρέου, τὸν ὅποιον τόσον ἠγάπησες ἀλλὰ καὶ σὲ ἠγάγησε, ἡ οἰκογένειά μου καὶ ἐγὼ

καθώς και οι πολυπληθεῖς σου φίλοι Σοῦ εὐχονται

- Στὸ καλὸ ἀγαπητέ μας Γεώργιο καὶ Αἰωνία σου ἡ μνήμη. -

Παρ' ὅλον ὅτι τὰ περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του ἔζησε στὰς Σέρρας, ἡ ἀγάπη του στὸ νησί μας ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ζωηρὴ καὶ θερμὴ. Αὐτὴ τὴν ἀγάπη του διατρανώνει πολὺ εὐγλωττα, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται νὰ σχολιάσωμεν, στὴ διαθήκη του, ἀπόσπασμα τῆς ὁποίας ἐπίσης δημοσιεύομεν κατωτέρω.

Ἰδιόγραφος Διαθήκη μου

Ἐν Σέρραις καὶ ἐν τῷ Συμβολαιογραφείῳ μου κειμένῳ ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα οἰκοδομῆς μου, σήμερον τὴν ἑνδεκάτην (11) τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ χιλία ἑνεαεκάσια πεντήκοντα ἑνέα (1959) ἔτους, ἡμέραν Πέμπτην, ὁ ὑπογεγραμμένος Γεώργιος Ἰωάννου Φωτιάδης, συμβολαιογράφος καὶ κάτοικος Σερρῶν, γεννηθεὶς ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῆς Δωδεκανήσου, γράφω ἰδιοχειρῶς διὰ τῆς γραφομηχανῆς τὴν διαθήκην μου ἀνακαλῶν πᾶσαν προγενεστέραν καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀργυρίου Ἀργυροπούλου καταθειμένην μυστικὴν μου ταύτην καὶ διὰ τῆς παρούσης μου ἐγκαθιστῶ κληρονόμους μου Α.....

Z.....Εἰς τὸν Δῆμον Μανδρακίου τῆς νήσου Νισύρου Δωδεκανήσου κληροδοτῶ, τὸ ἐκ τοῦ μεσοπατώματος δωμάτιον τὸ συνορευθὲν μετὰ τὴν οἰκοδομὴν Ἀρ. Βαγουρδῆ, μεισθωμένον εἰς τὴν ρόπτριαν Ἄνναν Χρυσάφη, κατ' ὀριζόντιον ἰδιοκτησίαν, ἵνα τὰ ἐκ τούτου εἰσπραττόμενα μισθώματα διαθέτῃ 1) τὸ ἡμισυ (1/2) μὲν τούτων εἰς τὰς πτωχοτέρας οἰκογενεάς

τῶν Δημοτῶν του κατὰ τὰς Ἁγίας ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων ἢ τοῦ Πάσχα εἰς ἀοίδιον μνήμην τῶν σεβαστῶν μοι γονέων καὶ ἀγαπημένων ἀδελφῶν μου καὶ 2) τὸ ἕτερον ἡμισυ (1/2) τούτων δίδεται ὡς βραβεῖον εἰς τοὺς ἀριστοῦχους τῶν δύο τελευταίων τάξεων τοῦ σχολείου καταμεριζόμενον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου συμπράττοντος καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ὡς καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἄνω διανομάς. Ἐνδύμυχος πόθος μου εἶναι νὰ ἀξιωθῶ εἰς τὸ νὰ καταλίπω μεγαλύτερον ποσὸν δι' ὑποτροφίας τῶν νέων τῆς Προσφιλοῦς μου πατρίδος, ἐὰν δὲ τοῦτο ἐπιτύχω, θὰ ἔχω ἤρμενον τὴν συνειδήσίν μου ὅτι ἐπετέλεσα καὶ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα μου ἐπιβεβλημένον καθήκον. Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἀκριβοδικαίως ἐπισησάμην τὴν διανομὴν τῶν ὑπαρχόντων μου κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, ἀνεξαρτήτως τῆς πρὸς ἐμὲ ἐκάστου τῶν κληρονόμων μου ἐπιδειχθείσης ἀγάπης. Τελευτῶν ἐκφράζω τὴν βαθυτάτην μου ἐπιθυμίαν ὅπως γίνῃ ἀνακομιδὴ τῶν ὀστέων μου εἰς τὴν φιλότατην μου Πατρίδα καὶ ἐναποτεθῶσι ταῦτα μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου καὶ γονέων μου, ἵνα τοῦλάχιστον ἅπτανται τῆς Πατρώας Γῆς τὴν ὁποίαν ἐστερήθην, ἐπόνεσα, ποινῶ καὶ νοσταλγῶ καὶ ἀπολαμβάνω τῆς θαλασσίας αὔρας. Τὴν τοιαύτην ἐπιθυμίαν μου ἐπαφίμαι εἰς πάντας τοὺς κληρονόμους μου.

Ὁ Διαθέτης
Τ.Σ. Γ. Φωτιάδης

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» ἀπευθύνουν τὰ πλεον θερμὰ συλλυπητήριά των εἰς τὴν ἐρίτιμον σύζυγόν του Δέσποιναν καὶ τ' ἀδέλφια τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Φωτιάδῃ.

Εἰς μνήμην Νικολάου Α. Νοταρίδῃ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ Συλλόγου «Ἁγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» Νέας Ὑόρκης, ὁ κ. Γεώργιος Ν. Νοταρίδης, εἶχε τὴν ἐπιτυχῆ καὶ εὐστοχον ἔμπνευσιν νὰ τιμῆσῃ τὴν μνήμην τοῦ ἐκ τῶν ἱδρυτῶν αὐτοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Α. Νοταρίδου, μετὰ τὸ κατωτέρω ἀφιέρωμά του, τὸ ὁποῖον καὶ εὐχαρίστως δημοσιεύομεν:

«Ἰδρῶτα τοῦ Θεολόγου καὶ μεγάλες εὐεργέτας τοῦ χωριοῦ μας. Σήμερον ποῦ ἑορτάζομεν τὰ πενήντα χρόνια τοῦ Συλλόγου μας, ἡ σκέψις μας φτερουγίζει στὴν ὑπέροχην ψυχὴ σου, γιὰ νὰ τὴν εὐχαρίστησῃ γιὰ ὅ,τι ἔκαμες γιὰ τὸ χωριὸ μας. Μᾶς ἄφησες ἕνα ὑπέροχο ἔργο καὶ μᾶς ἔδειξες τὸν δύσκολο δρόμον τῶν εὐγενικῶν ἐπιδιώξεων ποῦ καταλήγει στὴ μεγάλην λεωφόρον τῆς Ἀγάπης. Τὸν δρόμον αὐτὸ ἀκολουθοῦμε μετὰ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν καὶ τὸ ἔργο σου θὰ γίνεταί συνεχῶς πιὸ μεγάλο, πιὸ ὠραῖο.

Ἡ Ἀγγελικὴ Γ. Νοταρίδῃ, μᾶς ἀπέστειλεν ἐπίσης εἰς μνήμην τοῦ Νικολάου Νοταρίδῃ, τὸ κατωτέρω ποιήμα τῆς.

«Ὅλα στὸν κόσμον χάνονται ἀπ' τῆς ζωῆς ὅταν βγοῦνε.
Κι ὅλα στὴ λήθη πέφτουνε τοῦ χρόνου καὶ ξεχνιοῦνται
Μὰ τὸ καλὸ δὲν χάνεταί, κι ἂν ξεχασθῇ δὲν σβύνει
Κάποια ἀστείρευτη πηγὴ πάντα στὸ φῶς τ' ἀφήνει
Τὸ Μοναστήρι τ' Ἀη Γιαννιοῦ, γλυκὴ καμπάνα
τὸ σημαντήρι τοῦ Σχολιοῦ, τοῦ γιατροῦ ἢ λαχτάρια
ὅλα μιλάνε γύρω μας, γλυκόλαλα ἠχοῦνε
κι αὐτοὺς ποῦ τὰ πρωτάρχισαν πάντα εὐχαριστοῦνε.

“ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΠΗΛΙΑΝΗ ,”

ΚΛΙΝΙΚΗ

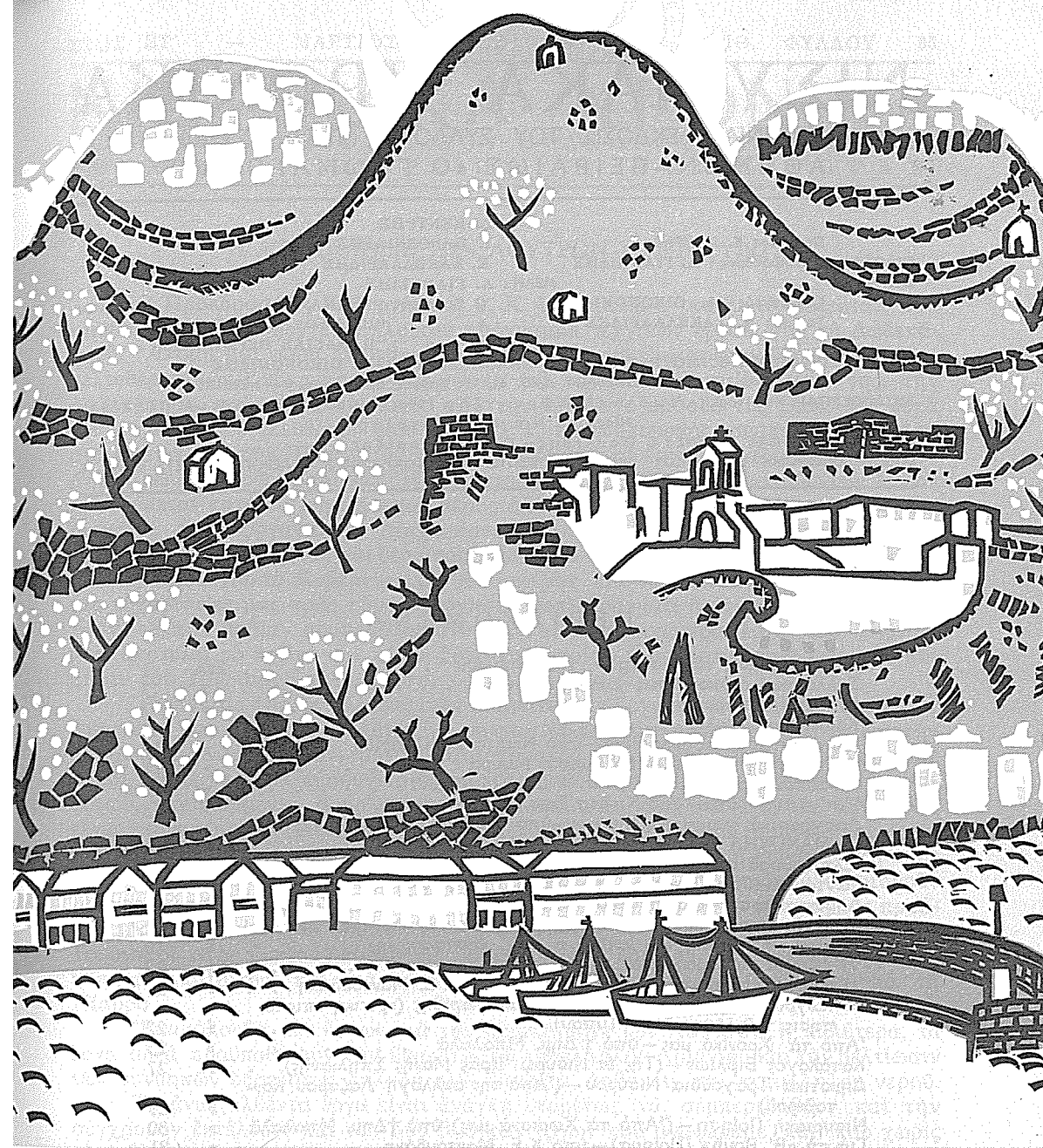
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ - ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Τοῦ ἱατροῦ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 19 ΤΗΛ. 615880

ΑΘΗΝΑΙ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΚΛΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΟΣ 6ον ΜΑΡΤΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 1960 ΤΕΥΧΟΣ 33

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ 'Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματέας: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
'Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,, 'Αθηνών
» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,, »
» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,, »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ - ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ - Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 61, 7ος ὄροφος ἀριθ. Γραφ. 9 - ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰωάννης Π. Φραντζής. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κώς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχαλής
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης - Π. Γ. Σακλαρίδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 - ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Η αξιοποίηση τῶν λουτρῶν τῆς Νισύρου	Σελ.	1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις-Συλλογικὰ νεα	»	3
Νισυριακὲς παροιμίαι	»	7
Κρίσεις καὶ σχολία	»	8
Κωνσταντῖνος Φασουλαρίδης-ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	10
Καὶ πάλιν ἡ γεωργία-ὑπὸ Κωνστ. Μούρα	»	11
'Ο ἀσπάλατας (ποίημα), ὑπὸ ἱ Δημ. Μπαλαλά	»	12
'Απ' ὅ,τι θυμάμαι-ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	13
Λαογραφικὰ σύμμεικτα Νισύρου-ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜ- ΜΑΝΟΥΗΛ	»	14
'Ελπιδοφόρα σημεῖα διὰ τὴν Νίσυρον-ὑπὸ Γ. Κουμέντου	»	16
Ζωντάνεμα-ὑπὸ Πανάγου Σακελλαρίδη	»	17
Δημοτικὰ τραγούδια Νισύρου ('Απὸ τῆ συλλογὴ Λαζάρου Κοντοβερού)	»	18
'Επὶ τῆς προγραμματισθεῖσης αξιοποιήσεως τῶν Λουτρῶν Μανδρα- κίου ('Επιστολὴ τοῦ ἱατροῦ κ. Μιχ. Τσατσαρώνη)	»	19
'Η ζίζυφία (ποίημα), ὑπὸ ἱ Δημ. Μπαλαλά	»	20
'Η ἀγράμματη ποιήτρια τῆς Νισύρου-ὑπὸ Κ. Ε. Μαντουδάκη	»	21
'Ο λωγράφος-χαράκτης Δημήτρης Σακελλαρίδης (κριτικὴ ἐπισκό- πησις τοῦ 'Αθηναϊκοῦ Τύπου)	»	22
'Απὸ τὰ Χρονικά μας-ὑπὸ ἱ Δημ. Μπαλαλά	»	25
Κατάλογος Βιβλίων-(Τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς)	»	27
Δημοτικὰ Τραγούδια Νισύρου-(Ἐπὸ τὴν συλλογὴ Λαζάρου Κον- τοβερού)	»	29
Νισυριακὴ Ποίηση-(Ἐπὸ τὰ Χωριανὰ μας) ὑπὸ ἱ Δημ. Μπαλαλά	»	30
Γιὰ τὴ «Β' Βουή» (Ποίημα)-ὑπὸ Κ.Ε. Μαντουδάκη	»	31
Τὸ Πησούλι (Ποίημα)-ὑπὸ Κ. Ε. Μαντουδάκη	»	32
Νισυριακοὶ ἀντίλαλοι	»	16γ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Σωτ. Ἰορδάνου - Κρήνης 19

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆς κατὰ τὸ τελευταῖο του ταξεῖδι στῆ Ρόδο ἐξήγγειλε πλούσιο πρόγραμμα τεχνικῶν ἔργων γιὰ τὴ Δωδεκάνησο. Ἀκόμη μιὰ φορά ἐπιβεβαιώνεται τὸ ιδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὄλων τῶν μεταπελευθερωτικῶν Κυβερνήσεων τῆς χώρας γιὰ τὴν καινούρια Ἐπαρχία τῆς, τὴν Δωδεκάνησο, πού σάν ἐπακόλουθο εἶχε τὴν ἀξιόλογο πρόοδο τῆς μέσα στὰ δέκα πέντε χρόνια τοῦ ἐλευθέρου βίου τῆς. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς συμπεριέλαβε μέσα στοῦ πρόγραμμα τῶν Ἔργων τῆς Δωδεκανήσου καὶ τὰ ἔργα τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν Δημοτικῶν Λουτρῶν Νισύρου. Ἡ χρηματοδότησις τῶν προγραμματισθέντων ἔργων προβλέπεται κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος ἀπὸ τὸ προϊόν τῆς ἐκποίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Ὄργανισμοῦ Διαχειρίσεως Ἀκινήτου περιουσίας Δωδεκανήσου (ΟΔΑΠΑ). Ἐμεῖς οἱ Νισύριοι δὲν μπορούμε παρὰ νὰ ἐκδηλώσωμε τὴν μεγάλην μας ἱκανοποίησιν γιὰ τὸ Κυβερνητικὸν Ἐνδιαφέρον καὶ νὰ ἀπευθύνωμε τὶς θερμότερες εὐχαριστίες μας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν γιὰ τὴν πράγματι ἡ ἀξιοποίησις τῶν Λουτρῶν, εἰς τὴν ὁποίαν συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ βασικώτερα ἔργα τοῦ Νησιοῦ μας, ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο καὶ κύριο ἔργο τοῦ ὁποίου ἡ ἀποδοτικότητα γιὰ τὴν αὐξησιν τοῦ Τουρισμοῦ εἶναι ἄμεση.

Ἡ εἰδήσις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀπαραιτήτων ἔργων γιὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν Λουτρῶν, μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρία νὰ φανταστοῦμε ὀλοκληρωμένο τὸ ἔργο καὶ τὴν δημιουργία ἑνὸς συγχρονισμένου Καταστήματος Ἰαματικῶν Πηγῶν μέσα σὲ συνθήκες τέτοιες πού θὰ φέρουν τὸ ὄνομα τῆς Νισύρου κοντὰ στὰ ὀνόματα τῆς Αἰδηψοῦ, τῶν Καμμένων Βούρλων καὶ τῆς Ἰκαρίας, δηλαδὴ στὰ ὀνόματα τῶν καλύτερων συναφῶν Λουτροπόλεων τῆς Χώρας. Πόσο εἶναι ἀξία τὰ ἱαματικά μας Λουτρά αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ νὰ πάρουν τὴν θέσιν πού τοὺς παρέχει ἡ θεραπευτικὴ τους ἱκανότητα, νομίζομεν, πὼς περιτεύει νὰ τὸ τονίσωμε. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀξιοποιηθοῦν τὰ Λουτρά τῆς Νισύρου γιὰ τὸ ἀποτελοῦν τὸν παραγωγικότερο συντελεστὴ τῆς προόδου τῆς οἰκονομίας τοῦ Νησιοῦ καὶ τὴ σπονδυλικὴ στήλη γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ στὸν ὁποῖον ἀποβλέπομε σάν καλύτερο πόρο γιὰ τὴν οἰκονομικὴ προκοπὴ τῶν κατοίκων καὶ γιὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς καλύτερου «αὔριου» γιὰ τὴ Νίσυρο.

Ἐπακόλουθα τῶν ἔργων γιὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν Λουτρῶν, ἢ καλύτερα, τὰ ἔργα αὐτὰ προϋποθέτουν τὴν ὑπαρξιν τοῦ καταλλήλου Λιμανιοῦ καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ὑδρεύσεως δηλαδὴ τὴν ὑπαρξιν ἀφθόνου καὶ καταλλήλου νεροῦ.

Τὰ ἀναγγελλθέντα ἔργα εἶναι ἀνάγκη ἐπομένως νὰ συμπεριλάβουν καὶ τὴν σύγχρονον ἐκτέλεσιν καὶ τῶν δύο βασικῶν ἔργων πού ἀναφέραμε καὶ πού χωρὶς αὐτὰ δὲν μπορούμε σοβαρὰ νὰ μιλοῦμε γιὰ ἀξιοποίησιν τῶν Λουτρῶν μας. Ἡ ὑπαρξίς τοῦ Λιμανιοῦ θὰ ἔχη σάν ἐπακόλουθο τὴν αὐξησιν τῆς ἐπιβατικῆς κινήσεως καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν Συγκοινωνίας. Ὀλοκληρωμένη ἡ εἰκόνα τῆς δημιουργίας στὴ Νίσυρο μιᾶς Λουτροπόλεως πού θὰ παρέχη τὶς ἀνέσεις τὶς ἀπαραίτητες γιὰ τὶς σημερινὲς συνθήκες, μᾶς καλεῖ νὰ φανταστοῦμε τοὺς θερινοὺς ἐπισκέπτας νὰ ἀποβιβάζωνται σὲ πολυπληθεῖς ὁμίλους γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ ὄμορφο Νησὶ μὲ τὸ ὄραιότερο Ἡφαίστειο καὶ νὰ περάσουν λίγες ἡμέρες μέσα σὲ ἕνα γραφικὸ νησιώτικο περιβάλλον. Τότε θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κτίσιμο μικρῶν τουριστικῶν Ξενῶνων ἀπὸ μέρους Νισυρίων πού θὰ θέλουν νὰ συνδύασουν τὴν καλὴ κατοικία μὲ τὴ δυνατότητα τῆς φιλοξενείας «Ἐπ' ἐνοικίῳ» κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς Νισύρου πού χρόνον μὲ τὸ χρόνον θὰ φθάνουν καὶ

σὲ μεγαλύτερο ἀριθμό. Οἱ Νισυριακὲς οἰκογένειες τῆς Ἀθήνας καὶ τῆς Ρόδου θὰ φθάσουν μὲ μεγάλη προθυμία τοὺς θερινοὺς μῆνας στὸ νησί παίρνοντας καὶ τὰ φιλικὰ τοὺς πρόσωπα γιὰ ἓνα ξεκούραστο παραθερισμό, στὸ ὑπέροχο καὶ ξηρὸ κλίμα τοῦ μέσα στὴν γιορταστικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Νισυριακῆς ζωῆς μὲ τὰ, μοναδικὰ σὲ γραφικότητα, ἔθιμα. Ἐκεῖ θὰ τοὺς μείνουν ἀξέχαστες οἱ ἐκδρομὲς στὸ Γυαλί, στὸ Ἡφαίστειο, στὴ Περγουῖσα, στοὺς Πάλλους, στὴ Νικεῖα καὶ τὸ Ἐμπορειό. Τὰ φρέσκα ψάρια, τὰ νοστιμότατα γουρουνόπουλα καὶ τὰ κακαρίσματα τῆς πέρδικας σὲ κάθε δρόμο, θὰ συμπληρώσουν τὴν ὁμορφὴ εἰκόνα τοῦ παραθερισμοῦ στὴ Νίσυρο. Γρήγορα ἢ φήμη γιὰ τὴν ὁμορφὴ διαμονὴ θὰ σκορπισθῇ παντοῦ. Θὰ περάσῃ τοὺς ὠκεανούς, θὰ φθάσῃ, μὲ δύναμι μέσα στὴ Νισυριακὴ παρκοικία τῆς Ἀμερικῆς, θὰ ζωντανέψῃ τὴ φλόγα τῆς νοσταλγίας σὲ γέρους καὶ νέους καὶ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὰ σίγουρα στὸ «Προσκύνημα» ἐκεῖ πού οἱ παιδικὲς ἀναμνήσεις ἀποτελοῦν τὶς μόνιμες σειρήνες πού βασανιστικὰ τοὺς τραβοῦν στὴν ἐπιστροφή.

Ὅταν οἱ καινούριες, οἱ σύγχρονες συνθήκες τοὺς ἐξασφαλίζουν καὶ τὰ καλὰ γηρατειὰ τότε, γιὰ πολλούς, ἢ ἐπιστροφή θὰ εἶναι μόνιμη, καί, πού γιὰ τὸ νησάκι πού φθίνει, αὐτὲς οἱ μόνιμες ἐπιστροφὲς ἀποτελοῦν εδεργεντικὲς ζωογόνες σταγόνες στὴν ἔρημο τοῦ δύσκολου καιροῦ τῆς χειμερινῆς περιόδου.

Στὶς καινούριες συνθήκες ἡ δραστηριότητα τῶν Νησιωτῶν μας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μείνῃ στάσιμη. Μὲ τὴν ἐξυπνάδα πού τοὺς διακρίνει θὰ ἀποβοῦν οἱ δημιουργοὶ τῆς προόδου. Χωρὶς τὴ συμβολὴ τοὺς τίποτε δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ γίνῃ. «Τὸ ἀγῶγι ξυπνᾷ τὸν ἀγωγιότη». Τὰ γρι-γρι μὲ τὰ παραγάδια θὰ φέρουν ἄφθονο ψάρι γιὰ τοὺς παραθεριστάς.

Πεντακάθαρα μικρὰ μαγειρεῖα θὰ ἐξασφαλίζουν τὶς ἱκανοποιητικὲς ἐπισιτικὲς συνθήκες. Ἡ τακτικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Κῶ καὶ μὲ τὴ Ρόδο θὰ τροφοδοτῇ μὲ τὴ φροντίδα τῶν προμηθευτῶν μὲ τὰ καλύτερα εἶδη πού θὰ εἶναι ἀπαράιτητα γιὰ τὴν διατροφή τῶν ἐπισκεπτῶν.

Σὲ φανταστικὸ ταξεῖδι στὴ Νίσυρο τῆς αὔριο σᾶς ὀδηγήσαμε. Τὰ ὀλοκληρωμένα ἔργα τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν Λουτρῶν πού θὰ γίνουν «στὸ προσεχὲς μέλλον» ἀποτελέσανε τὴν ἀφορμὴ. Πιστεύομεν ὅμως πὼς ὑπάρχουν δυνατότητες γιὰ τὴν πραγματοποίησίν τους. Ἡ πίστις μας αὐτὴ ξεκινάει ἀπὸ μιὰ γενικώτερη ἐπιπέτεια. Μεγάλῃ σημασίᾳ δίδεται στὴν ἀνάπτυξι τοῦ Τουρισμοῦ στὴ χώρα μας. Περιοχὲς μὲ ὀλιγώτερα προσόντα ἀπὸ τὰ προσόντα τῆς Νισύρου ἀνεβαίνουν προχωροῦν. Γιατί ὄχι καὶ ἡ Νίσυρος :

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ὅπως ἀνεκοινώσαμεν εἰς προηγούμενα τεύχη μας καὶ ὅπως ἐδηλώσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον, εὐρέθημεν εἰς τὴν λυπηρὰν θέσιν νὰ διακόψωμεν τὴν ἀποστολὴν τοῦ περιοδικοῦ, εἰς ὅσους δὲν μᾶς ἀπέστειλαν ἔστω καὶ συμβολικὴν συνδρομὴν.

Σκοπὸς τῆς σημερινῆς ἀνακοινώσεώς μας, εἶναι νὰ διαβεβαιώσωμεν ὑπευθύνως ὅλους τοὺς τακτικοὺς συνδρομητάς μας, ὅτι τὸ περιοδικὸν τοὺς ταχυδρομεῖται τακτικὰ, διότι ὅπως πληροφορούμεθα, δὲν τὸ παίρνουν ἐνίοτε. Ἐπίσης ὅτι κατόπιν ὑποδείξεως τοῦ ἀντιπροσώπου μας ἐν Ν. Ὑόρκη, Ἰωάννου Π. Φραντζῆ ἐταχυδρομήσαμεν ἐπ' ὀνόματί του ὄριθμόν τινα ἐπὶ πλέον τευχῶν καὶ ἀκόμη ὅτι θὰ πράττωμεν τὰ αὐτὸ εἰς κάθε νέον τεῦχος, διὰ νὰ τὸ παίρνουν ὅσοι τυχὸν δὲν παρέλαβον τοῦτο ταχυδρομικῶς.

Ὅπως ὅμως κατ' ἐπανάληψιν παρεκαλέσαμεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον ἀκόμη τεῦχος μας, θὰ ἀπετέλει δι' ἡμᾶς σοβαρὰν ἐξυπηρέτησιν ἔαν ὅσοι ἤλλαξαν ἢ ἀλλάξουν τὴν διεύθυνσίν των, εἰδοποιοῦν ἐγκαίρως εἴτε τὸν ἀνταποκριτὴν εἴτε ἀπ' εὐθείας ἡμᾶς εἰς τὴν διεύθυνσιν «Νισυριακὰ Χρονικὰ» Ἐλευθ. Βενιζέλου 61 Ἀθήναι.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Ἡ Παναγία Θερμιανή «Αὐστραλίας»

Στὸ προηγούμενο τεῦχος μας μεῖ ιδιαίτερη εὐχαρίστησι ἀνεδημοσιεύσαμε ἀπὸ τὴν ἑβδομαδιαία Ἐφημερίδα «Πυρσός» τῆς Αὐστραλίας αὐτοῦσιο τὸ ἄρθρο της ποὺ ἀφοροῦσε τὴν Νισυριακὴ Ἀδελφότητα Παναγία ἢ Θερμιανὴ καὶ τὴν ὁποία ὁ «Πυρσός» περιέλαβε στὴν ἔρευνά του ποὺ τιτοφορεῖ «Ἡ ἔρευνά μας γύρω ἀπὸ τὰ προβλήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ». Τὴν χαροποὶδ αὐτὴ εὐκαιρία, χρεωστοῦμε, ὅπως γράψαμε, στὸν ἀγαπητὸ Πρόεδρο τῆς Παναγίας Θερμιανῆς Νέας Ὑόρκης κ. Ι. Κοριτσίδην. Σήμερα βρισκόμαστε στὴν εὐχάριστη ἐπίσης θέσι νὰ δημοσιεύσωμε τὸ πρῶτο γράμμα ἀπὸ τὴν Αὐστραλία καὶ τὸ ὁποῖο χρεωστοῦμε στὸν ἀγαπητὸν συμπατριώτην μας Μᾶνον Μιχαήλ Βλαχάκη ἐξ Ἀθηνῶν.

Θὰ αἰσθανθοῦμε ιδιαίτερη χαρά, ἐὰν τόσοσ ἢ «Παναγία ἢ Θερμιανὴ» ὅσον καὶ οἱ συμπατριῶτες μας τῆς Αὐστραλίας θελήσουν νὰ χρησιμοποιήσουν τίς στήλες τοῦ περιοδικοῦ μας, ὅπως κατ' ἐπανάληφιν παρεκαλέσαμεν.

Ἰδιαιτέρως εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Βλαχάκη καὶ θὰ τὸν παρακαλέσωμε νὰ θελήσῃ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀντιπροσώπευσί μας στὴν Ἀδελαΐδα ποὺ διαμένει καὶ νὰ μᾶς στέλλῃ τακτικὰ τὴν συνεργασία του.

Ἡ ἀπόφασίς μας νὰ σταματήσωμε τὴν ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ, σὲ ὅλους ὅσους δὲν μᾶς ἔστειλαν ἔστω καὶ συμβολικὴν συνδρομὴν των, περιέλαβε, ὅπως ἦτο φυσικὸν καὶ τοὺς συμπατριώτας τῆς Αὐστραλίας τῶν ὁποίων εἴχαμε τὴν τύχη νὰ μάθωμεν τὰς διευθύνσεις. Ἦδη ἀπεφασίσθη νὰ συνεχίσωμεν τὴν ἀποστολὴ, ἀπεστείλαμε δὲ τὸ προηγούμενον τεῦχος μας ὑπ' ἀριθ. 32.

Θέλωμεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τόσοσ ἢ Παναγία ἢ Θερμιανὴ τῆς Μελβούρνης ὅσον καὶ ὁ κ. Βλαχάκης καὶ οἱ ἄλλοι πατριῶτες θὰ θελήσουν νὰ μᾶς τιμήσουν μετ' ἐπὶ τὴν συνεργασίαν των πνευματικὴ καὶ ὕλική.

Λυπούμεθα διότι, παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν μας περὶ τακτικῆς κυκλοφορίας τοῦ περιοδικοῦ, εὐρέθημεν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξαιρετικὰ δυσάρεστον θέσιν τῆς καθυστερήσεως. Θέλωμεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι οἱ συνδρομηταὶ μας θὰ μᾶς συγχωρήσουν τὴν σοβαρὰν αὐτὴν ἀνωμαλίαν, ἐὰν θελήσουν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ περιοδικὸν ἐκδίδεται ἀπὸ ἐλάχιστα πρόσωπα καὶ εἰδικὰ ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ εἶναι περισσότεροσ παντὸς ἄλλου βεβαρυμένα μετ' ὑπεύθυνα καὶ σοβαρὰ καθήκοντα. Ἀλλὰ ἡ προσπάθεια νὰ κρατήσωμεν τὸ περιοδικὸν εἰς τὴν ἱκανοποιητικὴν στάθμην ἀπὸ ἀπόψεως ὕλης, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τοὺς ἐλαχίστους συνεργάτας, συντελεῖ ἐπίσης εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἀνωμάλου κυκλοφορίας.

Τέλος πληροφοροῦμεν τοὺς συνδρομητάς μας, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπεθύμουν νὰ συμπληρώσουν τὴν βιβλιοθήκην των, ὅτι διαθέτομεν 2 τόμους τοῦ περιοδικοῦ δεδεμένους. Ὁ 1ος περιλαμβάνει τὰ τεύχη 1-11 καὶ τιμᾶται 150 δραχ. διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ 6 δολλάρια διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ὁ 2ος περιλαμβάνει τὰ τεύχη 12-31 καὶ τιμᾶται ἀντιστοίχως δραχ. 300 καὶ 12 δολλάρια. Οἱ ἐπιθυμοῦντες δύνανται νὰ καταθέσουν τὸ ἀντίτιμον εἰς τοὺς ἀναποκριτάς διὰ τὴν ἀποστολὴν των.

Adelaide 18-5-60

Πρὸς Περιοδικὸν
«Νισυριακὰ Χρονικά»
Ἀθήναι — Ἑλλάς

Manos M. Vlachakis
14 Frederick Pl.
Adelaide — S. Australia

Ἀξιότιμε Κύριε Μούρα

Ἔχω καιρὸ πού παρακολουθῶ τὴν ἐξαιρετὸν ἔκδοσιν τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν. Τὸ περιοδικὸ πού τιμᾶ κάθε Νισύριο. Μοῦ φέρνει δὲ ἀπορία κάθε νέο τεῦχος ὅταν δὲν ἀναφέρει τίποτα διὰ τὴν ὑπαρξί καὶ δράσι τῶν Νισυρίων Αὐστραλίας. Καὶ ὅμως. Ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόμακρη ἡπειρο βρισκόμαστε ὄχι καὶ λίγοι Νισύριοι. Κατὰ πλειοψηφίαν ἀπὸ τὸν Δῆμον Ἐμπορείου καὶ Πάλλων. Ἔχομεν Σύλλογον «Πανάγια Θερμιανή» καὶ πράττομεν πᾶν ὅ,τι εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν μικρὴ, ἀξέχαστη καὶ ὁμορφὴ Νίσυρο.

Ξέρω ὅτι ἡ παράλειψις αὐτὴ δὲν εἶναι ἰδικὸ σας λάθος.

Δὲν εὐρέθη μέχρι σήμερα κάποιος πού νὰ σᾶς ἐνημερώσῃ γιὰ τὰς ἐδῶ κινήσεις μου.

Αὐτὸ τὸ κενὸν ἔρχομαι νὰ συμπληρώσω ἐγὼ μὲ τὴν ἀδειά σας. Νὰ πιάσωμε μιὰ γωνίτσα εἰς τὸ περιοδικὸ σας ἀπ' ὅπου νὰ ἀναφέρωμε τὰ νέα μας, ὅποτε ἔχομε.

Σᾶς εὐχαριστῶ
Μάνος Βλαχάκης

Σύλλογος «Γνωμαγόρας» Ἀμερικῆς

Εἶναι γνωστὸν ἤδη στοὺς ἀναγνῶστες τῶν «Ν.Χ.» ὅτι ὁ Σύλλογος «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ». Ἀμερικῆς μὲ εὐμένεια ἀπεδέχθη τὴν σχετικὴν ἔκκλησιν τοῦ Δημάρχου Νισύρου καὶ ἀνέλαβε ὑπὸ τὴν προστασίαν του ἕν τινι βαθμῶ τὴν λειτουργίαν τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου. Οὕτω τελευταίως διωργάνωσε πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Γυμνασίου καὶ σχετικὴν χοροεσπερίδα σχετικῶς δὲ ὁ συμπατριώτης μας κ. Νικόλαος Σακαλῆς μᾶς ἀπέστειλε τὴν κατωτέρω ἀνακοίνωσι τὴν ὁποίαν καὶ δημοσιεύομεν εὐχαρίστως.

NEW YORK 14-6-60

Ἄξιότιμοι ἄνθρωποι Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἡμιγυμνασίου Νισύρου.

Τὴν 29ην τοῦ μηνὸς Μαΐου ἐδόθη ἡ χοροεσπερίς τοῦ Κέντρου στὴν αἴθουσαν τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ. Αἱ εἰσπράξεις ταύτης θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τοῦ Ἡμιγυμνασίου Νισύρου.

Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους μας ἡ σπουδαιότης τοῦ πνευματικοῦ ἰδρύματος, ἡ διατήρησις τοῦ ὁποίου ὀφείλεται καὶ στὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κέντρου.

Ἄξιοι κάθε ἐπαίνου οἱ Διοικοῦντες τὸ Κέντρον οἱ ἄγρυπνοι φρουροὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς Πατρίδος μας καὶ εὖγε στοὺς Νισυρίους τῆς Ἀμερικῆς γιὰ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸ Πνευματικὸν Ἴδρυμα τοῦ νησιοῦ μας.

Συγχαρητήρια θερμὰ ἀπευθύνω ἐπίσης εἰς Διοργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὸν ἀκούραστον ἀγαπητόν μας κ. Πολυχρονιάδην οἵτινες συνέβαλον στὴν ἐπιτυχίαν τῆς χοροεσπερίδος καὶ τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ.

Νίκος Σακαλῆς

Ὁργάνωσις «Χαραυγή»

Τὴν 14ην Μαΐου ἔγιναν ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν νέου Δ.Σ. τῆς ὀργανώσεως «ΧΑΡΑΥΓΗ» καὶ ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μαρία Ν. Τριανταφύλλου

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Καλλιόπη Ι. Παπαντωνίου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ Ἀνθοῦσα Χαρτοφύλη

ΤΑΜΙΑΣ Ἄννα Χ. Κουτονικολάου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Εἰρήνη Ξ. Χαρτοφύλλη, Καλλιόπη Χ. Παππα, Μερóπη Ι. Κασσέλη, Κατίνα Κοκκίνου, Καλλιόπη Γ. Σαρῆ, Κατίνα Ι. Πάπα.

«Ἡ Παναγία ἡ Θερμιανὴ» Ἀθηνῶν

Ἄριθ. Πρωτ. 195

Ἐν Ἀθήναις τῆ 25 Μαΐου 1960

Πρὸς τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν

Ἐ ν τ α ὕ θ α

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται

Εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ ἐγκρίτου ὑμῶν περιοδικοῦ ἀναφέρεσθε σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς ἐνοποιήσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Συλλόγων μας.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου τῆς Παναγίας τῆς Θερμιανῆς, ἡσχολήθη μὲ τὸ ἄνω θέμα εἰς μίαν τῶν τελευταίων συνεδριάσεών του καὶ ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι, ὑπὸ τὰς διαμορφωθείσας νέας συνθήκας, ἡ ἐνοποίησις τῶν Συλλόγων δύναται καὶ πρέπει νὰ ἐπιτευχθῆ, ἴνα μὲ ἠνωμένας δυνάμεις καὶ κοινὰ προγράμματα ἐνισχύσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν μας πηγῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν τουριστικῶν ἀξιοθεάτων, προβάλλωμεν τὴν πατρίδα μας ὡς Τουριστικὸν Κέντρον, ἱκανὴν νὰ εὐχαριστήσῃ ὄχι μόνον τὰ ἐπισκεπτόμενα αὐτὴν καὶ ἐπαναπατριζόμενα τέκνα της, ἀλλὰ καὶ κάθε ξένον ἐπισκέπτην.

Βεβαίως γνωρίζομεν ὅτι, ἀρκεταὶ λεπτομέρειαι ποὺ θὰ χρειασθῆ νὰ συζητηθῶν εἰς μίαν κοινὴν σύσκεψιν τῶν Δ. Συμβουλίων μας, θὰ θέσουν ὑπὸ δοκιμασίαν, οἰκονομικὰ ζητήματα, ἱστορικὰ δεδομένα, ἀκόμη καὶ προσωπικοὺς καὶ τοπικιστικοὺς ἐγωϊσμούς.

Ὅμως ἐὰν σκεφθοῦμε ὅτι ἡ Νίσυρος μὲ τὰς ὡς ἀνωτέρω ἐν περιλήψει σκέψεις μας, ἐπιβάλλεται νὰ προβληθῆ ὡς ἐνιαῖον σύνολον, τότε ἀσφαλῶς θὰ εὕρωμεν τὴν σωστὴ Νισύρικη γλῶσσα γιὰ νὰ συνεννοηθοῦμε ἐπ' ὠφελεία καὶ τῆς πατρίδος μας καὶ τῶν Συλλόγων μας.

Εὐχόμενοι ὅπως καλαὶ σκέψεις καὶ καλὴ θέλησις ἐξουδετερώσουν κάθε δυσκολίαν.

Διατελοῦμεν μὲ ἀγάπη

Ἐντολὴ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γ. Γραμματεὺς

Ἄλ. Καράλης

Μιχ. Βλαχάκης

Τὰ Σχολεῖα μας

Ἐλάβομεν καὶ δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὰς κατωτέρω ἐπιστολάς τῶν Διευθυντῶν τῶν σχολείων Μανδρακίου πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἀναγνωστῶν μας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΙΣΥΡΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 24ῃ Μαΐου 1960

Πρὸς

τὴν Ἀξιότιμον Ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ
Περιοδικοῦ «ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»
Ὁδὸς Ἐλευθερίου Βενιζέλου 61-7ος ὄροφος
Ἀριθμὸς Γραφείου 9
Εἰς Ἀθήνας

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ πέμψωμεν ἐσωκλειστῶς τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 50/23-5-1960 κοινὸν εὐχαριστήριον ἐγγραφὸν ἡμῶν, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν, ὅπως δημοσιεύσῃτε τοῦτο εἰς τὸ ἔγκριτον ὑμῶν περιοδικόν, «ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ».

Μετὰ πλείστης τιμῆς
καὶ
πατριωτικῶν χαιρετισμῶν

ΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ
τῶν Σχολείων Μανδρακίου Νισύρου
Α' τοῦ Γυμν. Παραρτήματος
Νικόλαος Μεσημέρης
Β' Τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου
Σταμάτιος Κουρτζῆς

Πρὸς

τοὺς Ἀξιότιμους κ.κ. 1) Ἐλπιδοφόρον Βαρώτσην, Μηχανικὸν
2) Ἄρην Παρασκευουλάκου, Μηχανικὸν 3) Μιχαὴλ Πετράκην Τε-
λώνην Νισύρου, 4) Μιχαὴλ Μάρτιν, Πρόεδρον Δημοτικοῦ Συμ-
βουλίου καὶ 5) ἅπαντας τοὺς συμβαλόντας διὰ τὴν ἀρίστην τέ-
λεσιν τῶν ἐτησίων Γυμναστικῶν Ἐπιδείξεων τῆς 21ης Μαΐου 1960
Ἐνταῦθα

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Θεωροῦμεν ἐπιτακτικὴν καὶ ἱερὰν ἡμῶν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμεν ὑμᾶς πάντας καὶ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν μαθητῶν μας διὰ τὴν τόσον πολῦτιμον βοήθειάν σας, ἣν εὐγενῶς διὰ τὴν ἀρίστην τέλεσιν τῶν ἐτησίων Γυμναστικῶν ἐπιδείξεων τῶν σχολείων ἡμῶν προσεφέρατε κατὰ τὴν 21ην Μαΐου 1960.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ παρακολουθήσαντες κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὰς ἐπιδείξεις τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου ἐνώνουν μαζί μας τὰς εὐχαριστίας των διὰ τὸ ἐκπληκτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀδελφικῆς μεθ' ἡμῶν συνεργασίας καὶ ἔστε βέβαιοι, ὅτι οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὴν μικρὰν ταύτην νῆσον ἐγένοντο ἐπιδείξεις αἵτινες διὰ τῶν τεχνικῶν μέσων ἄτινα ἐχρησιμοποιήθησαν τῇ βοήθειᾳ ὑμῶν (προβολέων, μεγαφῶνων, μικροφῶνου, μαγνητοφῶνου, ραδιοπικὰπ κ.λπ.) κατορθώσαμεν νὰ παρουσιάσωμεν θέαμα ἀντάξιον τῶν μεγάλων πόλεων Ἑλληνικῶν καὶ Ξένων.

Μετὰ τιμῆς
ΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ
τῶν Σχολείων Μανδρακίου Νισύρου

Α' Τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου
Νικόλαος Μεσημέρης
Β' Τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου
Σταμάτιος Κουρτζῆς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΚΩ
 ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
 ΕΝ ΝΙΣΥΡΩ

Ἐν Μανδρακίῳ - Νισύρου τῇ 1ῃ Μαΐου 1960

Πρωτ. Δ.Υ.
 Ἄριθ. -----
 Διεκ. 30

Πρὸς
 τοὺς Ἀξιοτίμους Ἀδελφούς κ.κ.
 1) Κωνσταντῖνον Γ. Πληθίδην
 καὶ 2) Ἰωάννην Γ. Πληθίδην
 Εἰς Νέαν Ὑόρκην Ἀμερικῆς

Τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα τῆς ἰδιαίτερας ὑμῶν Πατρίδος ἐκφράζει πρὸς ὑμᾶς τὰς πλέον θερμὰς τοῦ εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐξ 180 διαφόρων βιβλίων δωρεάν σας πρὸς αὐτό, καὶ εὐχεται ὅπως τὸ παράδειγμά σας, παράδειγμα εὐγενῶν πατριωτῶν, εὕρη μιμητὰς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς σπουδαζούσης νεολαίας τῆς φιλάττης ὑμῶν Νισύρου.

Μετὰ πλείστης τιμῆς καὶ εὐχαριστιῶν
 Ο

Δ/ντῆς τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΕΣΙΜΕΡΗΣ
 Καθηγητῆς

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ: (Μετ' ἀντιγράφου τοῦ Καταλόγου τῶν 180 δωρηθέντων βιβλίων).

- 1).-Σύλλογον Νισυρίων Ἀμερικῆς Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ, Νέαν Ὑόρκην Ἀμερικῆς.
- 2).-Σύλλογον Νισυρίων Ἀμερικῆς ὁ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ, Ἀθήνας μὲ τὴν παράκλησιν νὰ κοινοποιήσουν εἰς ὅλα τὰ Μέλη τοὺς τὴν εὐγενῆ ταύτην χειρονομίαν τῶν συμπατριωτῶν των.

3).-κ. Δήμαρχον Μανδρακίου Νισύρου. Ἐνταῦθα.

*

ΝΙΣΥΡΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Εὐχὴ γονιοῦ σου ἔπαρε καὶ στὸ βουνὸ ἀνέβα.

Τῆς νύχτας τὰ καμώματα θωρεῖ τα ἡμέρα καὶ γελᾷ.

Θέλεις θέριζε καὶ δέννε, θέλεις δέννε καὶ κουβάλα.

Ἄλλοις τὸν δέρνουν δεκαοχτῶ καὶ ἔν τὸν δέρν' ὁ νοῦς του.

Τό(μ) Μάρτη ξύλα φύλαε μὴν κάφεις τὰ παλούκια.

Νὰ λείφουν τὰ πιπέργια μου νὰ δῶ τίς μαεργιές σου.

Εὐκαιρη κοιλιὰ τραούδια ἔν ἡξέρει.

Ξένοι πόνοι, ξένα γέλια.

Κάφε μὲ καὶ βάλε μίξα.

Ὁ χορτᾶτος τοῦ νηστικοῦ ἔν τοῦ πιστέβγει.

Τὰ σύρν' ἡ ὥρα ἔν τὰ σύρν' ὁ χρόνος.

Εὐκαιρο σακὶ δὲ στέκει καὶ γεμάτο δὲ λυγᾷ.

Ὅπου θέλει νὰ γαπήσει θέλει νὰ χασομερήσει.

Θέλει κι' ἄσπρα νὰ ξοδιάσει καὶ νὰ μὴν τὰ λοαριάσει.

Ἄν σ' ἀφίνει ἡ κόλασι, πάαινε στὸ (μ)παράδεισο.

Τὸ μὴ σὲ μέλλει μὴ ρωτᾶς, ποτὲ κακὸ μὴν ἔχεις.

Ὅπου βαστᾶ καὶ ξαμολεῖ, θέλει ραβδί στὴ κεφαλῆ.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Ποταμήτισσα

Δαπάναις τοῦ Συλλόγου ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ἀθηνῶν ἐξετελέσθησαν αἱ ἐργασίαι μονώσεως τοῦ δώματος τοῦ Ναοῦ τῆς Ποταμήτισσας.

Μετὰ τὰς ἐργασίας αὐτάς, πού ἐξετέλεσεν ὁ συμπατριώτης μας ἐργολάβος κ. Χ. Ἐμμανουηλίδης, προβλέπεται ἡ ριζικὴ προστασία τοῦ κυρίως Ναοῦ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν ἢ ὅποια εἰσῆρχετο εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀπὸ τὰ τριχοειδῆ ρήγματα τῶν θόλων ἐπικαλύψεως μετὰ ἐπακόλουθο τὴν φθορὰ τῶν χρωματισμῶν τῶν εἰκόνων καὶ διακοσμῆσεων τῆς ὀροφῆς καὶ τῶν τοίχων. Οἱ ἀναγνωσται μας θὰ ἐνθυμοῦνται ὅτι κατὰ σειρὰν ἐπιβάλλεται νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἀκόλουθα ἐργασίαι εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ποταμήτισης μετὰ τὴν στεγανοποίησιν τοῦ δώματος: 1) Καθαίσεις καὶ ἐπανακατασκευὴ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιχρισμάτων διὰ σιμεντοκονιάματος. 2) Καθαίσεις σποραδικῆ τῶν ἐφθαρμένων ἐσωτερικῶν ἐπιχρισμάτων καὶ ἐπανακατασκευὴ αὐτῶν καὶ 3) Καθαίσεις τῆς ἐφθαρμένης ἤδη διακοσμῆσεως καὶ κατασκευὴ νέας τοιαύτης. Διὰ τῶν προαναφερθεισῶν ἐργασιῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀποφασισθεῖσας νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐργασίας εἰς τὸν πρόναον, ὁ καθεδρικὸς μας Ναὸς θὰ ἀνακαινισθῆ κατὰ τρόπον ἰκανοποιητικόν.

Τὰ Ν.Χ. ἀφιέρωσαν τὸ κύριον ἄρθρον των καὶ ἄλλας σελίδας τοῦ 25ου τεύχους διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τῶν συμπατριωτῶν μας ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διασώσεως τῆς Ποταμήτισσας καὶ ἐπροχώρησαν εἰς τὴν ὑπόδειξιν συγκεκριμένης λύσεως.

Ὁ Γνωμαγὸρας Ἀθηνῶν ἔκαμεν ἤδη τὸ καθήκον του καί, ὅπως πιστεύομε, θὰ συνεχίσῃ τὴ βοήθειά του. Δὲν ἔχομεν καμμίαν πληροφορίαν ἐπὶ τῆς Συμβολῆς τῶν ἄλλων Συλλόγων μας καὶ τῶν πατριωτῶν μας.

Ἐπανερχόμεθα, ὡς ἐκ τούτου, εἰς τὴν παλιὰν ἐκκλησίαν μας καὶ ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἔχομεν ὅλοι καθῆκον νὰ διασώσωμεν καὶ νὰ διαφυλάξωμεν τὴν Ποταμήτισσα. Ἐφ' ὅσον δὲν συνεστήθη ἡ Ἑραρικὴ Ἐπι-

τροπὴ πού ὑπεδείξαμε, τὰ ἐμβάσματα μποροῦν νὰ γίνουιν προσωπικὰ στὸν Δήμαρχο ἢ στὸν Γνωμαγὸρα Νισύρου ἢ σὲ πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ δωρητοῦ, ὥστε νὰ ἀποφευχθῆ ἡ φορολογία, ὅπως συνέβη μετὰ τὸν Γνωμαγὸραν Ἀθηνῶν.

Μόλις πληροφοροῦμεθα ὅτι μετὰ πρωτοβουλία τῶν Κώστα Γενᾶ, τοῦ ἐπισκεφθέντος διὰ μίαν ἡμέραν τὴν Νίσυρον, Παναγιώτου Κ. Μούρα καὶ τοῦ Ἑρμολάου Καραμηνᾶ, συζύγου τῆς Μαρίας Κ. Μούρα (Βονικάρχη) διενεργήθη εἰς τὰς 10 Ἰουλίου ἔκτακτος ἔρανος εἰς τὸ Μανδράκι ἀποφέρειν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.000. Ὅσοι γνωρίζουιν τὴν κατάστασιν τῆς Νισύρου δὲν μποροῦν παρὰ νὰ μείνουιν ἰκανοποιημένοι καὶ ἀπὸ τὴν πρωτοβουλία ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν προθυμία τῶν συμπατριωτῶν μας νὰ εἰσφέρουιν γιὰ τὴν Ποταμήτισσα. Συγχαίρομεν τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τοὺς χορηγοὺς καὶ θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ ἐνέργειά των αὐτῆ, ὅπως καὶ τοῦ Γνωμαγὸρα Ἀθηνῶν, θὰ ἀποτελέσῃ ἕνα προσκλητήριον γιὰ ὅλους μας στὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος πού ἐπέιγει.

Τὸ ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο πού ἀκίνητεϊ.

Πλησιάζει χρόνος πού ἔφθασε στὴ Νίσυρον, σταλμένο ἀπὸ ἕναν καλὸ πατριώτη μας, καινούριον καὶ πολυτελές, ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητον, 12 θέσεων, εἰδικὸ γιὰ συγκοινωνία μεταξὺ χωριῶν. Τὸ αὐτοκίνητον αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀκίνητη, διότι δὲν τοῦ ἐχορηγήθη ἄδεια κυκλοφορίας. Ξέρομε τίς νομικὰς δυσκολίας πού παρουσιάζει ἡ χορήγησις τῆς ἀδείας λόγῳ τῶν προτιμήσεων πού ἡ νομοθεσία ἐπιβάλλει. Θὰ μᾶς ἐπιτραπῆ ὅμως νὰ πιστεύωμε ὅτι πάνω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴν διάταξιν οἰοῦν ἴσως προσώπου, στέκεται ἡ προστασία τῶν κατοίκων τοῦ νησιοῦ, τόσον γιὰ μιὰ ἀνθρωπινὴν ἐπικοινωνίαν, ὅσον καὶ γιὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς υγείας αὐτῶν, ἢ ὅποια δὲν προστατεύεται διόλου μετὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν. Οὔτε καὶ εἶναι ἀνεκτὴ ἡ παρέλκυσις τοῦ ζητήματος ἀπὸ τὸ πρόσωπον πού προστατεύει ὁ νόμος. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ τοῦ τεθῆ συν-

τομωτάτη προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ θέσῃ σὲ κυκλοφορία ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο καὶ εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἄλλως θὰ πρέπει ἐπίσης συντομώτατα νὰ τοῦ ἀφαιρεθῆ ἡ ἄδεια καὶ νὰ δοθῆ εἰς τὸν ἐπαγγελματίαν πού διαθέτει ἤδη τὸ ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ καθορισθῆ τακτικὸ δρομολόγιο πού νὰ ἐλέγχεται αὐστηρὰ καὶ νὰ μὴ ἀφήνεται στὸ κέφι τοῦ ὁδηγοῦ.

Τὸ Θεολόγειον Νικειῶν.

Κατὰ τὰ περυσινὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου διδασκηρίου τῶν Νικειῶν, ὁ κ. Κωνστ. Μούρας ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην ὅπως ἰσοπεδωθῆ ὁ πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμὰς χώρος τῆς αὐλῆς αὐτοῦ διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν ἀτυχήματα, λόγῳ τῶν ὑψομετρικῶν διαφορῶν. Ὁ παριστάμενος συμπατριώτης μας ἐκ πατρὸς, Βουλευτῆς Δωδεκανήσου, κ. Νικόλαος Παρθηνιάδης, ὑπεσχέθη νὰ φροντίσῃ ὥστε ἡ Νομαρχία νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀπαιτουμένη δαπάνη, πού προϋπελογίσθη προχειρῶς ἀπὸ τὸν ἐργολάβον Χαρ. Ἐμμανουηλίδην εἰς 30.000 δρχ.

Ἡ ἐπακολουθήσασα μεταβολὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Νομάρχου, συνετέλεσε νὰ μὴ δοθοῦν τὰ χρήματα.

Ἐλπίζομε ὅτι ὁ κ. Παρθηνιάδης θὰ ἐπισπεύσῃ τὴν χορήγησιν τῆς πιστώσεως, ὥστε νὰ ἀποφευχθῆ κάθε κίνδυνος τῆς ζωῆς τῶν μαθητῶν.

Τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς Δωδεκανήσου κ. Πασσᾶς, δι' ἐκθέσεώς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας συνιστᾷ ὅπως τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα διατηρηθῆ ὡς Γυμνάσιον ἰου κύκλου σπουδῶν, δηλαδὴ ὡς τριτάξιον. Αἱ πληροφορίες τὰς ὁποίας ἔχομεν εἶναι ὅτι ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Γενικῆς Παιδείας, ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀποφιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Εἶναι ὅμως ἀκόμη ἄδηλον, ἐὰν ἡ νέα διαρρυθμίσις τῆς Μέσης Παιδείας θὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους. Εἰς τὴν περίπτωσιν πού δὲν θὰ πραγματοποιηθῆ, ὁ Γενικὸς Διευθυντῆς ὑπεσχέθη ὅτι τὸ Παράρτημα θὰ λειτουργήσῃ ὡς τριτάξιον.

Παραμένει ὅμως ἀκόμη ἄλυτον τὸ ζήτημα τῆς τοποθετήσεως καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν, διότι οἱ διορισθέντες Φυσικοὶ δὲν ἐδέχθησαν τὸν διορισμὸν των, οἱ δὲ διορισθέντες 2 Μαθηματικοὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς μεγάλα σχολεῖα. Καταβάλλονται, ὡς ἐκ τούτου προσπάθειαι, ὅπως μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους διορισθῆ Μαθηματικὸς εἰδικῶς διὰ τὸ παράρτημα Νισύρου, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ εὐωδοθοῦν διότι ἐδόθη σχετικὴ ὑπόσχεσις ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους.

Ὁ Ἄνταποκριτῆς μας Νικειῶν

Κατόπιν τῆς εἰς Η.Π.Α. ἀναχωρήσεως τοῦ συνεργάτου καὶ ἀνταποκριτοῦ μας Νικειῶν, Γαβριήλ Μ. Σακελλαρίδη, Διευθυντοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Σχολείου, θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν εὐχαριστήσωμεν διὰ τὴν μέχρι τοῦδε συμπαράστασίν του.

Τὸν κ. Σακελλαρίδην, ἐδέχθη προθύμως νὰ ἀντικαταστήσῃ ὁ Νικόλαος Χαροτοφύλλης-Γιαννάκης εἰς ὃν καὶ ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας.

Ὁ Ἡλεκτροφωτισμὸς τῶν Κοινοτήτων.

Ἀπὸ τὸν περασμένο χειμῶνα, αἱ τρεῖς Κοινοτήτές μας παραμένουν χωρὶς ἠλεκτρικὸ φωτισμὸ, διότι ἔπεσαν ἐλάχιστοι στύλοι. Εἶναι πραγματικὰ ἀποκαρδιωτικὸ νὰ βλέπη κανεὶς ὅτι γιὰ λίγα χρήματα καὶ γιὰ τυπικοὺς λόγους οἱ κάτοικοι τῶν Πάλλων, Ἐμπορείου καὶ Νικειῶν ξαναγύρισαν πίσω στὶς λάμπες καὶ τὸ πετρέλαιο, παρὰ τὶς προσπάθειες καὶ τὶς διαμαρτυρίες τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν Κοινοταρχῶν. Ἡ Νομαρχία μας ἀπέδειξε μέχρι σήμερα ὅτι δὲν χάνεται σὲ μιὰ σταγόνα νερὸ καὶ ὅτι μὲ πατρικὴ στοργὴ ἐπιλύει πάντοτε τὰ παρουσιαζόμενα ζητήματα, καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπαιτῆται ἡ διάθεσις ἰκανῶν πιστώσεων. Παράκλησις ὅλων τῶν Νισυρίων εἶναι νὰ παραμερίσῃ τὰ τυπικὰ ἐμπόδια καὶ νὰ ξαναδώσῃ στοὺς κατοίκους τὴ χαρὰ τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ.

Οἱ ἀριστεύσαντες μαθηταὶ

Μὲ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν δημοσιεύομεν τὰ ὀνόματα τῶν ἀριστευσάντων μα-

Κωνσταντῖνος Δ. Φασουλαρίδης

Στὸ προηγούμενο τεύχος τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν ἀναδημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸ Δελτίον τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς ὁμιλία τοῦ αἰδ. κ. Δημ. Καλλιμάχου γιὰ τὸν συμπολίτη μας Κων. Δ. Φασουλαρίδη. Ὁ ὁμιλητὴς ἐξιστορεῖ μὲ συντομία τὴ δημοσιογραφικὴ δρᾶσι τοῦ συμπολίτου μας, τὸν ὁποῖον καὶ ἀποκαλεῖ «Πατέρα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας». Ἡ ἀναδημοσίευσις τῆς ὁμιλίας αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ τέρμα, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴ μιᾶς ἔρευνας γύρω στὸ θέμα αὐτό. Ὅλοι πού μποροῦν νὰ συγκεντρώσουν στοιχεῖα πρέπει νὰ ἐνδιαφερθοῦν. Ἰδιαιτέρα οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων πού μένουσιν ἐν τῇ Νίσυρο, ἔχουν ὑποχρέωσι νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν οἰκογενειακὴ του καταγωγὴ καὶ πῶς πέρασε τὰ πρῶτα του χρόνια. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ συμβολὴ των γιὰ νὰ τιμηθῇ ὁ ἄξιος πατριώτης μας, ἡ ἀπασχόλησι αὐτῆ θὰ εἶναι καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους ἕνα εὐχάριστο δᾶλεμμα μέσα ἐν τῇ καθημερινῇ ζωῇ τῆς ρουτίνας, πού εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ περνοῦν. Καὶ ὁ Γνωμαγόρας τῆς Ἀμερικῆς ἔχει ὑποχρέωσι νὰ ἐπιστρατεύσῃ ὅλους τοὺς συμπατριῶτας μας τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου κυρίως ἔδρασαν ὁ ἀείμνηστος Φασουλαρίδης, ὥστε νὰ συγκεντρωθοῦν ὅσο τὸ δυνατό περισσότερα στοιχεῖα. Κάννοντες ἀρχὴ δημοσιεύω μερικὰ συμπληρωματικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ὀφείλω στὸ φίλο μου Ἰάκωβο Καζαβῆ τὴν ζῶσαν ἱστορία τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ ἡμέτερος Κων. Δ. Φασουλαρίδης γιὰ νὰ ἐκδοθῇ ἐν τῇ Βοστώνῃ ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ ἐφημερίδα «Νέος Κόσμος» ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε οικονομικὴ ἐνίσχυσι ἀπὸ Ἀμερικανούς Φιλέλληνες. Ἀργότερα ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα αὐτή, ὕστερα ἀπὸ διαφωνία του μὲ τὸν

ἰδιοκτήτη Σολ. Βλαστόν. Ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργάτης καὶ σύμβουλος τοῦ ὑπουργοῦ Ἀθ. Ἀργυροῦ, ὅτε εὕρισκετο ἐν τῇ Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ ἐξέδιδε τὴν ἐφημερίδα «Ἀθηνᾶ». Ἰδρυσε ἐν τῇ Βοστώνῃ τὸ ἐθνικὸ σωματεῖο «Μέγας Ἀλέξανδρος» τοῦ ὁποῖου μέλη ὑπῆρξαν καὶ ἀρκετοὶ Ἀμερικανοὶ Φιλέλληνες. Ἐπρωτοστάτησεν ἐπίσης ἐν τῇ ἴδρυσί πολλῶν συλλόγων Ἑθνικῶν καὶ Κοινωνικῶν, καὶ ὑπεστήριξε πάντοτε τὸν Ἕλληνα μετανάστη, τὸν ὁποῖο καὶ ἐβοήθησε σὲ ὅλες του τὰς ἐνέργειες.

Στὶς ἀρχὰς Μαρτίου 1909 βαριά ἄρρωστος ἐφυγε ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκῃ μὲ τὸ ἀτμόπλοιο «Καρμάνια» καὶ ἀπεβίβασθη ἐν τῇ Πειραιᾷ ἐν τῇ 20 τοῦ ἰδίου μηνός. Ὁ αἰδ. κ. Δημ. Καλλιμάχος ἀναφέρει ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του πῶς ἐξοικονομήθησαν τὰ ἐξοδα τῆς ἐπιστροφῆς. Τὸ πρῶτο του γράμμα μετὰ τὴν ἀφίξι ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ τὸ τελευταῖο τῆς ζωῆς του, ἐστάλη ἐν τῷ φίλῳ του καὶ συμπατριώτῃ μας Μιχ. Ν. Καβαλιώτῃ, ἐν τῷ ὁποῖῳ ἔγραφε: «ἀφίχθην εἰς Ἀθήνας λίαν καταβεβλημένος, καταλύσας εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Εὐαγγελισμὸς». Ὑστερα ἀπὸ 3 ἡμέρας ἀπέθανεν ἀπὸ καλπάζουσα φυματίωσι σὲ ἡλικίᾳ 66 χρόνων.

Ἡ σύνταξι τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» Νέας Ὑόρκης ὅταν πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἐξέδωκε ὀγκῶδες πανηγυρικὸν τεύχος, ἀπέδωκε τὸν ἀπαιτούμενον φόρον τῆς ἐπιμῆς ἐν τῷ ἐκλεκτῷ συμπολίτῃ μας. Ὁ δὲ κ. Μπάμπης Μαρκέτος διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Κήρυκος, ἐδήλωσε πῶς τὴν τιμὴν νὰ ἀναρτηθῇ ἀναμνηστικὴ μαρμαρίνη πλάκα γιὰ τὸ Νισύριο Πατέρα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας ἐν τῇ Ἀμερικῇ, διεκδικεῖ ἡ ἐφημερίδα του.

Θὰ παραμείνωμε ξένοι πρὸς τὴν τιμὴν αὐτὴν οἱ Νισύριοι;

Νικητὰς Σακελλαρίδης

θητῶν καὶ μαθητριῶν κατὰ τὸ Σχολικὸν ἔτος 1958-1959.

1) Ἐκ τῆς Στ' τάξεως. Αἰκατ. Γ. Σταυριανοῦ καὶ Εἰρήνη Ν. Χαρίτου.

2) Ἐκ τῆς Ε' τάξεως. Καλλ. Στ. Κουρζῆ.

3) Ἐκ τῆς Δ' τάξεως. Ἐλευθ. Ν. Χρήστου.

4) Ἐκ τῆς Γ' τάξεως. Καλ. Ι. Κατινᾶ.

5) Ἐκ τῆς Β' τάξεως. Ἀποστ. Γ. Γιαλούρης, Εὐαγ. Α. Λήμνιος καὶ Μπέτου Α. Παρασκευοῦλακου.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Η ΓΕΩΡΓΙΑ

Ὁ ἀγαπητὸς Δήμαρχος κ. Γεώργιος Γιαλλούρης θὰ μοῦ συγχωρήσῃ διότι χωρὶς τὴν ἄδειά του φέρνω στὴ δημοσιότητα ἀπόσπασμα ἀπὸ φιλικό του γράμμα, πὺ ἀφορᾷ τὴ Γεωργία.

Μοῦ γράφει λοιπὸν ὁ ἀγαπητὸς Δήμαρχος:

«Γιὰ τὴν πρόωθσιν τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας, ἔγραφα στὸν κ. Κοντέση εἰς Κῶ, ἐπόπτην Γ.Π. Συν/σμῶν γιὰ νὰ μὲ πληροφορήσῃ ὡς πρὸς τὸν τρόπον χορηγήσεως δανείων, ὥστε νὰ ἔχω ἐπίσημα στοιχεῖα στὴν προσπάθεια πὺ θὰ καταβάλω γιὰ νὰ προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γεωργῶν μας. Λυπᾶμαι ὅμως διότι δὲν ὑπάρχει ἡ προθυμία στοὺς πατριώτες μας ν' ἀσχοληθοῦν συστηματικὰ μὲ τὰ κτήματα. Τοὺς προτρέπομεν κάθε μέρα νὰ συνάψουν δάνειο ἀπ' τὴν Τράπεζαν, ἀλλὰ φοβοῦνται. Δὲν παραλείπω νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἠναγκάσθημεν ὠρισμένοι πὺ δὲν ἔχομεν ὡς κύριον ἐπάγγελμα τὴν γεωργίαν νὰ φέρωμεν ἀπ' τὸ φυτώριον τῆς Ρόδου περὶ τὰ 300 δενδρύλλια ἐληᾶς, μόνο καὶ μόνο γιὰ παράδειγμα. Τώρα σκεπτόμεθα νὰ συνάψωμεν ἔστω καὶ πέντε άτομα, ἐχχερωτικὸ δάνειο ἴσως καὶ τοὺς ξεφοβίσωμε. Ἐνα δικό σας σχόλιο στὸ περιοδικὸ νομίζω ὅτι θὰ ὠφελοῦσε.

Αὐτὰ ὡς πρὸς τοὺς γεωργοὺς πὺ ἔχουν δικὰ τους κτήματα καὶ παραμένουν στὴ Νίσυρο. Ἡ μεγαλύτερα ὅμως κτηματικὴ περιουσία ἀνήκει σὲ ἄτομα πὺ βρισκονται σήμερον ἔξω ἀπὸ τὴν Νίσυρον. Ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους ἢ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀπεδείχθη ὅτι τίποτε δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ. Κατὰ τὴν γνώμην μου λοιπὸν, θὰ ἔπρεπε εἰς πρώτην Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Τμήματος Ἀθηνῶν, νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα καὶ ν' ἀναληφθῇ φροντίδα, ἀπ' ὅλους ὅσοι διαμένουν ἐκτὸς τῆς Νισύρου καὶ ἔχουν κτήματα, διὰ τὴν προμήθειαν καὶ φύτευσιν δενδρυλλίων ἐληᾶς, ἀμυγδαλιάς στὰ διάφορα κτήματά των.

Νὰ γίνῃ δηλαδὴ ὅ,τι γίνεται μὲ τοὺς ἐλαχίστους ἐδῶ πὺ δὲν εἶναι γεωργοί. Πιστεύω δὲ ὅτι μὲ τὴν θυσίαν αὐτὴν θὰ δοθῇ τὸ παράδειγμα καὶ θ' ἀφυπνισθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γεωργῶν γιὰ μιὰ καθολικὴ δενδροκαλλιέργεια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασί του γιὰ τοὺς

ἐκτὸς τῆς Νισύρου διαμένοντας ἰδιοκτητὰς, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι θεωρητικὰ τοῦλάχιστον, ἔχει ἀπόλυτη δίκην. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι τέτοιο πὺ δὲν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο νὰ λυθοῦν. Ὡστόσο, πιστεύω ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Δημάρχου εἶναι σοβαρὴ καὶ ἀξιοπρόσεκτη καὶ θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ κάθε προσπάθεια, τόσον ἀπὸ τοὺς Συλλόγους ὅσον καὶ ἀπὸ ὄλους μας, ὥστε νὰ ἀξιοποιηθῇ εἰς τὸ μεγαλύτερο δυνατὸ ποσοστὸ. Ἐξετάζοντας μὲ προχειρότητα τὸ θέμα, βλέπω ὅτι θὰ χρειασθοῦν δύο πράγματα. 1ον) Δαπάνη τοῦ ἰδιοκτήτου γιὰ τὴν προμήθεια νέων καταλλήλων ποικιλιῶν δένδρων καὶ τὴν πρώτην καλλιέργειαν τῶν κτημάτων καὶ 2ον) Προσωπικὴ ἐργασία ἐκείνων πὺ κατὰ κάποιον τρόπον τὰ νέμονται.

Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως τὸ πρῶτο, θὰ πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ δεύτερο. Εἶναι πραγματικὰ διατεθειμένοι οἱ ἐνοικιασταὶ ἢ ἀντιπρόσωποι νὰ τὸ κάμουν; Ἡ μήπως θὰ συμβῇ ἐκεῖνο πὺ συνέβη ὅταν πρὸ ἔτους (δὲν θυμᾶμαι ἀκριβῶς) ἐστάλησαν δωρεὰν δενδρύλλια Φυστικιῶν ἀπὸ τὴν Κῶ καὶ κανεῖς, ἐκτὸς ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς, δὲν ἠθέλησαν νὰ τὰ παραλάβουν καὶ νὰ τὰ φυτέψουν καὶ στὰ ἰδιοκτητὰ ἀκόμη κτήματά των μὲ ἀποτελεσματὰ νὰ καταστραφοῦν τὰ δενδρύλλια;

Παρακολουθῶ μὲ ἰδιαιτέρο ἐνδιαφέρον τὰ γεωργικὰ μας ζητήματα, γιὰτὶ ἐπίστευσα καὶ πιστεύω, ὅτι ἡ γεωργία ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο καὶ μόνον σταθερὸ θεμέλιο γιὰ τὴν καλλιτέρεφσιν τῆς ζωῆ τοῦ Νισυρίου.

Ἐέρω ἐπομένως πολὺ καλὰ τίς ἀπογοητεύσεις πὺ ὁ Νισύριος γεωργὸς ὑφίσταται πολὺ συχνά, ὅταν βλέπῃ νὰ καταστρέφεται ἡ παραγωγὴ πότε ἀπὸ τὴν ἀνομβρία, πότε τίς σοροκάδες καὶ πότε ἀπὸ ἄλλες αἰτίες.

Ἐέρωμε ὅλοι ἐπίσης ὅτι οἱ νέοι μας γεωργοὶ ἀγωνίζονται, δικαιολογημένα βέβαια, νὰ ἐπιτύχουν μιὰ μετανάστευσι, γιὰ μιὰ καλλίτερη ζωὴ καὶ ὅτι ἔτσι λείπουν τὰ νέα καὶ γερὰ χέρια πὺ χρειάζονται. Αὐτὰ ὅμως δὲν θὰ πρέπει νὰ μᾶς κάμουν μοιρολάτρεις καὶ ν' ἀφήσωμε τὰ πάντα στὴν τύχην των. Οἱ ἴδιες συνθήκες ἐπικρατοῦν σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἔστω μὲ διαφορετικὸς συντελεστὲς. Καὶ ὅμως μὲ ἰκανοποίησι παρακο-

λουθοῦμε ὄλοι τὴν διαρκῆ αὔξησι τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν καλλιτέρευσι τῆς ποιότητος ποῦ παρατηρεῖται σὲ ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα.

Εἰς τὰ Δωδεκάνησα ἡ μέση αὔξεις τῆς παραγωγῆς κατὰ τὰ τελευταῖα 10 χρόνια ξεπέρασε τὰ 450 % παρ' ὄλον ὅτι σὲ μερικὰ νησιά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Νίσυρος, παρουσιάζει ἐλάττωσι ἀντὶ γὰρ αὔξησι.

Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ εἶναι βέβαιο, εἶναι ὅτι στῆ Νίσυρο παρουσιάζονται κάπως, γιὰ νὰ μὴ πῶ ἄρκετὰ εὐνοϊκὰ τὰ δεδομένα γιὰ μιὰ αὔξησι καὶ μιὰ καλλιτέρευσι τῆς ποιότητος τῆς παραγωγῆς. Αἱ στῆλαι τῶν «Ν. Χρονικῶν» κατ' ἐπανάληψι ἐφιλοξένησαν ἄρθρα καὶ μελέτας καὶ σχόλια μὲ τὰ ὁποῖα καὶ ὀδηγία ἀπὸ εἰδικοὺς ἐδόθησαν ἀλλὰ καὶ λύσεις ὑπεδείχθησαν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτύχουν νὰ προκαλέσουν ἕνα ἐνεργὸ καὶ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον.

Τὸ γράμμα τοῦ Δημάρχου ἀποτελεῖ παρήγορο σημεῖο, γιὰτὶ ἀποδεικνύει τὴν ἀπόφασί του νὰ καταπιασθῆ σοβαρὰ μὲ τὴ Γε-

ωργία. Τὴν ἀπόφασι αὐτῆ, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχύσωμε ὄλοι, Σύλλογοι καὶ ἄτομα. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ καὶ τὸν ἀγαπητὸν Δήμαρχο, νὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ χρόνο ποῦ χρειάζεται (τὸ λέω γιὰτὶ λόγῳ τοῦ καλοκαιριοῦ οἱ ἀσχολίες του εἶναι αὔξημένες) ὥστε νὰ μελετήσῃ τὰ ὅσα ἐγράψαν, νὰ καλέσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τις γνώμες καὶ ἄλλων ποῦ νομίζει ὅτι θὰ τὸν βοηθήσουν καὶ νὰ καταστρώσῃ ἔτσι ἕνα πρόγραμμα θετικῆς ἐξορμήσεως, ποῦ ἐφαρμοζόμενον θὰ συντελέσῃ στὴν αὔξησι τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος καὶ στῆ καλλιτέρευσι τῆς ζωῆς τῶν Νισυρίων καὶ τῶν παιδιῶν των.

Θέλω νὰ πιστεύω πὼς οἱ Σύλλογοι θὰ θελήσουν νὰ συνδράμουν τὴ προσπάθεια αὐτῆ, ὅταν τοὺς κοινοποιηθῆ ἕνα πρόγραμμα δράσεως, διότι καὶ εἰς τὸ παρελθὸν πρόθυμα συμπαραστάθηκαν σὲ ὠρισμένες ἀνάγκες τοῦ Γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ.

Κων. Μούρας

ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΟΥ

Ο ΑΣΠΑΛΑΤΑΣ

Τοῦ ἀειμνήστου ΔΗΜ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Ἐκεῖ ποῦ δὲ σὲ σπέρουσι
μὲ πανηριὰ φυτρώνεις,
καὶ τὰ σκληρὰ τ' ἀγκάθια σου
κατάχαμα ξαπλώνεις.

Κι' ὅποιος περνᾷ τὸ δρόμο σου
καὶ γκίτσει τὰ κλωνιὰ σου
τοῦ χώνεις μέσ' τὰ πόδια του
σὰ σοῦβλες τὰ κεντριά σου.

Ποιὸς ἀπὸ μᾶς δὲν ἔνοιωσε
το(μ) πόνο(ν) τ' ἀσπαλάτου
ποῦ μπήετο στὴν ἄτσα(ν) του
καὶ μέσ' τὰ δάκτυλά του;

Σὰν τρέχαμε ξυπόλητοι
παντοῦ στὶς ἐξοχὲς μας
κι ὁ ἥλιος ἐξεμάτιζε
τις ξέσκεπες κορφές μας;

Ποῦ τὸ κορμί μας σκέπαζε
μιὰ σκούρα ρουχαλίνα,
καὶ τᾶντερά μας θέριζεν
ἡ δίψα καὶ ἡ πεῖνα;

Γιὰ βγάλετε τις κάλτσες σας
νὰ δῆτε τὰ σημάδια
π' ἀφήκανε γιὰ θύμησι
στὰ δυὸ μας τὰ ξεράδια...

Ἄπ' ὅ,τι θυμᾶμαι

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια...»

Σὲ ὅλες τὶς μεγάλες ἐορτὲς τῆς Χριστιανωσύνης πάντοτε οἱ δύο ὕμνωδοὶ ὁ Κοσμᾶς καὶ ὁ Δαμασκηνὸς συνηγωνίζοντο ποιὸς νὰ γράψῃ τὸν καλύτερο εἰρμό. Παραδόξως τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ἔγραφε μόνον ὁ Δαμασκηνός. Οἱ φίλοι τοῦ Κοσμᾶ παρεξενεύθησαν, καὶ ὅταν τὸν ἐρώτησαν «πῶς συνέβη αὐτό;» Ἐκεῖνος ἀπήντησε. «Τί νὰ γράψω ἀφοῦ ὁ Δαμασκηνὸς ἐπλήρωσε τὰ πάντα φωτὸς καὶ λαμπρότητας;»

Πραγματικὰ ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως γεμίζει τὰ πάντα ἀπὸ χαρὰ καὶ λαμπρότητα. Ἡ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἐορτὲς τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, ἐορτάζεται ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ μὲ μεγαλοπρέπεια. Τὸ Θεῖο Δράμα μόνον σὲ εἰδυλλιακὸ χῶρο ὅπως ἡ Ἑλλάδα, μπορεῖ νὰ ἀποδοθῇ ἀκριβέστερα. Τὸ στόλισμα τοῦ Ἐπιταφίου θέλει λουλούδια, πού ἡ Ἑλληνικὴ γῆ τὰ προσφέρει ἀφθονά τὴν ἐποχὴ αὐτή. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ συνεβόλιζε καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἐθνους. Ὅταν οἱ ὑπόδουλοι Ἑλληνες τοῦ περασμένου αἰώνα, ἤρχοντο καλὴ ἀνάστασι, ἐνοοῦσαν καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἐθνους. Ἀλλὰ καὶ οἱ σύγχρονοι Ἑλληνες κατὰ τὰ χρόνια τῆς διπλῆς κατοχῆς τοῦ ναζισμοῦ καὶ τοῦ φασισμού, τὴν ἀπελευθέρωσι ἐνοοῦσαν, ὅταν ἤρχοντο καλὴ ἀνάστασι. Ἴσως γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Ἀνάστασι γιορτάζεται ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ λαό, ὅσο καμμιά ἄλλη γιορτὴ, σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴ Δύσι πού γιορτάζει περισσότερο τὴ Γέννησι. Κάθε ξενητεμένος Ἑλληνας τὶς ἡμέρες αὐτὲς στρέφει τὸ νοῦ του νοσταλγικὰ στὸ χωριὸ του. Καὶ ἔχει νὰ θυμηθῇ πολλὰ. Καὶ ὁ ξενητεμένος Νισύριος πολλὰ ἔχει νὰ θυμηθῇ. Μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία σὲ σειρὰ ἀπὸ σημειώματά μας τὰ τελευταῖα χρόνια νὰ γράψωμε στὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ τὶς ἀναμνήσεις αὐτὲς. Μ' αὐτὲς θ' ἀσχοληθοῦμε καὶ σήμερα. Καλαντήρα, ἀφρός, σκοῦλλοι, φιλοκούλουρα, κάτσουνας, καππαμαῶς, μανάλλι, εἶναι λέξεις πού ἔρχονται στὴ μνήμη τοῦ κάθε Νισυρίου τὶς ἡμέρες αὐτὲς. Κάθε λέξι θὰ μποροῦσε νὰ ἀποτελέσει καὶ ἓνα σημείωμα. Ἄς πάρωμε λοιπὸν μιὰ ἀπ' ὅλες γιὰ τὸ σημερινό μας σημείωμα. Ὁ Καππαμαῶς.

Ὅπως σὲ κάθε ἑλληνικὸ χωριὸ δὲ νοεῖται Πάσχα χωρὶς ὀβελία, ἔτσι καὶ στὴ Νίσυρο δὲ μπορεῖ νὰ νοηθῇ Λαμπρὴ χωρὶς καππαμαῶ. Γιὰ νὰ γίνῃ ὁ καππαμαῶς χρειάζεται ἓνα ὀλόκληρο ἀρνί, μιὰ καλὴ γέμισι καὶ ἓνα διοῦρι. Τὸ διοῦρι εἶναι σκεῦος πῆλινο πού χρησιμεύει γιὰ νὰ μεταφέρει τὸ μούστο στὰ ἀγγεῖα, καὶ τὰ στράφιλλα στὰ κιούπια, ὅπου θὰ γίνῃ ἡ κατὰλληλη ζύμωσι γιὰ τὸ καζάνεμα τῆς κουκουζίνιας. Χρειάζεται ἀκόμη μιὰ καλὴ χόβολη στὴν ἀλαουθράκη τοῦ φούρνου. Ἡ χόβολη εἶναι ἡ στάχτη πού ἀπομένει στὸ φούρνο, ὕστερα ἀπὸ τὸ φούρνισμα τῶν ψωμιῶν, γιὰτὶ στὴ Νίσυρο κάθε σπίτι ἔχει ἢ τουλάχιστον εἶχε τὸ φούρνο του, γιὰ νὰ φῆνῃ τὸ βδομαδάρι, τὰ ψωμιά γιὰ ὅλη τὴν ἐβδομάδα. Αὐτὴ ἡ στάχτη μαζεύεται στὸ κύκλωμα πού βρίσκεται στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ φούρνου, τὴν ἀλαουθράκη. Ἐτοιμάζεται λοιπὸν ἡ κατὰλληλη γέμισι, μὲ τὴν ὁποία παραγεμίζεται τὸ ἀρνί, πού ἀφοῦ ραφεῖ καλὰ τὸ βάζουν στὸ διοῦρι καὶ τὸ σκεπάζουν μὲ κηρόχαρτο, ὥστε νὰ μὴ βγαίνῃ ὁ ἀχνός ὅταν φῆνεται. Τὸ διοῦρι ἔτσι κλεισμένο μπαίνει στὸ φούρνο κοντὰ στὴν ἀλαουθράκη, καὶ ἀφήνεται ἐκεῖ ἀπὸ τὸ μεσημέρι τοῦ Μ. Σαββάτου, πού τελειώνει τὸ φούρνισμα, μὲχρι τὸ μεσημέρι τοῦ Πάσχα. Τὸ σιγοψήσιμο αὐτὸ καὶ τὸ κλείσιμο τοῦ διοῦρι συντελοῦν νὰ γίνῃ ἐξαιρετικὰ νόστιμο. Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἀπὸ νωρὶς οἱ συμπατριῶτες μας μαζεύονται κατὰ παρέες στὰ καφενεῖα καὶ ὅταν πλησιάζῃ τὸ μεσημέρι ξεκινᾶνε γιὰ τὰ συγγενικὰ καὶ φιλικὰ σπίτια, νὰ ἀνοίξουν τὸν καππαμαῶ καὶ νὰ πάρουν μεζέ. Πανηγῦρι σωστὸ μὲ τὶς διάφορες αὐτὲς παρέες πού γυρνᾶνε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι γιὰ νὰ εὐχηθοῦν τὸ Χριστὸς Ἀνέστη. Ἄς κάμωμε λοιπὸν καὶ μεῖς οἱ ξενητεμένοι Νισύριοι τὶς παρέες μας, νὰ ἀνοίξωμε τοὺς καππαμαῶδες πού ἐτοιμάσαμε μὲ τὴ φαντασία μας, γιὰ νὰ προσφέρουμε σὲ ὅλους τοὺς συμπατριῶτες μας μεζέ, μὲ τὴν εὐχὴ Χριστὸς Ἀνέστη.

Νικήτας Σακελλαρίδης

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἴτε λόγῳ σηκωθέντος ὑπερμέτρου βάρους, εἴτε δι' ἄλλον λόγον πονεῖ ἐνίοτε ὁ ὀμφαλός, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς βεβαιοῦσιν οἱ Νισύριοι, δὲν διαγιγνώσκουν οἱ ἰατροί. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι εἶναι «πρσεσμένον τ' ἀφάλλιν» γίνεται χρῆσις τῆς ἀφφαλλολαήνας. (Ἴδε λέξιν) Ἐπὶ ἀρτιγεννήτων γίνεται λόγος ἂν ἡ μαστή καλῶς «ἔδεσεν τ' ἀφάλλιν τοῦ παιδιοῦ».

Ἀφφαλλολαήνα ἢ λαγήνα μικρὰ πηλίνη μὲ ἀρκετὰ ἀνοικτὸν τὸ στόμιον. Καλεῖται τοιοῦτοτρόπως ὡς ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῆς ὡς θεραπευτικοῦ ὄργανου διὰ τὸν ὀμφαλόν. Εἶναι εἶδος βεντούζας δι' αὐτόν, ὡς αἰσθάνεται εἰς αὐτόν πόνους. Κατὰ τὴν Νισυριακὴν ἐν προκειμένῳ θεραπευτικῇ, πυρώνεται μία πεντάρα, καθ' ὃν τρόπον καὶ εἰς τὴν βεντούζαν (ἴδε λέξιν) καὶ ἀπὸ πάντων τίθεται ἡ ἀφφαλλολαήνα. Τοῦτο γίνεται, ἀφοῦ προηγουμένως ἀλειφθῇ μὲ λάδι ὁ περὶ τὸν ὀμφαλὸν χώρος. Εἰδικῆ διὰ τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ὀμφαλοθεραπευτικῆς ἦτο ἡ μακαρίτισσα Καλὴ τοῦ Γενουβέζου.

Ἀτσουνάρα, ἢ πληθ. ἢ ἀτσουνάραις. Τὰ πόδια, τὰ ὁποῖα εἶναι κάπως μεγαλοκαμμένα. «Μωρὴ βάλε τίς κάρτσαις σου καὶ φαίνονται ἡ ἀτσουνάραξί σου».

Ἄτροπος, ὁ ὁ ἄνθρωπος ποῦ δὲν ἔχει καλοὺς τρόπους συμπεριφορᾶς.

Αὐγωτή, ἢ πιθανὸν οὐσιαστικοποιημένον ἐπίθετον κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. κουλοῦρα. Παῖσχαλινὸν κατασκευάσμα τῶν σπιτιῶν: κουλλοῦρι μὲ ἐν αὐγὸν εἰς τὸ μέσον ἢ καὶ περισσότερα ἀναλόγως τοῦ μεγέθους. Λαμβάνει ἡ αὐγωτή «διαφόρους σχηματισμούς». Ἡ νουνὰ ἀπαραιτήτως θὰ κατασκευάσῃ διὰ τὰ «δαφτιστικά» τῆς ἀπὸ μίαν αὐγωτήν. Ἡ παράλειψις εἶναι ἀφορμὴ πικρίας διὰ τὸ «δαφτιστικόν».

Αὐγατίζω· συντιχαίνω. «εὐγάτισες νᾶρῃς τώρα ποῦχῳ ἓνα σωρὸ δουλειά».

Ἴδε καὶ Βλατίζω.

Αὐγουλλάκι (ν) τό· μικρὸν αὐγόν· μεγεθυντικόν: αὐγουλάρα.

Αὐγωτή, ἢ· κουλλοῦρι μὲ ἐν ἢ καὶ πε-

ρισσότερα αὐγά, παρασκευαζόμενον κατὰ τὸ Πάσχα. Κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς Νισύρου, ἀπαραίτητος εἶναι «γιὰ τὸ καλό» ἡ παρασκευὴ τῶν αὐγῶτων.

Εἶναι ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν: ἡ μάνα, ἡ μάμμη, ἡ νουνὰ θὰ κάμουν ὡς ἱεράς ὀφειλάς καὶ δῶρα τὰς ἀναλόγους αὐγῶταῖς.

βᾶ!· ἐπιφώνημα θαυμαστικόν, τὸ παρ' ἄλλοις, μᾶ. Κατὰ συγκοπήν πιθανῶς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ βαβαῖ. Εἶναι πλησιέστερον πρὸς τὸ ἐν Καινῇ Διαθήκῃ ἀπαντώμενον ἐπιφώνημα: «Οὐά!» «βᾶ ὁ ἄνθρωπος! ἐν εἶν εἰς τὰ καλὰ του»· «βᾶ! ἴντα παθα ἡ κακονάσουπη καὶ κακογραμμένη!». Τὸ ἐπιφώνημα εἶναι ἀρχαῖον Ἑλληνικόν.

Βαβαλίζω· Ἴον. Κυρίως ἐπὶ τῶν βρεφῶν: λιχνίζω τὸ βρέφος πρὸς διασκέδασιν ἢ πρὸς ὕπνον. «Μωρὴ κλαίει τὸ παιδί βαβᾶλισέ το λακάκιν ν' ἀρνέψη»: λίκνισέ το ὄλιγον νὰ ἡσυχάσῃ, νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ κλαίῃ.

2ον φέρομαι ἀβρῶς πρὸς τινα· «πολλὸ μᾶς τὸβ βαβαλίξεις» τὸν παραχαϊδεύεις· «Θαρρεῖς πῶς θὰ σὲ βαβαλίσω»;

Ἀφοῦ δεῖξῃ καὶ ἀποτομίαν πρὸς τινα, ἐπιλέγει: «ὄχι, ἂ τὸβ βαβαλίσω θέλει!». Δηλαδῆ: θὰ παίξωμε, χάδια τοῦ θὰ κάμω!

Βάγια, ἢ· Ἴον παραμάνα. Ἐν ποιήσει: 2ον ὑπηρέτρια.

«Τρεχᾶτε, βάγιαῖς σκλάβαις,
νὰ τῆς ἀνοίξετε,
τὴν ἀρφανῆ καὶ ξένην
νὰ λεημονήσετε».

Ἵποκοριστικόν: βαγίτσα. (Ἐν τῇ δημῶδει Νισυριακῇ ποιήσει). 3ον ὡς οὐδέτερον, τὰ βάγια: τὰ φύλλα τῆς βαγιαῖς, τὰ βᾶία. Ὡς γνωστόν, καὶ πανελλήνιον, μὲ τὰ βάγια κάμνουν τοὺς σταυροὺς τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων «Τῶν βαγιῶ»: Ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

Βάγια, ἢ· Ἴον τὸ φοινικόδενδρον· 2ον τοποθεσία εἰς ὕψωμα τοῦ Μανδρακίου, λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἀπὸ ὑπάρχον ἐκεῖ φοινικόδενδρον.

Βαγιόλλι(ν) τό· πετσέττα τοῦ φαγητοῦ μαζὺ μὲ τὰ μαχαιροπήρουνα. «Ἐφερες τὸ βαγιόλλι σου;» «ὄσοι εἶναι(γ) καλεσμένοι στὸ(γ) γάμο πέρου(γ) καὶ τὰ βα-

γιόλλια των». Συνήθως τὰ βαγιόλλια ἦσαν ὕφαντά μὲ κρυσσίδας καὶ πλουμιά (ἴδε λέξιν) εἰς τὰ ἄκρα. Σήμερον πλέον σπανιώτερον χρησιμοποιοῦνται.

Βαζάνα, ἡ· ἡ μελτζάνα. Καὶ τὸ φυτόν: **Βαζανιά** ἡ·

Βαθολομηένος, ἡ, ὁ· πρβλ. ἀβαθὸς ἐκεῖνος ποῦ ἔχει ἐμφάνισιν «ἀβαθοῦ». «Σᾶβ βαθολομηένον εἶν τὸ παιδί».

Βαλανάδαις, ἡ· Εἶδος σταφυλιῶν διαφόρων χρωμάτων. Λέγονται τοιουτοτρόπως, ἐπειδὴ αἱ ρῶγες των εἶναι μεγάλαι ὡς τὰ βαχάνια δρυός.

Βαλάνια, τὰ· συνθετικὰ στοιχεῖα κλειδαριᾶς ξύλινης. Νισυριακῆς κατασκευῆς, ἥτις ὠνομάζετο κατίνα (ἴδε λέξιν). Ἡ λέξις βαλάνια εἶναι ἀρχαία Πρβλ. «Οἷς οὐκ εἰσι θύραι, οὐ βάλανοι, οὐ μοχλοί». (Ἱερεμίου 30,31).

Βαράκιν, τό· χρυσός· καὶ δὴ, φύλλα χρυσοῦ μὲ τὰ ὁποῖα χρυσώνονται αἱ ἀμυγδαλόφυχαι τῶν κολλύβων.

Βαρβάλακχας, ὁ· παραφθορὰ τοῦ βρυκόλαξ. Ἴον ἐκεῖνος ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὸν τάφον του ὡς ἐξῶτικῶς. Πιστεύεται ὅτι «βγαίνει βαρβάλακχας» ἐκεῖνος ἐπάνω εἰς τὸν ὅποιον κατὰ τὴν ταφήν δὲν ἔθεσεν ὁ ἱερεὺς τὸ μικρὸν βαστρί (ἴδε ταφή) ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀναγράφονται τὰ γράμματα ΙΣ ΧΡ καὶ δὲν ἔρριψε καὶ λάδι ἐπάνω του ΝΙ ΚΑ ἀπὸ τὸ φανάρι τῆς κηδείας.

Ζον ὁ ἀπότομος τὸν χαρακτήρα καὶ τρομερὸς τὴν ὄψιν, ἔτι δὲ καὶ ὁ φωνακλᾶς. Εἰδικώτερον, τὰ μικρὰ παιδιά, ὅταν κλαῖουν ἐνοχλητικῶς τιτοφοροῦνται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο. «Σῶπα πειθὸβ βαρβάλακχα σώπα», «Ἐφαέμ με πειθὸν ὁ βαρβάλακχας!»

Βαρβαλακχιάζω· βγαίνω βαρβάλακχας μετὰ τὸν θάνατόν μου. Ἐν Νισύρω πιστεύεται ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ σηκώνεται ὁ νεκρὸς ἀπὸ τὸν τάφον του καὶ νὰ ἐκφοβίξῃ τοὺς ζωντανοὺς καὶ νὰ προξενῇ εἰς αὐτοὺς ζημιάς. Ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν ὅτι ἐκεῖνος ποῦ βαρβαλακχιάζει, πᾶν ἄλλο ἢ καλὸς ἄνθρωπος ἦτο καὶ ἐπομένως ὁ βαρβαλακχιασμένος εἶναι ἄνθρωπος κολασμένος. Ἐκτοξεύεται δὲ καὶ ὡς κατάρα: «ποῦ νὰ βαρβαλακχιάσης!» Πότε βγαίνει κανεὶς βαρβαλακχας, ἴδε λέξιν.

Βαρβάρα, ἡ· φωνακλοῦ, ἀπότομος, ποῦ χτυπᾷ τὰ λόγια τῆς ἀνηλεῶς. «Εἶναι αὐτὴ μιὰ βαρβάρα! ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ». Καὶ οὖς. **βαρβαρότση**, ἡ· βαρβαρότσης.

Βάρδα-μπένι· Ἐπιρρημ. ἔκφρασις, ἐφιστώσα τὴν προσοχὴν τοῦ συνομιλητοῦ. «Βάρδα-μπένι μὴν τοῦ πῆς τίποτι ἀπ' αὐτά». Ἡ φράσις εἶναι παραφθορὰ τῆς Ἰταλικῆς BADA-BENE, ἥτοι πρόσεχε καλῶς.

Βαρδάρια, τὰ· οἱ κρότοι τοὺς ὁποίους κάμνει ὁ ἀνεμόμυλος, ὅταν ἀλέθῃ.

Βαρειόν, τό· τὸ σιδηρουργικὸν ἐργαλεῖον, γεωργικὸν καὶ οἰκοδομικόν, χρησιμεῖον διὰ νὰ σποῦν πέτρας.

Βαρομαχῶ· ἄθυμῶ, στενοχωροῦμαι, φέρω βαρέως τι. «Μὴν κλαίης καὶ βαρομαχῆς».

Βάρου, τοῦ· Ἐν τῇ φράσει «τοῦ Βάρου-Βάρου πειθὸμ μᾶς τὰ δίου· ἐγδάραμας τὰ φτωχά»· δηλαδὴ μὲ τιμάς ὑπερόγκους μᾶς τὰ πωλοῦν. (Παράπονα συνεχῆ κατὰ ὠρισμένων ἐμπορευομένων ἀγιογράφων ἀγιογδυτῶν).

Βαρτός, ἡ· ὁ· βαλτός· «βαρτὴ ἦτον ἡ φωτιά»: κάποιος δηλαδὴ τὴν ἔβαλεν.

Βαρούμενη, ἡ· συνων. κατάβαρη: ἔγκυος.

Βαρύδι(ν) τό· παρὰ Βυζαντινοῖς βαρύδιον. Μὲ αὐτὸ «ἀρφαδιάζουσι οἱ χτίστες» τὸν τοῖχον κατὰ κάθετον κατεύθυνσιν· νὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ τοῖχος τῆς οἰκοδομῆς. Εἶναι σπάγγος ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀναρτᾶται βάρος, εἰς «σκεῦος» ἐξεργασμένον ἀπὸ μέταλλον.

Λέγεται καὶ ζύγι(ν).

Βαρυκεστῶ· Ἐκ τῆς Τουρκ. λέξεως Βαζκεστιμ ἥτοι, ἀποκάμνω· «ἐβαρυκέστησα πειθὸν νὰ λέω τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια». «Ἐκλείωσεν τὸ μαγαζίν του, ἐβαρυκέστησε πειθὸν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ βερεσέδια».

Βαrustοιχηματίζω· βάλλω στοιχημα βαρῦ (Ἐν τῇ λαϊκῇ ποιήσει).

«Ὁ Γιάννης κι' ὁ κύρ ἤλιος
ὀμάδημ πορπατοῦ
βαrustοιχηματίζουσι τὰ κεφάλια τω
ποῖος νὰ πάη πειθὸ γλήορι
ἴστημ μάναν του».

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟΝ

Κατὰ τὸ βραχὺ χρονικὸν διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς Ρόδον, πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆς, ἐνεπνεύσθη τὸ ἐξαγγελθὲν τριετὲς πρόγραμμα ἐκτελέσεως ἔργων διὰ τῆς ὁσημέρας ἐκποιοῦσεως τῆς ἀξιολογωτάτης ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Δημοσίου ἐν Δωδεκανήσῳ. Οὕτω διὰ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ πραγματοποιήσιμον εἶναι, ἀλλὰ καὶ θὰ ζωογονήσῃ ἀρκούντως τὴν Δωδεκάνησον ὁλόκληρον, δίδεται ἡ εὐκαιρία ν' ἀξιοποιηθῇ ἐπὶ τέλους πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Λαοῦ αὐτοῦ, μὲ τὸν προσωπικὸ ἰδρώτα καὶ τὸ αἷμα τοῦ ὁποίου ἐδημιουργήθη ἡ κολοσσιαία περιουσία, ἡ ὁποία ὑφίσταται εἰς τὰς διαφόρους νήσους τοῦ συμπλέγματος καὶ δὴ ἐν Ρόδῳ.

Ἡ Νίσυρος εὐτυχῶς συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν νήσων ἐκεινῶν, αἵτινες θὰ αἰσθανθοῦν τὸ εὐεργετικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους. Ἐχαρακτηρίσθη δηλαδὴ ὡς νῆσος μὲ σπουδαῖον τουριστικὸν μέλλον καὶ συμπεριελήφθη εἰς τὸ πρῶτον στάδιον ἐκτελέσεως τοῦ τριετοῦς προγράμματος ἐκτελέσεως παραγωγικῶν καὶ κοινῆς ὠφελείας ἔργων εἰς Δωδεκάνησον.

Ἀπεφασίσθη οὕτω ἡ πλήρης ἀξιοποίησις τῶν ἰαματικῶν Λουτρῶν Νισύρου. Λέγοντες πλήρη ἀξιοποίησιν τῶν Λουτρῶν ἐχόμεθα τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη θὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον καὶ θὰ εὕρη τοὺς δυνατοὺς ὧμους ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηριχθῇ καὶ τὰ «ἄξια χέρια» διὰ τῶν ὁποίων θὰ ὀδηγηθῇ ἀσφαλῶς.

Διότι δὲν εἶναι μικρὸν τὸ θέμα τοῦτο. Εἶναι δυνατὸν μόνον διὰ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν σπουδαίων ἰαματικῶν πηγῶν νὰ λύσῃ τὸ ἀγωνιώδες πρόβλημα τῆς Νισύρου, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη πλέον, ἐπιβίωσις.

Εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχον ἐναποθέσει καὶ τὴν τελευταίαν τῶν ἐλπίδα ἐπὶ τῆς γεωργίας τῆς νήσου. Κακὴ μοῖρα ἡ ἀδικαιολόγητος ἀδιαφορία τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ γεωργικοῦ δυναμικοῦ τοῦ τόπου ἀφ' ἑτέρου; Μᾶλλον καὶ τὰ δῦο συντελοῦν εἰς τὴν κακοδαιμονίαν αὐτῆν.

Ἐν πάσει περιπτώσει αἱ λοιπαὶ πηγαὶ

ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀντλοῦν σήμερον οἰκονομικὰ ὀφέλη οἱ κάτοικοι τῆς Νισύρου, εἶναι πολὺ περιορισμένοι, ἂν ληφθῇ μάλιστα ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι διεφεύθησαν ἤδη αἱ ἐλπιδοφόροι προσδοκίαι τῶν ἐργαζομένων τάξεων τῆς νήσου περὶ τῆς συνεχοῦς ἐξορύξεως καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ ὀρυκτοῦ πλοῦτου τῆς νησιδος Γυαλί.

Νὰ στρέψωμεν λοιπὸν τὴν προσοχήν μας πρὸς μίαν ἄλλην πηγήν τὴν χαρακτηρησθεῖσαν, ὡς βιομηχανίαν τῶν ξένων. Τουρισμὸς μὲ τὴν πραγματικὴν του ἔννοιαν, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ ὑπεράνω ὄλων τὴν ἀπόκτησιν τουριστικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ ὁποία ἀναλύεται ὡς κάτωθι: Ἐξοχὸς συμπεριφορὰ καὶ χαμόγελο πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας. Οὐδέποτε οἱ πάσης φύσεως ὑπάλληλοι τῶν ξενοδοχείων ἐγκαταστάσεων πρέπει νὰ προσλαμβάνονται ἂνευ προηγουμένης ἐρέυνας τῆς καταλληλότητος αὐτῶν. Οὐδέποτε οἱ κάτοικοι θὰ πρέπει νὰ ἐκστομίζουν ὑβριστικὰς λέξεις ἢ καὶ νὰ κάμνουσιν σκέψεις ἀντιθέτους πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου μὲ τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι οἱ ξένοι μᾶς ἀκρίβηναν τὴν ζωὴν, μᾶς τρῶνε τὰ φάρια καὶ τὰ λοιπὰ τρόφιμα.

Εὐτυχῶς τὸ βενζινόπλοιο «Ἵππολοχαγὸς Χ' Ἐυαγγέλου» ἐκτελεῖ τρεῖς τῆς ἑβδομάδος δρομολόγιον εἰς Κῶ, ὅποτε τὰ πάντα εἶναι δυνατὸν νὰ προμηθεύωνται ἀπὸ ἐκεῖ.

Ἄλλὰ μεταξὺ τῶν τόσων ἄλλων ποῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνουσι πρὸς τὴν Τουριστικὴν πλευράν, σπουδαίως συντελεῖ εἰς τὸ νὰ παρατείνουσι τὴν διαμονὴν τῶν οἱ ξένοι, ἡ δημιουργία ψυχαγωγίας καὶ ἡ διοργάνωσις ἐκδρομῶν.

Οὔτε ἡ Νισυριακὴ λαϊκὴ μουσα, εὐτυχῶς, ἔχει ὑστερήσει, οὔτε τὰ λαϊκὰ πανηγύρια μας εὐρίσκονται εἰς ἄλλα μέρη.

Δύναμαι νὰ τὰ χαρακτηρίσω μοναδικά. Ἄλλ' οὔτε τὸ φιλόκαλλον ἠφαίστειον τῆς Νισύρου, μὲ τὰ τόσα ἐνδιαφέροντά του, τὰ παμπάλαια μοναστήρια μὲ τὰς βυζαντινὰς εἰκόνας, τὸ βαθθὺ πράσινο καὶ σκοῦρο τῶν βουνῶν καὶ τὴν πεντακάθαρη θάλασσα εἶναι δυνατὸν νὰ συναντήσῃ κανεὶς τόσο εὐκολα.

Τὸ κλίμα τῆς πραγματικῆς δροσιάς, καταλλήλοτατον διὰ σανατοριακὴν θερα-

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Α Θ Η Ν Α Ι

— Ὁ Χαράλαμπος Νικ. Λυβίσσης ἀπεφοίτησεν τῆς Σχολῆς Πλοιάρχων Ἀσπροπύργου καὶ προσελήφθη ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Γουλανδρῆ. Εἰς τὸν νέον συμπατριώτην μας εὐχόμεθα λαμπρὰν σταδιοδρομίαν μὲ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν ἀναπολοῦντες τὴν ναυτικὴν παράδοσιν τῆς οἰκογενείας του καὶ τὴν εὐγενικὴν μορφήν τοῦ πάππου του τοῦ καπετάν Χαράλαμπου.

— Ἀφίχθη ἐκ Ρόδου δι' ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις ἢ συμπατριώτισσά μας κ. Καλλιόπη Σολούνια, τὸ γένος Μπατῆ, καὶ ἡ ὁποία μετὰ παραμονὴν ὀλίγων ἡμερῶν ἐπέστρεψε εἰς τὴν ἐν Ρόδῳ μόνιμον κατοικίαν της.

— Εἰς τὸν στρατευμένον μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ σημαιοφόρου Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συλλόγου μας ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ κ. Γεώργιον Λαμπάδην κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ βασιλικοῦ πλοίου εἰς περιοδείαν ἀνὰ τὴν χώραν μετὰ τοῦ βασιλέως ἐπὶ εἰκοσάημερον, ἀνετέθησαν καθήκοντα ἱατροῦ πλοίου. Συγχαίρομεν διὰ τὴν τιμὴν τὸν νέον ἱατρόν.

Ἐκλεκτοὶ Γάμοι. Τὴν 28ην Ἀπριλίου ἐ.ξ. ἐν μέσῳ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ρόδου κ. Σπυρίδωνος ἐτελέσθησαν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Ἀλεξάνδρου Παλαιοῦ Φαλήρου οἱ γάμοι τῆς ἐκ Νικειῶν Δος Πόπης Γεωργίου Μαρίνου μετὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ νέου κ. Φραγκίσκου Ε. Σαρρῆ, Διευθυντοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Νομάρχου Ρόδου. Τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους ἀντήλλαξεν ἡ κ. Κλεοπάτρα Ἰακ. Χατζηδημητρίου. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μυστηρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Σπυρίδων δι' ἐμπνευσμένου λόγου ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς τῶν νεονύμφων καὶ πῦχαρίστησε τὸν νεόνυμφον δι' ὅσα ἔπραξε ὑπὲρ τῆς Δωδεκανήσου. Ἐπηκολούθησε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐν Παλ. Φαλήρου Γνωστοῦ Κέντρου ὁ «Κανελλόπουλος» Νισύριο κλέντι μέχρη τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἐτραγουδήθη καὶ τὸ περιόλι.

Τὴν 27 Ἰουνίου ἐ.ξ. εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, εἰς

Μοσχάτον, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Νισυρίας δεσποινίδος Μαρίας Κ. Μούρα (Βονικάρκη) μετὰ τοῦ κ. Ἐρμολάου Καραμηνά, παρουσίᾳ πολλῶν μελῶν τῆς Νισυριακῆς παροικίας Ἀθηνῶν Πειραιῶς. Τὰ «Ν.Χ.» εὐχονται βίον εὐτυχῆ εἰς τοὺς Νεονύμφους καὶ διαβιβάζουν τὰ συγχαρητήρια εἰς τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς.

— Ὁ συμπολίτης μας κ. Ἰωάννης Κ. Μούρας ἀπεφοίτησε τῆς νυκτερινῆς Σχολῆς ὁ «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ» Πειραιῶς ἀποκτῆσας τὸ πτυχίον τοῦ Ραδιοτεχνίτου. Εὐχόμεθα προκοπὴν εἰς τὸ ἐπάγγελμα.

Νέος Ἐπιστήμων. Ὁ υἱὸς τοῦ συμπατριώτου μας κ. Γεώρ. Χατζηδημητρίου Ζαφείριος, ἔτυχε τοῦ διπλώματος τοῦ Μηχανολόγου Ἡλεκτρολόγου Μηχανικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου. Εἰς τὸν νέον ἐπιστήμονα διαβιβάζομεν τὰ θερμότερά μας συγχαρητήρια εὐχόμενοι κάθε προκοπὴν εἰς τὸν πλήρη μέλλοντος κλάδου του εἰς τὴν ἐν ἀνασυγκροτήσει διατελοῦσαν Χώραν μας.

— Ὁ δημοδιδάσκαλος καὶ συνεργάτης τῶν «Ν.Σ.» Νικήτας Κουμέντος, ἀφίχθη εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ συμμετάσχη εἰς τὸν διαγωνισμόν δι' ἀνωτέρας σπουδᾶς.

Εἰς τὸν ἐξαίρετον συμπατριώτην μας τὰ «Ν.Χ.» δρᾶντοναί τῆς εὐκαιρίας νὰ εὐχηθοῦν πᾶσαν πρόοδον καθ' ὅσον κοινὴ εἶναι ἡ γνώμη ὅτι ὁ κ. Νικ. Κουμέντος πρόκειται νὰ τιμῆσῃ τὸ ἐπάγγελμα του ὅσον ἐλάχιστοι καὶ τὸ ὅποιον ὑπεργαπᾶ, πράγμα πού τὸν τιμᾷ ἰδιαιτέρως.

— Ὁ Νισύριος Ζωγράφος — Χαράκτης Δημήτρης Ὀδυσσεὺς Σακελλαρίδης ἐξέθεσε εἰς τὴν αἴθουσαν ΖΥΓΟΣ ὁδὸς Βουκουρεστίου, ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς 12 Μαΐου — 2 Ἰουνίου, τὰ ἔργα του, παραγωγῆς κυρίως τῆς τελευταίας dietias.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ συμπατριώτου μας καλλιτέχνου ἐσημείωσε ἐπιτυχίαν, ἐσχολιάσθη δὲ κατὰ τρόπον εὐνοϊκὸν μεταξὺ

των καλλιτεχνικῶν κύκλων τῆς Πρωτευούσης. Κυρίως ἐντύπωσιν ἔκαμεν ὁ προσωπικὸς τρόπος ἐκφράσεως τοῦ καλλιτέχνη καὶ ἡ συνείπεια τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ εἰς τὴν τέχνην του.

— Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀνεχώρησε διὰ τὴν τακτικὴν θερινὴν παραμονὴν εἰς τὴν Νίσυρον ὁ Ταμίας τοῦ Συλλόγου μας κ. Γεώργιος Σακελλαρίδης. Οἱ παραμένοντες εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐκεῖνοι ποῦ μόνον διὰ δέκα ἡμέρας λόγῳ ἀσχολιῶν πρόκειται νὰ περάσουν εἰς τὴν Νίσυρον τὸν ζηλεύουν καὶ εὐχονται τόσον εἰς αὐτὸν ὅσον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισκέπτας τοῦ νησιοῦ μίαν ἐξαιρετικὴν διαμονήν.

— Ἀφίχθησαν ἐξ Ἀμερικῆς οἱ συμπατριῶται μας κ.κ. Νίκος Χατζηδημητρίου μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του, Ἰωάννης Ὁδ. Σακελλαρίδης μετὰ τῆς συζύγου του. Οἱ ἀνωτέρω συμπατριῶται μας θὰ ἀναχωρήσουν διὰ τὴν Νίσυρον ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου ἐ.ἔ.

ΜΑΝΔΡΑΚΙ

(Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας)

Γεννήσεις. 7)3. Ἡ Μαρία Ν. Καμαριώτη ἐγέννησεν κοριτσάκι. 10)3. Ἡ Ἄννα Ι. Σφακιανοῦ ἐγέννησεν τὸ ἕνατον ἀγοράκι. 12)3. Ἡ Ἀναστασία Γ. Σφακιανοῦ ἐγέννησεν ἀγοράκι. 21)3. Ἡ Εἰρήνη Θεολόγου Πανταρότα ἐγέννησεν ἀγοράκι. Ἡ Πόπη Μ. Καρακωνσταντῆ ἐγέννησεν ἀγοράκι. 13)4. Ἡ Πόπη Προκοπίου Χαρτοφύλη τὸ γένος Κακακιοῦ, ἐγέννησεν ἀγοράκι.

Βαπτίσεις 30)5. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Κων)νου Ν. Σταυριανοῦ καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Νικόλαος.

12)6. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Παύλου Ι. Καμπανῆ καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος.

19)6. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Κων)νου Σακλαρίδη καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἀσιμένη.

Θάνατοι. 13)4. Ἀπεβίωσεν ἡ Ἄννα Γρηγορίου τὸ γένος Καζαβῆ. 16)6. Ἀπεβίωσεν ἡ Σοφία Γ. Καραβάκη τὸ γένος Χατζημιχάλη, ἐτῶν 87. 5)7. Ἀπεβίωσεν ὁ Εὐστάθιος Μαραγκὸς ἐτῶν 35. 7)7. Ἀπεβίωσεν ἡ Ἄννα Ν. Μουλλοῦ τὸ γένος Διακαντῶνη ἐτῶν 98. 8)7. Ἀπεβίωσεν ἡ Εἰρήνη Γ. Σακέλη ἐτῶν 85.

Μνημόσυνα. 20)2. Ἐτελέσθη Μνημόσυνον τοῦ Εὐαγγέλου Χατζηευαγγέλου, Ἱερολοχίτου εἰς ἱερὸν ναὸν Ποταμητίσης. 28)2. Ἐτελέσθη μνημόσυνον τοῦ Ἐμμανουὴλ Κρούσκου εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ποταμητίσης.

Διάφορα. Τὴν 21)5)60 τὰ σχολεῖα τῆς κωμοπόλεως μας Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἐτέλεσαν τὰς Γυμναστικὰς καὶ Ἀθλητικὰς ἐπιδείξεις των. Αἱ ἐπιδείξεις αὐταὶ ἔσχον ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν καθ' ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἐγκατεστάθησαν ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα τεχνικὰ μέσα ἐπιδείξεων. Ἦτοι ἐγκατεστάθησαν 2 μεγάλοι προβολεῖς, 2 μεγάφωνα, 1 ἐνισχυτὴς, μικρόφωνον τῆ βοήθειά τῶν μηχανικῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ΑΑΒΑ τῆς ἔναντι νησίδος ΓΥΑΛΙ, 1 μαγνητόφωνον τοῦ κ. Τελώνου Νισύρου Μιχ. Πετράκη εἰς τὸ ὁποῖον ἐμαγνητοφωνήθησαν 12 ἑλληνικοὶ χοροὶ οἵτινες ἐχορευθήσαν ὑπὸ μαθητριῶν τοῦ Παραρτήματος. Ἡ ἀκρίβεια τῶν ἀσκήσεων καὶ ἡ πολύπλοκος μορφή των ἐνεθουσίασεν τοὺς παρισταμένους. Τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐπιδείξεων τούτων, οὕτως ὥστε ἂν καὶ διήρκεσαν ἐπὶ 5 ὀλοκλήρους ὥρας ἀπὸ 5-10 μ.μ. ἐν τούτοις καθόλου δὲν ἐκούρασαν τοὺς θεατάς. Ἀξίζει καὶ διὰ τῶν ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ἡ ἐκφρασις τῶν συγχαρητηρίων πρὸς ὅλους τοὺς πρωτεργάτας τῆς ὥραίας καὶ μοναδικῆς ταύτης τελετῆς.

Τὴν 6ην Ἰουνίου 1960 ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐγένετο εἰς τὸ Ζωσιμοπούλειον Θέατρον ἡ ἑορτὴ λήξεως τῶν Κατηχητικῶν μαθημάτων τοῦ Μέσου Κατηχητικοῦ Σχολείου Μανδρακίου Νισύρου ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς κωμοπόλεως καὶ πλήθους λαοῦ.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Μέσου Κατηχητικοῦ Σχολείου οἱ μαθηταὶ δηλαδὴ τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος ὅπως καὶ πέρυσι, ἐδιδάχθησαν κατηχητικὰ μαθήματα καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ Δ)ντοῦ τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος κ. Νικολάου Μεσημέρη.

Τὴν ὥραϊαν ταύτην ἑορτὴν, διὰ τὴν ὁποῖαν πολλὰ συγχαρητήρια εἰς τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα ἐδόθησαν, ἔκλεισεν ὁ Ὑμνος τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρ-

τήματος, συνταχθείς ὑπὸ τοῦ Δ)ντοῦ τοῦ Παραρτήματος κ. Νικολάου Μεσημέρη καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Νικολάου Ροντήρη, καὶ ὁ Ἑθνικὸς Ὑμνος.

— Τὴν 2.3.60 ἐφορτώθησαν ἀπὸ τὸ Γυαλί εἰς τὸ πλοῖον «ΔΕΣΠΩ» 11399 κυβ. μέτρα ἐλαφρόπετρα διὰ Η.Π.Α.

— Τὴν 1ην Ἰουνίου 1960 ἐπέστρεψαν οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τοῦ Παραρτήματος ἀπὸ τὴν Ρόδον, ὅπου εἶχαν ἐκδράμει ἐπὶ 5θήμερον. Ὡς ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ τὸν συμπολίτην μας κ. Χριστόφορον Πασχάλην, ὁ ὁποῖος εἶχεν συνοδεύσει τοὺς μαθητὰς καὶ καθηγητὰς, ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Τοὺς μαθητὰς συνώδευσαν ὁ Δ)ντὴς τοῦ Παραρτήματος κ. Ν. Μεσημέρης καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Σωματικῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ κ. Ν. Ροντήρης.

Εἰς τὴν Ρόδον ὁ Σύλλογος Νισυρίων «ἡ ΠΟΡΦΥΡΙΣ» ἐδεξιώθη πάντας τοὺς ἐκδρομεῖς εἰς τὸ Κέντρον «ΑΚΤΑΙΟΝ» τῆς πόλεως Ρόδου, παρισταμένου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ρόδου κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ.

Κατὰ τὴν δεξίωσιν ταύτην ὠμίλησαν εἰπόντες τὰ δέοντα ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου «ΠΟΡΦΥΡΙΣ» κ. Γεώργιος Κουμέντος, ὁ Δ)ντὴς τοῦ Παραρτήματος κ. Ν. Χριστοφόρου. Τὴν δεξίωσιν ἔκλεισεν ὁ Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης ὅστις ἐξέφρασεν τὴν χαρὰν του διὰ τὴν παρουσίαν ἐν Ρόδῳ τοῦ μικροῦ μὲν ἀλλὰ ἀγαπημένου Ἡμιγυμνασίου, καὶ ἠὺχθῆθη πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ καθηγητὰς διὰ τὸ καλὸν τῆς Νισύρου.

Οἱ μαθηταὶ παρεκάθησαν εἰς δεῖπνον τὴν 31.5.1960, τὸ ὁποῖον παρέθεσαν εἰς τὸ Ὅργανοτροφεῖον Ἀρρένων Ρόδου ἡ Α.Σ. ὁ Μητροπολίτης.

Οἱ μαθηταὶ ἐπεσκέφθησαν ἅπαντα τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως Ρόδου, τὸ Ροδίσι, τὸν Καλαμώννα, τὴν Πεταλοῦδες, τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Ρόδου, τὴν Καλλιθέα καὶ ἄλλα. Ἐπέστρεψαν δὲ κατευθυσιασμένοι καὶ κατόπιν ἐνὸς ὑπερόχου ταξιδίου μὲ τὸ Δ)Κ ΕΠΙΤΑΝΗΣΟΣ. Κατὰ τὴν μετάβασίν των τὴν 28.5.1960 μὲ τὸ Ἀτμόπλοιον «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ» οἱ ἀδελφοὶ ἰδιοκτῆται κ.κ. Καβουνίδου διέθεσαν δωρεὰν ἅπαντα τὰ εἰσιτήρια, κατόπιν ἐγγράφου παρακλήσε-

ως τοῦ Δ)ντοῦ τοῦ Παραρτήματος κ. Ν. Μεσημέρη.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Βαπτίσεις. Τὴν 24ην Ἀπριλίου ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. καὶ κας Στεφανῆ Κασιώτη, εἰς τὸν Ναὸν τῶν Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τοῦ Μπρόνξ. Ὁ νεοφώτιστος ὀνομάσθη Παντελῆς ὑπὸ τῆς ἀναδόχου κας Ντόρας Γ. Χαρτοφίλη.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ ἀδελφοῦ μας καὶ Κυρίας Μιχαήλ Ε. Σακλαρίδη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας, ὀνομασθὲν Ἑμμανουήλ. Ἀνάδοχοι παρέστησαν ὁ ἀδλ. μας Ντίνος Κουλιανίδης καὶ ἡ Δις Ἄννα Μ. Σκανδαλίου.

— Εἰς τὴν Πολιτείαν τῆς Βιργινίας ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ Ὑπολοχαγοῦ Γεωργίου Φ. Φιλίππου. Τὸν νεοφώτιστον ἀνεδέξατο ἐκ τῆς ἱεραῆς κολυμβήθρας ὁ ἀδελφός μας Θεόδωρος Κούσης.

— Τὴν 15ην Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ θυγάτριον τοῦ κ. καὶ κας Γεωργίου Κοκκίνη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Σπυριδωνος τῆς πόλεως μας, ὀνομασθὲν Μαρία ἀπὸ τοὺς ἀναδόχους Ἰωάννην Μαρίνον καὶ Μαρίαν Παντ. Σεβδαλῆ.

— Τὴν 22αν Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. καὶ κας Ἰωάννου Χαρτοφίλη εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς πόλεως μας. Τοῦ ἐδόθη τὸ ὄνομα Μιχαήλ ἀπὸ τὸν ἀνάδοχόν του Ἄγγελον Περγάντη.

— Τὴν 4ην Ἰουνίου ἐβαπτίσθη ἡ θυγατέρα τοῦ κ. καὶ κας Νικήτα Χιώτη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας. Ἀνάδοχοι παρέστησαν οἱ νεαροὶ Ἀλέξανδρος Γ. Σαρρῆς καὶ Νικήτας Γ. Καμπανῆς ὀνομάσαντες τὴν νεοφώτιστον Καλλιόπην.

— Τὴν 22αν Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τῆς Εἰρήνης Εὐ. Κάτρη τὸ γένος Νικητιάδη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Σπυριδωνος. Ὁ ἀνάδοχος κ. Ἀνδρέας ερβὸς ἔδωσε εἰς τὸν νεοφώτιστον τὸ ὄνομα Χρῖστος.

— Τὴν 28ην Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ κ. Βασιλείου καὶ Ἄννης Σακελλαρίδου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Σπυρι-

δωνος ὀνομασθέν Καλλιόπη μὲ ἀνάδοχον τὴν κ. Ἀργυρῶ Γαϊτάνη.

Γεννήσεις. Τὴν 22αν Ἀπριλίου ἡ Κα Εἰρήνη Η. Ρωμαίου, τὸ γένος Σακελλαρίου, ἔτεκεν θῆλυ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Μέδικαλ Σέντερ τῆς πόλεώς μας.

Τὴν 28ην Μαρτίου ἡ Κα Εἰρήνη Ν. Σκανδάλιου, τὸ γένος Χιώτη, ἔτεκεν θῆλυ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Νιῶ Γιόρκ τῆς πόλεώς μας.

Τὴν 11ην Ἰανουαρίου ἡ Κα Μαρία Γ. Δεμέλη ἔτεκεν ἄρρεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον Πολυκλινικ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τὴν 29 Ἀπριλίου ἡ Κα Ἐλένη Γ. Μάγου, τὸ γένος Διακαντώνη, ἔτεκεν ἄρρεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Μέδικαλ Σέντερ.

Τὴν 17 Μαΐου ἡ Κα Καλλιόπη Κατηνᾶ, τὸ γένος Μαυρουδῆ, ἔτεκεν ἄρρεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κρίστ τῆς Νέας Ἱερσέης. Τὴν 13 ἰδίου ἡ Κα Μαρία Χατζηγεωργίου τὸ γένος Κλεοπούλου, ἔτεκεν ἀγοράκι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Μέδικαλ Σέντερ τῆς πόλεώς μας. Τὴν 23 ἰδίου ἡ Κα Μαίρη Ρούσου τὸ γένος Μηνᾶ, ἔτεκεν ἀγοράκι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Τζένεραλ τῆς Ἀστορίας. Καὶ ἡ Κα Καλλιόπη Καραβάκη, τὸ γένος Γ. Τσουκαλᾶ, ἔτεκεν ἄρρεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Μέδικαλ Σέντερ τῆς πόλεώς μας.

Γάμοι. Τὴν 1ην Μαΐου ἐτελέσθη ὁ γάμος τοῦ κ. Γεωργίου Δ. Στελλᾶ μετὰ τῆς Δίδος Αἰκατερίνης Ν. Σακελλαρίδου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας. Κουμπᾶρος παρέστη ὁ κ. Παντελῆς Παπαντωνίου.

Τὴν Κυριακὴν 5ην Ἰουνίου ἐτελέσθη ὁ γάμος τῆς Θυγατρὸς τοῦ ἀδελ. μας Δημητρίου καὶ Εὐτυχίας Οἰκονομίδου Δεσποίνης, μετὰ τοῦ κ. Παναγιώτη Κούκουλα εἰς τὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τῆς Κορώνας, Α. Ἀτ. Τῆς στέφειος ἐπηκολούθησε γεῦμα εἰς τὸ Κλέμενς Κλάμπ τοῦ Μπροῦκλιν ὅπου παρεκάθησαν πλέον τῶν 150 προσκεκλημένων.

Θάνατοι καὶ Μνημόσυνα. Τὴν 1ην Ἀπριλίου ἀπεβίωσεν ὁ Ἀδελφός μας Ἰωάννης Παυλίδης καὶ ἐκηδεύθη τὴν 4ην ἰδίου.

Τὴν 29ην Ἀπριλίου ἀπεβίωσεν εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Βιργίνιας ὁ ἀδελφός μας Νικόλαος Σακλαρίδης (Καραμαργιάς) καὶ ἐκηδεύθη τὴν 3ην Μαΐου.

Τὴν 11ην Μαΐου ἀπεβίωσεν ἡ σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ μας Νικολάου Κ. Παρθεναίδη, Αἰκατερίνη καὶ ἐκηδεύθη τὴν 19ην ἰδίου ἐκ τῆς Ἐκκλησίας Μεταμόρφωσις τῆς Κορώνας.

Τὴν 8ην Μαΐου ἀπεβίωσεν ὁ γηραιὸς Δημήτριος Πλουσιάδης καὶ ἐκηδεύθη ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος τὴν 11ην ἰδίου.

Τὴν 1ην Μαΐου ἐτελέσθη 40ήμερον μνημόσυνον τῆς Καλλιόπης Ν. Χαλκιᾶ εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας. Τὴν 8ην ἰδίου ἐτελέσθη 40ήμερον μνημόσυνον τοῦ Ἰωάννου Παυλίδη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος τῆς πόλεώς μας.

Τὴν Κυριακὴν τῆς 12ης Ἰουνίου ἐτελέσθη 40ήμερον μνημόσυνον τοῦ Δημητρίου Πλουσιάδη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος τῆς πόλεώς μας.

Ἀφίξεις καὶ Ἀναχωρήσεις. Τὴν 22αν Ἀπριλίου ἀφίχθη ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Παναγιώτη Χαρτοφίλη μὲ τὸ Ὀλυμπία.

Τὴν 28ην Μαρτίου ἡ σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ μας Νικολάου Κουλιανίδη, Ἄννα τὸ γένος Μ. Κοντοβεροῦ, ἀεροπορικῶς.

Τὴν 13ην Ἀπριλίου ἀφίχθη ἀεροπορικῶς ἐκ Νισύρου ὁ συμπατριώτης μας Θεόφιλος Στελλάς.

Τὴν 16ην Ἀπριλίου ἀφίχθη μὲ τὸ Βασ. Φρειδερίκη ὁ συμπατριώτης μας Ἐμμ. Πασχαλάκης καὶ ἡ οἰκογένεια Νικολάου Μ. Χαρτοφίλη.

Τὴν 22αν Ἀπριλίου μὲ τὸ Ὀλυμπία ἀνεχώρησεν διὰ Νίσυρον ὁ συμπατριώτης μας Γεράσιμος Βαρκανῆς. Μὲ τὸ ἴδιον ἀτμόπλοιον ἀνεχώρησεν ὁ συμπατριώτης μας Ἰωάννης Ὁρφανόπουλος μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 19ην Μαΐου ἀφίχθη μὲ τὸ Ὀλυμπία ἡ οἰκογένεια Κωνστ. Κοριτσιδῆ καὶ ὁ Κώστας Δ. Ξανθός.

Ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς διὰ Νίσυρον τὴν 4ην Ἰουνίου ὁ ἀδλ. μας Ἰωάννης Πατρίκης.

Τὴν 16ην Ἰουνίου ἀνεχώρησαν μὲ τὸ ὑπερωκεάνειον Ὀλυμπία ὁ ἀδελ. μας Φίλιππος Γ. Φιλίππου μετὰ τῆς συζύγου του Εὐφημίας, ὁ ἀδελ. Κωνστ. Γενᾶς, ὁ συμπατριώτης μας Ἐμμαν. Βαρκανῆς μετὰ τῆς συζύγου του, ὁ συμπατ. Ἰωάν. Τσουκαλᾶς, ὁ κ. Μάκης Πάππας μετὰ τῆς συζύγου καὶ θυγατρὸς του, καὶ ὁ συμπατριώτης μας Ζαχ. Ζαχαριάδης.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν μὲ τὸ Βασ. Φρειδερίκη ἀνεχώρησεν διὰ Νίσυρον ὁ συμπατριώτης μας Κωνστ. Κωστίδης καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀδελφ. μας Νικολάου Χατζηδημητρίου Καλλιόπη καὶ Τάκης.

Ζ Ω Ν Τ Α Ν Ε Μ Α

Ἀρχίζει καὶ πάλιν ἡ νέα θερινὴ περίοδος ἡ τόσο εὐεργετικὴ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Νησιοῦ. Κοινὴ εἶναι ἡ πεποίθησις στοὺς ἐπισκέπτες τῆς Νισύρου πὼς θὰ τὴν βροῦνε πῶς ὁμορφὴ, πῶς ὀργανωμένη γιὰ Τουρισμό. Τὸ καταπράσινο νησί μὲ τὰ δλόλευκα σπιτάκια του θὰ ξαναζήσῃ ζωηρὸ ρυθμό. Τὰ ρυμιδία ποὺ ἀραιοὶ περιπατητὲς μὲ βραδύ βῆμα διασχίζουν μονότονα τὸ χειμῶνα θὰ ξαναζήσουν ἡμέρες δόξας. Συντροφίες χαρούμενες θὰ κινοῦνται ἀπὸ τὸ πρωτὶ μέχρι τὴ βαθεῖα νύχτα καὶ τὰ ξημερώματα. Τὰ Νισύρικα τραγούδια μὲ πρωτο-πρωτο τὸν «Ὁρσάρικο» καὶ τὸ «πάρε Φραζῆ τὴ λύρα σου» θὰ ἀντιλαλοῦν στοὺς τοίχους τῶν ρυμιδιῶν καὶ στὴ κρυστάλλινη ἀτμόσφαιρα τῆς πολιτείας, ψηλὰ στὸ Μολύβι, στὸν Ὁξὸ τῆς Σπηλιανῆς, στὶς τάβλες τοῦ Μύλου καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς.

Συχνά-πυκνά τὰ ἐπιφωνήματα: «ὦ γιέ μου ποτῆρθε» «ὦ κόρη μου, μορφῆνετε πάλι τὸ νησάκι μας!» Ἀγκαλιὲς φιλιὰ καὶ «γκλεοῦδια» προσφέρονται ἀνοιχτόκαρδα στοὺς ξενητεμένους μιὰ κι' ἀξιώθηκαν καὶ φέτος ναρθοῦν νὰ προσκυνήσουν τὸ τόπο τους. Θέλουσαν ὅλες τὶς μέρες νὰ τὶς περάσουν μέσα σὲ πανηγύρι σωστὸ ποὺ θὰ τοὺς ζωντανέψῃ τὶς ἀναμνήσεις τῶν παιδικῶν των χρόνων.

Ἀναβάπτεισις στὶς παλῆς εἰκόνες ποὺ θὰ τοὺς χαρίσουν λογιῶν λογιῶν ἀνομολόγητες συγκινήσεις, θὰ τοὺς ξεκουράσῃ, θὰ τοὺς φρεσκάρῃ τὸ μυαλὸ καὶ τὴ ψυχὴ, θὰ τοὺς ἀφαιρέσῃ χρόνια ἀπὸ τὴ ράχη, θὰ τοὺς κἀνῃ γιὰ λίγο νέους, παιδιὰ! "Ἐτσι θὰ ἀπζημιωθοῦν ποὺ δὲν ξέχασαν τὸ ὁμορφὸ νησί τους, ποὺ στάθηκαν πιστοὶ στὴν πατροπαράδοτη ἀγάπη γιὰ τὴ Νίσυρο. Μὰ δὲν θὰ ζήσουν μόνον σὰν δέκτες τῆς ἀκτινοβολίας τῶν ἀναμνήσεων καὶ τοῦ εἰδυλιακοῦ περιβάλλοντος. Θὰ ζήσουν λίγες μέρες στὴ ζωὴ καὶ τὰ προβλήματα τοῦ νησιοῦ. Δίπλα-δίπλα καθισμένοι στὸ καφενεῖο, στὸ γλέντι, τὸ περπάτημα μὲ τοὺς μόνιμους κάτοικους θὰ μάθουν τὶς σκέψεις, τὶς σκοτοῦρες, τὰ βάσανα, τὰ προβλήματα τοῦ τόπου τους.

Μὲ δυὸ λόγια θὰ ζήσουν τὴν πραγματικότητα τοῦ νησιοῦ, θὰ ἀνταποκριθοῦν στοὺς παλμούς τῆς ζωῆς του. Οἱ καταστροφὲς στὴ Γεωργία ἀπὸ τὴ σοροκάδα, ποὺ τοὺς ἔκανε φτωχότερους, ἢ ἀπομόνωσὶ τους τὸ Χειμῶνα ἀπὸ ἄλλο κόσμο, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει λιμάνι, ποὺ τοὺς κάμνει νὰ βλέπουν πῶς δύσκολη τὴ πραγματικὰ σκληρὴ ζωὴ σ' ἓνα ἀπομονωμένο νησί καὶ τόσα ἄλλα μικρὰ καὶ μεγάλα βάσανα ποὺ θὰ τοῦ τὰ διηγηθοῦν, θὰ τὸν σφιχτοδέσουν μὲ τὸν ἀδελφὸ του ποὺ τοῦ φυλάει τὸ νησί σὰν πραγματικὸς Ἀκρίτας. Δὲν θὰ ἀκούσῃ μόνον ὁ ξενητεμένος μὰ θὰ πῆ κι' αὐτός. Σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἔζησε σὲ μεγαλύτερη πολιτεία ποὺ εἶδε καὶ ἄκουσε περισσότερα, ποὺ ἔχει καὶ αὐτὸς σκοτοῦρες καὶ βάσανα θὰ δώσῃ χρήσιμες πληροφορίες, θὰ μεταδώσῃ μὲ τὴν ἐντατικὴ ζωὴ νέα σκέψι στοὺς κατοίκους κι ἓνα παλμὸ αἰσιοδοξίας καὶ ἐγκαρτέρησης γιὰ τὴν βραδεία ἀλλὰ ἀσφαλῆ καλλιτέρευσι τῆς ζωῆς στὸ νησάκι. Θὰ περάσουν οἱ λίγες καλὲς μέρες πολὺ γρήγορα καὶ γιὰ τοὺς δυὸ, θὰ χωριστοῦν μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ ἀπὸ τὰ βάρη τῆς καρδιάς των θὰ ἀναβαίνῃ ἡ εὐχὴ νὰ συντομεύσῃ ὁ χρόνος γιὰ νὰ ξανασυναντηθοῦν στὸ νησί, γιὰ νὰ τὰ ποῦνε ἄλλη μιὰ φορὰ καθισμένοι στὰ καφενεῖα, καὶ τὶς ταβέρνες. "Η σ' ἓνα περίπατο μὲ τὸ Αὐγουστιάτικο φεγγάρι πρὸς τὸ λιμάνι.

Πανάγος Σακελλαρίδης

πεῖαν. Εἰς κάθε βῆμα ἀντικρῦζομεν ἀρχαιοτήτες καὶ τότε αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη ἀρχαιολόγου συνοδοῦ.

Ἴδου τὰ τόσα διαφέροντα, τὰ ὅποια εἶναι ἱκανὰ νὰ καταστήσουν τὸ νησί τοῦ γίγαντος Πολυβώτη, κατὰ τὴν μυθολογίαν, καὶ τοῦ ναυάρχου Γνωμαγόρα, κατὰ τὸν Ὅμηρον, ἀπαράμιλλον τουριστικὸν θέρετρον. Ἀξίζει

λοιπὸν ν' ἀναμένωμεν τὴν πραγματοποίησιν τῆς πλήρους ἀξιοποιήσεως τῶν Λουτρῶν Νισύρου, διὰ νὰ ἐκφράσωμεν χίλια εὐχαριστῶ τόσον πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς χώρας, ὅσον καὶ πρὸς τὸν συνεργασθέντα μετ' αὐτοῦ ἐν προκειμένῳ νέον Νομάρχην Δωδεκανήσου κ. Ἀνδρέαν Ἰωάννου.

Γ. Κουμέντος

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

(Ἀπὸ τῆ Συλλογῆ Λαζάρου Κοντοβερού)

Μιά κόρη ἐμάζωνε ἀνθὸ καὶ τὸν ἐκορφολόα,
 νὰ κάμη φούντα φουντωτή, νὰ στείλῃ τ' ἄρμαστοῦ της,
 κ' ἢ μάννα της τήνε θωρεῖ ἀπὸ τὸ παραθύρι.
 «Μωρῆ, σκύλλα, μωρ' ἄνομη, μωρῆ, γεβεντισμένη,
 Μωρ' ἔχεις δώδεκ' ἀδερφούς, κι οἱ δώδεκ' ἀντρειωμένοι,
 στάσου νάρτοῦν κι οἱ δώδεκα, κι ἂν δὲν σὲ κατακρίνω».
 Ἄκόμ' ὁ λόγος ἔστεκε κ' ἢ συντυχιὰ ἐκράτει,
 καὶ νὰ κ' οἱ δώδεκ' ἀδερφοὶ στῆ σκάλα κι ἀνεβαίνουν.
 Ἵπὸ μιὰ ξυλιά τῆς δίνουσι κι ἐν τῆς ἐβαροφάνῃ,
 ἄμὲ τῆς μάννας ἢ ξυλιά στὸν Ἄδη θὰ τῆ βάνῃ.
 Καὶ μέσα στὰ μεσάνυχτα ἢ κόρη ψυχομάχει,
 καὶ μπαίνει βγαίνει ἢ μάννα της καὶ τράβα τὰ μαλλιά της.
 «Ἄν θέλεις κόρη μου, χρυσά, ἂν θέλεις βελουδένια,
 ἂν θέλεις καὶ τὸν καμουχᾶ ποῦχει τὰ χίλια γρόσια».
 «Δὲ θέλω, μάννα μου, χρυσά μήτε καὶ βελουδένια
 δὲ θέλω καὶ τὸν καμουχᾶ, ποῦχει τὰ χίλια γρόσια,
 μόν' θέλω γὼ τὰ ροῦχα μου τὰ καταματωμένα,
 νὰ μὲ ρωτοῦν οἱ λιερέ: ποῦταν αὐτὰ τὰ ροῦχα;
 Ἡ μάννα μου μοῦ τᾶκαμε γιὰ μιὰν ἀγάπη ποῦχα.
 Μάννα, σὰν ἔρτ' ὁ Κωνσταντῆς, μὴ τὸν κακοκαρδίσης,
 βάλε του τάβλα νὰ γευτῆ, μαντήλα νὰ δειπνήσῃ,
 κι ἄνοιξε τῆ κασσέλα μου τῆ μαυραραχισμένη,
 δόστου τὸ δαχτυλίδι του, ποῦμ' ἄρραβωνιασμένη».
 Καὶ δέξου καὶ τὸν Κωνσταντῆ στὸ μαῦρο καβαλλάρη.
 Θωρεῖ σταυρὸ στὴν πόρτα της, παπάδες στὴν αὐλή της,
 καὶ θώρει καὶ τὸ μάστορη κι ἔκαμνε τὸ μνημοῦρι:
 «Παρακαλῶ σὲ μάστορη, τίνος εἶν' τὸ μνημοῦρι;»
 «Τῆς ἄρμαστῆς τοῦ Κωνσταντῆ, ποῦταν εἰς τὸ ταξείδι».
 Βγάξει τ' ἄργυρομάχαιρο μὲ τὸ χρυσὸ θηκάρι,
 στὸν οὐρανὸ τὸ πέταξε στ' ἀγκάλια του τὸ δέχτη.
 «Ἄμε καὶ σὺ ψυχούλα μου, μαζὺ μὲ τοῦ πουλιοῦ μου,
 σ' ἕνα μνημεῖο μᾶς βάλετε καὶ σ' ἕνα κιουράκι,
 κ' εἰς τῆ δεξιὰ του τῆ μεριά φῆστε παραθυράκι».
 Σ' ἕνα μνημεῖο τοὺς βάλουσι καὶ σ' ἕνα κιουράκι,
 νὰ μπαίν' ἀγέρας καὶ δροσιὰ νὰ βγαίνῃ τὸ φαρμάκι.
 Ἦβγεν ὁ υἱὸς κυπάρισσο κ' ἢ κόρη νεραντζούλα,
 κάθε Λαμπρῆ καὶ Κυριακῆ, καθ' ἀκριβῆ ἡμέρα,
 ἔσκυφτε τὸ κυπάρισσο τὴν νερατζούλα φίλα.

(Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ 13ον τεῦχος τοῦ Δελτίου τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1932).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΘΕΙΣΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

Τὰ Ν.Χ. δημοσιεύουν τὴν κατωτέρω ἔκθεσιν τοῦ διακεκριμένου συμπατριώτου μας, ἱατροῦ ἐν Ρόδῳ κ. Μιχ. Τσατσαρώνη πρὸς τὸν Νομάρχην Δωδεκανήσου κ. Ἰωάννου. Ἐκθεσις σύντομος, συγκεκριμένη, παρέχουσα τὰς ἀξιολόγους προϋποθέσεις αἱ ὁποῖαι υφίστανται εἰς Νίσυρον διὰ τὴν ἐπιτυχή ἀνάπτυξιν αὐτῆς εἰς μίαν ἀξιόλογον λουτρόπολιν καὶ ἐνδιαφέρον τουριστικὸν κέντρον.

Πρὸς

Τὸν Νομάρχην Δωδεκανήσου
Κύριον Ἄνδρ. Ἰωάννου
Ἐνταῦθα

Κύριε Νομάρχα,

Μὲ χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν παρετήρησα ὅτι εἰς τὸ τριετὲς πρόγραμμα τῆς Τουριστικῆς ἀναπτύξεως τῆς Δωδεκανήσου μεταξὺ τῶν τόσων ἄλλων καλῶν ἔργων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῶν Λουτρῶν τῆς Νισύρου.

Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς ἀπὸ τὰς τόσας ἀποφάσεις τῆς Κυβερνήσεως ὡς αὗται ἐκδηλοῦνται δι' ὅλας τὰς ἐπαρχίας πρὸς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, ἀσφαλῶς δὲν θὰ εὐρισκόμην σήμερον εἰς τὸ εὐχάριστον σημεῖον νὰ ἐκφράσω μέσῳ ὑμῶν τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Ἀξιότιμον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, Κύριον Κωνῆνον Καραμανλῆ, ὡς Νισύριος καὶ τὰ συγχαρητήριά μου, ὡς Ἕλλην ἐπιστήμων, ὅστις ἀπὸ ἐτῶν εἰδικέσθαι εἰς τὴν Ὑδρολογίαν. Πρόκειται περὶ ἀποφάσεως ἢ ἐφαρμογῆς τῆς ὁποίας θὰ ἀποβῆ ὄχι μόνον πρὸς ὄφελος τῆς μικρᾶς γενέτειράς μου, ἀλλὰ θὰ συντελέσῃ καὶ θὰ συμβάσῃ εἰς τὴν πρόδον τῆς Ὑδρολογίας ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς νήσου Νισύρου ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ στενὰ ὄρια τῶν κρατουσῶν σήμερον ἐν Ἑλλάδι ἀντιλήψεων περὶ τουριστικῆς ἀναπτύξεως διότι,

1ον. Τὸ Παλιόκαστρον, τὸ ὁποῖον ἔργον τοῦ 8ου ἢ 7ου π.Χ. αἰῶνος Πελασγικοῦ ρυθμοῦ, ἐκτισμένον ἀπὸ ὀγκολίθους μὲ θαυμασίαν αἰσθητικὴν ὀρθογωνισμένους, σώζεται ἀκόμη καὶ σήμερον σχεδὸν ἀκέραιον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος συναντᾶται.

2ον. Τὸ Ἡφαιστεῖόν της, ἓνα ἐκ τῶν παλαιότερων τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου μὲ πλήρη θειοποίησιν ἀποτελεῖ σπάνιον γεωλογικὸν φαινόμενον, τοὺς δὲ τέσσαρας

αὐτοῦ χαίνοντας κρατήρας δύνανται νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦν ὅσοι ἐξ ἐκείνων θέλουν νὰ μελετήσουν τὰ Ἡφαιστεία ἢ νὰ ἱκανοποιήσουν ἀπλῶς τὴν περιέργειαν αὐτῶν.

3ον. Αἱ Ὑδρομεταλλευτικαὶ αὐτῆς πηγὰι ἀναβλύζουσιν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς νήσου, ὡς ὑπέρθερμοι, θερμαί, ψυχραὶ καὶ ἀερῶδεις διαφόρου φυσικοχημικῆς συνθέσεως. Τὴν σπουδαιότητα τῶν θερμοπηγῶν τούτων ἀπὸ θεραπευτικῆς ἀπόψεως εἶχον ἀντιληφθῆ πρὸ πολλῶν π.Χ. αἰῶνων οἱ τότε αὐτῆς κάτοικοι, ὀδηγοῦμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐνστίκτου ἴδρυσαν τὸ πρῶτον Ἀσκληπιεῖον, πολὺ ἀρχαιότερον τοῦ τῆς Κῶ εἰς τὴν θέσιν Σκόπι καὶ ἠκολούθησε τὸ μεγαλειῶδες Ἀσκληπιεῖον τῆς τοποθεσίας Λιμνὴ εἰς τοὺς μετὰ τὸν Ἱπποκράτην χρόνους ἀφιερωμένον εἰς τὸν θεῖον Ἱπποκράτην.

Τὰ μεταλλικὰ ταῦτα ὕδατα δυνάμεθα σήμερον νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμεν μὲ τὴν βοήθειαν τῶν τελευταίων προόδων τῆς Κρηνοθεραπείας κατὰ τρόπον ἐπωφελῆ διὰ τοὺς πάσχοντας ἐκ νοσημάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ σημερινὰ φαρμακευτικὰ μέσα, οὐδὲ ὡς ἐπιδροῦν.

Εἶναι πολλαὶ αἱ ἐφαρμοζόμεναι σήμερον Κρηνοθεραπευτικαὶ μέθοδοι εἰς τὰς διαφόρους λουτροπόλεις τοῦ κόσμου. Εἰς τὴν Νίσυρον ὁμως δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν θαλασσοθεραπείαν διὰ μικτῶν λουτρῶν θαλάσσης καὶ ὑπερτονικῶν μεταλλικῶν ὑπερθέρμων ὑδάτων.

4ον. Τὰ Ξενοδοχεῖα καὶ τὰ ὕδροθεραπευτήρια τοῦ Δήμου Μανδρακίου, κατόπιν μικρῶν ἐπισκευῶν καὶ καταλλήλου διαρρυθμίσεως εἶναι δυνατὸν τὰ μὲν πρῶτα νὰ φθάσουν εἰς δύναμιν κλινῶν 250 εἰς

ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΟΥ

Η ΖΙΖΥΦΙΑ (Τ' ΑΙ ΝΙΚΟΛΑ)

Τοῦ ἀειμνήστου ΔΗΜ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Καμαρωμένη κι ὀμορφη
καί στὰ σταχτιά ντυμένη,
μέσ' τοῦ χωριοῦ τὰ μνήματα
σὲ βλέπω φυτεμένη.

Κορμοστασιά ἀλύγιστη
πού οἱ πυκνοί σου κλώνοι
ἀπὸ τὸ βάρος ἔγειραν
στὸν τοῖχο τ' ἄγι' Ἀντώνη.

Μοιάζεις μὲ Νιὰ πού πέθανε
κι ἐφύτρωσε στὸ χῶμα,
κι ἔκαμε ρίζες καὶ κλαδιά
τ' ἀγγελικό της σώμα.

Ποῦ παίρνει μὲ τίς ρίζες της
ὀλίγο φῶς στὸν Ἄδη
γιὰ νὰ σκορπᾷ στ' ἀπέραντο
καὶ φοβερό σκοτάδι.

Ποῦ διαπερνᾷ ὁ πόνος μας
τὰ φύλλα, τὰ κλαδιά της,
κι ἀντιλαλεῖ στὰ μνήματα
σὲ κάθε ἀναπνιά της.

Ποῦ ζεῖ ἀπὸ τὸ χῶμα τους
σὰ λυώσουν οἱ νεκροί μας,
πού τρώει ἀπ' τὴ σάρκα τους
καὶ γίνεται δική μας.

Ἐκεῖ, στὰ κενοτάφια
πού ἡ ρίζες σου ξαπλώνουν,

πλούτη καὶ φτώχιες σμίγουνε
ἐχθροὶ καὶ φίλοι λυώνουν.

Καὶ μόνο σὺ ἀγήραστη
κι ἀφράτη καμαρώνεις,
κι ὄλον τὸν πόνο ποῦχομε
γιὰ τοὺς δικούς μας νοιώνεις.

Γονεῖς, παιδιά κι ἀδελφια μας
στὸν ἴσchio σου θαμμένα
δὲν ἔχουν ἄλλο σύντροφο,
τὴ σκοτεινιά κι ἐσένα.

Κι' ἐμεῖς, πού μὲ τὸ βάσανο
τοῦ χωρισμοῦ σου ζοῦμε,
ὑπνο γλυκὺ κι αἰώνιο
στὸν ἴσchio σου ποθοῦμε.

Τὶ φοβερό μαρτύριο
γιὰ ὄλους καὶ γιὰ μένα,
νὰ μὴ μᾶς θάψουν πλάι σου
νὰ λυώσουμε στὰ ξένα!

Ἄλλ' οἱ δικοί μας βρίσκονται
πολὺ μακριὰ θαμμένοι,
μ' αὐτοὺς πού θὰ μᾶς βάλουνε
εἰν' ἄγνωστοι καὶ ξένοι.

Μὲ ποιούς θὰ συντροφέψουμε;
ποιὰ γλώσσα θὰ μιλοῦμε
σὰ σὰ δοθῇ τὸ πρόσταγμα
ἀπὸ τὴ γῆ νὰ βγοῦμε;

δὲ τὰ δεύτερα νὰ λούωνται ἀνὰ ἐκάστην ὥραν πλέον τῶν 200 ἀσθενῶν. Ἐὰν τώρα εἰς τοὺς ἀριθμούς αὐτοὺς προστεθοῦν καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ υποβάλλωνται εἰς ποσιοθεραπείαν καὶ θαλασσοθεραπείαν, τότε ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ἐξυπηρετουμένων ἀσθενῶν θὰ ὑπερβῇ τοὺς 700-800 καθ' ὥραν, πράγμα τὸ ὅποιον ὀλίγοι ἐκ τῶν μεγαλύτερων λουτροπόλεων τῆς Εὐρώπης δύνανται νὰ ἐπιτύχουν.

Ἐὰν, Κύριε Νομάρχα, ἡ μελέτη τῆς ἀξιοποιήσεως γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τούτων, Σᾶς βεβαίω ὅτι ἡ νῆσος Νίσυρος, ἐντὸς δεκαετίας τουλάχιστον, θὰ ἀπο-

κτήσῃ φήμην διεθνούς λουτροπόλεως ὅταν μάλιστα σήμερον ὅλοι οἱ εἰδικοί τῆς Ἱατρικῆς ἐπιστήμης συνιστοῦν τὰ θαλάσσια λουτρά ὡς μέσον θεραπείας πολλῶν νοσημάτων ἀντισταμένων καὶ τελευταίας ἀκόμῃ φαρμακευτικῆς καὶ διαιτητικῆς ἀγωγᾶς.

Τὴν ἔκθεσιν ταύτην, σύντομον ὡς εἶναι ὑποβάλλω πρὸς Ἰγμάς μὲ τὴν πεποιθησιν ὅτι ἐν τῇ εὐρύτῃ τοῦ πνεύματός Σας θὰ τύχῃ πλήρους κατανοήσεως.

Ἐν Ρόδῳ τῇ 26ῃ Ἀπριλίου 1960

Μετὰ πάσης τιμῆς
Μιχαὴλ Τσατσαρώνης
Ἰατρός

Ἡ ἀγράμματη ποιήτρια τῆς Νίσυρου

Τὴν λέγανε Κατερίνα τοῦ Κούλελη, καὶ πρὸ ἀπλᾶ Κουλελιένα. Μπορεῖ νὰ εἶχε ἄλλο ἐπίθετο μὰ ἔτσι ἐγὼ τὴν θυμᾶμαι: «μουγιά-μουγιά». Εἶναι πολλοὶ ποὺ τὴν θυμοῦνται πρὸ καλὰ. Δὲν ἤξερε γράμματα, ἦταν ὅμως ποιήτρια. Καὶ μεγάλη μάλιστα ποιήτρια. Τόσο μεγάλη ποὺ στὴ Νίσυρο τὴν εἶχανε ὡς πρότυπο στὸ εἶδος τῆς. Ἄν κάποιος ἔβγαζε κανένα φευτοστιχάκι, τοῦ λέγανε: «Εἶσαι Κουλελιένα». Τώρα, ἂν δὲν ἔμεινε τίποτὰ τῆς, αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν ἤξευρε γράμματα. Μποροῦσε ὅμως νὰ φτιάχνῃ στίχους στὴ στιγμή, πάνω σ' ὁ,τιδήποτε θέμα, μὲ καταπληκτικὴ εὐχέρεια καὶ ἐτοιμότητα.

Κάποιος μεγάλος ἀπὸ τοὺς Νεοέλληνας ποιητᾶς, τίς προάλλες, σὲ μιὰ συζήτησί του γύρω ἀπὸ τὴν ποίηση ἔλεγε πὼς εἶναι πολὺ πρὸ ἀνεπτυγμένο τὸ ποιητικὸ ἄλγαντο στοὺς Νησιῶτες γενικά, παρὰ στοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγαλοπόλεων, καὶ ἐξήγησε καὶ τοὺς λόγους. Σκέφθηκα πὼς εἶχε ἀπόλυτα δίκιο ὁ πολὺ μελετημένος αὐτὸς ἄνθρωπος, καὶ τότε, χωρὶς νὰ θέλω, τὴν θυμήθηκα τὴν Κατερίνα, τὴν τελείως ἀγράμματη Κατερίνα. Γριὰ ἦταν ἐκεῖνη ὅταν ἤμουν παιδάκι ἀκόμη. Θυμᾶμαι ὅμως μερικοὺς στίχους τῆς ἀπὸ τότε, γιατί μοῦ ἄφσαν βαθεῖα ἐντύπωση στὴ μνήμη μου. Ἀνεβοκατέβαινε τὸ Λαγκάδι καὶ τὸν Τροῦλλο καὶ σκοροποῦσε τοὺς στίχους τῆς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἐμεῖς τὰ παιδιὰ ὅταν τὴν βλέπαμε τρέχαμε νὰ μᾶς πῆ κανένα...ποιηματάκι.

Καὶ νὰ μερικοὶ στίχοι τῆς καὶ οἱ περιπτώσεις ποὺ τοὺς ἔφτιαξε:

Ἔνα πρῶι καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸν Ἄη Σάββα συναντήθηκε μὲ τὸν Κωνσταντῆν τοῦ Φίλιππου ποὺ ἦταν τότε ἀγορανόμος καὶ τὸν τρέμανε ὅλες οἱ γειτονιές γιὰ τὴν καθαριότητα, καὶ φυσικά τὸν ἔτρεμε καὶ ἡ Κατερίνα. Κι ἐπειδὴ ἐκεῖνος βρέθηκε στὶς καλές του ἐκεῖνο τὸ πρῶι καὶ τῆς εἶπε μίαν «καλημέρα» μὲ χαμόγελο, στέκεται αὐτὴ καὶ τοῦ λέγει:

*Ἵρες μοῦ φαίνεσ' ἄγγελος,
καὶ ὠρες μοῦ συννεφιάζεις
καὶ ὠρες μοῦ λέει ὁ λογισμός
τίνος διαόλου μοιάζεις.*

ἽΟ Κωνσταντῆς τοῦ Φίλιππου ἔσκασε στὰ γέλια, καὶ αὐτὴ συνέχισε τὸ δρόμο τῆς ὡς ἂν νὰ

μὴν εἶχε πῆ τίποτα. Φυσικά, αὐτὸ ἦταν μιὰ προχειρολογία, μιὰ προχειρολογία ὅμως ποὺ λέγει πολλά.

Ἔνα ἄλλο: Τὴν ἐποχὴν τῶν ἐκλογῶν Κατσιμματίδη - Μαντουδάκη, αὐτὴ ἦταν μὲ τὸ κόμμα τοῦ Κατσιμματίδη, καὶ κάτι τῆς εἶπαν μερικοὶ Κατσιμματιδικοὶ γιὰ τοὺς ἀντιπάλους των, καὶ αὐτὴ πάλι γιὰ νὰ τοὺς «πολιτέψῃ» τοὺς λέγει μ' ἐτοιμότητα:

*ἽΩ Χριστιανοὶ μοῦ πῆτε μοῦ
ἦντα «ν» αὐτὸ «ν» τὸ χάλι
καὶ οἱ κουρκουταῦλοι ἠῤῥασα «ν»
νὰ βάλουσι «μ» Μουχτάρη;*

Μὰ τὸ πρὸ νόστιμο εἶναι αὐτὸ ποὺ 'πε μὲς' στὸν Ποταμό.

ἽἮταν 25 Νοεμβρίου τῆς Ἁγίας - Κατερίνας, ἀνήμερα, καὶ καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸν Ποταμό, μερικοὶ ἀπ' τὰ Καφενεῖα τὴν «ἐπειράξασιν». Θαρρῶ πὼς ὁ μακαρίτης ὁ Νικόλαος τοῦ Μηλᾶ ἦταν ἐκεῖνος ποὺ τῆς εὐχήθηκε γιὰ τὴν γιορτῆ τῆς: ἽΩ Κατερίνα, νὰ χαίρεσαι τ' ὄνομά σου» καὶ συνέχεια τὴ ρώτησε:

«Νὰ ῥτω νὰ μὲ κεράσης; ἔκαμες λουκουμαδες;» Φυσικά αὐτὸ ἦταν ἕνα πείραγμα, γιατί ἡ Κατερίνα, γριὰ καὶ φτωχιά καθὼς ἦταν πὼς θὰ 'καμε λουκουμαδες;» Δὲν χάνει ὅμως καιρὸ ἢ καλὴ σου, καὶ στὴ στιγμή, χωρὶς μάλιστα νὰ κόψῃ τὸν δρόμον τῆς -γιατί 'ταν φορτωμένη «λοῦμποῦνια» καὶ τὰ 'παρνε στὴ θάλασσα νὰ τὰ πετρώσῃ- τοῦ ἀπαντᾷ, σχετικὰ μὲ τοὺς... «λουκουμαδες».

*ἽΓιὰ τοὺς ἐζυμάρωσα
ἀνάμεσα στὴν κοῦφα
καὶ ὁ κ... μοῦ βλάλει ραχί
καὶ ἔλ' ἄ' ο πίσω ροῦφα*

Εἶχε βγάλει καὶ σπουδαῖα ποιήματα ἡ Κατερίνα τοῦ Κούλελη. Δὲν ξέρομε ὅμως, ὑπάρχουν ποὺθενὰ γραμμένα; Εἶναι κανεὶς ποὺ τουλάχιστον νὰ θυμᾶται μερικὰ γιὰ νὰ τὰ φέρῃ στὴ δημοσιότητα; ἽΑξίζει καὶ παραξίζει τὸν κόπο. Τὰ πρὸ πολλὰ τῆς ἦταν κάτι Σατυρικοὶ στίχοι ὅπως οἱ παραπάνω, μὰ ἔχει βγάλει καὶ ἕνα πολὺ σπουδαῖο ποίημα γιὰ τὸν θάνατο τῆς ἀδελφῆς τῆς. ἽΟποιος ἀπ' τὴν Νίσυρο τὸ θυμᾶται καὶ μᾶς τὸ στείλει, ἐξυπηρετεῖ πολὺ τὸ ζήτημα τῆς περισυλλογῆς τῆς λαογραφικῆς ὕλης τοῦ νησιοῦ μας.

Κ. Μαντουδάκης

ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΟΥ

Η ΖΙΖΥΦΙΑ (Τ' ΑΙ ΝΙΚΟΛΑ)

Τοῦ ἀειμνήστου ΔΗΜ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Καμαρωμένη κι ὄμορφη
καὶ στὰ σταχτιὰ ντυμένη,
μέσ' τοῦ χωριοῦ τὰ μνήματα
σὲ βλέπω φυτεμένη.

Κορμοστασιὰ ἀλύγιστη
πού οἱ πυκνοὶ σου κλώνοι
ἀπὸ τὸ βάρος ἔγειραν
στὸν τοῖχο τ' ἄγι' Ἀντώνη.

Μοιάζεις μὲ Νιὰ πού πέθανε
κι ἐφύτρωσε στὸ χῶμα,
κι ἔκαμε ρίζες καὶ κλαδιὰ
τ' ἀγγελικὸ της σῶμα.

Ποὺ παίρνει μὲ τίς ρίζες της
ὀλίγο φῶς στὸν Ἄδη
γιὰ νὰ σκορπᾷ στ' ἀπέραντο
καὶ φοβερὸ σκοτάδι.

Ποὺ διαπερνᾷ ὁ πόνος μας
τὰ φύλλα, τὰ κλαδιὰ της,
κι ἀντιλαλεῖ στὰ μνήματα
σὲ κάθε ἀναπνιά της.

Ποὺ ζεῖ ἀπὸ τὸ χῶμα τους
σὰ λυώσουν οἱ νεκροὶ μας,
πού τρώει ἀπ' τὴ σάρκα τους
καὶ γίνεται δική μας.

Ἐκεῖ, στὰ κενοτάφια
πού ἡ ρίζες σου ξαπλώνουν,

πλούτη καὶ φτώχιες σμίγουνε
ἐχθροὶ καὶ φίλοι λυώνουν.

Καὶ μόνο σὺ ἀγήραστη
κι ἀφράτη καμαρώνεις,
κι ὄλον τὸν πόνο ποῦχομε
γιὰ τοὺς δικούς μας νοιώνεις.

Γονεῖς, παιδιὰ κι ἀδέλφια μας
στὸν ἴσκιο σου θαμμένα
δὲν ἔχουν ἄλλο σύντροφο,
τὴ σκοτεινιά κι ἐσένα.

Κι' ἐμεῖς, πού μὲ τὸ βάσανο
τοῦ χωρισμοῦ σου ζοῦμε,
ἕπνο γλυκὺ κι αἰώνιο
στὸν ἴσκιο σου ποθοῦμε.

Τὶ φοβερὸ μαρτύριο
γιὰ ὅλους καὶ γιὰ μένα,
νὰ μὴ μᾶς θάψουν πλάϊ σου
νὰ λυώσουμε στὰ ξένα!

Ὅλ' οἱ δικοὶ μας βρίσκονται
πολὺ μακριὰ θαμμένοι,
μ' αὐτοὺς πού θὰ μᾶς βάλουνε
εἶν' ἄγνωστοι καὶ ξένοι.

Μὲ ποιὸς θὰ συντροφέφουμε;
ποιὰ γλώσσα θὰ μιλοῦμε
σὰ σὰ δοθῇ τὸ πρόσταγμα
ἀπὸ τὴ γῆ νὰ βγοῦμε;

δὲ τὰ δεύτερα νὰ λούωνται ἀνὰ ἐκάστην ὥραν πλέον τῶν 200 ἀσθενῶν. Ἐὰν τώρα εἰς τοὺς ἀριθμούς αὐτοὺς προστεθοῦν καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ὑποβάλλωνται εἰς ποιοθεραπείαν καὶ θαλασσοθεραπείαν, τότε ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ἐξυπηρετουμένων ἀσθενῶν θὰ ὑπερβῇ τοὺς 700-800 καθ' ὥραν, πράγμα τὸ ὁποῖον ὀλίγοι ἐκ τῶν μεγαλύτερων λουτροπόλεων τῆς Εὐρώπης δύνανται νὰ ἐπιτύχουν.

Ἐὰν, Κύριε Νομάρχα, ἡ μελέτη τῆς ἀξιοποιήσεως γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τούτων, Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἡ νῆσος Νίσυρος, ἐντὸς δεκαετίας τουλάχιστον, θὰ ἀπο-

κτήσῃ φήμην διεθνούς λουτροπόλεως ὅταν μάλιστα σήμερον ὅλοι οἱ εἰδικοί τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης συνιστοῦν τὰ θαλάσσια λουτρά ὡς μέσον θεραπείας πολλῶν νοσημάτων ἀνθισταμένων καὶ τελευταίας ἀκόμη φαρμακευτικὰς καὶ διαιτητικὰς ἀγωγὰς.

Τὴν ἐκθεσιν ταύτην, σύντομον ὡς εἶναι ὑποβάλλω πρὸς Ὑμᾶς μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐν τῇ εὐρύτητι τοῦ πνευματός Σας θὰ τύχῃ πλήρους κατανοήσεως.

Ἐν Ρόδῳ τῇ 26ῇ Ἀπριλίου 1960

Μετὰ πάσης τιμῆς
Μιχαὴλ Τσατσαρώνης
Ἰατρός

Ἡ ἀγράμματη ποιήτρια τῆς Νισύρου

Τὴν λέγανε Κατερίνα τοῦ Κούλελη, καὶ πῶς ἀπλᾶ Κουλελιένα. Μπορεῖ νὰ εἶχε ἄλλο ἐπίθετο μὰ ἔτσι ἐγὼ τὴν θυμᾶμαι: «μουγιά-μουγιά». Εἶναι πολλοὶ πὺ τὴν θυμοῦνται πῶς καλά. Δὲν ἤξερε γράμματα, ἦταν ὅμως ποιήτρια. Καὶ μεγάλη μάλιστα ποιήτρια. Τόσο μεγάλη πὺ στὴ Νίσυρο τὴν εἶχανε ὡς πρότυπο στὸ εἶδος τῆς. Ἄν κάποιος ἔβγαζε κανένα φευτστιχάκι, τοῦ λέγανε: «Ἔῃσαι Κουλελιένα». Τώρα, ἂν δὲν ἔμεινε τίποτά τῆς, αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν ἤξευρε γράμματα. Μποροῦσε ὅμως νὰ φτιάχνῃ στίχους στὴ στιγμή, πάνω σ' ὁ,τιδήποτε θέμα, μὲ καταπληκτικὴ εὐχέρεια καὶ ἐτοιμότητα.

Κάποιος μεγάλος ἀπὸ τοὺς Νεοέλληνας ποιητᾶς, τίς προάλλες, σὲ μιὰ συζήτησί του γύρω ἀπὸ τὴν ποίηση ἔλεγε πὺς εἶναι πολὺ πῶς ἀνεπτυγμένο τὸ ποιητικὸ τάλαντο στοὺς Νησιῶτες γενικᾶ, παρὰ στοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγαλοπόλεων, καὶ ἐξήγησε καὶ τοὺς λόγους. Σκέφθηκα πὺς εἶχε ἀπόλυτα δίκιο ὁ πολὺ μελετημένος αὐτὸς ἄνθρωπος, καὶ τότε, χωρὶς νὰ θέλω, τὴν θυμήθηκα τὴν Κατερίνα, τὴν τελείως ἀγράμματη Κατερίνα. Γριὰ ἦταν ἐκείνη ὅταν ἤμουν παιδάκι ἀκόμη. Θυμᾶμαι ὅμως μερικὸς στίχους τῆς ἀπὸ τότε, γιὰτι μού ἄφησαν βαθεῖα ἐντύπωση στὴ μνήμη μου. Ἄνεβοκατέβαινε τὸ Λαγκάδι καὶ τὸν Τροῦλλο καὶ σκορποῦσε τοὺς στίχους τῆς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἐμεῖς τὰ παιδιὰ ὅταν τὴν βλέπαμε τρέχαμε νὰ μᾶς πῆ κανένα...ποιημάτακι.

Καὶ νὰ μερικὸι στίχοι τῆς καὶ οἱ περιπτώσεις πὺς τοὺς ἔφτιαξε:

Ἐνα πρῶι καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸν Ἄη Σάββα συναντήθηκε μὲ τὸν Κωνσταντῆν τοῦ Φίλιππου πὺς ἦταν τότε ἀγορανόμος καὶ τὸν τρέμανε ὅλες οἱ γειτονιὲς γιὰ τὴν καθαριότητα, καὶ φυσικὰ τὸν ἔτρεμε καὶ ἡ Κατερίνα. Κι ἐπειδὴ ἐκεῖνος βρέθηκε στὶς καλὲς του ἐκεῖνο τὸ πρῶι καὶ τῆς εἶπε μία «καλημέρα» μὲ χαμόγελο, στέκεται αὐτὴ καὶ τοῦ λέγει:

*Ἦρες μού φαίνεσ' ἄγγελος,
καὶ ὄρες μού συννεφιάζεις
καὶ ὄρες μού λείει ὁ λογισμὸς
τίνος διαόλου μοιάζεις.*

Ὁ Κωνσταντῆς τοῦ Φίλιππου ἔσκασε στὰ γέλια, καὶ αὐτὴ συνέχισε τὸ δρόμο τῆς σάν νὰ

μὴν εἶχε πῆ τίποτα. Φυσικὰ, αὐτὸ ἦταν μιὰ προχειρολογία, μιὰ προχειρολογία ὅμως πὺς λέγει πολλὰ.

Ἐνα ἄλλο: Τὴν ἐποχὴν τῶν ἐκλογῶν Κατσιμματιδῆ - Μαντουδάκη, αὐτὴ ἦταν μὲ τὸ κόμμα τοῦ Κατσιμματῆ, καὶ κάτι τῆς εἶπαν μερικὸι Κατσιμματιδικοὶ γιὰ τοὺς ἀντιπάλους τῶν, καὶ αὐτὴ πάλι γιὰ νὰ τοὺς «πολιτέψῃ» τοὺς λέγει μ' ἐτοιμότητα:

*Ἦ Χριστιανοὶ μου πῆτε μου
ἦντα «ν» αὐτὸ «ν» τὸ χάλι
καὶ οἱ κουρκουταῦλοι ἦγασα «ν»
νὰ βάλουσι «μ» Μουχτάρη;*

Μὰ τὸ πῶς νόστιμο εἶναι αὐτὸ πὺς 'πε μέσ' στὸν Ποταμό.

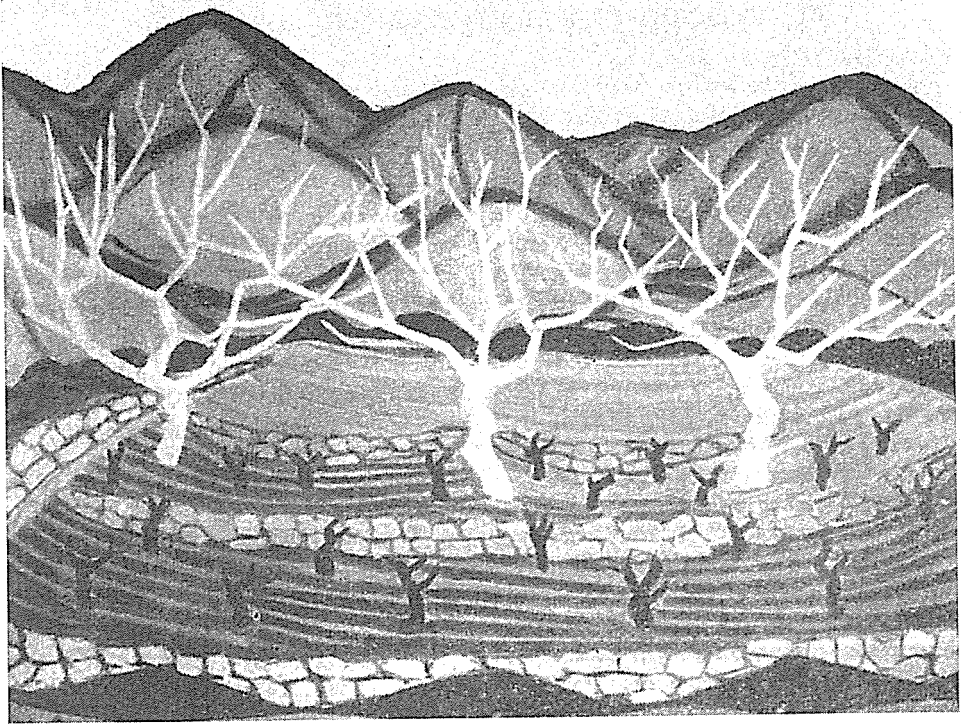
Ἦταν 25 Νοεμβρίου τῆς Ἀγιάς - Κατερίνας, ἀνήμερα, καὶ καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸν Ποταμό, μερικὸι ἀπ' τὰ Καφενεῖα τὴν «ἐπειράξασα». Θαρρῶ πὺς ὁ μακαρίτης ὁ Νικόλας τοῦ Μηλᾶ ἦταν ἐκεῖνος πὺς τῆς εὐχίθηκε γιὰ τὴν γιορτὴ τῆς: «Ἦ Κατερίνα, νὰ χαίρεσαι τ' ὄνομά σου» καὶ συνέχεια τὴ ρώτησε:

«Νὰ ῥτω νὰ μὲ κεράσης; ἔκαμες λουκουμάδες;» Φυσικὰ αὐτὸ ἦταν ἕνα πείραγμα, γιὰτι ἡ Κατερίνα, γριὰ καὶ φτωχὰ καθὼς ἦταν πὺς θὰ 'καμε λουκουμάδες;» Δὲν χάνει ὅμως καιρὸ ἡ καλὴ σου, καὶ στὴ στιγμή, χωρὶς μάλιστα νὰ κόψῃ τὸν δρόμον τῆς - γιὰτι 'ταν φορτωμένη «λουμπούνια» καὶ τὰ 'παιρνε στὴ θάλασσα νὰ τὰ πετρώσῃ - τοῦ ἀπαντᾶ, σχετικὰ μὲ τοὺς... «λουκουμάδες».

*Ἔγῶ τοὺς ἐξυμᾶρωσα
ἀνάμεσα στὴν κοῦφα
καὶ ὁ κ... μου βλάλει ρακί
καὶ ἔλ' ἄ' ο πίσω ροῦφα*

Εἶχε βγάλει καὶ σπουδαῖα ποιήματα ἡ Κατερίνα τοῦ Κούλελη. Δὲν ξέρομε ὅμως, ὑπάρχουν πουθενὰ γραμμένα; Εἶναι κανεὶς πὺς τουλάχιστον νὰ θυμᾶται μερικὰ γιὰ νὰ τὰ φέρῃ στὴ δημοσιότητα; Ἄξιζει καὶ παραξίζει τὸν κόπο. Τὰ πῶς πολλὰ τῆς ἦταν κάτι Σατυρικοὶ στίχοι ὅπως οἱ παραπάνω, μὰ ἔχει βγάλει καὶ ἕνα πολὺ σπουδαῖο ποίημα γιὰ τὸν θάνατο τῆς ἀδελφῆς τῆς. Ὅποιος ἀπ' τὴν Νίσυρο τὸ θυμᾶται καὶ μᾶς τὸ στείλει, ἐξυπηρετεῖ πολὺ τὸ ζήτημα τῆς περισυλλογῆς τῆς λαογραφικῆς ἕλης τοῦ νησιοῦ μας.

Κ. Μαντουδάκης

Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ «Χειμερινό»

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ-ΧΑΡΑΚΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Τὰ «ΝΙΣ. ΧΡΟΝ.» μὲ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν παρακολουθοῦν πᾶσαν πρόοδον τῶν Νισυρίων καὶ δὲν παραλείπουν νὰ ἐπισημαίνουν ταύτην διὰ τῶν στηλῶν των, ὅταν μάλιστα συμβαίη νὰ προβάλλεται, διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν συμπατριωτῶν μας καὶ ἡ ἰδιαιτέρα πατρίς.

Διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτὸν θεωροῦν ὑποχρέωσιν των τὰ «Ν.Χ.» νὰ ἀσχοληθοῦν σήμερον μὲ τὸν συμπατριώτην μας Ζωγράφον-Χαράκτην κ. Δημήτριον Σακελλαρίδην τοῦ ὁποίου ἡ Ἔκθεσις εἰς τὴν «ΓΚΑΛΕΡΥ ΖΥΓΟΣ» εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπὸ 12 Μαΐου-2 Ἰουνίου ἔτυχε ἀρίστης ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν καλλιτεχνικῶν κύκλων τῆς Πρωτεύουσας καὶ ἐτιμήθη ἀπὸ ἐξαιρετικὰς κριτικὰς εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς στήλας τῶν περισσοτέρων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν.

Ὁ Δημήτρης Σακελλαρίδης κατὰ τὸ 1939-1940 ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὰ ἐργαστήρια Ζωγραφικῆς τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου. Ἐνωρὶς ἔλαβε

μέρος εἰς ὀμαδικὰς ἐκθέσεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1950 μετέβη εἰς τὸ Παρίσι ὅπου παρηκολούθησε εἰδικὰς ἐντατικὰς σπουδὰς χαρακτηριστικῆς μὲ ἄριστο ἀποτέλεσμα.

Μετὰ τὴν ἐπὶ ἀποδοὸν τοῦ ἐκ Παρισίων ἐξέθεσε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Παρνασοῦ, τὸν Φεβρουάριον 1954 συλλογὴν ἔργων χαρακτηριστικῆς ἀπὸ τοπεῖα τοῦ Παρισίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἡ ἐκθεσις τοῦ αὐτῆ ὑπῆρξε ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχῆς γενικῶς δὲ τοῦ ἀνεγνωρίσθη τὸ πλοῦσιον καλλιτεχνικόν του ταλέντου. Παραθέτομε μερικὰ ἀποσπάσματα ἐκ τῶν κριτικῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων σχετικῶν μὲ τὴν ἐκθεσιν αὐτήν.

«Βραδυνή». Ὁ Δ.Σ. ξέρει νὰ δίνει μὲ λίγες γραμμὲς καὶ μὲ λίγους τόνους τὴν ποιότητα, τὸ ἀρχιτεκτονικὸ βᾶρος καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα.

«Ἀπογευματινή». Σὲ 13 ἀκουαρέλλες ὁ καλλιτέχνης μᾶς ἔδωσε τὸ χαρούμενον Παρίσι στὶς πιὸ εὐτυχησμένες του στιγμῆς. Χρῶμα, σύνθεσις, ἐλεύθερη ἐκ-

τέλεσι, είναι τὰ κύρια χαρακτηριστικά τοῦ ἐξαίρετου αὐτοῦ ἔργου.

« Ἔθνος ». Εἶναι στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ νέου ζωγράφου τὸ ὅτι μπόρεσε νὰ μᾶς δώσει μερικές παριζιάνικες ἀκουαρέλλες καὶ χαλκογραφίες πού δὲν τοὺς λείπει τὸ ἀρχιτεκτονικὸ καὶ τὸ τοπικὸ χρῶμα μὲ τέτοια καθαρότητα τόνων καὶ ἀβρότητα γραμμῶν χωρὶς νὰ παρασυρθῆ ἀπὸ τὴν ἰδέα ὅτι πρέπει γιὰ νὰ γίνῃ πειστικός νὰ τὶς βουτήξῃ στὴ θολούρα.

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1956 ὁ κ. Σακελλαρίδης ἐξέθεσεν εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ. Ἡ ἔκθεσις αὐτὴ ἢ ὅποια κατὰ τὸ σύνολον ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἐλαιογραφίες περιελάμβανεν καὶ ἀρκετοὺς πίνακες ἀπὸ τὴν Νίσυρον.

Ἡ κριτικὴ ὑπῆρξε καὶ πάλιν ἀριστή καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τοῦ καθολικῆ. Παραθέτουμε καὶ πάλιν ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰς κριτικὰς τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων.

« Ἐλευθερία ». Ὁ Δ.Σ. στὴν τελευταία τοῦ ἐργασίας, ἀφήνοντας κατὰ μέρος κάθε ἐξωγραφικὸ στοιχεῖο χρησιμοποιοεῖ μὲ μεσότητά μιὰ καθαρὰ εἰκαστικὴ γλώσσα.

« Βραδυνή ». Τὸ ἔργο τοῦ Δ.Σ. χαρακτηρίζεται ἀπὸ τόλμη καὶ ἐκφραστικὴ δύναμι. Εἶναι ἓνα ἔργο μὲ ὁμοιογένεια καὶ συνέπεια πού φέρει τὴν προσωπικὴ του σφραγίδα.

« Ἀπογευματινὴ ». Ἡ καινούργια δουλειὰ τοῦ εὐσυνειδήτου αὐτοῦ ἐργάτη τῆς τέχνης ἀποτελεῖ δεῖγμα ἀληθινῆς ζωγραφικῆς στὰ πλαίσια τῶν συγχρόνων τάσεων πού βγῆκε μέσα ἀπὸ βαθεῖα μελέτη σχεδίου καὶ χρώματος καὶ πού δὲν ἀποτελεῖ κούφιους πειραματισμούς.

« Αὐγή ». Τὸ ἔργο τοῦ Δ.Σ. - κάπου 45 πίνακες μὲ λάδι - εἶναι ποτισμένο μὲ μιὰ βαθεῖα ἀνθρωπιὰ, μὲ ἀγάπη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς δουλειᾶς, μὲ πάθος γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴ φύση. Εἶναι μιὰ ζωγραφικὴ ὄχι ἀκαδημαϊκὴ, πού δὲν ἀντιγράφει τὴ φύση ἀλλὰ ξεχωρίζει καὶ προβάλλει τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα πού ἀποτελοῦν γιὰ τὸν καλλιτέχνη τὴν πεμπτοῦσία της.

« Ἔθνος ». Ὁ Δ.Σ. πού ἐφοίτησε στὸ ἐργαστήριον τοῦ Κ. Παρθένου κ' ἐδιδάχθη νὰ πειθαρχῆ στὸν κανόνα πού κατὰ τὸν Ζῶρζ Μπράκ «διορθώνει τὴν συγκίνησι»... Μιὰ ἐγκράτεια πού δὲν ἔχει καμμιά σχέσι μὲ τὴ στεγνότητα καὶ πού

ταιριάζει στην αύστηρότητα και την πνευματικότητα των συνθέσεών του διακρίνει την καινούργια προσφορά του Δ.Σ.

«Νέα». Στο πλάτεμα του ρυθμού του Δ.Σ. βρίσκει τον τρόπο μιᾶς συνθέσεως όπου ἡ διαίρεσις καὶ ἡ σχηματοποιήσις δὲν θὰ μένουνε πιά ἀποσπασματικές καὶ χωρὶς λόγο. Περνώντας στὸ στάδιο αὐτό, ἀμέσως ἐλευθερώνεται καὶ τὸ χρῶμα του καὶ μπορεῖ νὰ τὸ μεταχειριστῆ πιά, περισσότερο πλούσια σὲ ἀπόδοσι ἐκφραστικῆ γιατί ἔχει ἐσωτερικὸ σύνδεσμο μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ ἔργου του καὶ συγχρόνως καθαυτὸ μὲ περισσότερη διαφάνεια καὶ λιτότητα.

Ἵστερα ἀπὸ ἐντατικὴν ἐργασίαν τεσσάρων ἐτῶν ὁ κ. Σακελλαρίδης παρουσίασε τὴν ἔκθεσιν (τὴν ὁποίαν ἀναφέρομεν εἰς τὴν ἀρχὴν) εἰς τὴν «Γκαλερύ-Ζυγός» 12 Μαΐου-2 Ἰουνίου 1960.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν ἐξέθεσεν 53 ἐλαιογραφίες (δύο ἐκ τῶν ὁποίων «Χειμερινό» καὶ «Μάνα» τὰς δημοσιεύομεν) καὶ 20 σχέδια γυμνοῦ. Μὲ τὴν τελευταίαν του αὐτὴ ἐργασίαν ὁ κ. Σακελλαρίδης παρουσιάζεται ὡς ζωγράφος μὲ προσωπικὸ στυλ.

Καὶ πάλιν ἡ κριτικὴ τῶν εἰδικῶν τοῦ ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου ὑπῆρξε ἄριστη διὰ τὸ ἔργον του. Παραθέτομε ὠρισμένα ἀποσπάσματα ἀπὸ αὐτές.

«Ἐπιθεώρηση Τέχνης». Ὁ Σ. φανερώνεται ἕνας ἐξαιρετος κολορίστας. Καταργεῖ τὴν κλασσικὴ κλιμάκωση τῶν πλάνων του, τὴν προσωπικὴ, μὰ ἀναπληρώνει τὸ στοιχεῖο αὐτὸ μὲ μιὰ εὐρηματικὴ ἐναλλαγὴ καθαρῶν καὶ ὠραίων τόνων ποὺ δίνουν βάθος καὶ ἔντασι στὸν πίνακά του. Ὑπάρχει καὶ δύναμη καὶ πλαστικότητα στὶς στέρεες τοῦτες φιγούρες του. Ἀκόμα καὶ σὲ κείμενα ποὺ φαίνονται ὡς συνθετικὲς κατασκευές, ὑπάρχει μιὰ ἀλήθεια καὶ ἡ συγκίνηση τοῦ καλλιτέχνη πλάθει μ' ἕναν τρόπο αὐστηρὸ τὸν κόσμον τοῦτο ποὺ μπορεῖ μπροστὰ του νὰ παθαίνεται μὰ δὲν χάνει τὴν ἀξιοπρέπεια του. Ἔτσι οἱ μορφές του ἀποκοτῶν μιὰν ἀπλοχωριά καὶ μιὰν ἰσορροπία, μὰ εἶναι ἔντονα ποτισμένες ἀπὸ μιὰ δραματικὴτητα.

Γενικὰ ἡ τέχνη τοῦ Σ. εἶναι μιὰ ζωγραφικὴ ποὺ ἀπεχθάνεται κάθε κομψότητα καὶ κάθε φθηνὴ χάρη, μὰ ποὺ βρίσκει τὴ δικαί-

ωσὴ της στῆ ρωμαλεότητα τῶν μορφῶν, στὸ ἔντονον χρῶμα, στῆ τολμηρὴ σύνθεσι.

«Ἐκλογή». Ὁ Δ.Σ. εἶναι καλλιτέχνης μὲ ἀνεπτυγμένον αἶσθημα εὐθύνης, ποὺ προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἕνα προσωπικὸ πλαστικὸ ἰδεῶδες. Στὸ σύνολο, τὸ ἔργο του ἀκολουθεῖ ἕνα δρόμον σταθερὸ προσανατολισμένον σὲ μιὰ γεωμετρικὴ ὀργάνωση ὅπου πρώτη ἀξία ἔχει ἡ διανοητικὴ ἐπεξεργασία. Τὸ χρῶμα του δεμένο πλαστικὰ μὲ τὴ μορφολογία τοῦ πίνακος ἔρχεται νὰ προσθέσῃ κάποιον βαθύφωνον λυρισμό. Ἡ προσπάθειά του εἶναι νὰ δίνη μιὰν ἀντινομία στὰ ὁράματά του, νὰ τὰ κλείνῃ μέσα σὲ σφιχτὸ ζωγραφικὸ περίγυρον νὰ δημιουργεῖ μικροὺς κόσμους κλεισμένους σὲ ὄστρακα...

«Ἀπογευματινὴ». Χρωματικὴ ποίησις μετρημένη ἀφαίρεσις καὶ καλλιέργεια εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν θεμάτων χαρακτηρίζουν τὴν ἐργασίαν τοῦ καλλιτέχνη. Πλούσια σὲ καθαρὸ χρῶμα ἢ παλέτα τοῦ Σ. ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ σπάνιες ἀρμονίες πλαισιωμένες ἀπὸ εὐαισθησία, λυρισμὸ καὶ εὐγένεια. Μὲ γενικὲς ἀπλὲς φόρμες δίνει στὸ ἔργο του ὁ λαμπρὸς ζωγράφος βαθύτερη ἔννοια στὰ θέματά του ἀποφεύγοντας τὴν φλύαρη λεπτομέρεια.

«Νέα». Ὁ Δ.Σ. ἐγκαταλείποντας τὴν χαρακτηριστικὴν γιὰ νὰ ἀφιερωθῆ στῆ ζωγραφικὴ ἀπασχολήθηκε βασικὰ μὲ τὴ σύνθεσι. Προσπαθώντας νὰ ὑποτάξῃ τὴν ὀργάνωσι τῆς ἐπιφανείας του σ' ἕνα καθωρισμένον σύστημα σχημάτων ἔφθασε στῆ σημερινὴν του δουλειά. Θὰ πρέπει νὰ ξεχωρίσουμε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὠρισμένα κομμάτια του στὰ ὁποῖα ἡ σχηματοποίησις τῆς φόρμας καὶ ἡ ἀναγωγή της σὲ μιὰν ἐπίπεδη ἐρμηνεία συνοδεύεται καὶ ἀπὸ μιὰ ἀπλοποίησι. Σ' αὐτὰ κατορθώνει νὰ ἐναρμονίζει τὴν διάρθρωσι τῆς συνθέσεως τὸν χρωματικὸν καὶ τὸν σχεδιαστικὸν ρυθμό.

«Ἀκρόπολις». Ἡ τέχνη του ζῆ μέσα στῆ φύση ποὺ τὴν ἀναδημιουργεῖ. Τὸ σχέδιόν του εἶναι ἐλεύθερον καὶ οἱ χρωματικὲς ἀρμονίες του ἔχουν εὐαισθησία, σωστοὺς τόνους, ποιητικὴ διάθεσι.

Τὰ σχέδια μὲ γυμνὰ τοῦ καλλιτέχνη ἔχουν δύναμη καὶ ἀποδίδουν τὴ γυμνὴ σάρκα πλαστικὰ.

Τὰ «Ν.Χ.» συγχαίρουν θερμῶς τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτην καὶ συνεργάτην των.

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΜΑΣ*

Τοῦ ἀειμνήστου ΔΗΜ. Γ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Πρὶν ἀπὸ καμμιά τριανταριά χρόνια, ἐταξιδεύσαμε μὲ τὸν Μανώλη τὸν Παπαγιάννη ἀπὸ τὴ Νίσυρο στὴ Σμύρνη.

Ἐπειδὴ ὑποφέραμε καὶ οἱ δυὸ στὸ μικρὸ τὸ βαποράκι, καὶ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὸ πέραςμα ἀπὸ τὴ Σάμο στὴ Χίο καὶ τὴ Σμύρνη, ἀπεφασίσαμε νὰ πᾶμε σιδηροδρομικῶς μὲσω Παλαιᾶς Ἐφέσου (Ἁγιά Σουλοῦκ). Ἀπεβιβάσθημεν λοιπὸν εἰς τὸ Κουσάντασι (Νέαν Ἐφεσον), διενυκτερεύσαμεν ἐκεῖ καὶ τὴν ἐπομένην τὸ πρωὶ ἀνεβήκαμε στὰ Ἁγιά Σουλοῦκ μ' ἓνα ἀμάξι. Ἐκεῖ γιὰ νὰ σκοτώσωμε τὴν ὥρα μας ὥσπου νὰ φθάσῃ τὸ τραῖνο, ἀγοράσαμε μερικὰ φαγητά, ἐμπήκαμε σ' ἓνα μεγάλο μπαξέ κατάφυτον ἀπὸ συκιές, ξαπλώσαμε πάνω στὸ χῶμα κάτω ἀπὸ τὴ σκιά μιᾶς φουντωμένης συκιᾶς, ἐξήτησαμε ἀπὸ τὸν φύλακα Τοῦρκο σταφύλια καὶ σῦκα καὶ κανάτι νερό, καὶ ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε. Ἄλλὰ μόνο μὲ φαῖ δὲν περνᾷ ἡ ὥρα, χρειάζεται καὶ κουβέντα. Ὁ Μανώλης ὁ Παπαγιάννης, ἦτο ἄνθρωπος θετικὸς, πολὺπειρος καὶ δραστήριος. Ἀφωσιωμένος εἰς τὴν οἰκογένεια καὶ τὴν ἐργασία του, δὲν ἀπομυζοῦσε τὸ αἷμα καὶ τὸν ἰδρώτα τοῦ γεωργοῦ μὲ τὴν μέθοδον τῶν δύο καφιζιῶν καὶ τῆς πιστώσεως «σανιδιῶν» ἀντὶ «σαφριδιῶν», ὅπως ἔκαμναν μερικοὶ ἔμποροι τῆς ἐποχῆς του. Δὲν ἐδά- νειζε χρήματα εἰς τίς φτωχῆς μάνες τῶν ξενητευμένων παιδιῶν μὲ σκοπὸν ν' ἀρπάξῃ τὰ κτήματά τους καὶ ν' ἀνοίξῃ πληγῆ ἀγιά- τρευτῆ στὶς καρδιές καὶ τὰ βαλάντια τῶν βασανισμένων παιδιῶν μας τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Μ. Παπαγιάννης ἦτο ἄνθρωπος χορτασμένος ἀπὸ τ' ἀγαθὰ τῆς ζῆς καὶ πλοῦσιος καὶ μεγάλος ἐκ γενετῆς καὶ χαρακτῆρος. Κι ὅταν ἀκόμη ὁ Χάρος τοῦ ἔσχισε τὰ φυλλοκάρδια μὲ τὸν θάνατο τῆς κόρης του οὔτε τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς του ἐκλονίσθη οὔτε ὁ χαρακτῆρ του μετεβλήθη. Μὲ τὴν νίκην τοῦ πόνου του, ἐνέπνευσε θάρρος καὶ ὑπομονὴν εἰς τοὺς χαροκαμένους γονεῖς. Καταδεκτικὸς ὅσο κανεὶς ἄλλος Προύχων τῆς ἐποχῆς του, ἦτο ἀγαπητὸς καὶ σεβαστὸς ἀπὸ ὅλους. Καὶ τὸ σπῆτι του, ἀληθινὸ ἀρχοντόσπιτο, ἦτο τὸ ἀθόρυβον ἄσυλον τῶν

πτωχῶν καὶ ἀδικημένων. Ἀληθινὸς πατριώτης καὶ προστάτης τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, κατώρθωνε διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ ἐπιτηδειότητός του νὰ κατέχῃ θέσιν πρώτου εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Πατρίδος μας καὶ νὰ χειρίζεται τὰ ζητήματα κατὰ βούλησιν ὑποστηριζόμενος ἀπὸ τὴν Νομαρχίαν τῆς Ρόδου καὶ τὴν Διοίκησιν τῆς Κῶ.

Ἐπὶ πεντήκοντα περίπου ἔτη ὁ Παπαγιάννης ἦτο ὁ πραγματικὸς Διοικητῆς τοῦ νησιοῦ ἡς καὶ ὡς Ἀζᾶς καὶ ὡς Μουαβίνης. Κάθε ὑποδιοικητῆς (Μουδούρης) ἦτο ἀπλοῦν ὄργανόν του ἢ δὲ γνώμη του εἰς τὸ τοπικὸν Συμβούλιον ἦτο, ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ, ὑποχρεωτικῆ ἐπειδὴ ἦτο ἡ πιὸ δικαία καὶ ἡ πιὸ συμφέρουσα εἰς τὸν τόπον. Ὅσάκις ἀπεστέλλετο νέος Ὑποδιοικητῆς, ἔπρεπε ἐκ τῶν προτέρων νὰ τοῦ ὑποδειχθῇ καταλλήλως ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ὅτι ἡ θέσις του θὰ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὸν Παπαγιάννην καὶ ὅτι ὤφειλε χάριν τῆς ἡσυχίας τῶν κατοίκων νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἰσχυροῦ Μουαβίνη. Γι' αὐτὸ καὶ ὁσάκις μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἠθέλησαν νὰ κάμουν τοῦ κεφαλοῦ των καὶ νὰ δείξουν ὅτι ἤμποροῦν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν δυνάμιν των εἰς τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ, ἀμέσως ἀνεκλήθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν χωρὶς νὰ ξεύρουν «τὸ γιὰτί».

Οἱ γέροι θὰ ἐνθυμοῦνται μερικὰ τέτοια ἐπεισόδια ποῦ ἀνεστάτῳσαν ἄλλοτε τὸ νησί μας, π.χ. τὴν στάσιν τῶν γυναικῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς καπνοφυτείας ὅποτε κατεδιώχθησαν μερικοὶ ἄνδρες, καὶ γυναικες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν στρατιωτῶν νὰ τίς πέτρες καὶ τὰ «ἀτσουῖνια», στάσιν ποῦ ἐξηνάγκασε τὸν Νομάρχην νὰ στείλῃ καὶ Πολεμικὸν διὰ νὰ καθησυχάσῃ τοὺς κατοίκους.

Τὴν ἄλλην στάσιν τῶν γυναικῶν, ὅταν ἓνας ἀνόητος Μουδούρης, ἀπαιτοῦσε νὰ σηκώνωνται οἱ γυναῖκες καὶ νὰ τὸν χαι-

* Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 28 τεῦχος τοῦ «Δελτίου» τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1934.

ρετούν όσάκις εκείνος έπερνούσε και εκείνες εκάθοντο στis πόρτες των. Για τó έπεισόδιον αυτό, ένθυμούνται καλά ότι ó Παπαγιάννης είπεν ιδιαιτέρως εις τας γυναίκας και μάλιστα εις τήν "Αννα του Κλιά, να τόν δείρουν άν φανή άπρεπής και να μη φοβηθούν. Και όταν τήν άλλην ήμέραν εκλώτσησε τήν "Αννα του Κλιά για να του άνοιξη τόν δρόμο να περάση, εκείνη έβγαλε τó «πασούμι» της και τουδωκε στο κεφάλι. Τó άποτέλεσμα ήτο, εκείνος μέν ν' άντικατασταθῆ, εκείνη δέ να χαιρείται τó κατώφλι τῆς πόρτας της.

Συνέβησαν πολλά τέτοια έπεισόδια που έσχετίζοντο με τας τοπικάς έλευθερίας και τά δικαιώματα του λαού, γεγονότα που έπροκαλούσαν οι κατά καιρόν ύποδιοικηταί και τά όργανά των, όπως π.χ. τά σχετικá προς τούς τελωνειακούς δασμούς, τó κλείσιμον των καφενειών, τόν περιορισμόν των χοίρων, κτλ. εις τά όποια ó Παπαγιάννης έδιδε πάντοτε τήν πρέπουσαν λύσιν έξαποστέλλων τόν Μουδούρην άθρούβως εκεί όπόθεν ήλθε.

Τώρα, άς γυρίσωμε πίσω στην κουβέντα μας ύστερα από τó μακρυνό μας παραστράτημα. Έκει λοιπόν κάτω από τή συκιά περιμένοντας τó τραίνο, ó Παπαγιάννης μου διηγήθηκε πολλά νόστιμα έπεισόδια μερικá από τά όποια άξίζει να διασώση κανεις από τó χάος τῆς λήθης και από τήν βότρυδα του χαρταλαμιδιού.

— Ξεύρεις, — μου λέγει — πώς ή φάμπρικα που έκτισεν ή κυβέρνησις εις τó Μανδράκι στα 63 (;) για να εκμεταλλευθῆ τó θειάφι, ή φάμπρικα που βλέπεις τώρα έρειπωμένη πέρα από τó σπίτι μου, πώς εις τά βιβλία τῆς Νομαρχίας είναι γραμμένη πώς λειτουργεί και τó προσωπικόν της εξακολουθεῖ να πληρώνεται; Μην άπορείς, μου λέγει, τó ξεύρω όπως σε βλέπω και με βλέπεις. "Όταν έρχεται στη Ρόδο νέος Νομάρχης και βρίσκει ένα τέτοιο θησαυρό, θά είναι τρελλός άν θά ζητούσε να δῆ αυτή τήν φάμπρικα και να μάθῃ πώς λειτουργεί. 'Απλούστατα σιωπᾶ κάμνει τόν κουτό, και εισπράττει τά εισοδήματα των άνυπάρχτων έξόδων όπως έκαμνε και ó προκάτοχός του. Μά πώς είναι δυνατόν; δέν ύπάρχει έλεγ-

χος, δέν ύπάρχουν βιβλία εις τήν Νομαρχίαν; Εις τήν Τουρκία παιδί μου, όλα είναι δυνατά, μου λέγει, και μην άμφιβάλλῃς ότι αυτό που σου είπα δέν γίνεται, είμαι βέβαιος. "Έτσι λοιπόν ή φάμπρικα που πηγάiname για φυσικάς μας άνάγκας, ή φάμπρικα που μάς άφῆκε τóσας παιδικάς άναμνήσεις μέχρι προδ όλίγων έτών, ήτο εκμεταλλεύσιμον έργοστάσιον με διευθυντάς, μηχανικούς, εργάτας και λοιπούς έστω και χωρίς ίχνος στέγῃς και εργαλείων!

Πολύ νόστιμο. "Ένα άλλο έπίσης νόστιμο. "Όταν ó Μ. Παπαγιάννης ήτο ακόμη παιδί, διέμενε με τόν πατέρα του τόν παπᾶ εις ένα χωριό τῆς Θράκης όπου ήτο εφημέριος και δάσκαλος. Τότε πρώτη φορά έγινε έγκατάστασις τηλεγράφου σ' αυτό τó χωριό, πράγμα που εξέπληξε τούς χωριανούς και μάλιστα τούς Τούρκους που δέν ήμπορούσαν να έννοήσουν πώς ένώ όμιλούν εις τó χωριό να τούς άκούουν στην Πόλι! Τó πήραν για θαύμα και κατέφυγαν εις τόν παπᾶ, τόν μόνο διανοούμενο του τόπου, να τούς τó εξηγήσῃ και να τó καταλάβουν. Και ó παπᾶς τούς έλυσε τήν άπορίαν με τó εξῆς εύφυστατον έπιχείρημα:

"Ας ύποθέσωμεν, τούς λέγει, πώς έχομεν ένα πολύ μεγάλο σκύλο του όποιου ή ούρά εύρίσκεται έδω και τó στόμα του στη Σμύρνη. "Αν του πατήσωμεν δυνατά τήν ούρά τι θά κάμῃ ó σκύλος; Θα φωνάξῃ, του είπαν. Τó ίδιο λοιπόν συμβαίνει μ' αυτό τó τέλι, όπως ή φωνή του σκύλου άκούεται στην Σμύρνη όταν έδω του πατήσωμε τήν ούρά, έτσι και όταν μιλήσωμε στο τέλι, μάς άκούουν εκεί, τó καταλάβετε: Έβέτ έφέντιμ...

Οί γεροντότεροι ένθυμούνται τόν άκουραστο παπᾶ που εις ήλικίαν 96 έτών εύρέθη πεθαμένος εις τούς «Χοχλάκους», κοντά σ' ένα καλάμι με μιá πελώρια σμύραινα που κολυμβούσε στο αίμα του.

Τώρα άς σταματήσω έδω για να είμαι συνεπής εις τήν έντολήν του φίλου «Γνωμαγόρα».

ΣΟΥΕΖ (Αίγυπτος) 16.12.33

Δ. ΜΠΑΛΛΑΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

(Τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς)*

Πρὸ 35 περίπου ἐτῶν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κῶ κ. Ἐμμανουὴλ ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν «Δωδεκανησιακὴν Ἀγγὴν» κατάλογον ὠρισμένων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τότε βιβλίων εἰς τὴν Μονὴν τῆς Σπηλιανῆς. Νομίζομεν σκόπιμον τὴν ἀναδημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ καταλόγου μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς σημερινοὺς ἀρμοδίους νὰ ἐξέγξουν ἐὰν καὶ σήμερον ἐξακολουθοῦν τὰ ἐν λόγῳ βιβλία νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν μονήν.

[Ἡ μικρὰ Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς δὲν παρουσιάζει ἐξαιρετικὸν τι ἐνδιαφέρον. Ἄν ἐνταῦθα δημοσιεύωμεν τινα κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν βιβλίων αὐτῆς, τοῦτο πράττομεν ἄφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὰς ὑπαρχούσας εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν σημειώσεις, ἄφ' ἑτέρου δὲ πρὸς ὑποκίνησιν τῶν ἐκασταχοῦ Νισυρίων, ἵνα βλέποντες τὴν πτωχείαν αὐτῆς προθυμοποιῶνται νὰ πλουτίωσι τὴν Βιβλιοθήκην ταύτην, ἥτις δύναται πλεῖστα φῶτα νὰ διαχέῃ εἰς τὴν νεολαίαν ἰδίᾳ].

1) Πηδάλιον, ἔκδ. 1800 ἐν Λειψία. Σημειώσεις ἐπ' αὐτοῦ:

α) «Μελέτιος Ἱερομόναχος Κουτλουμουσιανός, Νισύριος».

β) «ἄφηβ' καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις πρώην σκευοφύλαξ Διονύσιος Κουτλουμουσιανός».

γ) «Τὸ παρὸν Πηδάλιον τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει κάμου Μελετίου, προηγουμένου Κουτλουμουσιανοῦ καὶ ἡ ἀγορὰ αὐτοῦ διὰ γρόσια ἦ' μὲ τὸ ἔστειλεν ὁ γέροντάς μου ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὰ «ἄφηβ' Μαΐου ἦ'».

δ) 1833 Σεπτεμβρίου 1. Ἐπωλήθη τὸ παρὸν Πηδάλιον παρὰ τοῦ ἐν ἱερομονάχους Μελετίου, προηγουμένου Κουτλουμουσιανοῦ ἡγοράσθη παρὰ τοῦ καθηγουμένου Συγκέλλου κ. Νεοφύτου τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου Σπηλιανῆς διὰ γρόσια Νο 100.

2) Βιβλίον ἱστορικόν, περιέχον ἐν συνόφει διαφόρους καὶ ἐξόχους ἱστορίας, παρὰ Μητροπολίτου Μονεμβασίας Δωροθέου, Ἐνετίησι ἀχλζ' (1637).

3) Ἀνθολογία Μουσική, περιέχουσα τὰ δοξαστικά τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ. Σύνθεμα κῦρ Γερμανοῦ, Ἀρχιερέως Νέων Πατρῶν (Χειρόγραφον).

Σημειώσεις:

«Χατζῆ Νεόφυτος ἱερομόναχος καὶ ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου».

4) Μαργαρίται Χρυσοστόμου. (Ἐνετίησι 1688).

Σημειώσεις:

α) «Καθηγούμενος Μεθόδιος, Νισύριος».

«Ἦ Παναγία Σπηλιανῆ
μεγάλον τῶνομά Σου·
ποτές πρᾶμα δὲν γίνεται
χωρὶς τὸ θέλημά Σου».

Ἦλθα εἰς Νίσυρον Αὐγούστου 12 (;) ἡμέρα Κυριακή, 1765.

β) «Παπᾶ Μεθοδίου ἱερομονάχου».

γ) «Ἰγνάτιος ἱερομόναχος καὶ Ἀρχιμανδρίτης», 1740.

5) Ὀμιλία καὶ διδαχαί. Εἰς ὄλας τὰς Κυριακάς τοῦ χρόνου, παρὰ Ἀγαπίου Κρητός.

6) Συμεῶν Θεσσαλονίκης. Ἄπαντα Ἐν Λειψία 1791 (Παράφρασις).

Σημειώσεις.

α) «1800 Αὐγούστου 16 καὶ τοῦτο Μελετίου, ἡγοράσθη ἀντὶ γροσίων 50 παρὰ τοῦ ἡγουμένου Νεοφύτου Σπηλιανῆς».

β) «Ἀποξενωθὲν γέγονε τοῦ τῆς ἱερᾶς Σπηλιανῆς Νεκταρίου κτῆμα ἴδιον πρότερον ὄντος τοῦ παρόντος τούτου βιβλίου ἐν χερσὶ Μελετίου ἱερομονάχου, ἐν χωρίῳ Ἐμπορείῳ τεθνηχότος».

7) Ὁρολόγιον Μέγα. (Ἐνετίησι 1782).

8) Ψαλτήριον. Ἐνετίησι 1771.

Βιβλίον ὀνομαζόμενον «Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ» ἀχξψ', Ἐνετίησι.

Σημειώσεις.

α) 1741. Μηνὸς Φλεβαρίου 17 ἔφυγα εἰς τὴν ἔξοριαν διὰ τὸ θανατικὸν τὸ μέγαλον καὶ ἐκόνεφα εἰς τοῦ Μοναστηρίου τὸν πύργον τοῦ θεολόγου καὶ ἕκαμα μῆνες πέντε καὶ ἡ δυστυχία εἰς τὸν κόσμον,

* Ἀναδημοσίευσιν ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Ἀγγῆς» τευχ. 117, 118, 119.

όπου τις διηγῆσεται τὴν τόσση; εἰς τὴν Κῶν καὶ ἄλλου τό σιτάρην γρόσια τρία τὸ καλὸν καὶ ἐφώνισα ἐγὼ ὁ μοναχὸς δοῦλος Θεοῦ ἁμαρτωλός».

β) «1759 Ἀπριλίου 21, ἔφυγα εἰς τὴν ἔξοριαν διὰ τὸ θανατικὸν καὶ ἐκόνεψα εἰς τοῦ Στάθη τὸν πύργον».

(Γραφικὸς χαρακτήρ διάφορος τοῦ ἀνωτέρω σημειώματος).

9) «Διδαχαὶ Μηνιάτου», Ἐνετίησι 1781 Ὁ Καλλίνικος μοναχὸς γράφει σημειώσεις, ὧν δείκνυται ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἠγόρασαν ἐξ Ἐμπορείου τῷ 1788 ὁ Ἡγούμενος Σπηλιανῆς, παρὰ Μελετίου Κουτλουμουσιανοῦ, Ἀγούστου 5.

10) «Νέος Παράδεισος» παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ, μεταφρασθεὶς εἰς τὴν κοινὴν, Ἐνετίησι 1689.

Σημειώσεις.

α) «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει Ἰωαννικίου ἱερομονάχου τοῦ Ἀργυροκαστρίτου.

β) «Ἠγοράσθη ἐπὶ ἔτους 1741, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ».

γ) «Νῦν ὁ αὐτὸς Κωνσταντίνου κτῆμα τοῦ Ἀζη...1762 Ἰουλίου α'. Ἐδόθη μοι ἡ βίβλος αὕτη παρὰ τοῦ συζύγου τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γινομένου Πέτρου Γιαλαντζῆ εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ ἐν ἔτει 1762 Ἰουλίου α' ἐκ χώρας Κεστοράτων τῷ ἐκ Τρίκκης Κωνσταντίνῳ, Ἡγουμενῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τερμπονικοῦ (;)»

11) Ἰωάννου Νικολ. Βοεβόδα, Περί καθήκοντων, 1719 Δεκέμβριος.

12) «Μαργαρίται Χρυσοστόμου», ἐνετίησι αχπγ'.

13) «Ἐκλόγιον», ἐνετίησι αχθθ'

14) «Ἀκολουθία Νεκρώσιμος» (Χειρόγραφον ΙΗ' αἰών).

15) «Νικοδήμου Ἀγιορείτου». Ἐγχειρίδιον Συμβουλευτικὸν περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων 1801.

16) «Πλάτωνος. Μητροπολίτου Μόσχας», Ὁρθόδοξος Διδασκαλία. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1835.

17) «Τὰ τέσσαρα Θεῖα καὶ ἱερὰ Εὐαγγέλια», Ἐνετίησι 1803 (διπλοῦν).

18) «Περιγραφή τοῦ Ἀγίου Τάφου». (Χειρόγρ. ΙΗ' αἰῶνος, κολοβόν).

19) Κανονάριον, Ἰωάννου Νηστευτοῦ καὶ Ἀγιασμαδάριον (ὁμοῦ δεδεμένα) (Χειρόγραφον ΙΗ' αἰῶνος).

Σημειώσεις:

α) «Ἐπάρχει Νεοφύτου Ἱερομονάχου τοῦ ποτε υἱὸς Γαλουζῆ».

β) «1821 Μαρτίου 1 ἀπεξενώθη τὸ παρὸν βιβλίον τοῦ κυρίου Νεοφύτου Γαλουζῆ, πρώην Ἡγουμενοῦ ὑπάρχει κάμου του νῦν Ἡγουμενοῦ Νεοφύτου ἱερομονάχου παπα Ἀντωνίου».

γ) Ὁ ἠγούμενος Κύριλλος σημειοῖ: τῇ 28 Ἰουλίου 1879 ἐυστήθηκα διευθυντῆς τῆς Μονῆς (Σπηλιανῆς) ἠγούμενος τῷ 1885.

δ) Ἀνοικοδομήθη ἡ μονή (Σπηλιανή) τῷ 1879-1880 «καθὼς καὶ τὸ Σχολεῖον καὶ ἡ Τράπεζα».

20) Ἀγιασματάριον. Ἐν Ἀμστελοδάμῳ αψξδ'.

21) Σύνοψις νέου βιβλίου νομικοῦ καὶ περὶ ἐξομολογήσεως, Ἐνετίησι 1735.

22) Ἐγχειρίδιον, περιέχον τὰ ἀσματικά ἐγκώμια καὶ τὸν κανόνα τοῦ ἐπιταφίου. Κωνσταντινουπόλις 1800.

23) Λειτουργία Χρυσοστόμου, Ἐνετίησι αχωδ'.

24) Τὰ τέσσαρα θεῖα καὶ ἱερὰ Εὐαγγέλια, Ἐνετίησι 1785.

25) Ἀγαπίου, ἐξήγησις εἰς τοὺς ψαλμούς (ἐλλιπὲς ἐξ ἀρχῆς).

26) Εὐχολόγιον τὸ μέγα, Ἐνετίησι 1802.

Σημειώσεις:

«1823 ἐτοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει τοῦ παπα Γρηγορίου Νισυριώτη».

27) Θεωρίαι χριστιανικαὶ καὶ ψυχωφελεῖς νομοθεσίαι (1775).

28) Χονολογικὸς πίναξ γεγονότων παγκοσμίου ιστορίας (Ἐλλιπὲς).

30) Εἰς ἓν τόμον: α) Ἐορτολόγιον 1746. β) Εἰρηολόγιον 1740. γ) Περὶ συνοικεσιῶν. δ) Τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα ἐν εἰκόνι δένδρου. ε) Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου: Μερικὴ διήγησις περὶ φύσεως (1753).

31) Μηνιαία Ἐκκλησίας Ἐκδοσις τοῦ 1835.

32) Τριώδιον, Ἐνετίησι αφε'.

33) Βενιαμὴν Λεσβίου Ἀριθμητικὰ στοιχεῖα, Ἐν Βιέννῃ 1818.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

(Ἀπὸ τῆ Συλλογῆ Λαζάρου Κοντοβερού)

Ὁ υἱὸς ἐκάθετο θρόνι, κόρη τὸν παραστέκει,
 κόρη τὸν ἐπαράστεκε, ποῦ' χε τοῦ νιοῦ τὰ κάλλη.
 Μήτε σήκου τῆς ἔλεε, μήτε καὶ κάτσε κάτω,
 δυὸ λόγια τῆς ἐμίλησε κ' ἦτο μὲ τὸ φαρμάκι.
 «Κόρη ἄμε κάμ' ὠριὸ κλειδὶ κι ὀλόχρυση κατήνα.
 καὶ κλειδῶσέ την τὴν καρδιὰ καὶ ξέχασέ τα κεῖνα».
 «Πριχοῦ τὸ πῆς ἀφέντη μου, ἐπῆα κ' ἔκαμά τα
 καὶ κλειδῶσά την τὴν καρδιὰ καὶ ξέχασά τα κεῖνα».
 Μαντάτα πᾶσι κι ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἑγγλιτέρα,
 καὶ προξενοῦν τὴν Ἀρετῇ, νὰ παντρευτῆ στὰ ξένα.
 «Κόρη, στ' ἄρραβωνιάσματα, Χριστέ, νὰ φυχομάχουν,
 καὶ πάνω στὰ παντρέματα, Χριστέ μου νὰ μὲ χῶναν
 Καὶ πάνω στὰ παντρέματα ὁ υἱὸς ἐφυχομάχει,
 καὶ πάνω στὰ παντρέματα ὄξ' ἔβγαине ἡ ψυχὴ του
 κι οἱ ἄρχοντες τὸν πέρνουσι νὰ πᾶσι νὰ τὸν θάψουν.
 Κούει Ἀρετῇ τὰ κλάματα, κούει καὶ τὰ ξόδια,
 «Καὶ τίνος εἶν' τὰ κλάματα, καὶ τίνος εἶν' τὰ ξόδια;»
 «Τοῦ Κωνσταντῆ τὰ κλάματα, τοῦ Κωνσταντῆ τὰ ξόδια»
 «Κάμετε τόπον ἄρχοντες, καὶ τόπον οἱ παπάδες,
 καὶ τόπον ἢ φτωχολογία νὰ βγῶ νὰ δῶ τὸν ξένο».
 Πικρὴ φωνὴν ἐφώνηξε, σκύφτει, γλυκοφιλᾷ τον,
 κι ἐφόρειν εἰς τὸ χέριν της διαμάντι δαχτυλίδι,
 γύρου τριγύρου μάλαμα καὶ μέσα τὸ φαρμάκι,
 στὰ χεῖλῃ της τό 'πόσυρε κι ὄξω βγαίν' ἡ ψυχὴ της.
 «Ἄμε καὶ σὺ φυχοῦλα μου, μαζί μὲ τοῦ πουλιοῦ μου».
 Σ' ἓνα μνημεῖο τοὺς βάλασι καὶ σ' ἓνα καβουράκι,
 κ' εἰς τὴν δεξιὰ του τῆ μεριά εἶχε παραθυράκι.
 Ἦβγεν ὁ υἱὸς κυπάρισσο, κι ἡ κόρη νεραντζούλα,
 κάθε Λαμπρὴ καὶ Κυριακῇ, καθ' ἀκριβὴν ἡμέρα
 ἔσχυφτε τὸ κυπάρισσο τῆ νερατζιὰν ἐφιλα,
 καὶ μιὰ Λαμπρῇ, μιὰ Κυριακῇ, μιὰν ἀκριβὴν ἡμέρα
 ἠθέλησεν ὁ Βασιληᾶς νάρτη νὰ σεργιανίση,
 καὶ στάθην εἰς τὸν ἴσκιον των στὸν δροσερὸν ἀέρα.
 Γιὰ δῆτε τα τὰ δυὸ δεντριά, πῶς εἶν' ἀγαπημένα,
 οὔλα φιλιοῦνται ζωντανὰ καὶ τοῦτα πεθαμένα».

(Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ 12ον τεῦχος τοῦ Δελτίου τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1932).

34) Χρονικὰ τοῦ ἐν Σύμῃ Ἀναγνωστη-
 ρίου «Ἀγγλῆς» (1872-1874).

35) Ἀνασκευὴ τῆς διαμαρτυρήσεως ὑπὸ
 τῶν πέντε Συνοδικῶν. Ἐν Κωνσταντινου-

πόλει 1859).

36) Τὰ συμβάντα τῆς Ναυπλιακῆς
 Ἐπαναστάσεως τῆς 1 Φεβρουαρίου 1862,
 ὑφ' ἐνὸς Ναυπλιέως. Ἐν Ἀθήναις 1862.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑΝΑ ΜΑΣ

Τοῦ ἀειμνήστου ΔΗΜ. Γ. ΜΠΑΛΑΛΑ

Ο ΑΣΦΙΤΙΔΑΣ

Ψηλός, λιγνός κι ἀδύνατος
φυτρώνεις μέσ' τις ταῦλες
μαζῶ μέ τ' ἀγριολούλουδα,
κοντὰ στίς τσουτσουμάλες.

Δὲν εἶσαι ἀλιόροντας
μῆτ' ἀστιβή και σπάρτος
μόν' ἀδερφός τοῦ ἔρτικα
ἀπρόκοπος και σκάρτος.

Ἐνα(γ) καιρό σ' ἐκάμνασι(γ)
κλουβιά μέ μπεχλιμπιδία
και τώρα σέ κουρώνουσι
μαζῶ μέ τ' ἀουρίδια.

Γιατί κουρώνεις εὐκόλα
και καίεις σά(μ) παμπάκι
στοῦ φούρνου τὸ προσάψιμο
και στοῦ σπιτιοῦ τὸ τζάκι.

Και στὰ σπαρτὰ ἀνάμεσα
σάν τύχη και φυτρώσης
τὸ χάρο σου, ἀσφιτίλα,
δὲν εἶναι νὰ γλυτώσης.

Ποιός ἀπὸ μᾶς πὸν γήρασε
ξεχνᾷ τοὺς ἀσφιτίλους;
ποιός δὲν τοὺς ἐπελέχησε
γιὰ νὰ τοὺς κάμη μύλους;

Ο ΕΛΙΤΤΑΣ

Εἶσαι λεβέντης, Ἐλιττα
κι ἔχεις κλαδιά μεγάλα,
και τὰ πλατεῖα τὰ φύλλα σου
βγάλλου ζουμι σὰ γάλα.

Και στό(β) βαρὺ τὸν ἴσχιο τους
κανεῖς ἂν θὰ ξαπλώση
ὑπνος βαθὺς κι ὄνειρατα
και ζάλη θὰ ναρκώση.

Ἡ φύσις πὸν σ' ἐπροίκισε
μέ μιὰ κρυφή της χάρη,
μέ τὴ συκιὰν ἐπρόβλεψε
πῶς θὰ γενῆς ζευγάρι.

Μὰ σύ, σὰ νιός ἀπρόκοπος
πὸν ζεῖ μέ τὰ ξενύχτια,

στον ἄνεμον ἐσκόρπιζες
τὰ σπορικά σου λίττια.

Και τὴ συκιὰν ἐξέχανες
πὸν γίνηκε γιὰ σένα,
κι ἐπέφτασιν τὰ σῦκα της
μικρὰ και κατσιασμένα.

Κι ἐμεῖς πὸν βαρεθήκαμε
νὰ τρῶμε(ν) τὰ μουσκούνια
τὰ λίττια σου μαζεύομε
μέ τὰ μακρυὰ κατσούνια.

Και μέ φιλὰ σπαρτόκλωνα
ἀφ' τὰ τσουνιά περνοῦμε
και στῆς συκιᾶς τὰ ξώκλαδα
τὴν ἄνοιξι (γ) κρεμοῦμε.

Ο ΕΡΤΙΚΑΣ

Ποιός σέ φυτεύγει, ἔρτικα,
στ' ἀπάτητα λαγκάδια,
στίς χοχλακὲς τις ἔρημες
και στοῦ γκρεμοῦ τὰ πλάγια;

Και τὸ ψηλὸ κι ἀλύγιστο
κι ὀλόγυμνο κορμί σου
ποιός τῶκαμε; ποιός σουῖβαλε
στεφάνι στή(γ) κορφή σου;

Χωρὶς ποτάμι, ἔρτικα,
χωρὶς κοπριά και χῶμα,
πῶς τρέφεις τὸ παθιάρικο
κι ἀδύνατό σου σῶμα;

Ἐκείνη πὸν μ' ἐγέννησε,
σὰ σπλαχνικιά μητέρα,
μοῦῶδωσε λίγο χῶμα της
πολλὴ δροσιὰ κι ἀγέρα.

Κι ἐσκέπασε τίς ρίζες μου
μέ πέτρες μέ χαλίγια,
πὸν δὲ διαβαίνουν ἄνθρωποι
πὸν δὲ(μ) πατοῦ(γ) κατσίκια.

Μὰ ὅσοι κάμνουν ἄδικα
σ' ἐκείνους πὸν δὲ φταῖουν
τραβοῦ(γ) και ξεριζώνου(μ) με
και σάν Ἐβριὸ μέ καίουν.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗ «Β΄ ΒΟΥΗ»

Τοῦ κ. Κ.Ε. ΜΑΝΤΟΥΔΑΚΗ

Μετὰ τὴν Ταῦλα (ν) τοῦ Γυαλοῦ πρὶν ἀπὸ τοὺς Χοχολάκους
δίπλ' ἀκριβῶς ἀπ' τὸ Τρουλλὶ βρῖσκεται ἡ Βουή μας,
ἀπότομα μέσ' τοὺς ποροὺς χωρὶς καθόλου βράχους,
ποὺ εἶδε μέρες ὁμορφες στὴν πρώτη ἐποχὴ μας.

— Τσοῦρμο οἱ Τρουλιῶτες ἴφάνασι, μπουλούκ' οἱ Λαγακαδιῶτες
γιὰ νὰ «κλουμπήσουν» στὴν Βουή πού 'χε (μ) μεγάλη (χ)χάρη
κι ἐκεῖ μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ Πηαοῦλο-Ποταμιῶτες
μὲ «ἀνεπιές» καὶ μὲ βουτιές ἔπαιζαν «κυνηάρη».

— Ποιὸς δὲν σὲ ξέρει ἐσέ (β)βουή πού μοιάζεις μὲ πηάδι
ποὺ στή «προβέζε» ρέματα κυλᾶς μὲ τόσους κρότους
μὰ καὶ μπονάτσα, πάλ' ἐσὺ μουγκρίζεις πρωτὶ - βράδου
καὶ μὲ τὸ ἄγριο μουγκρητό, τρομάζεις τοὺς ἀνθρώπους.

— Ἔχεις καὶ κάποιον μυστικό, «προνόμιον»... δικό σου:
(μὲ συγχωρεῖς πού θὰ τὸ πῶ καὶ θὰ γενῆς ρεζίλι)...

Κάτι μικροῦλες ντοματιές ψηλὰ στὸν ἐγκρεμὸ σου
«νεμμοῦν» ἀπὸ τά... «κόπρια» σου ὅπου σκορποῦν καὶ φεύγουν
καὶ τὰ παιδιὰ τὶς βγάλουσι (γ) καὶ τὶς μεταφυτεύγουν.

— Κάθε παλὴν καὶ ἄχρηστο σ' ἐσένα(ν) τὸ πετοῦσι
«ἐν πὰ νὰ πρέσης στὴ Βουή;» λέουν γιὰ τὸν τεμπέλη
κι ἀκόμα ὥσαμε σήμερα πολλοὶ σὲ κ...ροῦσι

μὰ ἐσέ (β)Βουή μου ταπεινὴ καθόλου ἔν σε μέλλει

— Γεῖά σου χαρά σου τὸ λοιπὸν κι ἄς εἶσαι ξεχασμένη,
ἐγὼ πού σὲ τθυμήθηκα αὐτὸ ἐδῶ σοῦ γράφω:

— Ὅσους «ἐδιασκέδαζες» ἀκόμα σὲ τθυμοῦνται

ἦσουν καλὴ γιὰ τὶς «χυτές» καὶ γιὰ «καρφιά» ἐπίσης
μὰ ἴσως αὐτὸ (ν) ἡ ἀφορμὴ Βουή νά... μπατηρίσης.

— Ἀλήθεια, ἀπὸ καμμιά φορὰ ἔρχομαι καὶ σὲ βρίσκω
ἔχι γιὰ «κλουμπος» ὅμως πιά, μὰ γιὰ...συνηθισμένα
κι ὅπως θωρῶ ἀπὸ ψηλὰ τὸ στρογγυλό σου δίσκο,
θλίβομαι σὰν βυθίζομαι σὲ χρόνια περασμένα.

Πάντως, ἀπόκτησες κι ἐσὺ μέσ' τὴν καρδιά μας θέση

γι' αὐτὸ ἐτούτη τὴ στιγμή ὅλοι σὲ χαιρετᾶνε

κι ἂν τὸ ποιηματάκι αὐτὸ λάχει καὶ δὲν ἀρέσει

καὶ τὸ πετάξουν στὴ (β)...Βουή, δικό (σ) σου πάλε θὰ ἴναι.

ΤΟ ΠΗΛΑΟΥΛΛΙ

Κ.Ε. ΜΑΝΤΟΥΔΑΚΗΣ

- Στήν Νίσυρό 'σαι ξακουστό, παμπάλαιον Πηλαούλλι
 τή «λάντα» και τίς «Βοῦρνες» σου τίς ἐτθυμούνται οὔλοι.
 — Ἔχεις νερόν ὀλόβληχο ὅπου τὰ ζᾶ ποτίζουν
 πωρνό (μ) πωρνό σάν ξεκινούν (γ) και βράδου σάν γυρίζουν.
 — Στή μιά σου (βοῦρνο πίννασι τὰ βόδια κι οἱ γαδάροι
 και εἰς τήν ἄλλ' ἐπλύννασιν οἱ Νισυριές... με χάρη
 — Και τῶν (φ) «Φωτῶ» (ν) ἀνήμερα, μαεύγεται κοπάδι
 ἡ «ἀκουμένη» ὀλόκληρη γύρ' ἀπό τὸ πηγάδι
 γιά τό (μ) Μεγάλο (ν) Ἀγιασμό ποῦ κάμνουν μέσ' τή σκάφη
 και ἰγιάζεται τὸ σπιτικό, ὁ κῆπος, τὸ χωράφι.
 — Κι' ὅταν με τὰ «Καπράτσια» τῶ (ν) ἔρχονται νὰ νεσύρου
 γίνεσαι ἐφημερίδα 'σύ ἡ μόνη τῆς Νισύρου.
 — Πάνω εἰς τήν «πεζοῦλα» σου τὰ νέα μαντατεύγουν:
 ποιὰ γέννησε, ποιός πέθανε, ποιοί ἤρταν και ποιοί φεύγουν,
 ποιός ἐγαμπρολογήθηκε, και ποῦ ὁ «λός» ἐδόθη
 ἦντα καιῖι (ν) ἔρχεται, και ποῦ τραπέζ' ἐστρώθη.
 — Τώρα πιά πᾶν οἱ δόξες σου... μά 'σένα σέ πειράζει
 κάθεσ' ἐκεῖ στήν ἄκρη σου, κι οὔλους τοὺς κάμνεις χάζι,
 γι' αὐτὸ (ν) ἐτούτη (ν) τὴ στιγμή σέ χαιρετοῦσιν οὔλοι
 ὅσο μακρὰ κι ἂν βρίσκονται... αἰώνιο μ' Πηλαούλλι.

Πένθη

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΤΟΥΡΗΣ

Εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν ἀπεβίωσεν ἐν Ρόδῳ ὁ Ἀριστοτέλης Πατούρης. Ὁ ἀποθανὼν καταγόμενος ἐξ Ἐμπορείου Νισύρου διετέλεσεν καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ζωὴν του διδάσκαλος. Ὑπῆρξεν ὁ ἀφανὴς ἐθνικός ἥρωας διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ὁποίου ἐπλάσθησαν παιδαγωγικῶς και ἀνεδείχθησαν τιμιώτατοι πολῖται ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐξ Ἐμπορείου Νισύρου προερχόμενοι.

Ποικίλη εἶναι ἡ δρᾶσις τοῦ ἀειμνήστου ἀγαθοῦ διδασκάλου, ὅστις ὑπεραγαπᾶτο και ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ Μανδρακίου, ἐνεκα τῆς ἐντιμότητος, σοφίας και ἀνεκτικότητός του πρὸς πάντας.

Ἡ Παροικία Νισύρου μεγάλως ἐθρήνησε τοῦτον. Ἄς ἀναπαυθῆ ἡ ψυχὴ του μετὰ τῶν δικαίων και ἡ μνήμη του ἄς εἶναι αἰωνία.

Γ. Ι. Κουμέντος

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΓΕΩΡΓ. ΠΟΥΡΑΚΗ

Τὴν 1-4-60 ἀπεβίωσεν και ἐκηδεύθη εἰς τὸ Γ' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν ἡ Καλλιόπη Γεωργ. Πουράκη σύζυγος τοῦ ἐκλεκτοῦ συμπατριώτου μας κ. Γεωργ.

Πουράκη. Εἰς τὸν σύζυγον, και τὰ τέκνα τῆς Ἰάκωβον και Ἐμμανουήλ, τὰ Ν. Χ. ἐκφράζουν τὰ θερμότερα συλλυπητήριά των.

ΣΧΟΛΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 79 - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ (όπισθεν Ραλλείου 'Ακαδημίας)

Διεύθυνσις : Κ. Ε. ΜΑΝΤΟΥΔΑΚΗ

ΝΙΞΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 6ον ΙΟΥΝΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1960 ΤΕΥΧΟΣ 34

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματέας: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,,
" " "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,,
" " "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,,

Αθηνών
" "
" "

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ — ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ — Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 61, 7ος δροφος ἀριθ. Γραφ. 9 — ΑΘΗΝΑΙ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰωάννης Π. Φραντζῆς. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῶς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακλαρίδης
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 — ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Γιορτὴ τῆς Νισύρου	Σελ.	1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλογικὰ νέα	»	2
Κρίσεις καὶ Σχόλια	»	4
Σωματειακὴ δράσις τῶν Νισυρίων	»	5
Λογογραφικὰ σύμμεκτα Νισύρου	»	8
Ἐπὶ ὅ,τι θυμᾶμαι—ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	10
Θεμελιώδεις διατάξεις Καταστ. Ὁρ)σμοῦ Κοινότητος Μανδρακίου— ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	»	11
Ὁ Ἄγραμιτας (ποίημα), ὑπὸ † Δημ. Μπαλαλά	»	18
Κωνσταντῖνος Ξένος—ὑπὸ Νικήτα Κουμέντου	»	19
Ἐπὶ τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιαῆς	»	27
Ἐπίγραμμα (ποίημα), ὑπὸ Κώστα Σακλαρίδη	»	30
Περιγιάλι » ὑπὸ Κώστα Σακλαρίδη	»	30
Κώστα Σακλαρίδη: ποιήματα (ἀπὸ τῆς συλλογῆς, «Θυσίαι», καὶ «Ἐπερὺπαρξή»)	»	31-32
Νισυριακοὶ ἀντίλαλοι	»	16α

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: Σωτ. Ἰορδάνου-Κρήνης 19

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Προσκυνητές όλοι οι Νισύριοι στη γιορτή της Σηπλιανής και φέτος σάν κάθε χρόνο. Γιομάτοι εϋλάβεια, με ξεχωριστή συγκίνηση, ντυμένοι στά γιορτινά τους, με έπισημότητα, με φωτεινά πρόσωπα ανεβαίνουν τὰ σκαλοπάτια του Μοναστηριού. Οί γέροι εϋλογοϋν τόν Θεό που τους άξίωσε και τόν χρόνο αυτό, να προσκυνήσουν την Χάρη της. Οί ώριμοι κι οί νέοι συνταιριάζουν πόθους και έλπίδες με τις εϋχές στη γιορτή της Παναγίας. Τὰ παιδιά ζοηρά προσμένουν τη χαρά, την υποβλητικότητα της καμπάνας που χτυπά ψηλά από τὸ Κάστρο της Σηπλιανής και γεμίζει με τη γλυκειά της μουσική τους δρόμους του Μανδρακιού σάν προσκαλεῖ σὲ προσκύνημα, σάν υποδέχεται τους πανηγυριώτες.

Ζυμωμένοι μικροί και μεγάλοι, άνδρες γυναῖκες και παιδιά, με τις παραδόσεις εκατοντάδων χρόνων θὰ ζήσουν με όλες τους τις αἰσθήσεις τη χαρά του πανηγυριού του Νησιού. Ανοιχτόκαρδοι σάν μικρά παιδιά, σάν μέλη της ἴδιας οικογένειας, την παραμονή θὰ καθήσουν όλοι στην κοινή Τράπεζα με τὸ νηστήσιμο φαγητό που τους προσφέρει ἡ Παναγία. Με ένθουσιασμό τὰ κορίτσια και τ' άγόρια θὰ σερβίρουν όλους και με προθυμία θὰ μεταφέρουν τὸ πιάτο στο σπίτι τὸ θλιμμένο, στο σπίτι του άρρωστου και του άνήμπορου γέρου, να του τονίσουν με τόν τρόπο αυτό πὼς όλο τὸ χωριό παραστέκεται στον πόνο του και πὼς εϋχεται μαζί του στη Σηπλιανή να τ' άλαφρώση την καρδιά.

Πιασμένοι χέρι-χέρι θὰ χορέψουν στο κάζινο και στα πλάγια. Τὰ τραγούδια τους θὰ γεμίσουν τὸ χωριό τις νυχτερινές ώρες περιμένοντας τὸ ξημέρωμα της μεγάλης μέρας. Τὸ πρωινό ξύπνημα, χαρούμενος προσκλητήριο του καμπαναριού της Σηπλιανής. Σιγά-σιγά άπ' όλες τις γειτονιές ξεκινούν πρὸς τὸ Μοναστήρι, στολισμένοι τὰ «καλά» τους με τις λαμπάδες και τὰ τάματα στο χέρι οί προσκυνητές. Γεμίζει ἡ εκκλησία, οί αϋλές και τὰ πεζούλια στολίζονται από τὸ λαμπροφορεμένο πλῆθος τῶν πιστῶν.

Με τὸ τέλειωμα της λειτουργίας συνοδεϋουν τη θαυματουργή εἰκόνα στην «Τράπεζα» μαζί με τὸ «Κόλυβο» της Παναγίας. Ἡ Τράπεζα άρχίζει! Τὸ πάνδημο γεϋμα άποτελεῖ την άρχή του έπίσημου πανηγυριού. Τὸ άπόγευμα, τὸ ἔθιμο της «κούπας» δίνει την εϋκαιρία να τιμηση ὁ καθέννας τὰ άγαπητά τους πρόσωπα.

Νοερά οί ξενητεμένοι Νισύριοι θὰ παρακολουθήσουν και πάλιν τὰ σήμαντρα, τὰ τραγούδια, τους χορούς! Θὰ πάρουν κι αυτοί με τὰ μάτια της καρδιάς τὸν άνήφορο για τὸ εκκλησάκι. Αὐτοί θ' άνέβουν τὰ σκαλιά χωρίς να γυρέψουν να ξεκουραστοϋν. Τὰ φτερά της φαντασίας είναι πολὺ δυνατά: Με εϋλάβεια θὰ κατέβουν να προσκυνήσουν. Θὰ πάρουν θέση στο στασίδι χωρίς να τους πειράξη ἡ πολυκοσμία. Στ' αὐτιά τους θ' άντηχήσουν οί γνώριμες ψαλμωδίες: «Πρὸς Σε καταφεύγω την Κεχαριτωμένην, την Δέσποινα του Κόσμου...» Θὰ νοιώσουν με τὸ έπίσημο άσημένιο κουδουνιστό θυμιατήρι τη μυρωδιά του λιβανιού. Στα έπίσημα άμφια ντυμένοι θὰ τους εϋλογοϋν γαλήνιοι άπ' τη Μεγάλη Πύλη ὁ Ἡγούμενος Κύριλλος, ὁ Ἡγούμενος Ρωμάνος, ὁ παπὰς τῶν παιδικῶν τους χρόνων. Θὰ μπερδευτοϋν με τους προσκυνητάς βαδίζοντας χέρι-χέρι με τους δικούς τους. Ἴσως σηκώσουν άνάλαφρα την εἰκόνα της. Θὰ πάρουν τὸ δίσκο και θὰ παρασταθοϋν στον παπὰ με τὸ μύρο και θὰ εϋχωνται: «Βοήθειά Σας ἡ Σηπλιανή... και του χρόνου!...» Και σάν τους κόψουν την όνειροπόλησι και παρατήσουν τὸ χορὸ γρήγορα ξανάρχεται στο νοϋ τους όλοζώντανο τὸ άγαπημένο σκηνικό της Γιορτής του Νησιού. Στην άπογευματινή συνάντησι με τους ξενητεμένους συμπατριώτες μέσα στο άυτοσχέδιο γλεντάκι της συντροφιάς την κεντρική θέση θάχουν οί άναμνήσεις από τη Νίσυρο. «Σάν σήμερα της Παναγιάς της Σηπλιανής»...

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Γνωμαγόρας Ἀμερικῆς

Ἐκ τοῦ Δελτίου τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς ἀναδημοσιεύομεν ἀπολογισμὸν τῆς μέχρι σήμερον οἰκονομικῆς δράσεως τοῦ Συλλόγου.

Ἐπειδὴ πολλάκις εἰς διαφόρους συζητήσεις ἀκούονται μερικοὶ νὰ λέγουν καὶ τὶ ἔκαμεν ὁ Γνωμαγόρας; Γι' αὐτὸ δημοσιεύομεν γενικὴν ἔκθεσιν τῶν ἐπιτελεσθέντων ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεώς του καὶ τὰ ποσὰ τὰ ὅποια διέθεσεν διὰ ἔθνικούς, φιλανθρωπικούς καὶ ἀγαθοεργούς σκοπούς.

Πρὸς τὸν Δῆμον Μανδρακίου δωρηθεῖσαν Ὀμηρεῖον Σχολήν (1908-12)	2.392,74
Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἱαματικῶν Λουτρῶν (1908-12)	4.498,56
Δι' ἐνίσχυσιν τῆς Νισυριακῆς ὀργανώσεως ὁ Πολυβώτης (1917)	81,95
Δι' Ἀμερικανικὸν Ἐρυθρὸν Σαυρὸν for Greek Division (1917-1955)	999,03
Διὰ τὸ Πανδωδεκανησιακὸν Συλλαλητήριον (1919) 65,00	
Ἐμβασμα εἰς Νίσυρον ἐκ τῶν προσόδων τοῦ δείπνου τῆς 2ας Νοεμβρίου, μέσῳ ἀδελφοῦ Βρούζου Λιρέτ. Ἰταλίας 2551,20 (1919)	190,39
Διὰ τοὺς ἐν Νισύρῳ πρόσφυγας (1922)	227,80
Διὰ τὸ Μνημεῖον τοῦ Γουέφτερ εἰς Ἀθήνας (1921)	50,00
Διάφορα γραμμάτια εἰς Νισυρίους (1922)	860,00
Δι' ἐνίσχυσιν Σχολῶν Νισύρου (1923)	500,00
Εἰς Ρωσίαν (1923)	100,00
Διὰ τὰς οἰκογενεῖας τῶν Στρατιωτῶν τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας (1923)	213,50
Ἐπὲρ τῶν προσφύγων τῆς Τουρκικῆς θηριωδίας (1923)	507,00
Ἐπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Νήσου Κῶ (1927)	250,00
Ἐπὲρ τῆς διαφημίσεως τῶν Κοινοτικῶν Λουτρῶν (1927)	327,00
Διὰ περίθαλψιν Νισύρου (πτωχούς) (1940)	184,35
Διὰ βιβλία (1940)	10,00
Ἐπὲρ τῶν κατηχητικῶν Σχολειῶν Δωδεκανήσου, Μητροπόλιν Ρόδου (1940)	54,57
Νισύρου Λαογραφικά (1940)	50,00
Εἰς Ἡγούμενον Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς, Λιρέτ. Ἰταλίας 1500 (1941)	74,76
Διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Πολεμικὴν Περίθαλψιν (1940-1941)	1.810,00
Διὰ τὸ Ἐθνικὸν Φὸν τῆς Ἀμερικῆς (1944)	125,00
Ἐπὲρ τῶν προσφύγων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς (1943-44)	410,00
Διὰ ρουχισμὸν Νισυρίων Ἀθηνῶν (1945)	414,00
Διὰ φάρμακα Νισυρίων Ἀθηνῶν (1945)	52,00
Διὰ ρουχισμὸν Μανδρακίου Νισύρου Ἄννας Μάρκου (1946)	4.400,00
Δωρεὰν Τμήματος Ἀθηνῶν διὰ γραφεῖον (1947)	500,00
Διὰ φάρμακα Νισύρου 80 φιάλ. στρεπτομυκίνης (1947)	360,00
Ἐπιδιόρθωσιν Ὀμηρείου Κοινот. Σχολῆς (1947)	500,00
Διὰ μπαταρίαν ραδίου καὶ ἔξοδα ἀποστολῆς (1948)	20,35
Μονὴ Σπηλιανήν (εἰς μνήμην Ρωμάνου) (1949)	200,00
Παιδικὸν συσσίτιον Νισύρου (1949-1957)	1.370,00
Ἱερὰν Μονὴν Σπηλιανήν, ἀπὸ Νικόλαον Γιαννιὸν (1952)	400,00
Ἄγιον Νικήτα (1952-1957)	1.683,00
Διατροφήν μαθητριάς (1953)	60,00
Εἰς δικηγόρον Σκόπαν (Ἰωάννην Γεωργάκην) (1953)	180,00
Εἰς σεισμοπλήχτους Ἰονίαν Νήσων (1953)	300,00
Διὰ μαχαιροπήρουνα Λουτρῶν (1953)	92,00
Ἐπαθλον Γνωμαγόρα διὰ τοὺς μαθητὰς Νισύρου (1953-54)	150,00
Διὰ γραφομηχανὰς καὶ σχολικὰ εἶδη (1954)	195,00
Διὰ μαχαιροπήρουνα Παναγίας (1954)	29,20

Περίθαλψιν Νισύρου φάρμακα μετρητὰ ρουχισμό (1953-57)	1.815,50
Εἰς Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἴνστιτούτον (1955)	60,00
Εἰς Πανηπειρωτικὸν ἀγώνα (1955)	55,00
Εἰς Πανδωδεκανησιακὴν (1955)	25,00
Εἰς ἐξωραϊστικὴν ἐπιτροπὴν (1956)	75,00
Εἰς ἐπιτροπὴν ποδοσφαίρου (1958)	25,00
Εἰς Ὀρφανοτροφεῖον Ἀρχιεπισκοπῆς (1944)	50,00
Εἰς Ὀρφανοτροφεῖον ΓΚΑΠΑΣ (1944)	50,00
Διαφήμισιν Λουτρῶν (1929-1938)	20,17
Διὰ Μηχανὴν Μαθητικῶν Συλλόγου Ὁ Ἀρχιμῆδης (1931)	81,35
Δι' ἐξωραϊσμὸν Δήμου Μανδρακίου Νισύρου (1933)	52,00
Διὰ συντήρησιν Ἡμιγυμνασίου (1932-33-34-37)	858,15
Δι' ἀφοδευτήρια (1934)	52,00
Διὰ πατριωτικοὺς καὶ ἀγαθοεργοὺς σκοποὺς (1935)	117,50
Εἰς Μπαλαλᾶν διὰ τὰ χωριανὰ μου (1935-36)	90,05
Εἰς ἐκπαιδευτήριον ἡ Σωτηρία καὶ Πλάτων (1937-39)	30,00
Δι' ἐπίπλωσιν Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς (1937)	100,00
Δι' ἐπισκευὴν Ἀρμᾶ καὶ Σιδῶνες (1937)	25,00
Δι' ἀπόρους Νισύρου (1937)	197,00
Διὰ Δωδεκανησιακοὺς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς (1937)	15,00
Δι' Ἀδριάντα Στρατηγοῦ Θέμελη (1937)	15,00
Δι' ἐγγύησιν Ἰωάννου Πατρίκη (1937)	500,00
Δι' ἐπίπλωσιν Κοινοτικῶν Φαρμακίου (1938)	100,00
Διὰ Βιβλιοθήκην Ἰωάννου Λογοθέτου (1938)	150,00
Δι' ἀπόρους εἰς Ἀρχ. Ρωμᾶνο (1939)	155,00
Διὰ Ἱερατικὰ βιβλία Σπηλιανῆς (1939)	25,00
Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς (1939)	50,00
Διὰ Δωδεκανησιακὴν σχολὴν Ἀθηνῶν (1939)	10,00
Διὰ Σεισμοπαθεῖς Νισύρου (1934)	338,51
Διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πάμφροτ (1943)	25,00
Διὰ τὸ Ἐθνικὸν Φὸν τῆς Ἀμερικῆς (1943)	125,00
Διὰ Ράδιον καὶ Γραφομηχανὴν (1947)	165,47
Διὰ Ἐπιδόματα ἀνεργίας (1933-1934)	1.043,00
Διὰ Περίθαλψιν (1933-1938)	350,76
Διὰ Κηδεῖες, Ἐπιδόματα Θανάτου, Νοσοκομεῖα, Ἱατροί, Φάρμακα κτλ. ἀπό (1916-1958)	4.553,03
Διὰ Παγοποιεῖον (1956)	1.250,00
Διὰ Λουτρά (1956)	15.500,00
Διὰ Ὑδατοδεξαμενὴν (1956)	3.000,00
Διὰ Ἀφοδευτήρια (1956)	3.000,00

Γενικὸν Ποσὸν \$ 60.042,84

Δὲν πιστεύομεν νὰ χρειάζωνται σχόλια εἰς τὰ ἄνω. Ὁ κατάλογος αὐτὸς πρέπει νὰ κάμῃ
κάθε Νισύριον ὑπερήφανον γιὰ τὸν ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΜΑΣ.

Ἐπίσης ἐφάνη ἀρωγὸς εἰς τοὺς κάτωθι ἱεροὺς σκοποὺς.

Ἐπὲρ τῆς Πυροβολαρχίας Σπύρου Ματσούκα, ὑπὲρ τοῦ πλοίου τῆς Νέας Γενεᾶς, ὑπὲρ
τοῦ Στρατοῦ τοῦ Βαλκανικοῦ Πολέμου (1912-1913), ὑπὲρ τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου Νέας Ὑόρ-
κης, ὑπὲρ τῶν δεινοπαθησάντων ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς Θεσσαλονίκης.

ΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Γιούνιον Ντάιμ Μπάνκ	\$1.311,18
Φράνκλιν Μπάνκ	\$ 909,14
Ἀτλάντικ Μπάνκ	\$ 359,70
Ντεφένς Μπόνς	\$ 3.000,00
Τὸ ὅλον	\$ 5.580,02

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Πώς βλέπουν οί ξένοι τὸ νησί μας

Ἀπὸ γράμμα ἀνωτέρου Ἐκπαιδευτικοῦ πρὸς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς μας, ἀναδημοσιεύομεν τὰς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψι, τοῦ νησιοῦ μας. Γράφει λοιπὸν ὁ Ἐκπαιδευτικὸς:

«Φέτος ἐπεσκεψθῆν καὶ τὸ δροσόλουστο νησί σου ποὺ ἔχει τὸ καλύτερο κλῖμα τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖ, μιὰ μόνον ὥρα νὰ κοιμηθῆς, σηκώνεσαι φρέσκος καὶ ξεκούραστος καὶ ἀνάλαφρος μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κοιμήθηκες δέκα ὥρες καὶ ὅτι εἶσαι 20 τοῦλάχιστον χρόνια νεώτερος. Νομίζω πὼς δὲν χαρίζουν τόσην ὑγείαν τὰ περίφημα ἰαματικὰ λουτρά, ὅσῃν τὸ κατάξηρον κλῖμα. Ἐκεῖνα τὰ Νικεῖα θὰ μοῦ μείνουν ἀξέχαστα. Ξεχάστηκα γιὰ μιὰ στιγμή καὶ νόμισα πὼς βρισκόμουν στὸ καλύτερο κολλέγιον τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὥρα ποὺ ἐπιθεωροῦσα τὸ σχολεῖον. Τὸ καθ' ὅλα σύγχρονον διδακτήριον ἔλαμπεν ἀπὸ ἀστέρα. Πλοῦσια καὶ σύγχρονα ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας. Τὰ παιδιὰ ροδοκόκκινα καὶ πρόσχαρα μὲ τὰ παπούτσια τους ὅλα καὶ τὰ πεντακάθαρα ροῦχα τους, τὰ ὁποῖα φροντίζει καὶ τοὺς στέλλει ὁ περίφημος ἐν Νέα Ὑόρκῃ σύλλογός τους. Τὰ σπιτία μ' οἱ πλακοστρωμένοι δρόμοι διατηροῦν τὸ παλῆθ ἐκεῖνο Ἑλληνικὸ χρώμα, ποὺ συναντᾷ κανεὶς σ' ὅλα τὰ γαλανὰ νησιά μας. Ἀλλὰ καὶ τὸ Μανδράκι δὲν ὑστερεῖ. Μ' ἄρεσε νὰ περιπλανιέμαι στὰ στενοσόκακα μὲ τοὺς πρόσχαρους κατοίκους καθημένους ἐμπρὸς στὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν. Ἡμεροί, πολιτισμένοι, ἀγνοῖ Ἕλληνες καὶ χριστιανοί, φιλόξενοι, ζωντανοί, καλόκαρδοι, φιλόνομοι.....»

Οἱ μακρυνοὶ προσκυνηταὶ

Μὲ ἄδολη χαρὰ θ' ἀγκαλιάσῃ καὶ φέτος τὸ νησί μας, τὰ ξηνητεμένα παιδιὰ του ποὺ ἔρχονται γιὰ προσκύνημα ἀπὸ χιλιάδες μίλλια μακρυνά. Καὶ θὰ τὰ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του μὲ τὴ θέρη καὶ τὴ λατρεία

ποὺ τοὺς ἀξίζει καὶ τοὺς χρωστᾷ. Γιατὶ ποτὲ δὲν τὸ ξέχασαν καὶ πάντοτε τὸ παραστάθηκαν στὶς τόσες ἀνάγκες του.

Φέτος μᾶς ἦλθαν καὶ οἱ δασκάλοι μας μὲ τὶς οἰκογενεῖές των. Αὐτοὶ ποὺ στάθηκαν πρωτοπόροι μιᾶς σκληρῆς καὶ ἐπίμονης προσπάθειας γιὰ τὴν διατήρησι τοῦ Ἐθνισμοῦ, τῆς Θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης μας, ἀνάμεσα στὰ Ἑλληνοπούλα τῆς Νέας Ὑόρκης. Καμαρώσαμε τὰ παιδιὰ των ποὺ ἐπιστήμονες πιά μᾶς ξάφνιασαν μὲ τὴν μεγάλη ἀγάπη των γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ ζωηρὴ ἐπιθυμία των νὰ ἐγκατασταθῶν καὶ νὰ ἐργασθῶν στὴν Ἀθήνα.

Μᾶς ἦλθαν ἐπίσης καὶ παλαιοὶ ἀγωνισταὶ τοῦ «Γνωμαγόρα» ποὺ συχνὰ ἀνέλαβαν ἀξιώματα στὴ διοίκησίν του καὶ ποὺ προσέφεραν ἐπίσης ἀξιόλογες ὑπηρεσίεις στὸ νησί καὶ τὸ Ἔθνος μας.

Μὲ χαρὰ χαιρετίζομεν καὶ μεῖς τὸν ἐρχομὸ τους καὶ τοὺς εὐχόμεθα νὰ ἐπιστρέψουν εὐχαριστημένοι καὶ χαρούμενοι στὴ νέα τους πατρίδα.

Ἡ Ἱστορία τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων

Συνιστῶμεν ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τῆς δραστηριότητος τῶν συλλόγων τῆς Νισύρου. Τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὴν μελέτην, καὶ χαρακτηριστικὰ τῆς νοσοτροπίας τῶν Νισυρίων εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀρκούντως διδακτικά. Οἱ πατέρες μας καὶ οἱ ἐξ ἡμῶν ἠλικιωμένοι εἶναι ἀξιοὶ συγχαρητηρίων. Σημειώνομεν ἰδιαιτέρως ὅτι ὁ κ. Νικήτας Σακελλαρίδης, ὡς εἰς τῶν Νισυρίων οἱ ὅποιοι ἔχουν εἰς τὸ ἐνεργητικὸν των τὴν πλουσιωτέραν Σωματειακὴν δρᾶσιν—ἐχρημάτισε ἐπὶ δωδεκαετιᾶν πρόεδρος τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν—εἶναι φύσει ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Συλλόγων μας. Διὰ τῆς μελέτης του συμπληρώνει ἐν πραγματικὸν κενὸν τῆς Νισυριακῆς Ἱστορίας. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι πολλοὶ συμπατριῶται μας, γινώσται προσώπων καὶ πραγμάτων, θὰ θελήσουν νὰ συμπληρώσουν μὲ πραγματικὰ στοιχεῖα τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Νικήτα Σακελλαρίδη. Αἱ στήλαι τῶν Ν.Χ. θὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν των.

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

Υπό ΝΙΚΗΤΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

Τὰ Ν. Χ. ἀρχίζουν ἀπὸ σήμερον τὴν δημοσίευσιν ἐργασίας τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῶν κ. Νικήτα Σακελλαρίδη ἐπὶ τῆς σωματειακῆς δράσεως τῶν Νισυρίων. Ἐπιμεθεῖ ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι ἡ δημοσίευσίς τῆς ἀξιολόγου αὐτῆς ἐργασίας θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τόσον πλουσίας εἰς δρᾶσιν ἱστορίας τῶν Συλλόγων μας.

Ἡ ἴδρυσις σωματείων ἀποτελεῖ γνῶρισμα μόνον προηγμένων λαῶν. Καὶ αὐτὰ τὰ κράτη ἐφρόντισαν νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν σωματειακὴν κίνησιν καὶ νὰ κατοχυρώσουν τὰ δικαιώματα τῶν ὀργανωμένων ὅταν ἐκυβερνήθησαν ἀπὸ προοδευτικὰ στοιχεῖα. Τὰ σωματεῖα ἀναλόγως τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους ἐξυπηρετοῦν διακρίνονται εἰς πολιτικά, ἐπαγγελματικά, φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά, ἀγαθοεργὰ κ.λ.π. Ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας διαπιστώνομεν ὅτι ὅλα τὰ σωματεῖα πλὴν τῆς τελευταίας, σκοπὸν ἔχουν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀτομικῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των, καὶ μόνον τὰ ἀγαθοεργὰ ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ συνόλου. Ἐὰν ἐπομένως διὰ τὴν ἴδρυσιν ἐπαγγελματικῶν σωματείων χρειάζονται ἄτομα προηγμένα, διὰ τὴν ἴδρυσιν ἀγαθοεργῶν δὲν ἀρκεῖ ἡ πρόοδος τῶν μελῶν, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ψυχικὴ ἀνωτερότης. Μὲ τὶς ἀρετὲς αὐτὲς καὶ τὴν ἄδολον φιλοπατρίαν προικισμένοι οἱ Νισύριοι, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν κατέφευγαν, ἀπὸ τὰς πρώτας των φροντίδας ἦτο νὰ ἰδρῦσουν συλλόγους, καὶ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ προσφέρουν παντοιοτρόπως βοήθειαν εἰς τὴν πατρίδα των. Πλείστα εἶναι τὰ τεκμήρια τῆς συλλογικῆς αὐτῆς δράσεως τῶν Νισυρίων, τὰ ὁποῖα δὲν περιορίζονται μόνον πρὸς τὴν γενέτειραν, ἀλλὰ ἐπεκτείνονται καὶ εἰς ἄλλας περιοχάς, ὅπου ἡ δυστυχία ἢ ὁ ἔθνισμός τὸ ὑπηγόρευαν.

Ἀγαθοεργοὶ σύλλογοι Νισυρίων ἰδρῦθησαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Νίσυρον, εἰς τὴν Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν καὶ Ὀδησσόν, κέντρα εἰς τὰ ὁποῖα κατέφευγαν οἱ Νισύριοι πρὸς ἀναζήτησιν τύχης μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅποτε τὸ γενικὸν μεταναστευτικὸν ρεῦμα πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, δὲν ἀφῆκεν ἀσυγκίνητους τοὺς συμπατριώτας μας. Διὰ τοὺς συλλόγους αὐτοὺς δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν στοιχεῖα. Ἐὰν ἐπομένως μεταξὺ τῶν ἐπιζώντων πατριωτῶν μας ὑπάρχουν οἱ δυνάμενοι νὰ δώσουν στοιχεῖα, ἄς μὴ παραλείψουν νὰ προσφέρουν τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν.

Ἡ πρὸς τὸν νέον κόσμον μετανάστευσις ἐπῆρε τοιαύτην ἔκτασιν, ὥστε συντόμως νὰ δημιουργηθῆ ἄρκετα μεγάλη παροικία, ἡ ὁποία διαρκῶς αὐξάνουσα, ἀποτελεῖ σήμερον μίαν ἀπὸ τὰς πλέον ἀνθούσας παροικίας τῆς Ἀμερικῆς. Φυσικὸν ἐπομένως ἦτο μέσα εἰς τὸ περιβάλλον αὐτὸ νὰ δοθῆ ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν συλλογικὴν ιδέαν τῶν Νισυρίων νὰ μεγαλοουργήσῃ. Τὴν μεγαλοουργὸν αὐτὴν δρᾶσιν τῶν Νισυρίων ἐπιθυμοῦντες νὰ φέρωμεν εἰς τὴν δημοσιότητα, ὡς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος πρὸς τοὺς πρωτεργάτας καὶ ὅλους τοὺς ὀπωσδῆποτε συντελέσαντας, ἀπετάθημεν πρὸς τοὺς δυνάμενους κατὰ τὴν γνώμην μας νὰ μᾶς παράσχουν σχετικὰ στοιχεῖα. Ἐἴτε ὅμως ἀπὸ ἔλλειψιν χρόνου ἢ ἀπὸ ἐσφαλμένην ἰδικὴν μας ἐκτίμησιν, δὲν εὗρομεν ἀνταπόκρισιν. Ἐξαιρέσιν ἀξίεπαινον ἀπετέλεσεν ὁ ἐξαίρετος συμπολίτης μας καὶ ἀγαπητὸς μου φίλος Ἰάκωβος Καζαβῆς, τὸν ὁποῖον θερμῶς εὐχαριστῶ, εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ πλείστον θὰ στηρίζωμεν τὴν μελέτην μας αὐτήν. Δὲν θεωροῦμεν ὅμως ἄσκοπον νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὅλους πού εἶναι εἰς θέσιν νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἀρτιωτέραν ὀλοκλήρωσιν τῆς μελέτης αὐτῆς, νὰ ἀποστείλουν συμπληρωματικὰ στοιχεῖα. Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν θὰ δημοσιεύσουν ὅ,τιδῆποτε σχετικὸν ὥστε ἐκεῖνος πού θὰ θελήσῃ νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων νὰ βοηθηθῆ μεγάλως εἰς τὸ ἔργον του. Προσωπικῶς δὲν φιλοδοξοῦμεν, οὔτε ἔχομεν τὰς ἀπαιτουμένας δυνατότητας, νὰ συγγράψωμεν τοιαύτην σοβαρὰν μελέτην. Ἀπλῶς ἐπιδιώκομεν μὲ τὴν ἐνέργειάν μας αὐτὴν νὰ

δώσωμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἐπιθυμία μας, ἡ ὁποία φρονοῦμεν ὅτι εἶναι καὶ ἐπιθυμία ὄλων τῶν πατριωτῶν μας. Ἐὰν ἐπιτύχωμεν εἰς τὴν προσπάθειάν μας αὐτὴν θὰ μᾶς εἶναι ἀρκετὴ ἡ ἱκανοποίησις τοῦ προφητικοῦ λόγου «δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσει».

Πότε διὰ πρώτην φοράν ἔφθασαν εἰς τὸν Νέον Κόσμον οἱ Συμπατριῶτες μας; Ποῖοι ἦσαν οἱ πρῶτοι μετανάσται; Ποῖαι αἱ τότε καὶ ποῖαι αἱ σημεριναὶ ἀσχολίαι των; Μὲ ποῖον ρυθμὸν νῆξήθη ὁ ἀριθμὸς τῆς παροικίας μας διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημερινὸν ἐπίπεδον; Πότε καὶ ἀπὸ ποίους ἰδρῦθησαν οἱ σύλλογοί μας; Ποῖοι ἀπετέλεσαν τὰς πρώτας διοικήσεις των; Ποῖα ἡ προσφορά τῶν συλλόγων μας εἰς τὴν Νίσυρον καὶ ποῖα ἡ συμμετοχὴ των εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐκδηλώσεις; Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἐρωτήματα περιμένουν τὰς ἀπαντήσεις των. Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» θὰ φιλοξενησοῦν μὲ προθυμίαν ὁ,τιδήποτε σχετικόν. Ὅσοι θὰ θελήσουν νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὴν ἔκκλησιν αὐτὴν, ἄς εἶναι βέβαιοι ὅτι προσφέρουν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πατρίδα των.

Πότε ἔφθασαν οἱ Νισύριοι εἰς τὴν Ἀμερικὴν δὲν δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν ἀκριβῶς. Πάντως ὡς πρῶτος Νισύριος μετανάστης πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὁ Ἰωάννης Κώστας, ὁ ὁποῖος διέπλευσεν τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν μὲ ἰστιοφόρον κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος. Οἱ παλαιότεροι θὰ ἐνθυμοῦνται βεβαίως τὸν πατριώτην μας αὐτὸν κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ παρόντος αἰῶνος ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς Νίσυρον ἀπὸ τὸ πρῶτον αὐτὸ ταξίδι. Εἶχε ἄλλωστε τὸ διακριτικὸν γνώρισμα, ὅτι τὸ ἕνα χερί του ἦτο τεχνητὸ καὶ σκεπασμένον πάντοτε μὲ μαῦρο γάντι, διότι εἶχε χάσει αὐτὸ εἰς ψάρεμα μὲ δυναμίτιδα εἰς τὴν παραλίαν τῆς Φλωρίδος. Τόση δὲ ἦτο ἡ ἐντύπωση μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μας, ὥστε τὸν ἀπεκάλουν ὁ «Ἀμερικάνος». Ὁ φίλος Ἰάκωβος Καζαβῆς ἀναφέρει ὅτι ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην τὸν χειμῶνα τοῦ 1910 τὸν εὔρε νὰ διατηρῆ ἑστιατόριον μὲ σφαιριστήριον εἰς τὴν δυτικὴν τριακοστὴν ἔκτην ὁδὸν τῆς πόλεως αὐτῆς. Ἀνάμεσα εἰς τοὺς πρώτους μετανάστas πρέπει νὰ κατατάξωμεν καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Παπᾶ Κωνσταντίνου Καζαβῆ Γεώργιον καὶ Ἰωάννην. Ὁ τελευταῖος μάλιστα πρὶν ἀναχωρήσῃ δι' Ἀμερικὴν, ὑπηρετήσεν ὡς ἐθελοντῆς εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους αὐτοὺς ἀρχίζει πλέον νὰ ἐπεκτείνεται τὸ μεταναστευτικὸν ρεῦμα μεταξὺ τῶν νέων τῆς Νισύρου, τὸ ὁποῖον προσέφερε μὲν πολλὰς καὶ πραγματικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πρόοδον τοῦ νησιοῦ μας, τὸ ἐστέρησεν ὁμως ἀπὸ τὰ ἰσχυρὰ νεανικὰ χέρια μὲ ἀποτέλεσμα τὸν μαρasmus τῆς γεωργίας τοῦ τόπου μας, πού τὸσον ἤκαζε στὰ χρόνια τῶν πατέρων μας. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1902—1903 ἔφθασαν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἀρκετοὶ Νισύριοι μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ Γ. Κεχαγιᾶς, Καλλιόπη Φασουλαρίδη, σύζυγος τοῦ Ἰω. Κώστα, Χαρ. Μαυρουδῆς καὶ ὁ ἀδελφός του Γεώργιος, Ἀπόστ. Κέντρης, Γ. Λαζάρου, Κ. Πληθίδης, Ζαχ. Πετουβῆς καὶ ὁ ἀδελφός του Διαμαντῆς, ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Κων)τίνος Φασουλαρίδης, γιὰ τοὺς ὁποίους ἤμπορεῖ νὰ εἴπῃ κανένας ὅτι ἀπετέλεσαν τὸν πρῶτον πυρῆνα τῆς Νισ. παροικίας. Ὅλοι αὐτοὶ ἐπέδωθησαν εἰς ἐργασίας ξενοδοχείων, εἰς τὰς ὁποίας ἐξακολουθητικῶς ἐπέδιδοντο οἱ Νισύριοι μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν ὁπότε ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἐστράφη εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας. Οἱ πρωτοπόροι αὐτοὶ ἐστεροῦντο βεβαίως μορφώσεως ἀλλὰ εἶχαν ἀνεπτυγμένον τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας εἰς τοιοῦτον βαθμόν, πού ὄχι μόνον κατῴρωσαν νὰ τὸ διατηρήσουν ἀμείωτον, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ μεταδώσουν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Ἡ ἀγαθοεργὸς αὐτὴ δρᾶσις καὶ ἡ φιλοπατρία τῶν συμπατριωτῶν μας τοιαύτην προεκάλεσεν ἐντύπωσιν, ὥστε αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπανελημμένως ἐδημοσίευσαν σχετικὰ ἐπαινετικὰ σχόλια.

Ἀναφέροντες ἀνωτέρω ὅτι οἱ πρῶτοι μετανάσται Νισύριοι ἐστεροῦντο μορφώσεως. Δὲν συνέβαινεν ὁμως τὸ ἴδιο καὶ διὰ τὸν συμπολίτην μας Κων. Δ. Φασουλαρίδην. Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» ἠσχολήθησαν εἰς τὰ δύο προηγούμενα τεύχη των μὲ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἐξόχου αὐτοῦ συνδημότου μας ὥστε θὰ ἐπερίττειε νὰ ἐπαναλάβωμε γνωστὰ ἤδη στοιχεῖα. Νομίζομεν ὁμως ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἐπανάληψις,

διὰ νὰ εἶναι ἡ μελέτη μας συνεχῆς. Ὁ Κων)τῖνος Φασουλαρίδης εἶναι υἱὸς τοῦ Δημητρίου Φασουλαρίδη, τῆς γνωστῆς οικογενείας ἀπὸ τὸ Μανδράκι τῆς Νισύρου. Πότε ἐγεννήθη καὶ πῶς ἐπέρασε τὰ παιδικὰ του χρόνια δὲν γνωρίζομεν. Ἡ δρᾶσις τοῦ Φασουλαρίδη μᾶς εἶναι γνωστὴ ὅταν ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Νὰ τί γράφει ὁ πρωθιερεὺς Δ. Καλλιμάχος εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κήρυκα τῆς Ν. Ὑόρκης εἰς τὰς 14 Φεβρουαρίου 1954: «Ὁ Φασουλαρίδης ἀπὸ τὴν Νίσυρον, ἐσπούδασεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν τοῦ Πατριαρχείου. Ὑπῆρξεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διδάσκαλος καὶ ἱεροφάντης τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, διετέλεσε δὲ καὶ συνεργάτης τῆς ἐκεῖ μεγάλης τότε ἐφημερίδος τοῦ «Νεολόγου» τοῦ ἀειμνήστου Βουτυρά. Ἦλθεν εἰς Ἀμερικὴν τὸ 1889, ἐξέμαθε τὴν Ἀγγλικὴν, ἐφοίτησεν εἰς τὸ τεχνολογικὸν ἰνστιτοῦτον τῆς Μασσαχουσέττης καὶ τὸ 1892 ἐξέδωκεν εἰς Βοστώνην τὴν πρώτην ἑλληνικὴν ἐφημερίδα, τὸν «Νέον Κόσμον», δύο ἔτη πρὶν ἐκδοθῆ ἡ «Ἀτλαντίς». Ὁ Φασουλαρίδης λοιπὸν εἶναι ὁ μαρτυρικὸς πατέρας τῆς Ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας ἐν Ἀμερικῇ. Κατόπιν ἦλθεν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. Ὑπῆρξεν ἐπὶ ἐν διαστήματι ὁ πρῶτος συντάκτης τῆς μικροσκοπικῆς στήν ἄρχην «Ἀτλαντίδος» ἡ ὁποία ἰδρύθη ἀπὸ τὸν Σόλωνα Βλαστόν. Κατόπιν ὁ Φασουλαρίδης ἴδρυσεν τὸ 1905 ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἰδικὴν του ἑβδομαδιαίαν ἐφημερίδα, τὴν «Σημαίαν». Μετὰ ἐν ἔτος ὁ πράκτωρ Ἰω. Μπούρας ἴδρυσεν εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην τὴν ἑβδομαδιαίαν ἐφημερίδα «Θερμοπύλαι». Μετὰ αἱ δύο αὗται ἐφημερίδες ἠνώθησαν καὶ ἐξεδίδοντο ἀπὸ τὸ 1906 ὡς ἡμερησίαι ἐφημερίδες ὑπὸ τὸν τίτλον «Σημαία—Θερμοπύλαι», μέχρι τοῦ 1908, ὅποτε καὶ ἐξέπνευσε.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ μικρὰ ἑλληνικὴ Κοινότης ἐμαστιζέτο ἀπὸ φρικτὴν διαίρεσιν. Ἡ κοινοτικὴ ἐκείνη ἀλληλομαχία, ἡ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰ μετὰ ταῦτα χρόνια, ἐπηρέαζεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, καὶ τὴν πορείαν τῶν ἐφημερίδων.

Θῦμα αὐτῆς τῆς κοινοτικῆς διαιρέσεως ὑπῆρξε καὶ ὁ Νισύριος δημοσιογράφος. Καταπιεζόμενος ἀπὸ τοὺς ἀλληλομαχοῦντας κοινοτικούς παράγοντας ὁ ὠραῖος ἐκεῖνος ἰδεολόγος, παλαιῶν κατὰ τῶν στερήσεων, ἔχασε καὶ τὴν ὑγείαν του. Προσεβλήθη ἀπὸ φθίσιν. Ἐκρίθη τότε ἀναγκαῖον νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν πατρίδα ὁ αἱμοπτύων λόγιος, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ κ. Κρασσᾶ, ἔγραφε πράγματι τὰ πονεμένα ἄρθρα του μὲ αἷμα καὶ ὄχι μὲ μελάνην. Ἐγεννήθη τότε τὸ πρόβλημα τῶν ναύλων του. Ἀλλὰ δὲν συνεκινεῖτο κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐρίζοντας κοινοτάρχας, οἱ ὁποῖοι ἐλησμόνησαν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ αἱμοπτύοντος μαρτυρικοῦ λογίου. Τότε ὁ Ἀθανάσιος Ἀργυρὸς—θῦμα κι αὐτὸς τοῦ ἰδανισμοῦ του—ὁ ὁποῖος ἐξέδιδεν εἰς τὸ Σικάγον τὴν ἐφημερίδα «Ἀθηνᾶ» ἐδέησε νὰ ἀνοίξῃ ἔρανον διὰ τὸ εἰσιτήριον τοῦ ἰδεολόγου Δωδεκανησίου. Ἐμαζεύθησαν μερικὰ πεινιχρὰ κέρματα, ἔβγαλαν δὲ καὶ ἓνα δίσκον διὰ τὸν πατέρα τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας. Ἔτσι ἐξοικονομήθησαν τὰ ναῦλα ὅταν δὲ ὁ μάρτυς αὐτὸς τοῦ φωτισμοῦ ἐφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐξέπνευσε μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐτάφη πένης καὶ ἄκλαυτος «ὁ πατέρας ποῦ ἔδωσε τὸ φῶς του καὶ τὸ αἷμα του χάριν τῶν ἀποδήμων ἀδελφῶν του».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δημοσιογραφικὴν δρᾶσιν ὁ Φασουλαρίδης ἀνέπτυξε καὶ κοινωνικὴν. Ἰδρυσεν εἰς Βοστώνην τὸ ἔθνικὸν σωματεῖον «Μέγας Ἀλέξανδρος», εἰς τὸ ὁποῖον εἶχαν ἐγγραφῆ μέλη ἄρκετοὶ Ἀμερικανοὶ φιλέλληνες, ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ἴδρυσιν πολλῶν ἄλλων συλλόγων ἔθνικῶν καὶ κοινωνικῶν, καὶ ἐβοήθησε μὲ κάθε τρόπον τοὺς πρώτους Ἑλλήνας μετανάστας εἰς τὴν σταδιοδρομίαν των. Οἱ ἀγῶνες του αὐτοὶ ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς Ὑγείας του καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1909 παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκην βαριά ἄρρωστος καὶ ἀπεβιβάσθη εἰς Πειραιᾶ τὴν 20 Μαρτίου 1909. Τὴν ἐπομένην ἔγραφεν εἰς τὸν φίλον του καὶ συμπολίτην μας Μιχ. Ν. Καβαλιώτην: «...ἀφίχθην εἰς ἀθήνας λίαν καταβεβλημένος καταλύσας εἰς τὸ νοσοκομεῖον Εὐαγγελισμός». Ὑστερα ἀπὸ 3 ἡμέρας ἀπέθανεν ὁ ἀγνὸς αὐτὸς ἰδεολόγος καὶ πατέρας τῆς Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς δημοσιογραφίας εἰς ἡλικίαν 66 χρόνων. Ὁ «Ἐθνικὸς Κήρυξ» σὲ ταναγυρικὸν τεῦχος ποῦ ἐξέδωκε πρὶν ἀπὸ ὀλίγα χρόνια, ἀποδίδει τὸν ἀπαιτούμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἀειμνήστου συμπολίτην μας, ὁ δὲ σημερινὸς διευ-

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Βαρῶ. = 1) Εἶμα βαρῶς· «ἐβ βαρω κα-
θόλου»-δὲν ἔχω καθόλου βάρος-ἔχω σημα-
σίαν: «δὲν βαρεῖ τίποτα ὁ λόγος ὁ δικός μου»-
ὁ λόγος ὁ ἰδικός μου δὲν ἔχει σημασίαν.-
κτυπῶ ἐν τῇ φράσει-«βαρεῖ με ὁ ἥλιος» μὲ
κτυπᾶ ὁ ἥλιος.-ἀνατέλλω ἐν τῇ φράσει-ὁ
ἥλιος ἐβάρεσεγ κάτω στήμ πεδιάδα»-ἀνέτει-
λε καὶ ἐξηπλώθη εἰς τὴν πεδιάδα-εἶμαι βάρ-
ος: «ἐμ μὴ βαρεῖ»-δὲν μοῦ εἶναι βάρος,
δὲν μοῦ εἶναι καὶ τόσο δύσκολο.

2) Κτυπῶ· «ὄπου βρῆ βαρεῖ» 3) ἔχω
ἄξιαν σημασίαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Βασιλεύγω: Ἴον Ἄπαντᾶ εἷς τινὰς φρά-
σεις ἐν τῇ κυριολεκτικῇ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως,
ἦτοι εἶμαι βασιλεύς:» Βασιλέφης κυριέφης,
«στήμ πατρίδας σου θὰ τρέξης», δηλαδή,
καὶ βασιλῆας νὰ γενῆς, καὶ τοῦ κόσμου νὰ
κυριαρχήσης, θὰ λαχταρᾶς νὰ γυρίσης εἰς
τὴν πατρίδα σου. Ἑλληνικωτάτη νοοτροπία
καὶ ἀντίληψη·

βάτεμα(ν), τό. = ἡ ἐμβάτευσις. Καὶ
ρῆμα: βατεύγω. «Ἐβάτεψεν ὁ πετεινός σας
τὴν ὄρνιθάν μας»· «βατεμένα, αὐγά»·
«ἀβάτευτα αὐγά», τὰ προερχόμενα ἀπὸ
ὄρνιθα ἀβάτευτον, παρθενικά.

βγατίζω. = ἐπιταχύνω. «ἀ βγατίσω τῆδ
δουλειά μου διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ χωρά-
φι» = νὰ τελειώσω γρήγορα τὴν δουλειά μου
διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ χωράφι. «ἐβγατίσεγ
κιάλα τῆδ δουλειά σου» = ἔφερες τόσον γρή-
γορα εἰς πέρας τὴν δουλειά σου». «βγατίζει

πολλῆδ δουλειά» = βγάλλει, τελειώνει γρή-
γορα πολλὴν δουλειά. Πιθανὸν ἢ λέξις νὰ
εἶναι παραφθορὰ τῆς λέξεως φευγατίζω,
δηλαδή κάμνω νὰ φεύγη.

βδομαδάρι(ν) τό = 1) τὸ ἀνάλογον
ἀλεύρι, τὸ κριθάριον ἢ τὸ σιτάρι πρὸς παρα-
σκευὴν ψωμοῦ διὰ μίαν ἐβδομάδα, κατὰ τὴν
παλαιότεραν Νισυριακὴν συνήθειαν.

2) Τὰ ἔτοιμα ψωμιὰ τὰ προσωρισμένα
διὰ μίαν ἐβδομάδα· «τὸ βδομαδάρι μου
τόχω στιβασμένο στὴ καλαμωτή».

Βεζενές, ὁ. = μικρὰ ζυγαριὰ πρὸς ζύγι-
σιν μεταξωτῶν, νομισμάτων, φαρμάκων. Τὰ
λόγια του νεῖ με τὸβ βεζενέ «δηλαδή εἶναι
λίαν μετρημένα, ἀκριβὰ λόγια, δὲν εἶναι
ἀργολόγος».

Βεζουβί(ν), τό. = λιβάνι τῆς ἐλῆας. Ρη-
τίνη δηλαδή τοῦ δένδρου ἐλαίας. Λέγεται καὶ
μαζουβί, θεωρεῖται ἐν Νισύρῳ ἐκλεκτὸν θυ-
μίαμα.

Βελέζια, ἡ. = κλινωσκέπασμα μάλλινον,
εἶδος κουβέρτας. Τοιαῦτα ἐν Νισύρῳ εἰσήγον-
το εἰς παλαιότερα χρόνια ἐκ τῆς νήσου Καρ-
πάθου, καὶ δὴ τῆς κόμης αὐτῆς Ὀλύμπου.
Λέγεται καὶ βελέζα. Οἱ Καρπάθιοι ἐρχόμενοι
εἰς τὴν Νίσυρον τὸ καλοκαίρι νὰ «κάμουν μπά-
νια» εὕρισκον εὐκαιρίαν πρὸς διεξαγωγὴν
ἐμπορίου μαλλωτῶν εἰδῶν.

Βέργα ἡ· Ἴον) κλαδίσκος δένδρου.
Ἐκ τῆς Ἑνεοϊταλικῆς λέξεως verga. Λέ-
γεται **Βέτσα ἢ Βίτσα**. Ἦτο ἐν τῇ δόξῃ
τῆς ὡς παιδονομικὸν ὄργανον εἰς τὰ σχο-
λεῖα εἰς παλαιότερας ἐποχάς. 2ον) ἐνώτια

θυνητῆς τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς κ. Μπάμπης Μαρκέτος, ἐδήλωσε τότε καὶ ἐπανέλαβε
τελευταίως εἰς συνομιλίαν του μετὸν συμπολίτην μας Ἰάκ. Καζαβῆ, πὼς τὴν τιμὴν
νὰ ἀναρτηθῆ ἀναμνηστικὴ πλάκα ἀπὸ Πεντελικὸν μάρμαρον διὰ τὸν μάρτυρα τῆς
Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς δημοσιογραφίας διεκδικεῖ ἡ ἐφημερίδα του.

Ὁ «Γνωμαγόρας» τῆς Ἀμερικῆς ποῦ εὐρίσκεται τόσο κοντὰ εἰς τὰ σχετικὰ
πρόσωπα καὶ πράγματα, ἄς ἀναλάβῃ πρωτοβουλίαν νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἰδέα
αὐτή. Ἄς φροντίσῃ ἀκόμη νὰ συλλεγῆ τὸ δημοσιογραφικὸν καὶ ἔθνικὸν ἔργον του
καὶ νὰ συγκεντρωθῆ εἰς εἰδικὸν τόμον, διὰ τὴν δόξαν τῆς Νισύρου μας. Ἄλλὰ καὶ οἱ
Δημοτικοὶ μὲς ἄρχοντες ἄς ἐπιμεληθοῦν νὰ συγκεντρωθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισ-
σότερα στοιχεῖα, ἰδιαιτέρως διὰ τὰ παιδικὰ του χρόνια, καὶ ἄς φροντίσουν εἰς μίαν
σεμνὴν πάνδημον τελετὴν νὰ τιμήσουν ὅσους ἐτίμησαν τὴν Νίσυρον, μεταξὺ τῶν
ὁποίων ἀναμφισβητήτως θὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ὁ Κωνσταντῖνος Δ. Φασουλα-
ρίδης).

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

τῶν Νισυρίων γυναικῶν, τὸ εἶδος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐφόρουσαν μὲ τὰ Νισύρια γυναικεῖα ρούχα». Ὑποκορ. βεργί, βεργίτσα, βεργάκι, βεργούλα.

Βερντίνα, ἡ· ἡ ἀτημέλητος καὶ ἐν γένει ἀκατάστατος γυνή.

Βέτσα, ἡ· καὶ βίτσα βέργα δένδρου λεπτοκαμωμένη πρὸς χρῆσιν ἐν εἶδη μαστιγίου, «ἡ βέτσα τοῦ δασκάλου». «Κατὰ τοὺς μαθητικούς μου χρόνους «ἡ βέτσαις» δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὰς ἔδρας τῶν δασκάλων». Ἐγένετο δὲ δαφιλεστάτη ἡ χρῆσις αὐτῶν. Οἱ «δάσκαλοι» εἶχον προτίμησιν εἰς βέτσαις ἀπὸ ἀγιοεληαῖς. Αὐταῖς ἐτσουρίζαν (ἴδε λέξιν) περισσότερον, ἦσαν δὲ καὶ στερεώτεραι. Τὸ ξυλοκόπημα, ἄγριον πολλάκις, ἦτο εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἡ λέξις εἶναι πιθανῶς ἡ λατινικὴ *vectis* κατ' ἀναγραμματισμόν.

Βετσία ἡ· κτύπημα μὲ βέτσαν, βέργαν. «Ἔφερα τοῦ δασκάλου μιὰ βέτσα». «Ἔφα βετσιαῖς! μάνα μου! ἐτσουρίστησαν τὰ χέρια μου». Παρὰ βυζαντινοῖς ἡ λέξις βιτζέα, ἡ·

Βετσιζῶ· κτυπῶ μὲ τὴν βέτσαν. «ἐβέτσισέν το καλὰ καλὰ, κ' ἔφικέν τον»· «ἀ βετσισῶ θέλει τὸ στῶμα νὰ φῆ (= νὰ φύγη) ἡ σκόνη».

Βῆθος, τό· (ἡ βῦθος:) τὸ βάθος. «Ἐχει ἓνα β βῆθος ἢ θάλασσα»!

Βῆτσαλλο(ν), τό· κεραμίδι (τοῦβλο) τετράγωνον χρησιμεῖον πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ φούρνου. Ἡ λέξις εἶναι τῶν βυζαντινῶν χρόνων, ὅτι βῆσαλα ἐλέγοντο αἱ ἐφημέναι πλίνθοι. Κατὰ τοὺς τελευταίους Βυζαντινοὺς χρόνους ἐλέγοντο καὶ τοῦβλα ὡς συνηθέστατα καὶ σήμερον.

Βιάσι, ἡ· = ἡ βία, ἡ σπουδῆ. Καὶ βιασύνη.

«Ἄφ' τῆμ πολλὴν τῆβ βιάσιν της
νὰ μῆν τῆδ δῆ νὰμ μάτι
πέφτει τὸ πασουμάκιν της
ἀπ' ὧ νὰ σκαλοπάτι».

Βιδέλλον, τό. Ἐνετοῖταλικὴ λέξις *vitello*: μοσχάρι. Ἴον κρέας μοσχάρισιον ἢ βωδινόν. 2ον δέρμα βωδινόν, «νὰ μοῦ βάλῃς εἰς τὰ παπούτσια μου πετσὶβ βιδέλλο». Καί: βιδελλίσιο.

Βιζυρία, ἡ· εἶδος χουρμᾶ εὐρισκομένου εἰς τὴν ρίζαν τοῦ σκύθου (ἴδε λέξιν).

Κατ' ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν ἐνθυμοῦμαι ἀπὸ τοὺς παιδικούς μου χρόνους ἡ βιζυρία εἰς ὠνομάσθησαν τοιουτοτρόπως, διότι εἶναι προσφιλῆς ὁπώρα τοῦ βεζύρη! (Πρωθουπουργοῦ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Τουρκίας). Γεῦσις γλυκυτάτη.

Βίκας, ὁ· Τὸ λαθοῦρι.

Βικί(ν) τό· εἶδος φιάλης πηλίνης, μὲ μικρὸν χέρι πρὸς τὸ στόμιον, (αὐτὴν τοῦ μπουκαλιοῦ). Τοῦτο χρησιμεῖ διὰ ἐναπόθεσιν λαδιοῦ ἢ ξυδιοῦ ἢ καὶ κρασιοῦ. Τὸ σκεῦος τοῦτο ἔχει καὶ θεραπευτικὴν χρῆσιν. Ὅταν θέλουν νὰ ζεστάνουν τὰ πόδια ἀσθενοῦς, οἱ Νισύριοι μὴ ἔχοντες τὰ σημερινὰ μέσα, ἀποφεύγοντες δὲ καὶ τὰς ὑάλινας φιάλας διὰ τὸ εὐθραυστον, μεταχειρίζοντο τὰ βικιά, καὶ διότι κρατοῦν τὴν θερμότητα πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὰ ὑάλινα δοχεῖα, καὶ διότι ἀντέχουν καὶ περισσότερον εἰς αὐτὴν, ἐνῶ τὸ ὑάλινον, ἂν τὸ νερὸν πέσῃ ὀλίγον θερμότερον τοῦ δέοντος, σπᾶ.

Βιζιταίρω· περὶ τοῦ ἱατροῦ: κάμνω ἐπισκέψεις νοσηλευτικὰς, «βιζιταίρει τον ὁ γιατρὸς ὁ Δημόκριτος». Ἐνετοῖταλικὴ λέξις: *visitare*.

Βιολέντα, ἡ· εἶδος ἄνθους καρδαμώδους, προσομοιάζοντος κατὰ τὸ χρῶμα πρὸς τὸ ἴον, ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία. Ἐνετοῖταλιστί: *viola* = ἴον. Συνηθέστατον ἄνθος εἰς τὴν Νίσυρον, ἰδίᾳ τὰ ἰώδους χρώματος.

Βίρα· ἐκ τοῦ Ἐνετοῖταλικοῦ ρήματος *vitere*: σηκώνω τὴν ἄγκυραν τοῦ πλοίου ἐτοιμαζόμενος πρὸς ἀπόπλουν. Καὶ ρῆμα:

Βιραίρω: σηκώνω τὴν ἄγκυραν. Ὅμοίως λέγεται καὶ διὰ τὸ βίντσι (Ἐνετοῖταλικόν), ἦτοι τὸν ἀνελκυστήρα τῶν βαρῶν τῶν ἀτμοπλοίων.

Εἶναι σὲ σύνθημα προτρεπτικόν: «ἀνέβραζε». Ἀντίθετον: μάϊνα, μάϊνα πάντω, ἦτοι ἄφισε νὰ πέσῃ, χαλάρωσε. Ἐν Νισύρῳ ἡ λέξις βίρα δὲν λέγεται μόνον ὑπὸ τῶν θαλασσινῶν, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὡς σύνθημα ἐκκινήσεως ἢ ἀποπομπῆς, «βίρα, φευγᾶστε ἀπὸ ἴδω».

«Ἐγὼ τοῦ λέω μῆν τοῦ ἴδῃς (= δίδῃς) νὰ τρῶῃ ὅ,τι τύχη, κι' αὐτὸς βίρα τοῦ δεῖ (δίδει).

(Ἡ συνέχεια σὲ ἐπόμενον)

Ἄπ' ὅ,τι θυμάμαι

Γιὰ τοὺς λαοὺς ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὴν πρωτόγονο κατάστασι καὶ πρόσεξαν τὸ δρόμο ποὺ διανύει ὁ ἥλιος κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τὰ ἠλιοστάσια ἀπετέλεσαν σημεῖα γιὰ δοξασίες καὶ λατρευτικὰς τελετές. Λείψανα αὐτῶν εἶναι οἱ φωτιῆς τοῦ Ἁϊ-Γιάννη ποὺ ἀνάβονται στὶς 23 Ἰουνίου, τὸ βράδυ. Οἱ φωτιῆς αὐτῆς ποὺ ἀνάβονται σὲ ὅλες τὶς γωνιῆς τῆς Ἑλλάδας, διατηροῦνται σὰν ἔθιμο σὲ ὄλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς καὶ σὲ μερικοὺς μουσουλμανικοὺς λαοὺς στῆ Β. Ἀφρικῆ, καθὼς καὶ σὲ λαοὺς τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ φωτιῆς τοῦ Ἁϊ-Γιάννη ἔχουν σημασίαν καθαρτικῆν, γι' αὐτὸ συνηθίζεται νὰ μαζεύονται γύρω σ' αὐτῆς τὰ παῖδιά τῆς γειτονιάς, πολλὰ φορὲς δὲ καὶ οἱ μεγάλοι, ποὺ πηδοῦν πάνω ἀπ' αὐτῆς, γιὰτὶ πιστεύουν πὼς ἔτσι θὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ ἐνοχλητικὰ ζουφία τῆς ἐποχῆς. Ἐχουν ὅμως καὶ σημασίαν μαντικῆν καὶ ἀπόδειξι, ὁ γνωστός σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα κλήδονας. Ποιὸς δὲ θυμάται τὴν προετοιμασίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔθιμου αὐτοῦ. Τὴν παραμονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τὰ κορίτσια πηγαίνουν στὴ θάλασσαν καὶ γεμίζουν ἓνα δοχεῖο ἀπὸ 40 κύματα. Σὲ ὅλο τὸ διάστημα αὐτὸ δὲν μιλάνε, γι' αὐτὸ καὶ τὸ νερὸ λέγεται «ἀμίλητο νερὸ». Μέσα σ' αὐτὸ ρίχνουν τὰ σημάδια, συνήθως δαχτυλίδια, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ νοματίσουν, δηλ. τὰ καθορίσουν γιὰ ὄρισμένον πρόσωπον. Τὸ ἀγγεῖο αὐτὸ ἀφοῦ σκεπαστεῖ καλά, τοποθετεῖται στὸ ὑπαίθρο, κατὰ προτίμησιν κάτω ἀπὸ τριανταφυλλιά, ἢ δὲ τοποθετήσῃ συνοδεύεται μὲ τὸ δίστιχο:

*Κλειδώνουμε τὸν κλήδονα μὲ τ' Ἁϊγιαννοῦ τὴ χάρι
καὶ ὅποια χεὶ καλὸ ριζικὸ νὰ δώσῃ νὰ τὸ πάρῃ.*

Τὸ πρῶτ' πρὶν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος παραλαμβάνεται τὸ δοχεῖο καὶ ἀφοῦ μαζευτοῦν γύρω, τὸ ἀνοίγουν, «βγάξουν τὸν κλήδονα» καὶ τραγουδοῦν:

*Ἀνοίγουμε τὸν κλήδονα μὲ τ' Ἁϊγιαννοῦ τὴ χάρι
καὶ ὅποια χεὶ καλὸ ριζικὸ σήμερον νὰ τὸ πάρῃ.*

Τὸ βγάσιμο καθὲ ριζικοῦ ἀπὸ τὸ νερὸ συνοδεύεται καὶ μὲ ἓνα δίστιχο ποὺ θεωρεῖται σὰν χρησμός γιὰ κείνον ποὺ ἀνήκει. Τὰ δίστιχα αὐτὰ εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐρωτικά, ἀλλὰ καὶ μερικὲς φορὲς σκωπτικά. Ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ γεμίζουν τὰ κορίτσια τὸ στόμα των καὶ ὅποιο ὄνομα ἀκούσουν, πιστεύεται πὼς θὰ εἶναι τὸ ὄνομα ἐκείνου ποὺ ἡ τύχη τῆς προορίζῃ γιὰ σύντροφο. Οἱ φωτιῆς τοῦ Ἁϊ-Γιάννη ἔχουν διάφορα ὄνόματα. Στὴ Νίσυρον λέγεται φανός. Ὅπως παντοῦ ἔτσι καὶ στὴ Νίσυρον ἀνάβουν φωτιῆς σὲ ὅλες τὶς γειτονιῆς. Ἀλλὰ κυρίως δύο ἦσαν οἱ Φανοὶ ποὺ ἀπασχολοῦσαν τὸ χωριό. Ὁ ἓνας ἀναβε στὸ πλάϊ τοῦ Μιχαῆλ Λαζάρου καὶ τὸν ἐφρόντιζαν οἱ Ὁξωμεριῆτες, καὶ ὁ ἄλλος ἐμπρὸς στὴ Καθολικὴ ἀπὸ τοὺς Λαγκαδιῶτες. Ἀμέσως μετὰ τὴν Λαμπρῆν, ἄρχιζε τὸ μάζεμα τῶν ξύλων, γιὰτὶ ὑπῆρχε μιὰ ἀμίλλα ἀνάμεσα στὶς δύο αὐτῆς ομάδες, ποῖα θὰ παρουσιάσῃ τὸ μεγαλύτερον φανό. Ἀποθήκες δλόκληρες, ποὺ ἑκατοῦντο μυστικῆς, ἐγείμιζαν ἀπὸ ξύλα. Τὶς τελευταῖες δὲ πρὶν ἀπὸ τὸ ἀνάμμα ἡμέρας ἐτοποθετοῦντο φρουροί, γιὰ τὸ φόβον μήπως ἡ μιὰ ομάδα κλέψῃ τὰ ξύλα τῆς ἄλλης. Μὲ ἐνδιαφέρον περιμέναμε ὅλοι τὴν παραμονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, γιὰ νὰ δοῦμε ποῖος φανός θὰ ἦτο ὁ μεγαλύτερος. Συνήθως τὰ πρωτεῖα τὰ εἶχαν οἱ Λαγκαδιῶτες, γιὰτὶ ἐκτὸς ποὺ ἦσαν περισσότερο εἰδικοί στὸ μάζεμα τῶν ξύλων, διέθεταν σὰν ἐφεδρεία τὶς ἀλιαμιῆς τῆς Καθολικῆς, ποὺ τὶς ἔκοβαν καὶ τὶς ἔρριχναν ἀμέσως στὴ φωτιά. Τέτοιες ἦσαν οἱ φιλοδοξίες τῶν νέων τότε. Ἴσως πολὺ ταπεινῆς, ἀλλὰ ὄρισμένως πολὺ ἀγνῆς.

Νικῆτας Σακελλαρίδης

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ*

Ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἀναδημοσιεύομεν τὴν ἀνωτέρω ἀξιόλογον μελέτην τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κῶ κ. Ἐμμανουήλ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κωδικοποίησιν ἱστορικῆς ἀξίας τῶν διαφόρων κοινοτικῶν θεσμῶν Μανδρακίου Νισύρου. Ἡ μελέτη αὕτη ὑπὸ μορφὴν κωδικοποιημένων διατάξεων συνετάγη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Κωδικῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς, τῆς πράξεως, τῶν ἐθίμων καὶ ἄλλων στοιχείων.

Εἶναι ἐπόμενον νὰ ὑπάρχη ἀκαταστασία μὲ ὅλα τὰ συνοδεύοντα αὐτὴν κακὰ ἐκεῖ ὅπου ὄχι μόνον δὲν ὑπάρχει καθιερωμένη τάξις ἐκ τῶν πραγμάτων σαφῆς καὶ ἐπιβλητικῆς, ἀλλ' ὅπερ χεῖρον, ὅπου οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῆσωσι τῆς τάξεως τὴν πολυτιμότητα, γίνονται δὲ ἔρμαια τῶν φωνασιῶν ἐπιτηδεῶν τινων καὶ διαφόρων ἄλλων ἐπιρροῶν. Καταστάσεως τοιαύτης οὐχὶ ἄπαξ παρεστήμεν μάρτυρες καὶ ἀλλαχοῦ, μάλιστα δ' ἐν Νισύρῳ, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Αὕτη ἡ ἰδίᾳ ἡ ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἠγγόνει, ἐκοῦσα ἡ ἄκουσα, τὸ καθεστῶς τῆς Δωδεκανήσου, παρουσιάζοντο δὲ καὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐρευνώσεως νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ κρατοῦν ἐν τινι περιπτώσει τοπικὸν δίκαιον ἢ ἔθιμον οἱ παρόντες ἐκ τῶν προκρίτων τῆς Κοινότητος παρεῖχον ἐπικινδύνως ἀσαφεῖς πληροφορίας.

Πρὸ τῆς καταστάσεως ταύτης, παρὰ τὸ βάρος τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων καθηκόντων μου, ἔκρινα ὅτι ἦτο ἐνδεδειγμένη ἔρευνα ἱστορικῆ, τουλάχιστον κατὰ τὰς θεμελιώδεις γραμμάς, τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Κοινότητος Μανδρακίου ἰδίᾳ, βέβαιος ὢν ὅτι ἐργασία τοιαύτη θὰ ἦτο ἐπιθυμητὴ παρὰ τε αὐτῇ τῇ Κυβερνήσει καὶ παρὰ τῷ Νισυριακῷ λαῷ. Ἐπωφελοῦμενος λοιπὸν σχετικῷ διαγγέλματος τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Δωδεκανήσων κ. Μαρίου Λάγκο περὶ τῶν πόθων αὐτοῦ πρὸς ἐδραίωσιν τῆς τάξεως, τῆς εἰρήνης καὶ εὐημερίας τῶν Δωδεκανήσων, εἰσηγήθημεν πρὸς τὸν ἐν Νισύρῳ Ἐπίτροπον τῆς Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως, Κωδικοποίησιν «Θεμελιωδῶν Διατάξεων» ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν Καταστατικὸν ὀργανισμόν τῆς Κοινότητος Μανδρακίου Νισύρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τε Γενικῶν Προνομίων καὶ τῶν εἰδικῶν τῶν 12 Νοτίων Σποράδων νήσων, καθὼς καὶ τῆς πράξεως καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ εἰρημένου τόπου, συνοδεύων μάλιστα δι' ἐγγράφου αἰτιολογίας, ὅπως καταστήσῃ αὐτὰς ἀρμοδίως σεβαστάς. Ἴνα δὲ δώσω πρὸ παντὸς τὸ παράδειγμα καὶ εἰς ἄλλας Κοινότητας τῶν Δωδεκανήσων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν διερεύνησιν καὶ κωδικοποίησιν τῶν διεπόντων αὐτοὺς ἐθίμων καὶ Κανονισμῶν, ἀπὸ πολλὰς ἐπόψεως ὠφελίμου ἀπέστειλα ἀντίγραφον τῶν «Θεμελιωδῶν Διατάξεων» πρὸς τὴν ἐν Ρόδῳ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα «Ροδιακὴν». Δυστυχῶς ὅμως καίτοι ἱκανὸν μέρος αὐτῆς ἐστοιχειοθετήθη, ἀπέβυσεν αὐτὴ ἡ Λογοκρισία τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ρόδου ἀπαγορεύουσα ρητῶς τὴν δημοσίευσιν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῇ διατὶ δὲν ἠθέλησα νὰ ἐξηγήσω ἐπισήμως καὶ πανηγυρικῶς τὸ πνεῦμα τῶν Διατάξεων τούτων ἐν Γενικῇ Συνελεύσει τῶν κατοίκων Νισύρου. Ἄλλ' ἔστω καὶ ἀργότερον, ἢ δημοσίευσίς αὐτῶν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς φίλης «Αὐγῆς» δὲν εἶναι ματαία.

E. I. K.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Περὶ τῆς Κοινότητος Μανδρακίου ἐν γένει.

Ἄρθρ. 1. Οἱ κάτοικοι Μανδρακίου Νισύρου ἀποτελοῦσι Κοινότητα (Ἀστικὸς Κώδιξ 1646).

Ἄρθρ. 2. Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Μανδρακίου τυγχάνει αὐτοδικαίως ὁ κατὰ

καιρὸν Μητροπολίτης Ρόδου, οὗτινος τοποτηρητῆς εἶναι ὁ ἐν Νισύρῳ Ἐπίτροπος αὐτοῦ.

(Πρακτικὰ Γενικῶν Συνελεύσεων ἀπὸ Ἰουλίου 1877 μέχρι 23 Ὀκτωβρίου 1922. Δίκαια Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου: κλεις Ὁθωμαν. Νομοθεσίας σελ. 128-162).

Ἄρθρ. 3. Τὰ τῆς εἰρημένης Κοινότητος διέπονται ὑπὸ τε τῶν Γενικῶν προνομίων καὶ τῶν εἰδικῶν τοιοῦτων τῶν 12 Νοτίων Σποράδων νήσων (Ἦτοι τῶν νή-

* Ἀναδημοσίευσίς ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Αὐγῆς» ἀριθ. Φυλ. 73, 74, 75 (1923).

σων: Καλύμνου, Σύμης, Λέρου, Ίκαρίας, Πάτμου, Ἀστυπαλαίας, Νισύρου, Χάλκης, Τήλου, Καρπάθου, Κάσσου καὶ Κάστελλο-ρίζου), καθὼς καὶ τῆς ἐν γένει πράξεως καὶ τῶν τοπικῶν ἐθίμων.

(Δίκαια Οἰκουμέν. Πατριαρχείου ἔνθ' ἂν. Φιρμάνια Σουλτάν Μεχμέτ Δ' κατὰ Ρεδζέπ τοῦ 1062, Σουλτάν Ὄσμάν Γ' κατὰ Σαμπάχ τοῦ 1168 Σουλτάν Ἀβδούλ Χαμίτ Α' κατὰ Σεβάλ τοῦ 1188, Σουλτάν Μαχμουτ Β' κατὰ Τζεμάζ-ουλεββέλ τοῦ 1259, ἔγγραφον Ἀχμέτ πασᾶ τῆς Ρόδου κοινοποιηθὲν εἰς τὰς 12νήσους κατὰ Ζιλχιτζέ τοῦ 1285 (ἦτοι 22 Μαρτίου 1869) Πρακτικὰ Γενικῶν Συνελεύσεων Κοινότητος Μανδρακίου ἀπὸ τοῦ 1877 μέχρι σήμερον - Πρακτικὰ Πνευματικῶν Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ 1877 μέχρι σήμερον).

Ἔρθρ. 3. Πλήρης ὑπάρχει ἀφομοίωσις ὡς πρὸς τὸ Διοικητικὸν σύστημα τῶν 12 νοτίων Σποράδων νήσων, ἐπομένως καὶ τῆς Νισύρου, πρὸς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἐπικρατείας, συμφώνως δὲ πρὸς τὸ διατηρούμενον εἰδικὸν προνόμιον τῶν νήσων τούτων, ἢ Κοινότης αὕτη καταβάλλει ἐτήσιον φόρον πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Κυβέρνησιν εἰς δύο δόσεις ἑξαμηνιαίας, λεγόμενον Μακτοῦ (ἀποκεκομμένον).

(Ἐγγραφον Ἀχμέτ Πασᾶ τῆς Ρόδου, ρηθὲν ἀνωτέρω).

Ἔρθρ. 4. Ἡ Κοινότης ἐκφράζει τὴν θέλησιν αὐτῆς δι' ἐτησίων ἢ καὶ ἐκτάκτων Γενικῶν Συνελεύσεων, νομίμως συγκεκροτημένων. (Πρακτικὰ Γενικῶν Συνελεύσεων ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1877 μέχρις 23 Ὀκτωβρίου 1922).

Ἔρθρ. 5. Τὰ Πρακτικὰ τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων καταχωρίζονται ἐν ἰδίῳ Κώδικι, φυλαττομένῳ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σπηλιανῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ Γενικῶν Συνελεύσεων.

Ἔρθρ. 6. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος συγκαλεῖται τακτικῶς μὲν εἰς μίαν ἢ καὶ περισσοτέρας συνεδρίας ἐτησίως ἅμα τῇ ἀφίξει τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτῶν,

ἐκτάκτως δὲ προκειμένου περὶ δημαρχιακῶν ἐκλογῶν καὶ ἐν σοβαρωτάτῃ ἀνάγκῃ.

(Πρακτικὰ Γεν. Συνελεύσεως ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1877 μέχρι 23 Ὀκτωβρίου 1922).

Ἔρθρ. 7. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα:

Ἀκούει τὰς λογοδοσίας καὶ ζητεῖ εὐθύνας παρὰ πάντων τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων ἐνὸς ἐκάστου ἰδία, ἐξελέγγουσα τὴν διαχείρισιν ἐκάστου.

(Πρακτικὰ ρηθέντα).

Ἐκλέγει τὰ μέλη τῶν συμβουλίων τούτων.

(Πρακτικὰ ρηθέντα).

Ἀποφασίζει περὶ συστάσεως τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἐν ταῖς σχολαῖς ἢ καταργήσεως αὐτῶν.

(Πρακτικὰ Γεν. Συνελεύσεων: 21 Ἰουλίου 1879, 14 Ἰουλίου 1880, 1 Αὐγούστου 1884, 24 Ἰουλίου 1888, 22 Ἰουλίου 1890, 20 Ἰουλίου 1893, 5 Ἰουλίου 1898, 15 Ἰουλίου 1910 κλπ.).

Καταρτίζει τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τῶν σχολῶν.

(Πρακτικὰ Γεν. Συνελ. 21 Ἰουλίου 1879, 24 Ἰουλίου 1885, 24 Ἰουλίου 1888, 22 Ἰουλίου 1890). Σκέπτεται περὶ καθορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φιλανθρωπικοῦ δικαιώματος, προωρισμένου ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς σχολὰς.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 14 Ἰουλίου 1880, 17 Ἰουλίου 1903, 19 Ἰουλίου 1909, 6 Αὐγούστου 1914).

Ἀποφασίζει περὶ προσθήκης νέων πόρων ὑπὲρ τῶν σχολῶν (Ἰούλιος 1880).

Περὶ παντὸς ἔχοντος ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τὴν Κοινότητα.

(Πρακτικὰ Γεν. Συνελ. 16 Ἰουλίου 1883, 29 Ἰουλίου 1884, 29 Ἰουλίου 1885, 2 Αὐγούστου 1894, 21 Ὀκτωβρ. 1900, 15 Ἰουλίου 1901, 20 Ἰουλίου 1901, 27 Ἰουλ. 1905, 23 Ὀκτωβρ. 1922).

Καθορίζει τὰ εἰσιτήρια τῶν Σχολῶν.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 24 Ἰουλίου 1888).

Ἀποφασίζει περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Κτηματολογίου. (Πρακτ. Γεν. Συνελ. 2 Αὐγούστου 1894, 13 Αὐγ. 1895).

Καθορίζει τὸ ἐτήσιον ἐπίδομα τῆς τε Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς καὶ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ποταμητίσσης ὑπὲρ τῶν Σχολῶν, καθὼς καὶ τοῦ Πνευματικῶν συμβουλίου.

(Πρακτικ. Γεν. Συνελ. 21 'Ιουλ. 1879, 14 'Ιουλ. 1880, 1 Αύγ. 1884, 24 'Ιουλ. 1885, 22 'Ιουλ. 1890, 3 Αύγ. 1904, 15 'Ιουλίου 1910).

Μερικῶς περὶ ὀργανώσεως καὶ προαγωγῆς ἐν γένει τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων.

(Πρακτ. ἀπὸ 'Ιουλ. 1877 μέχρι σήμερον).

Ἐξελέγχει τὴν διαχείρισιν τῶν Κοινοτικῶν λουτρῶν καὶ ἀποφασίζει ἐν γένει περὶ τῆς παραγωγῆς αὐτῶν.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 1902).

Σκέπτεται περὶ πάσης διαφορᾶς ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξίν τῆς Ἀρχιερατικῆς Ἐπιχορηγήσεως.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 27 'Ιουλίου 1903, 14 'Ιουλ. 1906).

Καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς ζητήματος ἐξερχομένου τῆς ρητῆς δικαιοδοσίας ἐνὸς ἐκαστοῦ τῶν Κοινοτικῶν συμβουλίων.

Ἄρθρ. 8. Ἡ Γεν. Συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅσαδῆποτε μέλη καὶ ἂν προσέλθωσιν κατὰ τὴν ὄρισμένην ἡμέραν.

(Πρακτικὰ Γεν. Συνελ. ἀπὸ 6 'Ιουλ. 1877 μέχρι 1922).

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων, καθὼς καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν κοινοτικῶν Συμβουλίων λαμβάνονται διὰ βοῆς καὶ οὐχὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ τοῦ 1877 μέχρι 4 'Ιουλίου 1921).

Ἄρθρ. 10. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συγκαλεῖται ἀπὸ κοινῆς προσυνεννοήσεως Δημαρχίας καὶ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου.

(Γεν. Συνέλ. 8 'Ιουλ. 1877. Ρηθέντα πρακτικὰ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Περὶ τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων ἐν γένει.

Ἄρθρ. 11. Κοινοτικὰ Συμβούλια εἶναι: τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἡ Ἐφορία τῶν Σχολῶν, ἡ Ἐφορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς, τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, τὸ Πνευματικὸν Συμβούλιον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ποταμητίσεως.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ 6 'Ιουλίου 1877 μέχρις 23 Ὀκτωβρίου 1922. Κανονισμὸς τῆς ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς ὑπὸ χρον. 12 'Ιουλ. 1877. Κανονισμὸς τοῦ Πνευματικοῦ συμβουλίου ὑπὸ χρον. 7 'Ιουλ. 1877.

Ἐπιστολαὶ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν Ἐπιτροπεῖαν ὑπὸ χρον. 2 Δεκεμβρίου 1922 καὶ 31 'Ιανουαρίου 1923).

Ἄρθρ. 12. Ἐκαστον συμβούλιον ἔχει εἰδικὴν καὶ αὐτοτελῆ ἀρμοδιότητα, διαγραφομένην εἴτε ὑπὸ τῶν Νόμων καὶ προνομίων, εἴτε ὑπὸ εἰδικῶν Κανονισμῶν, δεόντως ἐκδεδομένων, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐθίμων καὶ τῆς πράξεως, εἴτε ἐν τῷ κύκλῳ εἰδικῶν ἐντολῶν δοθεισῶν ὑπὸ Γενικῆς Συνελεύσεως.

(Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιος περὶ προνομίων τῆς 31 'Ιανουαρίου 1891. Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ τοῦ 1877 καὶ ἐξῆς).

Ἄρθρ. 13. Προκειμένου περὶ ἐξαιρητικῶν σχολικῶν ὑποθέσεων καὶ δὴ περὶ διορισμοῦ διδασκόντων. Δύνανται νὰ συνεδριάσωσιν ἀπὸ κοινοῦ Ἐφορία τῶν Σχολῶν καὶ Δημαρχία, τῇ προσκλήσει τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 22 'Ιουλ. 1890, 25 'Ιουλ. 1893, 'Ιουλ. 1894, 20 'Ιουλ. 1897, 10 'Ιουλ. 1908, 19 'Ιουλ. 1909, 29 'Ιουλ. 1918).

Ἄρθρ. 14. Τῆς Ἐφορίας τῶν Σχολῶν, καθὼς καὶ τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει αὐτοδικαίως ὁ Μητροπολίτης ἢ Ἐπίτροπος αὐτοῦ. (Πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος περὶ προνομίων τῆς 31 'Ιανουαρίου 1891. Κανονισμὸς Πνευμ. Συμβουλ. ὑπὸ χρον. 7 'Ιουλ. 1877. Ἐπιστολὴ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν Ἐπιτροπεῖαν ὑπὸ χρον. 31 'Ιουν. 1923. Πρακτ. Πνευμ. Συμβ. ἀπὸ 'Ιουλ. 1877 μέχρι σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Περὶ Δημογεροντίας.

Ἄρθρ. 15. Ἡ Δημογεροντία φέρει καὶ τὸν τίτλον Δημαρχίας δυνάμει τῶν ἀστικῶν αὐτῆς δικαιωμάτων.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 6 Αύγ. 1914-9 'Ιουλ. 1915, 5 'Ιουλ. 1915, 17 'Ιουλ. 1916, 29 'Ιουν. 1918).

Ἄρθρ. 16. Ἡ Δημαρχία ἐκλέγεται οὐχὶ ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῇ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου προεδρευομένη, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ 6 Ἰουλ. 1877 μέχρι σήμερον, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐλλείπει πᾶσα μνεία ἐκλογῆς Δημογεροντίας κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν λοιπῶν συμβουλίων).

Ἄρθρ. 17. Αἱ κατὰ καιρὸν Δημογερονταὶ δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀκυρῶσι πράξεις Γενικῆς Συνελεύσεως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου λαμβανομένης.

(Πρακτ. Γεν. Συν. 28 Ἰουλ. 1907).

Ἄρθρ. 18. Περὶ τῶν ἀστικῆς φύσεως καθηκόντων τῆς Δημαρχίας προβλέπει ὁ περὶ Νομαρχιῶν Νόμος ἐν κεφ. Α' ἄρθρ. 3 καὶ κεφ. Ε' 44.

(Νόμος περὶ τῶν ἐν ταῖς Νομαρχίαις Δημαρχιῶν ὑπὸ χρονολ. 27 Ραμαζᾶν 1294) (23 Σεπτεμβρίου 1893).

Ἄρθρ. 19. Ἐφ' ὅσον ἡ Δημαρχία ἐπιλαμβάνεται ζητήματος ἕξω τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου διαγραφομένων καθηκόντων τῆς, ἦτοι καθαρῶς κοινωνικῶν ὑποθέσεων, εἴτε ἐξουσιοδοτουμένη πρὸς τοῦτο ὑπὸ Γενικῆς Συνελεύσεως, εἴτε ἐν τῷ κύκλῳ ἀπεδεδειγμένων τοπικῶν ἐθίμων, παρίσταται πάντοτε εἰς τὰς συνεδρίας καὶ ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 24 Ἰουλ. 1888, 22 Ἰουλ. 1890, 25 Ἰουλ. 1893-Ἰουλ. 1894, 20 Ἰουλ. 1897, 10 Ἰουλ. 1908, 19 Ἰουλ. 1909, 29 Ἰουλ. 1918, 15 Ἰουλ. 1902).

Ἄρθρ. 20. Ἡ Δημαρχία ἔχει ἴδιον ταμεῖον (Πρακτ. Γεν. Συνελ. 20 Ἰουλ. 1901. Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ τοῦ 1877 κ.έ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Περὶ Ἐφορίας τῶν Σχολῶν.

Ἄρθρ. 21. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐφορίας κυμαίνεται ἀπὸ τριῶν μέχρις ἕξ.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρ. 22. Περὶ τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν καθηκόντων τῆς Ἐφορίας προβλέπει ἡ περὶ προνομίων Ἐγκύκλιος τῆς 31 Ἰανουαρίου 1891 ἐπὶ Πατριάρχου Διονύσου Ε' ἐκδοθεῖσα.

Ἄρθρ. 23. Ἡ Ἐφορία εἰσπράττει τὸ φιλανθρωπικὸν δικαίωμα ἢ σχολειακὸν λεγόμενον, διατιθέμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῶν

Σχολῶν (Πρακτ. Γεν. Συν. 26 Ἰουλ. 1877, 24 Ἰουλ. 1888, 22 Ἰουλ. 1890).

Ἄρθρ. 24. Ἐν περιπτώσει πλειοδοτικῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φιλανθρωπικοῦ δικαίωματος πλειστηριάζει τοῦτο ἡ Δημαρχία.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 1877).

Ἄρθρ. 25. Ἡ Ἐφορία ἔχει ἴδιον Ταμεῖον.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 21 Ἰουλ. 1879, 24 Ἰουλ. 1885, 24 Ἰουλ. 1888, 22 Ἰουλ. 1890, 25 Ἰουλ. 1893, 20 Ἰουλ. 1894, 20 Ἰουλ. 1897, 5 Ἰουλ. 1889, 14 Ἰουλ. 1889, 22 Ἰουλ. 1900, 6 Αὐγ. 1901, 11 Ἰουλ. 1902, 5 Αὐγ. 1902, 13 Ἰουλ. 1903, 17 Ἰουλ. 1903, 3 Αὐγ. 1904, 14 Ἰουλ. 1906, 28 Ἰουλ. 1907, 8 Ἰουλ. 1908, 15 Ἰουλ. 1910, 16 Ἰουλ. 1912, 5 Ἰουλ. 1915, 17 Ἰουλ. 1916).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Περὶ Γενικοῦ Κοινοτικοῦ Ταμεῖου.

(Ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα, δυστυχῶς, ἐφημερίστησαν αἱ διατάξεις αὗται).

Ἄρθρ. 26. Τὸ Γενικὸν Κοινοτικὸν Ταμεῖον συνίσταται ἐξ ἐνὸς προέδρου, ἐνὸς Ταμείου, ἐνὸς παρέδρου καὶ ἐνὸς ἐμμίσθου γραμματέως.

Ὀνομάζεται δὲ τοῦτο καὶ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ Ἐνιαῖον Ταμεῖον.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 20 Ἰουλ. 1901, 15 Ἰουλ. 1902, 27 Ἰουλ. 1903, 29 Ἰουλ. 1918).

Ἄρθρ. 27. Τὸ Γενικὸν Κοινοτικὸν Ταμεῖον ἐργάζεται ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, καταρτιζομένου ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν μερικῶν προϋπολογισμῶν.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 20 Ἰουλ. 1901).

Ἄρθρ. 28. Καθ' ἐκάστην τριμηνίαν τὰ μερικὰ Ταμεῖα ἐπὶ ἀποδείξει καταθέτουσι τὰ περισσεύματα αὐτῶν ἐξαιρουμένου τοῦ Ταμεῖου τῆς Δημογεροντίας, ὅπερ θὰ καταθέτη τὸ περίσσευμα κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐτησίας διαχειρίσεως αὐτῆς.

(Πρακτ. ἐνθ' ἄν.).

Ἄρθρ. 29. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ Γενικοῦ Κοινοτικοῦ Ταμεῖου εἶναι ὠρισμένη, ἀφορῶσα τὴν καταβολὴν τῶν ὠρισμένων κονδυλίων εἰς τὰ μερικὰ Ταμεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Γεν. προϋπολογισμοῦ, εἰς τὴν διακανόνισιν καὶ πληρωμὴν ἀνάλογον τῶν

Κοινοτικῶν χρεῶν τῇ βοήθειά καὶ ὑποστηρίξει πάντοτε τῆς κατὰ καιρὸν Δημογεροντίας.

(Πρακτ. ἔνθ' ἄν.).

Ἔθρ. 30. Ἐν τῇ διακανονίσει τῶν Κοινοτικῶν χρεῶν καὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσπράξεων μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν μέσων τῆς εἰρηνικῆς διακανονίσεως ἐνώπιον τῆς Δημογεροντίας δικαιούται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

(Πρακτ. ἔνθ' ἄν.).

Ἔθρ. 31. Ἐν τῇ λήψει ἐκάστου ἔτους ἐξελέγχον τὰς διαχειρίσεις τῶν μερικῶν Ταμείων ὑποχρεοῦται νὰ συντάσῃ τὸν γενικὸν αὐτῆς ἰσολογισμόν, τὸν ὁποῖον θὰ ἀναγνώσῃ ἐνώπιον τῆς Γεν. Συνελ., προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

(Πρακτ. ἔνθ' ἄν.).

Ἔθρ. 32. Πᾶν μερικὸν Ταμεῖον ὑποχρεοῦται νὰ περιορίζῃται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας του, διότι ἄλλως τὰ μέλη αὐτοῦ εἶναι ἀτομικῶς ὑπεύθυνα.

(Πρακτ. ἔνθ' ἄν.).

Ἔθρ. 33. Ἡ διάρκεια τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι διετής· μόνον δ' ἡ τοῦ Γραμματέως εἶναι διαρκής.

(ἔνθ' ἄν.).

Ἔθρ. 34. Ἐν περιπτώσει ἀνάγκης τοῦ Γενικοῦ Ταμείου πρὸς ἐπισκευὴν προσδοφῶν κτημάτων, ἐπαύξῃσιν καὶ μεταρρυθμίσιν αὐτῶν, ἀνταλλαγῇ δι' ἄλλου, φέροντος μεγαλυτέραν πρόσοδον, ἢ πώλησιν, ἢ ἀγοράν, ἀπαιτούσα δαπάνην μείζονα τῶν 500 γροσίων δέον νὰ ζητῆται ἢ συγκατάθεσις τῶν πολιτῶν διὰ γενικῆς Συνελεύσεως. Διὰ μικροτέρας δαπάνας δύναται νὰ προβαίῃ, συνεννοουμένη μετὰ τῆς Δημογεροντίας.

(ἔνθ. ἄν.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Περὶ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Ἔθρ. 35. Ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, ὡς τοποτηρητῆς τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου, ἀντιπροσωπεύει αὐτὸν ἐν ὄρισμένη σφαίρα καθηκόντων, ἐκτελῶν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, μοναστηριακῶν καὶ σχολικῶν πραγμάτων, τυγχάνων ὑπεύθυνος ἀπέναντι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου. (Ἐγκύκλιος περὶ προνο-

μίων τῆς 31 Ἰανουαρ. 1891. Πατριαρχικὸν Βεράτιον. 3 Πρακτ. Γεν. Συνελεύσεως ἀπὸ 6 Ἰουλ. 1877 μέχρι σήμερον).

Ἔθρ. 36. Ἐν περιπτώσει κλητεύσεως συλλήψεως, προσωποκρατήσεως καὶ φυλακίσεως αὐτοῦ, οὗτος κλητεύεται καὶ προσωποκρατεῖται διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου, οἱ δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτοῦ ἱερεῖς, ἐὰν μὲν κλητεύονται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικείου Νισύρου κλητεύονται διὰ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, ἂν δὲ ὑπ' ἄλλου δικαστηρίου κλητεύονται διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου.

Πατριαρχικὸν Βεράτιον, 36. Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Δικαιοσύνης 14. Ζιλλαδὲ 1297. Κανον. Ἄρχ. 8.

Ἔθρ. 37. Παρὰ τοῖς κληρικοῖς, δὲν χωρεῖ ὄρκος, ἀλλὰ διαβεβαίωσις ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ καὶ ἱερωσύνῃ αὐτῶν.

(Κλείς Ὁθωμ. Νομοθεσίας σελ. 224. Σύνταγμα Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Ε' 602, 624).

Ἔθρ. 38. Ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος ἔχει τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν πρὸς ἔκδοσιν ἀδειῶν γάμου, ἐπικύρωσιν διαθηκῶν, προικοσυμφώνων, ἀφιερωτηρίων καὶ συντάξεων συμβολαιογραφικῶς τοιούτων πράξεων.

(Κλείς Ὁθωμ. Νομοθεσίας σελ. 90-103. Κώδικες διαθηκῶν καὶ προικοσυμφώνων Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς).

Ἔθρ. 39. Ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος διορίζεται καὶ παύεται ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου. Οἱ δὲ λοιποὶ ἱερεῖς προτείνονται ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ χειροτονοῦνται κατόπιν ἐγκρίσεως, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς.

Ἔθρ. 40. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σπηλιανῆς εἶναι ἐνοριακὴ καὶ ἐξαρτᾶται συνεπῶς ἀπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου, εὔρηται δὲ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν τοῦ ἐν Νισύρῳ Ἐπιτρόπου τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου καὶ τὴν διεύθυνσιν Ἡγουμένου, ἐκλεγομένου κατὰ τὰς διεπούσας τὴν Μονὴν διατάξεις. (Βεράτιον Πατριάρχου Ἰωακείμ Β' 29 Μουχαρρέμ 1291 ἄθρ. 8 καὶ 27).

(Κανονισμὸς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς 12 Ἰουλίου 1877).

(Ἐπιστολὴ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν Ἐπιτροπείαν ὑπὸ χρον. 2 Δεκεμβρίου 1922. Πρακτικὰ Γενικῶν Συνελεύσεων ἀπὸ Ἰουλ. 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρ. 41. Τὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς διέπονται ὑπὸ τοῦ ὑπὸ χρον. 12 Ἰουλίου 1877 κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 42. Ἡ Μονὴ συνεισφέρει ἀνάλογον ἐπίδομα ὑπὲρ τῶν Σχολῶν.

(Ρηθεις Κανονισμός. Πρακτικὰ Γενικῶν Συνελεύσεων ἀπὸ 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρ. 43. Πάντα τὰ πρὸς διακόσμησιν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκτέλεσιν θρησκευτικῶν τελετῶν ἀναγκαιοῦντα, καθὼς καὶ πάντα τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς τὸ προσωπικὸν Καλογηρῶν, Καλογραιῶν, μοναστηρίων καὶ εἰς τὰ κοινωφελῆ καταστήματα ἦτοι σχολεῖα, νοσοκομεῖα, φαρμακεία, ὄρφανοτροφεῖα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια εἶναι ἀσύδοτα.

(Κανονισμός Ἀσυδοσίας Τελωνείων ὑπὸ χρονολ. 27 Σεββάλλ. 1281).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Περὶ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ποταμητίσσης.

Ἄρθρ. 44. Οἱ ἐπίτροποι τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ποταμητίσσης διορίζονται παρὰ τῆς Κοινότητος κατ' ἔτος δύο, εἰς ταμίας καὶ εἰς γραμματεῖς, ἀμφοτέρω ὑποχρεούμενοι νὰ συνεργάζωνται ἀπὸ κοινῆς, ὄντες συνυπεύθυνοι.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. ἀπὸ 8ης Ἰουλίου 1877 μέχρι Ἰουλίου 1912).

Ἄρθρ. 45. Οἱ Ἐπίτροποι φυλάττουσι τὰ κατὰ στίχον τῶν τακτικῶν λ)σμῶν, οὓς ὑποβάλλουσι κατ' ἔτος εἰς ἐξέλεξιν τῇ Κοινότητι. (Πρακτ. Γεν. Συνελ. 8 Ἰουλίου 1877).

Ἄρθρ. 46. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δανείζωσι χρήματα οἱ κατὰ καιρὸν Ἐπίτροποι εἰ μὴ ὑπ' εὐθύνην των.

(ἐνθ' ἄν.).

Ἄρθρ. 47. Τὰ ἐνοίκια ἐκ τῶν κτημάτων τῆς Ποταμητίσσης εἰσπράττει ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ. (ἐνθ' ἄν.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Περὶ Πνευματικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 48. Τὸ πνευματικὸν Συμβούλιον Νισύρου ἀποτελεῖται ἐκ πέντε μελῶν,

ἦτοι τεσσάρων λαϊκῶν, ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἐκλεγομένων, καὶ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, προεδρεύοντος αὐτοδικαίως.

(Ἐγκύκλιος περὶ προνομίων τοῦ 1891, Κανονισμός Πνευματ. Συμβουλίου Νισύρου ὑπὸ χρον. 7 Ἰουλ. 1877. Ἐπιστολὴ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ χρον. 31 Ἰανουαρ. 1923. Πρακτικὰ Πνευματικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ Ἰουλίου 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρ. 49. Περὶ τῆς δικαιοδοσίας ἐν γένει καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει εἰδικὸς Κανονισμός ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1877, πλὴν τοῦ 5ου ἄρθρου, ἐφ' ὅσον τοῦτο λειτουργεῖ ὡς Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον.

(Πρακτ. Γεν. Συνελ. 7 Ἰουλίου 1877. Ἐπιστολὴ τῆς Α.Σ. Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν Ἐπιτροπείαν ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1923).

Ἄρθρ. 50. Νόμοι ἐν χρῆσει εἶναι τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον, ἦτοι τὰ Βασιλικά καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος, αἱ Νεαραὶ πρὸς δὲ αἱ Πατριαρχικαὶ καὶ Συνοδικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐγκύκλιοι, καθὼς καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου.

(Δίκαια Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἐν Κλειδί Ὁθωμ. Νομοθεσίας σελ. 128-162. Ὁδηγία περὶ τοῦ πῶς δεῖ διεξάγεσθαι τὰς ἐκάστοτε ἐμπιπτούσας διαφορὰς ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς καὶ Μικτοῖς Δικαστηρίοις τοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἐν Κων)πόλει 1890. Πρακτικὰ Πνευματικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρ. 51. Τὸ Πνευματικὸν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται εἰς ἐτήσιον ἐπίδομα ὑπὲρ τῶν Σχολῶν. (Πρακτ. Γεν. Συνελ. 24 Ἰουλ. 1885-1 Αὐγ. 1885).

Ἄρθρ. 52. Τὸ Πνευματικὸν Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται διαιτητικῶς πάσης ὑποθέσεως, ἂν οἱ διάδικοι ἀπὸ κοινῆς συμφωνίας θέτουσιν εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

(Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου ἀπὸ 1877 μέχρι σήμερον).

Ἄρθρον 53. Τὰς ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου διαλαμβανομένας ὑποθέσεις δικάζει

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Ν Ι Κ Ε Ι Α

Διάφορα. Ἡ ἐπέτειος τῆς 25ης Μαρτίου, ἐωρτάσθη μὲ πᾶσαν δυνατὴν ἐπισημότητα ἐν συνεργασίᾳ Σχολείου καὶ Κοινότητος. Τὴν ἐσπέραν τῆς 25ης Μαρτίου ἐδόθη ἐπιτυχῶς Θεατρικὴ Παράστασις ὑπὸ τῶν Μαθητῶν τοῦ Σχολείου μὲ δράματα καὶ σκῆτες Ἐθνικοῦ Περιεχομένου.

Οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν καθηγητῶν κ.κ. Μεσημέρη καὶ Ροντήρη, ἔδωσαν μίαν πολὺ ἐπιτυχημένην θεατρικὴν παράστασιν εἰς τὴν Κοινότητά μας τὴν 27ην Μαρτίου, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ταμεῖου τοῦ Παραρτήματος.

Αἱ Γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν μαθητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου μας, ἔλαβον χώραν τὸ ἀπόγευμα τῆς 22ας Μαΐου εἰς τὴν πρὸ τοῦ Σχολείου Πλατεῖαν.

Ὁ ἐνταῦθα Χριστιανικὸς Φιλικὸς Κύκλος τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων, ὑπὸ τὴν ἐνθουσιώδη καθοδήγησιν τῆς κ. Μαρίας Θ. Καστανοῦ καὶ τῶν δεσποινίδων Καλλιόπης Παπαχαρτοφύλης, διδασκαλίσσης καὶ Ἄννης Ἐμ. Καράγιωργη, ἐπέτυχε τὴν δωρεὰν χορήγησιν οἰκοπέδου εἰς τὴν θέσιν «Κουκούλλα» ἐκ μέρους τῆς κ. Καλλιόπης Μιλτ. Κόκκινου, καὶ τῆς κ. Πολυξένης Θ. Ζαχαριάδου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καϊδρίου τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου Προδρόμου. Ἦδη, ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι διανοίξεως τοῦ Οἰκοπέδου, βάσει ὁδηγιῶν τοῦ Ἐργολάβου Δημ. Ἐργων κ. Χαραλάμπους Ἐμμανουηλίδου, εὐγενῶς προσφερθέντος διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἱεροῦ τούτου Σκοποῦ.

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ κ. Νομάρχου Δωδεκανήσου διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι ἐπιστρώσεως τῶν ὁδῶν τῆς Κοινότητος διὰ γκρὸς μετῶν.

Ἐξαντληθείσης τῆς σχετικῆς πιστώσεως, διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι διανοίξεως τῆς Ἀγροτικῆς Ὀδοῦ πρὸς Αὐλάκι ἀναμένεται ἡ χορήγησις νέας πιστώσεως διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου.

Παραμείνομεν ἀκόμη χωρὶς ἠλεκτρικὸν φῶς παρὰ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν ἀρμοδίων.

Ἀφίχθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Νισύρου κ. Γεωργίου Γιαλλούρη, ὁ Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας κ. Γ. Βανδῶρος, ὅστις ἐξήτασε ἐπιτοπίως τὴν κατάστασιν τοῦ δικτύου καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ προωθήσῃ τὸ ζήτημα ἀρμοδίως. Ἄς ἐλπίζωμεν.

Οἱ κ.κ. ἀρμοδίοι, τῶν ὁποίων τὸ ἐνδιαφέρον διὰ ζητήματα Παννισυριακῆς ὠφελείας μᾶς ἐδόθη εὐκαιρία νὰ διαπιστώσωμεν κατ' ἐπανάληψιν, παρακαλοῦνται θερμῶς, ὅπως μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῶν δυνατοτήτων, μεριμνήσωσι καὶ διὰ τὰς Κοινότητας Νικειῶν, Ἐμπορείου καὶ Πάλλων. Ἐχουν δικαίωμα καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Κοινοτήτων αὐτῶν νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου.

Ὁ Δ/ντῆς τῆς Δ/σεως Ἐποπτικῶν Ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας, ἐκλεκτὸς Νισύριος κ. Κώστας Π. Μούρας, συνεχίζων τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐμπράκτου ἐνδιαφέροντός του ὑπὲρ τῶν Σχολείων τῆς Νισύρου, εἰσηγήθη ἀρμοδίως τὴν δωρεὰν χορήγησιν εἰς τὰ Σχολεῖα μας διαφόρων ὀργάνων διὰ τὴν ἐποπτικὴν διδασκαλίαν τοῦ Μαθήματος τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς. Οὕτω, καὶ τὸ Θεολόγιον Δημοτικὸν μας Σχολεῖον, ἔλαβε κατ' αὐτὰς διάφορα χρήσιμα Ὀργανα Φυσ. Πειραματικῆς, δωρεὰν, κοστολογημένης ἀξίας 2.000 δραχμῶν. Χάρις εἰς τὴν πατριωτικὴν αὐτὴν χειρονομίαν τοῦ ἐκλεκτοῦ μας Συμπατριώτου, τὸ Σχολεῖον μας ἐξοπλίζεται μὲ τὰ σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, πρὸς ὄφελος τῶν μικρῶν μας μαθητῶν καὶ τῆς ἀγαπητῆς μας Γενετιέρας γενικώτερον.

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου Ἁγίου Ἰωάννης, ὁ Θεολόγος-Νισύρου, ἐξελέγησαν:

Πρόεδρος Ἀντώνιος Κ. Ζαχαριάδης, Ἀντιπρόεδρος Γεώργιος Π. Βαρκανῆς, Ταμίας Ἀντώνιος Γ. Διακονικόλας, Γραμματεὺς Νικόλαος Ἄδαμ. Χαρτοφύλης - Γιαννάκης, Σύμβουλοι Γεώργιος Ν. Νικη-

τιάδης, Γεώργιος Τ. Σακελλαρίδης και Δημήτριος Γ. Κανδύλης, Εισπράκτωρ Γεώργιος Δ. Κανδύλης.

Λόγω τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ μέχρι τοῦδε ἀνταποκριτοῦ τοῦ Δελτίου κ. Γαβριήλ Σακελλαρίδη δι' Ἀμερικὴν, ἀνέλαβε καθήκοντα ἀνταποκριτοῦ διὰ τὰ Νικεῖα ὁ κ. Νικόλαος Ἀδ. Χαρτοφύλης-Γιαννάκης.

Ἀναχωρήσεις. Διὰ Νέαν Ὑόρκην ἡ κ. Μαρία Π. Χαρτοφύλη μετὰ τῶν τέκνων της Κωνσταντίνου, Ἄννης καὶ Κυριακῆς, τὴν 28ην Φεβρουαρίου, ἡ κ. Ἄννα Π. Παπαμιχαήλ μετὰ τῶν τέκνων της Μαρίας, Λουλουδιᾶς, Φωτίου καὶ Γεωργίου τὴν 20ὴν Μαρτίου, καὶ ὁ Ἀντώνιος Ζ. Ζαχαριάδης τὴν 28ην Φεβρουαρίου.

Δι' Αὐστραλίαν ἡ δις Σοφία Δ. Κανδύλη τὴν 6ην Ἀπριλίου.

Ἀφίξεις. Ἐκ Νέας Ὑόρκης ὁ κ. Νικ. Κ. Πασχαλάκης τὴν 16ην Φεβρουαρίου, ὁ κ. Γεώργιος Α. Κουτσούκος καὶ ἡ σύζυγός του Λαμπρινή, τὸ γένος Ἀσφενδιανοῦ, τὴν 12ην Ἀπριλίου.

Γεννήσεις. Ἡ κ. Εἰρήνη Α. Διακονικόλα-Διακοβασίλη ἄρρεν, τὴν 15ην Φεβρουαρίου. Ἡ κ. Ἄννα Ν. Παραῆ-Εὐστρατίου ἄρρεν τὴν 8ην Μαρτίου.

Ἡ κ. Μαρία Στ. Καρούτσου-Καβούνη, θῆλυ τὴν 26ην Μαρτίου.

Ἡ κ. Μαρία Ν. Λοῖζου, θῆλυ, τὴν 21ην Ἀπριλίου.

Ἡ κ. Σοφία Ν. Λοῖζου, θῆλυ.

Ἡ κ. Θεοδώρα Κ. Χατζηκώστα, θῆλυ τὴν 25ην Μαΐου.

Βαπτίσεις. Τὸ τέκνον τοῦ Ἀντωνίου καὶ Εἰρήνης Διακονικόλα, τὴν 22αν Μαΐου μετὰ ἀνάδοχον Στεργούλαν Σακελλαρίδου, ὄνομασθὲν Ἀλέξανδρος.

Ἀρραβῶνες. Νικόλαος Ι. Ἀντωνούρης, ἔκ Κεφάλου-Κῶ καὶ Εἰρήνη Ἰππ. Λοῖζου, ἡρραβωνίσθησαν τὴν 17ην Ἀπριλίου.

Θάνατοι. Τὴν 13ην Μαρτίου ἀπεβίωσεν ὁ Κωνσταντῖνος Ν. Μίχαλος (Κοκκίνης) εἰς ἡλικίαν 93 ἐτῶν. Τὴν 20ὴν Μαρτίου ἀπεβίωσεν ἡ Ἄννα Γ. Κασέλλη τὸ γένος Μαστροβασίλη εἰς ἡλικίαν 102 ἐτῶν.

Εὐχαριστήριον. Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα τοῦ Θεολογείου 2)ξίου Δημ. Σχολείου Νικεϊῶν-Νισύρου θεωρεῖ ὑποχρεωσίαν της ὑπὸς ἀπὸ τῶν σπηλῶν τῶν ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ἐκφράση τὰς θερ-

μάς της εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὸν ἐκλεκτὸν μας Συμπατριώτην κ. Κώσταν Π. Μούραν, Δ)ντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας, διότι δι' εἰσηγήσεώς Του, μᾶς ἀπεστάλησαν δωρεὰν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὸ Σχολεῖον μας, διάφορα χρήσιμα ὄργανα Ἐποπτικῆς Διδασκαλίας τοῦ Μαθήματος τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς, ἀξίας 2.000 δραχ.

Ἐν Νικεῖαις Νισύρου Ἀπριλίου 6, 1960

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ

Ι. Σ. Χαρτοφύλης — Κ. Μ. Ἀπριλάκης — Γ. Μ. Σακελλαρίδης

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ἀναχωρήσεις Διὰ Νίσυρον: Τὴν 20ὴν Μαΐου ὁ κ. Σταυρινὸς Κεντρῆς, μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 10ην Ἰουνίου ὁ κ. Χαράλαμπος Κοντονικολάου.

Τὴν 16ην Ἰουνίου ὁ κ. Ἐμμανουήλ Παπαεμμανουήλ μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 26ην Ἰουνίου ὁ νεαρὸς Κωνστ. Χαρτοφύλης.

Τὴν 27ην Ἰουνίου, ὁ κ. Νικόλαος Χατζηδημητρίου μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 29ην Ἰουνίου ὁ κ. Κώστας Παπαεμμανουήλ.

Τὴν 6ην Ἰουλίου ὁ κ. Ἰωάννης Ἀσφέντης.

Τὴν 12ην Ἰουλίου ὁ ἀδελφός μας Ἰωάννης Ο. Σακελλαρίδης μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 12ην Ἰουλίου ὁ κ. Νικόλαος Ρουσέττος δι' ἐπίσκεψιν τῶν ἐν τῇ Πατριδί συγγενῶν του καὶ ὡσαύτως ὁ κ. Ἰωάννης Μ. Δεμέλλης, διευθυντῆς τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Γουναράδων Ν.Υ.

Τὴν 12ην Ἰουλίου ὁ κ. Νῆκος Ζωγράφος μετὰ τῆς συζύγου του.

Τὴν 16ην Ἰουλίου ὁ κ. Ἰωάννης Σακελλαρίδης.

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου ὁ κ. Βασίλειος Εὐστρατιάδης καὶ ὁ κ. Νικόλαος Μονογενῆς μετὰ τοῦ υἱοῦ του.

Ἀφίξεις. Τὴν 15ην Ἰουνίου ὁ κ. Παντελῆς Μαρίνος. Τὴν 1ην Ἰουλίου ὁ κ. Γαβριήλ Σακελλαρίδης. Τὴν 12ην Ἰουλίου ἡ κ. Πόπη Σαρρῆ μετὰ τοῦ συζύγου της.

Τὴν 13ην Ἰουλίου: Ἀφίχθησαν μετὰ τὸ ὑπερωκειάνειον ATLANTIC οἱ 1) Ἀθανάσιος Παλαιολόγος καὶ ἡ σύζυγός του Μαρία τὸ γένος Ι. Καράγιωργη ἔκ Νι-

κειών και τὰ τέκνα των και 2) Μίμης Δημητριάδης και ἡ σύζυγός του Ἀθηνᾶ, ἐπίσης τὸ γένος Ι. Καράγιωργη ἐκ Νικειῶν.

Γάμοι. Τὴν 1ην Μαΐου ἔγιναν οἱ γάμοι τῆς Δίδος Κατίνας Μπαριανοῦ μετὰ τοῦ κ. Ἀγαθαγγέλου Παπαλάμπρου ἐκ Καστορίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας με̄ κουμπάρον τὸν κ. Δημήτριον Βράκαν. Ὁ κ. Δημήτριος Νικητιάδης ἐνέγραψε μέλος εἰς Νισυριακὰ Χρονικὰ ἐπὶ 1 ἔτος τὴν κ. Εἰρήνην Μηνᾶ.

Ὁ Συμπατριώτης μας Λάζαρος Κοντεμανώλης ἐνεγράφη μέλος τοῦ Σωματείου ΑΧΕΠΑ τῆς πόλεως Νέας Ὑόρκης.

Γεννήσεις. Εἰς τὰς 8 Ἰουλίου ἡ Κυρία Πόπη Μ. Φραντζῆ, τὸ γένος Ἀνδρικού, Χαρτοφύλλη, ἔτεκεν θῆλυ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Πολικλινικ τῆς Νέας Ὑόρκης. Μητέρα και νεογέννητον χαίρουں ἄκρας ὑγείας.

Βαπτίσεις. Τὴν 19ην Ἰουνίου εἰς τὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως Κορώνας ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Παναγιώτη και Εἰρήνης Τσαπόγα (τὸ γένος Χαρίτου) και ὠνομάσθη αὐτὸ Δήμητρα. Ἀνάδοχος ὁ κ. Δημήτριος Τσαπόγας.

Τὴν 3ην Ἰουλ. ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Ἀποστ. Πενᾶ και Κλεονίκης Πενᾶ (γένος Χ. Κορωνιοῦ) εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μεταμορφώσεως τῆς Κορώνας, ὀνομασθὲν Εἰρήνη Ἀναστασία.

Ἐγχειρήσεις. Τὴν 26ην Μαρτίου εἰσήχθη πρὸς θεραπείαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον SANT. CLARES HOS ὁ συμπ. Βασίλειος Εὐστρατιάδης και ἐξῆλθεν τὴν 10ην Ἀπριλίου. Τοῦ εὐχόμεθα ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.

Εἰς τὰς 8 Ἰουλίου ἐγχειρίσθη ὁ υἱὸς τοῦ κ. Ἀνδρέα Κοντελεμάκη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Πολικλινικ Νέας Ὑόρκης.

Τὴν 1ην Ἀπριλίου ἐγχειρίσθη ὁ κ. Νικόλαος Ζωγράφος εἰς τὸ Νοσοκομεῖο «Νέα Ὑόρκη».

Τὴν 15ην Ἰουνίου ἐγχειρίσθη ὁ κ. Ἀναστάσιος Πουράκης εἰς τὸ Μπρόνξ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Μνημόσυνα. Τὴν 3ην Ἰουλίου ἐτελέσθη ἐτήσιον Μνημόσυνον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος τῆς Ἄννης Νικολάου Ἐμμανουηλίδη.

Τὴν 26ην Ἰουνίου ἐτελέσθη 40μερον μνημόσυνον εἰς τὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος τῆς Αἰκατερίνης Ν. Παρθένη.

Τὴν 17ην Ἰουλίου εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγ. Δημητρίου Ἀστορίας ἐπὶ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ νεαροῦ Ἀποστόλου Χ. Κοντονικολάου ἐτῶν 21.

Διάφορα. Ὁ κ. Γεώργιος Κ. Κοντεμανώλης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Ν. Ὑόρκης τὴν 12 τρέχ. διὰ γενικὴν Ἱατρικὴν ἐξέτασιν και ἐνδεχομένως χειρουργικὴν ἐπέμβασιν.

Ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νισυριακῆς Νεολαίας Ν. Ὑ. ἀποτελεσμένη ἦδη ἀπὸ 60 νεαροῦς και νεαρᾶς, Νισυρίους και Νισυρίας, διωργάνωσε μίαν ἐκδρομὴν με̄ Λεωφορεῖα εἰς τὸ BEAR MOUNTAIN (Ὄρος τῆς Ἄρκτου) τὴν Κυριακὴν 17ην Ἰουλίου. Ἡ ἐκδρομὴ ὑπῆρξεν ἐπιτυχεστάτη και τὰ Νισυρόπουλά μας εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διασκεδάσουν και νὰ γνωρισθοῦν καλύτερον. Εὐχόμεθα νὰ ἐπαναλαμβάνωνται τακτικὰ τοιοῦτου εἶδους ἐκδρομαί.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

(Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας Μάνου Μ. Βλαχάκη)

Ἡ πέμπτη και πιδ ἀπομακρυσμένη ἡπειρος τῆς γῆς.

Και σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἡπειρο ζοῦν, εὐήμερον και δημιουργοῦν Νισύριοι.

Οἱ Νισύριοι τῆς Αὐστραλίας εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὸν Δῆμον Ἐμπορείου-Πάλλους.

Ὅλοι βρίσκονται-ἐκτός μερικῶν ἐξαίρεσεων-ἀποκατεστημένοι εἰς τὰς πόλεις Μέλμπουρν τῆς Βικτωρίας και Ἀδελαΐδ τῆς Νοτίου Αὐστραλίας.

Ὑπάρχει Σύλλογος «Παναγία ἡ Θερμιανὴ» με̄ ἔδρα τὸ Μέλμπουρν. Πρόεδρος αὐτοῦ εἶναι ὁ κύριος Ἰωάννης Βελισσαρίου. Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Χρήστος Δεμέλης και Ταμίας ὁ κύριος Ἰωάν. Ν. Σεβδαλῆς. Παραρτήμα τοῦ Συλλόγου ὑπάρχει εἰς τὸ Ἀδελαΐδ με̄ ἀντιπρόσωπον τὸν κύριον Μάνον Μ. Βλαχάκη.

Κοινωνικά. -Τὴν 2αν Ἀπριλίου ἐδόθη χοροεσπερὶς τοῦ Συλλόγου εἰς Μέλμπουρν. Ἐσημείωσε ἀπόλυτον ἐπιτυχία.

Ἀπαντες οἱ Νισύριοι τοῦ Μέλμπουρν παρευρέθησαν, καθὼς και πλῆθος ἄλλου κόσμου οἱ ὁποῖοι συνεδιασκέδασαν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Οι καθαραὶ εἰσπράξεις ἀνήλθον εἰς 121 λίρας Αὐστραλίας.

Τὴν Κυριακὴν 17 Ἀπριλίου ἔγιναν εἰς Μέλμπουρν οἱ ἀρραβῶνες τῆς δεσποινίδος Ἀνδριάνας, κόρης τοῦ κυρίου Μιχαὴλ Ζαννῆ ἀπὸ τὸ Ἀδελαιδ, μετὰ τοῦ κυρίου Νικολάου, υἱοῦ τοῦ Δημητρίου Κυρίτση ἀπὸ τὸ Μέλμπουρν. Τοὺς ἀρραβῶνας ἀντήλλαξεν ὁ κύριος Νικόλαος Σταμ. Μιχαηλίδης. Ἄπαντες οἱ Νισύριοι τοῦ Μέλμπουρν παρευρέθησαν εἰς τὸ εὐχάριστο γεγονός.

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιο τῆς πόλεως Ἀδελαιδ εὐρίσκειται εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Ἰατρικῆς ὁ ἐξαιρετος νέος, κύριος Μάνος Ν. Βλαχάκης.

Ὁ κύριος Μ. Βλαχάκης λόγῳ τῆς ἐπιμείλειας του σπουδάζει μὲ ὑποτροφία τῆς Αὐστραλιανῆς Κυβερνήσεως.

Τὴν 17ην Μαΐου ἔφθασε εἰς Ἀδελαιδ, προερχομένη ἐκ Νισύρου ἡ κυρία Μαρίκα Φυγετάκη μετὰ τοῦ υἱοῦ της Παντελῆ.

Μάνος Βλαχάκης

Κατάστασις οἰκονομικῶν ἐνισχυτῶν καὶ συνδρομητῶν

	Δρχ.		Δρχ.	Δολ.	
Κοντοβερός Λάζαρος	3000	Κόκκινος Μιχ.	30	Μαρίνος Ἐμμ.	3
Ζούνης Ἴω.	1500	Καρπαθάκης Τάκης	30	Νοταρίδης Δημ.	3
Σακελλαρίδης Γεώργιος	1000	Κοντονικολάου Δημ.	30	Ὅρφανόπουλος Ἴω.	3
Καλογόρου Νικόλαος	200	Μαρίνος Νικ.	30	Πολίτης Ἰάκ.	3
Ζαχαριάδης Γεώργιος	200	Σουλουνίας Ἄντ.	30	Νικητιάδης Δημ.	3
Βρούζος Ἀριστομένης	200	Εὐστρατίου Εὐστρ.	30	Κοντονικολάου Χαρ.	3
Βερδελῆς Νικόλαος	200	Παπαγιαννάκης Μιχ.	30	Ζαχαριάδης Παντ.	3
Καφετζιδάκης Ἄντων.	200	Κυρίτσης Ἐρρίκος	30	Σακελλαρίδης Χαρ.	3
Πληθίδης Ἄντων.	200	Πασχαλάκης Ἴω.	20	Σκουλῆς Νικ.	3
Πορφύρις Ρόδου	200	Χριστοφόρου Πασχ.	20	Πατουράκης Μιχ.	3
Παπαμιχαὴλ Μιλτιάδης	160	Φούγιαξης Ἄλκιβ.	20	Παπαδόπουλος Ἴω.	3
Φωτιάδης Γεώργιος	150	Φραντζῆς Ἴω.	20	Πολίτης Ἴω.	3
Ζούνης Γεώργιος	150	Πατούρης Ἄνδρ.	20	Πουράκης Ἄναστ.	3
Μητροπολίτης Κῶ	100	Μανταλιού Μαρία	20	Χαρτοφίλης Παν.	3
Ρουσέτας Ἴω.	100	Ὅρφανός Γεώργ.	20	Γεωργιάκης Μιλτ.	3
Ἰωαννίδης Διονύσιος	100	Κουταρῆς Μιχ.	20	Φούγιαξης Κων.	3
Σταυρινός Ἐμμ.	100	Βερδελῆς Γεώργ.	20	Φραντζῆς Ἴω.	3
Καφετζιδάκης Ἄντων.	100	Διαμαντόπουλος Ἄντ.	20	Κατσοματίδης Ἄνδρ.	3
Μητροπολίτης Κῶ	100	Σύμπλης Ζαφ.	20	Μαυρουδῆς Ἄντ.	3
Καρανίκης Χρ.	60			Φραντζῆς Μιχ.	3
Στρίκης Πασχ.	60	ΑΜΕΡΙΚΗΣ	Δολ.	Φωτιάδης Ἰωάννης Ν.	3
Ὅρφανός Γεώργ.	60			Φωτιάδης Γεώργιος Ν.	3
Βογιατζῆς Νικ.	60	Σοφός Κων.	20	Κοντομανώλης Λάζαρος	3
Σακλαρίδης Ἐμμ.	60	Χαλκιάς Μιχ.	20	Φραντζῆς Ἡρακλῆς	3
Σκάρος Σπ.	60	Παναγία Θερμιανῆ	15	Κοντονικολάου Ἀπόστολος	3
Σύμπλης Νικ.	60	Κέντρης Σταύρος	12	Οἰκονομίδης Νικόλαος Μ.	3
Κατερινοπούλου Φλώρα	60	Καραβάκης Ἰάκ.	10	Πατρῆκης Βασίλειος	3
Σκούρτος Σταύρος	60	Καμπανῆς Ἴω.	10	Πλουσιάδης Γεώργ.	3
Λογοθέτης Μιλτ.	60	Μαυρουδῆς Κώστας	10	Ἀνδριώτης Νικ.	3
Γερασίμου Γεράσ.	60	Χατζηδημητρίου Νικ.	10	Ξένος Δημ.	3
Χριστ. Ἐνωσις Ἅγιος Νικήτας	50	Κουλάκης Παῦλος	8	Κοκκινάκης Μάν.	3
Ἀμυγδαλᾶς Μιχῆς	50	Στεφάνου Δημ.	6	Σακκαλῆς Γρηγ.	3
Κουρτζῆς Σταμ.	50	Νοταρίδης Γεώργ.	6	Παπάτσος Ἴω.	3
Νικολόπουλος Κων) τῆνος	50	Γιαννάκης Ἴω.	6	Παπαγιαννάκης Ἴω.	3
Φραντζῆς Περ.	50	Παλαιολόγος Νικόλαος	6	Τσικῆτας Ἄνδρ.	3
Ζώσιμος Δημ.	50	Κοντομανώλης Γ.	6	Σακλαρίδης Μιχ.	3
Μαυρουδῆς Ξένος	50	Βουτσᾶς Ἴω.	5	Μησιριώτης Ἄντ.	3
Φιλίππου Φίλ.	50	Χατζηδημητρίου Ἄπ.	5	Φραντζῆς Ἴω.	3
Θεοδώρου Ζαχ.	50	Κόκκινος Κων.	5	Μούρας Νικ.	3
Ἐμμανουηλίδης Χαρ.	50	Οἰκονομίδης Δημ.	5	Δεμέλης Γεώρ.	3
Μάγκος Γεώρ.	50	Κουλάκης Κων.	5	Καραγιώργης Νικ.	3
Τσατσαρώνης Μιχ.	50	Φούγιαξης Νικ.	5	Πασχαλίδης Γεώρ.	3
Βρούλλης Ἴω.	50	Χαλκιάς Νικ.	5	Κορωνάιος Περ.	3
Μηνέττος Κυρ.	50	Χριστοφῆς Νικ.	5	Παπανικήτας Νικ.	3
Σακελλαρίδης Γεώρ.	40	Νικολῆς Κώστας	5	Φραντζῆς Τάκης	3
Ρουσέττος Δημ.	30	Παπαγιαννάκης Μιχ.	5	Μηνᾶ Εἰρήνη	3
Σακλαρίδου Μαρία	30	Σεβδαλῆς Παν.	5	Κορωνάιος Ἐμμ.	3
Πασχαλίδης Μιχ.	30	Κοριτσιδῆς Ἴω.	5	Σακελλαρίδης Θεόδ.	3
Χαρτοφίλης Νικ.	30	Ἄλαμαγκίδης Παντ.	5	Σακαλῆς Νίκος	3
Σακελλαρίδης Ἴω.	30	Μαυρουδῆς Ἄντ.	3	Κώνστας Ἴω.	3
Φραντζῆς Ἄρης	30	Ξανθός Ἴω.	3	Χαλκιάς Μιχ.	3
Γεωργιάδης Γεώργ.	30	Τριανταφύλλου Γ.	3	Οἰκονομίδης Νικ.	3
		Κοστιδῆς Νικ.	3	Πολίτης Ἐμμ.	3

εϊδικὸν Πνευματικὸν Δικαστήριον ἐκ δύο ἰερέων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, αἱ δὲ ἀποφάσεις πρὸ τῆς κοινοποιήσεως ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Α.Σ. Μητροπολίτου Ρόδου.

(Ρηθεὶς κανονισμὸς Ἐπιστολῆ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀποστόλου πρὸς τὴν ἐν Νισύρῳ Ἀρχιερατικὴν ἐπιτροπείαν, ὑπὸ 31 Ἰαν. 1923).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄

Περὶ τοπικῶν ἐθίμων.

Ἄρθρ. 54. Ἡ πρωτοκόρη λαμβάνει ὅλην τὴν μητρικὴν περιουσίαν ὡς προῖκα ἢ δευτεροκόρη τὴν ἐπίκτητον (ἀγοραστήν) ἢ κληρονομικὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς, τὰ δὲ λοιπὰ τέκνα λαμβάνουσι κατ' ἐπιείκειαν κτήματά τινα ἀσημάντου ἀξίας. Ἡ χρηματικὴ περιουσία τοῦ πατρὸς δὲν δεσμεύεται ὑπ' οὐδενὸς ἐθίμου.

(βλ. καὶ Πρακτ. Πνευματικοῦ Συμβουλίου 1885).

Ἄρθρ. 55. Ἡ χάριτα: Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προικοσυμφώνου ὁ πατήρ συνήθως δὲ καὶ ἡ μήτηρ, δίδουσιν εἰς τὸν πρωτότοκον υἱὸν ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν καλυτέρων κτημάτων αὐτῶν ὡς χάριν, ἀναγράφονται δὲ ταῦτα ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ τῆς μελλονύμφου πρωτοκόρης.

(Πρακτ. 27 Ἰουλίου 1885).

Ἄρθρ. 56. Ἡ πρωτοκόρη εἶναι ὁ μόνος κληρονόμος τῆς μητρὸς ἐπὶ τῶν ἀδιαθέτων καὶ ἀπροικίστων κτημάτων αὐτῆς.

Ἄρθρ. 57. Ἐγγαμον ἀδελφόν, ἢ ἔγγαμον ἀδελφήν ἀποθανόντα ἀκλήρους δὲν κληρονομεῖ ὁ ἐπιζῶν σύζυγος ἢ ἡ ἐπιζῶσα σύζυγος ἀλλ' οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι αὐτῶν.

Ἄρθρ. 58. Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προικοσυμφώνου δύναται ὁ πατήρ ἢ ἡ μήτηρ ἢ καὶ ἀμφότεροι νὰ κρατήσωσιν ὅσαδήποτε κτήματα θελήσωσιν, ἵνα νέμονται αὐτὰ διὰ βίου· μετὰ θάνατον αὐτῶν περιέρχονται εἰς τοὺς προικιζομένους. Τὰ κρατούμενα κτήματα καλοῦνται γεροντομοῖρι.

(Πρακτικὰ Πνευματικοῦ Συμβουλίου 27 Ἰουλίου 1877, 28 Ἰουλ. 1884, 28 Αὐγούστου 1835, 22 Ἰουλ. 1897, 15 Ἰουλίου 1916).

Ἄρθρ. 59. Γυναικομοῖρι: Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἀκλήρου τοῦ συζύγου

ἢ ἐπιζῶσα σύζυγος λαμβάνει ὡς νόμιμον μοῖραν ἐν ἐκ τῶν ἀκινήτων κτημάτων αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον κυριότητα αὐτῆς.

(Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 14 Ἰουλίου 1877, 15 Ἰουλ. 1880, 23 Ἰουλ. 1880).

Ἄρθρ. 60. Ἀνδρομοῖρι: Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἀκλήρου τῆς συζύγου ὁ ἐπιζῶν σύζυγος λαμβάνει ὡς νόμιμον μοῖραν ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον κυριότητα αὐτοῦ ἐν κτήμα ἐκ τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς συζύγου του, ἔστιν ὅτε κατ' ἐκλογὴν αὐτοῦ.

(Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 26 Ἰουλίου 1885, 27 Ἰουλίου 1885, 25 Ἰουλίου 1890, 4 Αὐγ. 1894, 22 Ἰουλίου 1897).

Ἄρθρ. 61. Οἱ προικισθέντες δὲν ὑπεισέρχονται ὡς κληρονόμοι οὐ μόνον εἰς τὴν τῶν ἀποβιωσάντων γονέων σωζομένην περιουσίαν, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὴν τῶν ἀδελφῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι μὴ προικισθέντες (Πρακτ. 27 Ἰουλίου 1885).

Ἄρθρ. 62. Ἐάν τις, ἀφοῦ προίκιση ἢ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, κρατήσῃ ἐξ αὐτῆς κτήμα τι ἐπὶ χρεεῖ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι του δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἀλλ' εἶναι τοῦτο ὑπόλογον διὰ τὸ χρέος. (Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 29 Αὐγούστου 1895).

Ἄρθρ. 63. Ἡ προικισθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς κόρη δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ κληρονομίαν, τοῦ δικαιώματος τούτου ἀνήκοντος τῇ ἐπιζῶσῃ καὶ μὴ προικισθείσῃ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀδελφῇ (Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 18 Ἰουλ. 1901, 8 Αὐγ. 1914).

Ἄρθρ. 64. Προκειμένου λόγου περὶ πατρικῆς κληρονομίας: δὲν δικαιούται ἡ πρώτη ἀδελφή, οὐδὲ οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῆς, νὰ λάβῃ μερίδιον ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀδιαθέτως ἀποβιώσαντος πατρὸς, ὡς προικισθεῖσα δι' ὀλοκλήρου τῆς μητρικῆς περιουσίας· οὐδὲ δύναται ὡσαύτως νὰ κληρονομήσῃ ἐκ τῆς τοιαύτης πατρικῆς περιουσίας, ἀνηκούσης εἰς ἀκλήρως ἀποθανόντα ἀδελφὸν αὐτῆς.

(Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 30 Ἰουλίου 1905).

Ἄρθρ. 65. Ὁ προικισθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν ἔχει δικαίωμα, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἄρρενες κληρο-

νόμοι ἀπρoίκιστοι ἢ ἀπρoίκιστος δευτεροκόρη, εἰς συμμετοχὴν κληρονομίας, καταληφθεῖσης ἀδιαθέτως ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (Πρακτ. Πνευμ. Συμβουλίου 15 Ἰουλίου 1916).

Ἄρθρ. 66. Ἐν περιπτώσει προικίσεως τῆς δευτεροκόρης: ἡ ἀδιάθετος πατρικὴ περιουσία περιέρχεται εἰς τοὺς ἄρρενας κληρονόμους.

(Ἀπόφ. Πνευμ. Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 16 Νοεμβρίου 1922).

Ἄρθρ. 67. Τὸ γονικὸ στὸ γονικὸ: Ἀποθνήσκει γυνὴ τις μετὰ τὸν τοκετόν· ἀποθνήσκει δὲ καὶ τὸ τέκνον μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός· ἐνῶ κατὰ τὸν νόμον κληρονομεῖ ὁ πατήρ τὸ τέκνον, κατὰ τὸ ἔθιμον τοῦτο ἡ περιουσία δέον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν προικίσαντα· ἐκλιπόντων δὲ τῶν προικισάντων, ἡ περιουσία περιέρχεται εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς.

Ἄρθρ. 68. Τὸ θηλυκὸ στὸ θηλυκὸ· τὸ ἀρσενικὸ στὸ ἀρσενικὸ: Μὴ ὑπαρχούσης δευτεροκόρης λαμβάνει ὁ πρωτότοκος υἱὸς τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς, καθὼς ἡ πρωτοκόρη λαμβάνει τὴν κληρονομίαν τῆς μητρός. Ὄταν δὲ πρόκειται νὰ κληρονομήσουν ἀδελφοὶ ἀδελφόν, ἀνεψιοὶ θετὸν ἢ ἐξάδελφοι ἐξαδέλφους, διανομὴ γίνεται μὲν κατὰ ρίζας καὶ κατὰ κεφαλὴν, ἀλλὰ κτῆμα προερχόμενον ἀπὸ ἀρσενικὸν μέρος θὰ λάβῃ κληρονόμους ἄρρενος γένους, προερχόμενον δὲ ἀπὸ θηλυκοῦ γένους θὰ λάβωσι κληρονόμοι θήλεως γένους.

Ἄρθρ. 69. Οὐδέποτε κληρονομεῖ ἀδιαθέτως, ὁ σύζυγος τὴν σύζυγον καὶ τὰνάπαλιν ἐν περιπτώσει μὴ ὑπάρξεως τέκνων. Ἀφαιρουμένης τῆς νομίμου μοίρας ἡ περιουσία ἐπιστρέφει εἰς τοὺς προικίσαντας καὶ τούτων ἐκλιπόντων εἰς τοὺς πλησιεστέρους νομίμους κληρονόμους.

Ἄρθρ. 70. Τελουμένου τοῦ ἀρραβῶνος ὁ μνηστήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ δίδουσι συνθήκως εἰς τὴν μνηστὴν προγαμιαίαν δωρεάν. Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ συζύγου, ἡ δωρεὰ αὕτη μεταβιβάζεται ὑπὸ τῆς μητρός εἰς τὸν πρωτότοκον υἱὸν του καὶ οὕτω καθεξῆς: Μὴ ὑπάρχοντος ὁμῶς τέκνου, ἡ προγαμιαία δωρεὰ ἐπιστρέφει εἰς τοὺς δωρήσαντας ἢ τοὺς ἀναγκαίους κληρονόμους αὐτῶν, καί, τούτων ἐκλιπόντων, εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς.

Ἄρθρ. 71. Τὸ δίκαιον τῆς προτεραιότητος: Ὄταν πωλῆται κτῆμά τι ὑπὸ συγγενοῦς, δικαίωμα προτεραιότητος ἀγορᾶς κέκτηται ὁ πλησιέστερος συγγενῆς καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπάρχῃ πωλητήριον εἰς ξένον ἢ μεσολάβῃ μακροχρόνιος νομὴ ὑπὸ ξένου ἐὰν συντρέχωσι λόγοι ἀνηλικιότητος τοῦ ἀμέσως δικαιοῦχου μετὰ προδήλου ἐκμεταλλεύσεως εἰς βάρος τοῦ δικαιοῦχου τούτου, ἢ ἂν ἡ πώλησις ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων συγγενῶν αἱ πράξεις αὗται κηρύσσονται ἄκυροι, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τῆς προτεραιότητος.

(Πρακτ. Πνευματικῆς Συμβουλίου 7 Ἰουλίου 1915, 16 Ἰουλίου 1916).

Ο ΑΓΡΑΜΙΤΑΣ

† ΔΗΜ. Γ. ΜΠΑΛΛΑ

Σὰν τὸ βλεπιό(μ) μοῦ φαίνεσαι
σὰ στέκεσαι ὀλόρτα
στῆς ἀμπατῆς τὸ γύρισμα
καὶ στῆς κρεφτῆς τῆ(μ) πόρτα.

Μὲ τῆ(γ) κορφῇ τῆ(μ) πράσινη,
τὰ διάπλατα κλωνιά σου,
ποὺ στρώνουν ἀπὸ κάτω τους
τὸν ἴσκιο, τῆ δροσιά σου.

Καζαναργιὸ κι Ἀγράμιτας
ἀχώριστο ζευγάρι,
τῆς νιότης τὸ ξεφάντασμα
τοῦ γέρου τὸ καμάρι.

Βάλεις ἐσὺ τὸν ἴσκιο σου
ποὺ δὲ(μ) περνᾷ ἀκτίνα,
κι ἐκεῖνο τὴν ἀγκλοῦπαν του
μὲ φρέσκια(γ) κουκουζίνα.

Κι ὄλοι μεθυοῦ(γ) καὶ χαίρονται
καὶ τοὺς καμοὺς ξεχνοῦσι
μὲ τὸ πιστὶν τ' ἀθάνατο
ποὺ σὰν νερὸ ρουφοῦσι.

Ἄς ἡμου διαγατάριχο(μ)
πουλι νὰ ξεκινήσω,
νὰ πάω στὸν ἀγράμιτα(ν)
τοῦ Στρίχη νὰ κουμπήσω...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΞΕΝΟΣ

ΝΙΚΗΤΑ ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ

Ἡ παπαδιά, ἡ πρεσβυτέρα τοῦ Παπαγιάννη τοῦ Σακελλαρίδη, ἔκαμε πολλὰ παιδιά. Τὸ πιὸ ἀνήσυχο καὶ ζωηρὸ ἔβλεπε τὸ Φῶς τοῦ Κόσμου τὸ 1802 στὴ Νίσυρο. Ὁ Κωνσταντής. Ἰδιαίτερη χαρὰ δὲν σκόρπισε ἡ γέννηση τῆς μεγάλης προσωπικότητας στὸ μικρὸ νησί. Δὲν ἦταν τὸ πρωτόπαιδο ὁ Κωνσταντής, οὔτε τὸ δευτερόπαιδο τῆς μεγάλης οἰκογένειας τοῦ Παπαγιάννη ἦταν τὸ μικρὸ της, τὸ τελευταῖο της. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς οἱ δικοὶ του, οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ δὲν πρόσεξαν τὴ φλόγα τῶν ματιῶν του, δὲν εἶδαν τί ἔκρυβε τὸ βλέμμα του, δὲν μπόρεσαν ν' ἀκούσουν τὴν κραυγὴ ποὺ ἔβγαине ἀπὸ τὸ σπλάχνο του. Ἔτσι μεγάλωνε τὸ παιδί ἀπρόσεκτο, ἀπαρτήρητο χωρὶς καμμιά ἰδιαίτερη φροντίδα τῶν δικῶν του μέσα στὴν εἰρηνικὴ καὶ γιομάτη συμβατικότητά Νισυριακῆ Κοινωνία. Μὲ τὸ βγάλισμο τοῦ ἡλίου ὁ μικρὸς Κωνσταντής βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, τὸν ἔχανε ἡ παπαδιά καὶ τὸν μάζευε ὁ παπᾶς πότε ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ πότε ἀπὸ τοὺς δρόμους. Πρῶτος στὸ παιχίδι, πρῶτος στὴ δουλειὰ. Τὸ προκομμένο παιδί τῆς γειτονιάς, ἔξυπνο, πρόθυμο, ζωηρὸ, ἀεικίνητο. Πάντα ρωτοῦσε κι ἤθελε νὰ μάθει τοῦ κόσμου τὰ μυστήρια καὶ τὰ περίεργα τῆς φύσης. Ποιὸς ὅμως θὰ τοῦ ἔδινε τὴ σωστὴ ἀπάντηση; Τότε ἄρχισαν κάπως νὰ τὸν προσέχουν γιατί ἔβλεπαν πῶς τὸ παιδί αὐτὸ δὲν ἔμοιαζε μὲ τ' ἄλλα, δὲν ἦταν οἱ ἀπορίες του κι οἱ περιέργειές του σύμφωνες μὲ τὴν ἡλικία του. Αὐτὸς ποὺ ὀλιγώτερο πρόσεξεν ὄλ' αὐτὰ ἦταν ὁ πατέρας του. Ἐδέησε ὅμως, ὅταν ὁ Κωνσταντής ἔζησε τὶς πρώτες ἔξη ἀνοίξεις του, καὶ τὸν ἔβαλε ὁ παπᾶς κοντὰ σ' ἕνα Καλόγηρο, νὰ μάθει τὰ πρώτα γράμματα. Σχολεῖα δὲν ὑπῆρχαν. Τὰ χρόνια κύλησαν γρήγορα κι ὁ Κωνσταντής γνώριζε κι ὄλας ὅσα γνώριζε ὁ Δάσκαλός του ὁ Καλόγηρος. Τὰ γράμματα τοῦ νησιοῦ του τέλειωσαν καὶ τὸ Ὑαλτήρι τῶξερε ἀπ' ἔξω κι ἀνακατωτά. Τὶ θὰ γίνῃ τώρα ὁ Κωνσταντής; Ποῦ εἶναι ὁ Δάσκαλος; Ποιὸς θὰ λύσει τὶς ἀπορίες του, ποῖα πηγὴ θὰ δροσίσει τὴ φλόγα τῆς καρδιάς του; Σὲ ποιὸν νὰ ἀποταθεῖ καὶ ποιὸς θά'χε τὴ δύναμη κι ὑπομονὴ ν' ἀκούσει τὶς λαχτάρες, τὰ ὄνειρά του; Ἔτσι σβύνουν καὶ χάνονται πρὶν ἀκόμα ἀνατεῖλουν οἱ μεγάλες διάνοιες, τὰ ἀνήσυχα πνεύματα, οἱ σπουδαῖοι ἄνδρες στὴν ἐπαρχία, στὰ μικρὰ μέρη, στὶς πτωχὲς πολιτεῖες, στὸ χωριό, τὸ νησί. Πόσοι δὲν χάθηκαν!

Ἐὰν ὅμως οἱ ἄνθρωποι, ἡ Κοινωνία, εἶναι τυφλοί, ὑπάρχει ἡ Θεῖα Πρόνοια ποὺ μιλά στὶς μεγάλες καρδιές [Θάρσει προνοίας οὔνεκα]. Ὁ Κωνσταντής ὑπομένει, προσδοκᾷ κι ἐλπίζει, ἀκούει ὅμως τὸν πατέρα του, δὲν μπορεῖ νὰ κάνει διαφορετικά, γι' αὐτὸ καὶ παίρνει κάθε πρωτὸ μὲ τὰ χαράματα τὸ σακούλι στὶς πλάτες, πηγαίνει στὴ βοσκή καὶ βρίσκεται ὅλη τὴν ἡμέρα πίσω ἀπὸ τὶς οὐρὲς τῶν ζῶων τοῦ πατέρα του.

Γυρνᾷ τὸ βράδυ κουρασμένος, ξαπλώνεται στὸ κρεβάτι καὶ βρέχει τὸ προσκέφαλο μὲ δάκρυα καφτά. Μέσα στ' ἀναφυλλητά του προσεύχεται, προσεύχεται στὴ Παναγία νὰ τὸν βοηθήσει καὶ νὰ φωτίσει τὸν παπὰ ν' ἀνοίξῃ τὸ δρόμο τοῦ Κωνσταντῆ ποὺ ὀδηγεῖ στὴ λύτρωση. Ἦταν δύσκολο στὸν Παπαγιάννη νὰ διαγνώσει τὸ ζῆλο ποῦκρυβε ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ γιὰ μάθηση καὶ γνώση, κι ἀκόμα δυσκολώτερο νὰ νοιώσει ὁ Παπᾶς τὸ δράμα ποὺ ἐπαίζετο μέσα στὰ φυλλοκάρδια τοῦ τελευταίου του παιδιοῦ. Μάταια πάλευε ὁ Κωνσταντής νὰ πείσῃ τὸν πατέρα του νὰ δώσει κάποιον διέξοδο στοὺς δαίμονες

1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΝΙΣΥΡΟΥ—Δημοσιευθέντα εἰς «ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», ἐπιμελεῖα Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ.

2. ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ Ν.—Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ—Ἐφημερίς «ΠΡΟΟΔΟΣ», ΡΟΔΟΣ 1953, ἀριθ. φύλ. 1157, 1158, 1159.

3. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ Κ.—ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΞΕΝΟΣ—Δελτίον «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ», ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 1934, ἔτος Γ', ἀριθ. 32 σελὶς 6-7.

4. Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν.—Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΛΟΓΙΟΥ ΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΞΕΝΟΥ — Δελτίον «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ», ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 1933, ἔτος Γ', ἀριθ. 26, σελὶς 15-16, ἀριθ. 27, σελὶς 7, ἀριθ. 29 σελὶς 9.

ποῦκρυβε ἡ φυχή του. Ἡ φύση δὲν τὸν εἶχε πλάσει νὰ ζήσει βουκόλος καὶ νὰ βόσκει χοίρους. Ἄλλου ἦταν ἡ μοίρα του, τὸ πεπρωμένο του βρισκόταν ἔξω μακριὰ ἀπὸ τὰ στενὰ ὄρια τοῦ μικροῦ του νησιοῦ. Ὅταν δὲ πληροφορήθηκε ἀπὸ κάποιους ἐμπόρους πὸν ταξίδευαν στὴν Κων)πολι, ὅτι ἐκεῖ ἤικμαζε ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία, παρακαλεῖ γονατιστὸς τὸν πατέρα του νὰ τὸν στείλει στὴ Πόλη. Στὴν καρδιά του ἐφούντωσε ἡ λαχτάρρα τοῦ μισεμοῦ, ὁ πόθος τοῦ ἄγνωστου, ἡ δίψα νὰ γνωρίσει, νὰ μάθει γράμματα, νὰ σπουδάσει, νὰ ζήσει ἐλεύθερα, ἀνεξάρτητα. Ἀφοῦ προσάθησε νὰ πείσει τὸν πατέρα του κι ἀπέτυχε, πῆρε τὴ Μεγάλῃ Ἀπόφαση: Νὰ φύγει!...

Μιά μέρα δὲν πῆγε στὴ βοσκὴ ἡ προσποίηθηκε τὸν ἄρρωστο κι ἔμεινε μόνος στὸ σπίτι. Ἐφαξε παντοῦ γιὰ νὰ βρεῖ τὰ χρήματα τοῦ παπᾶ, δὲν ἄφησε συρτάρι στὴ θέση του ὅλα τᾶκανε ἄνω κάτω, ὥσπου τελικὰ κατάρφερε νὰ παραβιάσει τὴν παλιὰ κασέλα τοῦ Παπαγιάννη. Δὲ βρῆκε χρήματα. Βρῆκε ὅμως κάτι χαρτιά πὸν στὸ κάτω μέρος ἔφερε τὸ καθένα δυὸ ὑπογραφές. Διαβάζει καὶ σὲ λίγο διαπιστώνει πὸς κρατοῦσε στὰ χέρια του γραμματία ἐκείνων πὸν χρεωστοῦσαν στὸν πατέρα του καὶ γιὰ καλὴ του τύχη ὅλοι οἱ χρεοφειλέτες εὐρίσκοντο στὴν Κων)πολι ξηνητεμένοι. Τὰ βάζει γρήγορα στὸν κόρφο του καὶ τρέχει στὸ λιμάνι. Ἦταν τόσο ἔξυπνος καὶ καταφερτζῆς ὥστε πλησίασε ἀμέσως τὸν καπετάνιο κάποιου καϊκιῦ πὸν ταξίδευε μέχρι τὴν Πόλη, μαρκάρισε μούτσος κρυφὰ ἀπὸ τοὺς δικούς του κι ἔφυγε ἀπὸ τὸ νησι παίρνοντας μαζί του καὶ τὰ κλεμμένα γραμματία. Ὑστερα ἀπὸ περιπέτειες μερικῶν μηνῶν ἔφθασε στὸν προορισμὸ του. Μόλις τὸ καῖκι ἄραξε ἐγκαταλείπει ὁ Κωνσταντῆς τοὺς ναῦτες καὶ τρέχει σὰν τρελλὸς μέσα στὴ βασίλισσα τῶν πλέων. Ρωτώντας ἔφθασε σὲ κάποιον Νισύριο σπῖτι καὶ δικαιολογήθηκε πὸς ὁ πατέρας του τὸν ἔστειλε στὴν Πόλη γιὰ ἐμπορικὴ δουλειῆς. Πρὶν ὅμως προβεῖ στὴν ἐξόφληση τῶν γραμματίων φρόντισε νὰ μάθει γιὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα πὸν λειτουργοῦσαν στὴν σκλαβωμένη Πόλη.

Ὅταν ἐξασφάλισε κατοικία καὶ σχολεῖο ἄρχισε νὰ πλησιάζει τοὺς χρεοφειλέτες τοῦ πατέρα του στοὺς ὁποίους παρουσίαζε τὰ γραμματία καὶ τοὺς ἔλεγε, ὅτι ὁ πατέρας του εἶχε μεγάλες οικονομικὲς στενοχώριες καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸν ἔστειλε νὰ εἰσπράξει τὰ γραμματία αὐτὰ ἔστω καὶ μὲ μειωμένο τόκο.

Οἱ ἀφελεῖς τότε νησιῶτες πίστεψαν στὸν μικρὸ Κωνσταντῆ καὶ μάλιστα θεώρησαν τὴν εὐκαιρία κατὰλληλῃ νὰ πληρώσουν τὰ χρέη τους, πρὸς τὸν γυιὸ τοῦ Παπαγιάννη.

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας πὸν ἔφυγε ὁ Κωνσταντῆς, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸ χωράφι ὁ Παπαγιάννης μὲ τὴν οἰκογένειά του βρῆκαν τὸ σπῖτι ἄνοικτὸ καὶ τὰ πράγματα κασέλες, ντουλάπες, συρτάρια καὶ ροῦχα μέσα στὴ μέση τοῦ σπιτιοῦ. Γιὰ μιὰ στιγμή ὁ ἀφελὴς Παπαγιάννης νόμισε πὸς κλέφτες μπῆκαν στὸ σπῖτι του κι ἔκαμαν διάρρηξη. Ἀρχισε νὰ φωνάζει, μαζεύτηκε ὅλο τὸ νησι στὶς φωνές τοῦ παπᾶ, μὰ σὰν πῆγε στὸ κρεβάτι κι εἶδε πὸς ἔλειπε ὁ Κωνσταντῆς σώπασε. Ξεσκαλίζει τὴν κασέλα καὶ διαπιστώνει ὅτι ἔλειπαν τὰ γραμματία. Ἡ ἐξαφάνιση τοῦ Κωνσταντῆ μαζί μὲ τὰ γραμματία ἔλυσε τὸ μυστήριον κι οἱ ἀναστατωθέντες κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ἡσύχασαν.

Ἔτσι ὁ Κωνσταντῆς μπόρεσε νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸ πληκτικὸ παπαδίστικο περιβάλλον πὸν βάραινε πάνω του καὶ τὸν εἶχε δεμένο τὸ πείσμα κι ἡ στενὴ ἀντίληψη τοῦ πατέρα του στὴν μαρτυρικὴ γιὰ τὸν Κωνσταντῆ ἀτμόσφαιρα τοῦ νησιοῦ.

Μὲ τὴν ἐξόφληση καὶ εἰσπραξὴ τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων βρῆκε τὰ οικονομικὰ μέσα καὶ προχώρησε ἄνετα κάπως στὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐξόδων τῶν σπουδῶν του. Ρούφηξε ὅσο μπορούσε περισσότερο τὴ γνώση καὶ τὴ σοφία πὸν βρῆκε στὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς Πόλης. Ὅσο ὅμως προχωροῦσε στὰ γράμματα τόσο μεγαλύτερη φλόγα ἔκαιγε τὰ στήθη του. Εἶναι δύσκολο νὰ ἐξακριβωθεῖ μετὰ τὴν ἀποφοίτησή του πὸν πῆγε καὶ τί ἔκανε. Σύμφωνα μὲ τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς πρεσβείας τῶν Συμαίων εἰς Ἑλλάδα καὶ Κωνσταντινούπολη—στὶς 16 Δεκεμβρίου 1830 συναντοῦμε τὸν ἡρώα μας Κων)νο Σακελλαρίου Δάσκαλο στὴν ἰδιαίτερή του πατρίδα Νίσυρον. Παράλληλα μὲ τὸ ὑψηλὸ του λειτουργημὰ ἀσχολήθηκε καὶ μὲ τὴν πολιτικὴ, γιὰ τὴν ἦταν ἀπὸ τοὺς ὀλίγους μορφωμένους πὸν ὑπῆρχαν γιὰ νὰ μπορέσουν τὰ νησιὰ νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν στὴν Ὑψηλὴ Πύλη καὶ νὰ διαπραγματευθοῦν τὰ τῆς ἐλευθερίας των. Στὶς 15 Μαρ-

τίου 1831 ὁ Κων)τίνος Σακελλαρίου διορίζεται πρέσβυς τῆς Νισύρου. Αὐτὸ μαρτυρεῖ τὸ παρακάτω ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ὑπόμνημα τῶν κατοίκων τῆς Νισύρου πρὸς τὰς Πρεσβείας τῶν ξένων δυνάμεων Κων)πόλεως.

«... Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέλιπον ἀπὸ μέρους μας ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχὴ καὶ Διοίκησις καὶ τελευταῖον εἶδομεν τὴν πολυπαθὴ Νῆσον μας διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ἐξερχομένης τῆς ἑλληνικῆς ὀλομερείας πάραυτα διηυθύνομεν τὸν ἡμέτερον πρέσβυν κ. Κωνσταντῖνον Σακελλαρίου πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Ἀντιπροσώπους τῶν κραταιῶν τῆς γῆς (ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ὁποίων ἡ πᾶσα Ἑλλάς διευθύνεται) εἰς τοὺς ὁποίους εἰς ἰδιαίτερον ἤδη ἀναφορὰν διὰ τοῦ αὐτοῦ πρέσβεώς μας παρουσιαζόμενοι ἐξαιτοῦμεν τὰ ἐπόμενα ταῦτα αἰτήματα. Νὰ εἴμεθα ἀνεξάρτητοι, ἡνωμένοι μετὰ τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων κλπ...».

Ὁ Κων)τίνος ἀπὸ τῆ θέσης αὐτῆ τοῦ πρέσβεως ἔκαμε πολλὰ ταξείδια στὴν Ἀθήνα καὶ Κων)πολη. Ἔτσι τὸν Ἰούνιο 1831 συνητήθη μὲ τὸν τότε κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος Ι. Καποδίστρια καὶ συνεζήτησε γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν τῶν νησιῶν. Τὸ ἴδιο ἔτος ἐπισκέπτεται τὸν Πατριάρχη Κων)πόλεως Κωνσταντῖνον καὶ ἐπιστρέφει στὴ Νίσυρο μὲ τὸ Πατριαρχικὸ μῆνυμα τῆς 19 Ἰουνίου 1831 πού ἀνάμεσα σ' ἄλλα λέγει «...τὸν δὲ εἰρημένον κὺρ Κωνσταντῖνον Σακελλάριον ὡς ἔμφρονα καὶ νουνεχῆ ὅστις οὐ μόνον τρέφει ζῆλον ἀληθῆ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ καὶ γνωρίζει καλῶς μὲ τὴν φρόνησιν του ἐκεῖνα τὰ μέσα ὅπου προξενοῦν τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ ἀνεσίνας νὰ τὸν τιμᾶτε καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾶτε καὶ νὰ ὑπακούετε εἰς τὰς φρονίμους ὁδηγίας καὶ εἰλικρινεῖς ὑποθήκες του...».

Τὸ πατριαρχικὸ αὐτὸ μῆνυμα δείχνει πολὺ καθαρὰ τὴν ἐκτίμησιν ποῦ ἔτρεφε ὁ Πατριάρχης γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Κωνσταντῖνου καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν προσπαθειῶν του γιὰ τὴν προαγωγὴν τῶν κοινῶν τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ. Ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα μέχρι τοῦ 1834. Ὁ Κωνσταντῖνος ὅμως δὲν κατορθώνει νὰ λυτρωθεῖ ἀπὸ τὰ δαιμόνια ποῦ ἔτρωγαν τὸ σπλάχνο του καὶ τὸν κράταγαν σὲ συνεχῆ ἀναβρασμὸ καὶ ἀναστάτωση. Μεγαλύτεροι πόθοι, πυρωμένη ἐπιθυμία γιὰ εὐρύτερη μόρφωση καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ δαιμονίου του γεννήθηκαν ξανά στὴν εὐγενικὴ ψυχὴ του. Σ' αὐτῆ τὴν ψυχολογικὴ κατάστασιν εὐρίσκετο ὅταν πληροφορήθηκε μὲ χαρὰ ἀνέλπιστη, ὅτι ὁ ἔξακουστός Δάσκαλος ὁ σοφὸς ὀραματιστὴς τοῦ ὠραίου καὶ ἀληθινοῦ, Θεόφιλος Καΐρης, ἴδρυσεν τὴν Ἀκαδημίαν του στὴν Ἄνδρο. Στὰ 1826 ἤρθε στὸν Καΐρη ἡ ἰδέα τῆς ἰδρύσεως Ὀρφανοτροφείου στὴν Ἄνδρο. «Πρὸς ἀνατροφὴν», ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος, τῶν εἰς τὰς ὁδοὺς εὐρισκομένων παιδιῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος πεσόντων». Στ' Ἀπομνημονεύματά του ὁ Συγγρός λέει τὰ ἑξῆς γιὰ τὸ Ὀρφανοτροφεῖο τοῦ Καΐρη. «Εἰς τὴν Σχολὴν τοῦ Καΐρη ἐμαθήτευσαν ὄχι μόνον παῖδες ἀπὸ ἐννέα ἐτῶν ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ 30ετείς καὶ 40ετείς ἄνδρες. Ἦρχιζε δὲ ἡ ἐκπαίδευσιν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου μέχρι τῆς τετάρτης τῶν σημερινῶν Γυμνασίων καὶ ἔτι ἀνωτέρω, διότι εἰς τὴν ἀνωτάτην τάξιν ἐδιδάσκετο μεταφυσικὴ, λογικὴ, θεολογία κτλ.». Ἡ σχολὴ τοῦ Καΐρη ἀρχίζει τὴν λειτουργίαν της κατὰ Σεπτέμβριον 1835 καὶ κλείνει μετὰ ἀπὸ τέσσαρα ἔτη, Σεπτέμβριον 1839. Ἀμέσως λοιπὸν ὁ Κωνσταντῆς φεύγει καὶ ἔρχεται κοντὰ στὸ μεγάλο Δάσκαλο. Ἐδῶ σχετίζεται καὶ συνεργάζεται μὲ σπουδαῖες προσωπικότητες συμμαθητῆς του καὶ ἀνάμεσα σὲ πολλοὺς ἄλλους ἀναφέρουμε τὸ Θεόδωρο Π. Δεληγιάννη, ἔπειτα Πρωθυπουργό, τὸ Συγγρό, ἔπειτα ἔθνικὸ εὐεργέτη, τὸν πατέρα τοῦ ποιητῆ Πολέμη, τὸν καθηγητὴ τῶν Μαθηματικῶν Κυζικηνό, τὸ διάσημο ὀφθαλμολόγο καὶ λόγιο Ἀναγνωστάκη καὶ πολλοὺς ἄλλους.* Ἡ διορατικότης τοῦ Κωνσταντῆ, ἡ μόρφωσίς του καὶ οἱ νεωτεριστικὲς του γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη τάσεις, ἔκαμαν μεγάλη ἐντύπωσιν στὸν Καΐρη καὶ ἀφοῦ τὸν θαύμασε, τὸν δέχτηκε μ' ἐνθουσιασμὸ στὴ Σχολὴν του καὶ τὸν προσέλαβε ὡς πρῶτον ἐπιμελητὴ τῆς Ἀκαδημίας του χωρὶς καμμιά ἐπιφύλαξιν. Ἡ συνάντησις ἡ ἐπαφὴ του μὲ τὸν Καΐρη ἦταν τὸ μεγαλύτερον πανηγύρι τῆς ζωῆς του γιατί βρῆκε κοντὰ του στρωμένην τράπεζαν πνευματικῆς πανδαισίας. Ἀφοῦ φόρσε τὸ καβάδι καὶ τὸ φηλὸ φέσι, ἔγινε ὁ διαπρύσιος κήρυκας τῶν θεωριῶν τοῦ Δασκάλου, ὁ ἐνθερμος καὶ ἐνθουσιώδης ἐνσαρκωτῆς τοῦ (πιστεύω) τοῦ Καΐρη, γιατί κοντὰ του βρῆκε τὸ Κοινωνικὸ πρότυπο τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως

* ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Τεύχος 120 σελὶς 722.

τὸ ὄνειρεύθηκε. Ἔτσι ἀπὸ τὸ 1835 μέχρι 1839 παραμένει στὴν Ἄνδρο, μαθητεύει καὶ ἀκούει τὴ διδασκαλία τοῦ Δασκάλου του, τάσσεται ἀνεπιφύλακτα μὲ τὰ κηρύγματά του καὶ σιγά-σιγά προβάλλεται ὁ Κωνσταντῆς στὴν κοινωνία τῆς Ἄνδρου σὰν ὀλοκληρωμένη πιά προσωπικότητα.

Στὴν Ἄνδρο ζοῦσε τότε ὁ Γιατρὸς Συγγρός, ὁ πατέρας τοῦ μεγάλου Ἐθνικοῦ εὐεργέτη, ὁ ὁποῖος παρουσιάσθηκε στὸν Καίρη καὶ τοῦ ζήτησε νὰ κάνει ἰδιαίτερα μαθήματα στὸ γυιό του. Τότε ὁ Καίρης ἐπρότεινε ὡς τὸν καταλληλότερο γι' αὐτὴ τὴ δουλιὰ τὸν Κωνσταντῆ. Ἔτσι ὁ Κωνσταντῆς ἀποκτᾷ κοινωνικὲς σχέσεις, γίνεται δάσκαλος τοῦ Ἀνδρέα Συγροῦ καὶ κοντὰ στὴ φήμη κερδίζει γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του καὶ χρήματα.

Ἐδῶ συμβαίνει κάτι τὸ παράδοξο, ὅπως ἀναφέρει ἡ παράδοση. Ἐνῶ δηλαδὴ ὁ Παπαγιάννης, ὁ πατέρας τοῦ Κωνσταντῆ, δὲν ἔδειχνε καθόλου ἐνδιαφέρο καὶ δὲν ρωτοῦσε νὰ μάθει τίποτα γιὰ τὸ μισεμὸ τοῦ παιδιοῦ του κατὰ τὸ πρῶτο ξαφνικὸ ταξίδι του στὴ Πόλη, τώρα παρακολουθεῖ τὸ γυιό του στὴν ἀνοδικὴ ἐξέλιξή του στὴν Ἄνδρο καὶ σκέφτεται μόλις γυρίζει πίσω στὴ Νίσυρο νὰ τοῦ πληρώσει τὰ κλεμμένα γραμματία μιὰ καὶ τώρα ἀπέκτησε χρήματα. Ἔτσι μονάχα μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ τὸ γεγονός, γιὰτὶ ὁ Παπαγιάννης δὲν ζήτησε ἀπὸ τὸ γυιό του νὰ τοῦ πληρώσει τὸ ἀντίστοιχο ποσὸ τῶν γραμματίων, ὅταν γύρισε ἀπὸ τὴν Πόλη ὁ Κωνσταντῆς.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἐλπίδες τοῦ παπᾶ ἄρχισαν νὰ σβήνουν γιὰτὶ παρ' ὅλο ποῦκλεισε ἡ Σχολὴ τοῦ Καίρη ὁ Κωνσταντῆς δὲν φαινόταν νὰ γυρίσει στὴ πατρίδα καὶ νὰ πάρει ὁ παπὰς τὰ χρήματά του. Ὅλ' αὐτὰ φαίνεται πὼς τὰ ἔμαθε ὁ Κωνσταντῆς καὶ γιὰ πολλὰς ἄλλες αἰτίες, ὅπως ὁ ἀδίκος θάνατος τοῦ Δασκάλου του, οἱ διωγμοὶ ὡς αἰρετικοῦ κ.τ.λ. ἀποκαρδίωσαν τὸν Κωνσταντῆ καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐπιστρέφει πίσω στὴν ἰδιαίτερή του πατρίδα. Ὁ Ἀνδρέας Συγγρός γράφει τοῦτο στὰ Ἀπομνημονεύματά του καὶ ἀναφέρει τὸν Κωνσταντῆ ὡς τὸν Κωνσταντῆ τὸν Κῶν μὲ σαλβάρια. Δὲν κράτησε τὸ οἰκογενειακὸ του ὄνομα Σακελλαρίου γιὰ τοὺς λόγους ποὺ θ' ἀναφέρω παρακάτω, καὶ γι' αὐτὸ πολλὰς φορὲς ἔλεγε πὼς καταγόταν ἀπὸ τὴν Κῶ.

Ἦστερα ἀπὸ τὸν σκληρὸ θάνατο τοῦ Δασκάλου του, ποὺ ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ θλιβερὰ ψυχικὰ τραύματα τῆς ζωῆς του, ἀναγκάσθηκε νὰ ἐγκαταλείψει τὴν Ἄνδρο γιὰτὶ φοβήθηκε τὴν ὀργὴν τοῦ πλήθους. Πῆγε στὴ Νάξο, στὸ Ἀίβαλί, στὴ Σάμο, στὴ Σμύρνη καὶ τέλος ἀναγκάσθηκε νὰ γυρίσει στὴ γενέτειρά του Νίσυρο τὸ 1842 σὲ ἡλικία 40 ἐτῶν. Αὐτὴ ὅμως τὴ φορὰ ὁ Κωνσταντῆς γύριζε πίσω στὸ νησί πολὺ διαφορετικὸς, πολὺ ἀλλαγμένος σχετικὰ μὲ τὶς πεποιθήσεις του ὡς πρὸς τὰ θρησκευτικὰ, πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα καὶ ἔφερε βαθιὰ τὴν ἐπίδραση τῆς διδασκαλίας τοῦ Διδασκάλου του.

Μόλις τὸν ἀντίκρουσε ὁ πατέρας του ὁ Παπαγιάννης ἀντὶ νὰ χαρεῖ, γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀσώτου, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσε, τὸν ὕβριζει, τὸν ἀποκαλεῖ κλέπτη καὶ ἀπαιτεῖ νὰ τοῦ πληρώσει τὸ ποσὸν τῶν κλεμμένων γραμματίων. Ὁ Κωνσταντῆς, ὁ Δάσκαλος πιά, ἔτσι τὸν φώναζαν ὅλοι στὸ νησί, χωρὶς νὰ χάσει τὴν ψυχραιμία του ἐδήλωσε κατηγορηματικὰ στὸν πατέρα του, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ τοῦ ἐπιστρέφει τὰ χρήματα διότι δὲν εἶχε, εὐχαρίστως ὅμως μποροῦσε, ἂν ἐδέχετο, νὰ τοῦ ὑπογράψει μιὰ ὁμολογία. Ὁ Παπαγιάννης δὲν ἀπήντησε. Τότε βλέποντας ὁ Κων)νος τὸ πατέρα του νὰ σιωπᾷ ἄρχισε νὰ τοῦ ἐξηγεῖ τὴ μεγάλη σημασία ποὺ εἶχαν γι' αὐτὸν τὰ κλεμμένα γραμματία, τὰ βάσανα καὶ τὶς πίκρες ποὺ πέρασε μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι, τὴ νοσταλγία ποῦτρωγε τὴν ψυχὴν του νὰ γυρίσει στὴν Πατρίδα νὰ ἰδεῖ τοὺς Γονεῖς καὶ τ' ἀδελφία του, τὴ γειτονιά καὶ τὰ παλιὰ δρομάκια ποῦπαίξει μικρὸ παιδί κι εἶχε κάμει τὰ πιὸ γλυκὰ παιδικὰ ὄνειρα καὶ ἄλλα πολλὰ.

Τίποτα δὲ μποροῦσε νὰ συγκινήσει τὴν ἄγουρη ψυχὴν τοῦ Παπᾶ καὶ στέκετο ἀκίνητος χωρὶς νὰ μιλά. Ὁ Κωνσταντῆς ἐπανελάβε: «εὐχαρίστως σᾶς ὑπογράφω τὴν ὁμολογία ποὺ σᾶς εἶπα μὲ ὅλο τὸ ἀντιπροσωπευτικὸ ποσὸ τῶν κλεμμένων γραμματίων. Ὁ πατέρας τὸ ἐδέχθηκε. Καὶ ὅταν ἐγράφη ἡ ὁμολογία ὑπεδείχθη στὸν Κωνσταντῆ νὰ ὑπογράψει. Ἐπῆγε ὁ Κων)νος καὶ θέτει τὴν ὑπογραφήν του κάτω ἀπὸ τὴν ὁμολογία καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα Κωνσταντῆς Ἐένος. Σὲ παρατήρηση τοῦ πατέρα του γιὰτὶ ὑπογράψει μὲ τὸ ἐπίθετο Ἐένος καὶ ὄχι Κων)νος Σακελλαρίου, ἀπαντᾷ: Ἐφ'

ὅσον δὲν μὲ ἀναγνωρίζεις γιὰ παιδί σου καὶ μὲ ἀποκαλεῖς κλέπτη τῆς περιουσίας σου γιὰ χρήματα τὰ ὅποια καλῶς διέθεσα γιὰ νὰ σπουδάσω, θὰ πεῖ ὅτι δὲν ἔχω καμμιά σχέση μαζὶ σου καὶ κατὰ συνέπεια εἶμαι ξένος ἀπὸ τὴν οἰκογένειά σου. —Μὲ τὸ ἐπώνυμο αὐτὸ ἔμεινε καὶ μ' αὐτὸ εἶναι γνωστὴ ἡ οἰκογένειά του στὴ Νίσυρο.

Τὰ τότε γεγονότα τὸν ἠνάγκασαν νὰ παραμείνει στὴ Νίσυρο. Πίστευε ἀπόλυτα στὴν ὑψηλὴ του ἀποστολὴ καὶ βάλθηκε νὰ γίνῃ ὁ ἀναμορφωτῆς καὶ πλάστης τῆς Νισυριακῆς Κοινωνίας. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Νίσυρο ἄνοιξε Ἰδιωτικὴ Σχολὴ καὶ μάζεψε ὅλη τὴν νεολαία τοῦ νησιοῦ σὰν στοργικὸς πνευματικὸς ἡγέτης, ν' ἀκούσει τὰ μαθήματά του καὶ νὰ μορφώσῃ τὴν καθυστερημένη νεότητα. Μὲ ἀκαταμάχητο ζῆλο καὶ πίστη ἐπεδόθηκε στὸ μεγάλο του ἔργο. Γρήγορα ἀπέκτησε φήμη καὶ πῆρε μὲ τὸ μέρος του ὅλους τοὺς νησιώτες. Ὅταν δὲ οἱ πρόκριτοι τοῦ νησιοῦ κατάλαβαν ἐξ ἐνστίκτου τὸν μεγάλον ἄνδρα ποὺ τοὺς ἔστειλε ἡ θεία πρόνοια στὸ νησί καὶ εἶδαν τὴ δραστηριότητα καὶ τὴν ἐργασία του, τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν Διοίκηση τῶν Κοινῶν καὶ διὰ βοῆς τὸν ἐξέλεξαν Δήμαρχον. Ὡς Δήμαρχος ἐργάσθηκε παραδειγματικὰ καὶ ἔθεσε τὶς βάσεις γιὰ μιὰ δίκαιη καὶ συγχρονισμένη γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη Διοίκηση τοῦ τόπου. Κατέβαλε ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ τὴν κατοχύρωση τῶν προνομίων καὶ ταξίδευσε πολλὰς φορὰς στὴν Κων)πολὶ ὅπου μὲ συνεργασία καὶ ἄλλων Δωδεκανησιῶν ἐπέτυχε πολλὰ γιὰ τὸ τότε προνομιακὸ σύστημα τῶν νησιῶν μας. Παρ' ὅλο ὅτι ἀνεμίχθη στὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου καὶ ἔγινε Δήμαρχος, ὅλοι τὸν ἀποκαλοῦσαν ὁ Κων)νος ὁ Δάσκαλος. Ἡ ἀνάμιξή του στὰ Δημαρχιακὰ δὲν ἐμείωσε καθόλου τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν Ἰδιωτικὴ Σχολὴ του, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ περισσότερη ὄρεξη ἀσχοῦσε τὸ δημιουργικὸ του λειτούργημα γιὰτὶ πίστευε πὼς δὲν μπορούσε νὰ ὑπάρξῃ καλὴ Διοίκηση χωρὶς μορφωμένη Κοινωνία. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Δημάρχου δὲν τὸ κράτησε γιὰ πολὺ καιρὸ γιὰτὶ ἀλλοῦ τὸν εἶχε τάξῃ ἡ μοίρα του. Ἡ θέσις του ἦταν κοντὰ στὸ λαό, δίπλα στὴ νεότητα, στὴν ἀγαθὴ ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος. Τέλος παντρεύθηκε καὶ παρ' ὅλα τὰ οἰκογενειακὰ του βάρη ταξίδευε σὲ πολλὰ μέρη τοῦ τότε ὑπόδουλου Ἑλληνισμοῦ καὶ μὲ θαυμαστὴ εὐγλωττία καὶ πειστικότητα ἐδίδασκε στὶς Ἐκκλησιὰς, στὶς πλατεῖες καὶ στὶς συγκεντρώσεις μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ μοναχοῦ καὶ μ' ἓνα καλπάκι στὸ κεφάλι τὰ ὅποια οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλείφῃ γιὰτὶ ἦταν τὸ διακριτικὸ σχῆμα τῆς σχολῆς τοῦ περιφήμου Δασκάλου του, Θεοφίλου Καΐρη. Μὲ τὰ ταξίδια του αὐτὰ καὶ μὲ τὰ σοφὰ κηρύγματά του ἔγινε γνωστὸς σ' ὅλον τὸν ὑπόδουλον Ἑλληνισμό καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μόλις πληροφορήθηκε τὴ Δράση καὶ τὴν μόρφωση τοῦ Κων)νου τὸν προσεκάλεσε τὸ 1845 καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν στείλῃ μὲ ἔξοδα τοῦ Κράτους γιὰ μετεκπαίδευση στὴ Γερμανία καὶ ἐπιστρέφοντας νὰ καταλάβῃ τὴν ἔδρα τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Νεοσύστατου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὅταν ὁ Κων)νος ἔλαβε τὴν τιμητικὴ αὐτὴ πρόσκληση συνεκινήθη πολὺ καὶ ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση γιὰ τὴν τόσο κολακευτικὴ πρόταση ποὺ τοῦ ἔκαμε ἡρνήθη μὲ τὴν δικαιολογία, ὅτι γιὰ τὶς ἔδρες τοῦ Πανεπιστημίου ὑπάρχουν πολλοὶ καθηγηταί, ἐνῶ αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εὐρίσκειται πάντα κοντὰ στὸν ὑπόδουλο Ἑλληνισμό ποὺ εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἑλληνοπρεπῆ μόρφωση. Ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἦταν τέτοια ποὺ δὲν μπορούσε νὰ περιορισθεῖ στὰ στενὰ ὄρια τῶν Ἀθηνῶν γιὰτὶ ἤθελε μεγαλύτερη ἀκτίνα δράσεως. Ἡ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς Πανεπιστημιακῆς ἔδρας δὲν τὸν ἱκανοποιοῦσε τόσο, ὅσο ἡ δράσις καὶ τὸ ταξίδι γιὰτὶ σ' αὐτὰ εὕρισκε ἔκφραση τὸ δαιμόνιό του.

Φεύγει λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ πηγαίνει στὴν Κων)πολῃ. Ἡ ψυχραιμία καὶ τὸ θάρρος ἀλλὰ καὶ ἡ πίστη ποὺ εἶχε λάβῃ ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ Δασκάλου του Καΐρη τὸν ἔκαναν νὰ μὴν ὑπολογίζῃ κινδύνους, γι' αὐτὸ καὶ καυτηρίαζε δριμύτατα κάθε ξένο καὶ σάπιον πρὸς τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ Κοινωνικὲς ἀδιχίες καὶ τὰ αἴσχη ποὺ διέπραττε ὁ κλῆρος τὸν ἔκαναν διαπρῦσιον κήρυκα τῆς ἀληθείας τοῦ Ναζωραίου. Λέγεται, ὅτι ἐνῶ εὐρίσκετο στὴν Κων)πολῃ παρουσίαστηκε στὰ Πατριαρχεῖα καὶ μπροστὰ στὴν Ἱερὰ Σύνοδο ἐξεφώνησε τολμηρὸ λόγον καὶ ἄρχισε: «Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος· δαίμονες τῆς κολάσεως καὶ ἱερεῖς τῆς αἰσχρῆς!...».

Ἀπὸ τὴν Κων)πολῃ φεύγει καὶ ἔρχεται στὴ Σμύρνη· διδάσκει ἐκεῖ γιὰ λίγο καὶ

φθάνει ἀργότερα στή Χίο ὅπου αἰχμαλωτίζει τὰ πλήθη καί συγκινεῖ τὶς καρδιές. Ἄπ' ἐκεῖ πηγαίνει στὴν Αἴγυπτο, ἐπιστρέφει στὸ Καστελλόριζο, ἐπισκέπτεται ὅλα τὰ Δωδεκάνησα καὶ καταλήγει στὴν Ὀδησσό. Ἐκεῖ ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους κήρυκας τοῦ Σοσιαλισμοῦ, γι' αὐτὸ κυνηγήθηκε ἀπὸ τὴ Τσαρική Ἀστυνομία καὶ ξαναγυρίζει, ἐκεῖ ἀπ' ὅπου ξεκίνησε μικρὸ παιδί μὲ τὰ κλεμμένα γραμμάτια, στὴ Νίσυρο. Τὰ ταξίδια κι οἱ κακουχίες ἔφεραν τὸ γκριζο χρῶμα στ' ἄλλοτε μαῦρα μαλλιά του καὶ τὰ πρῶτα χιόνια τοῦ Βοριά τὸν ἔφεραν κοτὰ στὸ φθινόπωρο τῆς ζωῆς του.

Ὅσους ὅμως χειμῶνες κι ἂν εἶχε στὴ πλάτη του πάντα μέσα χαμογελοῦσε τὸ τραγοῦδι τῆς πρῶτης του ἄνοιξης. Ἔτσι ἐπεδόθηκε ἀποκλειστικὰ στὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δασκάλου. Ἀνασύνταξε τὶς δυνάμεις του, ἄνοιξε γιὰ δευτέρα φορά τὴ Σχολή του καὶ μὲ τὴ σοβαρότητα τοῦ σοφοῦ Δασκάλου ηὐτύχησαν ν' ἀκούσουν τὴ διδασκαλία του ὁ Νοτάριος ὁ Κύρ Μανώλης ὁ Δάσκαλος κι ὁ Ἰωάννης Λογοθέτης ὁ λόγιος ποὺ πρῶτος λίγο ἀργότερα συστηματοποίησε τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα στὴ Νίσυρο.

Ὁ Κων)νος παράλληλα μὲ τὸ Διδασκαλικὸ του ἔργο ἐκήρυσσε κάθε Κυριακὴ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ φρόντισε συγχρόνως νὰ δημιουργήσει τὴν οικογένειά του πρότυπο πρὸς μίμηση καὶ παραδειγματισμό.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς γιουὺς του, ὁ Δημόκριτος Ξένος, ἀφοῦ ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τῆς Νισύρου μπόρεσε νὰ ἐγγραφεῖ ἀπ' εὐθείας στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή. Τὸ γεγονός αὐτὸ ὑπῆρξε ἓνα πιδ εὐχάριστα τῆς ζωῆς του. Ἐνῶ βρισκόταν εἰς τὸ δεύτερο ἔτος ὁ Δημόκριτος τὸ ἔτος 1874, ὁ Κων)τίνος γέρος πιά ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Ἀθήνα καὶ νὰ δεῖ ἀπὸ κοντὰ τὶς προόδους τοῦ γιοῦ του νὰ ἐνδιαφερθεῖ περισσότερο γιὰ τὶς σπουδές του καὶ νὰ τὸν συγχαρεῖ. Μετέβη λοιπὸν στὸ Πανεπιστήμιο καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔδειξαν τὴν αἴθουσα διδασκαλίας προχωρεῖ χωρὶς νὰ κτυπήσει τὴν πόρτα, χωρὶς νὰ πάρει τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν καθηγητὴ τὴν ὥρα ποὺ παρέδιδε μάθημα στοὺς φοιτητὰς καὶ μόλις τὸ ἀκροατήριον εἶδε τὴν ξαφνικὴ παρουσία τοῦ γέροντος μὲ τὴν κλασσικὴ περιβολή του ξέσπασε σὲ ἀκράτητα γέλια. Τότε ἐρωτᾷ ὁ Καθηγητὴς τὸν Ξένον: τί ζητᾶτε Κύριε; ὁ Γέρον ἀπαντᾷ: Τὸν υἱόν μου Δημόκριτον Ξένον. Μόλις ὁ Καθηγητὴς ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐπισκέπτη κατάλαβε ὅτι εἶχε μπροστὰ του τὸν Κων)νον Ξένον καὶ ἀφοῦ ἠσύχασε τὸ ἀκροατήριον κατέρχεται τῆς ἔδρας, ὑποκλίνεται μὲ σοβαρότητα καὶ παρακαλεῖ τὸν φημισμένο Δάσκαλο νὰ ἀνέλθει στὴν ἔδρα καὶ νὰ παραδώσει. Οἱ φοιτητὰι βλέποντας τὸν Καθηγητὴ τους νὰ ὑποκλίνεται καὶ νὰ παραχωρεῖ τὴν ἔδρα στὸν ἐπισκέπτη σάπασαν καὶ ἐνδιαφέροντο νὰ μάθουν τὴν ταυτότητα τοῦ Γέροντος. Τότε ὁ Καθηγητὴς λέγει στὸ ἀκροατήριό του: «Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς γιὰ τὸν ὁποῖον προηγουμένως γελάσατε δὲν ἠρνεῖτο νὰ καταλάβει ἔδραν πανεπιστημιακὴν ἐγὼ δὲν θὰ ἤμουν καθηγητὴς σας». Καὶ ἄρχισε νὰ ἀναπτύσσει στοὺς φοιτητὰς τὴν δρᾶση, τὴ μόρφωση καὶ τὴν προσωπικότητα τοῦ Κων)νου Ξένου. Ἰκανοποιημένος ὁ Κων)τίνος γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ γιοῦ του καὶ τὴν τιμητικὴ ὑποδοχὴ ἐπιστρέφει στὴ Νίσυρο. Δυστυχῶς ἀπὸ ἓνα μηδαμινὸ γεγονός ἢ χαρὰ τοῦ Κων)τίνου μετετρέπη σὲ θανάσιμη λύπη. Ὁ γιοῦς του Δημόκριτος μετεγραφεῖ ἀπὸ τὴ Φιλολογία στὴν Ἱατρικὴ Σχολή. Ὅταν πληροφορήθηκε τὴν εἶδηση αὐτὴ τῆς μεταγραφῆς, ἔστειλε παιδιὰ καὶ κτυποῦσαν τὶς καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν νεκρώσιμα, σημείον ὅτι κάποιος πατριετὴς πέθανε στὴ ξενιτιά. Κι ὅλοι ρωτοῦσαν ποῖος τάχα πέθανε. Κι ὁ Δάσκαλος ἀπαντοῦσε: Ὁ Υἱός μου ὁ Δημόκριτος. Ἐνας ὅμως ἔμπορος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ποὺ τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἔφθασε στὴ Νίσυρο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, διέφευσε τὴν εἶδηση. Τότε ὁ Κων)τίνος δικαιολογήθηκε λέγοντας: Δὲν ἀπέθανεν ὁ υἱός μου σωματικῶς, ὑπέστη ψυχικὸν θάνατον, διότι ἡ μεταγραφή αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Φιλολογίαν εἰς τὴν Ἱατρικὴν εἶναι ἰσοδύναμος μὲ ψυχικὸν τοιοῦτον. Γιὰ τὸν Δάσκαλο ἔπαψε πιά νὰ ζεῖ.

Ἡ μεγάλη του μόρφωση, ἡ φωτισμένη του διάνοια, ἡ εὐθυκρυσία του καὶ ἡ ἀμεροληψία του ὡς μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τοῦ νησιοῦ, οἱ ἀγῶνες του ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀδικουμένων, ἐπροκάλεσαν τὴν ἀντίδραση ὄλων τῶν προκρίτων ποὺ τότε πλούτιζαν εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν πτωχῶν γεωργῶν. Ὅλοι οἱ πρόκριτοι ἐτάχθησαν ἐναντίον του καὶ ἐπεδόθησαν στὴν πλήρη ἐξόντωσή του διότι

δὲν τοὺς συνέφερε ἢ παρουσία τοῦ σοφοῦ ὀδηγητοῦ ἀνάμεσά τους. Τὸ μῖσος αὐτὸ τῶν προκρίτων ἔγινε ἀφορμὴ, ὥστε ὁ συμπαθέστατος Δάσκαλος, ὁ μεγάλος πατριώτης Δήμαρχος, ὁ συνήγορος τῶν ἀδικουμένων, ὁ συμπαραστάτης κάθε ἀδυνάτου νὰ πέσει στὴ δυσμένεια τοῦ λαοῦ. Ἐπειδὴ δὲν εὗρισκαν δόλον εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ τὸν κατηγορήσουν ἐστράφησαν ἐναντίον του καὶ τὸν παρουσίασαν στὸν ἀγράμματο λαὸ ὡς ἄθεο. Βρῆκαν τὴν πιὸ λεπτὴ καὶ συνηθισμένη κατηγορία νὰ τοῦ προσάψουν. Τόσος πόλεμος ἄρχισε ὥστε παρασύρθηκαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκογενείας του καὶ συγγενεῖς του. Στὸν ἐναντίον του πόλεμον συνετέλεσε κι ὁ ἴδιος λόγῳ τοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς τόλμης του.

Ὅσο τὸν συκοφαντοῦσαν τόσο περισσότερο κτυποῦσε τὸ κακὸ καὶ τὸ φεῦτικο. Ἡ μαχητικότητα τοῦ δυνάμωνα περισσότερο γιατί δὲν τόχε στὸ αἷμα του νὰ ὑποστέλλει εὐκολα τὴ σημαία. Ἦταν ὀρμητικὸς στὴ σύλληψη σχεδίων καὶ ἔτοιμος μὲ θαυμαστὴ ικανότητα νὰ ἀντικρούσει τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα. Στὴν ἀρχὴ ὑπέμενε καὶ ἔπινε τὸ φαρμάκι τῆς ἀχαριστίας μὲ στωικότητα. Δὲν μπορούσε πιά νὰ ὑπάρξει εἰρηνικὴ διαβίωση μεταξὺ τοῦ Δασκάλου καὶ τῆς Κοινωνίας. Οἱ ἄπλοι ἄνθρωποι δὲν μπορούσαν νὰ νοιώσουν τὴν ὀρθότητα τῶν λόγων τοῦ Κων)τίνου, παρεσύροντο εὐκολὰ ἀπὸ τὰ δημαγωγικὰ συνθήματα τῶν προκρίτων ποὺ ἦσαν οἱ μάλιστα τῆς Κοινωνίας καὶ ποὺ ροφούσαν ἀργὰ καὶ σίγουρα τὸ αἷμα τῶν ἐργαζομένων. Ἐλεγε ἢ κατανόηση γι' αὐτὸ καὶ ἡ σύμπτωση ἐξαφανίσθηκε ἀπὸ ἀνάμεσά τους.

Κατηγορήσαν τὸν εὐλαβέστατο χριστιανὸ γιὰ ἄθεο. Ποιόν; Αὐτὸν ποὺ πρῶτος μίλησε στὸ νησί γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Τὸν ἄνθρωπον ποὺ γιὰ χατῆρι τῶν σημερινῶν ἐχθρῶν ἐγκατέλειψε δόξες καὶ τιμές, περιφρόνησε τὸ λαμπρὸ στάδιο ποὺ ἀνοίχθη μπροστά του γιὰ νὰ βοηθήσει, καὶ νὰ φωτίσει, καὶ νὰ σώσει τοὺς συμπατριῶτες του ἀπὸ τὸ πυκνὸ σκοτάδι τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς αἰσχροτήτας. Αὐτὸν ποὺ ἦρθε νὰ ἀπαλύνει τοὺς πόνους τῶν δυστυχισμένων καὶ νὰ θέσει τὶς ὑγιεῖς βάσεις μιᾶς δίκαιης καὶ ἀληθινῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ ποῖος τάχα μίλησε γιὰ τὴν ἀλήθεια, ποῖος δίδαξε τὸ φῶς καὶ δὲν τὸν ἔστειλαν οἱ ἄνθρωποι στὸ σκότος καὶ τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον; Τὸν ἔλεγε ἀναστατῆ. Μὰ ἦταν πράγματι ἐπαναστάτης. Τοὺς ἐπαναστάτες ὅμως δὲν μπορούν νὰ ἐνοήσουν ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τοὺς συμφέρει ἢ ἀλλαγὴ. Καλὰ αὐτοὶ ποὺ χάνουν ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴ, οἱ ἄλλοι; Μὰ τὸ σκότος δὲ βλέπτει τὰ μάτια τῶν τυφλῶν.

Οἱ κακοί, οἱ ἀμαθεῖς, οἱ σκοτισμένες διάνοιες, οἱ ἐκμεταλλευτὲς φοβοῦνται τὸ Φῶς. Καὶ τὸ Φῶς ἦταν ὁ Κων)νος ὁ Δάσκαλος.

Ἔτσι ὁ σοφὸς Δάσκαλος ποὺ δραματίσθηκε τὸν ἑαυτὸ του ἠγέτη τῆς ἀναδημιουργίας τῆς πατρίδος του, ἤπιε ὄλο τὸ ποτήρι τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ ἀχαριστίας τῆς κοινωνίας ποὺ εὐεργέτησε.

Ὁ Βίος του ἦταν ἓνας ἀγώνας γιομάτος περιπέτειες, θλίψεις καὶ ἀπογοητεύσεις. Ποτὲ ὅμως δὲν τοῦλειψε τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐπιτέλεση τοῦ ἱεροῦ του καθήκοντος καὶ ἡ ἐπίγνωση τῆς Ὑψηλῆς του Ἀποστολῆς τὸν ἐδυνάμωσε καὶ προχωροῦσε μέσα σὲ χίλιες ἀντιξοότητες ὄλο μπροστὰ πρὸς τὸ Φῶς, πρὸς τὴν Ἀλήθεια.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει τόσο μεγάλο κατηγορητήριον στὴ Νισυριακὴ Κοινωνία. Πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι ὁ Κων)τίνος Ξένος ἦρθε γρήγορα στὴ Νίσυρο καὶ δὲ μπόρεσε νὰ συλλάβει τὴ ψυχρὴσύνθεση τῶν κατοίκων τοὺς ὁποῖους ἀνέλαβε νὰ διαπαιδαγωγήσει. Πταίει ἴσως ἡ ἐποχὴ, τὰ σκληρὰ χρόνια τῆς μαύρης δουλείας γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ νοιώσουν καὶ νὰ δεχθοῦν τὸ κήρυγμα τοῦ μεγάλου Δασκάλου.

Γέρος πιά ὁ Κων)τίνος θέλει νὰ φύγει ἀπὸ τὸ νησί ποὺ τόσο ἀγάπησε κι ἐθυσίασε τὴ ζωὴ του ὀλόκληρη γιὰ νὰ ζήσουν οἱ συμπατριῶτες του καλλίτερες μέρες, μὰ τὰ χρόνια κύλησαν γοργὰ καὶ οἱ σωματικές του δυνάμεις ἄρχισαν νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν. Ὅταν ἐπέστρεψε ὁ γιουὸς του ὁ Δημόκριτος γιατρὸς πιά, τὸν παρακαλεῖ νὰ παραμείνει στὴν πατρίδα καὶ νὰ μὴ φύγει ἀφοῦ τοῦ ὑπόσχεται πὼς θὰ πράξει τὸ πᾶν γιὰ νὰ εἰρηνεύσει τὴν ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα. Προσπάθησε νὰ τὸν συγκρατήσει ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφερε. Μιὰ μέρα ἔφυγε ξαφνικὰ γέρος πιά καὶ τσακισμένος ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴ κακία τοῦ κόσμου καὶ πῆγε σὰ χωριὰ τῆς Κῶ.

Ἐκεῖ προσβλήθηκε ἀπὸ ἐλονοσία, γύρισε ἐτοιμοθάνατος στὴν ἀγαπημένη του Νίσυρο ὅπου καὶ πέθανε.

Οί πολλαπλές και πολύτιμες υπηρεσίες πού προσέφερε ὁ Κων)νος Ξένος στή πατρίδα, στή θρησκεία, στή κοινωνία εἶναι ἀνεκτίμητες. Ἡ ἀκτινοβολία τῆς προσωπικότητάς του ἄφησε ἀνεξίτηλα ἴχνη στίς φυχές τῶν Νισυρίων καί ἡ σφραγίδα τοῦ ψυχικοῦ του μεγαλείου κατοπτρίσθηκε στίς μετέπειτα γενεές. Ἡ πολυκύμαντη τραγική ζωή του καί τὸ γεννοβόλημα τῆς σοφῆς διδασχῆς του θά στέκονται φωτεινά μετέωρα στὸ πνευματικὸ Νισύριο στερέωμα. Αὐτὸν νὰ κλάψουμε; Τοὺς ἑαυτοὺς μας κλαῖμε πού δὲ μπορέσαμε νὰ τοῦ μοιάσουμε ὅσο ἔπρεπε.

Ἐνα μικρὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ λόγο πού ἐκφωνήθηκε στὸ ἐννεάμηνο μνημόσυνο τοῦ δείχνει ἀριστοτεχνικά καί ἐπιγραμματικώτατα τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς του.

... («Καί κεῖ εἰς τὴν αἰωνιότητα, ἡ μόνη ἱκανοποίησις τῶν πόθων σου θά εἶναι ἡ πρὸς τὰ κρείττω τῆς πατρίδος ροπή καί τῆς ἐν γένει ἀνθρωπότητος βελτίωσις...»).

Σημείωσις: Τὰ περὶ ταξιδίου καί σοσιαλιστικῶν ἰδεῶν τοῦ ἡρώα μας καί τοῦ λόγου πού ἐξεφώνησεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον στηρίζονται εἰς τὴν παράδοση καί πιστεύονται ὡς ἀληθῆ διότι ταῦτα εἶχε διηγηθεῖ ὁ Κωνσταντῖνος Ξένος ἐγγονὸς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Δασκάλου, σύζυγος Ἄννας Χριστοφῆ, εἰς τὸν ἱατρὸν Μ. Τσατσαρώνη καί Δημ)λον Α. Μαστρογιάννη. Τὸ δὲ ἐπώνυμον Σακελλαρίδης ἀντικατέστησε τὸ Σακελλαρίου περὶ τὸ 1890. Διὰ τοῦτο καί τὰ τέκνα τοῦ Ἰωάννου Σακελλαρίου φέρουν τοῦτο σήμερον εἰς Ἀθήνας.

ΝΙΚΗΤΑΞ ΚΟΥΜΕΝΤΟΣ

Σ.Ν.Χ. Ὁ κ. Κ. Σακελλαρίδης, ὕπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Ν.Σ. ἔθεσε τὸ χειρόγραφον τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Ν. Κουμέντου συμπληρώνει τὰ ἀκόλουθα:

«...Τὸ ὅτι ὁ Κωνστ. Ξένος πῆγε καί δίδαξε μάλιστα τὸν σοσιαλισμὸν στή Ρωσσία τὸ μαθαίνω πρώτην φοράν. Ἡ πληροφορία αὐτὴ μὲ εὗρισκε τελικῶς διαφωνοῦντα μὲ τὸν κ. Κουμέντον.

Τὸ θέμα Κ. Ξένου ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπετέλεσε ἀντικείμενον ἐρευνῶν μου. Οἱ ἐρευνη αὐτὲς ἔφερον στή δημοσιότητα, στὸν Νισυριακὸν τύπον, ὅλα τὰ ἱστορικὰ ἔγγραφα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν δράση τοῦ Κ. Ξένου ἱκανά, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ στερεώσουν τὴ μεγάλη μορφή του, ὥστε κάθε ἄλλη πληροφορία μὴ στηριζομένη εἰς ντοκουμέντα πραγματικὰ νὰ μὴ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἱστορικὴ ἀξιολόγησίν του.

Ὅταν ἀρχικὰ ἐνδιαφέρθηκα, οὐδεμιὰ πηγὴ μου ὠμίλησεν περὶ Ρωσσίας. Ἐνθυμοῦμαι καλῶς ὅτι μὲ τὸν ἱατρὸν Μιχ. Τσατσαρώνη κατὰ τὸ 1949-50 στή Ρόδο ἀνταλλάξαμε πληροφορίες ἐπὶ τοῦ θέματος Κ. Ξένου ἀλλὰ δὲν μου ὠμίλησε περὶ Ρωσσίας.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κ. Ξένου οἱ σοσιαλιστικὲς ἰδέες ἦσαν ἄγνωστες τότε (δημοσίευσις Α' τόμου Κεφαλαίου Κάρλ Μάρξ, τὸ 1867 στή Γερμανία). Ὁ κ. Κουμέντος ἀναφέρει τὸν Θεόδ. Δηληγιάννη ὅτι ἦτο μαθητὴς τοῦ Καίρη ἀνακριβές. Πρόκειται φυσικὰ περὶ τοῦ Θεόδ. Δεληγιάννη, παραπέμπω εἰς τὸ Λεξικὸν τοῦ Ἡλίου τόμος Ε' 908 πού γράφει ἐπὶ λέξει ἀκολούθως: «Ὁ Θεόδ. Δεληγιάννης ἐγεννήθη τὸ 1824. Τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη παρὰ συγγενοῦς του ἱερέως Παπαγιαννοπούλου τὰ δὲ γυμνασίου εἰς τὸ Ναύπλιον. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας 1840, ἐγγράφεται εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Νομικῆς Σχολῆς».

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΣΠΗΛΙΑΝΗΣ*

Πρὸ 34 ἐτῶν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κῶ κ. Ἐμμανουὴλ ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν Δωδεκανησιακὴν Αὐγὴν (Ἄριθ. Φύλλ. 126-127 (1926)) κατάλογον τῶν κτημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς κατὰ τὰ ἔτη 1836 καὶ 1846. Θεωροῦμεν σκόπιμον τὴν ἀναδημοσίευσιν σήμερον τοῦ ἐν λόγῳ ἐγγράφου. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναδημοσιεύσεως ἐκφράζεται καὶ εἰς τὸ προεισαγωγικὸν σημείωμα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου εἰς τὸ ἐν λόγῳ δημοσίευμα καὶ τὸ ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερε καὶ τὰ ἀκόλουθα. «Καταχωροῦμεν ἐνταῦθα κατάλογον κτημάτων τῆς Μονῆς κατὰ τὰ ἔτη 1836 καὶ 1846, ἐφιστῶμεν δὲ τὴν προσοχὴν τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τοῦ Νισυριακοῦ Συλλόγου Γνωμαγόρας νὰ ἀφιερῶσιν μερικὰς ὥρας νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς ὑποθέσεως τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς. Εἶναι καθήκον εὐλαβείας πρὸς τὴν θέλησιν τῶν πατέρων μας. Σημειωτέον δὲ ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν κτημάτων εἶχεν ἀγοράσει ἡ Μονή».

Καταγραφή τοῦ 1836. Αὐγούστου 19.

Κατ' ἔμπνευσιν τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Καλλινίκου.

1) Ἐν χωράφιον εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον. 2) Ἐν ἕτερον χωράφι εἰς τὸ Μεσοχώρι. 3) Ἐν ἀμπέλι εἰς τὸ Χορανί. 4) Μία ταῦλα εἰς τὸν κάμπον. 5) Χωράφι εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην. 6) Ἐτερον ἀμπέλι εἰς τὴν Εὐαγγελίστριαν καὶ ταῦλες εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. 7) Ραχὶ εἰς τὴν κατασοράδαν. 8) Ἀμπέλι εἰς τὸν Ἀρμόν. 9) Ἐνας ἀλωνότοπος εἰς τὰ Κρουκελίδια. 10) Ταῦλα εἰς τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον. 11) Ἐτερον εἰς Μουρουιάν. 12) Λάκκωμα ὁ πραγματευτής. 13) Χωράφι εἰς τὴν καρδιάν. 14) Ἀγρὸς εἰς τὸν σταυρόν. 15) Καὶ ἕτερον εἰς τὸ περιβόλι σπορειά. 16) Καὶ ἕτερον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. 17) Καὶ ἕτερον εἰς τοῦ Βουτύλου (βουτύρου). 18) Καὶ χωράφι εἰς τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον. 19) Ἀμπέλι εἰς τὸν Ἀρχῆν. 20) Ἀμπέλι εἰς τὴν Ζιζιφιάν. 21) Χωράφι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. 22) Συκιὲς εἰς τὸν πλατύν. 23) Χωράφι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. 24) Ὀλυνθος εἰς τὸ Καμπί (χωράφι).	25) Χωράφι εἰς τὸν Ἅγιον Γρηγόριον. 26) Ἀλωνότοπος εἰς τὰ Καφάλια. 27) Χωράφι εἰς τὰ Λιόπυρα. 28) Κομμάτι εἰς τὴς Κορακιές. 29) Ἀμπέλι εἰς τὰ Βαθειά. 30) «Προγονός»: χωράφι ὁμοῦ μὲ τὸν Ἐμπορειαστῆν. 31) Ταῦλα ἀπὸ πάνω μὲ τὸ ραχί. 32) Λάκκωμα εἰς τὸν Κούμουλον. 33) Σκαλωσιὰ εἰς τὴν Πλάκκαν μὲ στέρναν. 34) Λάκκωμα τοῦ Χρυσάφινη. 35) Λάκκωμα εἰς τὴν Λάκκκαν. 36) Λάκκωμα εἰς τὸν Μισόπυργον. 37) Καὶ ἔσωθεν τῆς Χρυσάφινας. 38) Μοναστήριον Διαβατῆν καθὼς εὐρίσκεται. 39) Τρεῖς κῆποι, μία τράπεζα, καθὼς εὐρίσκεται. 40) Ἐτερα Μοναστήρια εἰς τὸ Κάστρον μὲ κελλιὰ ἔνδεκα καὶ ἕν κελλάρι. 41) Ὀσπιτότοπος εἰς τὸν Πύργον. 42) Ὀσπίτια Ἀγγελῆ εἰς τὴν Ποταμητίσαν μὲ στέρναν. 43) Ὀσπίτια εἰς τὸν ποταμὸν μὲ περιβόλι καὶ στέρναν. 44) Ὀσπίτια τῆς Σοφίας εἰς τὰ ἀλώνια. 45) Ἐργαστήριον εἰς τὸν Λαπαρδᾶν. 46) Χωράφι εἰς τὸ Σκουλουπιάτι. 47) Ἀμπέλι εἰς τὸν Στέφανον (Λακκῆ). 48) Λάκκωμα εἰς τὴν Διαβατικὴν. 49) Καμπὶ μὲ τὴν σκαλωσιάν. 50) Χωράφι Βλάχος. 51) Ἀλωνότοπος ἀπὸ πάνω.

* Ἀναδημοσίευσιν ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Αὐγῆς» Ἄριθ. Φύλλ. 126-127 (1926).

- 52) Χωράφι εις τὸ αὐτὸ μέρος.
 53) Χωράφι εις τὴν ἀχλαδάν, ἔξωθεν.
 54) Ἔτερον εις τὸν νυμφὸν καθὼς εἶναι.
 55) Στέρνες δύο εις τὸ Κάστρον.
 56) Μαγαζιον εις τὸν Αἰγιαλόν.
 57) Μία ἀποστροφή με στέρναν.
 58) Ἀποστροφή εις τὸ Μεσοχώριον με στέρναν.
 59) Στέρνα μία εις τὴν καρδίαν.
 60) Ἐκκλησία εις τὸν Ἀρμᾶν, ἀποστροφή με ὄνταν καὶ με τρεῖς στέρνας.
 61) Τέσσαρες κρυπταί.
 62) Ἔτεροι κρυπταί τρεῖς εις τίς «Βάσσεσ».
 63) Ἐτέρα κρυπτὴ εις τὸν Ἀρχῆν.
 64) Ἀποστροφή με στέρναν εις τὸ Λακκί, εις τὸν Στέφανον.
 65) Ἀποστροφή με βρύσην εις τὸν «Πρόγονον».
 66) Δύο στέρνες εις τὸ Ἄργος εις τὸν Μισόπυργον καὶ δύο ἀποστροφές.
 67) Μία στέρνα εις τὸν καταυρόν (κάτω αὐρῶνα).
 68) Καὶ ἔτερα εις τὸν Ἀρχιστρατηγόν.
 Πρόσθετα ἀφιερῶματα μετὰ τὸ 1836.
 1) Εἰς τὴν νῆσον Κῶ, εις Καρδάμαιναν, τὸ χωράφιον εις ἁγίαν θεότητα (ἐπωλήθη).
 2) Εἰς τὸ Πυλὶ τὸ χωράφιον εις τὸν Λινοπότην.
 3) Εἰς τὴν Κέφαλον τὸ χωράφιον εις Χρυσόστομον (ἐπωλήθη).
 4) Εἰς τὸν Ἀρμᾶν Νισύρου τὸ ἀμπέλι τῆς Κοκκινάκαινας.
 5) Εἰς τὸν Ἀρμᾶν τῆς Μαρίας τῆς Π. Ἰωάννη τὸ χωράφιον.

- 6) Εἰς τοῦ Ροῦκι τοῦ Κων)νοῦ Κορίτση τὸ χωράφιον (ἐπωλήθη).
 7) Εἰς τίς φιλιές τὸ χωράφι με τίς στέρνες.
 8) Εἰς τὰ Κανάφια τὴν Ταῦλαν.
 9) Εἰς τὸ Μολόβι ἢ Ταῦλα.
 10) Σκαλοπάτι ἀπὸ Χατζήδαιναν Μόρτη.
 11) Εὐαγγελίστρια ἀπὸ Καραβοκύρην.
 12) Παλαιόκαστρον ἀπὸ Ἀντώνιον Αὐγερινόν.
 Πρόσθετα ὑπὸ χρον. 1864 Ἰουλίου 2. τῆ ἐπιστασίᾳ τοῦ Ἐπισκόπου Μυρέων Ἀγαπίου.
 1) Τὰ εις τὸν ποταμὸν ὁσπίτιον τῆς Μαγδαληνῆς με τὸ περιβόλι.
 2) Ὁ Κῆπος.
 3) Ἡ Τράπεζα με τὸ ἐν αὐτῇ μαγειρεῖον.
 4) Μία οἰκία ἀπέναντι τῆς Ποταμῆτισσας.
 5) Εἰς τὸν Αἰγιαλὸν τὸ Καφενεῖον. Σημειοῦται ὅτι ἐπωλήθησαν.
 1) Τὸ εις Βουτύλον ἀμπέλι.
 2) Χωράφι εις τὴν Λάκκαν (ἄκκαν ἢ νάκκαν).
 3) Λάκκωμα εις τὸν Μισόπυργον.
 4) Εἰς τὸν Νύφιον τὸ Μοναστήρι, ὡς κεῖται.
 5) Πεῦχος.
 6) Γωνιά.
 Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς ἀκινήτου μόνον περιουσίας.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ (ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΝ ΑΥΤΗΣ)*

Ἀναδημοσιεύομεν ἐπίσης κατωτέρω ἐγγράφα τῆς Μονῆς τῆς Κυρᾶς ἔχοντα σχέσιν με τὴν κτηματικὴν περιουσίαν αὐτῆς καὶ δημοσιευθέντα τὸ πρῶτον πρὸ 35 ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κῶ κ. Ἐμμανουὴλ εις τὴν «Δωδεκανησιακὴν Αὐγὴν».

- 1) 1770 Ἰανουαρίου 26.
 Ἡ Ἄννα Διακογιάννη πωλεῖ εις τὴν Κυρὰν σπηλαδότοπον. Ὁ ἀγοράζων ἐν ὀνόματι τῆς Μονῆς Ἰγνάτιος ἱερομόναχος.
 2) 1788. Πωλητήριον: «Ἡμεῖς οἱ ραγιάδες τοῦ χωρίου» (Ἐμπορείου), πουλοῦμεν τοῦ Ταξιάρχῃ τὴν πλαγιὰν με τίς μάντρες στὸν Ἀχημαρῶνα τοῦ Δημήτρη τοῦ Μαυρουδῆ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Μιχάλη, διὰ γρόσια δέκα.

Μαρτυροῦσιν: οἰκονόμος παπᾶ Ἰωάννης καὶ ὁ διακοχριστόφορος, ὁ καὶ γράφων.

3) 1745. Ὁκτωβρίου 26.- Ἡ Μαρία τῆς Καλῆς τῆς Κουλούμπραινας, ἀφιερώνει εις τὴν Μονὴν τὴν περιουσίαν τῆς.

Ἐπογραφαί: «ἐγὼ ὁ διακοχωστάντης μαρτυρῶ. Ἐγὼ ὁ Γιώργης καὶ πρωτόγε-

* Ἀναδημοσιεύσεις ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Αὐγῆς» Ἀριθ. Φύλ. 114, 115, 116 (1925).

ρος μαρτυρῶ. Κ' ἐγὼ Ἰωάννης τοῦ Νικόλα γραμματικὸς τοῦ χωρίου Ἐμπορείου μαρτυρῶ».

4) 1803. Μαρτίου 22.- Πρᾶξις ἐκλογῆς Ἠγουμένου «Ἱερεῖς καὶ γέροντες καὶ ραγιάδες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι χωρίου Ἐμπορείου» ὀρίζουν Ἠγούμενον τὸν Ἰωαννίκιον ἱερομόναχον. Ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ δηλοῖ ὁ ἐκλεγείς ὅτι δέχεται ἄλλὰ τὰ ἰδικὰ του ὅλα κτήματα, μετὰ θάνατον, θὰ μείνουν εἰς τὸ Μοναστήρι. Ἐνόσω ζῆ θὰ «εἶναι ὁ ἴδιος νοικοκύρης» ἀλλὰ «κάθε πέντε χρόνια θὰ γίνεται λογαριασμός τοῦ Μοναστηρίου».

5) 1818. Μαΐου 5. Ὁμολογία: Ὁ Ἠγούμενος «παπᾶ-Ἰωαννίκιος» δανεῖζει ὀγδοήκοντα γρόσια εἰς τὸν Δακοστρατῆν καὶ τὴν συμβίαν του Εἰρήνην.

6) 1818 Ἰουλίου 20. Δηλωτικόν Διονυσίου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Διακογιάννην ὅτι ἔρχονται νὰ μονάσουν εἰς τὸ Μοναστήρι, ἀφιερώνοντες εἰς αὐτὸ τὴν περιουσίαν των.

7) 1824. Ἰουλίου 37. Πωλητήριον. «Ὁ διακομιχάλης, τοῦ μακαρίτη Κώστα Ἀντρούλλη υἱός, πωλεῖ τὸ χωράφιν του εἰς τὴν «ἀντοφιλιάν» εἰς τὸν Ἠγούμενον τῆς Κυρᾶς Ἰωαννίκιον διὰ γρόσια ἑκατόν. Ἐπονται ὑπογραφαί, ἐν αἷς καὶ «προηγούμενος Μελέτιος καὶ ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου».

8) 1825 Ὀκτωβρίου 17-Πωλητήριον: Δανιὴλ ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος τῆς Μονῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Πελοποννήσου, πωλεῖ εἰς τὸν πανοσ. Παγκράτιον ἄγια λειψάνα διὰ χίλια γρόσια. Τὴν πώλησιν αὐτὴν «ἔκαμε», ἐπειδὴ ἦτο αἰχμάλωτος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξοφλήσῃ ἴσον ποσὸν χρέους του.

9) 1826 (:46) Ἰανουαρίου 16.- Ὁ Μαστρογιάννης Μιχαὴλ Ἐανθῆς, πωλεῖ μίαν ταῦλαν ἀπὸ πάνων ἀπὸ τὸ καζαναρικὸ τοῦ Μοναστηρίου εἰς τὸν Ἠγούμενον Διονύσιον, Ἀρχιμανδρίτην.

10) 1828. Ἰανουαρίου 28.- Ἡ καλὴ τῆς Μαρίας τ' ἀντριώτη, ἀπὸ τὰ Νικεῖα, πωλεῖ τὸ χωράφιόν της τοῦ «Μάνου τὸ λαγκάδι» εἰς τὴν Κυράν.

11) 1830 Ὀκτωβρίου 28 - Πρᾶξις ἀποκαταστάσεως εἰς τὴν Ἠγουμένην καὶ ἀποδοχῆς τοῦ Ἀρχιμ. Διονυσίου. Ἐν τοῖς

ὑπογραφομένοις εὑρηται καὶ παπᾶ Ἰωάννης, οἰκονόμος, ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου.

12) 1830 Ὀκτωβρίου 28.- Ἀποκαταστατικὸν εἰς τὴν Ἠγουμένην ἐγγραφον τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Πατισίου περὶ τοῦ Διονυσίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἰωαννίκιου.

13) 1828 Ἰανουαρίου 6-Ὁμολογία: ἡ Μαρία, τοῦ Βασίλη τ' Ἀντριώτη ἡ κόρη, ἀπὸ τὰ Νικεῖα, ἐδανείσθη ἀπὸ τὸν Ἰωαννίκιον γρόσια ἑκατὸν εἴκοσι.

14) 1833 20 Ἰουλίου.- Ἡ διακόνισσα τοῦ Κωνσταντῆ, τῆ Μαρουλιάς ἡ κόρη, πωλεῖ δι' ἀνάγκην τοῦ ἀνδρός της εἰς τὴν Παναγίαν Κυράν τὸ χωράφιν της εἰς βαθὺν ποταμὸν διὰ γρόσια ἑκατὸν εἴκοσι πέντε. Ἠγουμενεῖ Διονύσιος. Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου, ὁ Χατζῆ-Μανώλης.

15) 1836, μηνὶ Ἰουνίῳ - Ἐγκύκλιος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς βοήθειαν τοῦ καταχρεωθέντος Μοναστηρίου. Ἠγούμενος Διονύσιος.

16) 1843 Μαΐου 9. Ἐξ Ὁδησοῦ. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μαυρομουστάκη, διευθύνοντος διὰ τὸ μοναστήρι γρόσια εἴκοσι χιλιάδες.

Σημειώσις ὑστερόγραφο. «Θερωῶς σᾶς περικαλῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε εἰς ποῖον τόπον ἐκτίσθη ἡ Ἐκκλησία, εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὅπου ἦτον ἡ παλαιὰ ἢ εἰς τὸν κῆπον».

17) 1844. Ἰουνίου 20.- Ὁ Κ. Μαυρομουστάκης ἀφιερώνει εἰς τὴν Μονὴν διάφορα ἱερά ἄμφια.

18) 1845. Ἀφιερωτήριον: Ἡ Ἄνθιμη μοναχὴ ἀφιερώνει τὴν περιουσίαν της εἰς τὴν Κυράν. Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου: Ἰάκωβος Νικολαΐδης.

19) 1845 Ἰανουαρίου 28. Δηλωτικὸν τῶν κατοίκων Ἐμπορείου ὅτι: κάποια γυναῖκα, ὑπηρετοῦσα εἰς τὴν Μονὴν ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ, ἤδη δὲ μέλλουσα ν' ἀποθάνῃ, ἐπεθύμει νὰ γίνῃ καλογραῖα καὶ νὰ «σταυροφορήσῃ».

Διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι διώρισαν τὸν αἰδεσιμώτατον παπᾶ Ἰωάννην Οἰκονόμον, καὶ ἄλλους τινὰς νὰ τὴν σταυροφορήσωσιν «ὡς εἰκόσ» καὶ «ποιήσωσιν αὐτὴν μοναχὴν» «οἱ τοιοῦτοι δὲ νὰ μένωσιν ἀμέτοχοι ἀπὸ τὸ τοιοῦτον ἐγχείρημα».

Ἐπογράφει ἐν ἄλλοις καὶ ὁ τοῦ ἁγίου

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α

Γλαυκά ὀρθώνουν οἱ ἥρωες τὰ χάλκινα κορμιά τους!
 Νωπὰ τὰ δαφνοστέφανα ζωντάνεφαν ἔμας.
 Τὰ γαλανά τους ὄνειρα θ' ἀνθοῦν στὰ μετωπὰ τους
 καὶ θὰ βροντᾶει ἀπ' τὸ μνῆμα τους θύελλα λευτεριάς.

Ἐένε διαβάτη ποῦ περνᾷς φέρε τὸ μήνυμά σου
 λαμπρὸ σὰν φωτοστέφανο στὴν δάφνη, ποῦ κρατᾷς.
 Αἰῶνες σέρνει ὁ χεῖμαρρος στὸ αἶμα τῆς γενιᾶς σου
 καὶ πέρα ἀπ' τ' ὄριο τῆς Γῆς τοὺς Μήδους θὰ νικᾷς.

Π Ε Ρ Ι Γ Ι Α Λ Ι

Λαμπρὸ περιγιάλι μὲ πράσινο дуόσμο
 τὰ μύρ' ἀπ' τ' ἄστρα θὰ βρέχουν γιρλάντες.
 Στοιχεῖα θὰν οἱ βράχοι κι ἐχθροὶ μὲς τὸν κόσμου
 θὰ σταίνουν παγίδες νὰ πιάνουν τοὺς Δάντες...

Ρόδου Ἐπίτροπος Ἰάκωβος Νικολαΐδης.

20) 1845. Ὀκτώβριος. Πωλητήριον: Ὁ Κων)νος Διακομανουήλ, ἐκ Νικειῶν, πωλεῖ εἰς τὸν Ἡγούμενον τὸ χωράφιόν του εἰς τὸν «μονόδρυν» διὰ γρόσια ἑκατὸν ὀγδόντα πέντε. Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου φέρεται ὁ Χαραλάμπης Λογοθέτης.

21) 1857. Σεπτεμβρίου 19. - Ἐξοφλητικόν: ὁ παπᾶ-Ἰωάννης Κορίτσιος ἐξοφλεῖ δι' ὄσους κόπους, ἔξοδα κλπ. ἔχει κάμει μέσα εἰς τὸ Μοναστήρι.

Ἐπογραφαί: Παπᾶ-Ἰωάννης Κορίτσιος ὑπόσχομαι Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου. Ὁ δήμαρχος Ἰ. Μιχ. Ζούνης.

22) 1858 Μαρτίου 9 - Ὁμολογία: ἡ Κοινότης Ἐμπορείου δανεῖζεται ἀπὸ τὴν Μονὴν γρόσια 900 διὰ τὸ λιμάνι «Μπάλους». - Τὸ ἔγγραφον ἐδόθη εἰς τὸν παπᾶ Ἰωάννην, ἐπίτροπον, «διὰ τὰ τέλη τῆς δικαιοσύνης».

Ἐπογράφουσιν ἐν ἄλλοις «ὁ δήμαρχος Ἰωάννης Μιχαήλ». Ἡ ὁμολογία μένει ἀνεξόφλητος.

23) 1860 Αὐγούστου 29. Ἡ Μαρία τοῦ Σοφοῦ ἀφιερώνει εἰς τὴν Κυρὰν τὸ χωράφιν της εἰς τὸ «Μουλᾶρι».

24) 1866 Ἀπριλίου 10. Ὁ Κωνσταντῖνος Γεωργίου Καπότας ἐδανείσθη γρόσια ἑκατὸν παρὰ τοῦ Ἰγναντίου Ἡγουμένου καὶ ὑπόσχεται πληρῶσαι αὐτά.

25) 1866 Αὐγούστου 24. Ὁ Νικόλαος παπᾶ Ἰωάννου Διογένους, ἀφιερώνει τὴν περιουσίαν του εἰς τὴν Κυρὰν.

26) 1870 Σεπτεμβρίου 6. Ἡ Καλὴ τοῦ παπᾶ Ψαροῦ πωλεῖ εἰς τὴν Κυρὰν μέρος τοῦ κήπου της.

27) 187...-Δανειστικόν. Ἡ Μονὴ δανεῖζεται χίλια γρόσια ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον Χατζῆ Οἰκονομίδη πρὸς 12% Ἐπογραφαί: Ἰωάννης Μιχαήλ, μοναχός. Ὁ ἔφορος Νικόλαος Παπᾶ Ἰωάννου. Ἐξωφλήθη τῷ 1881.

28) 1872. Ὀκτωβρίου 21- Ἀφιερωτήριον: Ὁ Νικόλαος παπᾶ Ἰωάννου Διογένους ἀφιερῶ εἰς τὴν Κυρὰν μέρος τῆς περιουσίας του.

29) 1873 Ἀπριλίου 14. Κατάλογος κληνητῆς περιουσίας τῆς Μονῆς.

30) 1882. Ἰανουαρίου 8. Ἐγγραφον δι' οὗ δηλοῦται ὅτι ἡ ἐκ Νικειῶν Εἰρήνη Ἰ. Πασχάλη ἀνταλλάσσει τὸ κτῆμα της «γωνιά» μὲ τὸ κτῆμα τῆς μονῆς «πελεκητόν».

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΚΚΑΡΙΔΗΣ

Ποιήματα

«Θυσίες». Έκδοσις Ἡγουμένεϊσα 1957
«Ἑπερύπαρξη». Ἐκδ. » 1959

Ὁ συμπατριώτης μας Κώστας Σακκαρίδης ἔχει ἀπὸ χρόνια κάμει τὴν ἐμφάνισή του σὰν ποιητῆς. Ὅλη τὴ ποιητικὴ παραγωγὴ του περιέλαβε στὶς δυὸ παραπάνω ἐκδόσεις μὲ τὸν τίτλον: «Θυσίες» καὶ «Ἑπερύπαρξη», ἀπὸ τὶς ὁποῖες πῆραμε τὰ τραγούδια ποὺ δημοσιεύονται παρακάτω.

Τὸν Κώστα Σακκαρίδη διακρίνει ποικιλία ἐκφράσεων. Ὁ στίχος του ἄφογος ξετυλίγεται πάντοτε ἀβίαστος γεμάτος λυρικότητα.

Τὰ θέματά του καὶ αὐτὰ ποικίλα ἀντικείμενα τοῦ νοητικοῦ ἢ τῆς ζωντανῆς παραστάσεως. Ὁ κ. Σακκαρίδης εἶναι ἕνας ποιητῆς τοῦ καιροῦ του, σύγχρονος, ποὺ προσπαθεῖ, ὅσο τοῦ εἶναι δυνατόν, νὰ μὴν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν παράδοση, ἀπὸ τὶς μορφές ποὺ δώσανε στὸ στίχο οἱ ποιηταὶ τῆς γενιᾶς ποὺ πέρασε. Ἀκολουθεῖ τὸν δρόμο τῆς προσαρμογῆς πρὸς τοὺς νέους τρόπους, ρυθμοὺς ἐκφράσεως τοῦ ποιητικοῦ λόγου. Χαρακτηριστικὴ εἶναι πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἡ τελευταία συλλογὴ του «Ἑπερύπαρξη».

Ἡ μέχρι σήμερα προσφορὰ του μᾶς δίνει βάσιμες ἐλπίδες γιὰ μιὰ ποιητικὴ ἄνοδο τῆς ἐργασίας του.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΚΚΑΡΙΑΔΗΣ

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

Θὰ εἶχες ταξεῖδι ὄνειρευτῆ τοῦ περασμένου κόσμου
κι ἔφυγες γιὰ νὰ λυτρωθῆς, ἀπ' τὰ δεσμὰ τὰ πλάνα.
Νὰ μὴν σταθῆ στὸν δρόμο σου καμμιά εὐωδιὰ τοῦ δυσόμου
Καὶ σὲ κρατῆσει αἰχμάλωτον στὰ ὄνειρα, ποὺ πεθάναν.

Στοῦ κύκνου τὴν λευκὴ θωριὰ μᾶς ἔντυσε ἡ ματιὰ σου
σὰν τελευταία σου μία ἀυγὴ, θεριὰ νὰ γαληνέψῃ!
Μὲ τ' ἄετοῦ τὸ πέταγμα ξάφνιασες τὰ παιδιὰ σου,
ποὺ δὲν φαντάστηκαν ποτέ, τὴν Γῆ πῶς θὰ στερέψῃ.

Κι ὅταν στὸ νοῦ μας ἀπλωθῆς σὰν μιὰ τρανὴ θυσία
μπρὸς στὸ σεμνὸ πορτραῖτο σου, πῶς πλάτυνε ἡ ψυχὴ μας
μιὰ μυρωμένη ἀνατολὴ πέφτει στὴν φαντασία
καὶ γίνεται ἡ ὀδὴν βάλσαμο στὴν τραγικὴ ζωὴ μας.

Η ΩΡΑΙΑ ΠΟΛΗ

Γιὰ τὰ λαμπρά σου ὄραματα μιλοῦσε πάντα ἡ φήμη.
Τὶς ὑψηλές, ὑπέροχες καὶ τὶς ἀγνές μορφές.
Κεράστρες ποὺ θὰ πότιζαν, τοὺς δρόμους ἀπ' ἀσήμι,
τῆς ἡδονῆς τοὺς οὐρανοὺς μ' ἐρωτικὲς βροχές.

Σὰν ἀνθοδέσμες οἱ ἔρωτες πλημμύρα στὶς πλατεῖες
Φανταχτερὰ τ' ἀγάλματα χιλιάδες ἀφροδίτες!
σὲ μελωδίες μουσικὲς οἱ βᾶκχοι κι οἱ ἔρινυες,
σὰν εὐλογίες κι οἱ χοροὶ κι ἀπ' τ' ἄστρα οἱ σταλαχτίτες.

Μαργαριτάρια οί χίμαιρες, χόρτασε τ' ὄνειρό μου.
 Στὴν πόλη τὴν ἐξάισια μὲ τὸν πολιτισμό,
 θαρρεῖς πῶς μὲς στοὺς δρόμους τῆς ἔχασα τὸ φτερό μου!
 Σὲ μιὰ συνήθεια στένεψε τὸ πέλαο τ' ἀνοιχτό.

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Λὲς στὸν δρόμο μιλοῦνε
 νεκροθάφτες ἄς ποῦμε,
 κι οἱ στιγμὲς ποὺ κυλοῦνε,
 στὴν ζωὴ ὅπου ζοῦμε.

Φῶτα ἀνάβουν καὶ σβουοῦνε,
 καὶ πολλοὶ θορυβοῦνε,
 κι ὄλο νέους καλοῦνε,
 στὴν γιορτὴν γιὰ νὰ ρθοῦνε.

Κι οἱ ἀνθοί, ποὺ κινοῦνται
 μυρωδιὲς σὰν σκορποῦνε,

σὲ παγκάκια πωλοῦνται
 γιὰ φερέτρες κοσμοῦνε.

Καὶ σὰν τὰ φῶτα σβυστοῦνε
 κι οἱ ἀνθοὶ μαραθοῦνε,
 κι οἱ θόρυβοι χαθοῦνε,
 οἱ νεκροθάφτες μεθοῦνε.

Ζαλισμένοι γυρνοῦνε,
 κι ὅπου τύχη γελοῦνε,
 τὰ τραγούδια σκορποῦνε
 καὶ πιστεῦουν πῶς ζοῦνε.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΟΣΤΟΥ

Ξαπλώνουν τὰ χαμόγελα, σὲ γλαφυρ' ἀκρογιάλια.
 Μιὰ μοῖρα θάρθη γαλανὴ τοὺς πόνους ν' ἀπαλύνει.
 Σχολεῖδ' θὰ στήσουν κι οἱ πνοὲς μὲς τ' ἄσπρα μυρογιάλια,
 θὰ σὲ καλοῦσα γιὰ νὰ δῆς τὸ φῶς, ποὺ πνέμα χύνει.

Φυτρώνουν ξάφνου μαγικὰ τὰ παιδικὰ ματάκια.
 Μὲς στὴν καρδιὰ θὰ φιληθοῦν, τὰ πρῶτ' ἀνατριχίλια
 τοῦ λιμανιοῦ τὰ πορφυρὰ χαράζουν κυματάκια
 "Ὡχ! νᾶταν νὰ σᾶς εἶχαμε τόσες χιλιάδες μίλλια.

Πορεία θᾶν ἀτέλειωτη, ἐκεῖν' ἡ ὑπερύπαρξή σου
 θερμὲς φωλῆς θὰ λαχταρῆς νὰ χτίσης στὰ στερνά σου.
 Σὰν Πηνελόπη νὰ χαρῆς τὴν τόση δύναμή σου
 σ' αἰθέρες καὶ στὰ πέλαγα φτερούγα ἡ ὁμορφιά σου.

Σὰν γοητεία θ' ἀπλωθῆ κόσμος πανοραμάτων
 τῆς γῆς, θὰ μᾶς κυκλώσουνε κι οἱ μυρωμένοι θάμνοι
 θὰ διαλαλῆ τὸ πέρασμα τὸ πλῆθος ἀγαλμάτων
 κι ἡ φαντασία μιὰν πηγὴ κι' ἀστείρευτη θὰ κάμνη.

Θὰ λάμνη τώρα ἡ μοῖρα μας μὲς τ' ἄσπρα περιστέρια
 καὶ τὸ παρθένο μάτι μας θ' ἀπλώνη σ' ἠδονὴ
 κι ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἄβυσσο σὰν ἄστρο μὲς στ' ἀστέρια
 σὰν χᾶδι καὶ σὰν ὄνειρο θὰ χαιρετᾶ τὴν Γῆ.

ΝΙΞΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΤΟΣ 6ον ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ ΤΕΥΧΟΣ 35

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ 'Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Τομίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
'Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,,
" " "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ,,
" " "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,,

'Αθηνών
»
»

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ—ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἄριθ. 61, 7ος ὄροφος ἄριθ. Γραφ. 9—ΑΘΗΝΑΙ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰωάννης Π. Φραντζῆς. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῶς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης—Ν. Χαρτοφύλης

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακκαρίδης

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60—ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3—ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Η Νίσυρος τὸ καλοκαίρι τοῦ 1960—ὑπὸ Παν. Σακελλαρίδη . . . Σελ.	1
Συλλαγικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλαγικὰ νέα »	4
Κρίσεις καὶ Σχόλια »	11
'Η ἐνοποίηση τῶν Συλλόγων—ὑπὸ Κ. Μούρα »	13
Νίσυρος τὸ ὄμορφο καὶ γαλήνιο νησί—ὑπὸ Τρίκης καὶ Σταγῶν Διο- νυσίου »	14
Τὸ Περίολι—ὑπὸ Κ. Μούρα »	15
Σωματειακὴ δράσις τῶν Νισυρίων (μέρος II)—ὑπὸ Νικήτα Σακελ- λαρίδη »	16
Προικῶα ἔθιμα τῆς Νισύρου—ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ Ἐμμανουήλ »	19
'Ο Γερο-Τσοπάνης—ὑπὸ Γ. Σακελλαρίου »	21
'Η Λέσχη μας—ὑπὸ Γαβριήλ Μ. Σακελλαρίδη »	22
Λογογραφικὰ σύμμεικτα Νισύρου—ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ Ἐμμα- νουήλ »	23
'Απ' ὅ,τι εἶδα—ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη »	24
Περὶ Νισύρου—ὑπὸ Ἰωάννου Λογοθέτου »	27
'Εντυπώσεις ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ συμπατριώτου μας Λαζάρου Κόντη »	31
«'Η Καλαμωτὴ» (ποίημα)—ὑπὸ Δ Μπαλαλά »	32
«'Ο Κάτσουνας» (ποίημα)—ὑπὸ Δ Μπαλαλά »	32

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Κ. Ζαχαρίου Ἀθηνᾶς 28

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Η ΝΙΣΥΡΟΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 1960

Ἀμετάβλητες παρέμειναν καὶ τὸ φετεινὸ καλοκαίρι οἱ δύσκολες συνθήκες ἐπικοινωνίας τῆς Νισύρου μὲ τὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Μία φορὰ τὴν ἐβδομάδα τὸ πλοῖο τῆς «ἀγόνου» γραμμῆς τῆς Δωδεκανήσου δημιουργοῦσε στοὺς Νισυρίους τὴν φευδαίσθηση τῆς τακτικῆς συνδέσεως μὲ τὴν πρωτεύουσα. Τὸ λιμάνι πάντοτε δύστροπο ἐξακόλουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ τὴν πρώτη δυσάρεστη ἐντύπωση γιὰ τὸν ἐπισκέπτη. Ἡ ἀπόκτηση λιμανιοῦ ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ τὸ ὄνειρο γενεῶν ὀλοκλήρων Νισυρίων. Μερικὲς ἐλπίδες γεννήθηκαν μὲ τὴν προώθηση τῆς μελέτης τοῦ ἔργου καὶ τὴν ἀναγγελίαν ἔργων διὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν Λουτρῶν ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, μὰ πὺ δὲν νοεῖται ἀξιοποιήσις Λουτρῶν χωρὶς τὴν ἀπόκτηση ἔστω καὶ στοιχειωδῶς ἀσφαλοῦς λιμανιοῦ. Δὲν διαπιστώθηκε γιὰ τὴν ὥρα καμμιά πρόοδος στὸ ζήτημα τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν Λιμενικῶν Ἔργων. Κι' ὅμως γενικὴ εἶναι ἡ γνώμη πὺς ἡ μοναδικὴ ἐλπίδα τῆς Νισύρου, ὁ Τουρισμός, γιὰ νὰ προκόψῃ χρειάζεται λιμάνι. Τὸ λιμάνι, εἴμεθα βέβαιοι πὺς θὰ βοηθήσῃ στὸ πύκνωμα τῶν δρομολογίων τῶν πλοίων τῆς γραμμῆς Δωδεκανήσου γιὰ τὴ Νίσυρο. Ἡ Νίσυρος, ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, ἔχει εὐνοϊκὴ θέση στὸ σύμπλεγμα τῶν νησιῶν πὺς ἐξυπηρετοῦνται τακτικὰ ἀπὸ τὴν Ἀκτοπλοῖα καὶ παρουσιάζει χρόνον μὲ τὸ χρόνο αὐξηση στὴν ἐπιβατικὴ τῆς κίνηση. Τὸ γεγονός αὐτὸ συνδυαζόμενο μὲ τὴν ὑπαρξὴ λιμανιοῦ εἴμεθα βέβαιοι πὺς ἀποτελεῖ σοβαρὸ λόγο γιὰ τὴ βελτίωση τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα.

Τὰ Λουτρά, πὺς ἀποτελοῦν τὴ μεγάλη κληρονομία τοῦ Δήμου Μανδρακίου καὶ ἀσφαλῶς τὸ καλύτερο στοιχεῖο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ Τουρισμοῦ στὴ Νίσυρο, δὲν παρουσίασαν καὶ τὴν ἐφετεινὴ περίοδο σοβαρὴ κίνηση. Ἡ στροφή ὄλων πρὸς τὴ θάλασσα δὲν ἐξηγεῖ κατὰ πειστικὸ τρόπο τὴν ἐξέλιξη τῆς κινήσεως τῶν ἱαματικῶν μας πηγῶν. Ἐνας ἔμπειρος ἐπισκέπτης δὲν θὰ δυσκολευθεῖ νὰ βγάλῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ Λουτρά μας μείνανε στάσιμα στὴ βελτίωση τῶν βιοτικῶν συνθηκῶν τῶν ἀνθρώπων. Δὲν μπόρεσαν νὰ βελτιωθοῦν κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ ἱκανοποιοῦν τὶς σημερινὲς ἀπαιτήσεις καὶ τῶν πλέον βολικῶν παραθεριστῶν. Χωρὶς νὰ παρουσιάζουν μεγαλύτερα μειονεκτήματα λειτουργίας ἀπὸ τὴ λειτουργία τῶν περασμένων περιόδων, δὲν κατώρθωσαν νὰ δημιουργήσουν μιὰ ἀλλαγὴ, μιὰ ἄνοδο πὺς θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀφίνει ἐντυπώσεις καλές, πὺς θὰ διατηροῦσαν τὴν τόσο ἀπαραίτητη καλὴ φήμη. Πολὺ φοβούμεθα, πὺς δὲν ἀκολοθήθῃ ὁ σωστὸς δρόμος γιὰ τὴν βελτίωση καὶ τὴν ἀνακίνηση τῶν Λουτρῶν μας. Χρειάζονται σήμερα ριζικὰ μέτρα. Τελευταῖα ὁ Δήμος ἐζήτησε τὴν χρηματοδότηση ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Ὀργανισμὸ Τουρισμοῦ, γιὰ ἐκτέλεση ἔργων βάσει εἰδικῆς μελέτης. Σωστὴ καὶ λογικωτάτη ἐνέργεια. Τὴν χειροκροτοῦμε, παρ' ὄλο πὺς καθυστερημένα προβάλλεται. Ξενοδοχεῖα τουριστικὰ κτίζονται καὶ σὰ πὺς ἀπομακρυσμένα νησάκια, χωρὶς τὴν τουριστικὴ ἀξία τῆς Νισύρου καὶ χωρὶς παράδοση λειτουργίας Λουτροπόλεως δεκάδων χρόνων. Καὶ στὴ Νίσυρο ἐπιβάλλεται νὰ ὀδηγηθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ. Στὴν κατεύθυνση αὐτὴ πρέπει νὰ τείνουν οἱ προσπάθειες ὄλων μας. Ἀποδείχτηκε πὺς ἡ παλαιότης τῶν κτιρίων καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων δὲν χρειάζεται πρόχειρες

βελτιώσεις. Μὲ τὸν τρόπον ποὺ ἀκολουθήσαμε μέχρι σήμερα, δὲν κατορθώσαμε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ δαπανήσωμε χρήματα χωρὶς προοπτικὴ καὶ αὐτὸ βέβαια λίγο ἀπέχει ἀπὸ τὴν σατάλη τῶν ὀλίγων διαθεσίμων χρημάτων.

Κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν τῶν παραθεριστῶν, ἐφέτος ἡ Νίσυρος ἦτο περισσότερον σὲ θέσῃ νὰ χαρίσῃ εὐχάριστη καὶ ἄνετη διαμονὴ στοὺς ἐπισκέπτες της. Γιομάτα τὰ καταστήματα ἀπὸ τρόφιμα καὶ ἐκλεκτὰ εἶδη ἐξασφάλιζαν τὸν ἐπισιτισμὸν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον. Ἡ κίνησις ὁμῶς τῶν κατοίκων τοὺς θερινοὺς μῆνες ἦτο ζωηροτάτη. Τὸ παγοποιεῖον καὶ ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς ἐλειτούργησε κατὰ καλύτερον τρόπον. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀγροτικῶν δρόμων προχώρησε ἰκανοποιητικῶς. Ὁ ἐπισκέπτης μπορεῖ τώρα νὰ φθάσῃ ἄνετα στὴν Εὐαγγελίστρα καὶ στὸν Ἄρμα. Τοῦ χρόνου τὸ Ἠφαίστειο θὰ εἶναι ἐπισκέψιμο μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ τὸ Ἐμπορεῖδ πρὸς τὸ Λακκί. Οἱ σπάνιες ὁμορφίαι τοῦ νησιοῦ θὰ εἶναι ἐπὶ τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπισκέπτη, ἀφοῦ πολλὴ γρήγορα θὰ φτάνει μὲ τὸ αὐτοκίνητο κοντὰ τοὺς. Στὸ μοναστήρι τῆς Κυρᾶς ὁδηγεῖ ὅπως ξέρομε ἀμαξιτὸς δρόμος. Τὸ μοναστήρι τοῦ Ἀγίου Θεολόγου συνδέεται μὲ τὸ μονοπάτι μὲ τὴν ὠραιότερη θεὰ ἀπὸ τὸ τέρμα τοῦ δρόμου πρὸς τὰ Νικεῖα. Ἡ ἄνοδος ἀπὸ τὴν Εὐαγγελίστρα στὸ Διαβάτη μπορεῖ νὰ διευκολυνθῇ μὲ τὴν τακτοποίησιν ἑνὸς μονοπατιοῦ κατὰ στοιχειώδη τρόπον ποὺ χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ χρῶμα τῆς ὀρειβάσιος δὲν θὰ εἶναι ἐξαιρετικῶς κουραστικὸ καὶ σὲ μερικὰ σημεῖα ἐπικίνδυνον. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτας δὲν θὰ χάνουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀνέβουν στὸν Προφήτη Ἥλιον καὶ νὰ χαροῦν μοναδικὰς ὁμορφίαις καὶ νὰ ἰδοῦν μιὰ ἀνατολὴ Ἥλιου ἀπὸ τίς πιδὸ σπάνιαις. Ὁ δρόμος πρὸς τὸ Παληόκαστρο θὰ συμπληρώσῃ τοὺς τουριστικούς μας περιπάτους. Ὅλοι ξέρομε πῶς στὸ Παληόκαστρο εὐρίσκονται σπάνια Πελασγικὰ τεῖχη σὲ ἀρίστη κατάστασιν, ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ κάθε καλλιεργημένο ἄνθρωπον. Ἡ σύνδεσις τοῦ Παλαιοκάστρου μαζὶ μὲ τὴν σύνδεσιν τοῦ Ἠφαιστείου καὶ τῶν μοναστηριῶν τοῦ νησιοῦ μὲ ἀμαξιτὸ δρόμον ὀλοκληρώνει, κατὰ τὴν γνώμην μας, τὴν τουριστικὴν ἀξιοποίησιν τοῦ νησιοῦ.

Γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ, ἀκόμα καὶ ἐκείνου ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν παραθερισμὸν τῶν οἰκογενειῶν τῶν Νισυριῶν ποὺ μόνιμα κατοικοῦν στὴν Ἀθήνα, Ρόδο καὶ ἄλλοι, ὅσο καὶ γιὰ νὰ ἔρχωνται χρόνον μὲ τὸ χρόνον γιὰ προσκύνημα ἢ γιὰ μόνιμην ἐγκατάστασιν οἱ Ἀμερικανοὶ μας, εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχει μέσα στὸ Μανδράκι ξενοδοχεῖον ὕψους, στὸ ὁποῖον νὰ ὑπάρχουν αἱ σχετικαὶ ἀνέσεις τῆς συγχρονισμένης παραμονῆς. Σήμερα καταβάλλεται προσπάθεια νὰ ἀποκτήσουν μερικὰ δωμάτια κτίρια γνωστὰ εἰς τὴν περιοχὴν Ἁγίου Σάββα (Μαστρογιάννη - Παπάτσου - Καραῖβα - Μπαντουδάκη), ὅλα σὲ προνομιούχῳ θέσῃ, δίπλα ἀπὸ τὴ θάλασσαν καὶ μὲ τὴν ὠραιότερη θεὰ. Τὰ κτίρια αὐτὰ μαζὶ μὲ τὸ οἶκον Κορωναίου μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν τὸ βασικὸν ξενοδοχειακὸν συγκροτήμα τῆς Νισύρου. Οἱ ἰδιοχτῆται θὰ πρέπει νὰ παρακινήθωσιν καὶ νὰ ζητήσωσιν τὴν δανειοδότησιν μέσω τοῦ Ε.Ο.Τ. γιὰ τὴν διαρρύθμισιν, τὸν ἐφοδιασμὸν τοὺς τὸν κατάλληλον σὲ ἱματισμὸν, ἐρμάρια. Καὶ κυρίως γιὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῆς καὶ ὑγιεινῆς ἐγκαταστάσεως (ντοῦς - βόθρος, ἀποχέτευσις κλπ.). Τονίζομε πῶς ὑπάρχει ἔδαφος γιὰ τὴν ἀνέγερσιν συγχρονισμένου ξενοδοχείου καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εὐρεθῇ μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μας ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ συνδυάσῃ τὴν καλὴν κατοικίαν του, μὲ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς σοβαροῦ εἰσοδήματος κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ νὰ χαρίσῃ στὸ νησί μας ἕνα ἀπαράιτητον ἐφόδιον. Ἡ ἐνίσχυσις του καὶ ἀπὸ τὸν Ε.Ο.Τ. εἶναι βεβαία ἂν χρειασθῇ. Ὁ Δῆμος μας εἰδικώτερα, θὰ πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ προωθήσῃ τοὺς συμπατριῶτας μας ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὰ ἀκίνητα καὶ τὴν δυνατότητα νὰ συμβάλουν στὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τοῦ ξενοδοχείου τῆς Νισύρου κατὰ τὸν τρόπον ποὺ ἀναφέρομε. Ἡ συμβολὴ στὴν αὐξήσιν τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς Νισύρου θὰ εἶναι ἀφάνταστος καὶ ἡ ὠφέλεια σημαντικὴ.

Μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὁδοποιίας ἀπὸ τὰς πιστώσεις τῶν μικρῶν κοινωφελῶν ἔργων, μὲ τὰς ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας «Λάβα» στὴν νησίδα Γυαλλὶ δημιουργεῖται μία σοβαρὴ ἀπασχόλησις διὰ τοὺς ἐργάτας τῆς Νισύρου. Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ ἐργάτες οἱ διαθέσιμοι εἰς τὸ νησι δὲν εἶναι ἀρκετοὶ ἂν ἀφαιρέσης ἐκείνους ποὺ ἐργάζονται στὰ κτήματα καὶ τὶς οἰκογένειες τῶν φαράδων. Διὰ τὸν λόγο αὐτὸ εἶναι αἰσθητὴ ἡ ἀπασχόλησις τῶν διαθέσιμων ἐργατῶν εἰς τὰ ἔργα. Τὰ σημειώνουμε μὲ ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστηση. Καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν τομέα τῶν ἔργων εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀπὸ χρόνον εἰς χρόνον προβλέπεται ὅτι θὰ εἶναι ἐντονώτερο ἀλλὰ καὶ ἡ κίσησις τοῦ Γυαλιοῦ θὰ διατίθεται εἰς μεγαλύτερα ποσὰ εἰς τὴν ἐγχωρία κατανάλωσιν καὶ θὰ κερδίζη ἔδαφος ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ὑλικοῦ εἰς τὴν σύγχρονον δομικὴν. Τὰ δύο αὐτὰ δεδομένα μᾶς ὁδηγοῦν στὸ νὰ διατυπώσωμεν αἰσιόδοξον προοπτικὴν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργατικῶν χερῶν τοῦ Νησιοῦ καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δήμου μας ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τῶν ὀρυχείων τοῦ «Γυαλιοῦ».

Εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Νισύρου, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γνωστά μας ἀπὸ τὰ παλαιότερα χρόνια, ἐξαιρετικῆς ποικιλίας ροζακιά σαφύλια, ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν τοις ὠραιότατα ροδάκινα, σὲ μικρὰς ποσότητες, καὶ ἐξαιρετικῆς ποικιλίας ντομάτες, ποὺ πραγματικὰ ἀπετέλεσαν ἔκπληξιν. Ἐπαναλαμβάνομεν πῶς τὰ εὐγενῆ αὐτὰ προϊόντα τῆς Νισύρου δὲν ἦσαν σὲ μεγάλας ποσότητες. Ἦσαν ὁ καρπὸς τῶν προσπαθειῶν τῶν ὀλίγων προοδευτικῶν καλλιεργητῶν τοῦ Νησιοῦ μας. Ἦσαν ὅμως ἀρκετὰ διὰ νὰ βεβαιώσουν ἄλλη μιὰ φορὰ πῶς ἂν προσέξωμε τὴ γεωργίαν στὸ νησί, κατὰ τὸν τρόπο ποὺ ἐπιβάλλεται, τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι ἄριστα. Ἐνας εὐγενικὸς συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν προοδευτικῶν συμπατριωτῶν μας στὸν τομέα τῆς Γεωργίας, θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ σὲ ἀξιοζήλευτα ἀποτελέσματα. Μετὰ τὴν ἐρήμωσιν τῶν παλῶν ὠραίων κτημάτων βλέπει κανεὶς νὰ ξεφυτρῶνουν καινούργια κτήματα, τὸ ἴδιον καλοβαλμένα, λιγυστὰ βέβαια, ἀλλὰ ποὺ ἀποτελοῦν σημάδια πῶς μπορούμε νὰ περιμένωμε μιμητὲς τῶν πρωτοπόρων τῆς ἀξίεπεινης προσπάθειας.

Τὸ ζήτημα τῆς ὑδρεύσεως δὲν ἦτο ὀξὺ κατὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1960. Ὁ χειμῶνας ποὺ πέρασε ἦτο πλούσιος σὲ βροχοπτώσεις. Γέμισαν ὅλες οἱ στέρνες καθὼς καὶ οἱ δεξαμενές. Δὲν παύει ὅμως τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ ἀποτελῇ τὸ βασικὸ πρόβλημα ποὺ πιστεύομε πῶς κάποτε θὰ παρουσιαστῇ μὲ ὀξὺτητα, ὅταν διαδεχθῇ ἡ ἀνομβρία τὰ εὐνοϊκὰ χρόνια βροχῆς. Διὰ τὸν λόγο αὐτὸ πάντοτε θὰ πρέπει νὰ τίθεται τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 αὐτὸ ζήτημα τῆς Νισύρου καὶ νὰ προωθεῖται. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς δεξαμενές τῆς περιοχῆς τοῦ Λιμανιοῦ, οἱ ὁποῖες εἶναι δυνατὸν νὰ γεμίζουν ἀπὸ τὸ εἰδικὸ πλοῖο ποὺ χορηγεῖ τὸ Κράτος, τὴν «ὑδροφόρον», θὰ πρέπει νὰ προγραμματισθῇ καὶ ἡ κατασκευὴ νέων ὑδατοδεξαμενῶν ποὺ θὰ ἀποτελέσουν τὴν «ἀσφαλτικὴν δικλῆδα» τῆς ὑδρεύσεως τῶν κατοίκων, εἰδικώτερα στὰ χρόνια τῆς ἀνομβρίας. Μὲ τὶς ὑδατοδεξαμενές θὰ πρέπει κάποτε νὰ καλυφθοῦν οἱ ἀνάγκες σὲ πόσιμο νερὸ τῶν κατοίκων, ποὺ εἶναι κατὰ συντηρητικὸν ὑπολογισμὸν 1500 μ³ ἢ 1500 τόννοι νεροῦ (1500 κάτοικοι, 2,5 λίτρος νεροῦ τὴν ἡμέραν κατὰ ἄτομον) διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ Μανδραχίου. Ἐναντι τῶν δεξαμενῶν τῶν 1.500 τόννων διατίθενται μόνον οἱ δεξαμενές τοῦ παγοποιείου, 250 τόννοι. Θὰ πρέπει κατὰ στάδιον νὰ προγραμματισθῇ ἡ κατασκευὴ τῶν ὑδατοδεξαμενῶν τῶν 1.500 τόννων καὶ νὰ γίνῃ ἀρχὴ ἀπὸ τὴν κατασκευὴ μιᾶς δεξαμενῆς 500 τόννων, σὲ θέσιν κατάλληλη, καὶ νὰ προβλεφθῇ τὸ γέμισμα μὲ ἀντλία ἠλεκτροκίνητη καὶ σωλήνωση ἀπὸ τὴ δεξαμενὴ τοῦ παγοποιείου. Ἀπὸ τὴν δεξαμενὴ τῶν 500 τόννων, ἡ ὁποία θὰ κατασκευασθῇ σὲ ὑψόμετρο ποὺ θὰ ἐπιτρέπῃ τὴν τοποθέτησιν τριῶν τουλάχιστον παροχῶν (βρύσες) εἰς κατάλληλα σημεῖα τοῦ χωριοῦ. (Π.χ. Ποταμός-Ἡλικιωμένη-Ἀγ. Σάββας). Γενικῶς τὸ ἔργο τῆς κατασκευῆς ὑδατοδεξαμενῶν ὑδρεύσεως, σὲ χωρητικότητά 500 τόννων καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου μὲ προοπτικὴν

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Ε Υ Χ Α Ι

Ὁ Σύλλογος τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὁ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» καὶ ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ» διαβιβάζουν τὰς θερμότερας εὐχὰς πρὸς ὅλους τοὺς Νισυρίους διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους, εὐχόμενοι χαρὰν καὶ εὐτυχίαν εἰς ὅλους. Ἰδιαιτέρως θεωροῦν καθήκον νὰ ἀπευθυνθοῦν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ» πρὸς τὰς Δημοτικὰς καὶ Κοινοτικὰς ἀρχὰς τῆς Νήσου μας ὅπως καὶ πρὸς ὅλας τὰς Νισυριακὰς Ὁργανώσεις καὶ νὰ εὐχηθοῦν πᾶσαν ἐπιτυχίαν τῶν προσπαθειῶν των διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀγαπημένης μας Πατρίδος. Στὸς ξενητεμένους μας καὶ ἐφέτος διαβιβάζομεν, μὲ κάθε ἄλλην μας εὐχὴν γιὰ χαρὰ καὶ ὑγεία, τὴν εὐχὴν νὰ μπορέσουν τὸν καινούργιον χρόνον νὰ πραγματοποιήσουν τὸ προσκύνημα στὴ γενέτειρα, στὴν ὁμορφὴ Νίσυρο.

Ἱερὸς Ναὸς Εἰσοδείων Θεοτόκου Νικειῶν

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδείων τῆς Θεοτόκου Νικειῶν-Νισύρου, δράττεται τῆς εὐκαιρίας ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ Περιοδικοῦ «Νισυριακὰ Χρονικά» νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸν ἐκλεκτὸν καὶ ἀγαπητὸν μας συμπατριώτην κ. Νικόλαον Π.Μ. Σακελλαρίδην διαμένοντα ἐν Ἀμερικῇ, τὰ θερμὰ τῆς συγχαρητήρια καὶ εὐχαριστήρια διὰ τὴν ἀξιόπαινον, ἀυθόρμητον καὶ θεάρεστον χειρονομίαν του διὰ τὴν δωρεάν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ζωγραφισμένης εἰκόνας τοῦ «ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ».

Ἐν Νικεῖοις Νισύρου τῇ 15/9/1960

Ὁ Πρόεδρος

ΑΙΔΕΣ. Π." ΜΙΧ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς

ΒΑΣ. ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ

Δῆμος Μανδρακίου

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὰ κατωτέρω ἔγγραφα τοῦ Δήμου Μανδρακίου ἀφορῶντα εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τὴν Νομαρχίαν Δωδεκανήσου διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τουριστικῶς τῆς Νισύρου καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν βασικῶν προβλημάτων αὐτῆς. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὸν Δήμαρχον κ. Γιαλούρη διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ συμπατριῶται μας μὲ ἱκανοποίησιν θὰ πληροφοροηθοῦν ὅτι ὁ Δῆμος μας δὲν παραλείπει πᾶ-

ὅπως περιγράφομε πιὸ πάνω, εἶναι προϋπολογισμοῦ 400.000 δρχ. δηλαδὴ ἐνὸς σοβαροῦ ποσοῦ διὰ ἓνα μικρὸ νησί. Ἡ σοβαρότητα τοῦ ἔργου καὶ ἡ σημασία του διὰ τὴν πρόοδον τοῦ νησιοῦ εἶναι τόσο μεγάλη, πὺ ἐπιβάλλεται ἡ προβολὴ του εἰς τοὺς ἀρμοδίους κυβερνητικοὺς παράγοντας καὶ ἡ τοποθέτησή του εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Δήμου μας.

Παναγ. Σακελλαρίδης

σαν εύκαιρίαν διὰ τὴν ἀγωνισθῆ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τῆς Νισύρου καὶ ἰδιαίτερα διὰ τὴν τουριστικὴν ἀξιοποίησιν αὐτῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ
Ἀριθ. Πρωτ. 1363

Ἐν Νισύρῳ τῆ 31-8-1960

Πρὸς
τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ὑπουργὸν
παρὰ τῆ Προεδρία τῆς Κυβερνήσεως
κ. Κωνσταντῖνον Τσάτσου
Ἀθῆναι

Κύριε Ὑπουργέ,

Ὁ μετὰ σεβασμοῦ ὑποφαινόμενος Δήμαρχος Μανδρακίου Νισύρου Γ. Γιαλούρης, ἀπὸ συμφώνου μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ μου Συμβουλίου, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν τὴν παροῦσαν πρὸς ὑμᾶς ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς δεούσης παρ' ὑμῶν προσοχῆς καὶ ἀνταποκρίσεως.

Καθ' ἐκάστην ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου πληροφοροῦμεθα τὴν ἴδρυσιν παρὰ τοῦ Ε.Ο.Τ. ξενοδοχείων καὶ ξενῶνων εἰς πλείστα τμήματα τῆς ἐπικρατείας καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς ἀδελφὰς Νήσους τοῦ συμπλέγματος Δωδ(ο)σου, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ προώθησιν τοῦ συνεχῶς ἀναπτυσσομένου Τουρισμοῦ.

Ἡ δραστηριότης αὕτη τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, μᾶς πληροῖ ὑπερηφανείας καὶ ἰκανοποιήσεως. Θέλομεν δὲ νὰ ἐπιτρέψητε εἰς ἓνα Δήμαρχον μίᾳς μικρᾶς νήσου, νὰ Σᾶς ἀπευθύνῃ τὰ προσωπικὰ του συγχαρητήρια, διὰ τὴν ἐμπνευσμένην αὐτὴν δραστηριότητα, ἣ ὁποία διακρίνει τὴν Ὑπουργίαν Σας.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ ὁμως ταυτοχρόνως νὰ Σᾶς διατυπώσω τὸ πικρὸν παράπονον ἐμοῦ καὶ τῶν συμπατριωτῶν μου, διότι ἡ Νῆσος μας δὲν περιελήφθη ἀκόμη εἰς τὸν κύκλον τοῦ ἐνδιαφερόντος Σας.

Ἡ Νομαρχία Δωδεκανήσου περιέλαβε φυσικὰ εἰς τὸ τριετὲς πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον κατήρτισε διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Δωδεκανήσου, κονδύλιον 1.200.000 δραχμῶν, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὑφισταμένων λουτρικῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ ποσὸν ὁμως αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς ἀνεπαρκές, διὰ τὴν ριζικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματός μας.

Νομίζομεν λοιπὸν ὅτι ἐξ ἀντικειμενικῶν λόγων, αὕτη ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, ἣ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐτύγχανε τοῦ προνομίου αὐτοῦ, διότι ἡ Νίσυρος ἐκτὸς τῶν φυσικῶν καλλονῶν καὶ τῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ Ἡφαιστείου της, διαθέτει θειούχους Ἰαματικὰς Πηγὰς ἐκ τῶν πλέον διαφημισμένων ἐν τῇ χώρᾳ. Αἱ πηγαὶ αὐταὶ ἀποτελοῦν ἀνεκὰθεν Δημοτικὴν ἐκμετάλλευσιν (ἀπὸ τοῦ 1885), αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς ὁποίας, ἀτυχῶς ὁμως, ἐντελῶς πρωτόγονοι καὶ πεπαλαιωμένοι, λόγῳ τῶν ζημιῶν τοῦ πολέμου, δὲν ἠδυνήθημεν παρὰ τὰς μυρίας προσπαθείας μας νὰ συγχρονήσωμεν, εἰ μὴ μόνον, νὰ ἐπισκευάσωμεν αὐτὰς ἐκ τῶν ἐνόντων.

Σημειωθῆτω ὅτι κατὰ τὴν προπολεμικὴν περίοδον, ἐκτὸς τῶν Δωδεκανησιῶν, συνέρρεον καὶ ἑκατοντάδες ἀσθενῶν ἐξ Αἰγύπτου ὡς καὶ ἄλλων χωρῶν.

Λόγῳ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ λουτροθεραπευτηρίου, ἣ προσέλευσις τῶν λουομένων ἔχει περιορισθῆ εἰς ἐλαχίστας ἑκατοντάδας ἑτησίως χωρὶς καὶ ὁ περιωρισμένος αὐτὸς ἀριθμὸς, νὰ ἀναλαμβάνῃ τῆς δεούσης περιθάλψεως.

Σημειωθῆτω ἐπίσης ὅτι καὶ οἱ πολυπληθεῖς συμπατριῶται μας τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠδύναντο ν' ἀναζωογονήσουν τὴν Νῆσον, ἐμποδίζονται νὰ μᾶς ἐπισκεφθοῦν, λόγῳ ἐλλείψεως καταλλήλων ξενοδοχειακῶν εύκολιῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 1312

Ἐν Νισύρῳ τῇ 22 Αὐγούστου 1960

Πρὸς
τὴν Νομαρχίαν Δωδεκανήσου
Εἰς Ρόδον

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι εἰσηγηθῆτε εἰς τὸν Ε.Ο.Τ. διὰ τὴν ἀποστολὴν Ἀρχιτέκτονος πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τῶν Λουτρῶν καὶ τὴν σύνταξιν τῆς μελέτης ἐργασιῶν αἱ ὁποῖαι ὡς γνωστὸν θέλουσιν ἐκτελεσθῆ ἔκ τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων τοῦ τριετοῦς προγράμματος Δωδεκανήσου εἰς τὸ ὁποῖον συμπεριελήφθη καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῶν Ἰαματικῶν Πηγῶν Νισύρου ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δι' ἐγκρίσεως τοῦ ποσοῦ τῶν 1.200.000 δραχμῶν.

Ὁ Δήμαρχος
Γ. Γιαλούρης

Κοινοποιήσις

1.— Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ.κ. Κων)νον Τσάτσον

2.— Ἑλληνικὸν Ὄργανισμὸν Τουρισμοῦ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἑπόμημα
Δημάρχου Μανδρακίου Νισύρου

Πρὸς
τὸν κ. Νομάρχη Δωδεκανήσου
Ἐνταῦθα

Κύριε Νομάρχα,

Ὁ μετὰ σεβασμοῦ ὑπογεγραμμένος Δήμαρχος Μανδρακίου-Νισύρου, λαμβάνων τὴν τιμὴν ὅπως θέσω ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν κατὰ σειρὰν ἀναγκῶν τὰ κάτωθι Δημοτικά μας προβλήματα, βέβαιοι ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τῶν σημερινῶν δυνατοτήτων τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὑμετέρας δραστηριότητος καὶ στοργῆς θὰ ἀντιμετωπισθῆ πᾶσα δυσχέρεια καὶ ὅτι θὰ καταβληθῆ ἔκ μέρους Ὑμῶν ἡ δέουσα προσπάθεια διὰ τὴν ἐπίλυσίν των.

1.— ΠΡΟΕΚΤΑΣΙΣ ΛΙΜΕΝΟΒΡΑΧΙΟΝΟΣ: Ὡς πληροφορούμεθα συνετάγη ὑπὸ τοῦ κ. Κυριάκη ἡ σχετικὴ μελέτη διὰ προέκτασιν μῶλου 110 μέτρων ἐξικνουμένης τῆς δαπάνης εἰς τὸ ποσὸν τῶν 6,5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Φρονοῦμεν ὁμως ὅτι ἐὰν ἦτο δυνατὴ ἡ τμηματικὴ κατασκευὴ τοῦ ἔργου τὸ ποσὸν δὲν θὰ ἦτο τόσο σημαντικὸν καὶ ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ συνέβαλλον εἰς τοῦτο καὶ ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σύλλογος τῶν ὁμογενῶν Νισυρίων.

2.— ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΛΟΥΤΡΩΝ: Σχετικὴ εἶναι ἡ πρὸς τὸν παρὰ τῆ Προεδρία τῆς Κυβερνήσεως Ὑπουργὸν κ. Κ. Τσάτσον ὑπ' ἀριθ. 1363)31-8-60 ὑποβληθεῖσα ἀναφορὰ μας κοινοποιηθεῖσα Ὑ.Τ.Α καὶ εἰς Ὑμᾶς.

Ἀναφέρομεν εἰς Ὑμᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6669)24-2-60 διαταγῆς Νομαρχίας μᾶς ἀνηγγέλθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΟΔΑΠΔΔ περὶ διαθέσεως τοῦ

ποσοῦ τῶν 700.000 δραχμῶν δι' ἐπισκευὴν τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τῶν λουτρῶν.

Ἐσαύτως κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ.κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς Ρόδον τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον συμπεριελήφθη εἰς τὸ μεγαλόπνοον τριετές Πρόγραμμα τοῦ Ο.Δ.Α.Π.Δ.Δ. ἡ ἀξιοποίησης τῶν λουτρῶν Νισύρου διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ποσοῦ τῶν 1.200.000 δραχμῶν.

Παρακαλοῦμεν ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῆς σπουδαιότητος τοῦ βασικοῦ τούτου ἔργου διὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Νισύρου, ὅπως τὸ θέμα ἐξετασθῇ καὶ προωθηθῇ διὰ τοῦ ἀμέσου ἐνδιαφέροντος Ὑμῶν.

3.— ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΛΟΥΤΡΩΝ: Ὑφίσταται ἀνάγκη κατασκευῆς πενήκοντα κλινῶν καθ' ὅσον αἱ ὑπάρχουσαι κρίνονται ἀκατάλληλοι. Ὁ Δῆμος δὲν δύναται ἐκ τῶν ἐσόδων του νὰ προέλθῃ εἰς τὴν κατασκευὴν, δι' ἧ καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Α.Π.Δ.Δ. χρηματοδότησιν ἢ ὑπὸ τύπον δωρεᾶς ἢ καὶ ὡς ἄλλως ὑμεῖς ἠθέλατε κρίνει.

4.— ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΗΤΑ - ΑΡΓΟΥΣ: Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἔργον ἐγένετο ἀπλῆ διάνοιξις κατὰ τὸ ἔτος 1953 ἐκ τοῦ Προγράμματος «Πρόνοια - Ἔργασία». Ἔχει ὡς ἀφετηρίαν τὴν παραλιακὴν ὁδὸν τῶν λουτρῶν καὶ συνδέεται μὲ τὴν τοποθεσίαν Ἁγίας Παρασκευῆς ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἤρχισε ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1959 νέα ἀγροτικὴ ὁδὸς Ἁγίας Παρασκευῆς-Ἄργους.

Κρίνεται ἀναγκαία ἡ πλήρης ἀποπεράτωσις τοῦ τμήματος τούτου διὰ νὰ καταστῇ ἐλευθέρη ἡ διέλευσις ὀχημάτων καὶ ἡ δι' ὑποζυγίων μεταφορὰ τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

5.— ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΙΣ ΟΔΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΗΣ - ΑΓΙΟΥ ΣΑΒΒΑ: Πρόκειται περὶ νεοανοιχθείσης ἀστικῆς ὁδοῦ μήκους 400 μέτρων περίπου εὑρισκομένης εἰς τὸ κεντρικώτερον σημεῖον τῆς κωμοπόλεως. Παρακαλοῦμεν ὅπως ἡ τσιμεντόστρωσις αὐτῆς συμπεριληφθῇ εἰς τὸν προγραμματισμὸν τῶν ἐκτελεστέων ἔργων τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1961 ἐκ τοῦ Προγράμματος Μ.Κ.Ε. ἢ καὶ ἐκ τοῦ Προγράμματος τοῦ Ο.Δ.Α.Π.Δ.Δ.

6.— ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΝΕΟΑΝΟΙΧΘΕΙΣΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΑΣ ΟΔΟΥΣ: Ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὁργανισμοῦ εἶχον ἐγκριθῆ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος δραχμαὶ 150.000 διὰ τὴν κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργων ἤτοι γεφυρῶν κλπ. εἰς τὰς νεοανοιχθείσας ἀγροτικὰς ὁδοὺς. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν διεγράφη ἐλλείπει σχετικῶν πιστώσεων.

Παρακαλοῦμεν ὅπως κατὰ τὸ προσεχές ἔτος συμπεριληφθῇ εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκτελεστέων ἔργων.

7.— ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΦΑΓΙΩΝ: Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν θερινὴν περίοδον, λόγῳ τῆς ἐλευθέρως ἐντὸς τῆς Δωδεκανήσου μεταφορᾶς σφαγίων μέχρι καὶ τῆς 20-5-1960 ὁπότε ἐξεδόθη ἡ ὑμετέρα ἀπαγορευτικὴ ἀπόφασις ἐξήχθησαν ἅπαντα τὰ σφάγια καὶ οὕτω παρετηρήθη παντελής ἔλλειψις, συνεπεία τῆς ὁποίας τόσον οἱ διελθόντες τουρίσται ὅσον καὶ οἱ λουόμενοι τῶν θερμοπηγῶν οὐδὲν ἔξυπηρετήθησαν, ἐπὶ βλάβει τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως. Παρακαλοῦμεν, ὅπως ἡ ὑπ' ἀριθ. 16409)2532)21-5-60 ἐκδοθεῖσα ὑμετέρα ἀπόφασις ἐξακόλουθησῇ ἰσχύουσα καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐπομένης λουτρικῆς περιόδου.

8.— ΥΠΟΣΤΕΓΟΝ ΛΙΜΕΝΟΣ: Κρίνεται ἀναγκαία ἡ κατασκευὴ ὑποστέγου ἐπὶ τοῦ λιμενοβραχίονος, ἐλλείπει τοῦ ὁποίου κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ἰδίως ὥρας ταλαιπωροῦνται οἱ ἐπιβάται, τὰ δὲ κομιζόμενα ἔμπορεύματα, μένουσιν τελείως ἐκτεθειμένα εἰς τὸν κίνδυνον τῆς βροχῆς.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι πάντα τ' ἀνωτέρω αἰτήματά μας θέλουσιν ἐξε-

τασθῆ παρ' Ὑμῶν μετὰ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος συνδέοντες οὕτω τὸ ὄνομά σας μετὴν μικρὰν Νίσυρον, ἀλλὰ ὠραίαν νῆσον τοῦ Νομοῦ σας,

Διατελοῦμεν μετὰ πλείστης τιμῆς

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Γυμνασιακὸν Παράρτημα Μανδρακίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΝ ΝΙΣΥΡῶ

Ἄριθ. Πρωτ. Δ.Υ.

Ἄριθ. Διεκ. 90

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρῳ τῆ 15-11-60

Πρὸς

τὸν κ. Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ ἐν Ἀθήναις
Συλλόγου «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ κάτωθι, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς θερμῶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἔλθητε ἄρωγοί, ἵνα οὕτω καταστῆ δυνατὴ ἡ τελεία λειτουργία τοῦ σχολείου μας.

1.— Τὴν 1-10-1960, τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα Νισύρου ἤρχισε λειτουργοῦν ὡς τριτάξιον καὶ με ἀριθμὸν ἐγγραφέντων μὲν μαθητῶν 91, φοιτῶντων δὲ 78.

2.— Διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἀπόρων μαθητῶν μας ἐνεργήσαμεν καὶ εἰσεπράξαμεν ἐκ διαφόρων πηγῶν 3.650 δραχμᾶς καὶ οὕτω ἡ ἐγγραφή ἀπάντων τῶν μαθητῶν ἀπόρων καὶ μὴ ἐγένετο κανονικῶς.

3.— Διὰ τοὺς ἀπόρους ὁμως μαθητὰς ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀγοράσωσι τὰ σχολικὰ των βιβλία, ἰδίᾳ εὐθύνη, καὶ στηριζόμενοι εἰς τὰ φιλεκπαιδευτικὰ ὑμῶν αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα πολλὰκις μέχρι σήμερον ἐδείξατε, παραγγείλαμεν σχολικὰ βιβλία εἰς τι τῶν βιβλιοπωλείων τῆς νήσου Κῶ ἀξίας 4.000 δραχμῶν.

4.— Ἐπίσης καὶ διὰ νὰ μὴν διακόψη τὴν φοίτησίν του εἰς πολὺ καλὸς μαθητῆς τῆς Β' τάξεως, καταγόμενος ἐξ Ἐμπορείου Νισύρου, ἀνελάβομεν πρωτοβουλίαν καὶ ἐγκαταστήσαμεν τοῦτον ὡς οἰκότροφον, ἐλπίζοντες καὶ πάλιν εἰς τὰ φιλόπρωχα ὑμῶν αἰσθήματα, με τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσωμεν ὡς τροφεῖα τοῦ μαθητοῦ τούτου δι' ὀλόκληρον τὸ σχολικὸν ἔτος 2.100 δραχμᾶς, ἧτοι 300 δραχμᾶς κατὰ μῆνα.

5.— Δι' ὄλων αὐτῶν τῶν μέτρων ἠδυνήθη τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα Νισύρου, ὄχι μόνον νὰ ἐπιζήση ἀλλὰ καὶ νὰ μεγαλώσῃ. Εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι εἶναι ἡ τελευταία φορὰ κατὰ τὴν ὁποῖαν προσφεύγει τοῦτο εἰς Ὑμᾶς, καθ' ὅτι ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους θὰ δύναται νὰ ζήσῃ μόνον του καὶ νὰ μεγαλοουργῆ, γενόμενον πραγματικὸς φάρος τοῦ μικροῦ τούτου ἀλλὰ ὠραίου νησιοῦ.

6.— Παρακαλοῦμεν θερμῶς ἅπαντας, ὅπως τὸ ταχύτερον ἔλθετε ἄρωγοί, ἐνισχύοντες τοῦτο δι' οἰουδήποτε χρηματικοῦ ποσοῦ, ἀδιάφορον ἔαν τοῦτο εἶναι μικρὸν ἢ μέγαλον.

Βέβαιοι ὄντες ὅτι ταχέως θὰ τύχωμεν εὐμενοῦς ἐπιλύσεως τοῦ φλέγοντος καὶ ζωτικοῦ τούτου ζητήματος τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας,

Διατελοῦμεν μετὰ πλείστης τιμῆς

καὶ ἐκ τῶν προτέρων εὐχαριστῶν

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΕΣΗΜΕΡΗΣ

ΔΙΝΤΗΣ ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἀνηλίκων Νισύρου

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω ἔκκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας ἀνηλίκων Νισύρου καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τοὺς συμπατριῶτας μας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 16

Ἐν Νισύρῳ τῇ 27-11-60

Πρὸς
τοὺς ἀπανταχοῦ Νισυρίους

Τὰ εὐγενῆ καὶ Χριστιανικὰ ὑφ' ἃ ἐμφορεῖσθε ὑμεῖς καὶ οἱ συμπολίται ἡμῶν αἰσθήματα κατὰ τὸ πλεῖστον συνετέλεσαν ὥστε συνεπικούρος νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἡ ψυχικὴ καὶ ἡ ὕλική συμπαράστασις πάντων καὶ διὰ πᾶσαν ἐκδήλωσιν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὰ ὀρφανὰ καὶ ἄπορα τὰ καχεκτικά καὶ ἀνάπηρα τῆς νήσου μας.

Οὕτω μὲ ὑπερφήανειαν καὶ εὐχαρίστησιν καὶ ἡ ὑφ' ἡμᾶς Ἐπιτροπὴ Προστασίας ἀπόρων-ἀνηλίκων παρακολουθεῖ τὴν ὁσημέραι βελτίωσιν τῆς δοκιμαζομένης νεολαίας καὶ τὴν μείωσιν τῆς δυστυχίας τῶν νεαρῶν βλαστῶν.

Πλησιάζουσιν Ἁγίαι, μεγάλαι καὶ Χριστιανικαὶ ἡμέραι καὶ ἑορταὶ καὶ γενικὸν πρόκειται νὰ ὑπάρξῃ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν πλησίον, τὴν χήραν καὶ τὸ ὄρφανόν.

Ἡ μέχρι σήμερον εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτίμησις ὑμῶν δίδει καὶ πάλιν τὸ θάρρος ὥστε διὰ τὰ ἀδύνατα, ἀδενικά, δυστυχισμένα μας διὰ τὰ ὁποῖα σιωπηρῶς ἀνελάβομεν ἠθικὰς καὶ ὕλικὰς ὑποχρεώσεις νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως καὶ πρότερον προσέλθητε ὡς νομίζετε ἀρωγοί, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ προσφέρωμεν εἰς αὐτὰ τὸ ἀναγκαῖον φάρμακον, βούτυρον καὶ γάλα, βέβαιοι ὅτι διὰ τὰ δῶρα αὐτὰ τῆς ἀνακουφίσεως, εὐχαριστήσεως καὶ χαρᾶς θὰ ἔχητε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν καὶ ἡμῶν.

Μὲ πᾶσαν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην

Ὁ Πρόεδρος
ΑΝΤ. ΡΟΥΣΣΟΣ
Εἰρηνοδίκης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΠΑΣΧ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ἡ Χριστιανικὴ ἔνωσις «Ἁγιος Νικήτας ὁ Νισύριος»

Παρὰ τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐνώσεως ἀπεστάλησαν εἰς τὸν «Γνωμαγόραν» Ἀθηνῶν οἱ ταμειακοὶ ἀπολογισμοὶ αὐτῆς τῶν ἐτῶν 1952-1959 καὶ τμήματος τοῦ ἔτους 1960.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά» κατ' ἐπανάληψιν ὑπέδειξαν τὴν ἀνάγκην τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀπολογισμῶν τῆς Ἐνώσεως πού ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὴν μνήμην τοῦ Νεομάρτυρος Ἁγίου Νικήτα τοῦ Νισυρίου Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ χაίρουν διότι τοὺς δίδεται σήμερον ἡ εὐκαιρία αὐτῆ. Τὰ «Ν. Χρονικά» ἐπέμεναν εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ δημοσίευσαν τὸν ἀπολογισμὸν διότι θὰ ἐνημερώνοντο ἔτσι οἱ ἀπανταχοῦ Νισύριοι οἱ ὁποῖοι μὲ ἐξαιρετικὴ προθυμία συνεισέφεραν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως ἀποτελεῖ μιὰ ἀκόμη ἀπόδειξι τοῦ τί μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ ἓνας Σύλλογος ὅταν στηρίζεται σὲ μιὰ μεγαλόπνοη καὶ ἐνθουσιώδη πίστι. Ἐπιθυμία μας ἦτο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι νὰ δημοσιευθῇ ἓνας πλήρης ἀπολογισμὸς πού νὰ ἀναφέρεται ὄχι μονάχα εἰς τὴν ταμειακὴ διαχείρισιν τῆς Ἐνώσεως ἀλλὰ καὶ στὶς πάσης φύσεως δωρεὰς πού ἔγιναν ἐκτὸς τοῦ Ταμείου αὐτῆς καὶ οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητες. Διότι μόνον ἔτσι παρουσιάζεται τὸ ὅλον ἔργον τῆς Ἐνώσεως πού πρέπει νὰ λάβῃ τὴ δημοσιότητα καὶ νὰ πάρῃ τὴ θέσιν πού τοῦ ἀρμόζει

ανάμεσα στα άλλα Νισυριακά Συλλογικά έπιτεύγματα. Με την άναμονή τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς περιοριζόμεθα σήμερα στή δημοσίευσι τῶν ταμειακῶν ἀπολογισμῶν καί ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Χριστιανική Ἐνωσις θά μᾶς δώσει σύντομα τήν εὐχάριστη εὐκαιρία νά ἐπανεέλθωμεν.

Ἀπό τήν συγχώνευσι τῶν ἀπολογισμῶν πού κάναμε προκύπτουν τὰ ἑξῆς σέ στρογγυλοῦς ἀριθμοῦς:

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

Ταμεῖον 1)1)1952	Δραχ. 6.000	
Εἰσπράξεις ἀπό συνδρομάς	» 20.000	
» » Δωρεάς	» 106.000	
» » Ἑορτάς τοῦ Ἁγίου	» 24.000	
» » διάφοροι	» 6.500	162.500

ΠΑΗΡΩΜΑΙ

Δι' ἀνέγερσιν Ναοῦ Δραχ.	156.000	
Διά διαφόρους δαπάνας	» 6.500	162.500

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ποσά δέν περιλαμβάνεται ἡ μεγάλη δωρεά τοῦ συμπατριώτου μας κ. Ἀντωνίου Καφετζιδάκη ἀπό 1.500 δολλάρια καί ἀρκεταί ἄλλαι μεταξύ τῶν ὁποίων αἱ δωρεαί π.χ. τῶν ἱερῶν Εἰκόνων ἀνερχόμεναι εἰς σεβαστὸν ποσόν, τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου καί ἄλλαι. Θά πρέπει ἐπίσης νά ἐκτιμηθῇ κατὰ προσέγγισιν ἢ προσφερθεῖσα προσωπική ἐργασία τῶν μελῶν καί φίλων τῆς Ἐνώσεως, ἡ ἀξία τῆς χρησιμοποιοῦμένης καί μὴ πληρωθείσης πέτρας καί κάθε τι πού ἐχρησιμοποιοῦν καί δέν περιλαμβάνεται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐνώσεως. Θά πρέπει ἐπίσης νά ἀναφερθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν καί ὅλων ἐκεῖνων πού συνέβαλαν ἐνεργά στήν πραγματοποίησι τοῦ ἔργου τῆς ἀνεγέρσεως, ὥστε νά ὑπάρχη μιὰ πλήρης εἰκόνα τῆς ἱστορίας τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ. Ἀπευθύνομεν θερμὴν παράκλησιν εἰς τὴν Ἐνωσιν νά μᾶς στείλῃ τὸ συντομώτερον τὰ παραπάνω στοιχεῖα καί ὅ,τι ἄλλο τυχὸν μᾶς διαφεύγει.

Ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου

Λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ Θεολόγειον Δημοτικὸ Σχολεῖον ἐτέθη τὴν 24ην Ἰουνίου ἐ.ἔ. ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, δαπάναις τοῦ Χριστιανικοῦ κύκλου Κυριῶν καί Δεσποινίδων τοῦ χωριοῦ μας, μὲ διοργανωτὰς τοῦ κύκλου τὴν κ. Μαρίαν Θ. Καστανοῦ, σύζυγον τοῦ Κοινοτικοῦ μας ἱατροῦ καί τὴν δεσποινίδα Πόπην Παπαχαρτοφύλη, δημοδιδασκάλισαν.

Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, μόλις διοργανώθη ὁ Χριστιανικὸς κύκλος, ἐτέθη εἰς τὴν σκέψιν ὅλων τῶν μελῶν του νά κτισθῇ ἡ ἐρειπωμένη ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ξεκίνησαν μὲ ταμεῖον μηδέν. Τὰ κορίτσια ὁμῶς τοῦ κύκλου ἀπὸ διαφορὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἀπὸ εἰσφοράς, ἀπὸ ἐράνους ἀπὸ τὰ ἄλλα χωριά καί ἀπὸ τὸν «κουμπαρᾶ» των, πού ὁσάκις πῆγαιναν γιὰ συγκέντρωσιν, ἔριχναν κάτι μέσα, κατῶρθωσαν νά εἰσπράξουν περὶ τὰς δέκα χιλιάδας (10.000) δραχμ. Τὸ μόνον δύσκολον ἦτο τὸ πῶς νά ἐξοικονομήσουν χρήματα γιὰ νά θεμελιωθῇ ὁ Ναὸς ἀφοῦ ἐπραγματοποιήθη πλέον αὐτὴ ἡ δυσκολία, σιγὰ σιγὰ θά τελειοποιηθῇ τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον.

Ἡ Νισυριακὴ κοινὴ γνώμη πιστεύει ὅτι τὸ ταμεῖον θά ἐνισχυθῇ καί ἀπὸ ἐθελοντὰς συμπατριώτας μας ξενιτευμένους οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν ἤδη νά συμβάλλουν ὁ καθεὶς κατὰ τὴν δύναμίν του.

Πρέπει δὲ νά σημειωθῇ καί τὸ γεγονὸς, ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς θεμελιώσεως δέν ὑπῆρχεν ἀσβέστι καί ἀπεφάσισαν τὰ Μέλη τοῦ κύκλου νά προσφέρουν ἀνά ἓν δοχεῖον, διὰ νά κατορθώσουν νά συμπέση ἡ θεμελίωσις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου, ἤτοι τὴν 24ην Ἰουνίου, ἀνευρέθη ἐντὸς τοῦ οἰκοπέδου καί εἰς

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

«Όμηρος», «Πορφυρίς», «Γνωμαγόρας»

Σημ. Ν. Χ. Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστολήν τῶν ἐκλεκτῶν συμπατριῶτῶν μας κ.κ. Γ. Κ. Σακλαρίδη καὶ Α. Βρούζου, σχετικὴν πρὸς τὸν ἀναδημοσιευθέντα εἰς τὸ 34 τεύχος τῶν Ν. Χ. ἰσολογισμοῦ τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀμερικῆς. Νομίζομεν ὅτι εἶναι γνωστὴ ἡ δρᾶσις τοῦ «Όμηρου» καὶ «Πορφυρίδος» καὶ τὸ ὅτι ὁ Γνωμαγόρας ἀποτελεῖ συνέχισιν τῆς δράσεως αὐτῆς ἰδρυθεῖς διὰ συγχωνεύσεως τῶν δύο Σωματείων. Συνεπῶς κάθε ἀπολογισμὸς τοῦ «Γνωμαγόρα» ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Όμηρου καὶ Πορφυρίδος ἀποτελεῖ ἀπολογισμὸν τῶν Σωματείων αὐτῶν. Δὲν πρέπει συνεπῶς νὰ γίνεταὶ διάκρισις μεταξὺ τῆς δράσεως τῶν τριῶν Σωματείων.

Πρὸς τὴν Ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν
τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν»

Ἄγαπητοὶ Συμπατριῶται,

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 34 τεύχος τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ἀνεγνώσαμεν ἀπολογισμὸν ἀναδημοσιευόμενον ἐκ τοῦ Δελτίου τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀμερικῆς περὶ τῆς μεγάλῃς σήμερον οἰκονομικῆς δράσεως τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου καὶ μετ' ἐκπλήξεως εἶδομεν εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν παρὰ τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀμερικῆς ἐπιτελεσθέντων ἔργων, νὰ συμπεριλαμβάνωνται καὶ ἔργα διὰ τὰ ὁποῖα ἐνῶ δὲν διέθεσε ἓνα δολλάριον, ἐν τούτοις τοποθετεῖ αὐτὰ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν του. Ἀναφέρει ὅτι ὁ «Γνωμαγόρας» διέθεσε διὰ τὸ κτίριον τῆς Όμηρίου Σχολῆς 2.392,74 δολλάρια κατὰ τὰ ἔτη 1908-1912! καὶ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν Λουτρῶν 4.998,56 δολλ. τὸ 1908-1912! Εἶναι γνωστὸν ὅτι «Γνωμαγόρας» δὲν ὑπῆρχε τὸ 1908-1912 καὶ ὅτι ἡ Όμηρεῖος Σχολὴ ἀνη-

γέρθη δι' ὀλοκληρωτικῆς δαπάνης τοῦ Συλλόγου «Όμηρος», ὁ ὁποῖος ἰδρύθη τὸ 1904 ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους Συμπατριῶτας μας. Τὸ ἕτερον Σωματεῖον ἢ «Πορφυρίς» ἰδρύθη τὸ 1906 μὲ σκοπὸν νὰ ἀποπερατώσῃ τὰ τότε ἀνεγειρόμενα κτίρια τῶν Λουτρῶν, καὶ ἀφοῦ ἐπλήρωσε 108 χιλιάδες γρόσια εἰς τὸν Μακαρίτην Ἐμμ. Παπαγιάννην, διὰ τὴν μέχρι τότε γενομένην δαπάνην, ἐσυνέχισε καὶ ἀποπεράτωσε τὰ Λουτρά.

Καὶ ὅταν τὰ δύο αὐτὰ Σωματεῖα εἰς διάστημα ἑπτὰ μόνον ἐτῶν ἐπραγματοποιήσαν τοὺς ἱεροὺς τῶν σκοποὺς, τότε διελύθησαν, καὶ ἐνωθέντα ἱδρυσαν τὸν «Γνωμαγόραν» τὴν 5ην Ἀπριλίου 1915.

Ὁ «Γνωμαγόρας» κληρονόμος τοῦ «Όμηρου» καὶ τῆς «Πορφυρίδος» ἐκληρονόμησε ἀπὸ τὸν «Όμηρον» 2.775 δολλάρια, ἀπὸ τὴν «Πορφυρίδα» 600 δολλάρια περίπου καὶ ἀπὸ τὸ μικρὸν Σωματεῖον «Παναγία Διαβατιανή» 230 δολλάρια, ἀνέλαβε δὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ 1.200 δολλάρια χρέος τῆς «Πορφυρίδος».

Ὁ «Γνωμαγόρας» συνεχίζοντας τὴν πατριωτικὴν του δρᾶσιν ἀπὸ τὸ 1915 μέχρι τὸ 1955 - σαράντα ὀλόκληρα χρόνια - μὲ 180 εὔπορα μέλη, οὐδὲν ἔργον εἶχε κάμει εἰς τὴν Πατρίδα μας. Καί, νὰ γιατί «πολλάκις εἰς διαφόρους συζητήσεις ἠκούοντο μερικοὶ νὰ λέγουν: καὶ τί ἔκαμε ὁ «Γνωμαγόρας»;

Σήμερον, ὅμως, οὐδεὶς δύναται νὰ πῇ τὸ ἐρώτημα αὐτό, διότι ἐπὶ προεδρίας τοῦ καλοῦ συμπατριώτου μας κ. Μιχ. Σκανδάλιου τὸ 1956 ὁ «Γνωμαγόρας» ἔκαμε ἔργα περίλαμπρα, διέθεσε ὄχι μόνον τὸ περίφημον ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τοῦ «Γνωμαγόρα», ἀλλὰ καὶ πλεον τούτου. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῶν Λουτρῶν 15.500 δολλάρια, διὰ τὸ Παγοποιεῖον 1.250 δολλ., διὰ τὴν ὑδατοδεξαμενὴν 3.000 δολλ. καὶ δι' ἀφοδευτήρια 3.000

τὸ σημεῖον ὅπου ἀνοίγαν οἱ ἐργάται τὰ θεμέλια, ἀσβεστόλακκος διαμέτρου 1χ1 μέτρον καὶ βάθους 4 περίπου μέτρα πλήρης καθαροῦ ἀσβέστου, ἀγνωστον μέχρι στιγμῆς τὸ πῶς βρέθηκε ἐκεῖ.

Ἄξιζον θερμὰ συγχαρητήρια, τόσοσιν εἰς τὴν ἀκούραστον κυρίαν Καστανοῦ, ὅσον καὶ εἰς ἅπαντα τὰ κορίτσια τοῦ Χριστιανικοῦ κύκλου καὶ εὐχόμεθα εἰς τὸν ὕψιστον νὰ βοηθήσῃ νὰ πραγματοποιηθῇ σύντομα ὁ εὐσεβῆς τοῦτος πόθος αὐτῶν καὶ ὄλων ἡμῶν.

Νικόλαος Ἀδ. Χαρτοφύλης

δολλ. Ἄξιος τῆς Πατρίδος ὁ «Γνωμαγόρα», καὶ ἀντάξιός τοῦ «Ὀμήρου» καὶ τῆς «Πορφυρίδος». Κάθε μέλος τοῦ «Γνωμαγόρα» εἶναι τώρα ὑπερήφανο καὶ πρόθυμα θὰ προσφέρῃ εἰς τὸν «Γνωμαγόρα» διὰ νὰ γίνωνται ἔργα εἰς τὴν ἀγαπημένην μας Πατρίδα.

Καὶ τώρα, ἡμεῖς οἱ δύο ὑπογεγραμμένοι ἐξ ὀνόματος τῶν πολλῶν ἐκλιπόντων μελῶν τοῦ «Ὀμήρου» καὶ τῆς «Πορφυρίδος» καὶ τῶν ὀλίγων εἰσέτι ζώοντων μὲ παράπονο ἐρωτῶμεν:

Πῶς εἰς τὰ ὀλίγα συλλογικὰ ἔργα ποῦ στολίζουν τὴν Πατρίδα μας, καὶ σὲ στέρνες δημοτικῆς ἀκόμη ἔχουν ἐντειχισθῆ μαρμάρινες πλάκες ποῦ ἀναφέρουν πότε καὶ παρὰ τίνος ἔγιναν καὶ διατὶ δὲν ἔχουν ἐντειχισθῆ καὶ τέτοιες εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ εἰς τὰ Λουτρά; Εἰς τὰ ἔργα τοῦ «Ὀμήρου» καὶ τῆς «Πορφυρίδος»; Ἐπέρασαν 50 χρόνια καὶ κανεὶς ἀρμόδιος δὲν τὸ ἐπραξε, ἄς τὸ κάμῃ τώρα ὁ νῦν Δήμαρχός μας, θὰ τιμῆσῃ τοὺς πρωτοπόρους Συμπατριώτας μας. Νομίζομεν πῶς τοὺς ἀξίζει, καὶ περιμένομεν.

Γ. Κ. Σακλαριδῆς

Πρόεδρος τοῦ «Ὀμήρου» 1910 καὶ 1911

» » «Γνωμαγόρα» 1950 καὶ 1951

Α. Βροῦζος

Πρόεδρος τῆς «Πορφυρίδος» 1909 - 1912

Ἡ Παναγία ἢ Θερμιανὴ Ἀθηνῶν

Συνεχίζουσα τὴν γνωστὴν δραστηριότητά της, ἢ Διοίκησις τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ Σωματείου μας, ἐπραγματοποίησε καὶ ἐφέτος τὴν ἐτησίαν ἐκδρομὴν της εἰς τὰ Σελήνια Σαλαμίνας. Οἱ ἐκδρομεῖς εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν των εἰδικῶς ναυλωθέν πετρελαιοκίνητον, χάρις δὲ εἰς τὴν ἀρτίαν ὀργάνωσιν τῆς ἐκδρομῆς, ἀπήλασαν μίαν ἀξέχαστην ἡμέρα μὲ τὰ θαλάσσια μπάνια, τὸ ἐκλεκτὸ φαγητὸ καὶ μὲ Νισύρικους χοροὺς καὶ τραγούδια.

Τὴν 25ην Σεπτεμβρίου ἐξ ἄλλου, ἐώρτασε τὴν καθιερωμένην ἐπέτειον. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν μετ' ἀρτοκλασίας, εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Νέας Σμύρνης, οἱ συμμετέχοντες εἰς τὴν ἑορτὴν μετέβησαν εἰς τὸ ἰδιόκτητον κατάστημα τοῦ Προέδρου κ. Ἀλεξίου Καράλη, ὅπου τοὺς ἐδεξιῶθη τὸ Προεδρεῖον.

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ ἐφέτος ὁ Πρόεδρος κ. Καράλης προσέφερεν ἐξ ἰδίων εἰς τοὺς πολυπληθεῖς συνεορταστάς ἐξαιρετικούς καὶ ἀφθονοὺς μεζέδες καὶ ποτὰ, ποῦ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῆ καὶ πάλιν ἐξαιρετικὴ εὐθυμία. Ἐχορευθησαν διάφοροι Νισύρικοι χοροὶ μὲ πρῶτον τὴν «Κοῦπα» ἢ ὅποια καὶ ἀπέδωσεν ἱκανοποιητικὸν ποσοῦν.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» χαίρουν διότι εὐρίσκονται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ παρουσιάζουν τὴν δρᾶσιν τῶν Συλλόγων μας καὶ νὰ συγχαροῦν τὴν Διοίκησιν τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς».

Δρ. Δημ. Καλλιμάχος

Ὁ Πρωθιερεὺς Δημ. Καλλιμάχος ἀρχισυντάκτης τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» τῆς Νέας Ὑόρκης συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τῶν «Ν. Χρονικῶν». Ὁ δρ Καλλιμάχος εἶναι γνωστὸς διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν δρᾶσιν του, καθὼς καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, ὥστε περιττεῦει νὰ τὸν παρουσιάσωμεν. Ἀρκούμεθα μόνον νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν χαρὰν μας διὰ τὴν προθυμίαν ποῦ ἐπέδειξε νὰ ἐγγραφῆ συνδρομητῆς, εὐθὺς ὡς τυχαίως ἐπληροφορήθη τὴν ὑπαρξίν του περιοδικοῦ μας, πράγμα ποῦ μᾶς ἐνισχύει ἠθικῶς.

Καὶ ἄλλη δωρεὰ τοῦ ζεύγους Μαργαρίτη

Ὅπως ἐπληροφορήθημεν ἢ ἐξαιρετὴ συμπατριώτισσά μας Εἰρήνη Μαργαρίτη καὶ ὁ εὐγενικότατος σύζυγός της, συνέχισαν καὶ ἐφέτος, κατὰ τὴν παραμονὴν των στὰ Κοινωνικὰ Λουτρά, τίς δωρεές ποῦ ἐπὶ χρόνια τώρα κάνουν κάθε τόσο. Ἐφέτος διέθεσαν δραχμῆς 8.500 γιὰ τὴν κατασκευὴν βεράντας στὴν ἀνατολικὴ ἄκρῃ τοῦ διαδρόμου τοῦ ἀ' ὀρόφου τῆς πρώτης θέσεως, ὁμοίας μὲ τὴν βεράντα ποῦ εἶναι πάνω ἀπὸ τὴν κυρία εἰσοδο. Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» θεωροῦν ὅτι ἐκπληροῦν εὐχάριστον καθῆκον μὲ τὸ νὰ παρουσιάσωμεν καὶ τὴν νέαν αὐτὴ δωρεὰ καὶ νὰ ἀπευθύνουν στὸ εὐγενικὸ ζεῦγος τὰ πιὸ θερμὰ συγχαρητήριά των καὶ τὰς εὐχαριστίας των.

Η ΕΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Στὸ 32ο τεύχος τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» καὶ μὲ τὸν παραπάνω τίτλο, ἔδημοσιεύθη σχόλιον μὲ τὸ ὁποῖο ἐκφράζεται ἡ γνώμη ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ εὐρεθῆ τρόπος ὥστε οἱ 3 Σύλλογοι τοῦ νησιοῦ μας νὰ ἐνοποιηθοῦν. Ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ σχολίου προκύπτει ὅτι τοῦτο ἀπηγεῖ τις σκέψεις τῆς Διοικήσεως τοῦ «Γνωμαγόρα». Ἐπειδὴ εἰς τὸ σχόλιο ἀναφέρεται ὅτι κάθε γνώμη εἶναι εὐπρόσδεκτη, ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ πῶ κι' ἐγὼ τῇ δικῇ μου, κυρίως δὲ διότι συμπιέπει νὰ μὴ συμφωνῶ οὔτε μὲ τὴν ἐνοποίησιν, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ τῇ διαδικασίᾳ πού διαφαίνεται ὅτι θὰ πρέπει ν' ἀκολουθηθῆ.

Δὲν νομίζω δηλαδὴ ὅτι θὰ εἶναι σωστὸ νὰ ἐπιζητηθῆ ν' ἀρχίσῃ συζήτησις ἀπὸ τις στήλες τῶν «Χρονικῶν» καὶ διότι δὲν πρόκειται νὰ ἀκουσθοῦνε περισσότερες ἀπὸ 2-3 γνώμες ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ζήτημα τῆς ἐνοποιήσεως ἀνάγεται ἀποκλειστικὰ στὰ δικαιώματα τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τῶν Συλλόγων, ὅπου καὶ μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῆ γόνιμος συζήτησις καὶ νὰ ληφθῆ ἡ καλύτερη ἀπόφασις.

Πιστεύω, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἡ ἐνοποίησις δὲν θὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν ὀριστικὴν διάλυσιν τῶν Συλλόγων. Διότι ἀντὶ νὰ ἀναζωογονήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν, θὰ ἀποκορυφώσῃ τὴν ἀδιαφορίαν των. Τότε θὰ δημιουργηθοῦν ἀσφαλῶς καὶ τὰ ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο καὶ στὸ ὑπ' ἀριθ. 195 ἔγγραφο τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς» δηλαδὴ, «φιλοτιμίες, παρελθόν, προσωπικοὶ καὶ τοπικιστικοὶ ἐγωϊσμοί», πού σήμερα μὲ τοὺς χωριστοὺς Συλλόγους δὲν ὑπάρχουν, γιὰ δὲν ὑπάρχει θέσις γι' αὐτά.

Ἡ γνώμη μου αὐτὴ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὸ παρελθόν ὅτε ἐπεζητήθη ὅχι ἡ ἐνοποίησις ἀλλ' ἡ στενὴ συνεργασία τῶν Συλλόγων, πού παρέμεινε μονάχα σὰν μιὰ ἀπόπειρα ἀρχῆς προσπαθείας. Ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάλογη στάσι τῶν Συλλόγων μας στὴν Ἀμερικὴ πού μονάχα τὴν συνεργασίαν ἐπέδιωξαν καὶ ἐπέτυχαν.

Ὅσον ἀφορᾷ τῇ θεωρίᾳ τῶν Μεγάλων Συλλόγων καὶ αὐτὴ δυστυχῶς βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ

ὅπως δῆποτε δὲν ἀφορᾷ ἐμᾶς. Δὲν καταλαβαίνω ἐπίσης ποῖα ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνοποιήσεως τουλάχιστον γιὰ τὸ «Γνωμαγόρα». Ἡ ἀπόδοσις ὄλων τῶν Διοικήσεων του, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, εἶναι πραγματικὰ ἀξιεπαινη καὶ ὑποδειγματικὴ. Ἐὰν βεβαίως ἡ συνδρομὴ τῶν μελῶν ἦτο ἀνάλογη μὲ τις δυνατότητες πού παρουσίαζαν καὶ παρουσιάζει καὶ ἡ σημερινὴ Διοίκησις, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀπόδοσις θὰ ἦτο ἀκόμη καλύτερη. Τὰ μέλη τοῦ «Γνωμαγόρα», ὅπως ἀπεδείχθη καὶ στὴν τελευταία Γενικὴ Συνέλευσιν, εἶναι ἱκανοποιημένα ἀπὸ τὴν Διοικήσιν των καὶ γι' αὐτὸ καὶ τὴν συνεχάρησαν.

Αἰσθάνομαι πραγματικὴ θλίψι, γιὰτὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ μὴν ἀφήσω χωρὶς παρατήρησι τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 195 ἔγγραφου τῆς «Παναγίας Θερμιανῆς» πού δημοσιεύεται στὸ 33ο τεύχος καὶ συγκεκριμένα τῇ φράσει του «...τότε ἀσφαλῶς θὰ εὐρωμεν τὴν σωστὴν Νισυριακὴν γλῶσσαν γιὰ νὰ συνεννοηθοῦμε ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῆς πατρίδος μας καὶ τῶν Συλλόγων μας». Ἐὰν δὲν ἐγνώριζα ἀπὸ πολλὰ χρόνια τὸν Συντάκτην τοῦ ἔγγραφου, τις ἀγνὲς προθέσεις καὶ τὴν ἀφοσίωσί του πρὸς τὰ Συλλογικά μας πράγματα καὶ τις πολυτιμες ὑπηρεσίες πού προσέφερε καὶ προσφέρει θὰ ἔπρεπε νὰ χαρακτηρίσω τὴν ἀτυχῆ αὐτὴ φράσι ὡς ἀνιστόρητη καὶ ὕβρι κατὰ τῆς ἱστορίας τῶν Συλλόγων μας. Δέχομαι ἐπομένως ὅτι ἡ πίστις του ὅτι μὲ τὴν ἐνοποίησιν θὰ ἐπιτύχωμε ἐντονώτερον δράσι, τὸν παρέσυρε στὴν ὑπερβολή. Ὑπερβολὴ ὅμως πού μπορεῖ νὰ βλάψῃ ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένη ἐντύπωσι πού μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ εἰς τοὺς ἐκτοὺς τῶν Ἀθηναίων Νισυρίους, ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῶν τριῶν ἀδελφῶν Συλλόγων, ἀλλὰ καὶ νὰ ψυχράνῃ τοὺς ἐν Ἀθῆναις, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τουλάχιστον τοῦ «Γνωμαγόρα», ἀπέδειξαν ὅτι κατέχουν πολὺ καλὰ τὴ Νισυριακὴ γλῶσσα, μὲ τὴν πρόθυμη καὶ ἀθρόα συμπαράστασι των στὶς προσκλήσεις τῆς Θερμιανῆς.

Κ. ΜΟΥΡΑΣ

ΝΙΣΥΡΟΣ, ΤΟ ΟΜΟΡΦΟ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΙΟ ΝΗΣΙ

«Μικρὸ τὸ νησί μας. Ὅμορφο ὅμως καὶ γαλήνιο. Καὶ καλόκαρδοι ποῦναι οἱ ἄνθρωποι του...».

Πολλὲς φορές εἶχα ἀκούσει τὰ λόγια αὐτά. Τὰ ἔλεγε ὅταν μιλοῦσε καὶ μιλοῦσε πάντα γιὰ τὴν Πατρίδα του, τὴ Νίσυρο, ὁ ἀείμνηστος Γέροντάς μου, ὁ Μητροπολίτης Μηθύμνης Διονύσιος Μηνῶς. Τὰ ἴδια αὐτὰ λόγια τὰ λέγω κι' ἐγὼ τώρα πού γνῶρισα τὴ Νίσυρο καὶ τοὺς κατοίκους της: «Μικρὸ τὸ νησί, ἡ Νίσυρος. Ὅμορφο ὅμως καὶ γαλήνιο. Καὶ καλόκαρδοι ποῦναι οἱ ἄνθρωποι του...».

Ὅμορφη ἀλήθεια ἡ Νίσυρος. Στὰ χαμηλά της, λόφοι καὶ λοφίσκοι, ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο, σὰν στρατιῶτες πειθαρχημένοι σὲ σειρά. Κρεμασμένα βουναλάκια στὰ πιδ φηλά, μ' ἕνα σωρὸ χτυπητὲς ἐναλλαγές. Ἀμυγδαλιές, ἐληές, ἀβραμίτοι, δρυάδες καὶ μιὰ μεγάλη ποικιλία θάμνοι σκεπάζουν τὸ ἔδαφος. Ἐνα ἔδαφος πού, ἐνῶ αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ γλυστρήσει μέσα στὴν κατακάθαρη, παιχνιδιάρικη, προκλητικὴ θάλασσα, οἱ Νισύριοι τὸ συγκρατοῦν, δένοντάς το μὲ ἀπειράριθμα λίθινα ζωνάρια-τίς τάβλες.

Τὸ Μανδράκι, πολυαριθμότερο σὲ κατοίκους, μὲ τὸ ἱστορικὸ Μοναστήρι τῆς Σπηλιανῆς ἀπὸ πάνω του - σὰν τὴν Πλατυτέρα τὸ σκέπει καὶ τὸ προστατεύει- μὲ τὰ κατάλευκα, σὰν περιστέρια, σπιτάκια του, μὲ τὸ ἐπιβλητικὸ του Δημαρχεῖο, τὸ μεγαλόπρεπο Σχολεῖο, τίς μικροσκοπικὲς πλατεῖες καὶ τοὺς στενωποὺς δρόμους, πού, χάρις στὴν δραστηριότητα τοῦ Δημάρχου, ἀστράφτουν ἀπὸ καθαριότητα, δικαιοματικά εἶναι ἡ Πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ.

Οἱ Πάλοι, μισὴ ὥρα σχεδὸν ἀπὸ τὸ Μανδράκι, δὲν ἔχουν πιά τὴν κίνηση καὶ τὴ ζωὴ πού εἶχαν στίς ἡμέρες τοῦ μακαρίτη Παντελίδη μὲ τὰ κοσμοζακουσμένα του λουτρά. Τώρα ξεκουράζονται ξαπλωμένα μὲ νωχέλεια στὴν ὄμορφη ἀμμουδιά.

Τὰ Νικεῖα καὶ ὁ Ἐμπορειός, ἀετοφωληές θάλαγα, κτισμένα στίς πιδ φηλές βουνοκορφές, τὸνα χωρὶ κατάντικρο στ' ἄλλο, χωρίζονται ἀπὸ τὸ γραφικὸ «ἀλώνι», τὸν περιφοβο κρατήρα τοῦ ἡφαιστείου τοῦ Πολυβώτη. Τὰ διακρίνει κι' αὐτὰ ἡ πάστρα, ἡ νοικοκυρωσύνη, ἡ νησιώτικη ἀρχοντιά.

Πολὺ ὄμορφα καὶ χαριτωμένα ὄλα τὰ χωριουδάκια. Τὰ δροσίζει καὶ τὰ ζωογονεῖ ὁ ἀρωματισμένος μὲ τὸ ἰώδιο τῆς θάλασσας καὶ τὸ θειάφι τοῦ ἡφαιστείου ἀέρας. Καὶ τὰ τυλίσσει στὰ ἀπαλά φτερά της ἡ γαλήνη, ἡ ἀπέραντη ἡρεμία. Γι' αὐτὸ κι' ὅσοι ζοῦν ἐδῶ-ἔχουν ἕνα κομμάτι τοῦ νησιοῦ μέσα τους-εἶναι μαλακοί, «καλόκαρδοι», εὐσεβεῖς, πατριῶτες. Τὴ βαθεῖα εὐσέβεια τῶν Νισυρίων τὴν βλέπεις στοὺς μεγαλοπρεπεῖς Ναοὺς μὲ τὸν πλούσιο ἐσωτερικὸ τους διάκοσμο καὶ στὴν εὐλαβικὴ συνήθεια τοῦ τακτικοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Στίς λειτουργίες, πού ἡ ἀγάπη τοῦ καλοῦ των Ποιμενάρχου καὶ ἡ δικὴ τους ἐπίμονη παράκλησι μᾶς ἔκαμαν νὰ τελέσωμε, πρόθυμα προσέτρεξαν οἱ πάντες. «Ἄν βγοῦμε τώρα ἔξω, μοῦ εἶπε χαρακτηριστικὰ ὁ συλλειτουργγός μου εὐγενικὸς καὶ ἐξυπηρετικώτατος Παπὰ Μιχάλης, Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, φυχὴ δὲ θὰ βροῦμε. Ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι ἔχουν ἔλθει στὴν Ἐκκλησία».

Ὁ γνήσιός τους πάλι πατριωτισμὸς φαίνεται καὶ ἀπὸ τοῦτο. Ξενιτεύονται οἱ περισσότεροι. Ζοῦν χρόνια καὶ χρόνια σὲ χῶρες μακρυνές. Παντοῦ ὅμως καὶ πάντοτε διατηροῦν βαθεῖα στὴν καρδιά τους ἄσβεστη τὴ φλόγα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα τὴν ἀγαπημένη, ὅπου τὸ πρῶτον εἶδαν τὸ γλυκὺ φῶς τῆς ζωῆς. Καὶ στέλνουν καὶ στέλνουν, ἀκατάπαυστα στέλνουν, γιὰ νᾶχουν τὰ χωριὰ μὲ τοὺς ἀγαπημένους δικούς των τὴν μεγαλόπρεπη καὶ ἐπιβλητικὴ ἐκκλησία, τὰ γραφικὰ τους Μοναστήρια - Σπηλιανή, Διαβατινὴ, Ἁγιος Θεολόγος, Κυρὰ - τὰ ὠραῖα τους σχολεῖα - ἐργαστήρια Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ-, τὰ ὑδραγωγεῖα καὶ τ' ἄλλα ἐξωραϊστικά τους ἔργα καὶ προπαντὸς τίς Ἱαματικὲς Πηγές, πού κυρίως κάνουν

Π Ε Ρ Ι Ο Δ Ι

Στὴν ὥρα τοῦ Ἀγρότου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας τῆς Τρίτης 30ῆς Νοεμβρίου καὶ εἰδικώτερον στὸ εἰκοσάλεπτον τῆς χορωδίας τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς, ἤκουσα μὲ ἐξαιρετικὴ χαρὰ νὰ τραγουδιέται τὸ «Περίολι» ὕστερα ἀπὸ μικρὸ εἰσαγωγικὸ σημείωμα περὶ τοῦ ποῦ καὶ πότε τραγουδιέται. Ὅπως συμβαίνει κατὰ κανόνα, ἡ χορωδία ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένη Διεύθυνσι τοῦ Μύστου κ. Σίμωνος Καρρᾶ, ἀπέδωσε πιστότατα καὶ μὲ ἐξαιρετικὴ τέχνη τὸ «Περίολι». Δὲν γνωρίζω ἂν καὶ ἄλλοι εἶχαν τὴν τύχη νὰ τὸ ἀκούσουν καὶ νὰ αἰσθανθοῦνε τὴ μεγάλη χαρὰ ποῦ ἐγὼ αἰσθάνθηκα. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὕτῃ θέλω νὰ πῶ ὅτι εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ νησί μας ἔχει τραγούδια ποῦ τὰ διακρίνη μιὰ ἐξαιρετικὴ μουσικότητα καὶ ποίησι, καὶ ἀκόμη ὅτι παρὰ τὰς συνεχεῖς ἀπὸ ἐτῶν ὑποσχέσεις μουσικοφίλων καὶ τραγουδιστῶν πατριωτῶν μας ὅτι θὰ ἀναλάβουν νὰ παρουσιάσουν ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου τὴ Μουσικὴ Νισύρικη Βραδυὰ, ἐν τούτοις, μέχρι σήμερα δὲν ἔκαναν τίποτε. Ἀναγνωρίζω ὅτι μιὰ τέτοια παρουσίασι ἀπαιτεῖ χρόνον ἀρκετὸ ποῦ ἡ σκληρὴ βιοπάλη δὲν ἐπιτρέπει νὰ διατεθῇ.

Γι' αὐτὸ καὶ ρίχνω τὴν ιδέα ἀντὶ νὰ ὀργανώσουν καὶ νὰ παρουσιάσουν χορωδία, νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν κ. Καρρᾶ γιὰ νὰ τοῦ δώσουν ὅ,τι αὐτοὶ θὰ παρουσίαζαν. Παρέλειψα νὰ πῶ ὅτι ἐνῶ συνήθως στὶς ἐκπομπές τοῦ κ. Καρρᾶ μνημονεύεται ἡ πηγὴ τῶν τραγουδιῶν, στὸ «Περίολι» δὲν ἐλέχθη τίποτε τέτοιο. Τέλος ἀπευθύνομαι στοὺς γνωστούς τραγουδιστάς μας γιὰ νὰ τοὺς πῶ ὅτι τίθεμαι στὴ διάθεσί τους γιὰ νὰ προετοιμάσω συνάντησι καὶ συνεννόησι μὲ τὸν Διευθυντὴ τῆς χορωδίας κ. Καρρᾶν.

K. ΜΟΥΡΑΣ

ξαικουστή τὴ Νίσυρο καὶ τραβοῦν σ' αὐτὴν καὶ πολὺν ξένο κόσμον.

Αἱ «φυσικαὶ Ἰαματικαὶ Πηγαί» εἶναι ἀπὸ τίς πιὸ ἀποτελεσματικὲς τῆς πατρίδος μας. Πολλοὶ ἀρρωστημένοι βρίσκουν σ' αὐτὰς τὴ θεραπεία. Ἔρχονται μὲ δικανίγια, μὲ δυσκολία σέρνοντες τὸ παθιασμένον τους κορμί, πάνω σὲ φορεῖο κάποτε καί, σὰν σὲ ἄλλη Κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ, βρίσκουν μέσα στὰ νατριοχλωριοθειοῦχα νερὰ τῶν πηγῶν τὴν ἰασί τους. Εἶδαμε ἓνα τέτοιο ἄρρωστο νὰ ξαναβρίσκη τὴν υἰεῖα του ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ μόνάχα μπάνια. Πέταξε τὰ δεκανίγια, περπατοῦσε ὀλόχαρος ἐλεύθερα, ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

Γι' αὐτά, μὰ καὶ γιὰ ἓνα ἄλλο ἀκόμη λόγο, ἐξ ἴσου σοβαρό, τὸ δυνατὸ ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως, ἀνάγκη οἱ ἀρμόδιοι νὰ προσέξουν ἰδιαίτερα τὴ Νίσυρο.

Ἄν ἡ φυγὴ, ποῦ σὰν μιὰ μετατοδικὴ ἀρρώστεια ἔχει προσβάλλει καὶ τὴ Νίσυρο, συνεχισθῇ μὲ τὸν ἴδιον ρυθμό... Ἄλλ' ὄχι!... Ἄς μὴ κλείσωμε μὲ Ἱερεμιάδα. Ἡ Νίσυρος μικρὸ νησί. Ὁμορφο ὅμως καὶ γαλήνιο. Καὶ καλόκαρδοι οἱ ἄνθρωποι του». Ἡ ὀμορφιά καὶ ἡ γαλήνη πάντα ἀναπαύουν τίς κουρασμένες ψυχὰς τῆς πολυθόρυβης πόλης. Καὶ ὑπάρχουν σήμερα τόσες πολλὲς τέτοιες ψυχές... Γιαυτὸ καὶ ἡ Νίσυρος - ἱατρεῖο ψυχῶν καὶ σωμάτων - πάντα θὰ ὑπάρχη γιὰ νὰ δίνη γαλήνη καὶ ἀνακούφισι σὲ κουρασμένες ψυχὰς καὶ νὰ συνεχίξῃ μὲ τ' ἄλλα πολυύμνητα Δωδεκάνησα τὴ ζωὴ τῆς στῆ φωνετὴν πορεία τῆς ἱστορίας τοῦ εὐλογημένου μας Ἐθνους, τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος.

Ὁ Τρίκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

Υπό ΝΙΚΗΤΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

II

Είς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῶν Νισ. Χρονικῶν ἀνεφέραμεν πότε ἐφθασαν οἱ πρῶτοι Νισύριοι μετανάσται εἰς Νέαν Ὑόρκην, ποῖοι ἦσαν, καὶ μὲ τί ἡσχολήθησαν. Ἰδιαίτερος ἐνδιετρίψαμεν εἰς τὴν δρᾶσιν τοῦ ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς Νισύρου Κων. Δ. Φασουλαρίδη, τὴν ἐθνωφελῆ δρᾶσιν τοῦ ὁποίου ἐξήραμεν.

Ἄλλὰ καὶ οἱ σύλλογοί μας τῆς Ἀμερικῆς δὲν ὑστέρησαν εἰς πατριωτικὰς καὶ ἐθνικὰς ἐκδηλώσεις, ὥστε δικαίως κατέχουν ἐπίζηλον θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ. Τὸν πρῶτον σύλλογον οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τὸ Μανδράκι Νισύριοι τῆς Ἀμερικῆς ἴδρυσαν τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1904 εἰς ἓνα μικρὸ σπήτι εἰς τὴν 44ην ὁδὸν στὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς Νέας Ὑόρκης μὲ τὴν ἐπωνυμίαν «Μικρασιατικὸς Σύλλογος Νισυρίων ὁ Ὅμηρος». Ἡ σφραγίδα του ἦτο στρογγύλη μὲ δύο χέρια ἠνωμένα εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ ρητὸν «λαμπάδια ἔχοντες διαδώσωμεν ἀλλήλοις», γύρω δὲ ὁ τίτλος τοῦ συλλόγου. Σκοπὸς του ἦτο ἡ ἀνέγερσις εἰς τὴν Νίσυρον ἀστικῆς σχολῆς μετὰ παρθεναγωγείου, εἰς τὴν ὅποιαν θὰ ἐφοίτουσαν καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν ἄλλων δήμων, τοῦ Ἐμπορείου καὶ τῶν Νικιῶν. Διὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν προέβλεπε τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν τὸ ἐν τέταρτον τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου κατάγωνται ἐκ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου δήμου, τότε καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν φοιτῶντες μαθηταὶ θὰ χαίρουσαν τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ἅτινα θὰ ἀπολαμβάνουσαν καὶ τὰ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τέκνα τῶν ἐξ Ἀμερικῆς μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἐκεῖνοι δὲ τῶν ὁποίων οἱ πατέρες δὲν εἶχον ἐγγραφῆ μέλη τοῦ Σωματείου ἀποκλείονται τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπολαμβάνουσαν δωρεὰν τὰ παιδιὰ τῶν ὑποβοηθουμένων τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Συλλόγου». Ἡ διοίκησις τοῦ Συλλόγου ἀποτελεῖτο ἀπὸ τὸν πρόεδρον, τὸν ἀντιπρόεδρον, τὸν Γραμματέα, τὸν Ταμίαν, τὸν Εἰσπράκτορα καὶ ἕξ συμβούλους. Ὁ πρῶτος αὐτὸς Νισυριακὸς Σύλλογος, εἴτε διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀναπτυχθῆ ἢ συλλογικὴ ἰδέα, εἴτε διότι ἡ παροικία δὲν ἀριθμοῦσε ἀρκετὰ πρὸς συντήρησιν μέλη, διελύθη μετὰ 1 1/2 χρόνον χωρὶς νὰ ἔχη νὰ παρουσιάσῃ ἀξιόλογον δρᾶσιν.

Κατόπιν ἰδρύθησαν δύο ἄλλοι σύλλογοι τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ὑπῆρξεν ἀποδοτικὴ καὶ μακροχρόνιος.

Ὁ δεύτερος Σύλλογος τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς ἰδρύθη τὴν 8 Μαΐου 1906, εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ συνδημότου μας Πेतουβῆ εἰς τὴν βὴν λεωφόρον καὶ 28 δρόμους. Κατὰ τὴν ἰδρυτικὴν συνεδρίασιν ἦσαν παρόντες: Γ. Φασουλαρίδης, Γ. Καφετζιδάκης, Ἰ. Γιαννακός, Ἐμμ. Κοκκινάκης, Ν. Ζούνης, Ν. Σακελλαρίδης, Ἀ. Καλημέρης, Φρ. Σερεπέτης, Ζ. Πेतουβῆς, Κ. Κυπραῖος, Ἰ. Πετροῦσος, Ἰ. Καμπανῆς, Ἀρ. Βρούζος, Ν. Μενελάου, Ἰω. Βρούζος, Παν. Γιαννάκης, Γρ. Νικολῆ, Ἰω. Φωτιάδης, Κ. Κοκκινάκης, Ἐμμ. Μουλλός, Ν. Ἰ. Οἰκονόμου, Δ. Χρυσοτίμου, Δ. ὠσιμόπουλος, Π. Μαυρουδῆς, Λάζ. Μιχαήλ, Μ. Γιαννάκης, Γ. Βουτσᾶς, Γ. Κυπραῖος, Φρ. Ἰ. Βιολλῆς, Διαμ. Πेतουβῆς, Ἰω. Μαστρογιάννης, Γ. Κεχαγιάς, Ἐμμ. Ἀντωνᾶς, Κ. Πληθίδης, Ἐμμ. Σταματιάδης, Κ. Ἐμμ. Φραντζῆς, Ἰω. Μαῦρος, Δημ. Ἰ. Γεωργίου καὶ Ἄνδρ. Καμπουράκης. Ὡς πρῶτον θέμα τῆς συνεδριάσεως ἐτέθη ἡ ὀνομασία τοῦ Συλλόγου, διὰ τὸ ὁποῖον ἐξεδηλώθη ἡ πρώτη διαφωνία. Μία ὁμάς ἐπρότεινε νὰ ὀνομασθῆ Ὅμηρος, μὲ τὴν δικαιολογίαν νὰ μὴ ἀχρηστευθοῦν τὰ ὑπάρχοντα ἔντυπα καὶ ἡ σφραγίδα τοῦ διαλυθέντος συλλόγου. Τὴν ὁμάδα αὐτὴν ἀπετέλουσαν τὰ μέλη ποὺ προήρχοντο ἀπὸ τὸν διαλυθέντα σύλλογον, καὶ τὰ ὁποῖα ὅταν δὲν ἔγινε ἡ πρότασις των δεκτὴ ἀπεχώρησαν ἀπὸ τὴν συνέλευσιν, μὲ ἀπώτερον σκοπὸν νὰ ἐπανιδρύσουν τὸ πρῶτον σωματεῖον μὲ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΜΑΝΔΡΑΚΙ.- (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Νικ. Διακομιχάλη).

Γεννήσεις

13.8.1960. Ἡ Εἰρήνη Ζαχ. Θεοδώρου ἐγέννησε κοριτσάκι.

17.8.1960. Ἡ Ἀνθούλα Κ. Σαρρή ἐγέννησε κοριτσάκι.

14.8.1960. Ἡ Εἰρήνη Ν. Μισοῦ ἐγέννησε ἀγοράκι.

Βαπτίσεις

31.7.1960. Ἐβαπτίσθησαν τὰ τέκνα τοῦ Ἰωάννου Κ. Σφακιανοῦ τὸ ὄγδοον καὶ ἕνατον εἰς τὴν Σοφιανήν. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἀχιλλέας καὶ Ἀλέξανδρος.

14.8.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τῆς Σοφίας Μεταξάτου Καρπαθάκη. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἄννα.

15.8.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τῆς Μαρίας καὶ Μιχαὴλ Μάρτεν. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἄννα.

21.8.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Μιχαὴλ Καρακωσταντή. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ.

21.8.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Μιχαὴλ Πετρίδη. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Αἰκατερίνη.

28.8.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Ἰωάννου Ἐπιτρόπου. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Μιχαὴλ.

28.8.1960. Εἰς Παλαρινιώτη Μανδρακίου ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον Νικολάου Διακομιχάλη. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Μιχαὴλ.

4.9.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον Θεολόγου Πανταρώτα. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Γεώργιος.

4.9.1960. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Προκοπίου Χαρτοφύλη. Ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἡρακλῆς.

Θάνατοι

Ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Χόνδρος.

4.9.1960. Ἀπεβίωσεν ὁ Χριστόφορος Κορωναῖος, ἑτῶν 85.

20.10.1960. Ἀπεβίωσεν ἡ Ἄννα Κουλάκη, ἑτῶν 88.

23.10.1960. Ἀπεβίωσεν ἡ Εὐτυχία Δ. Καμπάνη, ἑτῶν 71.

Μνημόσυνα

Ἐτελέσθη μνημόσυνον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ποταμιτίσης τοῦ Χριστοφῆ Νικολάου Κορωναίου τὴν 16.10.1960.

Ἐτελέσθη μνημόσυνον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ποταμιτίσης τοῦ Δημητρίου Γ. Πουράκη τὴν 23.10.1960.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (Γυμνασίου καὶ Δημοτικοῦ)

- Ὁ ἀγίασμος ἐγίνε στὰς 10 Ὀκτωβρίου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Σχολείου. Μίλησε ὁ Διευθυντὴς τοῦ Παραρτήματος κ. Μεσημέρης. Μὲ πολὺ ἐμπνευσμένα λόγια μεταξὺ ἄλλων, ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τοῦ Γυμνασίου, καὶ ἐξῆρε τὸ πνεῦμα τῶν Νισυρίων διὰ τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν ποῦ ἔχουν εἰς τὸ θέμα τῆς παιδείας. Ἐπίσης τὴν συμβολὴν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ τῶν εἰς Ἀθήνας καὶ Ἀμερικὴν Νισυρίων εἰς μίαν κοινὴν προσπάθειαν διὰ τὴν σταθεροποίησίν του.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΠΑΡΧΟΥ ΕΙΣ ΝΙΣΥΡΟΝ

Στὰς 15 Ὀκτωβρίου ἀφίχθη ὁ νέος ἐπαρχος Κῶ κ. Γεώργιος Γαβαλάς εἰς Νίσυρον διὰ νὰ γνωρίσῃ καὶ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ ζητήματα ποῦ ἐνδιαφέρουν τὸ νησί.

Περιώδευσε πρῶτον τὰς Κοινότητας Νικειῶν καὶ Ἐμπορείου Πάλου συνδοθενόμενος ἀπὸ τὸν Δήμαρχον Μανδρακίου. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας συνειργάσθη μετὰ τῆς Δημοτ. Ἀρχῆς εἰς τὸν Δήμον καὶ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του ὑποσχεθεὶς ὅτι μετὰ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος θὰ προωθῆ καὶ θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν δημοτικῶν καὶ μαθημάτων.

ΝΕΑ ΦΟΡΤΩΣΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΑΛΙ

Τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐφθασε στὸ Γυάλι τὸ Σ)Σ «Νορλάντια» καὶ ἐφόρτωσε κίσησιν 11.892 κυβικὰ μέτρα. Ἡ φόρτωσις διήρκεσε ἀπὸ 1ην ἕως 6ην Νοεμβρίου.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ ἐπισημότητος ἐτελέσθη εἰς τὴν νῆσον μας ὁ τριήμερος εορτασμός τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου τοῦ Ὁχοι.

Οὕτω τὴν 26)10)1960 καὶ ἐν τῷ Ζωσιμοπουλεῖῳ θεάτρῳ ἐωρτάσθη ἡ ἐορτὴ τῆς Σημείας. Εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην ἔλαβον μέρος ἅπαντες οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ Παραρτήματος κ. Ν. Μεσημέρης. Οἱ μαθηταὶ ἀπήγγειλαν ὠραιότατα ποιήματα καὶ ἔψαλον ἔθνικὰ ἄσματα.

Τὴν ἐπομένην ἐτελέσθη εἰς τὰ σχολεῖα ὁ ἐσωσχολικὸς εορτασμός κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας κατὰ δὲ τὰς ἀπογευματινὰς οἱ μαθηταὶ περιῆλθον τὴν πόλιν ψάλλοντες διάφορα θούρια.

Τὴν 28.10.1960 ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναφ καὶ κατὰ τὴν 10ην πρωϊνὴν ἐγένετο δοξολογία καὶ ἐπιμνημόσυνος δεήσις ὑπὲρ τῶν πεσόντων. Τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὡσαύτως ὁ διευθυντὴς τοῦ Παραρτήματος. Ἀμέσως μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησεν παρέλασις καὶ

στέμεις του Ἡρώου τῶν πεσόντων ὑπὸ τοῦ κ. Δημάρχου, ἀστυνόμου, σχολείων, ναυτοπροσκόπων καὶ διαφόρων οργανώσεων.

Τὸ ἀπόγευμα ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν τῶν καθηγητῶν τοῦ Παραρτήματος ἐχορευθήσαν ἐθνικοὶ χοροὶ ἐν τῇ πλατεῖα Ἡλικιωμένη ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις καὶ ἐτελέσθη λαμπροδοξία ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν προσκόπων.

ΝΙΚΕΙΑ. — (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Νικ. Χαρτοφύλλης)

Ἐπίβηται. Τὴν 7.8.60 ἐξ ΗΠΑ ὁ κ. Νικ. Μονογενής, ὁ ὁποῖος μετὰ ὀλιγοήμερον παραμονὴν ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφων εἰς Ἀμερικὴν.

— Τὴν 6.8.60 ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κ. Εἰρήνη Νικ. Σακελλαρίδου μετὰ τῶν τέκνων της.

— Τὴν 7.8.60 ἐκ Ρόδου ὁ δικηγόρος κ. Σ. Σκούρτος μετὰ τῆς οἰκογενείας του.

— Τὴν 13.8.60 ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Νικ. Ἰερομνήμων μετὰ τῶν τέκνων του.

— Τὴν 20.8.60 ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως ὁ κ. Ἰάκωβος Πασχαλίδης, Πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου Ἀλεξάνδρας.

— Τὴν 3.9.60 ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο τῆς γραμμῆς ὁ συμπατριώτης μας καθηγητὴς τῆς Θεολογίας κ. Γεώργιος Κ. Ζαχαριάδης, ὅστις παρέμεινε ἐπὶ τριήμερον κηρύξας καὶ τὸν θεῖον λόγον.

— Τὴν 4.9.60 ἐξ Ἀμερικῆς ὁ συμπατριώτης μας κ. Σταῦρος Χαρτοφύλλης καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τριήμερον ἐπιστρέφων εἰς Ἀμερικὴν.

— Τὴν 17.9.60 ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κ. Σοφία Διακοβασιλῆ μετὰ τῆς θυγατρὸς της Ἄννης καὶ ἡ κ. Κική Κυρ. Χαρτοφύλλης μετὰ τῆς ἀδελφῆς της Μαρίας καὶ τῶν τέκνων της.

— Τὴν 24.9.60 ἐξ Ἀθηνῶν ὁ συμπατριώτης μας ἰατρός κ. Πασχάλης Τσουκαλᾶς, ὁ ὁποῖος ἀνεχώρησεν κατόπιν ὀλιγοήμερον παραμονῆς του.

— Τὴν 25.9.60 ἐκ Ρόδου ὁ κ. Μιχ. Πασχαλίδης μετὰ τῆς θυγατρὸς του Ἀνθούσης, ὁ κ. Νικ. Ι. Χαρτοφύλλης καὶ ἡ κ. Μαρία Κοντουικολάου.

Ἀναχωρήσεις. Τὴν 13.8.60 δι' Ἀμερικὴν ἡ κ. Σκούρτου μετὰ τῶν τέκνων της.

— Τὴν 20.8.60 ὁ κ. Ἰωάννης Ἀσφενδιανὸς καὶ ἡ κ. Καλλιόπη Σκούρτου μετὰ τῶν τέκνων της διὰ Ρόδον.

— Τὴν 16.8.60 δι' Ἀμερικὴν ὁ κ. Ἐμμαν. Καραγεωργίου μετὰ τῶν θυγατέρων του Ἄννης καὶ Καλλιόπης.

— Τὴν 17.8.60 δι' Ἀμερικὴν ὁ κ. Ἐμμ. Βαρκαννῆς.

— Τὴν 28.8.60 δι' Ἀμερικὴν ὁ κ. Μιχ. Κουτσούκος μετὰ τῆς συζύγου του Λαμπρινῆς καὶ δι' Ἀθήνας ὁ κ. Νικ. Ἰερομνήμων μετὰ τῶν τέκνων του, ἡ κ. Μαρία Δημίου, ἡ κ. Σοφία Διακοβασιλῆ μετὰ τῆς θυγατρὸς της Ἄννης, ὁ κ. Κ. Συλβέστρος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου Ἀλεξάνδρας κ. Ἰάκωβος Πασχαλίδης μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῶν τέκνων του ἐπιστρέφων εἰς τὴν ἔδραν του.

— Τὴν 17.9.60 δι' Ἀμερικὴν ὁ νεαρὸς Κώστας Δ. Χαρτοφύλλης, διὰ Ρόδον ὁ κ. Τάσος Διακοβασιλῆς μετὰ τῆς συζύγου του Μαρίας, ὅπου ἐγκατεστάθησαν.

— Τὴν 18.9.60 δι' Ἀμερικὴν ὁ κ. Ζαχαρίας Θ. Ζαχαριάδης καὶ ὁ κ. Ἀντώνιος Ἀνδριώτης οἰκογενειακῶς δι' Ἀθήνας.

— Τὴν 14.9.60 δι' Ἀθήνας ὁ κ. Ἰάκωβος Χαρτοφύλλης μετὰ τῶν τέκνων του Νικολάου, Μαρίας καὶ Δεσποίνης.

— Τὴν 23.9.60 ἀνεχώρησεν δι' Ἀμερικὴν ὁ κ. Δημήτριος Κοντουικολάου.

Γάμοι. Τὴν 17.7.60 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Δίδος Εἰρήνης Γ. Φούγιαση μετὰ τοῦ ἐκ Ρόδου Χαραλάμπους Ἐναμουρλή. Παράνυμφοι ὁ κ. Ι. Χαρίτος καὶ Εἰρήνη Ζ. Θεοδώρου.

— Τὴν 23.8.60 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Εἰρήνης Ἰππ. Λοῖζου μετὰ τοῦ ἐκ Κῶ Νικολάου Ἀντανούρη. Παράνυμφοι ὁ κ. Ἰωάννης Τσουκαλᾶς καὶ ἡ δις Μαρία Ἐμμ. Λοῖζου.

— Τὴν 11.9.60 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς διδος Μαρίας Δ. Χαρτοφύλλης μετὰ τοῦ Ἀναστασίου Πασχ. Διακοβασιλῆ. Τούς νυφικούς στεφάνους ἀντήλλαξαν ὁ κ. Νικόλαος καὶ ἡ κ. Μαρίκα Καραούτσου (Καρούνη).

Βαπτίσεις. Τὴν 29.8.60 ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Νικολάου καὶ Σοφίας Λοῖζου εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῶν Εἰσοδίων, εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Μερόπη. Ἀνάδοχος ἡ κ. Ἐλένη Ν. Κοκκίνου.

Τὴν 31.7.1960 ἐγένετο ἡ βάπτισις τοῦ υἱοῦ τοῦ Νικολάου καὶ Ἄννης Παραῆ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων. Εἰς τὸ νεοφώτιστον ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ. Ἀνάδοχοι οἱ κ.κ. Παντελῆς Βαρκαννῆς, Ἐλένη Παπαμαχαίλη, Ἐμμ. Βαρκαννῆς καὶ Χρυσούλα Φλάγκου.

— Τὴν 4.9.60 ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. Θεοδώρου καὶ Κατίνας Ἀσημακοπούλου, εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Εὐθύμιος. Ἀνάδοχος ὁ κ. Ἰωάννης Μηνᾶς.

— Τὴν 26.9.60 ἐβαπτίσθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τὸ κοριτσάκι τοῦ ἐκ Μανδρακίου Ζαχαρία καὶ Εἰρήνης Θεοδώρου, ὀνομασθέν Καλλιόπη. Ἀνάδοχοι αἱ Μαρία Καμπανῆ, Καλλ. Καμπανῆ, Καλλ. Κωνσταντίνου, Καλλ. Φούγιαση καὶ Ἀθανασία Χαρτοφύλλης.

Ἀρραβῶνες. Τὴν 20.8.60 ὁ κ. Ἰωάννης Χαρ. Μηνᾶς καὶ ἡ δις Μαρία Ν. Μαυρουδῆ ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

Θάνατοι. Τὴν 2αν Αὐγούστου ἀπέβησεν εἰς Κῶ καὶ μετεφέρθη εἰς Νίσυρον — Νικεῖα ὅπου καὶ ἐκηδεύθη τῆς ἐπομένῃ, ἡ θυγάτηρ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τοῦ Συλλόγου μας «Ἁγίου Θεολόγου» Ἀντωνίου Ζαχαριάδη.

— Τὴν 5.8.1960 ἀπέβησεν εἰς ἡλικίαν 97 ἐτῶν ἡ Μαρία Ὀρφανοπούλου καὶ ἐκηδεύθη τὴν ἐπομένην.

— Τὴν 23.8.60 ἀπέβησεν εἰς ἡλικίαν 74 ἐτῶν ἡ Μαρία Ἐμμ. Διακοβασιλῆ.

— Τὴν 11.9.60 ἀπέβησεν εἰς Κῶ ὅπου καὶ ἐκηδεύθη ὁ Νικ. Τσικίτας εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν.

Μνημόσυνα. Τὴν 13.8.60 ἐτελέσθη μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ι. Μονογενῆ.

— Τὴν 28.8.60 ἐτελέσθη ἐτήσιο ἱερατικὸν μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Νικήτα Μ. Νικητιάδη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων.

— Τὴν 4.9.60 ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τῶν Ἐφένδρων πολεμιστῶν.

— Τὴν 18.9.60 ἐτελέσθη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων 40ήμερον μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου Μαρίας Ὁρφανοπούλου.

— Τὴν 25.9.60 ἐτελέσθη ἐτήσιον μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου Πολυζένης Γερασίου.

— Τὴν 2.10.60 40ήμερον μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου Μαρίας Διακοβασίλη.

Σχολικά. Εἰς τὸ Θεολόγειον Δημοτικὸν Σχολεῖον Νικεῖων διωρίσθη ἡ ἐκ Καλύμνου Διδασκάλισσα δις Σεβαστῆ Μπαϊράμη, ἡ ὁποία ἀφίχθη καὶ ἀνέλαβε καθήκοντα, καθὼς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου διωρίσθη διδάσκαλος ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Μικρόπουλος.

Τὴν 10ην Σηβρίου ἤρχισαν αἱ ἐγγραφαὶ τοῦ Θεολογείου Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἦδη ἔχουσι ἐγγραφή 57 μαθητῶν.

Τὴν 21.9.60 ἤρχισαν κανονικῶς τὰ μαθήματα τοῦ Θεολογείου Δημοτικοῦ Σχολείου ὑπὸ τὴν Δυνσιν τῆς Δίδος Σεβαστῆς Μπαϊράμη. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγένετο καὶ ὁ ἀγιασμός ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τοῦ νέου σχολ. ἔτους 1960-1961.

Τὴν 24.9.60 ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ συμπατριώτης μας καθηγητὴς τῆς Θεολογίας κ. Γεώργιος Ζαχαριάδης, ὅστις διωρίσθη παρὰ τοῦ Δήμου Μανδρακίου εἰς τὸ ἡμιγυμνάσιον Νισύρου.

Διάφορα. Τὴν 18.8.60 ἐπεσκέφθη τὸ χωρίον μας ὁ καθηγητὴς-θεολόγος καὶ ἱεροκῆρυξ κ. Λάζαρος Χατζηθέμελης, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον.

Τὴν 20.8.60, ἠγκυροβόλησεν εἰς τὸν ὄρμον ΑΥΛΑΚΙ ἑλληνικὸν κότερον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέβαινον ἐκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πληρώματος καὶ 2 Γάλλοι περιηγηταί, οἱ ὁποῖοι ἐπεσκέφθησαν τὸ χωρίον μας καὶ ἐδῶσαν διάφορα παιχνίδια εἰς τὰ παιδιά.

Τὴν 31.8.60, κατόπιν σχετικῆς προσκλήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων, συνήλθον εἰς σύσκεψιν τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», ὁ Πρόεδρος τῆς Σχολικῆς Ἐφορίας, τὰ μέλη τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Θεολόγου, τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων, οἱ αἰδεσιμώτατοι ἱερεῖς Νικόλαος Γερασίου καὶ Π' Μιχαὴλ Σακελλαρίδης καὶ συνεζήτησαν ἐπείγοντα θέματα ἀφορῶντα τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη καὶ ἡ ἀπαιτουμένη λύσις.

Τὴν 15.8.60 εἰσήχθη εἰς τὸ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Ρόδου «Βασίλισσα Ὀλγα» ἡ κ. Ἰουλία Σακελλαρίδου διὰ θεραπείαν τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ ἐξήλθε τὴν 28.8.60.

Τὴν 16.9.60 ἐπεσκέφθησαν τὸ χωρίον μας ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ΔΕΗ μετὰ τοῦ Δημάρχου Μανδρακίου κ. Γ. Γιαλλούρη, οἵτινες ἐξήτησαν ἐπιτο-

πίως τὴν κατάστασιν τῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων.

Μὲ μεγαλοπρέπειαν ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος ἡ ἐορτὴ τοῦ Πολιοῦχου τοῦ χωρίου μας Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Πλείστοι προσκυνηταὶ προσῆλθον ἀπὸ τὴν παραμονὴν τῆς ἐορτῆς, εἰς δὲ τὸ «τραπέζι» παρεκάθησαν περὶ τὰ 850 άτομα καὶ αἱ εἰσπράξεις ἦταν σημαντικαί.

Ἐπανήρχισαν αἱ ἐργασίαι ἐπιστροφῶσεως διὰ γκρὸ μπετόν τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τοῦ χωρίου μας.

Εἰσήχθη εἰς τὸ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Ρόδου πρὸς νοσηλείαν ὁ κ. Νικόλαος Διακοβασίλης.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ.- (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Ἰωάν. Π. Φραντζῆ).

Γεννήσεις. Ἡ κ. Μαρία Π. Σακλαρίδου ἔτεκεν ἀγοράκι, ἡ κ. Ἄννα Ἰωάννου Κλεοποῖλου κοριτσάκι, ἡ κ. Μαρία Σπ. Κουλιανίδου κοριτσάκι καὶ ἡ κ. Μαρία Ἀχ. Κωτσίδη ἀγοράκι.

Γεννήσεις. Ἡ κ. Εἰρήνη Ν. Πατρίκη, ἄρρεν τὴν 25ην Ἰουλίου εἰς τὸ ΣΑΙΝΤ ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ ΧΟΣΠΙΤΑΛ. Εἰς τὰς 28 Ἰουλίου ἡ κ. Λωρέττα Τ. Φραντζῆ, θῆλυ εἰς τὸ ΠΟΛΙΚΛΙΝΙΚ ΧΟΣΠΙΤΑΛ. Εἰς τὰς 23 Αὐγούστου ἡ κ. Μαρία Μάκη Κατσιματίδου ἄρρεν. Εἰς τὰς ἀρχὰς Σεπτεμ. ἡ κ. Εἰρήνη Ν. Παπαντανίου ἔτεκεν ἄρρεν. Εἰς τὰς 29 Σηβρίου ἡ κ. Μαίρη Γ. Πλουσιάδου ἔτεκε δίδυμα, ἄρρεν καὶ θῆλυ.

Βαπτίσεις. Ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ ἀδελφοῦ μας Νικολάου καὶ Καλλιόπης Κατινᾶ ὀνομασθὲν Ἀντώνιος.

Ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Ἐμμ. καὶ Φωφῶς Φυγητάκη, ὡς καὶ τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Δημητρίου καὶ Καλλιόπης Σκούρτου. Ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. Κωνστ. Κωστίδη ὀνομασθὲν Γεώργιος.

Βαπτίσεις. Εἰς τὰς 31 Ἰουλίου τὸ τέκνον τοῦ Βασιλείου καὶ Σταματίας Χαλκιᾶ ὀνομασθὲν Ἀνδριάντα εἰς τὸν Ἅγ. Δημήτριον Ἀστορίας μετὰ ἀνάδοχον τὸν κ. Γεώργιον Καραδάκη. Εἰς τὰς 4 Σηβρίου τὰ τέκνα τοῦ Γεωργίου καὶ Ἑλένης Μάγου ὀνομασθῆντα Ἀναστάσιος καὶ Εἰρήνη μετὰ ἀνάδοχον τὴν Εἰρήνην Ξ. Χαρτοφύλη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυριδωνος. Εἰς τὰς 2 Ὀκτωβρίου τὸ τέκνον τοῦ Γεωργίου καὶ Λουλουδιᾶς Λεβέντη - Μαστρογιάννη ὀνομασθὲν Γεωργία μετὰ ἀνάδοχον τὴν Χριστίαν Βεργάτου εἰς τὸν Ἅγιον Σπυριδῶνα. Εἰς τὰς 9 Ὀκτωβρίου τὸ τέκνον τοῦ Γεωργίου καὶ Μαρίας Δεμέλλη ὀνομασθὲν Νικόλαος εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον μετὰ ἀνάδοχον τὴν Εὐτυχίαν Χαρίτου.

Γάμοι. Τὴν 15ην Ὀκτωβρίου ἔγιναν οἱ γάμοι τῆς δίδος Ἄννης Ν. Ρουσέτου μετὰ τοῦ ἐκ Κύπρου καταγομένου Θεοφίλου.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔγιναν οἱ γάμοι τῆς δίδος Ἄννης Κλούτση μετὰ τοῦ κ. Σταματίου Εὐσταθίου.

Γάμος. Εἰς τὴν Νέαν Ὁρλεάνην τῆς Λουιζιάνας ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Φραντζῆ

Κ. Κόκκινου μετά τῆς διδος Δεσποίνης Κλεομηνάκη, τὴν 30 Ὀκτωβρίου.

Γάμοι. Εἰς τὰς 4 Σεπτεμβρίου: Γεράσιμος Χαρίτος (ἐκ Κεφαλληνίας) καὶ Εὐτυχία Κ. Λεβέντη (Μαστρογιάννη) εἰς τὸν Ἅγ. Γεώργιον Ν.Υ.

Εἰς τὰς 18 Σεπτεμβρίου: Παντελῆς Γ. Μαρῖνος καὶ Εἰρήνη Γ. Σκανδάλιου εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον Ἀστορίας.

Θάνατοι. Ἀπεβίωσεν ὁ Ἀντώνιος Γ. Καμμάς τὴν 2 Νοεμβρίου καὶ ἐκηδεύθη τὴν 4 ἰδίῳ ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῆς Κορώνας.

Τὴν 7ην Νοεμβρίου ἀπεβίωσεν ὁ Περούλης Κορωναῖος καὶ ἐκηδεύθη τὴν 11ην ἰδίῳ εἰς τὴν γείτονα πόλιν Νέαν Ὑερσέην.

Ἀπεβίωσεν ἡ μικροῦλα Ἄννα Κ. Σακλαρίδου τὴν 17ην Νοεμβρίου καὶ ἐκηδεύθη τὴν 18ην ἰδίῳ.

Τὴν 27ην Νοεμβρίου ἐτελέσθη 40θήμερον μνημόσυνον τῆς Εἰρήνης Μητῆ εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας.

Θάνατοι καὶ Μνημόσυνα. Εἰς τὰς 18 Αὐγούστου ὁ ἱατρός Μιχαὴλ Καμαρινός, κηδευθεὶς τὴν 20ὴν τοῦ ἰδίου. Εἰς τὰς 6 Σβρίου ὁ Νικόλαος Ἀντωνᾶς κηδευθεὶς εἰς τὰς 9 τοῦ ἰδίου. Εἰς τὰς 7 Σβρίου ὁ Εὐστράτιος Ζαχαριάδης κηδευθεὶς τὴν 9ην τοῦ ἰδίου. Εἰς τὰς 20 Ὀκτωβρίου ἡ Εἰρήνη Β. Μητῆ κηδευθεῖσα τὴν 24ην τοῦ ἰδίου. Τὴν 11ην Σβρίου ἐτελέσθη μνημόσυνον εἰς τὸν Ἅγ. Δημήτριον Ἀστορίας ὑπὲρ Γεωργ. Παπαγιαννάκη. Τὴν 2αν Ὀκτωβρίου πάνδημον μνημόσυνον εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον Ἀστορίας ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ἀποβιώσαντων μελῶν τοῦ Συλλόγου Παναγία Θερμιανῆ, πρωτοβουλία τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου.

Ἀφίξεις. Ἀφίχθησαν τὴν 26ην Ὀκτωβρίου μὲ τὸ «ΟΛΥΜΠΙΑ» οἱ: Π. Ἰωάννης Σκανδάλιος καὶ ἡ Πρεσβυτέρα του. Χαράλαμπος Χ. Καρούσος. Τὴν ἴδιαν ἡμέραν μὲ τὸ Β. ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ οἱ: Ἰάκωβος Στ. Χαρτοφύλης καὶ τὰ τέκνα του Μαρία καὶ Δέσποινα, Νικόλαος Κ. Πασχαλάκης καὶ Ἀντώνιος Μ. Ἀνδριώτης.

Ἀφίξεις. Τὴν 4 Ὀκτωβρίου ἡ κ. Μαρία Κ. Σακλαρίδου μετὰ τῶν δύο τέκνων της πρὸς θεραπείαν τοῦ θήλεος τέκνου της.

Ἀφίξεις. Εἰς τὰς 5 Αὐγούστου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ἡ κ. Εἰρήνη Μ. Καβούνη μετὰ τῶν τέκνων της Εὐδοσίας καὶ Χαραλάμπους.

— Τὴν 8ην Αὐγούστου ἡ κ. Ἄννα Κλεοπούλου.

— Τὴν 25ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Παπαεμανουὴλ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Παπαεμανουὴλ.

— Τὴν 28ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἰωάννης Π. Πατρικης.

— Τὴν 31ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Δ. Καράγιωργης μετὰ τῶν θυγατέρων του Ἄννης καὶ Καλλιόπης, ὁ κ. Μιχαὴλ Ε. Παπαμιχαὴλ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς των Ἐλένης καὶ ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Ι. Βαρκανῆς.

— Τὴν 2αν Σβρίου ἡ κ. Μαρίκα Μ. Σκούρτου μετὰ τῶν τέκνων της Εἰρήνης καὶ Νικολάου, ὁ κ. Ἰωάννης Ν. Ὀρφανόπουλος μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ὁ κ. Κώστας Γ. Κωστίδης.

— Τὴν 4ην Σβρίου ὁ κ. Ἰωάννης Γ. Ἀσφένδης (Ἀσφενδιανός).

— Τὴν 11ην Σβρίου ὁ κ. Γεώργιος Α. Κουτσούκος καὶ ἡ σύζυγός του Λαμπρινή.

— Εἰς τὰς 14 Σβρίου ὁ κ. Βασίλειος Κ. Εὐστρατιάδης.

— Τὴν 18ην Σβρίου ὁ κ. Σταῦρος Α. Χαρτοφύλης καὶ ὁ κ. Νικήτας Δ. Καμπανῆς.

— Τὴν 23ην Σβρίου ἡ κ. Ἐλένη Ν. Κόκκινου μετὰ τῶν τέκνων της.

— Τὴν 27ην Σβρίου ὁ νεαρός Μπούλης Μιλ. Καραγιάννης διὰ σπουδᾶς.

— Τὴν 28ην Σβρίου οἱ κ.κ. Ζαχαρίας Θ. Ζαχαριάδης, Δημήτριος Εὐστρ. Κοντονικολάου καὶ Κωνσταντίνος Δ. Χαρτοφύλης.

— Εἰς τὰς 29 Σβρίου ὁ κ. Κωνσταντίνος Γ. Μαστρογιάννης.

Ἀναχωρήσεις. Ἀνεχώρησε διὰ Νίσυρον τὴν 30ην Ἰουλίου ἡ κ. Κική Κυρ. Χαρτοφύλη μετὰ τῶν τέκνων της, τὴν 28ην Αὐγούστου ὁ κ. Σταῦρος Α. Χαρτοφύλης καὶ τὴν 30ην Σβρίου ὁ κ. Νικόλαος Ἐμμ. Φραντζῆς.

Ἐγχειρίσεις. Ἐνεχειρίσθη τὴν 21ην Νοεμβρίου ὁ νεαρός Κώστας Π. Παπαμιχαὴλ. Τὴν 15ην Νοεμβρίου ὁ κ. Ἰωάννης Κακομιανώλης.

Κατόπιον αὐτοκινητιστικοῦ ἀτυχήματος ὁ κ. Δημήτριος Σκουλῆς μετεφέρθη εἰς νοσοκομεῖον τῆς πόλεώς μας.

Ἀσθένειαι. Ὁ Χαράλαμπος Μ. Κοντονικολάου εἰσηλθεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ΣΑΙΝΤ ΚΛΑΙΡ ΧΟΣΠΙΤΑΛ διὰ θεραπείαν.

Ἀσθένειαι καὶ ἀτυχήματα. Ἐνοσηλεύθησαν εἰς τὰ διάφορα Νοσοκομεῖα τῆς Πόλεώς μας καὶ ἐξήλθον τελείως ὑγιεῖς οἱ κάτωθι. 1) Ἰωάννης Κλεοπούλος ΠΟΛΙΚΛΙΝΙΚ. 2) Χαρίκλεια Πετσῶ «Ἀστόρια Μπουλβάρ». 3) Μαρία Κ. Χαρτοφύλη «Πολικλινικ» 4) Ἰωάννης Κ. Πουράκης (αὐτοκινητιστικὸν ἀτύχημα) «Σαιν Τζὼν Χόσπιταλ». 5) Γεώργιος Παντ. Παπαντωνίου (σκοληκοειδίτις) «Ἀστόρια Χόσπιταλ».

Συγκέντρωσις. Τὴν 16ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀδελφὴ ὀργάνωσις Παναγία Θερμιανῆ ἐάρτασε τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς ιδρύσεώς της διὰ δειπνοῦ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Κλίντου τῆς πόλεώς μας.

Τὴν 18ην Νοεμβρ. ἐδόθη ἡ ἐτησίαι χοροεσπερὶς τῆς ἀδελφῆς ὀργανώσεως Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος εἰς αἴθουσαν τῆς Ἀστορίας.

Νέαι Συνδρομαὶ

Σακελλαρίδης Ἰωάν.	Δολ.	30
Σακέλης Ἐμμ.	»	10
Κοντομιανώλης Λάζ.	»	5
Σκανδάλιος Μιχ.	»	5
Πουράκης Κώστας	»	5
Καλλιμάχος Δημ.	»	3
Γιαννάκης Γεώρ.	»	3
Φραντζῆς Μιχ.	»	3

Γιαννίδης Σταῦρος	Δρχ.	300
Γιαννίδης Δημ.	»	120
Σύλλογος «Παναγία Θερμιανῆ Ἀθηνῶν»	»	300

τὸ ἴδιον ὄνομα. Ἄλλη ὁμὰς ἐπρότεινε νὰ δοθῆ τὸ ὄνομα Λογοθέτης, πρὸς τιμὴν τοῦ Νισυρίου διδασκάλου καὶ ἱστοριοδίδου Ἰω. Λογοθέτη, καὶ τρίτη ὁμὰς ἐπρότεινε τὸ ὄνομα Πορφυρίς, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Νισύρου, τὸ ὁποῖον καὶ τελικὰ ἐνεκρίθη. Εἰς τὴν ἐγκρισιν τοῦ τίτλου αὐτοῦ μεγάλως συνετέλεσεν ἡ εὐγλωτία τοῦ Γεωργ. Φασουλαρίδη, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξεν εἰς τὴν συνέλευσιν τὴν προέλευσιν τῆς λέξεως καὶ διατι ὀνομάσθη ἔτσι ἡ Νίσυρος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Τὸ πρῶτον Δ.Σ. κατηρτίσθη ὡς ἐξῆς: Ζαχ. Πετουβῆς πρόεδρος, Γ. Φασουλαρίδης γραμματεὺς, Γ. Κεχαγιάς ταμίας, Φρ. Σερεπέτης εἰσπράκτωρ καὶ σύμβουλοι Ν. Σακελλαρίδης, Κ. Κυπραῖος, Γ. Χατζηπλοῦσιος, Ν. Ζούνης καὶ Ἰ. Πετροῦτσος.

Μετὰ μίαν ἐβδομάδα συνήλθε τὸ Δ.Σ. εἰς τὴν δευτέραν του συνεδρίασιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνέκρινε τὸ καταστατικὸν καὶ ἔθεσε τὰς βάσεις διὰ τὴν συλλογὴν χρημάτων μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν ὄνομα «Γιὰ τὸ ταγάρι τῆς μητρὸς Νισύρου». Ἔτσι ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ δευτέρου αὐτοῦ συλλόγου τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς, πού ἐπρόκειτο νὰ προσφέρῃ μεγάλας οἰκονομικὰς βοηθείας εἰς τὴν Νίσυρον καὶ νὰ λάβῃ μέρος εἰς πολλὰς ἐθνικὰς ἐκδηλώσεις. Ταυτοχρόνως ὁμως ἤρχισε νὰ ὑποβόσκη ἡ διχόνοια μεταξὺ τῶν μελῶν του. Γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων οἱ Νισύριοι δὲν ἦσαν ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τῶν προγόνων των, ὅπως δὲν ἐστεροῦντο καὶ τῶν προτερημάτων των.

Καὶ ἡ ὑποβόσκουσα αὐτὴ διχόνοια ἐξεδηλώθη κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Δ.Σ., ὅποτε μία μερὶς ὑπεστήριξεν ὅτι οἱ ἐκλεγέντες Κ.Δ. Φασουλαρίδης πρόεδρος καὶ Μιχ. Καβαλιώτης γραμματεὺς ἐξελέγησαν ἀντικανονικῶς καὶ ἐπομένως δὲν ἀνεγνωρίζοντο ἀπὸ τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ὁμάδα αὐτήν. Οἱ ἄλλοι ὑπεστήριζαν ὅτι ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἔγκυρος καὶ πρέπει ὄχι μόνον νὰ παραμείνουν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ συλλόγου, ἀλλὰ καὶ νὰ τύχουν τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης ὄλων τῶν μελῶν. Ὁ ἡττηθεὶς κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ταμίας Γ. Κεχαγιάς, ὄχι μόνον δὲν ἀνεγνώριζε τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ ἠρνήθη νὰ παραδώσῃ τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου ἐκ δολλαρίων 288,57 εἰς τὸν νεοεκλεγέντα ταμίαν Π. Μαυρουδῆν. Εἰς ἐπιμόνους προσπάθειας ὅπως τακτοποιηθῆ τὸ ζήτημα ὁ Γ. Κεχαγιάς ἐδήλωσε κατηγορηματικῶς «τὰ ἔσται ἐν τῇ Νίσυρο κί ὅ,τι μπορεῖτε κάμετε». Ὁ πρόεδρος τότε ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια τῆς Ν. Ὑόρκης καὶ νὰ ἐνάξῃ τὸν πρῶτον ταμίαν. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τοῦ προέδρου ἠρέθισε τὴν ἀντίθετον μερίδα, ἡ ὁποία καὶ ἐξεδήλωσεν ἐχθρικὴν στάσιν ἀπέναντι τοῦ προέδρου καὶ γενικῶς τοῦ Δ.Σ. Καὶ ἔτσι ἐκεῖ πού ἐπεβάλλετο ὁμόνοια καὶ ἀγάπη διὰ νὰ δυνηθῆ ὁ Σύλλογος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ πρῶτα του βήματα καὶ ν' ἀνδρωθῆ, ἀνεπτύχθη θανάσιμον μῖσος, τὸ ὁποῖον δὲν περιορίσθη εἰς τὰ ὅρια τοῦ Συλλόγου, ἀλλ' ἐπέξετάθη εἰς ὀλόκληρον τὴν Νισυριακὴν παροικίαν, τὴν ὁποίαν ἐχώρισεν εἰς δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα. Ὅταν ὁ πρῶν ταμίας Γ. Κεχαγιάς ἐπληροφόρηθῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ προέδρου νὰ ἐνάξῃ αὐτὸν εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Δικαστήρια, ἠθέλησε νὰ δημιουργήσῃ τετελεσμένα γεγονότα καὶ ἀπὸ ἀτομικὴν του πρωτοβουλίαν ἔστειλε τὰ εἰς χεῖρας του χρήματα εἰς τὴν Κοινότητα Μανδρακίου Νισύρου. Μὲ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἀφώπλιζε τοὺς ἀντιθέτους καὶ θὰ ἐτακτοποιεῖτο τὸ ὅλον ζήτημα. Ἀλλὰ ὄχι μόνον δὲν ἐπέτυχε νὰ καθησυχάσῃ τὰ ἐξημμένα πνεύματα, ἀλλ' ἀπειναντίας νὰ ἐρεθίσῃ αὐτὰ περισσότερον. Τὸ χάσμα τῆς διχονοίας μεταξὺ τῶν δύο παρατάξεων ἐγίνετο μεγαλύτερον καὶ ἤρχισε νὰ προκαλῆ ἀνησυχίας. Ὅπως ἦτο ἐπόμενον ἀπὸ τοὺς πρῶτους πού ἀνησύχησαν ἦτο ἡ Δημαρχία Μανδρακίου Νισύρου, ἡ ὁποία παρηκολούθει μὲ πόνον καὶ ἀγωνίαν τὴν μεταξὺ τῶν εἰς Ἀμερικὴν τέκνων τῆς ἐχθρότητα. Ἐκδήλωσιν τῆς ἀγωνίας αὐτῆς ἀποτελεῖ ἡ πρὸς τοῦ Ν. Ὑόρκην Νισυρίου συμφιλιωτικὴ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν παραθέτομεν.

«Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς ἐγράψωμεν μαθόντες τὴν μεταξὺ σας ἄσκοπον καὶ κακόζηλον, οὕτως εἰπεῖν, πολιτείαν. Περιμέναμεν ὁμως πάντοτε ὅπως ὑμεῖς οἱ

ἴδιοι ἀφ' ἑαυτῶν κρίνητε τὰ πράγματα καὶ συναισθανθῆτε ὅτι ἡ μεταξύ ὑμῶν τῶν ἀδελφῶν, τέκνων μίᾳς καὶ τῆς αὐτῆς Πατρίδος ἔχθρα καὶ ἀντιζηλία εἶναι ἄσκοπος, ἐπιζήμιος καὶ προσβλητικὴ δι' ὅλους μας. Ἔπρεπε πρῶτον νὰ μὴ φθάσητε εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐὰν καλῶς ἐκρίνατε τὰ πράγματα, καὶ δεύτερον ἅμα τῇ παρεκτροπῇ, ἐσεῖς ὅλοι οἱ ἄλλοι νὰ συναδελφωθῆτε, νὰ ζῆτε καὶ ἐνεργῆτε, ὑμεῖς οἱ ἀδελφοί, οὐς ἡ Πατρίς ἔστειλε τόσον μακρὰν πεπειθυῖα ὅτι θὰ διοικήσετε ἑαυτούς, θὰ ὠφελήσητε τὸν πλησίον καὶ τὴν Πατρίδα θὰ τιμήσητε. Ἦδη ὁμως, μετὰ συντετριμμένης καρδίας καὶ μεγάλης ψυχικῆς λύπης βλέπομεν ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν ὄχι μόνον δὲν συνδιελλάγητε, ἀλλ' ὑμεῖς οἱ ἀδελφοὶ διηρέθητε εἰς δύο ἐχθρικά στρατόπεδα, κατεφύγατε εἰς δικαστήρια, ὑβρίσθητε καὶ ἐξωδεύθητε. Διὰ τῆς Πατρίδος; Διότι ἐστάλησαν ἐδῶ, εἰς τὴν Πατρίδα σας, μερικὰ χρήματα ἅτινα ὅλοι σας προσεφέρατε ὑπὲρ ἐνὸς καλοῦ σκοποῦ. Τὰ χρήματά σας ἔφθασαν ἀσφαλέστατα ἐνταῦθα. Ὑπάρχουσι καὶ εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν ὅλων σας. Ἐδῶ εἶναι ἀσφαλισμένα περισσότερον παντὸς ἄλλου μέρους. Δὲν ὑπάρχει λόγος τῆς μεταξύ σας παροξυνθείσης ἔχθρας. Μὴ ἐξοδεύεσθε ἀδίκως καὶ παραλόγως. Ἡ Πατρίς ἐπιθυμεῖ νὰ ζῆτε ὅλοι ὡς ἀδελφοί, καὶ ἅς μὴ ἔχετε ἀδελφότητα. Ἡ Πατρίς ἐπιθυμεῖ τὴν μεταξύ σας ὁμόνοιαν, τὴν βάσιν πάσης εὐημερίας. Λυπούμεθα πολὺ διὰ τὴν διαίρεσιν σας. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν μεταξύ σας ἀγάπην. Εἴμεθα ἀνήσυχτοι καὶ ἐκ λύπης συντετριμμένοι διὰ τὴν διχόνοιάν σας. Τότε μόνον θὰ χαροποιηθῶμεν, ὅταν μάθωμεν ὅτι ἐξέλιπε μεταξύ σας πᾶσα ἀντιζηλία καὶ ἔρις. Γίνετε ὑμεῖς πρόδρομοι τῆς εἰρήνης, ἀποδιώξατε τὸν σατανᾶ, ἐναγκαλισθῆτε τὴν ἀγάπην καὶ θὰ σᾶς εὐγνωμονῇ ἡ Πατρίς ἐσαεῖ. Ὅσοι λάβουσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς μεταξύ σας εἰρηνεύσεως, ἐκεῖνοι θὰ ἔχωσι τὸν ἀμάραντον τῆς δόξης στέφανον. Εἴμεθα βέβαιοι ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ ἐπιστολὴ μας αὕτη θὰ εἰσακουσθῇ παρ' ὅλων. Διατελοῦμεν μὲ τὰς πατρικὰς μας εὐχὰς καὶ ἀδελφικὰς νοθεσίας ἅπασα ἡ Πατρίς, διὰ τῶν ἐπιστήμων αὐτῆς ἀντιπροσώπων.

Τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν, ἡ ὁποία ἦτο ἐσφραγισμένη μὲ πέντε σφραγίδας ὑπογράφουν οἱ δημογέροντες Ἐμμ. Κατσιματίδης καὶ Ἀνδρῖκος Βροῦζος καὶ ὁ γραμματεὺς Γεώργ. Σακελλαρίδης.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔφθασεν εἰς τὸν προορισμὸν τῆς, ὅταν οἱ ἀποσπασθέντες ἀπὸ τῆς Πορφυρίδος Νισύριοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ιδρῦσουν ἐκ νέου τὸν διαλυθέντα Σύλλογον Ὁμηρον. Αἱ πατρικαὶ αὐταὶ συμβουλαὶ οὔτε νὰ ἀποτρέψουν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ των ἐπέτυχον, οὔτε νὰ πείσουν τοὺς τῆς Πορφυρίδος ὅτι τὰ χρήματα εὐρίσκοντο ἀσφαλῆ εἰς Νίσυρον. Τόση ἦτο ἡ δυσπιστία τῶν μελῶν τῆς Πορφυρίδος, ὥστε κατὰ τὴν 13ην συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. αὐτῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀντιπροέδρου Γ. Μαυρουδῆ ἀπεφασίσθη νὰ σταλῇ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ, διὰ τῆς ὁποίας παρεκάλουν τὸν Οἶκ. Πατριάρχην Ἰωακείμ Γ', ὅπως μεσολαβήσῃ πλησίον τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου καὶ κατατεθοῦν τὰ χρήματα τοῦ Συλλόγου, εἰς χεῖρας τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ Ἠγουμένου τῆς Μονῆς Σπηλιανῆς, Κυρίλλου.

Σημειώσεις: Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος ἐκ παραδρομῆς ἐγράφη: δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσει, ἀντὶ καὶ σοφώτερος ἔσται.

Ἀλληλογραφία: Κων. Κόκκινον - Ἰάκωβ. Σύμπλην. Ἐλάβομεν τὰς ἐπιστολάς Σας τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν Σωματικὴν δρᾶσιν τῶν Νισυρίων τὰς ὁποίας θέλομεν δημοσιεῦσαι προσεχῶς.

ΠΡΟΙΚΩ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ*

Υπό Μητροπολίτου Κω ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Σπουδαῖον κεφάλαιον τῆς Νισυριακῆς Λαογραφίας ἀποτελοῦσι καὶ τὰ ἔθιμα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ δίκαιον, καὶ μάλιστα τὸ οἰκογενειακὸν καὶ τὸ κληρονομικόν. Εἶναι περιττὸν νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ προικοδοτῆσις ἐγένετο καὶ γίνεται μέχρι σήμερον εἰς τὴν Νίσυρον διὰ προικοσυμφώνων. Τοῦτο εἰς τὴν Νισυριακὴν φρασεολογίαν ὀνομάζεται καὶ ἐγκλαβή. Ἡ σύνταξις αὐτῆς ἀποτελεῖ ὀλόκληρον τελετὴν* εἶναι μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότατας στιγμὰς τοῦ οἰκογενειακοῦ Νισυριακοῦ βίου. Ἄν μάλιστα πρόκειται καὶ περὶ πρωτοκόρης ἢ μοναχοκόρης, ἢ τελετὴ λαμβάνει τὴν τελειοτάτην ἔκφασίν τῆς. Ἐν γένει ὅμως σύνταξις προικοσυμφώνου εἰς τὴν Νίσυρον ἀφοῦ συνταχθῆ ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῆς ὀμηγύρεως συγγενῶν καὶ φίλων, σημαίνει κατόπιν χαρὰ καὶ διασκέδασις. Τὸ δὲ Νισύριο γλέντι εἶναι πασίγνωστον εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις, μάλιστα δὲ ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἐχῶ ὑπ' ὄψιν μου διάφορα Νισυριακὰ προικοσύμφωνα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Καὶ ἐπὶ τῆ βῆσει αὐτῶν κυρίως καταρτίζω τὸ παρὸν ἄρθρον, τὸ ὁποῖον οὕτω πῶς προσλαμβάνει καὶ ἱστορικὸν μᾶλλον χαρακτήρα. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ σήμερον ἰσχύουσι τὰ ἴδια ἔθιμα. Ἡ ἐγκλαβὴ συντάσσεται πάντοτε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μελλονύμφου καὶ μάλιστα ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῶν γάμων. Τὸ πρωτόγραφον καταχωρεῖται κατόπιν εἰς τὸν Κώδικα τῆς περιφέρειας Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς. Γενικῶς εἰπεῖν, εἶναι ἀξία παρατηρήσεως ἢ ἀκρίβεια τῆς ἔκφρασεως καὶ αἱ λεπτομερειακαὶ διατυπώσεις. Τοῦτο ἔχει πρωτίστως τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀξίαν ὅτι προλαμβάνονται ἔνδεχομενα προστριβαὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐπίσης, τὴν πράξιν τῆς προικοδοτήσεως διέπει πνευμὴ εὐσεβείας. Κατὰ διαφόρους τύπους εἶναι συντεταγμένα τὰ ὑπ' ὄψιν μου προικοσύμφωνα. Ὅλα ὅμως ἔχουσι τὴν σφραγίδα τῆς εὐσεβείας.

Στερεότυπος σχεδὸν εἶναι ἡ φράσις: «προικίζομεν ὅ,τι ὁ Θεὸς μᾶς ἐδώρησεν».

* Ἀναδημοσίευσίς ἐκ τῆς «Δωδεκανησιακῆς Αὔγης».

Καὶ ἀκολουθοῦν αἱ εὐχαὶ τῶν γονέων, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστόν, «στηρίζουσι θεμέλια οἴκων». Προικίζουσι δὲ ὅ,τι προαιροῦνται καὶ γράφεται τοῦτο εἰς τὸ προικοσύμφωνον, ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ τῆς κόρης, τοῦ γαμβροῦ καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι. Ἄν εἶναι πρωτοκόρη τὸ σῶμα τοῦ προικοσυμφώνου εἶναι ἡ περιουσία τῆς μητρὸς τῆς νέμφης, εἰς τὴν ὁποῖαν ὀφείλει νὰ τὴν παραδώσῃ ἀκεραίαν, μὲ ἐλαφρὰν ἐνίοτε μεταβολὴν, περὶ τῆς ὁποίας λέγω κατωτέρω. Ἀξιοσημείωτοι ἐπίσης τόσον ἡ ἀφέλεια ὅσον καὶ ἡ προνοητικότης τῶν προικιζόντων. Ὁ Χατζῆ-Γεώργιος Μανώλακας καὶ ἡ σύζυγός του Μαρία προικίζοντες πρὸ ἑκατὸ περίπου ἐτῶν τὴν κόρη των Καλὴν, τὸ 1845, γράφουν μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὸ Λαγαδάδι στέρνα μία καὶ νὰ πίνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ κόρη μας ἡ Εἰρήνη, ἕως νὰ ζῶμεν καὶ ἀποθανόντας μας νὰ μένη μέσα εἰς τὸ σπίτι». Ἄλλος κατὰ τὸ ἴδιον περιπίου ἔτος γράφει «ἀπὸ τίς δύο ἀγελάδες ὅποταν κάμη θηλυκὸ δαμάλι νὰ εἶναι ἰδικόν μου, ἀφοῦ τὸ ἀποκόψῃ ἢ ἀγελάδα». Εἰς ἄλλο προικοσύμφωνον γράφουσιν οἱ προικοδοτᾶι «θέλει μου δίδει δύο κιλὰ κριθαρία ὅποταν εἶναι τῆς ἀχλάδας τὸ μέρος κριθαρία, ἕως νὰ ζῶμεν καὶ τὰ δύο μέρη». Καὶ ἄλλος, σωφρονισμένος φαίνεται ὁ καυμένος ἀπὸ παθήματα ἄλλων δὲν διστάζει νὰ εἴπῃ «κρατίζω παντελῶς δύο ταῦλες εἰςτὸ Σκόπι διὰ νὰ θεωρηθῆ» ὁ ἔστι μεθερμηνευόμενον νὰ φροντίσῃ δι' ἐμὲ εἰς τὴν ἀνάγκην μου, ἄλλως θὰ κάμω ὅ,τι θέλω. Εἰς τὰ ὑπ' ὄψιν μου προικοσύμφωνα παρατηρεῖται καὶ μία περίεργος περίπτωσις συντάξεως προικοσυμφώνου, ἢ ὁποῖα θὰ παρήρχετο ἀπαρατήρητος, ἂν τὸ ἔγγραφον δὲν συνετάσσετο ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς Κοινότητος. Συντάσσεται δηλαδὴ προικοσύμφωνον μὴ μεσολαβοῦντος γάμου, ἀλλ' ἀπλῶς ὡς τρόπος μεταβίβασεως περιουσίας.

Ὁ Ἀντωνῖος Πληξίνης καὶ ἡ σύζυγός του Ἄννα Περουλλῆ γράφουσιν: «ἐπειδὴ καὶ γνωρίσαντες σήμερον τὰ γηρατεία μας οἱ κάτωθι ὑποφαινόμενοι, θελήσαντες νὰ προικίσωμεν τὸν υἱὸν μας Περουλλῆν, καὶ

πρώτον τοῦ δίδομεν τὴν εὐχὴν μας κ.λ.π.» Τὸ προικοσύμφωνον κατακλείεται μὲ τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐνδιαφερομένων πενθερῶν, γαμβρῶν, μαρτύρων καὶ τοῦ συγγραφέως ὅστις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦτο ὁ γραμματεὺς τῆς Κοινότητος. Ὑπογράφουσι δὲ προσθέτοντες συνήθως τὴν λέξιν «παρῶν» ἢ «βεβαιῶ». Τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου ἡ παρουσία δὲν φαίνεται νὰ ἦτο τότε ἀπαραίτητος. Ἀξία ἰδιαιτέρου λόγου προικῶα Νισυριακὰ ἔθιμα εἶναι τὰ ἐξῆς τρία: τὸ γεροντομοῖρι, ἡ χάριτα καὶ ἡ παντελής κράτησις ὠρισμένων πραγμάτων ἐκ μέρους τῶν προικοδοτῶν.

Σχεδὸν ἕκαστος γονεὺς ποὺ προικίζει, καὶ ἐπομένως κάθε προικοσύμφωνον θὰ διαλαμβάνῃ καὶ κάποια ἐπιφύλαξιν διὰ τὰ γηρατειά. Αὐτὸ εἶναι τὸ γεροντομοῖρι. Οἱ ἄνθρωποι ἐσκέπτοντο καὶ σκέπτονται ὡς ἄνθρωποι «καλὰ νὰ μᾶς κυττάξουν εἰς τὰ γῆρη, ἀμμ' ἂν δὲν μὲ κυττάξουν!» Ἡ σκέψις αὐτὴ εἶναι ἡ βᾶσις τοῦ ἐθίμου τοῦ γεροντομοιοῦ. Μερικοὶ τὸ γράφουν ρητῶς: «καταρτίζω, λέγει, τὸ τάδε πρᾶγμα γιὰ νὰ μὲ θωρῇ» ἢ προικίζομένη. Ἄν δὲν τὴν θωρῇ θὰ νέμεται τὸ γεροντομοῖρι. Προνοεῖ δὲ ὁ προικίζων πατὴρ ἢ ἡ προικίζουσα μήτηρ νὰ ἐξηγηθῇ γραπτῶς ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ γεροντομοιοῦ ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς δύο προικοδοτάς. Ἄν ἀποθάνῃ ὁ εἷς, τὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ γεροντομοιοῦ τὰ διατηρεῖ ὁ ἐπιζῶν σύζυγος. Ἴδου μία διάταξις γεροντομοιοιακῆ: «Ἡ Αἰκατερίνη τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Παρθένῃ προικίζουσα τῷ 1852 τὴν κόρην τῆς Μαρία, νυμφευομένην μὲ τὸν Παντελῆν Ἀλαμάχον γράφει μέσα εἰς τὴν ἐγκλαβὴν «κρατίζω διὰ γεροντομοῖρι μίαν ἐλαίαν εἰς τὸν Ἅγιον Τίμωνα, τὴν μεσσιακὴν, τὸ κομματί τὸ πάνω εἰς τὰ Κανάφια, τίς συκιές καὶ τίς ἀμυγδαλιές εἰς τὸ Λακκί νὰ τίς μαζέψω ἐφέτος καὶ μίαν γεροντομοῖρι τοῦ Κομματιοῦ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου τῆς κόρης μου τῆς Μαρίας». Ἀξίον παρατηρήσεως εἶναι ὅτι τὸ δίκαιον τοῦ γεροντομοιοῦ τὸ ἐπεξέτειναν καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα τῆς οικογενείας, τὰ ὅποια πάντως διὰ τὸν ἕνα ἢ διὰ τὸν ἄλλον λόγον εἶχον ἀνάγκην προστασίας. Εἰς προικοσύμφωνον τοῦ 1847 γράφεται «δίδω ἐγὼ ὁ πατέρας τοῦ υἱοῦ μου τοῦ Γιώργη τὸ χωράφι εἰς τοῦ Κουτσοῦροῦ, τὸ ἀμπέλι εἰς τὴν Τρουλλωτὴν κ.λ.π. νὰ τὸ τρώῃ ἢ κόρη μου

ἢ Καλὴ ὡς του νὰ ζῆ καὶ ἀποθανόντας νὰ εἶναι τοῦ υἱοῦ μου τοῦ Γιώργη». Καὶ ἄλλος προικίζων τὴν κόρην του ὀρίζει: «τὸ μικρὸν τὸ σπίτι νὰ τὸ ἔχη ἢ ἀδελφὴ μου ἢ Ἀνθοῦσα ἕως νὰ ζῆ».

Ἡ διάταξις τοῦ γεροντομοιοῦ καθὼς καὶ αὐτὴ ποὺ θὰ ἀναφέρω τώρα, τῆς παντελοῦς κρατήσεως κτήματος τινός, ἔχουσι βάσεις ἠθικάς, ὑγιεῖς καὶ πλήρεις φρονήσεως. Θὰ ἠδύνατό τις νὰ νομίσῃ ἀπὸ τὴν συχνὴ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ὅτι ταχέως τὰ παιδιὰ εἰς τὴν Νίσυρον ἐλησμόνουν μετὰ τὸν γάμον τοὺς γονεῖς των ἢ ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη νοσηρὰ κατάστασις, ὥστε νὰ ὑπάρχουν αἱ δεσμευτικαὶ ἐπὶ τῆς προικιζομένης περιουσίας τοιαῦται διατάξεις. Ὅχι. Εἰς κανὲν ἄλλο μέρος ἴσως δὲν διατηρεῖται τὸ σέβας καὶ ἡ πρὸς τοὺς γονεῖς στοργὴ καὶ μέριμνα, παρὰ εἰς τὴν Νίσυρον. Μᾶλλον αἱ διατάξεις τοῦ γεροντομοιοῦ ἔχουσι λόγον τὴν φιλοτιμίαν τῶν προικιζόντων. Δὲν ἔχουν ἄλλως τε καὶ ἄλλους πόρους ζωῆς, μάλιστα εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν. Κρατεῖ μερικὰ κτήματα νὰ τὰ ἐργάζεται ἰδίαις χερσίν, καὶ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τὰ παιδιὰ του. Τὸ «Νισύρικο φιλότιμο» εἶναι ἀναμφισβήτητον. Αὐτὴ εἶναι ἡ κυριωτάτη βᾶσις τοῦ ἐθίμου, νομίζω, καὶ ὄχι ὁ φόβος ἀστοργίας τῶν παιδιῶν. Εἰς μερικὰ προικοσύμφωνα ἀπαντᾶ καὶ τελεία κρᾶτησις κτήματος τινός ἀπὸ τὰ προικιζόμενα, ὄχι πλέον πρὸς χρῆσιν διὰ βίου, ἀλλὰ μὲ πλήρη ἐξουσίαν ἐπ' αὐτοῦ. Τοιαύτη ὅμως ἐπιφύλαξις δὲν εἶναι συνήθης, ἐξηγεῖται δὲ ἀπὸ ἰδιαζούσας περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας συνάπτεται ὁ γάμος. Πάντως, ἐκτὸς τοῦ ὅτι μὲ τὸ μέσον αὐτό, ἐξασφαλίζεται ὅπωςδὴποτε ὁ προικίζων, καθὼς καὶ μὲ τὸ γεροντομοῖρι, ἐφ' ὅρου ζωῆς, διατηρεῖ καὶ τὴν ἐλευθερίαν νὰ κάμῃ μὲ τὰ κρατούμενα καὶ ἔν καλὸν διὰ τὴν ψυχὴν του. Ἴσως τοιαύτη ἔννοια δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀπὸ τὴν διάταξιν ἐνὸς προικοσυμφώνου τοῦ Χατζῆ Κονταρῆ. Οὗτος προικίζων τὴν κόρην του Εἰρήνην γράφει: «κρατίζω καὶ ἐγὼ παντελῶς ψυχικὰ μου σωματικὰ μου τὸ πρᾶγμα μου εἰς τίς Μέσαις καθὼς εὕρισκεται καὶ τὰ σπῖτια μου εἰς τὴν Καθολικὴν νὰ τὰ ἐξουσιάζω».

Ἰδιαίτον προικῶον Νισυριακὸν ἔθιμον

ΠΑΛΗΕΣ ΝΙΣΥΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ο ΓΕΡΟ-ΤΣΟΠΙΑΝΗΣ

Υπό Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Πιστεύω ότι θα γνωρίζετε έξ άκοης τόν Μπάραμπα Μιχάλη, γέροντα Τσοπάνην, ό όποίος έλεγε ότι ήτο 110 έτών. Έξ άρχης, τέκνον ποιμένος και έν τή παιδική αύτου ήλικία βόσκων μόνος του τά ποιμνιά των είς «Άργος» πειρατάι προσορμήσαντες είς τόν «Λευκόν», ήρπασαν όλόκληρον τήν ποιμνίην, έπήραν και τόν Μιχαλάκην μαζύ. Έπέστρεψεν όμως μετά πάροδον μηνών τινών σώς και άβλαβής και τήν ζωήν του όλην τήν έπέρασεν έκτοτε μέσα στα βουνά. Μέχρι τών τελευταίων του χρόνων, και με όλα του τά γηρατεία έσαλτάριζεν από πέτραν είς πέτραν και από βράχον είς βράχον ως άετός, και ποτέ συνετύχαινε συνοδοιπόρον του, έπροχώρει προπορευόμενος, άφίνοντας αύτόν όπισω.

Άσθενήσας δέ έσχάτως μέσα είς τά βουνά, κατέφυγεν είς τόν Όντά του είς Άργος «Τριάλλι», έως ού αναλάβη και μεταβή και πάλιν είς τά βουνά. Έπέπρωτο όμως να μη ξαναγυρίση πλέον είς τά συντροφιασμένα του βουνά. Τόν έφεραν χειραγωγούμενον είς τό χωριό. Όταν όμως ήλθε είς Σιώνες, εκεί έκάθησε διά να κάμη τόν τελευταίον του χαιρετισμόν είς τά περίξ σύντροφά του βουνά.

Έβγαλε τό καλουπάκι του και με ρέοντα πικρά δάκρυα άποχαιρετούσε προσφωνών ως έξης: «Ω Τραπεζίνα μου! Ω Πορνικοϋ μου! Ω Τριπιτή μου! Ω άγαπημένα μου βουνά και λαγκάδια! δέν θα σάς ξαναδώ πιά». Συνεθρήνουν δέ και πάντες οί μέτ' αύτου, και ούτω απέθανεν είς ήλικίαν 110 έτών κατά τό 1900.

Άφίεται δέ ύμιν όπως εύρητε τήν γέννησίν του. Είθε και ήμείς οί έπιζώντες να έλθωμεν είς τά χρόνια εκείνου.

ΝΙΣΥΡΟΣ, 10-6-34 Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ.

είναι ή χάριτα. Πρόκειται περι μιās δωρεάς ή όποία γίνεται κατά τήν σύνταξιν του προικοσυμφώνου εκ λόγων εύγνωμοσύνης και άκρας εύαρεσκείας. Συνήθως ή μήτηρ όταν προικίζει τό νοικοκυριό, τό όποίον αύτή παρέλαβε ως πρωτοκόρη από τήν μητέρα της, άν έχη υιόν, ό όποίος έξεπλήρωσε τάς ύποχρεώσεις του προς τήν οικογένειαν, κρατεί έν από τά καλύτερα κτήματα και τό δίδει είς αύτόν. Η νύμφη κι' ό γαμβρός όχι μόνον δέν φέρνουν άντίρρησην αλλά τό «χαίρονται». Αυτή είναι ή χάριτα. Γράφουν είς τό προικοσύμφωνον «κρατίζω είς τόν Άγιον Θεολόγον τά τρία κομμάτια διά χάριταν του υιού μας». Ο Ιωάννης Σκανδάλιος και ή σύζυγός του Καλή προικίζοντες κατά τῷ 1855 τήν κόρην των Ειρήνην, όρίζουσιν ότι «κρατίζομεν διά χάριτα του υιού μας Νικολάου, είς τό Κοντοσκάλι, τό πάνω μέρος, τάς έπτά ταύλας». Ητο λοιπόν ή χάριτα σημαντική μερίς. Και μόνη δέ ή άναγραφή αύτης είς τό προικοσύμφωνον, άσκέτως προς πᾶσαν άλλην μεταβίβαστικήν πράξιν ήτο τίτλος κυριότητος του λαμβάνοντος τήν

χάριτα. Πρέπει να σημειωθῆ ότι άν ή μήτηρ τῆς προικιζόμενης πρωτοκόρης έχει άποθάνει τό δικαίωμα τῆς χάριτας, καθώς και τῆς προικοδοτήσεως τῆς μητρικῆς περιουσίας άσκει ό πατήρ, άν δέ και αύτός έχη άποθάνει, κάμνει τήν χάριταν αύτή ή ίδια ή νυμφευομένη όρφανή. Είς προικοσύμφωνον του 1845 γράφει ή μητέρα του γαμβρού «δίδω και έγώ ή μητέρα χάριτα» του υιού μου του Γιώργη είς τήν Ποταμιάν δύο ταύλας με τήν στέραν μαζί' στρώμα έν μαξιλάρια δύο. Χάριταν ήδύνατο να κάμη και αύτός ό γαμβρός είς τόν προικοδότην τῆς νύμφης, και δῆ είς χρῆμα μετρητόν ή άλλο τι. Ένίοτε και εκείνος ό όποίος λαμβάνει τήν «χάριν» ή «χάριταν» κάμνει και αύτός «άντίχαριν». Είς προικοσύμφωνον τῆς Άννας του Διακομανώλη, κατά τό 1851, σημειούται: «διά τήν χάριν όπου μου κάμνει ή άδελφή μου δίδω και έγώ όσον μητρικόν μας χρέος ήθελε εύρεθῆ». Αυτή είναι ή «άντιχάριτα», έξ ου, ίσως, έχει τήν άρχήν τῆς ή Νισυριακή παροιμία «ή χάρι έχει και άντίχαρι».

Η ΛΕΣΧΗ ΜΑΣ

Ὁ κουρασμένος ἀπὸ τὴ σκληρὴ δουλειά του Νισύριος μετανάστης πού ζῆ στὴν Ν. Ὑόρκη, ζητᾷ κάπου νὰ ξαποστάση. Κάπου, πού νὰ μὴν ἀκούη διαταγές ἀπὸ τὸν «καπετάνιο» του ἢ τὸν «μάντζερ» ἢ τὸν «στούρη» του... Κάπου πού νὰ μὴν τὸν ἐκνευρίζη ἢ ἀκατάσκετη φλυαρία τῶν Πορτορικανῶν, κάπου πού νὰ μὴ βλέπει «φράκα» καὶ «τουξίτα»... Νὰ βρεθῆ σὲ περιβάλλον δικό του, νὰ μπορέση νὰ πιῆ καφέ τοῦ γούστου του καὶ τὸ κυριώτερο, νὰ τὸν πιῆ μὲ τὴν ἡσυχία του, νὰ φάη φαγητὸ πού θὰ τοῦ θυμίζη Πατρίδα, νὰ ρθῆ σὲ ἐπαφή μὲ τὸν δικό του κόσμο... Ἄν ἄλλοι Ἕλληνες μετανάστες δὲν ἔχουν πού νὰ πᾶνε, ὁ Νισύριος δὲν ἔχει καθόλου νὰ σκεφθῆ. Γιατὶ αὐτὸς ἔχει τὴ Λέσχη του, τὸ Νισύρικο σπίτι του, πού στεγάζεται στὸν Γ' ὄροφο ἑνὸς παλαιοῦ κτιρίου ἀνάμεσα στοὺς 40 καὶ 41 Δρόμους Γουέστ, πᾶνω στὴν 8η Λεωφόρο. Ἄν μᾶς ἦταν δυνατὸ νὰ παρακολουθήσουμε ἀθέατοι τὸν Νισύριο μόλις ἀφήνει τὴν «Λάκα» (ἀποδυτήριον) μετὰ τὸ τέλος τῆς δουλειᾶς του, θὰ τὸν βλέπαμε νὰ πηγαίνει στὸ τηλέφωνο καὶ νὰ σχηματίζει στὸ καδρᾶν τὸν ἀριθμὸ LO 5 - 8211 καὶ θὰ τὸν ἀκούαμε νὰ ἐρωτᾷ: «Νισύριαν Σοσάιτις; Ἄκου Γιάννη εἶν' ἐκεῖ ὁ Γιώργης ἢ ὁ Νίκος... Πές του νὰ μὲ περιμένῃ». Συνηθισμένα καθημερινὰ τηλεφωνήματα πού παίρνει ὁ Γιάννης τοῦ Περούλη, κυριῶς κάθε ἀπόγευμα, γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ κι' ἐκεῖνος μὲ τὴ σειρά του τὸν Γιώργη ἢ τὸν Νίκο... Καὶ νά, σὲ λίγο ὁ κουρασμένος Νισύριος, λεφαγμένος ἀπὸ τὸ ἀνέβασμα 50 σκαλοπατιῶν, βρίσκεται στὴ Λέσχη. Ἐδῶ δὲν εἶναι πιά ἡ ἄγνωστη μονάδα πού πρὶν λίγα λεπτὰ κυκλοφοροῦσε στὰ ἑκατομμύρια τῶν μονάδων τῆς μεγαλουπόλεως, δὲν εἶναι τὸ νούμερο μὲ τὸ ὁποῖο τὸν ξέρονον στὴ δουλειά του... Ἐδῶ ξαναβρίσκει τὸν ἑαυτὸ του, ξαναβρίσκει τὴν ὄντοτήτά του, ξαναγίνεται πάλιν ὁ Νισύριος πού ἦρθε νὰ περάσῃ λίγη ὥρα στὸ Νισύρικο περιβάλλον πού ὑπάρχει στὴ Ν. Ὑόρκη. Ἐδῶ, ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἀτομικὲς ὑποθέσεις καὶ φροντίδες, θὰ μπορέσῃ νὰ συζητήσῃ καὶ τίς ὑποθέσεις τῆς μακρυνῆς, ἀλλὰ τόσο λαχταριστῆς Πατρίδας: Ἄπὸ τὰ Δημοτικὰ τοῦ Μανδρακιοῦ

καὶ τὰ κοινοτικὰ Νικειῶν, Ἐμποριοῦ καὶ Πάλων, μέχρι τὰ Πολιτικὰ τῶν Ἀθηνῶν. Ἀκόμη καὶ τὴ διεθνῆ κατάσταση θὰ ἐξετάσῃ καὶ θὰ σχολιάσῃ ὁ Νισύριος μὲ τὸ δικό του τρόπο, ἀλλὰ μόνον ἐδῶ, μόνον στὴ Λέσχη, στὸ περιβάλλον του... Ἐδῶ θὰ ζητήσῃ φαγητὸ πού τοῦ θυμίζει Πατρίδα. Ὁ Γιάννης τοῦ Περούλη, ὁ ἀγαπητός μας μάγειρος, ξέρει νὰ θεραπεύη κάθε ἀπαίτησι τοῦ στομάχου τοῦ Νισυρίου. Δὲν λείπει καὶ ἡ κλασσικὴ φασουλὰ. Ἀκόμα καὶ τὸ «μαέρεμα» κάμνει τὴν ἐμφάνισί του τὴν Μ. Τεσσαρακοστή!

Ἐδῶ, ἐπὶ τέλους, θὰ πιοῦμε κι' ἕνα ποτηράκι περισσότερο καὶ ἅμα ρθοῦμε στὸ κέφι, θὰ χορέψουμε κι' ἕνα Νισύρικο χορὸ ἀπὸ δίσκους τοῦ Γιώργου ἢ θὰ τραγουδήσωμε κανένα παλὸ Νισύρικο τραγούδι. Ἐδῶ μ' ὀλίγα λόγια, ὁ Νισύριος ἱκανοποιεῖ ὄχι μόνον κάθε ἀπαίτησι τοῦ στομάχου του, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ψυχικὰ του ἀπαιτήσεις ἱκανοποιεῖ... Ἐδῶ, ἐξ ἄλλου, εἶναι καὶ τὰ Στρατηγεῖα τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων μας, ἐδῶ γίνονται οἱ συνεδριάσεις μας, σὲ πολλὰ ἀπὸ τίς ὁποῖες ἐλήφθησαν ἀποφάσεις τόσο σημαντικὲς γιὰ τὸ Νησί μας. Δὲν λείπουν, φυσικὰ, ἀντεγκλήσεις καὶ τὰ καυγάδκια στὶς συνεδριάσεις μας αὐτές... Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ χρειάζονται γιατί εἶναι τὸ γνῶρισμα τῶν Νισυρίων. Ὁ ἐπίσημος τίτλος τῆς Λέσχης μας εἶναι Nisyrian Societies Inc. Καὶ σ' αὐτῇ τῇ φέριμα εἶναι βγαλμένες οἱ ἄδειες λειτουργίας της. Εἶναι ὁμως ἐπιχειρήσεις προσωπικὴ τοῦ Μανώλη Βαίτη Πολίτη τοῦ καλόκαρδου καὶ ἀγαπητοῦ μας Μάκη, ἑνὸς Νισυρίου πού λείπει χρόνια καὶ χρόνια ἀπὸ τὴν Νίσυρο, ἀλλ' ὁμως πού διατηρεῖ ἀκέραιο τὸν Νισύρικό του χαρακτήρα καὶ πού ξέρει νὰ συμπεριφέρεται μὲ Νισύρικη ἀνθρωπιά καὶ καλωσύνη σὲ ὄλους μας. Μὲ πολῦτιμο βοηθὸ τὸν ἀνεψιὸ του Γιάννη Πέρ. Φραντζή κρατοῦν τὴ Λέσχη εἰς τρόπον πού ἀνταποκρίνεται πλήρως στὴν ἀποστολή της. Δηλαδή νὰ δημιουργῆ μέσα στὴν καρδιά τῆς Ν. Ὑόρκης μιὰ ἀτμόσφαιρα 100% Νισύρικη πού τόσο ἀποτελεσματικὰ συμβάλλει στὴν διατήρησι καὶ τὴν

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό τοῦ Μητροπολίτου Κῶ **EMMANΟΥΗΛ**

Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 34)

Βιστέρνα ἢ· ἐκ τοῦ βυζαντινοῦ κι στέρνα, προερχομένου καὶ τούτου ἐκ τοῦ λατινικοῦ cisterna, σημαίνοντος λάκκον, ὑπόγειον δεξαμενὴν ὑδάτων. Εἰς τὴν Νίσυρον δὲν ὑπάρχουν «τρεμάμενα νερά»· διὰ τοῦτο κάθε σπιτί ἔχει τὴν βιστέρναν του, ἡ ὁποία τροφοδοτεῖται μὲ νερὸ τῆς βροχῆς ἀπὸ τὰ δώματα τῶν σπιτιῶν. Ἡ βιστέρνα ἔχει πολλάκις βάθος μεγάλο· καλεῖται δὲ ὁ πυθμὴν αὐτῆς πάτος, τὸ ἀνοιγμα στόμαν (τῆς βιστέρνας), καὶ τὸ περιστέγασμα τοῦ στόματος, μαρμάρινον ἢ λίθινον, **Χάντρον**. Ἐκτὸς τῶν οἰκιακῶν βιστερνῶν ὑπάρχουν καὶ αἱ ἀγροτικαὶ διὰ τὰ ζῶα, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Αὐταὶ γεμίζουν ἀπὸ νερὰ τῶν δρόμων ἢ ἀπὸ δώματα ἀποστρωφῶν ("Ἴδε λέξι). Ἐνίοτε συμβαίνει λειψυδρία· τότε μεταχειρίζονται πρὸς πόσιν, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ βράσουν, ἢ καὶ ἄβραστον βλυχὸν νερό, (Ἴδε λέξι). Ὡς ἀντλήμα μεταχειρίζονται καὶ σήμερον ἀκόμη οἱ Νισύριοι τὸ καπράτσιν ἢ κραπάτσιν ("Ἴδε λέξι). Ἡ δὲ ἐν χρήσει φράσις εἶναι: «νεσύρνω νερό». "Αν κάποτε παρουσιασθῆ ἀνάγκη νὰ ἀγοράσῃ κανεὶς νερὸν ἀπὸ τὴν βιστέρνα, ἢ μέτρησις γίνεται μὲ τὴν «καλούμαν τοῦ σκοινιοῦ». Κατεβάζουν δηλαδὴ τὸ καπράτσιν εἰς τὴν βιστέρναν, ὥστε νὰ βυθισθῆ τοῦτο εἰς τὴν «κωλόμπαν». Κατόπιν τὸ «νεσύρουν» καὶ μετροῦν κατὰ σπιθαμὰς τὸ βρεμένο μέρος τοῦ σκοινοῦ, καὶ γίνεται ἡ συμφωνία κατὰ σπιθαμὴν. Ὑποδιαίρέσεις τῆς «πιθαμῆς» εἶναι τὸ «ὄρνιθόσκυλλο», καὶ τὰ «δάχτυλα». Ὁρνιθόσκυλλον εἶναι τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ ἀντίχειρος καὶ δείκτου, τεντωμένων ἀπ' ἀλλήλων· οὕτως ἔχομεν, ἐπὶ παραδείγματός, ὀκτὼ πιθαμαῖς, τρία ὄρνιθόσκυλλα καὶ δύο δάχτυλα (τοῦ ἐνὸς δακτύλου τοῦ ἄλλου). Τὸ ὄρνιθόσκυλλον εἶναι περίπου τὸ ἕμισυ τῆς πιθαμῆς. Ἡ ἀγορὰ νεροῦ γίνεται

συνήθως μὲ ἀνταλλαγὴν «μαξουλιού»: κριθαριοῦ, σύκων κ.δ.

Βιτσιλιά, ἢ· παρωνύμιον γυναικὸς, τὸ ὁποῖον ἀπέβη καὶ οἰκογενειακὸν τοιοῦτον. Προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐξῆς γεγονότος. Ὅταν ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦτο μικρᾶς ἡλικίας, καὶ εὐρίσκετο εἰς τὸ χωράφι, ἐνεφανίσθη κάποιος βίτσιλλας (γύψ) καὶ ἤθελεν νὰ τὴν σηκώσῃ. Αὐτὴ ἀπὸ τὸν φόβον τῆς ἐφώναζε «βίτσιλλας, βίτσιλλας». Αὐτὸ ἤρκεσε νὰ παρονομασθῆ **Βιτσιλιά**.

Βλάτθα, ἢ· βλάβη, κατὰ θεῖαν τιὰ δίκην. «Ἡ βλάτθα νὰ σὲ φάῃ». Πιθανὸν ἐκ τοῦ βλάζω = μαραίνω (κατὰ Ἡσύχιον).

Βλατθί, τό· 1) κοσμητικὸν τῶν νηπίων, τῶν μικρῶν παιδιῶν, ὡσάκις αὐτὰ ἐμφανίζουσι δεξιότητος τινάς, τὰς ὁποίας δὲν περιμένει κανεὶς εἰς τὴν ἡλικίαν των, «ὦ τὸ βλατθί» ἐν τὸ θεωρεῖς, πὼς χορεύει!» 2) καὶ χαιδευτικόν, πάλιν πρὸς τὰ παιδιὰ.

Βλατίζω· συντυχαίνω, «βρίσκω τὴν ὥρα»· «ἐβλάτισα νὰ πάω κείνη δὴ τὴν ὥρα, καὶ ἦρα τὸμ πελάμ μου μαζύν του». «καλὰ τοῦ βλάτισες ἐκεῖς, κ' ἐχώρισές τους» εἰ δὲ ἤθελεν νὰ σκοτωθοῦσι. «ἐβλάτισεν νᾶρτη καὶ αὐτὸς τωραδὰ, ποῦχω νὰ κάμω τὴν δουλειά». Ἀλλαχοῦ εὐρηται: βγατίζω καὶ αὐγατίζω (Κύθνος, κ.ά.).

Βλατθοκομμένος, η, ον· Εἰς τὸ οὐδέτερον γένος εἶναι ταυτόσημον μὲ τὸ βλατθί. Διὰ τοὺς ἐνήλικας εἶνας ἐλεεινολογικὸν κοσμητικόν, ἐγγίλον πρὸς τὸ καταραμένος, ἐπὶ τὸ εὐφημιστικώτερον. Λέγεται καὶ διὰ τὰ ζῶα.

Βλάφτομαι· 1ον) ἐπὶ τῆς συνήθους σημασίας, ὑφίσταμαι βλάβην. 2ον) ἐπὶ ἐγκύων γυναικῶν, παρουσιάζω συμπτώματα ἐγκυμοσύνης καὶ ὑποφέρω ἀπὸ αὐτὴν τὰς συνήθεις φυσιολογικὰς διαταράξεις, ἐμέτους κλπ.

Βλείφω· γλείφω. «βλείψε το τὸ πιάτο»· «ἐβλυφά το μὲ τὴ γλῶσσα μου».

Βλεπιός, ὁ· ὁ ἀγροφύλαξ. Τοιοῦτοι διωρίζοντο κατ' ἔτος ἀπὸ τὴν Δημογεροντίαν, τρεῖς ἢ τέσσαρες· ἕκαστος εἶχεν ἰδίαν περιφέρειαν.

ἀνάπτυξι τοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ κάθε ξενιτεμένου Νισυρίου.

Ν. Ὑόρκη Αὐγούστος 1960

Γ.Π" Μ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΕΙΔΑ

Χρόνια πολλά είχα να πάω στη Νίσυρο. Ἐφέτος με τὴν εὐκαιρία ποὺ ἦλθαν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ὁ ἀδελφός μου με τὴν γυναῖκα του, ἱκανοποίησα τὴν ἐπιθυμία μου αὐτή, ποὺ ἦτο καὶ ἐπιθυμία ὄλων τῶν δικῶν μου. Καὶ ἔτσι 15 ἄτομα τῆς οἰκογενείας μου, μεγάλοι καὶ μικροί, ξεκινήσαμε γιὰ προσκύνημα στὸ νησί μας. Οἱ οἰωνοὶ ἦσαν καλοὶ. Καλὸς καιρὸς, καλὴ συντροφιά, καλὸ βαπόρι. Ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸν Πειραιὰ στὶς 2 μ.μ. στὶς 30 Αὐγούστου. Παραπλέομε τὴν Ἀττικὴ καὶ θαυμάζομε τὶς ἔξοχες παραλίες τῆς, τὰ Φάληρα, τὴ Γλυφάδα, τὴ Βούλα, τὸ Καβούρι, τὴ Βουλιαγμένη, τὴ Βάρκιζα, τὴν Ἁγία Μαρίνα, τὸ Σούνιο. Ἀφήνομε ἀριστερά μας τὶς Κάβο-Κολῶνες με τὸ ναὸ τοῦ Ποσειδῶνα καὶ μπαίνομε στὸ Ἑλληνικὸ πέλαγος, ὅπως θὰ μπορούσε νὰ ὀνομαστῆ τὸ Αἰγαῖο, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Δωδεκανήσου, ποὺ εἶναι γεμάτο ἀπὸ χρυσοὺς καὶ γαλάζιους καὶ σμαραγδένιους φωσφορισμούς. Νὰ ἡ Κέα, ἡ Κύθος, ἡ Σύρος, ἡ Ἱερὴ Δῆλος καὶ τέλος ἡ Μύκονος, ὁ πρῶτος μας σταθμός. Ἀπὸ τὸ βαπόρι θαυμάζομε τὴν παραλία, τὰ στενὰ δρομάκια καὶ τὰ πεντακάθαρα σπιτάκια τοῦ νησιοῦ, καθὼς καὶ τοὺς γραφικοὺς μύλους του. Στὴ Μύκονο μείναμε ὅσο ἐχρειάζετο νὰ ξεμπαρκάρουν οἱ τουρίστες ποὺ προωρίζοντο γιὰ ἐκεῖ, καὶ νὰ παραλάβωμε τοὺς ἄλλους ποὺ γιὰ προορισμὸ τους εἶχαν τὴ Ρόδο. Ξεκινᾶμε μέσα στὸ ἴδιο νησιωτικὸ σύμπλεγμα ἔχοντες δεξιὰ μας τὴν Πάρο καὶ τὴ Νάξο, γιὰ νὰ μποῦμε στὰ χωρικὰ ὕδατα τῆς Δωδεκανήσου ποὺ ἐλεύθερα τώρα δὲν τὰ χωρίζουν ἀπὸ τὰ ἄλλα ἑλληνικὰ νησιά οὔτε συνθήκες οὔτε συμφωνίες. Πάτμος, Λέρος, Κάλυμνος, Κῶς, Ἀστυπάλαια. Περιπλέομε τὴ Νίσυρο, ἀφοῦ δεῦτερος σταθμός μας θὰ εἶναι ἡ Ρόδος. Νὰ ἡ Σύμη, ἡ Τῆλος, ἡ Χάλκη. Με συγκίνηση διαπλέομε τὰ νησιά αὐτά, ποὺ χρόνια πολλά γνώρισαν τὴν σκληρότητα τοῦ κατακτητῆ, χωρὶς νὰ χάσουν τὶς ἐλπίδες των πὼς κάποτε θὰ δικαιωθοῦν οἱ δίκαιοι ἀγῶνες γιὰ τὴ λευτεριά των. Πόσες πιέσεις καὶ πόσους ἐξευτελισμοὺς δὲν ὑπέμειναν οἱ κάτοικοί των με καρτερία καὶ σπάνια ψυχικὴ ἀντοχή, καὶ πόση δὲν κατέβαλαν προσπάθεια νὰ κρατήσουν μέσα των ἄσβεστη τὴ φλόγα τῆς λευτεριάς. Πολλοὶ στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ἔπεσαν. "Ἄς εἶναι ἡ μνήμη των αἰωνία. "Ὅσοι, πῶς τυχεροὶ ἀπὸ κείνους ποὺ ἔφυγαν, ζοῦν σήμερα, ἀπολαμβάνουν τὰ ἀγαθὰ τῆς λευτεριάς ποὺ ἐπέτυχαν με τόσες θυσίες καὶ με τὴν ὑποστήριξι τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν μας. Πλησιάζει μεσημέρι καὶ τὸ βαπόρι πλευρίζει στὴν ἀποβάθρα τῆς Ρόδου, μπροστὰ στὸ Τελωνεῖο. Μᾶς περιμένουν στὴν προκυμαία ὁ φίλος κ. Φραράκης ποὺ ἔχει φροντίσει γιὰ ξενοδοχεῖο νὰ μείνωμε, γιὰτὶ τόσοι πολλοὶ εἶναι οἱ τουρίστες τὸ καλοκαίρι στὴ Ρόδο, ποὺ ἂν δὲν φροντίσης ἐγκαίρως, κινδυνεύεις νὰ μείνης χωρὶς ξενοδοχεῖο, ἢ νὰ βουλευτῆς ὅπως-ὅπως. Σύμφωνα με τὸ πρόγραμμά μας μόνο 24 ὥρες θὰ μείναμε στὴ Ρόδο. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή καταπιαστήκαμε νὰ γυρίσουμε τὰ περισσότερα ἀξιοθέατα μέρη. "Ὅλο τὸ ἀπόγευμα περιπλανηθήκαμε μέσα στὴν παλιὰ πόλι, τὴν παλιὰ καὶ τὴν καινούργια, ἐπισκεφθήκαμε τὶς συνοικίες (μαράσια) καὶ τὸ βράδυ καταλήξαμε στὸ Μανδράκι, ποὺ τὸ καλοκαίρι μοιάζει μιὰ νέα Βαβυλῶνα, με τὶς ξένες γλῶσσες ποὺ ἀκούονται ἀπὸ κάθε συντροφιά, ἀπὸ κάθε τραπεζάκι στὰ κέντρα.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκινήσαμε πολὺ πρῶι με αὐτοκίνητα γιὰ νὰ θαυμάσωμε ὠρισμένα τοπία τοῦ νησιοῦ. Λέγω ὠρισμένα, γιὰτὶ χρειάζονται πολλὲς ἡμέρες νὰ γυρίση καὶ ν' ἀπολαύση κανένας τὶς μαγευτικὲς τοποθεσίες καὶ τὰ ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ στὴ Ρόδο, καὶ ἐμεῖς δὲν εἶχαμε παρὰ μόνο λίγες ὥρες στὴ διάθεσή μας, ἀφοῦ τὸ ἀπόγευμα στὶς 2 ἔπρεπε νὰ φύγωμε. Ξεκινᾶμε ἀπὸ τὸ Μανδράκι, περνᾶμε τὴν πλάζ Ἀστέρος, τὰ Τριάντα καὶ τ' ἄλλα ἐνδιάμεσα γραφικὰ χωριά, γιὰ νὰ φθάσωμε στὴ Φιλιέρημο. Ἐκεῖ μείναμε ὅσο καιρὸ ἐχρειάζετο γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ μοναστήρι καὶ νὰ διασχίσωμε τὸ δρόμο - λεωφόρο ποὺ εἶναι στολι-

σμένη με τις διάφορες αναπαραστάσεις τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ, ποὺ διατηροῦνται ἀκόμη σὲ καλὴ κατάστασι. Στὴ συνέχεια ἀνεβήκαμε στὸν Προφήτη Ἡλία, ὅπου τὰ δυὸ ξενοδοχεῖα Ἐλαφος καὶ Ἐλαφίνα προσφέρουν πραγματικὴ ξεκούρασι μέσα σὲ ἕνα ἤσυχο καὶ εἰδυλλιακὸ περιβάλλον. Κατεβαίνομε ἀπὸ τὸ βουνὸ αὐτὸ καὶ καταλήγομε στὶς περὶφημες Πεταλοῦδες. Ὀλόκληρη ρεματιὰ κατὰφυτη καὶ με ἄφθονα νερὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ πεταλοῦδες, ποὺ στὸ πρῶτο σφύριγμα τοῦ ἐπισκέπτη πετᾶνε καὶ σκεπάζουν σὰν σύννεφα τὴν περιοχὴ. Εὐχάριστη ἡ παραμονὴ στὴν περιοχὴ αὐτὴ, ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγωμε, γιὰ νὰ ἐτοιμάσωμε τὰ σχετικὰ με τὴν ἀναχώρησή μας.

Στὶς 2.30 μ.μ. ἀφήνω τὴ Ρόδο με τὴν κρυφὴ ἐλπίδα πὼς ἄλλη φορὰ οἱ ἀσχολίες μου θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μείνω περισσότερο.

Ὁ καιρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι καλὸς καὶ τὸ ταξίδι μας συνεχίζεται πάντοτε εὐχάριστο. Παραπλέομε τὴ Μ. Ἀσία τόσο κοντὰ, ποὺ στὸ φάρο ποὺ εἶναι στὸ Κάβο-Κρού, διακρίνομε τὸ φαροφύλακα καὶ στὶς 8.30' τὸ βράδυ φθάνομε στὴν Κῶ. Ἐκεῖ στὴν ἀποβάθρα μᾶς περιμένει ὁ ἀγαπητὸς μας συμπολίτης Ἄντ. Πληθίδης, ἐγκατεστημένος τώρα στὴν Κῶ, ὅπου εὐδοκιμεῖ σὰν δικηγόρος καὶ δημοτικὸς παράγοντας, ποὺ ἔχει φροντίσει γιὰ τὴν τακτοποίησί μας, γιὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἡ τουριστικὴ κίνησι καὶ στὴν Κῶ εἶναι τέτοια, ὥστε νὰ κάμνη προβληματικὴ τὴν ἐξεύρεσι ξενοδοχείου. Ἡ Κῶς τὰ τελευταῖα χρόνια παρουσιάζει ἀξιόλογη τουριστικὴ κίνησι, ποὺ αὐξάνει κάθε χρόνο. Ὑστερεῖ ὅμως σὲ ξενοδοχεῖα, πρᾶγμα ποὺ ὠρισμένως ταλαιπωρεῖ τοὺς τουρίστες. Εἶδα πὼς ἡ κρατικὴ μέριμνα ἐκδηλώνεται με τὴν ἀνέγερσι ἑνὸς τουριστικοῦ ξενοδοχείου, ἀλλὰ ἀπὸ ὅ,τι ἔμαθα δὲ θὰ ἐνδιαφέρῃ τὸ πολὺ κοινὸ, παρὰ μόνον τὶς ἐπίσημες ἐκδηλώσεις, ἀφοῦ θὰ ἔχη πολλὰ καὶ μεγάλα σάλες καὶ ἐλάχιστα δωμάτια. Ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ καὶ ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία πρέπει νὰ καταπιαστῇ με τὸ θέμα αὐτὸ καὶ νὰ τὸ λύσῃ, γιὰ τὴν ὑπάρχει φόβος ἡ δυσχέρεια αὐτὴ νὰ ἀνακόψῃ τὴν τουριστικὴ κίνησι, ἐὰν κάποτε ἀφομοιωθοῦν δασμολογικῶς τὰ Δωδεκάνησα, ὅποτε θὰ ἐκλείψῃ ἡ σημερινὴ φθὴνεια ποὺ παρατηρεῖται στὴν ἀγορὰ τῆς Κῶ.

Τὸ πρωῒνὸ τῆς ἄλλης μέρας τὸ διαθέσαμε γιὰ ἐπίσκεψιν στὸ Ἀσκληπιεῖο καὶ στὸν Πλάτανο τοῦ Ἱπποκράτη. Περιήλθαμε τὴ φτηνὴ ἀγορὰ τῆς Κῶ καὶ ἀγοράσαμε διάφορα χρήσιμα καὶ ἀναμνηστικὰ δῶρα καὶ τὸ ἀπόγευμα στὶς 2 μ.μ. ξεκινήσαμε γιὰ τὴν Καρδάμενα, ἀπὸ ὅπου τὸ ἐπίτακτο τοῦ Γιάννη Κακακιοῦ θὰ μᾶς μετέφερε στὴ Νίσυρο, τελευταῖο σταθμὸ καὶ κύριον προορισμὸ τοῦ ταξιδιοῦ μας.

Πρὶν ἐγκαταλείψομε τὴν Κῶ, ἐθεωρήσαμε ὑποχρέωσί μας νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὴν Μητρόπολι καὶ νὰ ὑποβάλωμε τὰ σέβη μας στὸν συμπολίτη μας Μητροπολίτη κ.κ. Ἐμμανουήλ. Προσωπικὰ ἡ ἐπίσκεψιν αὐτὴ με εὐχαρίστησε ἰδιαίτερα, γιὰ τὴν Πανιερώτατο με συνδέει ἀγάπη καὶ φιλία εἰλικρινῆς, ποὺ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ σὰν ἀρχιμανδρίτης καὶ καθηγητὴς διέμενε στὴν Ἀθήνα. Στὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεταξύ μας στενῆς ἀγάπης συνετέλεσαν οἱ ἐπανειλημμένες συνεργασίες πάνω σὲ θέματα Νισυριακὰ καὶ γενικὰ Δωδεκανησιακὰ, ὅταν ὁ ἐκλεκτὸς ἀπὸ τὴν Κάρπαθο κοινὸς φίλος ἀείμνηστος Μιλτιάδης Παπαμανώλης ἐξέδιδε τὴν «Αὐγὴ» τῆς Δωδεκανήσου.

Ἡ διαδρομὴ ἀπὸ τὴν Χώρα στὴν Καρδάμενα εἶναι ἰδιαίτερα εὐχάριστη τὴν ἐποχὴ αὐτὴ, γιὰ τὴν δὲν περνᾷς μόνον ἀπὸ τὰ ἐνδιάμεσα χωριουδάκια, ἀλλὰ καὶ κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου βλέπεις κοφίνια γεμάτα ἀπὸ ντομάτες καὶ σταφύλια, ποὺ περιμένουν τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα γιὰ νὰ τὰ μεταφέρουν στὸν προορισμὸ των, πρᾶγμα ποὺ δίδει ἕνα ἰδιαίτερον χρῶμα στὴ διαδρομὴ. Στὴν Καρδάμενα βρήκαμε καὶ ἄλλους πατριώτες μας καὶ ὄλοι μαζί μπήκαμε στὸ γαζολίνο ποὺ θὰ μᾶς μετέφερε στὸ ἀγαπημένον μας νησί. Ἦταν 3.30 μ.μ. ὅταν ἐλύσαμε κάβο. Μόλις βγήκαμε ἀπὸ τὸ λιμάνι, ἀντικρύσαμε τὸ Γυαλί, ποὺ ἐνῶ μᾶς ἐμπόδιζε νὰ βλέπωμε τὴ Νίσυρο, δὲν ἔπαυε με τὴν παρουσίαν του νὰ μᾶς θυμίζει ὅτι πλησιάζ-

ζομε πρὸς αὐτή. Ὁ καιρὸς ἐφρεσκάρησε λίγο, ἀλλὰ ὅπως εἶναι πρῶτος, μᾶς ἐπιτρέπει νὰ σηκώσωμε πανὶ πού δίνει τὴν δυνατότητα στὸ γαζολίνο νὰ τρέχη πῶ γρήγορα. Παραπλέομε τὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Γυαλιοῦ καὶ μόλις γυρίσαμε τὸν κάβο ξεπροβάλλει μπροστά μας ἡ Νίσυρος. Ὁ καιρὸς δὲν εἶναι πιά φρέσκος καὶ μιὰ γαληνιαία θάλασσα μᾶς ὑποδέχεται. Εἰχωρίζομε τὶς διάφορες τοποθεσίες, τοὺς Πάλους, τὰ Λιμενάρια, τὸ Λιμάνι καὶ γενικὰ τὴν ὄψι τοῦ Μανδρακιοῦ, στὴν δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ὁποίου ὑψώνεται ἡ Σπηλιανή, πού δείχνει σὰν νὰ ἔχη στὴ σκέπη της ὀλόκληρο τὸ χωριό. Στὴν περιοχὴ τοῦ Λιμανιοῦ ἀντικρύζω μὲ συγκίνησι τὸ ἐκκλησάκι στὴ μνήμη τοῦ Νεομάρτυρα Νικῆτα τοῦ Νισυρίου. Τὸ κομφοτέχνημα αὐτὸ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐκτίστηκε πάνω σὲ σχέδιο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἄ. Ὀρλάνδου, μὲ τὸ τάλαντο τοῦ πλουσίου καὶ τὸν ὀβολὸ τῆς χήρας, ὕστερα ἀπὸ πρωτοβουλία πού πήρε ἡ ὁμώνυμη Φιλὸπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων. Ἀπορροφημένοι νὰ παρακολουθῶ τὰ διάφορα τοπία τοῦ νησιοῦ μας, δὲν πρόσεξα πῶς τὸ γαζολίνο ἔκαμε στροφὴ πρὸς τὰ δεξιὰ, καὶ μόνο ὅταν βρέθηκα ἀνάμεσα Γυαλιοῦ καὶ Ἄη-Ἀντώνη ἐκατάλαβα πῶς πάμε στὴν Κάμπα, ὅπου οἱ ἐγκαταστάσεις Νομικοῦ γιὰ τὴν ἐξαγωγή τῆς ἐλαφρόπετρας. Ἡ ἔκτακτη αὐτὴ προσέγγισι χρειάστηκε γιὰ νὰ παραλάβωμε τὸν Τελώνη, πού συνέπεσε νὰ εἶναι ὁ φίλος κ. Μιχ. Πετράκης, πού εἶχε μεταβῆ ἐκεῖ γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴ φόρτωσι ἐνὸς βαποριοῦ. Ἡ μικρὴ αὐτὴ καθυστέρησι μᾶς ἀποζημίωσε, γιὰτὶ μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ δοῦμε ἀπὸ κοντὰ τὶς ἐγκαταστάσεις καὶ νὰ παρακολουθήσωμε τὴ φόρτωσι μὲ τὸν ἐναέριο. Τώρα πιά ἐβάλαμε γραμμὴ κατ' εὐθεία στὸ λιμάνι, ὅπου σιγά-σιγά μαζεύονται ὅσοι ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μας ἔτυχε νὰ πληροφορηθοῦν τὸν ἐρχομὸ μας. Τὸ γαζολίνο πλευρίζει στὸ μουράγιο καὶ πατοῦμε τὰ ἱερὰ χῶματα τῆς πατρίδας μας. Δὲν προφθάνομε καλὰ-καλὰ νὰ ἀποβιβασθοῦμε καὶ βρισκόμαστε σὲ κλοιὸ ἀπὸ φιλικὰ καὶ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Ἀγκαλιές, φιλιὰ, συγκινήσεις, πού ἐξακολουθοῦν σὲ ὄλο τὸ δρόμο, ἕως ὅτου φθάσωμε στὸ σπίτι. Ἡ διαδρομὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ ὀνομαστῇ δρόμος μὲτ' ἐμποδίων. Κάθε λίγα βήματα καὶ μιὰ ἀγκαλιὰ ἢ ἓνα φιλὶ μᾶς περιμένει. Στὰ ἐνδιάμεσα καφενεῖα ἐπέμεναν νὰ σταθοῦμε γιὰ νὰ μᾶς προσφέρουν κάτι. Τόσο συγκινητικὲς ἦσαν οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές, πού μᾶς ἔκαμναν νὰ ξεχνᾶμε τὴν κούρασι πού ἦταν φυσικὸ νὰ ἔχωμε, ἀφοῦ ἐπὶ 4 μέρες βρισκόμαστε σὲ ἔντονη κίνησι μὲ πολλὰ μπάρκα καὶ ξεμπάρκα. Ἀργὰ πιά ἐφθάσαμε στὸ σπίτι. Ἡ πρώτη μας φροντίδα ἦταν νὰ πλυθοῦμε γρήγορα καὶ νὰ φᾶμε κάτι πρόχειρο. Ἀλλὰ καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ μᾶς εἶχε προλάβει ὁ ἀγαπητὸς μας Χαρ. Ἐμμανουηλίδης, πού εἶχε φροντίσει νὰ εἶναι ὅλα πλούσια στὴν τσάβερνα τοῦ Φραντζῆ. Ἄφθονα φάρια φρέσκα ἦτο τὸ κύριο φαγητὸ πού τὰ φάγαμε μὲ πραγματικὴ βουλιμία. Στὸ τραπέζι αὐτὸ μᾶς συντρόφευαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Χαράλαμπο, ὁ γιὰτρὸς Ἐμμ. Σακλαρίδης μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ ὁ φίλος Πασχ. Χριστοφόρου. Ἐφάγαμε καὶ κουβεντιάσαμε καλὰ. Ὁ ἀδελφὸς μου Γιάννης καὶ ἐγὼ ξεχάσαμε τὴν κούρασί μας καὶ ἐξεδηλώσαμε τὴν ἐπιθυμία μας νὰ κάμωμε μιὰ βόλτα στὸ χωριό. Ἡ ὑπαρξὶ πιά τοῦ ἠλεκτρικοῦ καὶ τὸ φεγγάρι τῆς βραδιάς μᾶς ἐπέτρεπαν νὰ μποῦμε καὶ στὰ πῶ στενὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ κάτω ἀπὸ τὶς συνθήκες αὐτές ξαναζωντανεύουν οἱ ἀναμνήσεις καλύτερα. Τὸ ζευγὸς Σακλαρίδη καὶ ὁ Πασχ. Χριστοφόρου προσεφέρθησαν νὰ μᾶς συντροφεύσουν στὴ νυκτερινὴ μας αὐτὴ διαδρομὴ. Ξεκινᾶμε ἀπὸ τὶς Λίμνες, ὅπου τὸ μαγαζὶ τοῦ Φραντζῆ, περνᾶμε ἀπὸ τὸν Ποταμὸ, μπαίνομε στὸ Λαγγάδι καὶ κατεβαίνομε στὸ Πηγαῖο. Πόσες ἀναμνήσεις δὲν περνοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ μας μὲ κινηματογραφικὴ ταχύτητα. Στὸ πηγάδι τοῦ Πηγαίου, σταματᾶμε περισσότερο, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι συνδεδεμένο ὄχι μόνο μὲ παιδικὲς ἀναμνήσεις, ἀλλὰ καὶ μὲ θρησκευτικὲς ἐκδηλώσεις. Ἐκεῖ φάλλεται ὁ Μεγάλος Ἅγιασμός τῶν Θεοφανείων, γιὰ τὸν ὁποῖον ἔγραφα ἐκτεταμένα στὸ 14ο φύλλο τῶν «Νισ. Χρονικῶν» τὸν Ἰανουάριο 1957. Στρέφομε πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ μπαίνομε στὸν ἄλλοτε πολυθόρυβο, καὶ τώρα ἐρειπωμένον Ἀποστολι-

ΠΕΡΙ ΝΙΣΥΡΟΥ

Τοῦ ἀειμνήστου ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

Ἄναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ δελτίον τοῦ «Γνωμαγόρα» εἰς τὸ ἐδημοσιεύθη τῇ φροντίδι τοῦ Κωνστ. Ἐμμ. Παρθενιάδου καὶ εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 31, 32, 33 καὶ 34 τεύχη.

Ἡ γόνιμος τῶν Ἑλλήνων φαντασία, ἥτις τοῖς πάσιν ἀπέδιδε παραδόξους αἰτίας, δὲν ἔλειψε νὰ πλάσῃ μύθους τερπνοὺς καὶ διὰ τὴν μικρὰν ταύτην τοῦ Καρπαθίου πελάγους νῆσον.

Ἐν τῇ πρὸς τοὺς θεοὺς μάχῃ τῶν Γιγάντων, ἐμυθολόγησαν, εἰς τῶν τελευταίων τούτων, ὁ Πολυβώτης, διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀφίκετο εἰς Κῶν. Τότε δὲ ὡς ὁ θεὸς τῆς θαλάσσης ἀποθραύσας τῇ τριαίνῃ μέρος τῆς νήσου ταύτης, τὸ ἀπέριψε τῷ Γίγαντι καὶ κατεπλάκωσεν αὐτόν. Τὸ δὲ ἀποκοπὲν οὕτω μέρος ἀπετέλεσεν ἰδίαν νῆσον, κληθεῖσαν Νίσυρον, ἀπὸ τοῦ νέου καὶ σύρω, διότι ἀποκοπεῖσα αὕτη τῆς Κῶ, ἐπισύρει τῷ Γίγαντι νέον τί. Κατὰ δὲ Στέφανον τὸν Βυζάντιον, τὸν μὲν Πολυβώτην προσέβαλεν ὁ θεός, παρατηρῶν δὲ ὅτι ὁ Γίγας δὲν ἐφονεύθη, ἔριψε κατ' αὐτοῦ τὴν τρίαίναν, ἥτις ἀπέκοψε τῆς Κῶ μέρος κληθὲν Νίσυρον. Ἀλλὰ τῆς τοῦ Στεφάνου διηγήσεως προτιμητέα ἡ πρώτη, ἣν ἀσπάζεται ὁ τε Στράβων καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος, καὶ ἥτις φαίνεται, εἶχε τὸ κύρος τῆς παραδόσεως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διότι καὶ ὁ Πausanias ἀναφέρει ὅτι εἶδεν εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ναὸν τῆς Δήμητρος γραφὴν τοῦ Πραξιτέλους παριστῶσαν τὸν Ποσειδῶνα ἔφιππον καὶ βάλλοντα τῷ δόρατι τὸν Πολυβώτην. Ὅποια ἔστιν ἡ τῶν μυθευμάτων τούτων ἐξήγησις δὲν εἶναι βεβαίως δύσκολον νὰ ἐννοήσωμεν. Ἡ Νίσυρος προῆλθεν ἐξ ἡφαιστείου ἐνεργείας, ὡς ὅμως τινὲς τῶν νεωτέρων καὶ ἰδία ὁ Ρόσσιος παρετήρησαν, αὕτη δὲν ἐνεφανίσθη διὰ μιᾶς ὀλόκληρος ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ βαθμηδὸν ἐξ ὑποβράσματος ἡφαιστείου κατὰ μικρὸν ἐνεργουμένου καὶ τὸ ὅποῖον αὐξάνον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ χεῖλος τοῦ κρατῆρος αὐτοῦ, ἐπεσώρευεν ὄγκους τέφρας καὶ κισσῆρας καὶ κατεκύλιεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ μύδρους καὶ χειμάρρους λάβας, μέχρις οὗ ἀποσβεσθείσης τέλος τῆς καμίνου καὶ τῶν ὑλῶν αὐτοῦ συμπαγείων, ἐσχηματίσθη ὅρος τι ἔχον ἐν τῇ κορυφῇ αὐτοῦ κοίλωμα δίκην λέβητος, ἔνθα καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀποξέει θεῖον. Τὸ δὲ ὄρος τοῦτο ἔχει κατὰ τὴν παρὰ τοῦ Ἀγγλου ὑδρογράφου Βρόκ γενομένην καταμέτρησιν 2271 ποδῶν ὕψος ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ὡσαύτως ἐκ ρυάκων οὕτως εἰπεῖν λάβας καταρρευσάσης ἄνωθεν καὶ καταπεσοῦσης εἰς τὴν θάλασσαν, ἐσχηματίσθησαν πολυάριθμα ἀκρωτήρια καὶ οὕτως ἐμορφώθη ἡ νῆσος αὕτη.

Ἡ Νίσυρος κατὰ πρῶτον ἐκαλεῖτο Πορφυρίς ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρῶν, ἔχει δὲ περίμετρον ὀγδοήκοντα σταδίων. Πρῶτοι αὐτῆς κάτοικοι ἐγένοντο οἱ Κᾶρες παρὰ τῶν ὁποίων τὴν ἐκυρίευσεν μετὰ τῆς παρακειμένης Καλύδνης, Θετταλὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλὰ παθοῦσαν ὑπὸ σεισμῶν καὶ ἐρημωθεῖσαν κατώκησαν ἐκ νέου οἱ Κῶοι, τῶν ὁποίων οἱ βασιλεῖς Φεῖδιππος καὶ Ἀντιφος συνεξεστράτευσαν μετὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου τοῖς Νισυρίοις ἀριθμοῦ νηῶν κατὰ τῆς Τρωάδος. Καὶ πάλιν ὅμως παθοῦσαν φθορὰν ἀνθρώπων, οἱ Ρόδιοι ὀφθαίτερον ὤκησαν αὐτήν. Ἐπὶ τῶν Μηδικῶν πολέμων οἱ Νισύριοι εἶποντο τῇ βασι-

δικο μαχαλᾶ. Ἄνεβαίνομε πρὸς τὸν κεντρικὸν δρόμον καὶ φθάνομε ἕως τὸν Ἀη-Σάββα. Περνάμε ἀπὸ τὸν Ἀη-Νικόλα καὶ φθάνομε, περασμένα μεσάνυχτα, στὸ σπίτι. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα μιλούσαμε γιὰ τὴν Νίσυρον καὶ γιὰ κάθε Νισύριο. Εὐχαριστήσαμε τοὺς φίλους ποὺ μᾶς συντρόφεψαν καὶ μπήκαμε στὸ σπίτι νὰ κοιμηθοῦμε. Ἔτσι ἐπέρασε τὸ πρῶτο βράδου στὴ Νίσυρον.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

λίση τῆς Ἀλικαρνασσοῦ Ἀρτεμισία, ἥτις εἶχε συνεκστρατεύσει μετὰ τοῦ Ξέρξου κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Κατὰ δὲ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, οἱ Νισύριοι ἦσαν σύμμαχοιμισθοφόροι τῶν Ἀθηναίων, οἷς ἐξεμισθοῦντο, ὡς ἐξ ἐπιγραφῶν μανθάνομεν ἀντὶ 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Ὅτε δὲ ἠττήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς, τότε καὶ οἱ Νισύριοι συνετάχθησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις, μέχρις οὐ ὁ Κόνων μετὰ τὴν παρὰ τὴν Κνίδω ναυμαχίαν μετέστησεν αὐτοὺς πάλιν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. Ἐκτοτε οὐδαμῶς γίνεταί λόγος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος περὶ Νισύρου, ἀλλ' ἐξ ἐπιγραφῶν πληροφορούμεθα ὅτι ἐπὶ τῶν μεταξὺ Ἀττάλου, Ροδίων καὶ τοῦ Φιλίππου πολέμων ἡ νῆσος αὕτη συνετάττετο τῷ τελευταίῳ, ὅστις διὰ πρέσβεως τοῦ Καλλίου τοῖς ἐπέτρεφεν ἵνα χρῶνται τοῖς πατρίοις νόμοις.

Οἱ κατὰ τὸν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιδραμόντες Φράγχοι δὲν ἀπηξίωσαν παρατηρήσεως καὶ τὴν Νίσυρον. Ὁ ἱστοριογράφος Βόζιος ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ Γραικῶν κατοικούντων κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ εἰς Μελίτην, βεβαίῳ ὅτι πρὶν ἢ κυριευθῆ ἡ Νίσυρος ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν τῆς Ρόδου ἐσχημάτιζεν ἴδιον δουκάτον, τοῦ ὁποίου οἱ δοῦκες εἶχον κόφει καὶ ἴδιον νόμισμα φέρον τὸ δουκικὸν στέμμα ἀλλ' οὐδαμοῦ εὐρόντες τὸ ὄνομα τῶν δουκῶν, οἵτινες κατεῖχον τὴν Νίσυρον, οὐδὲ νομίματος αὐτῶν μέχρι τοῦδε γνωστοῦ ὑπάρχοντος, οὐδεμίαν πίστιν δυνάμεθα ἵνα παράσχωμεν εἰς τοῦ Βοζίου τὴν ἐξιστόρησιν.

Τὸ δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ Φούλκου τοῦ Βιλαρᾶ ἄλωσιν τῆς Ρόδου (15 Αὐγούστου 1310), οἱ ἐν αὐτῇ Σαρακηνοὶ ἀποχωρήσαντες, κατέφυγον εἰς τινὰς τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἔνθα προσεπάθησαν νὰ διατηρηθῶσιν ἀλλ' ὁ Μαγίστωρ ἐπέτυχεν ἵνα ἐξελάσῃ αὐτοὺς κακεῖθεν ἐν ἔτει 1315 καὶ οὕτω μετὰ τῶν λοιπῶν νήσων περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ τάγματος τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου καὶ ἡ Νίσυρος ἵνα ὅμως μὴ τὸ τάγμα ἐξαντλῆ τὰς δυνάμεις καὶ τοὺς οἰκονομικοὺς αὐτοῦ πόρους εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἀναγκαίων φρουρῶν ἐν ταῖς νήσοις ἐκεῖναις, ἐπὶ τισὶν ἔροις παρεχώρησαν τὴν διαχείρισιν αὐτῶν εἰς διαφόρους ἱππότας οἵτινες ἐν ἀρχῇ τὸ συνέδραμον ὅπως κυριεύσῃ αὐτάς. Ἐν ἔτει λοιπὸν 1317 ὁ μέγας Μαγίστωρ ὁμοφώνως μετὰ τοῦ τάγματος ἐπιθυμῶν ἵνα ἀνταμείψῃ τὴν ἀνδρείαν δύο ἀδελφῶν ἐξ ἰσχίας τοῦ μὲν Ἰωάννου τοῦ δὲ Βουναβέτα Ἀσάντη καλουμένων, οἵτινες ἐπὶ πολὺ ὑπηρέτησαν τὸ τάγμα κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν εἰς τοὺς πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς πολέμους, διακριθέντες, μάλιστα κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ρόδου, παρεχώρησαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν ἐγγόνοις ὡς φέουδον τὴν νῆσον Νίσυρον μεθ' ἀπάντων τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅμως τῆς ἀνωτάτης κυριαρχίας εἰς τὸ τάγμα, καὶ ὀρκισθέντων δημοσίᾳ τῶν δύο κείνων ἀδελφῶν πίστιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτοις ὑπεχρεώθησαν οὗτοι νὰ διατηρῶσιν ἀείποτε μίαν κολὴν, μεγάλην καὶ καλῶς ὠπλισμένην γαλέραν, ὡς μὲν ὁ Βόζιος καὶ Πάολος ἱστοροῦσιν, ἑκατὸν εἴκοσι κωπῶν, ὡς δὲ ὁ Βερτές, ὅπερ καὶ πιθανώτερον εἴκοσι ἕξ, ἐφ' εἷς τῶν ἀδελφῶν, ὅπως ἐν πάσῃ ὥρᾳ ἐκτελῶνται παραχρῆμα αἱ διαταγαὶ αἵτινες ἤθελον τοῖς δοθῆναι ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ γαλέρα αὕτη ἤθελεν ἀπολεσθῆναι εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ τάγματος ὄφειλον ἐκεῖνοι νὰ ἐτοιμάζωσιν ἑτέραν.

Μετὰ τὸν θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν Ἰωάννου καὶ Βουναβέτου, ἡ κυριότης τῆς νήσου περιῆλθεν εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν Ἰάκωβον υἱὸν τοῦ Ἰωάννου καὶ Λιγόριον τὸν ἐξάδελφον αὐτοῦ, εἰς οὓς τὸ τάγμα ἐπεκύρωσεν ἐν ἔτει 1340 ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ὡς καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν, ὅροις τὴν κυριότητα, ταύτην.

Ἄλλ' ὁ Λιγόριος παραβάτης τοῦ ὅρκου τῆς ὑποταγῆς, ὃν ἔδωκε πρὸς τὸ τάγμα γενόμενος, ἐξώπλισε μίαν γαλέραν καὶ ἐπὶ τὸν πειρατικὸν βίον τραπεῖς, ἐλήστευσεν ἀδιαφόρως φίλους καὶ ἐχθρούς. Οὕτως ἐλήστευε Ροδίους τινὰς ὑπηκόους τοῦ τάγματος, καὶ ἐφόνευσεν ἑτέρους ἐμπόρους Κυπρίου, ἀνθ' ὧν ὁ βασιλεὺς τῆς Κύπρου Οὐγὸς Δ' ἐξοπλίσας τῷ 1340 δύο γαλέρας, ἐξέπεμψεν αὐτάς πρὸς καταδίωξιν τοῦ πειρατοῦ, ὅστις ὅμως ἐπέτυχεν μετὰ τῆς λείας αὐτοῦ

νά σωθῆ εἰς Νίσυρον, ἔνθα ὑπερήσπισεν ἑαυτὸν κατὰ τῶν γαλερῶν τοῦ βασιλέως τῆς Κύπρου. Οὗτος δὲ ἐκδικούμενος κατέσχε διάφορα πλοῖα ἐμπόρων Ροδίων εὐρισκομένων τότε εἰς τὸ κράτος του, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι εἰς ὑποτελῆς τοῦ τάγματος ληστεύει τοὺς ὑπηκόους του δικαιούται καὶ αὐτὸς νὰ μετέλθῃ ἀντεκδίκησιν.

Οἱ ἐν Ρόδῳ ἱππῶται πληροφορηθέντες τὰ γεγονότα προσεκάλεσαν τὸν Λιγόριον νὰ μεταβῆ αὐτοπροσώπως εἰς Ρόδον καὶ ἀπολογηθῆ ἑνώπιον τοῦ δικαστηρίου αὐτῶν εἰς τὰς ἀποδιδόμενας αὐτῷ πράξεις, ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε δι' ἀντιπροσώπου ἐκεῖνος ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας τὸ δικαστήριον τῶν ἱπποτῶν ἀναγνώρισαν αὐτὸν ἔνοχον, τὸν κατεδίκασαν εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐπὶ τῆς Νισύρου δικαιομάτων του. Ἐν τούτοις ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ Ἰάκωβος, φοβούμενος μὴ τὸ τάγμα πωλῆσῃ εἰς ξένον τινὰ τὸ μερίδιον ἐκεῖνο καὶ διαμοιρασθῆ οὕτως ἢ κτήσις τῆς νήσου εἰς δύο οἰκογενείας, παρεκάλεσε τότε τὸν Μ. Μαγίστορα Ἠλιώνα Δεβελονίβ, χρησάμενος πρὸς τοῦτο τῇ μεσολαβήσει τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως Ροβέρτου, ἵνα πωλῆσῃ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ εὐλόγῳ τιμῇ τὸ κατασχεθὲν τοῦ ἐξαδέλφου του Λιγορίου μερίδιον. Ὁ δὲ Μ. Μαγίστωρ τὸ μὲν χαριζόμενος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νεαπόλεως, ὅστις δι' ἐπιστολῆς του ἐζητήσατο νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἢ δέησις τοῦ Ἰακώβου, τὸ δὲ εὐρίσκων εὐλογον τὴν τιμὴν ἣν ἐκεῖνος προσέφερε, τῷ παρεχώρησεν ἀντὶ δισχιλίων καὶ πεντακοσίων φλωριῶν, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅμως πάντοτε ὅροις, τὸ μερίδιον τοῦ Λιγορίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἰάκωβος ἐπὶ τῇ λήξει τῆς τεταγμένης προθεσμίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποτίσῃ ὀλόκληρον τὸ ἄνω ποσόν, ὁ Μ. Μαγίστωρ τῷ ἐπέτρεψε πάλιν, τῇ μεσολαβήσει τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, ἵνα πωλῆσῃ ἢ ὑποθηκεύσῃ μέρος τοῦ φεοῦδου διὰ τὸ ποσὸν τῶν χιλίων τριακοσίων φλωριῶν, ὧν ὑπελείπετο.

Ἀποθανὼν ἐν ἔτει 1347 ὁ Ἰάκωβος, ἄφησε δύο ἀνηλίκους υἱούς, τὸν μὲν καλούμενον Κίκκον, τὸν δὲ Νικόλαον Ἀσσάντην, ὧν ἀνεγνωρίσθησαν ἀμέσως τὰ ἐπὶ τῆς νήσου κληρονομικὰ αὐτῶν δικαιώματα παρὰ τοῦ τάγματος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸν ὅρον τῆς πρὸς τὴν οἰκογένειαν αὐτῶν παραχωρήσεως τῆς Νισύρου, ὦφειλον εἰς ἕξ αὐτῶν νὰ ἐπιβαίνῃ τῆς πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ τάγματος γαλέρας, καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας αὐτῶν δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην διὰ ταῦτα πέμφαντες πρέσβυν εἰς Ρόδον τὸν κηδεμόνα αὐτῶν Νοβέλλον Μάνικον ἐξ Ἰσχίας, παρεκάλεσαν τὸν Μ. Μαγίστορα ἵνα ἀντὶ πληρωμῆς ποσοῦ τινος ἐκμηδενισθῆ ὁ ὅρος ἐκεῖνος. Ὁ δὲ Μ. Μαγίστωρ καὶ τὸ συμβούλιον, εὐρόντες εὐλογον τὴν πρότασιν τοῦ Κίκκου καὶ Νικολάου, τοὺς ἀπήλλαξαν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἔχειν ἐτοίμην πάντοτε μίαν, ὡς προείπομεν γαλέραν, ἀντὶ ἐτησίας πληρωμῆς γενομένης εἰς Ρόδον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, διακοσίων χρυσῶν φλωριῶν καὶ εἰς Φλωρεντίαν κεκομμένων.

Τοιοιουτρόπως ἐξηκολούθει διοικῶν τὴν Νίσυρον ὁ ρηθεις Νοβέλλος ἐπιτροπικῶς ἀλλ' ὁ δεσποτικὸς αὐτοῦ τρόπος ἐξήγγειρε τῷ 1352 τοὺς κατοίκους, οἵτινες οὐ μόνον ἠρνήσαντο νὰ τῷ ὑπακούωσι καὶ πληρῶνουνσι τοὺς τεταγμένους φόρους, ἀλλ' ἀπεπειράθησαν προσέτι καὶ νὰ τὸν φονεύσωσι. Ταῦτα πληροφορηθεὶς τότε ὁ Μ. Μαγίστωρ Θεόδωτος Λέ-Γοζῶν διέταξε τὸν κύριον τῆς Κῶ ἱππότην Βερτράνδον Κοντέζιον ἵνα μεταβῆ καὶ καθησυχάσῃ τὸν τόπον.

Οὗτος δὲ πλεύσας ἐπὶ τὴν Νίσυρον μετὰ δυνάμεως καὶ συλλαβὼν τοὺς πρωταίτιους τῶν στασιαστῶν οὓς μετήγαγεν εἰς Ρόδον, ἐπανάφερον εἰς τὴν ὑποταγὴν τοὺς ἀπειθοῦντας.

Τελευταῖος κύριος τῆς Νισύρου ἐκ τῆς οἰκογενείας Ἀσσάντης ἐγένετο Βαρβολομαῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Κίκκου, ὅστις ἀποβιώσας ἐν ἔτει 1385 ἄτεκνος κατέλειπε καὶ τὴν νῆσον ἄνευ κυρίου.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙ

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΝ ΜΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπό Κ. ΜΟΥΡΑ

Ἀπὸ τηλεφώνημα ἀγαπητοῦ συνδημότη, ποὺ ἦρθε πρὸ 10 ἡμερῶν γιὰ λίγο στὴν Ἀθήνα, ἔμαθα ὅτι διαμαρτυρίες διευτυπώθησαν στὴ Νίσυρο γιὰ τὴν καθυστέρησι τῆς τακτοποιήσεως τῆς λειτουργίας τῆς τρίτης τάξεως καὶ γενικὰ τοῦ Παραρτήματος. Οἱ διαμαρτυρίες ἐστρέφοντο κυρίως ἐναντίον τοῦ Δημάρχου, διότι δῆθεν δὲν ἐφρόντισεν ἐγκαίρως γι' αὐτήν, συγκαλυμμένα δὲ διευτυπώθησαν καὶ παράπονα πρὸς ἐμέ, διότι δῆθεν καὶ ἐγὼ δὲν ἐβόηθησα. Θεωρῶ, ἐπομένως, ὑποχρέωσι νὰ ἐνημερώσω τοὺς συμπατριώτας μας, διότι οὔτε οἱ διαμαρτυρίες οὔτε τὰ παράπονα εὐσταθοῦν. Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ χρόνου ἐξεδηλώθη τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Δημάρχου καὶ κατεβλήθησαν ὅλες οἱ ἐνδεικνύμενες προσπάθειες. Τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα ἀνεφέρθησαν στὸ σχετικὸ σχόλιον τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» στὸ ὑπ' ἀριθ. 33 (Μάρτιος-Μάϊος 1960) τεύχος καὶ ἦσαν: 1ον. Ὅτι εἰς τὸν πίνακα τῶν παραρτημάτων ποὺ θὰ διατηρηθοῦν ὡς Γυμνάσια Α' κύκλου σπουδῶν στὰ Δωδεκάνησα τὸν ὅποιον ὑπέβαλε στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς Μ. Ἐκπαιδύσεως Δωδεκανήσου, ἀναφέρεται ὡς πρῶτο τὸ δικό μας. 2ο. Ἡ ὑπόσχεσι τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Παιδείας στὸ Ὑπουργεῖο καὶ Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασι τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀκόμη ὅτι στὴν περίπτωσι ποὺ δὲν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἀπὸ τὸ νέο σχολικὸ ἔτος ἢ νέα ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισι θὰ ὑπεστήριζε τὴ δημιουργία καὶ 3ης τάξεως στὸ Παράρτημα. Ἐδόθη ἐπίσης ἡ ὑπόσχεσις ἀπὸ τὸν Γενικὸ Ἐπιθεωρητῆ ὅτι τὸν Σεπτέμβριον θὰ εἰσηγεῖτο τὸν διορισμὸ Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν γιὰ τὸ Σχολεῖο μας. Θὰ πρέπει τώρα ἐδῶ νὰ προσθέσω ὅτι ἄσχετα μὲ τὰ ὅσα ἀνέφερα, τέτοια ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν ὅλα τὰ Γυμνασιακὰ Παραρτήματα τοῦ Κράτους, δὲν εἶναι τόσο ἀπλὰ ὅπως τὰ φανταζόμεστε, γιὰτὶ συνδέονται

μὲ πάρα πολλὰς δυσκολίες καὶ κυρίως μὲ τὶς τεράστιες δαπάνες ποὺ ἀπαιτοῦνται καὶ τὴν ἐξέρεσι τοῦ Διδακτικοῦ προσωπικοῦ ποὺ χρειάζεται. Ἐξ ἄλλου θὰ ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ μιὰ γενικὴ γραμμὴ γιὰ ὅλα τὰ Παραρτήματα.

Ἔτσι, μόλις στὰς 6 Σεπτεμβρίου, ἂν θυμοῦμαι καλά, σὲ νυκτερινὴ σύσκεψι ὁ Ὑπουργὸς καθώρισε αὐτὴ τὴ γραμμὴ.

Τὴν ἐπομένη τὸ πρωὶ εἰδοποιήθηκα καὶ ἀμέσως ἐτηλεγράφησα στὸν Δῆμαρχο εἰς τὸν ὅποιον ἀνέφερα τὴν ἀπόφασιν ποὺ ἐλήφθη καὶ τοῦ ὑπεδείκνυα τὴν ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ ἀμέσως στὴν Ἀθήνα, διότι ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ὕστερα ἀπὸ νέα ἐλαφρὰ καρδιακὴ προσβολή, οἱ γιαιτροὶ μὲ ὑπεχρέωσαν νὰ παραμείνω στὸ κρεβάτι. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀπόφασις ποὺ ὑπαγορεύσανε οἱ δυσκολίες ποὺ προανέφερα, μετέβαλε τὰ πράγματα γιὰτὶ ἔθετε σὰν ὄρους τῆς συνεχίσεως τῆς λειτουργίας τῶν Τριταξίων Παραρτημάτων: 1ον. Ὅτι τὴν ἀντιμισθίαν τῶν Καθηγητῶν, πλὴν ἑνός, τὸν ὅποιον θὰ διέθετε τὸ Δημόσιον ὡς Διευθυντὴν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναλάβουν οἱ γονεῖς καὶ οἱ Δήμοι.

2ον. Ὅτι τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν καὶ τῶν τριῶν τάξεων θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τουλάχιστον 90, τῆς δὲ τρίτης κατ' ἐξίρεισιν ὄχι ὀλιγώτεροι τῶν 15. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ διορίσωμε Καθηγητὴ τῶν Μαθηματικῶν γιὰτὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν μπορούσε νὰ λειτουργήσῃ τὸ Παράρτημα. Γι' αὐτὸ ἦτο ἀνάγκη νὰ ῥθῇ ὁ Δῆμαρχος γιὰ νὰ φέρῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ νὰ παρακολουθήσῃ ὁ ἴδιος τὸ ζήτημα, ποὺ συνίστατο στὴν ἐκδοσι τῆς ἀποφάσεως ἰδρύσεως τῆς Γ' τάξεως καὶ τὸ διορισμὸ τοῦ ὑπολοίπου προσωπικοῦ. Παρ' ὅλες ὅμως τὶς ἐξαντλητικὰς προσπάθειες ποὺ κατεβλήθησαν ἐστάθη ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ Μαθηματικὸς ἢ Φυσικὸς ἢ καὶ Χημικὸς ἔστω, γιὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Μαθηματικῶν. Ὑστερ' ἀπ'

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Τοῦ συμπατριώτου μας ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΝΤΗ

Ὁ συμπατριώτης μας Λάζαρος Κόντης πού ἐπραγματοποίησε ἕνα ταξίδι στήν Ἑλλάδα καί τὰ Δωδεκάνησα ὕστερα ἀπό 39 χρόνια παραμονῆς του στήν Ἀμερική, μᾶς ἀπέστειλε τίς ἐντυπώσεις του ἀπό τήν ἐδῶ παραμονή του, ἀπό τίς ὁποῖτες γιά ἔλλειψι χώρου, θά δημοσιεύσωμε μερικά σημεῖα. Συγκινητικῆ ὑπῆρξεν ἡ ὑποδοχή πού τοῦ ἐπεφύλαξαν οἱ κάτοικοι τοῦ Μανδρακίου κατὰ τήν ἀποβίβασί του στή Νίσυρο, ἡ ὁποία ἐκορυφώθη ὅταν ἔφθασε στά Νικιά, τόν ἰδιαιτέρο τόπο τῆς καταγωγῆς του, ὅπου καθ' ὅλες τίς ἡμέρες τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του ἦτο πάντοτε προσκεκλημένος ἀπό τοὺς συνδημότας του, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤξεραν πῶς νὰ ἐκδηλώσουν τὴν χαρὰ των διὰ τὴν παραμονή του ἀνάμεσά των. Μὲ ζωηρὰ χρώματα περιγράφει τὴν ὀλιγοήμερη παραμονή του στή Ρόδο καί Κῶ, ὅπου περιῆλθε τὰ ἀξιοθέατα μέρη καί ἔκαμε ἀρκετὲς ἐκδρομές. Περισσότερο χρονικὸ διάστημα παρέμεινε στὰς Ἀθήνας, ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένη ἡ ἀδελφή του Ματίνα μετὰ τοῦ συζύγου της Ἡρ. Ἀρβανίτου. Μὲ τὴν συ-

ντροφιὰ αὐτῶν ἔκαμε ἐκδρομὲς σὲ ἀρκετὰ μέρη τῆς Ἀττικῆς καί στὰ Νησιά καί ἐπεσκέφθη τὰ ἀξιοθέατα τῶν Ἀθηνῶν. Ἰδιαιτέρη μνεῖα κάνει γιὰ τίς ἐκδρομὲς του στὸ Σούνιο ἀπὸ τὸ νέο παραλιακὸ δρόμο, στὴ Ραφίνα καί στὶς Σπέτσες. Ἀξέχαστη ἐπίσης τοῦ παρέμεινε ἡ βραδυὰ πού πέρασε στὸ Τουρκολίμανο, τὸ ἤσυχο καί μαγευτικὸ τοπίο τῆς Ἀττικῆς, ὅπου μαζί μὲ τὴ γαλήνη ἀπολαμβάνει κανένας τὰ φρεσκότατα φάρια καί τὴν ἀθάνατη ρετσίνα τῶν Μεσογείων. Ὁ ἀγαπητός μας συμπατριώτης μὲ τίς ἐντυπώσεις του αὐτὲς ἐκδηλώνει τὴν χαρὰ του γιὰ τὴν εὐχάριστη παραμονή του ἐδῶ καί ὁμολογεῖ τὴ λύπη του πού ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐγκαταλείψῃ τόσο σύντομα τὴν Ἑλλάδα καί τὰ νησιά μας.

Παρόμοιες εἶναι οἱ ἐντυπώσεις καί ἄλλων συμπατριωτῶν μας πού ἐπισκέπτονται τελευταῖα τὴν Ἑλλάδα καί τὰ Νησιά μας. Γι' αὐτὸ τολμοῦμε νὰ συστήσωμε στοὺς ἀναγνώστες μας νὰ μὴ περιμένουν, ἀλλὰ νὰ δημιουργοῦν εὐκαιρίες γιὰ ἕνα τέτοιο ταξίδι.

αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖο ὑπεσχέθη ὅτι ἀπὸ τοὺς πρώτους Μαθηματικοὺς πού θά διορισθοῦν, θά διαθέσῃ ἕνα γιὰ τὸ Παράρτημα, ὁ ὁποῖος θά ἀναλάβῃ πλέον καί τὴν Διεύθυνσιν ἀντὶ τοῦ ἀγαπητοῦ κ. Μεσημέρη, σύμφωνα μὲ τὴ γενικὴ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀπὸ τοὺς ἐλαχίστους Μαθηματικοὺς πού διωρίσθησαν, κανεὶς δὲν δέχτηκε νὰ πάῃ στήν Κῶ. Ἀλλὰ οὔτε καί Δωδεκανήσιος Χημικὸς πού διωρίσθηκε στήν Κῶ, ἀντὶ Φυσικοῦ, δὲν ἐδέχθη τὸ διορισμὸ του, ὁπότε θά ἦτο δυνατόν νὰ τοποθετηθῆ Μαθηματικὸς ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον Κῶ. Πάντως ἡ προσπάθεια διορισμοῦ Μαθηματικοῦ συνεχίζεται.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω προκύπτει, ὅτι ὁ

Δήμαρχος ὄχι μονάχα δὲν ἀμέλησε ἀλλὰ καί μὲ ἀνάλογη δραστηριότητα μὲ τὴν μεγάλη σημασία τοῦ ζητήματος ἐνῆργησε.

Εἶναι γνωστὸν πὲς ὅλους τοὺς ἐν Νισύρῳ πατριώτας μὲ ὅτι οὐδέποτε ἀνεμίχθη στὶς πολιτικὰς τοὺς διαμάχας καί ὅτι ἡ μόνη ἐπέμβασί μου εἶναι ἡ προσπάθεια νὰ σταματήσουν τίς ἀκρότητες καί νὰ περιορισθοῦν οἱ ἀγῶνες τοὺς στὰ ὄρια πού ἐπιβάλλουν ἡ λογικὴ καί τὸ κοινὸν συμφέρον τοῦ τόπου μας.

Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ μόνο λόγο, γιὰ νὰ σταματήσῃ δηλαδὴ τυχὸν δημιουργία νέου ζητήματος ὀξύτητος, ἐκεῖ πού δὲν ὑπάρχει, ἔγραψα αὐτὸ πού διαβάσατε.

Κ. ΜΟΥΡΑΣ

Η ΚΑΛΑΜΩΤΗ

Α. ΜΠΑΛΛΑ

Μὲ τὰ καλάμια τοῦ Κρασιοῦ
 σ' ἔχουν σφιχτὰ πλεμένη,
 καὶ στὸ κορφάδι τοῦ σπιτιοῦ
 σὰν νύχλω κρεμασμένη.

Καὶ πάνω σου στιβάζουνε
 τὸ φρέσκο βδομαδάρι,
 διπλᾶ φωμιὰ κι ὀλόζεστα
 φτιασμένα μὲ κριθάρι.

Καὶ τὸ Μεγάλο Σάββατο
 κουλοῦρες σουσαμίνες,
 ἀφρόπλαστες λαμπρότητες
 καὶ τσιμπητὲς τυρένιες.

Καὶ τὸ πηττί (μ) ποὺ κάθε μιὰ
 στὴ φουρνισιά της βάζει,
 καὶ δίνει στὸ (δ) Δηπότατο
 «καιρός» νὰ μᾶς φωνάζει.

Χαρὰ μεγάλη στὸ παιδί
 σὰν εἶσαι φορτωμένη,
 ἀπὸ κρυφὰ τῆς μάνας του
 στὸ πίσω σπῆτι μπαίνει.

Κι ἀρπάζει πῆτες καὶ φωμιὰ
 κι ὄξω στὸ δρόμο φεύγει,
 χωρὶς νὰ πάρη εἶδησιν
 ἢ μάνα τί γυρεύγει.

Ποῦ κρύβγει μέσ' τὸ (γ) κόρφο του
 τῆ (μ) πῆτα, τὸ βωννιάλλι
 καὶ τὰ κρατεῖ ἀκίνητα
 (α)πὸ κάτ' ἀφ' τῆ μασκάλη.

Καὶ σὰ σωθοῦν οἱ τσιμπητὲς
 καὶ τὸ φωμι τελειώση,
 σταυροκοπιέται ἡ φτωχὴ
 καὶ πὰ 'νὰ τὸ σκοτώση.

Ο ΚΑΤΣΟΥΝΑΣ

Εἰς τῆς μουσάντρας σ' ἔχουσι
 τὴν ἄκρια πεταμένο,
 μὲ σκόνες καὶ μὲ χῶματα
 καὶ κάγιες τυλιμένο.

Καὶ σά (γ) κοντεύγει ἡ Λαμπρὴ
 σὲ κατεβάζουν (γ) κάτω,
 πλύνου (γ) καὶ σαπουνίζου σε
 καὶ κάμνου σὲ λουσάτο.

Καὶ μ' ἓνα σπάγκο τρίδιπλο
 καὶ δυνατὸ (μ) περνοῦσε,
 καὶ στὸ δοκάριν τοῦ σπιτιοῦ
 νεβαίνου (γ) καὶ κρεμοῦ σε.

Γιὰ νὰ μὴ φτάνουν τὰ παιδιά
 καὶ κλέφτουν τὰ κουλούρια
 ποὺ φούρτισεν ἡ μάνα τους
 μὲ τόσα νταβαντούργια.

Κουλούρια, φιλοκούλουρα
 μ' ἄλεύρι καθαρμένο,
 μὲ ζάχαρι καὶ βούτυρο
 καθένα ζυμωμένο.

Καὶ αὐγοτὲς ποὺ κρέμονται
 ἀνάποδα κοντὰ τους
 καὶ ξετρελαίνουν τὰ παιδιά
 ἀπὸ τὴ μυρωδιά τους.

Μὲ τί λαχτάρα βλέπαμε
 σὰν ἤμασταν παιδάκια
 νὰ κρέμονται στοῦ κάτσουνα
 τὰ τρία κατσουνάκια.

Καὶ τί μεγάλα σχέδια
 περνοῦσαν ἀπ' τὸ νοῦ μας
 κοιτάζοντας τὸ (γ) κάτσουνα
 στὴ μέση τοῦ σπιτιοῦ μας!

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 7ον ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΤΟΣ 1961 ΤΕΥΧΟΣ 36

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος Κ. ΜΟΥΡΑΣ
 Αντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
 Γραμματέας: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
 Ταμίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
 Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
 Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
 Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΜΕΛΗ: Ο Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ," Ἀθηνῶν
 » » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ," »
 » » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ," »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ — ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 61, 7ος ὄροφος ἀριθ. Γραφ. 9 — ΑΘΗΝΑΙ
 ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰωάννης Π. Φραντζής. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῆς: Α. Πληθίδης
 Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης—Ν. Χαρτοφύλης
 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης—Π. Γ. Σακελλαρίδης
 ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 — ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ Γυμνάσιο	Σελ.	1
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις—Συλλογικὰ νέα	»	3
Κρίσεις καὶ σχόλια	»	10
Νισυριακὰ Χρονικὰ—ὑπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἡλία Βενέζη	»	16
Τὸ Τριθάλαμο σπήλαιον—ὑπὸ Λαζάρου Κοντοβερού	»	18
Ἀναμνήσεις περὶ φέρνον τὰ «ΝΙΣ. ΧΡΟΝΙΚΑ»—ὑπὸ Γιάννη Χαρτοφύλη »	»	19
Ἀπ' ὅ,τι εἶδα—ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	20
Λαογραφικὰ σύμμεκτα Νισύρου—ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	»	23
Σωματειακὴ δρᾶσις τῶν Νισυρίων—ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	26
Περὶ Νισύρου—ὑπὸ † Ἰωάννου Λογοθέτου	»	28
Ὁ Μητροπολίτης Μηθύμνης Διονύσιος—ὑπὸ Νικολάου Χαρ- τοφύλη	»	29
† Νικόλαος Σακελλαρίδης (Νεκρολογία ὑπὸ Παύλου Ὁδ. Σακελ- λαρίδη)	»	31
Νισυριακοὶ ἀντίγαλοι	»	16γ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
 Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Λ. Γιοβάνης Δηληγεώργη 17

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ “Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ”

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Ἡ προσπάθεια διὰ τὴν σταθεροποίηση τῆς λειτουργίας τοῦ Ἡμιγυμασί-
ου Νισύρου συνεχίζεται. Διαπιστώθηκε ὅτι ὁ Δῆμος μας ἀκολούθησε τὸν ἐνδε-
δειγμένο δρόμο διὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ζητήματος. Ἀνέλαβεν τὴν εὐθύνην
τῆς διατηρήσεώς του, καὶ ἐζήτησεν ἐπιμόνως τὴν συνδρομὴν ὄλων. Ὅμως, οἱ
γονεῖς τῶν μαθητῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν ἔκκληση τοῦ
Δήμου διὰ νὰ ἀναλάβουν μέρος. Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας δὲν μπόρεσε νὰ ἐνι-
σχύσῃ τὴν προσπάθεια, μετὰ τὴν ἐπιβαλλομένη τοποθέτηση καθηγητοῦ τῶν μα-
θηματικῶν, γιατί σὲ μεγάλη ἔκταση ἀδυνατεῖ νὰ ἐφοδιάσῃ τὰ δημόσια Γυμνά-
σια μὲ καθηγητὰς τῶν θετικῶν μαθημάτων.

Ὅχι μόνον τὸ Ἡμιγυμνάσιο Νισύρου, ποῦ πιθανὸν νὰ ὑστερῇ στοῦ συμ-
βατικὸ ἀριθμὸ μαθητῶν, ἀλλὰ ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς Δημοσίων Γυμνασίων
τῆς χώρας χωλαίνει στοῦ ζήτημα τοῦ ἐφοδιασμοῦ του μετὰ τὸ κατάλληλο ἐκπαι-
δευτικὸ προσωπικόν, ἰδιαιτέρα διὰ τὰ μαθήματα τῶν μαθηματικῶν, Χημείας
καὶ Φυσικῶν, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ διδάσκωνται κατ' ἀνάγκην τὰ μαθήματα
αὐτὰ, ἀπὸ καθηγητὰς τῆς φιλολογίας καὶ τῆς θεολογίας. Δυστυχῶς διὰ τοὺς
Νισυρίους δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις ἀπὸ τοῦ νὰ ἐντείνουν τὶς προσπάθειές τους
διὰ τὴν τακτοποίηση τοῦ ζητήματός των καὶ νὰ περιμένουν. Ἡ λειτουργία
τοῦ Γυμνασίου πρέπει νὰ στηριχθῇ μετὰ κάθε θυσία μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς κάπο-
τε, ἐλπίζομε σύντομα, τὸ Κράτος θὰ διαθέτῃ γιὰ τὴν Ἐκπαίδευση περισσό-
τερες πιστώσεις καὶ θὰ δυνηθῇ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὶς ἀνάγκης τῶν Σχολείων
μετὰ μεγαλύτερη ἄνεση, μετὰ εὐρύτερο πνεῦμα ὥστε νὰ μὴν ὑστερῇ καὶ ἡ δική
μας χώρα καὶ στοῦ σημείου αὐτὸ ἀπὸ τὶς προηγμένες χώρες τῆς Εὐρώπης. Ἰδι-
αίτερα οἱ Νισυριοὶ οἱ ὅποιοι πρὶν ἀπὸ λίγες δεκαετίες ζοῦσαν, ὑπὸ καθεστῶς
δουλείας, μέσα σὲ ἀξιοζήλευτες ἐκπαιδευτικὲς συνθῆκες εἶναι σὲ θέση νὰ ἐκτι-
μήσουν τὴν ἀνάγκη τοῦ Ἡμιγυμασίου. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ὄρμους σὲ ἡλικία
Νισυρίους δὲν λησμονεῖ τὸ πλήρες ἐξατάξιο δημοτικὸ Σχολεῖο μετὰ τὸ νηπια-
γωγεῖο καὶ τὶς τρεῖς γυμνασιακὰς τάξεις μετὰ τρεῖς καθηγητὰς φιλολογίας, ἕνα
μαθηματικὸ καὶ μερικὰ χρόνια καὶ ἰδιαιτέρον καθηγητὴ τῶν γαλλικῶν καὶ μετὰ
ἀριθμὸν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου γύρω ἀπὸ 50-60, καὶ δὲν βγάζει παρὰ συ-
μπεράσματα ἀποκαρδιωτικὰ γιὰ τὴν καθυστέρηση ποῦ σημειώνεται στὰ με-
ταπελευθερωτικὰ χρόνια καὶ ποῦ δὲν εἶναι πάντοτε δικαιολογημένη.

Νησιὰ ἀπομονωμένα κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνες ἀπὸ ἐπαρχιακὰ
κέντρα, ἀκριβῶς ὅπως ἡ Νίσυρος, εἶναι λογικὸ καὶ δίκαιο νὰ βρίσκουν
ἰδιαιτέρη μεταχείριση γιὰ τὴν θεραπεία τῶν ἐκπαιδευτικῶν των ἀναγκῶν.
Ὅταν δὲν μεσολαβῇ ἡ τρικυμισμένη θάλασσα, ἀλλὰ δρόμος ποῦ δια-

σχίζεται από λεωφορεία που οδηγούν τους μαθητές των χωριών και των κωμοπόλεων στα Γυμνάσια της επαρχίας ή ακόμη όταν υπάρχουν καρρόδρομοι ή μονοπάτια που τα χρησιμοποιούν οι μαθητές μια και δυο φορές την εβδομάδα για να επιστρέφουν στο χωριό από το Γυμνάσιο, ή Ίδρυση και ή λειτουργία Γυμνασίων και Ήμιγυμνασίων μπορεί και πρέπει να ρυθμίζεται με γενικούς κανόνες - ώρισμένος αριθμός μαθητών κ.ά. Σε περιπτώσεις σαν της Νισύρου δίκαιο είναι να υπάρχει κατανόηση και εξαίρεση από κανόνες που στην ουσία οδηγούν σε πλήρη αποκλεισμό της ολότητας των μαθητών, των αποφοίτων του Δημοτικού, από τη Γυμνασιακή μόρφωση, ή οποία στα χρόνια μας είναι σχεδόν απαραίτητη για να αποκτηθούν εφόδια για ένα μεγάλο αριθμό νέων επαγγελματιών. Το Κράτος υιοθέτησε τα τελευταία χρόνια μια προσπάθεια για στροφή της νεολαίας εις τα τεχνικά επαγγέλματα και προέβλεψε τον χωρισμό των Γυμνασίων εις δύο βαθμίδας. Η πρώτη βαθμίδα ή οποία και θα αποτελείται από τις τρεις πρώτες τάξεις του Γυμνασίου είναι εκείνη ή οποία επιβάλλεται να λειτουργήση ολοκληρωμένη διά την Νίσυρον υπό την πλήρη μέριμναν του Κράτους και εις τὸ σημεῖο αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει να τείνουν οἱ προσπάθειες ὄλων.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ συνεχῆς τοποθέτησις τοῦ Νισυριακοῦ αὐτοῦ αἰτήματος πρέπει κατ' ἀρχὴν να γίνεται ἀπὸ τις ὑπεύθυνες Δημοτικῆς μας ἀρχῆς πὸν σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτό, ὅπως ἀνεφέρθη, ἔδειξαν μέχρι τώρα τόσον τὴν ὀρθὴν ὅσο καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην δραστηριότητα. Τίς προσπάθειες τοῦ Δήμου πρέπει να συνδράμουν ὅλοι οἱ Νισύριοι τόσον ὡς ὀργανώσεις ὅσο καὶ ὡς μεμονωμένα ἄτομα. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἂν ποῦμε ὅτι πρέπει ὅλοι μας να συμφωνήσωμεν ὅτι τὸ πρῶτο καὶ κύριο αἶτημα τοῦ νησιοῦ μας ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση εἶναι ἡ λειτουργία τοῦ Ήμιγυμνασίου. Ἄν ἀπὸ τώρα, εις ὁποιαδήποτε Νισυριακὴν ἐπαφὴν μὲ τοὺς πάσης φύσεως ἐκπροσώπους τῆς Κυβερνήσεως καὶ παντὸς ἐκπροσώπου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ἐπαναλαμβάνομεν τὸ αἶτημά μας αὐτό, θὰ φθάσωμεν σύντομα εις τὴν πραγματοποιήσιν του.

Τὸ καλοκαίρι θὰ δώσῃ τὴν εὐκαιρία περισσοτέρων ἐπαφῶν τόσον μεταξὺ τῶν Νισυριακῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ μεταξὺ τῶν Νισυριακῶν παραγόντων. Στις συσκέψεις καὶ συζητήσεις γιὰ τὴν προώθηση τῶν Νισυριακῶν προβλημάτων τὸ Ήμιγυμνάσιον ἄς ἀποτελῇ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἄς μὴν περιμένουμε ν' ἀρχίσῃ τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἔτος.

Σεβόμενοι τὴν παράδοση τῆς λειτουργίας του, σεβόμενοι τίς πιὸ ζωντανῆς καὶ ἱερῆς ἀναμνήσεις μας πὸν εἶναι συνυφασμένες μὲ αὐτό, ἔχουμε ὑποχρέωση να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια γιὰ τὴν διατήρησή του.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ἀπευθύνουν τὰ πλέον θερμά των συγχαρητήρια εἰς τὰ νεοεκλεγέντα Συμβούλια τῶν Νισυριακῶν Ὁργανώσεων. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἡ ἀγάπη τῶν Νισυριακῶν ἐκπροσώπων γιὰ τὸ νησί μας θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν αὐξηση τῆς δραστηριότητός των γιὰ τὴν προώθηση τῶν Νισυριακῶν Προβλημάτων. Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ποὺ ἐπὶ χρόνια τώρα ἀποτελοῦν τὸν συνδετικὸν κρίκον τῶν ἀπανταχοῦ Νισυρίων περιμένουν περισσότερον ἔμπρακτον συμπαράστασιν τῶν Ὁργανώσεών μας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου των.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Πρὸς τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν Πειραιῶς ὁ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» ἀνηγγέλθησαν ὡς κατωτέρω αἱ νέαι Διοικήσεις τῶν ἀδελφῶν Σωματείων. Τὰ Ν.Χ. συγχαίρουν τοὺς νεοεκλεγέντας εὐχόμενα πλουσίαν δρᾶσιν διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἰδιαιτέρας Πατρίδος.

Σύλλογος «Γνωμαγόρας Ἀμερικῆς»

Πρὸς τὸ Δ.Σ.
Τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων «Ὁ Γνωμαγόρας»
Ἐν Ἀθήναις

Ἀγαπητὲ κ. Πρόεδρε,

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι μετὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς ὀργανώσεώς μας, τὸ νεοκλεγέν Διοικητικὸν Συμβούλιόν μας κατηρτίσθη εἰς σῶμα ὡς ἀκολούθως:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Μιχαὴλ Καρανίκης
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Γεώργιος Α. Πουράκης
ΤΑΜΙΑΣ	Ἰωάννης Κ. Φράσης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	Δημήτριος Πολυχρονιάδης
	Κωνστ. Ν. Πουράκης, Νικόλαος Σακαλῆς,
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	Περικλῆς Χ. Κορωνάιος, Νικόλαος Κουλιανίδης καὶ Ἀντώνιος Ν. Πολίτης.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναγγελίας τῆς ἐκλογῆς μας, σᾶς ἀποστέλλομεν θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ μᾶς εὔρητε συμπαραστάτας εἰς κάθε προσπάθειαν διὰ τὴν πρόοδον τοῦ νησιοῦ μας καὶ τῆς ὀργανώσεώς μας.

Διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Μιχαὴλ Καρανίκης Δημήτριος Πολυχρονιάδης

«Άγιος Ίωάννης ὁ Θεολόγος Ἀθηνῶν»

Πρὸς τὸν
Ἀγαθοεργὸν Σύλλογον Νισυρίων «ὁ Γνωμαγόρας»
Ἐνταῦθα

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν πρὸς ἀνάδειξιν Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου μας, τὴν 2αν Ὀκτωβρίου 1960, ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι:

1. Ίωάννης Μιχ. Καμπαλούρης,	ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2. Σταματία Ἀρβανίτου,	ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
3. Πασχάλης Μιχ. Πασχαλίδης,	ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
4. Νικόλαος Γ. Κόκκινος	TAMIAS
5. Εἰρήνη Γ. Κοντονικολάου	
6. Νικόλαος Γ. Ἱερομνήμων	ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
7. Δημήτριος Νικ. Νικητιάδης	

Γνωρίζοντες ὑμῖν τὴν Σύνθεσιν τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν ὅπως συνεχισθῆ καὶ προαχθῆ ἔτι περισσότερο ἢ μεταξύ μας συνεργασία συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Σωματείου μας καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀποτελεσματικωτέρας ἀντιμετωπίσεως τῶν διαφόρων προβλημάτων τῆς ἀγαπητῆς μας Νισύρου.

Μετὰ τιμῆς
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Ἰω. Μ. Καμπαλούρης Πασχ. Μ. Πασχαλίδης

Τὴν 23ην τοῦ μηνὸς ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9-11 μ.μ. γενομένων ἀρχαιρεσιῶν, εἰς τὰ ἐν τῇ Λέσχῃ μας Γραφεῖα, πρὸς ἀνάδειξιν νέου Δ.Σ. τῆς ἀγαθοεργοῦ Νισυριακῆς Ἀδελφότητος «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ».

Ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Γεώργιος Κ. Κοντεμανώλης
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Παντελῆς Α. Ζαχαριάδης
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	Νικόλαος Κ. Νοταρίδης
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	Κωνσταντῖνος Δ. Χαρτοφύλης
TAMIAS	Κυριάκος Μ. Χαρτοφύλης
	Κασέλλης Γ. Ίωάννης
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	Εὐστράτιος Κ. Παπαντωνίου
	Ἐμμανουήλ Ι. Πασχαλάκης

«Παναγία Θερμιανὴ Ἀμερικῆς»

Γενομένων ἐκλογῶν κατὰ τὴν Γενικὴν Συνεδρίασιν τῆς 19ης Μαρτίου ἐξελέγησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Παναγίας Θερμιανῆς διὰ τὸ 1961 οἱ κάτωθι:

Ἰωάννης Κοριτσιδῆς	ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Παντελέων Σεβδαλῆς	ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Νικόλαος Φούγιαξης	TAMIAS
Νικόλαος Χριστοφόρου	ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Ἰωάννης Παπαγιαννάκης	ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Ἰωάννης Περδικάρης
 Κωνσταντῖνος Κοριτσιδης
 Νικόλαος Κοντοβερός
 Μιχαήλ Παπαγιαννάκης
 Γεώργιος Μαστρογιάννης

«Δῆμος Μανδρακίου Νισύρου»

Γενομένων, συμφώνως τῷ Νόμῳ, τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1961 ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν Δημοτικῶν ἀρχῶν. Διὰ τὸ ἔτος 1961 ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ὁ κ. Νικόλ. Βογιατζῆς
 ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ὁ κ. Χαραλ. Διακομιχάλης
 ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: ὁ κ. Μιχαήλ Μάρτιν

ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Οἱ κ.κ. Ἰωάννης Μηλᾶς καὶ Ἀπόστολος Μαστρογιάννης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
 ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΩ
 ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτροφωτισμοῦ τοῦ Δήμου
 Μανδρακίου οἴκον. ἔτους 1960

ΕΣΟΔΑ

1. Ἀντίτιμον καταναλώσεως ἡλεκτρικοῦ ρεύματος	Δραχ.	30.047.—
2. Τέλος φωτισμοῦ.	Δραχ.	2.752,60
3. Προϊὸν δωρεᾶς Ὁργανισμοῦ Διαχειρίσεως Ἀκινήτου Περιουσίας τοῦ Δημοσίου ἐν Δωδ)σῷ (ΟΔΑΠΔΔ) διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν δαπανῶν παροχῆς ἡλεκ)κῆς ἐνεργείας	Δραχ.	50.000.—
	Σύνολον ἐσόδων	» 82.799,60
4. Παθητικὸν ὑπόλοιπον.	»	19.199.—
	Γενικὸν Σύνολον	» <u>101.998,60</u>

ΕΞΟΔΑ

1. Ἀποζημίωσις ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ	»	61.949,80
2. Δαπάναι καυσίμου ὕλης	»	29.898.—
3. Μίσθωμα ΟΔΑΠΔΔ διὰ παραχωρηθείσας ἐγκαταστάσεις ἐξηλεκτρισμοῦ	»	500.—
4. Δαπάναι ἐπισκευῆς ἡλεκτροκινητήρος καὶ ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ ἐπιστροφῆς του ἐκ Πειραιῶς.	»	5.196,30
5. Προμήθεια ἡλεκτρικῶν λαμπτήρων	»	872,50
6. Δαπάναι ἐπισκευῆς δικτύου ἡλεκτροφωτισμοῦ	»	500.—
7. Προμήθεια ἐξαρτημάτων μηχανῶν καὶ λοιπῶν εἰδῶν	»	3.082.—
	Σύνολον ἐξόδων	» <u>101.998,60</u>

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 13-1-1961

Ὁ Δήμαρχος
 Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΩ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
έσόδων και εξόδων του Δημοτικού Παγοποιείου
του Δήμου Μανδρακίου οικον. έτους 1960

ΕΣΟΔΑ

1. 'Αντίτιμον εκ τής διαθέσεως πάγου	Δραχ.	35.720.—
	Σύνολον έσόδων	» 35.720.—

ΕΞΟΔΑ

1. 'Αποζημίωσις ήμερομισθίου έργατο(κ)ού προσωπικου . . .	»	8.963,50
2. Δαπάνη καυσίμου ύλης	»	14.433,75
3. Προμήθεια άμμωνίας	»	1.748,50
4. Προμήθεια έξαρτημάτων και λοιπων ειδών	»	1.218.—
5. Μίσθωμα ΟΔΑΠΔΔ δια παραχωρηθείσας έγκαταστά- σεις Παγοποιείου	»	500.—
	Σύνολον έξόδων	» 26.863,75
Καθαρόν Ταμειακόν υπόλοιπον	»	8.856,25
	Γενικόν σύνολον	» 35.720.—

Έν Μανδρακίω Νισύρου τή 13-1-1961

Ο Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΩ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
διαχειρίσεως των Ίαματικών Πηγών του Δήμου Μανδρακίου
Οικονομικού Έτους 1960

ΕΣΟΔΑ

1. Έκ δικαιωμάτων κλίνης	Δραχ.	68.397,80
2. Έκ λουτρικών δικαιωμάτων:		
Αης Κατηγορίας-λούσεις 1200	Δραχ.	8.940
Βας » »	»	10.296
Γης » »	»	9.405
3. Ένοίκιον Έστιατορίου-Καφενειού	»	550.—
	Σύνολον έσόδων	» 97.588,80

ΕΞΟΔΑ

1. 'Αποζημίωσις ήμερομισθίου έργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ	Δρχ.	16.336.—
2. » » φύλακος τῶν 'Ιαμ. Λουτρῶν	»	11.970.—
3. 'Αποζημίωσις ἐπὶ συμβάσει ἰατροῦ κ. 'Εμ. 'Αλεξιάδου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 15524/1534/28-5-60 ἀποφάσε- ως τοῦ κ. Νομάρχου Δωδεκανήσου, διὰ τὸ ἀπὸ 1-7-60 μέχρι 30-9-1960 χρονικὸν διάστημα Δρχ.	9.600	
'Αφαιροῦνται ὅσα εἰσέπραξεν ὁ ἐν λόγῳ ἰατρός ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς πελάτας τοῦ ὑδροθερα- πευτηρίου ἐκ τῆς διαθέσεως 327 δελτίων ὑδρο- θεραπείας Χ 25. »	8.175	» 1.425.—
4. Δαπάναι ἐκτυπώσεως εἰσιτηρίων λούσεως »		540.—
5. Δαπάναι διαφημίσεως »		3.439.—
6. Εἰσφορά ὑπὲρ τῶν Τουριστικῶν Τόπων 1% ἐπὶ τῶν ἀκα- θαρίστων δικαιωμάτων κλίνης τῶν ἱαματικῶν πηγῶν	»	686.—
7. Δαπάναι συντηρήσεως εἰδῶν ρουχισμοῦ »		423.—
8. » ἐκκενώσεως βόθρων καὶ καθαριότητος ἐν γένει »		2.000.—
9. » συντηρήσεως τοῦ κτιρίου τῶν 'Ιαματικῶν Πηγῶν »		4.846.—
10. Προμήθεια ἐνὸς ἠλεκτροκινητῆρος μετὰ διακόπτου . . . »		3.145.—
11. » χάρτου ὑγιεινῆς καὶ λοιπῶν εἰδῶν »		863.—
12. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ:		
α) 'Εξόφλησις 5ης τοκοχρεωλυτικῆς δόσεως δανείου συνολικοῦ ποσοῦ δρχ. 60.000, συναφθέντος παρὰ τοῦ ΟΔΑΠΔΔ, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τῶν Λουτρῶν. »		6.990.—
β) 'Εξόφλησις 5ης χρεωλυτικῆς δόσεως ἀξίας ἐπί- πλων συνολικοῦ ποσοῦ δρχ. 74.600, ἥτοι 71 ἀρ- μαρίων καὶ 50 καθισμάτων, χορηγηθέντων εἰς τὸν Δῆμον καὶ πρὸς χρῆσιν τῶν ἱαματικῶν πηγῶν ὑπὸ τοῦ 'Οργανισμοῦ Διαχειρίσεως 'Ακινήτου Περιου- σίας τοῦ Δημοσίου ἐν Δωδ)σφ (ΟΔΑΠΔΔ) »		7.460.—
Σύνολον ἐξόδων	»	60.123.—
Καθαρὸν ταμειακὸν ὑπόλοιπον	»	37.465,80
Γενικὸν σύνολον	»	<u>97.588,80</u>

'Εν Μανδρακίῳ Νισύρου τῆ 13-1-1991
'Ο Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

'Ενωσις ἐπαγγελματιῶν βιοτεχνῶν Μανδρακίου Νισύρου

Π ρ ὸ ς
τὸν Πρόεδρον Συλλόγου Νισυρίων Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ
'Αθήνας

'Εχωμεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὅτι, διὰ τῶν ἀπὸ 22-2-61 ἐν Γενικῇ
Συνελεύσει τῶν μεῶν τῆς ΕΝΩΣΕΩΣ ἀρχαιρεσιῶν, τὸ νέον Διοικητικὸν Συμ-
βούλιον συνεκροτήθη οὕτω.

Πρόεδρος: Φίλιππος Ι. Φιλίππου, 'Αντιπρόεδρος: Ζαχαρίας Ν. Θεοδώρου

Γραμματεὺς: Πασχάλης Χ. Χριστοφόρου, Ταμίας: Ἀπόστολος Ν. Μαστρογιάννης, Σύμβουλοι: Γεώργιος Παυλάκης, Γεώργιος Σακελλαρίδης καὶ Πασχάλης Λιακοβασιλείου.

Βέβαιοι ἐπὶ τῆς ἐν Γένει συμπαράστασως ὑμῶν Διατελοῦμεν
μετὰ πάσης τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος
Φίλιππος Ι. Φιλίππου

Ὁ Γραμματεὺς
Πασχάλης Ι. Χριστοφόρου

Τὸ Δ.Σ. τῆς Ἐνώσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Νισύρου διὰ τῆς κατωτέρω ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν Σύλλογον Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν ἐπιζητεῖ νὰ προωθήσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ Ὑποστέγου ἐπὶ τοῦ Λιμενοβραχίονος Νισύρου.

Νίσυρος τῆ 28ῆ Φεβρουαρίου 1961

Π ρ ὶ ς

τὸν Πρόεδρον Συλλόγου Νισυρίων Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ

Ἀ θ ῆ ν α ς

Γνωστὴ εἶναι ἡ παλαιόθεν μέριμνα καὶ φροντίς, προσπάθεια καὶ πόθος, κάθε Νισυρίου διὰ τὴν ἀπόκτησιν καταλλήλου λιμένος, ὅστις νὰ ὑπάρξῃ ὄχι μόνον ἐξυπηρετικὸς εἰς τοὺς ναυτιλλομένους καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου ἀλλὰ καὶ εὐπαρουσίαστος σήμερον εἰς νῆσον κριθεῖσαν λόγῳ τῶν Πελασγικῶν τειχῶν, ἡφαιστείου, Ἰαματικῶν Λουτρῶν κτλ. Τουριστικῆν.

Ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ἡ δημοτικὴ ἐνέργεια, ἡ Συλλογικὴ ἀπ' ἀρχῆς συμπαράστασις, ἡ μετέπειτα βοήθεια τῆς ΟΥΝΡΡΑ καὶ τελευταίως ἡ Κυβερνητικὴ μέριμνα, συνετέλεσαν ὥστε νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἐλάχιστος ἐξυπηρετῶν Λιμενοβραχίων, νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁμως καὶ νὰ γίνῃ μελέτη δι' ἐπέκτασιν αὐτοῦ κατὰ 85 μέτρα.

Τὸ πολλαπλοῦν ἐνδιαφέρον ἀρκετὰ ὑπεβोधήθησεν ὥστε καὶ ἐπίστρωσις νὰ γίνῃ καὶ ἐκβάθυνσις ἐσωτερικὴ ἐπιτρέπουσα πλεύρισιν Λέμβων καὶ Φάρου αὐτόματος νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἄκρον.

Οὐχ' ἤττον μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου τῆς ἐπεκτάσεως ἀρκετὰ ὑπολείπονται νὰ γίνουιν ἐπὶ τοῦ Λιμενοβραχίονος.

Ὡς ἐπὶ παραδειγματι, Ὑποστέγον, δι' ἄμεσον ἐξυπηρέτησιν καὶ ἐξασφάλισιν, ἐπιβατῶν, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἄνω, ἡ Ἐνωσις ἡμῶν, ἀπεφάσισε νὰ προέλθῃ εἰς ὅ,τι νόμιμον καὶ συνεπικουρον δι' ὑλικὴν συμπαράστασιν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ὑποστέγου ἐπὶ τοῦ Λιμενοβραχίονος μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὀθενδήποτε, ὡς καὶ ἡ Ὑμετέρα τοιαύτη, ἐφ' ὅσον ἐχητε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην, θὰ ἐκτιμηθῇ καὶ οἱ ἐξυπηρετηθησόμενοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως θὰ εἶναι εὐγνώμονες ὡς καὶ Ἡμεῖς.

Μετὰ πάσης τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος
Φιλ. Ι. Φιλίππου

Ὁ Γραμματεὺς
Πασχ. Ι. Χριστοφόρου

Ἡ βασιλόπιττα τοῦ «Γνωμαγόρα» Ἀθηνῶν

Στὴν κοσμικὴ ταβέρνα τῆς Ἀθήνας ἡ «Νυχτερίδα», Κόντου 3, δόθηκε τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1961, ἡ γιορτὴ τῆς βασιλόπιττας τοῦ Συλλόγου μας μετὰ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχία.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν Νισυρίων τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ τίμησαν τὴ γιορτὴ μετὰ τὴν οἰκογένειάν τους καὶ τοὺς φίλους των. Ἡ ὀρχήστρα τοῦ κέντρου καὶ τὸ μαγνητόφωνο τοῦ συμπατριώτη μας κ. Κ. Μαντουδάκη, μετὰ Νισυρικοὺς χοροὺς καὶ Νισυρικά τραγούδια, δημιούργησαν τὴν ἀπαραίτητη ἀτμό-

σφαιρα για ένα ωραιότατο πρωτοχρονιάτικο γλέντι. Ἡ γιορτὴ τῆς Πρωτοχρονιάς μὲ τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπιτας τοῦ Συλλόγου ποῦ δίδει τὴν εὐκαιρία νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ ἀνταλλάξουν τὶς εὐχὲς τους οἱ Νισύριοι, δίκαια ἔχει γίνει μιὰ ἀγαπητὴ καὶ ἐπιθυμητὴ γι' αὐτοὺς συγκέντρωση. Στὴ γιορτὴ πῆραν μέρος περίπου 180 ἄτομα. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου μας κ. Πανάγος Σακελλαρίδης ἀπὸ μέρους τοῦ Δ.Σ. ἐχαίρετισε τοὺς συγκεντρωθέντας καὶ διεβίβασε τὶς εὐχὲς γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο. Ἐπίσης ὁ Δήμαρχος τῆς Νισύρου κ. Γεωργ. Γιαλλούρης, ὁ ὁποῖος κατὰ εὐτυχῆ σύμπτωση πῆρε μέρος στὴ γιορτὴ μὲ τὴ σύζυγό του, διεβίβασε τὶς εὐχὲς του στοὺς Νισυρίους τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ. Ἀκολούθησε τὸ κόψιμο τῆς πίττας ἀπὸ μέρους τοῦ ταμία τοῦ Συλλόγου μας κ. Γ. Σακελλαρίδη. Τυχεροὶ τῆς βραδιάς στάθηκαν οἱ κυρίες Παρασκευὴ Στ. Μακρῆ καὶ Χαρὰ Καπούλα στὶς ὁποῖες ἔτυχαν τὰ χρυσὰ νομίσματα. Τὸ γλέντι συνεχίστηκε μέσα σὲ ξεχωριστὸ κέφι μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν.

Ἡ πίττα τῆς «Παναγίας Θεομιανῆς» καὶ τοῦ «Ἰωάννου Θεολόγου»

Ὅπως κάθε χρόνο καὶ ἐφέτος εἰς τὸ κέντρον «Φυστικιᾶς» τῆς Νέας Σμύρνης τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐμπορευμάτων κ. Ἀλέκου Καράλη, ἔγινε ἡ καθιερωμένη ἀπὸ χρόνια συγκέντρωση γιὰ τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπιτας τοῦ Συλλόγου τὴν μεσημβρία τῆς Κυριακῆς τῆς 7ης Ἰανουαρίου.

Ἐπίσης ὁ Σύλλογος τῶν Νικειῶν, τὸ βράδυ τῆς ἴδιας Κυριακῆς δηλ. τῆς 7ης Ἰανουαρίου, ἔκοψε σὲ συγκέντρωση τῶν μελῶν του στὸ σπίτι τοῦ κ. Γιαννάκη, στὴ Νέα Σμύρνη, τὴ βασιλόπιτά του.

Καὶ οἱ δύο τοπικοὶ Σύλλογοι τῶν Νισυρίων δὲν παρέλειψαν καὶ ἐφέτος νὰ καλέσουν τὰ μέλη τῶν παροικιῶν των σὲ πρωτοχρονιάτικη συγκέντρωση γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν δεσμῶν των καὶ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν εὐχῶν καὶ τὴν ἐνίσχυση τῶν αἰσθημάτων ἀγάπης καὶ φιλίας.

Ὁ μεγάλος χορὸς τοῦ Συλλόγου «Γνωμαγόρας» Ἀθηνῶν

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1961, ἡμέραν Σάββατον, δόθηκε στὴν αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «Ὀλυμπικ - Παλλὰς» ἡ μεγάλη ἐτησίᾳ χοροεσπερίδα τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ὁ «Γνωμαγόρας», μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ ὀργάνωσις ἐτησίᾳς χοροεσπερίδος ἀπὸ τὸν Σύλλογόν μας, σκοπὸν ἔχει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οικονομικῶν του, ἀποτελεῖ δὲ ἀνέκαθεν τὸν σημαντικώτερον πόρον τοῦ Συλλόγου. Τὰ μέλη τῆς Νισυριακῆς παροικίας μὲ μεγάλην προθυμίαν ἐνίσχυσαν τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τοῦ Συλλόγου μὲ τὴν ἀθρόαν συμμετοχὴν τους στὸ χορὸ. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ Συλλόγου μας πῆραν μέρος στὴν χοροεσπερίδα τετρακόσια ἄτομα. Ἡ ἐπιτυχὴς ὀργάνωσις τῆς χοροεσπερίδος ἐνίσχυσε τὴν γνώμην ὅτι ὁ Σύλλογος «Γνωμαγόρας» καὶ ἡ Νισυριακὴ παροικία Ἀθηνῶν—Πειραιῶς μπορεῖ νὰ δίδῃ κατὰ τὴν Ἀπόκρεω ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐπιτυχεῖς χοροὺς τῶν διαφόρων Συλλόγων τῆς Ἀθήνας. Μοναδικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσε ἡ διεξαχθεῖσα λαχειοφόρος ἀγορὰ διὰ τὸν πλοῦτον τῶν δώρων της.

Χριστιανικὸς κύκλος Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Νικειῶν

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν τοῦ Χριστιανικοῦ κύκλου Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Νικειῶν ἐξελέγησαν αἱ κάτωθι:

Εὐγενεία Δημ. Χαρτοφύλη ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ἀθανασία Χαρτοφύλη ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Πολυξένη Χαρτοφύλη ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Μαίρη Γαβρ. Σακελλαρίδη ΤΑΜΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Μαρία Καστανοῦ, Εἰρήνη Μάγου καὶ Εἰρήνη Ν. Σακελλαρίδη.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Νομάρχου Δωδεκανήσου, κ. Ἰωάννου, εἰς Νίσυρον

Ὁ Νομάρχης κ. Ἀνδρέας Ἰωάννου ἐπεσκέφθη τὴν Νίσυρον στὰς 5 Μαρτίου καὶ παρέμεινε ἐπὶ πενθήμερον ἀναχωρήσας τὴν 9ην Μαρτίου. Συνωδεύετο ἀπὸ τοὺς προϊσταμένους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Τὴν 7ην Μαρτίου ἡμέραν τῆς ἐνσωματώσεως Δωδεκανήσου παρέστη εἰς τὴν τέλεσιν δοξολογίας, κατέθεσε στέφανον εἰς τὸ Ἡρώον καὶ ἐδέχθη τὰς εὐχὰς τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ κόσμου στὸ Δημαρχεῖον.

Κατὰ τὴν παραμονή του ἐπεσκέφθη τὰς Κοινότητες Νικεϊῶν καὶ Ἐμπορείου καὶ ἐμελέτησε τὰ ἀπασχολοῦντα αὐτῶν ζητήματα.

Ἐπίσης εἰς τὸν Δῆμον Μανδρακίου τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκούσῃ ὅλα μας τὰ προβλήματα, νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἀνάγκην ἐπιλύσεώς των καὶ νὰ δηλώσῃ ἐπισήμως χωρὶς νὰ προβῇ εἰς ὑποσχέσεις, ὅτι ἡ Νίσυρος ἢ ὁποῖα δὲν περιμένει νὰ εἶναι νησι ἄξιο τόσης σημασίας, θὰ ἀποτελέσῃ δι' αὐτὸν ἀντικείμενο πρώτης σειρᾶς στὸν κύκλο τοῦ ἐνδιαφέροντός του.

Εἰδικῶς διὰ τὸ θέμα τοῦ Λιμενοβραχίονος, ὁ κ. Νομάρχης ἐδήλωσεν πρὸς τὸν Δήμαρχον κ. Γαλιούρη τὰ ἑξῆς:

«Σοῦ δίδω ἐμπρόθεσμον ὑπόσχεσιν, δηλαδή τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1962 θὰ σὰς δώσω ἕνα ἑκατομμύριον δραχμῆς διὰ πρό-έκτασιν 15 μέτρων διότι διὰ μεγαλύτεραν προέκτασιν ἀπαιτεῖται σεβαστὸ ποσὸ τὸ ὁποῖον ἀποκλείεται νὰ μᾶς διαθέσῃ τὸ κράτος. Ἐὰν ἡ δαπάνη τῶν 15 μέτρων ἀνέλθῃ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου θὰ φροντίσετε ἀπὸ τὸν Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς εἰς τὸν ὁποῖον δύνασαι ἀπὸ τώρα νὰ γράψῃς καὶ νὰ μεταβιβάσῃς πρὸς αὐτὸν τὴν ὑπόσχεσίν μου».

Διὰ τὸ Γήπεδο ἀνέφερον ὅτι «ἐὰν ἀγορασθῇ τὸ κτήμα τοῦ Σοφοῦ (στὸν Ἄη Γιάννη) θὰ ἐνεργήσῃ νὰ δώσῃ ὁ ἔξωσχολικὸς ἀθλητισμὸς 15.000 δραχμῆς διὰ νὰ φτιαχθῇ καὶ κάθε χρόνον θὰ μπορῇ ὁ Δή-

μος νὰ ζητᾷ χρήματα διὰ τὴν ἀξιοποίησίν του».

Κατὰ τὸ διάστημα κατενθουσιάσθη ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις τῶν κατοίκων.

Αἱ εἰδήσεις ὁμιλοῦν περὶ ἀρίστης ἐντυπώσεως τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Κράτους ἀπὸ τὴν πρώτην ἐπαφὴν καὶ κυρίως περὶ κατανοήσεως τῶν βασικῶν ἐλλείψεων τῆς Νήσου καὶ περὶ ὑποσχέσεως προωθήσεως τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων. Κάθε ἐπίσκεψις τοῦ Νομάρχου μᾶς ὀδηγεῖ νὰ αἰσθανώμεθα ὑψηλόφρονες τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐλευθέρου Πατρίδος, νὰ ἀποδίδωμεν τὴν πρέπουσαν σημασίαν, νὰ προσδοκῶμεν τὸ μητρικὸ ἐνδιαφέρον, τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων, τὴν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεων. Τιμοῦμεν καὶ ἀξιοῦμεν τιμὴν, σεβόμεθα καὶ ἀξιοῦμεν σεβασμὸν. Χαιρόμεθα τοὺς καρπούς τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνταλλάσσομεν σκέψεις διὰ τὴν αἰσιόδοξον πορείαν τῶν γενικῶν κρατικῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν εἰδικῶν ὑποθέσεων τοῦ νησιοῦ μας. Ἡ ἀντιμετώπισις ζητημάτων, ποῦ ἀπὸ χρόνια πολλὰ δὲν βρισκουν τὴν σωστὴ λύσιν τους, ἀπὸ τὸν σημερινὸν μας Νομάρχην θὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσιν ὄλους μας. Τὰ «Νισ. Χρον.» χαιρετοῦν τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν τοῦ Νομάρχου κ. Ἰωάννου καὶ εὐχονται ὀλομύχως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἡ Νίσυρος νὰ ἴδῃ τὴν ἐγκαινίασιν τῶν τόσον ἀπαραιτήτων λιμενικῶν ἔργων ἅνευ τῶν ὁποίων δὲν δυνάμεθα σοβαρῶς νὰ ὁμιλοῦμεν περὶ ἀξιοποιήσεως τῶν Λουτρῶν Νισύρου, περὶ βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν συγκοινωνίας τῆς Νήσου καὶ γενικῶς περὶ ἀναπτύξεως τοῦ Τουρισμοῦ. Οἱ ἀπόδημοι Νισύριοι μὲ τοὺς Συλλόγους των πάντοτε παραστέκουν κάθε προσπάθειαν τῆς Διοικήσεως.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας

Μὲ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν πληροφοροῦμεθα διὰ τὰς προσφάτους προόδους τῆς γεωργίας στὸ νησί μας. Οἱ γεωργοὶ μας εἶναι ἄξιοι συγχαρητηρίων διὰ τὶς συστηματικὰς προσπάθειάς των, προσπάθειες ποῦ εἶναι γνωστὸ σὲ ὄλους μας πόσο κόπο ἀπαιτοῦν. Δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι τὰ πρῶτα ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα θὰ τονώσουν ἀκόμη περισσότερον τοὺς

γεωργούς μας και θὰ ὀδηγήσουν πολὺ σύντομα στὴν ἀνάπτυξη ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἢ γεωργία τῆς Νισύρου.

Ἄν τὰ εὐχάριστα αὐτὰ νέα μᾶς ἐκανοποιῦν ἰδιαίτερα εἶναι διότι κατ' ἐπαλήθευ ἐίχαμε ἀφ' ἑνὸς μὲν τονίσει τὴν σημασία τῆς γεωργίας διὰ τὴν ἀξιοποίηση τοῦ νησιοῦ μας εἰς ὄλους τοὺς τομεῖς καὶ ἰδιαίτερα στὸν τουρισμό, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρατηρήσει μὲ πικρίαν καὶ ἀνησυχίαν τὴν συστηματικὴ ἐγκατάλειψη τῆς Νισυριακῆς γῆς ἀπὸ τοὺς ἀγρότες μας.

Θέλουμε νὰ πιστεύουμε ὅτι τὰ εὐχάριστα νέα ἀποτελοῦν τὰ πρῶτα ἀγαθὰ μῖας ἐπιστροφῆς πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ πῶς ἢ ἐπιστροφή αὐτῆ θὰ ἐπεκταθῆ σὲ ὄλους ἀνεξαιρέτως τοὺς γεωργικοὺς τομεῖς ἀπὸ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν καὶ τὴν δενδροκομία μέχρι τὴν κτηνοτροφία, τυροκομία καὶ μελισσοκομία.

Πλάι στὴν ἀλιεία, ποὺ μὲ τὸ παγοποιεῖο μπορεῖ νὰ προσφέρει τὴν πρώτη ἀπαραίτητη προϋπόθεση τῆς εὐχάριστης διαβίωσης στοὺς θερινοὺς ἐπισκέπτας τοῦ νησιοῦ, ἢ γεωργία μὲ τὰ ὠραία καὶ ποικίλα προϊόντα τῆς θὰ συμπληρώσῃ ὅ,τι ὑπολείπεται ἀπὸ τὴς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις διατροφῆς τῶν τουριστῶν στὸ νησί μας. Καὶ εἶναι γνωστὸ πόσο οἱ ἐλλείψεις αὐτὲς στὸν τομέα τῆς διατροφῆς, ὑπῆρξαν κατὰ τὸ παρελθὸν μῖα ἀπὸ τὴς σοβαρότερες αἰτίες περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκεπτῶν εἰς τὸ νησί μας. Πέρα ἀπ' αὐτὰ ἢ ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας θὰ ξαναδώσῃ τὸν καταπραῖνον τόνο στὸ Νισυριακὸ τοπεῖο, ποὺ τὰ τελευταῖα χρόνια ἄρχισε νὰ ἀραιώνῃ καὶ θὰ ξανακάμῃ τὴ Νίσυρον τὸ πιδὸ πράσινο νησί τῆς Δωδεκανήσου. Γιατὶ ἂν ἡ Νίσυρος δὲν ἔχη τοὺς πράσινους κάμπους τῶν μεγάλων νησιῶν τῆς Ρόδου καὶ τῆς Κῶ, ἐν τούτοις ἔχει καταπράσινες ὄλες τὴς πλαγιῆς τῆς, ἔχη καταπράσινη θωριά ἀπ' ὅπου καὶ ἂν τὴν κοιτάξῃ. Γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ τουρισμοῦ ἢ φυσικὴ αὐτὴ ὀμορφιὰ τῆς Νισύρου, μαζὶ μὲ τὸ ξηρὸ καὶ ὑπέροχο κλίμα τῆς ἀποτελοῦν πρωταρχικὸ παράγοντα. Οἱ γεωργοὶ μας μποροῦν νὰ βοηθήσουν νὰ γίνῃ ἢ Νίσυρος τὸ πιδὸ χαριτωμένο, τὸ πιδὸ πράσινο, στὸ σύνολό του, νησί τῆς Δωδεκανήσου.

Στὴν προσπάθειά τους αὐτῆ, οἱ γεωργοὶ μας νὰ εἶναι βέβαιοι πῶς θὰ συγκεντρώ-

σουν ὄχι μόνον τὸν θανασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ὄλων τῶν συμπατριωτῶν μας ἀλλὰ καὶ πῶς θὰ ἔχουν πάντα τὴν προτεραιότητα γιὰ κάθε συνδρομὴ καὶ ἐνίσχυση ποὺ τοὺς χρειάζεται εἰς τὸ δύσκολο μὰ ὠραῖο ἔργο των.

Στὰ χέρια των, στὴ δραστηριότητά των, στηρίζεται κατὰ τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ ἢ μελλοντικὴ ἀξιοποίηση τοῦ νησιοῦ μας.

Ὅσο γιὰ μᾶς τοὺς ξενιτεμένους, κάθε φορὰ ποὺ θὰ βλέπουμε τὴν πρόοδό τους, κάθε φορὰ ποὺ θὰ καμαρώνουμε τὴν ὀμορφιὰ τοῦ νησιοῦ μας, τὸ πρῶτο ποὺ θὰ σκεπτόμαστε θὰ εἶναι ὁ μόχθος τῶν γεωργῶν μας καὶ σ' αὐτοὺς θὰ ἀνήκῃ ὁ θανασμὸς καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη μας.

Μερικὰ μικρὰ ἔργα

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γήπεδο - γυμναστήριον μῖα σειρά ἄλλων ἔργων μικρῶν μὲν ἀλλὰ ἔργων ποὺ συμβάλλουν σημαντικὰ εἰς τὴν Τουριστικὴν ἀξιοποίηση τοῦ νησιοῦ μας, εἶναι καὶ τὰ ἑξῆς :

Μικρὸ ὑπόστεγο ἐπὶ τοῦ λιμενοβραχίονος διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐμπορευμάτων ἀπὸ τὴς δυσάρεστες καιρικὲς συνθηκῆς. Ὅλοι ζήσαμε τὴς δυσκολίες τοῦ λιμανιοῦ ὅταν φυσάει τὸ ξεροβόρι καὶ ψεκάζονται οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα ἀπὸ τὰ σταγονίδια τῆς θάλασσας καὶ ἐπομένως μᾶς εἶναι εὐκόλο νὰ ἀντιληφθοῦμε τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς τοῦ ὑποστέγου. Τὴν προώθησιν τῆς κατασκευῆς τοῦ ὑποστέγου δίκαια ἐπιδιώκουν οἱ ἔμποροι καὶ βιοτέχνες τῆς Νισύρου, τῶν ὁποίων τὰ ἐμπορεύματα κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν των ταλαιπωροῦνται.

Ἀναψυκτήριον καὶ ἐγκαταστάσεις θαλασσιῶν λουτρῶν. Κατὰ τὸ καλοκαιράκι οἱ παραθεριστῆς ἐπεκράτησε νὰ χαίρουνται τὴν θάλασσα στὸ Λιμάνι, στὸ χάρο μεταξύ Λιμανιοῦ καὶ τοῦ Ἁγ. Νικήτα, ὅπου ὑπάρχει ὠραία ἄμμουδιά. Ἡ ἔξυπνότης τῶν λουομένων εἶναι πρᾶτόγονος. Μῖα ἀθλία παράγκα προσφέρει τὰ ἀναψυκτικὰ τῆς, οὔτε μῖα καμπίνα γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ ἀποδυτήρια ὑπάρχει, οὔτε βέβαια

ένα ντουζ ή αφοδευτήριο κ.λ.π. στοιχειώδη ἐφόδια τῆς μοναδικῆς μας «πλάζ». Φιλοδοξία μας πρέπει νὰ εἶναι νὰ ιδρύσωμεν Λουτρικὲς ἐγκαταστάσεις στὸ μέρος αὐτὸ καὶ νὰ ἀξιοποιήσουμε τὴν θάλασσά μας τουριστικῶς. Οἱ ξένοι δὲν ἱκανοποιοῦνται μὲ τὸ νὰ σκαρφαλώνουν στὰ βράχια γιὰ νὰ δροσισθοῦν στὴν ὁμορφὴ θάλασσα. Ἔτσι θὰ δέσουμε τὸ γραφικὸ λιμανάκι μὲ τὴν ἐκκλησιά τοῦ Ἁγίου Νικήτα καὶ θὰ συμπληρώσουμε μιὰ σπουδαία τουριστικὴ ἔλλειψη. Ἐνα ὑπόστεγο μικρὸ μὲ τὸ καφεναδάκι τὸ ὀργανωμένο καὶ ἐφωδιασμένο μὲ τὰ στοιχειώδη διὰ μίαν πολιτισμένην λειτουργίαν μὲ τὰ καθίσματα καὶ τὰ παγκάκια τὰ κατάλληλα, μιὰ ἐξέδρα στὴ θάλασσα, τρεῖς καμπίνες γιὰ ἀποδυτήρια μὲ ντουζ καὶ αφοδευτήριο καὶ ὅλα αὐτὰ μελετημένα κατὰ τρόπον τέτοιον ἀπὸ ἀρχιτέκτονα, πὺ νὰ ἀξιοποιοῦν τὸ τοπίον καὶ νὰ μὴν ζημιώνουν αἰσθητικῶς τὴν ὁμορφὴ τοποθεσία.

Ἀντικατάστασις διὰ λόγους αἰσθητικούς τοῦ Ἡρώου. Κάθε χωριό, κάθε κομπόλις καὶ πόλις δίπλα ἀπὸ τὶς ἐκκλησίας πὺ λατρεῦει τὸν Θεὸν ιδρύει καὶ τὸν Ναὸν τῆς πὺ τιμᾷ τοὺς Ἡρώες καὶ τὰ θύματα τῆς Ἐλευθερίας. Ἄπλουδν, σεμνὸν, ἀπέριττον, τὶς περισσότερες φορὲς μιὰ ἀπλὴ μαρμάρινη στήλη, ἕνας ὀβελίσκος κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ παράδοσιν, ἀποτελεῖ τὸ μνημεῖο πὺ συγκεντρώνει καὶ μαγνητίζει τὶς σκέψεις στὸν Ἐθνικὸ βωμό. Δύο συμπατριῶτες μας εἶχαν τὴν εὐγενῆ ἰδέαν νὰ συμβάλουν στὴν κατασκευὴ τοῦ Ἡρώου στὴ Νίσυρο. Ἄξιοι κάθε τιμῆς καὶ ἐπαίνου πὺ μὲ τὴν δωρεάν τους ἐπιτάχυναν τὴν κατασκευὴ Ἡρώου εἰς τὴν καλύτεραν πράγματι θέσιν τῆς πόλεως, στὴν Πλατεία ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ. Κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν τὸ μνημεῖον δὲν ἱκανοποιεῖ αἰσθητικῶς, καὶ μοιραίως θὰ πρέπει νὰ τεθῆ κάποτε τὸ ζήτημα τῆς συμπληρώσεως καὶ τῆς βελτιώσεώς του. Ἡ ἀρμοδιότης βεβαίως διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ μνημείου ἀνήκει στὴν Δημοτικὴν μας ἀρχή, ἢ ὁποία πρέπει, ἀφοῦ συμφωνήσῃ διὰ τὸ ἔργον, νὰ ζητήσῃ νὰ ἐφωδιασθῆ μὲ τὸ κατάλληλο σχέδιον γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ του.

Τότε τὸ νέο Ἡρῶο μας θὰ ἐμπνέη τὰ αἰσθήματα τὰ κατάλληλα στοὺς κατοίκους, στοὺς περαστικούς, στὴ νέα Γενεὰ καὶ θὰ συμβάλῃ στὴ διατήρησιν τῆς φλόγας, τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς προσηλώσεως στίς εὐγενεῖς αἰώνιες παραδόσεις τοῦ «αἰὲν ἀριστεῦειν» καὶ στίς ἀκατάλυτες ὑψηλὲς ἰδέες πὺ οἱ πρόγονοί μας κληροδότησαν στὴν ἀνθρωπότητα.

Οἱ σεισμοὶ καὶ τὸ Ἡφαίστειον

Μετὰ τοὺς τελευταίους σεισμοὺς εἰς τὴν περιοχὴν Κῶ, Νίσυρου, Καλύμνου, διευπώθη καὶ πάλιν ὁ ἀδικαιολόγητος συσχετισμὸς τῶν σεισμῶν αὐτῶν μὲ τὸ Ἡφαίστειον τῆς Νίσυρου. Εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸ Ἡφαίστειόν μας διανύει σήμερον τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς ἐνεργείας του ἢ ὁποία καὶ χαρακτηρίζεται ὡς φάσις «τῆς ἀτμιδικῆς ἐνεργείας» μὲ λίαν ἐντοπισμένην περιοχὴν δράσεως. Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τὸ Ἡφαίστειον οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ ἀξιόλογα γεωλογικὰ φαινόμενα, καὶ οὐδένα κίνδυνον ἀποτελεῖ.

Χαρακτηριστικῶς ἀναδημοσιεύομεν ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Ἐθνος» τῆς 3—4—61 σχόλιον σχετικὸν μὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γεωλόγου - σεισμολόγου κ. Ἄθ. Τάταρη:

«Τὸ Ἡφαίστειον τῆς νήσου Νίσυρου εὐρίσκειται εἰς τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς ζωῆς του. Αὐτὴ εἶναι ἢ διαπίστωσις τοῦ σεισμολόγου - γεωλόγου κ. Ἄθαν. Τάταρη, ὁ ὁποῖος περιώδεσε, κατόπιν τῶν πρὸ μηνῶν σημειωθειῶν σεισμικῶν δονήσεων, τὰς νήσους Κῶ, Νίσυρον καὶ Κάλυμνον.

»Ὁ νομάρχης Δωδεκανήσου κ. Ἀνδρ. Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς Νίσυρον πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως, ἐνημερώθη ὑπὸ τοῦ κ. Τάταρη ἐπὶ τῶν πορισμάτων τῆς ἐρεύνης, ἐδήλωσε δέ, ὅτι οἰσοδῆποτε συσχετισμὸς τῶν σεισμῶν μὲ ἐκρηξιν τοῦ Ἡφαιστείου τῆς Νίσυρου, ὅπως ἐνομίσθη, εἶναι τελείως ἀδικαιολόγητος, δεδομένου ὅτι ἢ δράσις τοῦ Ἡφαιστείου δὲν εἶναι διάφορος τῆς συνήθους.

»Σύμφωνα μὲ τὴν ἐρευναν τοῦ κ. Τάταρη, τὸ Ἡφαίστειον τῆς Νίσυρου εὐρίσκειται εἰς τὴν φάσιν τῆς «ἀτμιδικῆς ἐνεργείας», πὺ εἶναι ἢ τελευταία φάσις τῆς ὑπάρξεως ἐνός Ἡφαιστείου. Ἐνίοτε σημειοῦνται ἀναλαμπαί, ἐὰν ὁμως κρῖνῃ καιεῖς

ἀπὸ τὰς σημειωθείσας κατὰ τὰ ἔτη 1871, 1873 καὶ 1908, εἶναι ἄνευ ἰδιαιτέρας σημασίας. Ἡ συνήθης δρᾶσις τοῦ ἐντοπιζέται κυρίως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ θυθισματος (κρατῆρος) «Λακί» ἀπὸ πολλὰς θέσεις τοῦ ὁποῦ ἀναφυσῶνται ἀέρια συνιστώμενα ἐκ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος, ὕδροθειοῦ, ὕδρατμῶν καὶ διαφόρων ἄλλων, εἰς μικρὸν βαθμόν. Ἰπὸ καταλλήλους καιρικᾶς συνθήκας (ψυχρὰ ἀτμόσφαιρα, νηγεμία), ἢ συμπύκνωσις τῶν ὕδρατμῶν, ἢ ὁποῖα ὡς σταθερὰ στήλη ἀνυψοῦται ἐκ διαφόρων θέσεων τῆς περιοχῆς, ἀκόμα καὶ ἐκ τοῦ ὕψωματος τοῦ «Διαβάτου», δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν περὶ μιᾶς ἐνδεχομένης δρᾶσεως τοῦ ἡφαιστείου. Ἐὰν μάλιστα συμβῇ νὰ σημειωθῇ καὶ σεισμικὴ δόνησις, ὀφειλομένη εἰς ἄλλα αἰτία, τότε ἕνας συσχετισμὸς τῶν δύο φαινομένων δημιουργεῖ εἰς τοὺς πλέον εὐφραντάστους πολὺ σφαιερὰς ἐντυπώσεις καὶ ἀδικαιολογήτους φόβους.

Εἰς τὸ «Λακί» ἐγένοντο θερμομετρήσεις εἰς θέσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἀναδίδονται ἀτμίδες, ὅπως εἰς τὰ ἐπὶ μέρους θυθίσματα (κρατῆρας) «Στέφανος», «Πολυδώτης», «Κατάγιαλος» καὶ διεπιστώθη ὅτι ἡ ὑφισταμένη θερμοκρασία δὲν εἶναι διαφορετικὴ τῆς συνήθους. Ἐπίσης πούθεν δὲν διεπιστώθη ἐντονωτέρα ἀτμιδικὴ δρᾶσις ἀπὸ ἐμφάνισιν ἀτμίδων εἰς ἄλλας θέσεις.

Ὁ κ. Τάταρης παρεκλήθη ἐκ μέρους τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν νὰ ἐκφράσῃ διὰ τοῦ περιοδικοῦ μας τὰ συμπεράσματά του ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ἡφαιστείου μας, εἰς ἐκτενὲς ἄρθρον τὸ ὁποῖον καὶ θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν.

Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἀθλητισμοῦ

Τὰ «ΝΙΣ. ΧΡΟΝ.» πολλὰς φορὰς ἔθεσαν στοὺς ἀναγνώστας τῶν τὸ ζήτημα τῆς ἀνάγκης ἀναπτύξεως τοῦ ἀθλητισμοῦ στὴν Νίσυρο. Ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη νὰ δοθοῦν τὰ μέσα εἰς τοὺς νέους μας νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὰ σπῆρ καὶ νὰ τραθηχτοῦν ἀπὸ τὰ καφενεῖα καὶ ἀπὸ τὶς ἀσχολίας πού βλάπτουν τὰ νειάτα καὶ στίς ὁποῖες ὀδηγοῦνται μοιραία ἀπὸ τὴν ἑλλειψή οἰαοδήποτε ἄλλης εὐχαρίστου ἀπασχολήσεως. Τὸ βασικώτερον εἰς τὴν προσπάθειαν, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, εἶναι ἡ ἀπόκτησις καταλλήλου γηπέδου. Διὰ τὸ γήπεδο δὲν ὑπάρχει τὸ ἐμπόδιον

μόνον τῆς ἐλλείψεως χρημάτων διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ κτήματος ἢ τῆς ἐκτάσεως μὲ τὰς ἀπαραιτήτους διαστάσεις. Ὑπάρχει καὶ ἡ δυσκολία νὰ εὐρεθῇ ἕκτασις κοντὰ στὸ χωριὸν κατάλληλη καὶ σὲ ὁμαλότητα καὶ σὲ ἕκτασι. Δίδομε ἰδιαιτέρη σημασίαν στὸ νὰ βρισκεται τὸ γήπεδο κοντὰ στὸ Μανδράκι, ἂν ἦτο δυνατόν θὰ τὸ προτιμοῦσαμε μέσα στὸ χωριὸν, γιὰ τὴν πιστεύομε πὺς μόνο τότε θὰ ἀξιοποιηθῇ καὶ θὰ εἶναι εὐκόλο νὰ τραθῆξῃ τὴ νεολαία μας καὶ τοὺς φιλάθλους καὶ νὰ δώσῃ ὠθησῇ καὶ στοὺς ἡλικιωμένους νὰ ἀγαπήσουν τὸν ἀθλητισμὸν καὶ νὰ τὸν περιβάλλουν μὲ τὴν προστασίαν τους. Ὁ κ. Νομάρχης κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του ἐδήλωσε πὺς ἂν ἡ ἰδιοικτικὴ πρωτοβουλία λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἀγορᾶς τῆς καταλλήλου ἐκτάσεως, θὰ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν χρηματοδότησιν διὰ ποσοῦ 15.000 δραχμῶν διὰ τὴν διαμόρφωσιν τῆς κ.λ.π. Μὲ τὴν δῆλωσιν αὐτὴν τοῦ κ. Νομάρχου εἴμεθα δέδωκοι πὺς προωθεῖται ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, ἐὰν θεαίως ὑπάρξῃ ἡ ἕκτασις. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν οἱ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ ὁ Δῆμος νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἐκτάσεως. Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ θὰ συνηγορήσουν εἰς τοὺς Συλλόγους νὰ συμβάλουν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν συγκρότησιν τοῦ γηπέδου. Περιμένομεν τὰ συμπεράσματα.

Διὰ τὴν ἀρτιωτέραν λειτουργίαν τῶν Λουτρῶν

Βρισκόμαστε στὰ πρόθυρα τῆς νέας τουριστικῆς θερινῆς περιόδου. Τὰ ἱαματικά Λουτρά θὰ λειτουργήσουν ὑπὸ τὶς ἴδιες κτιριακὰς συνθήκας μὲ τὶς περσινὰς. Μὲ ὄδηγὸν τὴν πείραν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐπιτύχωμε καλύτερας συνθήκας λειτουργίας. Τὸ διαφημιστικὸ ὕλικὸν θὰ πρέπει ἐγκαιρῶς νὰ προωθηθῇ στὰ ἀστικὰ κέντρα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποβλέπομεν νὰ προσελκύσωμεν τὴν πελατεία μας. Θὰ πρέπει νὰ ἐνταθοῦν οἱ προσπάθειαι, νὰ ἔχωμεν συνθήκας διαβιώσεως διὰ τοὺς λουομένους, νὰ προσέξωμε τὰ ἀδύνατα σημεῖα καὶ νὰ ἐνεργήσωμεν γιὰ βελτίωσιν. Τὸ ἐστιατόριον, ἡ καθαριότητα, ἡ πολιτισμένη ἐμφάνισις τοῦ προσωπικοῦ, ἡ προθυμία εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πελατείας μας, ἡ δημιουργία συνθηκῶν ἀναψυχῆς διὰ τοὺς λουομένους κ.λ.π. εἶ-

ναι σημεία αξιοπρόσεκτα που θα πρέπει να απασχολήσουν ειδικώς την Δημοτική μας Αρχή. 'Η πείρα είναι πάντοτε ο καλύτερος σύμβουλος' αυτή θα οδηγήσει ασφαλώς σε καλύτερα αποτελέσματα όταν συνδυασθῆ με καλόπιστον κριτική και κυρίως με την αυτοκριτική των έπιφορτισθέντων κατά τὸ παρελθόν τὸ βάρος τῆς Διευθίνσεως τῶν Λουτρῶν. 'Η λειτουργία μεγάλων τουριστικῶν καταστημάτων ὅπως είναι και τὰ ἱαματικά λουτρά Νισύρου, ἀπαιτεῖ ειδικευμένον προσωπικόν· ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἔλλειψις εἶναι μία ἀπὸ τῆς σημαντικώτερες ἔλλειψεις τῶν λουτρῶν μίας που κάποτε θὰ πρέπει νὰ πάψη νὰ ὑφίσταται. Πολύ συντόμως θὰ ἀπευθυνθοῦμε σὲ ἀποφοίτους τῆς σχολῆς τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων διὰ νὰ ἀποκτήσωμε τὰ ἀπαραίτητα στελέχη διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Λουτροπόλεώς μας. Θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον ἐὰν ὁ Δήμος μας μεριμνῆσῃ διὰ τὴν σπουδὴν Νισυρίου εἰς τὴν Σχολὴν καὶ διὰ τὴν χρησιμοποίησίν του μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν.

Οἱ συνδρομῆς πρὸς τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ Συλλόγου Παναγία Θεσμιανὴ Ἀθηνῶν καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν Συνδρομὴν αὐτοῦ πρὸς τὰ Ν. Χ. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ποσῶν τῆς Συνδρομῆς, ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἡ ἀμπαραστάσις τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων εἰς τὸ ἔργον τοῦ Περιοδικοῦ ἀποτελεῖ τὸν σπουδαιότερον παράγοντα τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ. Ἐπιθυμοῦμεν ὅλοι οἱ Σύλλογοί μας, ἀνεξαρτήτως τῶν οικονομικῶν τῶν δυνατοτήτων νὰ συνδράμουν ποικιλοτρόπως τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ, διὰ τῆς τακτικῆς Συνεργασίας των καὶ οικονομικῆς Ἐνισχύσεως :

Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Νοεμβρίου 1960

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν
τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν»
Ε Ν Τ Α Θ Ψ Α

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται,

Τὸ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου μας ἀναγνωρίζον ἰὰς πολλαπλὰς ὑπηρεσίας ἃς προσφέρει τὸ ἔγκριτον ὑμῶν Περιοδικὸν «Νισυριακὰ Χρονικὰ» εἰς τὰ διάφορα ζητήματα τῆς Πατρίδος μας καὶ ἰδιαίτερα εἰς τοὺς Νισυριακοὺς Συλλόγους μας, ἀπέφασισε κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συνεδρίασιν ὅπως ἐνισχύσῃ τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς σας διὰ δραχμῶν τριακοσίων (300) ὡς πρώτην προσφοράν.

Τὸ Συμβούλιόν μας, μὴ δυνάμενον ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ του νὰ διαθέσῃ μεγαλύτερον

ποσὸν ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Γ. Συνελεύσεως, ἐπιφυλάσσεται ὅπως εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συγκληθῆ τοιαύτην, θέσει ζήτημα ἐτησίας παγίας ἐνισχύσεως πρὸς τὸ Περιοδικόν.

Διατελοῦμεν μὲ πατριωτικὸς χαιρετισμούς.
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΚΑΡΑΛΗΣ
Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Η. ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Ὁ κ. Μούρας

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ αἰσθάνονται ὅλως ἰδιαίτεράν χαρὰν διὰ τὴν κατὰ τὸ τελευταῖον χρονικὸν διάστημα βελτίωσιν τῆς ὑγείας τοῦ Προέδρου τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς των, κ. Κ. Μούρα.

Ἐπὶ μῆνας ὁ κ. Μούρας ὑπεχρεώθη νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Ἐρυθρὸς Σταυρός». Ἡ παραμονὴ του εἰς τὸ Νοσοκομεῖον συνεχίζεται, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον χρονικὸν διάστημα βελτιοῦται ἡ ὑγεία του οὕτως ὥστε σύντομα ὁ ἐκλεκτὸς Συμπατριώτης μας θ' ἀναλάβῃ τελείως.

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ ἐκφράζουν διὰ τῶν στηλῶν των τὰς εὐχαριστίας τοῦ κ. Μούρα πρὸς ὅλους ὄσους, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀσθενείας του τοῦ ἔγραψαν καὶ ἐξεδήλωσαν ποικιλοτρόπως τὸ ἐνδιαφέρον των, καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἤδυνήθη νὰ ἀπευθύνῃ προσωπικῶς τὰς εὐχαριστίας του.

Πενήντα χρόνια πρωτοπόρου Σωματείου

Ὁ σύλλογος «Παναγία Θεσμιανὴ» τῶν Νισυρίων, φωτεινὸν παράδειγμα μεγάλων θυσιῶν τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ

Ἀναδημοσιεύομεν ἐκ τῆς «Ἀτλάντιδος» τῆς 22-10-1960 ἄρθρον ἐπὶ τῆς πλουσίας δράσεως τῆς «Παναγιάς Θεσμιανῆς».

NEA YORK, N.Y.—Τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, 16ης Ὀκτωβρίου, εἰς κομπῆν αἰθουσαν τοῦ πολυτελοῦς ξενοδοχείου STATLER-HILTON συνηθροίσθησαν οἱ Νισύριοι Νέας Ὑόρκης καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Ἀμερικῆς διὰ νὰ ἑορτάσουν ὑπερῆφάνως - καὶ δικαίως - τὴν Πεντηκονταετηρίδα ἐνὸς ἐκ τῶν πρωτοπόρων Ἑλληνοαμερικανικῶν σωματείων: τοῦ λαμπροῦ πράγματι εἰς ἔργα εὐποιίας καὶ φιλογενείας συλλόγου

των «Παναγία Θερμιανή». Και μαζί με τους φιλοτίμους και παραδειγματικούς καλὰ ὠργανωμένους αὐτοὺς Νισυρίου —μέλη τοῦ προαναφερθέντος συλλόγου, ἔσπευσαν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὸν ὠραιὸν αὐτὸν ἑορτασμὸν γονίμου συλλογικοῦ βίου ἡμίσεως αἰῶνος καὶ πλείστοι ἄλλοι Νισύριοι τῶν ἐπίσης καλῶν συλλόγων «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» καὶ Γνωμαγόρας», ὡς καὶ φίλοι ἐν γένει τῆς Νισύρου καὶ τῆς Δωδεκανήσου, εὐρύτερον. Ὡσαύτως, τὴν συγκέντρωσιν ἐτίμησαν ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἱερᾶς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου καὶ ἄλλοι παράγοντες τῆς ὁμογενείας.

Εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἐγκαρδιότητος ἀλλὰ καὶ τάξεως παραδειγματικῆς (διὰ τὴν ὁποῖαν συγχαίρομεν τὴν ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἰδίως τὸν εἰσηγηγὴν τῆς βραδυᾶς κ. Κων. Νικολῆν, συνιδιοκτήτην τοῦ «Κεντρικοῦ») καὶ ἐνῶ ἡ ὀρχήστρα τοῦ μᾶστρου Λώρη ἔπαιζε ποικίλα «τεμάχια», οἱ συνδαιτυμόνες ἀπῆλυσαν πλοῦσιον μενοῦ. Ἐν τῷ μεταξῷ, ἡ γνωστὴ καλλιτέχνης κ. Θάλεια Καρβαδία—Προῖου ἔπαιξεν εἰς τὸ πιάνο τρία «κόμματα» λίαν ἐπιτυχῶς. Καὶ ὅταν ἔφθασε ἡ...μοιραία ὥρα τῶν λόγων, τύχη ἀγαθῆ, πρῶτος ὠμίλησεν ὁ Μόνιμος Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ ΟΗΕ, ἐξοχώτατος Πρέσβυς, κ. Παῦλος Οἰκονόμου - Γκούρας, ὁ ὁποῖος συνεχάρη θερμῶς τὸν σύλλογον διὰ τὴν μακρὰν του καὶ ἀξίεπαινον φιλογενῆ δρᾶσιν.

Κατόπιν ὁ ἐκ τῶν Ἑλλήνων Προξένων κ. Διονύσιος Ζένος, ἐξέφρασεν τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος διὰ τὸν μακρὸν βίον καὶ λαμπρὰν πολιτείαν τοῦ ἑορτάζοντος συλλόγου. Ἐπηκολούθησε δὲ σύντομος ὁμιλία τοῦ Πρωτοσυγκέλου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, Πανσο. Ἀρχιμ. Τιμοθέου Χαλόφτη, ἐπεξηγήσαντος ἰδίως τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αἶσθημα ποῦ διέπει τοὺς ἐν γένει νησιώτας — καὶ ἰδιαίτατα τὰ μέλη τοῦ συλλόγου «Παναγία Θερμιανή».

Ἀκολουθῶς ἀνῆλθον εἰς τὸ βῆμα καὶ ἄλλοι ρήτορες, οἵτινες ἐξήρουν τὴν σημασίαν τῆς συγκεντρώσεως αὐτῆς, ὡς ὁ κ. Μιχ. Καρανίκης (Πρόεδρος τοῦ «Γνωμα-

γόρα», ὁ κ. Χαρ. Μ. Σακελλαρίδης (τοῦ «Θεολόγου»), κ.ἄ. Τελευταῖος, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἑορτάζοντος συλλόγου, κ. Ι. Κοριτσιδης, ἀνεφέρθη εὐρύτερον εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ συλλόγου αὐτοῦ, τὰ μέγιστα συντελέσαντος εἰς τὴν πρόσδον τῆς γενετήρας νήσου, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἐκεῖ διατήρησιν τοῦ ἐθνικοφρονος πνεύματος εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὴν θλιβερὰν κατάστασιν τῆς Ἱταλοκρατουμένης πατρίδος ἐπεδείκνυε καὶ ἡ πενία τῆς ξηρᾶς καὶ ἀκαλλιεργήτου πατρώας γῆς, πρᾶγμα ποῦ ὠδήγει συνεχῶς εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῆς ἀποδημίας τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Νισύρου. Ὡς δὲ μᾶς ἐξήγησεν ὁ γνωστὸς πρωτοπόρος καὶ ἐκ τῶν παραγόντων τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενείας κ. Γεωρ. Κοντεμανώλης, τὰ 3)4 τῶν ὄλων ὀκτῶ περίπου χιλιάδων Νισυρίων διεσπάρησαν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Πάντως, πιστοὶ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς γενετήρας, συνεκρότησαν συλλόγους ἐν Ἀθήναις, Ἀμερικῇ, Αὐστραλίᾳ καὶ ἄλλαχοῦ καὶ διὰ μεγάλων δωρεῶν, ἐπὶ ὀλοκλήρους δεκαετηρίδας μεριμνοῦν διὰ τὴν παντοειδῆ ἐνίσχυσιν τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος, πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν συμπατριωτῶν των. Ἰδιαιτέρως ἐνίσχουσιν τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς Λέρου, μὲ σκοπὸν τὴν ἐκεῖ ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν νεαρῶν συμπατριωτῶν των.

Εἰς ὄλην αὐτὴν τὴν προσπάθειαν, πάντα πρόθυμος ὁ σύλλογος «Παναγία Θερμιανή», ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς πικροὺς χρόνους τῆς ξενικῆς κατοχῆς κατέβαλε διδασκαλικούς καὶ ἱατρικούς μισθοὺς, δίνεμε δωρεὰν φάρμακα, διητῆρει σχολικὰ κτίρια καὶ ἐκκλησίας, ἦλθεν ἄρωγος εἰς πάσχοντας καὶ δεινοπαθοῦντας, ἐνίσχυσεν τὸν Δωδεκανησιακὸν Ἐθνικὸν Σύνδεσμον, τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ρόδου εἰς τὴν ἔκδοσιν κατηχητικῶν βιβλίων, τὸν Ἐρανον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς τορπιλλισθείσης «Ἑλλης», τὴν Ἑλληνικὴν Πολεμικὴν Περὶθαλψιν, τοὺς Πρόσφυγας Νισυρίου Μέρους Ἀνατολῆς, ἐπαιροδοτήσεως μὲσω τῆς Ἐπιτροπῆς Προικοδοτήσεως ὀκτῶ κορίτσια τῆς Κοινοότητός μας καὶ ποτὲ δὲν ἔκλεισε τὴν θύραν εἰς τὸν ριτοῦντα.

Ἐπίσης ὁ Σύλλογος μεριμνᾷ διὰ τὴν

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*

Τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

Ἐκλεκτὸς φίλος, ὁ Διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κ. Κ. Μούρας, εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προσφέρῃ ἕνα ὀγκώδη τόμο μὲ τὰ τεύχη τῶν τελευταίων χρόνων τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» Πέρασα ὥρες πολλὰς διαβάζοντας τὶς σελίδες τους. Καὶ γύρισα στὴν πατρίδα μου τὴν Αἰγαιοπελαγίτικη, θυμήθηκα τὰ παιδικὰ μου χρόνια ἢ τὰ παραμῦθια ποὺ ἀκούγα παιδί. Τὰ ἴδια βάζω ὅλο τὸ Αἶγαίο, στοὺς χρόνους τῆς δουλείας, μὲ τοὺς δυνάστες του. Ἡ ἴδια φλόγα: γιὰ τὸ ὄραμα τῆς Ἑλλάδας, τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἴδια πίστη γιὰ τὴν Ἀνατολικὴ Ὀρθοδοξία, οἱ ἴδιες παρακαταθήκες τῶν γονιῶν πρὸς τὰ παιδιά τους, ἢ ἴδια ἔξαρση.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ» εἶναι διμη-

* Ἀναδημοσίευσις ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Βῆμα» τῆς 24-1-1961.

κατασκευὴν τοῦ λιμενίσκου Πάλων, τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Κυρᾶς, μετὰ τὸν καταστρεπτικὸν σεισμὸν τοῦ 1933, τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ «Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι» Πάλων, τὴν ἀγορὰν οἰκοπέδου διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδασκαλίου εἰς Πάλους, τὴν ἐπισκευὴν Σχολείου Ἐμπορίου καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ δρόμου «Κυρᾶς». Διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ ἔδωκαν ἡγήθησαν 30.000 δολλάρια.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ συλλόγου ἀποτελεῖται ὡς ἑξῆς: Ἰ. Κοριτσιδης, Πρόεδρος, Π. Σεβδαλῆς, Ἀντιπρόεδρος, Ν. Χριστοφόρου, Γραμματεὺς, Ν. Φουτζιαξῆς, Ταμίας καὶ Ἰωάν. Παπαγιαννάκης, Γραμμ. Ἀλληλογραφίας. Σύμβουλοι δὲ οἱ κ. κ. Ι. Περδικάρης, Κ. Κοριτσιδης, Μ. Παπαγιαννάκης, Ν. Κοντοβερός καὶ Γ. Μαστρογιάννης.

Ὁ καθ' ὅλα ἀντάξιος Πρόεδρος τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δείπνου κ. Κωνσταντῖνος Νικολῆς, εἶχε ὡς συνεργάτας του ἐπαφίους τοὺς κ.κ. Μ. Χαλικιῶν, Ν. Κωστίδην, Ἰ. Ἀνταπάσην, Γ. Πλουσιάδην, Ν. Καλυμνίου καὶ Γ. Τριανταφύλλου.

Πολλὰ συγχαρητήρια.

Ι. Π.

νιαία ἔκδοσις τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς «Ὁ Γνωμαγόρας». Ἐλάχιστοι ἀπ' τοὺς ἀναγνωστές αὐτῆς τῆς στήλης θάχουν ἀκούσει τὸν τίτλο αὐτοῦ τοῦ ἐντύπου. Πολὺ φυσικό. Ἐνα νησάκι, ἀπομονωμένο τοῦ Ἀρχιπελάγου μας, μὲ τοὺς πολίτες του ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένοι στὴν πρωτεύουσα, μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἄλλων ξενιτεμένων παιδιῶν του, θέλει νὰ προβάλῃ τὴν ἱστορία του, τὸ θρύλο του, τὸ δημοτικὸ του τραγούδι, τὶς ἀνάγκες του τὶς πρακτικὰς: γιὰ ἕνα λιμανάκι, γιὰ ἕνα ἡρώο τῶν νεκρῶν, γιὰ τὸ φύτεμα μερικῶν δασικῶν δενδρυλλίων γιὰ ἕνα παγοποιεῖο, γιὰ λίγο ἠλεκτρικὸ φῶς. Μπορεῖ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ νὰ εἶναι τὰ πρακτικὰ ζητήματα, τῆς ἀμεσης ἀνάγκης. Ὡστόσο τὶς πολλὰς σελίδες τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» δὲν τὶς καταλαμβάνουν αὐτὰ. Ἀλλὰ τὸ ἄλλα, τὰ αἰώνια: ἡ ἱστορία καὶ ἡ παράδοσις τοῦ νησιοῦ. Οἱ συνεργάτες του γράφουν προπάντων: γιὰ τοὺς ἁγίους τοῦ νησιοῦ, γιὰ τὰ μοναστήρια του, γιὰ τὰ ἀρχαῖα νομίσματα τῆς Νισύρου, καταγράφουν παραμῦθια, παροιμίαι, ἔθιμα, χρονικὰ τῆς σκλαβιάς, χρονικὰ ἀκόμα τῆς ἐλευρίας.

Εἶπαμε: Ἐλάχιστοι θὰ ξέρουν πῶς ὑπάρχουν τὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ», ἔλάχιστοι θὰ ξέρουν καὶ τὴ Νίσυρο. Εἶναι ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο τῶν τουριστικῶν καρβανιῶν, ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο τῆς ἐπικαιρότητας καὶ τῆς γραφικότητας τῶν ἄλλων νησιῶν τοῦ Ἀρχιπελάγου. Ἐνας λόγος περισσότερο γιὰ νὰ σκύψουμε μὲ στοργὴ ἀπάνω σ' αὐτὲς τὶς καθαρές σελίδες, ποὺ δὲν θέλουν νὰ ὑπηρετήσουν καμιὰ ματαιοδοξία, καὶ ποὺ μόνο σκοπὸ ἔχουν νὰ ψιθυρίζουν μὲ διάκριση τὸν καημὸ τῆς πατρίδας, τὸ συναξάρι τῆς.

Ἴδου μιὰ σελίδα ἀπὸ αὐτὸ τὸ συναξάρι. Γράφει ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Πον. Γ. Κρητικὸς, γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Ἁγίου Νικήτα τοῦ Νισυρίου, πρὶν μαρτύρησε στὶς 21 Ἰουνίου τοῦ 1732. Ὁ καθηγητὴς παρα-

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΜΑΝΔΡΑΚΙ — (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Ν. Διακομιχάλη).

Γεννήσεις

- 18.11.60 ἡ Λουκία Μ. Κυπραίου ἐγέννησε κοριτσάκι.
22.11.60 ἡ Ἀγγελικὴ Φ. Τσουλάτου ἐγέννησε ἀγοράκι.
24.11.60 ἡ Βασιλεία Ἀντ. Σπέρμπη ἐγέννησε κοριτσάκι.
8.12.60 ἡ Καλλιόπη Ν. Πατρίκη ἐγέννησε κοριτσάκι.
Ἡ Ἄννα Σαμφῶν Παπαδέλια ἐγέννησε ἀγοράκι.

Βαπτίσεις

- 8.11.60. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Μιχ. Κ. Μούρα εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Μαρία.
7.1.1961. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Νικολάου Μισοῦ εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Μιχαήλ.
7.1.1961. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Νικήτα Α. Μαστρογιάννη καὶ ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἀπόστολος.
8.1.1961. Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον τοῦ Κων. Θρασυβ. Ὁρσάρη καὶ ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἄννα.

Θάνατοι

- 27.10.1960. Ἀπεβίωσε ἡ Μαρία Μ. Κολέζη ἐτῶν 60.
30.10.1960. Ἀπεβίωσεν ὁ Λάζαρος Μαυρουδῆς ἐτῶν 87.
27.12.1960. Ἀπεβίωσεν ἡ Σοφία Κατσαντωνάχη ἐτῶν 91.
21.1.1961. Ἀπεβίωσεν ἡ Μορφινὴ Α. Παναγιώτου ἐτῶν 83.
5.2.1961. Ἀπεβίωσεν ὁ Ἀντώνιος Κρητικὸς ἐτῶν 75.

Μνημόσυνα

Εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ποταμησίσης ἐτελέσθησαν τὰ ἀκόλουθα μνημόσυνα.

- Τὴν 4.12.60 τῆς Εἰρήνης Πατρίκη, τὴν 6.12.1960 τῆς Μαρίας Μιχ. Κολέζη, τὴν 10.12.60 τοῦ Ἰωάννου Θεοδώρου, τὴν 10.12.60 τῶν θυμάτων τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας, τὴν 22.1.1961 τῆς Λευκοθέας Χαρτοφύλης.

Ἀφίξεις

Τὴν 1.4.61 ἀφίχοντο ἐξ Ἀμερικῆς οἱ κ.κ. Ἰάκωβος Γεννάς καὶ Παντελῆς Ἀλαμαγγίδης.

Διαμόρα

Ὁ μαθητὴς Κωνσταντῖνος Χαρτοφύλης τοῦ Διαμαντῆ καὶ τῆς Ἄννης, μαθητῆς τοῦ Βενετοκλείου Γυμνασίου Ρόδου ἠρίστευσεν εἰς τὴν ἔκθεσιν περὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ ἔτυχεν χρημα-

τικοῦ βραβείου 800 δραχμῶν. Συγχαίρομεν θερμῶς τὸν συμπατριώτην μας μαθητὴν εὐχόμενοι εἰς ἀνώτερα.

Εἰς τὴν θέσιν Καπριάνου ἀνηγέρθη ναὸς δαπάνοις τοῦ κ. Ἀριστομένου Βρούζου ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἁγία Τριάς, τὰ δὲ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς. Θερμῶς συγχαίρομεν τὸν κ. Ἀριστομ. Βρούζον.

Τὴν 25ην Μαρτίου τρέχοντος ἔτους, ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς, ἐωρτάσθη πανηγυρικῶς εἰς τὴν νῆσον μας ἡ ἐθνικὴ ἐπέτειος κατὰ τὰ καθιερωμένα μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν ἐθνικῆς ἐξάρσεως. Μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἑορτασμοῦ ἐδόθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Νισύρου θεατρικὴ παράστασις μετὰ τὸ ἔργον «Τίμημα Λευτεριάς». Τὸ ἔργον ἐδίδαξεν ἡ καθηγήτρια τοῦ Γυμνασίου δεσποινὶς Ἀφροδίτη Ζερβάνου. Ἐλαβον μέρος 22 μαθηταὶ οἱ ὅποιοι ἠρμήνευσαν τὸ ἔργον μετὰ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Τὸ ἔργον ἐπανελήφθη καὶ τὴν ἐπομένην 26ην Μαρτίου. Τοὺς κυριώτερους ρόλους εἶχον ὁ μαθητὴς Παντελῆς Παντελῆς ὡς Ἄλῃ-Πασᾶς, ἡ μαθήτρια Θεοδορίδου Ἄννα ὡς Κυρά-Βασιλική, ὁ μαθητὴς Χατζηνικολάου Ἰωάννης ὡς Κατσαντώνης καὶ αἱ μαθήτρια Πάχου Ἄννα καὶ Παπάτου Μαρία ὡς κυρὰ Ἀγγελικὴ καὶ Τριανταφυλλιά. Μεγάλην ἐπίσης ἐπιτυχίαν εἶχον καὶ οἱ λοιποὶ μαθηταὶ οἱ ὅποιοι ἠρμήνευσαν τοὺς δευτερεύοντας ρόλους τοῦ ἔργου: Μίχαλος Μιχαήλ, Καροῦσος Γεώργιος, Βουτσᾶς Κων., Πλάκας Νικόλ., Ὁρσάρης Ἀντ., Ὁρσάρης Παναγ., Μειμάρης Δημ., Ματθαῖος Δημοσθ., Γιαλλούρης Ἰωάννης, Μαστρογιάννη Παράση, Χατζόγλου Ἰωάννα, Τσιμπέρλος Νικ., Παπάτσος Νικ., Καροῦσος Ἐμμ. καὶ Σακαλῆς Χαρ.

ΝΙΚΕΙΑ — (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Νικ. Χαρτοφύλη).

Ἀφίξεις

Τὴν 4.2.61 ἀφίχθησαν εἰς Νικεῖα ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐπαρχίας Κῶ κ. Μαυροειδῆς, ὁ ἐπαρχιακὸς Ἀγρονόμος καὶ ὁ Διευτὴς τοῦ Ὑ(π)ματοσ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Κῶ καὶ ἀνησχολήθησαν μετὰ ζητήματα ἀρμοδιότητός των.

Τὴν 1.3.61 ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ συμπατριώτης μας ἱατρός Πασχάλης Τσουκαλάς.

Ἀναχωρήσεις

Τὴν 8.3.61 ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας ὁ κ. Πασχ. Τσουκαλάς, τὴν 15.3.61 ἀνεχώρησεν δι' Ἀθήνας ἡ κ. Μαρούλα Ζαχαριάδη, διὰ Λέρον ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νικειῶν κ. Κανδύλης καὶ διὰ Ρόδον ὁ ἀγροφύλαξ Νικειῶν Ἰωάννης Πανταράτας πρὸς νοσηλείαν.

Βαπτίσεις

Τὴν 22.1.61 ἐγένετο ἡ βάπτισις τῆς θυγα-

τρὸς τοῦ Κων. καὶ Θεοδώρας Χ' Κώνστα, ὀνομασθὲν Εἰρήνη. Ἐνάδοχος παρέστη ἡ δις Εἰρήνη Ἐμμ. Καραγεωργίου.

Ἑορταὶ

Μετ' ἐπισημοσύνης ἐορτάσθη ἡ σχολικὴ ἑορτὴ τῶν τριῶν ἱεραρχῶν. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ λαὸς συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ Θεολόγειον Δημοτικὸ Σχολεῖον ὅπου ἐπηκολούθησαν λόγοι, ἄσματα, διάλογοι κ.λ.π.

Θάνατοι

Τὴν 19.1.61 ἀπεβίωσεν ὁ Ν. Διακοβασιλῆς εἰς ἡλικίαν 76, τὴν 4.3.61 ἀπεβίωσεν εἰς Κῶ ὅπου μετέβη πρὸς νοσηλείαν ἡ Δέσποινα Χ. Μηνᾶ καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὸ χωρίον Πυλί. Τὴν 7.3.61 ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Τσουκαλᾶς καὶ ἐκηδεύθη πανδήμως εἰς Νικεῖα ὁ ἐκλεκτὸς συμπολίτης μας μετ' ἐπισημοσύνης κοινωτικῆν δρᾶσιν, ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, τῆς κοινότητος καὶ πολλῶν συμπολιτῶν μας. Τὸν ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας κ. Γ. Ζαχαριάδης. Τὴν 7.3.61 ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν ὁ Σταῦρος Χαρτοφύλης.

Μνημόσυνα

Τὴν 22.1.61 ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τῆς Ἄννας Ἐμμανουηλίδου. Τὴν 5.3.61 ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τῆς Ἀργ. Διακοβασιλῆ.

Διάφορα

Τὴν 5.3.61 ἐπισκέφθη τὰ Νικεῖα ὁ Νομάρχης Δωδεκανήσου κ. Ἰωάννου συνοδευόμενος ὑπὸ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Νομαρχίας, ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς ὑποδιοικήσεως Χωρ)κῆς Κῶ ὑπομειράρχου κ. Πυργάκη καὶ τοῦ σταθμάρχου Νισύρου κ. Χρ. Ἐλευθερίου καὶ τοῦ Δημάρχου Νισύρου κ. Γεωργίου Γιαλλούρη.

ὑπὸ τοῦ Χριστιανικοῦ Κύκλου Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων τοῦ χωρίου Νικεῖα, ἐδόθη θεατρικὴ παράστασις Χριστιανικοῦ περιεχομένου.

Κοινωνικὰ νέα Νικειῶν

Τὴν 22.10.60 ἀφίχθη ἀπὸ Παρισίους ὁ κ. Γεώργιος Λάλος μετὰ τῆς συζύγου του Μαρίας καὶ

Ἀπὸ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Νικειῶν

τοῦ τέκνου των καὶ ἀνεχώρησαν μετὰ ὀλιγοήμερον παραμονήν.

Τὴν 16.10.60 ἀφίχθη εἰς τὸ χωρίον μας ὁ νέος Ἐπαρχος Κῶ κ. Γαβαλᾶς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Μανδρακίου κ. Γ. Γιαλλούρη καὶ ἀνεχώρησαν αὐθημερόν.

Ἄναχωρήσεις

Ὁ κ. Νικόλαος Πασχαλάκης τὴν 9.10.60 δι' Ἀμερικὴν.

Ἡ κ. Ἄννα Θεοδ. Σακελλαρίδην τὴν 31.12.60 δι' Ἀμερικὴν.

Ὁ νεαρὸς Παντελῆς Βαρκανῆς τὴν 12.12.60 δι' Αὐστραλίαν.

Ὁ Κώστας Ν. Μαστρομιχάλης, τὴν 8.1.61 διὰ τὸ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Ναυπλίου, ὅπου κατετάγη εἰς τὰς διαβιβάσεις τοῦ Μηχανικοῦ.

Γεννήσεις

Τὴν 17.11.60 ἡ Πόπη Μ. Κοντομανώλη ἐγέννησεν ἀγοράκι.

Τὴν 29.11.60 ἡ Χρυσόκονα Γ. Κόκκινου ἐγέννησεν ἀγοράκι.

Ἀρραβῶνες

Τὴν 26.12.60 ἡρραβωνίσθη ἡ δις Μαρῖα Ἐμμ. Λοῖζου μετὰ τοῦ εἰς Αὐστραλίαν διαμένοντος νεαροῦ συμπατριώτου μας Γεωργίου Παν. Μαστρομιχάλη.

Διάφορα

Συνεπεία πρωτοφανοῦς καταρακτώδους βροχῆς τὴν νύκτα τῆς 23ης πρὸς τὴν 24ην Δεκεμβρίου, ἐσημειώθησαν πλημμύραι εὐρείας ἐκτάσεως καὶ πλεῖστα ζημιαὶ εἰς κτήματα τῆς περιφέρειας μας, εἰς δένδρα καὶ σποράς, αἱ ὅποια ὑπολογίζονται περὶ τὰς 100 χιλ. δραχ. καὶ ἀπεκλείσθησαν ἄρκετοὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι.

Ἰ.Γ. Μετ' ἐπιτυχίαν, ἐγένετο ἡ ἐτησίαν χοροεσπερὶς τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τοῦ Συλλόγου «Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» τὴν 6.1.61 εἰς τὴν νέαν του αἴθυσαν (παλαιὸν διδασκῆτριον). Αἱ εἰσπράξεις ὑπῆρξαν σημαντικαί.

Νικ. Χαρτοφύλης

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ - (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Ἰωάννου Γερ. Φραντζῆ)

Γεννήσεις καὶ Βαπτίσεις

Τὴν 4.3 ἡ σύζυγος τοῦ κ. Γεωργίου Στελλὰ Κατίνα ἔτεκεν ἀγοράκι.

Τὴν 28.2 ἡ σύζυγος τοῦ κ. Μιλτιάδη Χ. Κοντοκολάου Μάρτζη, ἔτεκεν ἀγοράκι.

Τὴν 4ην Φεβρουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ Ἠλία καὶ Εἰρήνης Ρομέου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Σπυριδῶνος τῆς πόλεώς μας. Ἐνάδοχος Βασίλ. Ν. Διακοβασιλῆ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ Γεωργίου καὶ Εἰρήνης Πουράκη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγ. Σπυριδῶνος μετ' ἀνάδοχον τὸν κ. Ἰωάννην Πατρίκη. Ὁ νεοφώτιστος ὀνομάσθη Κωνσταντῖνος.

Τὴν 22αν Ἰανουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Νικήτα καὶ Εἰρήνης Σκανδάλου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Γερασίμου τῆς πόλεως μας. Τὸ νεοφώτιστον ὠνομάσθη Ἄννα παρὰ τοῦ ἀναδόχου.

Γάμοι

Τὴν 28ην Ἰανουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Δίδος Λουλουδιάς Γερασίμου Πάππα μετὰ τοῦ κ. Σαλβατόρε Ναρτιέλλο.

Τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ Ἀσημίνης Γ. Παπαεμμανουήλ μετὰ τῆς Δίδος Ἐλένης Μουφήδη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας.

Τὴν 19ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ Ἰωάννη Πατρίκη μετὰ τῆς Δίδος Τούλας Παλούκα εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Μπρόνξ μὲ κουμπάρων τὸν κ. Τζούτζουλαν.

Τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Δίδος Ἐλένης Πάππα μετὰ τοῦ Ἀντωνίου Σφουριδῆ εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος τῆς πόλεως μας.

Θάνατοι καὶ Μνημόσυνα

Τὴν 28ην Νοεμβρίου ἀπεβίωσεν ὁ Μιχαὴλ Ν. Στελλάς καὶ ἐκηδεύθη τὴν 1ην Δεκεμβρίου.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Φεβρουαρίου ἀπεβίωσεν ὁ Παναγιώτης Βιολῆς καὶ ἐκηδεύθη ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Μπρόνξ.

Εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος ἐτελέσθησαν τὴν 11ην Δεκεμβρίου τὰ ἐτήσια μνημόσυνα τοῦ Ἐμμανουήλ Ἀσφέντη καὶ Κωνσταντ. Ν. Ἀνδριώτη.

Διάφορα

Τὴν 4ην Ἰανουαρίου ἀνεχώρησεν διὰ Νίσυρον ὁ Ἀντων. Κ. Χαρτοφίλης καὶ εἰς τὰς 12 Φεβρουαρίου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ὁ Ἐμμ. Καλούδης.

Τὴν 16ην Δεκεμβρίου εἰσήχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὁ Νικόλαος Θερεούλης διὰ θεραπείαν ὡς καὶ ὁ Θεόφιλος Στελλάς.

Τὴν 21ην Ἰανουαρίου εἰσήχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Ἄϊλαν Πάρκ ὁ ἀδελ. μας Ὀδυσσεὺς Γεωργάκης πρὸς θεραπείαν καὶ τὴν 27ην ἰδίου ἐνεχειρίσθη ὁ Χαράλαμπος Κοντονικολάου εἰς τὸ νοσοκομεῖον Μπούλεβαρ τῆς Ἀστορίας.

Τὴν 26ην Φεβρουαρίου ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ Νικολάου καὶ Μαρίας Καλμινίου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, ἀνάδοχος ἡ κ. Μαρία Ντένις, εἰς τὸ νεοφώτιστον ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ.

Τὴν 12ην Μαρτίου ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ Μιχαὴλ καὶ Πόπης Φραντζῆ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τῆς πόλεως μας μὲ ἀνάδοχον τὴν κ. Κλεοπάτρα Πριοβόλου. Ἡ νεοφώτιστος ὠνομάσθη Μαρία.

Τὴν 26ην Μαρτίου ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ Νίκου καὶ Εἰρήνης Πατρίκη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος τῆς Ν.Υ. ὀνομασθὲν Κωνσταντίνος. Ἀνάδοχος ἡ Δις Μαρία Δ. Κακακιοῦ.

Μὲ τὸ ἄμ. «Βασίλισσα Φρειδερίκη» ἀνεχώρη-

σαν διὰ Νίσυρον τὴν 14ην Μαρτίου οἱ κύριοι Παντελῆς Ἀλαμαγκίδης καὶ Ζᾶκος Γεννάς.

Τὴν 26ην Μαρτίου ἐτελέσθη ἐτήσιον μνημόσυνον τῆς Καλλιόπης Χαλκιᾶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου τῆς Ἀστορίας.

Ἡ κ. Ἄννα Μ. Κόκκινου ἐνεχειρίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Μπούλεβαρ τῆς Ἀστορίας. Ἐπίσης ἐνεχειρίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Βέτερανς ὁ κ. Νικόλαος Κωστίδης.

Ἡ κ. Κατίνα Δημ. Κόκκινου εἰσήχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Σὰν Βίνσεν τῆς πόλεως μας πρὸς θεραπείαν.

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ὁ νεαρὸς Νίκος Δ. Χατζηνικολάου καὶ τὴν 16ην Μαρτίου ὁ νεαρὸς Νίκος Ι. Χαρτοφίλης.

Ἀφίξεις

Εἰς τὰς 5 Αὐγούστου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ἡ κ. Εἰρήνη Μ. Καβούνη μετὰ τῶν τέκνων της Εὐδοξίας καὶ Χαραλάμπους.

Τὴν 8ην Αὐγούστου ἡ κ. Ἄννα Κλεοπούλου.

Τὴν 25ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἐμμανουήλ Παπαεμμανουήλ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τοῦ κ. Κων. Παπαεμμανουήλ.

Τὴν 28ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἰωάννης Π. Πατρίκης.

Τὴν 31ην Αὐγούστου ὁ κ. Ἐμμανουήλ Δ. Καραγιωργῆς μετὰ τῶν θυγατέρων του Ἄννης καὶ Καλλιόπης, ὁ κ. Μιχαὴλ Ἐ. Παπαμιχαὴλ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς των Ἐλένης καὶ ὁ κ. Ἐμμανουήλ Ἰ. Βαρκανῆς.

Τὴν 2αν Σ)βρίου ἡ κ. Μαρίκα Μ. Σκούρτου μετὰ τῶν τέκνων της Εἰρήνης καὶ Νικολάου, ὁ κ. Ἰωάννης Ν. Ὀρφανόπουλος μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ὁ κ. Κώστας Γ. Κωστίδης.

Τὴν 4ην Σ)βρίου ὁ κ. Ἰωάννης Γ. Ἀσφένδης (Ἀσφενδιανός).

Τὴν 11ην Σ)βρίου ὁ κ. Γεώργιος Α. Κουτσούκος καὶ ἡ σύζυγός του Λαμπρινή.

Τὴν 14ην ὁ κ. Βασίλειος Κ. Εὐστρατιάδης.

Τὴν 18ην Σ)βρίου ὁ κ. Σταῦρος Α. Χαρτοφύλης καὶ ὁ κ. Νικήτας Δ. Καμπανής.

Τὴν 23ην Σ)βρίου ἡ κ. Ἐλένη Ν. Κόκκινου μετὰ τῶν τέκνων της.

Τὴν 27ην Σ)βρίου ὁ νεαρὸς Μπούλης Μιλ. Καραγιάννης διὰ σπουδᾶς.

Τὴν 28ην Σ)βρίου οἱ κ.κ. Ζαχαρίας Θ. Ζαχαριάδης, Δημήτριος Εὐστρ.Κοντονικολάου καὶ Κωνσταντίνος Δ. Χαρτοφύλης.

Εἰς τὰς 29 Σ)βρίου ὁ κ. Κωνσταντίνος Γ. Μαστρογιάννης.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ - (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Ε. Βλαχάκη).

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἀπεφάσισε ὅπως ἀρχίσῃ τὸ ἔργον τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κωδωνοστασίου Ἀγίων Ἀποστόλων εἰς Πάλλους.

Τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῆς δαπάνης ἀνέρχεται εἰς 43.500 δραχμ. καὶ ἐργολάβος αὐτοῦ κα-

τόπιν διαγωνισμού ώρισθη ό συμπατριώτης κ. Χ. Έμμανουηλίδης.

Τρείς άπροσδόκητοι θάνατοι συμπατριωτών έγέμισαν θλίβιν τās ψυχās τών Νισυρίων εις δόλοκληρον τήν Αύστραλίαν. Πρός τούτο και διά διάστημα τριών μηνών ό Σύλλογος πενθεί και θά άποφευχθή κάθε έορταστική κίνησις.

Τήν 26 'Ιουλίου και ώραν 7 π.μ. άπεβίωσεν ή κ. Μαρία Νικ. Βλαχάκη. Η άποβιώσασα ήλθε πρό τεσσάρων έτών εις Αύστραλίαν πλησίον τής οικογενείας της. Η μεταστάσα έγκαταλείπει άπαρηγόρητον σύζυγον, δύο υίους, μίαν νύμφην και έναν έγγονόν. Η κηδεία έγινεν εις τόν κοινοτικών Ναόν «Παμμεγίστων Ταξιαρχών» παρουσία όλων τών Νισυρίων τής πόλεώς μας. Παρέστη δέ και ό Πρόεδρος του Συλλόγου από τόν Μέλμπουρν κ. 'Ιωάννης Βελισσαρίου. Υπό του άντιπροσώπου του Συλλόγου κ. Μάνου Βλαχάκη κατετέθη στέφανος επί τής σορού έξ όνόματος του Συλλόγου. Ο Σύλλογος «Παναγία Θερμιανή» Αύστραλίας διαβιβάζει εις τούς οικείους και συγγενείς τά πιό θερμά του συλλυπητήρια.

Τήν 31ην Αύγουστου και ώραν 3.30 μ.μ. άπεδήμησεν εις Κύριον εις τόν Ρόαγιαλ Άντελαϊήδ Χόσπιταλ όπου ένοσηλεύετο ό συμπατριώτης Νικόλαος Δεμέλης. Ο έκλιπών έγκατεστάθη εις Αύστραλίαν πρό όκτώ έτών. Έντός έλαχίστου διαστήματος έφερε πλησίον και τήν υπόλοιπον οικογένειάν του. Ο άειμνηστος δεκρίνετο διά τὰ εύγενή του, φιλανθρωπικά και έθνικοθησκευτικά αίσθήματα, άπολαμβάνων τής έκτιμήσεως τών συμπαροίκων, και ιδίως τών συμπατριωτών του. Η κηδεία του έγινε εις τόν κοινοτικών Ναόν «Παμμεγίστων Ταξιαρχών» παρουσία όλων τών Νισυρίων. Επίσης παρέστη και ό Γεν. Γραμματεύς του Συλλόγου κ. Χρήστος Δεμέλης από τόν Μέλμπουρν. Κατετέθη στέφανος επί τής σορού έξ όνόματος του Συλλόγου υπό του άντιπροσώπου αυτού κ. Μάνου Βλαχάκη. Ο Σύλλογος «Παναγία Θερμιανή» Αύστραλίας διαβιβάζει εις τούς οικείους και συγγενείς τά πλέον θερμά συλλυπητήρια.

Τήν 24ην Σεπτεμβρίου ό άγαπητός εις όλους και φιλοπρόοδος νέος Παναγιώτης Βαρκανής, έκ Νικεϊών Νισύρου, και ή έξαιρετική νέα δις Πότα Κανέλλου έξ 'Αφυσού Σπάρτης τής Πελοποννήσου, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου. Ο Σύλλογος «Παναγία Θερμιανή» εύχεται ταχέαν τήν στέψιν.

Τήν 2αν 'Οκτωβρίου έβαπτίσθη τόν τέκνον τής έκλεκτής συμπατριώτισσας κ. Μαρίκας τόν γένος Βαρκανή έκ Νικεϊών. Άνάδοχος ήτο ή κ. Τσαμπίκα Πολίτη έκ Ρόδου, δώσασα εις τόν νεοφώτιστον τόν όνομα Έμμανουήλ.

Μέ ειλικρινή αισθήματα θλίψεως πληροφορηθήκαμε τόν θάνατον έκλεκτού συμπατριώτου, κατόπιν δυστυχήματος. Τās έσπερινās ώρας τής 14 'Οκτωβρίου εις τόν προάστειον Ρεζερβοάρ έλαβε χώραν τραγικόν δυστύχημα μέ θύμα τόν νεαρόν συμπατριώτην Δημήτριον Διακομιχάλην, έτών 21.

Τόν άτυχές θύμα, έπιβαίνον ποδηλάτου, παρεσύρθη υπό διερχομένου μετά μεγάλης ταχύτη-

τος άυτοκινήτου και τραυματισθείς σοβαρώς ύπέκυψε εις τόν μοιραϊόν. Η κηδεία του άτυχούς θύματος έγινε τήν 18 'Οκτωβρίου έκ του 'Ιερού κοινοτικού Ναού «Εύαγγελισμός». Παρηκολούθησε δέ αύτήν δόλοκληρος ή Νισυριακή παροικία τής πόλεως.

Εις τήν έν Νισύρω διαμένουσιν οικογένειαν τών γονέων του θύματος ό Σύλλογος «Παναγία Θερμιανή» άπευθύνει τά πλέον θερμά και ειλικρινή συλλυπητήρια.

Αί πρόοδοι Νισυρίων έπιστημόνων

Μέ ιδιαιτέραν χαράν πληροφορούμεθα τήν έπιστημονικήν πρόοδον του ίατρού κ. Μάνου Παρθενιάδου υίου του εις Αίγυπτον έγκατεστημένου συμπατριώτου μας κ. Γεωργ. Έμμ. Παρθενιάδου. Ο κ. Μάνος Παρθενιάδης έπεράτωσε τās σπουδάς του έν Γερμανία τώ 1958 και έν συνεχεία άνηγορεύθη διδάκτωρ. Ηδη έγράζεται ως τακτικός βοηθός του καθηγητού τής 'Ωτορινολαρυγγολογίας Leicher, ειδικευόμενος εις τήν 'Ωτορινολαρυγγολογίαν. Τά «Νισυριακά Χρονικά» έκφράζουν θερμά συγχαρητήρια και εύχονται λαμπράν σταδιοδρομίαν εις τόν κ. Μάνον Παρθενιάδην.

Εύχαριστήρια

Αισθάνομαι καθήκον νά εύχαριστήσω δημοσίως, πάντας τούς όπωσδήποτε συμμετασχόντας εις τόν βαρύτατον πένθος μας, επί τώ θανάτῳ τής προσφιλοῦς ήμῶν θυγατρὸς ΕΙΡΗΝΗΣ, θανούσης τήν 3ην Αύγουστου εις Κῶ και μεταφερθείσης τήν έπομένην εις Νίσυρον — Νικεϊά, όπου και εκηδεύθη. Ίδιαιτέρως δέν βρισκω λόγους νά εύχαριστήσω τούς άγαπητούς μου και εύγενείς συναδέλφους ύπαλλήλους του Ταχυδρομικού Γραφείου Κῶ, διά τόν ενδιαφέρον των και τήν συμπαράστασιν των.

Εύχαριστούμεν

'Αντωνίος και Αικατερίνη Ζαχαριάδη

Νέαι συνδρομαί

Μιχ. Ν. Καμπανης

Δολ. 10

'Εμμ. Σεβδαλής

» 5

θέτει ένα γράμμα του Ἰωάννη Λογοθέτη πρὸς τὸ γιό του Μιλτιάδη πού σπούδαζε στὴ Ρόδο, στὴ Σχολὴ τῶν Φρέρηδων. Ἐνας νησιώτης γράφει ἐδῶ στὸ παιδί του, «οὐχὶ ὡς πρὸς παιδίον, ἀλλὰ ὡς πρὸς τέλειον ἄνδρα!». Ὁ πατέρας ἔμαθε πὼς οἱ Φρέρηδες πῆραν τὰ παιδιὰ καὶ τὰ πῆγαν ν' ἀκούσουν τὴ λειτουργία στὴ λατινικὴ ἐκκλησία. Ἔτος 1889. Ὁ πατέρας φοβᾶται. Βλέπει τὸ πρῶτο βῆμα τοῦ προσηλυτισμοῦ. «Ἄν ἐπὶ σκοπῷ προσηλυτισμοῦ ἦλθον εἰς Ρόδον, ὄφειλον νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀβασγίαν ἵνα προσηλυτίσωσιν Ἀφρικανούς καὶ Ἀβασγούς».

Συμβουλεύει, λοιπόν, ὁ πατέρας τὸ γιό: «...Ἄμα λοιπόν, ὁ κύριος Διευθυντῆς, ἐπιβάλη καὶ ἄλλην φορὰν ἵνα μεταβῆτε εἰς τὴν λατινικὴν ἐκκλησίαν νὰ λειτουργηθῆτε, σὺ νὰ εἴπης αὐτῷ μετὰ σεβασμοῦ: Κύριε Διευθυντά, ὑποβάλλω σοι εὐλαβῶς ὅτι ὡς ἄνθρωπος μὲν ἀνήκω εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, ὡς Ἕλληνα δὲ καὶ χριστιανὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πατέρων μου, ἦτις, εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἡ ἐκκλησία λοιπόν εἰς ἣν ὀφείλω νὰ ὑπάγω κείτα ἐδῶ καὶ οὐχὶ ἐκεῖ».

Ἐν συνεχείᾳ αὐτὸς ὁ πατέρας ὁ χρηστός, ὅπως ἦταν οἱ πατέρες μας τοῦ τότε ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ, γιὰ νὰ κάμῃ πρὸ προσεκτικὸν τὸ γιό του, καὶ πρὸ περήφανο, τοῦ ἀφηγεῖται τὸ συναξάρι τῶν προγόνων του. «Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τοῦ λέει, εἶναι Ἔθνος μαρτυρικόν. Ὁ βίος του αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἅπας εἶναι μαρτύριον, καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἑλληνικὴ οἰκογένεια, ἦτις νὰ μὴ ἔχῃ τοὺς μάρτυράς της... Γινώσκεις ὅτι κατὰ πᾶσαν 21 τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, ἡ καλὴ μήτηρ σου ἐτοιμάζει λαμπρὰν ἀρτοκλασίαν, διὰ τὴν κεντρικὴν ἐκκλησίαν, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τελοῦμεν συλλειτουργοῦν ἐκ πολλῶν ἱερέων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς ἣν ὑποχρεωτικῶς μεταβαίνομεν ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας μὲ τὰ καθαρώτερα ἡμῶν ἐνδύματα... Ἡρώτησες ἄραγε διατί ἡμεῖς τελοῦμεν μόνοι τὴν ἑορτὴν ταύτην; Θὰ ἠρώτησες, βεβαίως, καὶ ἀμυδρὰν ἰδέαν θὰ ἔχης, διότι ἤκουσας καὶ τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐν μὲν τῷ ἱστορικῷ τὸ ἀπολυτίκιον «τῆς Νισύρου τὸν γόνον καὶ τῆς Χίου τὸ καύ-

χημα», ἐν δὲ τῷ Ὀρθρῷ τὸ ἐπόμενον τροπάριον εἰς τοὺς Αἴνους: «Σήμερον τέρπεται νῆσος Νίσυρος, ἔνδοξε, ἐν τῷ ναῷ Κυρίου διὰ τοῦ μαρτυρίου· ἡ Ρόδος δὲ ὡς οὔσα, μάρτυς σοφέ, θαυμασία Μητρόπολις, σὺν τῇ τὸ αἶμα τὸ θεῖον σου ἐκχυθὲν δεξαμένη Χίῳ γάνυται».

Ἔστερα ἀπὸ αὐτὸν τὸν πρόλογο, ὁ Νισύριος πατέρας πού θέλει νὰ προφυλάξῃ τὸ παιδί του ἀπ' τὸν προσηλυτισμό, ἀφηγεῖται. Ἀκούστε τὴν ἱστορία, πού σ' ὅσους εἶναι ἀπ' τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου θὰ τοὺς θυμίσῃ ἀμυδρὰ ἄλλες ἱστορίες, παρόμοιες, πού θ' ἄκουσαν ἀπ' τοὺς πατέρες τους:

«...Πρὸ ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν εἰς τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀπὸ τοῦ ὁποίου πέμπτος ἐγὼ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν, φερώνυμος τοῦ ἀδελφοῦ μου Νικολάου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἐπότισε, μὲ τὸ ἅγιον αὐτοῦ αἶμα τὸ βέβηλον τῆς Ρόδου αὐτῆς ἕδαφος, καρατομηθεὶς ὑπὸ τῶν τυράννων ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ὁ μάρτυς ἐκεῖνος, τέκνον μου, ἐλησημονήθη, ὡς λησημονοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν πολλῶν οἱ ὑπὲρ πατρίδος θνήσκοντες, διότι φαίνεται ὅτι ἡ εἰς αὐτοὺς ἀνήκουσα τιμὴ καὶ λατρεία εἶναι ἀνωτέρα ἐκείνης ἣν ἀπονέμουσι συνήθως οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ἁγίους. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ νεαρά του σύζυγος ἐκόσμησε τὸν γυναικωνίτην τοῦ Νάβιου τῆς Ρόδου, καὶ οἱ δύο υἱοὶ των, ὁ μὲν Ἰωάννης διετῆς μόλις, ὁ δὲ Νικήτας τριῶν μηνῶν μόνον, βίᾳ ἐξισλαμίσθησαν.

Ἡ ὄσω ταλαίπωρος τόσω καὶ ἐνάρετος μήτηρ ἀπεστρέφετο μὲν τὸ ζῆν, διετήρει ὁμως αὐτὸ ἵνα ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα τῆς ἄτινα ἀνέθρεψεν ὡς τέκνα τοῦ Πασᾶ καὶ ἄτινα ἠλικιωθέντα ὅπως οὖν ἐδίδαξαν ὁποῖα ἦν ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ θρησκεία των.

Δωδεκαετῆς ὁ Νικήτας φεύγει εἰς τὸν Ἀθῶνα, ὁ δὲ Ἰωάννης μένει παρὰ τῇ μητρὶ διδασκόμενος καὶ κατηχούμενος διὰ μέσων ἀπορρήτων. Μετὰ τέσσερα ἔτη ἐπανέρχεται εἰς Ρόδον ὁ Νικήτας ἀπὸ τοῦ Ἀθῶνος ἐγγράμματος καὶ λόγιος, κηρύττει παρρησία τὸν Χριστὸν καὶ ζητεῖ νὰ κατηχήσῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς Τούρκους οἵτινες ἐγίνωσκον μέχρι χθὲς αὐτὸν

ΤΟ ΤΡΙΘΑΛΑΜΟ ΣΠΗΛΑΙΟ

Στις «Αρχαιολογικές έντυπώσεις από τη Νίσυρο» που δημοσιεύθησαν εις τὸ 31-32 τεύχος τῶν «Χρονικῶν» ἀνέφερα τὴν ὑπαρξὶ καὶ ἄλλου σπηλαίου στὴ θέσι «Ὁξωαγρεληές» τοῦ «Κάτερου» ποῦ μοῦ ὑπέδειξαν ὁ Γιώργης τοῦ Σταμάτη καὶ ὁ Γιάννης τῆς Χριστίνας. Ἐγράφα ἐπίσης πῶς μὲ μεγάλη δυσκολία μπορέσαμε νὰ μποῦμε ἀπὸ τὸ μικρὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας γιατί ἦταν ὀλόκληρο βοθρισμένο ἀπὸ πέτρες καὶ χῶματα καὶ ἀκόμη ὅτι παρέχεται ἡ εὐκαιρία καὶ ἡ τιμὴ εἰς Ἀρχαιοφίλον πατριώτην μας νὰ διαθέσῃ τὴ δαπάνη τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς του.

Μὲ χαρὰ ἀνακρινῶν σήμερα, ὅτι στὴν ἐκκλησίᾳ μου αὐτὴ ἀνταπεκρίθη πρόθυμα ὁ φωτισμένος καὶ ἀγαπητὸς πατριώτης μας κ. Κώστας Μιχ. Μαυρουδῆς, ὁ ὁποῖος καὶ διέθεσε τὴν δαπάνη.

Ἔτσι φέτος ἐπισκέφθηκα καὶ πάλι τὴν πατρίδα μας γιὰ νὰ πραγματοποιήσω τὴν ἐντολὴ τοῦ κ. Μαυρουδῆ καὶ τὴν δική μου ζωνηρὴ ἐπιθυμία. Θεωρῶ περιττὸ νὰ προσθέσω ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ κ. Μαυρουδῆ διετέθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν καὶ μεταφορικῶν. Δυὸ ἡμέρες χρειάσθησαν γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ καθαρίσμα τοῦ σπηλαίου ἀπὸ τὶς πέτρες καὶ τὰ χῶματα ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα καὶ εἰς τὸν 3ον θάλαμον εὐρέθησαν λυχνάρια, ἀρκετὰ θραύσματα ἀπὸ πήλινα δοχεῖα καὶ διάφορα τεμάχια ἀνθρωπίνων ὀστῶν. Στὸ ἓνα ἀπὸ

τὰ λυχνάρια ὑπάρχει ἀνάγλυφη διακόσμηση κλῶνου κληματαριάς μὲ σταφύλια. Καὶ τώρα στὴν περιγραφή τοῦ σπηλαίου. Ἡ εἴσοδος του ἔχει ὕψος 1,20 μ. καὶ πλάτος 1,00 μ. Γιὰ νὰ μποῦμε κατεβαίνομε 7 σκαλοπάτια, ὁπότε βρισκόμαστε σ' ἓνα διάδρομο σκοτεινὸ μήκους 3,25, πλάτους 1,04 καὶ ὕψους 1,77 μέτρων. Ἀριστερὰ τοῦ τελευταίου σκαλοπατιοῦ βρίσκεται ἡ πόρτα τοῦ πρώτου θαλάμου, ποῦ ἔχει μήκος 3,26, πλάτος 2,46 καὶ ὕψος 1,50. Ἀπὸ τὸ διάδρομο μπαίνομε στὸ δεύτερο θάλαμο ποῦ ἔχει μήκος 2,53, πλάτος 1,54 καὶ ὕψος 1,57 μ. Εἰς τὸ βάθος τοῦ διαδρόμου καὶ ἀφοῦ ἀνεβούμε 4 σκαλοπάτια, μπαίνομε στὸν τρίτο θάλαμο, ποῦ ἔχει μήκος 2,00, πλάτος 1,54 καὶ ὕψος 1,47 μέτρων. Στὸν τελευταῖο αὐτὸ θάλαμο ὑπάρχει ψηλὰ ἓνα μικρὸ ἄνοιγμα σὰν φεγγίτης. Τὴν ὀροφὴ τοῦ σπηλαίου ἀποτελεῖ μία ἐνιαία μεγάλη πέτρα μὲ ἐλάχιστες κλίσεις. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν εἴσοδο ἐτοποθετήθη μαρμαρινὴ πλάκα μὲ ἐπιγραφήν: «Ἐξωραίσθη Δαπάναις Κώστα Μ. Μαυρουδῆ 1960».

Ταυτόχρονα ἐξεκαθαρίσθη ἀπὸ τοὺς πυκνοὺς θάμνους ἡ εἴσοδος καὶ ἰσοπεδώθη. Ἀπὸ τὸ λιμανάκι τοῦ «Κάτερου» καὶ στίς κατάλληλες πέτρες σὲ κοντινὰ διαστήματα ἐσημειώθησαν μὲ ἄσπρη ἀσφαλτομπογιὰ τόξα ποῦ ὀδηγοῦν τὸν ἐπισκέπτη ἀπὸ τὴν παραλία μέχρι τὸ σπήλαιο, ἀπὸ τὸ μονοπάτι ποῦ καθαρίστηκε ἐπίσης, ἐνῶ σ' ἓνα μεγάλο βράχο στὸ λιμανάκι ἀνεγράφη μέσα σὲ κύκλο ἡ ὀνομασία «Τριθάλαμο Σπήλαιο» ὅπως τὸ βαπτίσαμε.

Ὅπως προανάφερα τὸ Τριθάλαμο Σπήλαιο βρίσκεται στὴν τοποθεσία «Πορτέλλες» ποῦ βρίσκεται μεταξὺ τῶν τοποθεσιῶν «Κάτερος» καὶ «Ὁξωαγρεληές» καὶ σὲ ἀπόστασι 10 λεπτῶν ἀνηφορικῶ δρόμου ἀπὸ τὴν παραλία.

Τελειώνοντας θεωρῶ ὑποχρέωσί μου νὰ εὐχαριστήσω θερμὰ καὶ νὰ συγχαρῶ τὸν ἐξαιρετικὸ πατριώτη μας καὶ φίλο Κώστα Μ. Μαυρουδῆ, τὸν χορηγὸ τοῦ ἔργου. Νὰ εὐχαριστήσω ἐπίσης καὶ νὰ συγχαρῶ τοὺς πατριώτας μας ποῦ ἐπραγματοποίησαν μὲ τὴ σκληρὴ καὶ ἐπιμονὴ ἐργασία των τὸ δύσκολο ἔργο τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ Τριθάλαμου καὶ ἰδιαίτερος τοὺς ἐθελοντὰς βοηθοῦς μου.

Λάζαρος Κοντοβερός

υἶὸν τοῦ Πασᾶ, ἐξελέγχει τὴν μαίαν τῶν τυράννων, συλλαμβάνεται, βασανίζεται καὶ ἀποστέλλεται ἐπιτέλους εἰς Χίον ἔνθα λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον κατατομηθεὶς ὑπὲρ τῆς πίστεως ὡς ὁ πατὴρ ὑπὲρ τῆς πατρίδος...».

Μὲ αὐτὰ καὶ μὲ ἄλλα περιστατικὰ τῆς οἰκογενείας ποῦ ἀνιστορεῖ παρακάτω στὸ γράμμα του ἓνας πατέρας Νισύριος πολεμᾷ νὰ κατηχήσῃ τὸ παιδί του, νὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς.

Τὰ διαβάζομε κι' ἐμεῖς στὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ», ἀναπολοῦμε τὶς κατατρεγμένες, τὶς ρημαγμένες Μικρασιατικὰς πατρίδες μας ὅπου τὰ παλικάρια καὶ οἱ Ἅγιοι ἦταν ἓνα καὶ συλλογιζόμαστε πόσο ἀτέλειωτο καὶ συγκινητικὸ πάντα εἶναι τὸ Συναξάρι τοῦ Ἑλληνικοῦ.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΡΝΟΥΝ ΤΑ 'ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ,, ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐκ τριετίας εὐρίσκομαι ἐγκατεστημένος εἰς τὴν νῆσον τοῦ Σαρωνικοῦ ΠΟΡΟΝ, ὅπου ὑπηρετῶ ὡς Διδάσκαλος τοῦ Β.Ν. εἰς τὴν Σχολὴν Ναυτοπαίδων.

Ξένος ἐν μέσῳ ξένων καὶ μόνος ὡς τώρα, τώρα δὲ μετὰ τῆς οἰκογενείας μου, εἰς τὸ ἀγνωστον αὐτὸ περιβάλλον, αἰσθόνομαι ὑπερβολικὴν χαρὰν καὶ συγκίνησιν διαβάζοντας ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» τὴν ζωὴν καὶ κίνησιν τοῦ ἀγαπημένου νησιοῦ μας.

Σὰν ὄσιν μέσα στὴν ἔρημον τῆς ξενητείας ἀντικρύζω κάθε φοράν τὸ τεῦχος τῶν Ν.Χ., πού με ξαναφέρει νοερὰ κοντὰ στὴν λατρευτὴ μου Νίσυρον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναγκάζομαι νὰ ζῶ πολὺ μακριὰ καὶ μόνον σὰν βιαστικός ἐπισκέπτης μπορῶ νὰ τὴν ἐπισκέπτομαι, ἀλλὰ καὶ ἔτσι ὄχι τακτικά.

Μὲ τὴν συνάντησιν λοιπὸν ἀγαπητῶν μου φίλων καὶ πατριωτῶν, στὴν Ἀθήνα, ὅταν πηγαίνω, καὶ μετὰ τὴν συντροφίαν τῶν Ν.Χ. ἀναπολῶ ὅλα τὰ περασμένα, δοκιμάζοντας διάφορες ἀναμνήσεις.

Ἔτσι διάβασα στὸ τελευταῖον τεῦχος μιὰ ἐπιστολὴν - ἔκκλησιν τοῦ κ. Μεσημέρη πρὸς τὸν Γνωμαγόραν Ἀθηνῶν, σχετικῶς μετὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ με ξανάφερε στὰ χρόνια τῆς μαθητικῆς μου ζωῆς καὶ στὶς προσπάθειές μας τότε γιὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Ἡμιγυμνασίου στὴ Νίσυρον. Ἐνθυμοῦμαι τότε τὸν ὑπεράνθρωπον ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεδύθη τὸ κατὰ πάντα ἄξιον τέκνον τῆς νήσου μας, ὁ σεβαστός μου κ. Μούρας, χάρις στὴν ἔμπνευσιν καὶ στὶς ἐνέργειες τοῦ ὁποῖου τὸ Ἡμιγυμνάσιον Νισύρου ἔγινε παράρτημα τοῦ Ἰπποκρατείου Γυμνασίου Κῶ καὶ οὕτω ἀπεφασίσθη ὄχι μόνον ἡ διατήρησις του, ἀλλὰ καὶ ἡ λειτουργία Πέμπτης Τάξεως διὰ πρώτην, δυστυχῶς δὲ καὶ μοναδικὴν φοράν εἰς τὰ χρονικά τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας, κατὰ τὸ Σχολικὸν ἔτος 1949 - 1950.

Εἶχα τὴν τύχην νὰ συγκαταλέγωμαι καὶ ἐγὼ μεταξύ τῶν τυχερῶν μαθη-

τῶν τῆς Ε' τάξεως κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη μου, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν συμμαθητῶν μου πρὸς τὸν σεβαστόν μου κ. Κ. Μούραν εἶναι βαθυτάτη. Διότι ἀποφοιτώντας ἐκ τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου ἦτο πλέον εὐκόλος ἡ ἀποπεράτωσις τῶν Γυμνασιακῶν μας σπουδῶν, διότι τὰ ἔξοδα τὰ ἀπαιτούμενα δι' ἓν μόνον ἔτος φοιτήσεώς μας ἐκτὸς Νισύρου ἦσαν μᾶλλον προσιτὰ εἰς τὰ βαλάντια τῶν γονέων μας. Καὶ πράγματι ὄλοι οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Παραρτήματος κατὰ τὴν εὐτυχῆ ἐκείνην περίοδον, ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν Ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ συνεχίσωμεν, ὁ καθ' ἓνας κατὰ τὴν δύναμίν του, τὰς σπουδὰς μας καὶ ἔτσι σήμερον ὁ καθ' ἓνας κάποιου ἔχει τακτοποιηθῆ.

Ἄτυχῶς κατὰ τὰ μετέπειτα χρόνια δὲν στάθηκε δυνατὴ ἡ λειτουργία τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ στερηθοῦν πάσης περαιτέρω μορφώσεως πολλὰ παιδιὰ τῆς Νισύρου, τελειώνοντας τὸ Δημοτικόν.

Νὰ ὁμως, πού καὶ πάλιν, χάρις στὶς φιλότιμες προσπάθειες τοῦ ἀξίου Δημάρχου μας ξανάνοιξαν πλατεῖα οἱ πόρτες τοῦ Ἡμιγυμνασίου μας, δραστήριοι δὲ καὶ ἀκούραστοι Καθηγηταὶ ἀνέλαβαν νὰ μορφώσουν τὴν ἐλπίδα τῆς αὐριανῆς Νισύρου. Συμμερίζομαι ἀπόλυτα τὴν χαρὰν τῶν Γυμνασιαπαίδων τῆς Νισύρου, γιὰ τὸν τοῦ διδεται ἢ εὐκαιρία νὰ συνεχίσουν τὸ σχολεῖο τους καὶ νὰ μορφωθοῦν μέσα στὸ σπῆτι τους. Εἰς δὲ τὸν ἀκούραστον κ. Μεσημέρη καθὼς καὶ σ' ὄλο τὸ ἐκπαιδευτικὸν προσωπικὸν τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος εὐχομαι προκοπὴν καὶ εὐόδωσιν τοῦ ἔργου των, σύντομα δὲ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ αἰσιοδοξία των, ὥστε τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα Νισύρου νὰ ζήσῃ, νὰ μεγαλουργήσῃ καὶ νὰ γίνῃ πραγματικὸς φάρος τῆς φιλάτης μας Νισύρου.

Γιάννης Ἀδ. Χαροφύλης
Ἀρχ.στῆς Διδ. Β.Ν.

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΕΙΔΑ

II

Ὁ ὕπνος στὴ Νίσυρο, ὅσο ὀλιγώρορος καὶ ἂν εἶναι ξεκουράζει. Γι' αὐτὸ μὲ τὸ χάρρα-μέρα εἶμουν αὐτοῦ ζυπνητός. Ἐπωφελήθηκα ἀπὸ τὴν εὐκαιρίαν ποὺ οἱ ἄλλοι θὰ καθυστεροῦσαν νὰ ἐτοιμασθοῦν γιὰ τὴν πρωινὴν ἔξοδο, καὶ ἐπῆγα μόνος μου στὸ νεκροταφεῖο, γιὰ νὰ ἀποδώσω τὸν ὀφειλόμενον φόρο σὲ κείνους ποὺ δὲν ὑπάρχουν πιά. Ἀνέβηκα στὸ σχολεῖο, ὅπου ἡ ἐπιστάτρια εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ ἀνοίξει. Ἐπέρασα ἀπὸ δωμάτιο σὲ δωμάτιο καὶ μὲ συγκίνησι ποὺ δὲ μπόρεσα νὰ ἀποκρῦψω παρ' ὅλη τὴν προσπάθεια, ἐστάθηκα στὴν αἴθουσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπεφοίτησα. Ξανάφερα στὴ μνήμη μου τοὺς σεβαστοὺς μου δασκάλους ποὺ μοῦ φανῆκαν τόσο στοργικοί, θυμήθηκα τοὺς συμμαθητές μου, ποὺ ἄλλοι δὲν ὑπάρχουν πιά, καὶ ἄλλοι βρίσκονται σκορπισμένοι σὲ διάφορες χῶρες, ποὺ μᾶς χωρίζουν μεγάλες ἀποστάσεις. Πλημμυρισμένος ἀπὸ συγκινήσεις καὶ ἀναμνήσεις βγαίνω ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ἀντικρύζω τὸν Ἀγράμμιτα τοῦ Στρίκη, ποὺ στὶς συλλογὰς τῶν τραγουδιῶν των δὲ παρέλειψαν οἱ Νισύριοι ποιητές, ἀείμνηστοι Δημ. Μπαλαλᾶς καὶ Μιχ. Παρθηνιάδης. Πολλοὺς ἀγραμμίτους ἔχει ἡ Νίσυρος, ἀλλὰ δὲ ξέρω γιὰ αὐτὸς ἔγινε σύμβολο. Κάτω ἀπὸ τὸ ἴσκιό του στέκομαι λίγο νὰ συνέλθω καὶ γεμάτος κέφι τρέχω στοῦ Στρατῆ, ὅπου θὰ συναντοῦσα τὴ συντροφιά. Ὅλη τὴν ἡμέρα τὴν ἐπέρασα ἀπὸ καφενεῖο σὲ καφενεῖο, ποὺ δυστυχῶς εἶναι τόσα πολλά, γιὰ εἶχα ἐπιθυμία νὰ δῶ καὶ νὰ χαιρετίσω ὅσο τὸ δυνατό περισσότερους πατριώτες μου. Τὸ βράδυ παρηκολούθησα ἑσπερινὸ καὶ τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς λειτουργία στὴ Ποταμίτισσα, ὅπου ὁ δεξιότηχης τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς Μιχαὴλ Σταλούδης μὲ ἔτερψε μὲ τὴν ἐξαιρετὴ μουσικὴ του.

Τρεῖς ἡμέρες μένουν ἀκόμη γιὰ παραμονὴ στὴ Νίσυρο. Τὴ Δευτέρα ὕστερα ἀπὸ λειτουργία ποὺ ἐκάμαμε στὴ Σπηλιανή, ὁ δήμαρχος Γεώργιος Γιαλούρης μᾶς ἔκαμε τὴν τιμὴ, στὸν ἀδελφὸ μου Γιάννη καὶ μένα, νὰ μᾶς καλέσῃ στὴ Δημαρχία, ὅπου παρούσα καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, μᾶς ἐνημέρωσε πᾶνω στὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸ Δῆμο μας. Τὴν ἴδια τιμὴ μοῦ ἔκαμε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολίτευσης Πασχάλης Χριστοφόρου. Εὐχαριστῶ καὶ τοὺς δυὸ καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ καταβάλουν κάθε προσπάθεια γιὰ συνεργασία πᾶνω στὰ γενικὰ ζητήματα τοῦ χωριοῦ μας, γιὰτὶ μόνον ἔτσι θὰ μπορέσωμε νὰ ἔχωμε τὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ὅλοι μας εὐχόμεθα καὶ ποθοῦμε. Ὁ Παπα-Νικόλας Χατζόγλου εἶχε μιὰ πρώτην τάξεως ἰδέα. Νὰ περάσωμε τὴν Τρίτη μὲ μιὰ ἐκδρομὴ στὴν Εὐαγγελίστρια. Ἀντίρρησι δὲν ὑπῆρξε καὶ ὁ καλὸς λευίτης ἐπεδόθη στὴν ἐτοιμασία τῆς ἐκδρομῆς αὐτῆς μὲ ἰκανότητες ποὺ θὰ ἐζήλευαν ἔμπειροι τῆς ἐπιμελητείας. Ἐφρόντισε νὰ ὑπάρχουν ὅλα ἄφθονα, ἐφρόντισε ἀκόμη νὰ στείλῃ κυνηγοὺς γιὰ κυνήγι πέρδικας, καὶ γενικὰ κατέβαλε κάθε προσπάθεια, ὥστε νὰ μὴ λείψῃ τίποτε. Τὸν εὐχαριστῶ ἀπὸ μέρος ὅλης τῆς συντροφιάς. Ὁ ἀδελφός μου Παῦλος εἶχε κι' αὐτὸς τὴ δική του ἰδέα. Νὰ ἀνέβῃ στὸ Διαβάτη καὶ νὰ φωτογραφίσῃ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἀπὸ τὸν Προφήτη Ἥλιος. Μὲ ἐνθουσιασμὸ ἐδέχθηκα νὰ τὸν συντροφέψω. Ὁ Πασχ. Χριστοφόρου προσεφέρθη νὰ μᾶς συνοδεύσῃ γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ. Ἀργότερα προσετέθησαν στὴ συντροφιά ὁ Χρ. Καρανίκης μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ ὁ Παναγ. Σκελλαρίδης μὲ τὴν κουνιάδα του δεσποινίδα Παπαζογλου. Ἀπεφασίσαμε νὰ ἀνεβῶμε στὸ Διαβάτη, καὶ τὸ μεσημέρι νὰ βρεθοῦμε στὴν Εὐαγγελίστρια, ὅπου θὰ συναντοῦσαμε τὴν ὑπόλοιπὴ συντροφιά. Ἐπειδὴ ἦτο πανσέληνος, ἐπροτιμήσαμε νὰ ξεκινήσωμε μὲ τὸ φεγγάρι, γιὰ νὰ ἀποφύγωμε τὴ ζέστη καὶ νὰ φθάσωμεν ἐγκαίρως στὴν κορυφὴ γιὰ νὰ προφθάσωμε τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Καὶ πραγματικὰ στὶς 3 1/2 τὸ πρωὶ μὲ τὸ Αὐγουστιάτικο φεγγάρι, ποὺ ἡ παράδοσι τὸ θέλει παρὰ ὥρα νᾶναι μέρα, ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ χωριό, καὶ στὶς 5 1/2 ἐφθάσαμε στὸν προορισμὸ μας. Τὸ ἀνέβασμα στὸ

Διαβάτη από τὸ Στενὸ καὶ πέρα δὲν εἶναι μόνο κουραστικό, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνο, γιατί πολλές φορές χάνει κανένας τὸν προσανατολισμό του καὶ ἀναγκάζεται νὰ σκαρφαλώνει στὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ μὲ κίνδυνο νὰ γκρεμισθῆ. Φθάνει ὅμως νὰ βρεθῆς στὴν κορυφή, στὸν Προφήτη Ἡλία, γιὰ νὰ τὰ ξεχάσης ὅλα. Τώρα πὺ μπορεῖ νὰ φθάσῃ κανένας μὲ αὐτοκίνητο στὴν Εὐαγγελίστρια, νομίζω πὺς πρέπει νὰ χαραχθῆ ἓνα μονοπάτι πρὸς τὸ Διαβάτη, ὡστε ὅσοι ἀποφασίζουν νὰ ἀνέβουν ἔως ἐκεῖ, νὰ μὴ χάνουν τὸ δρόμο, καὶ ἀναγκάζονται νὰ ἀνεβαίνουν ἀπὸ τὰ κατσάβραχα. Ὁ Δήμαρχος εἰς τὸν ὁποῖον εἶπα τὴ γνώμη μου αὐτὴ στὴν Εὐαγγελίστρια, γιατί συμμετεῖχε στὴν ἐκδρομὴ μας, ἄς φροντίσῃ νὰ πραγματοποιηθῆ. Ἀφοῦ ἐθαυμάσαμε τὸ μαγευτικὸ τοπίο πὺ ἦτο μπροστά μας, καὶ ἐπήραμε τὶς φωτογραφίες πὺ θέλαμε, κατεβήκαμε στὸ μοναστήρι τῆς Διαβατινῆς. Στὴν Ἐκκλησίᾳ ἀνάψαμε κερι καὶ λιβάνι πὺ εἶχε μαζί του ὁ Πασχ. Χριστοφόρου καὶ ὕστερα ἐπήγαμε στὸ κτῆμα, ὅπου οἱ συκιὲς ἦταν φορτωμένες ἀπὸ σύκα λαχταριστά. Ζητοῦμε συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστῆ κ. Σακαλῆ γιὰ τὴ σπατάλη πὺ τοῦ ἐκάμαμε, ἀλλὰ τὴν ὥρα ἐκείνη δὲ μπορέσαμε νὰ ἀντισταθούμε στὸν πειρασμό. Ἐκαθήσαμε κοντὰ στὴ στέρνα μὲ τὸ καθαρό καὶ δροσερὸ νερὸ καὶ ἐφάγαμε ὅ,τι πρόχειρο εἶχαμε μαζί μας. Ἐκεῖ μᾶς βρῆκε ὁ φίλος Νικ. Καλογῆρου, πὺ ξεύροντας πὺς θὰ εἶμεθα ἐκεῖ, ἀνέβηκε ἀπὸ τὸ κτῆμα του στὸ Νύφιος, νὰ μᾶς συντροφέει νὰ περάσωμε ἀπὸ κεῖ στὴν ἐπιστροφή. Δεχθῆκαμε τὴν εὐγενειὰ του πρόσκλησι, καὶ ἐτοιμαστήκαμε γιὰ τὸ κατέβασμα.

Πρὶν ἀφήσωμε τὸ Διαβάτη ἐπήγα νὰ δῶ τὸ κελλὶ τῆς Μοσχοῦς τῆς Καλογριᾶς, τῆς γυναικάς πὺ διέθεσε ὅλη της τὴ ζωὴ στὴ περιποίηση τοῦ μοναστηριοῦ, στὶς φροντίδες τῆς ὁποίας ἴσως νὰ ὀφείλεται ἡ διάσωσι τῆς περιοχῆς. Τὸ γνώριζα τὸ κελλὶ αὐτό, γιατί ἡ Μοσχοῦ ἦτο νουνὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Γιάννη, καὶ πολλές φορές ἀνέβαινα μαζί του γιὰ νὰ τῆς κρατήσωμε συντροφιά. Ἐλυπήθηκα πὺ τὸ βρῆκα κατεστραμμένο. Τουλάχιστο ἡ γενιὰ μας θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κρατήσῃ σὲ καλὴ κατάστασι, γιὰ ἀνάμνησι τῆς γυναικάς πὺ ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ της γιὰ τὸ μοναστήρι. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἀξίζει νὰ σᾶς ἀναφέρω, ὅτι ἡ Μοσχοῦ ἀνέβηκε στὸ Διαβάτη ἀπὸ πίστι καὶ εὐλάβεια. Γιατί ὅταν ἀπεχώρησε ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν Κουντουριώτηδων, ὅπου, ἐχρημάτισε παιδιαγωγὸς τοῦ μικροῦ τότε Παύλου καὶ κατόπιν μεγάλου καὶ ἔνδοξου Ναυάρχου, εἶχε περιουσία 55 χρυσὲς λίρες. Ποσὸν ἀρκετὰ σεβαστὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Τὴν πληροφορία αὐτὴ τὴν ὀφείλω στὴν κ. Κατίνα Γ. Σακλαριδῆ, ἡ ὁποία ἀπὸ λατρεία γιὰ τὸ Διαβάτη, παρέμεινε ἐκεῖ ἓνα μῆνα τὸ θέρος τοῦ 1925.

Καταγοητευμένοι ἀπὸ τὸ ἀνέβασμα αὐτὸ ἀφήνωμε τὸ Διαβάτη, καὶ κατηφορίζομε πρὸς τὸ Νύφιος. Ἐκεῖ ἀφοῦ ἐκάμαμε ἓνα γύρο στὸ κτῆμα, ὅπου ἐφάγαμε γλυκύτατα μῆλα φιρικια, ὁ Νικόλ. Καλογῆρου μᾶς προσέφερε καφέ μὲ τυρὶ καὶ φρέσκα αὐγά. Ὁ καθαρὸς ἀέρας καὶ ἡ πεζοπορία μᾶς εἶχαν ἀνοίξει τὴν ὄρεξι καὶ δὲν τὰ περιφρονήσαμε. Ἐπροσκυνήσαμε τὸ λαξευτὸ μέσα στὸ βουνὸ ἐκκλησάκι, πὺ θυμίζει περισσότερο κατὰ κόμβη, ἐπήραμε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Εὐαγγελίστρια, ὅπου μᾶς περίμενε ἡ ὑπόλοιπη συντροφιά καὶ κατὰ τὶς 10 π.μ. ἐφθάσαμε. Ἐκεῖ ὁ Παπᾶ-Νικόλας εἶχε ἐτοιμάσει σχεδὸν ὅλα. Ἐδῶσε τὶς τελευταῖες του ὁδηγίες νὰ ψηθοῦν οἱ πέδρικες καὶ ἐπήγαμε στὴν ἐκκλησία, ὅπου ἐψάλη παράκλησι γιὰ τοὺς ἐκδρομεῖς καὶ τὶς οἰκογένειές των. Ὑστερα ἀπὸ τὸ φαῖ καὶ μιὰ πρόχειρη ξεκούρασι κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, ἐπήραμε τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἐπιστροφή στὸ χωριό. Στὸ γυρισμὸ δὲν παραλείψαμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸν Ἀρμᾶ, ὅπου ἐθαυμάσαμε τὶς θαυμάσιες βυζαντινὲς εἰκόνες. Εἰπώθηκε τότε, τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα, πὺς πρέπει νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν ὑγρασία, πρὶν νὰ εἶναι ἀργά. Μιὰ μέρα μᾶς ἔμεινε ἀκόμη γιὰ παραμονὴ στὴ Νίσυρο, καὶ αὐτὴ τὴν ἀφιέρωσαμε γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰ χωριά.

Ὁ φίλος Χαρ. Ἐμμανουηλίδης ἐφρόντισε γιὰ τὴν περιοδεία αὐτὴ. Πολὺ ἔνωρις ξεκινήσαμε μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Πρῶτος σταθμὸς ἦτο οἱ Πάλιοι, ὅπου ἐκάμαμε μπάνιο. Ἀπὸ κεῖ ἀνεβήκαμε πρὸς τὸν Ἐμπορειό, καὶ σταματήσαμε στὸ δρόμο

πρὸς τὸ Λακκί και τὸ Ἡφαίστειο. Ὁ δρόμος δὲν εἶναι ἀκόμη ὀλοκληρωμένος, γι' αὐτὸ περιωρισθήκαμε νὰ θαυμάσωμε τὸ Ἡφαίστειο ἀπὸ μακρῶν.

Συνεχίσσαμε τὴν εὐχάριστη αὐτὴ διαδρομὴ, και κατὰ τὸ μεσημέρι ἐφθάσαμε στὰ Νικεῖα. Ἀφοῦ ἐπεσκεφθήκαμε τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, καθήσαμε στὸ κέντρο τοῦ Ν. Χαρτοφύλη, ὅπου μᾶς ἐπερίμενε ἓνα τετράπαχο γουρουνόπουλο.

Γρήγορα περνοῦν οἱ ὥρες ὅταν εἶναι εὐχάριστες. Γι' αὐτὸ και δὲν καταλάβαμε πότε ἐφθασε ἡ ὥρα γιὰ τὴν ἐπιστροφή. Πρὶν φθάσωμε στὸ Μανδράκι ἐπισκεφθήκαμε τὰ Λουτρά. Θὰ προτιμοῦσα νὰ περνοῦσε ἀπὸ μένα τὸ ποτήρι τῶν ἐντυπώσεων γιὰ τὴ λουτρόπολι μας. Ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀντίκρυσμα φαίνεται ἡ ἐγκατάλειψι. Ἄν ἀφαιρέσης τὴν πτέρυγα τῆς Α' θέσεως πὸ ἔχει εὐπρεπισθῆ ὕστερα ἀπὸ τὴ γενναία οικονομική ἐνίσχυσι τοῦ Γνωμαγόρα τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Β' και ἡ Γ' θέσι σὲ ἀπογοητεύουν. Καμμιά βελτίωσι, καμμιά προσθήκη ἀπὸ ὅ,τι ἤξερα. Ἀπεναντίας τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἔχει ἀφήσει τὰ ἴχνη του ἐπάνω των αἰσθητά. Και αὐτὸ τὸ καφενεῖο μὲ τὴν περιοχὴ του, τὸ μόνο μέρος ἀναφυχῆς γιὰ τοὺς πελάτες, βρίσκεται σὲ χειρότερη κατάστασι ἀπὸ πρὶν.

Καιρὸς νομίζω εἶναι νὰ καταλάβωμε, πὼς οἱ σημερινοὶ πελάτες στὶς λουτρόπολεις δὲν ἱκανοποιοῦνται μόνο ἀπὸ τὶς θεραπευτικὲς ιδιότητες τῶν νερῶν, πὸ μποροῦν νὰ τὶς ἀντικαταστήσουν κατὰ κάποιον τρόπο ἢ πρόδοσι τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης και τὰ νέα φάρμακα, ἀλλὰ ζητοῦν και ἀνέσεις και ψυχαγωγία. Και στοὺς δύο τελευταίους τομεῖς παρατηρεῖται ἔλλειψι. Συμπέρασμα: Ἐπιβάλλεται ἓνας ἐξωτερικὸς και ἐσωτερικὸς ἐξωραϊσμὸς τῶν κτιρίων, ἐφοδιασμὸς τῶν δωματίων μὲ τὰ μέσα πὸ θὰ παρέχουν τὶς στοιχειώδεις ἀνέσεις και προσπάθεια ὅπως παρέχεται σχετικὴ ψυχαγωγία. Σήμερα ἡ Νίσυρος μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸ και τὸ παγοποιεῖο, τοὺς στρωμένους και καθαρὸς δρόμους, τὸν αὐτοκινητόδρομον πὸ συνδέει τὰ χωριά, μοιάζει σὰν εὐρωπαϊκὴ ἐπαρχία, πὸ προσφέρεται γιὰ εὐχάριστη καλοκαιρινὴ διαμονή. Ὅλα αὐτὰ μαζί μὲ τὴν εὐγένεια και τὴ φιλοξενία πὸ διακρίνουν τοὺς συμπατριῶτες μας, θὰ συντελέσουν νὰ αὐξηθοῦν οἱ πελάτες τῶν Λουτρῶν.

Τὶς σκέψεις μου αὐτὲς μοῦ ἐδόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ συζητήσω μὲ τὸν ἀγαπητὸ Δήμαρχο κατὰ τὸ τελευταῖο του ταξίδι στὴν Ἀθήνα, ἐλπίζω δὲ πὼς και μὲ τὴ συμπαράστασι τῆς ἀντιπολίτευσης, θὰ καταβληθῆ κάθε προσπάθεια νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Ὅταν ἐφθάσαμε στὸ χωριὸ οἱ καμπάνες τῆς Ποταμίτισσας κτυποῦσαν. Αὔριο ἐγιόρταζε ἡ Ποταμίτισσα και θὰ ἐγίνετο Μ. ἐσπερινός, πὸ θὰ ἔπαιρναν μέρος και οἱ τρεῖς παππάδες, ὁ Παππᾶ-Μανώλης, ὁ Παππᾶ-Νικόλας και ὁ Παππᾶ-Μιχάλης. Θὰ ἦτο παράλειψι νὰ μὴ παρακολουθήσωμε τὸν ἐσπερινὸ αὐτὸν ἀφοῦ μάλιστα αὔριο τὸ πρῶν θὰ φεύγαμε. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας παρεκαθήσαμε σὲ ἀποχαιρετιστήριο δεῖπνο, πὸν παρέθεσαν οἱ τρεῖς Παππάδες και ὁ Δήμαρχος. Τὸ δεῖπνο παρετάθη μέχρι τὰ μεσάνυχτα, μέσα σὲ ἐξαιρετικὴ ἐγκαρδιότητα.

Πολὸ πρῶν ξυπνήσαμε τὴν ἄλλη ἡμέρα, ἀφοῦ ἔπρεπε νὰ φύγωμε στὶς 8. Σιγά-σιγά ἐφθάσαμε στὸ Λιμάνι, γεμάτο ἀπὸ συμπολίτες μας, πὸ ἤλθαν νὰ μᾶς κατευοδώσουν. Ἡ σκηνὴ τοῦ ἐρχομοῦ μας ἐπαναλαμβάνεται. Πάλι ἀγκαλιές, φιλιὰ, συγκινήσεις. Ἡ ἀναχώρησι θὰ ἐγίνετο μὲ τὰ ἴδια μέσα. Μὲ τὸ γαζολίνο ἀπὸ τὴν Καρδάμενα. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα και δὲ μένει παρὰ νὰ λύσωμε κάβο. Τότε ὁ Δήμαρχος λέγει στὸν καπετάνιο. Ἀπὸ τὴν Παναγιᾶ. Στὴν ἀρχὴ ἀπόρησα. Ὅταν ὅμως βγήκαμε ἀπὸ τὸ λιμάνι και εἶδα τὸ γαζολίνο νὰ στρέφει πρὸς τὰ δυτικὰ, ἐκατάλαβα τί ἐννοοῦσε. Ἐπῆραμε τὴν παραλία ἀπὸ τὸ Λιμάνι μέχρι τοὺς Χοχλάκους και ὕστερα ἀνοίξαμε πρὸς τὸ πέλαγος γιὰ τὴν Καρδάμενα. Σωστὸ πανηγύρι ἦτο ἡ ἀναχώρησί μας ἐκείνη, γιὰτι σὲ ὅλο τὸ μῆκος τῆς παραλίας, ἀπὸ τὶς ταρατσες και τὰ παράθυρα μᾶς χαιρετοῦσαν και μᾶς κατευόδωναν. Τὸ γαζολίνο ὅμως ἀσυγκίνητο ἐσυνέχιζε τὸ δρόμο του, και ὅλο μᾶς ἀπομάκρυνε ἀπὸ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Υπό του Μητροπολίτου Κῶς ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 35)

Γάδος, ὁ ὁ κουβᾶς. Κατὰ μετατροπὴν τοῦ κ (κάδος) εἰς γ.

Γαζώνω, 1ον (παρὰ τοῖς ράπτταις) τὸ φιλοῦν ῥάψιμο τῆς ραπτομηχανῆς. Καὶ ὄνομα **γάζωμα**, καὶ **γαζί** καὶ **γαζιά**, ἢ. «δὸς τοῦ μιᾶς γαζιᾶν ἀτούα». 2ον ἀναρριχῶμαι κάπου, «ἐγάζωσαμ πάνω μου». Ἡ λέξις ἐκ τῆς ἰταλικῆς gancio = ἀρπάγη, ἄγκιστρον, **γάντζος**.

Γάλας, τό· τὸ γάλα. Παρατηρητέα γλωσσικῶς ἢ προσθήκη τοῦ ς. Γενική: τοῦ **γαλάτου**. Πληθυντ. τὰ **γάλατα**. Πρβλ. ὁ **στόμας**. «γάλατα — γάλατα: Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα μικρῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς ἡλικίαν νὰ ἄδωσι τὰ γνωστὰ κάλαντα: «γάλατα—γάλατα, ἐπίστην ἢ κοιλιά μου, δόστε μου τῆμ πεντέραμ μου νὰ πάω στῆδ δουλειὰμ μου».

Γάμπα, ἡ κνήμη. Ἡ λέξις Ἑνετοῖτα-λική: gamba.

Γανίτης, ὁ· ἄγγειον μεγάλης ὀψωσούν χωρητικότητος πρὸς ἀπόθεσιν λαδιού ἢ ἐλαιοκάρπου πρὸς βρώσιν. Ἐσωτερικὸς εἶναι γαλβανισμένος. Ὑποκοριστ. **γανιτέλλιν**, τό.

Γανταίρω· 1ον ἀντέχω, «ἐγ-γανταίρω πειὸν τὰ βάσανα». «γανταίρει τὸ σχοινί (=σχοινί) νὰ πλώσω πάνω τὰ ρούχα»; «μὴν κρεμιάσαι πάνω στὸ κλαδίγ κ' ἐγ — γανταίρει' ἄ φέσης θέλει κάτω». 2ον κρατῶ, ἐν χρῆσει ἰδίᾳ παρὰ ναυτίλοις: «γάντα τὸ κουπί»: κράτει, μὴ κωπηλατῆς, «γάντα τὸ σχοινίγ καλά» = ἦτοι κράτει καλά τὸ σχοινί. 3ον Ἡ προστακτικὴ **γάντα** καὶ **ἀγάντα** χρησιμοποιεῖται ὡς παραθαρυντικὸν ἐπιφώνημα εἰς τὰ παιγνίδια τῶν παιδιῶν. Ὅταν π. δ.χ. δύο παλαίου, οἱ

τὸ ἀγαπημένο μας νησί καὶ τοὺς εὐγενικοὺς συμπατριῶτες μας, ὅπου ἡ ὀλιγοήμερη παραμονὴ μας θὰ μᾶς μείνῃ ἀξέχαστη.

Τὸ ὑπόλοιπο τοῦ ταξιδιοῦ εἶναι γνωστό. Καρδάμενα, Κῶς, ἐπιβίβασι στὸ βαπόρι καὶ ἄφιξη στὸν Πειραιᾶ. Ὁ καιρὸς ποὺ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν διατηρήθηκε καλός, ἐπέτρεψε στὰ μικρὰ μέλη τῆς συντροφιάς μας, νὰ μᾶς προσφέρουν μιά εὐχάριστη ἐκπληξί. Ἡ Χαρὰ Βαγιάτη, ἡ Χαρὰ Καρανίκη, ἡ Ἄγκη Σακελλαρίδη, ὁ Ὀδυσσεὺς Παύλου Σακελλαρίδης μὲ τὶς παιδικῆς φωνές των καὶ μὲ τὴ συνοδεία πνευστῆς φουσαρμόνικας, ποὺ ἐπιδέξια ἔπαιζε ὁ ἄλλος Ὀδυσσεὺς Παναγιώτη Σακελλαρίδης, ἐπέτυχαν νὰ ψυχαγωγήσουν τοὺς ἐπιβάτες καὶ νὰ προκαλέσουν τὶς περιποίησεις τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βαποριοῦ.

Ὑστερα ἀπὸ μιά μικρὴ ἀλλὰ εὐχάριστη ἀνάπαυλα, πάλι ἡ ἴδια ρουτίνα τῆς ζωῆς. Καὶ μόνο οἱ ἀναμνήσεις παραμένουν ζωηρές. Γιατὶ ὁμορφὴ εἶναι ἡ Νίσυρος καὶ ἀξίζει νὰ τὴν ἀγαποῦμε. Πρέπει ὅμως ἡ ἀγάπη μας νὰ εἶναι τέτοια, ποὺ νὰ μὴν τὴν ἐπηρεάζει κανένα περιστάτικόν. Φυσικὸν εἶναι σὲ κάθε δημοκρατικὸν καὶ προοδευτικὸν ὄργανισμὸν νὰ ὑπάρχει μιά πολιτικὴ διαμάχη, ποὺ ὅσο ὀξεία καὶ ἂν εἶναι κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον, πρέπει ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐκλογὰς νὰ καθιστηχάξῃ, καὶ ὅλοι μαζί συμπολίτευσιν καὶ ἀντιπολίτευσιν, νὰ ἐργάζονται γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου. Ἐὰν αὐτὸ πρέπει νὰ ἀποτελῇ γενικὸν κανόνα, γιὰ τὴ Νίσυρον ἐπιβάλλεται, γιατί εἴμεθα τόσο λίγοι, καὶ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθεια ὄλων μας. Δυστυχῶς ὅμως δὲ συμβαίνει αὐτὸ στὴ Νίσυρον, ἀφοῦ ἡ διαμάχη συνεχίζεται μὲ πραγματικὴν ζημίαν γιὰ τὰ ζωτικὰ μας συμφέροντα καὶ μὲ ἀπογοήτευσιν τῶν ξενιτεμένων μας. Ἀπευθύνομαι στοὺς ἡγέτες τῆς συμπολίτευσης καὶ τῆς ἀντιπολίτευσης καὶ τοὺς ἐξορκίζω νὰ σταματήσουν τὴν πολιτικὴν διαμάχην καὶ ἐνωμένοι νὰ ἀντιμετωπίζουσιν τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τοῦ Δήμου μας.

Ἡ φωνὴ μου, ποὺ εἶναι καὶ φωνὴ ὄλων τῶν ξενιτεμένων παιδιῶν τοῦ χωριοῦ μας, καθὼς καὶ ὄλων ποὺ ἀγαποῦν καὶ πονοῦν τὸν τόπον μας, ἄς μὴ μείνῃ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Νικήτας Σακελλαρίδης

θεαται φωνάζουν εἰς τὸν παλαιστὴν τῆς συμπαθείας των: «γάντα, Νικόλα», «ἀγά- ντα, Γιώργη, ἀγάντα».

Γάργα. γαργάλισμα: Ἐν τῇ παροι- μιώδει ἐκφράσει: «γάργα, γάργα τὸ παιδιγ κάμνει καὶ ναννί».

Οἱ Νισύριοι ἐκφράζουσι διὰ τῆς δοξασίας ταύτης τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ἂν κανεῖς γαρ- γάλιζη ὑπὲρ τὸ δέον ἓνα παιδί, θωπεύων αὐτό καὶ παίζων, ἐκθέτει αὐτό εἰς τὸν κίν- δυνον θανάτου. Ὑπαινίσσεται ἡ παροιμιώ- δης αὕτη φράσις συνήθειαν τῶν Νισυρίων νὰ διαφιλεύσουσιν τὰς θωπευτικὰς των φιλο- φρονήσεις γαργαλίζοντας τὰ μικρὰ εἰς τὰ πλευρά, εἰς τὴν μασχάλην, εἰς τὸν λαιμόν. ὄντως, ὁ γαργαλισμὸς οὗτος προκαλεῖ σπασμωδικὸν γέλωτα, ὅστις οὐδόλως πα- ράδοξον εἶναι νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον. Αὐτὸ ἐννοεῖται διὰ τοῦ: «ναννί».

Γαρμπῆς, ὁ: ἐκ τῆς Ἀραβοτουρκικῆς λέξεως **γαρμπί:** νοτιοδυτικὸς ἄνεμος.

Γδιῶ = κτυπῶ κάτι εἰς τὸ ἰγδιόν ἢ πα- ρεμπερὲς αὐτοῦ σκευὸς ἐκδύω. Εἰς τὴν Νίσυρον βρέχουν προηγουμένως σιτάρι καὶ κατόπιν εἰς γοῦρναν λιθίνην, τὸ κτυποῦν μὲ ἐπίμηχες χοχλάκι (εἶδος γουδοχειοῦ) ἕως ὅτου ἀπορριφθῇ ὁ φλοιὸς τοῦ σιταριοῦ ἢ τοῦ κριθαριοῦ. Αὐτὸ εἶναι τὸ γδύσιμο. Ἀπὸ τὸ σιτάρι αὐτὸ γίνεται φαγητόν (εἶδος πιλαφίου), ὁ «κοφτός». Προτι- μῶμεν τὴν γραφὴν **γδιῶ**, ἐκ τοῦ **ἰγδιού** (γουδι) διότι τοιαύτη τις ἐργασία γίνεται. Ἀλλὰ καὶ ἡ γραφὴ **γδυῶ**, ἐκ τοῦ **ἐκδύω** εἶναι προσφυῆς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀπο- τριβῆς ξεφλουδίζεται τὸ σιτάρι. Καὶ ὄνο- μα: **γδισμένο** ἢ **γδυσμένο** σιτάριν.

ἴγγελεύγω = εἶμαι ἄγγελος ὁμοιάζω ἀγγέλοις (ἐν ποιήσει).

(Καμμιά βολὰ μουν ἄγγελος
τώρα ἴγγελεύγουν ἄλλοι
Κι' ἡ βρύσες πού πινα νερό,
θωρῶ καὶ πίνουν ἄλλοι).

Γεβεζές, ὁ: Τουρκικὴ λέξις: **γελω- τοποιός, διασκεδαστικός, «χαδιά- ρης», φιλοπαίγμων.** Καὶ **γεβεζελίκι.**

Γεβεντισμένος, ὁ: ἐρωτόληπτος. Ἡ προέλευσις τῆς λέξεως Τουρκικῆ.

Γεμέλλης, ὁ: καὶ πληθ. τὰ **γεμέ- λια:** οἱ δίδυμοι ἢ τὰ δίδυμα ἐν γένει ζῶα. Ἡ λέξις Ἐνετοῖταλική: **gemelli**-Ὑποκορι- στικόν: **γεμελλάκια, καὶ γεμέλλικα.**

Γελέκι, τό = φόρεμα τῆς παλαιότερας Νισυριακῆς ἐνδυμασίας, καὶ **γελέκο,** τό = συριακῆς ἐνδυμασίας. Φέρουσιν αὐτὸ ἀκόμη αἱ γραῖται. Εἶναι ἐπανωφόρι φθάνον μέχρι τῆς ὀσφύος, κατεσκευασμένον ἀπὸ ἀτλάζι διαφόρων χρωμάτων. Τὰ μανίκια εἶναι ἀρκετὰ μακρὰ, ὥστε εἰς τὰ ἄκρα δι- πλώνονται ἀναστρεφόμενα. Τὸ ἐμπρόσθιον μέρος, πρὸς τὸ στήθος, εἶναι ὀλάνοικτον καὶ δὲν κουμπώνει. Τὸ ἀνοικτὸν μέρος τοῦ στήθους καλύπτει τὸ «σφύωμα». (Ἴδε λέ- ξιν).

Γελεκάκι, τό = μικρὸ γελέκι γυναί- κετο. Καὶ τὰ μικρὰ κοράσια ἔφερον τοι- οῦτον γελέκι. Γελέκιν λέγεται καὶ τῶν ἀνδρῶν ὁ **ζιλές.** Ὁ κατασκευαστὴς τῶν γυναικείων **γελεκιῶν: γελεκῆς.**

Γέλοιον, τό: Ἐν αἰσθανώμεθα τάσιν πρὸς συνεχῇ καὶ ξεκουραστικὰ γέλοια, πι- στεύεται ὅτι εἶναι τοῦτο προμήνυμα λυ- πηρῶν γεγονότων ἢ εἰδήσεων. Εἶναι προμή- νυμα δακρύων. Πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐνδε- χομένου κακοῦ, διὰ νὰ «μὴν μᾶς ἔβγουν ξυ- νά» τὰ γέλοια, λέγομεν ἡμεῖς καὶ οἱ παρό- ντες, «σὲ καλὸν μου», «σὲ καλὸς σου». Μὲ τὴν ἐξορκιστικὴν ταύτην φράσιν προβλέπεται ἢ ἀπόκρουσις θλιβερῶν ἐνδεχομένων.

• **Γεμενιά,** τά = παπούτσια ἐγχωρίου κατασκευῆς, ἐλαφρά, ὅμοια πρὸς τὰ πέδι- λα ((ἔμμου τὰ γεμενιά μου)) = δός μου τὰ γεμενιά μου: τὰ Νισύρικα παπούτσια, προωρισμένα ἰδίᾳ διὰ τὴν ἐξοχήν. Ἡ λέξις ἐκ τῆς Τουρκικῆς «γκεμενί» = ἐγχωρίος.

Γεμιτζῆς, ὁ: (Τουρκ. λέξις) ὁ ναυτι- κός. Καί: **γκεμιτζῆς.**

Γέμος, ὁ: Κατ' ἐθίμον τῶν Νισυρίων, ὅταν σφάζουν τοὺς χοίρους των, — κάθε σπῖτι θὰ ἔχη καὶ ἓνα χοῖρον τουλάχιστον — φουσκώνουν τὰ μεγαλύτερα ἔντερα μὲ ἀέρα καὶ τὰ ἀποξηραίνουσι. Κατὰ δὲ τὴν τοικνόνεπτη, τὴν Πέμπτην δηλαδὴ τὴν πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω, γεμίζουσι τὰ ἔντερα αὐτὰ μὲ ρύζι καὶ τὰ μαγειρεύ-

ουν. Αὐτὸς εἶναι ὁ «γέμος». «Ἐφάσαμεν τὸ γέμοι μας». «Φάε, γυιέ μου, γέμο».

Γεννάρης, ὁ· ὁ μὴν Ἰανουάριος. Τὸ ὄνομα ἐν χρῆσει καὶ ὡς ὄνομα βωδιοῦ. «Ἐὼχῶ, Γεννάρη, ὠχῶ!» - Ἡ ἐξῆς παράδοσις ἀναφέρεται διὰ τὸν Γεννάρην ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν του, πῶς δηλαδὴ ἔχει 31 ἡμέρας: «Μιὰ γεναῖκα γρηὰ εἶχεν ἕναβ βρουλλίγ κ' ἕκαμάρωννέν το. Πάντα εἶχεν τὸφ φό (φόβο) πῶς ἠμπόρει νὰ τῆς τὸ πάρη ὁ Γεννάρης μὲ τὰ κρυὰ του. Ἄμοι ῥταν (ἤλθαν) ἡ τριάντα τοῦ μὴνὸς λέει ἡ γρηὰ· αἱ! Τώρα πειό, ἐν ἔχει φὸν τὸ βρουλλίμ μου' ἐπέρασεν ὁ Γεννάρης. Ὁ Γεννάρης πού τό 'κουσεν, ἐθύμωσε' πάει στὸ Φλεγάριγ καὶ πέρει του τῆμ μὴν ἡμέραγ κ' ἐγίνη 31 μέρες ὁ Γεννάρης, κ' ἐπόμεινεν ὁ Φλεγάρις κουτσός. Στῆς 31 λοιπὸν τῆς ἐφόφισεν ὁ Γεννάρης τὸ βρολλίμ τῆς γρηᾶς, κ' ἔτσι τὴν ἐκδικήθηκε πού 'πεν τὸλ λό (τὸν λόγον) γιὰ τὸγ-γεννάρη».

Γέννημαν, τὸ· τὸ σπαρτόν: σίτου, κριθαριοῦ, σικάλεως. «Μιὰ χαρὰ νεῖν ἐφέτι τὰ γεννήματα». (Πρβλ. φαλμ. 106, 37: καὶ ἐποίησαν καρπὸν γεννήματος». Τὰ **γεννήματα** λέγονται καὶ **σπαρτὰ** μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι οἱ Νισύριοι τὰ λέγομεν «γεννήματα» κυρίως κατὰ τὴν περίοδον καθ' ἣν εἶναι ἀκόμη νεόβλαστα καὶ δὲν ἔχουν κάμει τὴν καρποφόρον καλάμην. **Γεν. τοῦ γεννημάτου**: γεν. πληθ. τῶγ γεννηματῶ.

Γεννημένος· ἡ· ὁ· Ἴον ἀπὸ γενετῆς ἔχουν τὸ χάρισμα περὶ τι «γεννημένος φάλτης» «γεννημένος παπᾶς»: ἐγεννήθη δηλαδὴ διὰ φάλτης, παπᾶς. 2ον ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀορ. ἀντωνυμίας τίς. «Οὐλλοι ἦρταν εἰς τὴν ἐγκλησικίᾳ σήμερι· ἐν ἐπόμεινεν ἄθθρωπος γεννημένος νὰ μὴν ἔρτη». «Ἐμ πατεῖ ἄθθρωπος γεννημένος εἰς τὸ μαγαζίν του· γιὰτι ἐμάθαν τομ πειό»: οὐδεὶς ἀπολύτως πατεῖ κ.λ.π.

Γεννήσεως ἔθιμα, δοξασία: Ὅταν γεννηθῇ τὸ παιδί, πρέπει νὰ κληθῇ ἀμέσως ὁ ἱερεὺς νὰ δώσῃ τὴν εὐχὴν. Διότι εἶναι κακὸν νὰ φύγῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι ἐξ ὅσων παρευρέθησαν εἰς τὴν γέννησιν, ἂν δὲν τοὺς ἀγιάσῃ ὁ ἱερεὺς εἰς τὰ χέρια. Ὁ ἱερεὺς δη-

λαδὴ, καλούμενος νὰ δώσῃ τὴν εὐχὴν τῆς γεννήσεως, συγχρόνως δὲ θὰ κάμῃ καὶ Ἄγιασμόν. Μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Ἄγιασμοῦ, λαμβάνουν οἱ παριστάμενοι διάφορα «βιγάλλα» ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ καὶ πηγαίνει ἕκαστος εἰς τὸ σπίτιν του. Ἄν ὅμως εἶναι νύχτα, ὅτε δίδεται ἡ Εὐχὴ καὶ ὁ Ἄγιασμός, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι φῶς ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας, ὁ δὲ πατέρας τοῦ παιδιοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μένῃ ἔξω· μόλις νυχτώσῃ, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἴδουν τὰ ἄστρα, ἀλλὰ νὰ ἔρχεται ἐνωρὶς εἰς τὸ σπίτι ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας.

Γεννηκᾶτον (ν), ἐπίθετ. μὲ ἐπιρρηματικὴν σημασίαν ἐν τῇ φράσει: «γεννηκᾶτον του 'νεῖ» = τὸ ἔχει ἐκ γενετῆς «γεννηκᾶτομ μου» «γεννηκᾶτοσ σου» κ.ο.κ.

Γεννητοῦριν, τό, ἐπὶ ζώων: τέκνον· «γεννητοῦριν του νεῖ».

Γενολόϊ, τὸ = ὄλη ἡ συγγένεια μιᾶς οἰκογενείας. «Κ' ἡ ὁμορφία συνήθει 'νεῖ, κ' ἡ εὐγενιά 'ναι σοσί καὶ μᾶς τὸ γενολόιμ μας ὄλομ παπαδολόϊ». (Ταιριάζει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς μητρός μου καὶ τοῦ πατρός μου).

Γενουβέζος· Γενοάτης, ὁ ἐκ Γενοῦης τῆς Ἰταλίας. Ἐν Μανδρακίῳ ὑπόλειμμα τοιαύτης οἰκογενείας ἦτο κατὰ τοὺς παιδικούς μου χρόνους ἡ Καλὴ τοῦ Γενουβέζου.

Γερινέ· Τουρκ. λέξις: ὡσάν, «γερινέ καθάριεομ μᾶς πουλαῖ ὁ κὺρ Μανωλάκης τὸ κρίθενον ἀλεῦρι».

Γήρη, τά· τὰ γηρατεία. «Μάνα μου, πῶς τὰ φουοῦμαι τὰ γήρη». «Καλὰ γήρη νὰ σοῦ δώκῃ ὁ Θεός».

Γητειά, ἡ· μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖται δι' ἐπωδῶν καὶ ἐπικλήσεως δαιμόνων νὰ ἐπιπέσῃ κακὸν τι ἐπὶ ἀνθρώπου τινός: Ὅχι δὲ μόνον κακὸν ζητοῦν νὰ ἐφελκύσουν κατὰ τινος, ἀλλὰ καὶ ὠφέλειαν, διὰ τῶν ἰδίων μαγικῶν τρόπων. **Γητευταῖ** εἶναι καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι μαζὶ μὲ τὰς ἐπικλήσεις τῶν δαιμόνων ἀναμιγρῶν καὶ φαλμοῦς τοῦ Δαυῖδ.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΩΝ

Υπό ΝΙΚΗΤΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

III

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἡ Σεπτῆ Μητέρα τοῦ Ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ, τοιοῦτον ἔδειξεν ἐνδιαφέρον, ὥστε ἀπετάθη ἀμέσως εἰς τὸν Μητροπολίτην Ρόδου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ὑπάγεται ἐκκλησιαστικῶς ἡ Νίσυρος, καὶ ἐζήτησεν νὰ ἐπιληφθῆ τοῦ ζητήματος. Μετὰ δὲ τὰς δοθείσας πληροφορίας, ἀπέστειλε πρὸς τὸ Δ. Σ. τῆς Πορφυρίδος τὴν κατωτέρω ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴν.

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως

Ἀριθ. πρωτ. 3896

Ἐντιμότατοι Κύριοι,

Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς Ἑλληνικῆς ἀγαθοεργοῦ ἀδελφότητος ἡ «Πορφυρίς» τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν ἐντιμότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Ἐν καιρῷ ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ Φεβρουαρίου μηνὸς χρονολογούμενον υἱκὸν ὑμῶν γράμμα, καὶ εἶδομεν τὴν ἀναφερομένην ἐν αὐτῷ ὑπόθεσιν περὶ τῶν εἰς τὴν πατρίδα ὑμῶν Νίσυρον ἀποσταλέντων 291 δολλαρίων. Γράψαντες δὲ ἐν τῷ μεταξύ καὶ ζητήσαντες τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας παρὰ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Ρόδου, ἐλάβομεν ἔναγχον τὴν σχετικὴν ἀπάντησιν τῆς Αὐτοῦ Ἱερότητος, ἐν ἣ εἶδομεν τὰ καθέκαστα τῆς ἀνανεχθείσης ἡμῖν ὑποθέσεως. Μετὰ λύπης δὲ ἐξ αὐτῆς γνῶντες περὶ τῆς εἰσχωρήσεως μεταξύ ὑμῶν αὐτόθι διχογνωμίας καὶ διασπάσεως, ἐξ ἧς προῆλθε καὶ ἡ περὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ εἰρημένου ποσοῦ φιλονεικία, προαγωμεθα διὰ τῆς παρουσίας ἡμῶν εὐχετικῆς ἐπιστολῆς, συνοδικῆ διαγνώμη, τοῦτο μὲν ἀξιῶσαι ὑμᾶς πατρικῶς ὅπως, κατὰ μέρος ἀφέντες τὰς μικρολόγους ἕριδας καὶ διαφοράς, αἵτινες ἐν τῇ ξένῃ μάλιστα οὐδαμῶς προσήκον, ἵνα ἔχωσι χῶρον, διάγητε πάντοτε ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ μετὰ πάντων τῶν συμπατριωτῶν ὑμῶν, τοῦτο δὲ προτρέψασθαι ὅπως καὶ ὑμεῖς ἐν τῇ φιλογενείᾳ καὶ ἀγάπῃ πρὸς τὴν πατρίδα ὑμῶν, προθύμως παραδέξησθε τὴν καλῶς ἀποφασισθεῖσαν χρησιμοποίησιν τοῦ εἰρημένου ποσοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως ἀστικῆς σχολῆς τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἧς τοσαύτην ἔχει ἀνάγκη ἡ Πατρίς ἡμῶν, ἐπισπῶμενοι δὲ τῆς τοιαύτης πολιτείας ὑμῶν τὴν εὐαρέσκεϊαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εὐλογίαν τὴν παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμῶν ἐντιμότητος.

Αἰ Θ' Ἰουίου κς'

Ὁ ἐν Χριστῷ Εὐχέτης
Ἰωακείμ ὁ Γ'

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος, Ἠγούμενος τῆς ἐν Νισύρῳ Μονῆς Σπηλιανῆς καὶ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος εἰς τὸν ὁποῖον ἀπετάθη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρόδου Βενιαμὴν μετὰ τὴν λήψιν τῆς Πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, μεγάλως ἐλυπήθη διότι ἡ μεταξύ τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς διαμάχη ἐπεεξτάθη ἔξω τῶν Νισυριακῶν ὁρίων, ὥστε ἐθεώρησε πατρικὸν καθῆκον νὰ ἀπευθύη τῆ ἀκόλουθον ἐπιστολὴν.

Ἐν Νισύρῳ τῇ 15 Ἰουίου 1907

Πρὸς τὸ ἀξιότιμον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀγαθοεργοῦ
τῶν Νισυρίων Ἀδελφότητος ἡ «Πορφυρίς» εἰς Νέαν Ὑόρκην

Κύριε Πρόεδρε,

Ἀποροῦμεν τῇ ἀληθείᾳ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ποῖος βάσκανος δαίμων ἐνεργεῖ καὶ καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν μεταξύ σας συνεννόησιν διὰ τὸ χρη-

ματικὸν τοῦτο ζήτημα. Ἐπρεπε νὰ γίνῃ καθόλου ζήτημα; Καὶ ἐὰν ἐγένετο, ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ μεταξὺ σας καὶ ὄχι νὰ λάβῃ τοσαύτας διαστάσεις, ὥστε νὰ φθάσῃ μέχρι τῶν Πατριαρχείων.

Ὁ ὑπέρμετρος ζήλος σας ὥθει ὑμᾶς εἰς ὑπερβολάς, καὶ μάλιστα αἱ ὑπερβολαὶ εἶναι συνήθεις ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ. Ἄλλὰ καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὰς πράξεις καὶ ἐνεργείας σας καὶ κάποια ψυχραιμία καὶ βραδύτης περὶ τὴν σπουδὴν. Καὶ τώρα περὶ τοῦ ζητήματος. Ἐγὼ σᾶς ὁμολογῶ ἐν εἰλικρινείᾳ, εὐρίσκομαι εἰς δύσκολον θέσιν, μὴ δυνάμενος νὰ μετρήσω τὸ χρέμα πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Λουτρῶν διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

α) Ἄνευθεντες εἰς τὰ Πατριαρχεῖα κατεστήσατε τὸ χρέμα ἐπίδικον καὶ δεόν νὰ ἀναμένωμεν τὴν ἐτυμηγορίαν αὐτῶν, ἄλλως πρὸ ταύτης δι' οἰανδήποτε χρησιμοποίησιν αὐτῶν καθίσταμαι ὑπεύθυνος.

β) Τὸ χρέμα τοῦτο ἀνεξαρτήτως τῆς πηγῆς ἐξ ἧς προέρχεται, μοὶ ἐστάλη παρ' ἀτόμου πρὸς ὃ ἔχω ἔγγραφον ἀπόδειξιν παραλαβῆς. Ἐὰν δὲ ἐγὼ ὁ θεματοφύλαξ τοῦ χρήματος τούτου διαθέσω αὐτό, καθίσταμαι νομικῶς ὑπεύθυνος ἐν ἡ περιπτώσει μοὶ κινήσῃ πολιτικὴν ἀγωγὴν ὃ ἀποστείλας μοι τὸ χρέμα, ὅστι καὶ κρατεῖ τὴν ἔγγραφον ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς μου.

Τελευτῶν σᾶς συμβουλεύω νὰ ἀφήσετε μίαν καὶ καλὴν τὰ πείσματα καὶ νὰ διακανονίσῃτε μεταξὺ σας ὡς ἀδελφοὶ τὸ λυπηρὸν τοῦτο, ὅσον καὶ ἀνάξιον λόγου ζήτημα, καὶ ἂν σεῖς δὲν δύνασθε νὰ κατορθώσῃτε τοῦτο, τότε ἐκ συμφώνου ἀναθέσατε ἐμοὶ καὶ τῇ Δημογεροντίᾳ νὰ λύσωμεν ἡμεῖς αὐτό, καὶ ἔστε βέβαιοι ὅτι θὰ πράξωμεν τοῦτο ἀμερολήπτως.

Ἐπὶ τούτοις εὐχόμενος ὑμῖν τὰ βέλτιστα διατελῶ μετ' ἀγάπης.

Ὁ Ἠγούμενος

Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος

Τόσον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅσον καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος προσεπάθησαν μὲ τὰς πατρικὰς νοθεσίας των νὰ πείσουν τοὺς διαμαχομένους συμπατριώτας ὅπως ὁμονήσουν καὶ ἐνώσουν τὰς προσπάθειάς των διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος των, ἀφοῦ καὶ αἱ δύο παρατάξεις τοῦτο εἶχον τάξει ὡς κύριον σκοπὸν καὶ ἐπιθυμίαν των. Εἰδικώτερον, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος, ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς λευίτης, ὁ ὁποῖος πολλὰς καὶ ποικίλας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν Νίσυρον κατὰ τὴν μακρόχρονον διοίκησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τῆς Νισύρου πραγμάτων, δὲν περιορίζεται εἰς πατρικὰς μόνον συμβουλὰς, ἀλλὰ διατυπώνει καὶ τὸ παράπονον, ὅτι ὠθήθησαν εἰς ὑπερβολάς, ὥστε νὰ ἀποταθοῦν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ καὶ νὰ διευθετηθῇ εἰς στενὸν Νισυριακὸν κύκλον. Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συμφιλίωσης των δύο ἀντιμαχομένων παρατάξεων, ὁ Ἠγούμενος ἐπεκαλέσθη καὶ νομικὰ ἐπιχειρήματα, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι αἱ παρουσιαζόμεναι νομικὰ δυσχέρειαι θὰ ἐπειθῶν τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ μὴ ἐπιμείνουν εἰς τὰς ἀρχικὰς ἀπόψεις των, καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν παρ' αὐτοῦ προταθεῖσαν λύσιν, ὅπως αὐτὸς προσωπικῶς μετὰ τῆς Δημογεραντίας ἐξουσιοδοτηθῶν νὰ διευθετήσῃ τὸ δημιουργηθὲν ζήτημα. Λυπηρὸν εἶναι ὅτι καὶ αἱ δύο αὐταὶ ἐπιστολαὶ ἔφθασαν εἰς τὸν προορισμὸν των μὲ ἀρκετὴν καθυστέρησιν, ὁπότε ἡ ἴδρυσις τοῦ δευτέρου Νισυριακοῦ συλλόγου ἦτο πλέον γεγονός. Ἐὰν αὐταὶ ἔφθαναν ἐγκαίρως ἴσως αἱ πατρικαὶ συμβουλὰὶ μαζὶ μὲ τὸ κῦρος τῶν ἀποστολέων, νὰ εὕρισκον ἀπήχησιν μεταξὺ τῶν Νισυρίων τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ἀπεφεύγετο τοιοῦτοτρόπως ἡ ἴδρυσις τοῦ δευτέρου Νισυριακοῦ σωματείου.

Ἦλπιζε κανεὶς ὅτι ἡ ἴδρυσις τοῦ δευτέρου συλλόγου, θὰ ἐπέφερε ἀμβλυσιν εἰς τὴν ὑφισταμένην διαμάχην, καὶ ὅτι θὰ ἀνεπτύσσετο μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν Συλλόγων μίαν εὐγενῆ ἀμιλλα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Δήμου μας. Καὶ ἡ

ΠΕΡΙ ΝΙΣΥΡΟΥ

Του ἀειμνήστου ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 35)

Ἐν' ᾧ οἱ πρὸς τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου ἀφ' ἐνός καὶ τὸν τῶν Τούρκων Ἀμουράτην ἀφ' ἑτέρου πόλεμοι κατηνάλισκον τὰς δυνάμεις τοῦ τάγματος, πολυάριθμοι πειραταί, διαπλέοντες τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας, πολλὴν ἐπροξένουν φθοράν. «Νίσυρος καὶ Κάλυμνος, - γράφει τῷ 1449 μοναχὸς τις Γρηγόριος-, αἱ περὶ Ρόδον ὑποκείμεναι νῆσοι ὑπὸ τῶν ἐκ Στροβίλου καὶ Μιλήτου ἐξερχομένων τῷ τῆνικαῦτα ξύλων παντελῶς καὶ ἄρδην ὑπ' αὐτῶν ἠφανίσθησαν».

Τούτου ἕνεκα ὁ κύριος τῆς Νισύρου Κιρίνης, ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ καὶ ἄκων τῆς κυριότητος αὐτῆς, τὸ δὲ τάγμα ἐξηντλημένον ἤδη εἰς τοὺς πολέμους ἐκείνους, ἠγνόει πῶς ἔμελλε τὰ κατ' αὐτὸ νὰ διαθῆσι. Συνελθόντες λοιπὸν τῷ 1454 οἱ ἱππῶται συνέστησαν δεκατετραμελῆ ἐπιτροπὴν ἵνα συσχεφθῆ περὶ τῶν ληφθησομένων μέτρων, αὕτη δὲ συνεκέντρωσε πᾶσαν τὴν ἰσχὺν εἰς τὸν Μ. Μαγίστωρ Ἰάκωβον Δέ-Μέλλην ὅπως δυναθῆ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον δαπάνας, ταῦτοχρόνως δὲ τῷ ἀνέθηκαν καὶ τὴν κυριότητα τῆς Νισύρου κενὴν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Κιρίνι διατελοῦσαν, ἵνα διαθῆσι κατ' ἀρέσκειαν.

Ἀλλὰ δυσκόλως εὐρίσκειτό τις ἀναδεχόμενος τὸν πολύμοχθον πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τότε Τούρκους ἀγῶνα καὶ ἀναλαμβάνων νὰ ὑπερασπίξῃ ἐκάστοτε τὴν νῆσον αὐτὴν κατὰ τῶν ἀδιαλείπτων ἐκείνων προσβολῶν. Ἐν ἔτει 1455 ἰσχυρὸς στόλος Τουρκικὸς ὑπὸ τὸν Χαμζὰ Βένν, ἐπέδραμε κατ' ἄλλων τε νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους καὶ κατὰ τῆς Νισύρου, ἧς πολλοὺς μὲν τῶν κατοίκων ἐξηνδραπόδισε, τοὺς δὲ ἀγροὺς κατέσκαψε. Καὶ τὸ 1457 στόλος ἐξήκοντα Τουρκικῶν πλοίων προσεγγίσας εἰς Νίσυρον κατέσφαξε καὶ ἠχμαλώτισε πάντας οὓς εὗρεν ἐκτὸς τοῦ φρουρίου, τὰς δὲ ἀμπέλους ἐδήλωσε.

Τὸ δὲ 1471 τοσοῦτον δεινὴν ἐπιδρομὴν ὑπέστη, ὥστε οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι παραιτήσαντες τὰς γαίας αὐτῶν ἀπεσύρθησαν εἰς Ρόδον ἵνα σωθῶσι, τὸ δὲ τάγμα συμπαθοῦν αὐτοῖς τοὺς ἀπῆλλαξε τοῦ δασμοῦ τῶν τριακοσίων φλωριῶν ἃ ὤφειλον νὰ πληρώσωσι.

Ἄλλ' ἐπειδὴ μενούσης ἀκατοικίτου τῆς νήσου ἠδύναντο νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν οἱ Τούρκοι καὶ νὰ μεταχειρίζωνται αὐτὴν ὡς ὀρηκτήριον, καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς πλέον ἐδέχετο τὴν κυριότητα αὐτῆς, διὰ ταῦτα ὁ Μ. Μαγίστωρ Ἰωάννης Βαπτιστῆς Δέ-Ὁρσίνης, τὴν παρεχώρησε τὴν 21 Μαΐου 1471 εἰς τὸν Κατελανὸν Γαλζεράνον Λουζο, ᾧ ἐδόθησαν στρατιῶται, ὅπλα καὶ πολεμοφόδια ὅπως ἐν ἀνάγκῃ ὑπερασπίξῃ αὐτὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Τοσοῦτον δὲ ἀξιοθρήνητος ἦν ἡ κατάστασις τῆς νήσου ταύτης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὥστε ὅταν τὸ 1475 ὁ Πάπας διώρισεν ἐπίσκοπον αὐτῆς τὸν Πέτρον Οὐτῖνον, οὗτος ἐλθὼν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ζῆσῃ αὐτόθι, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως εἰς Ρώμην. Αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν πειρατῶν ἐξηκολούθουν καὶ εἰς τὸ μετέπειτα ἐν ἔτει 1504 ὁ διάσημος πειρατὴς Καμαλῆ, πλεύσας ἀπὸ τὴν Νίσυρον προσεπάθησε νὰ κουρσέψῃ αὐτήν, ἀλλ' ἀπῆντησε τοσαύτην ἀντίστασιν, ὥστε ἠναγκάσθη ν' ἀπέλθῃ ἄπρακτος. Ἐν τούτοις

ἀναμενομένη ἀμιλλα ἐπετεύχθη μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα, ὅπως μαρτυροῦν αἱ πρὸς τὴν Νίσυρον δωρεαί, μεγαλυτέρα ἐκδήλωσις τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Ἀστικὴ Σχολὴ δωρεὰ τοῦ Ὀμήρου, καὶ τὰ Κοινοτικὰ Λουτρά δωρεὰ τῆς Πορφυρίδος. Ἄλλὰ γεγονός ἐπίσης εἶναι ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας διαμάχη ηὔξηθη, διὰ νὰ μεταβληθῆ εἰς μῖσος, τὸ ὅποιον δὲν περιωρίσθη εἰς τὰ στενὰ συλλογικὰ ὄρια, ἀλλὰ ἐπεξετάθη, ὥστε νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς κοινωνικὰς καὶ αὐτὰς ἀκόμη, τὰς συγγενικὰς σχέσεις.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΗΘΥΜΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἐπί τῆ συμπληρώσει 9 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μηθύμνης Διονυσίου, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νὰ ἀσχοληθῶ δι' ὀλίγων μὲ τὴν βιογραφίαν του.

Ὅσα καὶ ἂν γράψω ὅμως, δὲν εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ περιγράψω τὸν ἀειμνηστον Διονύσιον Μηνᾶ.

Γεννήθηκε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1879 εἰς τὰ Νικεῖα τῆς Νισύρου καὶ βαπτίστηκε μὲ τὸ ὄνομα Παναγιώτης. Γονεῖς του ἦσαν ὁ Ἐμμανουήλ Μηνᾶς καὶ ἡ Ἄννα Ἱερομνήμονος. Τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τῆς πατρίδος του μὲ διδασκάλους τὸ ἐξ Ἐμπορείου Νισύρου Γεώργιον Κοριτσιδίην καὶ ἐξ Σύμης... Ἀφοῦ ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τῶν Νικειῶν, εἰργάσθη μὲ τὸν Πατέρα του εἰς τὰ κτήματά του ἐπί τινα χρόνον καὶ εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν ἀνεχώρησε διὰ Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου τὸν παρέλαβεν ἡ ἐκ μητρὸς θεία του Αἰκατερίνη Ἱερομνήμονος καὶ τὸν ἐνέγραψεν εἰς τὸ γυμνάσιον Γυμνάσιον. Μὲ τὸ ἀπολυτήριον τοῦ γυμνασίου ἐνεγράφη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἐγγυηθεὶς δι' αὐτὸν ὁ τότε Μητροπολίτης Ρόδου Κων)νος Ἀλεξανδριδῆς ὅτι θὰ ἐγένετο κληρικός.

Ἀπὸ τὸ 1903 ἀρχίζει τὸ ἱερατικὸν του στάδιον, ὅτε ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Διονύσιος.

Ἀργότερον διωρίσθη ἱεροκῆρυξ καὶ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς Πανόρμου τῆς Ἐπαρχίας Κυζίκου. Τὸ 1908 ὠρίσθη κωδικογράφος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὸ 1914 χειροτονεῖται πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ τότε Πατριάρχου Κων)πόλεως

ὅταν τὴν 25 Δεκεμβρίου ὑπέκλυψεν ἡ Ρόδος ὑπὸ τὰ ὄπλα τοῦ Σουλτάνου Σουλεϊμᾶν τότε καὶ ἡ Νίσυρος μετὰ τῶν παρακειμένων νησιδίων περιήλθε σχεδὸν ἀμέσως ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ φόβου τοῦ κατακτητοῦ.

Περὶ τῆς ἔκτοτε καταστάσεως τῆς νήσου, μικρὰ ἔχομεν νὰ εἴπομεν περιελθοῦσαν εἰς τὴν ἀφάνειαν ἐκείνην εἰς ἣν νῆσοι πολὺ αὐτῆς μεγαλύτεραι καὶ ἐπισημότεραι ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν περιήλθον, διετέλει πολιτικῶς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ σατραπτοῦ τῆς Ρόδου, ᾧ ἐπλήρωνε ἐτησίως φόρον ὡς ἔγγιστα τριάκοντα χιλιάδων γροσίων.

Ἰχνη τῶν δύο αὐτῆς ἀρχαίων πόλεων, Νισύρου καὶ Ἄργους, φαίνονται ἰκανά, ὁμοίως ἄνω τῆς κωμοπόλεως Μανδρακίου σώζονται πολλὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἀκροπόλεως ἥτις καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐκ Φλωρεντίας περιηγητῆς Χριστόφορος Βουδελμόντης, ἐπεσκέπατο τὴν Ἑλλάδα ἀπῆρτιζον ἰδίαν κωμόπολιν καλουμένην Παλαιόκαστρον. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ τῆς κωμοπόλεως Μανδρακίου, ὑπάρχει μικρὸν τι κοίλωμα καλούμενον λίμνη (ἴσως ὁ λιμὴν τοῦ Στράβωνος) ἀπὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἀποχωσθεῖσα χρησιμεύει ὡς εὐφορὸς τις κῆπος.

Καὶ τὰ παρὰ τοῦ Στράβωνος ἀναφερόμενα θερμὰ λουτρά, σώζονται κατ' ἀνατολὰς τῆς κωμοπόλεως παρὰ τὴν ἄμμον. Ἔτι δὲ πρὸς μεσημβρίαν τοῦ καλουμένου κόλπου Ἄργους, ἔνθα ὑπάρχει διασφάξ τις «Πυριά» καλουμένη, ἐξάγουσα ρεῦμα θερμότερον, ξηρότερον καὶ ἀσομότερον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἐν ἣ νοσηλεύονται οἱ πάσχοντες ρευματικά.

Τὰ προϊόντα τῆς Νισύρου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἦσαν ἡ πορφύρα, ὁ μύλιος λίθος, οἱ κισσηριώδεις λίθοι καὶ ὁ οἶνος. Ὁ Πλίνιος λέγει ὅτι ἐν Νισύρῳ καθὼς καὶ ἐν Ρόδῳ εὐρίσκετο ἀκανθώδης θάμνος ὀνομαζόμενος *CRYSISEPTUM GENISTA ACANTHOELAD*) τοῦ ὁποίου ἔκαμνον χρῆσιν εἰς τὴν ἰατρικὴν.

Τὰ νῦν δὲ ὁ οἶνος, τὰ ἀμύγδαλα, αἱ βάλανοι καὶ τὸ θεῖον.

Γερμανοῦ, συγχρόνως δὲ προήχθη ὡς ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πρόεδρον τοῦ μικτοῦ Δικαστηρίου τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κων)πόλεως ἐπὶ 3 ἔτη.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1922 ἐχειροτονήθη Μητροπολίτης Βρυούλων Σμύρνης, καὶ τὸν Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξελέγη Μητροπολίτης Μηθύμνης. Εἰς τὴν Μηθύμναν ἐτακτοποίησε ζητήματα Μοναστηριακά, Ἐκκλησιαστικά καὶ Κοινωνικά, καθὼς καὶ ἄλλες ἐκκρεμότητες. Ἐπὶ 39 ὁλόκληρα ἔτη διηύθυνε τὴν Μητρόπολιν τῆς Μηθύμνης καὶ ἴδρυσεν εἰς Καλλονὴν ἐκπαιδευτήριον, ἀνήγειρε τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἴδρυσεν τὸ ταμεῖον τῶν πτωχῶν, τὸ Ἐπαρχιακὸν ταμεῖον τοῦ κλήρου καὶ τὸ Ἱερατικὸν Φροντιστήριον.

Ἡ ζωὴ του ὑπῆρξε μία διαρκῆς ἀφοσίωσις εἰς τὴν Θρησκείαν, τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Ἄνθρωπον. Ἦτο ἀπλός, λιτός, ἀμνηστικός, ἀφιλόξενος, ἀφιλόκερδος, ἐλεήμων καὶ μόνη του σύντροφος ἦτο ἡ πτώχεια.

Πρὶν προλάβῃ νὰ τελειώσῃ τὸ θεάρεστον ἔργον του προσεβλήθη ἀπὸ σοβαρὸν ἐγκεφαλικὸν νόσημα. Ἐπὶ δύο ἔτη ὑπέφερε. Ἀπώλεσε τὴν μνήμην του καὶ τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1951 ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον εἰς Νοσοκομεῖον τῆς Λέσβου εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν. Τὴν ἴδιαν ἡμέραν μετεφέρθη ἡ σωρὸς του εἰς Καλλονὴν, ὅπου ἐτέθη εἰς λαϊκὸν προσκύνημα καὶ ἐτάφη τὴν 15ην Σεπτεμβρίου.

Ὁλόκληρος ἡ Λέσβος ἐθρήνησε διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἱεράρχου Διονυσίου. Εἰς Καλλονὴν παρέμειναν ἐπὶ τριήμερον κλειστὰ τὰ καταστήματα μὲ μεσιστίους τὰς σημαίας. Ἐκ μέρους τοῦ Κράτους κατέθεσε στέφανον ὁ τότε Νομάρχης Λέσβου κ. Ἐμμανουὴλ Παϊτάκης.

Τὸν ἐπικίδειον ἐξεφώνησεν ὁ Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, καταλήγων ὡς ἑξῆς:

«...Καὶ ἦδη, ἀγαπητὲ ἀδελφὲ Διονύσιε, ἀναπαύου ἐκ τῆς μακρᾶς ἐπιγείου ὁδοιπορίας σου. Ἡ κοινὴ τροφὸς ἀμφοτέρων, ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, εἰς τὴν ὁποίαν συνεσπουδάζομεν, μετ' ἐπαίνου θὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομά σου. Ἀπερχόμενος ἀπὸ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου εἰς τὰς αἰθθαλεῖς καὶ ἀθανάτους χώρας τῆς αἰωνιότητος, ἠδύνασο νὰ ἀναφωνήσῃς τὸ ἀποστολικὸν ἐκεῖνο «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν, ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ Δίκαιος Κριτὴς».

Τελειώνω μὲ τὴν «ἐπιθυμίαν» τοῦ Διονυσίου. Ἐὰν ὁ θάνατος μὲ εὔρῃ ἐν ἐνεργείᾳ, θέλω νὰ ταφῶ ὡς ἀπλοῦς θνητός. Ὅχι νὰ τεθῶ ἐπὶ πολυθρόνας, ὡς εἴθισται. Θέλω νὰ φορῶ τὸ παλαιὸν μου μαῦρο ράσο καὶ ζωστικὸν μὲ παλαιὸν καλυμμαύχιον καὶ ἐπανωκαλύμμαυχον μὲ τὸ παλαιὸν ἐγκόλπιον, τὸ ὁποῖον ἔφερα συνήθως εἰς τὰς κηδεῖας καὶ τὸ παλαιὸν μικρὸν ὠμόφορον καὶ πετραχήλι ἄσπρο. Θέλω νὰ ταφῶ μέσα εἰς τὸν χῶρον ὅπου οἱ πεσόντες ἐν Κλαπάδῳ. Μοὶ ἀρκεῖ ἓνας πέτρινος σταυρὸς μὲ τὸ ὄνομά μου, τὴν πατρίδα μου καὶ τὴν χρονολογίαν (1879-19...). Ἐλπίζω νὰ μὴ συληθῇ ὁ τάφος μου».

Νικόλαος Διαμ. Χαρτοφύλης

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Στήν σειρά τῶν ἐκλεκτῶν συμπατριωτῶν μας πού φεύγουν, προσετέθη καί ὁ καθηγητής Νικόλαος Σακελλαρίδης, ὁ ἀξέχαστος Νισύριος Δάσκαλος. Γιὸς δασκάλου, συνέχισε τὴν οικογενειακὴν παράδοση καί προσέφερεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος τὶς ὑπηρεσίες του ὡς δάσκαλος ἐπὶ σαράντα ὀλόκληρα χρόνια ἐκ τῶν ὁποίων τὰ τριάντα εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ ἀλύτρωτου Ἑλληνισμοῦ. Ἐνα μεγάλο χρονικὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του τὸ ἐκάλυψεν ὡς Διευθυντῆς τοῦ Ἡμιγυμνασίου Νισύρου.

Ὁ Νικόλαος Σακελλαρίδης ἐγεννήθη τὸ 1889 εἰς τὴν Μάκρην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὅπου ἦταν ἐγκατεστημένος ὁ πατέρας του διδάσκοντας εἰς τὰ ἐκεῖ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα. Τελείωσε τὸ Γυμνάσιο Σάμου τὸ 1907 καί ἀμέσως ἄρχισε τὸ ἔργον τοῦ δασκάλου εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μάκρης καί τοῦ Ὁδεμισίου. Τὸ 1909 ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστη-

μίου Ἀθηνῶν. Οἱ οικονομικὲς ὁμως συνθῆκες τὸν ὑπεχρέωσαν, ὕστερα ἀπὸ ἓνα χρόνον νὰ ἐγκαταλείψει τὶς σπουδές του καί νὰ ἐπιστρέψει στὸ ἔργο τοῦ δασκάλου πάλι εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Μάκρης μέχρι τὸ 1913, ὅτε καί ἐπέστρεψε στὴ Δωδεκάνησο γιὰ νὰ προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες του ὡς δάσκαλος μέχρι τὸ 1923 εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Νισύρου καί τῆς Τήλου. Τὸ 1923 ὀλίγον μετὰ τὸν γάμον του μετὰ τὴν Ἄνναν Παρθενιάδου, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀθήνα, συνέχισε τὶς σπουδές του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὶς ὁποῖες συνεπλήρωσε τὸ τέλος τοῦ 1924 λαβὼν τὸ πτυχίον τῆς Φιλολογίας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀρχίζει νέα περίοδος εἰς τὸ ἔργον τοῦ Δασκάλου. Ἐπιστρέφει ἀμέσως εἰς τὴν Νίσυρον καί ἀναλαμβάνει τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἡμιγυμνασίου τὴν ὁποίαν διατηρεῖ ἀπὸ τοῦ 1924 μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1936-1937, πλὴν τριῶν ἐτῶν κατὰ τὰ ὁποῖα ἠργάσθη εἰς τὸ Γυμνάσιον Κῶ ὡς Καθηγητής. Ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1938 ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα τοποθετηθεὶς ὡς Διευθυντῆς τοῦ Ἡμιγυμνασίου Γιαννιτσῶν μέχρι τοῦ 1941 ὅτε μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ Γυμνασίου προήχθη εἰς Γυμνασιάρχην καί διηύθυνε τὸ Γυμνάσιον μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1945. Ἐν τῷ μεταξύ αἱ ἀνάγκαι τῶν σπουδῶν τοῦ υἱοῦ του Νεοφύτου τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Ἀθήνα. Ζήτησε καί μετετέθη εἰς τὸ Γυμνάσιον Νέας Φιλαδελφείας ὅπου ὑπηρέτησε ὡς Καθηγητής μέχρι τοῦ 1948 ὅτε καί ἐτέθη ὑπὸ σύνταξιν.

Ἡ ἀνάγνωσις καί μόνον τῆς συντομωτάτης αὐτῆς διδασκαλικῆς δράσεως τοῦ ἀειμνήστου, δείχνει τὸ μέτρον τῆς συμβολῆς του εἰς τὴν παιδείαν τῶν νησιῶν μας. Προικισμένος μετὰ τὰ προσόντα τοῦ δασκάλου, ἐξεπλήρωσέ μετὰ ἀφθαστον ἐπιτυχίαν τὸ ἔργον του, τοῦ ὁποῖου ἐγνώριζε τὴν πραγματικὴν σπουδαιότητα καί τὴν σοβαρότητα τῆς ἀποστολῆς. Ἡργάσθη ὀλοφύχως διὰ τὴν Παιδείαν καί ἀναμφισβήτητα ἐπέτυχε τὸ καλύτερον τίμημα τῶν κόπων τοὺς ὁποῖους κατέβαλε κατὰ τὸ διάστημα τῆς μακροτάτης δράσεώς του.

Ἀπέσπασε τὴν ἀγάπην καί τὸν σεβασμὸν ὄλων τῶν μαθητῶν του, καί τὴν καθολικὴν ἐκτίμησιν τῶν κατοίκων ὄλων τῶν περιοχῶν ὅπου ἠργάσθη. Καί σήμε-

ρον ακόμη άρχει νά αναφέρете τὸ ὄνομά του στοὺς κατοίκους τῆς σημερινῆς Νέας Μάκρης, οἱ ὁποῖοι πρὶν πενήντα χρόνια ὑπῆρξαν μαθηταὶ του, καὶ θὰ ἀκούσετε τὴν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν τὴν ὁποῖαν διατηροῦν διὰ τὸν πρῶτον των δάσκαλον. Τὴν ἴδιαν ἀνάμνησιν διατηροῦν οἱ κάτοικοι τῶν Γιαννιτσῶν καὶ τῆς Ν. Φιλαδελφείας.

Δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νά ἐνθυμούμεθα μὲ συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην τὸν Νικόλαον Σακελλαρίδην διὰ τὴν μακρόχρονον ὑπηρεσίαν του εἰς τὰ σχολεῖα τῶν νησιῶν μας καὶ ἰδιαίτερα τῆς Νισύρου.

Κατὰ τὰ χρόνια τῆς Ἐθνικῆς δουλείας μεταξὺ τῶν μορφῶν αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν τὸ κέντρον τῆς Ἐθνικῆς ζωῆς, τῆς Ἐθνικῆς παραδόσεως καὶ τῶν Ἐθνικῶν ἀγῶνων, κυριαρχεῖ ἡ μορφή τοῦ Δασκάλου. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ «Κρυφοῦ Σχολειοῦ» μέχρι τὴν ἐποχὴ τῶν ὀργανωμένων ἀγῶνων διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, ὁ Δάσκαλος καὶ ὁ Παπᾶς ὑπῆρξαν οἱ ἀφανεῖς δημιουργοὶ καὶ οἱ μαχηταὶ πρωτοπόροι.

Στὴν δική μας σκέψη ποῦ μάθαμε τὰ πρῶτα γράμματα κάτω ἀπὸ συνθήκες Ἐθνικῆς δουλείας, ποῦ διδαχθήκαμε στὸ Σχολεῖο ὡς πρῶτο μάθημα τὸ Ἐθνικὸ φρόνημα, τίς ἀρετὲς τῆς Ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐλευθέραν Πατρίδα, ἡ πλέον ζωντανὴ μορφή τῶν παιδικῶν καὶ νεανικῶν ἀναμνήσεών μας παραμένει ἡ μορφή τοῦ Δασκάλου. Στὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά μας διατηροῦμε πάντοτε μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἀνθρώπων ποῦ φώτισαν μὲ τὴν ἀγάπην τους, τὰ πρῶτα βήματα τῆς σκέψης μας, καὶ ἐμόρφωσαν τὸν ἔθνικὸ χαρακτῆρα μας. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ξεχωριστὴ θέση, γιὰ τὴν δική μας γενιὰ κατέχει ὁ ἀείμνηστος Νικόλαος Σακελλαρίδης.

Παῦλος Ὁδ. Σακελλαρίδης

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗ ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

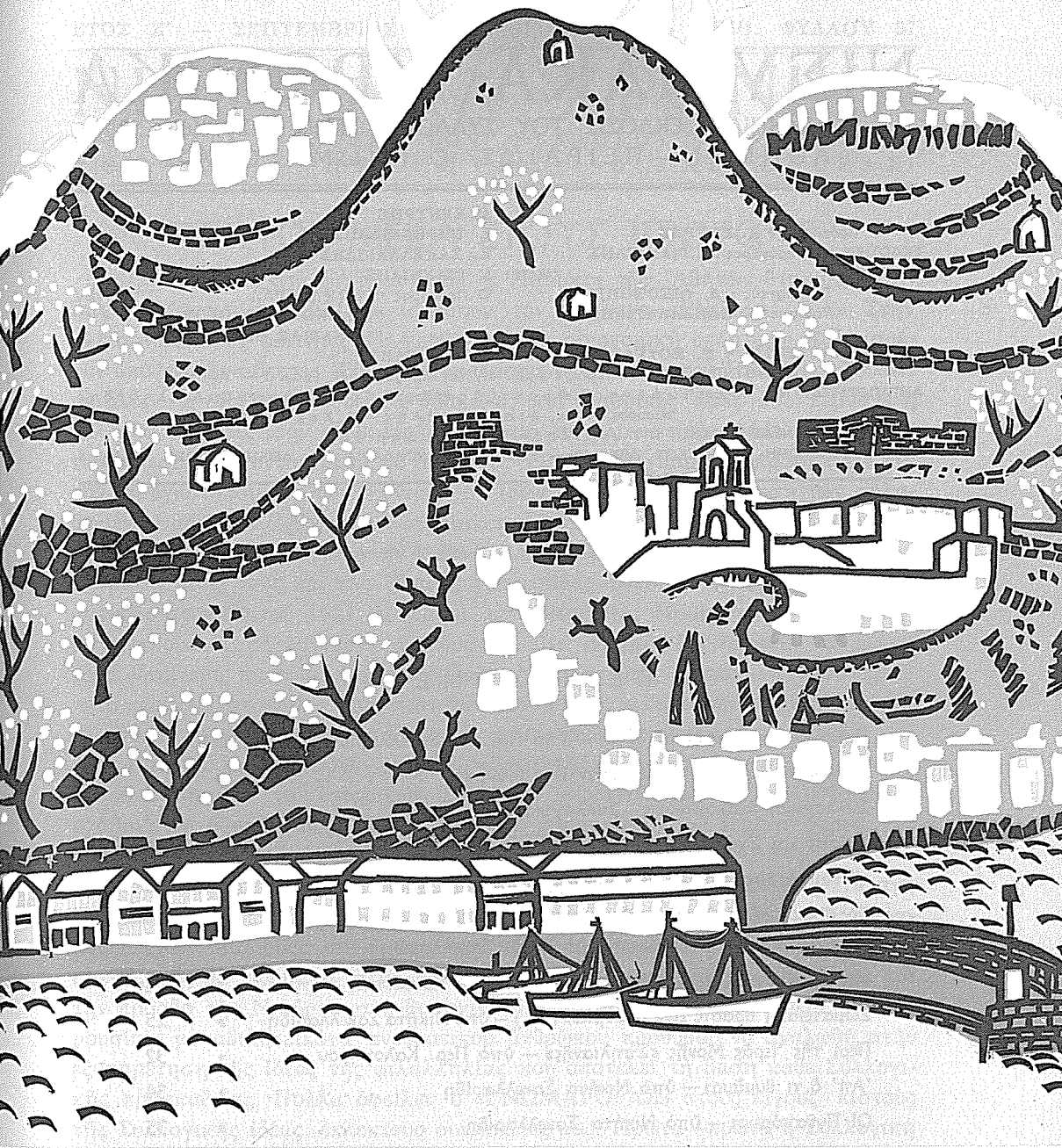
Ἐκεῖ θὰ βρῆτε τὴν

ὑγεία τὴν ἡρεμία καὶ τὴν πραγματικὴ ξεκούραση
σ' ἓνα ὄμορφο περιβάλλον

ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΙΣ ΘΕΡΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΑΣ

ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

Τὸ ξηρὸ κλίμα, οἱ φυσικὲς καλλονές, τὸ ἠφαίστειο,
τὰ ὀλόλευκα καὶ ὀλοκάθαρα χωριά, ἡ φθηνὴ καὶ ἀνε-
τη παραμονὴ καθιστοῦν τὴ Νίσυρο ἓνα ἰδανικὸ τόπο
παραθερισμοῦ.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 7^{ΟΝ} ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1961 ΤΕΥΧΟΣ 37

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

Πρόεδρος † Κ. ΜΟΥΡΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ἀντιπρόεδρος : Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γραμματεὺς : Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας : Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΙΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ : Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ὁ Πρόεδρος «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ,, Ἀθηνῶν
> > «ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΟΥ,, »
> » «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ,, »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : † Κ. ΜΟΥΡΑΣ — ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 61, 7ος ὄροφος ἀριθ. Γραφ. 9 — ΑΘΗΝΑΙ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ : Νέα Ὑόρκη : Ἰωάννης Π. Φραντζῆς. Ρόδος : Γ. Κουμέντος. Κῶς : Α. Πληθίδης
Νίσυρος : Νικ. Διακομιχάλης — Ν. Χαρτοφύλης

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ : Ι. Παυλίδης — Π. Γ. Σακελλαρίδης

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ· ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 — ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρώτος μέσα στους πρώτους — Ὑπὸ Παν. Ο. Σακελλαρίδη . . .	Σελ.	1
Νισυριακὰ Πένθη — † Κωνσταντῖνος Μούρας	»	3
Συλλογικαὶ ἀνακοινώσεις — Συλλογικὰ νέα	»	14
Κρίσεις καὶ Σχόλια	»	19
«Ἐταιρία Νισυριακῶν Μελετῶν»	»	21
Τὸ μέλλον τῶν «Νισυριακῶν Μελετῶν καὶ ἡ Ἐταιρία τῶν «Νι- συριακῶν Μελετῶν» — ὑπὸ Π. Ο. Σακελλαρίδη . . .	»	22
Νὰ ἐνταθοῦν αἱ προσπάθειαι — ὑπὸ Γεωρ. Ι. Κουμέντου . . .	»	24
Σωματειακὴ δράσις τῶν Νισυρίων (IV) — ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	25
Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Σπηλιανῆς» — ὑπὸ Περ. Καλογήρου . .	»	32
Ἄπ' ὄ,τι θυμᾶμαι — ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	34
Οἱ Πυθαγόρειοι — ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	35

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ Τῷ ΝΟΜῳ

ΕΚΔΟΤΗΣ : Ὁ Σύλλογος Νισυρίων «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
Ὑπεύθ. Τυπογραφείου : Τ. Κουλούβαρδης, Δικαιάρχου 171

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ

Μετρημένοι στα δάχτυλα ἦσαν οἱ Νισύριοι τῶν Ἀθηνῶν ὅταν ἀπεφάσι-
σαν τὸ Μάρτιο τοῦ 1921 νὰ ἰδρῦσουν τὸν Σύλλογο «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ». Στὴν
πλειοψηφία τοὺς φοιτητὲς καὶ χωρὶς σοβαρὴ οἰκονομικὴ ὑπόσταση. Φλογισμέ-
νοι ἀπὸ τὶς ὠραιότερες Ἐθνικὲς παραδόσεις τοῦ ἀλύτρωτου Ἑλληνοῦ, ζοῦσαν
μὲ ὅλες τὶς αἰσθήσεις τοὺς τὶς δύσκολες καὶ ἱστορικὲς ὥρες ποὺ πέρναγε ἡ
Ἑλλάδα καὶ ποὺ ἦσαν αἰσθητὲς μὲ τὸν πιὸ συγκλονιστικὸ τρόπο στὴν Πρω-
τεύουσα. Συνεχίζονταν μέσα σὲ συνθήκες Ἐθνικοῦ Διχασμοῦ ἢ προσπάθεια γιὰ
τὴν πραγματοποίηση τῶν Ἐθνικῶν ὀνειρῶν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν σκλα-
βωμένων ἀδελφῶν. Ἄρχισε νὰ διαφαίνεται ἡ καταστροφὴ καὶ ἡ ματαίωση τῆς
πραγματοποιήσεως προαιωνίων πόθων γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἀλυτρώτων
πατρίδων, μαζί τοὺς καὶ τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας. Μέσα στὸ θόρυβο τῶν δρα-
ματικῶν στιγμῶν τοῦ 1921 οἱ νεαροὶ τότε Νισύριοι, ὄριμοι σὲ εὐγενῆ αἰσθή-
ματα, πλούσιοι σὲ φαντασία καὶ δράση, οὔτε στιγμὴ δὲν ξεχνοῦν τὴ μικρὴ
τοὺς ἰδιαίτερη πατρίδα, τὴν πανέμορφη Νίσυρο. Τοὺς ἐμπνέει ἡ δραστηριό-
τητα τῶν συμπατριωτῶν τοὺς στὸν Νέο Κόσμο καὶ φιλοδοξοῦν αὐτοὶ ἐδῶ οἱ λί-
γοι, νὰ μιμηθοῦν τοὺς περισσότερους συμπατριῶτες τοὺς τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ
Δυναμικὴ Συλλογικὴ Ὀργάνωσις τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» τῆς Ἀμερικῆς σὰν δια-
δόχου Σωματείου τῶν ἱστορικῶν Συλλόγων «ΟΜΗΡΟΣ» καὶ «ΠΟΡΦΥΡΙΣ»,
στάθηκε ὁ ὁδηγὸς τοὺς. Δὲν θέλουν νὰ παραμείνουν μὲ δεμένα χέρια καὶ
ιδρῦν οἱ λιγοστοὶ τὸν «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» τῶν Ἀθηνῶν.

Πρῶτος μέσα στοὺς πρώτους ἰδρυτὰς στάθηκε ὁ Κωνσταντῖνος Παναγῆ
Μούρας. Μὲ συνέπεια παρέμεινε ἐργάτης καὶ στυλοβάτης τῆς Συλλογικῆς προσ-
παθείας τῶν Νισυρίων καὶ πιστὸς τῆς μέχρι τὴν τελευταία του πνοῆ. Μὲ τὴ
σκέψη, πῶς θὰ συμβάλῃ στὴν προώθηση κάθε προσπάθειας, κάθε ἔργου γιὰ
τὴν πρόοδο τῆς Νισύρου στὴ βασανιστικὴ καὶ μακρόχρονη ἀσθένειά του πα-
ρουσίαζε μοναδικὴ εἰκόνα πνευματικοῦ ἀνθρώπου προθύμου νὰ ἀναλωθῇ στὴν
ἐξυπηρέτηση τῆς ἰδέας τῆς φιλαλληλίας ποὺ ἀποτελεῖ τὴ βάση κάθε Συλλογι-
κῆς προσπάθειας. Πολλὰ ὀφείλει ὁ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» στοὺς λίγους πιστοὺς
τῆς Συλλογικῆς ἰδέας, ἐκλεκτοὺς συμπολίτες μας. Πρῶτα—πρῶτα ἡ Συλλογικὴ
τοὺς συνείδηση ἀπετέλεσε παράδειγμα πρὸς τοὺς νεωτέρους, μὲ ἀποτέλεσμα,
μέσα στὰ σαράντα χρόνια ποὺ πέρασαν, νὰ πυκνώσουν τὶς τάξεις τοῦ Συλλό-
γου, νὰ πλαισιώσουν αὐτοὺς καὶ νὰ πλαισιωθοῦν ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ μὲ τὸν τρόπον
αὐτὸν ὄχι μόνον νὰ διατηρηθῇ ὁ Σύλλογος, ἀλλὰ καὶ νὰ προσδεύσῃ. Ὁ Κων-
σταντῖνος Μούρας σὰν μέλος Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου, καὶ ἐξελέγη σὲ ἀρκετὲς πε-
ριόδους, ἔδειξε δραστηριότητα καὶ συνέπεια πρὸς τὸ ἀξίωμα μὲ τακτικώτατη
συμμετοχὴ στὶς συνεδριάσεις. Ἡ περίοδος τῆς Προεδρίας τοῦ Κ. Μούρα στὰ
δύσκολα χρόνια, 1948 μέχρι τὸ 1952, φέρει τὴν σφραγίδα τῆς προσωπικότη-
τάς του. Κεντρίζεται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἡγεσία τοῦ Συλλόγου παρ' ὄλο ποὺ προῖ-

σταται Τμήματος του Υπουργείου Παιδείας με σημαντικόν φόρτον εργασίας από την έκθεση του συμπατριώτου μας, καθηγητού κ. Καλογήρου, περί του επισημολογίου της υγείας των παιδιών της Νισύρου. Με φανατισμόν ιδρύει και προωθεί τὰ μαθητικά συσσίτια στη Νίσυρο και τις παιδικές κατασκηνώσεις. Διενεργεί έράνους με την ιδιότητα του Προέδρου του Συλλόγου μεταξύ εϋπόρων συμπατριωτών και αυξάνει με τον τρόπον αυτόν την οικονομική συμβολή του Συλλόγου για τὰ αδύνατα παιδιά του νησιού μας. "Όλοι οί Νισύριοι έχουν προσωπική γνώμη για τὸ ενδιαφέρον και την συμβολήν του Κ. Μούρα για την ένίσχυση των Σχολείων της Νισύρου. Τὰ ποσὰ πού διατίθενται από τὸ Υπουργεῖον Παιδείας για τὰ σχολεία μας και τὰ μαθητικά συσσίτια ἐπὶ τῆς Προεδρίας Μούρα εἶναι σημαντικά. Ἡ ένίσχυση με έποπτικά ὄργανα και θρανία και με τὸ έπαρκές και κατάλληλο προσωπικὸ ἤτο ἡ μοναδική φροντίδα του. Καταβάλλει προσπάθεια τὸ Δ. Σ. του Συλλόγου νὰ ἀγκαλιάση ὅλα τὰ φλέγοντα ζητήματα του Νησιού. Δημιουργεῖ έπαφές με ὅλα τὰ Υπουργεῖα και την Γενική Διοίκηση Δωδεκανήσου για νὰ δοθοῦν καλύτερες λύσεις στὰ ζητήματα της Συγκοινωνίας, της Γεωργίας, της συντηρήσεως των λουτρών, της Ὑδρεύσεως, του θειοχώματος, της ἐκμεταλλεύσεως της νησιδος «Γυαλί», του ἠλεκτροφωτισμοῦ!.. "Όλα τὰ ζητήματα τὰ εἰσηγεῖται κατά τρόπο πρακτικὸ και επίμονο εἰς τὸ Δ. Σ. και προσπαθεῖ νὰ λαμβάνωνται οί σχετικές ἀποφάσεις μέσα στὰ πλαίσια του Καταστατικου του Συλλόγου. Διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ διάθεση χρημάτων από τον Σύλλογον για εϋρύτερους σκοποὺς και ὄχι μόνον διὰ τοὺς περιορισμένους ἀγαθοεργοὺς πού προσδιώριζε τὸ τότε Καταστατικὸν του Συλλόγου, εἰσηγεῖται την ἀναθεώρηση και τὸ Καταστατικὸν του Συλλόγου ὅπως ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως των μελῶν, τῆς 5ης Ἰουνίου του 1949, εἶναι «πνευματικὸν του τέκνον».

Ἐπεδίωξε και ἐπέτυχε με ἄλλα λόγια τον ἐκσυγχρονισμό του Καταστατικου του Συλλόγου για νὰ ἀνταποκρίνεται στις καινούργιες συνθήκες πού δημιουργήθηκαν μετὰ την ἀπελευθέρωση της Δωδεκανήσου στην ἀλλαγὴ του τρόπου Διοικήσεως των Δημοτικῶν μας πραγμάτων και της λειτουργίας των Σχολείων μας πού τόσο ὑπῆρξαν αὐτὰ συνδεδεμένα με τοὺς σκοποὺς του Συλλόγου. Ἀπὸ τὴ σκοπιὰ του πιστου τῆς Συλλογικῆς ιδέας ἀξιοποιεῖ τὰ ἐφόδια πού του προσδίδει ἡ θέση του στοὺς Υπουργεῖο Παιδείας. Θὰ ἦτο παράλειψη νὰ μὴ τονισθῆ ἡ συμβολή του στὰ παλαιότερα, στὰ χρόνια της Ἰταλοκρατίας, διὰ την ἀναγνώριση του Ἡμιγυμνασίου Νισύρου και ἡ στοργὴ πού ἐπέδειξε μετὰ την ἐπαναλειτουργίαν του τὰ πρῶτα χρόνια της ἀπελευθερώσεως. Πολλά, πάρα πολλά ἀπὸ ἐκεῖνα πού κατωρθώθη νὰ γίνουν ἀπὸ τον «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» Ἀθηνῶν για την Νίσυρο, ὅλοι μας ξεύρουμε πὼς προωθήθηκαν με την ἠθική συμπαράσταση του Κώστα Μούρα, πού με ιδιαίτερη στοργὴ περιέβαλλε κάθε ἔργο προόδου για τὴ Νίσυρο.

Ὁ τόσο πρόωρος χαμὸς του Κώστα Μούρα θὰ ἀποτελέση για τον Σύλλογον μας και την Νίσυρο μεγάλη ἀπώλεια πού μαζί με τὰ αἰσθήματα ἀγάπης ὄλων μας θὰ διατηρήση την μνήμην του αἰωνία.

ΠΑΝΑΓΟΣ ΟΔ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
Πρόεδρος Δ. Σ. «Γνωμαγόρα» Ἀθηνῶν

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΑΣ

Ἡ Νισυριακὴ Παροικία τῶν Ἀθηνῶν μὲ βαθειὰ ὀδύνη ἐπληροφο-

ρήθηκε τὴν 3ην Ἰουλίου τὸν θάνατον τοῦ ἐκλεκτοῦ Συμπatriώτου μας, Κώστα Μούρα. Σύσσωμος, μαζί μὲ τοὺς πολυπληθεῖς φίλους καὶ συναδέλφους του τῶν Ἀθηνῶν τὸν συνώδευσε τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 3ης Ἰουλίου, στὴν τελευταία του κατοικία, μὲ καταφανῆ συγκίνηση.

Κατὰ τὴν κηδεῖαν ἣ ὁποία ἔγινε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κυψέλης, τὸν ἀλησμόνητον συμπatriώτην μας ἀπεχαιρέτησαν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολικῆς Ὑγεινῆς κ. Β. Λυμπέρης, ἐκ μέρους δὲ τῆς Νισυριακῆς Παροικίας ὁ κ. Νικήτας

Σακελλαρίδης. Πρῶτος ὠμίλησεν ὁ κ. Λυμπέρης ὡς ἀκολούθως :

Μὲ ἀπειρον ψυχικὴν ὀδύνην ἐδέχθησαν οἱ πολυπληθεῖς φίλοι σου, καὶ ἰδιαίτερος οἱ συνάδελφοί σου τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας, τὸ θλιβερὸν ἄγγελμα τοῦ θανάτου σου.

Κοινὴ καὶ ἀδυσώπητος μοῖρα τῶν ἀνθρώπων ὁ θάνατος... καὶ ἐπερχόμενος τὰ πάντα ἐξαφανίζει, ὅπως θὰ ἐξαφανίσῃ καὶ τὸ σεπτὸν σκῆνωμά σου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποδοθῇ εἰς τὴν μητέρα γῆν.

Ὅμως, ὑπάρχουν οἱ ἐκλεκτοὶ καὶ οἱ ὀλίγοι, ποὺ ἀφήνουν πίσω τους κάποιο μνημεῖο, τὸ ὁποῖον οὐδ' ὁ πανδαμάτωρ χρόνος οὐδ' αὐτὸς ὁ θάνατος εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαφανίσῃ.

Μεταξὺ τῶν ὀλίγων αὐτῶν καὶ τῶν ἐκλεκτῶν καταλέγεται καὶ ὁ προκειμένος νεκρός,

τὸ πέρασμα τοῦ ὁποίου ἀπὸ τὸν πρόσκαιρον καὶ μάταιον κόσμον ἀνεξίτηλα ἀφήνει τὰ ἴχνη, ἀπὸ τὰ ὅποια πάντοτε θὰ ἀναδύεται ἀναμεσά μας ἡ φωτεινὴ του μορφή.

Διότι, ὁ Κ. Μούρας εἰς τὴν βίβλον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κατέγραψε τίτλους ἀπαραγράπτους, τιμῶντας αὐτόν, καὶ ὡς ἄνθρωπον, καὶ ὡς ἐπιστήμονα, καὶ ὡς ὑπάλληλον, καὶ ὡς πολίτην καὶ ὡς οἰκογενειάρχην. Νουθετικὴν, φαντασία δημιουργικὴν, πνεῦμα ρεαλιστικὸν καὶ πρὸ παντός καρδιά καθαρά ἦσαν ἐκεῖνα τὰ ὅποια συνθέσαν τὴν προσωπικότητα τοῦ Κ. Μούρα.

Γαλουχημένος δὲ καὶ ἠνδρωμένος μὲ τὰ νάματα τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ ἀνεδειχθῆ καὶ διεκρίθη ὡς ἀνὴρ καλὸς κατὰ

τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ ὡς κατὰ Χριστὸν ἄνθρωπος. Διότι πρὸ πάντων ὁ Κ. Μούρας ὑπῆρξεν ἄνθρωπος: ὁ δίκαιος καὶ ταπεινόφρων, ὁ ἀλτρουϊστὴς καὶ ἀνιδιοτελής, ὁ ἀποπνέων ἀγάπην καὶ ἀκτινοβολῶν καλωσύνην.

Τὴν δὲ ἡγεσίαν ἐφ' ἣ ἐτάχθη ἐθεώρει ὡς ὑψηλὴν καὶ ἱεράν ἀποστολὴν καὶ ὡς τοιαύτην διηκόνησεν, ἀναλάσας ὀλόκληρον τὸν βίον του ὑπὲρ αὐτῆς, ἴνα, φεῦ, ἀναλωθῇ ὑπ' αὐτῆς. Καὶ διέπρεπεν μεταξύ τῶν πρώτων ὡς ὑπάλληλος, διακρινόμενος διὰ τὴν ἀκάματον δραστηριότητα, τὴν ἀεγекτον προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον, τὴν δημιουργικότητα του, καταλιπὼν ἀξιόλογον ἔργον, ἀλλὰ καὶ κενὸν δυσαναπλήρωτον.

Ἄ ε ἰ μ ν η σ τ ε

Τὸ δρόμον τῆς ἐπιγείου ζωῆς διήνυσες καὶ κόπον καὶ μόχθον, διότι εἶχες ὡς σύμβολον τὴν ἀρετὴν καὶ ὡς ἐμβλημα τὴν ἐργασίαν. Ἦχθης, ὅμως, εἰς αἴσιον πέρασ, διότι ἐπετέλεσες ἐν παντί καὶ πάντοτε τὸ καθῆκον σου. Καὶ ὡς ἄνθρωπος, καὶ ὡς πολίτης, καὶ ὡς ὑπάλληλος, καὶ ὡς οἰκογενεάρχης, ἐξασφαλίσας οὕτω μακαρίαν τὴν ὁδόν, ἦν πορεῦει σήμερον.

Ἄεἰμνηστε συνάδελφε

Μεταφέρων τὸν ὕστατον χαιρετισμὸν τοῦ ἀξιοτίμου Ἰγουργοῦ Παιδείας, μὴ δυνηθέντος, ὡς εὐρισκομένου λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, ν' ἀποτίσῃ φόρο τιμῆς διὰ τῆς παρουσίας του, καταθέτω ἐκ μέρους τοῦ Ἰγουργείου, στέφανον εἰς ἔνδειξιν τιμῆς διὰ τὴν μακράν καὶ εὐδόκιμον παρ' αὐτῷ θητείαν σου. Οἱ δὲ συνάδελφοί σου, συγκεντραμένοι γύρω σου ἐν συντριβῇ καρδίας καὶ ὀδυρῶ ψυχῆς, κλίνουν τὸ γόνυ πρὸ τοῦ σεπτοῦ σου σκηνώματος ἐν σιγῇ, εὐλαβεῖα καὶ κατανύξει, εὐχόμενοι ὅπως μεταξύ τῶν πρώτων πορευέσαι καὶ εἰς χλοερὸς τόπους τῆς οὐρανόθεν ζωῆς.

Βασίλειος Λυμπέρης

Διευθυντῆς Σχολικῆς Ἰγυεινῆς

Τὸν νεκρὸν ἀπεχειρήτησεν ἐκ μέρους τῆς Νισυριακῆς Παροικίας ὁ κ. Νικήτας Σακελλαρίδης:

«Καὶ ἔβαλαν κληρὸν καὶ ὁ κληρὸς ἔλαχεν ἐπὶ Μανθίαν»

Εἰς ἐμὲ, ἀγαπητὴ Κώστα, ἔλαχεν ὁ κληρὸς νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω ἐκ μέρους τῆς παροικίας μας. Νὰ ἀπευθύνω λόγους παρηγορίας πρὸς τὴν οἰκογενεάν σου, τοὺς συναδέλφους σου, τοὺς συνεργάτες σου, τοὺς φίλους σου, εἶμαι ἀνίκανος διότι καὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην παρηγορίας. Νὰ ξάρω μὴ τίς ἀρετῆς σου τὸ θεωρῶ ἀσκοπον, ἀφοῦ δὲ ἀπήλλαξες τοῦ κόπου αὐτοῦ μὴ τὴν ὑποδειγματικὴν ζωὴ σου, τόσον ὡς οἰκογενεάρχου καὶ κοινωνικοῦ παράγον-

τος, ὅσον καὶ ὡς ὑπάλληλου καὶ συνεργάτου. Κατῶρθωνες πάντοτε μὲ τὴν ἐντιμότητα σου καὶ τὴν προθυμία σου, νὰ ὑποχρεώνης τοὺς πάντας, καὶ νὰ ἀποκτᾷς τὴν ἐκτίμησιν ὄλων ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπικοινωνίας μαζί σου. Θὰ περιορισθῶ ἐπομένως εἰς τὸ βιογραφικὸ σου σημεῖωμα.

Ὁ Κωνσταντῖνος Παναγιώτου Μούρας ἐγεννήθη εἰς τὴν μικρὰν νῆσον τῆς Δωδεκανήσου Νίσυρον τὸ 1899, ὅπου παρηκολούθησε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα. Ἀποφοιτήσας ἀπὸ τὸ σχολεῖον τῆς πατρίδος του, ἐπροχώρησε πρὸς τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς πάντοτε ἀριστεύων. Τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸν ζῆλον πρὸς τὴν μάθησιν ἐξετίμησεν ὁ φιλόστοργος πατέρας του, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδίστασε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἡσυχὴν ζωὴ τοῦ χωριοῦ του, καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, διὰ νὰ δώσῃ περισσότερα τὰ μέσα εἰς τὸν υἱόν του νὰ συνεχίσῃ ἀνωτέρας σπουδὰς. Τὸ 1920 ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας, καὶ κατόπιν ἐξετάσων εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, τὸ πτυχίον τῆς ὁποίας ἀπέκτησε μὲ βαθμὸν ἄριστα. Νεώτατος εἰσῆλθεν εἰς τὴν δημοσιοῦπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν τὴν ἱεραρχίαν τῆς ὁποίας ἐξήντησε.

Μὴ δεχόμενος συμβιβασμούς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, δὲν ἠνεῖχτο παρεμβατισμούς διὰ τὴν προαγωγήν του. Ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν ἐκείνην τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων οἱ ὅποιοι κατέλαβον τοὺς ἀνωτάτους βαθμούς στηριζόμενοι εἰς τὰς δυνατόμεις καὶ τὰς ἀρετὰς των. Ἰπόδειγμα πειθαρχικοῦ ὑπαλλήλου πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του, ἔδειχνε κατανόησιν πρὸς τοὺς ὑφισταμένους του. Πρὸς τοὺς πολίτας οἱ ὅποιοι ἤρχοντο εἰς ἐπαρῆν μαζί του διὰ τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ὑπηρεσίας του, ἔδεικνυεν ἐνδιαφέρον τὸ ὅποιον κατέπλησσε. Ἄλλὰ καὶ εἰς ἄλλους τομεις ξένους πρὸς τὴν ἀρμοδιότητά του ἔδεικνυεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν γνωστῶν του, ἠσθάνετο δὲ εὐχαρίστησιν ἴσῃ πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ζητημάτων αὐτῶν. Ἐκεῖ ὅμως ποῦ ἔβιδε πραγματικὰ τὴ ψυχὴ του, ἦτο ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀναγκῶν τῆς Νισύρου. Ἡ γνώμη του καὶ ἡ συνδρομὴ του ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς Δήμους, τὰ Σχολεῖα, τὶς Ἐκκλησίας καὶ γενικὰ ἀπὸ τὶς Ὄργανώσεις τῆς πατρίδος του. Καὶ ὁ ἀκούρατος πατριώτης πάντοτε τὶς προσέφερε προθύμως. Ἡ Δωδεκανησιακὴ, καὶ ἰδιαίτερα ἡ Νισυριακὴ παροικία, πολλὰ τοῦ ὀφείλει. Ἡ παροικία μας πάντοτε τὸν ἐτίμα διὰ τῆς ψήφου τῆς, ὁσάκις δὲ δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐνεργὸν διοίκησιν τοῦ Συλλόγου μας, ὠφείλετο εἰς τὴν ἐπιμονὴν του ὅπως παραχωρήται ἡ θέσις εἰς τοὺς νεωτέρους, ἴνα καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειρά των προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίας των. Ἄλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς διοικήσεως εὐρισκόμενος, δὲν ἔπαυε νὰ καθοδηγῇ τοὺς νεωτέρους διὰ τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των. Οἰαδήποτε ἐντολὴ τοῦ ἀνετίθετο, τὴν ἀπεδέχετο προθύ-

μως. Ἐκεῖ ὁμως πού διέθεσε πραγματικά τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἦτο ἡ προεδρία τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν. Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ κατεῖχεν ἀπὸ τὸν Ἰούνιον 1955 μέχρι τοῦ θανάτου του. Αὐτὸς ὑπῆρξε μὲ λίγα λόγια ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον θρηνοῦμεν σήμερον.

Ἄγαπητὲ Κώστα, ἡ Νίσυρος τὴν ὁποίαν τόσοον ἠγάπησες λυπᾶται διότι δὲ θὰ σὲ

κρατήσῃ εἰς τὰ σπλάχνα της. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ σπλάχνα τῆς Ἀθήνας τὴν ὁποίαν ἐπίσης ἠγάπησες, θὰ εὔρης τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου. Ἄπευθύνοντάς σου τὸν τελευταῖον χαιρετισμὸν σὰν φίλος καὶ συνεργάτης σὲ διαβεβαιώνω ἐκ μέρους τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι θὰ κρατήσωμε ζωνηρὰ τὴν ἀνάμνησίν σου.

Ἄς εἶναι ἀξέχαστη ἡ μνήμη σου, ἀγαπημένε μας Κώστα.

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Ἡ Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν συνελθοῦσα σήμερον ἐκτάκτως μετὰ τὴν θλιβεράν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τοῦ προέδρου αὐτῆς ΚΩΝ. ΜΟΥΡΑ, ὁ ὁποῖος πολλάς καὶ ποικίλας ὑπηρεσίας προσέφερε, καὶ μεγάλως συνέβαλεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐν γένει πρόοδον τοῦ περιοδικοῦ,

Ψ η φ ί ζ ε ι :

1. Νὰ παρακολουθήτῃ τὴν κηδεῖαν του.
2. Νὰ ὑποβάλλῃ τὰ συλλυπητήριά της εἰς τὴν οἰκογένειάν του.
3. Νὰ καταθέσῃ στέφανον.
4. Ἀναθέτει εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν της Νικήταν Σακελλαρίδην νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὸν νεκρόν.

Ἐν Ἀθήναις 3 Ἰουλίου 1961

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Κων. Γιαννίδης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Ἄλ. Οἰκονομίδης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Συνεδριάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου
ὑπ' ἀριθ. 15 τῆς 3ης Ἰουλίου 1961

Ἀριθ. Ἀποφάσεως 65]1961

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

«Περὶ ἐκδόσεως ψηφίσματος ἐπὶ τῷ
θανάτῳ τοῦ Κωνσταντίνου Π. Μούρα».

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου καὶ ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστάματι, σήμερον, τὴν 3ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1961, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 6ην μ.μ., ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς Νισύρου Κωνσταντίνου Π. Μούρα, συνελθὼν ἐκτάκτως εἰς συνεδρίαν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατόπιν τῆς ἀπὸ 3.7.1961 ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ κ. Προέδρου.

Ἄκουσαν τοῦ Δημάρχου αὐτοῦ κ. Γεωργίου Γιαλούρη ὅστις ἀνέπτυξε τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν ἠθικὴν ἀξίαν τοῦ ἐκλιπόντος, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐτίμησεν ὑπερηφάνως καὶ θὰ τιμᾷ ἔσαι τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα Νίσυρον,

Ψ η φ ί ζ ε ι :

- 1) Νὰ τηρηθῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Σώματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆ.

2) Νά ἀποσταλῆ συλλυπητήριον τηλεγράφημα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

3) Νά ἀποσταλῆ ὑπερεπεῖγον τηλεγράφημα εἰς τὸν Πρόεδρον «Γνωμαγώρα» Ἀθηνῶν, περὶ καταθέσεως στεφάνου τὴν ὥραν τῆς κηδείας ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ ἐκλιπόντος.

4) Νά προσέλθῃ ἐν σώματι τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον μετὰ τοῦ Δημάρχου καὶ ἐκφράσῃ συλλυπητήρια εἰς τοὺς ἐνταῦθα οἰκείους του.

5) Νά δημοσιευθῆ τὸ παρὸν εἰς τὸ περιοδικὸν «Νισυριακὰ Χρονικά».

*Ἡ παρούσα ἀπόφασις ἔλαβεν αὐξοντα ἀριθμὸν 65]1961.

*Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν πρακτικὸν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται :

*Ὁ Δήμαρχος
Γ. Γιαλούρης

*Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ.
Ν. Βογιατζής

Τὰ μέλη
Ἰωάν. Μηλᾶς
Νικ. Χαρίτος
Μιχ. Κέντρης

*Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δ.Σ.
Μιχ. Μάρτιν

*Ὁ Εἰδικὸς Γραμματεὺς
Χ. Παπάτσος

«ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» Ἀθηνῶν — Πειραιῶς

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ὁ «Γνωμαγώρας» συνελθὼν ἐκτάκτως σήμερον, τὴν 2αν Ἰουλίου 1961 ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ Κωνσταντίνου Παναγῆ Μούρα, Προέδρου τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν», διατελέσαντος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν Πρόεδρου τοῦ Συλλόγου καὶ μέλους τοῦ Δ. Σ. αὐτοῦ, προσφέροντος ὑψίστας Ὑπηρεσίας πρὸς τὴν Νίσυρον καὶ τὸν Σύλλογον, ἀκούσαν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ

* Ἀποφασίζει :

1) Νά διαβιβασθοῦν τὰ εἰλικρινῆ συλλυπητήρια ἐκ μέρους τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

2) Νά κατατεθῆ στέφανος ἐπὶ τῆς σοροῦ.

3) Νά παρακολουθήσουν τὴν κηδείαν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ.

4) Νά δημοσιευθῆ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά».

5) Νά ἀποδοθῆ ἡ προσήκουσα τιμὴ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μεταστάντος εἰς τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν».

*Ὁ Πρόεδρος

*Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Οἱ Σύμβουλοι

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ

Σήμερον τὴν 21ην Ἰουλίου 1961, ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συμπατριώτου μας, ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Π. Μούρα, συνήλθε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιόν μας εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν καὶ ἔλαβεν τὰς κάτωθι ἀποφάσεις :

1) Νά ἐκφραστοῦν τὰ συλλυπητήρια τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὀλομελείας τῆς ὀργανώσεώς μας, εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκογένειάν του.

2) Νά σταλῆ, ἀντὶ μνημοσύνου, τὸ ποσὸν τῶν πενήντα δολλαρίων (50) εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Σπηλιανῆς πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς Νισύρου καί,

3) Νά δημοσιευθῆ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὸ περιοδικὸν μας «Νισυριακὰ Χρονικά».

Διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Μιχαὴλ Καρανίκης

Ὁ Γραμματεὺς
Δημ. Πολυχρονιάδης

ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ

ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 10

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ 2ον

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου, σήμερον τῇ 6ῃ Ἰουλίου 1961, ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συμπολίτου ἡμῶν ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Π. Μούρα, συνελθόντα εἰς ἕκτακτον συνεδρίασιν τὰ μέλη τῶν Δ. Σ. τῶν Συλλόγων, προήλθον εἰς τὰς κάτωθι ἐν ψηφίσματι ἀποφάσεις :

1) Νά ἐκφρασθῶσι τὰ συλλυπητήρια αὐτῶν καὶ δι' αὐτῶν ὄλων τῶν μελῶν τῶν Συλλόγων εἰς τε τὴν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐνταῦθα οἰκογένειάν του.

2) Νά ἀργήσωσι αἱ ἐργασίαι τῶν Συλλόγων ἐπὶ πενθήμερον.

3) Νά τελέσωσι τὸ 40θήμερον μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ νά παρακληθῶσι νά παραστῶσιν αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ Συμπολίται.

4) Νά ὀμιλήσῃ ὁ καθηγητῆς θεολόγος κ. Γ. Ζαχαριάδης διὰ τὸν ἐκλιπόντα.

5) Νά παραμένουν αἱ σημαῖαι τῶν Συλλόγων μεσίστιοι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ μνημοσύνου.

6) Νά ἀναρτηθῆ ἡ φωτογραφία τοῦ ἀειμνήστου ἀδελφοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Συλλόγου Γνωμαγόρα.

7) Νά δημοσιευθῆ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὸ περιοδικὸν «Νισυριακὰ Χρονικά», τὴν Πινακίδα τοῦ Δήμου καὶ τὴν τοῦ Τμήματος.

Οἱ Πρόεδροι :

Γνωμαγόρα, Λιμενικοῦ Συλλόγου, Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Ρ.Ε., Ἐργατικῆς Ἐνώσεως, Ἐμποροβιοτεχνῶν, Ε. Ε. Σ., Πολυτέκνων, Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Κῶν καὶ Δῶν, Συστήματος Ναυτοπροσκόπων, Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ, Ἀπορίας, Κυνηγῶν

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γραμματεὺς

Πιστὸν Ἀντίγραφον 10.7.61

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑ ΘΕΡΜΙΑΝΗ»

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τὸ Δ. Σ. τοῦ Νισυριακοῦ Ἀγαθοεργοῦ Συλλόγου «Παναγία ἡ Θερμιανή» συνελθὼν ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς Νισύρου

ΚΩΝ. ΜΟΥΡΑ

Ἀποφασίζει :

1. Ὅπως τὸ Δ.Σ. παρακολουθήσῃ τὴν κηδείαν αὐτοῦ.
2. Ὅπως καταθέσῃ στέφανον ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ ἐκλιπόντος.
3. Ὅπως ἐκφράσῃ τὰ συλλυπητήριά του εἰς τὴν οἰκογένειάν του.
4. Ὅπως διαθέσῃ δραχμὰς 500 δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγαπημένου του περιοδικοῦ «Νισυριακὰ Χρονικά» καὶ ἀνά δραχμὰς 500 εἰς ἕνα ἑκαστον Δημοτικὸν Σχολεῖον τοῦ Ἐμπορείου καὶ Πάλων τῆς Νισύρου.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀλ. Καράλης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Μιχ. Βλαχάκης

ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΙΚΕΙΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἐν Νικεῖοις Νισύρου, σήμερον τὴν 4ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1961, ἡμέραν Τρίτην καὶ περὶ ὥραν 8ην μ.μ. τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀγαθοεργοῦ Ἀδελφότητος «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» τμήματος Νικειῶν, λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ ἐκλεκτοῦ Νισυρίου Κωνσταντίνου Μούρα, καλέσαν ἐκτάκτως ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ εἰς γενικὴν συνέλευσιν, ψηφίζει τὰ ἀκόλουθα :

1) Ἐκφράζει τὴν λύπην του διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐνὸς Νισυρίου καυχήματος τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος, ἐξαιρέτου ἀνδρὸς καὶ λαμπροῦ ἐπιστήμονος διὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποῦο ὀλόκληρος ὁ πνευματικὸς κόσμος τῆς χώρας, ὅστις εἶχε τὴν τύχην νὰ τὸν γνωρίσῃ, θλίβεται.

2) Συμμερίζεται εἰλικρινῶς τὴν λύπην τῆς οἰκογενείας του πρὸς ἣν ἀποστέλλει συλλυπητήριον τηλεγράφημα.

3) Καλεῖ τὰ μέλη του ὅπως τηρήσωσιν ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆν εἰς μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος.

4) Κοινοποιεῖ τὸ παρὸν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποθανόντος καὶ εἰς ἅπαντα τὰ Νισυριακὰ Σωματεῖα καί,

5) Δημοσιεύει τὸ παρὸν διὰ τοῦ περιοδικοῦ «Νισυριακὰ Χρονικά».

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ζαχαριάδης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Ν. Χαρτοφύλης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
4]ΞΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ 6η

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου, σήμερον 3ην Ἰουλίου 1961, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 4ην μ.μ., συνελθὼν ἐκτάκτως τὸ Διδακτικὸν Προσωπικὸν τοῦ 4]Ξίου Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου Νισύρου ἐπὶ τῷ θλιβερωῦ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4]5-11-1952 Πράξεως Σχολικῆς Ἐφορείας καὶ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου Νισύρου, ἀνακηρυχθέντος ἐδεργέτου Κωνσταντίνου Παν. Μούρα, ἐδεργετήσαντος ποικιλοτρόπως τὸ Σχολεῖον,

Ψηφίζει :

1) Νὰ ἐκφρασθῶσι τὰ συλλυπητήρια τῶν Διδασκάλων εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

2) Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὸ περιοδικὸν τῶν Ἀθηνῶν «Νισυριακὰ Χρονικά».

3) Ἀντίγραφον τοῦ παρόντος ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν βαρυπενθοῦσαν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ ἕτερον νὰ ἐπικολληθῇ εἰς τὴν Πινακίδα τοῦ Δήμου.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν ψήφισμα καὶ ὑπογράφεται νομίμως ὡς ἔπεται :

Οἱ Διδάσκοντες
ὑπ. Ξεν. Μαυρουδῆς
» Νικ. Μαστρογιάννης
» Εἰρήνη Φραντζῆ

Ὁ Διευθυντῆς
Τ.Σ. ὑπ. Σταμ. Κουρζῆς

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ ΜΕΤΑΣΤΑΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΡΑ

Ζωηρῶς ἐνθυμοῦμαι πάντοτε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προῶρος καὶ μετὰ πολὺν πρὸς τὸν θάνατον ἀγῶνα ἐκμετρήσαντος τὸ ζῆν ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Μούρα. Εὐρον αὐτὸν ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεως: πιστὸν τέκνον τῆς Ἐκκλησίας· θερμουργὸν μέχρι ψυχώσεως πατριώτην με ἀγάπην πυρίνην εἰς ὅ,τι καλὸν ἀφεῶρα εἰς τὴν γενέτειραν ἡμῶν Νίσυρον· ἐπιμόνως καὶ ἰδεολογικῶς ἀφοσιωμένον εἰς τὸ ὑπηρεσιακὸν του καθῆκον· ἐξυπηρετικὸν μετὰ προθυμίας ἀνιδιοτελοῦς εἰς πάντας· φιλόφρονα, φιλειρηνικόν, συνεργάτην τα-

πεινόφρονα, συγγνωμονικὸν καὶ πρὸς ὅσους ἐπίκραινον αὐτὸν· οἰκογενειάρχην πρότυπον, ἀνθρωπον ἠθικοῦ χαρακτήρος καὶ σταθερότητος θελήσεως. Με προσόντα τοιαῦτα ὁ μακαρίτης φίλος συμπατριώτης αἰδιμιοσ Κωνσταντίνος Μούρας, ἐξηγεῖται, πῶς ἦτο ἄκρως ἐκτιμητὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀγαπητότατος δὲ εἰς πάντα ἐπερχόμενον εἰς ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτοῦ.

Εἶη αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ, εἰς ὑπόδειγμα παντὶ Νισυρίῳ.

† Ὁ Κῶου Ἐμμανουὴλ

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΑ «ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Τώρα ποῦ ἡ ἀπουσία τοῦ ἐκλεκτοῦ συμπατριώτου μας Κώστα Μούρα ἔγινε αἰσθητὴ σὲ ὅλο της τὸ μέγεθος καὶ διαπιστώνεται πόσο δυσαναπλήρωτο εἶναι τὸ κενὸ ποῦ ἄφησε φεύγοντας, ἀναλογιζόμεστε ἀκόμη περισσότερο τὸ μέγεθος τῆς ἀποφασιστικῆς συμβολῆς του εἰς τὴν προώθηση τῶν πάσης φύσεως Νισυριακῶν προβλημάτων.

Εἶναι ἴσως δύσκολον νὰ καθορισθῆ σὲ ποιὸν Νισυριακὸν τομέα συνέβαλε περισσότερο ὁ Κώστας Μούρας. Ὅμως μπορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ ἐκλεκτός μας συμπατριώτης διέθεσε ὅλην του τὴν φροντίδα καὶ ἐξεδήλωσε ἰδιαίτερα τὴν ἀγάπη του γιὰ τὰ Νισυριακὰ Χρονικά.

Ἄν καὶ εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ ἱστορία καὶ ἡ Συμβολὴ τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν, ἐν τούτοις ὀλίγοι γνωρίζουν τοὺς κόπους καὶ τοὺς ἀγῶνες ποῦ χρειάστηκαν γιὰ τὴν συνέχιση τῆς ἐκδόσεώς των κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Κώστα Μούρα, τὰ Νισυριακὰ Χρονικά βρῆκαν τὸν φορέα τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἐκδοσίν των. Ἀγάπησε περισσότερο ἀπ' ὅλους τὸ περιοδικὸ μας καὶ κατέβαλεν, γιὰ τὴν ἐκδοσὴ του, κάθε προσπάθεια ποῦ χρειαζόταν, ἀκόμα καὶ στὶς δύσκολες ἡμέρες τῆς ἀρρώστιας του. Ἔφτασε, ἡ προσπάθεια γιὰ τὸ περιοδικὸ μας, νὰ τοῦ δίνη ξεκούραση καὶ ἡ κάθε του ἐπιμελημένη ἐκδοσις νὰ τοῦ προκαλῆ τὴν μεγαλύτερη χαρά.

Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι χωρὶς τὴν συμβολὴ τοῦ Κώστα Μούρα θὰ ἦτο ἀδύνατος ἡ συνέχισις τῆς ἐκδόσεως τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Ἡ ἐκδοσις τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν ἀπετέλει στὶς σκέψεις τοῦ Κώστα Μούρα τὴν ἀρχὴ μιᾶς μεγαλύτερας πνευματικῆς ἐκδηλώσεως γιὰ τὴν ἀξιοποίηση καὶ τὴν προβολὴ τῶν πάσης φύσεως Νισυριακῶν πραγμάτων.

Ὁ Κώστας Μούρας εἶχε μεγαλύτερες φιλοδοξίες γιὰ τὰ Νισυριακὰ Χρονικά γιατί τὰ θεωροῦσε, ὑπὸ τὴν παρούσαν κατάστασιν, ὡς τὴν θετικώτερη προσφορὰ στὸ Νησί μας καὶ ὡς τὴν καλύτερη ἔκφραση τῆς ἀγάπης μας γι' αὐτό.

Παῦλος Ὁδ. Σακελλαρίδης

Ὁ Κώστας Μούρας στὰ Νισυριακὰ Γράμματα

Ἡ Νίσυρος ἔχει νὰ παρουσιάσῃ μεγάλον ἀριθμὸν παιδιῶν τῆς ποῦ πολὺ τὴν ἀγάπησαν καὶ ποῦ προσέφεραν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ προσφέρουν πολλὰ γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν εὐημερία τῶν κατοίκων τῆς. Ἡ συλλογικὴ δράση τῶν Νισυρίων εἶναι ἓνα τεκμήριον ἀκαταμάχητον τῆς ἀγάπης τῶν ξενητεμένων πρὸς τὴν μητέρα πατρίδα. Καὶ ἡ συλλογικὴ δράση ἔκαμε νὰ ξεπηδήσουν ἀπὸ αὐτὴ μιὰ πλειάδα ἐκλεκτῶν Νισυρίων, τῶν ὁποίων ἡ προσφορὰ πρὸς τὸ νησί ξεπερνοῦσε τὸ σύννηθες ὄριον. Ἀνάμεσα σ' αὐτὴν τὴν πλειάδα, θέσει ξεχωριστὴ κατέχει ὁ Κώστας Μούρας. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴ Νίσυρο τοῦ ἦτο πάθος καὶ βίωμα καὶ δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν ὑποστηριχθῆ ὅτι ἀναλώθηκε γι' αὐτὴν.

Ἡ ζωὴ του στάθηκε μιὰ ἀέναη προσφορὰ γιὰ τὸ νησί μας. Πρῶτος εἰς ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις, ὀδηγὸς καὶ καινοτόμος ἀναντικατάστατος.

Ἡ παρουσία του στὰ Νισυριακὰ Γράμματα δὲν ἦτο νοητὸ πὼς μποροῦσε νὰ ὑστερήσῃ σὲ ἀπόδοση ὡς πρὸς τὶς ἄλλες του ἐκδηλώσεις.

Νισυριακὰ Γράμματα ἔχει πιά καθιερωθεῖ νὰ ἐννοοῦμεν ὅ,τι ἔχει γραφεῖ ἀπὸ Νισυρίους, πάνω σὲ Νισυριακὰ θέματα: ἱστορία, λαογραφία, ποίηση, ἐπιστημονικὰ θέματα, ἔρευνα πάνω σὲ συλλογικὰ καὶ κοινοτικὰ προβλήματα τοῦ νησιοῦ μας.

Τὰ Νισυριακὰ Γράμματα ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν ποιητικὴ προσφορὰ τοῦ Ι. Λογοθέτη, τὰ λαογραφικὰ τοῦ Ι. Παπαδοπούλου, μὲ τὶς σποραδικὰς ἐργασίαι διαφόρων διανοουμένων Νισυρίων σὲ ἐφημερίδες, περιοδικὰ ἢ καὶ αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις καὶ φθάνουμε στὰ περιεχόμενα τῶν Δελτίων τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς καὶ τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν.

Ἐκεῖνο ποῦ χαρακτηρίζε τὸν Κ. Μούρα ἦτο μιὰ τετραγωνισμένη λογικὴ. Καὶ μὲ αὐτὴ σφράγιζε τὸν γραπτὸ λόγο του. Τὴ διατύπωση τῆς γνώμης του συνεπλήρωνε μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα καὶ ἦτο πάντοτε ἀπόλυτος εἰς τὰς ἐκφράσεις του, ἓνα πνεῦμα φωτεινὸ, γεμᾶτο μαχητικότητά ποῦ δὲν γνώριζε τὸ μέτρο καὶ τὸν συμβιβασμὸ.

Ἡ προτίμησή του στράφηκε στὴν ἔρευνα τῶν προβλημάτων τοῦ νησιοῦ μας, στὴν προβολὴ τῶν ἐνδεικνυομένων λύσεων γιὰ τὴν πρόοδο καὶ εὐημερία τῶν κατοίκων του. Σὰν Πρόεδρος τῆς συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν ἦτο ὁ συντάκτης τῶν περισσοτέρων σημειωμάτων τῆς στήλης «Κρίσεις καὶ Σχόλια». Στὰ ἀνώνυμα αὐτὰ σημειώματα προβάλλει ἀκέραιος ὁ πατριωτισμὸς καὶ ὁ ὀρθολογισμὸς τοῦ Κ. Μούρα.

Τὴν γραπτὴ αὐτὴ προσφορὰ του θεωρῶ ἀπὸ τὶς καλλίτερες σελίδες τοῦ γραπτοῦ λόγου τοῦ Κ. Μούρα. Παράλληλα προβάλλουν οἱ ἐξαιρετικὲς μελέτες του πάνω στὴν ἐκπαίδευση καὶ στὴ γεωργία στὸ νησί μας. Τὰ δύο αὐτὰ θέματα μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι στάθηκαν τὸ πάθος του.

Πρὸς διευκόλυνσιν ἀφ' ἐνὸς τῶν ἐπιθυμούντων ὅπως ἀνατρέξωσιν εἰς τὰ δημοσιεύματά του καὶ ἀφ' ἑτέρου γιὰ νὰ δώσω τὴν συνολικὴ εἰκόνα τῆς προσφορᾶς τοῦ ἀειμνήστου Νισυρίου, ἀναφέρω παρακάτω ὀνομαστικῶς τὰ ἄρθρα καὶ τὶς μελέτες του ποῦ δημοσιεύθηκαν κατὰ καιροὺς στὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ.

Μετεκλογικὰ Νισύρου	τεῦχος 2. (Σχόλιον)
Ὅχι Ἀγγλοὶ	» 9. (Κύριον ἄρθρον γιὰ τὸ Κυπριακὸ)
Τὰ φχολοημένα	» 11. (Λαογραφικόν)
Συλλογικὰ ἐπιτεύγματα	» 12. (Διαπιστώσεις)
Τὸ πανηγύρι τοῦ Σταυροῦ	» 13. (Ἀναμνήσεις)
Τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα καὶ ἡ ἐκπαίδευσις ἐν Νισύρῳ	» 14. (Πολὺ ἐνδιαφέρον. Εἰς αὐτὸ γίνεται ἱστορικὴ ἀναδρομὴ τῆς παιδείας στὴ Νίσυρο μὲ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα)

Τὰ Κάλαντα	τεῦχος 14.	(Ἱστορικὸν ἐπικρατήσεως τοῦ ἔθνους)
Δημογραφικὸν πρόβλημα καὶ Γεωργία	» 15.	(Λίαν ἐνδιαφέρουσα μελέτη, ἰδιαίτερος λόγος τῶν ἱστορικῶν στοιχείων πού περιέχει, ὡς καὶ στατιστικῶν στοιχείων ἀφορώντων τὴν Δωδεκάνησον)
Τὸ Λιμάνι	» 20.	(Ἐξετάζει τὸ πρόβλημα τοῦ λιμανιοῦ. Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ καὶ στοιχεῖα)
Ἱστορικὰ Σημειώματα	» 23.	(Ἀφορᾷ τὴν περίοδον 1919-1920. Δημοσίευσις Πρακτικῶν Γενικῶν Συνελεύσεων σχετικῶν μετὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν τῆς Δωδεκανήσου βάσει συμφωνίας Τιττόνι - Βενιζέλου 29.7.1919)
Ἱστορικὰ Σημειώματα	» 25.	(Ἀφορᾷ ἀναδημοσίευσιν ἐργασίας Ἀχιλλέως Διαμαντάρου)
Μεγάλῃ Νισυριακῇ Δωρεᾷ Νισυρίων Συγγραφαί	» 28-29. » 30-31.	(Ἀφορᾷ ἔργα Ἐμμ. Καρπαθίου, Μητροπολίτου Κῶ)
Τὸ Δελτίον τοῦ Γνωμαγόρου	» 32.	
Καὶ πάλιν ἡ Γεωργία	» 33.	
Ἡ ἐνοποίησης τῶν Συλλόγων	» 35.	
Περίοδι	» 35.	

Ἡ ἀνωτέρω προσφορὰ τοῦ Κ. Μούρα εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς ποικιλίας τῶν θεμάτων πού ἀπασχόλησαν τὸν ἀείμνηστον καὶ εἶναι συνάμα ἐνδεικτικὴ ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγκάλιαζε ὅλα τὰ προβλήματα τοῦ νησιοῦ μας καὶ πάντοτε ἤθελε μετὰ τὸν δυναμισμὸν πού τὸν διέκρινε νὰ ἔχη τὸν πρῶτον λόγον.

Εἶναι ἀτύχημα πού μᾶς ἔφυγε τόσο γρήγορα, ἡ ἀπέραντη ἀγάπη του γιὰ τὸ νησί θὰ προσέφερε πολλά ἀκόμα στὸν Νισυριακὸ γραπτὸ λόγο, ὁ ὁποῖος δυστυχῶς κάθε μέρα βλέπει τὰς τάξεις του νὰ λιγοστεύουν, χωρὶς νὰ παρουσιάζωνται νεώτερες δυνάμεις ἱκανὲς νὰ λάβουν τὴν σκυτάλην τοῦ ὠραίου καὶ εὐγενικοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος.

Κώστας Σακελλαρίδης

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΑΣ

ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Δ/ΝΤΗΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΕΩΣ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ὁ Κων/νος Μούρας, ἀναλαβὸν τὴν Δ/νσιν Ἐποπτικῶν Ὁργάνων κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1957, διηύθυνε ταύτην λίαν ἐπιτυχῶς ἐπὶ μίαν τετραετίαν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἔδωκεν ὀλόκληρον τὸν ἑαυτὸν του διὰ τὴν προώθησιν ἀπάντων τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορούντων εἰς τὴν Δ/νσιν Ἐποπτικῶν Ὁργάνων, τὴν ὁποίαν καὶ διηύθυνε μετὰ τὸ εὐρὸν πνεῦμα τῆς συνεργασίας καὶ οὐχὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ προϊσταμένου, ἐν τῇ στενῇ ἐννοίᾳ.

Ὁ ζῆλος του, τὸ ἐνδιαφέρον του, ἡ ἐργατικότης του καὶ ἡ δραστηριότης του ἦσαν τὰ κίνητρα μετὰ τὰ ὁποῖα εἰργάσθη διὰ τὴν ἀπόσκοπον λειτουργίαν καὶ

πραγμάτων του έργου της Δ)σεως Ἐποπτικῶν Ὀργάνων τῆς ὁποίας ἐπαξίως προΐστατο.

Ἡ διακρίνουσα αὐτὸν εὐθύτης τῆς σκέψεως καὶ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτήρος του προέδιδον τὸν ὠλοκληρωμένον ἠθικῶς, ἐπιστημονικῶς καὶ κοινωνικῶς ἄνθρωπον. Ἡ κλονισμένη ὑγεία του δέκοψε πολλὰς φορὰς τὸ δημιουργικόν του ἔργον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ τετραετίαν διευθύνσεώς του. Ἀλλὰ καὶ τότε οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔπαυσε ἐπιδεικνύων τὸ ἐνδιαφέρον του. Παρακολουθοῦσε ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν Δ)σιν Ἐποπτικῶν Ὀργάνων ζητήματα, τὰ κατηύθυνε καὶ ἔδιδε τὰς ἀρμοζούσας λύσεις.

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀναλήψεως τῆς Δ)σεως Ἐποπτικῶν Ὀργάνων, ἐπεμελήθη τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Διευθύνσεως καὶ τοῦ Ἐργοστασίου αὐτῆς.

Ἐμερίμνησεν διὰ τὴν αὔξησιν τῆς χορηγουμένης παρὰ τοῦ Κράτους ἐνισχύσεως, διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σχολείων δι' ἐποπτικῶν ὀργάνων. Ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κτιρίου τοῦ Ἐργοστασίου καὶ τὸν πλουτισμὸν αὐτοῦ διὰ νέων μηχανημάτων πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς του καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀντιμετώπισιν τῶν συνεχῶς αὐξανομένων ἀναγκῶν τῶν σχολείων εἰς ἐποπτικά ὄργανα.

Ἐμελέτησε καὶ προώθησε τὴν ἔκδοσιν γεωγραφικοῦ χάρτου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῆς Διευθύνσεώς του ἐπετεύχθη ἡ δωρεὰν χορήγησις ὀργάνων καὶ λοιπῶν ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους.

Ἐμερίμνησεν διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σχολείων διὰ κινηματογραφικῶν μηχανημάτων καὶ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς ταινιοθήκης τοῦ Ὑπουργείου διὰ νέων δμιλουσῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Εἰσηγήθη καὶ ἐπέτυχε τὴν δωρεὰν διάθεσιν πρὸς προβολὴν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν ὡς ἄνω κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Τὸ ὅλον του ἔργον ὡς ἀνθρώπου καὶ ὑπαλλήλου παρέχει τὴν σαφῆ εἰκόνα τοῦ ἀόκνου ἐργάτου εἰς ὃ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀρτιωτέραν ἐκπαίδευσιν τῆς μαθητιώσης νεολαίας πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκ τοῦ τομέως του ὡς Δ)ντοῦ, παρέσχεν πᾶν ὃ,τι τοῦ ἦτο δυνατόν.

Ἀπέναντι τῶν συναδέλφων του ἦτο ἀληθὴς συνεργάτης καὶ εἰλικρινὴς φίλος, ἀπέναντι δὲ τῶν ὑφισταμένων του ὁ στοργικὸς πατέρας, ἐνδιαφερόμενος διὰ κάθε ζήτημά των προσωπικὸν ἢ ὑπηρεσιακόν.

Τὰ τόσα ὁμολογουμένως προτερήματα τοῦ ἐλλειπόντος, ὡς ἀνθρώπου, ὡς Προϊσταμένου καὶ ὡς συνεργάτου, ἐδημιούργησαν καὶ θ' ἀφήσουν εἰς πάντας ἡμᾶς ἀλησμόνητον καὶ παραδειγματικὴν τὴν ἐκ τῆς Διευθύνσεως διάβασίν του.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΑΣ

ΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ὁ Κωνσταντῖνος Μούρας, ἀριστοῦχος τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε., ὑπῆρξε ἐκ τῶν πολυτιμωτέρων στελεχῶν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἰδιαιτέρως δὲ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς ἣν διήνυσε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς σταδιοδρομίας του, ὅπου ἰδίως ὡς προϊστάμενος τοῦ Τμήματος Οἰκονομικῆς Διοικήσεως προσέφερε ἀξιολόγους ὑπηρεσίας ἀσχοληθεὶς μὲ τὴν σύνταξιν βασικῶν Νόμων ἀναφερομένων εἰς διδακτικὰ θέματα.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μούρας διεκρίνετο διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν χρηστότητα τοῦ ἤθους του, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητά του τὴν ἀρτίαν ἐπιστημονικὴν του κατάρτισιν, τὴν βαθεῖαν κρίσιν του, τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτήρος, τὴν ἐξαιρετικὴν ἐργατικότητά του, τὸν θερμοὺν ζῆλον μεθ' οὗ παρηκολούθει τὴν ἐπίλυσιν τῶν θεμάτων του, ἀναδειχθεὶς οὕτω ἄξιος τῆς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν προσαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝ. ΜΟΥΡΑΣ

Με ἀπερίγραπτη λύπη καὶ καταφανῆ συγκίνησι πληροφορήθηκεν ὅλη ἡ Νισυριακὴ κοινωνία τὸ ἀπόγευμα τῆς 3ης Ἰουλίου 1961, ἡμέραν Δευτέραν, τὸν θάνατον ἐνὸς ἐπιλέκτου μέλους τῆς, ὁ ὁποῖος πολλὰ προσέφερεν εἰς αὐτὴν καὶ πολλὰ θὰ προσέφερεν ἀκόμη, ἂν ὁ ἄσπλαχνος χάρος δὲν τοῦ ἔκοβε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του τόσον πρόωρα!

Ὁ χαμός του ἐβύθισεν ὅλους τοὺς Νισύριους σὲ βαθὺ πένθος, διότι ὑπῆρξεν ἐξαίρετος πατριώτης! Ἠγάπησεν τὴν γενετείρὰ του τόσον πολύ, πὺ τὸ πᾶν ἔπραξε δι' αὐτήν. Ἐδημιούργησε Μαθητικὰς Κατασκηνώσεις καὶ Συσσίτια. Ἐπεσκευάσθησαν, διὰ τῶν ἐνεργειῶν του, καὶ ἐξωπλίσθησαν δι' ἐποπτικῶν μέσων διδα-

σκαλίας τὰ Σχολεῖα καὶ διὰ τοῦτο τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Μανδρακίου ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας τὸν ἀνεκήρυξαν ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)5-11-1952 πράξεώς του.

Εἰς οὐδένα πατριώτην του ἠρνήθη ποτὲ ἐξυπηρέτησιν, ἀλλὰ με εὐγένειαν καὶ καλωσύνη προσέφερεν ὅ,τι μπορούσε.

Εἶναι ἀπόλλεια διὰ τὴν Νίσυρον ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Π. Μούρα καὶ ἀφήκεν ἕνα δυσαναπλήρωτον κενόν, ἀνάμεσα τῶν πατριωτῶν του.

Ἄς εἶναι ἀνάλαφρο τὸ ἱερὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς Γῆς, πὺ σκεπάζει τὸν τάφου του καὶ ἡ μνήμη του αἰωνία.

ΣΤΑΜ. ΚΟΥΡΖΗΣ

Διευθυντῆς Δημ. Σχολείου Μανδρ. Νισύρου

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝ. ΜΟΥΡΑΣ

Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας μᾶς ἦλθεν ἡ θλιβερά εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ Κωνσταντίνου Παν. Μούρα, Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἐποπτικῶν Μέσων Διδασκαλίας τοῦ ὑπουργείου Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας. Ὁ ἀειμνήστος Μούρας ἐγεννήθη πρὸ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν εἰς τὸ Μανδράκι τῆς Νισύρου τῶν Δωδεκανήσων καὶ μόλις νεαρὸς ἀπόφοιτος τοῦ Γυμνασίου ἐχρημάτισε δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα διδάσκαλος εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Νικεῶν τῆς Νισύρου. Φλεγόμενος ὁμως ἀπὸ πόθον ἀνωτέρας μορφώσεως, ἐγκατέλειπε τὸ διδακτικὸν ἔργον καὶ μετέβη εἰς τὰς Ἀθήνας ὅπου με τὴν χαρακτηρισαν αὐτὸν φιλομάθειαν καὶ ἐργατικότητα, κατῶρθωσε νὰ σπουδάσῃ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἐργαζόμενος συγχρόνως ὡς γραφεὺς εἰς τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας. Ἡ εὐρέια μόρφωσις καὶ αἰσπᾶναι ἀρεταὶ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ὡς δημοσίου ὑπαλλήλου, συνέτειναν νὰ καταλάβῃ ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τὴν Δημοσιούπαλληλὴν Ἱεραρχίαν καὶ νὰ προαχθῇ εἰς τοὺς ἀνωτάτους βαθμούς. Ὡς Τμηματάρχης τῆς Διευθύνσεως τῶν Τεχνικῶν καὶ Οἰκονομικῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὑπῆρξε τὸ «δεξιὸ χεῖρ» τοῦ ἐκάστοτε ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν διδακτηριακῶν ἀναγκῶν τῶν Σχολείων τῆς ὑπαίθρου. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀργότερον προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως τῶν Ἐποπτικῶν Μέσων Διδασκαλίας, ὁ ἀειμνήστος Μούρας ἐσυνέχισε μέχρι τελευταίας του πνοῆς καὶ μετὸν ἴδιον πάντοτε ἐνθουσιασμόν τὴν προσπάθειαν του διὰ τὸν πλουτισμὸν ὄλων τῶν Σχολείων τῆς Πατρίδος καὶ με ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας καὶ Σχολικὸν Κινηματογράφον. Ἐνθερμος θιασώτης τῆς Συλλογικῆς Ἰδέας, καὶ ἀποβλέ-

πων πάντοτε εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν καλῶς νοουμένων συμφερόντων τῆς γενετέρας του Νισύρου καὶ τῶν ἐν διασπορᾷ Νισυρίων, δὲν ἐδίστασε, παρὰ τὸν φόρτον τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων καὶ τὸ ἐπισηφᾶς τῆς ὑγείας του νὰ διευθύνῃ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις περιοδικοῦ «Νισυριακὰ Χρονικά», ἀγωνιζόμενος ἀπὸ τῶν σπηλῶν του διὰ κάθε ζωτικὸν ζήτημα τῆς Νισύρου, μετὰ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν καὶ Διδακτηριακὸν πάντοτε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Ὁ πρόωρος θάνατός του ἐστέρησε τὴν οἰκογένειαν του ἐνὸς χρηστοῦ καὶ ὑποδειγματικοῦ οἰκογενειάρχου, τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα ἐνὸς ἐκλεκτοῦ ἀνωτάτου Κρατικοῦ Λειτουργοῦ ἐκ τῶν ἱκανωτάτων καὶ πλέον ἀφοσιωμένων εἰς τὸ καθῆκον, τὸν κόσμον τῶν Ἐκπαιδευτικῶν ἐνὸς πολυτίμου συμπαραστάτου εἰς ὅλα τὰ προβλήματα καὶ τέλους τὴν γενετείραν του Νισύρου ἐνὸς ἐκλεκτοῦ καὶ ἀξίου τέκνου τῆς, τὸ ὅποιον με συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην θὰ μνημονεύουν αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί.

Ἄς εἶναι αἱ ὀλίγα αὐταῖ γραμμαὶ ἕνας ὕστατος φόρος τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους ὄλων ἡμῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Νισυρίων, ἰδίως ὅσων εἶχονεν τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν γνωρίσωμεν κάπως καλύτερον καὶ νὰ τύχωμεν τῆς πολυτίμου συνδρομῆς του εἰς διαφόρους περιστάσεις τῆς δημοσιούπαλληλικῆς μας ζωῆς.

Ἄς εἶναι ἑλαφρὸν τὸ Ἀττικὸν χῶμα πὺ σκεπάζει τὸ φθαρτὸν του σῶμα καὶ ἀς ἀναπαύσῃ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν του ἐν σκηναῖς δικαίων διότι πράγματι δίκαιος ὑπῆρξεν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν ὁ ἀειμνήστος καὶ πολὺκλαυστός μας Κωνσταντῖνος Π. Μούρας.

Γαβριὴλ Μ. Σακελλαρίδης - Δημοδιδάσκαλος

«Ἐθν. Κῆρυξ», Αὐγουστος 11 - 1961

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ — ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Λογοδοσία Δημάρχου ενώπιον του Δημοτικού συμβουλίου
ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος οἰκονομ. ἔτους 1960

Κύριοι Σύμβουλοι,

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 163 τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος, προβλέπεται, ὡς γνωστόν, ἡ ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τῆς δημοτικῆς δράσεως καὶ τὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει καταστάσεως ἐνώπιον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, δι' ὃ καὶ ἀπευθύνομαι πάλιν πρὸς ὄλους ὑμᾶς ἵνα ἐκθέσω ὑπὸ ἐνιαίαν μορφήν τὸ βαρὺ ἔργον τὸ ὁποῖον συνετελέσθη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δημοτικῆς δραστηριότητος κατὰ τὸ λήξαν οἶκον. ἔτος 1960.—

Α'. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1) Πρόσοδοι κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας	Δρχ.	155.979,50
2) Δικαιώματα καὶ τέλη	»	75.810
3) Φόροι	»	168.044,10
4) Ἔσοδα δι' ἐκτέλεσιν γενικῶς ἔργων κοινῆς ὠφελείας	»	2.480
5) Ἔσοδα δι' ἐκπλήρωσιν εἰδικῶν σκοπῶν	»	1.946
6) Προσαυξήσεις ἐκ τακτικῶν ἐσόδων	»	2.134,15
7) Προϊὸν δανείου Προγράμματος Μ.Κ.Ε. διὰ τὴν διανοίξιν ἀγροτικῶν ὁδῶν	»	150.000
8) Προϊὸν δωρεᾶς Προγράμματος Μ.Κ.Ε. διὰ τὴν διανοίξιν ἀγροτικῶν ὁδῶν	»	150.000
9) Προϊὸν δωρεᾶς ΟΔΑΠΔΔ διὰ τὰς ἀνάγκας λειτουργίας τοῦ δημοτικοῦ ἠλεκτροστασίου	»	50.000
10) Κρατήσεις λόγῳ συντάξεων	»	1.188
11) Τακτικά ἔσοδα ἐκ παρελθόντων οἶκον. ἐτῶν βεβαιωθέντων καὶ εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ παρὸν οἶκον. ἔτος	»	24.488,80
12) Εἰσπρακτέα ὑπόλοιπα ἐκ βεβαιωθέντων κατὰ τὰ παρελθόντα οἶκον. ἔτη τακτικῶν ἐσόδων	»	13.983,75
13) Λογαριασμοὶ τάξεως	»	850
Σύνολον	Δρχ.	796.904,30
Χρηματικὸν ὑπόλοιπον οἶκον. ἔτους 1959	»	62.503,65
Σύνολον ἐσόδων	»	859.407,95
1) Δαπάναι δημοτικῶν ἀρχόντων	Δρχ.	33.404
2) Δαπάναι προσωπικοῦ	»	74.930,70
3) Δαπάναι λειτουργίας γραφείου	»	11.513,60
4) Δαπάναι βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως	»	19.531,70
5) Δικαστικά καὶ λοιπὰ νόμιμοι δαπάναι	»	170
6) Ὑπηρεσία καθαριότητος	»	8.100
7) Ὑπηρεσία ἀποχωρητηρίων	»	2.424
8) Ὑπηρεσία ἠλεκτροφωτισμοῦ	»	92.347,80
9) Δαπάναι προμηθείας σπόρων, φυτῶν καὶ δένδρων	»	90
10) Ὑπηρεσία Ἰαματικῶν Πηγῶν	»	40.141
11) Ὑπηρεσία δημοτικοῦ παγοποιείου	»	26.863,75

12) Υποχρεωτικά και ειδικά δαπάναι	»	124.605
13) Δαπάναι υγιεινής, κοιν. προνοίας και μορφώσεως	»	4.761
14) Δαπάναι έργων και προμηθειών	»	299.647,80
	Σύνολον ἐξόδων	» 738.530,35
Ταμειακόν υπόλοιπον 31/12/1960	»	120.877,60
	Σύνολον	» 859.407,95

Ἐκ τῆς διατεθείσης πιστώσεως δρχ. 300.000 ὑπὸ τοῦ Προγράμματος Μ.Κ.Ε. διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν Κησῆλες-Εὐαγγελίστρια καὶ Ἀγράμυθας-Στενόν, διετέθησαν δραχμαὶ 240.000. Τὸ υπόλοιπον τῆς πιστώσεως ταύτης ἐκ δρχ. 60.000 θὰ διατεθῆ διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἔργων τούτων κατὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1961.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τῶν 300.000 δρχ. ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τύπον δανείου δρχ. 150.000 καὶ ὑπὸ τύπον δωρεᾶς δρχ. 150.000.

Ῥωσαύτως γνωρίζω εἰς ὑμᾶς ὅτι τῇ εὐγενεῖ δωρεᾶ τῆς συμπολιτιδός μας κ. Εἰρήνης Φ. Μαργαρίτη κατεσκευάσθη εἰς ἀνατολικόν μέρος τῶν δημοτικῶν λουτρῶν βεράντα, ἀξίας δρχ. 10.000.

Κατὰ τὸ σχολικόν ἔτος 1960-61 ἐπετύχομεν τὴν ἔγκρισιν τῆς λειτουργίας Γ'. τάξεως εἰς τὸ Γυμνασιακόν Παράρτημα ὑπὸ τοῦ Σ)τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ἐξησφαλίσαμεν τὴν μισθοδοσίαν τῶν δύο προσληφθέντων καθηγητῶν ἀπὸ εἰσφοράς α) τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν, β) τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων Ἀμερικῆς «Ὁ Γνωμαγόρας», καὶ γ) τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς Νισύρου.

Περαίνων ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν λογοδοσίαν μου, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου, ὅπως εὐχαριστήσω ἅπαντας ὑμᾶς διὰ τὴν κατανόησιν καὶ συνεργασίαν, ἧς ἔτυχον ἐκ μέρους ὄλων ὑμῶν κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ πολυσχιδοῦς μου ἔργου καὶ ἐκφράζω τὴν εὐχὴν ἵνα ἡ συμπαράστασις ἡμῶν συνεχίσῃ ζωηρὰ καὶ ἀμειώτως.

Με συναδελφικὴν ἐκτίμησιν

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΕΠΙΡΧΙΑ ΚΩ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Δημοτικοῦ Παγοποιείου τοῦ Δήμου
Μανδρακίου οἴκον. ἔτους 1960.

ΕΣΟΔΑ

1) Ἀντίτιμον ἐκ τῆς διαθέσεως πάγου	Δρχ.	35.720
	Σύνολον ἐσόδου	» 35.720

ΕΞΟΔΑ

1) Ἀποζημίωσις ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ	»	8.963,50
2) Δαπάνη καυσίμου ὕλης	»	14.433,75
3) Προμήθεια ἀμμωνίας	»	1.748,50
4) » ἐξαρτημάτων καὶ λοιπῶν εἰδῶν	»	1.218.—
5) Μίσθωμα ΟΔΑΠΔΔ διὰ παραχωρηθείσας ἐγκαταστ. Παγοποιείου	»	500.—
	Σύνολον ἐξόδων	» 26.863,75
Καθαρὸν ταμειακόν υπόλοιπον	»	8.856,25
	Γενικὸν σύνολον	» 35.720.—

Ἐν Μανδρακίῳ - Νισύρου τῇ 13-1-1961

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΩ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Διαχειρίσεως τῶν Ἱαματικῶν Πηγῶν τοῦ Δήμου Μανδρακίου
Οἴκον. Ἔτους 1960

ΕΣΟΔΑ

1) Ἐκ δικαιωμάτων κλίνης	Δρχ.	68.397,80
2) Ἐκ λουτρικῶν δικαιωμάτων:		
Ἀγρ. Κατηγορίας-λούσεις 1200	Δρχ.	8.940
Βασ. Κατηγορίας-λούσεις 1560	»	10.296
Γης Κατηγορίας-λούσεις 1900	»	9.405
3) Ἐνοίκιον Ἐστιατορίου - Καφενεῖου	Δρχ.	28.641.—
	»	550.—
		<hr/>
Σύνολον ἐσόδων	»	97.588,80

ΕΞΟΔΑ

1) Ἀποζημιώσεις ἡμερομ. ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ	Δρχ.	16.336.—
2) » » φύλακος τῶν Ἱαμ. Λουτρῶν	»	11.970.—
3) » ἐπὶ συμβάσει ἱατροῦ κ. Ἐμμανουήλ Ἀλεξιάδου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 15524/1534/28-5-60 ἀποφάσεως τοῦ κ. Νομάρχου Δωδεκανήσου, διὰ τὸ ἀπὸ 1-7-60 μέχρι 30-9-1960 χρονικὸν διάστημα Δρχ. 9.600 Ἀφαιροῦνται ὅσα εἰσέπραξεν ὁ ἐν λόγῳ ἱατρός ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς πελάτας τοῦ ὑδροθεραπευτηρίου ἐκ τῆς διαθέσεως 327 δελτίων ὑδροθεραπείας X 25 Δρχ. 8.175.—	Δρχ.	1.425.—
4) Δαπάναι ἐκτυπώσεως εἰσιτηρίων λούσεως	»	540.—
5) Δαπάναι διαφημίσεως » 3.439.-		
6) Εἰσφορά ὑπὲρ τῶν Τουριστικῶν Τόπων (1%) ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων δικαιωμάτων κλίνης τῶν Ἱαματ. πηγῶν	»	686.—
7) Δαπάναι συντηρήσεως εἰδῶν ρουχισμοῦ	»	423.—
8) Δαπάναι ἐκκενώσεως βόθρων καὶ καθαριότητος ἐν γένει	»	2.000.—
9) Δαπάναι συντηρήσεως τοῦ κτιρίου τῶν Ἱαματ. Πηγῶν	»	4.846.—
10) Προμήθεια ἐνὸς ἠλεκτροκινητήρος μετὰ διακόπτου	»	3.145.—
11) Προμήθεια χάρτου ὑγιεινῆς καὶ λοιπῶν εἰδῶν	»	863.—
12) ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ:		
α) Ἐξόφλησις 5ης τοκοχρεωλυτικῆς δόσεως δανείου συνολικοῦ ποσοῦ δραχ. 60.000, συναφθέντος παρὰ τοῦ ΟΔΑΠΔΔ, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τῶν Λουτρῶν	Δρχ.	6.990.—
β) Ἐξόφλησις 5ης χρεωλυτικῆς δόσεως ἀξίας ἐπίπλων συνολικοῦ ποσοῦ δραχ. 74.600, ἧτοι 71 ἀρμαρίων καὶ 50 καθισμάτων, χορηγηθέντων εἰς τὸν Δῆμον καὶ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἱαματικῶν πηγῶν ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ Διαχειρίσεως Ἀκινήτου Περιουσίας τοῦ Δημοσίου ἐν Δωδ(σφ) (ΟΔΑΠΔΔ)	Δρχ.	7.460.—
Σύνολον ἐξόδων	»	60.123.—
Καθαρὸν Ταμειακὸν Ὑπόλοιπον	»	37.465,80
	»	<hr/>
	»	97.588,80

Ἐν Μανδρακίῳ - Νισύρου, τῆ 13-1-1961

Ὁ Δήμαρχος
Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
 ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΩ
 ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

έσόδων και έξόδων επιχειρήσεως Ήλεκτροφωτισμού
 του Δήμου Μανδρακίου οικονομικού έτους 1960.

ΕΣΟΔΑ

1) Αντίτιμον καταναλώσεως ηλεκτρικού ρεύματος	Δρχ.	30.047.—
2) Τέλος φωτισμού	»	2.752,60
3) Προϊόν δωρεάς Ή οργανισμού Διαχειρίσεως Ή ακινήτου Πέ- ριουσίας του Δημοσίου εν Δωδ)σφ (ΟΔΑΠΔΔ) δια την άντιμετώπισιν δαπανών παροχής ηλεκτρικής ένεργείας.	»	50.000.—
		Σύνολον έσόδων
4) Παθητικόν υπόλοιπον	»	19.199.—
		Γενικόν Σύνολον
	»	101.998,60

ΕΞΟΔΑ

1) Ή αποζημίωσις ήμερομισθίου έργατοτεχνικού προσωπικού	Δρχ.	61.949,80
2) Δαπάναι καυσίμου ύλης	»	29.898.—
3) Μίσθωμα ΟΔΑΠΔΔ δια παραχωρηθείσας έγκαταστάσεις έξηλεκτρισμού	»	500.—
4) Δαπάναι έπισκευής ηλεκτροκινητήρος και έξοδα άποστο- λής και έπιστροφής του εκ Πειραιώς	»	5.196,30
5) Προμήθεια ηλεκτρικών λαμπτήρων	»	872,50
6) Δαπάναι έπισκευής δικτύου ήλεκτροφωτισμού	»	500.—
7) Προμήθεια έξαρτημάτων μηχανών και λοιπών ειδών	»	3.082.—
		Σύνολον έξόδων
	»	101.998,60

Έν Μανδρακίω - Νισύρου, τή 13-1-1961
 Ο Δήμαρχος
 Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΝ ΝΙΣΥΡΩ
 Αριθμ. Πρωτ. Δ. Υ.

Έν Μανδρακίω Νισύρου τή 25η Ήουνίου 1951

Πρὸς
 τὸν κ. Πρόεδρον καὶ τὰ Μέλη
 τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου Νισυρίων
 «Ὁ Γνωμαγόρας»

Εἰς Ἀθήνας

Ή αναχωρῶν ὀριστικῶς ἐκ τῆς ὠραίας ὑμῶν ἰδιαιτέρας πατρίδος, τῆς φι-
 τάτης Νισύρου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ τρία συνεχῆ σχολικὰ ἔτη, ὡς διευθυντῆς τοῦ
 Γυμνασιακοῦ αὐτῆς Παραρτήματος ὑπηρετήσα, αἰσθάνομαι ἱερὰν τὴν ὑποχρέω-
 σιν νὰ ἐπικοινωνήσω διὰ τελευταίαν φορὰν μεθ' ὑμῶν, διὰ νὰ εὐχαριστήσω
 πάντας ὑμᾶς, διὰ τὴν καθ' ὄλον τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα παρασχεθεῖσαν
 εἰς ἐμέ καὶ δι' ἐμοῦ εἰς τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα πρόθυμον καὶ ἀνιδιοτελεῆ
 συμπάραστασιν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ὠραίου εκπαιδευτικοῦ ἔργου εἰς τὴν μι-
 κρὰν ταύτην νῆσον.

Μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως, ἐστὲ βέβαιοι, θὰ ἐγκαταλείψω τὸ ἔδαφος
 τῆς ἰδιαιτέρας ὑμῶν πατρίδος μετὰ τῆς ὁποίας, θὰ μὲ συνδέουν πολλοὶ καὶ ἄρ-

ρηκτοί δεσμοί, και εις ὅλην τὴν ζωὴν μου θὰ ἐνθυμοῦμαι τοὺς ὑπερόχους Συλλόγους σας, τὰς πατριωτικὰς ὑμῶν πράξεις και τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐπεδείξατε διὰ τὸ συμφέρον τῆς σπουδαζούσης Νισυριακῆς Νεολαίας.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον σας αὐτὸ ἀμείωτον θὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφιστάμενον και μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου, και ὅτι πάντοτε μὲ τὰ εὐγενικὰ σας αἰσθήματα θὰ περιβάλλετε τὸ μικρὸν Ἑμιγυμνάσιον Νισύρου και θὰ τὸ βοηθήτε, ὅπως ἀκριβῶς και μέχρι σήμερον ἐπράξατε.

Μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἔπραξα τὸ καθήκον μου, ὡς Ἑλληὴν ἐκπαιδευτικὸς και ὅτι ἐξετέλεσα, μέχρις ὅτου ἐπέτρεπον αἱ μικραὶ μου δυνάμεις, τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ, ἀποστέλλω πρὸς πάντας ὑμᾶς τὰς πλέον θερμὰς μου εὐχαριστίας, εὐχόμενος πᾶσαν ἀτομικὴν και οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν.

Μετὰ πλείστης τιμῆς

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γυμνασιακοῦ
Παραρτήματος Νισύρου
Νικόλαος Σ. Μεσημέρης
Πρωτοβάθμιος Καθηγητὴς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο Ν

*Συνεδρίασεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου
ἐπ' ἀριθμ. 19 τῆς 14ης Αὐγούστου 1961.*

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

«Περὶ ἐκδόσεως ψηφίσματος ἐπὶ τῷ
θανάτῳ τοῦ Δημ. Ζωσιμοπούλου».

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου και ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι, σήμερον, τὴν 14ην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1961, ἡμέραν Δευτέραν και ὥραν 7ην μ.μ., ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Δήμου Δημητρίου Ζωσιμοπούλου, συνελθὼν ἐκτάκτως εἰς συνεδρίαν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατόπιν τῆς ἀπὸ 14.8.1961 προσκλήσεως τοῦ κ. Προέδρου.

Ἀκοῦσαν τοῦ Δημάρχου αὐτοῦ κ. Γεωργίου Γιαλούρη, ἀναπτύξαντος τὸ πατριωτικὸν ἔργον τοῦ ἐκλιπόντος τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐτίμησεν ὑπερῶνως και θὰ τιμᾷ ἔσσει τὴν ἰδιαιτέραν του Πατρίδα Νισυρον,

Ψ η φ ί ζ ε ι :

1) Νὰ τηρηθῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Σώματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆ.

2) Νὰ γίνῃ ἡ κηδεὶα τοῦ μεταστάντος δαπάνῃ τοῦ Δήμου.

3) Νὰ ἀργήσῃ τὸ γραφεῖον τοῦ Δήμου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ταφῆς και τὴν ἐπομένῃν.

4) Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν εἰς τὸ περιοδικὸν «Νισυριακὰ Χρονικὰ».

Ἡ παροῦσα ἀπόφασις ἔλαβεν αὐξοντα ἀριθμὸν 85]1961.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν και ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ὁ Δήμαρχος

Γ. Γιαλούρης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.

N. Βογιαζῆς

Τὰ μέλη

Ἰωάν. Μηλᾶς

Γεώρ. Κωνσταντίνου

Ἄπ. Μαστρογιάννης

Χαρ. Διακομιχάλης

Ἰωάν. Φραντζῆς

Μιχ. Κέντρης

Νικ. Χαρίτος

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δ.Σ.

M. Μάρτιν

Ὁ Εἰδικὸς Γραμματεὺς

X. Παπάτος

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΝΙΣΥΡΟΣ.— (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Νικ. Διακομιχάλη).

Γεννήσεις

- 7.7.61. Ἡ Ἄννα Νικήτα Καραγιαννιοῦ ἔτεκε ἄρρην.
 7.7.61. Ἡ Νίτσα Σταμ. Χριστοδούλου ἔτεκε θῆλυ.
 24.8.61. Ἡ Ἄννα Ἐμμ. Πιστικάκη ἔτεκε θῆλυ.

Βαπτίσεις

- 6.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰωάννης τὸ τέκνον τοῦ κ. Γεωργίου Σφακιανοῦ.
 13.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἄννα τὸ τέκνον τοῦ κ. Ἐμμ. Νικητοπούλου.
 13.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Σοφία τὸ τέκνον τοῦ κ. Νικολ. Πατρίκη.
 20.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Σταματία τὸ τέκνον τοῦ κ. Ἀντωνίου Σπέρμπη.
 20.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Μαρία τὸ τέκνον τοῦ κ. Θωμᾶ Φωτίου.
 20.8.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Καλλιόπη τὸ τέκνον τοῦ κ. Ἐρμολάου Καραμινᾶ.
 10.9.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Εἰρήνη τὸ τέκνον τοῦ κ. Μιχαῆλ Κυπραίου.
 10.9.61. Ὑπὸ τὸ ὄνομα Δημήτριος τὸ τέκνον τοῦ κ. Φιλίππου Τσουλάτου.

Ἄρραβῶνες

- 25.5.61. Ἡραβωνίσθη ὁ κ. Ἐμμ. Ζησιμόπουλος μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἄννης Οἰκονόμου.
 19.9.61. Ἡραβωνίσθη ὁ κ. Γεώργ. Ν. Λαμπάδης μετὰ τῆς δεσποινίδος Πόπης Νικ. Σακαλῆ.

Γάμοι

- 27.8.61. Ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς δεσποινίδος Μαρίας Ἰσιδῶρου Παυλάκη μετὰ τοῦ κ. Εὐάγγελου Κουμπάρου.
 17.9.61. Ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς δεσποινίδος Ἄννης Ν. Οἰκονόμου μετὰ τοῦ κ. Ἐμμ. Ζησιμόπουλου.

Θάνατοι

- 20.6.61. Ἀπεβίωσεν ὁ Νικὸλ. Ρουσσέτος.
 20.6.61. Ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Καμπανῆς ἐτῶν 78.
 17.5.61. Ἀπεβίωσεν ὁ Γεώργιος Ἄμπλος ἐτῶν 78.
 24.7.61. Ἀπεβίωσεν ἡ Καλλ. Χαρ. Σακαλῆ ἐτῶν 81.

15.8.61. Ἀπεβίωσεν ὁ Δημήτριος Ζωσίμος ἐτῶν 78.

4.9.61. Ἀπεβίωσεν ἡ Καλλ. Περουλάκη ἐτῶν 97.

Μνημόσυνα

- Εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ποταμητίσσης ἐγένοντο τὰ μνημόσυνα:
 23.6.61. Τῆς Εἰρήνης Γ. Σακέλη.
 23.7.61. Τῆς Ἄννης Μ. Κουθάκη.
 3.9.61. Τοῦ Χριστοφῆ Κορωναίου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ.— Ὑπὸ Ἰωάννου Περ. Φραντζῆ, ἀνταποκριτοῦ τῶν «Ν.Χ.» ἐν Νέα Ὑόρκη.

Γεννήσεις

- Ἡ κ. Ἀσημένη Γ. Κλεοπούλου ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ κ. Μαρία Γ. Πουράκη ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Μαίρη Γραμματίδου ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ κ. Ἀνθούλα Ν. Σακαλῆ ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Ἄννα Εὐστ. Πατρίκη ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ κ. Βάσω Μ. Πατρίκη ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ κ. Ἐλένη Γ. Μάγου ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Καλλιόπη Φρ. Σαρρῆ ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ κ. Ἄννα Ν. Κουλιανίδου ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Καλλιόπη Ν. Κοριτσιδίου ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Εὐτ. Ζ. Χαρίτου ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Λευκοθέα Ι. Γεωργάκη ἔτεκε αἰσίως θῆλυ.
 Ἡ κ. Τούλα Ι. Πατρίκη ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.
 Ἡ θυγάτηρ τοῦ κ. Δημητρίου Οἰκονομίδου ἔτεκε αἰσίως ἄρρην.

Βαπτίσεις

- Τὸ τέκνον Τάκη καὶ Λωρέττας Φραντζῆ ὀνομασθὲν Ἄννα, ἀνάδοχος Σέργιος Χριστοφορίδης.
 Τὸ τέκνον Ἀχιλλέως καὶ Μαρίας Κωστίδου ὀνομασθὲν Ἀντώνιος, ἀνάδοχος Κατίνα Γεραλῆ.
 Τὸ τέκνον Δημητρίου καὶ Μαρίας Χατζηγεωργίου ὀνομασθὲν Γεώργιος-Νικόλαος, ἀνάδοχος Ἐλισάβετ Μελισσάκη.
 Τὸ τέκνον τοῦ κ. Γ. Στελλᾶ ὀνομασθὲν Δημήτριος, ἀνάδοχος ἡ κ. Ἄννα Ν. Σακελλαρίδη.

Τὸ τέκνον τοῦ κ. Ἰωάννου Κλεοπούλου ὀνομασθὲν Εἰρήμη.

Τὸ τέκνον τοῦ κ. Γ. Καμμά ὀνομασθὲν Γρηγόριος-Ἰωάννης, ἀνάδοχος ὁ κ. Ν.Γ. Παπαγιάννης.

Τὸ τέκνον τοῦ κ. Γ. Φ. Φιλίππου ὀνομασθὲν Γρηγόριος, ἀνάδοχος ὁ κ. Θ. Κούσης.

Γάμοι

Νικόλαος Χαλκιάς καὶ Σοφία Ὀρφανοπούλου εἰς Ἅγιον Ἐλευθέριον, Ἰουλίου 31, Ἡρακλῆς Π. Φραντζῆς καὶ Βούλα Ἀβδούλου εἰς Ἅγιον Δημήτριον Ἀστόριας, κομπάρος ὁ κ. Πήτερ Κονσέλα, ὁ Φραντζῆς Θεόδωρος τοῦ Νικολάου καὶ Λαμπρινή Μαχαίρα εἰς Καναδά, Ἰωάννης Στ. Χριστοδούλου καὶ Χρυσούλα Τσουλουπούλου, Ἰωσήφ Ὀρλτζέφκης καὶ Μαρία Ζαχαριάδου, Τόμας Ντάλλας καὶ Εὐτυχία Κοκκίνου εἰς Σάρλοτ Ν. Καρολίνας, Παῦλος Ν. Χρυσοτίμου καὶ Καλ. Γραμματικά.

Ἄρραβῶνες

Μιχαήλ Κ. Τσουκαλάς καὶ Θεοδώρα Ἄλ. Πάτσου.

Γεώργιος Νικ. Σκανδάλιος καὶ Ρίτα Γκουέντη.

Γεώργιος Δ. Ξανθός καὶ Ἄννα Ν. Μαστρογιάννη.

Θάνατοι

9 Ἀπριλίου καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὰς 12 ἡ Ἄννα Ν. Ζαχαριάδου (καρδιακὴ ἐμβολή).

16 Ἀπριλίου καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὰς 19 ἡ Φανή Ζαφ. Φούγιαξη (αὐτοκινητιστικὸν δυστύχημα).

30 Μαΐου καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὰς 3 Ἰουνίου Φραντζῆ Μ. Μαυρουδῆς (καρδιακὴ ἐμβολή).

3 Αὐγούστου καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὰς 7 Γεώργιος Α. Κουτσοῦκος (καρδιακὴ ἐμβολή).

Ἀπεβίωσεν ἡ σύζυγος τοῦ ἀγαπητοῦ συμπολίτου μας κ. Γ. Καζαβῆ Τερέζα.

Μνημόσυνα

Εἰς τὸν Ἅγιον Σπυριδῶνα 40ήμερον τοῦ Ἰωάννου Μ. Τσουκαλά. Εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον 40ήμερον τῆς Ἄννης Ν. Ζαχαριάδου. Εἰς τὸν Ἅγιον Σπυριδῶνα 40ήμερον τῆς Φανῆς Ζ. Φούγιαξη. Εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον 40ήμερον τοῦ Γεωργίου Κουτσούκου. Εἰς τὸν Ἅγιον Σπυριδῶνα 40ήμερον τοῦ Εὐαγγέλου Καραβάκη.

Ἐνοσηλεύθησαν

Νικόλαος Ι. Θερεούλης εἰς Veteran Hospital, Βασίλ. Μηνᾶς, Μιχ. Καβαλιώτης, Μαρία Γ. Κοντμανώλη εἰς Knew Hospital Garden, Μιχ. Ι. Χαλκιάς, Ἰωάννης Περδικάρης, Ἀναστάσιος Γ. Πουράκης, Γεώργιος Κοντομανώλης, Λούση Δ. Παπᾶ, Φώτιος Δ. Στελλάς εἰς Veteran Hospital, Γεώργ. Κ. Κοντμανώλης, Μαρ. Κ. Κοκκινάκη, Λωρέττα Τ. Φραντζῆ εἰς Woodside Hospital, Πα-

ναγ. Α. Παπαντωνίου, Ἰωάννης Καβαλιώτης.

Συλλογικαὶ διασκεδάσεις

Τὴν 25ην Μαρτίου χοροεσπερὶς τῆς Νισυριακῆς Νεολαίας δι' ἐνίσχυσιν τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου. Τὴν 17ην Ἀπριλίου Πασχαλιὸ γλέντι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τὴν 21ην Μαΐου ἀνοιξιάτικη χοροεσπερὶς τοῦ Γνωμαγόρα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Νισύρου.

Ἀναχωρήσεις

Ἀνεχώρησαν διὰ Νίσυρον: Παναγιώτης Ι. Χαρτοφύλης, Ἀντώνιος Κυρ. Παπαντωνίου, Εἰρήνη Ι. Παυλίδου, διδασκάλισσα, Καλλιόπη Ν. Ρουσέτου, διδασκάλισσα, καὶ Ἰωάννης Κ. Φρέσης, Μαρία Κ. Σακκαρίδη μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, Μιχ. Φραντζῆς, Κωνστ. Μαρίνος, Νίκος Σακελλαρίδης, Τριανταφυλλιά Ι. Φιλίππου, Πασχάλης Κοντομανώλης, Δημ. Νικητιάδης, Θεόφιλος Στελλάς, Δημ. Μίχαλος, Γ. Πασχαλάκης, Ξενοφῶν Χαρτοφύλης μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς του Ἄθηνᾶς, Βασίλ. Πατρικίης, Ἰωάν. Πολίτης, Ἄνδρ. Κοντολεμάκης μετὰ τῆς οἰκογενείας του, Εἰρ. Παυλίδου, Εἰρ. Μίχαλου μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, Ἀπόστολος Κοντονικολάου, Γ. Ν. Λαμπάδης, Μιχαήλ Ι. Χαλκιάς μετὰ τῆς οἰκογενείας του, Ἄντ. Σπαθάρης, Ἄννα Μαυρουδῆ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς, Ἄθηνᾶ Κόκκινου, Δημ. Σ. Χαρίτος μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς του Μαγδαληνῆς, Ἐμμ. Νικητιάδης καὶ ὁ ταμίας τοῦ Συλλόγου Ἰωάννης Φράνης.

Ἀφίξεις

Ἀφίχθησαν ἐκ Νισύρου καὶ Ἀθηνῶν οἱ κάτωθι συμπατριῶται μας: Εἰρήνη Χρ. Κορωναίου, Γεώργ. Ἀριστ. Σακελλαρίδης καὶ Εὐανθία, Γ. Σακελλαρίδου, Νικ. Ἄνδρ. Τσιγκίτας, Νίκος Μ. Καβαλιώτης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Νίκος Κλαδόπουλος καθηγητὴς Θεολογίας. Ἐπίσης ἀφίχθησαν οἱ Ἄννα Ι. Κοκκίνου, Μιχαήλ Ι. Χαλκιάς, Ἰωάννης Χριστοφόρος, Ἀντώνιος Παπαντωνίου, (Σπαθάρης), Ἐμμ. Ἰσκάς καὶ ἡ σύζυγος του Καλλιόπη, τὸ γένος Ἰπποκρ. Χαρτοφύλη, Μαρία Κοριτσιδῆ, Κική Κ. Χαρτοφύλη μετὰ τῶν τέκνων τῆς καὶ ὁ Μάνος Μαρίνος.

Ἐπίσης ἀφίχθησαν ἐκ Νισύρου οἱ κ.κ. Δημ. Χαρίτου μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς θυγατρὸς του, Εἰρ. Παυλίδου, Καλλ. Ν. Ρουσέττου, Ἄθηνᾶ Κοκκίνου, Παντελῆς Ἀλαμαγκίδης, Ἄννα Μ. Μαυρουδῆ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς, Ξεν. Κ. Χαρτοφίλης μετὰ τῆς συζύγου του, Μιχ. Πετρίδης, Εἰρ. Ν. Μίχαλου, Νικ. Δ. Χαρτοφίλης, Ἐμμ. Κ. Χαρτοφίλης καὶ ἡ Ζωὴ Κ. Νικολῆ μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς.

Ἀπεφοίτησαν

Ἡ Ἄννα Ν. Χαρτοφίλη ἀπὸ τὸ HIGH SCHOOL OF FASHION INDUSTRIES

λαβούσα χρυσοῦν Μετάλλιον καὶ χρηματικὸν βραβεῖον δι' ἀρίστην ἐπίδοσιν. Ἡ Ἑλένη Κ. Ἀνδριώτου ἀπὸ GEORGE WASHINGTON SCHOOL λαβούσα ὑποτροφίαν δι' ἀνωτέρας σπουδᾶς. Ἡ Μαίρη Ν. Σακελλαρίδου ἀπὸ τὸ BRYANT HIGH SCHOOL, μετ' ἐπαίνων. Πληροφοροῦμεθα ἐπίσης ὅτι ὁ νεαρός Γαβριήλ Ἀνδριώτης ἔλαβε ὑποτροφίαν ἀπὸ τὴν Τεχνικὴν Σχολὴν εἰς τὴν ὁποίαν φοιτᾷ.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.- (Τοῦ κ. Ν. Νοταρίδου)

«Ὁ ἐκλεκτὸς συμπατριώτης μας κ. Πασχάλης Κοντομανώλης ἴδρυσε τὸ γνωστὸ μεγαλοπρεπὲς ἐστιατόριον πολυτελείας τὸ Rouver House στὴν λεωφόρο Merrick τοῦ Salley Steam τῆς Jamaica, στὴν καρδιά τοῦ Long Island, πρωτότυπο στὸ εἶδος του.

»Μὲ ἑλληνόρρυθμο διακόσμηση στὴν πρόσοψη καὶ ἰδιαιτέρα στὸ ἐσωτερικὸ δημιουργεῖ μίαν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωση ποὺ ὀφείλεται στὸ καλλιεργημένον γοῦστο τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τοῦ υἱοῦ του καὶ συνεργάτου του Εὐριπίδου Κοντομανώλη. Ἡ δυναμικότης τοῦ κέντρου ποὺ τιμᾷ τὸ Νισυριακὸ ὄνομα ἔφτασε στὰ 800 τραπέζια καὶ γενικῶς ἀποτελεῖ μίαν εὐδοκιμοῦσαν ἐπιχείρησιν ἀπὸ τὶς καλύτερες στὴν περιφέρειαν. Τὸ προσωπικὸν τοῦ καταστήματος φθάνει τὰ 30 ἄτομα. Ἕλληνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀρκετοὶ συμπατριῶται μας, Ἴταλοὶ καὶ Ἰσπανοί.

Οἱ κ.κ. Πασχάλης Κοντομανώλης καὶ ὁ υἱός του, εἶναι ἀξιοὶ συγχαρητηρίων διὰ τὴν προοδευτικότητά ἢ ὁποῖα τοὺς διακρίνει»...

Τὰ «Ν.Χ.» συγχαίρουσιν τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτην καὶ τοῦ εὐχονταὶ μεγαλυτέραν πρόοδον.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (NISYRIAN SOCIETIES)

Τὴν Κυριακὴν 27ην Αὐγούστου, ἔλαβε χῶραν ἢ καλοκαιρινὴ διασκέδασις (PIC-NIC) τῶν Ἠνωμένων Νισυριακῶν Σωματείων ἢ NISYRIAN SOCIETIES εἰς τὸ STEINWAYMISION τῆς Ἀστόρια.

Παρὰ τὴν ἐπικατοῦσαν ἀφόρητον ζέστην, ἡ ἐπιτυχία τοῦ (PIC-NIC) ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὴ. Ἡ ἀθρόα προσέλευσις κυρίως τῶν νεαρῶν μας Νισυροπαίδων, εἶναι μίαν εὐχάριστος ἔνδειξις τοῦ ὅτι τὰ Παιδιά μας, τόσοσιν τὰ Νισυρογεννημένα ἢ τὰ Ἀμερικανογεννημένα ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ Συλλογικὰ μας ζητήματα, ποὺ εἶναι κατ' ἀρχὴν ζητήματα Παννισυριακοῦ ἐνδιαφέροντος. Τὸ ἐφετεινὸν μας PIC-NIC θὰ μὲν ἀλησμόνητο στὰ Συλλογικὰ μας χρονικὰ καὶ εἶναι μίαν εὐχάριστος διαπίστωσις ὅτι τὸ Συλλογικὸ Πνεῦμα ἐξακολουθεῖ νὰ διέπῃ πάντοτε τὰς σκέψεις ὅλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Νισυρίων, ἀκόμη καὶ τῆς Ἀμερικανογεννημένης Νισυρικῆς Γενεᾶς μας.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ

Γεννήσεις

Ἡ κ. Εἰρήνη Παντ. Μαρίνου (γένος Σκανδάλιου) ἔτεκε αἰσιῶς ἀγοράκι.

Ἡ κ. Ἄννα Θ. Σακελλαρίδου (γένος Βαρκανῆ) ἔτεκε αἰσιῶς ἀγοράκι.

Ἡ κ. Μοσχούλα Φ. Φρέντση ἔτεκε αἰσιῶς ἀγοράκι.

Βαπτίσεις

Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον Στεφάνου καὶ Ἄννης Κασσιώτου (γένος Μ. Χαρτοφύλης) καὶ ὀνομάσθη Μιχαήλ μετ' ἀνάδοχον τὴν κ. Νίκαν Μπακάκου.

Ἐβαπτίσθη τὸ τέκνον Ἀντωνίου καὶ Μαρίας Μαυρουδῆ καὶ ὀνομάσθη Παῦλος.

Γάμοι

Ἐτελέσθησαν εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον Ἀστορίας οἱ γάμοι τοῦ Ἰωάννου Δ. Ξανθοῦ καὶ Εἰρήνης Δ. Σκούρτου, παρὰ νυμφος ὁ κ. Κυριάκος Μ. Χαρτοφίλης.

Ἄρραβῶνες

Ἐδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου οἱ Ἐπαμεινώνδας Κ. Σκάρου καὶ Μαρία Μαρτζούκου.

Θάνατοι

Ἀπεβίωσεν ὁ ἀδελφὸς Σακέλλης Φωτιάδης τὴν 21ην Ὀκτωβρίου καὶ ἐκηδεύθη τὴν 25ην τοῦ ἰδίου.

Συλλυπητήριον

Θερμὰ συλλυπητήρια εἰς τοὺς προσφιλεῖς μας ἀδελφοὺς Νίκον καὶ Γιώργον Δ. Κόκκινου καὶ στοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰδικούς των, διὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς των Καλλιόπης.

Μνημόσυνα

Τὴν 22αν Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ἀστορίας ἐτελέσθη ἐτήσιον μνημόσυνον τῆς Εἰρήνης Β. Μηνᾶ.

Ἐνοσηλεύθησαν

Ζαφείριος Δ. Φουγιάξης, Ἰωάννης Χριστοφόρου καὶ Εἰρήνη Σιδέρη, τὸ γένος Μαυρουδῆ.

Ἀφίξεις

Ἀφίχθησαν οἱ: Γεώργιος Κ. Ζαχαριάδης, καθηγητῆς Θεολόγος, Βιργινία Ἰ.μ. Μαρίνου, Ἀθηνᾶ Ξ. Χαρτοφίλη μετὰ τοῦ συζύγου της, Ἀθανασία Δ. Χαρτοφίλη, Μίμης Π. Φυγετά-

κης μετά τῆς οἰκογενείας του καὶ ὁ κ. Γεώργιος Ν. Λαμπάδης.

Χοροεσπερίδες

Εἰς τὰς 15 Ὀκτωβρίου ὁ Σύλλογος «Ἁγίος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» ἔδωσε τὴν ἑτησίαν του χοροεσπερίδα εἰς τὴν πολυτελεῆ αἴθουσαν χοροῦ Pappins Ballroom τοῦ Λόγκ Ἄϊλαντ. Ἐπίσης ὁ Σύλλογος Παναγία Θερμιανὴ ἔδωσε τὴν ἑτησίαν του χοροεσπερίδα εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Ἀμφότεραι αἱ χοροεσπερίδες τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων εἶχον ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἀπὸ ἀπόψεως κοσμοσυρροῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ εἰσπράξεως. Συχαίρομεν τόσοσιν τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια, ὅσων καὶ τὰς διοργανωτικὰς Ἐπιτροπὰς τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων διὰ τὰς ἀληθινῶν αὐτὰς χοροεσπερίδας ποῦ διοργάνωσαν καὶ εὐχόμεθα πάντοτε ἐπιτυχίαν καὶ πρόοδον εἰς κάθε συλλογικὴν προσπάθειαν τῶν λαμπρῶν τούτων Νισυριακῶν Συλλόγων μας, πρὸς χαρὰν καὶ ἰκανοποίησιν τόσοσιν ἡμῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Νισυρίων, ὅσων καὶ τῶν ἐν Νισύρῳ ἀδελφῶν μας.

Σχολικὰ

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους 1961-1962, εὐχόμεθα κάθε πρόοδον καὶ ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἱερόν ἔργον των εἰς τοὺς ἐνταῦθα ὑπηρετοῦντας Νισυρίους ἐκπαιδευτικούς, ἤτοι: Κον Νίκον Χατζηδημητρίου, καθηγητὴν φιλόλογον, διευθυντὴν τοῦ Σχολείου Ἁγίου Σπυρίδωνος, Καν Ἀσπασίαν Ν. Χατζηδημητρίου, διδασκάλισσαν τοῦ ἰδίου Σχολείου, Καν Εἰρήνην Παυλίδου, Κον Γαβριὴλ Σακελλαρίδην, δημοδιδασκάλου ἐπίσης τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, Κον Μιχαὴλ Κατσιματίδην, καθηγητὴν φιλόλογον, διευθυντὴν τοῦ Σχολείου Βροπκ, Καν Καλλιόπην Ρουσσέτου, δημοδιδασκάλισσαν τοῦ ἰδίου Σχολείου καὶ θυγατέρα

τῆς Δίδας Ρουσσέτου, τοῦ ἰδίου Σχολείου. Ἐπίσης εὐχόμεθα εἰς τὸν νεοαφιχθέντα καθηγητὴν θεολόγον κ. Γεώργιον Ζαχαριάδην καλὴν καὶ εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν ὡς ἐκπαιδευτικοῦ ἐνταῦθα, πρὸς χαρὰν ὄλων μας καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Νισυριακοῦ ὀνόματος.

ΡΟΔΟΣ.— (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Γ. Κουμέντου).

ΕΠΙΤΕΥΞΕΙΣ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

Πρὸ ἡμερῶν μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθῶμεν τό, ὑπὸ ἀνέγερσιν Ξενοδοχείου τοῦ συμπατριώτου μας κ. Τάκη Καρπαθάκη καὶ νὰ συνομιλήσωμεν μαζί του ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς λειτουργίας τῆς νέας αὐτῆς ἐπιχειρήσεώς του.

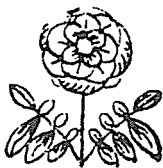
Πραγματικὴ χαρὰ νοιώθουμεν ὅσες φορές διαπιστώνουμεν πρόοδους τῶν συμπατριωτῶν μας. Μάλιστα δὲ ὑπερφηανεύομεθα διὰ τὰς ἐπιτεύξεις αὐτὰς κάθε Νισυρίου.

Ἀφοῦ μᾶς παρουσίασεν τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον, μᾶς περιέγραψε τὸν πλήρη ἐξοπλισμὸν τοῦ Ξενοδοχείου, τὸ ὅποιον ἔχει τρεῖς ὀρόφους, ἅπαντα τὰ δωμάτια μὲ βεράντες, δυναμικότητος 60 κλινῶν, ἐφωδιασμένον μὲ καλοριφέρ, κρῦα καὶ ζεστὰ νερὰ καὶ γενικὰ πολιτισμένην ἐπίπλωσιν. Ἐντὸς τοῦ πρώτου ὀρόφου θὰ λειτουργήσῃ πολυτελὲς Μπάρ-Καφενεῖον.

Ἡ τοποθεσία τοῦ νέου αὐτοῦ Ξενοδοχείου εἶναι ἀρίστη, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ Μέγα Ξενοδοχεῖον ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ι. Καζούλη, καταφύτου ἀπὸ λουλούδια καὶ δένδρα.

Δικαίως λοιπὸν ὀνομάσθη «ΑΣΤΗΡ».

Αὐτὴ εἰς ὀλίγας γραμμὰς εἶναι ἡ σπουδαία ἐπιτεύξις τοῦ καλοῦ καὶ δραστηρίου συμπατριώτου μας, πρὸς τὸν ὅποιον ἀπευθύνομεν θερμὰ συγχαρητήρια καὶ τοῦ εὐχόμεθα πλήρη ἐπιτυχίαν.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ προσφορά τοῦ κ. Ἰωάν. Ζούνη

Ὁ ἐκλεκτὸς συμπολίτης μας κ. Ἰωάν. Ζούνης θέλοντας νὰ τιμήσῃ τὴ μνήμη τοῦ Κώστα Μούρα προσέφερε 15.000 δραχμὰς διὰ τὴν ἀγορὰ καταλλήλου γηπέδου διὰ τὴν ἄθληση τῆς νεολαίας τοῦ νησιοῦ μας.

Ἦτο γνωστὴ ἡ ἀγάπη τοῦ τιμωμένου πρὸς τὴ νεολαία τοῦ νησιοῦ μας καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ κ. Ζούνη ἀπὸ τὴ σκοπιὰ αὐτὴ κρινομένη εἶναι λίαν ἐπιτυχής. Ὁ κ. Ἰ. Ζούνης ὁ ὁποῖος πάντοτε ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τοὺς μόνιμους καὶ πρόθυμους ἐνισχυτὰς κάθε ἐράνου διὰ τὴ θεραπεία ἀγαθοεργῶν σκοπῶν στὴ Νίσυρο, μὲ τὴν εὐγενῆ χειρονομία του, κάμνει τὴν ἀρχὴ διὰ τὴν πραγματοποίηση ἐνὸς ἔργου πού ἡ ἔλλειψή του ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐπεσημάνθηκε ἀπὸ τίς στήλες τῶν «Ν. Χ.».

Συγχαίρομεν τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτη μας καὶ εὐχόμεθα τὸ ἔργο του τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὴν προσφορά του νὰ προχωρήσῃ. Ἡ περιμάνδρωση τοῦ γηπέδου, ἡ ἰσοπέδωσή του καὶ ἡ δημιουργία ὑποστέγου μὲ τὴν κατ' ἔτος χρηματοδότησή του, σύμφωνα μὲ τίς πληροφορίες μας, ἀπὸ τὸ Δῆμο μας καὶ τὴ Νομαρχία Δωδεκανήσου θὰ κάμῃ πραγματικότητα τὸ Γυμναστήριον πού τόσο ἔχει ἀνάγκη καὶ ἡ Νίσυρος καὶ πού δίκαια θὰ τιμηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κώστα Μούρα μὲ τὴν ἀνάρτηση τῆς σχετικῆς μαρμαρίνης πλακῶς.

*

Εἰς τὴν περιοχὴ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου πληροφορούμεθα ὅτι ἀγοράσθηκε μὲ τὴ δωρεὰ τοῦ κ. Ἰ. Ζούνη κατάλληλο χωράφι διὰ τὴν ἴδρυση τοῦ γηπέδου. Κάμνομε σύσταση σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ μας καὶ ἰδιαίτερα στοὺς νέους μας νὰ ἀγαπήσουν τὸ γήπεδο καὶ νὰ φιλοδοξοῦν μὲ τὴν ἐργατικότητα τους καὶ τὴν φροντίδα τους γρήγορα νὰ πάρῃ τὴν μορφή πού πρέπει καὶ νὰ ἀξιοποιηθῇ. Ὅλοι μας ξεύρομε πῶς τὸν

πρῶτο λόγο θὰ ἔχουν οἱ καθηγηταί, οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ μαθηταί μας. Αὐτοὶ κυρίως εἶναι ἐκεῖνοι πού μποροῦν νὰ μεταβάλλουν τὸ γήπεδο σὲ σπίτι τῆς νεολαίας. Δὲν παραλείπομε καὶ τὴ συμβολὴ τῶν Συλλόγων μας πού πάντοτε πρέπει νὰ τὴν ζητοῦμε προκειμένου νὰ προωθοῦνται τὰ ἔργα πολιτισμοῦ στὸ μικρὸ μας Νησάκι.

Τὸ λιμάνι τῆς Νισύρου

Παραθέτομεν κατωτέρω πρότασιν καὶ σκέψεις τοῦ συμπολίτου μας κ. Γεωργ. Χαλκιᾶ σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς Λιμένος:

«Διὰ νὰ γίνῃ πραγματικότης τὸ ὄνειρον Γενεῶν ὁλοκλήρων Νισυρίων».

«Διαβάζω μετὰ προσοχῆς τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Παναγ. Σακελλαρίδη εἰς τὰ «Νισυριακά Χρονικά» μηνῶν Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 1960, καὶ αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ ὅπως καὶ κάθε Νισύριος τὴν πικρίαν πού βλέπει ὅτι ἡ ἔλλειψις συγχρονισμένου Λιμανιοῦ καθυστερεῖ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόοδον τῆς Πατρίδος μας.

Ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς θυσίαι καὶ προσπάθειαι τῶν φιλοπόνων καὶ προοδευτικῶν Συμπατριωτῶν μας τοῦ Δήμου Μανδρακίου διὰ νὰ φτιάξουν ἕνα συγχρονισμένο Λιμάνι εἰς τὸ Μανδράκι ἀπέβησαν ἄκαρποι καὶ ἔμειναν πόθοι ἀπραγματοποίητοι συντριβόμενοι ἀπάνω εἰς τὴν μαρίαν τῆς Δραμουντάνας καὶ Σοροκάδας πού ξεχύνεται ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος καὶ πολλὰς φορὰς τὸ βαθρὸν ἀδυνατεῖ νὰ προσεγγίσῃ καὶ ταλαιπωροῦνται οἱ ἐπιβάται μὲ τὰ βενζινόπλοια καὶ βάρκες ὅταν τέλος ἀράξῃ. Ἀλλὰ, ἀγαπητοὶ συμπατριώτες, μία μόνον ὁδὸς ὑπάρχει θετική ἀποτελεσματική καὶ μὲ ὀλίγα ἔξοδα, νὰ ἐπιδιορθωθῇ ὁ ὑπάρχων φυσικὸς λιμὴν τῶν Πάλλων καὶ κατοπιν μὲ τὸ λεωφορεῖον εἶμεθα εἰς 10 λεπτὰ εἰς τὰ Λουτρά καὶ 15 λεπτὰ εἰς τὸ Μανδράκι. Ὁ φυσικὸς λιμὴν τῶν Πάλλων προστατευόμενος ἀπὸ τὸν φυσικὸν ὄρεινὸν ὄγκον τοῦ ἀκρωτηρίου Μήλος δὲν χρειάζεται πολλὰ πράγματα παρὰ μόνον νὰ καθαρισθοῦν ἡ ἄμμος πού ἐπεσωρεύθη μέσα κατὰ καιροὺς καὶ νὰ γίνῃ προέκτασις τοῦ ὑπάρχοντος Λιμενοβραχίονος 15-20 μέτρα.

Ἡ φύσις μᾶς ἐχάρισε αὐτὸ τὸ θετικὸν ἔρεισμα τοῦ ὄρεινοῦ βράχου τοῦ Μήλου διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῶμε ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος, γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως αὐτὸ πρέπει νὰ παραμερισθοῦν ὠρισμένα ὄχι πολὺ δύσκολα πράγματα, αἱ προκαταλήψεις καὶ προλήψεις τῶν Νισυρίων καὶ νὰ μὴ διαιοῦμε τοὺς Νισυρίους εἰς Μανδρακιώτας-Μπορεάτες καὶ Νικιάτας. Ἀλλὰ νὰ σκεπτώμεθα καὶ νὰ ἐνεργοῦμε ὅλοι μαζί σὰν ἕνα σῶμα Νισυρίων.

Ἐμεῖς ὅλοι τὰ πρῶτα φῶτα τὰ ἐπύραμεν ἀπὸ τὴν Νίσυρον καὶ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἀνέβησαν εἰς τὰς ὑψηλότερας βαθμίδας τῆς Κοινωνικῆς ζωῆς, καὶ ἄλλοι εἰς τὰς ὑψηλότερας βαθμίδας τῆς Οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, εἴμεθα λοιπὸν ἀποχρεωμένοι, ἀλλὰ εἶναι καὶ χριστιανικὸν καθήκον καὶ λογικὸν καὶ δίκαιον νὰ σκεφθῶμεν ὅλοι περισσότερον ρεαλιστικά, νὰ κατανηκῶμεν τὰς προκαταλήψεις καὶ νὰ δώσωμεν τὰς σκέψεις μας τὰς θετικὰς καὶ λογικὰς γιὰ τὴν ἀγαπημένην μας Πατρίδα χαρίζοντας εἰς αὐτὴν αὐτὸ πὺν ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην, τὸ Φυσικὸν Λιμάνι τῆς Νίσυρου - τὸ λιμάνι τῶν Πάλλων καὶ αἱ ἐπερχόμενα γενεαὶ θὰ μᾶς ἐγγυωμονοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 24 Ὀκτωβρίου 1961

ΓΕΩΡΓ. ΤΡ. ΧΑΛΚΙΑΣ

Εἶναι αἱ σκέψεις τοῦ κ. Χαλκιά ἀξίες συζητήσεως καὶ προβολῆς μέσω τῶν «Ν. Χ.». Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ θέσις τῶν Πάλλων προσφέρεται κατὰ τρόπον, ἐκ πρώτης ὄψεως καλύτερον, διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ Λιμένος. Τόση μεγάλη εἶναι ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως Λιμένος καὶ τόσο ἔχει ὠριμάσει στὴ σκέψη ὄλων πὺν οὔτε ἡ ἀπόσταση τῶν Λουτρῶν, οὔτε τοῦ Διοικητικοῦ Κέντρου δηλαδὴ τοῦ Τελωνείου, τοῦ Σταθμοῦ καὶ γενικῶς τῆς Πρωτεύουσας τοῦ νησιοῦ στὴν ὁποίαν σήμερον συγκεντρώθηκαν τὰ 80% τοῦ πληθυσμοῦ, δὲν θὰ ἀπετέλουν ἐμπόδια, διὰ νὰ συμφωνήσουν ὅλοι διὰ τὴν οἰκονομικώτερη κατὰ τὸν κ. Γ. Χαλκιά κατασκευὴ τοῦ Λιμανιοῦ. Ἄλλοι λόγοι ὀδηγοῦν στὴν λύση πὺν προωθείται σήμερον δηλαδὴ στὴν προέκταση τοῦ ὑπάρχοντος Λιμενοβραχίονος κατὰ 40 μ. τὸ πολὺ καὶ κατὰ στάδια (σὲ πέντε χρόνια 15, σὲ ἄλλα πέντε χρόνια ἄλλα 15 κ.ο.κ.). Οἱ λόγοι εἶναι τεχνικοὶ καὶ προέρχονται ἀπὸ τοὺς λιμενολόγους κυρίως. Τὸ φυσικὸ λιμανάκι τῶν Πάλλων προσχώνεται συνεχῶς καὶ δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ πλοῖα τῆς γραμμῆς. Χρειάζεται καὶ αὐτὸ λιμενοβραχίονα καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν εἶναι ζήτημα ἂν εἶναι οἰκονομικώτερα ἡ κατασκευὴ τῆς ἀντιστοιχῆς ἐργασίας εἰς τοὺς Πάλλους, ἐνῶ θὰ ὑφίστανται τὰ ἄλλα μειονεκτήματα, τὰ ὁποῖα βέβαια δὲν ξεκινοῦν ἀπὸ αἰσθημάτων τοπικισμοῦ, πὺν προτείνει ὁ κ. Χαλκιάς νὰ ἐγκαταλειφθοῦν, καὶ πὺν εἶναι

ὅτι χρειάζονται περισσότερα χρήματα, νέα μελέτη καὶ ἂν πραγματοποιηθῆι τὸ ὄνειρον θὰ εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὸν πληθυσμὸν τοῦ νησιοῦ ἐνῶ προχωρεῖ στὴ λύση του τὸ ζήτημα ἔστω καὶ με βραδύτατο ρυθμὸ.

Συνετάγη ἡ μελέτη με προϋπολογισμὸ 6.000.000 δραχμῆς διὰ τὴν κατασκευὴν ἐνδὸς ἄριστου λιμανιοῦ. Τὸ ζήτημα εἶναι πῶς θὰ κλιμακωθῆι τὸ ποσὸν σὲ μικρὰ χρονικὰ διαστήματα. Αὐτὴ εἶναι ἡ θέσις τοῦ ζητήματος κάτω ἀπὸ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα. Οἱ δημόσιες ἐπενδύσεις -ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Δήμου- οἱ πόροι τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἄλλη μία ἠρωϊκὴ συμβολὴ τῶν ξενητεμένων Νισυρίων καὶ κυρίως τῆς Νισυριακῆς παροικίας τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι οἱ παράγοντες τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ὄνειρου Γενεῶν Νισυρίων.

Τὰ Λουτρά τὸ καλοκαίρι τοῦ 1961

Καὶ τὸ καλοκαίρι πὺν μᾶς πέρασε ἐπεβεβαίωσε τὴν πρὸς τὰ κάτω «πορεία» τῆς κινήσεως τῶν ἱαματικῶν μας Πηγῶν. Ὀλιγώτεροι ἐπισκέπτες καὶ λουόμενοι· δὲν ξεύρομεν ἂν ἡ λειτουργία τῶν Λουτρῶν μας κατὰ τὴν περίοδο πὺν πέρασε ἄφησεν ζημία καὶ πόση. Ἀκόμη ἄλλη μιὰ φορά τὰ γεγονότα μᾶς καλοῦν σὲ ἀποφάσει ριζικῆς. Θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῆι ἡ λειτουργία ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ Δήμου. Ἐνοικίαση σὲ ἰδιώτες, παραχώρηση στὴν ὑπηρεσία Τουρισμοῦ διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμό τους καὶ γενικὰ νὰ ὀδηγηθῶμε σὲ καινούργιες συνθήκες κάτω ἀπὸ τίς ὁποῖες τὸ «ὑπ' ἀριθμὸν 1» τουριστικὸ μας ἐφόδιο νὰ πάψῃ νὰ εἶναι παθητικὸ, εἶναι θέματα πὺν πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἀπ' ὄλους μας με ἐπικεφαλῆς πάντοτε τὴν Δημοτικὴν μας Ἀρχή. Ἡ Νομαρχία Δωδεκανήσου καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Τουρισμοῦ θὰ πρέπει νὰ δώσουν τὴν ἀπάντησιν με παλαιότερα αἰτήματα τοῦ Δήμου σὲ σχετικὰ με τὸ μέλλον τῆς Λουτροπόλεως μας. Εἰς τὸν Δήμαρχον θὰ εἶχαμε νὰ συστήσωμε νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν συμπαράσταση.

«ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ»

Τὸ πρόβλημα τῆς συνεχίσεως τῆς ἐκδόσεως τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν καὶ τῆς ἀντιμετωπίσεως κατὰ ἀποτελεσματικώτερον τρόπον τῆς προβολῆς καὶ ἐπιλύσεως τῶν Νισυριακῶν προβλημάτων, ἐν συνδυασμῶ μετὰ τὴν ἀνάγκην τῆς περισυλλογῆς καὶ διαφυλάξεως τοῦ πάσης φύσεως ἱστορικοῦ, λαογραφικοῦ καὶ πνευματικοῦ πλοῦτου τοῦ νησιοῦ μας ἀπετέλει, κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας, θέμα συζητήσεων μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μας τῶν Ἀθηνῶν. Αἱ ἀπὸ καιροῦ συζητήσεις ὠδήγησαν, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν, εἰς μίαν σύσκεψιν τὴν 11ην Νοεμβρίου 1961 εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν εἴκοσι τρεῖς συμπατριῶται μας.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν αὐτὴν, μετὰ διεξοδικὴν συζήτησιν καὶ ἀνταλλαγὴν γνώμων, οἱ παριστάμενοι ἀπεφάσισαν, ὁμοφώνως, τὴν ἰδρυσιν Ἐταιρίας Νισυριακῶν Μελετῶν. Αἱ ἀπόψεις, αἱ ὁποῖαι ἐπεκράτησαν καὶ οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν εἰς τὴν σημαντικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, συνοψίζονται ὑπὸ τοῦ κ. Παύλου Σακελλαρίδη εἰς τὸ δημοσίευσμά του τῆς ἐπομένης σελίδος. Τὸ ὑπογραφεὲν ἰδρυτικὸν Πρακτικὸν ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΙΔΡΥΤΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Νισύριοι, συνελθόντες σήμερον τὴν 11ην Νοεμβρίου 1961 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σολωμοῦ 17 γραφεῖον τοῦ κ. Κ. Παρθεσιάδη, κατόπιν συζητήσεως ἐπὶ τῆς σκοπιμότητος συνεχίσεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ Νισυριακὰ Χρονικά, καὶ κατ' ἐπέκτασιν, τῆς προβολῆς πάσης μελέτης σχέσιν ἐχούσης μετὰ τὴν Νίσυρον, ἀπεφάσισαν τὴν ἰδρυσιν Ἐταιρίας Νισυριακῶν Μελετῶν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.

Ἀναθέτουν εἰς τοὺς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ.κ. Νικήταν Σακελλαρίδην, Ἰω. Παρθεσιάδην, Κων. Γιαννίδην, Ἀλέκον Οἰκονομίδην καὶ Παῦλον Σακελλαρίδην, ὅπως ἐνεργήσουν ὅ,τι δεῖ διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῆς Ἐταιρίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11ῃ Νοεμβρίου 1961

Κων. Σακελλαρίδης, Κων. Γιαννίδης, Χρ. Καρανίχης, Ἀλ. Οἰκονομίδης, Δημ. Παπακέντρης, Λούης Κοντοβερός, Γεώργιος Σακελλαρίδης, Παῦλος Σακελλαρίδης, Νικήτας Σακελλαρίδης, Γεώρ. Ε. Λαμπάδης, Κ. Παρθεσιάδης, Χριστ. Σακελλαρίδης, Ἰω. Παρθεσιάδης, Παναγ. Σακελλαρίδης, Γ. Μούρας, Γ. Σακελλαρίδης, Νικ. Γιαννίδης, Περ. Καλογρήου, Νικήτας Βαγιάτης, Ἀρμ. Γιαννίδης, Ἰ. Ζούνης, Κ. Λυτρωτῆς, Σταῦρ. Γιαννίδης.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ «ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ» ΚΑΙ Η «ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ»

ΠΑΥΛΟΥ ΟΔ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

Κατὰ κοινήν ὁμολογίαν, ἡ ἔκδοσις καὶ συνέχισις τῆς ἐκδόσεως τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» εἰς τόσον ἐπιμελημένην ἐμφάνισιν, ἀποτελεῖ ἔργον κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν πραγματικῶν Νισυριακῶν δυνατοτήτων, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως συγκεντρώσεως ὕλης καὶ τεχνικῶν δυσχερειῶν, ὅσον καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴ Νίσυρο τῶν συμπατριωτῶν μας ποὺ ζοῦν μακριὰ ἀπὸ τὸ νησί μας, ἀγάπη ποὺ περισσότερο ἀπὸ μισὸ αἰῶνα ἐκδηλώνεται ἔντονα, ἐπέτρεψε καὶ πάλιν εἰς ὀλίγους συμπατριώτας μας νὰ ὑπερβάλουν τίς δυνατότητές των. Γιὰ τοὺς ἐξω-Νισυριακοὺς κύκλους, πνευματικοὺς, δημοσιογραφικοὺς, ἐκδοτικοὺς, τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά» ἀπετέλεσαν ἐκπληξιν καὶ ἀντικείμενον θαυμασμοῦ. Ἐμεῖς, σήμερα, πιστεύουμε ἀκόμη πῶς πολὺ ὅτι τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά» συμβάλλουν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην Νισυριακὴν ἐκδήλωσιν εἰς τὴν προβολὴν τοῦ νησιοῦ μας καὶ ὅτι γιὰ μᾶς ἡ κάθε προσπάθεια καὶ θυσία γιὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ἀποτελεῖ τὴν καλύτερη, τὴν πῶς θετικὴν προσφορὰ πρὸς τὸ νησί μας.

Ἄν σήμερα μᾶς ἀπασχολῇ τῶν μέλλον τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» δὲν εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀνάγκη τῆς καλυτέρας ἀντιμεταπίσεως τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ποὺ πάντοτε ὑφίσταντο διὰ τὴν ἔκδοσιν των, ἀλλὰ κυρίως ἡ ἐπιθυμία μας νὰ βροῦμε τὸν τρόπο, ὥστε χρησιμοποιώντας τὴν μακρὰν πείρα τῶν ἐπτὰ ἐτῶν τῆς ἐκδόσεώς των, νὰ ἀξιοποιήσουμε ἀκόμη περισσότερο τόσο τὴ δικὴ μας ἀγάπη καὶ διάθεσις, ὅσο καὶ τίς δυνατότητες τῶν ἄλλων συμπατριωτῶν μας καὶ μὴ, νὰ συμβάλλουν στοὺς βασικοὺς σκοποὺς ποὺ ὑπηρετοῦν τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά». Ἡ σημερινὴ πραγματικότης μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κάμουμε ἓνα καινούργιο βῆμα μὲ πῶς σοβαροὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς καὶ ἀσφαλῶς περισσότερο ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Τὸ βῆμα αὐτὸ τὸ συνθέτουν οἱ δυνατότητες τοῦ παρόντος καὶ οἱ φιλοδοξίες τοῦ μέλλοντος, τὸ ἐπιβάλλει δὲ ἡ μέχρι σήμερα πείρα μας.

Οἱ σημερινές μας δυνατότητες, τεχνικὲς καὶ οἰκονομικές, δὲν ἐπιτρέπουν τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ἀνὰ δίμηνον, τρίμηνον ἢ τετράμηνον, καὶ ἰδιαίτερα δὲν μποροῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σὲ καθωρισμένην ἡμερομηνίαν περιοδικὴν ἔκδοσιν. Στὴν ἀδυναμίαν αὐτὴν συντελοῦν πολλοὶ παράγοντες, ποὺ ἂν ἀναφερθοῦν θὰ ἀποτελοῦσαν κριτικὴν ποὺ πιθανῶς ὅμως νὰ ἀναφέρεται σὲ δεδικοιολογημένες ἀδυναμίες, μιά καὶ ἀναγνωρίζουμε πῶς τὸ ἔργο εἶναι πρακτικὰ ἀνώτερο τῶν δυνάμεών μας,

Ἀντίθετα εἶναι δυνατὴ ἡ ἐργασία μιᾶς ἐτησίας ἐκδόσεως τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Ἀρχείου. Τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς εἶναι πολλὰ: Ἡ περιλαμβάνη συγκεντρωμένην ὅλην τὴν Νισυριακὴν δραστηριότητα τῆς χρονιάς. Δηλαδή τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν πεπραγμένων τῶν Δήμων, Συλλόγων καὶ Ὁργανώσεων τοῦ νησιοῦ μας, καθὼς καὶ τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς οἰκονομικῆς των δραστηριότητος. Ἔτσι ὁ κάθε Νισύριος θὰ βρῆσκει μέσα σ' ἓναν τόμο συγκεντρωμένα ὅλα τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα ποὺ ἀφοροῦν τὸ νησί μας. Θὰ περιέχη τοὺς προγραμματισμοὺς τῶν Δήμων μας γιὰ τὴν ἐπομένη χρονιά καὶ τίς εἰσηγήσεις καὶ γνῶμες τῶν ἀρμοδίων γιὰ τὴν κατεῦθυσιν ποὺ πρέπει εἰς τὸ ἄμεσον μέλλον νὰ διοχετευθῇ κατὰ προτεραιότητα ἡ Νισυριακὴ δραστηριότης. Θὰ περιέχη αὐτοτελεῖς μελέτες, ὅσο μεγάλες κι ἂν εἶναι, ἔτσι ποὺ θὰ ἀποφεύγεται σὲ συνέχειες σποραδικές ἢ παρουσιάσεις τῶν ὀλίγων μελετῶν ποὺ ἀφοροῦν τὴν Νίσυρο μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χαθοῦν εὐκολώτερα στὸ ἄπυρρον μέλλον. Θὰ περιέχη συγκεντρωμένες κρίσεις καὶ σχόλια ἐπὶ ὅλο-

κλήρου τοῦ ἔργου τῆς χρονιάς, ἀσφαλῶς δὲ ἡ συγκεντρωμένη καὶ ὀλοκληρωμένη κριτική, θὰ βοηθῆ τοὺς ἀρμοδίους γιὰ τὸν ὀρθότερον προγραμματισμὸν τοῦ μέλλοντος. Θὰ περιλαμβάνη συγκεντρωμένα τὰ ληξιαρχικά στοιχεία καὶ κοινωνικά νέα τῆς χρονιάς χωρὶς παραλείψεις ποὺ δὲν ἦτο δυνατό νὰ ἀποφευχθοῦν μὲ τίς ὄχι τακτὲς περιοδικὲς ἐκδόσεις τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» καὶ ποὺ στὸ παρελθὸν πολλὲς φορὲς προεκάλεσαν δεδικαιοποιημένα παράπονα πολλῶν συμπατριωτῶν μας. Γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ νησιοῦ μας ἡ συγκεντρωμένη ἔτησις ἐκδοσις τῶν στοιχείων αὐτῶν ἀποτελεῖ θεμελιώδη συμβολήν.

Ἀνεφέρθησαν μερικὰ ἀπὸ τὰ πλεονεκτήματα μιᾶς ἔτησις ἐκδόσεως «Νισυριακῶν Χρονικῶν» ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Ἄρχείου.

Οἱ φιλοδοξίες μας ὅμως δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν ἐκδοσιν αὐτὴν. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ ἐκδοσις αὐτοτελῶν τόμων, καθένας ἐκ τῶν ὁποίων θὰ περιλαμβάνη τὰ ἅπαντα τῶν ἔργων τῶν διακεκριμένων Νισυρίων, Παπαδοπούλου, Μπαλαλά, Μ. Παρθενιάδη, Φαναριώτου, Οἰκονομίδη κ.τ.λ. καθὼς ἐπίσης καὶ ὀλοκληρωμένες μελέτες συγχρόνων Νισυρίων ἐπὶ βασικῶν πάσης φύσεως θεμάτων. Ἔργασίες ὅπως τὰ λαογραφικά τῆς Νισύρου, ἡ ἱστορία τῆς μέχρι σήμερον Συλλογικῆς δράσεως, τὰ Νισυριακὰ τοπωνύμια, ἡ γεωλογικὴ ἐξέλιξις καὶ ἡφαιστειακὴ δράσις τῆς Νισύρου, αἱ ἱαματικαὶ πηγαὶ τῆς Νισύρου, τὰ Μοναστήρια τῆς Νισύρου, κ.ἄ. θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν μικροὺς τόμους μιᾶς Νισυριακῆς Βιβλιοθήκης.

Ἀναμφισβητήτως ὅλα ὅσα ἀνεφέρθησαν, ὑπερβαίνουν τίς δυνατότητες μιᾶς ἐκδοτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἔχουν ἀνάγκη μιᾶς πολυτελοῦς καὶ περισσότερον ὀργανωμένης ομάδος, ἡ ὁποία πέραν τοῦ ἐκδοτικοῦ ἔργου θὰ ἐπωμισθῇ καὶ τὸ οἰκονομικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῇ μὲ μόνας τὰς συνδρομὰς τῶν Συμπatriωτῶν μας.

Τὸ δύσκολο καὶ σοβαρὸ αὐτὸ ἔργο καλεῖται νὰ ἐκτελέσῃ ἡ ἰδρυθεῖσα κατὰ τὴν Σύσκεψιν τῆς 16ης Νοεμβρίου 1961 «Ἐταιρία Νισυριακῶν Μελετῶν». Εἴμεθα δὲ βέβαιοι, ὅτι ὅλοι οἱ συμπατριῶτες μας θὰ συνδράμουν τὸ ἔργον τῆς. Ἰδιαίτερα οἱ Σύλλογοί μας ποὺ ἀποτελοῦν τὸν σκελετὸν τῆς Νισυριακῆς δραστηριότητος.

Ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητη ἐπιτυχία τοῦ «Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν» ἡ σημερινὴ ἐξέλιξις τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» καὶ ἡ ἰδρυσις τῆς «Ἐταιρίας Νισυριακῶν Μελετῶν». Πρὶν ἀπὸ ἐπτὰ χρόνια ἐδημιούργησε τὴν ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέθεσε ἓνα σημαντικὸν τμήμα τῆς δραστηριότητός του, τὴν ἐκδοσιν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν». Ἐν τῷ μεταξύ, πέρασαν πολλὰ χρόνια, τὸ δὲ Δ. Σ. τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν, μὲ τίς συχνὰς καὶ ἐπιτυχεῖς ἐκδηλώσεις του, μὲ τὴν ἀμέριστη οἰκονομικὴ καὶ τεχνικὴ ἐνίσχυση τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, συνέβαλε στὴν ἐξέλιξι τοῦ περιοδικοῦ μας, καὶ ἐπέτυχε τὴν ἐποχὴ ποὺ παρατηρεῖται γενικὴ κάμψις τῆς δραστηριότητος τῶν τοπικῶν Συλλόγων νὰ διατηρήσῃ ἔντονον τὸν ἐνδιαφέρον τῶν συμπατριωτῶν μας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν στενὴ ἐπαφὴ μεταξύ των. Ἔτσι σήμερα δημιουργεῖται «Ἐταιρία Νισυριακῶν Μελετῶν» ποὺ σὲ συνεργασία μὲ τοὺς Συλλόγους μας ἀναλαμβάνει ἕναν καθωρισμένον τομέα τῆς Νισυριακῆς δραστηριότητος, ποὺ ἀσφαλῶς μὲ τὴν συνδρομὴν ὅλων μας θὰ τὸν φέρῃ εἰς πέρασ.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΝΑ ΕΝΤΑΘΟΥΝ ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ

Ἔχω τὴν γνώμην, ὅτι δὲν κάμνει καλὰ ὅποιος μπορεῖ νὰ πῆ μιὰ καλὴ κουβέντα καὶ δὲν τὴ λέγει.

Ἡ «κουβέντα», ὅμως αὐτὴ, ποῦ θὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ δημιουργικὴ σκέψη νὰ ἔχη σχέσιν μὲ τὴν καλυτέρευσιν ὄλων τῶν τομέων δράσεως καὶ τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ εὐγενικοῦ λαοῦ τοῦ τόπου μας.

Ἐκφράζονται, λοιπόν, δημιουργικὲς σκέψεις ἀπὸ τὰ ξενητεμένα παιδιὰ τῆς Νισύρου, εἴτε μὲ προσωπικὲς ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἰθύνοντας τῆς νήσου, εἴτε μὲ διάφορα ἄρθρα εἰς ἐφημερίδας καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸ μοναδικὸ ἐπίσημο δημοσιογραφικὸ βῆμα τῆς Νισύρου, τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά».

Ἴσως μερικὲς φορὲς τὰ διάφορα αὐτὰ ἄρθρα - παραινέσεις, θὰ ἀποτελοῦν μικροκριτικὲς, καλόπιστες βέβαια, ποῦ δυνατόν νὰ θίγουν ὀρισμένους παραλείψεις προσώπων ἢ καὶ ὀργανώσεων, ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον καλῆς ἐκβάσεως ζωτικῶν ἢ μὴ θεμάτων.

Ἀλλὰ, μόνον μὲ τὴν κριτικὴ προάγεταί τὸ συναίσθημα εὐθύνης καὶ δημιουργεῖται τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα, ποῦ πρέπει νὰ διέτῃ τὰς ἐνεργείας ἀπάντων τῶν ἐχόντων ἀναλάβει τὰ πάσης φύσεως κοινὰ.

Ἀπὸ τὴν ἰδική μας σκοπιὰ, καθημερινὰ βλέπομεν κάθε ἐνέργειαν ἢ παράλειψιν τῶν διοικούντων τὸν τόπον μας, ἐννοῶ, βέβαια, τὴν Νίσυρον.

Δὲν εἶναι, ὅμως, τοῦ παρόντος, τὰ ἐπὶ μέρους σοβαρὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀναμένουν τὴν λύσιν τῶν. Ἄρκοῦμαι νὰ ἀναφέρω ὅτι ἔχει ἀποδριχθῆ, ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ ἐκπαρτισθῇ κανεὶς, παρὰ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸ νησί.

Δοθέντος, ὅμως, ὅτι ἐκτὸς τῆς γεωργίας, ποῦ θὰ πρέπει ἀκόμα ν' ἀναπτυχθῇ, αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες τῆς νήσου ὅλον ἐν περιορίζονται, συνεπῶς, ἀπομένει ὡς μοναδική, ἀλλὰ βásiμος ἐλπίς, ἡ πλήρης τουριστικὴ ἀξιοποίησις τῆς Νισύρου.

Εἶναι δηλαδὴ ἀνάγκη νὰ στραφῇ ἡ

προσοχὴ ὄλων τῶν ἀρμοδίων παραγόντων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν.

Καὶ ἄλλοτε ἐδόθη εὐκαιρία νὰ τονώσωμεν πόσῃ ἔχει ἀξίαν, ἡ προβολὴ τῶν φυσικῶν καὶ ἐπικτήτων προσόντων τῆς Νισύρου.

Ἄλλὰ, χωρὶς πρόγραμμα τουριστικῆς ἀναπτύξεως ποῦ βαδίζομεν; Χωρὶς προοπτικὴν ἀναδιάρθρωσεως ὄλων τῶν κακῶς κειμένων σήμερον, πῶς διαγράφεται ἡ μελλοντικὴ πορεία μας; Διότι, ὅπως κατέστη φανερόν, περισσότερον ἔχομεν ἀφεθῆ εἰς τὴν τύχην καὶ μοιρολατρικῶς ἀναμένομεν τὰ πάντα. Θὰ εὐρεθοῦν, ἴσως, ἄλλοι τινές, οἱ ὁποῖοι θὰ μᾶς εἶπουν ὅτι κατεβλήθησαν ἤδη ἅπαντα αἱ ἀπαιτούμεναι προσπάθειαι, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τούτων βραδύνει.

Δὲν γνωρίζω ἂν κακὴ μοῖρα παρακολουθῇ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Νισύρου, κάποτε, ὅμως, θὰ πρέπει νὰ καρποφορήσῃ πρὸ παντός, ὁ μέγας ἐνθουσιασμός ποῦ διακατέχει κάθε ψυχὴ Νισυρίου ἢ φίλου ἀπλῶς τῆς Νισύρου.

Συνάμα θὰ πρέπει νὰ στραφῇ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ καὶ οἱ λοιποὶ παράγοντες πρὸς τὸ Κράτος καὶ νὰ εἰποῦν: «Ὅ,τιδὴποτε βλέπεις σεβαστό μας Κράτος, εἰς τὴν ἰδιότυπον αὐτὴν νῆσον, ὀφείλεται εἰς φροντίδας, ἐνεργείας, σκέψεις καὶ οἰκονομικὰς θυσίας συλλογικὰς».

Ἀπουσιάζει ἡ κρατικὴ καθαυτὸ ἐπιχορήγησις, εἰς βαθμὸν ἀξιόλογον. Δὲν εἶναι ἐποικοδομητικὴ, οὔτε εὐχάριστος ἢ μέχρι σήμερον ἀτελῆς συμπαρατάσις πρὸς τὴν Νίσυρον. Ἐνῶ ἄλλοῦ ἀνεγείρονται ξενοδοχεῖα καὶ ξενῶνες καὶ διὰ μικροσκοπίου ἀναζητοῦνται ἱαματικὰ νερά, τοῦλάχιστον ἰσάξια τῶν Νισυριακῶν, αἱ παλαιαὶ ἐγκαταστάσεις τῶν Λουτρῶν Νισύρου παραμελοῦνται, αἵτινες ἀπὸ τοῦ 1885 προσφέρουσι τὴν ὑγίαν εἰς χιλιάδας ἀσθενεῖς.

Λέγουν, ὅτι πρὸς τὴν θάλασσαν ἔχει στρέψει τὰ βλέμματα ἡ νέα ἐπιστήμη.

Ἴσως. Δὲν ἔχει, ὅμως, παραβλέψει

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΝΗΣΥΡΙΩΝ

Ὑπὸ ΝΙΚΗΤΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

IV

Οὔτε αἱ πατρικαὶ συμβουλαὶ καὶ παραινέσεις τῶν καλῶν συμπατριωτῶν μας, οὔτε τὰ πατρικὰ γράμματα τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἐπέτυχον νὰ μεταπείσουν τοὺς ἀποχωρήσαντας ἀπὸ τῆς Πορφυρίδος συμπατριώτας μας νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὴν ἴδρυσιν τοῦ δευτέρου Νισυριακοῦ σωματείου. Οἱ ἀναλαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν ἀπηύθυναν ἔγγραφον, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Μαΐου 1907, πρὸς τὸν Γ. Κεχαγιᾶν, τὸν ταμίαν τοῦ διαλυθέντος πρώτου Συλλόγου «Ὁμηρος», ὁ ὁποῖος, ὅπως εἶδομεν, εἶχεν ἀποστείλει τὸ εἰς χεῖρας του ταμειακὸν ὑπόλοιπον εἰς Νίσυρον ἀπὸ ἰδικὴν του πρωτοβουλίαν. Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου ἐτίθεντο αἱ βάσεις τοῦ νέου σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης τῶν Νισυρίων ὁ Ὁμηρος». Μετὰ πάροδον μιᾶς ἐβδομάδος, τὴν 17 Μαΐου 1907, ἐγένετο συγκέντρωσις εἰς μίαν οἰκίαν, δυτικῶς τῆς 28ης ὁδοῦ τῆς Νέας Ὑόρκης, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος οἱ κάτωθι συμπατριῶται μας:

Ν. Ἰ. Οἰκονόμου, Ἰ. Δ. Σακλαρῆς, Β. Μενελάου, Ν. Μενελάου, Γ. Καφετζιδάκης, Ἰω. Κορωναῖος, Σωκρ. Ζαπέτης, Ἐμμ. Μουλλός, Π. Γιαννάκης, Μ. Γιαννάκης, Δημ. Σακελλαρίδης, Δ. Ν. Χρυσοτίμου, Φρ. Ε. Βιολῆς, Ἰ. Ε. Καμπανῆς, Δ. Ζωσιμόπουλος, Γ. Κεχαγιᾶς, Γ. Κυπραῖος, Κ. Κυπραῖος, Ἰάκ. Φασουλαρίδης, Ἰω. Φασουλαρίδης, Γ. Φασουλαρίδης, Ἰ. Ποτιάδης, Γ. Ν. Ἀσυμίνης, Ν. Γ. Σεβριανίου καὶ Γ. Ποτιάδης.

Ἡ ἱδρυτικὴ συνέλευσις τοῦ Ὁμήρου δὲν προέβη ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν ὀριστικοῦ Δ. Σ., ἀλλὰ ἀνέθεσεν εἰς πενταμελῆ προσωρινὴν ἐπιτροπὴν τὴν διοίκησιν τοῦ συλλόγου καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ. Οἱ ἀποτελέσαντες τὴν ἐπιτροπὴν ἦσαν: Δημ. Σακελλαρίδης, Παν. Γιαννάκης, Νικ. Οἰκονόμου, Γεώρ. Καφετζιδάκης καὶ Ἐμμ. Μουλλός. Ἡ ἱδρυτικὴ συνέλευσις ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐξεδήλωσε τὸ ἐνδιαφέρον της πρὸς τὴν Νίσυρον, καὶ πρὸς τοῦτο ἐλήφθη παμψηφεί ἀπόφασις, ὅπως ὁ σύλλογος ἀναλάβῃ τὴν ἴδρυσιν ἀστικῆς σχολῆς, διὰ τὴν ὁποίαν διετέθησαν περὶ τὰς 4.000 δολλάρια. Καὶ δὲν περιορίσθησαν μόνον εἰς τὴν λήψιν ἀποφάσεως, ἀλλὰ ἀμέσως, διὰ προχείρου συνεισφορᾶς, συνεκέντρωσαν 477 δολλάρια, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν εἰς τὴν ἐν Νισύρῳ συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἡγουμενοῦ Κυρίλλου, ἵνα ἀποτελέσουν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἔργου. Ἡ γενναιοδωρος αὐτῆ πρᾶξις ἐνέπλησε χαρᾶς τοὺς ἐν Νισύρῳ, τοιαύτην δὲ ἀπήχησιν εἶχε μεταξὺ των, ὥστε ἀρκετοὶ ἔσπευσαν δι' ἐπιστολῶν των νὰ συγχαροῦν καὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὰ μέλη τοῦ Ὁμήρου. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναφέρωμεν τὰ τόσα συγκινητικὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα κατέφθασαν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ συλλόγου, διὰ τοῦτο θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ νὰ παραθέσωμεν ἀποσπάσματα ἀπὸ δύο ἐπιστολάς τῶν ἐγκρίτων συμπολιτῶν μας Ἐμμ. Παρθενιάδης καὶ Γεωρ. Φιλίππου. Ὁ πρῶτος εἰς ἐπιστολὴν του ἀπὸ 13 Ἀπριλίου 1909 μεταξὺ ἄλλων ἔγραφε: «Πάντες οἱ εἰς τὸν πλανήτην τοῦτον τῆς γῆς διαβιῶντες ἐνέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς αἰσθημὰ τι ὑψηλόν,

τὴν χρησιμότητα τῶν θερμοπηγῶν. Συγχρόνως, ὅμως, μὲ τὴν λουτροθεραπείαν ἀσθενῶν, ἐδημιουργεῖτο τὸ τουριστικὸ ρεῦμα. Πρωτοπόρος, λοιπόν, στὸ θέμα αὐτὸ ἡ Νίσυρος ἀπὸ ἀρκετῶν δεκαετιῶν.

Ἄλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ Βουλῇ ἐκπροσώπους τῆς Δωδεκανήσου, θὰ πρέπη ν' ἀποταθῇ τόσον ἡ Δημοτι-

κὴ Ἀρχὴ Νισύρου, ὅσον καὶ αἱ ὄργανώσεις αὐτῆς.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ρίψουν βλέμμα στοργῆς, βοηθείας καὶ προωθήσεως τῶν πολλαπλῶν προβλημάτων τῆς Νισύρου, αὐτοὶ καὶ θὰ τιμηθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῆς νήσου.

Γεώρ. Ι. Κουμέντος

εὐγενὲς ὄρμεμφύτως γεννώμενον, καὶ βαθμηδὸν ἀναπτυσσόμενον ἀναλόγως τῆς κοινω-
νικῆς τοῦ ἀτόμου θέσεως. Τὸ αἶσθημα τοῦτο καλεῖται φιλοπατρία. Καὶ ὑμεῖς ἀνα-
λόγως τῆς κοινωνικῆς θέσεώς σας μετὰ παρησίας δύναται τις νὰ εἴπη, ὅτι εἰς τὸν
ὑφιστον κατέχετε βαθμὸν τὸ ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς τοῦτο αἶσθημα. Ἀποτελῶν καὶ ἐγὼ
ἐλάχιστον μέλος τοῦ Δήμου τῆς πτωχῆς πατρίδος μας ὑπερηφανεύομαι καὶ
καυχῶμαι, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἐν τῇ ξένη ἔχω ὑμᾶς τοὺς συνδημότας μου τοὺς το-
σοῦτον, φιλοτίμως καὶ μὲ αὐτοθυσίαν, ἀναλαβόντας ἔργον κοινωφελές, ὅπερ ἐπήνεσε
τὸ γέ νῦν ὑμᾶς τοὺς ἀποτελοῦντας τὰ μέλη τοῦ συλλόγου ὁ «Ὀμηρος», θὰ κλείση
δὲ δικαίως ἐν τῷ μέλλοντι ἀποπερατοῦντες τὸ ἔργον». Ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1909
ἐπιστολῆς τοῦ δευτέρου, παραθέτομεν τὸ κάτωθι ἀπόσπασμα: «Δάκρυα ἀληθῆ, δά-
κρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης, ἐπὶ τῇ λήφει τῆς πλήρους πατριωτισμοῦ πρὸς τὴν Δη-
μογεροντίαν ἐπιστολῆς σας ἐπλημμύρισαν τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντων. Μυριάδες στό-
ματα ἐζητωκραύγασαν καὶ διπλάσαι χεῖρες ἐχειροκρότησαν τὰ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ
εὕρισκόμενα τέκνα τῆς πατρίδος μας. Ἀνέκφραστος δὲ ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ καὶ ἀπερί-
γραπτος ἡ συγκίνησις ἢ καταλαβοῦσα τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὄλους μας. Οὔτε αἱ χιλιά-
δες μιλιῶν αἵτινες σᾶς χωρίζουσι τῆς πτωχῆς πατρίδος, οὔτε τὰ λαμπρὰ καὶ μεγα-
λοπρεπῆ τῆς μητροπόλεως τοῦ Νέου Κόσμου θεάματα, οὔτε τέλος ἡ σκληρὰ διὰ τὴν
πατρίδα μετανάστευσις ἠδυνήθησαν νὰ ἀλλοιώσουν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα ἐξ ὧν ἐμφο-
ρεῖσθε, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ὀβολοῦ ὑμῶν, τοῦ τόσον πικρῶς μακρὰν συγγενῶν καὶ πα-
τρίδος κερδιζομένου, ἔρχεσθε σήμερον ἄρωγοὶ πρὸς τὴν κοινὴν ἡμῶν Μητέρα, ἀνα-
λαμβάνοντες τὴν οἰκοδόμησιν σχολῆς, ἥτις εἰς τὴν παροῦσαν καὶ τὰς μελλούσας γε-
νεάς θὰ ποτίσῃ τὰ νάματα τῆς παιδείας. Λαμπρὰ τῷ ὄντι ἡ ἰδέα σας. Ἰερὸς τῇ ἀλη-
θείᾳ ὁ σκοπὸς σας.» Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Σχολῆς ἐγένετο διὰ παν-
δήμου καὶ μεγαλοπρεποῦς τελετῆς τὴν 30 Ἰανουαρίου 1909. Κατ' αὐτὴν ἐξεφωνή-
θησαν ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐνθουσιώδεις λόγοι καὶ ἐφάλησαν ὑπὸ τῶν μαθητῶν πα-
τριωτικὰ ἄσματα. Ἡ ἀποπεράτωσις καὶ ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς συνέπεσε μὲ τὴν
Ἰταλικὴν κατοχὴν τῆς Νισύρου.

Οἱ διοικοῦντες τότε τὸν Ὀμηρον φοβηθέντες κατάσχεσιν ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς
Κυβερνήσεως ἐσκέφθησαν νὰ διαφυλάξουν αὐτὴν. Πρὸς τοῦτο ἀπετάθησαν πρὸς τὸ
Ἀμερικανικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ ἐζήτησαν ὅπως ἀναγνωρισθῆ ὡς
Ἀμερικανικὸν κτῆμα, ἀφοῦ ἐκτίσθη μὲ χρήματα διαμενόντων εἰς Ἀμερικὴν, πολλοὶ
τῶν ὁποίων ἦσαν ἀμερικανοὶ πολῖται. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν κατόπιν
ἐπαφῆς καὶ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιτετραμμένου τῶν Ἡν.
Πολιτειῶν, ἀπήντησεν εἰς τὸ Δ.Σ. τοῦ Ὀμήρου ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ προβῆ εἰς παρομοί-
αν ἐνέργειαν, διότι ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία εἰς Ἀνατολὴν ἐτέλει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ
Οἴκ. Πατριαρχείου.

Ἡ ἀπόφασις τῶν μελῶν τοῦ Ὀμήρου νὰ ιδρῦσουν ἀστικὴν σχολὴν εἰς Νί-
συρον, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀφήσῃ ἀδιάφορα τὰ μέλη τοῦ ἐτέρου συλλόγου τῆς
Πορφυρίδος. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν 15ην συνεδρίασιν, τῆς 27ης Μαρτίου 1909, ἀπε-
φάσισαν ὅπως ἀναλάβουν τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν Κοινοτικῶν Λουτρῶν τῆς Νισύ-
ρου. Μετὰ τὴν λήψιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐστάλη ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Δημαρχίαν,
ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐζητοῦντο πληροφορίαι διὰ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην τοῦ ὄλου
ἔργου. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν δὲν παρέλειψαν νὰ κάμουν μνεῖαν καὶ διὰ τὸ ἐπί-
μαχον ποσὸν τῶν 291 δολλαρίων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐζήτησαν νὰ ἐξασφαλισθοῦν ὑπὲρ
τοῦ σωματείου των. Ἡ ἀπάντησις τῆς Δημαρχίας ἐκρίθη ἱκανοποιητικὴ, καὶ τὸ
Δ.Σ. τῆς Πορφυρίδος ἀνέθεσεν εἰς ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἀπὸ τοὺς Ἰ. Μ. Κα-
τσιματίδην πρόεδρον, Μιλτ. Λογοθέτην ἀντιπρόεδρον, Ἐ. Μ. Κατσιματίδην τα-
μίαν καὶ Ἰω. Φασουλαρίδην γραμματέα, τὴν ὄλην διαχείρισιν τοῦ ἔργου. Εἰς τὴν
ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴν ἐταχυδρομήθη ἀμέσως ἐπιταγὴ ἐκ 3.483,35 δολλαρίων. Τόση
ὅμως ἦτο ἡ ἐπιθυμία τῶν μελῶν τῆς Πορφυρίδος διὰ τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν
τῶν Κοινοτικῶν Λουτρῶν, ὥστε μετ' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα ἐπηκολούθησε καὶ
δευτέρα ἀποστολὴ ἐκ 2.500 δολλαρίων. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκαλύφθη ἀπὸ ἄτοκον δά-

νειον μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Πορφυρίδος. Τοιαῦται καὶ ἄλλαι παρόμοιοι ἐκδηλώσεις ἐλάμβανον χώραν κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν μελῶν τῶν Νισυριακῶν σωματείων, ὅπου ἔβλεπε κανεὶς τοὺς συμπολίτας μας μὲ δάκρυα χαρᾶς νὰ προσφέρουν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς βοήθειας πρὸς τὴν πατρίδα μας, ποσὰ δυσανάλογα πρὸς τὰ ἔσοδά των. Σκηναὶ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ συγκινήσεως ἐπεκράτουν κατὰ τὰς συγκεντρώσεις των. Ξένοι καὶ συμπατριῶται μας παρηκολούθουν μὲ θαυμασμόν τὴν ἄμιλλαν τῶν Νισυριακῶν σωματείων, ὅπως πλουτίσουν τὴν μικράν των πατρίδα μὲ ἔργα προόδου καὶ κοινῆς ὠφελείας. Πληθῶρα ἐπιστολῶν συγχαρητηρίων ἔφθανεν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν συλλόγων μας. Ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ἀποσπάσματα ἀπὸ ἐπιστολὰς τῶν Ἑμμ. Παρθενιάδη καὶ Γ. Φιλίππου πρὸς τὸν Ὅμηρον. Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν πρὸς τὴν Πορφυρίδα θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀναδημοσίευσιν ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ ἐκλεκτοῦ συμπατριώτου μας κ. Ἰακ. Καζαβῆ ὁ «Καλλετές», τὸ ὅποτον ἐξεδόθη εἰς Νέα Ν. Ὑόρκην τὸ 1916, ποιήματος τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου καὶ ιστοριοδίφου Ἰωάννου Λογοθέτη, ἀφιερωμένου εἰς τὴν Πορφυρίδα.

«Τοῖς φιλότοις τῆς Νισύρου τέκνοις τοῖς ἐν Ἀμερικῇ φιλοπόνως ἐργαζομένοις καὶ φιλοτίμως πάνυ περὶ τῆς γλυκυτάτης πατρίδος προνοοῦσι.

*Χαρᾶς ἔμπλεος καὶ θάρρους ἔρχομαι διὰ παπύρου
Ἄσπασμόν νὰ σᾶς προσφέρω φίλα τέκνα τῆς Νισύρου
Εἰς τὴν ἔνδοξον πατρίδα τοῦ κλεινοῦ Οὐασιγκτῶνος
Ἐνθα στάδιον εὐρόντες ἀσχολεῖσθε φιλοπόνως
Ἀπὸ δὲ τοῦ προϊόντος τῶν ἀτρήτων ὑμῶν πόνων
Τῶν ἰδρώτων καὶ ἀγῶνων,
Ὅχι μόνον εἰς ἀνάγκας τῆς οἰκίας ἐπαρκεῖτε,
Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν φίλην τὴν Πατρίδα προνοεῖτε,
Ἐάν ποτε παιδάς ὄντας ὑμᾶς ἤγειρε φωνή μου
Ἄς σᾶς ἐνθαρρύνῃ ἄνδρας γενομένους, ἢ ὡδή μου.
Χαίρετέ μοι! Χαίρετέ μοι! τὴν γενέτειραν τιμᾶτε
Γῆν, ἐξ ὅσων ὑπὲρ ταύτης εὐγενῶς νῦν μεριμνᾶτε.
Οἱ διακαεῖς σας πόθοι δ' ἂν πραγματοποιηθῶσι,
Τὰ ὀνόματά σας ὄλων θὰ ἀποθανατισθῶσι.
Δὲν χρειάζεσθε ἐπαίνους, ἀλλ' ἐλάχιστος θὰ ἦτο,
Ἄν τις νὰ σᾶς ἐπαινέσῃ δὲν θὰ ἐφιλοτιμεῖτο.
Διὰ τὴν ὑπὲρ Πατρίδος μέριμνάν σας δ' ὀφειλέτης
Πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνης κι' ἐγὼ εἶμαι, Λογοθέτης».*

Τὰ δύο Νισυριακὰ Σωματεῖα δὲν περιώριζον τὴν ἀγαθοεργὸν δρᾶσιν των μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος, ἀλλὰ ἐλάμβανον ἐνεργὸν μέρος εἰς ὅλας τὰς ἐθνικὰς καὶ φιλανθρωπικὰς ἐκδηλώσεις. Εἰς τοὺς ἐράνους ὑπὲρ τῆς Πυροβολαρχίας Ματσούκα, τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ Νέα Γενεά, τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ 1912-1913, τῶν σεισμοπαθῶν Θράκης, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τόσων ἄλλων, οἱ ὅποιοι λεπτομερῶς ἀναφέρονται εἰς σχετικὸν κατάλογον δημοσιευθέντα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 34 τεῦχος τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν, οἱ Νισύριοι τῆς Ἀμερικῆς κατέχουν πρωτεύουσαν θέσιν. Τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν δρᾶσιν τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων τῆς Ἀμερικῆς ἀνεγνώρισαν ὅχι μόνον αἱ εἰς Νέα Ν. Ὑόρκην ἐκδιδόμεναι ἡμερησίδες «Πανελληνίος» καὶ «Ἀτλαντίς», αἱ ὅποια κατ' ἐπανάληψιν ἡσχολήθησαν μὲ τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἐπίσημοι ἀρχαί, ὅπως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸ Γενικὸν Προξενεῖον Νέας Ὑόρκης, σχετικὰς ἐπιστολάς, τῶν ὁποίων παραθέτομεν:

*Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον
Ἀριθ. Πρωτ. 465*

Ἐντιμότετοι κύριοι, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐν

Νέα Ὑόρκη ἀγαθοεργοῦ ἀδελφότητος τῶν Νισυρίων ἢ «Πορφυρίς», τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν ἐντιμότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Προφρόνως λαβόντες ἐν καιρῷ τὸ ὕπερ ἢ ὑμετέρα ἀδελφότης ἐφήμισε καὶ ἀπέστειλε διὰ τῆς αὐτόθι ἐφημερίδος «Πανελληνίου» ποσὸν ἐκ λιρῶν 13,6 ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς ἀνακούφισιν τινα αὐτῆς, περὶ οὗ ἐγράφατε ἡμῖν διὰ τοῦ ἀπὸ Γ' Δεκεμβρίου γράμματός ὑμῶν, ἄσμενοι προαγομέμεθα ἐκφράσαι διὰ τῆς παρουσίας Πατριαρχικῆς εὐχετικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκδηλώσει τῶν φιλευσεβῶν ὑμῶν αἰσθημάτων, ἐξαιτούμενοι μετ' εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν ἐγκαρδίων ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν ἅπασιν τοῖς μέλεσι τοῦ ὑμετέρου σωματείου πολλαπλασίονα τὴν ἀνταπόδοσιν παρὰ τοῦ ἀγαθοδότου Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἐντιμότητος ὑμῶν. (Αἰ' Ἰανουαρίου ἰβ').

† Ἰωακεῖμ Γ' ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Ἡ ἐτέρα ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Πρὸς τὸν κύριον Β. Τσατσαράνην
Πρόεδρον τῆς Ἀγαθοεργοῦ Ἀδελφότητος
ὁ «Ὁμηρος», ἐν Νέα Ὑόρκη

Φίλτατε Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ὅτι ἔλαβον διαταγὴν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Α. Α. Κορομηλά, ὅπως διαβιβάσω ὑμῖν τὰς θερμότερας εὐχαριστίας τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ὡς προέδρω τοῦ ἐνταῦθα Νισυριακοῦ Σωματείου ὁ «Ὁμηρος», ἐπὶ τῇ εὐγενεῖ ὑμῶν εἰσφορᾷ ἐκ φράγκων 3.227,90 ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν.

Τὸ εὐάρεστον τοῦτο καθήκον ἐκτελῶν διὰ τῆς παρουσίας, σᾶς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰς φιλικωτάτας προσήσεις μου.

Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος
Δ. Ν. Μπότσης

Νέα Ὑόρκη 26 Αὐγούστου 1912.

Αἱ τόσον τιμητικαὶ αὐταὶ πράξεις προήρχοντο ἀπὸ ἀγραμμάτους ἀνθρώπους, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐστεροῦντο καὶ αὐτῆς τῆς στοιχειώδους μορφώσεως. Ἐὰν ὁμοῦ τοὺς ἔλειπεν ἡ κλασσικὴ μόρφωσις, ἐνυπῆρχον εἰς αὐτοὺς εὐγένεια ψυχῆς καὶ αἰσθηματὰ ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συναθρώπους των, τὰ ὁποῖα ἐξεδήλωνον εἰς ἑκάστην παρουσιαζομένην περίπτωσιν.

Τοιαύτη ἐθνικὴ καὶ κοινωφελὴς δρᾶσις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῇ μὲ μόνους τὰς συνδρομὰς τῶν μελῶν. Διὰ τοῦτο καθιέρωσαν τὰς ὁμαδικὰς συνεστιάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξειλίχθησαν εἰς τὰς μετέπειτα περιφήμους χοροεσπερίδας, εἰς τὰς ὁποίας ἐλάμβανον μέρος τὰ μέλη τῶν σωματείων μὲ τὰς οἰκογενεῖας των, καθὼς καὶ φίλοι τῶν Νισυρίων. Κατ' αὐτὰς περιεφέρετο δίσκος εἰς τὸν ὁποῖον οἱ συμμετέχοντες ἔρριπτον τὸν ὄβολόν των. Οἱ διοικοῦντες τοὺς συλλόγους καὶ ὅσοι προϊστάμαντο τῶν συγκεντρώσεων αὐτῶν μὲ καταλλήλους ὁμιλίας προέτρεπον τοὺς ἀκροατὰς νὰ συνεισφέρουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον ἐδίδοντο τὰ δεῖπνα αὐτά. Καὶ ἦσαν μὲν οἱ λόγοι αὐτοὶ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ ἀγνὸν πατριωτισμόν, ἀλλὰ ἐκαλλιέργουν συγχρόνως καὶ τὸ μῖσος μετὰ τῶν δύο σωματείων. Τόσον ἦτο τὸ μετὰ τῶν συμπολιτῶν μας μῖσος, ὥστε μέλη τοῦ Ὁμήρου ἠρνοῦντο τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς μέλη τῆς Πορφυρίδος καὶ τάνάπαλιν. Τὸ μῖσος αὐτὸ ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν Νίσυρον, ὅπου οἱ συγγενεῖς τῶν μελῶν τοῦ ἐνὸς σωματείου οὐδεμίαν ἐπαφὴν καὶ ἐπικοινωνίαν εἶχον μετὰ τῶν συγγενῶν τοῦ ἐτέρου σωματείου. Τὸ μόνον παρηγόριον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἦτο ὅτι εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ δευτέρου σωματείου ὑπῆρξαν οἱ ἐκατέρωθεν ἐχεφρο-

νοῦντες, οἱ ὅποιοι ἔθεσαν ὡς σκοπὸν τῶν τὴν ἔνωσιν τῶν δύο σωματείων. Ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἐνωτικοί. Ἀλλὰ πρὶν ἀσχοληθῶμεν μὲ τὸ θέμα αὐτό, θὰ ἀναφέρωμεν ὀλίγα διὰ τὰς χοροεσπερίδας τῶν δύο Νισυριακῶν σωματείων. Τὸ πρῶτον δεῖπνον τοῦ Ὀμήρου ἐδόθη εἰς μικρὸν δωμάτιον τῆς 28ης ὁδοῦ τῆς Νέας Ὑόρκης, τὸ ὁποῖον ἦτο καταλλήλως ἐστολισμένον μὲ κλάδους καὶ ἄνθη, τὰ ὅποια ἐπρομήθευσεν ὁ κ. Ἰω. Δ. Σακλαρῆς ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον εἰργάζετο. Κατὰ τὸ δεῖπνον αὐτό, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται καὶ ἡ ἀπαρχὴ τῶν χοροεσπερίδων τῶν συλλόγων μας, συνελέγησαν περὶ τὰ 100 δολλάρια. Τὸ δεύτερον δεῖπνον τοῦ Ὀμήρου ἔλαβε χώραν εἰς τὸ ζυθεστιατόριον τοῦ κ. Σταμούλη ὁ «Βύρων». Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τόσος ἦτο ὁ ἐνθουσιασμός τῶν παρευρεθέντων, ὥστε ἕκαστος συνεισέφερε 25, 50 καὶ 80 δολλάρια, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συγκεντρωθῇ τὸ σεβαστὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποσὸν τῶν 700 δολλαρίων, τὸ ὁποῖον καὶ παρέμεινε μοναδικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν συλλόγων μας. Τὸν πρῶτον δεῖπνον τῆς Πορφυρίδος ἐδόθη εἰς τὸ ἐστιατόριον «Νίσυρος-Μακεδονία-Καρπενήσιον» τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1908. Σχετικῶς ἡ ἐφημερὶς «Σημαία» τοῦ συμπολίτου μας δημοσιογράφου Κ. Δ. Φουσουλαρίδη εἰς τὸ φύλλον τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1908 ἐδημοσίευσεν τὰ ἐξῆς: «Πλουσιώτατον ὑπῆρξεν ὑπὸ πᾶσαν ἐποφιν τὸ δοθὲν προχθὲς τὴν ἐσπέραν συμπόσιον ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος τῶν Νισυρίων ἢ «Πορφυρίς» ἐν τῷ ἐν τῇ 6ῃ λεωφόρῳ ἐστιατορίῳ ἢ «Νίσυρος-Μακεδονία-Καρπενήσιον», εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὅλα τὰ μέλη, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ ἄλλοι κεκλημένοι. Ἡ τράπεζα εἶχε σχῆμα Π ἐπὶ τῆς προμετωπίδος δὲ παρεκάθησαν, ὁ πρόεδρος κ. Φραντζῆς Σιερεπέτης, ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Ἰω. Μαυρουδῆς, ὁ γραμματεὺς κ. Κ. Πληθίδης καὶ τὰ ἕτερα μέλη τοῦ συμβουλίου, καὶ ἐκατέρωθεν τὰ μέλη καὶ οἱ ἄλλοι κεκλημένοι. Πρὸ τοῦ γεύματος ἀπήγγειλεν ἐνθουσιώδη λόγον ἐπανειλημμένως καταχειροκροτηθεὶς, ὁ κάλλιστος νέος κ. Μιχαὴλ Καβαλιώτης, ὀμιλήσας ἐκτενῶς περὶ τῆς προόδου τοῦ σωματείου, καὶ καταλήξας συνέστησεν ἀρμονίαν καὶ ἀγάπην. Κατόπιν δὲ ἤρξατο τὸ γεῦμα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐνθουσιώδη ὑπὲρ τοῦ σωματείου πρόποσιν ἤγειρεν ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ Κ. Πληθίδης. Μετὰ τὸν κ. Πληθίδην ὠμίλησεν ἐν συγκινήσει καὶ ἐνθουσιασμῷ διατελῶν, καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν χειροκροτημάτων τῶν παρακαθημένων, ὁ τέως πρόεδρος τοῦ σωματείου Ζαχαρίας Πετουβῆς. Μετ' αὐτὸν ὠμίλησεν ὁ κ. Κ. Δ. Φασουλαρίδης, συστήσας τὰ δέοντα πρὸς διαρκῆ εὐημερίαν τοῦ σωματείου. Εἶτα ἐγένετο ἔρανος ὑπὲρ τοῦ σωματείου, δι' οὗ εἰσπράχθησαν περὶ τὰ 260 δολλάρια, καὶ ἤρχισεν ὁ χορὸς διεξαχθεὶς ἐν τάξει καὶ εὐθυμίᾳ μέχρι πρωΐας σχεδόν. Ἡ αἴθουσα τοῦ γεύματος ἦτο ἠλεκτροφωτιστος, ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῆς ὑπῆρχε καλλιτεχνικῶτατος στέφανος μὲ τὴν ἐπιγραφήν, «Ἀδελφότης Νισυρίων ἢ Πορφυρίς». Ἀλλὰ τὴν ὄλην χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν τόσον πλουσίαν δρᾶσιν τῶν συλλόγων μας ἐσκίαζεν ἡ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας διχόνοια καὶ ἔχθρα. Διὰ τοῦτο οἱ ἐνωτικοὶ δὲν ἔπαυαν νὰ ἐργάζωνται διὰ τὴν ἔνωσιν. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἐγένετο τὴν 1 Ἀπριλίου 1908 κατόπιν προτάσεως τῆς Πορφυρίδος πρὸς τὸν Ὀμηρον. Ἐναυάγησεν ὅμως διότι ἐκάτερον τῶν σωματείων διεξεδίκει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἀποσταλὲν εἰς Νίσυρον παρὰ τοῦ Γ. Κεχαγιᾶ ταμειακὸν ὑπόλοιπον τῶν 59 λιρῶν. Διεφώνησαν ἐπίσης καὶ διὰ τὸν τίτλον τοῦ συλλόγου, διότι οἱ μὲν ἐκπροσωποῦντες τὴν Πορφυρίδα ἐπέμεναν νὰ διατηρηθῇ ὁ τίτλος τοῦ συλλόγου τῶν, οἱ δὲ τοῦ Ὀμήρου τὸ ἴδιον. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτὴν τὸ μῖσος ἐνετάθη, εἰς δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Πορφυρίδος τῆς 1 Μαΐου 1908 ἀναγράφεται ἀπόφασις διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο εἰς μέλη τῆς νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὸν Ὀμηρον. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀπεγοήτευσεν τοὺς ἐνωτικούς. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐπανελήφθη παρομοίᾳ ἀπόπειρα ἐκ μέρους τοῦ Ὀμήρου, ἀλλὰ ἀπέτυχε καὶ πάλιν διὰ τοὺς ἰδίους λόγους. Τὰς προσπαθείας τῶν ἐν Ἀμερικῇ συμπατριωτῶν μας πρὸς ἔνωσιν παρηκολούθουν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον οἱ διαμείνοντας εἰς Νίσυρον, οἱ ὅποιοι καὶ ἐνεθάρρουν τὴν κίνησιν αὐτῶν. Ἡ Δημαρχία δι' ἐπιστολῶν τῆς πρὸς τὸν Ὀμηρον καὶ τὴν Πορφυρίδα ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1 Μαΐου 1908 καὶ 20 Ἀπριλίου 1909, ἔγραφε μεταξὺ ἄλλων. «Ἄλλ' ἡ χαρὰ ἡμῶν ἢ ἄμετρος μειοῦται ἐκ τῶν πληροφοριῶν αἰτινες ἐξ ἰδιωτικῶν ἐπιστολῶν

διεβιβάσθησαν ἡμῖν, καὶ ἐξ ὧσων ἐνωτίσθημεν ἐξ ἀφιχθέντων, πατριωτῶν, ὅτι μεταξὺ ὄλων τῶν προσφιλῶν μας τέκνων δὲν ὑπάρχει ἡ σύμποινα καὶ ἡ ἀγάπη ἐκείνη, τὴν ὁποῖαν ὁ Θεάνθρωπος ὡς ἐντολὴν καινὴν (ἐκτὸς δηλαδὴ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ἐντολῶν) δέδωκε τοῖς Ἀποστόλοις του, καὶ διὰ τοῦ θείου αὐτῶν κηρύγματος παντὶ τῷ κόσμῳ, ἦτοι τὸ Ἀγαπάτε ἀλλήλους. Καὶ μετὰ τὸν Θεάνθρωπον ὁ θεῖος Παῦλος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐγκωμίων του πρὸς τὴν ἀγάπην, ὀνομάζει αὐτὴν τὴν «τὰ πάντα πληροῦσαν».

«Μετ' ἀπορίας σᾶς γράφομεν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν τὰ αἷτια τῆς διαστάσεως τῶν μὲν ἀπὸ τῶν δέ, ἐνῶ, ὡς καλῶς γνωρίζομεν, ἀμφοτέρα αἱ μερίδες ἐργάζεσθε πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἦτοι πρὸς τὸ καλὸν τῆς φίλης Πατρίδος. Δι' ὃ πατριωτῶς ὄλους ὑμᾶς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ παρεπιδημοῦντας συμβουλευόμεν, ὅπως ἀφέντες τὰς μικροφιλοτιμίας, ἐνωθῆτε ἅπαντες ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ κοινου καλοῦ σκοποῦ, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναδειχθῆτε καὶ τὴν πατρίδα τιμήσητε. Ἐχομεν δὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι αἱ συμβουλαὶ καὶ αἱ προτροπαὶ ἡμῶν αὐταί, θὰ εἰσακουσθῶσι καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος θὰ πληροφορηθῶμεν τὴν πραγματοποιήσιν αὐτῶν».

Οἱ Δημογέροντες: Ν. Γενᾶς, Ν. Ε. Παπαϊωάννου, ὁ Γραμματεὺς Γ. Σακελλάριος. Τὴν 20 Ἀπριλίου 1909 ἔστειλεν ἐπίσης ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ὅμηρον καὶ ὁ Ὅδυσσεὺς Σακελλαρίδης, ἡ ὁποία κατέληγεν ὡς ἐξῆς: «Πρὸς Θεοῦ σᾶς ἐξορκίζω, ἄφετε τὰς μικροφιλοτιμίας, ἄφετε τὰ πείσματα, ὑποχωρήσατε ἀμοιβαίως. Ἄς ὑποχωρήσῃ ἐπὶ τέλους ἡ μία μερίς, καὶ ἡ ὑποχωρήσασα μερίς νὰ εἶναι βεβαία ὅτι θὰ θεωρηθῆ παρὰ τῇ ἐνταῦθα δημοσίᾳ γνώμῃ ὡς ἡ νικήσασα, διότι θέλει συντελέσῃ ὑπὲρ ἐπιτευξέως τοῦ μᾶλλον ἠθικοῦ δημιουργήματος καὶ τοῦ ὑψίστου σκοποῦ τῆς ὁμονοίας, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συνεργασίας. Ἐκρίζωσατε ἐκ μέρους ὑμῶν τὰ ζιζάνια καὶ ἐναγκαλισθῆτε τὴν εἰρήνην, καὶ ἡ εἰρήνη θὰ φέρῃ τὴν ἀγάπην, ἡ δὲ ἀγάπη τὰ πάντα πληροῖ. Τὴν σχολὴν θεία συνάρσει θὰ ἀποπερατώσητε. Σᾶς ἀνῆκει δίκαιος ἔπαινος. Ἄλλ' ἐὰν κατορθώσητε νὰ ἐπιφέρητε τὴν μεταξύ τῶν δύο σωματείων συμφιλίωσιν, αἰρομένου τοῦ σκανδάλου, τότε δικαιούσθε νὰ εἴπητε τὰ τοῦ θείου Παύλου λόγια. «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσμεθα, τὸν δρόμον τετελέκαμεν, τὴν πίστιν τετηρήκαμεν, - καὶ νὰ προσθέσετε, - τὴν πατρίδα ὑπὲρ δύναμιν ἠγαπήσαμεν, χάριν αὐτῆς καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἡμῶν θυσιάσαντες. Ἀπόκειται ἡμῖν ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος».

Τὰς ἀνωτέρω τρεῖς ἐπιστολάς εἶχε προσυπογράψει καὶ ὁ Ἠγούμενος τῆς Σπηλιανῆς Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος.

Αἱ ἐκ Νισύρου συμβουλαὶ καὶ παροτρύνσεις πρὸς ἔνωσιν συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐπικρατήσουν μεταξύ τῶν συμπολιτῶν μας νέαι σκέψεις, καὶ νὰ ἐνθαρρύνουν τοὺς ἐνωτικούς εἰς τὸ νὰ ἐντεινούν τὰς προσπάθειάς τῶν. Μόλις ἐλήφθῃ ἡ πρὸς τὸν Ὅμηρον ἐπιστολὴ τοῦ Ὁδ. Σακελλαρίδη, ὁ τότε πρόεδρος κ. Κ. Κόκκινος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ., ἀπέστειλεν ἔγγραφο πρὸς τὸ Δ. Σ. τῆς Πορφυρίδος, διὰ τοῦ ὁποίου συνίστα τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία νὰ συνεργασθῆ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁμήρου, πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπου διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐνώσεως. Τὸ Δ. Σ. τῆς Πορφυρίδος ἔσπευσε νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν σύστασιν αὐτήν, ἀλλὰ οἱ ἀποτελέσαντες τὴν ἐπιτροπὴν δὲν ἦσαν προητοιμασμένοι διὰ τὴν ἔνωσιν, διότι εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης συνεδριάσεως ἐδήλωσαν κατηγορηματικῶς, ὅτι διὰ νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν συζήτησιν ἔπρεπε νὰ κατατεθοῦν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Πορφυρίδος αἱ εἰς Νίσυρον ἀποσταλεῖσαι 59 λίρες, νὰ ὀνομασθῆ δὲ ὁ νέος σύλλογος Πορφυρίς. Κατόπιν τῶν ὄρων αὐτῶν, ὅπως ἦτο ἐπόμενον, ἡ προσπάθεια πρὸς ἔνωσιν ἀπέτυχε καὶ τὴν φορὰν αὐτήν.

Ἐκτοτε παρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος χωρὶς νὰ γίνῃ οὐδεμία συζήτησις περὶ ἐνώσεως. Τὸν Μάιον ὅμως τοῦ 1911 ἐξελέγη πρόεδρος τῆς Πορφυρίδος ὁ κ. Ἀριστομένης Βροῦζος, τῆς ὁμάδος τῶν ἐνωτικῶν. Τόσον ἐπίστευεν εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν δύο σωματείων, ὥστε ἀπὸ ὑπερβολικὴν αἰσιοδοξίαν εὐθὺς μόλις ἀνέλαβε τὴν προεδρίαν εἰς ἐπιστολὴν του πρὸς τὴν Δημαρχίαν Νισύρου ἔγραφε «...ἐσμὲν ὅμως πε-

πεπεισμένοι, ὅτι ἡ ἔνωσις θέλει ἐπέλθῃ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ καθ' ὅτι ἔχομεν ἤδη ἐννοήσῃ τὰς ζημίας τοῦ διαμελισμοῦ».

Πρώτη ἐνέργεια τοῦ νέου προέδρου τῆς Πορφυρίδος ἦτο νὰ συγκαλέσῃ γενικὴν συνέλευσιν μὲ θέμα τὴν λήψιν ἀποφάσεως διὰ τὴν ἔνωσιν. Καὶ συγκατετέθησαν μὲν τὰ μέλη τῆς Πορφυρίδος νὰ μὴ δοθῇ ὁ τίτλος τοῦ συλλόγου των εἰς τὸ νέον σωματεῖον, ἠξίωσαν ὅμως νὰ τεθῇ ὡς ὄρος, ὅτι τὸ νέον σωματεῖον θὰ εἰργάζετο ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῶν Λουτρῶν. Ὁ ὄρος αὐτὸς δυσηρέστησε τὰ μέλη τοῦ Ὀμήρου, καὶ οὕτω καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν, παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν πρόοδον, δὲν ἐπετεύχθη συμφωνία.

Παρὰ τὴν μεγάλην λύπην τὴν ὁποῖαν ἐδοκίμασαν ὅσοι ἐπίστευαν καὶ εἰργάζοντο διὰ τὴν ἔνωσιν, ἐν τούτοις δὲν ἀπεγοητεύθησαν καὶ πάντοτε ἐνέτεινον τὰς προσπάθειάς των. Καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν αὐταῖ, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τὴν 1ην Ἀπριλίου 1908, ἐδικαιώθησαν μετὰ 7 ἔτη καὶ συγκεκριμένως τὴν 5 Ἀπριλίου 1915.

Τὴν περιγραφὴν τῆς τόσοσιν συγκινητικῆς αὐτῆς γενικῆς συνελεύσεως αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραχωρήσω εἰς τὸν ἀγαπητόν μου φίλον Ἰάκωβον Καζαβῆν, ὡς ἐλάχιστον δεῖγμα εὐχαριστίας διὰ τὰ πολύτιμα στοιχεῖα τὰ ὁποῖα μοῦ προσέφερε.

Ἡ παννισυριακὴ αὐτὴ συνέλευσις ἔλαβε χώραν εἰς τὸ ἐν Νέα Ὑόρκη ἐστιατόριον «Μεγάλη Ἥπειρος». Παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ἐσβεσμένης θερμάστρας ἔκειτο ἐπιμήκης τράπεζα μὲ πέννες, μελανοδοχεῖα καὶ προχείρους χάρτας γραφίματος. Ὅπισθεν αὐτῆς ἐκάθητο ἡ ἐπὶ τῆς ἐνώσεως ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἀπὸ τοὺς Γ. Ι. Σκανδάλιον, Ι. Π. Καμπανῆν, Γ. Καφετζιδάκην, Δ. Χατζηδημητρίου, Γ. Γεωργάκην, Δ. Σακελλαρίδην, Γ. Φιλίππου, Ι. Χατζηδημητρίου καὶ Ν. Ξένον. Ἡ αἴθουσα ἦτο πενιχρῶς ἐστολισμένη. Ἄνωθεν δὲ τοῦ μέρους ὅπου ἐκάθητο ἡ ἐπιτροπὴ, ἦτο τοποθετημένη ἡ εἰκὼν τῶν Λουτρῶν ἐν ἐργοχείρῳ, τὸ ὁποῖον εἶχεν δωρήσει εἰς τὴν Πορφυρίδα ἡ Πολύμνια Λογοθέτη. Τὴν πενιχρὰν ὅμως τῆς αἰθούσης διακόσμησιν ἐπλασιάζωνεν ἡ ἱερότης τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἐπὶ δεκαετίαν σχεδὸν διαπληκτιζόμενοι ἦσαν συνηγμένοι ἐκεῖ ἀνταλλάσσοντες τοὺς ἀληθεῖς πλέον ἀδελφικούς χαιρετισμούς, ὅχι πλέον ὑπὸ τὸ σχῆμα τοῦ ἐνός των συλλόγου, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν νικηφόρον τῆς παννισυριακῆς συνεδριάσεως σημαίαν. Οἱ σύνδεσμοί μας εἶχον ἀμφοτέροι διαλυθῆ, ὁ μὲν «Ὀμηρος» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Β. Τσατσαρώνη τὴν 27ην Μαρτίου 1915, ἡ δὲ «Πορφυρίς» ὑπὸ τὸν Ι. Π. Καμπανῆν, τὴν 3ην Ἀπριλίου 1915. Ἡ ἔνωσις ἦτο πλέον γεγονός τετελεσμένον. Ἀφοῦ ἀνεγνωσθησαν τὰ πρακτικά, ὁ νέος κανονισμὸς καὶ ἡ λοιπὴ ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ νεοσύστατος σύνδεσμος τῶν Νισυρίων «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ», προικισμένος μὲ τὴν ἀγάπην τῶν μελῶν καὶ ἔχων ὡς οἰκονομικὴν βᾶσιν περὶ τὰς 3000 δολλάρια εἰς τὸ ταμεῖον του, ἤρχισεν ἐργαζόμενος, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πατριωτῶν καὶ τῆς πατρίδος μας».

Μὲ τὴν συνέχειαν αὐτὴν ἐτελείωσεν ἡ μελέτη διὰ τὴν σωματειακὴν δρᾶσιν τῶν Νισυρίων ἀπὸ τοῦ «Ὀμήρου» καὶ τῆς «Πορφυρίδος» μέχρι τοῦ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ». Ἐπιθυμία μου ἦτο, εἰς τὴν μελέτην αὐτὴν νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ δρᾶσις τῶν Νισυρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ὀδησοῦ. Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν στοιχεῖα ἀρκετὰ δι' ἀξιόλογον μελέτην, ἡ ἔκκλησίς μου δὲ ὅπως ἀποσταλοῦν τοιαῦτα, ἔμεινεν ἀνικανοποίητος. Εὐχομαὶ ἄλλοι ἰκανώτεροι ἐμοῦ, νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ὀλοκληρώσουν τὴν προσπάθειαν αὐτὴν.

ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΧΕΙΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΙΩΑΝ. ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ «ΣΠΗΛΙΑΝΗΣ»

Ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Περ. Καλογήρου

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ὠνομάζετο ἄλλοτε «Σπηλιώτισσα»· τότε ἀνεβαπτίσθη «Σπηλιανή» ἄδηλον.

Ἡ ἀρχαιότερα χρονολογία ἦν ἔχομεν, εὐρίσκομένην ἐπὶ τοῦ πεντοκανδήλου ἀφιερωθέντος ὑπὸ τινος πρεσβυτέρου Π' Ἀντωνίου εἶναι τὸ ἔτος 1720. Τὸ τέμπλον φέρεי χρονολογίαν 1725· ὥστε ἡ Μονὴ ἔσται πάντως ἀρχαιότερα τοῦ ἔτους 1700. Τίς ἡγουμένευε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἄδηλον εἰσέτι· ὁ κατάλογος τῶν Ἡγουμένων ἀρχεται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀπὸ μεταγενεστέρας ἐποχῆς.

Μεθόδιος. Τοῦτον εὐρίσκομεν Ἡγούμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1740 μέχρι τοῦ ἔτους 1785. Πότε δὲ ἡγουμένευε καὶ πότε ἀπέθανε δὲν ἐξηκριβώσαμεν ἔτι· ἄξιος ὅμως ἐπαίνων ὁ ἀνὴρ· ἀλλ' εἰς λεπτομερείας θέλομεν εἰσελθεῖ ἄλλοτε.

Ἀθανάσιος. Ὅστις καὶ προσκνητὴν ὑπογράφει ἑαυτὸν ὁ ἴδιος. Οὗτος διεδέχθη τὸν Μεθόδιον· εὐρίσκομεν δὲ αὐτὸν Ἡγούμενον τῷ 1795 καὶ 1798, ἀλλ' ἄδηλον ἔτι πότε ἡγουμένευε καὶ πότε ἀπέθανε. Ἦτο δὲ ἐκ τῆς οἰκογενείας Σκευοφύλακος ἀδελφός τοῦ Π. Ἰωνᾶ χρηματίσαντος Ἡγούμενου εἰς τὸ Μονίδριον τῶν «Σιωνῶν», μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου τὸ Μονίδριον ἐκείνου δὲν ἔλαβεν ἕτερον Ἡγούμενον. Προσεκλήθη δὲ κατὰ πρῶτον ὁ Ἰωνᾶς ἵνα ἡγουμενεύσῃ εἰς τὴν «Σπηλιανήν» ἀλλ' ἀπεποιήθη κηρύξας ἑαυτὸν ἀνίκανον, διότι ἦτο βραδύγλωσσος καὶ ὑπέδειξε τὸν ἀδελφόν του Ἀθανάσιον. Ὁ Ἀθανάσιος εἶχε καὶ ἕτερον ἀδελφόν Π. Βασίλειον, ὑπολείπεται δὲ νὰ ἐρευνησῶμεν ἂν ὁ Π. Βασίλειος εἶναι ὁ χρηματίσας Ἡγούμενος εἰς τὸν Διαβάτην.

Οὐδεὶς τῶν σημερινῶν γερόντων ἐπρόλαβεν ἐν τῇ ζωῇ τὸν Ἀθανάσιον, δυὸ ἢ τρεῖς μόνου γινώσκουσι περὶ αὐτοῦ ἀκούσαντες παρὰ τῶν γονέων των, οἵτινες συμφοροῦσιν εἰς τὰς πληροφορίας· φημίζουσι δὲ αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον πεπαιδευμένον, διότι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἔστειλαν αὐτὸν καὶ ἐσπούδασεν εἰς Πάτμον. Πολὺ πιθανὸν νὰ ἐσπούδασεν ὁ Ἀθανάσιος εἰς Πάτμον· πολὺ ὅμως ἀπέχει τοῦ νὰ ὀνομασθῇ πεπαιδευμένος· ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα δὲ εἰσέτι νὰ ἀποφανθῶμεν ὀριστικῶς, σημειοῦμεν ὅτι οὐδόλως διαφέρει τῶν παντελῶς ἀγραμμάτων. Ἐκ τῶν ὀλίγων δὲ πληροφοριῶν ἃς ἔχομεν περὶ τούτου ἐξάγεται ὅτι εἶχεν ἀρκετὴν ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν κατοίκων· καὶ πολὺ πιθανὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἦτο καὶ ἐνάρετος, ἀλλ' οὐδόλως δύναται νὰ παρβληθῇ πρὸς τὸν Μεθόδιον. Τὸ ἐξῆς δὲ ἐπεισόδιον δεικνύει τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκετο ἡ Μονὴ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του. Ὑπηρέτρια τις τῆς Μονῆς Μαυρίτσενα ἐπικαλουμένη, τὸ γένος Βαμβακεροῦ εὐρέθη ἔγκυος, περὶ τὰ τέλη δὲ τῆς ἐγκυμοσύνης αὐτῆς ἀπεβλήθη τῆς Μονῆς καὶ τεκοῦσα ἐφόνησε τὸ βρέφος. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο μαθὼν ὁ Σούμπασης εἰδοποίησε τὴν Ἀρχὴν ἥτις ἔδωκε διαταγὰς εἰς τὸν διοικητὴν νὰ ἐξετάσῃ τὴν γυναῖκα ἐκ τίνος συνέλαβε, αὕτη δ' ὠμολόγησεν ὅτι μοιχὸς τῆς ἦτο ὁ Ἡγούμενος. Οἱ Νισύριοι πάντες ἐφώναζον ὅτι τοῦτο ἦτο ἀλλεξά (συκοφαντία), οὐχ ἦττον ὅμως ὁ Ἡγούμενος ἠναγκάσθη ἵνα μεταβῇ εἰς Ρόδον, καὶ ἐπειδὴ οἱ Τούρκοι δρᾶττονται πάσης εὐκαιρίας ἵνα ἀργυρολογῶσι, μάλιστα δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ὁ καλὸς Ἀθανάσιος ἠναγκάσθη ἵνα πληρώνη φλωριά εἰς αὐτούς, οὐ μόνον μὲ τὴν μιὰν χεῖρα μετρῶν ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς δύο.

Ἡὐδόκησεν ὅμως νὰ σημειωθῇ ἐπὶ τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας ὅτι «ἀνεκαινίσθη ἡ εἰκὼν δι' ἐξόδων ταῦ». Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἂν ἠθλώθη παρὰ τοῖς Τούρκοις ὁ τότε Ἀρχιερεὺς Ἀγάπιος ἐθεώρει αὐτὸν μέχρις ἐσχάτων ἔνοχον, διότι ὅτε ἀπέθανε καὶ ὁ ἀδελφός του μετὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων του, εἶπον εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ μακαρίτου ἀποσυνετέθη ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἀδίκως ἐσυκοφαντήθη, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπήντησε: «καὶ τὰ σώματα τῶν βωδιῶν καὶ τῶν γαδάρων λυώνουσι». Καὶ ὅμως τὴν ἀπάντησιν ταύτην τοῦ Ἀρ-

χειρέως θεωροῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ δόντες ἡμῖν τὰς πληροφορίας ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Ἀθανασίου γνώμης τοῦ Ἀρχιερέως.

Νικόδημος. Μετὰ τὸν Ἀθανάσιον ὑπελείπετο ἵνα ζητήσωμεν τοὺς μέχρι Νεοφύτου Ἀντωνίου ἡγουμένους· καὶ πολλοὶ μὲν ὠμολόγουν ὅτι πρὸ τοῦ Νεοφύτου ὑπῆρχεν ὁ Παρδάλης, ἐν ᾧ δὲν ἔχει οὕτως, τινὲς δὲ ὅτι ὁ Παρδάλης ἢ Λαμπαρδῆς οὗτος διεδέχθη τὸν Ἀθανάσιον, οὐδείς ὅμως ἐγίνωσκε τὸ ὄνομά του, καὶ εἶπετο νὰ μάθωμεν αὐτὸ ἐκ προικοσυμφώνων. Εἶχον δίκαιον οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ γνωρίζωσι τὸ ὄνομα ἀνθρώπου συγχρόνου αὐτῶν, διότι οὔτε αὐτὸς ἐφρόντισε νὰ σημειωθῆ που ἐπὶ καλῶ καὶ νὰ μείνῃ μετ' αὐτὸν τὸ ὄνομά του.

Μόνος ὁ Χ. Π. Ἀπόστολος ἐγνώριζεν ὅτι οὗτος ὠνομάζετο Νικόδημος καὶ ἦτο τὸ γένος Καπίτης. Ἄν ἀμφιβάλλωμεν εἰσέτι περὶ τοῦ ὀνόματός του, οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν περὶ τῆς καταγωγῆς του, διότι εἶχον ἤδη πληροφορίας πρὸ πολλοῦ ὅτι ὁ πρόπαππός μου μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του ἐγένετο Ἡγούμενος τῆς Μονῆς. Δὲν ἦτο ὅμως ὁ πρόπαππός μου Μιχαὴλ Καπίτης, διότι οὗτος μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του ἐνεδύθη μὲν τῷ ὄντι τὸ μοναστικὸν σχῆμα ἐπονομασθεὶς Μεθόδιος καὶ ἔζησεν ὀσίων καὶ ἐναρέτως τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του, οὐδέποτε ὅμως ἐγένετο ἡγούμενος, ἀλλ' ὁ ἀδελφός του κύριος Νικόδημος Καπίτης, ὅστις ἐστάθη τοσοῦτον ἀνίκανος ἄνθρωπος ὥστε μὲ εὐχαριστεῖ πολὺ, ὅτι πρόπαππός μου ὑπῆρξεν ὁ ἀδελφός του καὶ οὐχὶ αὐτός. Ἄς μοὶ συγχωρηθῆ δὲ ἡ πικρὰ αὕτη φράσις διότι ἡ ἱστορία εἶναι κριτῆς ἀδέκαστος καὶ αὐστηρός. Πότε ἐγένετο ἡγούμενος δὲν ἐξηκριβώσαμεν ἔτι· ἀπεπέμφθη δὲ τῆς Μονῆς δι' αἰτίας αἰτινες δὲν τιμῶσι τὴν μνήμην του καὶ αἰτινες εἰσὶν οἱ ἀκόλουθοι:

Ἐπῆρχε καλογραφαί τις εἰς τὴν Μονήν, Ἀντωνιοῦδενά ἐπονομαζομένη, τὸ γένος Περούλη. Εἶτε διότι ἐκατηγορεῖτο διὰ τὰς μετὰ τοῦ Ἡγουμένου ἀθεμίτους σχέσεις τῆς, εἶτε διὰ τὰς μετ' ἄλλου τινὸς οἱ προύχοντες, ἐζήτησαν τὴν ἐκ τῆς Μονῆς ἀποπομπήν τῆς. Ὁ Ἡγούμενος ὅμως ἀπήντησεν ὅτι προὔτιμα νὰ παραιτηθῆ ὁ ἴδιος, παρὰ νὰ ἀποπέμφῃ τὴν καλογραφαίαν. Τοῦτο ἠρέθισε δικαίως τὴν ἀγανάκτησιν τῶν προυχόντων καὶ ἀπέπεμφαν τὴν τε καλογραφαίαν καὶ τὸν Ἡγούμενον, ὅστις ἔκτοτε ἔζησεν ἰδιωτεύων κατοικῶν ἐν τινὶ οἰκίᾳ ἣν ἔχει σήμερον ἡ Ἄννα Καραβιώτη.

Νεόφυτος. Τὸν Νικόδημον διεδέχθη ὁ Νεόφυτος, τὸ γένος Γαλουζῆ (ἀνάδοχος τοῦ Χ. Π. Ἀποστόλου). Πότε ἡγουμένευεν οὗτος ἀγνοοῦμεν ἔτι, φαίνεται ὅμως ὅτι ἔλαβε τὴν ἡγουμενίαν εἰς βαθὺ γῆρας· καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ διευθύνῃ τὴν Μονήν, ἐζήτησαν τὴν ἀντικατάστασίν του καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν τῆς Μονῆς.

Οὗτος δ' ἀνεφέρθη εἰς Ρόδον παραπονούμενος διὰ τοῦτον εἰς τὸν Διοικητὴν, ὅστις διέταξε τὴν κοινότητα νὰ μὴ ἀποπέμφῃ τὸν Ἡγούμενον ἐν τοιαύτῃ καταστάσει διατελοῦντα, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἵνα γηροκομηθῆ ἐντὸς τῆς Μονῆς. Τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τινος ἐγγράφου σωζομένου εἰσέτι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Μονῆς. Ἡγουμένευσε δὲ μέχρι τοῦ ἔτους 1819. Ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας τούτου συνέβη τὸ ἀκόλουθον περιστατικόν.

Ὁ Ἡγούμενος εἶχεν ἀνεφιὰν ὑπηρετοῦσαν εἰς τὴν Μονήν ἣτις εὐρέθῃ ἔγκυος. Τοῦτο ἄμα ἐγνώσθη, ὁ Σούμπασης τῆς Νισύρου ἐνήγαγε τὸν Ἡγούμενον καὶ ὑπεχρέωσεν αὐτὸν ἵνα πληρώσῃ πρόστιμον, ὅστις καὶ ἐπλήρωσε γρόσια χίλια· διὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀνεφιὰ τοῦ Ἡγουμένου ἐπωνομάσθη ἔκτοτε «Χιλιαδοῦ».

Νεόφυτος Β'. Ὁ διαδεχθεὶς τὸν Νεόφυτον Γαλουζῆν Νεόφυτος, ἦτο υἱὸς τοῦ Π. Ἀντωνίου Ἱερομνήμονος. Ὅτε δὲ οἱ Νισύριοι ἠναγκάσθησαν ἵνα ἀντικαταστήσωσι τὸν Γαλουζῆν, μετεπέμφαντο τὸν Νικόλαον Π. Ἀντωνίου (Καρᾶν), ἐκ Μυλάσσων, ἔνθα μετήρχετο τὸν μυλωθρόν. Μεταβάς δ' οὗτος ἐνταῦθα-ἐχειροτονήθη μοναχὸς ὀνομασθεὶς Νεόφυτος καὶ ἐγένετο Ἡγούμενος τῆς Μονῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Νεόφυτος οὗτος ἔζη μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν καὶ τὸν βίον αὐτοῦ γνωρίζομεν, θέλομεν κάμει λόγον περὶ αὐτοῦ ὅταν συμπληρώσωμεν τὸ ἔργον μας. Ἡγουμένευσε δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1819 μέχρι τοῦ ἔτους 18... ὅτε εἰς βαθὺ γῆρας ὦν ἐκίρυσεν τὸν ἑαυτοῦ τὸν ἀνίκανον εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ τὴν Μονήν (ἔπασχε δὲ καὶ ἀπὸ λιθίασιν), καὶ

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Στά δυο προηγούμενα τεύχη προσεπάθησα νά σᾶς μεταδώσω τις ἐντυπώσεις καί παρατηρήσεις μου ἀπό τὸ ταξίδι μου στὴ Νίσυρο. Σήμερα ξαναγυρίζω στὴ στήλη μου. Τὸ θέμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νά ἀσχοληθῶ μὴ τὸ εἶχε δώσει ἓνα βραδυνὸ πού καθόμουνα στὴν Ἑλικιωμένη. Ἄλλὰ ὁ θάνατος τοῦ ἀγαπητοῦ μας Κ. Μούρα μὲ ἀναγκάζει νά ἀναβάλω, γιατί θά ἦτο παράλειψη νά τὸν ἀγνοήσῃ ἡ στήλη αὐτή. Στὴν ἴδια γειτονιά καί τὸν ἴδιο χρόνο γεννηθήκαμε. Μαζὶ στὸ σχολεῖο, μαζὶ στὴν Ἀθήνα. Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐργενικῆς ζωῆς μας στὸ ἴδιο δωμάτιο ἐμέναμε. Σὲ μιὰ πάροδο τῆς Καλλιδρομίου, ὁδὸς Τηλεμάχου 11.

Κάποτε τοῦ ἐγεννήθη ἡ ἔμμομη ἰδέα ὅτι τὸν ἐνοχλοῦσαν πυρετοὶ. Ἀγόρασε ἓνα θερμόμετρο καί ἐθερμομετρεῖτο τακτικά. Ἐνόμιζα πὼς θά ἦτο κάτι τὸ περαστικό, γι' αὐτὸ δὲν ἔδωσα σημασία. Ὅταν ὅμως εἶδα πὼς τοῦ ἔγινε συνήθεια, τὸ πῆρα ὑστερα ἀπὸ μιὰ θερμομέτρῃσι καί τὸ πέταξα στὸν κῆπο. Ἴσως νά τὸν ἐστενοχώρησα μὲ τὴν ἐνέργειά μου αὐτή. Ἄλλὰ τόση ἦτο ἡ μεταξὺ μας ἀγάπη, πού δὲν μοῦ εἶπε τίποτε. Χρήματα γιὰ νά ἀγοράσῃ δεύτερο θερμόμετρο δὲν περίσσευαν, καί ἔτσι ἐγλύτωσε ἀπὸ τοὺς πυρετοὺς. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ πὼς δὲν ἐπερίσσευαν χρήματα γιὰ τὴν ἀγορὰ δευτέρου θερμόμετρου. Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐδῶ παραμονῆς μας τὰ οἰκονομικά μας ἦσαν πολὺ περιορισμένα. Γι' αὐτὸ μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, ἐδεχόμεθα τὰ γκλεοῦδια πού μᾶς ἔστελναν ἀπὸ τὴ Νίσυρο. Πολλὲς φορὲς μᾶς ἔστελναν μύλλερὸ καί λουκάνικα, πού ἀντικαθιστοῦσαν, κατὰ κάποιον τρόπο, τὸ φαγητό μας. Θυμᾶμαι κάποτε πού μᾶς ἔστειλαν λουκάνικα καί τὰ ψήσαμε στὸ δωμάτιό μας. Βάλαμε χαρτιά στὴ λεκάνη πού πλυνόμαστε καί ἀρχίσαμε τὸ ψήσιμο. Τὸ λίπος ὅμως ἔτρεχε πάνω στὰ χαρτιά καί ὅταν ἐκαίοντο ἐσχημάτιζαν μιὰ μαύρη λάσπη, πού κολλοῦσε στὸ ἔμαγιέ τῆς λεκάνης καί δὲν ἐκαθάριζε εὐκόλα. Ἀντικρύσαμε βέβαια τις φωνὲς τῆς κυρᾶς Ἀναστασίας τῆς σπιτονοικοκυρᾶς μας, ἀλλὰ τις ἐξουδετέρωσαμε μὲ ἓνα μικρὸ φιλοδώρημα, γιατί ἦτο ἀρκετὰ παραδόπιστη.

Μιὰ ἄλλη φορὰ μᾶς ἔγραψαν ἀπὸ τὴ Νίσυρο πὼς μᾶς ἐτοιμάζουν σῦκα χαρτοφυλάκια γεμισμένα μὲ ἀμυγδαλόψυχες καί σησάμι καβουρδισμένα. Μὲ ἀγωνία περιμέναμε τὸν ἐρχομὸ τους, ὅπου ἐπὶ τέλος μιὰ μέρα μᾶς εἰδοποίησαν ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο Γιαννίδη πὼς ἔφθασαν. Ἐτρέξαμε ἀμέσως στὸν Πειραιᾶ, καί ἐδρέθημεν μπροστὰ σὲ μιὰ κάσα ἀρκετὰ μεγάλη. Ἀπογοήτευση ἦτο ἡ πρώτη ἐντύπωση. Πὼς θὰ τὴ μεταφέραμε στὴν Ἀθήνα; Ἀπεφασίσαμε νὰ κάμωμε ἄσκοπες βόλτες στὸν Πειραιᾶ, καί ὅταν ἐνόηχασε ἐπήραμε τὴν κάσα στὸν ὄμο, πότε ὁ ἓνας πότε ὁ ἄλλος, καί φθάσαμε στὸν ἠλεκτρικὸ σταθμὸ. Τὴ βάλαμε στὴ σκευοφόρο, καί μεῖς κοντὰ γιὰ νὰ μὴν ἀποχωρισθοῦμε ἀπὸ τὸ θησαυρὸ μας. Ἀπὸ τὴν Ὀμόνοια μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τὴ μεταφέραμε στὸ δωμάτιό μας, καί μόνο ἀφοῦ τὴν ἀνοίξαμε μᾶς ἐπλημμύρισε ἡ χαρὰ.

Μὲ τέτοιες καί ἄλλες παρόμοιες δυσκολίες κατεκτήσαμε τὴ ζωὴ. Καί ὅταν ὁ ἀξέχαστος Κώστας ἐδικαιοῦτο νά ἀπολαύσῃ γιὰ τοὺς κόπους καί τις στερήσεις πού κατέβαλε νά σταδιοδρομήσῃ μὲ ἐπιτυχία καί νά δημιουργήσῃ τὴν οἰκογένειά του, ἐπῆλθε ὁ θάνατος. Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου ἐδλογοημένον.

Νικήτας Σακελλαρίδης

ἐξήτησε τὴν ἀντικατάστασίν του, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νά γηροκομηθῇ ἐντὸς τῆς Μονῆς.

Μακάριος. Ἄφ' οὗ οἱ Νισύριοι ἠναγκάσθησαν ἵνα ἀντικαταστήσωσι τὸν Νεόφυτον, μετεπέμψαντο τὸν Μακάριον ἐκ Σύμης. Ἦτο δὲ ὁ Μακάριος υἱὸς τοῦ Π. Ἰωάννου (Μουθούνη), ὅστις ἦτο τροφίμος τῆς περιπόστου Μονῆς τοῦ Πανοργμίτου, ὑποτακτικὸς δὲ καί διάκονος τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Ἱεροθέου, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπηρετήσας ἐν τῇ Μονῇ τῶν Ταξιαρχῶν παρ' αὐτῷ.

ΟΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΙ

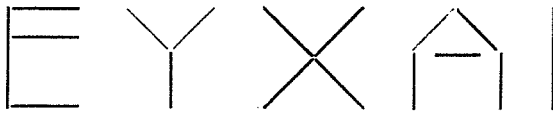
«Τί παρέβην; Τί δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;»

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἐτελείωναν τὴν ἡμέραν των οἱ μαθηταὶ τοῦ μεγάλου μύστου τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκαμναν δηλαδή μίαν αὐτοκριτική τοῦ ἔργου των ἐκάστης ἡμέρας. Καὶ δὲν περιωρίζοντο μόνον εἰς τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνουν τὶς φράσεις αὐτές, ἀλλὰ κατέβαλλαν καὶ προσπάθειαν ὅπως μὴ ἐπαναλαμβάνωνται λάθη τὰ ὁποῖα εἶχαν κάμει. Πόσο διαφορετικὴ θὰ ἦτο ἡ κοινωνία μας, ἐὰν τὸ παράδειγμα τῶν Πυθαγορείων ἐσυνεχίζετο. Διαφορετικὴ θὰ ἦτο καὶ ἡ κατάσταση τοῦ περιοδικοῦ μας, ἐὰν ὅλοι μας ἐκάμναμεν αὐτοκριτική γιὰ τὴ στάσι μας ἀπέναντί του. Ἡ ἔκδοσις τῶν Νισυριακῶν Χρονικῶν ὀφείλεται σὲ μίαν εὐγενῆ ἔμπνευσιν καὶ ἀξίεπαινην προσπάθειαν. Ὅσοι εἶχαν τὴν πρωτοβουλία ἐγνώριζαν τὶς δυσκολίας. Αὐτὸ ὅμως δὲ τοὺς ἠμπόδισε νὰ ἀναλάβουν τὴν προσπάθειαν αὐτὴν μὲ μόναν ἐφόδιον τὴν ΠΙΣΤΙ πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν. Διότι ἐπίστευαν εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἐκδόσεως. Ἐπίστευαν εἰς τὴν χρησιμότητα καὶ ὠφελιμότητα τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἐπίστευαν ὅτι δι' οὐτοῦ θὰ προεβάλλετο ἡ Νίσυρος, ἐπίστευαν ὅτι θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ διάσωσις τοῦ λαογραφικοῦ καὶ ἱστορικοῦ θησαυροῦ τῆς πατρίδος μας, καὶ θὰ ἐδίδετο συγχρόνως ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἐγγραμμάτους συμπολίτες μας ποὺ μένουσιν στὴ Νίσυρον νὰ προσφέρουν μίαν ἐθνικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπίστευαν ἀκόμη εἰς μίαν σταυροφορίαν ὅλων μας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὶς Δημοτικὰς Ἀρχὰς καὶ τὶς πολυώνυμες Ὀργανώσεις μας, διὰ νὰ καταστήτῃ τὸ περιοδικὸν μας ἐκδοτικὸν ὄργανον, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δράσιν του καὶ σὲ ἄλλας αὐτοτελεῖς μελέτας γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Δυστυχῶς, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἀντιμετώπισαν ἀπογοήτευσιν. Διότι ἐὰν ἐξαιρέσωμεν ἐλάχιστες συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις, ἀπὸ τὴν ὁλότητα σχεδὸν συνήντησαν ἀδιαφορίαν, γιὰ νὰ μὴ εἶπω ἐχθρότητα, ἀφοῦ ἔφθασε νὰ ἀπασχολήσῃ συνεδρίασις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἡ ἐγγραφή ὡς συνδρομητοῦ, καὶ ἐλήφθη ἀπόφασις μὲ διαφορὰ μιᾶς ψήφου!! Παρ' ὅλες αὐτὰς τὶς ἀπογοητεύσεις οἱ ἐλάχιστοι ποὺ ἐπωμίσθησαν τὸ βᾶρος τῆς ἐκδόσεως τῶν Νισ. Χρονικῶν δὲν ἀπεθαρρύνθησαν, ἀλλὰ ἐσυνέχισαν, καὶ μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειαις κατάρθωσαν νὰ ἀναγάγουν τὸ περιοδικὸν μας σὲ τέτοιο ὕψος, ποὺ νὰ προκαλῇ τὸν θαυμασμόν ὅλων ὅσοι δύνανται νὰ ἔχουν γνώμην. Ἠλπίζαν ὅτι ἡ πάροδος τοῦ χρόνου καὶ ἡ διαρκῶς βελτιουμένη τακτικὴ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ θὰ ἀφύπνιζαν ἐπὶ τέλος τοὺς συνδρομητὰς, καὶ θὰ ἔσπευδαν, ἔστω καὶ τὴ δωδεκάτην ὥραν νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὴν στοιχειώδη των ὑποχρέωσις: Τὴν ἀποστολὴν τῆς γελοίας συνδρομῆς των. Δυστυχῶς ἠπατήθησαν εἰς τὶς ἐλπίδες των. Καὶ τίθεται αὐτομάτως τὸ ἐρώτημα. Ἀξίζει οἱ ἐλάχιστοι αὐτοὶ νὰ συνεχίσουν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τόσας καὶ ποικίλας θυσίας; Ἡ σκέψις ποὺ τοὺς ὤθησεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδώσουν τὰ Νισ. Χρονικά, καὶ ἡ ἀγάπη των πρὸς τὴ Νίσυρον τοὺς ἐπιβάλλουν νὰ ἀπαντήσουν Ναί. Ἡ σκληρὴ ὅμως πραγματικότητα τρυφᾷ ὑποχρεώνει νὰ ποῦν Ὅχι.

Ἐπανειλημμένες ἐκκλήσεις ἔγιναν μέχρι σήμερον ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἐνσχυθῇ ἡ προσπάθειά της γιὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ σημερινὸν σημείωμα ὑπογράφομενον ἀπὸ τὸ πιὸ ἀρμόδιον ὄργανον, τὸν ταμίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄς θεωρηθῇ ὡς ἡ τελευταία ἐκκλήσις. Ἴσως ἄλλωστε νὰ μὴ ὑπάρξῃ δυνατότητα νὰ ἐπαναληφθῇ. Ἐκτὸς ἐὰν ὅσοι θὰ διαβάσουν τὸ σημείωμα αὐτὸ θὰ θελήσουν νὰ τελειώσουν τὴν ἡμέραν των μὲ τὰ λόγια τῶν Πυθαγορείων. «Ποῖον καθήκον παρέβην; τί ἔπραξα; τί παρέλειψα νὰ πράξω ἀπέναντι τοῦ περιοδικοῦ μας;»

Νικήτας Σακελλαρίδης

«Ὁ Γνωμαγόρας» Ἀθηναῶν
καὶ τὰ «Νισυριακὰ Χρο-
νικά», μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν
ἐορτῶν καὶ τοῦ νέου ἔτους,
ἀπευθύνουν εἰς τὶς Δημοτι-
κὲς καὶ Κοινοτικὲς ἀρχὲς τοῦ
νησιοῦ μας, εἰς τοὺς Νισυ-
ριακοὺς Συλλόγους καὶ Ὀρ-
γανώσεις, εἰς τοὺς καθηγη-
τάς, διδασκάλους καὶ μαθη-
τάς τοῦ νησιοῦ μας καὶ εἰς
ὅλους τοὺς συμπατριώτας
μας τὰς θερμότερας καὶ εἰ-
λικρινεστέρας τῶν εὐχάς.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗ ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐκεῖ θὰ βρῆτε τὴν

ὑγεία τὴν ἡρεμία καὶ τὴν πραγματικὴ ξεκούραση
σ' ἓνα ὄμορφο περιβάλλον

ΠΕΡΑΣΤΕ ΤΙΣ ΘΕΡΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΑΣ

ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

Τὸ ξηρὸ κλίμα, οἱ φυσικὲς καλλονές, τὸ ἠφαίστειο,
τὰ δόλεια καὶ ὀλοκάθαρα χωριά, ἡ φθηνὴ καὶ ἀνε-
τη παραμονὴ καθιστοῦν τὴ Νίσυρο ἓνα ἰδανικὸ τόπο
παραθερισμοῦ.

**ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
16 ΜΑΡΤΙΟΥ 1962**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1962

ΙΔΡΥΤΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Νισύριοι, συνελθόντες σήμερον τὴν 11ην Νοεμβρίου 1961 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σολωμοῦ 17 γραφεῖον τοῦ κ. Κ. Παρθενιάδη, κατόπιν συζητήσεως ἐπὶ τῆς σκοπιμότητος συνεχίσεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ *Νισυριακὰ Χρονικά*, καὶ κατ' ἐπέκτασιν, τῆς προβολῆς πάσης μελέτης σχέσιν ἐχούσης μὲ τὴν *Νίσυρον*, ἀπεφάσισαν τὴν ἴδρυσιν Ἑταιρείας *Νισυριακῶν Μελετῶν*, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ.

Ἀναθέτουν εἰς τοὺς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ. κ. Νικήταν Σακελλαρίδην, Ἰω. Παρθενιάδην, Κων. Γιαννίδην, Ἀλέκον Οἰκονομίδην καὶ Παῦλον Σακελλαρίδην, ὅπως ἐνεργήσουν ὅ,τι δεῖ διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῆς Ἑταιρείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1961

Κων. Σακελλαρίδης, Κων. Γιαννίδης, Χρ. Καρανίκης,
Ἀλ. Οἰκονομίδης, Δημ. Παπακέντρης, Λούης Κοντοβερός,
Γεώργ. Σακλαρίδης, Παῦλος Σακελλαρίδης, Νικήτας
Σακελλαρίδης, Γεώρ. Ε. Λαμπάδης, Κων. Παρθενιάδης,
Χριστ. Σακελλαρίδης, Ἰω. Παρθενιάδης, Παναγ. Σακελ-
λαρίδης, Γεωρ. Μούρας, Γεωργ. Σακελλαρίδης, Νικ.
Γιαννίδης, Περ. Καλογήρου, Νικήτας Βαριάτης, Ἀρμ.
Γιαννίδης, Ἰω. Ζούνης, Κων. Αυτρωτῆς, Σταῦρος
Γιαννίδης, Γεώρ. Δ. Λαμπάδης.

16 - 3 - 62

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀπόφασις, ἀριθ. 4.774/62

53610/62

59, 40

**Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν
Τμῆμα ἐπ' ἀναφᾶ**

.
.
.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δεχόμενον τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Διατάσσει διὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδοδομένης ἡφemerίδος «Βῆμα» δημοσίευσιν περιλήψεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντος Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐταιρεία Νισυριακῶν Μελετῶν» περιεχούσης τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα.

Διατάσσει ὡσαύτως τὴν μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἐγγραφὴν τοῦ ἀνωτέρω Σωματείου εἰς τὸ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ τηρούμενον βιβλίον σωματείων.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Μαοτίου 1962.

Ὁ Προεδρεύων
Γ. Χρυσανθάκης

Ὁ Γραμματεὺς
Γ. Κόκκινος

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

Σ Κ Ο Π Ο Σ

Ἄρθρον 1ον

Ἰδρύεται ἐν Ἀθήναις Σωματεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον « *Ἐταιρεία Νισυριακῶν Μελετῶν* » ἔχουσα σκοπὸν τὴν συλλογὴν καὶ διάσωσιν τοῦ ἱστορικοῦ καὶ λαογραφικοῦ ὕλικου τῆς Νισύρου, καθὼς καὶ τὴν συμπαραστάσιν τῆς πρὸς τὰς τοπικὰς Ἀρχάς τῆς Νισύρου δι' ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων αὐτῶν καὶ μὲ ἔδραν τὰς Ἀθήνας.

Ἄρθρον 2ον

Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἡ Ἐταιρεία θὰ ἐκδίδη περιοδικὸν σύγγραμμα ὡς καὶ αὐτοτελεῖς μελέτας ἱστορικὰς, λαογραφικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς σχετικὰς πρὸς τὴν Νίσυρον.

Μ Ε Λ Η

Ἄρθρον 3ον

Τὰ μέλη τῆς Ἐταιρείας εἶναι τακτικά, ἀντεπιστέλοντα, ἄρωγὰ καὶ ἐπίτιμα. Τακτικὰ εἶναι οἱ κα-

τοικοῦντες εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ Περίχωρα. Ἄντεπιστέλλονται δὲ οἱ ἐκτὸς αὐτῶν. Ταῦτα ἐγγράφονται κατόπιν ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. καὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν δικαιώματος ἐγγραφῆς ἐκ δρχ. 100 καὶ μηνιαίας συνδρομῆς ἐκ δρχ. 30. Ἄρωγὰ μέλη ἐγγράφονται ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. οἱ συνεισφέροντες ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας ἐτήσιον χρηματικὸν ποσὸν ἐκ δρχ. 500. Ἐπίτιμα μέλη ἀνακηρύσσονται ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. πρόσωπα κατέχοντα ἐξέχουσα θέσιν εἰς τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν κοινωνίαν καὶ δυνάμενα νὰ προαγάγουν τὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρείας. Ταῦτα οὐδεμίαν καταβάλλουν συνδρομὴν.

Ὡς τακτικὰ καὶ ἀντεπιστέλλοντα μέλη ἐκλέγονται πρόσωπα Νισυριακῆς καταγωγῆς καθὼς καὶ τὰ συνδεόμενα δι' οἰκογενειακῶν δεσμῶν μετὰ Νισυρίων.

Ἡ ιδιότης ταύτη δὲν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὰ ἄρωγὰ καὶ ἐπίτιμα μέλη.

Ἄρθρον 4ον

Μέλος μὴ ἐκπληροῦν τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἢ δεικνῶν ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς διαγράφεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἄρθρον 5ον

Ἡ Ἐταιρεία διοικεῖται ὑπὸ 7 μελοῦς Δ.Σ. ἐκλεγομένου διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ σχετικῆς πλειοψηφίας ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν κατὰ τριετίαν.

Ἐν περιπτώσει παραιτήσεως, ἀποχωρήσεως ἢ ἀδυναμίας συμμετοχῆς μέλους τινὸς τοῦ Δ.Σ. ἀντικαθίσταται τοῦτο διὰ προσκλήσεως τοῦ κατὰ σειρὰν ἐπιλαχόντος.

Ἄρθρον 6ον

Τὰ ἐκλεγέντα μέλη τοῦ Δ.Σ. συνεργόμενα ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς των ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πλειοψηφίσαντος, ἐκλέγουν μεταξύ των τὸν Πρόεδρον, τὸν Ἀντιπρόεδρον, τὸν Ταμίαν καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα.

Ἄρθρον 7ον

Τὸ Δ.Σ. δύναται νὰ συγκροτῇ ἐπιτροπὰς ἐκ τῶν μελῶν του ἢ καὶ μελῶν τῆς Ἐταιρείας πρὸς μελέτην ὀρισμένων θεμάτων. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ὑποβάλλουν ἐκάστοτε τὰς προτάσεις των πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Δ.Σ.

Ἄρθρον 8ον

Τὸ Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικῶς μὲν κατὰ δίμηνον, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις κληθῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἢ ἐὰν ζητηθῆ τοῦτο γραπτῶς παρὰ τοῦ Προέδρου ὑπὸ τριῶν τοῦλάχιστον μελῶν αὐτοῦ.

Τὸ Δ.Σ. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν παρίστανται περισσότερα τῶν ἀπόντων μέλη.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 9ον

Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἑταιρείαν εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς σχέσεις, συγκαλεῖ καὶ διευθύνει τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους καὶ ὑπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα, τὰ πρακτικά, τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν καὶ τὰς ἐντολὰς πρὸς ἀνάληψιν καταθέσεων παρὰ Τραπεζαῖς. Τοῦτον κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Ἄρθρον 10ον

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς συνυπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου πάντα τὰ ἔγγραφα, τὰ πρακτικά, τὰ ἐντάλματα καὶ φυλάττει τὴν σφραγίδα τῆς Ἑταιρείας ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην.

Οὗτος κωλυόμενος ἀναπληροῦται ὑφ' ἑνὸς τῶν συμβούλων, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Δ.Σ.

"Αρθρον 11ον

Ὁ Ταμίας κρατεῖ τὸ ταμεῖον τῆς Ἑταιρείας, ἐνεργεῖ εἰσπράξεις ἐπὶ διπλοτύπων ἀποδείξεων, κρατεῖ τὸ βιβλίον τοῦ ταμεῖου καὶ ἐνεργεῖ πληρωμὰς ἐπὶ τῆ βάσει ἐνταλμάτων ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γεν. Γραμματέως. Ὁ Ταμίας διὰ τὰς τρεχούσας ἀνάγκας τῆς Ἑταιρείας δικαιούται νὰ κρατῆ εἰς χεῖρας του ποσὸν δρχ. 1.000. Τὰ ἐπὶ πλεόν ὀφείλει νὰ καταθέτῃ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑταιρείας εἰς μίαν τῶν ἐν Ἀθήναις Τραπεζῶν.

Ὁ Ταμίας κωλυόμενος ἀναπληροῦται ὑπὸ μέλους τοῦ Δ.Σ. τὸ ὁποῖον ὀρίζει ὁ ἴδιος.

"Αρθρον 12ον

Πᾶσα ἀνάληψις χρημάτων ἢ ἀξιών ἐν γένει ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ταμίου κατόπιν εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γεν. Γραμματέως.

Ἡ ἐξουσιοδότησις ταύτη δέον νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἔγκρισιν τοῦ Δ.Σ. κατὰ τὴν πρώτην ἀκολουθοῦσαν συνεδρίασιν αὐτοῦ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

"Αρθρον 13ον

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἑταιρείας συνέρχεται ἄπαξ τοῦ ἔτους ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου κατόπιν

ἀτομικῶν προσκλήσεων ἀποστελλομένων 8 ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς συγκλήσεως. Κατ' αὐτὴν τὸ Δ.Σ. διὰ τοῦ Γεν. Γραμματέως δίδει λόγον τῶν πεπραγμένων διὰ δὲ τοῦ Ταμίου ἐκθέτει τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ διαχείρησιν τῆς Ἑταιρείας. Ἐν συνεχείᾳ ἢ ἐξελεγκτικῇ Ἐπιτροπῇ ὑποβάλλει γραπτὴν ἔκθεσιν πρὸς ἔγκρισιν τοῦ ἀπολογισμοῦ. Μετὰ τοῦτο ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐκλέγει νέαν τριμελῆ Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεξις τῆς διαχειρήσεως τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Ἄρθρον 14ον

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης τριετίας ἡ Γεν. Συνέλευσις διεξάγει καὶ ἀρχαιρεσίας κατὰ τὸ καταστατικόν. Ὅλα τὰ ἐξερχόμενα μέλη εἶναι ἐπανεξελέξιμα. Ἡ Γεν. Συνέλευσις δύναται νὰ συγκληθῇ καὶ ἐκτάκτως μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ., ἢ κατ' αἵτησιν τοῦ 1]5 τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας. Εἰς τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις δέον νὰ ὀρίζονται ἐκ τῶν προτέρων καὶ τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῶν Γεν. Συνελεύσεων ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 15ον

Εἰς τὰς Γεν. Συνελεύσεις δικαίωμα ψήφου ἔχουν μόνον τὰ ταμειακῶς ἐν τάξει τακτικὰ μέλη. Ἄντεπι-

στέλλοντα μέλη παρεπιδημούντα εἰς Ἀθήνας καὶ ἔχοντα ἐκπληρώσει τὰς ταμιακὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν δικαιοῦνται ψήφου.

Ἄρθρον 16ον

Ἡ Γεν. Συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν παρίστανται τὰ ἡμίσι τῶν τακτικῶν μελῶν πλέον τοῦ ἑνός. Ἐλλείψει ἀπαρτίας συγκαλεῖται δευτέρα τοιαύτη μὲ τὰ αὐτὰ θέματα, τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐπομένης ἐβδομάδος, καθ' ἣν ὅσαδήποτε καὶ ἂν προσέλθουν μέλη ἀποτελοῦν ἀπαρτίαν.

ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἄρθρον 17ον

Πόροι τῆς Ἑταιρείας εἶναι: 1) αἱ συνδρομαὶ τῶν τακτικῶν, ἀντεπιστελλόντων καὶ ἀρωγῶν μελῶν, 2) αἱ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἐκδόσεων πρόσοδοι, 3) αἱ δωρεαὶ καὶ 4) αἱ ἔκτακται πρόσοδοι αἱ προερχόμεναι ἐκ παντός ἄλλου μέσου, ὅπερ ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ Δ. Σ.

Ἄρθρον 18ον

Ἡ Ἑταιρεία ἀνακηρύσσει ὡς δωρητὰς τοὺς προσφέροντας δρχ. 5.000 καὶ ὡς εὐεργέτας τοὺς προσφέροντας δρχ. 10.000.

Εἰς τούτους χορηγεῖται δίπλωμα τιμητικὸν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγράφονται εἰς τὸ πρὸς τοῦτο βιβλίον.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 19ον

Ἡ τιμὴ τοῦ περιοδικοῦ, ὁ ὄγκος αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σχετικὰ κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. μετὰ εἰσήγησιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 20ὸν

Ἡ διάλυσις τοῦ Σωματείου ἀποφασίζεται μετὰ τὴν πρώτην τριετίαν καὶ διὰ πλειοψηφίας τῶν 3/4 τῶν παρόντων μελῶν ἐν Γεν. Συνελεύσει, ἣτις συγκαλεῖται εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἄρθρον 21ον

Διαλυομένης τῆς Ἐταιρείας ἡ χρηματικὴ περιουσία αὐτῆς τὸ ἀρχεῖον καὶ ἡ βιβλιοθήκη, περιέρχονται εἰς τὸν Γνωμαγόραν Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 22ον

Ἡ Ἐταιρεία ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, φέρουσαν εἰς τὸ μέσον μὲν τὸν χάρτην τῆς Νισύρου, πέριξ δὲ τὸν τίτλον καὶ τὸ ἔτος τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρείας.

Άρθρον 23ον

Τὸ Δ.Σ. δύναται νὰ διορίζη ἀντιπροσώπους εἰς τὰ Δωδεκάνησα ὡς καὶ εἰς τὰς Δωδεκανησιακὰς παροικίας τοῦ ἐξωτερικοῦ, πρὸς προώθησιν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἑταιρείας.

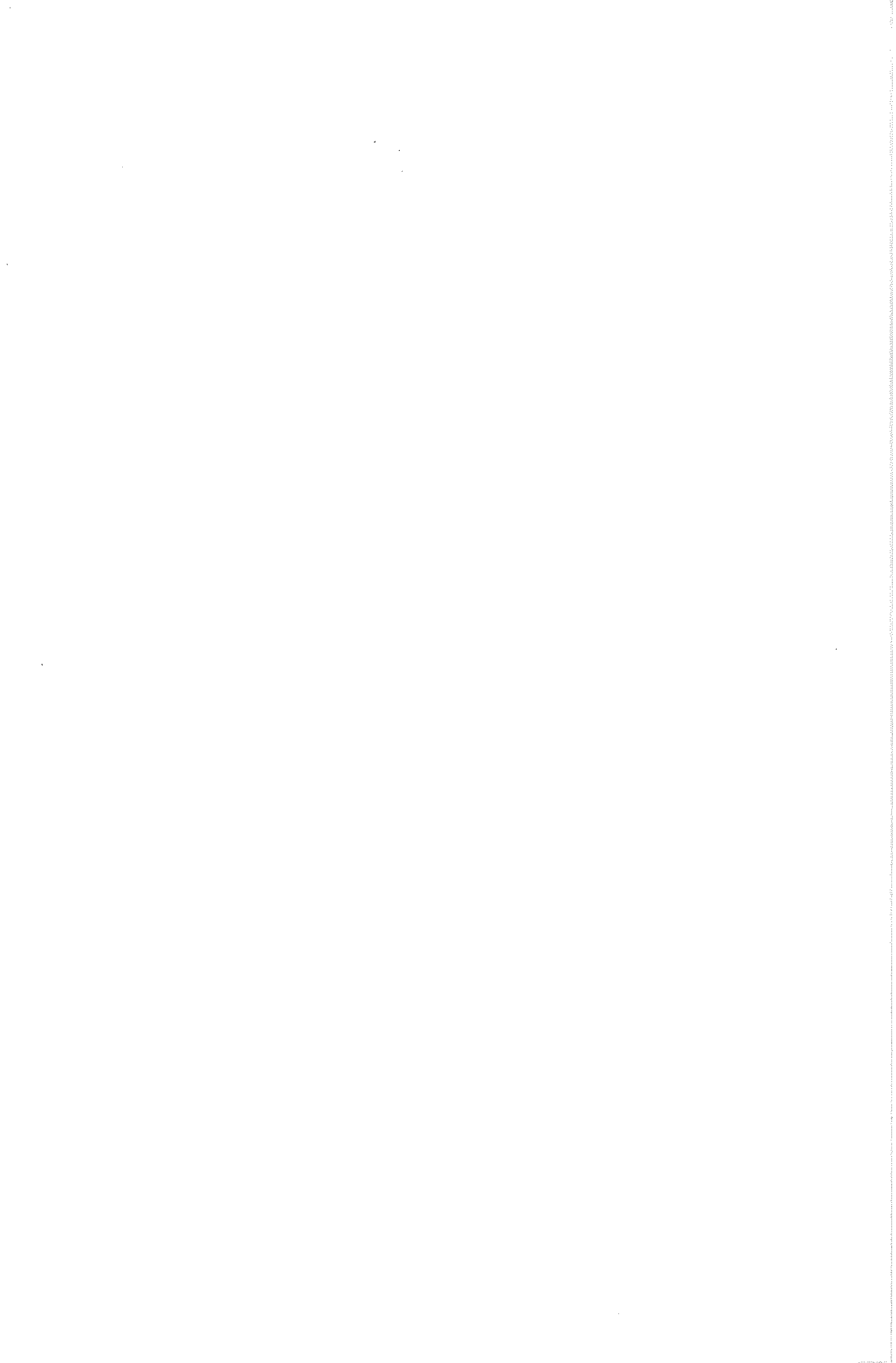
Άρθρον 24ον

Διὰ πᾶσαν μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ παρόντος καταστατικοῦ περίπτωσιν, ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἢ εἰδικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. μὴ ἀντιστρατευόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ Σωματείων.

Άρθρον 25ον

Τὸ παρὸν καταστατικὸν ἀνεγνώσθη καὶ ἐψηφίσθη κατὰ τὴν Συνέλευσιν τῆς Ἑταιρείας, τὴν λαβοῦσαν χώραν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ κ. Κωνστ. Παρθενιάδη ὁδὸς Σολωμοῦ 17 τῇ 12ῃ Ἰανουαρίου 1962.

**Η υποδοχή των «Νισυριακών Χρονικών»
μέσα από τις στήλες
του ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ
«ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
του ομότιτλου συλλόγου της Νέας Υόρκης**

ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ

ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ ΔΕΡΡΟΘΕΟΥ
 * ΝΙΣΥΡΙΟΣ *
 ΣΤΡΑΤΕΥΣΑΜΕΝΟΣ ΕΝ ΤΡΙΗΜΙΟΛΙΑ
 Α ΟΝΟΜΑ ΕΥΑΝΔΡΙΑ ΣΕΒΑΣΤΑ
 ΚΑΙ ΝΙΚΗΣΑΝΤΑ ΑΛΙΑ ΕΤΙΜΗΘΗ
 ΧΡΥΣΕΟΙΣ ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ
 ΥΠΟ ΤΩΝ ΕΝ ΡΟΔΩ ΒΟΥΛΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ

— Τὴν 12ην Φεβρουαρίου τὸ Τμήμα Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἐπραγματοποίησε τὴν μεγάλην ἐτησίαν του χοροεσπερίδαν εἰς τὸ πολυτελές κέντρον τῶν Ἀθηνῶν «Γρανάδα». Διὰ μίαν ἀκόμη φορᾶν οἱ ἀδελφοί μας οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν μεγάλην μας πατρίδαν ἔδειξαν τὴν συμπαράστασίν των σέ κάθε φωνήν τοῦ Γνωμαγόρα μας. Ἐπιτυχία πλήρης. Παρ' ὄλην τὴν κοσμοσυρροήν (προσῆλθον ἄνω τῶν 550 ἀτόμων) ἐπεκράτησε πλήρης τάξις καὶ τὸ κάθε τί γινόνταν σύμφωνα μέ τὸ καθορισθέν πρόγραμμα, χάρις εἰς τὰς ἐντόνους προσπάθειας τοῦ κατὰ πάντα ἀξίου Διοικ. Συμβουλίου. Ἐκπληξίς ἐπὶ ἐκπλήξεων. Ἔτσι μπορεῖ νά ὀνομάσῃ κανεὶς τὴ βραδυὰ ἐκείνη. Τὸ λαχεῖον ἦταν πλουσιώτατον καὶ ἐξηντλήθη πρό τῆς ἐμφανήσεως του. Χοροὶ Νισύριοι μέ στολές τῶν παπούδων μας καὶ τὸ σπουδαιότερον, ἡ πανηγυρικὴ ἐμφάνησις τοῦ περιοδικοῦ μας τὰ ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἡ 12η Φεβρουαρίου τοῦ 1955! Ἡμερομηνία ποῦ πρέπει νά μείνῃ βαθειὰ χαραγμένη στή ψυχὴν κάθε Νισύριου. Ἐνα βῆμα προόδου καὶ πολιτισμοῦ. Σταθμὸς στήν ἱστορίαν τοῦ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ μας, ποῦ πρέπει νά γραφῆ μέ χρυσὰ γράμματα, γιὰ νά διαωνίξῃ τὸ πνεῦμα, τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀγάπην τῶν παιδιῶν τῆς Νισύρου μας, πρὸς κάθε ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον, παράλληλα μέ τὸ ὅποῖον δέν ὑστέρησαν ποτέ τὰ νέα μας βλαστάρια. Μιά νίκη τῆς ἀνατελλούσης νεότητος, ποῦ παρ' ὄλες τίς δυσκολίας, τίς ἀντιξοότητες, οἰκονομικὲς κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Θεορμὰ συγχαρητήρια στήν ἐκδοτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἐπίσης ἔπαινος ἀρμόζει καὶ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ ἐδῶ τμήματος μας, τὸ ὅποῖον ὑπῆρξε ἡ κινητήριος δύναμις, διὰ τῶν διαφορῶν προσωπικοτήτων ποῦ τὸ ἀπαρτίζουν.

Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί, θέλω νά πιστεύω πῶς ὅλοι μας, ἔχοντες συναισθησίν τοῦ δημιουργήματος τούτου τῶν ἀδελφῶν μας, θά τοὺς βοηθήσωμεν, φθάνει νά ἐγγραφοῦμεν συνδρομηταί. Ἀπὸ κανένα Νισύρικο σπῆτι δέν πρέπει νά λείψῃ τὸ περιοδικὸν μας, τὰ Νισυριακά Χρονικά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α' ΤΕΥΧΟΥΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΥ Ι. ΓΙΑΝΝΙΔΗ ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ.	7
ΚΩΣΤΑ Ι. ΠΑΤΟΥΡΗ Από τα «Νισυριακά Χρονικά» στην Εταιρεία Νισυριακών Μελετών.....	»	11
Νισυριακά Χρονικά αρ. 12, Αύγουστος 1956	»	33
Νισυριακά Χρονικά αρ. 13, Νοέμβριος 1956	»	69
Νισυριακά Χρονικά αρ. 14, Ιανουάριος 1957.....	»	105
Νισυριακά Χρονικά αρ. 15, Μάρτιος – Απρίλιος 1957.....	»	141
Νισυριακά Χρονικά αρ. 16, Μάιος–Ιούνιος 1957	»	181
Νισυριακά Χρονικά αρ. 17, Ιούλιος–Αύγουστος 1957.....	»	221
Νισυριακά Χρονικά αρ. 18, Σεπτέμβριος–Οκτώβριος 1957	»	261
Νισυριακά Χρονικά αρ. 19, Νοέμβριος–Δεκέμβριος 1957.....	»	301
Νισυριακά Χρονικά αρ. 20, Ιανουάριος–Φεβρουάριος 1958.....	»	357
Νισυριακά Χρονικά αρ. 21, Μάρτιος–Απρίλιος 1958	»	397
Νισυριακά Χρονικά αρ. 22, Μάιος–Ιούνιος 1958	»	437
Νισυριακά Χρονικά αρ. 23, Ιούλιος–Αύγουστος 1958.....	»	477
Νισυριακά Χρονικά αρ. 24, Σεπτέμβριος–Οκτώβριος 1958	»	517

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β' ΤΕΥΧΟΥΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΥ Ι. ΓΙΑΝΝΙΔΗ ΠΡΟΛΟΓΟΣ	»	551
Νισυριακά Χρονικά αρ. 25, Νοέμβριος–Δεκέμβριος 1958.....	»	557
Νισυριακά Χρονικά αρ. 26-27, Ιανουάριος–Απρίλιος 1959.....	»	577
Νισυριακά Χρονικά αρ. 28-29, Μάιος–Αύγουστος 1959	»	617
Νισυριακά Χρονικά αρ. 30-31, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1959.....	»	657
Νισυριακά Χρονικά αρ. 32, Ιανουάριος–Φεβρουάριος 1960.....	»	697
Νισυριακά Χρονικά αρ. 33, Μάρτιος–Μάιος 1960	»	737
Νισυριακά Χρονικά αρ. 34, Ιούνιος–Αύγουστος 1960	»	777
Νισυριακά Χρονικά αρ. 35, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1960.....	»	817
Νισυριακά Χρονικά αρ. 36, Ιανουάριος–Μάιος 1961.....	»	857
Νισυριακά Χρονικά αρ. 37, Σεπτέμβριος–Δεκέμβριος 1961	»	897
Το πρώτο Καταστατικό της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών.....	»	941
Η υποδοχή των «Νισυριακών Χρονικών» Δελτίο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ Ν.Χ.	»	955